USTAWODAWSTWO POLSKIE

z lat

1917 — 1928

zawarte w Dzienniku Urzędowym Departamentu Sprawiedliwości T. R. S., Dzienniku Urzędowym K. P. Ministerstwa Sprawiedliwości, Dzienniku Praw Królestwa Polskiego, Dzienniku Praw Państwa Polskiego i Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, w brzmieniu, uwzględniającem zmiany, wprowadzone do dnia 1 kwietnia 1929 r.

Tom IV

rok 1923.

WYDAWNICTWO NIEURZĘDOWE MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

TŁOCZONO W DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, WARSZAWA, MIODOWA 22.

USTAWODAWSTWO POLSKIE

z lat

1917 — 1928

zawarte w Dzienniku Urzędowym Departamentu Sprawiedliwości T. R. S., Dzienniku Urzędowym K. P. Ministerstwa Sprawiedliwości, Dzienniku Praw Królestwa Polskiego, Dzienniku Praw Państwa Polskiego i Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, w brzmieniu, uwzględniającem zmiany, wprowadzone do dnia 1 kwietnia 1929 r.

Tom IV

rok 1923.

WYDAWNICTWO NIEURZĘDOWE MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

TŁOCZONO W DRUKARNI PAŃSTWOWEJ, WARSZAWA, MIODOWA 22.

USTAWODAWSTWO POLSKIE

z lat

1917 — 1928

zawarte w Dzienniku Urzędowym Departamentu Sprawiedliwości T. R. S., Dzienniku Urzędowym K. P. Ministerstwa Sprawiedliwości, Dzienniku Praw Królestwa Polskiego, Dzienniku Praw Państwa Polskiego i Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, w brzmieniu, uwzględniającem zmiany, wprowadzone do dnia 1 kwietnia 1929 r.

Tom IV

rok 1923

WYDAWNICTWO NIEURZĘDOWE MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

OBJAŚNIENIA.

Tom niniejszy obejmuje przepisy prawne, ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. z r. 1923; ponieważ oddany on zostaje do sprzedaży w marcu 1929 r., uznano za wskazane przytoczyć w jego treści zmiany i uzupełnienia, wprowadzone do dnia 1 kwietnia 1929 r. Postąpiono tak z tego względu, że nie wydawało się celowem pominięcie przepisów, ogłoszonych w pierwszych trzech miesiącach roku bieżącego, o ile przepisy te zmieniały lub uzupełniały materjał, opracowany w tomie niniejszym lub poprzednich. Odpowiedniej zatem zmianie uległ i tytuł wydawnictwa.

W opracowaniu dalszych tomów będzie również przestrzegana zasada obejmowania w ich treści możliwie całego materjału, ogłoszonego przed wyjściem ich z druku, z zastrzeżeniem późniejszego poczynienia tych uzupełnień, których w tekście danego tomu uwzględnić nie zdołano ze względów technicznych. Termin więc 1 kwietnia 1929 r. w tytule i treści tomu V-go i następnych ulegnie dalszemu przesunięciu.

Znaczenie rodzajów druku i terminów konwencjonalnych, użytych w wydawnictwie, jest następujące:

Petitem drukowane są uwagi, dopiski i wyjaśnienia redakcji wydawnictwa.

R o z s t a w i o n y m d r u k i e m — zmiany tekstu, wprowadzone zamiast pierwotnego brzmienia przepisu.

Kursywą — te ustępy przepisów prawnych, których moc obowiązująca nasuwała wątpliwości, lub też te nieobowiązujące wyrazy, zdania lub ustępy poszczególnych przepisów, które niewątpliwie utraciły moc prawną, lecz których nie można było pominąć w tekście ze względu na konieczność utrzymania logicznej treści przepisu.

Gdy pod tytułem danego przepisu umieszczono adnotację „u c h y l o n y n a m o c y . . .", oznacza to, że przepis ten uchylony został e x p r e s s i s v e r b i s przepisem późniejszym;

gdy zamiast wspomnianej adnotacji figuruje uwaga: „u t r a c i ł m o c o b o w i ą z u j ą c ą, p a t r z . . .", oznacza to jedynie, że dany przepis uznano za nieobowiązujący, jako objęty ogólną formułką derogacyjną lub sprzeczny z przepisem późniejszym;

gdy przyczyna wygaśnięcia przepisu był upływ terminu, ziszczenie się warunku rozwiązującego i t. p., w odpowiednich miejscach umieszczano uwagę „w y g a s ł . . .".

W końcu tomu IV (suplement) zamieszczono sprostowania błędów, powstałych w pierwszych czterech tomach wydawnictwa z powodu omyłek drukarskich lub niedopatrzeń redakcji, oraz uwzględniono te zmiany w treści tomu I i II, jakie zaszły po wyjściu tych tomów z druku.

W związku z zapytaniami o skorowidz do wydawnictwa, redakcja wyjaśnia, że skorowidz taki, obejmujący podział przepisów według materyj prawnych i odpowiednio wyodrębniający przepisy, które w danej materji zachowały moc obowiązującą, wydany zostanie po ukończeniu całości pracy, t. j. po doprowadzeniu jej do końca r. 1928.

Wyjaśnienia, dotyczące rodzajów druku i znaczenia terminów konwencjonalnych, są wyciągiem z przedmowy do tomu pierwszego wydawnictwa.

DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

r. 1923.

Drukarnia Państwowa Nr. 45149. 11.II.29. 5000.

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej

4 stycznia Nr. 1. rok 1923.

Poz. 1.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 grudnia 1922 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej przepisów ustawy z 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej w brzmieniu ustawy z 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej na Województwo Poznańskie i Pomorskie.

Na mocy art. 57 ustawy z 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu art. 13 ustawy z 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) — zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą ustawy z 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej ze zmianami wprowadzonemi ustawą z 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) rozciąga się na obszar Województw: Poznańskiego i Pomorskiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami: Skarbu i Przemysłu i Handlu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą: rozporządzenie rady związkowej niemieckiej z 8 maja 1918 r. (Dz. P. P. str. 395), rozporządzenie Rady Ministrów z 9 sierpnia 1921 r. w sprawie wprowadzenia niektórych postanowień ustawy z 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej na obszar b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 467) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z 12 grudnia 1921 r. w przedmiocie wprowadzenia niektórych postanowień ustawy z 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 736).

Patrz poz. 449 z 1920 r.

Poz. 2.

ROZPORZĄDZENIE
Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 6 grudnia 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zmiany ogólnych przepisów o totalizatorze na torach wyścigowych towarzystw wyścigów konnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dn. 23 lipca 1925 r. o warunkach funkcjonowania oraz organizacji wzajemnych zakładów (totalizatora) na torach wyścigowych towarzystw wyścigów konnych oraz o sposobie prowadzenia rachunkowości tych zakładów — Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 556).

Poz. 3.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 9 grudnia 1922 r.

o zmianie rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego, w porozumieniu z Ministrem Skarbu, z dnia 15 maja 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o wypłacie zastępczej pewnych kategorji wierzytelności, należnych obywatelom Państwa Polskiego od niemieckich, austro-węgierskich i austrjackich b. rządów zaborczych, względnie okupacyjnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę pod poz. 465 z 1920 r.).

Poz. 4.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 28 grudnia 1922 r.

w przedmiocie przedłużenia mocy prawnej patentów na wynalazki oraz świadectw ochronnych na wzory rysunkowe, modele i znaki towarowe, udzielonych na zasadzie poprzednio obowiązujących ustaw.

Wygasło z upływem terminu (p. poz. 853 z 1922 r.).

Poz. 5.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 grudnia 1922 r.

o zmianach i uzupełnieniach Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 2 rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 21 grudnia 1923 r. o wydaniu taryfy towarowej polskich kolei żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

Poz. 6.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 12 grudnia 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie opłaty za egzamina uczniów aptekarskich w b. dzielnicy pruskiej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 20 maja 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie opłaty za egzaminy uczniów aptekarskich w b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 510).

9 stycznia Nr. 2. rok 1923.

Poz. 7.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 stycznia 1923 r.

w przedmiocie uchylenia stanu wyjątkowego zarządzonego na obszarze stoł. m. Warszawy.

Uwzględniono w uwagach do poz. 1010 z 1922 r.

Poz. 8.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 4 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej wąskotorowych kolei państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie dyrekcji kolei państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w sprawie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 9.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 4 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych w Królestwie Polskiem.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 10.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 4 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

11 stycznia Nr. 3. rok 1923.

Poz. 11.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 grudnia 1922 r.

w sprawie podwyższenia diet, należnych funkcjonarjuszom państwowym w razie podróży służbowych do Niemiec, w. m. Gdańska i na Górny Śląsk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 1 lutego 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 15 poz. 101)

Poz. 12.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 listopada 1922 r.

w przedmiocie uzupełnienia § 7 ustępu do p. 10 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

Uwzględniono w poz. 64 z 1921 r.

Poz. 13.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 30 listopada 1922 r.

w przedmiocie zmiany brzmienia punktu 10 artykułu 10 rozporządzenia o taryfie celnej z dn. 11 czerwca 1920 r.

Uwzględniono w poz. 314 z 1920 r.

Poz. 14.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 grudnia 1922 r.

celem wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1922 r. w przedmiocie ujednostajnienia opodatkowania kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Pominięto, ponieważ rozp. Rady Ministrów z 23 listopada 1922 r. (poz. 1015), na którego podstawie wydane zostało niniejsze rozporządzenie, przestało obowiązywać. W wykonaniu art. 73 ust. 2 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 289) opracowany został projekt nowego rozporządzenia w sprawie warunków wyrobu kwasu octowego, prowadzenia ksiąg i rachunkowości w wytwórniach i rozlewniach kwasu octowego, uruchomienia wytwórni i rozlewni oraz wyznaczenia dla nich okresu obrachunkowego, który w najbliższym czasie winien być ogłoszony w Dzienniku Ustaw.

Poz. 15.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 grudnia 1922 r.

w przedmiocie opłat stemplowych od poświadczeń odbioru, zamieszczanych na asygnacjach władz i urzędów państwowych.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 grudnia 1925 r. w sprawie opłat stemplowych od poświadczeń odbioru sum pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych w kasach państwowych (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 19 poz. 117).

Poz. 16.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 grudnia 1922 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 1054 z 1922 r.).

Poz. 17.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 12 grudnia 1922 r.

w sprawie zmiany w przepisach o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 477 z 1922 r.).

16 stycznia Nr. 4. rok 1923.

Poz. 18.

USTAWA

z dnia 7 kwietnia 1922 r.

o ratyfikacji porozumienia międzynarodowego, dotyczącego utworzenia Biura Centralnego patentów na wynalazki, podpisanego w Paryżu dnia 15 listopada 1920 r.

Art. 1. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zatwierdza porozumienie międzynarodowe, dotyczące utworzenia Biura Centralnego patentów na wynalazki z siedzibą w Brukselli, podpisane w Paryżu dnia 15 listopada 1920 r.

Art. 2. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej upoważnia Naczelnika Państwa do podpisania ratyfikacji powyższego porozumienia w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów i Ministrowi Spraw Zagranicznych, a wykonanie porozumienia — Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Poz. 19.

KONWENCJA HANDLOWA

między Polską a Austrją podpisana w Warszawie dnia 25 września 1922 r.

zatwierdzona ustawą z dnia 26 września 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 774.

Tekst pominięto.

Poz. 20.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 8 stycznia 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji Handlowej między Polską a Austrją, podpisanej w Warszawie dn. 25 września 1922 r.

Tekst pominięto.

Poz. 21.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 stycznia 1923 r.

w przedmiocie uchylenia sądów doraźnych wprowadzonych dnia 28 grudnia 1922 r. na górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Uwzględniono w uwagach do poz. 1039 z 1922 r.

Poz. 22.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 4 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego łódzkich wąskotorowych elektrycznych kolei dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

18 stycznia Nr. 5. rok 1923

Poz. 23.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 28 grudnia 1922 r.

w przedmiocie przedłużenia ogólnego terminu dla wnoszenia spraw do Mieszanego Trybunału Rozjemczego.

Tekst pominięto.

Poz. 24.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 31 grudnia 1922 r.

w przedmiocie przystąpienia Belgji do Międzynarodowej Konwencji o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapałek, podpisanej w Bernie dn. 26 września 1906 r.

Tekst pominięto.

Poz. 25.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 grudnia 1922 r.

w sprawie podwyższenia normalnych diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 1 lutego 1923 r. w sprawie zmiany przepisów o dietach i kosztach podróży — Dz. U. R. P. Nr. 15 poz. 100).

Poz. 26.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 grudnia 1922 r.

o utworzeniu miasta Kamienna w powiecie koneckim.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 roku w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na

obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 92), zarządza się co następuje:

§ 1. Z osady Kamienna, stanowiącej dotychczas samodzielną gminę wiejską oraz gruntów rządowych Milica — Pastwisko, tworzy się gminę miejską Kamienna z siedzibą własnego zarządu w Kamiennej.

Równocześnie wyłącza się wymienione grunty rządowe Milica-Pastwisko z wiejskiej gminy Bliżyn.

§ 2. Na utworzoną w ten sposób gminę miejską Kamienna rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 roku o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140), uzupełniając jednocześnie wykaz miast, dołączony do tego dekretu, jak następuje: „161 Kamienna".

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1923 roku.

Poz. 27.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 stycznia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat od zgłoszeń statystycznych przy zagranicznym obrocie towarów.

Uchylone na mocy § 4 rozp. Rady Ministrów z dn. 13 kwietnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 322).

Poz. 28.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 grudnia 1922 r.

o wprowadzeniu tymczasowej polsko-niemieckiej komunikacji sąsiedzkiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. Konwencję Międzynarodową o przewozie towarów kolejami żelaznemi, podpisaną w Bernie 23 października 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 667 z 1928 r.).

Poz. 29.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 grudnia 1922 r.

o wprowadzeniu tymczasowej komunikacji towarowej pomiędzy Polską (z wyłączeniem polskiego Śląska Górnego) z jednej a Polską (włączając w to stacje zarządzanych przez Polskę kolei obszaru W. M. Gdańska) z drugiej strony przez polski i niemiecki Śląsk Górny.

Utraciło moc obowiązującą (p. układ polsko-niemiecki w sprawie uprzywilejowanego tranzytu między polskim Górnym Śląskiem a resztą Polski przez nie-

miecki Górny Śląsk, podpisany we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1922 r., i układ polsko-niemiecki, podpisany w Berlinie dnia 10 lipca 1923 r., dotyczący zmiany § 75 powyższego układu — Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 704 i 706 z 1924 r. oraz Konwencję Międzynarodową o przewozie towarów kolejami żelaznemi, podpisaną w Bernie 23 października 1924 r. — Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 73 poz. 667).

Obecnie przepisy w sprawach, objętych niniejszem rozporządzeniem, ogłaszane są w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych, wydawanym przez Ministerstwo Komunikacji.

Poz. 30.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 grudnia 1922 r.

o wprowadzeniu tymczasowej komunikacji towarowej pomiędzy Polskim Śląskiem Górnym z jednej strony a resztą Polski (włączając w to stacje zarządzanych przez Polskę kolei obszaru W. M. Gdańska) z drugiej strony, przez niemiecki Śląsk Górny.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 29).

Poz. 31.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 4 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 32.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 30 grudnia 1922 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie wykonywania dozoru nad kotłami parowemi.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 21 listopada 1923 r. o zmianie tegoż rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 979).

Poz. 33.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2 stycznia 1923 r.

w przedmiocie egzaminów sądowych w okręgach Sądu Apelacyjnego w Wilnie i Sądu Okręgowego w Łucku.

Pominięto ze względu na to, iż traci moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, normującego organizację aplikacji sądowej (p. art. 261, 297 § 1 p. 10 i § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 lutego 1928 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych — Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93).

Poz. 34.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 stycznia 1923 r.

w przedmiocie uchylenia ustawy o poborze należytości ekwiwalentowej w b. dzielnicy austrjackiej.

Na podstawie *art. 6 ustęp 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 315)* zarządza się co następuje:

§ 1. Uchyla się moc obowiązującą przepisów o należytości ekwiwalentowej, zawartych (w poz. tar. 106 B. e.) austr. ustawy z dnia 13 grudnia 1862 r. (austr. Dz. U. P. Nr. 89) wraz z późniejszemi ustawami i rozporządzeniami, do tejże należytości się odnoszącemi.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1923 r.

Poz. 35.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 stycznia 1923 r.

o zwinięciu kas skarbowych, istniejących poza siedzibą inspektoratów skarbowych w Małopolsce.

Na zasadzie art. 4 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) zarządza się co następuje:

§ 1. Zwija się istniejące poza siedzibą *inspektoratów skarbowych* następujące kasy skarbowe w Małopolsce:

a) w okręgu izby skarbowej we Lwowie w miejscowości Dukla,

b) w okręgu izby skarbowej w Krakowie w miejscowościach: Kalwarja, Kęty, Krościenko, Mszana dolna i Skawina.

Ponadto zostały zwinięte kasy skarbowe w okręgu izby skarbowej: a) we Lwowie w miejscowościach: Halicz, Cieszanów, Bełz i Busk — na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 184);

b) w Krakowie w miejscowościach: Jordanów — na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 listopada 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 107 poz. 973) i Dębica — na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 22 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 1062).

§ 2. Agendy zwiniętych niniejszem roporządzeniem kas przechodzą na kasy skarbowe, istniejące w siedzibie właściwego *inspektoratu skarbowego.*

Inspektoraty skarbowe otrzymały nazwę urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 38 poz. 263).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 36.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 stycznia 1923 r.

o tępieniu nadużyć handlu pośredniczącego przedmiotami powszedniego użytku.

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dn. 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się wykupowania celem dalszej odprzedaży przedmiotów powszedniego użytku:

a) na ulicach miasta, o ile nie stosuje się art. 18 ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej;

b) na targach, w godzinach, przeznaczonych zarządzeniem władz, uprawnionych do wydawania takich zarządzeń, dla bezpośredniego zaopatrywania się spożywców.

§ 2. Zakazuje się skupowania na wsi od producentów rolnych przedmiotów powszedniego użytku, celem dalszej odprzedaży, przez osoby do handlu na podstawie świadectw przemysłowych nieuprawnione i nie posiadające własnych miejsc sprzedaży w miastach, lub uprawnień do handlu domokrążnego.

§ 3. Niestosowanie się do postanowień niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń wydanych na jego podstawie karane będzie w drodze administracyjnej w myśl art. 4 ustawy z dn. 2 lipca 1920 r., o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dn. 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) aresztem do 3 miesięcy i grzywną do 5 0 0 z ł o t y c h łącznie lub jedną z tych kar.

Kwota pieniężna została przerachowana w myśl § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

22 stycznia Nr. 6. rok 1923.

Poz. 37.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 stycznia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na ziemię Wileńską mocy obowiązującej ustawy z dnia 6 lipca 1920 roku o organizacji urzędów ziemskich i ustawy z dnia 10 kwietnia 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

Na mocy art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar powiatów: *wileńskiego, trockiego,* oszmiańskiego, święciańskiego i brasławskiego *Ziemi Wileńskiej* rozciąga się moc obowiązującą *ustawy z dnia 6 lipca 1920 roku o organizacji urzędów ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 461) z wyłączeniem art. 31, 32, 33, 34 i 38* oraz ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 369).

Ustawa z dnia 6 lipca 1920 r. została uchylona (p. poz. 461 z 1920 r.). Nadto p. obwieszczenie Ministra Reform Rolnych z dnia 22 października 1928 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 830).

§ 2. Uchyla się moc obowiązującą rozporządzenia Nr. 36 Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej z dnia 29 grudnia 1920 roku w przedmiocie utworzenia urzędów ziemskich oraz ich organizacji (Dz. Urz. T. K. Rz. L. Śr. Nr. 2/12 z dnia 9.I 1921 r.), dekretu Nr. 202 Naczelnego Dowódcy Wojsk Litwy Środkowej z dnia 21 marca 1921 r. w przedmiocie przekazania wszelkich spraw, związanych z reformą rolną Centralnemu Urzędowi Ziemskiemu (Dz. U. T. K. Rz. L. Śr. Nr. 14/24 z dnia 12 kwietnia 1921 r.), dekretu Nr. 290 Naczelnego Dowódcy W. L. Śr. z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie uzupełnienia dekretu Nr. 202 Naczelnego Dowódcy W. L. Śr. z dnia 21 marca 1921 r. (Dz. U. T. K. Rz. L. Śr. Nr. 26/36 z dnia 27 lipca 1921 r.) i rozporządzenia Nr. 309 Tymczasowej Komisji Rządzącej z dnia 10 sierpnia 1921 r. w przedmiocie wynagrodzenia członków przedstawicieli sfer rolniczych w centralnych i powiatowych komisjach ziemskich, oraz w komisjach szacunkowych, a także w przedmiocie nakładania kar za uchylanie się od udziału w posiedzeniach (Dz. Urz. T. K. Rz. L. Śr. Nr. 28/38 z dnia 29 sierpnia 1921 r.) oraz znosi się wszelkie urzędy ziemskie i komisje ziemskie, utworzone na zasadzie tych przepisów.

§ 3. Tworzy się okręgowy urząd ziemski w Wilnie, obejmujący powiaty: *wileński*, oszmiański, święciański, *trocki* i brasławski.

Na ich obszarze stosowane będą *w dalszym ciągu obowiązujące obecnie* przepisy prawne o reformie rolnej i likwidacji serwitutów *o ile nie są sprzeczne z przepisami ustaw w § 1 wymienionych, jednak z następującemi zmianami:*

pkt. a) pominięto jako zawierający przepisy przejściowe b) i c) utraciły moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1927 r. w sprawie likwidacji funduszów, przeznaczonych na cele parcelacji i osadnictwa — Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 330, oraz rozp. Ministra Reform Rolnych z dnia 23 grudnia 1926 r wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o zasadach administrowania i dysponowania funduszem zapomóg i kredytu ulgowego — Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 7 poz. 51).

P. ustawę z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1 poz. 1) oraz rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyńskiem, poleskiem, nowogródzkiem, wileńskiem i we wschodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 75).

Ustęp 3 utracił moc obowiązującą (p. art. 36 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich — Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 706).

§ 4 utracił moc obowiązującą ponieważ nowelizuje dekret Nr. 214 Naczelnego Dowódcy Wojsk Litwy Środkowej z dnia 6 kwietnia 1921 r., który na mocy art. 97 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 1 poz. 1 z 1926 r.) został uchylony.

§ 5. Powiaty: dziśnieński, *duniłowiczowski* i wilejski wyłącza się z okręgu okręgowego urzędu ziemskiego w Grodnie i przydziela się do okręgowego urzędu ziemskiego w Wilnie.

§ 6. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się *Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego.*

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1923 r. *z wyjątkiem § 4, który wchodzi w życie od dnia 1 lutego 1923 r.*

Powiaty wileński i trocki stanowią obecnie powiat wileńsko-trocki; powiat duniłowiczowski na mocy rozp. Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 472) nosi nazwę postawskiego. P. ustawę z dnia 22 grudnia 1925 r. w sprawie utworzenia województwa wileńskiego (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 29 z 1926 r.) oraz ustawę z dnia 6 lipca 1923 r. o ustanowieniu urzędu Ministra Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 556).

Poz. 38.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 stycznia 1923 r.

w sprawie uposażenia wojskowych zawodowych w stanie nieczynnym.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 94—97 ustawy z dn. 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska — Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Poz. 39.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu

z dnia 20 grudnia 1922 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Poczt i Telegrafów w sprawie współdziałania urzędów stanu cywilnego i urzędów gminnych (magistratów), mających siedzibę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, przy wymiarze podatku spadkowego.

Uchylone na mocy § 111 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Poczt i Telegrafów z dn. 25 sierpnia 1923 r., zawierającego przepisy wykonawcze dla obszaru b. dzielnicy rosyjskiej w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 794).

Poz. 40.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 2 stycznia 1923 r.

w sprawie osobnych ulg celnych dla górnośląskiej części województwa śląskiego.

Przedłużone rozporządzeniem tychże Ministrów z dn. 31 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 274) wygasło z upływem zawartych w niem terminów.

Poz. 41.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 9 stycznia 1923 r.

o utworzeniu rady szkolnej okręgowej poznańskiej.

Na mocy art. 5 i 10 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 roku o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) zarządza się co następuje:

§ 1. Do współdziałania z kuratorem okręgu szkolnego poznańskiego w zakresie, oznaczonym w § 15 niniejszego rozporządzenia, tworzy się w Poznaniu radę szkolną okręgową.

§ 2. W skład rady szkolnej okręgowej wchodzą:

a) kurator lub wyznaczony przez niego zastępca z pośród urzędników kuratorjum;

b) wojewoda lub wyznaczony przez niego stały zastępca z pośród urzędników województwa;
c) siedmiu delegatów sejmiku wojewódzkiego;
d) trzej przedstawiciele nauczycielstwa szkół powszechnych publicznych i prywatnych z prawem publiczności;
e) przedstawiciel nauczycielstwa seminarjów nauczycielskich tak państwowych, jak i prywatnych z prawami seminarjów państwowych;
f) dwaj przedstawiciele nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących tak państwowych, jak i prywatnych z prawami szkół państwowych;
g) trzej przedstawiciele nauczycielstwa szkół zawodowych;
h) jeden przedstawiciel wyznania rzymsko-katolickiego;
i) jeden przedstawiciel wyznania ewangelickiego;
j) pięciu członków, wyznaczonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, z pośród których przynajmniej jeden musi być znawcą higjeny szkolnej.

Punkt g przytoczony w brzmieniu rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 30 maja 1927 r. w sprawie zmiany powołanego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 465).

§ 3. Członków, wymienionych w § 2 pod literą d), wybiera zjazd delegatów, reprezentujących nauczycielstwo szkół powszechnych w radach szkolnych powiatowych okręgu z pośród nauczycieli, posiadających co najmniej maturę seminaryjną lub sześć klas szkoły ogólnokształcącej; członków wymienionych w § 2 pod lit. e, f, g, wybiera zjazd delegatów rad pedagogicznych odnośnych szkół, licząc po jednym delegacie na każdych 10 sił nauczycielskich, zasiadających w radzie pedagogicznej, przyczem uwzględnia się niepełną dziesiątkę, jeśli liczy przynajmniej 5 nauczycieli. Przedstawiciele szkół średnich ogólnokształcących powinni posiadać uznane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pełne kwalifikacje, wymagane dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących.

§ 4. Przedstawicieli wyznań katolickiego i ewangelickiego powołuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, na wniosek kuratora, uczyniony w porozumieniu z Kurją archidiecezjalną, względnie z konsystorzem ewangelickim w Poznaniu.

§ 5. Mandat członków, wymienionych w § 2 pod lit. d, e, f, g, h, i, j, trwa trzy lata, członków, wymienionych w § 2 pod literą c tak długo, jak długo trwa mandat w sejmiku.

Przesiedlenie się na stałe mieszkanie za granicę okręgu szkolnego poznańskiego powoduje utratę mandatu do rady szkolnej okręgowej.

§ 6. Kolegja wyborcze wybierają prócz członków, wymienionych pod lit. c, d, e, f, g, także taką samą ilość zastępców, którzy, w razie ustąpienia członka lub utraty mandatu, wchodzą do rady szkolnej okręgowej w ustanowionej przy ich wyborze kolei na resztę kadencji.

§ 7. Sposób dokonania wyboru członków, wymienionych w § 2 pod literami d, e, f, g, określa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego drogą rozporządzenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustanawia także termin wyborów.

§ 8. Zaskarżenie wyborów z powodu nieprawidłowości można wnosić do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za pośrednictwem kuratora okręgu szkolnego poznańskiego w przeciągu dni 8 od dnia wyborów.

W razie uwzględnienia zaskarżenia Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządza nowe wybory.

§ 9. Członek rady szkolnej okręgowej, nieobecny na trzech kolejnych posiedzeniach bez należytego usprawiedliwienia, traci mandat.

§ 10. Członkowie rady szkolnej okręgowej, mieszkający poza siedzibą okręgu, otrzymują ze Skarbu Państwa zwrot kosztów podróży oraz diet wedle norm, ustanowionych dla urzędników państwowych VII stopnia służbowego.

§ 11. Posiedzenia rady szkolnej okręgowej zwołuje kurator w miarę potrzeby według własnego uznania, przynajmniej jednak trzy razy do roku.

Na (pisemne) żądanie przynajmniej 7 członków rady szkolnej okręgowej, kurator obowiązany jest do dni 15 od dnia wejścia wniosku do kuratorjum zwołać posiedzenie nadzwyczajne.

§ 12. Kurator oraz rada szkolna okręgowa mogą powoływać na posiedzenia rzeczoznawców z głosem doradczym.

§ 13. Na posiedzeniach rady szkolnej okręgowej przewodniczy kurator lub wyznaczony przez niego zastępca (§ 2 punkt a).

§ 14. Uchwały rady szkolnej okręgowej są prawomocne przy obecności przynajmniej połowy członków oraz przewodniczącego (§ 13). Uchwały zapadają absolutną większością głosów obecnych członków. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Przewodniczący oraz wojewoda (lub tegoż stały zastępca) mają prawo zabierania głosu poza koleją mówców.

Członek rady nie może brać udziału w obradach i głosowaniu nad sprawami, które są związane z jego osobistemi interesami lub interesami jego krewnych i powinowatych.

§ 15. Do zakresu działania rady szkolnej okręgowej należy:

a) badanie potrzeb szkolnych i oświatowo-kulturalnych okręgu oraz inicjatywa w sprawie reform w szkolnictwie, bądź to w celu przystosowania szkolnictwa do miejscowych warunków i potrzeb, bądź to w celu wprowadzenia zmian w organizacji szkolnictwa w całem Państwie;

b) przedstawianie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego opinji o administracji szkolnej i stanie szkolnictwa okręgu, oraz wynikających stąd wniosków;

c) rozporządzanie funduszami, przyznanemi do dyspozycji rady przez organa samorządowe na cele szkolne i oświatowo-kulturalne;

d) wydawanie opinji o projekcie budżetu okręgu szkolnego;

e) uchylony na mocy rozporządzenia, przytoczonego w uwadze pod § 2;

f) wydawanie opinji o wnioskach zakładania i zwijania państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich oraz o wnioskach koncesjonowania i zamykania takichże szkół prywatnych;

g) rozwiązywanie na wniosek kuratora rad szkolnych powiatowych;

h) delegowanie w poszczególnych wypadkach członków rady do zwiedzania szkół i instytucji wychowawczych i oświatowych, podlegających kuratorowi; delegaci nie mają prawa egzaminowania młodzieży szkolnej, czynienia uwag nauczycielstwu i wydawania zarządzeń;

i) inne sprawy, przekazywane radzie przez ustawy i rozporządzenia lub powierzane jej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub kuratora.

§ 16. Rada szkolna okręgowa układa regulamin swych czynności.

§ 17. Uchwały rady szkolnej okręgowej wykonywa kurator przez podwładne mu organa.

§ 18. Kurator ma prawo zawiesić uchwałę rady szkolnej okręgowej, jeśli przekracza ona kompetencje, właściwe radzie szkolnej okręgowej, lub jest sprzeczna z obowiązującemi przepisami. Radzie przysługuje odwołanie do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 19. Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przysługuje prawo rozwiązania rady szkolnej okręgowej w razie, gdyby nie spełniała swych obowiązków, przekraczała zastrzeżoną jej kompetencję, lub gdyby działalność jej była niezgodna z ustawami.

Poz. 42.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego

z dnia 11 stycznia 1923 r.

w przedmiocie uruchomienia i organizacji wewnętrznej okręgowego urzędu ziemskiego w Grudziądzu.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ podstawa prawna przestała obowiązywać (p. poz. 267 z 1922 r.).

Poz. 43.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 12 stycznia 1923 r.

w przedmiocie zawieszenia czynności Komisarza Państwa dla podziału węgla na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego.

Na zasadzie § 6 rozporządzenia Rady Związkowej Niemieckiej z dnia 24 lutego 1917 r. (Dz. Ust. Rzeszy Niem. Nr. 35, str. 167, poz. 5725) oraz § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1922 r. w przedmiocie zmiany rozporządzenia Rady Związkowej Rzeszy Niemieckiej z dnia 24 lutego 1917 r. (Dz. Ust. Rzeszy Niemieckiej Nr. 35 poz. 5725) i rozporządzenia Ministra Gospodarki Rzeszy z dnia 15 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. Rzeszy Niem. Nr. 176 poz. 7737), (Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 433) zarządza się co następuje:

§ 1. Zawiesza się czynności Komisarza Państwa dla podziału węgla na ziemiach górnośląskich województwa śląskiego.

§ 2 uwzględniono w tekście poz. 491 z 1922 r.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

23 stycznia **Nr. 7.** rok 1923.

Poz. 44.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 stycznia 1923 r.

o sądownictwie doraźnem w b. zaborze rosyjskim.

Wygasło z dniem 1 lipca 1923 r.

Poz. 45.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 stycznia 1923 r.

w przedmiocie sądów doraźnych w województwie poznańskiem i pomorskiem.

Uwzględniono w poz. 1039 z 1922 r.

Poz. 46.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 10 stycznia 1923 r.

w sprawie zmian w rozporządzeniach z dnia 13 maja i 23 sierpnia 1922 r. o postępowaniu z pocztowemi przesyłkami niedoręczalnemi, bez adresu oraz przedmiotami znalezionemi.

Uwzględniono w poz. 551 z 1922 r.

Poz. 47.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 stycznia 1923 r.

w sprawie zwolnienia koksu zagranicznego od 40% podatku.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 stycznia 1924 r. w sprawie ujednostajnienia opodatkowania węgla na obszarze Rzeczypospolitej — Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 135).

27 stycznia **Nr. 8.** rok 1923.

Poz. 48.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 stycznia 1923 r.

w przedmiocie liczenia czasu służby urzędnikom i profesorom szkół akademickich w wypadkach przejścia ich do służby sędziowskiej lub prokuratorskiej.

Uchylone na mocy § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. w sprawie liczenia czasu, spędzonego w służbie państwowej niesędziowskiej, tudzież czasu, spędzonego w służbie państwowej sędziowskiej i prokuratorskiej, w wypadkach przejścia z jednej kategorji służby do drugiej w dziale Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 321).

Poz. 49.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego

z dnia 14 grudnia 1922 r.

w przedmiocie wykonywania ustawy z dnia 7 maja 1920 r. ze zmianami, wprowadzonemi ustawą z dnia 7 kwietnia 1922 r. o likwidacji serwitutów na terenie b. Królestwa Kongresowego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 56 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie kieleckiem, lubelskiem, łódzkiem, warszawskiem i w zachodniej części województwa białostockiego — Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 74).

Poz. 50.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego

z dnia 14 grudnia 1922 r.

o wykonaniu ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. w przedmiocie likwidacji serwitutów w województwach: wołyńskiem, poleskiem i nowogródzkiem oraz w powiatach: białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim województwa białostockiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 61 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyń-

skiem, poleskiem, nowogródzkiem, wileńskiem i we wschodniej części województwa białostockiego — Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 75).

Poz. 51.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 30 grudnia 1922 r.

w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych na drogach publicznych.

Na zasadzie art. 18 ustęp 6 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) zarządza się co następuje:

§ 1. Zarządy dróg publicznych zarówno państwowe jak samorządowe, zarządzające drogami publicznemi i obowiązane do obsadzenia dróg drzewami, winny ułożyć program szczegółowy stopniowego obsadzenia drzewami dróg, któremi zarządzają.

§ 2. Szczegółowe programy obsadzenia dróg winny wykazywać: 1) istniejący stan zadrzewienia dróg (ilość istniejących drzew i krzewów na każdym kilometrze, gatunek, wiek i stan); 2) projekt przeprowadzenia zadrzewienia wszystkich dróg, administrowanych przez dany zarząd drogowy ze wskazaniem okresu, w ciągu jakiego zadrzewienie ma być przeprowadzone, z podaniem gatunków drzew, źródeł, skąd mają być brane sadzonki i sposobu pokrycia kosztów i 3) projekt organizacji utrzymania posadzonych drzew.

§ 3. Programy obsadzenia dróg samorządowych ułożone przez samorządowe zarządy drogowe, winny być przedstawione w ciągu roku od wydania niniejszego rozporządzenia do zatwierdzenia właściwym władzom nadzorczym; władze nadzorcze po zatwierdzeniu programu zadrzewienia dróg winny dopilnować jego wykonania.

Programy obsadzenia dróg państwowych winny być zatwierdzone przez właściwe województwa (okręgowe dyrekcje robót publicznych), które również czuwać winny nad ich wykonaniem.

§ 4. Zarządy drogowe winny porozumiewać się z przełożonymi szkół w celu urządzenia w okresach sadzenia drzew uroczystości sadzenia drzew („świąt sadzenia drzew"). Takie porozumienie winno mieć miejsce tam, gdzie pociągnięcie szkół do udziału w obsadzeniu dróg drzewami jest możliwe ze względu na warunki miejscowe i pożądane ze względu na popularyzowanie akcji obsadzania dróg.

§ 5. Samorządowe zarządy drogowe przedstawiają właściwym władzom nadzorczym, a państwowe zarządy drogowe województwom (okręgowe dyrekcje robót publicznych) roczne sprawozdanie, wykazujące ilość istniejących drzew przydrożnych, ilość usuniętych, ilość posadzonych, ilość zniszczonych, lub uszkodzonych przez szkodników w okresie sprawozdawczym.

§ 6. Obowiązek sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych ciąży na zarządach drogowych z wyjątkiem tych wypadków, gdzie wzdłuż dróg gminnych nie został ustanowiony pas 75 cm. szerokości za rowem, wolny od uprawy w myśl art. 11 powołanej ustawy z dnia 7 października 1921 r.; w tym wypadku obsadzanie tych dróg za rowami, o ile zostanie ustalone programem właściwego zarządu drogowego, należy do obowiązku właścicieli gruntów przydrożnych, którzy winni stosować się do wskazówek zarządu drogowego.

§ 7. Zarządy drogowe mają prawo we własnym zakresie działania zarządzić usunięcie tylko pojedyńczych drzew uschłych, uszkodzonych lub grożących bezpieczeństwu komunikacji drogowej.

Usuwanie całych grup (alei) drzew przydrożnych może nastąpić tylko za zezwoleniem Ministerstwa Robót Publicznych względem dróg państwowych i wojewódzkich, związku samorządowego, a w braku jego, wojewody — względem dróg samorządowych.

§ 8. Koszty obsadzenia dróg pokrywać winny zarządy drogowe, obowiązane do budowy i utrzymania odnośnych kategorji dróg z kredytów przewidzianych na ten cel w budżetach.

§ 9. Uszkodzenia drzew przydrożnych, umyślne lub z niedbalstwa, jak wyrywanie sadzonek, palików, obdzieranie kory, ścinanie i łamanie gałęzi, strącanie lub zrywanie owoców przez osoby nieupoważnione, karane będzie wedle przepisów rozdziału IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) grzywną *do 100.000 mk. lub aresztem do 2 miesięcy*. Oprócz tego winni obowiązani będą wynagrodzić wyrządzoną szkodę właściwemu zarządowi drogowemu.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 lutego 1928 r. o zmianie ustawy z dn. 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151) wykroczenia, przewidziane w § 9, zagrożone są karą grzywny do 1.000 złotych lub aresztu do sześciu tygodni, albo obydwiema temi karami łącznie (patrz poz. 656 z 1921 r., art. 21).

§ 10. W razie niewykonania przez zarządy drogowe, względnie przez właścicieli przydrożnych gruntów (§ 6) obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia województwa mają co do zarządów drogowych państwowych wdrożyć odpowiednie dochodzenia i pociągnąć winnych opieszałego traktowania sprawy do odpowiedzialności dyscyplinarnej, co zaś do zarządów drogowych samorządowych, na podstawie ust. 3 art. 18 powołanej ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) wyższe instancje związków samorządowych, względnie województwa mogą wdrożyć odpowiednie środki przymusowe przez wstawienie do budżetu odpowiednich sum na wykonanie niezbędnych robót, lub też zarządzić wykonanie tych robót na koszt opieszałego lub niedbałego zarządu drogowego.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 52.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 12 stycznia 1923 r.

w przedmiocie opłat za legalizowanie gazomierzy.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 28 i 35 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 1 maja 1923 r. o opłatach za czynności urzędów miar—Dz. U. R. P Nr. 51 poz. 358).

Poz. 53.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Sprawiedliwości

z dnia 13 listopada 1922 r.

uzupełniające rozporządzenie z dnia 13 maja 1922 r. w przedmiocie opłat stemplowych od weksli.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 317 z 1922 r.).

Poz. 54.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 18 stycznia 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 909 z 1922 r.).

31 stycznia Nr. 9. rok 1923.

Poz. 55.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 30 grudnia 1922 r.

w przedmiocie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Międzynarodowej Konwencji Opjumowej, podpisanej w Hadze dnia 23 stycznia 1912 r. i do protokółu zamknięcia III Konferencji Opjumowej, podpisanego w Hadze dnia 25 czerwca 1914 r.

Tekst pominięto.

31 stycznia Nr. 10. rok 1923.

Poz. 56.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 15 stycznia 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Republiki Finlandzkiej do Międzynarodowego Porozumienia z dn. 18 maja 1904 r. i do Międzynarodowej Konwencji z dn. 4 maja 1910 r., podpisanych w Paryżu, dotyczących zwalczania handlu żywym towarem.

Tekst pominięto.

Poz. 57.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 19 stycznia 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji przez Szwajcarję Konwencji Międzynarodowej z dnia 21 czerwca 1920 r., dotyczącej utworzenia w Paryżu Międzynarodowego Instytutu Chłodnictwa.

Tekst pominięto.

Poz. 58.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 grudnia 1922 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 26 września 1922 r. o uregulowaniu prawa wyboru obywatelstwa polskiego przez obywateli b. cesarstwa austrjackiego, lub b. królestwa węgierskiego i prawa wyboru obywatelstwa obcego przez b. obywateli tych państw, posiadających obywatelstwo polskie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. o uregulowaniu prawa wyboru obywatelstwa polskiego przez obywateli b. cesarstwa austrjackiego lub b. królestwa węgierskiego i prawa wyboru obywatelstwa obcego przez b. obywateli tych państw, posiadających obywatelstwo polskie (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 791) zarządza się co następuje:

§ 1. Nabycie i utrata obywatelstwa polskiego na podstawie wyboru w zastosowaniu do b. obywateli b. cesarstwa austrjackiego lub b. królestwa węgierskiego, mających prawo swojszczyzny lub stałe miejsce zamieszkania (§ 2 p. 2) na obszarze Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy, reguluje się na podstawie ustawy z dnia 20 stycznia 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) ze zmianami, wynikającemi z niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Prawo obywatelstwa polskiego przysługuje każdej osobie bez różnicy płci, wieku, wyznania i narodowości, która

1) od dnia 1 stycznia 1914 r. posiadała i do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie utraciła prawa swojszczyzny w jednej z gmin na obszarze polskich części Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy. Osobom, które nabyły prawo swojszczyzny po dniu 1 stycznia 1914 r. i prawo to posiadały w dniu 28 lipca 1920 r. służy obywatelstwo polskie z zastrzeżeniem, wynikającem z § 4;
2) przed dniem 1 stycznia 1908 r. osiedliła się na obszarze polskich części Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy w zamiarze stałego pobytu (uzyskania stałego miejsca zamieszkania) pod warunkiem, że
   a) do dnia 1 listopada 1918 r. posiadała obywatelstwo austrjackie, względnie węgierskie oraz
   b) nie posiada bez przerwy prawa swojszczyzny od dnia 1 stycznia 1914 r. w jednej z gmin czeskosłowackich części b. terytorjów plebiscytowych Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy.

§ 3. Osoby (§ 2 p. 1), mające prawo swojszczyzny w gminach, których obszar jest przedzielony granicą, stają się obywatelami polskimi, jeżeli w dniu 28 lipca 1920 r. stale mieszkały w części gminy, która przypadła Polsce. Jeżeli by zaś takie osoby w gminie rozdzielonej we wspomnianym dniu stale nie mieszkały, nabywają obywatelstwo polskie, jeśli stale mieszkały w obecnie polskiej części gminy ostatnio przed wyprowadzeniem się z danej gminy.

§ 4. Nie są obywatelami polskimi osoby, które posiadają bez przerwy od dnia 1 stycznia 1908 r. stałe miejsce zamieszkania w znaczeniu p. 2 § 2 niniejszego rozporządzenia na obszarze czeskosłowackich części b. terytorjów plebiscytowych Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy, chociażby posiadały prawo swojszczyzny w jednej z gmin b. Galicji, czy też prawo swojszczyzny nabyte po dniu 1 stycznia 1914 r. w jednej z gmin Śląska Cieszyńskiego, Spisza lub Orawy (§ 2 p. 1 zdanie drugie).

§§ 5—10 wygasły z upływem przewidzianych w nich terminów do składania podań o nadanie obywatelstwa polskiego, względnie oświadczeń o wyborze obywatelstwa.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 59.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 stycznia 1923 r.

w sprawie podwyższenia wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych za czas pracy w pocztach ruchomych i za czas konwojowania poczty kolejami.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 359 z 1921 r.).

Poz. 60.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 stycznia 1923 r.

w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych za służbę nocną.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 sierpnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 678).

Poz. 61.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 grudnia 1922 r.

w przedmiocie zwolnienia funkcjonarjuszy związków komunalnych, tudzież ich zakładów i przedsiębiorstw od obowiązku ubezpieczenia pensyjnego funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 5 punkt 6, art. 120, 155 i 169 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych — Dz. U. R. P. Nr. 106 poz. 911) oraz § 26 rozporządzenia wykonawczego Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 grudnia 1927 r. do tego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 1016).

Poz. 62.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 grudnia 1922 r.

dotyczące częściowej zmiany rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 stycznia 1922 r. w przedmiocie zastępczego ubezpieczenia pensyjnego funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 37 z 1922 r. i poz. poprzednią).

Poz. 63.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 16 stycznia 1923 r.

w przedmiocie dodatków drożyźnianych do rent ubezpieczenia od wypadków dla osób, pobierających renty i dodatki do rent z Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 22 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 981)

Poz. 64.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 17 stycznia 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminu urzędowania dotychczasowego zarządu Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie.

Przedłużone rozporządzeniami tegoż Ministra z dn. 22 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 495) i z dn. 31 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 5 poz. 42) wygasło z dn. 1 kwietnia 1924 r.

Poz. 65.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 15 grudnia 1922 r.

w przedmiocie nadzoru państwowego nad kasami chorych w zakresie lecznictwa na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Na mocy art. 97 — 99 i 105 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272 i Dz. Urzęd. Min. b. Dzieln. Prusk. r. 1920, Nr. 45) oraz art. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 247) zarządza się co następuje:

§ 1. Naczelnik (dyrektor) wojewódzkiego urzędu zdrowia jest delegatem Ministerstwa *Zdrowia Publicznego* do właściwego okręgowego urzędu ubezpieczeń, oraz w myśl art. 99 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. wchodzi w skład okręgowego urzędu ubezpieczeń i współdziała z nim w wykonywaniu nadzoru nad lecznictwem.

Delegatowi Ministerstwa *Zdrowia Publicznego* do okręgowego urzędu ubezpieczeń służy, z upoważnienia tegoż urzędu, prawo powierzenia pewnych czynności, dotyczących wykonywania nadzoru nad lecznictwem kas chorych, poszczególnym podwładnym mu urzędnikom, a mianowicie inspektorowi lekarskiemu, farmaceutycznemu i lekarzowi powiatowemu.

§ 2. Delegat Ministerstwa *Zdrowia Publicznego* do okręgowego urzędu ubezpieczeń korzysta ze wszelkich potrzebnych w zakresie jego działania sprawozdań, komunikatów i innych materjałów, dotyczących działalności kas chorych w dziedzinie lecznictwa, któremi okręgowy urząd ubezpieczeń rozporządza.

§ 3. W wypadkach dostrzeżenia usterek lub nieprawidłowości w działaniu kas chorych w dziedzinie lecznictwa, spraw zdrowotnych i higjeny społecznej, delegat Ministerstwa *Zdrowia Publicznego* w okręgowym urzędzie ubezpieczeń ma prawo, w granicach zasadniczej ustawy sanitarnej stawiać wnioski, które winny być uwzględnione w zarządzeniach okręgowego urzędu ubezpieczeń w granicach jego kompetencji.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86).

Poz. 66.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 15 grudnia 1922 r.

w przedmiocie opustu od cen oznaczonych w taksie aptekarskiej za lekarstwa wydawane na koszt kas chorych i wydawania tych lekarstw na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 26 marca 1923 r. w przedmiocie opustu od cen, oznaczonych w taksie aptekarskiej, za lekarstwa, wydawane na koszt kas chorych, i wydawania tych lekarstw — Dz. U. R. P. Nr. 61 poz 448).

Poz. 67.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 19 stycznia 1923 r.

o taksie aptekarskiej.

(Prace przy recepturze).

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 20 sierpnia 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej (prace przy recepturze) — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 693).

Poz. 68.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 stycznia 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia § 5 ust. a rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

Uwzględniono w poz. 64 z 1921 r.

Poz. 69.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 70.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych w Królestwie Polskiem.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 71.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej wąskotorowych kolei państwowych, oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 72.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 stycznia 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 21 grudnia 1923 r. o wydaniu taryfy towarowej Polskich Kolei Żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

1 lutego Nr. 11. rok 1923.

Poz. 73.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 20 stycznia 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat za rozmowy telefoniczne między Polską a Austrją.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 7 rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 5 lutego 1923 r. w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych — Dz. U. R. P. Nr. 15 poz. 103).

Poz. 74.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 27 stycznia 1923 r.

o wprowadzeniu opłaty wywozowej od cukru.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 365 z 1921 r.).

Poz. 75.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 stycznia 1923 r.

o podwyżce taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 76.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego łódzkich wąskotorowych elektrycznych kolei dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

1 lutego Nr. 12. rok 1923.

Poz. 77.

U S T A W A

z dnia 31 stycznia 1923 r.

o wypuszczeniu Serji IV biletów skarbowych.

Pominięto z uwagi na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 października 1924 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 833).

Poz. 78.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 lutego 1923 r.

o wypuszczeniu Serji IV biletów skarbowych.

Pominięto (p. poz. 77).

Poz. 79.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 stycznia 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz o ściągnięciu dodatkowej opłaty monopolowej od zapasów tychże wyrobów.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 23 lutego 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 134)

Poz. 80.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 25 stycznia 1923 r.

w sprawie uzupełnienia wykazu towarów, zawartego w § 1 rozporządzenia z dnia 26 lipca 1922 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i ulgowego.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 7 lipca 1923 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 532).

9 lutego **Nr. 13.** rok 1923.

Poz. 81.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 stycznia 1923 r.

w przedmiocie zniesienia sekwestru ropy i przetworów naftowych.

Na podstawie § 15 austr. rozp. cesar. z dnia 10 sierpnia 1915 r. w przedmiocie sekwestru ropy naftowej (austr. Dz. U. P. Nr. 239) zarządza się co następuje:

§ 1. Ropę przypadającą na udziały netto (ropa nettowa), należącą do posiadaczy kopalń (uprawnionych do wydobywania) oraz wszelkie przetwory ropy naftowej (przetwory naftowe) zwalnia się od sekwestru (zajęcia, zamknięcia) państwowego.

Przedsiębiorstwa naftowe zobowiązane są jednak pod rygorem § 14 austr. rozp. cesar. z dnia 10 sierpnia 1915 r. (austr. Dz. U. P. Nr. 239) udzielać Ministrowi Przemysłu i Handlu i organom przezeń upoważnionym, w terminach ustalonych i na ich żądanie wszelkich wyjaśnień o przedsię-

biorstwie, a w szczególności przedkładać wykazy produkcji, tłoczenia, magazynowania i obrotu ropą i przetworami naftowemi.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu i Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, a jednocześnie tracą moc obowiązującą: rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 września 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 431), rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 551), rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 418), rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 19 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 430), oraz rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 sierpnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 562).

Poz. 82.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 stycznia 1923 r.

w przedmiocie przekazania Ministrowi Skarbu nadzoru nad Ziemstwami Kredytowemi w województwach: poznańskiem i pomorskiem.

Na zasadzie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 247) zarządza się co następuje:

§ 1. Wykonywanie nadzoru nad Ziemstwami Kredytowemi w województwach: poznańskiem i pomorskiem oraz nad funkcjami Komisarza Państwowego dla Zachodnio-Pruskich Ziemstw Kredytowych przekazuje się Ministrowi Skarbu.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* i Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 83.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 stycznia 1923 r.

w przedmiocie taksy dla pisarzy hipotecznych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 23 sierpnia 1923 r. w przedmiocie taksy dla pisarzy hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 691).

Poz. 84.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 stycznia 1923 r.

w przedmiocie ustalenia wynagrodzenia członków Komitetu Dyrekcyjnego Pocztowej Kasy Oszczędności.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 297 z 1920 r.).

Poz. 85.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości

z dnia 20 stycznia 1923 r.

celem wykonania ustawy z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie uchylenia podatków (opłat) od przyrostu wartości oraz o pobieraniu przez ciała samorządne opłat od umów o przejście własności nieruchomości.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 13, 43, 46 — 48, 54 — 56 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747).

Zgodnie z treścią art. 13 wspomnianej ustawy w brzmieniu rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zmianie tejże ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 335) opłaty od umów o przejście własności nieruchomości stanowią podatek samoistny; z tego powodu do sposobu pobierania opłat powyższych mają zastosowanie art. 43, 46 — 48, 54 — 56 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o finansach komunalnych, t. zn., że opłaty te mogą być pobierane przez zarząd związku komunalnego lub przez organ upoważniony przez ten zarząd.

W związku z powyższem sprostować należy poz. 785 z 1922 r. przez skreślenie art. 3 ustawy z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie uchylenia podatków (opłat) od przyrostu wartości oraz o pobieraniu przez ciała samorządne opłat od umów o przejście własności nieruchomości, jako nieobowiązującego, oraz uwagi do tegoż artykułu.

Poz. 86.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1923 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 22 lipca 1920 r. zawierającego przepisy wykonawcze dla obszaru b. zaboru rosyjskiego w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn.

Uchylone na mocy § 111 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Poczt i Telegrafów z dn. 25 sierpnia 1923 r., zawierającego przepisy wykonawcze dla obszaru b. dzielnicy rosyjskiej w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 794).

Poz. 87.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 stycznia 1923 r.

w przedmiocie blankietów wekslowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn 28 maja 1924 r. w przedmiocie blankietów wekslowych w walucie złotowej — Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 515).

Poz. 88.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 stycznia 1923 r.

w przedmiocie przekazania miejskiej komisji szacunkowej wymiaru państwowego podatku dochodowego na obszarze miasta Łodzi.

Patrz uwagi do poz. 445 z 1922 r.

Poz. 89.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 25 stycznia 1923 r.

w przedmiocie zmiany wysokości mnożników celnych normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 23 marca 1923 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 202).

Poz. 90.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 31 stycznia 1923 r.

o podwyższeniu taksy komisowego, pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych.

Uchylone na mocy działu „Uwagi ogólne" p. II rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 13 marca 1923 r. o zmianie i podwyższeniu taksy komisowego, pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 179).

15 lutego Nr. 14. rok 1923.

Poz. 91.

U S T A W A

z dnia 31 stycznia 1923 r.

zmieniająca art. 1, 7 i 11 ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 264).

Utraciła moc obowiązującą (p. poz. 264 z 1922 r.).

Poz. 92.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA GŁÓWNEGO URZĘDU ZIEMSKIEGO

z dnia 27 stycznia 1923 r.

w przedmiocie utworzenia powiatowych urzędów ziemskich na terenie Ziemi Wileńskiej.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 461 z 1920 r.).

Poz. 93.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 1 lutego 1923 r.

w sprawie uzupełnienia przepisów o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności.

Uchylone na mocy § 5 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dn. 3 listopada 1926 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie przepisów o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 652).

Poz. 94.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 3 lutego 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dn. 11 lutego 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 141).

Poz. 95.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 3 lutego 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dn. 20 sierpnia 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — prace przy recepturze — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 693).

Poz. 96.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 7 lutego 1923 r.

w przedmiocie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na śpiączkę epidemiczną (encephalitis lethargica).

Wygasło z dn. 15 sierpnia 1923 r.

Poz. 97.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 6 lutego 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dn. 7 grudnia 1921 r. o wydawaniu pozwoleń na ustawianie, przenoszenie i używanie kotłów parowych.

Uwzględniono w tekście poz. 747 z 1921 r.

Poz. 98.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 7 lutego 1923 r.

w przedmiocie przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym.

Przedłużone rozporządzeniem tegoż Ministra z dn. 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 185) wygasło z dn. 30 kwietnia 1923 r.

Poz. 99.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 lutego 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminu dla przedsiębiorstw ekspedycyjnych do załatwiania w urzędach celnych zleceń przyjętych od stron.

Przedłużone rozporządzeniami tegoż Ministra z dn. 17 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 196) i z dn. 23 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 383) wygasło z dn. 1 września 1923 r.

20 lutego Nr. 15. rok 1923.

Poz. 100.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 lutego 1923 r.

w sprawie zmiany przepisów o dietach i kosztach podróży.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 marca 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 168).

Poz. 101.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 lutego 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet należnych funkcjonarjuszom państwowym w razie podróży służbowych do Niemiec, W. M. Gdańska i na Górny Śląsk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13 kwietnia 1923 r. w przedmiocie diet, zwrotu kosztów przy podróżach służbowych funkcjonarjuszów państwowych poza granicami Państwa oraz przesiedleniach funkcjonarjuszów służby zagranicznej — Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 312).

Poz. 102.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 lutego 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 103.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 5 lutego 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 12 marca 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 220).

20 lutego Nr. 16. rok 1923.

Poz. 104.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 lutego 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłaty za wypełnione karty statystyczne, dotyczące ruchu naturalnego ludności.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 710 z 1920 r.).

Poz. 105.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 30 stycznia 1923 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej dekretu z dnia 4 lutego 1919 roku o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140) na miejscowość Stryków powiatu brzezińskiego i Proszowice powiatu miechowskiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 91) w przedmiocie rozciągnięcia na miasta b. zaboru rosyjskiego dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 140) zarządza się co następuje:

§ 1. Na miejscowości: Stryków pow. brzezińskiego i Proszowice pow. miechowskiego rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140) z jednoczesnem uzupełnieniem wykazu miast, dołączonego do tego dekretu jak następuje:

162 Stryków
163 Proszowice.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 marca 1923 roku.

Poz. 106.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 31 stycznia 1923 r.

w przedmiocie przekazania miejskiej komisji szacunkowej wymiaru państwowego podatku dochodowego na obszarze m. Włocławka.

Wygasło z końcem roku podatkowego 1923.

Poz. 107.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 12 lutego 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 13 marca 1923 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 177).

24 lutego . Nr. 17. rok 1923.

Poz. 108.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 lutego 1923 r.

o utworzeniu miasta Ruda Pabjanicka w powiecie łódzkim.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 92) w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego zarządza się co następuje:

§ 1. Z osady Ruda Pabjanicka i miejscowości: Nowe Rokicie obszaru 367 morgów oraz folwarku i kolonji Chachuła obszaru 209 morgów tworzy się gminę miejską Ruda Pabjanicka z siedzibą własnego zarządu w Rudzie Pabjanickiej.

Równocześnie wyłącza się wymienione miejscowości z gminy Brus.

§ 2. Na utworzoną w ten sposób gminę miejską Ruda Pabjanicka rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140) uzupełniając jednocześnie wykaz miast dołączony do tego dekretu jak następuje:

„164 Ruda Pabjanicka".

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Poz. 109.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 5 lutego 1923 r.

w sprawie dołączania dodatków do czasopism.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 29 grudnia 1925 r. o zmianie opłat za czasopisma i dodatki do czasopism w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. Nr. 131 poz. 945).

Poz. 110.

UKŁAD POLSKO-NIEMIECKI

w przedmiocie państwowej własności górniczej i hutniczej w polskiej części Górnego Śląska, podpisany w Opolu dnia 15 czerwca 1922 r. zatwierdzony ustawą z dnia 4 sierpnia 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 642).

Tekst pominięto.

Poz. 111.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 14 stycznia 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Układu polsko-niemieckiego, dotyczącego państwowej własności górniczej i hutniczej w polskiej części Górnego Śląska, podpisanego w Opolu dn. 15 czerwca 1922 r.

Tekst pominięto.

Poz. 112.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 lutego 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 2 rozporządzenia Ministra Kolei żelaznych z dn. 21 grudnia 1923 r. o wydaniu taryfy towarowej polskich kolei żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

26 lutego Nr. 18. rok 1923.

Poz. 113.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 lutego 1923 r.

o włączeniu gminy Grodziec powiatu słupeckiego do powiatu konińskiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnicy rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Grodziec wyłącza się z powiatu słupeckiego i włącza się do powiatu konińskiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 roku.

Poz. 114.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 28 stycznia 1923 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 29 stycznia 1919 roku (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 441) w przedmiocie odpowiedzialności Zarządu pocztowego za krajowe przesyłki pocztowe i telegramy.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dn 21 września 1923 r. w sprawie zwrotu opłat za zaginione, uszkodzone i obrabowane przesyłki pocztowe w ruchu wewnętrznym — Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 816).

Poz. 115.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu i Ministra Zdrowia Publicznego

z dnia 10 lutego 1923 r.

w przedmiocie ustalenia granic okręgu ochrony górniczej dla Państwowego Zakładu Zdrojowego w Ciechocinku.

Na podstawie art. 14, 15 i 16 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się dla uzdrowiska państwowego Ciechocinek następujące granice ochrony górniczej: od ujścia do Wisły rzeki Tążyny, rzeką Tążyną w górę do przecięcia się z linją kolejową, dalej linją kolei Bydgoskiej do przecięcia się z drogą gminną idącą przez Ośno, za wyłączeniem obszaru miasta Aleksandrowa, dalej tą drogą do Ostrowąsa, do Brzeżna i Dąbrówki Małej, stąd na północ przez Dąbrówkę Małą i Wielką do gościńca Królewskiego, tymże gościńcem do Niestuszewa, od Niestuszewa zaś północno-zachodnią granicą gminy miejskiej Nieszawy do Wisły; granicę północno-wschodnią stanowi prawy brzeg Wisły od Nowogródka do punktu, leżącego naprzeciw ujścia Tążyny.

§ 2. Na powyżej zakreślonym terenie ochrony górniczej nie wolno prowadzić bez zezwolenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem *Zdrowia Publicznego* żadnych robót górniczych wo-

góle oraz ziemnych powierzchownych poniżej 4 metrów od powierzchni i budowy studzien zwykłych głębszych ponad 10 mtr.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86).

Poz. 116.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 11 lutego 1923 r.

dotyczące zmian w rozporządzeniach z dnia 20 stycznia i 9 sierpnia 1922 r. w przedmiocie wydawania z aptek środków leczniczych oraz określania ich ceny.

Uchylone na mocy § 31 rozporządzenia tegoż Ministra w przedmiocie wydawania z aptek środków leczniczych oraz określania ich ceny (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 1057).

Poz. 117.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 lutego 1923 r.

w przedmiocie ustanowienia na obszarze górnośląskiej części województwa Śląskiego marki polskiej drugim ustawowym środkiem płatniczym obok marki niemieckiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego — Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Poz. 118.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 22 lutego 1923 r.

w sprawie przedłużenia mocy rozporządzenia z dn. 21 października 1922 r. o ulgach celnych.

Uchylone na mocy § 9 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 27 marca 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 230).

Poz. 119.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 lutego 1923 r.

w przedmiocie zmiany terminu zamknięcia sprzedaży 8% państwowej pożyczki złotej z r. 1922.

Wygasło, jako zawierające przepis przejściowy.

Poz. 120.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 12 lutego 1923 r.

w sprawie opłat za rozpatrywanie obrazów kinematograficznych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia tegoż Ministra z dnia 12 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 780).

Poz. 121.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 lutego 1923 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 140) na miejscowość Suraż w pow. białostockim.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 91) w przedmiocie rozciągnięcia na miasta b. zaboru rosyjskiego dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 140) zarządza się co następuje:

§ 1. Na miejscowość Suraż powiatu białostockiego rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. w Nr. 13 poz. 140) jednocześnie uzupełniając wykaz miast, dołączony do tego dekretu jak następuje:
„165 Suraż".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 122.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 lutego 1923 r.

o skasowaniu gminy Łukowiec i o utworzeniu gmin: Jeruzal i Wielgolas oraz zmianie granic gmin: Kuflew i Latowicz w powiecie mińsko-mazowieckim.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic, oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 770) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się gminę wiejską Łukowiec.

§ 2. Wsie: Stanisławów, Stawek, Wężyczyn, Dąbrówka, Jeruzal, Płomienice, Łukowiec, Lipiny, Dębowce, Dębieniec i Borki, oraz folwarki:

Wężyczyn, Łukowiec, Teklina, Teklinka Mała, Lipiny, Waliska, Dębowce A — Budka, Boży Las, Borki, Borki A. i Borki B., a także kolonje: — Stawek, Sabachówka — Wężyczyn, Lipiny C., Moczarczyzna, Nagody, Dębowce B. Waliska, Waliska-Zastawie, Waliska — serwituty, Dębowce D., Dębowce C. i Zdrójki, wraz ze wsią Kołacz, którą jednocześnie wyłaczą się z gminy Kuflew tworzyć mają samodzielną gminę wiejską Jeruzal z siedzibą zarządu gminnego w Jeruzalu.

§ 3. Wieś Wymyśle gminy Łukowiec włącza się do gminy wiejskiej Latowicz.

§ 4. Pozostałe wsie, folwarki i kolonje gminy Łukowiec tworzyć mają gminę Wielgolas z siedzibą zarządu gminnego w Latowiczu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z 15 stycznia 1929 r. o zmianie granic gmin: Kuflew i Chrościce (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 77).

Poz. 123.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 lutego 1923 r.

w przedmiocie zgłaszania w państwowych urzędach pośrednictwa pracy województwa poznańskiego i pomorskiego zapotrzebowań na pracowników wszelkich kategorji.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dnia 31 grudnia 1924 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministrem Kolei i Ministrem Robót Publicznych oraz Ministrem Sprawiedliwości w sprawie obowiązku pracodawców zawiadamiania państwowych urzędów pośrednictwa pracy o każdem wolnem lub nowoobsadzonem miejscu — Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 2 poz. 23).

Poz. 124.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 lutego 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej wąskotorowych kolei państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie dyrekcji kolei państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 125.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 lutego 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 126.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 lutego 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi zmian i uzupełnień taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 112).

Poz. 127.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 lutego 1923 r.

o wprowadzeniu tymczasowej komunikacji kolejowej pomiędzy Polską a Łotwą przez stację Zemgale.

Na mocy dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. o tymczasowem przekazaniu Ministrowi Komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie osób, bagażu i towarów oraz ustalenia taryf przewozowych na kolejach polskich (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 152) i w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu zarządza się co następuje:

§ 1. 1) Przewóz osób, bagażu, przesyłek nadzwyczajnych i towarów z Polski oraz z będących w polskim zarządzie kolei na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, do Łotwy uskutecznia się ze wszystkich stacji kolei polskich do st. Zemgale.

W kierunku odwrotnym przewóz osób, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych uskutecznia się od st. Zemgale do wszystkich stacji kolei polskich, przewóz zaś towarów tylko do stacji, przy których istnieją wewnętrzne urzędy celne, tudzież do stacji, do których droga przewozu prowadzi przez Wilno lub inną stację, przy której istnieje wewnętrzny urząd celny.

Przewóz w obu kierunkach odbywa się na zasadzie przepisów, taryf i dokumentów, obowiązujących w komunikacji wewnętrznej kolei polskich *z uwzględnieniem odrębnych warunków przewozowych i taryfowych, istniejących w komunikacji pomiędzy będącemi w polskim zarządzie kolejami na obszarze Wolnego Miasta Gdańska z jednej strony, a resztą polskiej sieci kolejowej z drugiej strony (Dz. U. R. P. r. 1922 Nr. 7, poz. 52 ze wszystkiemi późniejszemi zmianami i uzupełnieniami).*

Końcowa część tego ustępu utraciła moc obowiązującą z wejściem w życie na obszarze W. M. Gdańska „Regulaminu przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych na kolejach żelaznych" oraz „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych", ogłoszonych rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 9 października 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 783, załączniki).

2) Przewóz tranzytowy towarów pomiędzy stacjami państw obcych, z któremi Polska pozostaje w bezpośredniej komunikacji kolejowej, a stacją

Zemgale odbywa się na zasadzie przepisów, taryf i dokumentów, obowiązujących w odnośnej komunikacji bezpośredniej pomiędzy Polską a państwami, korzystającemi z tranzytu przez Polskę dla komunikacji z Łotwą *(Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 92 poz. 683, z r. 1922 Nr. 53 poz. 494, Nr. 83 poz. 746, z r. 1923 Nr. 5 poz. 28, ze wszystkiemi późniejszemi zmianami i uzupełnieniami).*

Rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych: 1) z dnia 31 października 1921 r. w przedmiocie bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami kolei polskich i czeskosłowackich (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 683), 2) z dnia 8 lipca 1922 r. o bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem z jednej strony, a Rumunją z drugiej strony (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 494), 3) z dnia 14 września 1922 r. o bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy Polską i Austrją (Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 746), — zostały uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 16 marca 1927 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o wprowadzeniu bezpośrednich komunikacyj towarowych pomiędzy Polską z jednej strony, a Czechosłowacją, Austrją, Węgrami, Włochami, Szwajcarją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców oraz Rumunją z drugiej strony (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 230).

P. ponadto poz. 28.

3) Od przewozu wyłącza się przesyłki przedmiotów, których przywóz, wywóz lub tranzyt jest niedozwolony na obszarze odnośnego państwa.

4) Na przesyłki w kierunku do Łotwy nadawca sporządza, oprócz zwykłego listu przewozowego, drugi egzemplarz tegoż z napisem w nagłówku: „dla urzędu celnego".

5) Należności kolei polskich z tytułu przewozu i opłat dodatkowych pobiera się:

a) przy przesyłkach towarów od stacji kolei polskich — *z wyjątkiem będących w polskim zarządzie kolei na obszarze Wolnego Miasta Gdańska,* — na stacjach nadawczych zgóry za całą przestrzeń przewozu; *przy przesyłkach zaś od stacji, położonych na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, na stacjach nadawczych zgóry za przestrzeń od stacji nadawczej do stacji Tczew, a za pozostałą przestrzeń przewozu — na st. Zemgale;*

b) przy przesyłkach towarów od st. Zemgale do stacji kolei polskich, nie wyłączając będących w polskim zarządzie kolei na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, — na stacjach odbiorczych;

c) przy przesyłkach towarów od i do stacji państw obcych, pozostających z Polską w bezpośredniej komunikacji kolejowej, — na stacji Zemgale.

Odległość pomiędzy stacjami kolei polskich a stacją Zemgale do obliczania opłat przewozowych określa się przez dodanie 10 klm. do odległości pomiędzy temi stacjami a stacją Turmont.

Dodatkowe opłaty (za naładowanie, ważenie, wyładowanie względnie składowe, postojowe), wynikłe na stacji Zemgale, jako na stacji nadawczej, lub odbiorczej, pobiera się według przepisów i taryf kolei łotewskich.

6) Obciążanie przesyłek zaliczeniami jest niedopuszczalne.

7) Odpowiedzialność za zaginięcie, brak i uszkodzenie bagażu i towarów reguluje się na zasadzie przepisów o przewozie bagażu i towarów na

kolejach polskich, względnie, przy przewozach tranzytem przez Polskę, na zasadzie przepisów, obowiązujących w odnośnej komunikacji bezpośredniej pomiędzy Polską a państwami, korzystającemi z tranzytu przez Polskę dla komunikacji z Łotwą (vide p. 2).

Przytoczono ze zmianami, wprowadzonemi na mocy rozporządzeń Ministra Kolei Żelaznych z dnia 24 listopada 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 985) i z dn. 17 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 538). Do pkt. 5a) p. uwagę pod pkt. 1 § 1.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dn. 1 marca 1923 r.

Rozporządzenie powyższe zostało przytoczone, ponieważ bezpośrednia komunikacja kolejowa z Łotwą dotychczas nie została wprowadzona.

28 lutego Nr. 19. rok 1923.

Poz. 128.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 24 lutego 1923 r.

w przedmiocie Regulaminu o postępowaniu Komisji Mieszanej dla Górnego Śląska.

Tekst pominięto.

Poz. 129.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 22 lutego 1923 r.

o tymczasowej bezpośredniej komunikacji osobowo-bagażowej i towarowej między stacjami polskiej części Śląska Górnego a stacjami kolei polskich, leżących poza Śląskiem Górnym (włączając w to stacje należących do Polski, jak również zarządzanych przez Polskę, kolei obszaru W. M. Gdańska).

Uchylone na mocy § 5 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 30 października 1923 r. o bezpośredniej komunikacji między stacjami Polskiego Śląska Górnego, położonemi na północ i południe od węzła Bytomskiego, stacjami Polskiego Śląska Górnego a stacjami polskiemi, leżącemi poza Śląskiem Górnym, i wreszcie pomiędzy stacjami polskiemi, leżącemi poza Śląskiem Górnym, tranzytem przez Polski Górny Śląsk (Dz. U. R. P. Nr. 115 poz. 920).

Poz. 130.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 lutego 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia i zmiany § 6-go przepisów z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

Uwzględniono w tekście poz. 64 z 1921 r.

Poz. 131.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 17 lutego 1923 r.

w sprawie uzupełnienia wykazu towarów zawartego w § 1 rozporządzenia z dnia 26 lipca 1922 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i ulgowego.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1923 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 532).

1 marca Nr. 20. rok 1923.

Poz. 132.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE

Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 10 stycznia 1923 r.

do ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, tudzież do ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 roku, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) jak również na zasadzie art. 16 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 roku, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 608) zarządza się co następuje:

CZĘŚĆ I.

Zaopatrzenie inwalidów.

Rozdział I.

Prawo do zaopatrzenia.

§ 1. Za służbę w wojsku można uważać tylko tę służbę, w czasie której dana osoba podlega takim obowiązkom, jakie ciążą na osobach, w czynnej służbie pozostających.

Ochotnicy, pełniący służbę w wojsku, mogą być uznani za inwalidów wojennych, jeżeli zachodzą wszystkie inne, ustawą wymagane, warunki.

§ 2. Za wojskowe formacje polskie przy armjach obcych (art. 2 lit. b ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) uważa się te formacje, które zostały uznane jako takie przez Państwo Polskie w drodze ustawodawczej.

§ 3. Za inwalidów wojennych mogą być uznawani jedynie obywatele Rzeczypospolitej Polskiej. Tylko odnośnie osób, wymienionych w art. 2 lit. d) ustawy z dnia 18 marca 1921 r., warunek posiadania obywatelstwa polskiego nie jest wymagany.

Dowodem obywatelstwa polskiego osób, które służyły w Wojsku Polskiem, jest okoliczność przyjęcia ich do służby w Wojsku Polskiem.

Osoby, które służyły w Wojsku Polskiem, lub formacjach polskich, nie posiadając obywatelstwa polskiego, podpadają pod lit. d) art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

P. ponadto art. 2 lit. e) tejże ustawy w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 475).

§ 3-a. Obywatele polscy, którzy do dnia 25 marca 1925 r. korzystali z prawa do zaopatrzenia na podstawie § 88, obowiązującej do tego czasu na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego ustawy Rzeszy Niemieckiej z dnia 12 maja 1920 r. o zaopatrzeniu osób wojskowych, uszkodzonych na zdrowiu w związku ze służbą oraz osób po nich pozostałych (Dziennik Ustaw Rzeszy Niemieckiej, str. 989), uważani są za inwalidów wojennych jeżeli:

a) uszkodzenie ich zdrowia (okaleczenie) miało miejsce przed dniem 25 stycznia 1920 r. i w związku z wykonywaniem czynności (służbowych), wynikających z jednego z pośród stosunków do niemieckiej siły zbrojnej, określonych w wyżej powołanym § 88,

b) oraz nabyły obywatelstwo polskie przed 26 marca 1925 r. zgodnie z polsko-niemiecką konwencją górnośląską, zawartą w Genewie dnia 15-go maja 1922 r.

§ 3-b. Za inwalidów wojennych uważa się również osoby, które doznały uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia wskutek udziału w formacjach jednego z 3-ch powstań górnośląskich po stronie polskiej.

§§ 3a i 3b obowiązują jedynie w górnośląskiej części województwa śląskiego (p. rozporządzenie I Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych z dnia 4 grudnia 1925 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 3 marca 1925 r. o rozciągnięciu na część górnośląską województwa śląskiego mocy obowiązującej ustaw o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, znajduje się w związku ze służbą wojskową — Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 10 poz. 69).

§ 4. Podstawą do przyznania zaopatrzenia jest zatwierdzone przez odnośną władzę wojskową (dowódcę okręgu korpusu lub Ministra Spraw Wojskowych) orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej, jeżeli stwierdzone jest istnienie związku przyczynowego pomiędzy kalectwem (chorobą) a służbą wojskową.

Przy ustaleniu związku przyczynowego pomiędzy kalectwem (chorobą) a służbą wojskową, mogą być uwzględnione: świadectwa wojskowo-lekarskie, orzeczenia szpitali, zaświadczenia szpitali o przebywaniu w stanie chorych, zapiski szpitalne o przebiegu choroby i urzędowe zaświadczenia o dokonanem badaniu danej osoby, jak röntgenogramy, badanie krwi, plwociny, moczu i t. p., urzędowe lub lekarskie zaświadczenia o dokonanym zabiegu chirurgicznym lub opatrunkowym, książki i legitymacje inwalidzkie,

książki i zaświadczenia protezowe, zaświadczenia o udzielonych urlopach zdrowotnych, świadectwa ewakuacyjne, wydane osobom wojskowym przez władze wojskowe i t. p.

W braku dokumentów, stwierdzających związek przyczynowy kalectwa (choroby) ze służbą wojskową, można brać pod uwagę zeznania wiarygodnych osób, złożone przed sądem pod przysięgą, że były naocznymi świadkami faktu, który spowodował inwalidztwo, względnie zaświadczenia władz administracji ogólnej.

Przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 czerwca 1928 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzeń wykonawczych tychże Ministrów do ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych lub zaginionych bez własnej winy, których śmierć, względnie zaginięcie, pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 654).

§ 5. Skład komisji wojskowo-lekarskiej ustala Minister Spraw Wojskowych drogą osobnego rozporządzenia.

Rozdział II.

Zaopatrzenie pieniężne.

§ 6. Świadczenia, wymienione w art. 4 lit. a), b), ustawy z dnia 18 marca 1921 r. stanowią zaopatrzenie pieniężne.

§ 7. Wysokość renty zasadniczej zależy od stopnia utraty zdolności zarobkowej, spowodowanej wyłącznie tylko służbą wojskową (art. 5 i art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.). Stosownie do stopnia utraty zdolności zarobkowej dzielą się inwalidzi wojenni na 10 kategorji (art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

Przy utracie	15%	zdolności zarobkowej	—	I	kategorja.
„ „	16% — 24%	„ „	—	II	„
„ „	25% — 34%	„ „	—	III	„
„ „	35% — 44%	„ „	—	IV	„
„ „	45% — 54%	„ „	—	V	„
„ „	55% — 64%	„ „	—	VI	„
„ „	65% — 74%	„ „	—	VII	„
„ „	75% — 84%	„ „	—	VIII	„
„ „	85% — 94%	„ „	—	IX	„
„ „	95% —100%	„ „	—	X	„

Wysokość renty zasadniczej nie zależy od miejsca zamieszkania inwalidy (klasy miejscowości).

§ 8. Inwalidą zupełnym jest ten, którego utratę zdolności zarobkowej określono co najmniej na 95%.

§ 9. Dodatek dla ciężko poszkodowanych (art. 9 ustawy z dnia 18.III 1921 r.), który przysługuje tylko inwalidom od V do X kategorji, oblicza

się w stosunku do pobieranej przez inwalidę renty zasadniczej, a zatem nie zależy również od miejsca zamieszkania (klasy miejscowości inwalidy). *Tabelę dodatku dla ciężko poszkodowanych podaje załącznik Nr. 2.*

§ 10. Dodatek kwalifikacyjny (art. 10 ustawy z dn. 18 marca 1921 r.) oblicza się w stosunku do należnej renty zasadniczej, względnie — do renty zasadniczej i dodatku dla ciężko poszkodowanych, o ile ten ostatni inwalidzie przysługuje. Wysokość jego nie zależy od miejsca zamieszkania inwalidy (klasy miejscowości). *Tabelę dodatku kwalifikacyjnego podaje załącznik Nr. 2.*

§ 11. Dodatek kwalifikacyjny 25%-owy (art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) otrzymują:

1) osoby, które przed doznaniem kalectwa (choroby) ukończyły publiczną średnią szkołę ogólnokształcącą, lub równorzędną;
2) bez względu na wykształcenie — osoby, które przed wstąpieniem do służby wojskowej, lub w czasie tej służby pełniły czynności, wymagające większej zawodowej sprawności.

§ 12. Dodatek kwalifikacyjny 50%-owy (art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) otrzymują:

1) osoby, które przed doznaniem kalectwa (choroby) ukończyły wyższy zakład naukowy;
2) bez względu na wykształcenie — osoby, które przed wstąpieniem do służby wojskowej, lub w czasie tej służby zajmowały stanowisko odpowiedzialne, wymagające znacznego stopnia umiejętności zawodowej.

§ 13. Ukończenie studjów lub osiągnięcie wyższego stanowiska państwowego (samorządowego), po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, nie uprawnia do przyznania dodatku kwalifikacyjnego, względnie do podwyższenia już przyznanego.

§ 14. Inwalidzi, którzy ubiegają się o przyznanie dodatku kwalifikacyjnego, powinni udowodnić, że ukończyli przed służbą wojskową odpowiedni zakład naukowy, względnie, iż przed służbą lub w czasie służby wojskowej pełnili czynności lub zajmowali stanowiska, odpowiadające warunkom, podanym w § 11, względnie § 12 niniejszego rozporządzenia.

Za dowody mogą posłużyć: dekret nominacyjny, stan służby, dekret pensyjny, książka emerytalna, świadectwo służby, poświadczenie zwolnienia ze służby wojskowej, świadectwo wojskowo-szpitalne, świadectwo instytucji (firmy) handlowej lub przemysłowej, uprawnienie handlowe lub przemysłowe, zaświadczenie o posiadaniu pewnego stopnia służbowego i t. p.

W braku powyższych dokumentów może być wzięte za podstawę do przyznania dodatku kwalifikacyjnego zaświadczenie wiarygodnych świadków, którzy stwierdzą okoliczności, wymagane ustawą i rozporządzeniem niniejszem. Wiarygodność świadków musi być stwierdzona przez władzę państwową lub wojskową.

Brak dowodów, stwiedzających prawo do dodatku kwalifikacyjnego, nie może być przeszkodą do przyznania i wypłaty renty wraz z innemi dodatkami. Gdy dowody te zostaną przez inwalidę przedłożone w czasie

późniejszym, przyznaje się dodatek kwalifikacyjny za cały czas, za który przyznano zaopatrzenie wogóle.

§ 15. Wysokość dodatku drożyźnianego (art. 12 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) zależną jest zasadniczo od ilości członków rodziny inwalidy *i miejsca jego zamieszkania.*

Do członków rodziny zalicza się ślubną żonę (męża) i dzieci inwalidy według art. 3 lit. b), c), d), ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

Dzieci nieślubne uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego, gdy inwalida przedłoży dowód, że jego ojcostwo jest prawnie stwierdzone. Okoliczność adoptowania dziecka winna być stwierdzona dokumentem urzędowym.

Dzieci adoptowane uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego tylko wtedy, gdy są one na utrzymaniu uprawnionego do zaopatrzenia i gdy ich adopcja nastąpiła przed doznanem uszkodzeniem zdrowia.

Dodatek drożyźniany oblicza się, mnożąc mnożną, równą dla wszystkich klas miejscowości, a różną dla poszczególnych kategorji inwalidów i grup rodzinnych, przez mnożnik, ustalony każdorazowo przez Radę Ministrów dla obliczenia dodatków drożyźnianych cywilnych funkcjonarjuszów państwowych i osób wojskowych.

Ułamków marek przy wypłacie nie uwzględnia się.

Poniżej zestawiona tabela przedstawia mnożną dla wszystkich kategorji inwalidów z uwzględnieniem grup rodzinnych.

Grupa rodzinna	I kat.	II kat.	III kat.	IV kat.	V kat.	VI kat.	VII kat.	VIII kat.	IX kat.	X kat.
I samotny	2.25	3	4.5	6	7.5	9	10.5	12	13.5	15
II mała rodzina	2.85	3.8	5.7	7.6	9.5	11.4	13.3	15.2	17.1	19
III średnia rodzina	3.3	4.4	6.6	8.8	11	13.2	15.4	17.6	19.8	22
IV duża rodzina	3.75	5	7.5	10	12.5	15	17.5	20	22.5	25

Do ustępu 3 p. uwagę pod § 4.

§ 16. Żonę i dzieci uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożyźnianego według zasad *określonych w art. 15 i art. 16 rozporządzenia Rady Ministrów o dodatkach za wysługę lat, względnie trzechlecia, za studja wyższe i dodatku drożyźnianym do płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. r. 1920, Nr. 77, poz. 521),* przyczem warunek utrzymywania rodziny nie odnosi się do tych inwalidów, którzy obowiązkowi temu zadość uczynić nie mogą z powodu swego kalectwa (choroby).

P. art. 3 — 7 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

§ 17. W wypadku przesiedlenia się inwalidy do innej klasy miejscowości następuje wymiar wyższego, względnie niższego dodatku drożyźnianego od dnia 1 następującego miesiąca po przesiedleniu.

Dodatek drożyźniany, uwzględniający rodzinę, wymierza się według miejsca zamieszkania inwalidy, bez względu na miejsce zamieszkania jego rodziny.

O każdym wypadku przesiedlenia winien inwalida zawiadomić natychmiast tę izbę skarbową, do której przed przesiedleniem należało asygnowanie zaopatrzenia.

§ 18. Inwalida, ubiegający się o przyznanie mu zaopatrzenia pieniężnego (§ 6), musi przedłożyć władzy — przyznającej to zaopatrzenie — wypełnioną deklarację (według wzoru załącznik Nr. 2) wraz z odnośnemi dowodami.

Inwalida, ubiegający się o podwyższenie zaopatrzenia ze względu na zmianę w stanie rodzinnym, obowiązany jest dostarczyć właściwej izbie skarbowej odpowiednie dowody metrykalne.

P. uwagę pod § 4.

§ 19. Władza, wymierzająca zaopatrzenie, ma prawo zażądać złożenia deklaracji, przepisanej w § 18, również od inwalidów wojennych, którzy mają już przyznane zaopatrzenie pieniężne.

P. uwagę pod § 4.

§ 20. O wszelkich zmianach w stosunkach rodzinnych, powodujących niższy wymiar zaopatrzenia, oraz o okolicznościach wpływających na zawieszenie renty, obowiązany jest inwalida zawiadomić bezzwłocznie pisemnie właściwą izbę skarbową.

W razie nieprawdziwości danych, objętych zawiadomieniem, lub zatajenia przez inwalidę wymienionych w ustępie pierwszym okoliczności, inwalida jest odpowiedzialny sądowo-karnie.

P. uwagę pod § 4.

§ 21. O przyjęciu inwalidy do szpitala (zakładu leczniczego) na koszt Państwa, tudzież o jego odejściu *(art. 11 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.)*, zawiadamia komendant (zarząd) tegoż szpitala, lub powiatowa komenda uzupełnień, właściwą władzę skarbową, podając datę przyjęcia i odejścia jego ze szpitala (zakładu leczniczego), ewentualnie ilość dni pobytu jego tamże. Na podstawie tego zawiadomienia oblicza władza

skarbowa kwoty należne inwalidzie tytułem zaopatrzenia pieniężnego przez czas pobytu jego w szpitalu i zarządza wypłatę.

Za podstawę do obliczenia kwot, należnych inwalidzie za czas pobytu w szpitalu (zakładzie leczniczym), przyjmuje się: rentę zasadniczą i dodatek drożyźniany, a nadto także dodatek dla ciężko poszkodowanych i dodatek kwalifikacyjny, jeżeli do tych dwu ostatnich inwalidzie przysługuje prawo.

Za każdy dzień pobytu w szpitalu (zakładzie leczniczym) strąca się inwalidzie z należnego za ten dzień zaopatrzenia rzeczywiste koszty jego utrzymania w szpitalu (zakładzie leczniczym), jeżeli pobyt jego tam nie trwa dłużej, jak 4 tygodnie.

Gdy pobyt inwalidy w szpitalu (zakładzie leczniczym) przekracza 4 tygodnie, należy się inwalidzie po upływie tych czterech tygodni za każdy dzień jego dalszego tam pobytu $^1/_{30}$ część zaopatrzenia, określonego *w ust. 2 art. 11 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.*

Art. 11 ustawy z dn. 4 sierpnia 1922 r. nowelizuje art. 33 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (p. poz. 195 z 1921 r.).

§ 22. Względem inwalidów, umieszczonych w zakładach na stałe, na podstawie art. 48 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., tudzież względem inwalidów umieszczonych w zakładach szkolenia na koszt Państwa (art. 47 powołanej ustawy) — stosuje się postanowienia, zawarte w § 21 niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem ustępu 1 tego paragrafu, z tą jednak różnicą, że obliczenie zaopatrzenia rozpoczyna się od dnia 1 następującego miesiąca po przyjęciu inwalidy do zakładu.

§ 23. Po opuszczeniu przez inwalidę szpitala (zakładu leczniczego, domu inwalidów, zakładu szkolenia) uskutecznia się wypłatę pełnego zaopatrzenia pieniężnego od dnia następnego, przyczem dla uzyskania kwoty za jeden dzień dzieli się miesięczne zaopatrzenie pieniężne przez 30.

§ 24. Roszczenie do zaopatrzenia zgłoszone później, jak w 1 rok po zwolnieniu ze służby wojskowej można uwzględnić tylko wtedy, jeżeli zachodzą warunki, określone pod lit. a) i b) art. 24 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

Urzędowem świadectwem lekarskiem w rozumieniu lit. a) art. 24 ustawy jest świadectwo lekarza wojskowego, wystawione na podstawie dostarczonych mu przez poszkodowanego dowodów, i zatwierdzone przez właściwą władzę wojskową.

Uzasadnionemi powodami w rozumieniu lit. b) art. 24 ustawy, może być: brak środków materjalnych na powrót do kraju, zamknięcie granicy, lub też stan zdrowia inwalidy, uniemożliwiający powrót i t. p.

Osoby, które z własnej winy dostały się do niewoli nieprzyjacielskiej i w związku z tem nabawiły się kalectwa (choroby), nie mają prawa do zaopatrzenia.

§ 24 a. Urzędem powołanym do przyjmowania zgłoszeń roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego jest powiatowa komenda uzupełnień, właściwa ze względu na miejsce zamieeszkania osoby, roszczącej pretensje do tego zaopatrzenia.

Zgłoszenia kwalifikujące się do odmownego załatwienia przedstawia powiatowa komenda uzupełnień właściwemu dowództwu okręgu korpusu do orzeczenia w I instancji. Od orzeczenia dowództwa okręgu korpusu służy stronie odwołanie się do Ministerstwa Spraw Wojskowych w ciągu dni 60, licząc od dnia doręczenia orzeczenia I instancji.

P. uwagę pod § 4.

§ 25. Gdy roszczenie do zaopatrzenia zgłoszone zostało w ciągu 1 roku od czasu zwolnienia inwalidy ze służby, przyznaje się zaopatrzenie pieniężne:

a) od dnia 1 następującego miesiąca po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, osobom, którym do końca miesiąca, w jakim nastąpiło zwolnienie, przysługiwało prawo do uposażenia czynnego;

b) od 1 następującego dnia po terminie za jaki wypłacono uposażenie czynne, osobom, którym nie przysługiwało prawo do uposażenia czynnego do końca miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie (szeregowi), przyczem zaopatrzenie oblicza się według zasad, podanych w § 23 (przykład);

c) od 1 następującego dnia po doznaniu kalectwa (choroby), osobom, którym nie przysługiwało prawo do uposażenia czynnego.

§ 26. Zaopatrzenie pieniężne przyznaje się do końca terminu, oznaczonego w orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej, o ile termin zaopatrzenia nie został oznaczony na stałe.

Gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej i zwolnieniu inwalidy ze służby czynnej, wypłacono uposażenie czynne, zalicza się je na poczet zaopatrzenia inwalidzkiego.

§ 27. Przed wygaśnięciem prawomocności orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej powinien inwalida ponownie zgłosić na piśmie roszczenie do zaopatrzenia we właściwej powiatowej komendzie uzupełnień i następnie w terminie i miejscu przez nią wyznaczonym, zgłosić się do ponownego badania wojskowo - lekarskiego. W przeciwnym razie ustaje wypłata renty.

P. uwagę pod § 4.

§ 28. Jeżeli inwalida nie zgłosił się do właściwej powiatowej komendy uzupełnień celem ponownego badania wojskowo-lekarskiego w terminie, oznaczonym w § 27, lub swego niezgłoszenia się w tymże terminie dostatecznie nie usprawiedliwił, to ponowne zaopatrzenie przyznaje się mu od 1 następującego dnia po zgłoszeniu się, a to w wymiarze, oznaczonym w nowem orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej.

Jeżeli natomiast inwalida dostatecznie usprawiedliwił swoje niezgłoszenie się w terminie, oznaczonym w § 27, wówczas zaopatrzenie, w wy-

miarze, oznaczonym w ponownem orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej, przyznaje się od dnia 1 następującego po dniu wygaśnięcia prawomocności poprzedniego orzeczenia.

O tem, czy niezgłoszenie się inwalidy w przepisanym terminie jest dostatecznie usprawiedliwione, decyduje powiatowa komenda uzupełnień, od której decyzji służy inwalidzie prawo odwołania się do dowództwa okręgu korpusu, którego decyzja jest ostateczna. Odwołanie winno być wniesione do dni 60, licząc od dnia doręczenia decyzji powiatowej komendy uzupełnień.

Do ustępu 3 p. uwagę pod § 4.

§ 29. Gdy inwalida nie może w oznaczonym terminie zgłosić się do ponownego badania wojskowo-lekarskiego z powodu kalectwa (choroby), uniemożliwiającego mu zgłoszenie się, i na dowód tego przedkłada powiatowej komendzie uzupełnień świadectwo lekarza, stwiedzające stan jego kalectwa (choroby), powiatowa komenda uzupełnień może zarządzić badanie wojskowo - lekarskie w miejscu pobytu inwalidy.

§ 30. W wypadkach, przewidzianych w ust. 3 art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., przyznaje się, po uprawomocnieniu się orzeczenia komisji odwoławczej, stosownie do tego orzeczenia:

a) zaopatrzenie wyższe — od dnia 1 następującego miesiąca po wniesieniu przez inwalidę odwołania;
b) zaopatrzenie niższe — od dnia 1 następującego miesiąca po uprawomocnieniu się orzeczenia komisji odwoławczej.

§ 31. Pieniężne zaopatrzenie inwalidzkie, tudzież dodatek na pielęgnację, przyznaje i wymierza właściwa Izba Skarbowa, a mianowicie:
dla obszaru b. zaboru rosyjskiego — w Warszawie,
dla obszaru b. zaboru austrjackiego — w Krakowie,
dla obszaru b. zaboru niemieckiego — w Poznaniu.
Izby Skarbowe orzekają w I instancji.

Na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24 marca 1928 r. w sprawie podziału Izby Skarbowej w Warszawie (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 415) utworzono Izbę Skarbową Grodzką dla Warszawy i Izbę Skarbową Okręgową dla województwa warszawskiego; czynności, związane z przyznawaniem i wymiarem pieniężnych zaopatrzeń inwalidzkich, zgodnie z § 3 tegoż rozporządzenia, pozostawione zostały Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie.

W górnośląskiej części województwa śląskiego § 31 obowiązuje w brzmieniu następującem:

„Pieniężne zaopatrzenie inwalidzkie tudzież dodatek za pielęgnację przyznaje i wymierza właściwa izba skarbowa, a mianowicie: dla obszaru b. zaboru rosyjskiego — w Warszawie, dla obszaru województwa krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — w Krakowie, dla obszaru województwa poznańskiego i pomorskiego — w Poznaniu, dla obszaru województwa śląskiego — wydział skarbowy województwa śląskiego.

Izby skarbowe (wydział skarbowy) orzekają w pierwszej instancji."

P. rozporządzenie I Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych z dn. 4 grudnia 1925 r., powołane w uwadze pod §§ 3-a i 3-b.

§ 32. Przeciw decyzji Izby Skarbowej o wymiarze zaopatrzenia pieniężnego, służy inwalidzie prawo wniesienia zażalenia do Ministerstwa

Skarbu, o ile ono nie dotyczy ustalenia związku cierpienia ze służbą wojskową i % niezdolności zarobkowej. Zażalenie to może wnieść inwalida w ciągu dni 60, licząc od dnia doręczenia mu odnośnej decyzji Izby Skarbowej.

Rozdział III.

Dodatek na pielęgnację.

§ 33. Za niedołężnego, stale potrzebującego pomocy osób drugich i uprawnionego do pobierania dodatku na pielęgnację (art. 49 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), uważa się inwalidę, który z powodu swego kalectwa (choroby) jest:

a) złożony zupełną niemocą wskutek wycieńczenia, spowodowanego długotrwałą chorobą lub ciężkiem kalectwem, albo
b) pozbawiony możności samodzielnego chodzenia lub przyjmowania pokarmu, albo
c) obarczony w takim stopniu chorobą umysłową, że zagraża bezpieczeństwu swemu lub swego otoczenia, lub też
d) ociemniały.

Stwierdzenie powyższych warunków należy do komisji wojskowo-lekarskiej.

§ 34. Za podstawę do obliczenia dodatku na pielęgnację, służy pełna renta inwalidzka (art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), t. j. renta zasadnicza z dodatkiem dla ciężko poszkodowanych i dodatkiem kwalifikacyjnym, o ile ten ostatni inwalidzie przysługuje.

§ 35. Okres czasu, na jaki może być przyznany dodatek na pielęgnację oznacza komisja wojskowo-lekarska; początek i koniec tego okresu nie zależy od początkowego i końcowego terminu przyznania zaopatrzenia inwalidzkiego.

Prawo do dodatku na pielęgnację może być przyznane:

a) na stałe, albo
b) czasowo.

Na stałe może być przyznane prawo do dodatku na pielęgnację tylko tym inwalidom, co do których ze stanowiska lekarskiego jest pewnem, że stan ich zdrowia nie poprawi się mimo leczenia i stosowania aparatów ortopedycznych lub innych środków pomocniczych.

Wypłatę dodatku na pielęgnację poleca się dopiero wtedy, gdy przez właściwą władzę zostanie stwierdzone, że inwalida nie może być umieszczony w odpowiednim zakładzie, mimo, że nie posiada opieki rodzinnej.

§ 36. Inwalida, umieszczony na koszt Skarbu Państwa w domu inwalidów (zakładzie leczniczym, zakładzie dla umysłowo chorych i t. p.), nie otrzymuje dodatku na pielęgnację.

§ 37. Inwalida nie otrzymuje dodatku na pielęgnację w wypadku, jeżeli nie zgadza się na zabiegi lecznicze, albo używanie aparatów lub środków, zalecanych mu przez zakłady sanitarne, albo lekarzy, powołanych do leczenia inwalidów.

Rozdział IV.

Leczenie.

§ 38. Inwalida wojenny ma prawo do korzystania na koszt Państwa z wyznaczonych w tym celu przez Ministerstwo Spraw Wojskowych: pomocy lekarskiej, środków i zakładów leczniczych, o ile stwierdzone zostanie, że choroba jego znajduje się w związku przyczynowym z odbytą służbą wojskową.

§ 39. Leczenie w myśl § 38 niniejszego rozporządzenia ma być tylko wtedy stosowane, jeżeli przez nie można usunąć chorobę lub zmniejszyć uszkodzenie zdrowia, zapobiec pogorszeniu się stanu zdrowia, lub zwiększyć zdolność zarobkową inwalidy.

§ 40. Ambulatoryjne i szpitalne leczenie inwalidy wojennego na koszt Państwa w wojskowych Zakładach Sanitarnych (izby chorych, przychodnie) lub szpitalne leczenie w poszczególnych Zakładach leczniczych (szpitale, zdrojowiska, sanatorja) odbywa się na podstawie wniosku lekarzy powołanych do leczenia inwalidów; przyjęcie zaś inwalidy wojennego na leczenie do prywatnego zakładu leczniczego może nastąpić tylko po uprzedniem zezwoleniu szefa sanitarnego odnośnego dowództwa okręgu korpusu.

§ 41. Inwalidzi wojenni byli oficerowie, oraz inwalidzi, którym został przyznany dodatek kwalifikacyjny w wysokości 50%, korzystają z praw oficerskich w szpitalach wojskowych, w cywilnych zaś, przy istnieniu dwóch lub więcej klas, korzystają z klasy przedostatniej.

Pozostali inwalidzi korzystają z praw szeregowych w wojskowych zakładach leczniczych, oraz z klasy ostatniej w cywilnych zakładach leczniczych.

§ 42. Jeżeli umieszczenie inwalidy wojennego w wojskowym zakładzie sanitarnym jest niemożliwe, czy to z powodu braku takich zakładów na miejscu, czy to z braku miejsca w istniejących, a przeniesienie do zakładu wojskowego innej miejscowości spowodowałoby znaczne trudności i koszty, już to ze względu na stan i rodzaj choroby, bądź z powodu trudności przewozowych, może on być wyjątkowo oddany na leczenie do powszechnego zakładu sanitarnego, a w braku takowego, do prywatnego zakładu.

§ 43. Przyjęcie inwalidy wojennego na leczenie na koszt Państwa do wojskowego lub powszechnego zakładu leczniczego bez uprzedniej zgody uprawnionego do tego lekarza, może nastąpić tylko wtedy, gdy zachodzi nagła konieczność natychmiastowego rozpoczęcia leczenia.

W tych razach zakład sanitarny winien najpóźniej do 7 dni zawiadomić o przyjęciu inwalidy powiatową komendę uzupełnień, podając dokładnie przyczynę przyjęcia. Powiatowa komenda uzupełnień orzeka w powyższych wypadkach o tem, czy inwalida ma prawo do leczenia na koszt Państwa. Od orzeczenia właściwej powiatowej komendy uzupełnień służy zakładowi odwołanie

się do właściwego dowództwa okręgu korpusu w ciągu 14-tu dni, licząc od dnia doręczenia orzeczenia powiatowej komendy uzupełnień. Orzeczenie dowództwa okręgu korpusu jest ostateczne.

Do ustępu 2 p. uwagę pod § 4.

§ 44. Leczenie inwalidy wojennego w zagranicznych zakładach sanitarnych (szpitalach, lecznicach, zdrojowiskach, uzdrowiskach) jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, w tych wypadkach, gdy specjalna komisja, złożona z szefa sanitarnego, względnie wyznaczonego przez niego zastępcy tego dowództwa okręgu korpusu, na terenie którego odnośny wojskowy zakład sanitarny się znajduje, z lekarza szpitala, w którym chory się leczy, oraz delegata szefostwa intendentury okręgu korpusu, stwierdzi, że przywrócenie inwalidzie zdrowia, uchronienie go przed kalectwem, względnie wyleczenie z tegoż, lub uratowanie mu zagrożonego życia jest możliwe tylko przez wysłanie inwalidy do leczenia poza granice Państwa.

§ 45. Inwalidzie wojennemu nie przysługuje prawo wyboru lekarza oraz zakładu sanitarnego.

§ 46. Powszechnym i innym zakładom sanitarnym, które, przyjąwszy inwalidę wojennego na leczenie w sposób, wyszczególniony w ustępie pierwszym § 43 niniejszego rozporządzenia, nie zawiadomiły o tem odnośnej powiatowej komendy uzupełnień w terminie, ustanowionym w ustępie drugim § 43, Skarb Państwa nie zwraca kosztów leczenia za cały czas aż do chwili zawiadomienia. Skarb nie zwraca również kosztów leczenia, jeżeli uprawniony do tego lekarz, nie stwierdził prawa inwalidy do leczenia na koszt Państwa.

§ 47. Koszty leczenia i wyżywienia inwalidy wojennego w cywilnym zakładzie sanitarnym, nie mającym charakteru powszechnego zakładu sanitarnego, mogą być pokryte tylko w wysokości cennika, jaki w tym czasie obowiązuje w powszechnych zakładach sanitarnych, na pokrycie zaś nadwyżki, przekraczającej obowiązujący w zakładach powszechnych cennik, musi być każdorazowo uzyskane specjalne zezwolenie Ministra Spraw Wojskowych.

§ 48. Inwalida, który z pominięciem postanowień, zawartych w § 40, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, poddaje się leczeniu w niewojskowym zakładzie sanitarnym lub zagranicznym, nie ma prawa do zwrotu kosztów na to leczenie nawet wtedy, gdy w myśl niniejszego rozporządzenia istniały warunki do przeprowadzenia takiego leczenia na koszt Państwa.

Niewojskowe zakłady sanitarne, które, poza wypadkiem, przewidzianym w § 43 niniejszego rozporządzenia, przyjęły do leczenia inwalidę wojennego z pominięciem warunków, zawartych w § 40, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, nie mają prawa do zwrotu kosztów leczenia od Skarbu Państwa.

§ 49. Inwalida wojenny, skierowany na leczenie do zakładu sanitarnego z zachowaniem postanowień, zawartych w § 40 i § 43, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, ma prawo odbyć podróż od miejsca swego zamieszkania do zakładu sanitarnego, tam i zpowrotem, na koszt Państwa.

Inwalidzi wojenni, oprócz niepoczytalnych oraz takich, których życie znajduje się w niebezpieczeństwie, mogą być wydaleni z zakładów sanitarnych za niestosowanie się do regulaminów w tychże zakładach obowiązujących.

Do ustępu 2 p. uwagę pod § 4.

§ 50. Po ukończeniu leczenia, o ile wskutek tegoż nastąpiła zmiana zdolności zarobkowej, inwalida wojenny ma być niezwłocznie poddany oględzinom komisji wojskowo-lekarskiej, celem ponownego ustalenia stopnia utraty zdolności zarobkowej.

§ 51. Inwalida, który przez niewypełnienie zleceń lekarskich lub zaniedbywanie leczenia uniemożliwia takowe, lub, mimo potrzeby leczenia, stwierdzonej przez uprawnionego do tego lekarza, leczeniu się nie poddaje, nie ma prawa do wyższej renty, do którejby go uprawniało pogorszenie stanu zdrowia, o ile to pogorszenie zostało spowodowane przez zaniedbanie leczenia.

Wszelkie podwyższenie renty takiemu inwalidzie może nastąpić w przyszłości dopiero po uprzedniem stwierdzeniu przez komisję wojskowo-lekarską stopnia pogorszenia się zdrowia, spowodowanego zawinionem przez inwalidę zaniedbaniem leczenia i odliczeniu go od stopnia ogólnej utraty zdolności zarobkowej. Stopień ten nie może być jednak nigdy uwzględniony przy wymierzaniu wyższej renty.

Rozdział V.

Protezy i aparaty ortopedyczne.

§ 52. Inwalida wojenny otrzymuje protezy i aparaty ortopedyczne na koszt Państwa, jeżeli ich potrzebuje w następstwie kalectwa, nabytego wskutek przyczyn wyszczególnionych w art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

§ 53. Za potrzebne, w rozumieniu § 52 niniejszego rozporządzenia, uważa się protezy i aparaty ortopedyczne, zapomocą których można podnieść sprawność fizyczną inwalidy, usunąć lub zmniejszyć bóle, przeszkodzić pogorszeniu się kalectwa, lub wreszcie pokryć kalectwo inwalidy, o ile ono rzuca się w oczy.

§ 54. Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., protezy i aparaty ortopedyczne jako środki lecznicze, otrzymują na koszt Państwa także inwalidzi z utratą zdolności zarobkowej poniżej 15%, o ile zapomocą odpowiednich aparatów ortopedycznych można przeszkodzić pogorszeniu się kalectwa, nabytego wskutek przyczyn, wyszczególnionych w art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., lub uniknąć następstw tego kalectwa.

się do właściwego dowództwa okręgu korpusu w ciągu 14-tu dni, licząc od dnia doręczenia orzeczenia powiatowej komendy uzupełnień. Orzeczenie dowództwa okręgu korpusu jest ostateczne.

Do ustępu 2 p. uwagę pod § 4.

§ 44. Leczenie inwalidy wojennego w zagranicznych zakładach sanitarnych (szpitalach, lecznicach, zdrojowiskach, uzdrowiskach) jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, w tych wypadkach, gdy specjalna komisja, złożona z szefa sanitarnego, względnie wyznaczonego przez niego zastępcy tego dowództwa okręgu korpusu, na terenie którego odnośny wojskowy zakład sanitarny się znajduje, z lekarza szpitala, w którym chory się leczy, oraz delegata szefostwa intendentury okręgu korpusu, stwierdzi, że przywrócenie inwalidzie zdrowia, uchronienie go przed kalectwem, względnie wyleczenie z tegoż, lub uratowanie mu zagrożonego życia jest możliwe tylko przez wysłanie inwalidy do leczenia poza granice Państwa.

§ 45. Inwalidzie wojennemu nie przysługuje prawo wyboru lekarza oraz zakładu sanitarnego.

§ 46. Powszechnym i innym zakładom sanitarnym, które, przyjąwszy inwalidę wojennego na leczenie w sposób, wyszczególniony w ustępie pierwszym § 43 niniejszego rozporządzenia, nie zawiadomiły o tem odnośnej powiatowej komendy uzupełnień w terminie, ustanowionym w ustępie drugim § 43, Skarb Państwa nie zwraca kosztów leczenia za cały czas aż do chwili zawiadomienia. Skarb nie zwraca również kosztów leczenia, jeżeli uprawniony do tego lekarz, nie stwierdził prawa inwalidy do leczenia na koszt Państwa.

§ 47. Koszty leczenia i wyżywienia inwalidy wojennego w cywilnym zakładzie sanitarnym, nie mającym charakteru powszechnego zakładu sanitarnego, mogą być pokryte tylko w wysokości cennika, jaki w tym czasie obowiązuje w powszechnych zakładach sanitarnych, na pokrycie zaś nadwyżki, przekraczającej obowiązujący w zakładach powszechnych cennik, musi być każdorazowo uzyskane specjalne zezwolenie Ministra Spraw Wojskowych.

§ 48. Inwalida, który z pominięciem postanowień, zawartych w § 40, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, poddaje się leczeniu w niewojskowym zakładzie sanitarnym lub zagranicznym, nie ma prawa do zwrotu kosztów na to leczenie nawet wtedy, gdy w myśl niniejszego rozporządzenia istniały warunki do przeprowadzenia takiego leczenia na koszt Państwa.

Niewojskowe zakłady sanitarne, które, poza wypadkiem, przewidzianym w § 43 niniejszego rozporządzenia, przyjęły do leczenia inwalidę wojennego z pominięciem warunków, zawartych w § 40, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, nie mają prawa do zwrotu kosztów leczenia od Skarbu Państwa.

§ 49. Inwalida wojenny, skierowany na leczenie do zakładu sanitarnego z zachowaniem postanowień, zawartych w § 40 i § 43, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, ma prawo odbyć podróż od miejsca swego zamieszkania do zakładu sanitarnego, tam i zpowrotem, na koszt Państwa.

Inwalidzi wojenni, oprócz niepoczytalnych oraz takich, których życie znajduje się w niebezpieczeństwie, mogą być wydaleni z zakładów sanitarnych za niestosowanie się do regulaminów w tychże zakładach obowiązujących.

Do ustępu 2 p. uwagę pod § 4.

§ 50. Po ukończeniu leczenia, o ile wskutek tegoż nastąpiła zmiana zdolności zarobkowej, inwalida wojenny ma być niezwłocznie poddany oględzinom komisji wojskowo-lekarskiej, celem ponownego ustalenia stopnia utraty zdolności zarobkowej.

§ 51. Inwalida, który przez niewypełnienie zleceń lekarskich lub zaniedbywanie leczenia uniemożliwia takowe, lub, mimo potrzeby leczenia, stwierdzonej przez uprawnionego do tego lekarza, leczeniu się nie poddaje, nie ma prawa do wyższej renty, do którejby go uprawniało pogorszenie stanu zdrowia, o ile to pogorszenie zostało spowodowane przez zaniedbanie leczenia.

Wszelkie podwyższenie renty takiemu inwalidzie może nastąpić w przyszłości dopiero po uprzedniem stwierdzeniu przez komisję wojskowo-lekarską stopnia pogorszenia się zdrowia, spowodowanego zawinionem przez inwalidę zaniedbaniem leczenia i odliczeniu go od stopnia ogólnej utraty zdolności zarobkowej. Stopień ten nie może być jednak nigdy uwzględniony przy wymierzaniu wyższej renty.

Rozdział V.

Protezy i aparaty ortopedyczne.

§ 52. Inwalida wojenny otrzymuje protezy i aparaty ortopedyczne na koszt Państwa, jeżeli ich potrzebuje w następstwie kalectwa, nabytego wskutek przyczyn wyszczególnionych w art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

§ 53. Za potrzebne, w rozumieniu § 52 niniejszego rozporządzenia, uważa się protezy i aparaty ortopedyczne, zapomocą których można podnieść sprawność fizyczną inwalidy, usunąć lub zmniejszyć bóle, przeszkodzić pogorszeniu się kalectwa, lub wreszcie pokryć kalectwo inwalidy, o ile ono rzuca się w oczy.

§ 54. Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., protezy i aparaty ortopedyczne jako środki lecznicze, otrzymują na koszt Państwa także inwalidzi z utratą zdolności zarobkowej poniżej 15%, o ile zapomocą odpowiednich aparatów ortopedycznych można przeszkodzić pogorszeniu się kalectwa, nabytego wskutek przyczyn, wyszczególnionych w art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., lub uniknąć następstw tego kalectwa.

§ 55. O zaopatrywaniu inwalidy w protezę decyduje komisja protezowa, złożona z lekarzy i techników specjalistów. Komisje protezowe rozstrzygają, czy inwalidzi, zgłaszający się o aparaty ortopedyczne odpowiadają warunkowi wyszczególnionemu w § 52 — decydują, jaki aparat jest w myśl § 53 i § 54 danemu inwalidzie potrzebny i są odpowiedzialne za to, aby inwalidom wydawane były tylko aparaty ortopedyczne, wykonane należycie i celowo.

Skład komisji protezowych, ich ilość i terytorjalny zakres działania unormują osobne instrukcje Ministra Spraw Wojskowych.

§ 56. Inwalida wojenny z amputowaną jedną nogą otrzymuje jedną sztuczną nogę roboczą, mającą służyć do codziennego użytku jako pierwszą (I) i jedną sztuczną nogę kosmetyczną zapasową (II), która winna być tak wykonana, aby możliwie wiernie naśladowała nogę naturalną.

Ze względu na zawód można inwalidę, o ile sobie tego życzy, zaopatrzyć zamiast w jedną nogę sztuczną roboczą i jedną kosmetyczną, w dwie robocze lub w dwie kosmetyczne, z których to dwu nóg sztucznych roboczych lub kosmetycznych, zawsze uważa się jedną, wcześniej wydaną, za (I) a drugą za (II).

§ 57. Inwalida, pozbawiony obu nóg, otrzymuje podwójną ilość nóg sztucznych, należnych w myśl § 56 inwalidzie z amputowaną jedną nogą.

Inwalida z amputacją obu nóg, który przy pomocy protez może się tylko z trudem poruszać, otrzymuje jedną parę nóg sztucznych I, a nadto jeden wózek do poruszania się.

Inwalida, okaleczały w taki sposób, że z powodu tego kalectwa nie może poruszać się i u którego zastosowanie aparatów ortopedycznych jest wogóle niemożliwe, lub który mimo zastosowania aparatów ortopedycznych nie może chodzić, otrzymuje jeden wózek do poruszania się.

Bliższe szczegóły określi instrukcja Ministra Spraw Wojskowych.

§ 58. Przy pierwszem zaopatrzeniu w sztuczne nogi inwalida otrzymuje bezpłatnie jedną parę zwykłego obuwia.

Do nóg sztucznych (I) zaopatrzonych w miejsce kopytka szczudłem, obuwia nie wydaje się; w tym wypadku inwalida otrzymuje obuwie przy wydaniu nogi sztucznej (II), o ile będzie ona z kopytkiem.

§ 59. Okaleczały na kończynach dolnych otrzymuje w razie potrzeby i na życzenie kule i laski w ilości, określonej przez komisję protezową.

§ 60. Inwalida z amputowaną jedną ręką otrzymuje jedną rękę sztuczną roboczą (I) z odpowiedniemi do jego zawodu przyrządami chwytowemi i jedną dłonią sztuczną kosmetyczną, tak skonstruowaną, by mogła być przytwierdzoną do nasady ręki sztucznej roboczej.

Inwalida z amputowaną jedną ręką, który, ze względu na swój zawód, żadnych cięższych robót nie wykonuje, lub który, ze względu na rodzaj kalectwa, takich robót wykonywać nie może, otrzymuje jedną rękę sztuczną kosmetyczną (I), bez przyrządów chwytowych.

Inwalida z amputowaną jedną ręką, który wykonuje sprawnie swój zawód, będący środkiem jego utrzymania, zapomocą sztucznej ręki robo-

czej, i który byłby na wypadek zepsucia się tej ręki pozbawiony możności zarobkowania, może być zaopatrzony w drugą rękę sztuczną roboczą (II), jednak bez sztucznej dłoni.

Pod pojęciem ręki sztucznej roboczej i kosmetycznej rozumieć należy aparaty, które odpowiadają warunkom, stawianym w § 56 niniejszego rozporządzenia, sztucznym nogom roboczym i kosmetycznym.

§ 61. Inwalida, pozbawiony obu rąk otrzymuje w miejsce każdej utraconej ręki aparat przewidziany w § 60, z wyjątkiem rąk sztucznych roboczych (II), — ma on jednak prawo do zaopatrzenia w specjalne przyrządy chwytowe, mogące ułatwić spełnianie niezbędnych codziennych funkcji.

§ 62. Przy otrzymywaniu sztucznych rąk inwalida otrzymuje bezpłatnie jedną parę rękawiczek.

§ 63 uchylony na mocy rozporządzenia, przytoczonego pod § 4.

§ 64. Inwalida, który utracił jedno oko, otrzymuje dwoje sztucznych oczu (I i II).

§ 65. Inwalidzi z ubytkami, niedowładami i zniekształceniami w stopach, i ze skróceniami kończyn dolnych ponad 3 cm., otrzymują parę obuwia ortopedycznego (I).

Pod obuwiem ortopedycznem rozumie się obuwie, wykonane na specjalnych kopytach. Para obuwia ortopedycznego składa się z dwóch trzewików ortopedycznych lub z jednego trzewika ortopedycznego i jednego zwykłego, zależnie od tego czy kalectwo wymagające obuwia ortopedycznego dotyczy obu nóg, czy jednej.

Trzewiki, które są w ścisłej łączności z częściami składowemi aparatów ustalających, zalicza się również do obuwia ortopedycznego, a wydaje się je po jednej parze (I), która zależnie od tego, czy inwalida otrzymuje aparat ustalający na jedną nogę, czy na obie, składa się z jednego trzewika ortopedycznego i jednego zwykłego, lub z dwu ortopedycznych.

§ 66. Paski przepuklinowe, opaski na brzuch, aparaty podpierające, gorsety, aparaty ustalające, peloty na głowę, protezy szczęk, okulary i t. p., wydaje się w ilości pojedyńczej (I).

§ 67. Wyszczególnione w § 65 i § 66 aparaty mogą być wydane w ilości podwójnej (I i II), jeżeli komisja protezowa uzna to za konieczne dla uniknięcia przerwy w zarobkowaniu inwalidy, na wypadek zepsucia się aparatu (I).

§ 68. Oprócz aparatów, wyszczególnionych w §§ 56 — 62 i §§ 64 — 66 niniejszego rozporządzenia, mogą być inwalidom wydawane także inne aparaty ortopedyczne, jakie komisja protezowa uzna za bezwzględnie potrzebne przy danem kalectwie, w ilości pojedyńczej (I), lub podwójnej (I i II).

§ 69. Zaopatrywanie w aparaty ortopedyczne poraz pierwszy winno się odbywać po ukończonym doleczaniu, kiedy kalectwo i ogólny stan

zdrowia umożliwiają celowe korzystanie z aparatu ortopedycznego i kiedy z całem prawdopodobieństwem można przypuścić, że w kalectwie nie zajdą w przeciągu przynajmniej 6 miesięcy po zaopatrzeniu w aparat ortopedyczny, takie zmiany, któreby wymagały wymiany aparatu na inny.

§ 70. Sztuczych nóg (II) i sztucznych rąk (II), o ile są przyznane, nie wydaje się prędzej, jak w 6 miesięcy po wydaniu takichże aparatów (I).

Wszystkie inne aparaty ortopedyczne (I i II), a w pewnych wypadkach i sztuczne nogi i ręce, mogą być wydawane równocześnie, o ile komisja protezowa nie zadecyduje inaczej.

§ 71. Aparat ortopedyczny powinien służyć inwalidzie na następujący okres czasu, a mianowicie:

noga sztuczna robocza	3 lata,
„ „ kosmetyczna . . .	5 lat,
ręka „ robocza	3 lata,
ręka sztuczna kosmetyczna . . .	6 lat,
obuwie ortopedyczne	1 rok,
gorset	osiemnaście miesięcy,
aparat podpórczy	3 lata,
aparat ustalający	4 „
opaska na brzuch	3 „
opaska przepuklinowa	3 „
sztuczne oko	1 rok.

W razie wydania obuwia ortopedycznego w podwójnej ilości, zaopatrzenie takie służy na okres podwójny, t. j. na dwa lata.

Przy wydawaniu aparatów tutaj nie wyszczególnionych, komisja protezowa określa według własnego uznania długość czasu, na jaki dany aparat ma służyć, kierując się względami, podanemi w § 72 niniejszego rozporządzenia.

Do ust. 1 i 2 p. uwagę pod § 4.

§ 72. Ustalone w § 71 okresy wytrzymałości mogą być dla poszczególnych aparatów przedłużone lub skrócone przez komisję protezową, o ile to będzie wskazane ze względu na jakość materjału, lub na przypuszczalnie więcej lub mniej intensywne zużywanie aparatu przy wykonywaniu zawodu przez inwalidę.

§ 73. Ponowne zaopatrzenie w aparat ortopedyczny na koszt Państwa może nastąpić, jeżeli komisja protezowa uzna, że aparat jest tak zniszczony, iż do naprawy więcej się nie nadaje w tym znaczeniu, że koszty naprawy przenosiłyby koszty nowego aparatu, lub jeżeli w kalectwie zajdą zmiany, wymagające zastosowania innego aparatu.

§ 74. Przed wydaniem nowego aparatu winien inwalida zniszczony aparat zwrócić, w przeciwnym bowiem razie może komisja protezowa odroczyć wydanie nowego aparatu, najwyżej jednak na czas równający się ⅓ okresu czasu, na jaki uprzednio była ustalona wytrzymałość dla zniszczonego aparatu.

Ustęp 2 tego §-u uchylony na mocy rozporządzenia, powołanego pod § 4.

§ 75. Ponowne zaopatrzenie na koszt Państwa w sztuczne dłonie kosmetyczne, rękawiczki, kule i laski, może nastąpić tylko równocześnie z ponownem zaopatrzeniem w te aparaty, do których zostały uprzednio wydane.

§ 76. Ponowne zaopatrzenie w obuwie do nóg sztucznych może nastąpić tylko za zwrotem kosztów i równocześnie z ponownem zaopatrzeniem w sztuczną nogę, do której zostało uprzednio wydane.

§ 77. Ponowne zaopatrzenie w obuwie ortopedyczne, składające się z jednego trzewika ortopedycznego i jednego zwykłego, odbywa się w ten sposób, że koszty trzewika ortopedycznego ponosi Państwo, zwykłego zaś inwalida.

§ 78. Jeżeli przez komisję protezową lub w jakikolwiek inny sposób zostanie stwierdzone, że zniszczenie aparatu zostało spowodowane przez złą wolę lub zaniedbanie inwalidy, będzie mu wydanie nowego aparatu na koszt Państwa odroczone, aż do czasu, do jakiego aparat winien był służyć. O ile takie zniszczenie dotyczy aparatu, który przetrwał już okres wytrzymałości, będzie wydanie na koszt Państwa nowego aparatu odroczone na czas, jaki zniszczony aparat wedle uznania komisji protezowej mógł był jeszcze służyć, — nie dłużej jednak, jak na czas równający się ⅓ okresu wytrzymałości, określonego uprzednio dla zniszczonego aparatu.

Wydanie nowego aparatu w miejsce zniszczonego przez złą wolę lub zaniedbanie inwalidy może nastąpić bez odroczenia, jeżeli inwalida uiści z sumy kosztów aparatu część proporcjonalną do tego okresu czasu, przez jaki ten aparat mógłby był jeszcze służyć.

§ 79. Naprawa aparatów ortopedycznych odbywa się na koszt Państwa, z wyjątkiem naprawy obuwia do nóg sztucznych i naprawy tych części obuwia ortopedycznego, które nie są w ścisłym związku z urządzeniem ortopedycznem tego obuwia. Jeżeli przez komisję protezową lub w inny jaki sposób będzie stwierdzone, że zepsucie aparatu ortopedycznego zostało spowodowane przez złą wolę lub zaniedbanie ze strony inwalidy, wszelkie koszty połączone z naprawą aparatu ortopedycznego, nie wyłączając kosztów przejazdu inwalidy i transportu aparatu, ponosi inwalida.

§ 80. Wszelkie uszkodzenia aparatu ortopedycznego winien inwalida bezzwłocznie zgłaszać. Zniszczenie aparatu, z powodu niezgłoszenia przez inwalidę naprawy w odpowiednim czasie, będzie uważane jako spowodowane przez zaniedbanie ze strony inwalidy.

§ 81. Państwo zastrzega sobie prawo własności na wydanych protezach i aparatach ortopedycznych w każdem stadjum ich używalności i może zażądać ich zwrotu, *z wyjątkiem wyliczonych w ustępie 2 § 74 niniejszego rozporządzenia.* Wobec tego aparaty ortopedyczne wydane przez Państwo, nie mogą być przez inwalidę sprzedane ani zamienione.

W razie sprzedaży aparatu będzie inwalida pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. W razie zamiany protezy lub aparatu bez zezwolenia komisji protezowej, będzie inwalida pozbawiony prawa do naprawy uszkodzeń do czasu, na jaki zamieniony aparat został wydany.

§ 82. Inwalidzi wojenni, pozostający na służbie w Wojsku Polskiem, jak również inwalidzi, zajmujący stałe stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, otrzymują protezy i aparaty ortopedyczne na koszt Państwa.

§ 83. Inwalida jest zobowiązany poddawać się wszelkim przymiarkom i próbom, jakie tylko będą potrzebne do należytego dopasowania mu aparatów ortopedycznych i do wyuczenia go używania tych aparatów.

§ 84. Wykonywanie nowych aparatów ortopedycznych i ich naprawę uskuteczniają na polecenie i pod kontrolą komisji protezowych wojskowe fabryki protez.

W razie potrzeby mogą komisje protezowe polecać wykonanie nowych aparatów ortopedycznych i naprawę aparatów ortopedycznych fabrykom prywatnym za zgodą Ministra Spraw Wojskowych.

Koszty, połączone z zaopatrzeniem inwalidy w aparat ortopedyczny lub naprawą w fabryce prywatnej, nie mogą przewyższać kosztów, jakie byłyby połączone z zaopatrzeniem inwalidy w taki aparat lub naprawą, wykonanemi w fabryce wojskowej.

§ 85. Zwrot kosztów za aparaty ortopedyczne, sporządzone bez zezwolenia komisji protezowej w fabryce prywatnej, jak również za uskutecznione w ten sposób naprawy aparatów ortopedycznych, jest niedozwolony.

§ 86. Inwalidzie nie wolno czynić w aparatach ortopedycznych żadnych zmian i przeróbek, nie wolno również samowolnie uskuteczniać napraw, za wyjątkiem drobnych uszkodzeń, które zostaną określone w osobnej instrukcji.

Wszelkie uszkodzenia aparatów ortopedycznych, powstałe wskutek czynienia w nich zmian i przeróbek, lub wskutek uskutecznienia własnoręcznie, względnie w fabryce prywatnej bez zezwolenia komisji protezowej, ich naprawy, — pociągną za sobą skutki wyszczególnione w § 81 niniejszego rozporządzenia.

§§ 87, 88, 89, 90 utraciły moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

§ 91. Inwalidzi wojenni odbywający podróże w sprawach zaopatrzenia w aparaty ortopedyczne, względnie ich naprawy, mają prawo do zwrotu kosztów podróży i utrzymania unormowanych w rozdz. VII, część I niniejszego rozporządzenia, tylko w tym wypadku, jeżeli podróż została odbyta na zlecenie odnośnych władz.

§ 92. Sposób postępowania przy zaopatrywaniu inwalidów wojennych w aparaty ortopedyczne i przy naprawie tych aparatów, określą szczegółowo instrukcje, jakie wyda Minister Spraw Wojskowych.

Rozdział VI.

Komisje odwoławcze.

§ 93. Celem rozpatrywania i rozstrzygania odwołań od orzeczeń komisji wojskowo-lekarskich (§ 4), zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wojskowych, względnie dowódcę okręgu korpusu, w przedmiocie ustalenia stopnia utraty zdolności zarobkowej oraz związku przyczynowego pomiędzy tą utratą a służbą wojskową ustanawia się: a) inwalidzką komisję odwoławczą przy Ministerstwie Spraw Wojskowych; b) okręgowe inwalidzkie komisje odwoławcze przy dowództwach okręgów korpusów.

§ 94. Prawo odwołania się do inwalidzkiej komisji odwoławczej przysługuje inwalidzie w przeciągu 60 dni od dnia, w którym doręczona mu została treść prawomocnego orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej.

§ 94-a. Jeżeli osoba roszcząca pretensje do zaopatrzenia zmarła w okresie badania jej przez komisję wojskowo-lekarską, względnie gdy śmierć inwalidy nastąpiła już po jego odwołaniu się do inwalidzkiej komisji odwoławczej od orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej, lub w terminie otwartym do wniesienia takiego odwołania, w każdym z tych wypadków pozostali (art. 3 ustawy) mogą domagać się ukończenia wszczętego postępowania i wydania orzeczenia, względnie wnieść odwołanie od orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej, o ile orzeczenie tych komisyj może mieć wpływ na przyznanie lub wysokość ich zaopatrzenia.

P. uwagę pod § 4.

§ 95. Do rozpatrywania i rozstrzygania odwołań od tych orzeczeń komisji wojskowo-lekarskich, które zatwierdzone zostały przez Ministra Spraw Wojskowych, właściwą jest inwalidzka komisja odwoławcza przy Ministerstwie Spraw Wojskowych. Do rozpatrywania i rozstrzygania odwołań od tych orzeczeń komisji wojskowo-lekarskich, które zatwierdzone zostały przez dowódców okręgów korpusów, właściwą jest okręgowa inwalidzka komisja odwoławcza przy tem dowództwie okręgu korpusu, w którem zatwierdzone zostało odnośne orzeczenie.

Inwalida może jednak prosić na piśmie, by jego odwołanie było rozpatrzone i rozstrzygnięte przez okręgową inwalidzką komisję odwoławczą przy dowództwie tego okręgu korpusu, na którego obszarze on w danej chwili mieszka. Prośbę tę rozstrzyga dowództwo tego okręgu korpusu, przy którem funkcjonuje komisja wojskowo-lekarska, od której orzeczenia wniesiono odwołanie, po porozumieniu się z dowódcą okręgu korpusu, na którego obszarze dotyczący inwalida mieszka. Dowódca okręgu korpusu może przychylić się do powyższej prośby inwalidy tylko w wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, np. ciężka choroba, znaczne oddalenie, trudności komunikacyjne i t. p. O ile odwołanie inwalidy poprzednio zostało odrzucone jedynie dla braku dowodów,

stwierdzających przyczynowy związek cierpienia ze służbą wojskową, w razie przedstawienia tychże dowodów, inwalidzka komisja odwoławcza może powziąć odmienną decyzję bez przesłuchania inwalidy i świadków tylko na podstawie złożonych uzupełniających dowodów.

§ 96. Odwołania się, jako też prośby na podstawie ustępu drugiego § 95 niniejszego rozporządzenia, wnosi się do powiatowej komendy uzupełnień miejsca stałego zamieszkania inwalidy, która przesyła podanie do właściwego dowództwa okręgu korpusu, a to ostatnie przekazuje je wraz ze wszystkiemi aktami wprost okręgowej inwalidzkiej komisji odwoławczej, względnie w drodze służbowej inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych.

§ 97. W skład inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych wchodzą:

a) przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wojskowych w stopniu generała-brygady lub pułkownika z korpusu oficerów sądowych, względnie jego zastępca w jednym z tych stopni wojskowych jako przewodniczący;

b) przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej;

c) przedstawiciel Ministerstwa Skarbu;

d) oficer sztabowy — lekarz;

e) lekarz delegowany przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej;

f) jeden przedstawiciel inwalidów wojennych.

Członków komisji wymienionych pod lit. a) — e), względnie zastępców tychże, mianują właściwi Ministrowie.

Sposób mianowania członka wymienionego pod lit. f), względnie jego zastępcy, określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Do czasu mianowania tego członka, inwalidzka komisja odwoławcza przy Ministerstwie Spraw Wojskowych będzie pełnić czynności w składzie członków przed tem mianowaniem.

Przytoczono w brzmieniu § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 czerwca 1928 r. z uwzględnieniem przepisu § 2 tegoż rozporządzenia.

§ 98. W skład okręgowej inwalidzkiej komisji odwoławczej wchodzą:

a) przedstawiciel dowództwa okręgu korpusu z pośród oficerów sztabowych korpusu

oficerów sądowych, względnie jego zastępca, jako przewodniczący;

b) dwóch przedstawicieli właściwego urzędu wojewódzkiego: jeden z wydziału pracy i opieki społecznej i jeden lekarz z wydziału zdrowia publicznego;

c) przedstawiciel właściwej izby skarbowej (wydziału skarbowego);

d) oficer sztabowy — lekarz;

e) jeden przedstawiciel inwalidów wojennych.

Członków komisji, względnie ich zastępców, mianują:

1) wymienionych pod lit. a), d) — właściwy dowódca okręgu korpusu;

2) wymienionych pod b) — właściwy wojewoda;

3) wymienionego pod c) — właściwy prezes izby skarbowej (naczelnik wydziału skarbowego);

4) wymienionego pod e) — właściwy dowódca okręgu korpusu w porozumieniu z właściwym wojewodą z pośród inwalidów wojennych.

Sposób mianowania członka wymienionego pod e), względnie jego zastępcy, określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Do czasu mianowania tego członka, okręgowe inwalidzkie komisje odwoławcze będą pełnić czynności w składzie członków przed tem mianowaniem.

Patrz uwagę pod § 97.

§ 99. Przewodniczący inwalidzkiej komisji odwoławczej, lub jego zastępca, wyznacza terminy posiedzeń, przewodniczy na takowych, kieruje obradami komisji i ostatni oddaje swój głos.

Członkowie obowiązani są stawić się na posiedzeniu komisji na skutek wezwania przewodniczącego lub jego zastępcy, brać udział w obradach komisji, wykonywać wszystkie czynności, wynikające z przynależności do komisji, jakie będą im polecone przez przewodniczącego, względnie jego zastępcę; członkowie komisji podpisują wraz z przewodniczącym protokóły posiedzeń oraz orzeczenia komisji.

§ 100. Referentem w inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych jest delegat departamentu sanitarnego Ministerstwa Spraw Wojskowych, zaś w okręgowej inwalidzkiej komisji odwoławczej — delegat szefostwa sanitarnego odnośnego dowództwa okręgu korpusu. Referent nie wchodzi w skład komisji i nie głosuje.

§ 101. Inwalida, względnie jego prawny zastępca, może na posiedzeniach komisji za pozwoleniem przewodniczącego zabierać głos, celem udzielenia pewnych informacji i wyjaśnień oraz stawiania wniosków.

§ 102. Inwalidzka komisja odwoławcza przesłuchuje inwalidę, może też przesłuchać świadków i rzeczoznawców, jeżeli to uzna za potrzebne. Posiedzenia jej są niejawne.

§ 103. Inwalidzka komisja odwoławcza w czynnościach swych kieruje się odnośnemi instrukcjami Ministra Spraw Wojskowych oraz obowiązującemi rozporządzeniami.

§ 104. Inwalidzka komisja odwoławcza może w swem orzeczeniu ustalić utratę zdolności zarobkowej zarówno w stopniu wyższym, lub niższym, aniżeli zostało ustalone w zakwestjonowanem orzeczeniu.

Ponadto inwalidzka komisja odwoławcza może w swem orzeczeniu ustalić także istnienie związku przyczynowego pomiędzy utratą zdolności zarobkowej, a służbą wojskową, jeżeli ten związek niesłusznie nie został uznany w zakwestjonowanem orzeczeniu — i odwrotnie, — może też ustalić brak takiego związku przyczynowego, jeżeli ten związek niesłusznie uznany został w zakwestjonowanem orzeczeniu.

Do ważności orzeczenia inwalidzkiej komisji odwoławczej wymagany jest co najmniej udział członków komisji, wymienionych w § 97 pod lit. a) do e), względnie w § 98 pod lit. a) do d), lub ich zastępców.

Orzeczenia zapadają bezwzględną większością głosów. W razie zaś równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

P. uwagę pod § 4.

§ 105. W wypadkach wątpliwych, inwalida, na skutek postanowienia inwalidzkiej komisji odwoławczej, może być umieszczony, celem obserwacji, w zakładzie sanitarnym na koszt Skarbu Państwa, z tem jednakże, że, jeżeli odwołanie okaże się zupełnie nieuzasadnione, koszty, związane z pobytem jego w zakładzie sanitarnym, zostaną mu w drodze administracyjnej strącone z pobieranej przez niego renty. Sposób umieszczania i rodzaj wyżywienia inwalidów w zakładach sanitarnych normuje osobne rozporządzenie.

§ 106. Orzeczenie inwalidzkiej komisji odwoławczej staje się prawomocne natychmiast po ogłoszeniu i, o ile samo orzeczenie inaczej nie stanowi, ma skutek od tego czasu, od którego inwalidzie przysługiwałoby prawo do zaopatrzenia w myśl ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i niniejszego rozporządzenia.

§ 107. W przedmiocie diet i kosztów podróży, względnie zwrotu utraconego zarobku osób, biorących udział w posiedzeniach inwalidzkich komisji odwoławczych, stanowi rozdział VII, cz. I niniejszego rozporządzenia.

§ 108. Inwalidom, których odwołanie choćby tylko częściowo na ich korzyść zostało rozstrzygnięte, przysługuje prawo do diet i zwrotu kosztów podróży z miejsca ich zamieszkania na miejsce urzędowania komisji tam i zpowrotem według postanowień rozdziału VII, cz. 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 109 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

Rozdział VII.

Koszty podróży i utrzymania.

§ 110. Inwalidzie wojennemu, odbywającemu podróż w myśl art. 50 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., przysługuje:

a) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem lub podwodą;

b) utrzymanie w naturze w czasie trwania podróży, w zakładzie inwalidzkim lub gospodzie, o ile te znajdują się w miejscowości, do której inwalida odbył podróż.

§ 111. Obliczanie czasu przy podróżach inwalidów wojennych odbywa się według przepisów, obowiązujących przy podróżach służbowych funkcjonarjuszów państwowych.

P. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826).

§ 112. Zwrot kosztów podróży II klasą kolei żelaznej i I klasą na statkach dwuklasowych, przysługuje inwalidom wojennym, pobierającym dodatek kwalifikacyjny 50%, oraz inwalidom, pobierającym dodatek dla ciężko poszkodowanych; wszyscy inni otrzymują zwrot kosztów przejazdu III klasą kolei żelaznej, lub II klasą na statkach dwuklasowych.

O ile istnieją postanowienia ulgowe, otrzymuje inwalida odpowiednio obniżony zwrot kosztów przejazdu.

§ 113. Inwalida wojenny może używać na koszt Państwa tylko zwyczajnych pociągów osobowych.

§ 114. Zwrot kosztów dorożki, według obowiązującej w danem mieście taryfy, uwzględnia się tylko inwalidom amputowanym obustronnie na kończynach górnych lub dolnych, umysłowo chorym i ociemniałym i to wówczas, gdy odległość stacji kolejowej od miejsca urzędu wzywającego, wynosi nie mniej, aniżeli 1 km.

§ 115. Za odbytą podróż kołową zwraca się koszty według przepisów, obowiązujących przy podróżach służbowych funkcjonarjuszów państwowych. Zwrot za przejazd podwodą uskutecznia się, o ile odległość miejsca zamieszkania inwalidy od właściwego urzędu lub najbliższej stacji kolejowej, wynosi więcej, aniżeli 3 km. Do zwrotu kosztów podróży podwodami poniżej 3 km., mają prawo tylko inwalidzi wymienieni w § 114 niniejszego rozporządzenia.

§ 116. O ile inwalida nie korzysta w czasie trwania podróży z utrzymania w naturze, przysługuje mu zwrot kosztów utrzymania (diety) urzędnika XII stopnia służbowego, według przepisów, obowiązujących przy podróżach służbowych funkcjonarjuszów państwowych.

§ 117. Czas przebywania inwalidy, odbywającego podróż w miejscowości właściwego urzędu, w której nie znajduje się żaden zakład, mogący dać inwalidzie utrzymanie w naturze, nie może trwać dłużej, jak 1 dzień, nie wliczając w to samej podróży. Wyjątek stanowią te wypadki, co do których uzna właściwy urząd konieczność dłuższego pozostania inwalidy.

§ 118. Osoby, towarzyszące inwalidom niedołężnym, umysłowo chorym, albo ociemniałym, otrzymują zwrot kosztów podróży koleją lub statkiem, oraz diety w myśl przepisów niniejszego rozdziału, obowiązujących dla inwalidy, któremu towarzyszą.

P. uwagę pod § 4.

§ 119. Każdy rachunek kosztów podróży musi być przedłożony w ciągu dni 14, opatrzony klauzulą władzy, wzywającej inwalidę w sprawach zaopatrzenia, stwierdzającej konieczność odbycia podróży i ewentualnego użycia środków komunikacyjnych, jako też czas trwania podróży, tudzież jej uzasadnienie w myśl art. 50 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. Wypłatę uskutecznia się na podstawie oddzielnej instrukcji.

§ 120. Przeciw odmowie przyznania policzonych w rachunku należytości, może inwalida (osoby z § 118) wnieść w ciągu 14 dni przedstawienie do władzy naczelnej, która rozstrzyga ostatecznie.

§ 121 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 122. Przewodniczącemu, członkom inwalidzkich komisji odwoławczych, jako też ich zastępcom (Rozdział VI), nie przysługuje prawo do wynagrodzenia pieniężnego za udział w posiedzeniach komisji.

§ 123. Przedstawicielom inwalidów wojennych, pełniącym funkcje członków inwalidzkiej komisji odwoławczej, a także rzeczoznawcom, powołanym przez inwalidzką komisję odwoławczą, należą się diety i zwrot kosztów podróży w wymiarze, określonym dla urzędników państwowych VII stopnia służbowego.

Wezwanym przez inwalidzką komisję odwoławczą świadkom, żyjącym z zarobku dziennego, należy się zwrot utraconego zarobku, jeżeli w przeciwnym razie ponieśliby dotkliwy uszczerbek w swojem utrzymaniu. Świadkowie zamiejscowi mają prawo do zwrotu tylko koniecznych kosztów podróży. Jeżeli jednak świadkowie przesłuchani zostali przez komisję na żądanie inwalidy, to należy się im zwrot kosztów podróży i utraconego zarobku, pod warunkiem poprzednio określonym, tylko wte-

dy, jeżeli odwołanie zostało choćby częściowo rozstrzygnięte na korzyść inwalidy. Przyznanie i ustalenie wysokości kosztów podróży, względnie utraconego dziennego zarobku, należy do inwalidzkiej komisji odwoławczej.

Koszty podróży, diety i utracony dzienny zarobek wypłaca się na podstawie zaświadczeń, potwierdzonych przez przewodniczącego inwalidzkiej komisji odwoławczej, względnie jego zastępcę.

Do ust. 1 p. uwagę pod § 4.

§ 123 a. Jeżeli w wypadku przewidzianym w ustępie 3-im art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. prawomocne orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej nie stwierdzi pogorszenia stanu zdrowia inwalidy, lub jeżeli inwalidzka komisja odwoławcza nie uwzględni odwołania inwalidy od tego orzeczenia, nie przysługuje inwalidzie zwrot kosztów podróży i diety, a nadto ponosi on oprócz kosztów wyżywienia przez czas ewentualnego pobytu w szpitalu:

a) koszty odbycia komisji,

b) koszty specjalnego badania przy użyciu przyrządów, odczynników lub innych materjałów chemicznych czy laboratoryjnych, oraz

c) koszty należytości świadków i rzeczoznawców, powołanych przez komisję.

Koszty wymienione w punkcie a) obejmują wynagrodzenie personelu komisji i koszty manipulacyjne. Wynoszą one za godzinę urzędowania komisji wojskowo-lekarskiej 7 złotych, inwalidzkiej komisji odwoławczej 11 złotych.

Przy oznaczeniu tych kosztów liczy się każdą zaczętą godzinę za całą.

Wysokość utrzymania podczas pobytu w szpitalu oraz kosztów specjalnego badania określa instrukcja Ministerstwa Spraw Wojskowych.

O zwrocie kosztów przewidzianych w ustępie 1 orzekają powiatowe komendy uzupełnień, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania inwalidy, na podstawie prawomocnego orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej, względnie inwalidzkiej komisji odwoławczej. Od orzeczenia powiatowej komendy uzupełnień w sprawie zwrotu kosztów służy odwołanie do dowództwa okręgu korpusu w ciągu dni 14-tu licząc od dnia doręczenia orzeczenia powiatowej komendy uzupełnień.

Orzeczenie dowództwa okręgu korpusu jest ostateczne. Koszty ściąga się w drodze egzekucji administracyjnej.

P. uwagę pod § 4

CZĘŚĆ II.

Zaopatrzenie pozostałych.

ROZDZIAŁ I.

Prawo do zaopatrzenia.

§ 124. Prawo do zaopatrzenia ze strony Państwa mają:

a) pozostali po inwalidach wojennych,

b) pozostali po poległych,

c) pozostali po zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Za poległego uważa się tego, kto poległ w walce orężnej z nieprzyjacielem, w której brał udział.

Śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, jeżeli nastąpiła:

1) wskutek działań wojennych, w których zmarły osobiście bezpośrednio brał udział;

2) wskutek chorób zakaźnych, panujących w wojsku, lub w miejscu służbowego pobytu;

3) wskutek doznanego wypadku lub kalectwa (choroby), będącego w związku i z powodu właściwości pełnionych czynności służbowych w wojsku, lub też wskutek kalectwa (choroby), którego pogorszenie i, w dalszej konsekwencji przyśpieszenie śmierci, spowodowane było właściwościami tej służby.

Prawo do zaopatrzenia ze strony Państwa przysługuje także po zmarłym w niewoli, jeżeli dostał się on do niej nie z własnej winy i, o ile śmierć w niewoli nie była wynikiem zawinionego, a udowodnionego przez władzę, działania zmarłego.

W wypadkach samobójstwa przysługuje pozostałym zaopatrzenie tylko wtedy, gdy samobójstwo było następstwem zaburzenia umysłu, spowodowanego służbą wojskową, względnie było popełnione dla uniknięcia niewoli lub wskutek udręki fizycznej albo moralnej w niewoli.

Okoliczności, wymienione w ustępie poprzednim, winno stwierdzić świadectwo lekarza wojskowego, względnie urzędowego, lub zaświadczenie dowódcy albo zeznanie wiarygodnych świadków.

P. uwagę pod § 4.

§ 125. Pozostali po inwalidzie winni przedłożyć metrykę śmierci zmarłego.

Okoliczność, że zmarły poległ, winna być stwierdzona zaświadczeniem dowódcy tego oddziału wojskowego (formacji, zakładu), w którym poległy służył czynnie bezpośrednio przed śmiercią. Gdy okoliczność powyższa nie może być stwierdzona przez władzę wojskową (lit. d) art. 2

ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), może być ona udowodnioną zeznaniami wiarygodnych osób.

Okoliczność, że śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, winna być stwierdzona, a to:

1) okoliczność, wymieniona w § 124 pod 1), — zaświadczeniem właściwego dowódcy (ustęp 2) nadto świadectwem lekarza lub zakładu leczniczego, potwierdzonem przez lekarza wojskowego lub powiatowego (okręgowego);
2) okoliczność, wymieniona w § 124 pod 2), — świadectwem lekarza wojskowego (szpitala), względnie lekarza powiatowego (okręgowego);
3) okoliczność, wymieniona w § 124 pod 3), — w sposób przewidziany w § 4 niniejszego rozporządzenia.

Okoliczność śmierci w niewoli winna być stwierdzona metryką śmierci, lub orzeczeniem sądowem, uznającem daną osobę za zmarłą, a nadto zaświadczeniem właściwego dowódcy oddziału (formacji, zakładu), stwierdzającem, że zmarły dostał się do niewoli bez własnej winy.

Zaświadczenia i dowody powinny być dostarczone przez osobę, roszczącą pretensje do zaopatrzenia. Dowody, dotyczące służby wojskowej, tudzież takie, które dla strony są nieprzystępne, zbiera władza, przyznająca i wymierzająca zaopatrzenie.

Do ust. 3 punkt 3 p. uwagę pod § 4.

§ 126. Osoby wyszczególnione w art. 3 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., ubiegające się o zaopatrzenie, mają przedłożyć właściwej władzy, przyznającej i wymierzającej zaopatrzenie, podanie o przyznanie zaopatrzenia, do którego — poza dowodami, wymienionemi w § 125 — winny dołączyć:

a) Wdowa:

1) metrykę ślubu;
2) zaświadczenie właściwego urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, stwierdzające, że zmarły utrzymywał ją przed śmiercią, i prowadził z nią wspólne gospodarstwo. Wdowa zaś separowana lub rozwiedziona winna dołączyć orzeczenie właściwego sądu, stwierdzające, że zmarły był obowiązany do jej utrzymania.

Zaopatrzenie w wymiarze 50% otrzymuje wdowa w rozumieniu art. 14 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., jeżeli udowodni zaświadczeniem urzędu gminnego potwierdzonem przez władzę administracyjną I instancji, że zajmuje się osobiście wychowaniem przynajmniej dwojga swoich dzieci w wieku poniżej lat 15, albo też, że nie może zarabiać ⅓ przeciętnych zarobków zdrowej kobiety w danym zawodzie i w danej miejscowości i to udowodni świadectwem lekarza powiatowego (okręgowego).

b) Dzieci ślubne:

1) metrykę chrztu (urodzenia);
2) zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, stwierdzające, że są stanu wolnego i że nie zarobkują samodzielnie;

3) gdy przekroczyły 18 rok życia — świadectwo lekarza powiatowego (okręgowego), stwierdzające trwałą lub czasową niezdolność do zarobkowania, tudzież zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, że nie posiadają środków utrzymania;
4) dowód śmierci matki, gdy roszczą pretensje do 30% zaopatrzenia (art. 17 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

c) Dzieci nieślubne:

1) prawne stwierdzenie ojcostwa zmarłego;
2) dowody, wyszczególnione pod b).

d) Dzieci adoptowane:

1) akt adopcji;
2) dowody, wyszczególnione pod b).

e) Rodzice:

1) zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, stwierdzające, że, poza zmarłym, nie posiadają oni innych dzieci, będących w stanie dać im utrzymanie, albo, że zmarły utrzymywał ich za życia, ponieważ pozostałe dzieci nie są w stanie dawać im utrzymanie;
2) zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, stwierdzające, że nie posiadają żadnego majątku, tak ruchomego, jako też i nieruchomego tudzież świadectwo lekarza powiatowego (okręgowego), stwierdzające ich zupełną niezdolność do zarobkowania.

P. uwagę pod § 4.

§ 127. Sieroty, pozostałe po poległych lub zmarłych osobach płci żeńskiej, których śmierć pozostaje w związku ze służbą wojskową, mają prawo do zaopatrzenia:

1) gdy ojciec ich nie żyje i nie pozostawił im żadnego ruchomego, ani nieruchomego majątku;
2) gdy ojciec ich wprawdzie żyje, jednakowoż z powodu zupełnej niezdolności do zarobkowania (100%), nie może spełniać ciążącego na nim obowiązku utrzymania dzieci.

Okoliczność pod 1), powinna być stwierdzona zaświadczeniem urzędu gminnego, potwierdzonem przez władzę administracyjną I instancji, okoliczność zaś pod 2), świadectwem lekarza powiatowego (okręgowego).

§ 128. Po otrzymaniu podania o przyznanie zaopatrzenia przesyła władza przyznająca i wymierzająca zaopatrzenie, osobie, roszczącej pretensję do zaopatrzenia, wzór deklaracji (załączniki Nr. 3 i 4), celem wypełnienia i podpisania, za zwrotem.

P. uwagę pod § 4.

§ 129. Pozostali po inwalidach, którzy w chwili śmierci pobierali zaopatrzenie inwalidzkie, nie potrzebują przedkładać tych dowodów, które przedłożył już inwalida, ubiegając się o zaopatrzenie inwalidzkie.

Rodzinom inwalidów, przebywających na koszt Skarbu Państwa w zakładach (art. 33, 47 i 48 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), przyznaje

właściwa władza skarbowa zaopatrzenie z urzędu po otrzymaniu zawiadomienia z odnośnego zakładu o przyjęciu do niego inwalidy (§ 21).

O dostarczenie dokumentów, potrzebnych dodatkowo do przyznania i wymiaru zaopatrzenia, wzywa władza skarbowa rodzinę inwalidy.

§ 130. W imieniu osób, chorych umysłowo, wnoszą podanie o zaopatrzenie i podpisują deklarację — ich kuratorowie, w imieniu dzieci małoletnich — matka (ojciec) lub prawni opiekunowie.

Podanie winno zawierać dokładny adres osoby, ubiegającej się o zaopatrzenie.

§ 131. W przedmiocie składania deklaracji mają analogiczne zastosowanie postanowienia §§ 19 i 20 niniejszego rozporządzenia.

P. uwagę pod § 4.

Rozdział II.

Renty wdowie, sieroce i rodzicielskie.

§ 132. Podstawą wymiaru zaopatrzenia dla pozostałych po osobach w § 124, lit. b), c), tudzież po osobach, zmarłych w niewoli i inwalidach, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, jest renta zasadnicza inwalidy X kategorji, wraz z przywiązanym do niej dodatkiem kwalifikacyjnym, o ile zmarły go już pobierał, względnie przysługiwałby zmarłemu na podstawie art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (§§ 11 — 14 niniejszego rozporządzenia).

Dla pozostałych po inwalidzie, którego śmierć nie znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, oblicza się rentę w stosunku do renty, należnej inwalidzie przed śmiercią.

Przy wymiarze zaopatrzenia dla pozostałych nie uwzględnia się dodatku dla ciężko poszkodowanych i dodatku na pielęgnację.

§ 133. Dodatek drożyźniany (art. 18 i 20 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) oblicza się przy wymiarze renty pozostałym w ten sposób, że do obliczonej w myśl § 132 niniejszego rozporządzenia, renty wdowiej (sierocej, rodzicielskiej), dodaje się odnośny procent (50%, wzgl. 30%, wzgl. 20%) dodatku drożyźnianego, obliczonego od renty zasadniczej inwalidy samotnego X kategorji, względnie od renty zasadniczej, jaka zmarłemu za życia przysługiwała.

Ułamków marek przy wypłacie nie uwzględnia się.

W wypadku przesiedlenia się osoby, uprawnionej do zaopatrzenia, do innej klasy miejscowości, stosuje się postanowienia § 17 ust. 1 i 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 134. Suma rent, pobieranych przez pozostałych, nie może przekraczać renty zasadniczej wraz z ewentualnym dodatkiem kwalifikacyjnym i dodatkiem drożyźnianym inwalidy samotnego X kategorji z uwzględnieniem miejscowości zamieszkania pozostałych (art. 21 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

W pierwszym rzędzie wymierza się pozostałej wdowie należną w myśl ustawy rentę, następnie pozostałym dzieciom ślubnym; jeżeli jest więcej dzieci ślubnych, tak, że ich renty wraz z rentą wdowią przekroczyłyby granicę, ustaloną w ustępie pierwszym, rozdziela się pozostałą po wymierzeniu renty wdowiej sumę, w równej wysokości na każde dziecko. Tak wymierzona renta sieroca wzrasta następnie, ale w każdym razie tylko do wysokości ustawą przewidzianej (art. 17 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) jeżeli któreś z dzieci ubędzie, to znaczy, jeżeli któreś z nich przekroczy wiek, art. 17 ustawy przewidziany, lub z innej przyczyny prawo do zaopatrzenia utraci, albo też — gdy umrze, lub utraci prawo do renty pozostała wdowa (art. 25 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

O ile renty powyższe, razem wzięte, nie przekraczają granicy ustalonej w ustępie pierwszym, pozostałą kwotę rozdziela się pomiędzy dzieci nieślubne, poczem dopiero, o ile pozostaje jeszcze reszta, rodziela się ją pomiędzy dzieci adoptowane, a w ostatnim rzędzie pomiędzy pozostałych rodziców. Postanowienie zawarte w ustępie drugim, ma też zastosowanie do dzieci nieślubnych, adoptowanych i do rodziców.

§ 135. Rentę wdowią, sierocą i rodzicielską, przyznaje się:

a) po osobach, zmarłych w czynnej służbie wojskowej — od 1 dnia następującego po terminie, za który osoby te pobrały uposażenie czynne;

b) po osobach, zmarłych po zwolnieniu ich z czynnej służby wojskowej bez zaopatrzenia inwalidzkiego — od dnia, następującego po dniu ich śmierci;

c) po inwalidach, pobierających zaopatrzenie—od 1 dnia miesiąca, następującego po ich śmierci, a to pod warunkiem, że zachodzą okoliczności *z art. 4 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.*

Dzieciom, które przyszły na świat po śmierci ojca, przyznaje się zaopatrzenie od dnia następującego po dniu urodzenia.

Rentę za okres czasu krótszy, aniżeli 1 miesiąc, oblicza się w ten sposób, że rentę miesięczną dzieli się przez 30 i mnoży przez odnośną ilość dni.

Art. 4 ustawy z dn. 4 sierpnia 1922 r. nowelizuje art. 24 ust. 3, 4 i 5 ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (p. poz. 195 z 1921 r.).

§ 136. W kwestji przyznawania i wymierzania zaopatrzenia dla pozostałych mają zastosowanie postanowienia zawarte w § 31 — 32 niniejszego rozporządzenia z tą zmianą, iż również przeciw orzeczeniu izby skarbowej, dotyczącemu ustalenia związku śmierci poległego, względnie zmarłego, z jego służbą wojskową, pozostali mogą wnieść w ciągu dni 14-tu od dnia doręczenia decyzji izby skarbowej — zażalenie do Ministerstwa Skarbu.

P. uwagę pod § 4 oraz obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 1 października 1928 r. o sprostowaniu błędu w niniejszem rozporządzeniu (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 785).

Rozdział III.

Zapomoga pogrzebowa.

§ 137. O przyznanie zapomogi pogrzebowej *(art. 1 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.)* należy wnieść prośbę do właściwej Izby Skarbowej (§ 31).

Do prośby należy dołączyć:

a) po poległych i zmarłych w oddziałach wojskowych (zakładach) — zaświadczenie dowództwa oddziału (zakładu), że pogrzeb nie odbył się na koszt tego oddziału (zakładu);

b) po zmarłych w innych warunkach — zaświadczenie zwierzchności gminnej, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, że pogrzeb nie odbył się na koszt Państwa lub samorządu.

Ponadto dołączyć należy metrykę śmierci, o ile takowa nie została już dołączona do podania o przyznanie zaopatrzenia (§ 127), tudzież potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji zaświadczenie zakładu pogrzebowego, lub urzędu gminnego, że petent pokrył koszty pogrzebu, wreszcie, o ile zmarły nie pobierał zaopatrzenia inwalidzkiego — zaświadczenie lekarza (zakładu), potwierdzone przez lekarza wojskowego, lub powiatowego (okręgowego), że śmierć zmarłego stoi w związku przyczynowym z jego odbytą służbą wojskową.

Art. 1 ustawy z dn. 4 sierpnia 1922 r. nowelizuje art. 13 ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (p. poz. 195 z 1921 r.).

§ 138. Podstawą wymiaru zapomogi pogrzebowej jest pełna renta samotnego inwalidy X kategorji, obliczona według miejscowości, w której odbył się pogrzeb zmarłego.

Do zapomogi pogrzebowej ma zastosowanie § 32 niniejszego rozporządzenia.

CZĘŚĆ III.

Postanowienia ogólne.

ROZDZIAŁ I.

Zgaśnięcie i zawieszenie prawa do zaopatrzenia.

§ 139. W wypadku przewidzianym w art. 25 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. lit. a), gaśnie prawo do zaopatrzenia z ostatnim dniem tego miesiąca, w którym nastąpiła śmierć osoby, uprawnionej do zaopatrzenia.

W wypadku przewidzianym w art. 25 cyt. ustawy, lit. b), gaśnie prawo do zaopatrzenia z ostatnim dniem tego miesiąca, w którym uprawomocnił się wyrok właściwego sądu.

§ 140. Osoby, które w myśl art. 27 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. wybrały zaopatrzenie korzystniejsze dla siebie, tracą prawo do zaopatrzenia pieniężnego na mocy ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i z dnia 4 sierpnia 1922 r., z ostatnim dniem miesiąca, w którym złożyły na piśmie odpowiednie oświadczenie.

Osoby, które objawią chęć pobierania zaopatrzenia na mocy powyższych ustaw, a pobierają zaopatrzenie inne, otrzymują zaopatrzenie pieniężne od 1 dnia miesiąca następującego, po złożeniu na piśmie odpowiedniego oświadczenia.

§ 141. W razie ponownego zamążpójścia (art. 15 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) traci wdowa prawo do zaopatrzenia z ostatnim dniem miesiąca, w którym zawarła ponownie związek małżeński, natomiast dzieci jej prawa do zaopatrzenia nie tracą.

§ 142. Osoby, które zrzekły się zaopatrzenia, a następnie zażądają go ponownie, powinny złożyć odpowiednie oświadczenie na piśmie i otrzymają zaopatrzenie ponownie od 1 dnia miesiąca, następującego po dniu złożenia podania.

§ 143. W razie utraty prawa obywatelstwa polskiego (art. 26 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., lit. d), zawiesza się wypłatę zaopatrzenia pieniężnego z ostatnim dniem miesiąca, w którym dana osoba utraciła to prawo.

Ponowne odzyskanie obywatelstwa polskiego winno być stwierdzone zaświadczeniem powołanej do tego władzy. Ponowną wypłatę zaopatrzenia uskutecznia się od 1 dnia miesiąca następującego po dniu, w którym dana osoba uzyskała ponownie obywatelstwo polskie.

§ 144. Osobie, która prawomocnym wyrokiem sądu skazana została na więzienie, wyrok zaś nie pociągnął za sobą skutków z art. 25 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 798), zawiesza się zaopatrzenie pieniężne (z wyjątkiem dodatku dla ciężko poszkodowanych) przez ten czas, na jaki została zasądzona. Obliczenie uskutecznia się według zasad, podanych w §§ 21 i 23 niniejszego rozporządzenia. Zawieszenie wypłaty zaopatrzenia następuje dopiero wtedy, gdy wyrok sądowy uzyskał prawomocność.

P. uwagę pod § 4.

§ 145. Okoliczność *z art. 5 ustawy z dnia 4 marca 1922 r., lit f.)*, stwierdza odnośna władza skarbowa z urzędu. O zawieszeniu wypłaty z powodu tej okoliczności zawiadamia władza skarbowa osobę zainteresowaną.

Częściowe lub zupełne zawieszenie wypłaty zaopatrzenia pieniężnego (z wyjątkiem dodatku dla ciężko poszkodowanych) rozpoczyna się od 1 dnia miesiąca, następującego po zaistnieniu okoliczności, z powodu których następuje zawieszenie; ponowna wypłata, względnie częściowe podwyższenie rozpoczyna się od 1 dnia miesiąca, następującego po zmianie warunków materjalnych.

Art. 5 lit f) ustawy z dn. 4 marca 1922 r. nowelizuje art. 24 lit. f) ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (p. poz. 195 z 1921 r.).

W górnośląskiej części województwa śląskiego ustęp 2 § 145 obowiązuje w brzmieniu następującem:

„Częściowe lub zupełne zawieszenie wypłaty zaopatrzenia pieniężnego (z wyjątkiem dodatku dla ciężko poszkodowanych) rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po doręczeniu odnośnego zawiadomienia władzy skarbowej, ponowna wypłata względnie częściowe podwyższenie rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zmianie warunków materjalnych."

P. rozporządzenie I Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych z dn. 4 grudnia 1925 r., powołane w uwadze pod §§ 3-a i 3-b.

§ 146. Sierotom, umieszczonym w zakładzie wychowawczym na koszt Państwa (art. 19 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), zawiesza się wypłatę renty z ostatnim dniem miesiąca, w którym to nastąpiło. Ponowna wypłata następuje od 1 dnia miesiąca, następującego po dniu opuszczenia zakładu wychowawczego.

Rozdział II.

Przepisy końcowe.

§ 147. (przejściowy). Osoby, które przy armjach b. państw zaborczych, pełniły służbę pomocniczą w czasie, ustalonym w art. 2, lit. c) ustawy z dnia 18 marca 1921 r., na zasadzie ustaw o osobistych świadczeniach wojennych, tudzież pozostali po takich osobach, mają prawo do zaopatrzenia na zasadzie ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. w tym tylko wypadku, gdy przy tych samych warunkach miały prawo do zaopatrzenia takie, jakie przysługiwało inwalidom wojennym i pozostałym w b. państwach zaborczych.

§ 148. Zaopatrzenie pieniężne wypłaca się miesięcznie zgóry, na imię osoby, uprawnionej do zaopatrzenia, względnie jej prawnego zastępcy.

§ 149 i ustęp dla górnośląskiej części województwa śląskiego utraciły moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

§ 150. *(przejściowy). Do czasu utworzenia odnośnych wydziałów izb skarbowych w Krakowie, Poznaniu i Warszawie, przyznawanie i wymiar rent inwalidom wojennym należeć będzie do dowództw okręgów korpusów.*

W przedmiocie przyznawania i wymierzania rent pozostałym do czasu przejęcia tych agend przez izby skarbowe stanowi oddzielne rozporządzenie.

P. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 5 marca 1923 r. w przedmiocie utworzenia wydziałów emerytur i rent w izbach skarbowych w Warszawie, Poznaniu i Krakowie (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 271) oraz §§ 54 — 59 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588).

§ 151. Rozporządzenie wykonawcze do art. 4 lit. g) i h) ustawy z dnia 18 marca 1921 r. zostanie wydane oddzielnie. Oddzielnie wydane zostanie również rozporządzenie w sprawie zaopatrzenia osób, przebywających poza granicami Państwa.

P. rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu z dn. 11 sierpnia 1923 r.: 1) w przedmiocie umieszczania inwalidów wojennych, niezdolnych do samodzielnego zarobkowania i pozbawionych opieki, w zakładach opiekuńczych, 2) w sprawie dostarczania ociemniałym inwalidom wojennym narzędzi, środków pomocniczych i psów-przewodników (Dz. U. R. P. Nr. 84 poz. 659 i 660),

rozporządzenie Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 20 stycznia 1925 r. w sprawie szkolenia zawodowego inwalidów w dziale reedukacyjno-szkolnym Państwowych Zakładów Przemysłowo-Szkolnych dla inwalidów w Piotrkowie przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 73),

rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych z dn. 19 czerwca 1925 r. w sprawie zaopatrzenia inwalidów wojennych, zamieszkałych zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 668).

§ 152. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie niniejsze, na mocy rozporządzenia I Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych z dn. 4 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 10 poz. 69), zostało rozciągnięte na część górnośląską województwa śląskiego ze zmianami, uwidocznionemi w tekście.

Wzór.

Załącznik Nr. 1 do § 4 rozp. wykon. do ustawy o zaop. inwalidów poz. 132.

ZEZNANIE

_____ (nazwiska i imiona)

złożone w _____ (podać Urząd)

w obecności _____

_____

Podpisani _____

Przynależni do: 1) _____

2) _____ (podać gminę i powiat),

niekarani dotychczas sądownie, zeznają niniejszym, że inwalida _____

_____ nabawił się kalectwa (choroby)

w czasie swej służby wojskowej w _____

(patrz uwaga) _____

_____

_____

_____

co podpisani stwierdzili naocznie, przebywając wówczas w _____

_____

Podpisani nie pozostają do inwalidy _____

_____ w żadnym stosunku pokrewieństwa i powinowactwa.

Podpisani są świadomi tego, że za fałszywe zeznanie grozi im odpowiedzialność sądowo-karna.

_____

_____ dnia _____ . 192 ____

_____

_____

(Podpisy świadków).

Stwierdzam: _____

a) własnoręczność podpisów świadków;

b) według oświadczenia sądu (prokuratora) w _____ z dnia _____ 192 r., L: _____, że wymienieni świadkowie nie byli karani (byli karani za przekroczenia, zbrodnie, występek z art. _____ K. K. _____) oraz nie znajdują się pod śledztwem (są w śledztwie pod zarzutem przewinienia _____);

c) że władzy administracyjnej I instancji nie są znane dane, stawiające w wątpliwość wiarygodność świadków.

_____

(pieczęć i podpis — Starosty, Komisarza Policji, Komisarza Rządu i t. p.).

dnia _____ 192 r.

Uwaga: 1) W rubryce: „przynależni do _____" wpisują osoby wojskowe swój przydział taktyczny.

2) Świadkowie zeznają, wśród jakich okoliczności inwalida nabawił się kalectwa (choroby) n. p.: „został ranny w walkach pod Lwowem, przebywał w szpitalu (zakładzie leczniczym) jako chory na _____, był transportowany jako ranny (chory) w drodze do _____" i t. p.

Należy podać możliwie ścisłą datę wypadku, który spowodował kalectwo (chorobę).

3) Lit. b) odnośnie stwierdzenia karalności świadków i przebywania ich pod śledztwem, wypełnia władza administracyjna I instancji po nadejściu informacji od sądu (prokuratora).

Załącznik Nr. 2
do § 18 rozp. wyk. do ustawy o zaop. inw. woj.

Nr. _____ dekretu
Nr. _____ karty likwidacyjnej } Izby Skarbowej

DEKLARACJA

do wymiaru renty inwalidzkiej w myśl ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) złożona przez:

1	Imię i nazwisko _____ Imię ojca _____
2	Wysokość % utraty zdolności zarobkowej, oraz Nr. książeczki inwalidzkiej, względnie data i liczba orzeczenia ostatniej komisji wojskowo-lekarskiej _____

3	Miejsce zamieszkania (dokładnie)	
4	Przynależność państwowa	
5	Czy inwalida pobiera zaopatrzenie z funduszów państwowych, lub samorządowych, oraz z jakiego tytułu?	
6	Stan rodzinny (samotny, żonaty, wdowiec, ilość dzieci): podać imię żony, oraz imiona dzieci, pozostających na utrzymaniu inwalidy	
7	Czy i ile dzieci poniżej lat 18 zawarło związek małżeński	
8	Czy inwalida korzystał, względnie korzysta z koncesji, z jakiej i gdzie? (należy określić rodzaj koncesji i datę uruchomienia jej, oraz podać wysokość dochodów osiąganych z tego źródła)	
9	Czy i jaki majątek nieruchomy (ruchomy) posiada inwalida lub jego żona i dzieci, będące na utrzymaniu inwalidy?	
10	Wysokość i źródło dochodów inwalidy, żony i dzieci w stosunku rocznym lub miesięcznym.	
11	Czy inwalida zajmował, względnie zajmuje posadę państwową, lub samorządową, jaką, gdzie i od jakiego czasu?	
12	Czy żona inwalidy pozostawała, względnie pozostaje w służbie państwowej lub samorządowej? (podać datę wstąpienia do służby i ewent. zwolnienia).	
13	Czy po zwolnieniu ze służby wojskowej inwalida pozostawał lub pozostaje w szpitalu, zakładzie inwalidzkim, w jakim, od jakiego czasu?	

14	W razie zniesienia wspólności małżeńskiej wyrokiem sądowym: Czy i na podstawie jakiego wyroku sądowego inwalida jest obowiązany do utrzymania żony, dzieci?	
15	Czy inwalida był skazany prawomocnym wyrokiem sądowym na karę więzienia? W razie twierdzącym należy podać rodzaj przestępstwa, wysokość kary i ewentualnie okres odbytej kary więzienia.	
16	Czy, względnie w jakim okresie czasu inwalida przebywał poza granicami Państwa?	

_____ dnia _____ 19____ r.

_____

(podpis inwalidy lub kuratora)

Prawdziwość danych zawartych w rubrykach 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 15 i 16 potwierdza:

Urząd Gminny:

pieczęć

data _____

podpis _____

Starostwo:

pieczęć

data _____

podpis _____

Prawdziwość danych, zawartych w rubryce 7 potwierdza

Urząd Parafjalny (urzędn. stanu cyw.)

pieczęć data _____ podpis _____

Zaświadczenie Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych (Inspektoratu Skarbowego) w _____

Potwierdzam prawdziwość danych, zawartych w rubrykach 8 i 10, oraz zaświadczam, że dochód _____

z*)_____ wynosił w czasie od_____ do_____

zł._____ gr.____ i _____ podlegał opodatkowaniu.

_____ dnia _____ 19____

Pieczęć Naczelnik Urzędu

*) Wymienić źródło dochodu; dochód z uposażenia służbowego lub z pracy najemnej należy ustalić za każdy miesiąc oddzielnie.

Uwaga: 1) do pkt. 6 należy dołączyć wyciąg z metryki ślubu inwalidy i urodzenia dzieci, o ile dokumenty te nie zostały już poprzednio złożone w Izbie Skarbowej.
Załączniki powyższe są wolne od opłaty stemplowej.
2) Za fałszywe zeznanie w deklaracji odpowiada inwalida — niezależnie od obowiązku zwrotu nieprawnie na skutek fałszywych zeznań pobranej kwoty — sądowo-karnie.

Przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 czerwca 1928 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzeń wykonawczych tychże Ministrów do ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 654).

Załącznik Nr. 3
do § 128 rozp. wyk. do ustawy o zaop. inwal. woj.

Nr._____ dekretu
Nr._____ karty likwidacyjnej } Izby Skarbowej.

DEKLARACJA

do wymiaru renty wdowiej (sierocej) w myśl ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) złożona przez:

1	Imię, nazwisko i zawód wdowy	
2	Imię, nazwisko i zawód sieroty (sierot) oraz opiekuna, względnie kuratora.	
3	Imię, nazwisko i zawód poległego, zmarłego lub zaginionego, przed wstąpieniem do służby wojskowej.	
4	Miejsce zamieszkania (miejscowość, gmina, numer domu, poczta i powiat) osób wymienionych pod 1 i 2.	

5	Przynależność państwowa osób, wymienionych pod 1, 2 i 3.	
6	Czy dzieci i sieroty są stanu wolnego, czy pozostają na wyłącznem utrzymaniu matki, opiekuna, względnie kto zajmuje się ich wychowaniem, lub czy samodzielnie zarobkują.	
7	Wysokość oraz źródło dochodu osób ubiegających się o zaopatrzenie.	
8	Która z osób wymienionych pod 1 i 2 zajmuje posadę państwową, samorządową lub prywatną i jakie pobiera uposażenie miesięczne, wraz z wszystkiemi dodatkami (w służbie państwowej — podać stopień służbowy).	
9	Która z osób wymienionych pod 1 i 2 zarobkuje, a w szczególności czy prowadzi przedsiębiorstwo handlowe, przemysłowe, rękodzielnicze, lub bierze udział w tychże, wreszcie czy posiada majątek nieruchomy, lub ruchomy, jaki i gdzie. W razie twierdzącym należy podać wysokość miesięcznego dochodu.	
10	Czy osoby, ubiegające się o zaopatrzenie pobierają inne zaopatrzenie i z jakiego tytułu?	
11	W razie jeżeli wdowa wyszła powtórnie zamąż podać datę jej powtórnego zamążpójścia.	
12	Czy i które z osób ubiegających się o zaopatrzenie zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądowym na karę więzienia (w razie twierdzącym należy podać rodzaj przestępstwa, wysokość kary i ewentualnie okres odbytej kary więzienia).	

13	Czy, względnie w jakim czasie wspomniane osoby przebywały zagranicą?	

Podpis wdowy (wzgl. opiekuna lub kuratora sierot).

Miejscowość ..... , dnia ..... 19 .... r.

Prawdziwość danych, zawartych w rubrykach 4, 5, 6, 8, 10, 12 i 13 potwierdza:

Urząd Gminny: Starostwo:

pieczęć pieczęć

data i podpis Naczelnika Urzędu. data i podpis Starosty.

Prawdziwość danych, zawartych w rubryce 11 stwierdza Urząd Parafjalny (Urząd Stanu Cywilnego).

Zaświadczenie Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych (Inspektoratu Skarbowego) w .....

Potwierdzam prawdziwość danych, zawartych w rubrykach 7 i 9, oraz zaświadczam, że dochód .....

z*) ..... wynosił

w czasie od ..... do .....

zł ..... gr. .... i ..... podlegał opodatkowaniu

..... dnia ..... 19 .... r.

Pieczęć Naczelnik Urzędu:

*) Wymienić źródło dochodu; dochód z uposażenia służbowego lub z pracy najemnej należy ustalić za każdy miesiąc oddzielnie.

Uwaga: 1) Za fałszywe zeznania w deklaracji odpowiada zeznający,— niezależnie od obowiązku zwrotu nieprawnie na skutek fałszywych zeznań pobranej kwoty, — sądowo-karnie.

2) Złożenie deklaracji nie przesądza prawa do uzyskania zaopatrzenia.

Przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 czerwca 1928 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzeń wykonawczych tychże Ministrów do ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 654).

Załącznik Nr. 4
do § 128 rozp. wyk. do ustawy
o zaop. inwal. woj.

Nr. _____ dekretu
Nr. _____ karty likwidacyjnej } Izby Skarbowej

DEKLARACJA

do wymiaru renty rodzicielskiej w myśl ustawy z dnia 18 marca 1921 r. Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) złożona przez:

1	Imię, nazwisko i data urodzenia osób, ubiegających się o zaopatrzenie.	
2	Imię i nazwisko poległego, lub zmarłego i jego zawód (zajęcie) przed wstąpieniem do służby wojskowej.	
3	Miejsce zamieszkania (miejscowość, gmina, Nr. domu, poczta i powiat osób wymienionych pod 1).	
4	Przynależność państwowa petentów, oraz osoby, z tytułu śmierci której roszczą prawo do zaopatrzenia.	
5	Wysokość, oraz źródło dochodu osób ubiegających się o zaopatrzenie.	
6	Czy ubiegający się o zaopatrzenie posiadają majątek ruchomy lub nieruchomy, jaki i w jakiej miejscowości?	
7	Imiona, nazwiska, zawód i miejsce pobytu dorosłych dzieci osób, wymienionych pod 1.	
8	Czy dzieci, wymienione pod 7, są w możności utrzymywać rodziców?	
9	Czy osoby, ubiegające się o zaopatrzenie pobierają inne zaopatrzenie i z jakiego tytułu?	
10	Czy i które z osób, ubiegających się o zaopatrzenie zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądowym na karę więzienia? (w razie twierdzącym należy podać rodzaj przestępstwa, wysokość kary i ewentualnie okres odbytej kary więzienia).	

11	Czy, względnie w jakim czasie wspomniane osoby przebywały zagranicą?	

Podpisy rodziców:

, dnia 19 r.

Prawdziwość danych, zawartych w rubrykach 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 i 11 potwierdza:

Urząd Gminny: Starostwo:

Pieczęć Pieczęć

Miejscowość z datą Miejscowość z datą

Podpis Naczelnika Urzędu: Podpis Starosty:

Prawdziwość danych, zawartych w rubryce 5 potwierdza właściwy Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych.

Pieczęć Miejscowość i data

Podpis Naczelnika Urzędu:

Uwaga: 1) Za fałszywe zeznania w deklaracji odpowiada zeznający — niezależnie od obowiązku zwrotu nieprawnie na skutek fałszywych zeznań pobranej kwoty — sądowo-karnie.
2) Złożenie deklaracji nie przesądza prawa do uzyskania zaopatrzenia.

Przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 czerwca 1928 r. w sprawie częściowej zmiany rozporządzeń wykonawczych tychże Ministrów do ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 654).

3 marca Nr. 21. rok 1923.

Poz. 133.

ZARZĄDZENIE

o nadaniu koncesji na kolej żelazną prywatną

z dnia 22 lutego 1923 r.

na budowę i eksploatację kolei żelaznej prywatnej użytku publicznego z Działoszyc do Kazimierzy Wielkiej.

Na mocy art. 3 ustawy z dnia 14 października 1921 r. o udzielaniu koncesji na koleje żelazne prywatne (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 646) i zgod-

nie z uchwałą Rady Ministrów powziętą dnia 25 stycznia 1923 r. stanowię co następuje:

§ 1. Firmie „Wielopolski, Dąbrowski i S-ka kolej wąskotorowa Działoska Spółka Akcyjna" z siedzibą w Warszawie nadaje się koncesję na budowę i eksploatację wąskotorowej kolei żelaznej prywatnej użytku publicznego z Działoszyc do Kazimierzy Wielkiej.

§ 2. Koncesji na budowę i eksploatację pomienionej kolei udziela się na lat pięćdziesiąt (50).

§ 3. Sfinansowanie pomienionej kolei odbędzie się w drodze przewidzianej statutem Spółki.

§ 4. Dokument koncesyjny zawierający warunki budowy i eksploatacji pomienionej kolei, jako też zapewnienia i zobowiązania koncesjonarjusza wyda Minister Kolei Żelaznych.

Poz. 134.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 lutego 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz o ściągnięciu dodatkowej opłaty monopolowej od zapasów tychże wyrobów.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 2 maja 1923 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak z fabryk rządowych, jak i z fabryk prywatnych — Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 342).

Poz. 135.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 lutego 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych w Królestwie Polskiem.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 136.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 lutego 1923 r.

o podwyżce taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 137.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 20 lutego 1923 r.

w przedmiocie utrzymywania na składzie przez apteki surowic i szczepionek.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 27 stycznia 1926 r. o obowiązkowem utrzymywaniu przez apteki niektórych surowic (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 103).

4 marca Nr. 22. rok 1923.

Poz. 138.

U S T A W A

z dnia 15 lutego 1923 r.

o prowizorjum budżetowem za czas od 1 stycznia do 31 marca 1923 r.

Uzupełniona ustawą z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 253) wygasła z dn. 31 marca 1923 r.

Poz. 139.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 20 lutego 1923 r.

w sprawie obowiązku posiadaczy przedsiębiorstw sprzedaży ujawniania cen przedmiotów powszedniego użytku, sporządzania faktur przy zawieraniu interesów i przedstawiania ich na żądanie władzy.

Na mocy art. 14 ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 361) zarządza się co następuje:

§ 1. Posiadacze składów, sklepów, handlów, restauracji, cukierni i wogóle wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw sprzedaży przedmiotów powszedniego użytku obowiązani są wywiesić w lokalach tych przedsiębiorstw cenniki na wszelkie bez wyjątku przedmioty powszedniego użytku przeznaczone na sprzedaż, a nadto ujawniać ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach.

§ 2. Cenniki winny być wywieszone, względnie umieszczone na miejscu widocznem i dostępnem dla nabywcy, wzgl. spożywcy, i zawierać prócz wyszczególnienia towarów i cen, firmę lub nazwisko posiadacza

przedsiębiorstwa, jego adres, wreszcie datę sporządzenia cennika. Władze administracyjne pierwszej instancji wydadzą szczegółowe zarządzenia zarówno, co do sposobów i formy sporządzania i wywieszania cenników, jak i co do sposobów i formy ujawniania cen na przedmiotach przeznaczonych do sprzedaży.

§ 3. Ceny ujawnione na przedmioty powszedniego użytku winny być zgodne z cenami istotnie pobieranemi.

§ 4. Posiadacze przedsiębiorstw sprzedaży wymienieni w § 1 niniejszego rozporządzenia, wzgl. zatrudnieni przez nich pracownicy obowiązani są wydawać kupującym na ich żądanie rachunki na sprzedane przedmioty powszedniego użytku. W rachunkach winny być wskazane: firma lub nazwisko posiadacza, jego adres, data sprzedaży, jakość i ilość towaru oraz cena, za którą towar był sprzedany.

§ 5. Posiadacze przedsiębiorstw zajmujących się sprzedażą przedmiotów powszedniego użytku obowiązani są posiadać faktury (rachunki) na wszelkie przez nich na sprzedaż nabyte przedmioty powszedniego użytku oraz przedstawiać takowe na żądanie władz.

§ 6. Winni niestosowania się do postanowień niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń, wydanych na jego podstawie, karani będą administracyjnie w myśl art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) aresztem do 3 miesięcy i grzywną do 10.000 złotych lub jedną z tych kar.

Kwota pieniężna przytoczona została z zastosowaniem przepisu § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; z tą chwilą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lipca 1922 r. w sprawie obowiązku posiadania faktur handlowych i uwidaczniania cen (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 483) traci moc obowiązującą.

6 marca Nr. 23. rok 1923.

Poz. 140.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kwoty I emisji 8% państwowej pożyczki złotej z r. 1922.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 czerwca 1924 r. w przedmiocie konwersji 8% państwowej pożyczki

złotej z 1922 r. na 8% pożyczkę konwersyjną — Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 543 — oraz rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 18 marca 1925 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 214).

Poz. 141.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 11 lutego 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 10 kwietnia i 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 309 i Nr. 57 poz. 411).

Poz. 142.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 lutego 1923 r.

o warunkach pod jakiemi może być dozwolona dalsza produkcja w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych.

Utraciło moc obowiązującą z powodu wypowiedzenia koncesyj prywatnym fabrykom wyrobów tytoniowych i likwidacji tych fabryk (p. rozp. Ministra Skarbu z 31 marca 1924 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dn. 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 343, — oraz rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 grudnia 1927 r. w sprawie wykupu maszyn, narzędzi, materjałów i fabrykatów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 1000).

Poz. 143.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 5 marca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego łódzkich wąskotorowych elektrycznych kolei dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

9 marca Nr. 24. rok 1923.

Poz. 144.

U S T A W A

z dnia 31 stycznia 1923 r.

dotycząca sprostowania ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany ustawy niemieckiej z dnia 20 grudnia 1911 r. o ubezpieczeniu urzędników prywatnych (Dz. U. Rzeszy Niemieckiej str. 989 i Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 804).

Utraciła moc obowiązującą (p. poz. 804 z 1922 r.).

Poz. 145.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 lutego 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego dla drużyn parowozowych i konduktorskich.

Uchylone na mocy § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 27 września 1923 r. w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn parowozowych za czas, spędzony w służbie na parowozie (Dz. U. R. P. Nr. 113 poz. 906).

Poz. 146.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1923 r.

w przedmiocie przyznania dodatku naukowego pracownikom państwowym Instytutu Geologicznego.

Utraciło moc obowiązującą (p. część II dział F rozdział 1 ustawy z dn. 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska — Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Poz. 147.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 26 stycznia 1923 r.

w sprawie częściowej zmiany zagranicznej taryfy radjotelegraficznej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 521 z 1922 r.).

Poz. 148.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 16 lutego 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia dodatków drożyźnianych do świadczeń zapewnionych ustawą o ubezpieczeniu pensyjnem funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej, obowiązującą na ziemiach b. państwa austrjackiego i węgierskiego, a wchodzących obecnie w skład Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 797 z 1922 r.).

Poz. 149.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 lutego 1923 r.

o podziale gminy Kamienica-Polska i utworzeniu gminy Poczesna w powiecie częstochowskim.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obsza-

rze b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 770) zarządza się co następuje:

§ 1. Z gminy Kamienica-Polska wyłącza się wsie: Poczesna, Bargły, Zawisna i Dębowiec oraz folwarki: Poczesna, Adamów, Borek, Michałów, Młynek, osadę leśną Lepisz oraz lasy skarbowe obszaru 3332 morgi.

Z wymienionych miejscowości tworzy się gminę wiejską Poczesna z siedzibą urzędu gminnego we wsi Poczesna.

§ 2. Pozostałe miejscowości gminy Kamienica-Polska, a mianowicie: Kamienica-Polska z folwarkiem Klepaczka, oraz Zawada, Wanaty i Osiny tworzyć mają gminę wiejską Kamienica-Polska z siedzibą urzędu gminnego w osadzie Kamienicy-Polskiej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Poz. 150.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 26 lutego 1923 r.

o dalszem podniesieniu niektórych opłat probierczych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 2 lipca 1923 r. o dalszem podniesieniu niektórych opłat probierczych (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 563).

Poz. 151.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 26 lutego 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w przedmiocie norm szacunkowych zwierząt domowych dla wymiaru podatku procentowego.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 7 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 716).

Poz. 152.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 3 marca 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 20 sierpnia 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — prace przy recepturze — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 693).

Poz. 153.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 5 marca 1923 r.

o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach: Kutno — Strzałków, Kutno — Płock i Kutno — Zgierz.

Pominięto (p. poz. 8).

10 marca **Nr. 25.** rok 1923.

Poz. 154.

USTAWA

z dnia 2 marca 1923 r.

w przedmiocie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do regulowania w drodze rozporządzeń obrotu pieniężnego z krajami zagranicznemi oraz obrotu obcemi walutami.

Art. 1. Ministrowi Skarbu udziela się upoważnienia do regulowania w drodze rozporządzeń obrotu pieniężnego z krajami zagranicznemi, oraz obrotu obcemi walutami.

Rozporządzenia na podstawie niniejszego artykułu mogą być wydawane do dnia 31 marca 1929 r. włącznie.

Przytoczono w brzmieniu ustawy z dn. 31 marca 1925 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień niniejszej ustawy w brzmieniu, nadanem jej ustawami z dn. 23 czerwca 1923 r. i z dn. 20 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 225), przyczem data w ustępie 2 tego art. została przytoczona zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 marca 1927 r. o przedłużeniu terminu, przewidzianego w art. 1 tej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 257).

Art. 2. Rozporządzenia, wymienione w art. 1, dotyczyć mogą w szczególności warunków posiadania, nabywania i gromadzenia walut zagranicznych i dewiz, dysponowania, lombardowania i innych obrotów niemi, oraz dokonywania tranzakcyj w tych walutach, obrotów walutą polską w stosunku do krajów zagranicznych, wywozu zagranicę walut zagranicznych i dewiz, polskich znaków obiegowych, oraz wszelkich wogóle papierów wartościowych, wreszcie organizacji kontroli i nadzoru nad całokształtem obrotu pieniężnego z krajami zagranicznemi.

Przepis powyższy nie stosuje się do posiadania walut zagranicznych i dewiz, co do których

posiadacz udowodnił, że otrzymał je w sposób legalny bezpośrednio z zagranicy, jednakże nie z tytułu eksportu towarów.

P. uwagę pod art. 1.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydawania rozporządzeń w przedmiocie wyznaczania premji dla osób, które przyczyniły się do wykrycia przekroczenia rozporządzeń, wydanych na mocy niniejszej ustawy, lub do ujęcia sprawców.

Art. 4. Osoby, wykraczające przeciw postanowieniom, zawartym w rozporządzeniach Ministra Skarbu, wydanych na podstawie niniejszej ustawy, ulegają karze za występek:

a) na obszarze mocy obowiązującej austrjackiej powszechnej ustawy karnej z roku 1852 — aresztu ścisłego do 5 lat i grzywny do 10.000 złotych,

b) na reszcie obszaru Rzeczypospolitej Polskiej — więzienia do lat 5 i grzywny do 10.000 złotych.

Jeśli przestępstwo nie wypływa z chęci zysku, można ograniczyć się do grzywny.

Jeśli czynności, stanowiące przestępstwo, uprawiane są zawodowo, to nie może być wymierzona kara niższa niż 1 rok więzienia, względnie aresztu ścisłego oraz grzywny w wysokości 5.000 złotych; grzywna może być w tym wypadku zwiększona do potrójnej wysokości sumy, stanowiącej przedmiot przestępstwa lub wartości innego przedmiotu przestępstwa.

Przy nieuprawnionym wywozie walut zagranicznych i dewiz, polskich znaków obiegowych, oraz wszelkich wogóle papierów wartościowych zagranicę (przemytnictwie walut i walorów) może być grzywna zwiększona do wysokości potrójnej wartości wywożonych przedmiotów, chociażby przestępstwo nie było popełniane zawodowo.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny winna być orzeczona kara więzienia lub aresztu ścisłego w wysokości według uznania sądu, jednak nie przekraczającej 2 lat.

Prócz kar powyższych może być wyrokiem sądowym orzeczona konfiskata sum pieniężnych, będących przedmiotem przestępstwa, bez względu na to, czyją stanowią własność. Przy przemytnictwie walut i walorów konfiskata wywiezionych wartości musi być orzeczona.

Karom, wymienionym w artykule niniejszym, ulegną również osoby, winne usiłowania lub udziału w przestępstwie.

Ustęp 1 przytoczono w brzmieniu ustawy z dn. 23 czerwca 1923 r., zmieniającej niektóre przepisy niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 459), kwoty pieniężne w ust. 1 i 3 przytoczono zgodnie z ustawą z dn. 20 marca 1924 r., zmieniającą niektóre przepisy niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 285).

Art. 5. Osoby, skazane na karę, przewidzianą w art. 4, można wyrokiem sądowym pozbawić na przeciąg czasu do lat 5 prawa prowadze-

nia handlu lub zarządzania przedsiębiorstwem handlowem, lub zajmowania się pośrednictwem handlowem.

Art. 6. Przestępstwa, przewidziane w art. 4, należą do właściwości sądów okręgowych.

Art. 7. W wypadkach przemytnictwa walut lub walorów (art. 4 ustęp 4) należy na wniosek prokuratora zarządzić tymczasowe zaaresztowanie osoby, przeciw której wdrożono postępowanie karne.

W toku dochodzeń prokuratorskich prokurator zwraca się w przedmiocie zastosowania środków zapobiegawczych do sędziego śledczego, który byłby właściwy do przeprowadzenia śledztwa wstępnego. Zaaresztowanie tymczasowe w toku dochodzenia prokuratorskiego nie może trwać dłużej niż 6 tygodni.

Sędzia śledczy może złagodzić lub uchylić środek zapobiegawczy jedynie na wniosek prokuratora; w toku dochodzenia prokurator może własną władzą uchylić środek zapobiegawczy. W razie zażalenia obwinionego sąd okręgowy może uchylić lub złagodzić środek zapobiegawczy; decyzje sądu okręgowego w przedmiocie środków zapobiegawczych nie ulegają zaskarżeniu.

Art. 8. W wypadkach przemytnictwa walut i walorów (art. 4 ust. 4) obowiązywać będą nadto przepisy następujące:

1) w b. dzielnicy rosyjskiej:

a) artykuły 527 i 895 u. p. k. nie będą stosowane;

b) wyroki sądów okręgowych są ostateczne i mogą być zaskarżone jedynie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów o zaskarżaniu wyroków drogą kasacji;

2) w b. dzielnicy austrjackiej i węgierskiej:

a) oskarżonemu nie służy prawo sprzeciwu przeciw aktowi oskarżenia i

b) odwołanie od kary nie może nastąpić;

3) w górnośląskiej części Województwa Śląskiego sąd nie może odmówić wnioskowi o wyznaczenie terminu do rozprawy głównej.

Punkt 3 przytoczono w brzmieniu ustawy z dn. 23 czerwca 1923 r., zmieniającej niektóre przepisy niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 459).

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrom Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 2 listopada 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie zniesienia ograniczeń obrotu dewizami i walutami zagranicznemi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 858), oraz art 1 § 2 p. 9 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 33 poz. 314).

Poz. 155.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1923 r.

w przedmiocie wyłączenia gminy Bitków i niewcielonego jeszcze do tej gminy obszaru dworskiego Bitków z powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Bohorodczany, a wcielenia do powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Nadwórna.

Na zasadzie art. 1 i art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Bitków oraz niewcielony jeszcze do tej gminy obszar dworski Bitków wyłącza się z powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Bohorodczany i wciela się do powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Nadwórna.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 156.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 11 marca 1923 r.

w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi.

Uchylone na mocy § 58 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 27 lipca 1923 r. w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 582).

14 marca Nr. 27. rok 1923.

Poz. 157.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 14 marca 1923 r.

w przedmiocie zatwierdzenia uchwały Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1923 r. o uchyleniu mocy obowiązującej ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku oraz ustaw uzupełniających z dnia 17 grudnia 1920 r. i z dnia 11 maja 1922 r.

Na zasadzie art. 8 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku (Dz. P. P. P. Nr. 64 poz. 386) zatwierdzam uchwałę Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1923 r. następującej treści:

§ 1. Uchyla się moc obowiązującą powołanej ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 64 poz. 386) oraz ustaw uzupełniających z dnia 17 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 2 poz. 4) i z dnia 11 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 306) w przedmiocie odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku.

§ 2. Postanowienia ustaw karnych, dotyczące kar za przestępstwa, wymienione w powołanej ustawie z dnia 1 sierpnia 1919 r. odzyskują moc obowiązującą.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wojskowych.

§ 4. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 158.

U S T A W A

z dnia 15 lutego 1923 r.

zmieniająca ustawę z dnia 18 lipca 1922 r. w przedmiocie nadania mocy prawnej kontraktom pozbycia nieruchomości, zawieranych w czasie od 11 listopada 1918 r. do końca kwietnia 1922 r. w okręgu sądu powiatowego w Czersku na Pomorzu z pominięciem przepisów o przewłaszczeniu.

Uwzględniono w tekście art. 3 poz. 552 z 1922 r.

Poz. 159.

U S T A W A

z dnia 9 marca 1923 r.

w przedmiocie stosowania kar za przekroczenia przepisów, wydanych na podstawie art. 307 § 4 polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej.

Utraciła moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego — Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Poz. 160.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1923 r.

o włączeniu wsi Hruszew gminy Korczew powiatu sokołowskiego do pow. konstantynowskiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Wieś Hruszew wyłącza się z gminy Korczew powiatu sokołowskiego i włącza do gminy Łysów powiatu konstantynowskiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 161.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1923 r.

o włączeniu do powiatu włoszczowskiego gm. Dobromierz powiatu koneckiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Dobromierz wyłącza się z powiatu koneckiego i włącza do pow. włoszczowskiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 162.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 lutego 1923 r.

w przedmiocie państwowych urzędów pośrednictwa pracy w województwie poznańskiem i pomorskiem.

Uwzględniono w tekście poz. 687 z 1921 r.

Poz. 163.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 28 lutego 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia taryfy opłat dla urzędników stanu cywilnego na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 26 sierpnia 1924 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 760).

Poz. 164.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego

z dnia 3 marca 1923 r.

w przedmiocie zniesienia powiatowych urzędów ziemskich w Łańcucie i Starym-Samborze oraz zmiany kompetencji terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich w Jarosławiu i Samborze.

Utraciło moc obowiązującą z powodu uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 461 z 1920 r.).

Poz. 165.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 marca 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia warunków, pod jakiemi zezwala się prywatnym fabrykantom na dalszą produkcję wyrobów tytoniowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 142)

20 marca Nr. 28. rok 1923.

Poz. 166.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy Rzeszy Niemieckiej z dnia 30 maja 1908 r. o miarach (Dz. U. Rzeszy Niemieckiej str. 349) i rozporządzenia królewskiego z dnia 9 lipca 1912 r. (Dz. Urz. pruskiego Ministerstwa Handlu i Przemysłu str. 401).

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczy-

pospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązujących (Dz. U. R. P. Nr. 46. poz. 388), zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Uprawnienia, nadane Radzie Związkowej Rzeszy Niemieckiej w §§ 6, 12 i 13 ustawy Rzeszy Niemieckiej z dnia 30 maja 1908 r. o miarach (Dz. U. Rzeszy Niemieckiej str. 349) przechodzą na Ministra Przemysłu i Handlu.

2. Uprawnienia, nadane w § 16 tejże ustawy Radzie Związkowej i Rządowi Krajowemu przechodzą na Ministra Przemysłu i Handlu.

3. Uprawnienia, nadane w § 18 tejże ustawy Rządowi Krajowemu przechodzą na Ministra Przemysłu i Handlu, który poszczególne z tych uprawnień może przekazać Głównemu Urzędowi Miar.

4. Uprawnienia, nadane Radzie Związkowej Rzeszy Niemieckiej i Ces. Komisji Sprawdzania Wzorców Normalnych w §§ 19 i 20 tejże ustawy, przechodzą na Główny Urząd Miar w Warszawie.

5. Uprawnienia, nadane Nadprezydentowi w p. 3 rozporządzenia Królewskiego z dnia 9 lipca 1912 r. (H. M. Bl. str. 401), przechodzą na Główny Urząd Miar.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na ziemiach górnośląskich województwa śląskiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 167.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1923 r.

o włączeniu gminy Swory powiatu konstantynowskiego do powiatu bialskiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Swory wyłącza się z powiatu konstantynowskiego i włącza się do powiatu bialskiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 168.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1923 r.

w sprawie zmiany przepisów o dietach i kosztach podróży.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 324, oraz § 10 i nast. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych — Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 703).

Poz. 169.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1923 r.

o włączeniu do miasta Jędrzejowa osady Całoszyń.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 92), zarządza się co następuje:

§ 1. Do miasta Jędrzejowa włącza się osadę młyńską Całoszyń. Jednocześnie wymienioną miejscowość wyłącza się z gminy wiejskiej Raków.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 170.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1923 r.

o włączeniu części gminy Majdan-Sopocki do powiatu tomaszowskiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Majdan-Sopocki z wyjątkiem wsi: Długi-Kąt, Hamernia, Izbica, Siedliska i Stanisławów wyłącza się z powiatu biłgorajskiego i włącza do powiatu tomaszowskiego.

§ 2. Wsie Długi-Kąt, Hamernię, Izbicę, Siedliska i Stanisławów włącza się do gminy Aleksandrów powiatu biłgorajskiego.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 roku.

Poz. 171.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1923 r.

o rozszerzeniu granic miasta Płocka.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 92) oraz na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjackiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 400), zarządza się co następuje:

§ 1. Do miasta Płocka włącza się wieś Radziwie pow. gostynińskiego.

Jednocześnie wymienioną wieś wyłącza się z gminy Łąck powiatu gostynińskiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 172.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 23 lutego 1923 r.

o zniesieniu gminy orzechowskiej w powiecie dziśnieńskim.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 r. w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 770) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozwiązuje się gminę orzechowską w powiecie dziśnieńskim, wcielając wszystkie wchodzące w jej skład miejscowości do gminy prozorockiej tegoż powiatu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 173.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 lutego 1923 r.

o wyrobie machorki w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 142).

Poz. 174.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 marca 1923 r.

w sprawie zwolnienia węgla kamiennego zagranicznego od 40% podatku.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 stycznia 1924 r. w sprawie ujednostajnienia opodatkowania węgla na obszarze Rzeczypospolitej — Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 135).

Poz. 175.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 12 marca 1923 r.

o podwyższeniu opłaty wywozowej od ropy naftowej.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 9 lutego 1924 r. w przedmiocie zmiany opłaty wywozowej od ropy naftowej (Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 163).

Poz. 176.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 marca 1923 r.

w przedmiocie zwrotu kosztów kancelaryjnych przez pracodawców, którzy przyjęli do pracy pracowników, poleconych przez Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy.

Na podstawie art. 3 dekretu z dnia 27 stycznia 1919 r. o organizacji państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz.

P. P. P. Nr. 11 poz. 127) i art. III dekretu komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej z dnia 6 lipca 1919 r. o organizacji biur pośrednictwa pracy (Tyg. Urz. 1919 r. Nr. 29 poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Pracodawca, który przyjął do pracy pracownika, poleconego przez jeden z państwowych urzędów pośrednictwa pracy, obowiązany jest niezwłocznie wpłacić 0.50 złotego tytułem zwrotu kosztów za druki, formularze i inne wydatki kancelaryjne temu państwowemu urzędowi pośrednictwa pracy, w którym zgłosił zapotrzebowanie na pracownika.

Kwotę pieniężną przytoczono zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej z dnia 9 kwietnia 1924 r. w przedmiocie zastosowania stałej jednostki (franka złotego) do opłat, pobieranych od pracodawców przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy za dokonane zapośredniczenia do pracy tytułem zwrotu kosztów kancelaryjnych (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 345).

P. nadto § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351)

§ 2. Pracodawcy, korzystający stale z usług danego urzędu pośrednictwa pracy, mogą wpłacać do tego urzędu, jako awans, sumę, nieprzekraczającą 50 złotych na pokrycie ewentualnych należności z tytułu § 1 niniejszego rozporządzenia.

Kwotę pieniężną przytoczono zgodnie z § 3 rozporządzenia, powołanego pod § 1.

§ 3. Instytucje państwowe, samorządowe i społeczne, zwracające się w charakterze pracodawców do państwowych urzędów pośrednictwa pracy, oraz pracodawcy, przyjmujący do pracy za pośrednictwem państwowych urzędów pośrednictwa pracy inwalidów ciężko poszkodowanych — zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) — nie podlegają obowiązkowi wpłacania należności z §§ 1 i 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Pracodawcy zagraniczni, korzystający z usług państwowych urzędów pośrednictwa pracy, wpłacają tym urzędom za każdego zapośredniczonego zagranicę pracownika sumę, ustalaną przy zgłaszaniu zapotrzebowania na pracowników po wzajemnem porozumieniu się Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z delegacjami, misjami lub innymi upełnomocnionymi przedstawicielami zagranicznych pracodawców.

§ 5. Pracownik, wysłany przez państwowy urząd pośrednictwa pracy na wolne miejsce, zgłoszone przez pracodawcę lub jego prawnego zastępcę w jednym z państwowych urzędów pośrednictwa pracy, obowiązany jest przedstawić właściwemu pracodawcy przy zgłaszaniu się do niego kartę polecającą państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

§ 6. Wojewoda, na wniosek państwowego urzędu pośrednictwa pracy, może zwolnić pracodawcę od zwrotu kosztów, wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, o ile zatrudnienie bezrobotnego nastąpiło, jako wynik specjalnych zabiegów, mających na celu zmniejszenie bezrobocia.

§ 7. Wpłacający ma prawo żądać wydania odpowiedniego pokwitowania z pobrania sumy — zgodnie z przepisami § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 października 1922 r. w przedmiocie zwrotu kosztów kancelaryjnych przez pracodawców, którzy przyjęli do pracy pracowników, poleconych przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 866).

P. rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 kwietnia 1924 r. w przedmiocie ustanowienia ulgowych opłat, pobieranych od pracodawców przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy za dokonane zapośredniczenia do pracy tytułem zwrotu kosztów kancelaryjnych, oraz ustanowienie terminów płatności wzmiankowanych opłat (normalnych i ulgowych) (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 405).

Poz. 177.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 13 marca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat za czynności urzędów miar.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dnia 1 maja 1923 r. o opłatach za czynności urzędów miar — Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 358).

Poz. 178.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 marca 1923 r.

o podwyższeniu taksy opłat za roboty fizyczne, wykonywane w urzędach celnych przez pracowników kolei państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 31 grudnia 1923 r. o waloryzacji taksy opłat za roboty fizyczne, pobieranych przez ajencje celne polskich kolei państwowych — Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6 poz. 48).

Poz. 179.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 marca 1923 r.

o zmianie i podwyższeniu „taksy komisowego", pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 31 grudnia 1923 r. o waloryzacji „taksy komisowego", pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 2 poz. 13).

Poz. 180.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 14 marca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Pominięto (p. poz. 8).

22 marca **Nr. 29.** rok 1923.

Poz. 181.

KONWENCJA HANDLOWA POLSKO-WŁOSKA,

podpisana w Genui dnia 12 maja 1922 r. — zatwierdzona ustawą z dnia 28 lipca 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 639.

Tekst pominięto.

Poz. 182.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 19 marca 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji Handlowej między Polską a Włochami, podpisanej w Genui dnia 12 maja 1922 r.

Tekst pominięto.

24 marca **Nr. 30.** rok 1923.

Poz. 183.

U S T A W A

z dnia 16 marca 1923 r.

w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 10 maja 1921 r. o regulowaniu podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwzględniono w uwadze do poz. 248 z 1921 r.

Poz. 184.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 lutego 1923 r.

o zwinięciu kas skarbowych, istniejących poza siedzibą inspektoratów skarbowych w Małopolsce.

Uwzględniono w uwagach do poz. 35.

Poz. 185.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 marca 1923 r.

w przedmiocie przesunięcia terminu do składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 550) o państwowym podatku dochodowym i podatku majątkowym.

Wygasło z upływem terminu (patrz poz. 98).

Poz. 186.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 6 marca 1923 r.

w przedmiocie ulgowej opłaty od paczek, zawierających urzędowe wydawnictwa polskie i zagraniczne.

Na mocy art. 10 ustawy z dnia 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. P. P. P. Nr. 44, poz. 310) zarządza się co następuje:

§ 1. Dla paczek pocztowych, zawierających urzędowe wydawnictwa polskie dla państw zagranicznych, przesyłanych przez instytucje rządowe i naukowe w kraju pod adresem Bibljoteki Ministerstwa Spraw Zagranicznych (Biura międzynarodowej wymiany wydawnictw) w Warszawie, oraz dla paczek pocztowych, zawierających urzędowe wydawnictwa zagraniczne dla Polski, przesyłanych przez Bibljotekę Ministerstwa Spraw Zagranicznych pod adresem powyższych instytucji, ustanawia się w wewnętrznym ruchu pocztowym ulgową opłatę w wysokości 50% od normalnej taryfy opłat od wagi.

§ 2. Na odnośnych paczkach i przynależnych do nich adresach pomocniczych, na tych ostatnich w miejscu do nalepiania znaczków pocztowych, umieszczać należy napis: „Opłata zniżona na podstawie rozp. Min. Poczt i Tel. z dnia 6 marca 1923 r.". Obok powyższego napisu, wspomniane w § 1 instytucje rządowe i naukowe, posługujące się pieczęcią urzędową, umieszczać winny jej odcisk.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jakkolwiek podstawa prawna rozporządzenia (ustawa z dnia 27 maja 1919 r. — Dz. P. P. P. Nr. 44 poz. 310) nie obowiązuje, rozporządzenie to przytoczono ze względu na to, że obowiązująca taryfa pocztowa (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 104 poz. 905) w punkcie 4 działu „Paczki w obrocie wewnętrznym" powołuje się na nie.

Poz. 187.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 10 marca 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 10 kwietnia i 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 309 i Nr. 57 poz. 411).

Poz. 188.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu i Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 12 marca 1923 r.

w przedmiocie podziału b. dzielnicy pruskiej na okręgi i obwody inspekcji pracy stosownie do podziału tego obszaru na województwa i starostwa.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 20 lutego 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa w sprawie podziału terytorjalnego Rzeczypospolitej Polskiej na okręgi i obwody inspekcji pracy (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 397).

28 marca Nr. 31. rok 1923.

Poz. 189.

U S T A W A

z dnia 9 marca 1923 r.

o karach za zwłokę oraz o kosztach egzekucyjnych.

Utraciła moc obowiązującą (p. ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych — Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721).

Poz. 190.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1923 r.

o służbie przygotowawczej kandydatów na stanowiska służbowe I kategorji w Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz o egzaminie dyplomatyczno-konsularnym.

W wykonaniu art. 11 i 116 ustęp 3 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164), zarządza się co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska służbowe I kategorji w Ministerstwie Spraw Zagranicznych winni złożyć przed dopuszczeniem do służby przygotowawczej, przewidzianej w art. 12 ustawy o państwowej służbie cywilnej, egzamin wstępny, po odbyciu zaś służby przygotowawczej egzamin dyplomatyczno-konsularny.

§ 2. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej winny być wnoszone do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Do podania należy dołączyć: metrykę urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, świadectwo dojrzałości, świadectwa i dyplomy studjów odbytych na którymkolwiek z uniwersytetów krajowych lub zagranicznych, ewentualnie na innych równorzędnych szkołach wyższych, wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 183) lub w rozporządzeniach, je uzupełniających, świadectwo zdrowia oraz dokładne curriculum vitae.

Podania opinjuje komisja kwalifikacyjna Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

§ 3. Przed dopuszczeniem do służby przygotowawczej kandydat zostaje poddany egzaminowi wstępnemu, który odbywa się przed komisją egzaminacyjną.

Celem tego egzaminu jest zbadanie ogólnego poziomu wykształcenia i uzdolnienia kandydata.

§ 4. Egzamin wstępny dzieli się na część pisemną i ustną.

Część pisemna, która winna poprzedzać egzamin ustny najmniej o jeden dzień, obemuje:

1) wolne wypracowanie w języku polskim,

2) wolne wypracowanie w języku francuskim,

3) tłumaczenie wskazanego tekstu polskiego na francuski.

W części ustnej kandydat odbywa egzamin w formie colloquium na temat współczesnych zagadnień politycznych, ekonomicznych, społecznych lub naukowych, ewentualnie w formie 10-cio minutowego wykładu na jakikolwiek zadany temat.

Wynik egzaminu określa komisja egzaminacyjna jako zadowalający, lub niezadowalający. Uchwała zapada większością głosów.

Z egzaminu spisuje się protokół, w którym winien być wyszczególniony skład komisji egzaminacyjnej, tematy z wypracowań pisemnych i ich ocena, pytania egzaminu ustnego i ich ocena, tudzież ogólny wynik.

§ 5. Kandydat, który złożył egzamin wstępny z wynikiem zadawalającym, zostaje dopuszczony do służby przygotowawczej.

Służbę tę odbywa praktykant kolejno we wszystkich departamentach Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zaznajamiając się z wszystkiemi agendami Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz organizacja kancelarji.

W jaki sposób rozkłada się czas służby przygotowawczej w poszczególnych departamentach oraz sposób składania sprawozdań o pracy i kwalifikacjach praktykanta przez naczelników wydziałów określi Minister Spraw Zagranicznych.

§ 6. Służba przygotowawcza trwa rok przy uposażeniu według X stopnia służbowego.

O ogólnym wyniku służby przygotowawczej wydaje swoją opinję komisja kwalifikacyjna na podstawie sprawozdań naczelników wydziałów.

W razie ujemnego wyniku służby przygotowawczej można orzec przedłużenie jej, jednak najwyżej na przeciąg roku. Jeżeli ponowna ocena wypadnie dla kandydata ujemnie, należy go ze służby zwolnić.

§ 7. Po ukończeniu służby przygotowawczej z zadawalającym wynikiem, praktykant winien się poddać egzaminowi dyplomatyczno-konsularnemu.

Celem ostatecznego przygotowania się do tego egzaminu, otrzymuje praktykant po ukończeniu służby przygotowawczej sześciotygodniowy płany urlop.

§ 8. Egzamin dyplomatyczno-konsularny jest ustny.

W zakres jego wchodzą następujące przedmioty:

1) język angielski lub niemiecki,
2) historja dyplomatyczna i polityczna od r. 1715,
3) nauki ekonomiczne i społeczne,
4) geografja polityczna i gospodarcza,
5) prawo konstytucyjne porównawcze,
6) prawo międzynarodowe prywatne,
7) prawo międzynarodowe publiczne,
8) teorja i praktyka konsularna.

Szczegółowe wymogi z zakresu powyższych przedmiotów określi Minister Spraw Zagranicznych.

Kandydat obowiązany jest do zdania w języku francuskim egzaminu z historji lub prawa międzynarodowego publicznego.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej może na podstawie opinji odnośnego egzaminatora uwolnić kandydata od egzaminu z przedmiotów, wymienionych pod 3, 4 i 5, jeżeli kandydat wykaże, że przedmioty te wchodziły w zakres jego studjów uniwersyteckich i że złożył z nich odpowiedni egzamin. O uwolnieniu od egzaminu z tych przedmiotów należy kandydata zawiadomić w chwili rozpoczęcia przezeń urlopu, przewidzianego w § 7.

§ 9. Wynik egzaminu ocenia Komisja egzaminacyjna na podstawie odpowiedzi z poszczególnych przedmiotów, według następujących zasad:

1) jako „dobry", jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów egzaminacyjnych,
2) jako „dobry z odznaczeniem" z poszczególnych przedmiotów jeżeli kandydat w zakresie tych przedmiotów wykazał wybitną wiedzę i przygotowanie,
3) jako „dostateczny", jeżeli kandydat dał odpowiedzi wystarczające,
4) w wypadku odpowiedzi niewystarczających komisja ocenia wynik jako „niedostateczny" i oznacza termin powtórzenia egzaminu. Termin ten nie może przenosić roku, a egzamin może być powtórzony tylko w całości.

W razie ponownego ujemnego wyniku, egzaminu powtarzać nie wolno.

Uchwała komisji egzaminacyjnej zapada większością głosów. Przewodniczący komisji ma jeden głos. Egzaminatorom służy głos zależnie od ilości reprezentowanych przez nich przedmiotów egzaminu. Egzaminatorowie przedmiotów, od których kandydata uwolniono, mają prawo głosu narówni z egzaminatorami przedmiotów egzaminowanych.

Z egzaminu spisuje się protokół, w którym winien być wyszczególniony skład komisji egzaminacyjnej, przedmioty, od których kandydata uwolniono, pytania z każdego przedmiotu, ocena poszczególnych odpowiedzi, tudzież ogólny wynik egzaminu.

§ 10. Na dowód złożenia egzaminu dyplomatyczno-konsularnego, kandydat otrzymuje świadectwo, podpisane przez komisję egzaminacyjną.

Formularz świadectwa ustali Minister Spraw Zagranicznych.

Na podstawie świadectwa zostaje wpisany wynik egzaminu do wykazu stanu służby.

§ 11. Przewodniczącego i egzaminatorów komisji egzaminacyjnej dla egzaminu wstępnego i dyplomatyczno-konsularnego mianuje Minister Spraw Zagranicznych, a to przewodniczącego z pośród dyrektorów departamentów Ministerstwa Spraw Zagranicznych, egzaminatorów z pośród urzędników Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Przemysłu i Handlu, a ewentualnie z pośród urzędników innych działów zarządu państwowego za zgodą właściwego Ministra, lub z grona profesorów wyższych uczelni za zgodą Senatu.

Przewodniczący może być jednocześnie egzaminatorem.

§ 12. Ilościowy skład komisji egzaminacyjnej przy egzaminie wstępnym i dyplomatyczno-konsularnym, czas trwania oraz sposób odbywania egzaminu określi Minister Spraw Zagranicznych w instrukcji dla komisji egzaminacyjnej.

§ 13. Egzaminowi dyplomatyczno-konsularnemu poddać się muszą w terminie do 1 marca 1924 r. wszyscy urzędnicy do V stopnia służbowego włącznie, którzy pełnią służbę na stanowiskach I kategorji, a nie posiadają studjów wyższych.

Urzędnicy ci, o ile nie złożą w tym terminie egzaminu, nie otrzymają pisma ustalającego i zostaną zgodnie z postanowieniami art. 116 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) *i art. 6 ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 606)* ze służby państwowej zwolnieni.

Postanowienie ostatniego ustępu art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) znajdzie zastosowanie tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach.

Art. 6 ustawy z dn. 28 lipca 1922 r. zmienił częściowo art. 116 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r., który obecnie obowiązuje w brzmieniu ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 920) i rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. (Dz. U. R P. Nr. 38 poz. 367).

§ 14. Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do wypadków mianowania na stanowiska honorowe.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 191.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1923 r.

w sprawie uzupełnienia przepisów o dietach i kosztach podróży służbowych, oraz podwyższenia diet należnych przy podróżach służbowych do Estonji, Finlandji i Łotwy.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 677 z 1922 r. i poz. 100 z 1923 r.)

Poz. 192.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu o obowiązku szkolnym na Ziemię Wileńską.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 roku o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą dekretu z dnia 7 lutego 1919 roku o obowiązku szkolnym (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 147) rozciąga się na powiaty: *wileński*, oszmiański, święciański, *trocki*, brasławski, dziśnieński, *duniłowiczowski* i wilejski.

Powiaty wileński i trocki połączono w powiat wileńsko-trocki. Powiat duniłowiczowski przemianowano na postawski, nadto utworzono powiat mołodeczański (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 67 poz. 472).

§ 2. Na czas przejściowy, a mianowicie na okres czasu do wydania przepisów o samorządzie szkolnym na obszarze w § 1 wymienionym, przewidziane dekretem z dnia 7 lutego 1919 roku o obowiązku szkolnym kompetencje rady szkolnej okręgowej i dozoru szkolnego sprawuje inspektor szkolny, kompetencje zaś opieki szkolnej, względnie opiekuna głównego — kierownik szkoły powszechnej.

Wyjątek stanowią:

a) kompetencje opieki szkolnej odnośnie do przyjmowania grzywien i dysponowania zebranemi w ten sposób pieniędzmi, które sprawuje inspektor szkolny,

b) kompetencje rady szkolnej okręgowej odnośnie do rozstrzygania rekursów od orzeczeń karnych, które sprawuje kurator okręgu szkolnego.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Patrz uwagi końcowe do poz. 147 z 1919 r.

Poz. 193.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 5 marca 1923 r.

o taryfie osobowej i bagażowej na kolejach normalnotorowych i szerokotorowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei z dnia 16 grudnia 1925 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie taryfy osobowej i bagażowej polskich kolei normalnotorowych (Dz. U. R. P. Nr. 128 poz. 918).

Poz. 194.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 5 marca 1923 r.

w przedmiocie pobierania od samorządu kosztów utrzymania policji państwowej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 13 i 154 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej — Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 257).

Poz. 195.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 13 marca 1923 r.

w przedmiocie uprawy tytoniu w r. 1923.

Wygasło z końcem 1923 r.

Poz. 196.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 marca 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminu dla przedsiębiorstw ekspedycyjnych do załatwiania w urzędach celnych zleceń przyjętych od stron.

Wygasło z upływem terminu (patrz poz. 99).

Poz. 197.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 21 marca 1923 r.

o wynagrodzeniu ławników sądów pokoju, w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie i Lublinie.

Utraciło moc obowiązującą wobec skasowania ławników sądów pokoju (p. art. 1 punkt a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia

1927 r., zmieniającego niektóre przepisy o urządzeniu sądownictwa i o postępowaniu karnem w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie — Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 971).

Poz. 198.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 21 marca 1923 r.

o dietach sędziów przysięgłych i mężów zaufania w b. zaborze austrjackim.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 1924 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 99).

Poz. 199.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 21 marca 1923 r.

o dietach dziennych i kosztach podróży ławników i sędziów niezawodowych przy Izbach karnych w Województwach: Poznańskiem i Pomorskiem.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 247) i art. 3 rozporządzenia Ministra byłej dzielnicy pruskiej z dn. 31 stycznia 1920 r. o przejściu wymiaru sprawiedliwości na obszarze byłej dzielnicy pruskiej poza b. linję demarkacyjną na Rzeczpospolitą Polską (Dz. Urz. Nr. 6 str. 109) zarządza się co następuje:

§ 1. *Ławnicy* i sędziowie niezawodowi przy Izbach karnych pobierają za każdy dzień podróży z miejsca zamieszkania do miejsca, w którem odbywa się posiedzenie sądowe, i zpowrotem oraz za każdy dzień czynności sądowych diety dzienne w wysokości *3.000 mk.* Suma powyższa zmieniać się będzie począwszy od dnia 1 kwietnia 1923 r. w tym stosunku w jakim zmieniać się będą po tym terminie diety funkcjonarjuszów państwowych.

P. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826).

§ 2. Za podróże z miejsca zamieszkania do miejsca, w którem odbywa się posiedzenie sądowe i zpowrotem, oraz za podróże służbowe, osoby wymienione w § 1 otrzymują nadto zwrot rzeczywiście poniesionych kosztów podróży według taryfy obowiązującej w każdym powiecie dla podwód, dostarczonych w razie podróży służbowych funkcjonarjuszom państwowym.

Przy przejazdach koleją mają prawo liczyć koszta biletu II klasy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą na obszarze Województw: Poznańskiego i Pomorskiego z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie uchyla się art. 1 i 2 rozporządzenia Ministra b. dz. pruskiej z dnia 18 września 1921 r. w sprawie dniowego i wyjezdnego sędziów niezawodowych i ławników w b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 81 poz. 563).

Poz. 200.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 21 marca 1923 r.

o odszkodowaniu ławników i sędziów niezawodowych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na mocy § 96 ustawy o ustroju sądownictwa z dn. 27 stycznia 1877 (Dz. Ust. Rzeszy 1877 str. 41 i 1898 str. 79) oraz §§ 55a i 77a tejże ustawy w brzmieniu nadanem im rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 czerwca 1922 r., zaprowadzającem zmiany w ustroju sądownictwa w górnośląskiej części Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 390) oraz rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 1922 roku w przedmiocie zmian ustawy o ustroju sądownictwa w górnośląskiej części Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. z r. 1922, Nr. 108, poz. 1005), zarządza się co następuje:

§ 1. *Ławnicy* (sędziowie niezawodowi *i przysięgli)* otrzymują za każdą utratę zarobku, wywołaną spełnieniem czynności urzędowej, za każdą rozpoczętą godzinę odszkodowania w wysokości do 50 g r. Wysokość odszkodowania ustalić należy w każdym poszczególnym wypadku przy uwzględnieniu zwykłego zarobku.

Odszkodowanie przyznaje się najwyżej za 10 godzin w dniu.

§ 2. Wysokość ustala się na 1 zł. 50 g r. na każdy dzień czynności.

Wysokość noclegowego równa się wysokości strawnego. Jako dzień czynności po myśli ust. 1 niniejszego paragrafu uważa się dzień, w którym *ławnik* (sędzia niezawodowy, *przysięgły)* obecnym był służbowo w siedzibie sądu.

§ 3. *Ławnicy* (sędziowie niezawodowi *i przysięgli)* otrzymują jako zwrot kosztów podróży:

a) przy podróżach, odbytych koleją lub innemi środkami komunikacyjnemi użyteczności publicznej, rzeczywiście powstałe wydatki, jednak przy użyciu kolei lub kolejki nie wyżej kosztów biletu III klasy;

b) *przy podróżach, których odbyć w powyższy sposób nie można, za każdy rozpoczęty klm. drogi tam i zpowrotem 4 mk.* Jeżeli *ławnik* (sędzia niezawodowy, *przysięgły)* zmuszony był użyć furmanki, należy zwrócić powstałe przez to koszta w odpowiedniej wysokości; odnosi się to także do tych wypadków, w których użyto własnej furmanki.

Koszta podróży zwraca się tylko wtenczas, jeżeli odległość mieszkania *ławnika (sędziego* niezawodowego *lub przysięgłego)* od miejsca, gdzie czynność należy wykonać, wynosi więcej niż 3 klm.

§ 4. Koszta podróży zwraca się także za takie podróże, które *ławnik* (sędzia niezawodowy *lub przysięgły)* odbywa podczas kadencji do swego miejsca zamieszkania. Koszta te nie mogą jednak przekraczać wysokości noclegowego.

§ 5. Jednocześnie uchyla się rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 listopada 1922 r. w przedmiocie kosztów podróży i dniowego ławników i sędziów niezawodowych w górnośląskiej części Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 889).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kwoty pieniężne w §§ 1 i 2 przerachowano zgodnie z przepisami § 1 rozp. Ministra Skarbu z dnia 1 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 785), przyczem za podstawę przerachowania przyjęto kwoty marek niemieckich, przewidziane w odpowiednich przepisach niem. ustawy o ustroju sądownictwa.

Poz. 201.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 marca 1923 r.

w przedmiocie utworzenia kas skarbowych we Lwowie i w Krakowie, oraz w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 21 sierpnia 1922 r. o opłacie stemplowej od kart do gry.

Na zasadzie art. 3, 4, 12 i 13 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) zarządza się co następuje:

§ 1. W mieście Lwowie znosi się krajową kasę skarbową i kasę tymczasowego wydziału samorządowego, a ich agendy przekazuje się kasom skarbowym *A* i *B*, które się równocześnie tworzy.

Na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 kwietnia 1928 r. w sprawie zmian w organizacji kas skarbowych w okręgu administracyjnym izby skarbowej we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 531) powyższe kasy zostały zniesione i na ich miejsce uruchomiono kasę skarbową I we Lwowie oraz kasę skarbową II we Lwowie.

§ 2. W mieście Krakowie znosi się filjalną kasę krajową a agendy jej przekazuje się kasie skarbowej II, którą się równocześnie tworzy.

Na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24 marca 1928 r. w sprawie zmian w organizacji kas skarbowych w okręgu administracyjnym izby skarbowej w Krakowie (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 416) kasa skarbowa II w Krakowie została

zniesiona, a kasa skarbowa III w Krakowie otrzymała nazwę kasy skarbowej II w Krakowie; agendy zniesionej kasy II przekazane zostały kasie I i nowoutworzonej kasie II w Krakowie.

§ 3 utracił moc obowiązującą w związku z utworzeniem nowych kas skarbowych we Lwowie (patrz uwagę do § 1).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 202.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 23 marca 1923 r.

w przedmiocie zmiany wysokości mnożników celnych normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia tychże Ministrów z dn. 9 maja 1923 r. w przedmiocie określenia wysokości mnożników celnych (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 357).

Poz. 203.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 15 marca 1923 r.

w przedmiocie zmiany należytości za jednorazowe wypożyczenie i użycie cysterny.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 19 lutego 1924 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 203).

Poz. 204.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 15 marca 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia za sekwestr cystern wagonowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 19 lutego 1924 r. w tym samym przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 202).

28 marca Nr. 32. rok 1923.

Poz. 205.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 marca 1923 r.

w przedmiocie podziału miejscowości na klasy dodatku drożyźnianego.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ podstawa prawna przestała obowiązywać (p. poz. 429 z 1920 r.).

Poz. 206.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie nadzwyczajnych dodatków drożyźnianych do zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych i pozostałych po nich.

Na podstawie *art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429)* oraz art. 12 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) zarządza się co następuje:

§ 1. Do obliczania dodatków drożyźnianych, należnych inwalidom i pozostałym, ustala się mnożnik w wysokości tysiąc siedemset i zarządza się zastosowanie tego mnożnika do wszystkich w dniu 1 maja 1921 r. względnie po tym dniu powstałych dodatków drożyźnianych należnych inwalidom i pozostałym bez względu na obowiązujący w tym czasie podział miejscowości ich zamieszkania na klasy.

Różnicę przysługującego zaopatrzenia pieniężnego jaka wyniknie przez zastosowanie powyższego mnożnika, oblicza się do dnia 31 marca 1923 r. i zalicza się ją jako nadzwyczajny dodatek drożyźniany.

§ 2. Osoby, których prawo do zaopatrzenia wygasło lub zostało zawieszone przed dniem 31 marca 1923 r. otrzymują dodatek drożyźniany według każdorazowo obowiązującego mnożnika w danej klasie miejscowości.

§ 3. Od dnia 1 kwietnia 1923 r. podwyższa się ustalony § 1 dodatek drożyźniany dziesięciokrotnie.

Do czasu przeliczenia rent inwalidzkich podwyższa się wypłacane na zasadzie uchwały Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1921 r. na poczet tych rent zaliczki dwunastokrotne, poczynając od dnia 1 kwietnia 1923 r.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z chwilą ogłoszenia.

Poz. 207.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie statystyki strajków i lokautów w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 464), tudzież na podstawie art. 2 punkt 15 ustawy z dn. 16 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P.

Nr. 46 poz. 388), o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych ustaw innych oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującem zarządza się co następuje:

§ 1. Władze wskazane w § 2 niniejszego rozporządzenia, obowiązane są donosić Głównemu Urzędowi Statystycznemu przy użyciu wydanych w tym celu przez ten Urząd kwestjonarjuszów o wszelkich wypadkach zbiorowego zawieszenia pracy, spowodowanych bądź przez pracowników (strajk) bądź też przez pracodawców (lokaut). Kwestjonarjusze te po należytem ich wypełnieniu powinny być przesłane najpóźniej w dwadzieścia dni po zakończeniu strajku, względnie lokautu, bezpośrednio Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

§ 2. Obowiązek donoszenia o strajkach, względnie lokautach, ciąży na:

a) inspektorach przemysłowych, w stosunku do strajków i lokautów w zakładach i przedsiębiorstwach prywatnych wszelkiego rodzaju (rolniczych, przemysłowych, handlowych, transportowych i t. p.);
b) urzędach górniczych w stosunku do strajków w górnictwie;
c) odpowiednich dyrekcjach kolejowych — w stosunku do strajków na kolejach żelaznych państwowych;
d) odpowiednich urzędach wojskowych — w stosunku do strajków w państwowych zakładach wojskowych;
e) odpowiednich urzędach komunalnych — w stosunku do strajków w zakładach komunalnych;
f) władzach i urzędach państwowych, nie wyszczególnionych w punktach b), c), d) i e) niniejszego artykułu, w stosunku do strajków w zakładach i przedsiębiorstwach im bezpośrednio podległych.

§ 3. Wszystkie zakłady i przedsiębiorstwa prywatne, zatrudniające przynajmniej 5 pracowników najemnych, obowiązane są o każdym wypadku strajku lub lokautu przesyłać do właściwego inspektora przemysłowego względnie Urzędu Górniczego następujące zawiadomienia:

a) pierwsze zawiadomienie natychmiast po wybuchu strajku, względnie lokautu z podaniem daty wybuchu zatargu i liczby pracowników, którzy pracę przerwali (mężczyzn, kobiet i młodocianych);
b) drugie zawiadomienie natychmiast po ukończeniu zatargu z podaniem daty ponownego podjęcia pracy, względnie daty, od której zatarg należy uważać za zakończony.

Jeżeli pracownicy nie jednocześnie przerwali pracę, lub nie jednocześnie przystąpili po ukończeniu zatargu do pracy, należy w drugiem zawiadomieniu podać datę przerwania, względnie ponownego przystąpienia do pracy poszczególnych grup pracowników, podając liczbę pracowników nie pracujących w poszczególnych okresach czasu.

§ 4. Na żądanie inspektorów przemysłowych, właściciele względnie kierownicy gospodarstw, zakładów i przedsiębiorstw wymienionych w ustępie 1 § 3 są obowiązani udzielać wszelkich informacji o każdym strajku, względnie lokaucie w podległych im zakładach, w szczególności udzielać

odpisów żądań pracowników, zgłoszonych na piśmie, oraz odpisów umów, zawartych w wynikach zatargu.

§ 5. Właściciele, względnie kierownicy gospodarstw, zakładów i przedsiębiorstw, wymienionych w ustępie 1 § 3, na wypadek nie zastosowania się do przepisów §§ 3 i 4 niniejszego rozporządzenia lub podawania danych świadomie nieprawdziwych, podlegają karze do wysokości przewidzianej w art. 5 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej. Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących przepisów, a zwłaszcza przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dnia 23 kwietnia 1883 r. (Pr. Zb. Ust. str. 65).

Patrz poz. 464 z 1919 r.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 208.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

o rozszerzeniu granic miasta Sierpca.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 92), zarządza się co następuje:

§ 1. Do miasta Sierpca włącza się miejscowości Włóki-Małe i Włóki Piaski.

Jednocześnie wymienione miejscowości wyłącza się z gminy wiejskiej Borkowo.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 209.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 czerwca 1923 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 420).

Poz. 210.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 34 ustawy z dn. 12 czerwca 1924 r. o opodatkowaniu piwa — Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 635).

Poz. 211.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 czerwca 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 419 i art. 124 — 127 oraz 239 ustawy karnej skarbowej z dn. 2 sierpnia 1926 r. — Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609).

Poz. 212.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 marca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 209).

Poz. 213.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 marca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 210).

Poz. 214.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 marca 1923 r.

w przedmiocie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1923 r. o podwyższeniu podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 211).

30 marca Nr. 33. rok 1923.

Poz. 215.

U S T A W A

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie wypuszczenia 6% złotych bonów skarbowych.

Pominięto z uwagi na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 października 1924 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 833).

Poz. 216.

U S T A W A

z dnia 9 marca 1923 r.

w przedmiocie zezwolenia gminie miasta Lwowa na zaciągnięcie za poręką Państwa pożyczki komunalnej w kwocie 120.000.000 mk. na cele przebrukowania ulic i placów publicznych we Lwowie.

Art. 1. Upoważnia się gminę król. stoł. miasta Lwowa do zaciągnięcia w drodze emisji obligacji komunalnych, wedle stopy 4½% oprocentowanych, pożyczki do wysokości 120.000.000 mk., spłacalnej najpóźniej w ciągu lat 60, a to na cele, wymienione w art. 2 tej ustawy, z zachowaniem przepisów, zawartych w artykułach 3, 4 i 5.

Art. 2. Z funduszów, uzyskać się mających w sposób ustanowiony w art. 1, mają być pokryte wydatki na przełożenie bruków istniejących, względnie urządzenie nowych i żwirowanie najbardziej zniszczonych ulic i placów miejskich we Lwowie.

Art. 3. Wykonanie wymienionych w art. 2 inwestycyj, jako też emisja potrzebnych kwot pożyczkowych na cele wymienione, nastąpić ma stopniowo i na podstawie specjalnej uchwały rady miejskiej, zatwierdzonej przez *Wydział Samorządowy.*

Sposób użycia każdej częściowej pożyczki ma być wykazywany *Wydziałowi Samorządowemu.*

Wobec zniesienia Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie nadzór nad gminą miejską m. Lwowa do czasu ukonstytuowania się właściwego organu samorządu wojewódzkiego przeszedł na wojewodę lwowskiego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 7 poz. 40, art. 2).

Art. 4. Umowy, co do sfinansowania niniejszej pożyczki zawrzeć się mające, będą obowiązywały gminę król. stoł. miasta Lwowa dopiero od chwili zatwierdzenia tych umów przez *Wydział Samorządowy.*

Art. 5. Za pożyczkę niniejszą 120.000.000 mk. poręcza Skarb Państwa.

Art. 6. Rada król. stoł. miasta Lwowa obowiązana jest przez cały czas okresu umorzenia wstawiać do budżetu miejskiego raty amortyzacyjne od tej pożyczki i przy uchwalaniu budżetu uchwalać stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Budżet, przez radę miejską uchwalony, przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Lwowa *Tymczasowemu Wydziałowi Samorządowemu,* a względnie Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej corocznie najpóźniej na 14 dni przed rozpoczęciem każdego roku budżetowego.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat *Wydziałowi Samorządowemu* corocznie najpóźniej 1 września.

Art. 7. Obligacje tej pożyczki mogą być używane do korzystnego lokowania w nich kapitałów fundacyjnych zakładów, zostających pod nadzorem publicznym, tudzież funduszów sierocych, powierzniczych i depozytowych, kaucji służbowych i przemysłowych.

Art. 8. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 grudnia 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań związków samorządowych oraz obligacyj, opartych na takich zobowiązaniach (Dz. U. R. P. Nr. 115 poz. 1026), oraz rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych z dn. 18 sierpnia 1926 r. w sprawie przerachowania i konwersji obligacyj, emitowanych przez terytorjalne związki samorządowe (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 507).

Poz. 217.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 marca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 218.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 12 marca 1923 r.

w sprawie nadawania i doręczania przesyłek poczty lotniczej jako przesyłek pośpiesznych.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 10 grudnia 1924 r. w sprawie nadawania i doręczania przesyłek poczty lotniczej (p. Dziennik Urzędowy Generalnej Dyrekcji Poczt i Telegrafów z dn. 20 grudnia 1924 r. Nr. 49)

Poz. 219.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 13 marca 1923 r.

w sprawie obrotu przesyłek pocztowych za pobraniem do 500.000 mk. z polską częścią Górnego Śląska.

Utraciło moc obowiązującą, jako zawierające przepis przejściowy. — Ponadto p. §§ 1, 2 i 9 punkt a) rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 14 sierpnia 1923 r. w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 682).

Poz. 220.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 12 marca 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dn. 14 sierpnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 682).

1 kwietnia Nr. 34. rok 1923.

Poz. 221.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1923 r.

w sprawie częściowej zmiany § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1922 r. w przedmiocie uposażenia wojskowych powołanych do ćwiczeń oraz czynnej służby wojskowej na skutek mobilizacji, lub częściowego uzupełnienia do stopy wojennej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 709 z 1922 r.).

Poz. 222.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 14 czerwca 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 468).

Poz. 223.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2 lipca 1923 r. w tym samym przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 528).

Poz. 224.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 marca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn 2 lipca 1923 r. w tym samym przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 541).

Poz. 225.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 marca 1923 r.

w przedmiocie nowej klasyfikacji papierosów gatunku luksusowego, wyrabianych przez prywatne fabryki wyrobów tytoniowych, tudzież sposobie ustalenia i ogłaszania cennika wyrobów tytoniowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 916 z 1922 r.).

Poz. 226.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 marca 1923 r.

w sprawie udzielania prywatnym fabrykantom wyrobów tytoniowych kredytu na opaski monopolowe.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 142).

Poz. 227.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 marca 1923 r.

o wypuszczeniu Serji I. A. 6% złotych bonów skarbowych.

Pominięto (p. poz. 215).

4 kwietnia Nr. 35. rok 1923.

Poz. 228.

U S T A W A

z dnia 9 marca 1923 r.

w przedmiocie zmiany w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym na zasadzie ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 232) i ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 550).

Art. 1, 2, 7 — 10, 19 — 24 wygasły z końcem 1923 r.; pozostałe art. pominięto ze względu na ogłoszenie jednolitego tekstu (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 30 kwietnia 1925 r. w sprawie tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu obowiązującem od czasu wejścia w życie ustawy z dn 18 marca 1925 r. — Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 411, załącznik).

Poz. 229.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 marca 1923 r.

o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach Kutno — Strzałków, Kutno — Płock i Kutno — Zgierz.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 230.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 27 marca 1923 r.

o ulgach celnych.

Uchylone na mocy § 9 rozporządzenia tychże Ministrów z dn. 28 czerwca 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 517).

7 kwietnia Nr. 36. rok 1923.

Poz. 231.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Estonji do międzynarodowej Konwencji o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapałek, podpisanej w Bernie dnia 26 września 1906 r.

Tekst pominięto.

Poz. 232.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustaw dotyczących ustalenia i oszacowania świadczeń i strat wojennych na obszar Ziemi Wileńskiej.

Patrz uwagi końcowe do poz. 298 z 1919 r.

Jednocześnie na obszarze Ziemi Wileńskiej utraciły moc obowiązującą wszelkie przepisy, dotyczące spraw normowanych wyżej wymienionemi ustawami.

Poz. 233.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 marca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustaw dotyczących ustalenia i oszacowania świadczeń i strat wojennych na obszar województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, oraz na powiaty: grodzieński, wołkowyski i gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego województwa białostockiego.

Patrz uwagi końcowe do poz. 298 z 1919 r.

Jednocześnie na wymienionym wyżej obszarze utraciły moc prawną wszelkie przepisy dotyczące spraw normowanych ustawami o ustaleniu i oszacowaniu strat wojennych.

Poz. 234.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie statystyki cen artykułów pierwszej potrzeby w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 października 1919 roku o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464), tudzież na podstawie art. 2 punkt 15 ustawy z dnia 16 czerwca 1922 roku o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującem (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Magistraty miast, liczących powyżej 25 tysięcy mieszkańców, oraz tych miast mniejszych, które oznaczy Główny Urząd Statystyczny, są obowiązane do zbierania wiadomości o cenach artykułów pierwszej potrzeby, stosownie do niniejszego rozporządzenia i do wydanych celem jego wykonania zarządzeń Głównego Urzędu Statystycznego. Wykaz podlegających statystyce artykułów pierwszej potrzeby ustalać będzie perjodycznie Główny Urząd Statystyczny.

§ 2. Miesięczne wykazy cen, sporządzone według wzoru i instrukcji wydawanych przez Główny Urząd Statystyczny, magistraty miast przesyłają najpóźniej dnia 7 następnego miesiąca do Głównego Urzędu Statystycznego.

Ustęp 2 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 3. Magistraty miast prowadzą u siebie księgi notowań, do których wpisują dane przesyłane do Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 4. Dla wyrażenia opinji o cenach, notowanych przez funkcjonarjuszy miejskich, zarządy miast powołują Komisje Rzeczoznawców złożone z 6 osób, reprezentujących: kooperatywy, związki zawodowe robotnicze, przemysł, handel, rolnictwo i zarząd miasta.

Przewodniczącym komisji jest przedstawiciel zarządu miasta. Członków komisji powołuje magistrat. O składzie komisji magistrat zawiadamia Główny Urząd Statystyczny.

Protokóły z posiedzeń komisji przesyła magistrat wraz z wykazami cen do Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 5. Wszystkie osoby, które ze względu na swój zawód mogą udzielić informacji o cenach, obowiązane są do udzielenia tych informacji na żądanie wyznaczonych przez magistrat do notowania cen funkcjonarjuszów.

§ 6. W razie udzielania odmowy informacji względnie podawania danych świadomie nieprawdziwych osoby, wymienione w § 5, podlegają karze do wysokości przewidzianej w art. 5 ustawy o organizacji statystyki administracyjnej z dnia 21 października 1919 r. Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących ustaw, a zwłaszcza przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dnia 23 kwietnia 1883 r. (Pruski Zb. Ust. str. 65).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 235.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie art. 2 ustawy z dn. 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 464) tudzież

na podstawie art. 2 punkt 15 ustawy z dn. 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie województwa śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych ustaw innych oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującem (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Wszystkie zajmujące się wytwarzaniem lub przetwarzaniem dóbr zakłady przemysłowe tak państwowe, jak komunalne i prywatne, zatrudniające 20 robotników lub więcej oraz zakłady zatrudniające wprawdzie mniej robotników, lecz wyznaczone przez Główny Urząd Statystyczny, są obowiązane z upływem każdego miesiąca, najpóźniej dnia 5 następnego miesiąca, przesyłać sprawozdania o stanie zatrudnienia według wzoru przepisanego przez Główny Urząd Statystyczny do Głównego Urzędu Statystycznego oraz równocześnie odpis tego sprawozdania do urzędu wojewódzkiego.

§ 2. Na wypadek zawieszenia lub zaprzestania albo wznowienia produkcji zakłady wymienione w § 1 mają obowiązek zawiadomić o tym fakcie w ciągu tygodnia z podaniem przyczyny Główny Urząd Statystyczny oraz urząd wojewódzki.

§ 3. Zakłady wymienione w § 1, nawet w razie czasowego zmniejszenia się liczby robotników poniżej 20, powinny nieprzerwanie nadsyłać zwykłe sprawozdania miesięczne.

§ 4. Za regularne nadsyłanie przepisanych sprawozdań oraz prawdziwość danych zawartych w sprawozdaniach, odpowiedzialność ponoszą właściciele, względnie kierownicy zakładów wskazanych w § 1.

§ 5. Osoby wymienione w § 4, winne wykroczenia przeciw przepisom, zawartym w paragrafach 1 do 3 niniejszego rozporządzenia, podlegają karze grzywny do 500 złotych, a w razie niemożności uiszczenia grzywny — karze aresztu do jednego miesiąca; w razie powtórnego wykroczenia może być wymierzona kara w wysokości podwójnej. Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących przepisów, a zwłaszcza przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dn. 23 kwietnia 1883 r. (Pr. zb. ust. str. 65).

Grzywnę przerachowano na zasadzie § 19 punkt d rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89), przyczem za podstawę przerachowania przyjęto kwotę grzywny, określoną w markach w art. 3 ustawy z dn. 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dn 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 436).

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 236.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie organizacji statystyki ruchu naturalnego ludności w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności — Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 76 — oraz § 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 12 maja 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie wykonania powyższego rozporządzenia — Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 450).

Poz. 237.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie spisu gospodarstw rolnych i leśnych powyżej 50 ha ogólnego obszaru w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Utraciło moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 238.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 marca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 14 czerwca 1923 r. w tym samym przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 467).

Poz. 239.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 marca 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia wykonawczego z dn. 30 stycznia 1920 r. do ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 grudnia 1923 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 4 poz. 30).

Poz. 240.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 19 marca 1923 r.

w przedmiocie przekazania Delegatowi Rządu w Wilnie zatwierdzania budżetów powiatowych związków komunalnych oraz zarządzania wyborów uzupełniających do sejmików powiatowych.

Na zasadzie art. 7 i 9 ustawy tymczasowej z dnia 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracyjnych II instancji (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 395) w związku z §§ 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 czerwca 1922 r. w przedmiocie organizacji władz administracyjnych II instancji na Ziemi Wileńskiej (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 410) i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej dekretów o tymczasowej ordynacji wyborczej dla sejmików powiatowych, o tymczasowej ordynacji powiatowej, o skarbowości powiatowych związków komunalnych i ustawy w sprawie delegatów od miast w sejmikach powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 652) zarządza się co następuje:

§ 1. Zatwierdzanie budżetów powiatowych związków komunalnych (art. 47 p. 3 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o tymczasowej ordynacji powiatowej dla obszaru Polski byłego zaboru rosyjskiego Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 141), oraz zarządzanie wyborów uzupełniających do sejmików powiatowych (art. 12 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 141), zastrzeżone dotąd kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych, przekazuje się *Delegatowi Rządu w Wilnie.*

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uprawnienia powyższe wobec zniesienia urzędu Delegata Rządu w Wilnie (p. ustawę z dn. 22 grudnia 1925 r. w sprawie utworzenia województwa wileńskiego — Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 6 poz. 29) przysługują obecnie wojewodzie wileńskiemu.

Poz. 241.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 19 marca 1923 r.

w przedmiocie przekazania wojewodom: warszawskiemu, łódzkiemu, kieleckiemu, lubelskiemu i białostockiemu zatwierdzania budżetów związków komunalnych oraz zarządzania wyborów uzupełniających do sejmików powiatowych.

Na zasadzie art. 7 i 9 ustawy tymczasowej z dnia 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracyjnych II instancji (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 395), zarządza się co następuje:

§ 1. Zatwierdzanie budżetów powiatowych związków komunalnych (art. 47, punkt 3 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 13,

poz. 141) i miast wydzielonych z wyjątkiem m. stoł. Warszawy (art. 38 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140) oraz zarządzanie wyborów uzupełniających do sejmików powiatowych (art. 12 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 141) zastrzeżone dotąd kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych, przekazuje się wojewodom na obszarze właściwego województwa.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 242.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 19 marca 1923 r.

w przedmiocie przekazania wojewodom: nowogródzkiemu, poleskiemu, wołyńskiemu, oraz białostockiemu, temu ostatniemu w stosunku do powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego zatwierdzania budżetów powiatowych związków komunalnych, oraz zarządzania wyborów uzupełniających do sejmików powiatowych.

Na zasadzie art. 7 i 9 ustawy tymczasowej z dnia 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracyjnych II instancji (Dz. P. P. P. Nr. 65 poz. 395), art. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach przyłączonych do obszarów Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 20 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 93) oraz § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 marca 1921 r. o organizacji władz administracyjnych II instancji na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 235) i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie oraz powiaty: grodzieński i wołkowyski województwa białostockiego mocy obowiązującej dekretów o tymczasowej ordynacji wyborczej dla sejmików powiatowych, o tymczasowej ordynacji powiatowej, o skarbowości powiatowych związków komunalnych i ustawy w sprawie delegatów od miast w sejmikach powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 651) zarządza się co następuje:

§ 1. Zatwierdzanie budżetów powiatowych związków komunalnych (art. 47 punkt 3, dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o tymczasowej ordynacji powiatowej dla obszarów Polski byłego zaboru rosyjskiego Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 141), oraz zarządzanie wyborów uzupełniających do sejmików powiatowych (art. 12 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 141), zastrzeżone dotąd kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych, przekazuje się wojewodom na obszarze właściwego województwa.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 243.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 19 marca 1923 r.

w przedmiocie przekazania wojewodzie białostockiemu w stosunku do gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego zarządzania wyborów uzupełniających do sejmiku bielskiego.

§ 1. Na zasadzie art. 7 i 9 ustawy tymczasowej z dnia 2 sierpnia 1919 r. o organizacji władz administracynych II instancji (Dz. P. P. P. Nr. 65 poz. 395) w związku z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1922 r. w sprawie zniesienia powiatu białowieskiego oraz rozciągnięcia na gminy: białowieską, masiewską i suchopolską mocy obowiązującej przepisów o samorządzie powiatowym (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 504) zarządzanie wyborów uzupełniających do sejmiku bielskiego z gmin: białowieskiej, masiewskiej i *suchopolskiej* (art. 12 dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o tymczasowej ordynacji powiatowej dla obszarów Polski byłego zaboru rosyjskiego (Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 141) zastrzeżone dotąd Ministrowi Spraw Wewnętrznych, przekazuje się Wojewodzie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 14 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 415) gminę suchopolską wyłączono z powiatu bielskiego województwa białostockiego i włączono do powiatu prużańskiego województwa poleskiego.

Poz. 244.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 20 marca 1923 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 8 listopada 1921 r. w przedmiocie przepisów o budowie, ustawianiu i dozorze kotłów parowych, używanych na lądzie.

Uwzględniono w tekście poz. 744 z 1921 r.

Poz. 245.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 26 marca 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia mocy prawnej patentów na wynalazki oraz świadectw ochronnych na wzory rysunkowe, modele i znaki towarowe, udzielonych na zasadzie poprzednio obowiązujących ustaw.

Wygasło z upływem terminu.

10 kwietnia Nr. 37. rok 1923.

Poz. 246.

USTAWA

z dnia 22 marca 1923 r.

o zasiłkach dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Art. 1. Rodzinom osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe, przysługuje prawo do zasiłków, a mianowicie:

a) żonie, także separowanej, o ile powołany obowiązany jest ją utrzymywać, w granicach przyznanych jej alimentów;

b) dzieciom ślubnym lub nieślubnym oraz pasierbom powołanego;

c) rodzicom oraz nieletniemu rodzeństwu;

d) dziadkowi i babce powołanego.

Art. 2. Prawo do zasiłków przysługuje wymienionym w art. 1 osobom tylko w tym wypadku, jeżeli bądź to byt ich był bezpośrednio przed odejściem powołanego na ćwiczenia zależny od jego pracy lub jego zarobku i został zagrożony wskutek spowodowanego ćwiczeniami przerwania tej pracy, lub ustania, względnie zmniejszenia zarobku, bądź też jeżeli w czasie odbywania ćwiczeń zaszły okoliczności, uzależniające byt powyższych osób od jego pracy lub zarobku.

Art. 3. Rodzinie powołanego, żyjącej w chwili jego odejścia na ćwiczenia we wspólnem gospodarstwie, nie przysługuje prawo do zasiłku, jeżeli jeden z członków rodziny tej otrzymał odroczenie lub zwolnienie od służby wojskowej, jako jedyny żywiciel.

Jeżeli z takiej rodziny kilka osób odbywa równocześnie ćwiczenia wojskowe, przysługuje jej prawo do zasiłku tylko za jedną z nich.

Art. 4. Członkom rodziny powołanego, wymienionym w art. 1 punkty b i c, nie przysługuje prawo do zasiłku, o ile ukończyli 16 rok życia, chyba że udowodnią, iż uczęszczają do zakładu naukowego, lub pobierają naukę w zawodzie praktycznym, a nie mają utrzymania u swych pracodawców, ani też nie otrzymują wynagrodzenia, wystarczającego na ich utrzymanie, w tych wypadkach jednak nie dłużej niż do 24 roku życia.

W razie udowodnienia przez urzędowe świadectwo lekarskie, że, pomimo osiągnięcia przewidzianych w ustępie pierwszym granic wieku, osoby powyższe z powodu stanu swego zdrowia nie są w możności zapracować na własne utrzymanie, może im być zasiłek przyznany przez cały czas trwania tego stanu.

Art. 5. Zasiłek przysługuje członkom rodziny powołanego za czas od dnia odejścia na ćwiczenia do dnia następującego po dniu zwolnienia włącznie.

Art. 6. Prawo do poboru zasiłku ustaje z chwilą, gdy:

1) przestały istnieć warunki, przewidziane w art. 2 niniejszej ustawy, lub gdy
2) osoba, której zasiłek przyznano: a) zmarła, b) opuściła granice państwa, lub c) w myśl dzielnicowych ustaw karnych została skazana albo za czyn, pociągający za sobą skutki karno-sądowego skazania, albo na karę, połączoną z pozbawieniem praw, albo jeżeli orzeczono w wyroku pozbawienie praw obywatelskich, przyczem jako datę ustania prawa do poboru zasiłku przyjmuje się dzień uprawomocnienia wyroku;
3) w razie stwierdzonej dezercji lub samowolnego oddalenia się powołanego.

Art. 7. Wypłatę zasiłku zawiesza się na czas:

1) pozbawienia powołanego wolności na zasadzie prawomocnego wyroku sądowego;
2) pozbawienia wolności osoby, której zasiłek przyznano, orzeczonego zgodnie z obowiązującemi przepisami, o ile nie zachodzą okoliczności, uzasadniające zastosowanie postanowienia art. 6 punkt 2 ustęp c).

Wypłatę zasiłków, zawieszonych z wymienionych powyżej przyczyn, wznawia się z chwilą ustania tych przyczyn.

Za okres zawieszenia zasiłek przyznany być nie może.

Art. 8. Wysokość zasiłków, gwarantujących rodzinie powołanego minimum egzystencji i płatnych tygodniowo, ustalona będzie w dziennych normach.

Normy zasiłków określa dla poszczególnych członków rodziny Rada Ministrów, uwzględniając warunki lokalne i gospodarcze odnośnych kategorji osób, tudzież i inne okoliczności, wpływające na byt tych osób.

P. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29 sierpnia 1927 r. w sprawie określenia norm zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 694).

Art. 9. Zasiłki wojskowe, przyznane na zasadzie niniejszej ustawy, nie mogą być przedmiotem egzekucji lub zabezpieczenia; rozporządzanie prawem do zasiłku przez cesję, przekazanie, oddanie w zastaw — nie ma skutku prawnego.

Art. 10. Obowiązek płacenia zasiłków ciąży na Skarbie Państwa.

Przytoczony w brzmieniu ustawy z dn. 23 czerwca 1925 r. o przywróceniu mocy obowiązującej niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 522).

Art. 11. Prawo do zasiłku należy zgłosić w urzędzie gminnym, właściwym dla miejsca zamieszkania rodziny powołanego. Zgłoszenie prawa do zasiłku winien uskutecznić powołany przed odejściem na ćwiczenia; zgłoszenie takie uskutecznić może także ubiegający się o zasiłek członek rodziny, względnie jego zastępca.

Zgłoszenie, wniesione bez usprawiedliwienia później aniżeli w ciągu miesiąca po ukończeniu przez powołanego ćwiczeń wojskowych, nie podlega rozpatrzeniu.

Art. 12. O prawie do zasiłku oraz o obowiązku ponoszenia go (art. 10) orzeka najdalej do 4 dni zwierzchność gminna (magistrat), która przyjęła zgłoszenie.

Przeciw orzeczeniu przysługuje stronie interesowanej w przeciągu 8 dni od dnia doręczenia orzeczenia prawo odwołania się do właściwej władzy administracyjnej I instancji, która orzeka ostatecznie. Odwołanie należy wnieść do zwierzchności gminnej, która wydała zaskarżone orzeczenie.

Zwierzchności gminne (magistraty) obowiązane są wszystkie orzeczenia przedkładać właściwej władzy administracyjnej I instancji, która w razie dostrzeżenia wadliwości może orzeczenie z urzędu zmienić. W tych wypadkach władza administracyjna I instancji winna o zamierzonej zmianie zawiadomić stronę intersowaną i wyznaczyć im termin do oświadczenia się co do zamierzonej zmiany.

Przytoczony ze zmianami, wprowadzonemi ustawą, powołaną pod art. 10.

Art. 13 uchylony na mocy ustawy, powołanej pod art. 10.

Art. 14. Wszelkie podania, załączniki i korespondencja, wynikająca z wykonania niniejszej ustawy, wolne są od opłat stemplowych.

Art. 15. Uchyla się rozporządzenie Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 418) o zasiłkach wojskowych dla rodzin osób, pełniących służbę w Wojsku Polskiem z poboru i ochotniczo.

Ustęp 2 art. 15 i **art. 16** utraciły moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

Art. 17 uchylony na mocy ustawy, powołanej pod art. 10.

Art. 18. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 19 uchylony na mocy art. 1 ustawy z dn. 13 lipca 1927 r. o przywróceniu mocy obowiązującej niniejszej ustawy oraz o niektórych zmianach w ustawie skarbowej z dn. 22 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 604).

Ustawa z dn. 22 marca 1923 r. utraciła moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1923 r., następnie przywrócono jej moc obowiązującą: ustawą z dn. 11 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 363) od dn. 25 kwietnia 1924 r. do dn. 31 grudnia 1924 r. oraz ustawą z dn. 23 czerwca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 522) od dn. 29 lipca 1925 r. do dn. 31 grudnia 1925 r.; wreszcie ustawą z dn. 13 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 604) ponownie przywrócono jej moc obowiązującą od dn. 10 sierpnia 1927 r. bez ograniczenia terminu jej trwania.

P. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 19 września 1927 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 926).

Poz. 247.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 marca 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dn. 21 grudnia 1923 r. o wydaniu taryfy towarowej Polskich Kolei Żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

Poz. 248.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 marca 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi zmian i uzupełnień taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 247).

---

12 kwietnia **Nr. 38.** rok 1923.

Poz. 249.

U S T A W A

z dnia 16 marca 1923 r.

w przedmiocie personalnej wymiany osób między Polską a Rosją i Ukrainą.

Wygasła po dokonaniu personalnej wymiany osób między Polską a Rosją i Ukrainą.

Poz. 250.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

w przedmiocie przepisów tymczasowych o języku urzędowym w sądownictwie i notarjacie w województwach: poznańskiem i pomorskiem.

Wygasła z dn. 1 kwietnia 1925 r.

Poz. 251.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

o kredycie Skarbu Państwa w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

Utraciła moc obowiązującą (p. art. 5 i 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego — Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Poz. 252.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

o dalszej emisji biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Utraciła moc obowiązującą (p. poz. 251).

Poz. 253.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

o pierwszem dodatkowem prowizorjum budżetowem za czas od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca 1923 r.

Wygasła z dn. 31 marca 1923 r.

Poz. 254.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie zmiany statutu Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego i Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego.

Uwzględniono w tekście poz. 519 z 1922 r.

Poz. 255.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 marca 1923 r.

w przedmiocie przekazania Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej kompetencji b. ministrów pruskich w zakresie pośrednictwa pracy na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na podstawie ustępu 1 art. 6 ustawy z dnia 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującem (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 46, poz. 388) i zgodnie z ustępem 2 par. 2 art. 1 polsko - niemieckiej konwencji górnośląskiej, zawartej w Genewie dn. 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 371) i po wysłuchaniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej — zarządza się co następuje:

§ 1. Kompetencję b. pruskich ministrów w zakresie pośrednictwa pracy na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego, określoną w rozporządzeniu niemieckiego Państwowego Urzędu Demobilizacji Gospodarczej z dnia 9 grudnia 1918 r. o pośrednictwie pracy (Reichs - Gesetzblatt 1918 r. Nr. 180, poz. 6581), wydanem na podstawie dekretu niemieckich komisarzy ludowych z dnia 12 listopada 1918 roku o utworzeniu Państwowego Urzędu Demobilizacji Gospodarczej (Reichs - Gesetzblatt 1918 r. Nr. 153, poz. 6529) — przekazuje się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 256.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 29 stycznia 1923 r.

w sprawie egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828) zarządza się co następuje:

§ 1. Celem uzyskania kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich jakichkolwiek przedmiotów z wyjątkiem religji, śpiewu z muzyką, rysunków, robót ręcznych i ćwiczeń cielesnych (wychowanie fizyczne), wymagany jest egzamin przed Państwową Komisją egzaminacyjną dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich.

§ 2. Państwowe Komisje egzaminacyjne dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich ustanawiane będą w osobnych zarządzeniach, zawierających zarazem nominacje członków Komisji egzaminacyjnych z pośród profesorów i docentów szkół akademickich, jak niemniej prezesa i dwóch wiceprezesów Komisji.

Egzaminatorzy z przedmiotów dodatkowych: nauki obywatelskiej, wychowania fizycznego, rysunków z historją sztuk plastycznych, muzyki z historją muzyki i robót ręcznych, oraz przedmiotów egzaminu pedagogicznego, mogą być mianowani z pośród osób nie będących profesorami względnie docentami szkół akademickich.

Okres urzędowania Komisji trwa trzy lata.

§ 3. Prezes prowadzi i podpisuje korespondencję, przesyła z końcem każdego okresu egzaminacyjnego wykazy aprobowanych i reprobo-

wanych kandydatów Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i innym Komisjom egzaminacyjnym dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, reprezentuje Komisję na zewnątrz, ogłasza okresy i terminy egzaminów, wyznacza egzaminatorów z pośród członków Komisji, przewodniczy przy egzaminach i naradach i jest zwierzchnikiem biura Komisji, wiceprezesi zastępują prezesa w razie jego nieobecności, a nadto w wypadkach, w których prezes im zastępstwo poruczy.

§ 4. Komisje egzaminacyjne podlegają bezpośrednio Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5. Prezes, wiceprezesi i członkowie Komisji pobierają za swe czynności wynagrodzenie w wysokości oznaczonej w osobnem zarządzeniu.

§ 6. Państwowy egzamin na nauczyciela szkół średnich składa się z egzaminu naukowego i egzaminu pedagogicznego.

Egzamin naukowy dzieli się na: wypracowanie domowe, wypracowanie klauzurowe i egzamin ustny.

Egzamin pedagogiczny dzieli się na egzamin ustny i lekcję próbną.

§ 7. Warunki dopuszczenia do egzaminu naukowego są następujące:

a) obywatelstwo polskie i nieskazitelność pod względem moralnym i obywatelskim. W wyjątkowych wypadkach może Minister na wniosek Komisji egzaminacyjnej, do której się kandydat zgłasza, zezwolić na dopuszczenie do egzaminu obywatela obcego państwa,

b) ukończenie 3-letnich studjów na wydziale filozoficznym uniwersytetu w sposób przepisany w akademickim programie studjów poszczególnych nauk. Komisja egzaminacyjna może dopuszczać do egzaminu osoby, które ukończyły w zupełności inny wydział którejś ze szkół akademickich.

Wyjątkowo, aż do odwołania, dopuszczone będą mogły być osoby, które prócz wymagań pod a) wykażą się ukończeniem co najmniej 6-klasowej szkoły średniej przed r. 1915, 3-letnią praktyką nauczycielską w szkolnictwie i ukończeniem 3-letniego naukowego kursu dokształcającego w państwowych instytucjach pedagogicznych lub w podobnych zakładach prywatnych, uznanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za stojące na odpowiednim poziomie. W innych wypadkach dopuszczenie do egzaminu będzie możliwe za zezwoleniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, udzielonem na wniosek Komisji egzaminacyjnej.

§ 8. Do wypracowań klauzurowych i egzaminu naukowego ustnego dopuszczeni być mogą kandydaci, którzy, odpowiadając wszystkim poprzednim warunkom, wykażą się nadto pomyślnym wynikiem wypracowania domowego.

§ 9. Do egzaminu pedagogicznego dopuszczeni mogą być kandydaci, którzy, odpowiadając warunkom poprzednio wymienionym, wykażą się zdaniem z wynikiem pomyślnym egzaminu naukowego, a nadto ukończeniem studjum pedagogicznego w państwowym instytucie pedagogicznym lub takiegoż studjum w uniwersytecie, albo też przynajmniej dwuletnią praktyką nauczycielską w szkołach, wskazanych przez Ministra, odbytą po zdaniu egzaminu naukowego.

§ 10. Podanie o dopuszczenie do egzaminu wnosi się na piśmie do Państwowej Komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, wymieniając przedmioty egzaminacyjne oraz dołączając życiorys, dokumenty osobiste i opłatę w wysokości oznaczonej w osobnem zarządzeniu. Wśród dokumentów osobistych należy przedłożyć metrykę urodzenia, urzędowy dowód tożsamości osoby z fotografją, świadectwo dojrzałości i świadectwo odbytych w myśl § 7 studjów wyższych. Nadto może Komisja zażądać stwierdzenia dokumentami warunków, wymienionych w § 7 a).

Osoby, podpadające pod § 7 b) ust. 2, winny zamiast świadectwa dojrzałości i świadectw studjów wyższych przedłożyć dokumenty, stwierdzające, że posiadają warunki wymagane w tym ustępie.

Dokumenty osobiste kandydata pozostają w przechowaniu Komisji aż do chwili wydania dyplomu, lub odstąpienia kandydata od egzaminu.

§ 11. O dopuszczeniu do egzaminu naukowego i pedagogicznego rozstrzyga Komisja egzaminacyjna. Od jej orzeczenia wolno odwołać się do Ministra, który rozstrzyga ostatecznie.

Kandydat, którego wypracowanie domowe zostało uznane za wystarczające, zgłasza się na piśmie do wypracowania klauzurowego i egzaminu ustnego, składając drugą opłatę w kwocie, której wysokość określoną zostanie w osobnem zarządzeniu.

Zgłoszenie do egzaminu pedagogicznego następuje również na piśmie wraz ze złożeniem opłaty w wysokości, oznaczonej w osobnem zarządzeniu.

§ 12. Wszystkie części egzaminu naukowego muszą być zdane przed jedną Komisją. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może jednak zezwolić na odstąpienie od tej zasady w wypadkach wyjątkowych na wspólny wniosek wchodzących w grę Komisji.

§ 13. O przyjęciu wypracowania domowego zawiadamia Komisja kandydata piśmiennie. Wynik wypracowania klauzurowego i egzaminów ustnych traktuje się jako całość i ogłasza się kandydatowi ustnie zaraz po egzaminie. Kandydat, który zdał pomyślnie egzamin naukowy, otrzymuje zaświadczenie tymczasowe; po zdaniu egzaminu pedagogicznego otrzymuje dyplom nauczyciela szkół średnich, w zakresie wymienionych w nim przedmiotów. Dyplom ten, w razie zdawania egzaminu pedagogicznego przed inną Komisją, niż ta, przed którą kandydat składał egzamin naukowy, ma być podpisany przez prezesów i egzaminatorów obu Komisji. W tym wypadku dokumenty osobiste kandydata pierwsza Komisja przesyła drugiej.

§ 14. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może na wniosek Komisji egzaminacyjnej, opartej na opinji egzaminatorów odnośnych przedmiotów, uwolnić kandydata w całości lub w części od egzaminu naukowego — w razie wykazania się przezeń kwalifikacją naukową w sposób niewątpliwy, albo od egzaminu pedagogicznego — w razie wykazania wybitnego uzdolnienia zawodowego w ciągu dłuższej praktyki nauczycielskiej.

§ 15. Jeżeli wypracowanie domowe kandydata nie zostanie przyjęte, może kandydat zgłosić się powtórnie do egzaminu przed tą samą lub

inną Komisją. Jeśli łączny wynik egzaminu klauzurowego i ustnego jest ujemny, może kandydat te dwie części egzaminu powtórzyć przed tą samą Komisją, nie wcześniej jednak, niż po upływie czasu przez nią wyznaczonego, a nie później niż po upływie dwóch lat; jeżeli kandydat chce być egzaminowany w późniejszym terminie lub przed inną Komisją, musi poddać się ponownie całkowitemu egzaminowi (wraz z wypracowaniem domowem). Komisja egzaminacyjna, reprobując kandydata po egzaminie klauzurowym i ustnym, może uwolnić go od powtarzania tych egzaminów z jednego przedmiotu (t. j. albo głównego albo pobocznego), w razie powtórnego zgłoszenia się do tych egzaminów.

§ 16. Obie części egzaminu pedagogicznego traktuje się i ocenia jako całość. W razie ujemnego wyniku kandydat może powtórzyć cały egzamin pedagogiczny, przyczem Komisja może uwolnić go od powtórnego zdawania filozofji, o ile egzamin z niej wypadł pomyślnie.

§ 17. Zgłaszając się do egzaminu powtórnego (naukowego lub pedagogicznego), winien kandydat wnieść ponownie przepisaną opłatę.

§ 18. Wymagania przy egzaminie, tryb egzaminowania i forma dyplomu określone zostaną w osobnem zarządzeniu.

§ 19 zmieniony rozp. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 515) oraz z dnia 31 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 553), utracił moc obowiązującą, ponieważ ostateczny termin zdawania egzaminów: 1) w Państwowym Instytucie Pedagogicznym upłynął z końcem 1925 r. (p. § 34 ust. 5 rozp. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 859), 2) dla absolwentów Państwowych Kursów Wychowania Fizycznego — z końcem 1928 r. (p. § 1 ust. 2 rozp. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 grudnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 987) oraz 3) dla słuchaczy Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie — z końcem 1925 roku.

§ 20. Świadectwo z egzaminów wymienionych w § 19 jest równoznaczne z dyplomem nauczyciela szkół średnich wymienionym w § 13 niniejszego rozporządzenia.

§ 21 utracił moc obowiązującą, ponieważ Państwowa Komisja Egzaminacyjna dla kandydatów na nauczycieli muzyki we Lwowie z końcem 1927 r. przestała istnieć (p. § 34 ust. 7 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 859, oraz rozp. tegoż Ministra z dnia 23 maja 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 481).

§ 22. Państwowe Komisje egzaminacyjne dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, o których mowa w art. 5 lit. e) ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 828), *wymieniona w art. 5, lit. b) Komisja egzaminacyjna dla nauczycieli muzyki we Lwowie i wymieniona w art. 5 lit. f) Komisja egzaminacyjna przy Państwowym Instytucie Pedagogicznym w Warszawie*, działają nadal, aż do dalszego zarządzenia.

Termin trzyletni wspomniany w § 2 ustęp ostatni niniejszego rozporządzenia liczy się dla Komisji wymienionych w art. 5 lit. e) ustawy od daty pisma Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, którem każdą z komisji utworzono. Nominacje członków Komisji dla nauczycieli muzyki i komisji przy Instytucie Pedagogicznym zachowują ważność na okres czasu, na który zostały dokonane.

§ 23. Osoby, które w czasie od wejścia w życie ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 828) do wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, złożyły egzamin przed jedną z Komisji wymienionych w § 22 uważane są za posiadające kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich na zasadzie art. 1 ustawy.

§ 24. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 859) unormowano ponownie sprawę egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich, pozostawiono jednak w mocy niniejsze rozporządzenie do końca czerwca 1928 r. (§ 34). Po tym terminie pozostawiono jedynie komisje egzaminacyjne, przewidziane w §§ 1, 2 i 22 niniejszego rozporządzenia, które miały do końca czerwca 1929 r. odbywać egzaminy uproszczone na nauczycieli szkół średnich w myśl § 7 rozp. tegoż Ministra z dnia 21 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 533) oraz art. 7 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w brzmieniu art. 7 ustawy z dnia 16 lipca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 740 (p. rozp. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 26 września 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 864).

Na mocy rozp. tegoż Ministra z dnia 6 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 987) termin przeprowadzenia egzaminów na zasadzie rozp. z dnia 29 stycznia 1923 r. (poz. 256) przesunięto na koniec czerwca 1932 r. oraz przedłużono do tego czasu istnienie odnośnych komisyj egzaminacyjnych. Z tych względów rozporządzenie niniejsze obowiązuje do końca czerwca 1932 r.

Poz. 257.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 marca 1923 r.

w przedmiocie rozłożenia unifikacji wyrobów tytoniowych na stopniowe okresy.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 916 z 1922 r.).

Poz. 258.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 marca 1923 r.

w przedmiocie organizacji i zakresu działania Dyrekcji Ceł na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego.

Na zasadzie art. 14 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65 poz. 391) i § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 846) w przedmiocie ustanowienia Dyrekcji Ceł, jako okręgowych władz II instancji na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego — zarządza się co następuje:

§ 1. Na czele Dyrekcji Ceł stoi Dyrektor. Dyrektor jest przełożonym wszystkich urzędników i niższych funkcjonarjuszy celnych i straży celnej w okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł, jest odpowiedzialny za prawidłowy bieg czynności urzędowych z zakresu zarządu celnego w tymże okręgu Dyrekcji Ceł, sprawuje ogólne kierownictwo wszystkich spraw podległych Dyrekcji Ceł, czuwa bezpośrednio i za pośrednictwem wyznaczonych do tego urzędników nad czynnościami Dyrekcji Ceł, urzędów celnych i organów straży celnej, pilnuje ścisłego przestrzegania ustaw i rozporządzeń oraz dokonywa lustracji podległych mu urzędów celnych i organów straży celnej.

Zastępcę Dyrektora wyznacza Ministerstwo Skarbu na wniosek Dyrektora.

§ 2. Stosownie do charakteru spraw, należących do kompetencji Dyrekcji Ceł, dzieli się ona na wydziały: administracyjny, postępowania celnego, rachunkowy i kontroli fachowej.

§ 3. Do wydziału administracyjnego należą:

1) sprawy osobowe urzędników i niższych funkcjonarjuszy Dyrekcji Ceł, urzędów celnych i organów straży celnej,
2) wymiar emerytur wymienionych w p. 1) funkcjonarjuszy, tudzież wymiar zaopatrzeń wdów i sierot po tychże,
3) sprawy gospodarcze,
4) sprawy ochrony granic,
5) sprawy zawodowego wyszkolenia funkcjonarjuszy celnych i straży celnej,
6) nadzór nad czynnościami straży celnej,
7) nadzór nad kancelarją, archiwum i bibljoteką Dyrekcji Ceł.

§ 4. Do wydziału postępowania celnego należą:

1) sprawy związane z odprawą celną towarów i osób,
2) nadzór nad czynnościami urzędów celnych w zakresie szczegółowemi przepisami ustalonym,
3) wszelkie inne sprawy, pozostające w bezpośredniej łączności z postępowaniem celnem, z wyjątkiem rozstrzygania o należytem stosowaniu taryfy celnej (orzecznictwo taryfowo-celne) pozostającego w wyłącznej kompetencji Ministra Skarbu.

§ 5. Do wydziału rachunkowego należy:

1) prowadzenie rachunkowości wydatków Dyrekcji Ceł i ogólnej rachunkowości obrotów uskutecznianych przez podległe jej urzędy i organa,
2) kontrola rachunkowości i kasowości urzędów celnych,
3) otwieranie urzędom celnym przyzwolonych kredytów,
4) sporządzanie preliminarza dochodu i wydatków Dyrekcji Ceł i podległych jej urzędów i organów,
5) dokonywanie niespodziewanych rewizji kas i rachunkowości urzędów celnych przynajmniej cztery razy w roku,

6) spełnianie wszelkich innych czynności urzędowych, należących według instrukcji rachunkowo-kasowej do zakresu działania władz II instancji.

§ 6. Do wydziału kontroli fachowej należy rachunkowa i merytoryczna kontrola dokumentów celnych, dodatkowy wymiar i ściąganie należności celnych.

§ 7. Czynności manipulacyjne i archiwalne Dyrekcji Ceł pełni Kancelarja Dyrekcji w trybie szczegółowemi przepisami unormowanym.

§ 8. Kasą wpłat i wypłat Dyrekcji Ceł jest kasa urzędu celnego, istniejącego w siedzibie Dyrekcji Ceł.

§ 9. Ilość zatrudnionych w Dyrekcji urzędników (praktykantów) i niższych funkcjonarjuszy państwowych stosuje się do każdoczesnego zatwierdzonego etatu osobowego poszczególnych Dyrekcji.

§ 10. Uprawnienia zastrzeżone Ministerstwu Skarbu w § 8 i 10 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 11, poz. 64) przechodzą na obszarze b. zaboru rosyjskiego na Dyrekcje Ceł w Warszawie i Wilnie, zaś uprawnienia zastrzeżone w tych paragrafach izbom skarbowym we Lwowie i Krakowie — przechodzą na obszarze administracyjnym tychże izb na Dyrekcję Ceł we Lwowie.

§ 11. Wyłącza się z pod kompetencji izb skarbowych, natomiast włącza do zakresu działania Dyrekcji Ceł wymiar emerytur urzędników i niższych funkcjonarjuszy celnych i straży celnej, tudzież wymiar zaopatrzeń wdów i sierot po tychże pracownikach.

Wymiar ten uskutecznia Dyrekcja Ceł w Warszawie i Wilnie w porozumieniu z izbą skarbową w Warszawie, zaś Dyrekcja Ceł we Lwowie w porozumieniu z izbą skarbową we Lwowie, przyczem przypis i zarządzenie wypłaty emerytury należy do izby skarbowej.

§ 12 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 13. We wszelkich innych sprawach nieobjętych niniejszem rozporządzeniem zakres działania Dyrekcji Ceł stosuje się:

a) w sprawach celnych i ochrony granic do szczegółowych przepisów, wydanych dla władz celnych II instancji,

b) w sprawach osobowych i gospodarczych do przepisów wydanych dla izb skarbowych.

§ 14. Dotychczasowe rozporządzenia, o ile są niezgodne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia, uchyla się.

§ 15. Termin uruchomienia poszczególnych Dyrekcji Ceł wyznacza Ministerstwo Skarbu osobnem rozporządzeniem.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 259.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 marca 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 9 marca 1923 r. o karach za zwłokę oraz o kosztach egzekucyjnych.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ ustawa z dn. 9 marca 1923 r. o karach za zwłokę oraz o kosztach egzekucyjnych przestała obowiązywać (p. poz. 189).

Poz. 260.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 kwietnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1923 r. w przedmiocie zmian w opodatkowaniu wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 222).

Poz. 261.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 kwietnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 223).

Poz. 262.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 kwietnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 224).

Poz. 263.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie ustalenia wykładnika przeciętnych cen hurtowych, miarodajnego do potrącania podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę w drugim kwartale roku podatkowego 1923.

Wygasło z końcem II kwartału roku podatkowego 1923.

Poz. 264.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 28 marca 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pobierania opłat od statków, tratew i spustu drzewa luźnego na wodach publicznych śródlądowych.

Uchylone na mocy § 12 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 2 czerwca 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 530).

Poz. 265.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 29 marca 1923 r.

w przedmiocie dodatków drożyźnianych do rent, zapewnionych ustawą niemiecką z dnia 20 grudnia 1911 r. o ubezpieczeniu urzędników prywatnych.

Uchylone na mocy § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 listopada 1923 r. w przedmiocie dodatków drożyźnianych do rent, zapewnionych obowiązującą w b. dzielnicy pruskiej ustawą o ubezpieczeniu urzędników prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 982).

Poz. 266.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 28 marca 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia 7 marca 1921 r. o udzielaniu zezwoleń na transport produktów pochodzenia zwierzęcego i paszy z obszarów, nawiedzonych księgosuszem.

Patrz poz. 152 z 1921 r.

Poz. 267.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 marca 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Zdrowia Publicznego o opłatach za czynności sądowo-lekarskie w b. zaborze rosyjskim.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 czerwca 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych o opłatach za czynności sądowo-lekarskie na obszarach, na których obowiązują ros. ustawa postępowania karnego z r. 1864 i austr. ustawa o postępowaniu karnem z r. 1873 (Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 501).

14 kwietnia Nr. 39. rok 1923.

Poz. 268.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 20 marca 1923 r.

w przedmiocie zawisłych sądowych spraw depozytowych górnośląskiego obszaru plebiscytowego.

Tekst pominięto.

Poz. 269.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 20 marca 1923 r.

w przedmiocie zawisłych sądowych spraw depozytowych z przyznanych Polsce Traktatem Wersalskim obszarów z wyjątkiem obszaru górnośląskiego.

Tekst pominięto.

Poz. 270.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 marca 1923 r.

w sprawie zaliczenia gminy wiejskiej Kartuzy, w powiecie kartuskim województwa pomorskiego w poczet miast.

Na mocy § 1 ustęp 2 pruskiej ordynacji wiejskiej dla siedmiu wschodnich prowincji z dnia 3 lipca 1891 (Zbiór ustaw pr. str. 233) i art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę wiejską Kartuzy, w powiecie kartuskim województwa pomorskiego, zalicza się w poczet miast, mających prawo rządzenia się podług przepisów pruskiej ordynacji miejskiej dla sześciu wschodnich prowincji z dnia 30 maja 1853 (Zbiór ustaw pr. str. 261) zmienionej rozporządzeniem Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 490).

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 271.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 marca 1923 r.

w przedmiocie utworzenia wydziałów emerytur i rent w izbach skarbowych w Warszawie, Poznaniu i Krakowie.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 9 i 54 — 59 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych — Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588).

Poz. 272.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 marca 1923 r.

w przedmiocie domów bankowych i kantorów wymiany na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 924 z 1922 r.).

Poz. 273.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 marca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 238).

Poz. 274.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 31 marca 1923 r.

w sprawie osobnych ulg celnych dla górnośląskiej części województwa śląskiego.

Wygasło z upływem zawartych w niem terminów (patrz poz. 40).

Poz. 275.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 31 marca 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o opłatach za doręczanie wezwań i zawiadomień na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Na zasadzie art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. zmieniającej przepisy tymczasowe o kosztach sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 770)

oraz art. 20[1] tychże przepisów w brzmieniu powyższej ustawy zarządzam w porozumieniu z Ministrem Skarbu co następuje:

§ 1. Opłaty od wezwań, przewidziane w art. 20[1] przepisów tymczasowych o kosztach sądowych w brzmieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 770), pobiera wyłącznie sąd, w którym toczy się sprawa i zapisuje je na rzecz Skarbu Państwa w budżecie wymiaru sprawiedliwości.

§ 2. W razie potrzeby doręczenia wezwania w innym okręgu sądowym, sąd, w którym toczy się sprawa, przesyłając sprawę do innego sądu (art. 6 dekretu z dnia 18 lutego 1918 r. — Dz. P. P. P. z 1918 r. Nr. 5 poz. 9) winien uprzednio pobrać opłaty od wezwań i zawiadomić sąd wezwany o ilości pobranych opłat. Gotówki tej nie odsyła się sądowi wezwanemu o doręczenie.

§ 3. Sąd wezwany, przekonawszy się o niedostateczności pobranych opłat, zażąda od sądu, w którym toczy się sprawa, aby pobrał od strony dodatkową sumę opłat należnych za doręczenie.

§ 4. Sąd, zarządzający doręczenie przesłane przez sąd zamiejscowy, nie pobiera z tego tytułu żadnych opłat.

§ 5. Woźni sądowi otrzymują za każde doręczenie wezwania lub zawiadomienia dokonane na żądanie strony 50% z sum uzyskanych z opłat od wezwań. Niezależnie od tego woźni otrzymują odpowiednie wynagrodzenie w wypadku, wskazanym w art. 3 dekretu z dnia 16 lutego 1918 r. (Dz. P. K. P. z 1918 r. Nr. 5, poz. 9).

Przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 22 grudnia 1927 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 1019).

§ 6. Magistraty i wójci gmin otrzymują 25% z sum uzyskanych z opłat od wezwań i zawiadomień, doręczonych za pośrednictwem magistratów i urzędów gminnych, jako wynagrodzenie dla funkcjonarjuszów, wykonujących doręczenie w sprawach cywilnych bez względu na to, czy wezwanie lub zawiadomienie pochodzi od sądu okręgowego, czy od sądu pokoju (art. 7 dekretu z dnia 16 lutego 1918 r. w przedmiocie doręczenia wezwań oraz zawiadomień — Dz. P. P. P. Nr. 5, poz. 9).

§ 7. Wynagrodzenie procentowe, o którem mowa w § 5 i 6, sądy wypłacają na podstawie rachunków, przedstawianych przez woźnych względnie magistraty i wójtów gmin, odnośne zaś wydatki zapisują na ciężar budżetu wymiaru sprawiedliwości.

§ 8. Rozporządzenie powyższe uzyskuje moc obowiązującą z dniem 15 kwietnia 1923 r. Jednocześnie uchyla się rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 1921 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie opłat za doręczanie wezwań i zawiadomień na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. 1921 r. Nr. 90 poz. 669).

P. jednolity tekst przepisów tymczasowych o kosztach sądowych, obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 54 poz. 520, załącznik).

16 kwietnia **Nr. 40.** rok 1923.

Poz. 276.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie określenia norm zasiłków oraz ustalenia kategorji stałych robotników i pracowników w myśl ustawy z dnia 22 marca 1923 r. o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29 sierpnia 1927 r. w sprawie określenia norm zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 694).

Poz. 277.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 3 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dn. 20 sierpnia 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — prace przy recepturze — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 693).

Poz. 278.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 kwietnia 1923 r.

celem wykonania ustawy z dnia 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 228) w przedmiocie zmiany w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym na zasadzie ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 232) i ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 550).

Na podstawie art. 27 ustawy z dnia 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 228) w przedmiocie zmiany w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym na zasadzie ustawy z 4 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 232) i ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U R. P. Nr. 82 poz. 550) zarządza się co następuje:

Do art. 3 ustawy.

§ 1 pominięto wobec ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 58 poz. 411, załącznik).

Do art. 4 ustawy.

§ 2 (ust. 1, 2 i 4). *Art. 4 ustawy zawiera nowy przepis, dotyczący ustalenia dochodu z drobnej własności gruntowej.*

W myśl tego przepisu przy obliczaniu ogólnego dochodu z gospodarstw rolnych poniżej 15 ha, położonych w odległości ponad 5 klm. od granicy miast z ludnością wyżej 100.000 mieszkańców, przyjmuje się dochód w wysokości, nie przekraczającej wartości 2 centnarów metrycznych żyta z jednego *morga* gruntu po cenach przeciętnych *z r. 1922.*

Przepisy art. 4 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. objęte zostały art. 15 ust. 2 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym, który dla gospodarstw rolnych poniżej 15 ha. użytkowego gruntu, położonych w tych samych warunkach, przyjmuje dochód w wysokości, nie przekraczającej wartości 4 centnarów metrycznych żyta z 1 ha gruntu po cenach przeciętnych w roku osiągnięcia dochodu, służącego za podstawę do opodatkowania w myśl art. 13 tejże ustawy.

Ustęp 3 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

Wyrażenie „gospodarstw rolnych" należy rozumieć w znaczeniu zwykłych gospodarstw, produkujących zboża i rośliny okopowe; nie zalicza się do nich ferm mleczarskich, pasiek, sadów, ogrodów warzywnych, hodowli roślin technicznych i lekarskich i t. p., lubo z rolą związanych, lecz posiadających charakter przemysłowy.

Do art. 7 ustawy.

§ 3 nie obowiązuje, ponieważ art. 7 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. utracił moc obowiązującą w związku z nową skalą podatkową, przytoczoną w art. 23 i 111 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Do art. 8 ustawy.

§ 4 utr. moc obowiązującą (patrz § 3).

Do art. 12 ustawy.

§ 5. Osoby, wymienione w *art. 12 ustawy,* są zwolnione od obowiązku składania zeznań o dochodzie, a są do tego obowiązane tylko wtedy, gdy otrzymają osobne wezwanie władzy podatkowej lub przewodniczącego komisji szacunkowej.

Takie wezwania na formularzu według przepisanego wzoru winny być wystosowywane w wypadkach, gdy władza wymiarowa na podstawie posiadanych materjałów przyjdzie do przekonania, że dochód roczny danego podatnika, osiągnięty w czasie miarodajnym, przekracza *2.000.000 mk.* Do wezwania winien być dołączony przepisany formularz zeznania o dochodzie.

Art. 12 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. zastąpiony został art. 50 cz. 6 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym. Kwota 2.000.000 mk., na mocy art. 2 ustawy z dn. 18 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 242), została zastąpiona kwotą 1.500 zł.

Wzór formularza zamieszczony został w Nr. 17 poz. 180 str. 144 Dz. Urz. Ministerstwa Skarbu.

Do art. 14 ustawy.

§ 6. *Art. 14* wprowadza zmianę w części trzeciej art. 69 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. pod tym względem, że protest przewodniczącego komisji szacunkowej nie wstrzymuje wykonania uchwały komisji i płatnik obowiązany jest zapłacić w przepisanym terminie podatek w kwocie uchwalonej przez komisję.

Art. 14 ustawy z 9 marca 1923 r. objęty został art. 69 ust. 3 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Do art. 16 i 18 ustawy.

§ 7. (Ust. 1, 2, 3, 4 i 6). *Art. 16 w związku z art. 18* ustawy postanawia, że płatnicy obowiązani do składania zeznań o dochodzie, *a więc płatnicy bezwzględnie do tego obowiązani, jak również ci z pośród płatników wymienionych w art. 12 ustawy z dnia 9 marca 1923 r., którzy zostali wezwani przez władzę podatkową, względnie przewodniczącego komisji do złożenia zeznania o dochodzie,* — winni wpłacić do kas skarbowych wprost lub za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności połowę podatku, przypadającego według skali *z art. 7 ustawy* od zeznanego dochodu.

Płatnicy bezwzględnie obowiązani do składania zeznań mają uiścić połowę podatku w terminie, oznaczonym *w części drugiej art. 50 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r., względnie w art. 13 ustawy z dnia 9 marca 1923 r., płatnicy zaś, wezwani do składania zeznań w myśl § 5 niniejszego rozporządzenia, najpóźniej w ciągu 30 dni, licząc od następnego dnia po otrzymaniu wezwania.* Wpłata połowy podatku winna być dokonana przed złożeniem zeznania o dochodzie, a dowód uskutecznionej zapłaty w oryginale lub też w odpisie winien być dołączony do zeznania.

Na mocy art. 87 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym połowa podatku dochodowego winna być wpłacona do dn. 1 maja roku podatkowego, przyczem skala podatkowa z art. 7 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. została zastąpiona skalą, przytoczoną w art. 23 jednolitego tekstu. Osoby, które w terminie, wyznaczonym do składania zeznań, zeznania nie złożą, obowiązane są najpóźniej do dn. 1 maja roku podatkowego uiścić połowę podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy.

Termin płatności reszty podatku dla płatników, obowiązanych do składania zeznań, *tudzież dla tych płatników z pośród wymienionych w art. 12 ustawy, którzy zostali indywidualnie wezwani do składania zeznań,* przypada na dzień 1 listopada roku podatkowego.

Płatnicy, wezwani indywidualnie do składania zeznań, obowiązani są do wpłacenia całego podatku dochodowego na dzień 1 listopada roku podatkowego (patrz art. 87 ust. 5 jednolitego tekstu ustawy o państw. pod. doch.).

Kwoty podatku, nieuiszczone w terminach wyżej oznaczonych, będą ściągnięte przymusowo za pobraniem kar za zwłokę w wysokości *10%* miesięcznie.

Na mocy art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 maja 1927 r. w sprawie zmiany art. 2 ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401) kary za zwłokę wynoszą 2% miesięcznie.

Ustęp 5 utracił moc obowiązującą (p. uwagę pod ustępem 3 niniejszego paragrafu).

Jeżeli płatnik złożył zeznanie i wpłacił połowę podatku, przypadającego od zeznanego dochodu, a wskutek odmiennego oszacowania dochodu przez komisję szacunkową podatek uległ podwyższeniu w stosunku do podatku, obliczonego przez płatnika, — wówczas nie należy doliczać kar za zwłokę od różnicy między połową podatku wymierzonego przez komisję, a kwotą podatku wpłaconego przez płatnika przy składaniu zeznania. Natomiast, gdy zostanie udowodnione, że płatnik ten świadomie, celem uchylenia się od obowiązku podatkowego, złożył zeznanie o dochodzie niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, należy pociągnąć go do odpowiedzialności karnej w myśl art. *99 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r.*

Art. 99 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. objęty został art. 96 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Do art. art. 21, 24 i części drugiej art. 26 ustawy.

§ 8 utracił moc obowiązującą w związku z wygaśnięciem art. 21, 24 i 26 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. Na mocy art. 111 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym podatek od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę pobiera się drogą potrącenia według stałej skali.

Do art. 22 ustawy.

§ 9 utracił moc obowiązującą w związku z wygaśnięciem art. 22 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. Obecnie podatek pobierany jest według stałej skali (patrz art. 23 i 111 jednolitego tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym).

Do art. 23 ustawy.

§ 10 utracił moc obowiązującą w związku z wygaśnięciem art. 23 ustawy z dn. 9 marca 1923 r.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1923 roku.

Poz. 279.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 11 kwietnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych w Królestwie Polskiem.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 280.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE

Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 12 kwietnia 1923 r.

do ustawy z dnia 22 marca 1923 r. o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe tudzież do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1923 r. w przedmiocie określenia norm zasiłków oraz ustalenia kategorji stałych robotników i pracowników w myśl ustawy z dnia 22 marca 1923 r. o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 19 września 1927 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe — Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 926)

P. nadto uwagi końcowe do poz. 246.

Poz. 281.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

o zmianach w taryfie ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 21 grudnia 1923 r. o wydaniu taryfy towarowej polskich kolei żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

18 kwietnia Nr. 41. rok 1923.

Poz. 282.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 9 marca 1923 r.

o wprowadzeniu czeskosłowacko-rumuńskiej komunikacji towarowej i węglowej tranzytem przez Polskę.

Uchylone na mocy § 1 punkt f) rozporządzenia Ministra Komunikacji z dn. 26 października 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie uchylenia niektórych rozporządzeń taryfowych w związku z wprowadzeniem od dn. 1 października 1928 r. nowej konwencji międzynarodowej o przewozie towarów kolejami żelaznemi (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 802).

Poz. 283.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 9 marca 1923 r.

o wprowadzeniu austrjacko-rumuńskiej komunikacji towarowej i węglowej tranzytem przez Czechosłowację i Polskę.

Uchylone na mocy rozporządzenia, przytoczonego pod poz. 282.

Poz. 284.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 9 marca 1923 r.

o wprowadzeniu bezpośredniej komunikacji towarowej między Niemcami a Rumunją tranzytem przez Polskę względnie Czechosłowację i Polskę.

Uchylone na mocy rozporządzenia, przytoczonego pod poz. 282.

21 kwietnia Nr. 42. rok 1923.

Poz. 285.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 marca 1923 r.

normujące prowizorycznie przepisy o sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Instrukcja dla sprzedawców wyrobów tytoniowych tudzież dla władz i organów nadzorczych).

Na podstawie art. 13, 33 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) i w częściowej zmianie tudzież w uzupełnieniu rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu do tejże ustawy z dnia 29 października 1922 r. (Dz. U. R. P. 100, poz. 916), zarządza się co następuje:

I. POSTANOWIENIA OBOWIĄZUJĄCE NA CAŁYM OBSZARZE PAŃSTWA.

A. Sposób rozprzedaży wyrobów tytoniowych.

§ 1. Rządowe *i prywatne* fabryki wyrobów tytoniowych tudzież magazyny sprzedaży tych wyrobów sprzedają wyroby tytoniowe za opustem od ceny taryfowej prowizji (rabatu), ustalonej przez Ministra Skarbu:

a) sprzedawcom hurtowym;

b) sprzedawcom detalicznym lub innym osobom (instytucjom) a to za osobnemi (indywidualnemi lub ogólnemi) zezwoleniami lub zarządzeniami *Generalnej* Dyrekcji Monopolu Tytoniowego.

Ustęp 2 §-u 1-go utracił moc obowiązującą z powodu wypowiedzenia koncesyj prywatnym fabrykom wyrobów tytoniowych i likwidacji tych fabryk (p. rozp. Ministra Skarbu z 31 marca 1924 r. w przedmiocie wykonania ustawy o monopolu tytoniowym — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 343, — oraz rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 28 grudnia 1927 r. w sprawie wykupu maszyn, narzędzi, materjałów i fabrykatów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 1000).

Na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 23 grudnia 1925 r. o ustaleniu rabatu handlowego dla sprzedawców wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 927) rabat handlowy od wyrobów tytoniowych, objętych taryfą ogólnej sprzedaży, ustala się na:

a) 3,5% ceny taryfowej dla hurtowników, pobierających wyroby tytoniowe w państwowych magazynach lub fabrykach wyrobów tytoniowych, położonych w siedzibie ich hurtowni (t. j. w tej samej miejscowości),

b) 4% ceny taryfowej dla hurtowników, pobierających wyroby tytoniowe w państwowych magazynach lub fabrykach wyrobów tytoniowych, położonych poza siedzibą ich hurtowni,

c) 9% ceny taryfowej dla detalistów,

d) 5% ceny taryfowej dla „domowych sprzedaży wyrobów tytoniowych" (p. § 6 ust. 1 niniejszego rozporządzenia).

Określony w punkcie d) 5% rabat był następnie podwyższony do 8% (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 16 poz. 121), potem zaś ponownie obniżony do 5% (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 30 poz. 284).

Na mocy §§ 1 i 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 29 września 1928 r. w sprawie organizacji sprzedaży wyrobów tytoniowych specjalnych i importowanych dopuszczonych do sprzedaży w Polsce (Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 827), rabat handlowy od wyrobów tytoniowych specjalnych i importowanych ustala się na:

a) 8% ceny taryfowej dla hurtowników tytoniowych,

b) 7% ceny taryfowej dla sklepów tytoniowych,

c) 4% ceny taryfowej dla domowych sprzedaży, którym powierzono sprzedaż specjalnych, ewentualnie i importowanych papierosów i cygar.

Na mocy rozp. Ministra Skarbu z 31 stycznia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 84) koncesjonowanym przedsiębiorstwom sprzedaży wyrobów tyt., upoważnionym do sprzedaży wyrobów Gdańskiego Monopolu Tytoniowego, przysługuje rabat w wysokości rabatu od wyrobów taryfy ogólnej.

§ 2. Przedsiębiorstwa hurtowej sprzedaży wyrobów tytoniowych zwą się „hurtowniami tytoniowemi".

Wynagrodzenie hurtownika stanowi:

1) od tej części towaru, którą odprzedaje detalistom: „prowizja hurtowa" t. j. różnica między ceną taryfową (sprzedażną) pobranych wyrobów tytoniowych, a ceną, po której je pozbywa detalistom;

2) od tej części towaru, którą wolno mu narazie zatrzymać dla własnego sklepu detalicznego: „prowizja hurtowa" powiększona o prowizję detaliczną t. j. różnicę ceny hurtowej (po której wyroby tytoniowe pozbywa detalistom) i ceny taryfowej (po której towar ma być sprzedawany konsumentom).

Aż do dalszego zarządzenia wolno hurtownikom zatrzymywać dla własnych sprzedaży detalicznych (sklepów tytoniowych) — o ile detaliczną sprzedaż dotychczas prowadzili i o ile w specjalnych wypadkach nie wydano względnie nie wyda *Ministerstwo Skarbu lub Generalna* Dyrekcja Monopolu Tytoniowego ograniczających zarządzeń — jedną trzecią część pobranych z magazynu poborowego wyrobów tytoniowych. Cały pobrany z fabryk lub magazynów zapas wyrobów tytoniowych — prócz części zatrzymanej ewentualnie w myśl powyższych zasad dla własnego sklepu tytoniowego — odprzedają hurtownicy wskazanym w niniejszem rozporządzeniu detalistom.

Wymienione w ust. 3 uprawnienia Ministerstwa Skarbu na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24 września 1924 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 841) oraz na mocy § 4 rozp. Min. Skarbu z 24 lutego 1925 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 193), zostały przekazane na obszarze b. zaboru rosyjskiego i pruskiego Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

§ 3. Przedsiębiorstwa detalicznych kupców wyrobów tytoniowych nazywają się „sklepami tytoniowemi". Nabywają one wyroby tytoniowe od hurtowników za opustem od ceny taryfowej prowizji detalicznej lub w wyjątkowych wypadkach wprost z fabryk lub magazynów za opustem prowizji niżej unormowanej a zależnej od ilości wykupywanych naraz towarów.

Sklepy tytoniowe obowiązane są starać się, by zawsze miały potrzebne zapasy wyrobów tytoniowych. Obowiązane są też sprzedawać je, dopóki zapas starczy, po cenie taryfowej każdemu zgłaszającemu się konsumentowi według zasad i norm, które odpowiednio do stosunków ustalać będą kompetentne władze skarbowe (izby skarbowe, urzędy akcyz i monopolów *względnie dyrekcje okręgów skarbowych).* Władze te ustanawiać będą w szczególności dla swych okręgów odpowiednio do stosunków lokalnych minimalną ilość towaru, której sprzedania naraz może domagać się konsument, w razie zaś większego braku wyrobów tytoniowych także maksymalną ilość, którą mu sprzedać wolno — o ile w tym względzie nie wyda *Generalna* Dyrekcja Monopolu Tytoniowego odmiennych ogólnych zarządzeń.

Maksymalna ta ilość w żadnym wypadku nie może przekraczać norm, wyznaczonych przez Ministra Skarbu po myśli art. 14 ustawy monopolowej jako maksymalną ilość mogącą się znajdować w posiadaniu jednej osoby.

Sprzedawcom tytoniowym nie wolno sprzedawać wyrobów tytoniowych niezaopatrzonych opaską lub znakiem monopolowym względnie etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych.

Detaliczni sprzedawcy wyrobów tytoniowych obowiązani są zasadniczo zaopatrywać się w wyroby tytoniowe w wyznaczonych im rejonowych hurtowniach tytoniowych, a w państwowych magazynach wyrobów tytoniowych w tym wypadku, jeśli otrzymają zaświadczenie od najbliższego organu kontroli skarbowej, że hurtownia rejonowa nie jest czynną, względnie nie posiada zapasu wyrobów (p. § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 6 lutego 1924 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 161). Przepisy te obowiązują na obszarze b. zab. ros. i pruskiego.

Najwyższą normę wyrobów tytoniowych, mogącą się znajdować w posiadaniu osób prywatnych, według § 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24 września 1924 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 841), stanowi: 3.000 sztuk papierosów albo 3 kg. tytoniu krajanego lub machorki, albo 300 sztuk cygar lub cygaretek, albo 1 kg. 200 gr. tabaki do zażywania, albo 3 kg. tytoniu do żucia. Przy posiadaniu kilku rodzajów wyrobów tytytoniowych ustala się stosunek: 10 sztuk papierosów równa się: a) 10 gr. tytoniu krajanego, machorki lub tytoniu do żucia, b) 1 cygaru lub cygaretce, c) 4 gr. tabaki.

§ 4. Prócz hurtowni, a wyjątkowo także i sklepów detalicznych, nabywać mogą wyroby tytoniowe wprost w fabrykach rządowych *lub prywatnych* względnie w magazynach sprzedaży narazie także i spółdzielcze związki stowarzyszeń spożywczych, które otrzymały na to specjalną koncesję od *Generalnej* Dyrekcji Monopolu Tytoniowego, a to celem rozdziału ich między należące do związku stowarzyszenia. Stowarzyszenia te będą mogły otrzymane w ten sposób wyroby tytoniowe rozdzielać za

opłatą ceny taryfowej między swych członków. Między innych konsumentów będzie im wolno je rozprzedawać tylko w takim razie, jeśli posiadają na to stosowną koncesję. W wypadkach tych traktowanym będzie odnośny związek stowarzyszeń, tak pod względem wysokości prowizji jak i innych przepisów narówni z hurtowniami, pojedyńcze zaś, należące do niego stowarzyszenia, narówni z innemi sklepami tytoniowemi.

Nadto pobierać będą mogły w wyjątkowych wypadkach wyroby tytoniowe celem rozdziału między członków, za potrąceniem od ceny taryfowej prowizji detalicznej wprost z fabryk lub magazynów sprzedaży także poszczególne stowarzyszenia o charakterze społecznym, zrzeszenia i instytucje, które nie posiadają koncesji, jednak tylko za specjalnemi zezwoleniami wydanemi przez *Generalną* Dyrekcję Monopolu Tytoniowego. Tak zwane „sklepy fabryczne" pobierać będą mogły wyroby tytoniowe wprost ze swych fabryk i t. p. w ilościach aż do odwołania bez ograniczeń.

§ 5. Prócz wymienionych powyżej przedsiębiorstw sprzedaży trudnić się mogą detaliczną sprzedażą wyrobów tytoniowych także uliczni sprzedawcy-inwalidzi, t. zw. „skrzynkarze", o ile na to uzyskali od kompetentnej władzy skarbowej osobną koncesję. Obowiązani są oni towar swój przechowywać w osobnych skrzynkach wedle przepisanego wzoru i stosować się do załączonej osobnej dla nich instrukcji (załącznik 1).

Skrzynkarze mają zaopatrywać się w wyroby tytoniowe w specjalnie dla nich stworzonych „hurtowniach inwalidzkich", w razie ich braku w jakiej miejscowości wedle norm ogólnych, ustalonych dla sklepów tytoniowych.

Koncesje na uliczną sprzedaż zastrzeżone są wyłącznie dla inwalidów wojennych, wdów i sierot po poległych oraz po inwalidach wojennych. Wyjątek stanowić mogą osoby, które przedtem trudniły się legalnie uliczną sprzedażą, jednakowoż za specjalnem zezwoleniem *Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego.*

P. § 11 rozporządzenia Ministra Skarbu z 8.VII 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 520).

Uliczna sprzedaż wprowadzoną będzie jedynie w miejscowościach i w ramach, wyznaczonych każdocześnie przez *Ministra Skarbu osobnemi rozporządzeniami (obecnie tylko b. zabory rosyjski i austrjacki).*

Prawo wydawania koncesji w określonych ramach przyznaje się *izbom skarbowym względnie upoważnionym przez nie władzom skarbowym.*

Na mocy § 6 rozp. Min. Skarbu z 8 lipca 1925 r. o rewizji koncesyj na sprzedaż przedmiotów, objętych mon. tyt. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 520) uprawnienia, przewidziane w ust. 4 § 5 przeszły na Dyr. P. Mon. Tyt.

Uprawnienia z § 5 ust. ost. przysługują obecnie urzędom akcyz i monop. (patrz uwagę do § 9).

§ 6. Obok wymienionych w poprzednich §§ przedsiębiorstw publicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych istnieć będą t. zw. „domowe sprzedaże wyrobów tytoniowych", „czasowe sklepy tytoniowe" i „koszarowe sprzedaże wyrobów tytoniowych".

I. „Domowe sprzedaże wyrobów tytoniowych" są to sprzedaże detaliczne w restauracjach, kawiarniach, cukierniach, herbaciarniach, mleczarniach, bufetach kolejowych i t. p. przedsiębiorstwach.

Przedsiębiorstwa te nie mogą otrzymywać koncesji na zwykłe sklepy tytoniowe, lecz tylko na „domowe sprzedaże wyrobów tytoniowych". W sprzedażach tych wolno wyroby tytoniowe przechowywać wyłącznie

tylko w przeznaczonych na ten cel oszklonych szafkach lub skrzynkach, które w widocznem miejscu mają być zaopatrzone w godło państwowe (biały orzeł w czerwonem polu) i napis „domowa sprzedaż wyrobów tytoniowych". Ze wspomnianej szafki lub skrzynki wolno przedsiębiorcy wyroby tytoniowe wyjmować tylko celem bezpośredniej sprzedaży gościom restauracyjnym przy ladzie (bufecie), albo też celem przeniesienia ich do małej skrzynki (zwykle na pasach) roznoszonej przez służbę między gości, siedzących przy stolikach, dla ich wygody, i te skrzynki muszą mieć ten sam napis i to samo godło, co wyżej wymienione. Jedno przedsiębiorstwo restauracyjne lub t. p. posiadające koncesję, *względnie narazie w jej zastępstwie przepisaną klauzulę na duplikacie zgłoszenia* (patrz § 9), może mieć tylko jedną skrzynkę względnie szafkę stałą (bufetową) i jedną przenośną dla wygody gości. Na większą ilość skrzynek przenośnych może zezwolić tylko w wyjątkowych wypadkach większym przedsiębiorstwom *izba skarbowa*. W skrzynkach tych wolno przechowywać i między gości rozprzedawać tylko papierosy i cygara, nie zaś tytonie krajane lub machorkę. Zaopatrywać się w nie winni przedsiębiorcy w sposób przepisany dla sklepów tytoniowych publicznych. Po za skrzynką, wzgl. szafką, nie wolno im przechowywać wyrobów tytoniowych nigdzie w całem przedsiębiorstwie (restauracji, kawiarni, cukierni lub t. p.), nie wolno im też papierosów i cygar sprzedawać konsumentom innym, jak gościom swego przedsiębiorstwa głównego.

W zakładach restauracyjnych, piwiarniach i innych zakładach gastronomicznych, posiadających zarazem koncesję na domową sprzedaż wyrobów tytoniowych, opłata za usługę przy podawaniu wyrobów tytoniowych gościom do stołów nie może przekraczać 10% ceny taryfowej. Przy sprzedaży wyrobów tytoniowych bezpośrednio z bufetów w wyżej oznaczonych zakładach żadnych opłat za usługę pobierać nie wolno (rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 28 lutego 1928 r. w sprawie ustalenia rabatu handlowego dla domowych sprzedawców wyrobów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 284).

Patrz również uwagę do § 9.

II. „Czasowe sklepy tytoniowe" są to sprzedaże detaliczne dla urządzeń, trwających tylko przez krótki okres czasu, jak np. festynów na cele dobroczynne, zabaw ludowych, targów, odpustów i t. p.

Koncesje na sklepy powyższe otrzymywać mogą również urządzenia i przedsiębiorstwa, obliczone na dłuższy okres swego istnienia jak np. niestałe wystawy, budowy kolei, regulacje rzek i t. p.

Sklepy takie nie potrzebują mieć osobnego lokalu lecz zawsze winny być zaopatrzone w godło państwowe i stosowny napis. Mogą też być prowadzone w skrzynkach inwalidzkiej ulicznej sprzedaży lub analogicznie jak przy „domowej sprzedaży wyrobów tytoniowych" (§ 6 ust. I).

III. „Koszarowe sprzedaże wyrobów tytoniowych" są to sprzedaże detaliczne (sklepy tytoniowe) w zabudowaniach koszar wojskowych dla wyłącznego aprowidowania w wyroby tytoniowe żołnierzy danej jednostki wojskowej. Sprzedaże powyższe mają być nadawane spółdzielniom wojskowym (gospodom żołnierskim) względnie osobom przez władze wojskowe wskazanym.

W prośbach o nadawanie takich koncesji winien dowódca danej jednostki wojskowej stwierdzić, że kompetująca o koncesję spółdzielnia (gospoda) jest rzeczywiście czynną, wzgl. w wypadku, gdy o koncesję stara się osoba prywatna — że uprawnioną jest ona ze strony władz wojskowych do prowadzenia w zabudowaniach koszarowych na własny rachunek gospody t. zw. kantyny wojskowej.

Za należyte prowadzenie koszarowej sprzedaży wyrobów tytoniowych odpowiedzialny jest — o ile ta nadaną została spółdzielni wojskowej (gospodzie żołnierskiej) — prócz sprzedawcy także dowódca danej jednostki wojskowej.

IV. Prawo udzielania koncesji na przedsiębiorstwa, wymienione ad I, II i III przyznaje się *izbom skarbowym, wzgl. upoważnionym przez nie władzom skarbowym.*

Patrz drugą uwagę do § 5.

§ 7. Prócz powyższych specjalnych przepisów stosować się winni sprzedawcy, wymienieni w §§ 5 i 6, do ogólnych norm i obowiązków, ustalonych dla sprzedawców w niniejszem rozporządzeniu.

§ 8. Oprócz podanego powyżej podziału przedsiębiorstw sprzedaży wyrobów tytoniowych (przedsiębiorstwa publicznej sprzedaży i sklepy domowe, przedsiębiorstwa hurtowe i sklepy tytoniowe) dzieli się je w rozumieniu niniejszego rozporządzenia na przedsiębiorstwa sprzedaży samoistne i niesamoistne. Samoistnemi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są te przedsiębiorstwa, które oprócz wyrobów tytoniowych, znaczków stemplowych i pocztowych, tudzież losów państwowej loterji sprzedają tylko gazety i inne perjodyczne czasopisma, karty do gry, przybory do palenia i pisania (papier listowy, koperty, widokówki).

Przedsiębiorstwa połączone ze sprzedażą innych artykułów będą uważane za niesamoistne.

B. Koncesje.

§ 9. Sprzedaż wyrobów tytoniowych dozwoloną jest tylko obywatelom Państwa Polskiego, którzy po myśli art. 13 ustawy o monopolu tytoniowym, otrzymali wzgl. otrzymają na to koncesje od kompetentnych władz skarbowych. *Do czasu definitywnego uregulowania tych spraw w drodze następnych rozporządzeń wszystkie koncesje na sprzedaż wyrobów tytoniowych uważane będą za prowizoryczne.* Koncesje te opiewać winny na ściśle oznaczony lokal, łatwo z ulicy dostępny, z osobnem wejściem frontowem. Lokal ten winien być ponadto widny i suchy tak, by przechowywane w nim wyroby tytoniowe nie ulegały zepsuciu. Tylko w wyjątkowych wypadkach przy sprzedażach detalicznych będą mogły mieć odnośne przedsiębiorstwa lokal bez wejścia wprost z ulicy, lecz z oknem sprzedawczem, wychodzącem na ulicę.

Na zmianę lokalu zezwolić może tylko władza, która wydała koncesję, przyczem zezwolenie to musi być na koncesji wyraźnie zaznaczone.

Zasadniczym warunkiem posiadania koncesji jest faktyczne i stałe jej wykonywanie. W razie niewykonywania z własnej winy przedsiębiorstwa sprzedaży przez czas dwu miesięcy, koncesja sama przez się wygasa, a kompetentna władza skarbowa winna odnośny dokument koncesyjny ściągnąć od koncesjonarjusza.

Ustępy 4 i 5 utraciły moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 grudnia 1924 r. w przedmiocie rewizji uprawnień (koncesyj) na sprzedaż przedmiotów, objętych monopolem państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 1022 oraz Nr. 8 z 1928 r. poz. 55).

Nadawanie koncesyj: 1) na hurtową sprzedaż wyrobów tytoniowych należy do izby skarbowej, 2) na detaliczną sprzedaż — do urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych (p. § 42 punkt 12 i § 66 punkt 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych — Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 583 oraz § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 19 września 1927 r. w sprawie ustalenia kompetencji władz skarbowych do nadawania i cofania koncesyj na sprzedaż wyrobów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 794).

§ 10. Każde przedsiębiorstwo publicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych na całym obszarze Państwa Polskiego winno wywiesić w terminie jednego miesiąca od ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w swym lokalu sprzedażnym na widocznem miejscu koncesję wzgl. zastępujący ją dokument i każdocześnie obowiązujący cennik (taryfę) wyrobów tytoniowych. Nakłady obowiązującego cennika *zarządzać mają izby skarbowe według wzorów nadsyłanych im przez Generalną Dyrekcję Monopolu Tytoniowego*, i wydawać wszystkim sprzedawcom wyrobów tytoniowych za zwrotem własnych kosztów nakładu.

Obecnie Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego drukuje nakłady obowiązującego cennika i rozsyła je rejonowym hurtowniom tytoniowym.

Sklepom tytoniowym (detalicznym sprzedażom wyrobów tytoniowych) i hurtowniom tytoniowym wolno zapasy wyrobów tytoniowych przechowywać tylko w lokalach wymienionych w koncesji. Jeżeli ze względu na obecne trudne stosunki mieszkaniowe hurtownik wzgl. detalista, podlegający po myśli §§ 15, 20 i 24 niniejszego rozporządzenia tym samym przepisom co hurtownicy, nie mógłby swego zapasu przeznaczonego dla hurtowej sprzedaży pomieścić w lokalu wymienionym w koncesji, w takim razie może towar taki umieścić w innym odpowiednim lokalu, o ile uzyska na to przedtem zezwolenie miejscowo kompetentnej władzy sprzedaży *(dyrekcji okręgu skarbowego wzgl.* urzędu akcyz i monopolów).

Władze powyższe winny posiadać stale dokładną ewidencję lokali, w których znajdują się wspomniane zapasy wyrobów tytoniowych.

§ 11. Hurtownicy i detaliści tytoniowi obowiązani są prowadzić swe przedsiębiorstwa osobiście ewentualnie przy pomocy pomocnika (ów), za którego czynności w przedsiębiorstwie są odpowiedzialni.

Jako pomocnicy przyjmowani być winni przedewszystkiem inwalidzi wojenni, wdowy i sieroty po poległych lub po inwalidach wojennych, oczywiście, o ile mają potrzebne kwalifikacje, w braku zaś powyższych inne ukwalifikowane osoby posiadające obywatelstwo polskie.

Zezwolenia na przyjęcie pomocników udzielać będą na wnioski sprzedawców *izby skarbowe i wydział skarbowy województwa śląskiego.* Zatrudnieni już w chwili ogłoszenia tego rozporządzenia ukwalifikowani pomocnicy sprzedaży winni być na wnioski sprzedawców w każdym razie zatwierdzeni — o ile tylko przeciw osobom ich nie zachodzą jakie przeszkody.

Nadto wolno sprzedawcom wyrobów tytoniowych używać zawsze jako pomocników w swych przedsiębiorstwach członków swych rodzin. W razie urzędownie stwierdzonej choroby hurtownika wzgl. właściciela sklepu tytoniowego, uniemożliwiającej mu zupełnie osobiste zajmowanie się przedsiębiorstwem choćby przy pomocy osób wyżej wymienionych lub zmuszającej go do wyjazdu, będzie mogła udzielać *Generalna Dyrekcja Monopolu Tytoniowego* dla hurtowników, *izby skarbowe zaś i wydział skarbowy województwa śląskiego* dla detalistów pozwolenia na prowadzenie przedsię-

biorstwa przez zastępcę nie dłużej jednak jak na przeciąg sześciu miesięcy jednorazowo.

W nagłych uwzględnienia godnych wypadkach może najbliższa władza sprzedaży *(dyrekcja okręgu skarbowego wzgl.* urząd akcyz i monopolów) zezwolić hurtownikowi względnie właścicielowi sklepu tytoniowego na prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę, nie dłużej jednak jak na okres dwu miesięcy.

Wymienione w § 11 kompetencje Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego, izby skarbowej i wydziału skarbowego województwa śląskiego zostały przekazane urzędom skarbowym akcyz i monopolów państwowych (p. § 66 punkt 14 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588).

§ 12. Na zarządzenie miejscowo kompetentnej dyrekcji poczt i telegrafów będzie każdy publiczny sklep tytoniowy obowiązany do sprzedaży znaczków pocztowych. Władza skarbowa może nań nałożyć obowiązek sprzedaży znaczków stemplowych.

W końcu na żądanie Generalnej Dyrekcji Loterji Państwowej będą sklepy obowiązane do sprzedaży losów państwowych loterji.

Sprzedawcy obowiązani są w takich wypadkach stosować się do postanowień odnośnych instrukcji sprzedaży znaczków pocztowych, stemplowych lub instrukcji loteryjnych.

Oprócz znaczków stemplowych sklepy tytoniowe sprzedają urzędowe blankiety wekslowe (p. § 21 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 listopada 1926 r., zawierającego przepisy wykonawcze do ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych — Dz. U. R. P. Nr. 123 poz. 713).

§ 13. Przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów tytoniowych są obowiązane do stosowania się do wszelkich ogólnych lub szczegółowych zarządzeń kompetentnych władz i organów kontrolnych, wydawanych po myśli niniejszej instrukcji wzgl. późniejszych zarządzeń Ministerstwa Skarbu lub *Generalnej* Dyrekcji Monopolu Tytoniowego. Sprzedawca winien dalej zawsze zachowywać się w odpowiedni sposób wobec stykających się z nim w wykonaniu służby organów władzy i rewidujących osób urzędowych, tudzież dozwalać im przystępu do lokalu przedsiębiorstwa i badania zapasów i zapisków.

§ 14. Wszyscy sprzedawcy obowiązani są do regularnej opłaty przypadających od tych przedsiębiorstw patentów i podatków.

Przy wydawaniu koncesji należy *prócz przypadającej należytości stemplowej* pobierać od koncesjonarjusza zwrot kosztów druku koncesji. Co do czasu wykonywania sprzedaży winni wszyscy sprzedawcy wyrobów tytoniowych stosować się do specjalnie wydawanych w tym kierunku zarządzeń.

Na mocy art. 141 punkt 13 lit. b) i art. 154 ust. 2 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570) koncesje tytoniowe są wolne od opłat stemplowych.

Co do transportu legalnie nabytych wyrobów tytoniowych, to koncesjonarjusze mogą oczywiście bez osobnych zezwoleń przewozić je do siedzib swych przedsiębiorstw, obowiązani są jednak na każde żądanie

organów kontrolnych wykazać się w wiarygodny sposób z posiadania koncesji. Natomiast osoby przyjmujące takie wyroby tytoniowe do przewozu muszą za każdym razem otrzymać stosownie do postanowień art. 5 pkt. c. ustawy monopolowej na to osobne pisemne zezwolenia, które wydawać będą miejscowo powołane urzędy akcyz i monopoli, *względnie dyrekcje okręgów skarbowych.*

II. SZCZEGÓŁOWE POSTANOWIENIA DLA WOJEWÓDZTW: POZNAŃSKIEGO I POMORSKIEGO ORAZ GÓRNOŚLĄSKIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

§ 15. Ustępy 1 i 2 utraciły moc obowiązującą (p. § 1 — 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24 lutego 1925 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego — Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 193).

(ust. 3). Hurtownicy nietylko są uprawnieni ale i obowiązani do stałego prowadzenia swych przedsiębiorstw.

Ustęp 4 utracił moc obowiązującą (p. § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu, powołanego w uwadze do ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu).

Ustępy 5 i 6 utraciły moc obowiązującą z chwilą utworzenia hurtowni tytoniowych na obszarze woj. poznańskiego i pomorskiego (p. § 2 ust. 3, § 4, 6 rozp. Min. Skarbu z 6 lutego 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 161 — oraz § 1 rozp. Min. Skarbu z 24 lutego 1925 r. — Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 193).

(ust. 7). Na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwo śląskiego mogą sprzedawcy wyrobów tytoniowych sprzedawać tytonie krajane i papierosy *tak prywatnej jak* i rządowej produkcji wyłącznie tylko w całych (zamkniętych) opakowaniach zaopatrzonych opaską monopolową wzgl. etykietą fabryki rządowej — o ile w tym względzie nie wydała lub nie wyda *Generalna* Dyrekcja Monopolu Tytoniowego odmiennych zarządzeń.

Na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 17 maja 1923 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 531) koncesjonowani sprzedawcy wyrobów tytoniowych mogą sprzedawać na sztuki papierosy produkcji rządowych fabryk, przyczem w sprzedaży może być otwarte jedynie jedno opakowanie każdego gatunku papierosów.

(ust. 8). Odnośnie do sposobu sprzedaży cygar na powyższych obszarach obowiązywać będą wydawane każdocześnie przez Ministerstwo Skarbu zarządzenia.

§ 16 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 17. Wydawanie wszelkich nowych koncesji — oprócz wymienionych w §§ 5 i 6 — jest dopuszczalne tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach i jest zastrzeżone *Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego*, przyczem prawo bezwzględnego pierwszeństwa będą mieć osoby i instytucje wymienione w § 23 ust. 1.

P. uwagę pod § 9.

§ 18. Przedsiębiorstwa sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarach województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego winny w ciągu miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia wywiesić nad wejściem do swoich lokali godło państwowe (biały orzeł w czerwonem polu) z napisem „Sprzedaż wyrobów tytoniowych" i to bez względu na to, czy przedsiębiorstwo jest hurtowem czy detalicznem.

Na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 17 maja 1923 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 531) sprzedawcy są obowiązani nadto do umieszczania napisów ze swojem imieniem i nazwiskiem, zamieszczanie zaś wszelkich innych napisów lub nazw firmy jest wzbronione.

§ 19 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 24 grudnia 1924 r. w sprawie ustalenia wzorów ksiąg poborowych sprzedawców wyrobów tytoniowych i prowadzenia tychże ksiąg — Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 7 poz. 53).

Od czasu utworzenia rejonowych hurtowni tytoniowych w Górnośląskiej części Województwa Śląskiego obowiązują tam przepisy wydane dla Cieszyńskiej części tegoż województwa.

III. SZCZEGÓŁOWE POSTANOWIENIA DLA B. ZABORU ROSYJSKIEGO.

A. Na obszarach m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego.

§ 20 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 6 lutego 1924 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 161).

§ 21. (Ust. 1, 2, 4 i 5). Każde przedsiębiorstwo publicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych (hurtownia, sklep tytoniowy) na terenie m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego, obowiązane jest najdalej w ciągu jednego miesiąca po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia nad wejściem do swego lokalu zamieścić godło państwowe (w czerwonem polu biały orzeł) z zamieszczonym u dołu napisem, podającym rodzaj przedsiębiorstwa, a więc „hurtownia tytoniowa" lub „sklep tytoniowy". Nikomu, kto koncesji opiewającej na takie przedsiębiorstwo nie posiada, nie wolno takiego godła wywieszać.

P. uwagę pod § 18.

Jeśli lokal sprzedaży przedsiębiorstwa detalicznego nie posiada osobnego wejścia od ulicy, lecz sprzedaż odbywa się przez okno, wychodzące na ulicę (§ 9), winno wspomniane godło wraz z napisem być zamieszczone nad oknem — okno zaś same (lub jego ćwiartka) musi mieć blaszane lub drewniane drzwiczki, pomalowane w pasy biało-czerwone, przez które to drzwiczki sprzedaż winna się odbywać.

Ustęp 3 utracił moc obowiązującą (p. uwagę do § 19).

Sprzedaż tytoniu krajanego i papierosów na obszarze m. stoł. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego odbywać się może wyłącznie w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych znakiem monopolowym względnie etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych.

P. uwagę pod ustępem 7 § 15.

Odnośnie do sposobu sprzedaży cygar na powyższym obszarze obowiązywać będą wydawane każdocześnie przez Ministra Skarbu zarządzenia.

§ 22 ustępy 1 i 2 utraciły moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

(Ust. 3). Wydawanie wszelkich nowych koncesji — oprócz wymienionych w §§ 5 i 6 — jest dopuszczalne tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach i jest zastrzeżone *Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego*, przyczem prawo bezwzględnego pierwszeństwa będą mieć osoby i instytucje wymienione w § 23 ust. 1).

P. uwagę pod § 9.

§ 23. Jeśli na obszarze województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego opróżni się jaka rejonowa hurtownia wyrobów tytoniowych, czy to wskutek cofnięcia koncesji, czy też w jaki inny sposób (np. wskutek zrzeczenia się, śmierci koncesjonarjusza), obsadzi natychmiast miejscowa *właściwa izba skarbowa* to przedsiębiorstwo tymczasowo tak, by w funkcjonowaniu hurtowni rejonowej nie zaszła przerwa. Tymczasowe zawiadowstwo przedsiębiorstwa (oczywiście na rachunek tymczasowego zawiadowcy) poruczać zatem należy zawsze tylko takim osobom, które dysponują odpowiednim kapitałem własnym lub kredytowanym, odpowiednim lokalem (dotychczasowym lokalem przedsiębiorstwa dysponuje bowiem oczywiście dawniejszy sprzedawca lub jego spadkobiercy) i mają inne potrzebne kwalifikacje. Pierwszeństwo przy tych warunkach dawać zawsze należy po myśli postanowień art. 52 i 53 ustawy inwalidzkiej z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 195) spółkom inwalidów wojennych, inwalidom wojennym, narówni z nimi wdowom i sierotom po poległych i inwalidach wojennych jak również stowarzyszeniom spożywczym, kółkom rolniczym i t. p., wdowom i sierotom po oficerach i żołnierzach wojsk polskich, wdowom i sierotom po urzędnikach państwowych lub samorządowych, w końcu zdemobilizowanym oficerom oraz emerytowanym urzędnikom państwowym i oficerom w stanie spoczynku.

P. § 3 rozp. Prezyd. Rzp. z 27 grudnia 1924 r. w przedmiocie rewizji koncesyj (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 1022) oraz § 66 pkt. 6 rozp. Min. Skarbu z 20 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588).

Jeśli chodzi o hurtownię rejonową, która opróżniła się wskutek śmierci przedsiębiorcy, mieć też należy na względzie przy wyborze osoby tymczasowego zawiadowcy członków bliższej rodziny zmarłego hurtownika, co ułatwi rozrachowanie się co do pozostałych ewentualnie w przedsiębiorstwie zapasów wyrobów tytoniowych. Nowoustanowiony tymczasowy hurtownik ma w dniu, wyznaczonym mu przez władzę sprzedaży, rozpocząć prowadzenie hurtowni w lokalu, zatwierdzonym przez tę władzę. Materjały tytoniowe, znajdujące się jeszcze w stanie zdatnym do sprzedaży, jako też skarbowe znaczki wartościowe, ma tymczasowy hurtownik przy interwencji organu władzy skarbowej natychmiast odkupić od swego poprzednika za gotówkę po cenie taryfy, obowiązującej w dniu odkupu zapasów za potrąceniem przepisanej prowizji.

Jeśli zachodzą jakieś wątpliwości co do roszczeń własności na materjałach tytoniowych i wartościowych znaczkach skarbowych (np. w razie śmierci poprzedniego hurtownika) ma odbiorca kwotę odkupna złożyć do depozytu sądowego na rachunek właściciela względnie masy

spadkowej. Postanowienie to odnosi się także do wypadku, gdy poprzednik do oddania ani osobiście się nie jawił, ani nie ustanowił zastępcy, zaopatrzonego w szczegółowo ostemplowane pełnomocnictwo, upoważniające do odbioru pieniędzy.

Gdyby odmówiono oddania materjałów tytoniowych i wartościowych znaczków skarbowych wyda władza sprzedaży natychmiast zarządzenie stosownie do okoliczności danego wypadku, mając na uwadze, że dalsze prowadzenie hurtowni rejonowej przez usuniętego hurtownika lub inną nie upoważnioną osobę podlega sankcjom karnym *art. 32 ustawy o monopolu tytoniowym.*

Art. 32 ustawy o monopolu tytoniowym został zastąpiony przez art. 66 ustawy karnej skarbowej z dn. 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609).

Względem ewentualnego objęcia i odkupienia przedmiotów urządzenia i innych artykułów sprzedaży mają oddający i odbierający przedsiębiorstwo porozumieć się ze sobą wedle przepisów prawno-prywatnych. Zarządzenia władz skarbowych w sprawie tymczasowego obsadzenia opróżnionych rejonowych hurtowni tytoniowych, winne te władze zawsze równocześnie podawać do wiadomości *Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego* i magazynu poborowego i przedłożyć *tej pierwszej* w jaknajkrótszym czasie wnioski na dalsze prowizoryczne obsadzenie.

P. uwagę do ust. 1.

Jeśli na wspomnianym obszarze (b. Kongresówka) opróżni się sklep tytoniowy obsadzać go już wogóle nie należy.

P. § 2 rozp. Min. Skarbu z dnia 8 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 520).

B. Na obszarach Ziemi Wileńskiej i województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego.

§ 24. (ust. 2, 3 i 4).

Ust. 1 utracił moc obowiązującą z chwilą utworzenia w województwach wschodnich b. zaboru ros. rejonowych hurtowni tytoniowych (p. rozporządzenie powołane w uwadze do § 20, w szczególności § 6).

Nabyte wyroby tytoniowe hurtownie tytoniowe mogą sprzedawać częściowo detalicznie we własnych sklepach detalicznych — o ile je już obecnie posiadają — konsumentom po cenach taryfowych, resztę zaś pozbywać za opustem ustalonym przez Ministra Skarbu prowizji detalicznej innym sprzedawcom detalicznym (sklepom tytoniowym) na obszarze tego samego b. zaboru. Narazie wolno im też odstępować wyroby nabyte w powyżej podany sposób innym hurtownikom tego samego zaboru.

Hurtownicy nietylko są uprawnieni ale i obowiązani do stałego prowadzenia swych przedsiębiorstw.

Pierwsze dwa zdania ustępu 4 utraciły moc obowiązującą (p. uwagę do ustępu 1).

Tak hurtowników, jak detalistów, obowiązują ponadto ogólne przepisy, wydane dla sprzedawców na obszarach m. st. Warszawy i województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego (obowiązek prowadzenia ksiąg i t. p.) z tą różnicą, że nad przedsiębiorstwem sprzedaży winni wywiesić w ciągu miesiąca od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia godło państwowe z napisem „Sprzedaż wyrobów tytoniowych" bez względu na to, czy sprzedaż ma charakter hurtowy czy detaliczny.

P. uwagę pod § 18.

§ 25 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 26. Wydawanie wszelkich nowych koncesji — oprócz wymienionych w §§ 5 i 6 — jest dopuszczalne tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach i jest zastrzeżone *Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego*, przyczem prawo bezwzględnego pierwszeństwa będą mieć osoby i instytucje wymienione w § 23 ustęp 1.

P. uwagę pod § 9.

§ 27. Sprzedaż tytoniu krajanego i papierosów na obszarze Ziemi Wileńskiej i województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego odbywać się może wyłącznie w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych znakiem monopolowym, względnie etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych.

P. uwagę pod ustępem 7 § 15.

Odnośnie do sposobu sprzedaży cygar na powyższych obszarach obowiązywać będą wydawane każdocześnie przez Ministra Skarbu zarządzenia.

IV. SZCZEGÓŁOWE PRZEPISY DLA OBSZARÓW WOJEWÓDZTW: KRAKOWSKIEGO, LWOWSKIEGO, STANISŁAWOWSKIEGO I TARNOPOLSKIEGO ORAZ CIESZYŃSKIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO.

§ 28. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego mają tak władze skarbowe jak i sprzedawcy wyrobów tytoniowych prócz zarządzeń wprowadzonych w niniejszem rozporządzeniu dla całego obszaru Państwa (§§ 1—14) stosować się aż do dalszego zarządzenia również do postanowień poaustrjackich przepisów:

a) dla składników,
b) dla trafikantów,
c) o obsadzaniu trafik

i do odnośnych instrukcji i pouczeń (rozporządzenie byłego austrjackiego Ministerstwa Skarbu z dnia 10 czerwca 1911 r. L. 43899 — Dz. rozp. byłego austrjackiego Ministerstwa Skarbu Nr. 103 z 1911 r.) — o ile przepisy te nie stoją w sprzeczności z postanowieniami obowiązującej ustawy monopolowej z dnia 1 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 409) i niniejszego rozporządzenia. Winnych przekroczeń tych przepisów karać należy w miejsce kar w nich przewidzianych po myśli *art. 33 ustawy monopolowej grzywnami do 10.000 mk.* — o ile nie zagraża za nie kara cofnięcia koncesji lub inna surowsza kara.

Art. 33 ustawy monopolowej został zastąpiony przez art. 67—69 ustawy karnej skarbowej z dn. 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609).

Postanowienia § 50 — 56 i 73 wspomnianych poaustrjackich „Przepisów dla składowników" dotyczących tytoniu „limito" znosi się.

Co do sposobu poboru przez sprzedawców wyrobów tytoniowych z magazynów i fabryk rządowych *względnie prywatnych* w innych dzielnicach

obowiązywać będą te same normy, które ustanowiono w *§ 20 ustęp 1* dla obszarów województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego i kieleckiego.

P. uwagę do § 20.

Obwieszczenia konkursowe na opróżnione przedsiębiorstwa sprzedaży (§ 9 przepisów o obsadzaniu tych przedsiębiorstw) nie będą na przyszłość ogłaszane w dziennikach urzędowych, — lecz tylko wywieszane na tablicy urzędowej władzy sprzedaży i urzędu gminnego w siedzibie przedsiębiorstwa sprzedaży.

§ 29. Na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego sprzedaż wyrobów tytoniowych odbywać się może:

a) tytoniu, wyłącznie w zamkniętych opakowaniach, zaopatrzonych opaską monopolową względnie etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryk rządowych,

b) *papierosów prywatnych fabryk wyłącznie w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych opaską monopolową;* sprzedaż zaś papierosów fabryk rządowych odbywać się może aż do dalszego zarządzenia Ministerstwa Skarbu na sztuki,

c) co do sposobu sprzedaży cygar obowiązywać będą wydawane każdocześnie przez Ministra Skarbu zarządzenia.

V. POSTANOWIENIA KARNE.

§ 30. Naruszenia postanowień niniejszego rozporządzenia podlegają karom przewidzianym w *art. 33 ust. 2 ustawy monopolowej.*

Art. 33 ust. 2 ustawy monopolowej został zastąpiony przez art. 69 ustawy karnej skarbowej z dn. 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609), który przewiduje kary umowne. Na podstawie tego art. oraz zobowiązań, wynikających z dokumentu koncesyjnego, Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego upoważniła kompetentną władzę skarbową do nakładania na sprzedawców wyrobów tytoniowych za przekroczenia: 1) kary pieniężnej (grzywny konwencjonalnej) od 5 zł. do 100 zł., a przy powtórzeniu — do 200 zł., 2) utraty koncesji, natychmiastowej lub za wypowiedzeniem (Okólnik Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dn. 21 grudnia 1926 r. Nr. 35615/IV/26).

§ 31. Z postanowieniami niniejszego rozporządzenia winny kompetentne władze skarbowe (izby skarbowe względnie urzędy akcyz i monopolów *lub dyrekcje okręgów skarbowych,* a w województwie śląskiem tamtejszy wydział skarbowy) obznajomić wszystkich sprzedawców wyrobów tytoniowych swych okręgów. Sprzedawcy winni na arkuszu, wspólnym dla każdego okręgu administracyjnego, stwierdzić protokólarnie swemi podpisami, że przepisy te przyjęli do wiadomości.

P. § 1 rozp. Min. Skarbu z dnia 1 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 263.)

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 27 listopada 1926 r. o organizacji Polskiego Monopolu Tytoniowego (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 742).

Załącznik 1 do rozp. Min. Skarbu z dnia 20 marca 1923 r. poz. 285.

PROWIZORYCZNE PRZEPISY

dla ulicznych sprzedawców papierosów (skrzynkarzy).

1) Każdy uliczny sprzedawca papierosów musi posiadać koncesję na sprzedaż, wydaną mu przez *właściwą izbę skarbową, względnie upoważnione przez nią władze skarbowe*. Nadto opłacić winien przepisane należytości patentowe i podatkowe.

P. uwagę do ust. 5 § 5.

2) Uliczna sprzedaż odbywać się może tylko ze skrzynek, odpowiadających ściśle przepisanemu ogólnie wzorowi, jak również wyłącznie na stanowisku (miejscu sprzedaży) podanem w koncesji. Zmiana stanowiska dozwoloną jest tylko za zezwoleniem władzy skarbowej, która koncesję wydała; zmiana taka winna być wyraźnie uwidoczniona w koncesji. Każda skrzynka ma być zaopatrzona w numer bieżący, a sprzedawca względnie jego upoważniony przez władzę skarbową zastępca ma mieć przy sobie w czasie sprzedaży wydany *przez izbę skarbową względnie* przez właściwy urząd akcyz i monopoli *lub dyrekcję okręgu skarbowego* zapisek rewizyjny, zaopatrzony tym samym numerem porządkowym. Zapisek ten winien być na każde żądanie organów kontrolnych (kontrola skarbowa, celna i ewent. upoważnione organa policyjne) okazywanym, a powyższe organa kontrolne wpisywać będą w zapisku tym w krótkich słowach swe uwagi o spostrzeżonych nieformalnościach sprzedaży lub przekroczeniach. Jeżeli nieformalności te po drugiej rewizji nie zostaną usunięte, złoży organ kontrolujący o tem sprawozdanie swej przełożonej władzy celem wydania stosownych zarządzeń, względnie porozumienia się z powołaną władzą skarbową. Okoliczność tę zanotuje też wspomniany organ kontrolujący w zapisku rewizyjnym.

P. § 66 pkt. 8 rozp. z 20.VI 1927 r. (Nr. 66 poz. 588) oraz uwagę do § 31

3) W przepisanem miejscu, na frontowej stronie skrzynki, winna być umieszczona za szkłem koncesja na sprzedaż.

4) Skrzynka musi być utrzymywaną stale w dobrym stanie i czystości. W skrzynkach wolno przechowywać oprócz papierosów tylko zapałki, przechowywanie innych towarów jest bezwarunkowo wzbronione. Nie wolno też ulicznym sprzedawcom sprzedawać cygar i tytoniu krajanego.

5) a) Na obszarze całego Państwa z wyjątkiem obszarów województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego dozwoloną jest tylko sprzedaż papierosów w opakowaniach zamkniętych, zaopatrzonych opaską (znak) monopolową lub etykietą, wskazującą pochodzenie z fabryki rządowej; *sprzedaż na sztuki jest wzbronioną;*

Koncesjonowani sprzedawcy wyrobów tytoniowych mogą sprzedawać papierosy na sztuki, przyczem w sprzedaży może być otwarte jedynie jedno opakowanie każdego gatunku papierosów (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 17 maja 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 531).

b) na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego mogą uliczni sprzedawcy sprzedawać wyłącznie papierosy rządowej produkcji i to narazie także na sztuki.

W wypadkach ad a) i b) może *Generalna* Dyrekcja Monopolu Tytoniowego wydać odmienne zarządzenia.

6) Pod względem poboru papierosów będą przydzieleni uliczni sprzedawcy do specjalnie dla nich utworzonych „hurtowni inwalidzkich", w razie zaś braku takich w jakiej miejscowości, zaopatrywani będą wedle norm ogólnych, ustalonych dla sklepów tytoniowych, wzgl. dla sprzedawców wyrobów tytoniowych na danym obszarze.

7) Papierosy sprzedawane być mogą ze skrzynek wyłącznie tylko po obowiązujących taryfowych cenach.

8) Koncesjonowani uliczni sprzedawcy winni wykonywać sprzedaż osobiście.

W wypadku przedłożenia przez ulicznego sprzedawcę świadectwa lekarskiego, stwierdzającego, że z powodu choroby nie może osobiście wykonywać przedsiębiorstwa, będzie mogła władza skarbowa, która koncesję wydała, udzielić mu zezwolenia na przyjęcie zastępcy. Zastępcą takim może być członek najbliższej rodziny koncesjonarjusza względnie w braku takiego inwalida wojenny lub osoba nieposzlakowana i godna zaufania.

Za czynności zastępcy w czasie wykonywania sprzedaży jest odpowiedzialny koncesjonarjusz.

Zastępca winien mieć przy sobie w czasie wykonywania sprzedaży rozporządzenie władzy skarbowej, zatwierdzające go w charakterze zastępcy i wykazywać się niem na każde wezwanie organów kontrolnych.

9) Uliczni sprzedawcy obowiązują się przez fakt przyjęcia koncesji do ścisłego stosowania się do niniejszych prowizorycznych przepisów.

Stwierdzone przekroczenia tych przepisów karane będą niezależnie od innych przewidzianych kar utratą koncesji.

Załącznik 2, zawierający wzory sprawozdań tabelarycznych, utracił moc obowiązującą w związku z wygaśnięciem §§ 16, 22 ust. 1 i 2 oraz § 25 rozporządzenia.

Poz. 286.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 marca 1923 r.

w przedmiocie zmian w rozmieszczeniu ewidencji katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej w Krakowie.

Na zasadzie art. 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) zarządza się co następuje:

§ 1. Zwija się ewidencję katastru podatku gruntowego Gorlice I, a jej agendy przekazuje się ewidencji katastru podatku gruntowego w Bieczu (powiat polityczny Gorlice), którą się równocześnie tworzy.

§ 2. Zwija się ewidencję katastru podatku gruntowego w Radomyślu Wielkim (powiat polityczny Mielec), a jej agendy przekazuje się istniejącej ewidencji katastru podatku gruntowego w Mielcu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 667) połączono ewidencję kat. pod. gr. I i II w Żywcu w jedną ewidencję katastru pod jednolitem kierownictwem z siedzibą w Żywcu, oraz zwinięto: 1) ewidencję kat. pod. gr. w Krościenku z przekazaniem jej agend ewidencji kat. pod. gr. w Nowym Targu; 2) ewidencję kat. pod. gr. w Liszkach z przekazaniem jej agend ewidencji kat. pod. gr. w Podgórzu — Krakowie, która następnie rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 12 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 909) została zwinięta, a agendy jej przekazane ewidencji katastru pod. gr. Kraków I z wyjątkiem gmin należących do powiatu sądowego Liszki, w którym na mocy powołanego rozporządzenia, przywrócono ewidencję katastru pod. grunt.; 3) ewidencję kat. pod. gr. w Muszynie z przekazaniem jej agend ewidencji kat. pod. gr. w Starym Sączu; 4) ewidencję kat. pod. gr. w Tuchowie z przekazaniem jej agend ewidencji kat. pod. gr. w Tarnowie; następnie rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 12 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 909) przywrócono ewidencję w Tuchowie.

Nadto rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 22 maja 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 309) zniesiono ewidencję kat. pod. gr. w Kętach z przekazaniem jej agend ewidencji kat. pod. gr. w Białej.

Poz. 287.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 marca 1923 r.

w przedmiocie ustawiania w rektyfikacjach i gorzelniach na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, lubelskiego i kieleckiego aparatów kontrolno-mierniczych wytwórni krajowych.

Uzupełnione rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 26 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 901) utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14 maja 1927 r. w sprawie aparatów kontrolnych w gorzelniach — Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 413).

Poz. 288.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 marca 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie podziału terytorjum Ziemi Wileńskiej i województw: białostockiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego na okręgi i obwody inspekcji pracy, oraz w przedmiocie zmiany rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dn. 17 lutego 1921 r. w przedmiocie nowego podziału b. Królestwa Kongresowego i b. obwodu białostockiego na okręgi i obwody inspekcji pracy stosownie do podziału tego obszaru na województwa i starostwa (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 131).

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie tegoż Ministra z dn. 20 lutego 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa w sprawie podziału terytorjalnego Rzeczypospolitej Polskiej na okręgi i obwody Inspekcji Pracy — Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 397).

Poz. 289.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 414 z 1921 r.).

Poz. 290.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 14 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie należytości znawców-lekarzy w b. zaborze austrjackim.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia tegoż Ministra z dn. 7 czerwca 1924 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych o opłatach za czynności sądowo-lekarskie na obszarach, na których obowiązują ros. ustawa postępowania karnego z 1864 r. i austr. ustawa o postępowaniu karnem z 1873 r. (Dz. U R. P. Nr. 49 poz. 501).

Poz. 291.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 16 kwietnia 1923 r.

w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1924 r. w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu i górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 982).

24 kwietnia **Nr. 43.** rok 1923.

Poz. 292.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

w przedmiocie kosztów sądowych i opłat w województwach: poznańskiem i pomorskiem.

Art. 1. Niemiecka ustawa o kosztach sądowych z dnia 18 czerwca 1878 r. (Dz. Ust. Rzeszy niem. 1878 r. str. 141, 1881 str. 178, 1898 str. 659, 1909 str. 475, 1916 str. 1263) ulega zmianom następującym:

I. Cyfry:
a) określające najniższą i najwyższą granicę wymiaru (§ 80 b ust. 1 i 2),
b) określające opłaty stałe i wysokość zaliczki (§ 68 ust. 1, §§ 69, 70, 71, 72, 75, 80, 83 ust. 1 i 2, § 85 ust. 3),
c) określające wartość przedmiotu sporu przy roszczeniach innych, niż majątkowe oraz najniższą i najwyższą granicę jej oznaczenia (§ 10 ust. 1) — podwyższa się dwa tysiące razy.

Na zasadzie § 2 rozp. Rady Ministrów z 25 lutego 1924 r. o zastosowaniu złotego do kosztów i opłat sądowych w województwach: poznańskiem i pomorskiem (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 187) wszelkie kwoty w markach polskich, wymienione w powyższej ustawie winny być przeliczone na złote w ten sposób, że w miejsce kwot w markach polskich wstępuje taka kwota w złotych, jaka wypadnie z podzielenia tych kwot marek polskich przez tysiąc o ile dalsze przepisy powołanego rozporządzenia nie stanowią inaczej.

II. § 5 otrzymuje brzmienie następujące:
„Żądanie dodatkowe kosztów sądowych z powodu mylnego wymiaru jest dopuszczalne tylko wtedy, jeżeli o wymiarze sprostowanym zawiadomiono zobowiązanego do zapłaty przed upływem trzeciego roku kalendarzowego po prawomocnem lub ostatecznem załatwieniu postępowania".

III. § 7 otrzymuje brzmienie następujące:
„Najniższa kwota opłaty wynosi, nie naruszając przepisu § 59 ust. 2 — czterdzieści groszy. Kwoty groszy niepodzielne przez dziesięć zaokrągla się wzwyż do kwoty podzielnej przez dziesięć".

W pkt. III § 7 przytoczono w brzmieniu nadanem mu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 lutego 1924 r.

IV. Ustęp drugi § 8 otrzymuje brzmienie następujące:
„Pełna opłata wynosi przy przedmiotach o wartości:

1)				do	20	zł.	włącznie	2	zł.
2)	powyżej	20	zł.	„	60	„	„	3	„
3)	„	60	„	„	120	„	„	6	„
4)	„	120	„	„	200	„	„	9	„
5)	„	200	„	„	300	„	„	15	„
6)	„	300	„	„	450	„	„	20	„
7)	„	450	„	„	650	„	„	25	„
8)	„	650	„	„	900	„	„	35	„
9)	„	900	„	„	1.200	„	„	45	„
10)	„	1.200	„	„	1.600	„	„	55	„
11)	„	1.600	„	„	2.100	„	„	65	„
12)	„	2.100	„	„	2.700	„	„	75	„
13)	„	2.700	„	„	3.400	„	„	90	„
14)	„	3.400	„	„	4.300	„	„	105	„
15)	„	4.300	„	„	5.400	„	„	125	„
16)	„	5.400	„	„	6.700	„	„	145	„
17)	„	6.700	„	„	8.200	„	„	155	„
18)	„	8.200	„	„	10.000	„	„	180	„

Dalsze klasy wartości podnosi się po 2.000 z ł., a stawki opłat w stopniach do 100.000 z ł. włącznie po 30 z ł., zaś powyżej 100.000 po 20 z ł.".

V. § 62 otrzymuje brzmienie następujące:

„Za postępowanie w pierwszej instancji pobiera się, jeżeli nałożono grzywnę lub karę pozbawienia wolności, w wymiarze:

1) do 20 z ł. włącznie lub 1 do 10 dni włącznie . . . 10 z ł.
2) powyżej 20 z ł. do 30 z ł. włącznie lub powyżej 10 do 14 dni włącznie . . . . . 20 „
3) powyżej 30 z ł. do 60 z ł. włącznie lub powyżej 14 dni do 4 tygodni włącznie . . . . . 40 „
4) powyżej 60 z ł. do 150 z ł. włącznie lub powyżej 4 do 6 tygodni włącznie . . . . . 60 „
5) powyżej 150 z ł. do 300 z ł. włącznie lub powyżej 6 tygodni do 3 miesięcy włącznie . . . . . 90 „
6) powyżej 300 z ł. do 500 z ł. włącznie lub powyżej 3 do 6 miesięcy włącznie . . . . . 120 „
7) powyżej 500 z ł. do 1.000 z ł. włącznie lub powyżej 6 miesięcy do 1 roku włącznie . . . . . 150 „
8) powyżej 1.000 z ł. do 1.500 z ł. włącznie lub powyżej 1 do 2 lat włącznie . . . . . 200 „
9) powyżej 1.500 z ł. do 3.000 z ł. włącznie lub powyżej 2 do 3 lat włącznie . . . . . 260 „
10) powyżej 3.000 z ł. lub powyżej 3 do 10 lat włącznie . . 360 „
11) jeżeli nałożono cięższą karę . . . . . 600 „

Jeżeli orzeczono naganę, opłata wynosi . . . . . 10 „
a jeżeli orzeczono wyłącznie utratę obywatelskich praw honorowych wogóle lub utratę poszczególnych obywatelskich praw honorowych opłata wynosi . . . . . 90 „

Kwoty markowe, zawarte w pierwotnym tekście pkt. IV i V. przeliczono na złote zgodnie z uwagą, przytoczoną pod pkt. I.

VI. W § 79 ustępie pierwszym liczby 2 i 7 otrzymują brzmienie następujące:

„2. Opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne oraz wszelkie wydatki, połączone z doręczeniami z urzędu".

„7. Koszty przewozu osób, zwierząt i rzeczy oraz przechowywania rzeczy i przechowywania i karmienia zwierząt".

VII. § 80 a) uchyla się.

Art. 2. Pruska ustawa o kosztach sądowych z dnia 25 lipca 1910 r. (Zbiór Ustaw 1910 str. 184 i 1917 str. 17) ulega zmianom następującym:

I. Cyfry:

a) określające najniższą i najwyższą granicę wymiaru (§ 40 ustęp 5 i 6, § 48 ustęp 3, § 51 ustęp 1 i 2, § 52 ustęp 1, § 53 ustęp 1, §§ 54, 75 ustęp 1, §§ 82, 105, 114 i 120 L. 3),

b) określające opłaty stałe (§ 71, § 75 ustęp 2, §§ 106, 108, 110, 113 i 117 ustęp 1),

c) określające wartość przedmiotu przy roszczeniach innych, niż majątkowe, oraz najniższą i najwyższą granicę ich oznaczenia (§§ 23, 40 ustęp 4, § 48 ustęp 2),

d) będące podstawą wymiaru opłat tudzież kwoty samych opłat (§§ 50, 51 ustęp 2, § 92 ustęp 1, § 96 Nr. 2),

e) określające kwotę marek w §§ 13, ustęp 4, 17 ustęp 2, § 95 ustęp 2, § 117 ustęp 2, — podwyższa się dwa tysiące razy.

Patrz uwagę pod pkt. I art. 1.

II. § 12 otrzymuje brzmienie następujące:

„Żądanie dodatkowe kosztów sądowych z powodu mylnego wymiaru jest dopuszczalne tylko wtedy, jeżeli o wymiarze sprostowanym zawiadomiono zobowiązanego do zapłaty przed upływem trzeciego roku kalendarzowego po ostatecznem załatwieniu czynności".

III. W § 27 w zdaniu drugiem ustępu pierwszego słowa: „lub gdy suma, będąca przedmiotem zażalenia, nie przewyższa kwoty 50 mk." — zastępuje się słowami: „lub gdy suma zażalenia nie przewyższa kwoty, oznaczonej w § 568 p. c".

IV. § 32 otrzymuje brzmienie następujące:

„Najniższa kwota opłaty wynosi 1 złoty, o ile w tej ustawie nie postanowiono innej najniższej kwoty opłaty.

Kwoty niepodzielne przez dziesięć zaokrągla się wzwyż do kwoty groszy podzielnej przez dziesięć.

Opłaty, które są wyznaczone dla kwot 800, 1000, 2000 i 4000 złotych (§ 92, 96) oblicza się w pełnej kwocie także za nadwyżki powyższych kwot.

W przedmiocie zaokrąglania wymiarów stemplowych mają zastosowanie przepisy ustawy stemplowej".

W pkt. IV § 32 przytoczono w brzmieniu nadanem mu § 5 rozp. Rady Ministrów z 25 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 187).

V. § 33 przenosi się z rozdziału drugiego na koniec rozdziału pierwszego i nadaje mu się brzmienie następujące:

„Opłaty pobiera się według wartości przedmiotu, o ile niniejsza ustawa inaczej nie stanowi.

Pełna opłata w rozumieniu części pierwszej niniejszej ustawy wynosi przy przedmiotach o wartości:

1.			do	50	zł.	włącznie	2	zł.
2.	powyżej	50	zł. „	100	„	„	3	„
3.	„	100	„ „	200	„	„	4	„
4.	„	200	„ „	300	„	„	5	„
5.	„	300	„ „	500	„	„	6	„
6.	„	500	„ „	1000	„	„	8	„
7.	„	1000	„ „	1500	„	„	10	„
8	„	1500	„ „	2000	„	„	12	„
9.	„	2000	„ „	2500	„	„	14	„
10.	„	2500	„ „	3000	„	„	16	„
11.	„	3000	„ „	3500	„	„	18	„
12.	„	3500	„ „	4000	„	„	20	„
13.	„	4000	„ „	5000	„	„	22	„
14.	„	5000	„ „	6000	„	„	24	„
15.	„	6000	„ „	7000	„	„	26	„
16.	„	7000	„ „	8000	„	„	28	„
17.	„	8000	„ „	9000	„	„	30	„
18.	„	9000	„ „	10000	„	„	32	„
19.	„	10000	„ „	12000	„	„	36	„
20.	„	12000	„ „	14000	„	„	40	„
21.	„	14000	„ „	16000	„	„	44	„
22.	„	16000	„ „	18000	„	„	48	„
23.	„	18000	„ „	20000	„	„	52	„
24.	„	20000	„ „	22000	„	„	56	„
25.	„	22000	„ „	24000	„	„	60	„
26.	„	24000	„ „	26000	„	„	64	„
27.	„	26000	„ „	28000	„	„	68	„
28.	„	28000	„ „	30000	„	„	72	„
29.	„	30000	„ „	35000	„	„	80	„
30.	„	35000	„ „	40000	„	„	88	„
31.	„	40000	„ „	50000	„	„	100	„
32.	„	50000	„ „	60000	„	„	112	„
33.	„	60000	„ „	70000	„	„	124	„
34.	„	70000	„ „	80000	„	„	136	„
35.	„	80000.	„ „	90000	„	„	148	„
36.	„	90000	„ „	100000	„	„	160	„

Dalsze klasy wartości podnoszą się po 10.000 zł., a stawki opłat po 12 zł.".

W pkt. V § 33 przytoczono w brzmieniu nadanem mu art. 1 pkt. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 26 sierpnia 1927 r. w sprawie kosztów sądowych i opłat notarjuszów w okręgach sądów apelacyjnych: poznańskiego i toruńskiego oraz sądu okręgowego katowickiego (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 677).

VI. § 47 otrzymuje brzmienie następujące:

„Za przetarg rzeczy ruchomych, plonów i drzewa na pniu oraz wierzytelności i innych praw majątkowych pobiera się według obliczonej łącznie wartości przedmiotów pięć dziesiątych pełnej opłaty.

Koszty należy potrącić wprost ze złożonej w sądzie sumy uzyskanej z przetargu".

W pkt. VI § 47 przytoczono w brzmieniu nadanem mu art. 1 pkt. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, powołanego pod pkt. V.

VII. § 57 uchylony na mocy art. 1 pkt. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, powołanego pod pkt. V.

VIII. § 72 otrzymuje brzmienie następujące:

„Za wpisy do rejestru handlowego pobierane będą następujące opłaty:

1) przy firmach handlowych pojedyńczych:

a) za wciągnięcie firmy (pierwszy wpis)

I	kategorja	handlowa	złotych	60
II	„	„	„	20
III	„	„	„	10
IV	„	„	„	5

I	kategorja	przemysłowa	złotych	75
II	„	„	„	60
III	„	„	„	45
IV	„	„	„	30
V	„	„	„	18
VI	„	„	„	12
VII	„	„	„	5

b) za każdy następny wpis, z wyjątkiem wymienionych pod lit. c) i d) ustępu niniejszego oraz w ustępach 5 i 6 połowę opłaty, określonej w ustępie a),

c) za wpis o zmianie siedziby i wpis zakładu filjalnego do rejestru zakładu głównego — 2/10 tej opłaty,

d) za wykreślenie firmy — 3/10 tej opłaty;

2) przy spółkach jawnych handlowych, spółkach komandytowych, spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, oraz osobach prawniczych podlegających obowiązkowi zarejestrowania ze względu na przedmiot lub rodzaj przedsiębiorstwa oraz jego rozmiar:

a) za pierwszy wpis przy kapitale zakładowym do 50.000 złotych włącznie — podwójną opłatę określoną w ustępie 1 a) stosownie do kategorji handlowej lub przemysłowej, przy kapitale zaś powyżej 50.000 złotych po 10 złotych od każdych następnych 10.000 złotych, przyczem niepełne 10.000 złotych uważa się za pełne;

b) za każdy następny wpis, z wyjątkiem wymienionych pod lit. c) i d) niniejszego ustępu oraz w ustępach 5 i 6 — 6/10 opłaty, określonej w ustępie 1 a),

c) za wpis o zmianę siedziby i wpis zakładu filjalnego do rejestru zakładu głównego — 2/10 tej opłaty,

d) za wykreślenie firmy — 4/10 tej opłaty;

3) przy *towarzystwach* akcyjnych i akcyjno-komandytowych:

a) za pierwszy wpis przy kapitale zakładowym do 50.000 złotych — potrójną opłatę określoną w ustępie 1 a) dla I kategorji handlowej lub przemysłowej stosownie do charakteru przedsiębiorstwa; przy kapitale zakładowym powyżej 50.000 zł. po 25 złotych od każdych następnych 20.000 złotych, licząc niepełne 20.000 złotych za pełne;

b) za wpis o powiększenie kapitału zakładowego — opłatę, określoną pod lit. a), od sumy, o którą kapitał zakładowy zostaje powiększony; przy zmniejszeniu kapitału — połowę opłaty, określonej pod lit a), od sumy, o którą kapitał zakładowy zostaje zmniejszony; w razie powiększenia kapitału zakładowego drogą przeszacowania książkowej wartości majątku: połowa opłaty, określonej w ustępie a), od sumy, o którą kapitał zakładowy zostaje powiększony,

c) za wszelkie inne wpisy, z wyjątkiem wymienionych w ustępie 5 i 6, połowę opłaty, przewidzianej w ustępie 1 a) dla I kategorji handlowej lub przemysłowej;

4) przy spółdzielniach:

a) za pierwszy wpis . . . . . złot. 4

b) za wpis o zmianie statutu lub wykreślenie firmy . . . . . złot. 2

c) za każdy inny wpis . . . . . złot. 1

5) za wciągnięcie do rejestru handlowego firmy zakładu filjalnego, jeżeli zakład główny znajduje się w kraju, pobiera się następujące opłaty:

a) od firm handlowych pojedyńczych — opłatę, określoną w ustępie 1 a),

b) od spółek jawnych handlowych, spółek komandytowych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, oraz osób prawniczych, wymienionych w ustępie 2, — 1½ opłaty, określonej w ustępie 1 a),

c) od *towarzystw* akcyjnych i akcyjno-komandytowych — podwójną opłatę, określoną w ustępie 1 a) dla I kategorji handlowej lub przemysłowej,

d) od spółdzielni — opłatę, określoną w ustępie 4 a),

e) za każdy następny wpis do rejestru zakładu filjalnego — opłaty, określone za takież wpisy dla zakładu głównego.

Jeżeli zakład filjalny należy do innej kategorji podatku przemysłowego, niż zakład główny, to opłaty powyższe oblicza się według kategorji zakładu filjalnego.

6) Za pierwszy wpis zakładu filjalnego, jeżeli zakład główny znajduje się zagranicą, pobiera się, o ile konwencje międzypaństwowe nie zawierają postanowień odmiennych:

a) od firm handlowych pojedyńczych — podwójną opłatę, określoną w ustępie 1 a),

b) od spółek jawnych handlowych, spółek komandytowych, spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, oraz osób prawniczych, wymienionych w ustępie 2, — potrójną opłatę, określoną w ustępie 1 a),

c) od towarzystw akcyjnych i akcyjno-komandytowych — poczwórną opłatę, określoną w ustępie 1 a) dla I kategorji handlowej lub przemysłowej.

Za następne wpisy pobiera się opłaty, przewidziane za takież wpisy dla przedsiębiorstw krajowych".

W pkt. VIII ustępy 1a), 2a), 3a) i 4 § 72 przytoczono w brzmieniu § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 lutego 1924 r.

Pkt. 3 lit. a, zdanie pierwsze § 72 nie ma obecnie zastosowania (p. § 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 25 czerwca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 542; art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 26 stycznia 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 64; art. 14 i 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 321; art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 383).

IX. § 73 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli pewne przedsiębiorstwo z powodu zwolnienia od podatku przemysłowego nie jest zaliczone do żadnej kategorji, uważa się je celem wymiaru opłat za należące do tej kategorji, do której byłoby zaliczone, gdyby podlegało temu podatkowi".

X. W § 76 dodaje się następujący ustęp:

„7. Za wciągnięcie wzmianki o oddziale spółdzielni do rejestru zakładu głównego spółdzielni, oraz za wpis, zgłoszony w myśl art. 76 ust. 2 ustawy o spółdzielniach".

XI. W § 112 w ustępie pierwszym punkty 2, 5 i 8 mają opiewać:

„2. Opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne oraz wszelkie wydatki, połączone z doręczeniami z urzędu".

„5. Diety i koszty podróży, należące się urzędnikom sądowym za czynności poza budynkiem sądowym".

„8. Koszty przewozu osób, zwierząt i rzeczy oraz przechowywania rzeczy i przechowywania i karmienia zwierząt".

XII. Ustęp drugi § 114 uchyla się.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 sierpnia 1927 r. pkt. 15 art. 1 stopę procentową normy ryczałtowej, określoną w § 114 obniżono z 15 od sta, na 10 od sta.

XIII. § 116 uchyla się.

XIV. § 123 otrzymuje brzmienie następujące:

„W sprawach, objętych tym rozdziałem, o ile nie przewidziano wyjątków, — pobiera się opłatę według skali z § 8 niem. ustawy o kosztach sądowych".

Patrz art. 1 pkt. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 sierpnia 1927 r.

Art. 3. Pruska ordynacja w przedmiocie opłat notarjuszów z dnia 25 lipca 1910 r. (Zb. Ust. z 1910 r. str. 233 i z 1917 r. str. 17) ulega następującym zmianom:

I. Cyfry:

a) określające najniższą i najwyższą granicę wymiaru (§ 11 ustęp 1 i 2, § 14 ust. 2, § 20 ust. 1, § 22),

b) określające opłaty stałe (§ 12, § 19 ust. 2),

c) będące podstawą wymiaru opłat, tudzież kwoty samych opłat (§ 13 ust. 1 liczba 1), podwyższa się dwa tysiące razy.

Patrz uwagę pod art. 1 pkt. 1.

§ 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„Najniższa kwota opłaty wynosi 3 złote, o ile w tej ustawie co do opłat inaczej nie postanowiono. Przy przetargach opłaty za udokumentowanie przybicia podwyższa się do tej najniższej kwoty tylko wtedy, gdy suma tych opłat w postępowaniu przetargowem nie dosięga 3 złotych.

Kwoty groszy niepodzielne przez dziesięć zaokrągla się wzwyż do kwoty podzielnej przez dziesięć".

W pkt. II § 3 przytoczono w brzmieniu nadanem mu § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25 lutego 1924 r.

III. W § 19 uchyla się ustęp trzeci.

IV. W § 25 w ustępie czwartym słowa: „lub gdy suma zażalenia nie przewyższa kwoty 50 mk." zastępuje się słowami: „lub gdy suma zażalenia nie przewyższa kwoty, oznaczonej w § 568 p. c.".

V. § 26 otrzymuje brzmienie następujące:

„Notarjuszowi wolno umawiać się o wynagrodzenie odmienne od przepisów niniejszej ustawy, jeżeli chodzi:

1) o stwierdzenie dokumentem rozporządzenia ostatniej woli, umowy dziedziczenia, fideikomisu, fundacji rodzinnej, uchwały rodzinnej, posiedzeń lub uchwał korporacyj, związków, gwarectw, spółek lub stowarzyszeń lub ich organów (rad nadzorczych i t. p.);

2) o projekty dla wymienionych pod l. 1 dokumentów;

3) o pośrednictwo przy rozliczeniu się powierzone notarjuszowi przez jedną ze stron;

4) o spisanie dokumentu stwierdzającego przebieg losowania, wylosowania lub zniszczenia papierów wartościowych oraz przebieg zgromadzeń wyborczych;

5) o czynności wymienione w §§ 14 lub 15 niniejszej ustawy.

Umówione wynagrodzenie nie obejmuje wydatków gotowych, o ile umowa inaczej nie postanawia.

Osoba dająca zlecenie jest związana umową tylko wówczas, gdy ją zawarła na piśmie. Jeżeli notarjusz w umowie takiej przekroczył granice umiarkowania, ustalone taką umową wynagrodzenia może być w drodze sporu zniżone aż do kwoty, jakaby wedle niniejszej ustawy miała stanowić wynagrodzenie.

W pkt. V § 26 przytoczono w brzmieniu nadanem mu art. 2 pkt. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 sierpnia 1927 r.

Art. 4. Niemiecka ordynacja w przedmiocie opłat adwokatów z dnia 7 lipca 1879 r. (Dz. U. R. P. z 1879 r. str. 176, 1898 r. str. 692, 1909 str. 475, 1916 str. 1263) ulega następującym zmianom:

I. Cyfry:

a) określające najniższą i najwyższą granicę wymiaru (§ 76 ustęp 2 i 3),

b) określające opłaty stałe (§§ 63, 65, 67, 69) podwyższa się dwa tysiące razy.

Patrz uwagę pod art. 1 pkt. 1.

II. § 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„Najniższa kwota wszelkiej opłaty, która się ma obliczyć wedle przepisów rozdziałów drugiego do czwartego wynosi 2 złote.

Kwoty groszy niepodzielne przez dziesięć zaokrągla się wzwyż do kwoty podzielnej przez dziesięć".

W pkt. II § 8 przytoczono w brzmieniu nadanem mu § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25 lutego 1924 r.

III. § 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„W cywilnych sprawach spornych opłaty będą pobierane stosownie do wartości przedmiotu sporu.

Stawki wynoszą przy wartości przedmiotu sporu:

1.				do	20	zł.	włącznie	2	zł.
2.	powyżej	20	zł.	„	60	„	„	4	„
3.	„	60	„	„	120	„	„	6	„
4.	„	120	„	„	200	„	„	8	„
5.	„	200	„	„	300	„	„	10	„
6.	„	300	„	„	450	„	„	14	„
7.	„	450	„	„	650	„	„	19	„
8.	„	650	„	„	900	„	„	24	„
9.	„	900	„	„	1200	„	„	31	„
10.	„	1200	„	„	1600	„	„	41	„
11.	„	1600	„	„	2100	„	„	51	„
12.	„	2100	„	„	2700	„	„	62	„
13.	„	2700	„	„	3400	„	„	73	„
14.	„	3400	„	„	4300	„	„	84	„
15.	„	4300	„	„	5400	„	„	95	„
16.	„	5400	„	„	6700	„	„	106	„
17.	„	6700	„	„	8200	„	„	117	„
18.	„	8200	„	„	10000	„	„	128	„

Dalsze klasy wartości podnoszą się po 2000 złotych, a stawki opłat w stopniach do 50.000 złotych włącznie po 8 złotych, do 100.000 złotych włącznie po 6 złotych, a powyżej 100.000 złotych po 3 złote".

W pkt. III § 9 przytoczono w brzmieniu nadanem mu art. 1 pkt. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r. w sprawie zmiany przepisów o opłatach adwokatów i komorników sądowych na obszarze sądów apelacyjnych: poznańskiego i toruńskiego oraz s. o. katowickiego (Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 473).

IV. § 76 otrzymuje brzmienie następujące:

„Za sporządzenie pism, jako też na pokrycie opłat za przesyłki pocztowe pobiera adwokat opłatę ryczałtową, o ile sporządzenie pisma lub wysyłka pocztowa mieszczą się w ramach czynności podlegających opłacie.

Poszczególna opłata ryczałtowa wynosi dwadzieścia od sta przypadającej do uiszczenia opłaty, jednakowoż najwyżej sto złotych, a najmniej dwa złote.

W przypadkach §§ 43 do 45 opłaty ryczałtowe należne pełnomocnikowi procesowemu i drugiemu adwokatowi oblicza się od sumy opłat przypadających obydwu adwokatom. Z tej kwoty opłaty ryczałtowej pełnomocnik procesowy otrzymuje dwie trzecie części, drugi adwokat — jedną trzecią część.

Obok opłaty ryczałtowej przysługuje adwokatowi opłata kancelaryjna:

1) za odpisy sporządzone na skutek osobnego wniosku;

2) za odpisy skargi sporządzone i zawierzytelnione przez adwokata, jeżeli ich użyto do sporządzenia wypisu wyroku (§ 317 ust. 3 p. c.);

3) za sporządzenie odpisów, które wychodzą poza ramy czynności podlegającej opłacie.

Wysokość opłat kancelaryjnych określa się według przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach spornych.

Opłaty telegraficzne oraz telefoniczne w obrocie międzymiastowym nie są objęte opłatą ryczałtową".

W pkt. IV § 76 przytoczono w brzmieniu nadanem mu art. 1 pkt. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r.

V. § 78 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przy podróżach zawodowych otrzymuje adwokat, nie naruszając postanowień §§ 18, 37, 39 ust. 2 ord. adw., diety i koszty podróży w wysokości diet i kosztów podróży sędziego, należącego do II grupy uposażenia".

VI. W § 79 uchyla się ustępy pierwszy i drugi.

VII. W § 87 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie następujące:

„Za przyjęcie i wypłatę pieniędzy otrzymuje adwokat opłatę w wysokości:

po 1 zł. za każde choćby rozpoczęte 100 zł. — aż do kwoty 10.000,
po 50 gr. za każde dalsze choćby rozpoczęte 100 zł. — aż do kwoty 100.000,
po 30 gr. za każde dalsze choćby rozpoczęte 100 zł.

Patrz uwagę pod pkt. IV art. 1.

Art. 5. Pruska ustawa z dnia 21 marca 1920 r., zawierająca przepisy krajowe o opłatach adwokatów i komorników sądowych (Zb. Ust. z 1910 r. str. 261, z 1917 r. str. 17), ulega zmianom następującym:

I. Cyfry:

a) określające opłaty stałe (art. 22),

b) określające najniższą i najwyższą granicę wymiaru opłat (art. 15 p. 2 i 3) podwyższa się dwa tysiące razy.

Patrz uwagę pod art. 1 pkt. 1.

II. Art. 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„Pełną opłatę w znaczeniu niniejszej ustawy stanowią stawki wymienione w § 33 ustawy o kosztach sądowych w sprawach niespornych".

III. Art. 15 otrzymuje brzmienie następujące:

„Za sporządzenie pism, jako też na pokrycie opłat za przesyłki pocztowe pobiera adwokat opłatę ryczałtową, o ile sporządzenie pisma lub wysyłka pocztowa mieszczą się w ramach czynności podlegających opłacie.

Poszczególna opłata ryczałtowa wynosi dwadzieścia od sta przypadającej do uiszczenia opłaty, jednakowoż najwyżej sto złotych, a najmniej dwa złote.

Obok opłaty ryczałtowej przysługuje adwokatowi opłata kancelaryjna:

1) za odpisy sporządzone na wyraźne żądanie;

2) za odpisy, których sporządzenie przekracza ramy czynności podlegającej opłacie.

Wysokość opłat kancelaryjnych określa się według przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach spornych.

Opłaty telegraficzne oraz telefoniczne w obrocie międzymiastowym nie są objęte opłatą ryczałtową".

W punkcie II i III art. 3 i 15 przytoczono w brzmieniu nadanem im art. 2 p. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 7 czerwca 1927 r.

Art. 6. Niemiecka ustawa o opłatach komorników sądowych z dnia 24 czerwca 1878 r. (Dz. U. Rz. z 1878 r. str. 166, 1881 str. 178, 1898 str. 683, 1916 str. 1263) ulega następującym zmianom:

I. Cyfry:

a) określające najniższą i najwyższą granicę wymiaru (§ 4 ust. 2, § 6 ust. 3 — §§ 10, 11 i 13),

b) określające opłaty stałe (§ 2 — 6 ust. 1, 2, §§ 8, 9 ust. 2 i 3, §§ 10, 17 ust. 1) podnosi się dwa tysiące razy.

Patrz uwagę 1 pod art. 1.

II. Ustanowioną w § 4 ust. 1 skalę opłat zastępuje się następującą skalą:

powyżej kwoty	do kwoty	włącznie
	50 zł.	1 zł.
50 zł.	100 „	2 „
100 „	300 „	3 „
300 „	500 „	5 „
500 „	1.000 „	6 „
ponad kwotę 1.000 zł.		10 zł.

III. Ustanowioną w § 7 skalę opłat zastępuje się następującą skalą:

do kwoty uzyskanej ceny aż	do 100 zł.	włącznie	5%
powyżej 100 zł.	„ 300 „	„	3%
„ 300 „	„ 1.000 „	„	2%
„ 1.000 „	„ 5.000 „	„	1%
„ 5.000 „			½%

nie niżej jednak, niż 2 z ł.

Patrz uwagę pod pkt. IV art. 1.

Art. 7. Niemiecka ustawa o opłatach świadków i znawców z dnia 30 czerwca 1878 r. (Dz. U. Rz. str. 173) w brzmieniu obwieszczenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 9 lutego 1921 r. (Dz. U. Min. b. Dz. Pr. Nr. 7, poz. 34) ulega następującym zmianom:

I. Ustęp pierwszy art. 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Świadek otrzymuje odszkodowanie za potrzebną stratę czasu w wysokości od 20 gr. do 2 z ł. za każdą rozpoczętą godzinę".

II. Ustęp pierwszy art. 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„Znawca otrzymuje za swe czynności wynagrodzenie w miarę potrzebnej straty czasu w wysokości aż do 3 z ł. za każdą rozpoczętą godzinę. Jeżeli jego czynność jest szczególnie trudną, wolno podwyższyć wynagrodzenie aż do wysokości 5 z ł. za godzinę".

III. Drugie zdanie art. 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„W innych wypadkach wynosi odszkodowanie za podróż 10 groszy za każdy rozpoczęty kilometr drogi tam i zpowrotem".

IV. Art. 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„Odszkodowanie za wydatki, wywołane nieobecnością w miejscu pobytu, należy wymierzyć wedle osobistych stosunków świadka lub znawcy, nie powinno ono jednak przekraczać sumy 5 z ł. za każdy dzień, przez który świadek lub znawca był nieobecny, a sumy 3 z ł. za każdy nocleg poza miejscem pobytu".

Patrz uwagę pod pkt. IV art. 1.

Art. 8. O ile przepisy innych ustaw powołują się na postanowienia, które w myśl art. 1 do 7 uległy zmianie, wstępują w ich miejsce odpowiednie postanowienia w brzmieniu powyższych artykułów.

Art. 9. Rada Ministrów może zarządzić podwyższenie lub obniżenie kwot, przewidzianych w niniejszej ustawie, odpowiednio do stosunków walutowych.

P. poz. 705 uwagę do art. 10.

Art. 10. Ustawa niniejsza obowiązuje na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przepisy jej stosują się także do wszystkich choćby dawniejszych czynności, spraw sądowych i wydatków, o ile wymiar według dotychczasowych ustaw jeszcze nie jest dokonany.

Na mocy art. 3 ustawy z 11 kwietnia 1924 r. w przedmiocie kosztów sądowych i opłat w górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 449) przepisy art. 1 — 7 ustawy z 23 marca 1923 r. (poz. 292) rozciągnięte zostały na obszar górnośląskiej części okręgu sądu apelacyjnego w Katowicach; na mocy § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 9 maja 1924 r. o zastosowaniu złotego do kosztów i opłat sądowych w górnośląskiej części sądu apelacyjnego w Katowicach (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 452) na tenże obszar zostały rozciągnięte przepisy §§ 2 do 13 rozp. Rady Ministrów z 25 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 187).

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Sprawiedliwości i Skarbu.

Patrz art. 2 przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 33 poz. 314).

Poz. 293.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

w sprawie odłączenia folwarku Sabaszczewo od obszaru dworskiego Murzynowo kościelne w powiecie średzkim województwa poznańskiego i utworzenia z Sabaszczewa samoistnego obszaru dworskiego.

Na mocy ustępu 4 § 2 pruskiej ordynacji wiejskiej dla siedmiu wschodnich prowincji z dnia 3 lipca 1891 r. (Zbiór ustaw pruskich str. 233) łącznie z art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511), zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwala się na odłączenie folwarku Sabaszczewo wielkości 337,69,67 ha od obszaru dworskiego Murzynowo kościelne w powiecie średzkim województwa poznańskiego i utworzenie z Sabaszczewa samoistnego obszaru dworskiego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 294.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 6 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie opłat za dozór kotłów zlecony stowarzyszeniu dozoru kotłów w Poznaniu przez władze państwowe.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z 8 sierpnia 1924 r. o wysokości opłat za dozór kotłów parowych, należących do właścicieli prywatnych, zlecony przez władze państwowe stowarzyszeniu dozoru kotłów w Poznaniu (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 728).

Poz. 295.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 10 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie wysokości opłat pobieranych przez stowarzyszenie dozoru kotłów w Poznaniu za sprawdzanie urządzeń wymagających dozoru.

Utraciło moc obowiązującą (patrz § 3 rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z 22 sierpnia 1924 r. o wysokości opłat pobieranych przez stowarzyszenie dozoru kotłów w Poznaniu za sprawdzanie urządzeń wymagających dozoru—Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 729).

24 kwietnia Nr. 44. rok 1923.

Poz. 296.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

w przedmiocie wyrównania opłat stemplowych oraz podatków: spadkowego i od darowizn.

I. Opłaty stemplowe.

Art. 1 — 9, jako zmieniające bądź ustawę z dn. 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach), bądź rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 8 maja 1922 r. w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych, utraciły moc obowiązującą (p. poz. 315 i 319 z 1922 r.).

Art. 10 utracił moc obowiązującą wobec zastosowania stałej jednostki do obliczania opłat stemplowych (p. rozporządzenia Ministra Skarbu: z dn. 18 grudnia 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1115 — oraz z dn. 25 lutego 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 279).

Art. 11 utracił moc obowiązującą, jako odnoszący się do ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (p. poz. 315 z 1922 r.).

Art. 12 — 14 uchylone na mocy § 10 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dn. 6 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044) w zakresie opłat stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1115).

Art. 15. Uchyla się: ustęp 2 art. 1 ustawy z dnia 24 października 1919 roku w przedmiocie zmiany nazwisk (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 478); punkty 3, 4 i 5 art. 2 oraz ustęp 1 art. 5 ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315), jak również § 62 do 71 i pozycje taryfowe 8 niemieckiej ustawy o opłatach stemplowych (według tekstu z 1918 r.).

II. Opodatkowanie spadków i darowizn.

Art. 16 utracił moc obowiązującą wobec nowego brzmienia art. 2 ustawy z dn. 29 maja 1920 r., wprowadzonego art. 1 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

Art. 17 uchylono na mocy art. 7 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r., powołanej w uwadze do art. 16.

Art. 18. Sumę grzywien, przewidzianych w art. 22 i 45 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), *względnie w art. 4 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263)*, podwyższa się do 210 złotych.

Przepis powyższy będzie stosowany do naruszeń przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn, jeśli naruszenie zaszło po wejściu w życie niniejszego artykułu — bez względu na datę otwarcia spadku, albo zdziałania czynności prawnej, podlegającej podatkowi spadkowemu lub od darowizn.

Kwotę przytoczono zgodnie z § 2 ustęp 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatków: spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114).

Art. 19 uchylono na mocy § 10 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatków: spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114).

Art. 20. Celem wymierzenia podatku spadkowego lub od darowizny władza skarbowa ustala szacunek przedmiotów spadkowych lub darowanych według ich stanu w dniu otwarcia spadku lub zdziałania czynności prawnej między żyjącymi, podlegającej podatkowi, a według wartości w czasie, w którym władza skarbowa ustala szacunek; w razie zaś wcześniejszej sprzedaży przedmiotu spadkowego lub darowanego — według wartości w czasie sprzedaży.

Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do długów i ciężarów.

Ustęp ostatni uchylono na mocy § 10 rozporządzenia powołanego w uwadze do art. 19.

Art. 21. Art. *16, 17 i* 20 niniejszej ustawy będą stosowane we wszystkich przypadkach, w których do dnia ogłoszenia niniejszej ustawy nie dokonano wymiaru podatku.

Art. 22. Za podstawę obliczenia grzywny, przewidzianej w art. 21 ustawy z dnia 29 maja 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), należy przyjąć podatek ustalony w myśl art. 20 niniejszej ustawy.

Art. 23, 24 i 25 utraciły moc obowiązującą w związku z wygaśnięciem art. 10 ust. 2 oraz art. 12 i 13.

Art. 26 utracił moc obowiązującą (p. art. 5 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r., powołanej w uwadze do art. 16).

III. Postanowienia końcowe.

Art. 27. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 28. Art. *1 do 9*, oraz 18 niniejszej ustawy wchodzą w życie w dwa tygodnie po ogłoszeniu.

Zdanie 2 art. 28-go utraciło moc obowiązującą, jako dotyczące załącznika do art. 1-go, który nie obowiązuje.

Wszystkie inne postanowienia niniejszej ustawy wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik 1, zawierający taryfę opłat stemplowych od podań, załączników do podań oraz od świadectw urzędowych, utracił moc obowiązującą w związku z wygaśnięciem art. 1.

Załącznik 2, zawierający taryfę opodatkowania spadków i darowizn, utracił moc obowiązującą w związku z uchyleniem art. 17.

Patrz § 1 punkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 20 września 1923 r. w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Spisza i Orawy przepisów o podatkach: spadkowym i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 775).

Poz. 297.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

o zmianie granic miasta Ostrowca w powiecie opatowskim.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 92) zarządza się co następuje:

§ 1. Za granicę miasta Ostrowca ma być uważana na północy linja obecnej granicy miejskiej, aż do drogi wiodącej z Ostrowca do Iłży. Od punktu stycznego obecnej granicy miejskiej z wymienioną drogą, nowa granica miejska biegnie w kierunku zachodnim przez las do przecięcia się z drogą, wiodącą z lasu do Piasków; po przecięciu tej drogi — dalej na zachód granicą Piasków a lasem, następnie zaś drogą do Sadłowizny dochodzi do lasu poduchownego.

Zachodnia granica miasta, rozpoczynając się przy punkcie zetknięcia się drogi do Sadłowizny z drogą do Wymysłowa biegnie na południe wzdłuż wschodniej granicy lasu poduchownego i dochodzi w ten sposób do skraju łąk, należących do folwarku Piaski. Stąd granica miejska biegnie na zachód i na południe zachodnią granicą wymienionych łąk, dochodząc w ten sposób do rzeki Kamiennej; następnie wzdłuż tej rzeki, aż do kanału, przeprowadzającego wodę do zakładów ostrowieckich; dalej kanałem w kierunku wschodnim, aż do drogi wiodącej z Częstocic do Kuźni; od wymienionej drogi — dalej na wschód północną granicą terytorjum cukrowni Częstocice do północnego skraju gruntów „Błonie"; następnie granica miejska zwraca na południe i w tym kierunku biegnie zachodnią granicą „Błonia" do punktu przecięcia się drogi gruntowej z odnogą linji kolejowej. Od tego punktu granica miejska dalej na wschód biegnie granicą gruntów „Błonia", aż do drogi wiodącej z Ostrowca do Częstocic. Następnie — wzdłuż wschodniej strony tej drogi, aż do południowo-zachodniego krańca gruntów pofolwarcznych Częstocice i Ostrówek (Zamłynie). Dalej granica miejska biegnie granicą gruntów po wsi Ostrówek oraz wschodnią stroną odcinka szosy opatowskiej do Kopca. Od Kopca, granica zwraca się na wschód i biegnie zarówno we wschodnim, jak i północnym kierunku granicą gruntów po wsi Ostrówek, a następnie wschodnią granicą „Ludwikowa", cegielni „Łąki", Rzuchowa i gruntów po wsi Ostrówek. Doszedłszy w ten sposób do rzeki Kamiennej, granica miasta przekracza ją i dochodzi do obecnej granicy miejskiej, którą się utrzymuje bez zmiany, aż do punktu wyjścia.

§ 2. Obszary, znajdujące się w opisanych w § 1 granicach, a należące dotychczas do gm. Częstocice względnie Bodzechów wyłącza się z tych gmin.

§ 3. Granicę opisaną w § 1 ustali na miejscu komisja, zwołana pod przewodnictwem przedstawiciela właściwej władzy administracyjnej I instancji, w skład której w charakterze członków wejdą po jednym — przedstawiciele miasta i zainteresowanych gmin wiejskich.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1923 r.

Poz. 298.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, oraz Poczt i Telegrafów

z dnia 24 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych.

Uchylone na mocy art. 171 punkt 19 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

Poz. 299.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości
z dnia 24 kwietnia 1923 r.
w przedmiocie opłat stemplowych od pełnomocnictw.

Uchylone (p. poz. 298).

Poz. 300.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych
z dnia 24 kwietnia 1923 r.
w przedmiocie opłat stemplowych od dokumentów przewozowych.

Uchylone (p. poz. 298).

Poz. 301.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU
z dnia 24 kwietnia 1923 r.
celem wykonania art. 11 i 13 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. w przedmiocie wyrównania opłat stemplowych oraz podatków spadkowego i od darowizn. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 296).

Poz. 302.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU
z dnia 24 kwietnia 1923 r.
w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Ziemi Wileńskiej przepisu o opłacie stemplowej od wyciągów z ksiąg metrykalnych.

Uchylone (p. poz. 298).

Poz. 303.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU
z dnia 15 marca 1923 r.
w sprawie otworzenia Sądu Rozjemczego brackiego dla orzekania w sprawach Bractw górniczych z siedzibą w Katowicach.

Na podstawie § 71 ust. 1 i 2 i § 72 ust. 1 ustawy o Bractwach górniczych w brzmieniu ustalonem ogłoszeniem Ministerstwa Przemysłu i Han-

dlu z dnia 17 czerwca 1912 (Zbiór ust. prusk. str. 137) zarządza się co następuje:

§ 1. Otwiera się w Katowicach Sąd Rozjemczy bracki dla Okręgu Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach.

§ 2. Sąd Rozjemczy bracki w Katowicach powołany jest w myśl postanowień ustawy o Bractwach górniczych z dnia 17 czerwca 1912 r. (Zbiór ust. prusk. str. 137) do rozstrzygania w sprawach Bractw górniczych podległych nadzorowi Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach.

§ 3. Liczba ławników Sądu Rozjemczego brackiego w Katowicach wynosi 12 (dwanaście).

Ich wybór następuje na walnem zebraniu odnośnych Bractw górniczych według ordynacji wyborczej wydanej przez Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach.

Poz. 304.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 14 kwietnia 1923 r.

o zmianie §§ 23 i 25 rozporządzenia z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Uchylone na mocy § 5 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 29 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 904).

26 kwietnia Nr. 45. rok 1923.

Poz. 305.

UKŁAD POLSKO-NIEMIECKI

w przedmiocie kopalń górnośląskich podpisany w Opolu dnia 23 czerwca 1922 r.

(Zatwierdzony ustawą z dnia 4 sierpnia 1922. Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 643).

Tekst pominięto.

Poz. 306.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 23 marca 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, dotyczących polsko-niemieckiego Układu o kopalniach górnośląskich, podpisanego w Opolu dn. 23 czerwca 1922 roku.

Tekst pominięto.

Poz. 307.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

o zmianie właściwości terytorjalnej sądów okręgowych w Kielcach i Radomiu.

Patrz uwagi końcowe do poz. 2 z 1922 r.

Poz. 308.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

o zmianie właściwości terytorjalnej sądów okręgowych w Łucku i Pińsku.

Na mocy art. 3 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 170) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów, normujących organizację sądownictwa i postępowanie sądowe cywilne w województwach: nowogródzkiem, poleskiem i wołyńskiem oraz w powiatach: białowieskim, grodzieńskim i wołkowyskim województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 70) — zarządza się co następuje:

§ 1. Wyłącza się z właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Łucku gminę Wysock i włącza się ją do właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Pińsku.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 czerwca 1923 r.

Na mocy rozp. Rady Ministrów z 8 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 515) do właściwości sądu okręgowego w Łucku włączony został sąd pokoju w Ołyce (gminy Ołyka i Silno).

Na mocy rozp. Rady Ministrów z 29 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 704) sąd pokoju w Derewku (gminy Lubieszów i Uhrynicze) wyłączony został z właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Pińsku i włączony do właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Łucku.

Poz. 309.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 10 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z 28 kwietnia 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 364).

30 kwietnia Nr. 46. rok 1923.

Poz. 310.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 17 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Szwajcarji do Międzynarodowej Konwencji Radjotelegraficznej, podpisanej w Londynie dnia 5 lipca 1912 roku.

Tekst pominięto.

Poz. 311.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 17 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia terytorjum Kamerunu (mandat francuski) do Międzynarodowej Konwencji Radjotelegraficznej, podpisanej w Londynie dnia 5 lipca 1912 r.

Tekst pominięto.

Poz. 312.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie diet, zwrotu kosztów przy podróżach służbowych funkcjonarjuszów państwowych poza granicami Państwa oraz przesiedleniach funkcjonarjuszów służby zagranicznej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z 23 września 1925 r. w sprawie należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia, odbywane poza granicami Państwa przez funkcjonarjuszów państwowych, sędziów, prokuratorów oraz wojskowych — Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 711).

Poz. 313.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany mnożnej dla oznaczenia cen na grunty wykupywane przymusowo przez urzędy ziemskie na obszarze Ziemi Wileńskiej.

Utraciło moc obowiązującą (patrz poz. 1033 z 1922 r.).

Poz. 314.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 marca 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia postanowień o bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy Polską i Austrją.

Utraciło moc obowiązującą (patrz poz. 746 z 1922 r.).

Poz. 315.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 kwietnia 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 21 grudnia 1923 r. o wydaniu Taryfy Towarowej Polskich Kolei Żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

Poz. 316.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Przemysłu i Handlu, Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Spraw Wojskowych

z dnia 6 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie zniesienia rozporządzenia b. austrjackiego Ministerstwa Handlu w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami i Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 8 lutego 1917 r. w sprawie zakazu pracy nocnej przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich.

Na podstawie art. 19 dekretu z dnia 7 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelnych (Dz. Pr. Kr. P. Nr. 1, poz. 1) oraz ustawy z dnia 24 lipca 1917 r. (austr. Dz. U. P. Nr. 307) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się rozporządzenie b. austrjackiego Ministerstwa Handlu w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami i Urzędem dla wyżywienia ludności z dnia 8 lutego 1917 roku w sprawie zakazu pracy nocnej przy sporządzaniu chleba i innych towarów piekarskich (austr. Dz. U. P. Nr 54).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 317.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 7 kwietnia 1923 r.

w sprawie przesyłania przesyłek pocztowych w torbach zamykanych dla adresatów zamieszkałych w pozamiejscowym okręgu doręczeń urzędu pocztowego.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 310 z 1919 r.).

Poz. 318.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu

z dnia 19 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany niektórych przepisów rozporządzenia z dnia 17 sierpnia 1921 r., ustalających warunki należenia do giełd towarowych w Polsce.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 16 marca 1926 r. o warunkach należenia do giełd towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 179).

Poz. 319.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 23 kwietnia 1923 r.

w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 15 grudnia 1924 r. w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu i górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 982).

5 maja Nr. 47. rok 1923.

Poz. 320.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji układu Polsko-Włoskiego, dotyczącego przemysłu naftowego w Polsce, podpisanego w Warszawie dnia 31 stycznia 1923 roku.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji układu Polsko-Włoskiego, dotyczącego przemysłu naftowego w Polsce, podpisanego w Warszawie dnia 31 stycznia 1923 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Spraw Zagranicznych.

Art. 3. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Układ ogłoszony został w Nr. 55 Dz. U. R. P. poz. 388.

Poz. 321.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1923 r.

w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisji Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Wygasła z dniem 31 marca 1924 r. (p. ustawę z dn. 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisyj Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 686).

Poz. 322.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat od zgłoszeń statystycznych przy zagranicznym obrocie towarów.

Utraciło moc obow. (p. rozporządzenie Rady Ministrów z 17 grudnia 1924 r. o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej — Dz. U. R. P. Nr. 113 poz. 1003).

Poz. 323.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

o zmianie granic m. Będzina i Dąbrowy-Górniczej w pow. będzińskim.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 92) zarządza się co następuje:

§ 1. 1) Do miasta Będzina włącza się kolonję Ksawera, Warpie, Huty Cynkowe, kopalnię Koszelów i część kolonji Mydlice. Jednocześnie miejscowości te wyłącza się z miasta Dąbrowy-Górniczej.

W ten sposób granica miejska m. Będzina bierze początek od punktu zetknięcia się drogi polnej, prowadzącej do Zagórza z ulicą Furmańską i biegnie w kierunku północnym prostą linją, równoległą z obecną wschodnią granicą m. Będzina; w tym kierunku przecina drogę Wolską i Czarną, dochodząc do punktu, gdzie zbiega się trakt rządowy Będzin-Dąbrowa z drogą, idącą wzdłuż kopalni Koszelów i Huty Cynkowej. Od tego punktu zetknięcia się dróg, granica biegnie w tym samym kierunku wzdłuż wymienionej drogi kopalnianej (przyczem nie zbacza z prostego kierunku), aż do plantu kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, pozostawiając drogę graniczną po stronie m. Będzina. Po dojściu do plantu kolejowego, granica zbacza na przestrzeni 40 metrów na zachód wzdłuż plantu ku drodze z Ksawery do Siemónia, poczem tą drogą biegnie do zbiegu z ulicą (drogą) Wiejską; dalej — ulicą (drogą) Wiejską na przestrzeni 490 metrów, pozostawiając te ulice graniczne po stronie Będzina, następnie granica miejska biegnie granicą gruntów włościan b. wsi Gzichów, a granicą gruntów dominjum Gzichów do punktu spotkania z obecną granicą miejską.

Od tego punktu granica biegnie w kierunku zachodnim, przyczem utrzymuje się dotychczasową granicę miasta.

2) Do miasta Dąbrowy-Górniczej włącza się grunty dominjum Gzichów „Zielona" kolonję Dębniki, kopalnie Korzeniec i Jan „Olszynkę", kolonję Niepiekło i część zalesionego terytorjum rządowego, położonego na południe od wsi Gołonóg, wyłączając je z gmin: Łagisza, Olkusko-Siewierskiej, względnie m. Będzina.

W ten sposób, za granicę terytorjum m. Dąbrowy-Górniczej ma być uważana od zachodu wspólna granica miast: Będzina i Dąbrowy-Górniczej opisana w p. 1 niniejszego paragrafu; od południa: obecna granica miejska, aż do punktu załamania się tej granicy w punkcie, leżącym na wprost drogi leśnej między czwartą, a piątą działką leśną (licząc działki z zachodu na wschód), która to granica miejska dalej na wschód od tego punktu biec będzie granicą lasu rządowego do punktu przecięcia z „tunelem" kopalnianej kolejki linowej, idącej z szybu „Albert" do kopalni „Flora". Od tego punktu przecięcia rozpocznie się wschodnia granica miejska, która na północo-zachód biec będzie zachodnim brzegiem wymienionego „tunelu" (z pozostawieniem go przy gminie Olkusko-Siewierskiej) i dojdzie nim do wylotu; następnie zaś granica zmierzać będzie najkrótszą drogą ku traktowi (Dąbrowa-Gołonóg) po przecięciu którego, w poprzednim kierunku dążyć będzie granicą gminy Olkusko-Siewierskiej do punktu, w którym rozpoczynają się działki t. zw. „Olszynki". W tym punkcie granica zwróci się na wschód i północo-wschód, jak granica „Olszynki", zaś wyczerpawszy wschodnią jej granicę, dalej na północo-wschód biec będzie po granicy łąk Gołonoga i Ząbkowic i dojdzie tak do rzeki Czarnej-Przemszy. Następnie rzeką Czarną-Przemszą dojdzie do punktu zetknięcia z granicą miasta Będzina, opisaną w p. 1 niniejszego paragrafu.

§ 2. Granice wyżej opisane w § 1 p. p. 1 i 2 ustali na miejscu komisja zwołana pod przewodnictwem przedstawiciela właściwej władzy administracyjnej I instancji, w skład której wejdą w charakterze członków po jednym przedstawiciele zainteresowanych miast i gmin wiejskich.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Poz. 324.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w sprawie zmiany przepisów o dietach i kosztach podróży.

Utraciło moc obow. (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 maja 1923 r. w sprawie podwyższenia normalnych diet dziennych — Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 365).

Poz. 325.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów.

Patrz uwagi końcowe do poz. 215 z 1919 r. Jednocześnie z rozciągnięciem powyższego dekretu na obszar Ziemi Wileńskiej uchylone zostały wszelkie przepisy prawne, obowiązujące dotychczas na wymienionym obszarze, a z dekretem sprzeczne.

Poz. 326.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany § 333 ust. 1 instrukcji sądowej i punktu 12 instrukcji dla organów wykonawczych w b. dzielnicy austrjackiej.

Utraciło moc obow. (p. rozp. Ministrów: Sprawiedliwości, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 4 marca 1924 r. w przedmiocie zmiany przepisów o odbieraniu i nadawaniu sądowych przesyłek pocztowych oraz niektórych przepisów instrukcji sądowej i instrukcji dla organów wykonawczych w b. dzielnicy austrjackiej — Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 464).

9 maja **Nr. 48.** rok 1923.

Poz. 327.

UKŁAD POLSKO-NIEMIECKI

dotyczący górnośląskiej Spółki brackiej „Oberschlesischer Knappschaftsverein" podpisany w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 r.

(Zatwierdzony ustawą z dnia 26 września 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 776).

Tekst pominięto.

Poz. 328.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 23 marca 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych dotyczących polsko-niemieckiego układu o górnośląskiej Spółce brackiej „Oberschlesischer Knappschaftsverein", podpisanego w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 roku.

Tekst pominięto.

Poz. 329.

KONWENCJA

dotycząca pomocy i opieki społecznej, podpisana pomiędzy Polską a Francją w Warszawie, dnia 14 października 1920 r.

(Zatwierdzona ustawą z dnia 11 maja 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 495).

Tekst pominięto.

Poz. 330.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 8 marca 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, dotyczących konwencji polsko-francuskiej o pomocy i opiece społecznej, podpisanej w Warszawie dnia 14 października 1920 r.

Tekst pominięto.

Poz. 331.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 kwietnia 1923 r.

w sprawie ujednostajnienia opodatkowania węgla na obszarze Rzeczypospolitej.

Tekst rozporządzenia, zmieniającego przepisy ustaw niemieckich z dnia 8 kwietnia 1917 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 340) i z 20 kwietnia 1922 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 378) o podatku od węgla, pominięto z powodu wstrzymania poboru tego podatku na mocy rozp. Ministrów Skarbu i Przemysłu i Handlu z dn. 9 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 821); na skutek niepobierania podatku przepisy wymienionych ustaw niemieckich nie znajdują obecnie zastosowania.

Poz. 332.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu i Przemysłu i Handlu

z dnia 9 maja 1923 r.

w sprawie uregulowania podatku od węgla na obszarze Województwa Śląskiego.

Utr. moc obow. (p. rozp. Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 24 grudnia 1923 r. w sprawie uregulowania podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej — Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1128).

11 maja Nr. 49. rok 1923.

Poz. 333.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie uznania granic wschodnich Rzeczypospolitej.

Tekst pominięto.

Poz. 334.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie ustanowienia zarządu okręgowego lasów państwowych w Krakowie.

Utraciło moc obow. (p. § 6 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 grudnia 1924 r. o organizacji administracji lasów państwowych — Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 1079 — i rozp. Rady Ministrów z dn. 16 stycznia 1925 r. o utworzeniu dyrekcyj lasów państwowych — Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 62).

Poz. 335.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie, powiaty: grodzieński, wołkowyski, oraz gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego województwa białostockiego.

Patrz uwagi końcowe do poz. 215 z 1919 r. Jednocześnie z rozciągnięciem powyższego dekretu na obszar województw wschodnich uchylone zostały wszelkie przepisy prawne, obowiązujące dotychczas na wymienionym obszarze, a z dekretem tym sprzeczne.

Poz. 336.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych za czas, spędzony w służbie w pocztach ruchomych (ambulansach pocztowych) i przy konwojowaniu poczty kolejami.

Utraciło moc obow., ponieważ podstawa prawna przestała obowiązywać (p. poz. 429 z 1920 r.).

Poz. 337.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat, ustanowionych w dekretach z dnia 4 lutego 1919 roku o patentach na wynalazki, o ochronie wzorów rysunkowych i modeli i o ochronie znaków towarowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 18 sierpnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia opłat, ustanowionych w dekretach z dnia 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki, o ochronie wzorów rysunkowych i modeli i o ochronie znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 690).

Poz. 338.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany § 21 rozporządzenia z dnia 5 listopada 1889 r. o administracji prowincjonalnego związku stanowego prowincji poznańskiej — zbiór ustaw pruskich strona 177.

Na podstawie art. V A. p. 2 ustawy o ogólnej administracji kraju i o właściwości władz administracyjnych i administracyjno-sądowych prowincji poznańskiej z dnia 19 maja 1889 r. (Zb. Ust. Pruskich str. 108) i art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzaniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 511) zarządza się po wysłuchaniu poznańskiego sejmiku wojewódzkiego co następuje:

§ 1. Paragraf 21 rozporządzenia z dnia 5 listopada 1889 r. (Zb. Ust. Pruskich str. 177) o administracji prowincjonalnego związku stanowego prowincji poznańskiej otrzymuje następujące brzmienie:

„Starostę krajowego, powołanego stosownie do § 10 rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików wojewódzkich *(Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 491)* do prowadzenia spraw, przewidzianych w art. V A p. 2 ustawy o ogólnej administracji kraju

i o właściwości władz administracyjnych i administracyjno-sądowych prowincji poznańskiej z dnia 19 maja 1889 (Zb. Ust. Pr. str. 108) wybiera się na lat co najmniej 6, a nie więcej jak 12".

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 11 maja 1927 r. o jednolitym tekście rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dn. 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 421).

Poz. 339.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Ziemi Wileńskiej ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela.

Patrz uwagi końcowe do poz. 406 z 1919 r.

Poz. 340.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie, powiaty: grodzieński i wołkowyski, oraz gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego województwa białostockiego ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela.

Patrz uwagi końcowe do poz. 406 z 1919 r.

Poz. 341.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 marca 1923 r.

w przedmiocie kompetencji izb skarbowych do zarządzania odpisów i zwrotów, oraz zniżania i umarzania kar pieniężnych (grzywien) lub podwyżek w sprawach, tyczących się opłat stemplowych (należytości stemplowych i bezpośrednich) i podatków giełdowego oraz spadkowego i od darowizn.

Utraciło moc obow. (p. § 49 — 53 i § 92 rozporządzenia Ministra Skarbu z 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych — Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588).

Poz. 342.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 maja 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak z fabryk rządowych, jak i z fabryk prywatnych.

Utraciło moc obow. (p. rozp. Ministra Skarbu z 12 czerwca 1923 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak z fabryk rządowych, jak i z fabryk prywatnych — Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 451).

Poz. 343.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 6 kwietnia 1923 r.

uzupełniające rozporządzenie z dnia 12 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów wykonawczych do dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o widowiskach.

Na zasadzie art. 5 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o widowiskach (Dz. P. P. P. Nr. 14 poz. 177), uzupełniając i częściowo zmieniając rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów wykonawczych do dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o widowiskach (Monitor Polski Nr. 37) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 listopada 1919 r. (Monitor Polski Nr. 262), zarządza się co następuje:

§ 1. Art. 12 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów wykonawczych do dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o widowiskach (Monitor Polski Nr. 37) otrzymuje brzmienie następujące:

„Dzieci i młodzież do lat 17 mają wstęp do kinematografów jedynie na wyświetlanie takich obrazów, które zostały wyraźnie zakwalifikowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, jako dostępne dla młodzieży. Kwalifikacja ta winna być przy wystawianiu odnośnych obrazów obwieszczona przy wejściu do zakładu napisem:

„Dla dzieci i młodzieży dozwolone". Wzbronione jest natomiast zaopatrywanie ogłoszeń o obrazach dla młodzieży niedozwolonych napisami: „Tylko dla dorosłych", „Dla dzieci i młodzieży wzbronione" i t. p.".

Równocześnie zabrania się przy obrazach, niedozwolonych dla dzieci i młodzieży, wystawiać na widok publiczny, zarówno przy wejściu do kinematografu, jak i w innych miejscach, reklamy obrazowe (fotografje, rysunki, plakaty obrazowe), przedstawiające sceny nieodpowiednie dla dzieci i młodzieży.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 344.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 21 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 140) o samorządzie miejskim na m. Sejny.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 91) w przedmiocie rozciągnięcia na miasta b. zaboru rosyjskiego dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P Nr. 13 poz. 140) zarządza się co następuje:

§ 1. Na m. Sejny powiatu sejneńskiego rozciąga się moc dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 140), jednocześnie uzupełniając wykaz miast, dołączony do tego dekretu, jak następuje:

„166 Sejny".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 345.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 17 kwietnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w przedmiocie uznania świadectw tymczasowej licencji ogierów i rejestracji klaczy zarodowych.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z 7 kwietnia 1924 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych w przedmiocie uznania świadectw tymczasowej licencji ogierów i rejestracji klaczy zarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 429).

Poz. 346.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 21 kwietnia 1923 r.

o ulgach budowlanych w miastach.

Na podstawie *artykułów 1 i 3 ustawy z dnia 26 września 1922 r. w przedmiocie upoważnienia Ministra Robót Publicznych do wydawania przepisów ulgowych w dziedzinie budownictwa (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 788), zarządza się co następuje:*

§ 1. 1) Budynki parterowe mogą być wznoszone przy wszystkich ulicach.

Również przy wszystkich ulicach mogą być wznoszone budynki o dwóch kondygnacjach (parter i jedno piętro).

Inne budynki frontowe mogą posiadać wysokość nieprzekraczającą półtora raza wziętej szerokości ulicy, przy której są położone.

2) Budynki na rogu ulic różnej szerokości mogą mieć od strony ulicy węższej wysokość dozwoloną od strony ulicy szerszej, lecz w tej wysokości sięgać mogą w ulicę węższą, mierząc od rogu, na odległość nieprzekraczającą dwa razy wziętej szerokości tej ulicy.

3) Jeżeli front budynku jest cofnięty od linji zabudowy ulicy, wielkość tego cofnięcia może być przy ustalaniu dopuszczalnej wysokości takiego budynku doliczoną do szerokości ulicy.

4) Wysokość budynku od strony podwórza może wynosić półtora raza wziętą odległość tego budynku od przeciwległej ściany na tejże posiadłości lub od przeciwległej granicy sąsiada.

Jeżeli budynek, względnie odnośny grunt ma prawnie zapewnione korzystanie ze światła na przeciwległej posiadłości sąsiada, wysokość budynku lub oficyny może wynosić półtora raza wziętą odległość od przeciwległej ściany sąsiada.

5) Gdy budynek usytuowany jest przy wolnym placu lub w głębi posiadłości, władza budowlana II instancji może zezwolić na przekroczenie przepisanej wysokości odnośnego budynku, tak od strony ulicy, jak i od podwórza.

Wysokość budynku mierzy się od górnej krawędzi gzemsu wieńczącego do najwyższego punktu przyległego terenu.

§ 2. Przy użyciu cegły palonej normalnych wymiarów grubość ścian zewnętrznych pomieszczeń mieszkalnych nie może być mniejszą od 1½ cegły.

Grubość ścian winna jednak czynić zadość wymaganiom konstrukcyjnym (statycznym) i termicznym, odpowiednio do materjałów użytych do budowy.

§ 3. Wiązania dachów mogą być oparte na belkowaniach stropowych.

Żadne drewniane części konstrukcji dachów nie mogą jednak być wpuszczane w mur ogniochronny.

§ 4. W murowanych, względnie ogniotrwałych domach jednorodzinnych zezwala się na urządzanie schodów i przykrycie klatki schodowej z materjału nieogniotrwałego.

§ 5. W domach jednorodzinnych, wznoszonych w miastach na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego piwnice pod budynkami mogą być nie sklepione i mogą posiadać drzwi leżące, prowadzące bezpośrednio z pomieszczeń przyziemia.

§ 6. Zezwala się na częściowe lub całkowite przykrycie szklanym dachem podwórza w parterze, o ile przystęp światła i powietrza do lokali mieszkalnych w podwórzu nie będzie uszczuplony i względy bezpieczeństwa ogniowego nie będą stać temu na przeszkodzie.

§ 7. 1) Zezwala się na urządzanie lokali mieszkalnych w suterenach w wypadkach, gdy naturalna spadzistość terenu wymaga budowy suteren wzniesionych znacznie ponad poziom.

2) W domach istniejących, jak i nowowznoszonych, bez względu na warunki terenowe, mogą być czasowo aż do odwołania, również urządzane w suterenach lokale mieszkalne. Zarówno w wypadkach pod 1) jak i 2) winny być zachowane następujące warunki:

a) co najmniej połowa wysokości sutereny, w której ma być urządzony lokal mieszkalny, winna znajdować się ponad przyległym terenem, okna zaś winny mieć w świetle futryny co najmniej 1 metr wysokości ponad przyległy teren i posiadać powierzchnię równą przynajmniej 1/10 powierzchni podłogi izby mieszkalnej;

b) spód ziemny suteren winien być suchy, mury przylegające do ziemi jako też podłogi winny być izolowane i od zawilgocenia skutecznie zabezpieczone;

c) każdy pokój mieszkalny w suterenach musi mieć komin wentylacyjny ssący, wyprowadzony ponad dach;

d) drzwi suteren mieszkalnych nie mogą być urządzone bezpośrednio na ulicę.

§ 8. Zezwala się na urządzanie mieszkań w poddaszach, przy zachowaniu jednak niezbędnych ostrożności na wypadek pożaru. Jeżeli takie poddasza będą urządzone powyżej dopuszczalnej wysokości domów, nachylenie dachu nie może przekraczać 60°, suma zaś szerokości występów okiennych poddaszy nie może przekraczać połowy długości odnośnego frontu budynku.

§ 9. Zezwala się aż do odwołania na wznoszenie budowli drewnianych w dzielnicach przeznaczonych pod budowle murowane, względnie budowle ogniotrwałe. Takie budowle drewniane jednak nie mogą mieć więcej niż 2 kondygnacje, winny być pokryte ogniotrwale i winny posiadać kominy murowane od fundamentów. Inne przepisy przeciwogniowe winny być zachowane.

Przepisy § 9 pozostają w mocy tylko o tyle, o ile odnośne uchwały rad miejskich lub gminnych (§ 11) zapadły przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202).

§ 10. W miastach na obszarze b. zaboru rosyjskiego w wypadkach, gdy budowla została wzniesiona w miesiącach letnich, lub zastosowano sztuczne środki osuszania, zezwala się na zewnętrzne i wewnętrzne tynkowanie budowli mieszkalnych w tym samym roku kalendarzowym, w którym ściany budowli zostały wyprowadzone pod dach. Pozwolenia na takie tynkowanie udziela władza budowlana I instancji.

§ 11. Przepisy paragrafu 1 z wyłączeniem ustępu drugiego punktu 1) oraz punktu 5) tego paragrafu, tudzież przepisy paragrafu 7) punkt 2 i paragrafu 9 mogą być całkowicie lub w ściślejszych granicach stosowane tylko po zapadnięciu odpowiednich uchwał rad miejskich, względnie gminnych.

§ 12. W dzielnicach o charakterze zabytkowym możność korzystania z ulg przewidzianych w paragrafie 1 niniejszego rozporządzenia uzależnia się od zgody władzy konserwatorskiej.

§ 13. Przepisy niniejsze mają zastosowanie:

a) w miastach, w których obowiązują „przepisy ogólne policji budowniczej dla miast w Królestwie Polskiem" z dn. 26 września 1820 r. (Zbiór Przepisów Administracyjnych Królestwa Polskiego, Wydział Spraw Wewnętrznych i Duchownych Cz. I. Gospodarstwo miejskie. Tom II wyd. 1866 r.);

b) w miastach, w których obowiązuje ustawa budowlana b. cesarstwa rosyjskiego (Zbiór Ustaw b. cesarstwa rosyjskiego, tom XII, cz. I, wyd. 1900 r. i uzupełnienia z 1906, 1908, 1909, 1910 i 1912 r.);

c) w miastach: Lwowie i Krakowie;

d) w miastach, w których obowiązuje ustawa z dnia 28 kwietnia 1882 r., zawierająca przepisy budownicze dla gmin miejskich (Dz. U. i Rozp. kr. dla Kr. G. i L. z W. Ks. Kr. Nr. 77);

e) w miastach, w których obowiązuje ustawa budownicza z dnia 4 kwietnia 1889 r. dla znaczniejszych miejscowości w Królestwie Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (Dz. U. i Rozp. kr. dla Kr. G. i L. z W. Ks. Kr. Nr. 31).

Przepisy, wymienione pod b), d) i e) uchylone zostały w niektórych częściach na mocy art. 419 pkt. 1, 4 i 5 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą:

1) punkty 3, 5, 6, 7, 8, 9 załącznika do artykułu 185 ustawy budowlanej b. cesarstwa rosyjskiego (Zbiór ustaw b. cesarstwa tom XII, część 1, wydanie 1900 r.);

2) § 2, punkt 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 3 marca 1922 r. w sprawie wznoszenia i naprawy budowli drewnianych w dzielnicach miast przeznaczonych pod budowle murowane (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 191);

3) § 2 punkt 5 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 3 marca 1922 roku w sprawie wysokości budowli na terenie b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 141);

4) § 20 ustęp 5 zdanie 2, §§ 33 i 34, § 41 punkty c, d, e, f, § 47 ustęp 1, oraz § 63 ustawy budowniczej dla królewskiego stołecznego miasta Lwowa z dnia 21 kwietnia 1885 r. (Dz. U. Rozp. kr. dla Kr. G. i L. z W. Ks. Kr. Nr. 31);

5) § 33 ustęp 4, oraz działy A) i B) ustawy budowniczej dla królewskiego głównego miasta Krakowa z dnia 17 lipca 1882 r. w brzmieniu ustawy z dnia 28 marca 1905 r. (Dz. U. i Rozp. kr. dla Kr. G. i L. z W. Ks. Kr. Nr. 57); oraz § 42 ustawy budowniczej dla królewskiego głównego miasta Krakowa z dnia 17 lipca 1882 r. (Dz. U. i Rozp. kr. dla Kr. G. i L. z W. Ks. Krak. Nr. 63);

6) § 22 ustępy 2, 3, 4, 5; §§ 27, 30, 48 i 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 1882 r., zawierającej przepisy budownicze dla gmin miejskich (Dz. U. i Rozp. kr. dla Kr. G. i L. z W. Ks. Kr. Nr. 77);

7) § 25 ustępy 3, 4, 5, 6; §§ 30, 33, 50 i 57 ustawy budowniczej z dnia 4 kwietnia 1889 r. dla znaczniejszych miejscowości w Królestwie Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (Dz. U. i R. kraj. dla Kr. G. i L. z W. Ks. Kr. Nr. 31) odnośnie do miast.

Patrz art. 408 — 417 i art. 420 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli.

Poz. 347.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego

z dnia 25 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie zniesienia powiatowych urzędów ziemskich w Bochni, Dębicy i Żywcu oraz zmiany kompetencji terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich w Krakowie, Tarnowie i Wadowicach.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (patrz poz. 461 z 1920 r.).

Poz. 348.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 28 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie koncesjonowania przemysłu zbierania i łapania kału ropnego i ropy naftowej.

Na zasadzie § 24 i § 57 ust. 3 austrjackiej ustawy przemysłowej w brzmieniu obwieszczenia Ministra Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1907 r. (Dz. U. P. Nr. 199) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wykonywanie przemysłu zbierania i łapania kału ropnego i ropy naftowej wyciekłej z kopalń, szybów, rurociągów i zbiorników na drogi, pola, do rowów, potoków i rzek jako też wykonywanie przemysłu przerabiania zakupywanego, względnie do przeróbki dostarczanego cudzego kału ropnego w okręgu eksploatacji i spływu kału i ropy uzależnia się na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego i stanisławowskiego od uzyskania koncesji w myśl § 24 austrjackiej ustawy przemysłowej.

§ 2. Koncesje wymienione w § 1 wydawane będą przez urzędy wojewódzkie po zasięgnięciu opinji właściwej izby handlowo-przemysłowej.

Przy załatwianiu podania bierze się również pod uwagę czy stosunki miejscowe przemawiają za udzieleniem koncesji.

§ 3. Pierwszeństwo w otrzymaniu koncesji mają organizacje właścicieli kopalń na obszarze w § 1 określonym; we wszystkich wypadkach,

w których chodzi o ropę względnie kał ropny wiadomego pochodzenia przysługuje prawo zbierania, względnie łapania na własnym terenie kopalnianym i we własnym zarządzie właścicielom kopalń bez uprzedniego obowiązku uzyskania na to koncesji w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Koncesja może być cofnięta przez władzę nadającą, jeżeli przedsiębiorstwo w sześć miesięcy po udzieleniu koncesji nie zostanie uruchomione lub w razie przerwy w wykonywaniu przemysłu przez tenże okres czasu.

§ 5. Przemysł określony w § 1 niniejszego rozporządzenia podlega specjalnemu regulowaniu przez władzę nadającą koncesję.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zgodnie z brzmieniem art. 198 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468) rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w przedmiocie koncesjonowania przemysłu zbierania i łapania kału ropnego i ropy naftowej pozostaje w mocy do czasu wydania nowej ustawy naftowej.

Poz. 349.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 kwietnia 1923 r.

o dyzlokacji sądów powiatowych w powiatach administracyjnych: bohorodczańskim i nadwórniańskim w okręgu sądu okręgowego w Stanisławowie.

Na mocy § 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 r. o dyzlokacji sądów (Dz. Pr. p. a. Nr. 59) zarządza się w okręgu sądu okręgowego w Stanisławowie co następuje:

§ 1. Wyłącza się z właściwości terytorjalnej sądu powiatowego w Sołotwinie gminę Bitków i niewcielony do niej jeszcze obszar dworski Bitków i włącza się je do właściwości terytorjalnej sądu powiatowego w Nadwórnie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1923 r.

Poz. 350.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany instrukcji dla mężów zaufania dla uprzywilejowanych testamentów.

Na podstawie ust. 2 art. 80 pruskiej ustawy wykonawczej do kodeksu cywilnego z dnia 20 września 1899 r. (Zb. Ust. pr. str. 177) zarządza się co następuje:

§ 1. W instrukcji z dnia 12 kwietnia 1920 r. dla mężów zaufania dla uprzywilejowanych testamentów (Dz. Urz. Min. byłej dzielnicy pruskiej Nr. 22 poz. 204) wprowadza się następujące zmiany:

1. Ustęp pierwszy § 23 otrzymuje następujące brzmienie:

„Za sporządzenie testamentu otrzymuje mąż zaufania przy wartości spadku

do 3.000 złotych włącznie — 2 zł.
do 10.000 złotych włącznie — 5 zł.
ponad 10.000 złotych — 8 zł.“

2. § 24 L. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„Należytości zapłacone świadkom; każdemu świadkowi można zapłacić na jego żądanie za każdą rozpoczętą godzinę wynagrodzenie w wysokości 50 groszy“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego z dniem ogłoszenia.

Kwoty pieniężne, przytoczone w autentycznym tekście rozporządzenia w markach polskich, przerachowano na złote zgodnie z przepisami § 1 rozp. Ministra Skarbu z 1 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 785), przyczem za podstawę przerachowania przyjęto kwoty marek niemieckich, ustalone w niem. instrukcji dla mężów zaufania z 15 marca 1904 r.

Poz. 351.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 maja 1923 r.

w sprawie sprostowania rozporządzenia z dnia 24 kwietnia 1923 r. celem wykonania art. 11 i 13 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. w przedmiocie wyrównania opłat stemplowych oraz podatków spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).

Patrz poz. 301.

14 maja Nr. 50. rok 1923.

Poz. 352.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 12 maja 1923 r.

o zasadach, dotyczących starszeństwa przy awansach, sposobu przeprowadzania wyboru, oraz kwalifikowania oficerów.

Na zasadzie art. 30 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich z dn. 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 256) zarządzam co następuje:

§ 1. Minister Spraw Wojskowych ustala w każdym stopniu i korpusie osobowym listę oficerów, mających awansować według starszeństwa.

§ 2. Podstawą do awansu według starszeństwa jest kolejność umieszczenia na ustalonej w myśl ustawy z dnia 2 sierpnia 1919 r. o ustaleniu starszeństwa i nadaniu stopni oficerskich w wojsku polskiem (Dz. P. P. P. Nr. 65 poz. 399) liście starszeństwa oficerów zawodowych, która to lista ma być w dalszym ciągu prowadzona wedle zasad, wymienionych w niniejszem rozporządzeniu.

§ 2a. Przed każdym terminem awansowym, Minister Spraw Wojskowych ogłasza w rozporządzeniu nakazującem przeprowadzenie awansów:

1. Ilość wakansów w każdym korpusie osobowym i w każdym stopniu, na które zostaną awansowani oficerowie, oraz granice, do których wybór będzie musiał być przeprowadzony.
2. Datę, do której kandydatom do awansu należy obliczać czas ich służby w poprzednim stopniu.
3. Datę awansowania, jednakową dla wszystkich stopni i korpusów osobowych.

§ 2a wprowadzono zgodnie z brzmieniem § 1 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 1 sierpnia 1925 r. uzupełniającego rozporządzenie z dnia 12 maja 1923 r. o zasadach, dotyczących starszeństwa przy awansach, sposobu przeprowadzania wyboru, oraz kwalifikowania oficerów (Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 555).

§ 3. Po awansowaniu na wyższy stopień otrzymują oficerowie starszeństwo kolejne po oficerze ostatnim w starszeństwie w danym stopniu i korpusie osobowym, przyczem naprzód zostają umieszczeni oficerowie, awansowani według starszeństwa, następnie zaś oficerowie, awansowani z wyboru. Kolejność starszeństwa awansowanych oficerów pomiędzy sobą opiera się na porządku, w jakim oni są wymienieni w listach, ustalonych przez Ministra Spraw Wojskowych (§§ 1 i 9).

§ 4. Jako datę starszeństwa oficerów we wszystkich stopniach, za wyjątkiem poruczników, ustala się dzień, z którym nastąpiło ich awansowanie.

Jako datę starszeństwa poruczników, ustala się dzień, w którym upłynęło dwa lata od daty mianowania ich podporucznikami, względnie datę wcześniejszą lub późniejszą, a to zależnie od obliczenia czasu służby w stopniu podporucznika.

§ 5. Oficerowie, którzy mając inne warunki do awansu, nie mogli w swoim czasie awansować według starszeństwa z powodu przeniesienia ich w stan nieczynny, a czas przebywania w stanie nieczynnym zostanie im następnie wliczony do czasu służby wojskowej, albo z przyczyn, wymienionych w 1 ustępie art. 47 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich, a następnie zajdą okoliczności, przewidziane w ustępie 2 tegoż artykułu, albo z powodu otrzymania pierwszej ujemnej

rocznej kwalifikacji, która jednak następnie zostanie określona (pkt. b. art. 76 tejże ustawy), otrzymują przy awansie według starszeństwa datę starszeństwa i jego kolejność, któreby byli otrzymali, gdyby byli awansowali w swoim czasie.

§ 5a. Poza granicami na podstawie § 2a ustalonemi należy podawać do awansu tych oficerów, posiadających pozatem wszystkie wymagane ustawą warunki formalne do awansu, którzy:

a) w myśl rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 14 lipca 1920 r. (art. 4) (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 555) byli co najmniej 3 razy ranni w w. p., lub w formacjach wojskowych polskich, uznanych przez Rzeczpospolitą i którym prawo do naszywki z 3 gwiazdkami zostało przyznane,

b) po 1 czerwca 1919 r. ukończyli wyższy zakład naukowy i którym wskutek tego na zasadzie art. 117 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 256) wymagany okres czasu służby do awansu w poszczególnych stopniach skraca się jeszcze o rok.

§ 5a wprowadzono zgodnie z brzmieniem § 2 rozporządzenia, powołanego pod § 2a.

§ 6. Wnioski na awans z wyboru, przedkładane Ministrowi Spraw Wojskowych, wychodzą:

a) od dowódców pułków, lub przełożonych, posiadających uprawnienia co najmniej dowódców pułków — na stopnie kapitana i majora,

b) od dowódców dywizji (brygad jazdy), lub przełożonych, posiadających uprawnienia co najmniej dowódcy dywizji (brygady jazdy) — na stopnie podpułkownika i pułkownika.

Wnioski na awans z wyboru co do oficerów, którzy pełnią służbę, podlegającą pozatem specjalnej fachowej opinji, są stawiane przez przełożonych, wymienionych w punktach a) i b) niniejszego paragrafu, po wysłuchaniu opinji szefów odnośnych rodzajów służby wojskowej.

§ 7. Każdy przełożony, sporządzający wnioski na awans z wyboru, ustala w nich, według rodzajów służby wojskowej, kolejność kandydatów, według której, ze względu na nadawanie się do awansu, kandydatom tym, zdaniem jego, przysługuje pierwszeństwo przy awansie.

§ 8. Wnioski na awans z wyboru sporządzone przez przełożonych, uprawnionych do tego w myśl punktów a) i b) § 6 niniejszego rozporządzenia przechodzą kolejno do wszystkich następnych bezpośrednich wyższych przełożonych, z których każdy sporządza z wniosków, otrzymanych

od wszystkich podległych sobie oddziałów, zakładów lub urzędów dla każdego poszczególnego korpusu osobowego i stopnia swój wniosek, ustalając w nim kolejność wszystkich kandydatów do awansu na podstawie swej własnej oceny i porównania ich wartości.

§ 9. Po otrzymaniu wniosków awansowych Minister Spraw Wojskowych dokonywa wyboru i ustala w każdym stopniu i korpusie osobowym listę oficerów, mających awansować z wyboru.

§ 10. Zastrzegając wydanie osobnego rozporządzenia o zasadach, dotyczących kwalifikowania oficerów, pozostawia się tymczasowo w zastosowaniu wydane w tej mierze przez Ministra Spraw Wojskowych przepisy.

§ 11. Ustalone przez siebie listy oficerów awansujących (§§ 1 i 9), przedstawia Minister Spraw Wojskowych z wnioskiem o nadanie im odpowiednich stopni, według przepisu art. 11 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich.

§ 12. Sposób awansowania na stopnie generalskie zostanie ustalony osobnem rozporządzeniem.

P. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 1 września 1923 r. o zasadach dotyczących starszeństwa przy awansach oraz sposobu przeprowadzania wyboru na stopnie generalskie (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 699).

§ 13. Rozporządzenie niniejsze nie ma zostosowania do oficerów korpusu kontrolerów i oficerów korpusu kontrolerów, awansowanych na generałów.

P. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 21 lipca 1923 r. o przenoszeniu oficerów do korpusu oficerów kontrolerów, oraz o zasadach, dotyczących starszeństwa przy awansach, sposobu przeprowadzania wyboru oraz kwalifikowania oficerów korpusu kontrolerów i oficerów tegoż korpusu, awansowanych na generałów (Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 596).

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 1923 r.

§ 15. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Poz. 353.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 2 maja 1923 r.

w przedmiocie złożenia dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji dotyczącej niefortyfikowania i zneutralizowania Wysp Alandzkich, podpisanej w Genewie dn. 20 października 1921 r. (Dz. U. R. P. z r. 1922, Nr. 88 poz. 792).

Tekst pominięto.

Poz. 354.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 26 kwietnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z 24 grudnia 1923 r. w sprawie uregulowania podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej — Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1128)

Poz. 355.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 maja 1923 r.

o przyjmowaniu 6% złotych bonów skarbowych jako kaucji i wadjów.

Pominięto (patrz poz. 215).

Poz. 356.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 9 maja 1923 r.

w sprawie uzupełnienia wykazu towarów, zawartego w § 1 rozporządzenia z dnia 26 lipca 1922 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i ulgowego.

Uchylone na mocy § 4 rozp. Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z 7 lipca 1923 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 532).

Poz. 357.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 9 maja 1923 r.

w przedmiocie określenia wysokości mnożników celnych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z 14 czerwca 1923 r. w przedmiocie określenia wysokości mnożników celnych (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 426).

16 maja Nr. 51. rok 1923.

Poz. 358.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 1 maja 1923 r.

o opłatach za czynności urzędów miar.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 37 rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 kwietnia 1924 r. o opłatach za czynności urzędów miar — Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 415).

Poz. 359.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SKARBU I SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 16 kwietnia 1923 r.

o znawcach, powołanych do oceniania przedmiotów majątkowych celem wymiaru opłat stemplowych.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia ustawy z 26 września 1922. r. i rozporządzenia z 24 czerwca 1922 r. (p. poz. 807 i 476 z 1922 r.).

Poz. 360.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 maja 1923 r.

o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 13 marca 1923 r. w przedmiocie uprawy tytoniu w roku 1923.

Wygasło z końcem 1923 r.

Poz. 361.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 6 maja 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych w przedmiocie ustanowienia biur opcyjnych, przewidzianych art. 46 konwencji polsko-niemieckiej, dotyczącej Górnego Śląska z dnia 15 maja 1922 r.

Pominięto, jako zawierające przepisy przejściowe, w związku z postanowieniami art. 25 — 30 Konwencji polsko-niemieckiej, dotyczącej Górnego Śląska z dnia 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 371), które zezwalają na opcję w ciągu dwóch lat od chwili zmiany władzy suwerennej na Górnym Śląsku.

Poz. 362.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 4 maja 1923 r.

w sprawie zmiany w przepisach o kolejności przyjmowania ładunków nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności.

Uchylone na mocy § 5 rozp. Ministra Komunikacji z dnia 3 listopada 1926 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie przepisów o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 652).

19 maja Nr. 52. rok 1923

Poz. 363.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 17 maja 1923 r.

zmieniające rozporządzenie z dnia 19 maja 1922 r. o opłatach w postępowaniu rejestrowem.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 421 z 1922 r.).

Poz. 364.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 28 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lutego 1924 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr. 17 poz. 175).

24 maja Nr. 53. rok 1923.

Poz. 365.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 maja 1923 r.

w sprawie podwyższenia normalnych diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych — Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 703).

Poz. 366.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 maja 1923 r.

w przedmiocie właściwości sądów i postępowania w sprawach o lichwę wojenną w województwie poznańskiem i pomorskiem.

Na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 449) w brzmieniu nadanem jej ustawą z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 618) zarządza się co następuje:

§ 1. Przestępstwa, przewidziane w art. 19 ust. 1 oraz w art. 21—23, o ile ulegają karze przewidzianej ust. 1 art. 19, tudzież przewidziane w art. 25 ust. 2, *26 ust. 1* i 27 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 449), należą do właściwości *sądów powiatowych;* inne przestępstwa w rzeczonej ustawie przewidziane — do właściwości sądów okręgowych.

Art. 26 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. utracił moc obowiązującą (p. poz. 449 z 1920 r.).

„Sądy powiatowe" z dniem 1 stycznia 1929 r. otrzymały nazwę „sądów grodzkich" (p. art. 269 i 299 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. „Prawo o ustroju sądów powszechnych" — Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93).

§ 2 i 3 — pominięto ze względu na to, że tracą moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1929 r. (p. art. 1 pkt. 12 oraz art. 58 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. „Przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego"— Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314).

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze województwa poznańskiego i pomorskiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 367.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 maja 1923 r.

o rozszerzeniu granic m. Piotrkowa w pow. piotrkowskim.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 92) w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego zarządza się co następuje:

§ 1. Kolonję Moryc o obszarze 38 morgów wyłącza się z gminy wiejskiej Krzyżanów, a włącza do m. Piotrkowa.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Poz. 368.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 maja 1923 r.

o rozszerzeniu granic miasta Zagórowa w powiecie słupeckim.

Na mocy art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 92) zarządza się co następuje:

§ 1. Do miasta Zagórowa w powiecie słupeckim włącza się kolonje „Wymysłów", które jednocześnie wyłącza się z gminy wiejskiej Ciążeń.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1923.

Poz. 369.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 maja 1923 r.

o włączeniu gminy Przesmyki powiatu konstantynowskiego do powiatu siedleckiego.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Przesmyki wyłącza się z powiatu konstantynowskiego i włącza do powiatu siedleckiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1923 r.

Poz. 370.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 20 marca 1923 r.

w przedmiocie przepisów dla obsługujących kotły parowe.

Na zasadzie ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowemi (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 303) oraz ustawy z dn. 6 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 786), uzupełniając rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 listopada 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 744) zarządza się co następuje:

I. Zakres i przedmiot przepisów.

§ 1. Obsługujący kotły parowe jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy kotła powierzonego jego obsłudze.

§ 2. Do obowiązków obsługujących kotły parowe należy:

A) przy ogólnym dozorze:

1) w kotłowni nie przechowywać przedmiotów nie przeznaczonych do obsługi kotła, 2) ludzi obcych do kotłowni nie wpuszczać bez zezwolenia zwierzchnika, 3) przyrządy i narzędzia do obsługi kotła utrzymywać w porządku i gotowości do użycia, 4) manometry i wodowskazy dobrze oświetlać, 5) kiedy ogień jest w palenisku posterunku nie opuszczać bez pozostawienia zastępcy, 6) jeżeli kocioł lub jego urządzenia nie są w porządku, zawiadomić zwierzchnika, 7) nie zajmować się inną robotą prócz potrzebnej dla obsługi kotła.

B) przy rozpalaniu kotła:

1) zasuwę dymową otworzyć, 2) sprawdzić czy poziom wody w kotle wznosi się przynajmniej do wysokości oznaczonej strzałką przy wodowskazie, 3) sprawdzić ruchliwość kurków wodowskazowych i manometru przytem zauważyć czy wskazówka manometra opada do zera, 4) przy opalaniu ropą lub gazami najpierw rzucić podpał a następnie ostrożnie puścić gaz lub ropę, 5) parę podnosić powoli.

C) w czasie pracy kotła:

1) zawory i kurki otwierać powoli, 2) poziom wody utrzymywać możliwie jednaki i nie niżej oznaczonego strzałką przy wodowskazie, 3) wodowskazy i zawory bezpieczeństwa codziennie przedmuchiwać, 4) urządzenia zasilające używać naprzemian, 5) ciśnienie pary utrzymywać możliwie równe i nie wyższe jakie jest oznaczone na manometrze czerwoną kreską, 6) uważać żeby zawory bezpieczeństwa puszczały parę kiedy wskazówka na manometrze przechodzi czerwoną kreskę, 7) reperacji żadnych przy kotle nie wykonywać, 8) przy końcu pracy kotła ogień

możliwie wypalić, kocioł zasilić do wysokości ponad strzałkę przy wodowskazie, zawór dla pary i zasuwę dymową zamknąć. Ogień wyrzucić, dopływ gazu lub ropy przerwać kiedy: 9) ciśnienie pary w kotle mimo zasilania wodą, wypuszczania pary i przytłumienia ognia wzrośnie na manometrze ponad czerwoną kreskę, 10) poziom wody w kotle mimo zasilania nie da się utrzymać na wysokości oznaczonej strzałką przy wodowskazie, 11) nie działają (odmówią) urządzenia zasilające, 12) nie działają (odmówią) zawory bezpieczeństwa, 13) pojawią się nieszczelności szwów, wypukliny blach, rozżarzenie blach, wogóle oznaki niebezpieczeństwa, 14) o zatrzymaniu kotła z tych powodów zaraz zawiadomić zwierzchnika.

D) przy zatrzymaniu pracy kotła:

1) wodę wypuszczać wtedy kiedy ciśnienie pary spadło do jednej atmosfery i obmurze dostatecznie ostygło.

E) przy czyszczeniu kotła:

1) przed wejściem do kotła oddzielić go od sąsiednich kotłów czynnych przez wyjęcie części łączących dla pary i wody lub założenie między nie ślepych krążków, 2) przed wejściem do kanałów dymowych dobrze je przewietrzyć, 3) kamień odbijać ostrożnie i nieostremi narzędziami, 4) obejrzeć starannie blachy, szwy, połączenia, obmurze i o stanie kotła zawiadomić zwierzchnika.

F) w czasie pożaru kotłowni:

1) ogień z paleniska wyrzucić lub przerwać dopływ do niego gazu lub ropy, 2) wypuszczać na kotłownię parę.

II. Postanowienia karne.

§ 3. Za nieprzestrzeganie bezpieczeństwa pracy kotła wogóle, a w szczególności za: 1) wpuszczanie obcych ludzi do kotłowni, 2) niezawiadomienie zwierzchnika o oznakach niebezpieczeństwa kotła, 3) wyjście z kotłowni bez zostawienia zastępcy kiedy ogień jest na ruszcie, 4) niewykonanie zarządzeń wydanych przez organa dozoru kotłów i 5) za dodatkowe obciążenie zaworów bezpieczeństwa lub ich zaklinowanie, winni będą karani aresztem i grzywną w myśl art. 5 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 303), — o ile obowiązujące ustawy karne nie przewidują surowszych kar za powyższe czyny.

Poz. 371.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 12 maja 1923 r.

o wysokości opłat za dozór kotłów parowych należących do właścicieli prywatnych, zlecony przez władze państwowe Stowarzyszeniu dozoru kotłów w Warszawie.

Uchylone na mocy § 2 rozp. Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 2 lipca 1924 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 614).

Poz. 372.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 20 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie powoływania i zwalniania oraz praw i obowiązków maklerów na giełdach pieniężnych w Polsce.

Uchylone na mocy § 40 rozp. Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 26 listopada 1928 r. o powoływaniu i zwalnianiu oraz prawach i obowiązkach maklerów przysięgłych na giełdach pieniężnych (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 3 poz. 30).

Poz. 373.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 maja 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłaty za składowe od towarów przyjętych do składów urzędowych.

Uchylone na mocy § 2 rozp. Ministra Skarbu z dnia 13 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1079).

Poz. 374.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Spraw Zagranicznych

z dnia 22 kwietnia 1923 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia wykonawczego do rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dn. 11 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 540) w przedmiocie utraty obywatelstwa Państwa Polskiego wskutek niespełnienia obowiązku służby wojskowej.

Uwzględniono w tekście poz. 687 z 1920 r.

26 maja **Nr. 54.** rok 1923.

Poz. 375.

U S T A W A

z dnia 19 kwietnia 1923 r.

o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników.

Utraciła moc obowiązującą (p. art. 73 — 75 i 83 ustawy z 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej — Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1 poz. 1 oraz rozp. Rady

Ministrów z dnia 1 kwietnia 1927 r. w sprawie likwidacji funduszów, przeznaczonych na cele parcelacji i osadnictwa — Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 330).

Emisja listów zastawnych Państwowego Banku rolnego, przewidziana w niniejszej ustawie, nie doszła do skutku.

Poz. 376.

USTAWA

z dnia 1 maja 1923 r.

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 16 lipca 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 517) o podatku od kapitałów i rent.

Art. 1 — patrz uwagi do art. 1 poz. 517 z 1920 r.

Art. 2 — 5 — przytoczono w tekście art. 28, 34, 35 i 37 poz. 517 z 1920 r.

Art. 28 i 35 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. w brzmieniu, nadanem im niniejszą ustawą, obowiązują od chwili wejścia w życie ustawy z dnia 1 maja 1923 r. w przedmiocie zakupu ropy bruttowej dla państwowej fabryki olejów mineralnych w Drohobyczu t. j. od dnia 30 czerwca 1923 r.

Art. 6 utracił moc obowiązującą (p. art. 42 i 43 poz. 517 z 1920 r. oraz uwagi do tych artykułów).

Poz. 377.

USTAWA

z dnia 1 maja 1923 r.

w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 8 czerwca 1920 r. o podatku od skrzynek depozytowych (safes) (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 305).

Utraciła moc obowiązującą, ponieważ ustawa z dnia 8 czerwca 1920 r. została uchylona (p. poz. 305 z 1920 r.).

Poz. 378.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 maja 1923 r.

w sprawie podwyższenia grzywien za przekroczenia przepisów porządkowych na drogach publicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 21 i 22 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych poz. 656 z 1921 r. oraz uwagę do tych artykułów).

Poz. 379.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 13 kwietnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Skarbu w przedmiocie dostarczania drzewa opałowego instytucjom i osobom uprawnionym.

Uchylone na mocy § 15 rozp. Ministra Robót Publicznych z dnia 1 lutego 1924 r. w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Skarbu i Spraw Wewnętrznych w przedmiocie dostarczania drzewa opałowego (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 140).

Poz. 380.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 maja 1923 r.

w przedmiocie stemplowania kart do gry.

Patrz uwagi do § 24 poz. 690 z 1920 r.

Poz. 381.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 16 maja 1923 r.

o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu drzewa iglastego nieobrobionego i osiki nieobrobionej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r o uregulowaniu stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 382.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 maja 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia art. 8 rozporządzenia z dn. 12 kwietnia 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 39, poz. 287), oraz zmiany art. 2 rozporządzenia z dnia 26 maja 1920 (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 373), co do kompetencji władz skarbowych b. zaboru austrjackiego w zakresie rozstrzygania spraw karnych skarbowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 8 rozp. z dnia 12 kwietnia 1919 r. — poz. 287 z 1919 r. oraz rozp. z dnia 26 maja 1920 r. — poz. 373 z 1920 r.).

Poz. 383.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 maja 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminu dla przedsiębiorstw ekspedycyjnych do załatwiania w urzędach celnych zleceń przyjętych od stron.

Wygasło z dniem 1 września 1923 r.

Poz. 384.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 maja 1923 r.

w sprawie taryfy na przewóz towarów w ruchu tymczasowym na budującej się linji Kutno — Strzałków.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 385.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 maja 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 414 z 1921 r., poz. 428 z 1922 r. oraz poz. 112 z 1923 r.).

30 maja Nr. 55. rok 1923.

Poz. 386.

U S T A W A

z dnia 1 maja 1923 r.

w przedmiocie ustąpienia magistratowi miasta Tczewa w drodze sprzedaży gruntu kolejowego z terytorjum stacji miejscowej.

Art. 1. Zezwala się Rządowi na sprzedaż magistratowi miasta Tczewa 750 m^2 gruntu, stanowiącego własność Państwa i znajdującego się w zarządzie polskich kolei państwowych, a położonego w mieście Tczewie

województwa pomorskiego na terytorjum stacji kolejowej w sąsiedztwie elektrowni miejskiej.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi *Kolei Żelaznych.*

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

P. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie utworzenia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 567).

Poz. 387.

USTAWA

z dnia 1 maja 1923 r.

w przedmiocie zakupu ropy bruttowej dla Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu.

Art. 1. Państwu przysługuje prawo przymusowego zakupu naftowej ropy bruttowej po cenie targowej dla Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu.

Art. 2. Za cenę targową uważa się przeciętną z cen, po jakich w miesiącu, w którym ropę wydobyto, dokonano tranzakcji kupna sprzedaży odnośnych gatunków ropy do przeróbki wewnętrznej. Cenę targową ustala się zgodnie z organizacjami bruttowców, utworzonemi na podstawie wzorowego statutu, ułożonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z kuratorem bruttowców, który zostanie powołany w myśl § 112 austrjackiej normy jurysdykcyjnej przez sąd apelacyjny we Lwowie, jako zastępca bruttowców, nie należących do żadnej organizacji. W braku zgodnego porozumienia ustala tęże przeciętną cenę targową superarbiter, którego mianuje na każdy rok kalendarzowy sąd apelacyjny we Lwowie.

Ustalenie ceny za produkcję każdego miesiąca nastąpi najpóźniej do 5 każdego następnego miesiąca, o ile cenę ustalono zgodnie, a do dalszych dni 3, o ile jedna ze stron odwoła się do rozstrzygnięcia superarbitra, i ogłoszone zostanie równocześnie z oświadczeniem dyrekcji Państwowych Zakładów Naftowych, określonem w art. 3.

Art. 3. Właściciele kopalń naftowych obowiązani są przedkładać dyrekcji *Państwowych Zakładów Naftowych* w dwóch egzemplarzach co miesiąc, najpóźniej do dnia 15, wykazy ogólnej ilości wyprodukowanej ropy bruttowej na każdej kopalni w poprzednim miesiącu, oraz obciążenia tejże z tytułu opłat tłoczniowych, ubezpieczeniowych i t. d. w myśl kontraktów naftowych. Do dalszych dni 15 zobowiązani są właściciele przedłożyć dyrekcji *Państwowych Zakładów Naftowych* i Pocztowej Kasie Oszczędności wykaz szczegółowy z dokładnem oznaczeniem ilości ropy, przypadającej na każdego bruttowca, oraz obciążenia tejże z tytułu opłat, wymienionych w ust. 1 tego artykułu.

Dyrekcja *Państwowych Zakładów Naftowych* oświadczy do dnia 10 po upływie każdego miesiąca produkcji, czy wykonywa prawo zakupu ropy bruttowej, wyprodukowanej w poprzednim miesiącu. Oświadczenie to musi być złożone jednocześnie dla wszystkich gatunków ropy. Oświadczenie to składa dyrekcja *Państwowych Zakładów Naftowych* pisemnie organizacjom bruttowców oraz kuratorowi bruttowców i sądowi apelacyjnemu we Lwowie, prócz tego ogłasza równocześnie w „Monitorze Polskim" i jednym z dzienników lwowskich. Niezłożenie takiego oświadczenia w powyższym terminie uważane będzie za zupełne zwolnienie ropy bruttowej w odnośnym miesiącu i ropa podlega wolnej dyspozycji bruttowca w myśl postanowień kontraktów naftowych. To samo dotyczy ropy, o której dyrekcja *Państwowych Zakładów Naftowych* oświadczy, że jej nie zakupuje.

Po złożeniu przez Dyrekcję *Państwowych Zakładów Naftowych* oświadczenia zakupu ropy, postawią właściciele kopalń do dyspozycji Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu ropę bruttową, wyprodukowaną w miesiącu poprzednim, a podlegającą zakupowi najpóźniej do 15 następnego miesiąca. Od dnia postawienia ropy do dyspozycji, ropa jest magazynowana na rachunek i niebezpieczeństwo *Państwowych Zakładów Naftowych*.

Art. 4. Dyrekcja *Państwowych Zakładów Naftowych* wypłaci należytość za ropę, wyprodukowaną w poprzednim miesiącu, najpóźniej do końca następnego miesiąca w ten sposób, że przekaże ją do Pocztowej Kasy Oszczędności.

Jeżeli należytość za ropę bruttową nie zostanie przez dyrekcję *Państwowych Zakładów Naftowych* w terminie zapłacona, może właściciel udziału brutto rozporządzać dowolnie przypadającą na niego ropą w następnym miesiącu produkcji. Prawo to trwa w dalszym ciągu, dopóki należytość za oddaną ropę nie zostanie wyrównana i gaśnie w końcu tego miesiąca, w którym zapłata nastąpiła.

Art. 5. Właściciele kopalń obowiązani są udzielać na żądanie dyrekcji *Państwowych Zakładów Naftowych* wszelkich wyjaśnień w sprawie wysokości produkcji, ilości obciążenia brutto i innych szczegółów, będących przedmiotem przedkładanych wykazów. Postanowienie to nie narusza praw właścicieli brutto, przysługujących im na podstawie poszczególnych kontraktów naftowych w sprawie kontroli produkcji i miesięcznych rozliczeń rachunkowych, o ile nie stoją w sprzeczności z postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. 6. Kto przedkłada świadomie fałszywe wykazy, wskazane w art. 3, lub udziela świadomie fałszywych wyjaśnień, wskazanych w art. 5, albo też odmawia, lub w oznaczonym czasokresie nie składa wykazów lub wyjaśnień, oraz kto przeciw innym postanowieniom tej ustawy wykracza — ulega grzywnie od 25 do 2500 złotych o ile czyn ten nie stanowi przestępstwa, zagrożonego wedle istniejących ustaw cięższą karą, niezależnie od obowiązku wynagrodzenia wynikłej szkody.

Za grzywny, orzeczone na podstawie niniejszej ustawy przeciw funkcjonarjuszom, zastępcom, lub jakiemukolwiek innemu organowi przedsiębiorstwa, odpowiada solidarnie z zasądzonym właściciel przedsiębiorstwa, lub przedsiębiorstwo, w którem popełniono czyn karygodny. Osoby, wzglę-

dem których zachodzi odpowiedzialność, przewidziana w poprzednim ustępie, należy wezwać do rozprawy. Niestawiennictwo ich nie przeszkadza orzeczeniu o ich odpowiedzialności. Osoby wezwane są uprawnione wskazać władzy okoliczności ważne do ocenienia ich odpowiedzialności i stawić odpowiednie wnioski, tudzież żądać rozstrzygnień władzy wyższej instancji.

Grzywnę przerachowano zgodnie z postanowieniem § 19 rozp. Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89), oraz § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Art. 7. Do karania właściwe są: *starostwa górnicze* odnośnie do wykroczeń, popełnionych w związku z prowadzeniem w ich okręgu przedsiębiorstw kopalnianych, a władze administracyjne I instancji odnośnie do przedsiębiorstw tłoczniowych.

Do postępowania przed *starostwem górniczem* mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 226 do 234 powszechnej ustawy górniczej, obowiązującej w b. dzielnicy austrjackiej ze zmianami, wprowadzonemi przez ustawę z dnia 21 lipca 1871 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 77).

Ustęp trzeci art. 7 utracił moc obowiązującą (p. art. 34 i 37 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem — Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365).

Kompetencje starostw górniczych na mocy ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o władzach górniczych (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 424) przeszły na wyższe urzędy górnicze.

Art. 8. Ustawa ta traci moc obowiązującą jeżeli Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych w Drohobyczu przestanie być wyłączną własnością Państwa lub nie będzie prowadzona w państwowym zarządzie.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 miesiąca kalendarzowego, następującego bezpośrednio po jej ogłoszeniu. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu z dnia 25 lutego 1922 r. („Monitor Polski" L. 106 z dnia 11 maja 1922 r. poz. 55) — odnośnie do ropy bruttowej, wyprodukowanej po wejściu w życie niniejszej ustawy, oraz wszelkie sprzeczne z niniejszą ustawą przepisy ustaw i rozporządzeń, dotyczące przedmiotów nią uregulowanych.

Art. 10. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu, Ministrowi Sprawiedliwości oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Na mocy rozp. Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 1927 r. w sprawie wydzielenia z administracji państwowej przedsiębiorstwa naftowego pod nazwą „Polmin" Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 341) „Państwowe Zakłady Naftowe" oraz „Państwowe Gazociągi" wydzielono z administracji państwowej i utworzono z nich przedsiębiorstwo p. n. „Polmin", Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych.

W związku z brzmieniem art. 8 ustawy powstaje kwestja, czy przepisy jej dadzą się pogodzić z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 195) i z powołanem wyżej rozp. Rady Ministrów z 8 kwietnia 1927 r.

Poz. 388.

UKŁAD POLSKO - WŁOSKI

dotyczący przemysłu naftowego w Polsce.

Podpisany w Warszawie dnia 31 stycznia 1923 r. (ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 320).

Tekst pominięto.

Poz. 389.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 18 maja 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, dotyczących polsko-włoskiego układu o przemyśle naftowym w Polsce, podpisanego w Warszawie, dnia 31 stycznia 1923 r.

Tekst pominięto.

Poz. 390.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 maja 1923 r.

w przedmiocie upoważnienia Ministra Skarbu do wydania w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zezwolenia na emisję obligacji komunalnych i obligacji mieszkaniowych Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu.

Na zasadzie art. 8 pruskiego rozporządzenia dla wykonania kodeksu cywilnego z dnia 16 listopada 1899 r. (Zb. ustaw pruskich str. 563) oraz na zasadzie art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) Rada Ministrów upoważnia Ministra Skarbu do wydania w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zezwolenia na emisję obligacji komunalnych i obligacji mieszkaniowych Komunalnego Związku Kredytowego.

Poz. 391.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 maja 1923 r.

w przedmiocie jednolitego tekstu przepisów ustawowych o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

Na podstawie art. 52 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), *art. 5 ustawy z dn. 18 maja 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 279)*, art. 10 ustawy z dn. 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz.

263), *art. 8 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 189)* oraz art. 27 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) zarządza się co następuje:

§ 1. Ogłasza się tekst jednolity przepisów ustawowych o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (załączniki 1, 2 i 3 do niniejszego rozporządzenia).

§ 2. *O ile § 4 niniejszego rozporządzenia nie stanowi inaczej*, należy w myśl art. 21 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) w przypadkach, w których do dnia 23 kwietnia 1923 r. (włącznie) nie dokonano wymiaru podatku spadkowego stosować załączone „Przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn" w granicach następujących:

1) na obszarze województw: kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego, jak również na obszarze województwa białostockiego — z wyłączeniem powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz z wyłączeniem części powiatu bielskiego, obejmującej gminy: białowieską, masiewską i suchopolską — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r., a do dnia 21 czerwca 1920 r. (włącznie) nie zapadła decyzja władzy skarbowej o należności podatku spadkowego (art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1920 r., Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299);

2) na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jak również w części województwa białostockiego, obejmującej powiaty: grodzieński i wołkowyski tudzież gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r., a do dnia 30 sierpnia 1921 r. (włącznie) nie zapadła decyzja o należności podatku spadkowego, powzięta bądź przez władzę skarbową, bądź przez sąd przy zatwierdzeniu testamentu lub spadkobrania z prawa *(§ 6, ustęp drugi, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r., Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 476)*;

3) na obszarze powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego i bracławskiego — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r., a do dnia 8 listopada 1922 r. (włącznie) nie zapadła decyzja o należności podatku spadkowego, powzięta bądź przez władzę skarbową, bądź przez sąd przy zatwierdzeniu testamentu lub spadkobrania z prawa *(§ 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 886)*.

§ 3. Załączone „Przepisy" będą stosowane — *o ile § 4 niniejszego rozporządzenia nie postanawia inaczej* — do aktów darowizny, zdziałanych:

a) począwszy od dnia 7 lipca 1920 r. na obszarze, wymienionym w punkcie 1 § 2 niniejszego rozporządzenia (art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1920 r., Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299);

b) począwszy od dnia 1 października 1921 r. na obszarze, wymienionym w punkcie 2 § 2 niniejszego rozporządzenia *(§ 6, ustęp pierwszy, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r., Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 476)*;

c) począwszy od dnia 9 grudnia 1922 r. na obszarze, wymienionym w punkcie 3 § 2 niniejszego rozporządzenia *(§§ 3 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 886).*

Ustawa z dnia 18 maja 1921 r. oraz ustawa z dnia 9 marca 1923 r. utraciły moc obowiązującą (p. poz. 279 z 1921 r. i poz. 189 z 1923 r.).

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1921 r. oraz 16 października 1922 r. utraciły moc obowiązującą w związku z ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia (p. poz. 476 z 1921 r. i poz. 886 z 1922 r.).

§ 4. Art. 32 „Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn" należy stosować:

a) według tekstu ogłoszonego rozporządzeniem z dnia 2 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 300), o ile czyny karygodne, przewidziane w powołanym artykule, popełniono w okresie od dnia 7 lipca 1920 r. do dnia 9 maja 1922 r. (włącznie);

b) według tekstu, ogłoszonego rozporządzeniem z dnia 15 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 796), o ile takie czyny karygodne popełniono w czasie od dnia 10 maja 1922 r. do dnia 7 maja 1923 roku (włącznie);

c) według tekstu, ogłoszonego rozporządzeniem niniejszem, o ile takie czyny karygodne popełniono w czasie od dnia 8 maja 1923 r. (art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1920 r., Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299; obwieszczenie w Nr. 55 Dz. U. R. P. z 1920 r., poz. 345, art. 8 i 11 ustawy z dnia 31 marca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263; *art. 18 i 28 ustawy z dnia 24 marca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).*

Jakkolwiek odpowiedzialność z art. 32 przepisów przedawnia się po upływie lat pięciu od dnia, w którym nastąpiło naruszenie ustawy (p. art. 33), to jednak uznano za wskazane przytoczyć brzmienie § 4 ze względu na możliwość przerwania przedawnienia w poszczególnych wypadkach (p. ust. 2 art. 33).

Tekst przepisów, cytowanych w § 4 pkt. a) i b) pominięto w poprzednich tomach wydawnictwa z uwagi na to, że zastosowanie ich odnieść należy do wypadków wyjątkowych; różnią się one jedynie wysokością przewidzianych w nich kar pieniężnych. Kara określona w art. 32 przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z 1920 r. wynosi 50.000 mk., ta sama kara w przepisach z 1922 r. wynosi 500.000 mk.

§ 5. W zakresie opodatkowania spadków i darowizn obowiązują prócz załączonych „Przepisów" jeszcze postanowienia następujące: *art. 19;* art. 20, ustęp trzeci zdanie pierwsze, oraz art. 21 do 25 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).

Art. 19, 23, 24, 25 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. utraciły moc obowiązującą (p. poz. 296).

Załącznik 1 do rozp. Min. Skarbu z dn. 4 maja 1923 r. poz. 391.

PRZEPISY

o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

Art. 1. Opodatkowaniu w myśl niniejszych przepisów podlega nabycie majątku w drodze spadku, legatu lub darowizny.

Art. 2. Wymiarowi podatku od darowizn nie podlegają:

a) zapomogi, udzielone przez Państwo lub związek samorządny na cele użyteczności publicznej;

b) tantjemy, gratyfikacje i t. p. wynagrodzenia, które pracodawca przyznaje swemu pracownikowi, o ile przedmiotem tego rodzaju darowizny nie jest nieruchomość;

c) akty nadania ziemi darmo żołnierzom wojska polskiego na mocy art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 18 z 1921 roku);

d) akty nadania ziemi grupom żołnierzy, zrzeszonym w spółki ziemskie (art. 5 powołanej ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r.), o ile nadanie nastąpiło darmo;

e) akty pomocy bezpłatnej, wymienione w p. 1 i 2 artykułu 8 powołanej ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r.

Minister Skarbu może zwolnić od podatku spadkowego lub podatku od darowizn zapisy i darowizny, mające na celu utworzenie fundacji dla niesienia pomocy inwalidom wojska polskiego, jak również przejście majątku na rzecz istniejących już fundacji lub zrzeszeń tego rodzaju, na podstawie rozporządzeń ostatniej woli lub aktów darowizny. To samo dotyczy darowizn, zdziałanych przez fundację lub zrzeszenie tego rodzaju na rzecz inwalidów wojska polskiego.

Do pkt. c), d) i e) p. art. 12 w nowem brzmieniu ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (poz. 299).

Art. 3. Za podstawę wymiaru przyjmuje się czystą wartość nabytego majątku.

Wartość czystą oblicza się przez potrącenie długów i ciężarów od wartości ogólnej.

Celem wymierzenia podatku spadkowego lub od darowizny władza skarbowa ustala szacunek przedmiotów spadkowych lub darowanych według ich stanu w dniu otwarcia spadku lub zdziałania czynności prawnej między żyjącymi, podlegającej podatkowi, a według wartości w czasie, w którym władza skarbowa ustala szacunek; w razie zaś wcześniejszej sprzedaży przedmiotu spadkowego lub darowanego — według wartości w czasie sprzedaży.

Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do długów i ciężarów.

Art. 4. Prawa, co do których zachodzi wątpliwość, czy lub w jakiej mierze istnieją, lub czy są wykonalne, wlicza się do podstawy wymiaru według ich przypuszczalnej wartości.

Art. 5. Wartość świadczeń powtarzających się ustala się w sposób następujący:

a) W razie ustanowienia ich na wieczne czasy za podstawę wymiaru służy iloczyn z pomnożenia wartości rocznej przez 25.

b) Jeżeli zobowiązanie do takich świadczeń ma trwać do terminu, oznaczonego kalendarzowo, podstawę wymiaru stanowi wartość skapitalizowana według załączonej tablicy.

c) Gdy zobowiązanie ustanowiono na czas nieoznaczony, jednak nieograniczony do czasu życia jednej lub więcej osób, to za podsta-

wę wymiaru przyjmuje się iloczyn z pomnożenia wartości rocznej przez 12½.

d) Jeżeli w przypadkach, określonych w ustępie c), oznaczono kalendarzowo termin, do którego zobowiązanie trwać będzie niewątpliwie, oblicza się podstawę wymiaru za czas do tego terminu w sposób podany w ustępie b), za czas dalszy w sposób podany w ustępie c), nigdy jednak w sumie wyższej, niż podana w ustępie a).

e) Gdy trwanie zobowiązania ograniczone jest do czasu życia jednej osoby, za podstawę wymiaru służy wartość skapitalizowana, obliczona według wieku osoby, z której śmiercią zobowiązanie gaśnie.

Wartość ta równa się przy wieku:

lat	15	lub	mniej		18-krotnej	
wyżej „	15	do	25	lat	17	„
„ „	25	„	35	„	16	„
„ „	35	„	45	„	14	„
„ „	45	„	55	„	12	„
„ „	55	„	65	„	8½	„
„ „	65	„	75	„	5	„
„ „	75	„	80	„	3	„
„ „	80				2	„

rocznej wartości.

f) Gdy trwanie zobowiązania zależy od życia dwu lub więcej osób, to wartość skapitalizowaną oblicza się według wieku osoby najstarszej lub najmłodszej stosownie do tego, czy zobowiązanie ma zgasnąć z chwilą zgonu osoby, która umrze pierwsza lub z chwilą śmierci osoby, która umrze ostatnia.

Przepisy powyższe dotyczą również obliczenia wartości użytkowania. Roczną wartość użytkowania przyjmuje się w sumie, wynoszącej 4% wartości rzeczy, poddanej użytkowaniu, chyba że niewątpliwą jest wartość wyższa lub niższa.

Art. 6. Jeżeli co do rzeczy, oddanych na skład, służy dwu lub więcej osobom solidarnie prawo rozporządzania, to w razie śmierci jednej z nich zachodzi celem wymiaru podatku spadkowego domniemanie prawne, iż te rzeczy należały do osoby zmarłej.

Jeżeli umówiono się, że prawo rozporządzania ma nie ten, na czyje imię rzeczy złożono, lecz wyłącznie inna osoba, natenczas w razie śmierci tej innej osoby zachodzi w zakresie wymiaru podatku spadkowego domniemanie prawne, że należały w całości do niej.

Powyższe postanowienia stosują się również do przedmiotów, znajdujących się w skrzynkach depozytowych (safes), tudzież w razie oddania na skład pieniędzy z zastrzeżeniem zwrotu takiej samej sumy lub wogóle w razie złożenia rzeczy zamiennych z zastrzeżeniem zwrotu takiej samej ilości rzeczy tego samego rodzaju.

Postępowanie co do przeprowadzenia przeciwdowodu ustalone będzie rozporządzeniem.

Art. 7. Podatnik winien udowodnić istnienie i wysokość długów i ciężarów (art. 3), których potrącenia żąda.

Do długów i ciężarów zalicza się również koszty ostatniej choroby spadkodawcy o ile ich nie pokryto za jego życia z jego majątku, oraz koszty pogrzebu i nagrobka.

Celem obliczenia czystej wartości przedmiotu, poddanego użytkowaniu, nie potrąca się wartości użytkowania.

Art. 8 utracił moc obowiązującą (p. art. 2 poz. 299 z 1920 r.).

Art. 9. Stopę podatku oznacza się według *załączonej* taryfy.

Taryfa o której mowa, ogłoszona w załączniku 3 do niniejszego rozporządzenia, została zastąpiona taryfą ogłoszoną w załączniku do ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699). Tę ostatnią taryfę, obowiązującą obecnie, podano w załączniku do poz. 299 z 1920 r.

Ustęp 2 i 3 utracił moc obowiązującą (p. art. 3 poz. 299 z 1920 r.).

Ustęp 4 utracił moc obowiązującą (p. art. 12 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. poz. 296).

Art. 10. Jeżeli majątek przechodzi na dwie lub więcej osób, to oblicza się podatek co do każdego z nabywców osobno, według czystej wartości części majątku, jemu przypadłej.

Art. 11. Artykułu 8 oraz pozycji 1 taryfy, o ile dotyczą małżonka, nie stosuje się, jeżeli w chwili otwarcia spadku lub zdziałania darowizny małżeństwo było rozwiązane lub małżonkowie byli rozłączeni co do stołu i łoża.

P. art. 2 poz. 299 z 1920 r.

Art. 12. Pokrewieństwo lub powinowactwo, określone w taryfie, uznaje się także wówczas, gdy wynikło ze związków nieślubnych.

Dziecko nieślubne, przysposobione przez swojego ojca lub swoją matkę, należy do osób, wymienionych w taryfie pod poz. 1.

Art. 13 utracił moc obowiązującą (p. ustępy 2 i 3 art. 12 poz. 299 z 1920 r.).

Art. 14. Jeżeli ten sam darujący z tym samym obdarowanym zawarli dwie lub więcej umów, podlegających podatkowi od darowizn, natenczas podatek od każdej z tych umów wymierza się według stopy jednolitej odpowiadającej sumie podstaw wymiaru, obliczonych co do każdej umowy zosobna.

Powyższy przepis stosuje się odpowiednio jeżeli ktoś nabył majątek w sposób uzasadniający wymiar podatku spadkowego, a nadto zawarł ze spadkodawcą jedną lub więcej umów, podlegających podatkowi od darowizn.

Art. 15. Notarjusz, spisując akt umowy, podlegający wymiarowi podatku od darowizn, ma zapytać strony, czy i o ile zachodzą okoliczności, uzasadniające zastosowanie art. 14 i odpowiedź stron podać w akcie.

Art. 16 utracił moc obowiązującą (p. art. 9 poz. 299 z 1920 r.).

Art. 17. Do zapłacenia podatku obowiązana jest osoba, która nabywa majątek w sposób podany w art. 1.

Art. 18. Gdy pewien przedmiot przypadł niepodzielnie (w częściach idealnych) dwu lub więcej nabywcom, to każdy z nich prócz podatku, przypadającego nań w myśl art. 17, obowiązany jest solidarnie z współnabywcami do zapłacenia podatków, które przypadają na nich z powodu nabycia tego przedmiotu; łączna kwota, której władza skarbowa może żądać od jednego z współnabywców, nie może jednak wynosić więcej, niż czysta wartość majątku przezeń nabytego.

Art. 19. Nadto może władza skarbowa żądać uiszczenia podatku:
a) od dłużnika zapisu, o ile chodzi o podatek od legatu;
b) od darującego;
c) od notarjusza albo urzędnika publicznego (państwowego lub samorządowego), o ile nie dopełnił obowiązku, ustanowionego dla notarjuszów albo urzędów lub urzędników publicznych w przepisach niniejszych lub w przepisach wykonawczych, wydanych na ich podstawie;
d) od osoby, którą uznano winną przestępstwa, przewidzianego w art. 31, o ile chodzi o kwotę, służącą za podstawę obliczenia grzywny, jeśli w myśl innych przepisów osoba ta nie jest obowiązana do zapłacenia kwoty wyższej.

Art. 20. Osobom, wymienionym w art. 18 i 19, służy prawo regresu przeciw obowiązanym w myśl art. 17, a to: wymienionym w art. 18 według zasady, podanej w art. 1213 i 1214 kodeksu cywilnego Napoleona, wymienionym w art. 19 według zasady podanej w art. 1216 tegoż kodeksu. Powstanie prawa regresu powoduje przejście przynależytości, połączonych z wierzytelnością Skarbu Państwa (art. 1692 powołanego kodeksu).

Dłużnik zapisu może legatarjuszowi potrącić podatek przy wydaniu zapisanego majątku.

Art. 21 utracił moc obowiązującą (p. art. 12 pkt. a poz. 299 z 1920 r.).

Art. 22. Urzędy stanu cywilnego są obowiązane przysyłać władzy skarbowej wyciągi z każdego aktu zejścia.

Urzędy gminne (wiejskie i miejskie) obowiązane są na żądanie władzy skarbowej udzielać wiadomości o stosunkach majątkowych osób zmarłych oraz o spadkobiercach.

Osoby, obowiązane do uiszczenia podatku, jak również wykonawca testamentowy, kurator spadku wakującego, dłużnicy spadkodawcy oraz osoby, w których posiadaniu znajdują się przedmioty spadkowe, mają na wezwanie władzy skarbowej dostarczyć danych, potrzebnych dla wymiaru podatku. Jeżeli obowiązany do dostarczenia danych jest małoletnim nieusamowolnionym lub bezwłasnowolnym, to obowiązku powyższego winien dopełnić ojciec lub opiekun.

Szczegółowe przepisy w przedmiotach, objętych niniejszym artykułem, wydane będą rozporządzeniem.

Art 23. Szacunek majątku, od którego należy się podatek spadkowy, lub podatek od darowizn, ma być podany w sumie, wyrażającej wartość sprzedażną. Jeżeli suma podana, zdaniem władzy skarbowej, nie odpowiada wartości sprzedażnej, to władza skarbowa ma wezwać podatnika

do odpowiedniego podwyższenia podanej wartości, wyznaczając mu termin najmniej 2 tygodniowy do odpowiedzi. O ileby podatnik nie odpowiedział, lub jeżeliby ponowne jego oświadczenie pozostawiało wątpliwość co do trafności szacunku, władza skarbowa ustali wartość sprzedażną na podstawie opinji znawców, zaprzysiężonych przez sąd. Jeżeli wartość, w ten sposób ustalona, przewyższa wartość, podaną przez podatnika, więcej niż o trzecią część, to koszty tego ustalenia wartości poniesie podatnik.

Gdzie niema stale ustanowionych i zaprzysiężonych znawców sądowych dla odnośnego zakresu wiadomości, lub gdy liczba ich nie wystarcza, sąd na żądanie władzy skarbowej ustanowi stałych znawców i odbierze od nich przysięgę. Właściwość sądów w tych wypadkach oraz sposób ustanawiania, zaprzysięgania i wynagradzania znawców określi rozporządzenie.

Art. 24. Władza skarbowa wymierza podatek spadkowy i zawiadamia o wymiarze przez nakaz płatniczy.

Podatek spadkowy należy zapłacić w ciągu miesiąca od doręczenia nakazu płatniczego.

Kwoty, nieuiszczone w terminie, ściągnięte będą w drodze przymusowej, według przepisów o egzekucji podatków bezpośrednich.

Odwołanie (art. 29) nie odracza płatności.

Art. 25 utracił moc obowiązującą (p. art. 19 poz. 299 z 1920 r.).

Art. 26. Na wniosek podatnika zezwoli władza skarbowa — w razie potrzeby za odpowiedniem zabezpieczeniem — na odroczenie płatności podatku lub jego części, albo na uiszczenie ratami najpóźniej w ciągu lat *pięciu*, jeżeli stwierdzi, że niezwłoczna zapłata byłaby dla podatnika ze względu na jego stosunki gospodarcze zbyt uciążliwa. Władza skarbowa cofnie lub ograniczy ulgi, udzielone z powyższego powodu, w razie odpowiedniej zmiany w stosunkach gospodarczych płatnika. Od płatnika, któremu zezwolono na odroczenie płatności, lub na spłatę ratami, pobierane będą odsetki w stosunku ½% miesięcznie płatne zdołu (odsetki za odroczenie); przytem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały. W razie niedotrzymania terminu pobrana będzie kara za zwłokę, przewidziana w *art.* 25 od całej sumy, nieuiszczonej w terminie.

O ile chodzi o opodatkowanie majątku spadkowego, przechodzącego na zstępnych małoletnich lub na wdowę po spadkodawcy, władza skarbowa zbada z urzędu przed wysłaniem nakazu płatniczego — po uprzedniem zasięgnięciu na żądanie płatnika opinji zaprzysiężonych znawców (art. 23) — czy zachodzi warunek określony w zdaniu pierwszem niniejszego artykułu, a w razie istnienia tego warunku zezwoli w nakazie płatniczym na odroczenie płatności podatku lub na uiszczenie ratami.

Na mocy art. 6 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699) zmieniającego art. 20 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (poz. 299 z 1920 r.), obowiązujący na obszarze całego Państwa, władza skarbowa może zezwolić na uiszczenie podatku ratami w ciągu lat dziesięciu.

Art. 27. Przed uiszczeniem lub zabezpieczeniem podatku spadkowego nie może nastąpić bez zezwolenia władzy skarbowej ani przepisanie

majątku spadkowego w księdze hipotecznej, ani uiszczenie długu przez dłużnika spadkodawcy, ani wydanie przedmiotów spadkowych, przechowywanych przez osoby trzecie. Dotyczy to również wydania przedmiotów, wymienionych w art. 6, oraz wypłaty sum ubezpieczenia, płatnych wskutek śmierci spadkodawcy.

Kto świadomie wbrew temu przepisowi uiszcza dług lub wydaje przedmioty wyżej wymienione, odpowiada za podatek, o ile on się należy od wierzytelności, umorzonej przez uiszczenie lub od wydanych przedmiotów.

O ile z treści sporządzić się mającego aktu notarjalnego lub dokumentu, co do którego notarjusz ma uwierzytelnić własnoręczność podpisu, wynika przejście majątku wskutek śmierci, może notarjusz sporządzić akt lub uwierzytelnić własnoręczność podpisu tylko za uprzedniem zezwoleniem władzy skarbowej.

Art. 28. Od darowizny, zdziałanej w formie aktu notarjalnego, uiścić należy podatek gotówką do rąk notarjusza, który pobrane sumy wnosi do kasy państwowej.

Sporządzenie aktu notarjalnego przed uiszczeniem podatku dopuszczalne jest tylko za uprzedniem zezwoleniem władzy skarbowej.

W razie uchybienia powyższym przepisom, w szczególności w razie pobrania podatku w kwocie niższej, niż się należy, wymierza podatek władza skarbowa przez nakaz płatniczy (art. 24). Nadto notarjusz ulega grzywnie, przewidzianej w art. 32.

Art. 29. Od nakazu płatniczego (art. 24 i 28) oraz od orzeczenia, którem nałożono grzywnę (art. 32) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia.

Jeżeli tytułem podatku od darowizny (art. 28) uiszczono do rąk notarjusza więcej, niż się należy, władza skarbowa zarządzi zwrot nadpłaty w razie wniesienia prośby o zwrot w ciągu lat trzech od uiszczenia. Jeżeli władza skarbowa dowiedziała się w tymże czasie w jakikolwiek inny sposób o nadpłacie, to zarządzi zwrot z urzędu.

Art. 30. Prawo do wymierzenia podatku ulega przedawnieniu z upływem lat dziesięciu od dnia, w którym prawo to powstało. Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymierzenia podatku, o ile o nich podatnika urzędowo uwiadomiono.

Art. 31. Kto oświadcza świadomie nieprawdę celem udaremnienia opodatkowania spadku lub darowizny, lub spowodowania wymiaru w kwocie niższej, niż należy się według ustawy, staje się winnym występku i ulega w drodze sądowej grzywnie nie przewyższającej dziesięciokrotnej wysokości kwoty, na której utratę Skarb Państwa narażono. W razie okoliczności, szczególnie obciążających, może być wymierzona prócz grzywny kara więzienia do sześciu miesięcy.

Za podstawę obliczenia grzywny należy przyjąć podatek, ustalony w myśl art. 3.

Grzywna nie może przenosić przypadającego winnemu majątku, będącego podstawą wymiaru.

Pozbawienie wolności, zastępujące grzywnę w razie niemożności jej ściągnięcia, nie może przewyższać sześciu miesięcy.

Art. 32. Winni innego rodzaju naruszeń przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn — w szczególności niedopełnienia w wyznaczonym terminie obowiązku dostarczenia danych, potrzebnych celem dokonania wymiaru — podlegają grzywnie do wysokości 210 złotych. Grzywnę tę wymierza władza skarbowa.

Art. 32 przytoczono w brzmieniu ustępu 3 § 2 rozp. Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatków: spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114), oraz § 10 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Art. 33. Odpowiedzialność z art. 32 ulega przedawnieniu z upływem lat pięciu od dnia, w którym nastąpiło naruszenie ustawy. Prawo żądania grzywny już nałożonej przedawnia się z upływem lat pięciu od dnia, w którym orzeczenie karne stało się prawomocnem.

Bieg przedawnienia przerywa się przez wszelkie czynności urzędowe, odnoszące się do wymiaru lub uiszczenia grzywny, o ile o nich winnego urzędownie zawiadomiono. Od dnia przerwy przedawnienie biegnie na nowo; w razie odroczenia płatności rozpoczyna się bieg przedawnienia z dniem, do którego zapłatę odroczono.

Art. 34. Minister Skarbu ustali właściwość władz skarbowych do przedsiębrania czynności urzędowych w myśl przepisów niniejszych i przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie.

Minister Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami zarządzi, czy i jak urzędy publiczne (państwowe i samorządowe), w szczególności też notarjusze, mają w inny jeszcze sposób, niż określono w przepisach niniejszych, współdziałać z władzami skarbowemi, celem opodatkowania spadków i darowizn.

Art. 35. Majątek, znajdujący się w kraju, wlicza się do podstawy wymiaru w całości, jeżeli spadkodawca lub darujący był w dniu otwarcia spadku lub zdziałania darowizny obywatelem Państwa Polskieigo, lub miał zamieszkanie w kraju.

Jeżeli był cudzoziemcem i zamieszkiwał zagranicą, to znajdujący się w kraju majątek nieruchomy podlega opodatkowaniu bezwzględnie, ruchomy zaś o tyle, o ile nabywca jest obywatelem Państwa Polskiego, lub ma zamieszkanie w kraju.

P. art. 28 i nast. ustawy z 2 sierpnia 1926 r. o prawie właściwem dla stosunków prywatnych międzynarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 581).

Art. 36. Wartość majątku nieruchomego i ruchomego, znajdującego się zagranicą, wlicza się do podstawy wymiaru, jeżeli spadkodawca lub

darujący był w dniu otwarcia spadku lub zdziałania darowizny obywatelem Państwa Polskiego.

Ustęp 2 utracił moc obowiązującą (p. ustęp 2 art. 14 w tekście z 1920 r. poz. 299).

Art. 37. Wierzytelność, poczytuje się za znajdującą się w kraju, jeżeli wierzyciel ma w kraju zamieszkanie.

Postanowienia art. 35 i 36, dotyczące nieruchomości, stosują się również do praw, wynikających z ciężarów rzeczowych (z zobowiązania przemysłowca górniczego do wynagrodzenia właściciela gruntu za użytkowanie wnętrza i t. p.).

Art. 38. Przy ustaleniu czystej wartości spadku lub majątku darowanego, zalicza się do ciężarów w przypadkach określonych w art. 35 i 36 podatek zapłacony obcemu państwu.

Art. 39. Jeżeli w przypadkach określonych w art. 35—37, należą do spadku lub majątku darowanego zarówno przedmioty, podlegające opodatkowaniu, jako też takie, których się nie wlicza do podstawy wymiaru, to celem ustalenia czystej wartości — o ile podatnik, lub władza skarbowa nie udowodnili, że długi i ciężary w całości lub w części obciążają tylko przedmioty pierwsze lub tylko drugie — potrąca się taką część długów i ciężarów, jaka odpowiada stosunkowi ogólnej wartości przedmiotów, należących do podstawy wymiaru, do ogólnej wartości wszystkich przedmiotów nabytych.

Art. 40. Gdy majątek, podlegający opodatkowaniu, znajduje się w dwu lub więcej dzielnicach, to wymierzenie podatku nastąpi w tej dzielnicy, w której spadkodawca zamieszkiwał, lub w której zdziałano akt darowizny, jeżeli spadkodawca zamieszkiwał lub akt darowizny zdziałano poza dzielnicami, w których znajduje się majątek, podlegający opodatkowaniu, to Minister Skarbu postanowi, w której dzielnicy nastąpić ma opodatkowanie.

W wypadkach powyższych ustalenie, które przedmioty podlegają opodatkowaniu, oraz obliczenie podstawy wymiaru mają być dokonane dla każdego przedmiotu według przepisów, obowiązujących w danej dzielnicy. Co do terminu płatności oraz środków prawnych, stosują się przepisy, obowiązujące w dzielnicy, w której podatek wymierzono.

P. art. 27 i nast. ustawy z 2 sierpnia 1926 r. o prawie właściwem dla stosunków prywatnych wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 580).

Art. 41. Ustęp 1 art. 51 Ros. Zbioru Ustaw o opłatach, jak również art. 280 tegoż Zbioru nie stosują się do darowizn.

Art. 42. Wykonanie niniejszych przepisów należy do Ministra Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

P. rozp. Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Poczt i Telegrafów z dnia 25 sierpnia 1923 r. zawierające przepisy wykonawcze dla obszaru b. dzielnicy rosyjskiej w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 794).

Załącznik 2 do rozp. Min. Skarbu z dn. 4 maja 1923 r. poz. 391 (do art. 5).

TABLICA

wskazująca skapitalizowaną wartość świadczenia, którego wartość roczna równa się 1 marce polskiej.

Ilość lat	Wartość skapitalizowana		Ilość lat	Wartość skapitalizowana		Ilość lat	Wartość skapitalizowana	
	Mk.	*fen.*		*Mk.*	*fen.*		*Mk.*	*fen.*
1	1	0,0	29	17	66,3	57	23	22,0
2	1	96,2	30	17	98,4	58	23	32,7
3	2	88,6	31	18	29,0	59	23	43,0
4	3	77,5	32	18	58,9	60	23	52,8
5	4	63,0	33	18	87,4	61	23	62,4
6	5	45,1	34	19	14,8	62	23	71,5
7	6	24,2	35	19	41,1	63	23	80,3
8	7	00,2	36	19	66,5	64	23	88,7
9	7	73,3	37	19	90,8	65	23	96,9
10	8	43,5	38	20	14,3	66	24	04,7
11	9	11,1	39	20	36,8	67	24	12,2
12	9	76,0	40	20	58,5	68	24	19,4
13	10	38,5	41	20	79,3	69	24	26,4
14	10	98,6	42	20	99,3	70	24	33,0
15	11	56,3	43	21	18,6	71	24	39,5
16	12	11,8	44	21	37,1	72	24	45,6
17	12	65,2	45	21	54,9	73	24	51,6
18	13	16,6	46	21	72,0	74	24	57,3
19	13	65,9	47	21	88,5	75	24	62,8
20	14	13,4	48	22	04,3	76	24	68,0
21	14	59,0	49	22	19,5	77	24	73,1
22	15	02,9	50	22	34,2	78	24	78,0
23	15	45,1	51	22	48,2	79	24	82,7
24	15	85,7	52	22	61,8	80	24	87,2
25	16	24,7	53	22	74,8	81	24	91,5
26	16	62,2	54	22	87,3	82	24	95,7
27	16	98,3	55	22	99,3	83	24	99,7
28	17	33,0	56	23	10,9	84 i wyżej	25	00,0

Załącznik 3 zawierający taryfę opodatkowania spadków i darowizn pominięto (p. uwagę do ustępu 1 art. 9).

Poz. 392.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 maja 1923 r.

w przedmiocie zaliczenia biletów skarbowych wypuszczonych na mocy ustawy z dnia 30 kwietnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 218) oraz 6% złotych bonów skarbowych, wypuszczanych na mocy ustawy z dnia 22 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 215), do tytułów na okaziciela nie podlegających działaniu ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 406).

Pominięto (p. poz. 218 z 1920 r. i poz. 215 z 1923 r.).

Poz. 393.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 maja 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat kontrolnych od wyrobów tytoniowych wywożonych zagranicę oraz opłaty pobieranej od prywatnych fabrykantów wyrobów tytoniowych za stały dozór skarbowy.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Ministra Skarbu z dnia 10 lipca 1923 r. w przedmiocie podwyższenia opłaty pobieranej od prywatnych fabrykantów wyrobów tytoniowych za stały dozór skarbowy i podwyższenia opłat kontrolnych od wyrobów tytoniowych wywożonych zagranicę oraz w przedmiocie zwrotu kosztów nakładu opasek monopolowych — Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 570)

Poz. 394.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 maja 1923 r.

w przedmiocie utworzenia osobnych Urzędów Skarbowych do spraw opłat stemplowych i podatku spadkowego w Warszawie i Łodzi.

Na zasadzie art. 4, 13 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65 poz. 391) zarządza się co następuje:

§ 1. Tworzy się osobny Urząd *Skarbowy do spraw* opłat stemplowych *i podatku spadkowego* na miasto stoł. Warszawę.

Równocześnie wyłącza się powyższe sprawy z kompetencji I-go Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych w Warszawie.

§ 2. Tworzy się osobny Urząd *Skarbowy do spraw* opłat stemplowych *i podatku spadkowego* w Łodzi.

Równocześnie wyłącza się powyższe sprawy z kompetencji II-go Urzędu Skarbowego Podatków i Opłat Skarbowych w Łodzi.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Na mocy § 179 rozp. wykonawczego Ministra Skarbu z dn. 20 listopada 1926 r. do ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 123 poz. 713) urzędy skarbowe do spraw opłat stemplowych i pod. spadkowego otrzymały nazwę „urzędów opłat stemplowych". Urzędy te istnieją w Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Warszawie, Wilnie i Katowicach.

Poz. 395.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 maja 1923 r.

o otwarciu tymczasowego ruchu osobowego i ustalenia taryfy na normalnotorowej kolei dojazdowej Warszawa Gdańska — Młociny.

Pominięto, ze względu na przepis art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 396.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 maja 1923 r.

o uzupełnieniu i zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 193 z 1923 r.).

Poz. 397.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 22 maja 1923 r.

o bezpośredniej polsko-gdańskiej komunikacji osobowej i bagażowej przez obszar niemiecki, położony na prawym brzegu Wisły, wymieniony w art. 96 Traktatu Wersalskiego.

Na mocy *dekretu z dn. 7 lutego 1919 r. o tymczasowem przekazaniu Ministrowi Komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie podróżnych, bagażu i towarów oraz ustalania taryf przewozowych na kolejach polskich (Dz. P. P. P. Nr. 14 poz. 152)* i w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu zarządza się co następuje:

§ 1. Na podstawie konwencji między Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem a Niemcami w sprawie wolności tranzytu pomiędzy Prusami Wschodniemi a resztą Niemiec, podpisanej w Paryżu dnia 21 kwietnia

1921 r., zaprowadza się dla bezpośredniej polsko-gdańskiej komunikacji osobowo-bagażowej przez obszar niemiecki położony na prawym brzegu Wisły, wymieniony w art. 96 Traktatu Wersalskiego, następującą taryfę bezpośrednią:

TARYFA BEZPOŚREDNIA

dla komunikacji

Polsko-gdańskiej

przez obszar niemiecki, położony na prawym brzegu Wisły, wymieniony w art. 96 Traktatu Wersalskiego.

DZIAŁ A.

Przewóz osób, bagaży i przesyłek nadzwyczajnych.

(Dział B taryfy niniejszej oddzielnie wydany zawiera postanowienia dla przewozu towarów, zwłok i żywych zwierząt).

Ważna od 1 czerwca 1923 r.

Taryfa niniejsza opiera się na konwencji między Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem a Niemcami w sprawie wolności tranzytu pomiędzy Prusami Wschodniemi, a resztą Niemiec, podpisanej w Paryżu 21 kwietnia 1921 r.

Wstęp.

1. Taryfa niniejsza obowiązuje tylko w tranzytowej komunikacji uprzywilejowanej, t. j. dla przewozów pociągami, lub częściami pociągów, które przebiegają pod zamknięciem przez obszar niemiecki po prawym brzegu Wisły. Na razie komunikacja ta odbywa się tylko na linji Niem. Iława (Dt. Eylau) — Malbork (Marienburg) — Gdańsk.
2. Przy przewozie osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych ma zastosowanie:

a) *taryfa na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych normalnotorowemi i szerokotorowemi polskiemi kolejami państwowemi, oraz normalnotorowemi kolejami prywatnemi, zarządzanemi przez Państwo, obowiązującą od dn. 1 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 193);*

b) poniżej podane postanowienia szczegółowe.

3. Dla przejazdu przez obszar niemiecki w pociągach lub częściach pociągów, przebiegających ten obszar pod zamknięciem, podróżni nie potrzebują paszportów, lub innych dowodów osobistych. Postanowienie to nie narusza w niczem obowiązku posiadania wymaganych dowodów osobistych na terenie Rzplitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska.

4. W komunikacji niniejszej uczęstniczą:
   a) jako koleje początkowe i końcowe: Polskie Koleje Państwowe oraz Koleje obszaru W. M. Gdańska, zarządzane przez Polskę;
   b) jako koleje tranzytowe: niemieckie Koleje Państwowe.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

do polskiej taryfy osobowej i bagażowej.

A. Część I.

Do artykułu 4:

Przewóz odbywa się w pociągach, lub częściach pociągów, które przez obszar niemiecki przebiegają pod zamknięciem.

Do artykułu 16:

Możność odbycia przejazdu inną drogą wykluczoną jest na obszarze niemieckim.

Do artykułu 22:

Na niemieckiej linji tranzytowej wolno otwierać okna tylko podczas biegu pociągów i tylko od strony korytarza.

Do artykułu 24:

Na niemieckiej linji tranzytowej nie wolno otwierać drzwi wagonów, ani wysiadać z pociągów.

Do artykułu 25:

Przerwy jazdy na obszarze niemieckim są niedopuszczalne.

Do artykułu 28:

Bagaż ręczny nie podlega rewizji celnej przy przewozie przez obszar niemiecki. Na obszarze niemieckim nie wolno żadnych przedmiotów ani przyjmować do wagonów, ani też wydawać z wagonów.

Do artykułu 29:

Poszczególne osoby wojskowe mogą mieć przy sobie wyłącznie tylko broń białą (szabla, bagnet), którą mają jednak składać na czas przejazdu przez obszar niemiecki w wagonie bagażowym bez osobnej opłaty.

Do artykułu 32:

Bagaż przewozi się na obszarze niemieckim tylko drogą wskazaną na bilecie.

W komunikacji niniejszej nie przyjmuje się ubezpieczenia terminowości dostawy.

Do artykułu 33:

Przy przewozie przez obszar niemiecki bagaż nie podlega formalnościom celnym.

Do artykułu 34:

Wydawanie bagażu na obszarze niemieckim jest niedopuszczalne.

Do artykułu 40:

Przy przewozie przez obszar niemiecki *przesyłki nadzwyczajne* nie podlegają formalnościom celnym.

Taryfa na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych, obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1923 r., przestała obowiązywać (p. poz. 193). Obecnie obowiązujące przepisy, dotyczące przewozu osób, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych (ekspresowych), zawarte są w załączniku I do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 9 października 1928 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa w przedmiocie „Regulaminu przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych na kolejach żelaznych" oraz „Regulaminu przewozu przesyłek towarowych na kolejach żelaznych" (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 783); natomiast przepisy taryfowe ogłaszane są w „Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych", wydawanym przez Ministerstwo Komunikacji. Postanowienia szczegółowe do wyżej wspomnianej taryfy A. Część I, zawierające bliższe wyjaśnienia do poszczególnych art. taryfy utrzymano w mocy z tem, że artykuły te, jako nieobowiązujące, należałoby zastąpić przez §§ 22, 9, 10, 15, 14, 20, 25, 21 i 51 załącznika do rozporządzenia Ministra Komunikacji z 9 października 1928 r.

B. Część II.

Rozdział I. Przewóz osób.

C. Bilety okresowe.

Wydanie biletów okresowych wszelkiego gatunku wyłącza się.

D. Ulgi taryfowe ze względów społecznych i humanitarnych.

I. Przejazdy do szkół.

Wydawanie miesięcznych biletów uczniowskich wyłącza się.

III. Dla robotników.

Wydawanie robotniczych biletów tygodniowych i powrotnych wyłącza się.

Również wyłącza się ulgi, przewidziane dla przejazdów grup robotników.

Rozdział VI.

Przewóz czasopism, broszur i książek:

Postanowienia te nie mają zastosowania; przy odprawianiu czasopism, broszur i książek stosuje się przepisy dla przesyłek nadzwyczajnych (rozdział V).

C. Postanowienia końcowe.

Ceny biletów i opłaty przewozowe ustala się według odległości kilometrycznych, zamieszczonych w wykazie odległości taryfowych polskich Kolei Państwowych, oraz w wykazie odległości taryfowych między stacjami obszaru W. M. Gdańska, do których to odległości dolicza się stałą tranzytową odległość taryfową kolei niemieckich 138 km.

Do cen biletów i opłat przewozowych obliczonych według odległości łącznej, dolicza się stałą opłatę dodatkową (podatek na rzecz W. M. Gdańska).

Opłata dodatkowa oblicza się za rzeczywistą odległość kilometryczną kolei, położonych na obszarze W. M. Gdańska,

i wynosi za przewóz w klasie	I	16%
„ „	II	14%
„ „	III	12%
za przewóz bagażu		12%
za przewóz przesyłek nadzw.		7%

od opłat taryfowych przypadających na tą odległość.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1923 r.

Dekret z dnia 7 lutego 1919 r. utracił moc obowiązującą (p. poz. 152 z 1919 r.), rozporządzenie niniejsze zostało jednak przytoczone z uwagi na przepis art. 10 ustawy z 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych (Dz. U. R. P. Nr. 57 poz. 580), jakkolwiek znajduje ono zastosowanie jedynie w wypadkach wyjątkowych.

Poz. 398.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 22 maja 1923 r.

o taryfie osobowej i bagażowej na kolejach obszaru W. M. Gdańska, zarządzanych przez Polskę w komunikacjach bezpośrednich między Polską a W. M. Gdańskiem oraz między W. M. Gdańskiem a Niemcami przez Polskę.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei z dnia 16 grudnia 1925 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie taryfy osobowej i bagażowej polskich kolei normalnotorowych — Dz U. R. P. Nr. 128 poz. 913).

czerwca Nr. 56. rok 1923.

Poz. 399.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 maja 1923 r.

o utworzeniu wydziału hipotecznego przy sądzie okręgowym w Zamościu.

Na mocy *art. 3 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 170)* zarządza się co następuje:

§ 1. Wyłącza się z właściwości wydziału hipotecznego przy sądzie okręgowym w Lublinie nieruchomości, znajdujące się w obrębie powiatów: biłgorajskiego, hrubieszowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego.

§ 2. Tworzy się „wydział hipoteczny przy sądzie okręgowym w Zamościu" z archiwum hipotecznem i notarjalnem oraz kancelarją, obejmujący nieruchomości, znajdujące się w obrębie powiatów: biłgorajskiego, hrubieszowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego.

§ 3. Do wydziału hipotecznego przy sądzie okręgowym w Zamościu przenosi się z wydziału hipotecznego przy sądzie okręgowym w Lublinie wszystkie księgi hipoteczne, dotyczące nieruchomości, znajdujących się w obrębie powiatów: biłgorajskiego, hrubieszowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego.

§ 4. Tworzy się stanowisko pisarza hipotecznego w wydziale hipotecznym przy sądzie okręgowym w Zamościu.

§ 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 października 1923 r.

Dekret z dnia 7 lutego 1919 r. został uchylony na mocy art. 297 § 1 pkt. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93). Patrz nadto art. 271 wyżej wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Poz. 400.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 maja 1923 r.

w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Równem.

Na mocy *art. 3 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 170) oraz § 4* rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów normujących organizację sądownictwa i postępowanie sądowe cywilne w województwach: nowogródzkiem, poleskiem i wołyńskiem oraz w powiatach: białowieskim, grodzieńskim i wołkowyskim województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 70) zarządza się w okręgu sądu apelacyjnego w Lublinie co następuje:

§ 1. Wyłącza się z właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Łucku powiaty: dubieński, krzemieniecki, *ostrogski*, rówieński i sarneński.

§ 2. Tworzy się sąd okręgowy w Równem, z tymczasową siedzibą w Łucku, obejmujący powiaty: dubieński, krzemieniecki, *ostrogski*, rówieński i sarneński.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1923 roku.

Dekret z dnia 7 lutego 1919 r. oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 1922 r. zostały uchylone na mocy art. 297 § 1 pkt. 4 i 8 rozporządzenia powołanego w uwadze pod poz. 399. Nadto patrz art. 269 tegoż rozporządzenia.

Powiat ostrogski na mocy § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 655) przemianowano na zdołbunowski. Na mocy § 1 tegoż rozporządzenia z powiatu równieńskiego wydzielono gminy: Deraźne, Stydyń, Berezno, Kostopol i Ludwipol tworząc z nich powiat kostopolski, który również należy do właściwości terytorjalnej sądu okr. w Równem.

Poz. 401.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 maja 1923 r.

w przedmiocie zmian w wysokości opłat od patentów akcyzowych ustalonych w rozporządzeniach Rady Ministrów z dnia 23 października i 21 grudnia 1922 roku.

§ 1 — utracił moc obowiązującą (p. art. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1927 r. o opodatkowaniu cukru — Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 700) z wyjątkiem zdania ostatniego, rozciągającego na obszar województwa śląskiego moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 r. poz. 879 — (patrz suplement do niniejszego tomu).

§ 2 — utracił moc obowiązującą (p. część II załącznika do § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 grudnia 1923 r. celem wykonania ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych, oraz kredytów udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe — Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1148).

§ 3 — uwzględniono w uwagach do poz. 879 z 1922 r. (p. suplement do niniejszego tomu).

§ 4 — utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 5 — utracił moc obowiązującą (p. art. 129 — 131 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. — Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609).

§ 6 — utracił moc obowiązującą (p. art. 144, 187 — 198 ustawy karnej skarbowej.

§ 7 — utracił moc obowiązującą (p. art. 20 i 21 ustawy karnej skarbowej, oraz poz. 189 z 1923 r.).

Załącznik do niniejszego rozporządzenia utracił moc obowiązującą wskutek wygaśnięcia części § 1, dotyczącej opłat patentowych od cukru.

Poz. 402.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 25 maja 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia 14 sierpnia 1922 r. o komunikacji kolejowej na linji Puck — Hel.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 687 z 1922 r.).

9 czerwca Nr. 57. rok 1923.

Poz. 403.

USTAWA

z dnia 1 maja 1923 r.

w przedmiocie udzielania gwarancji Skarbu Państwa do sumy 2 miljardów za ulgowe pożyczki dla reemigrujących z Niemiec drobnych przemysłowców, kupców, rzemieślników oraz ich organizacji wytwórczych i handlowych.

Pominięto, gdyż wskutek niewykorzystania gwarancji udzielonej przez Skarb Państwa i zmiany ustroju pieniężnego ustawa niniejsza stała się bezprzedmiotową.

Poz. 404.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 11 maja 1923 r.

w przedmiocie procedury stałego Sądu Rozjemczego, ukonstytuowanego na mocy artykułów 11 — 21 Konwencji między Polską i Wolnem Miastem Gdańskiem a Niemcami w sprawie wolności tranzytu pomiędzy Prusami Wschodniemi a resztą Niemiec, podpisanej w Paryżu dnia 21 kwietnia 1921 r. (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 61 poz. 549).

Tekst pominięto.

Poz. 405.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 marca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Ziemi Wileńskiej mocy obowiązującej ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasileniu finansów miejskich i o karach nakładanych przez gminy miejskie za fałszywe zeznania podatkowe na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego.

Patrz uwagi końcowe do poz. 6 z 1922 r.

Poz. 406.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 maja 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kwot przewidzianych w ustawie o ubezpieczeniu pensyjnem funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 975).

Poz. 407.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 24 maja 1923 r.

w sprawie wypłaty pośmiertnego po zmarłych wojskowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 16 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska — Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Poz. 408.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 24 maja 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia wynagrodzenia rozjemców, powołanych do szacowania zwierząt przeznaczonych na zabicie z rozporządzenia władzy w celu tłumienia zaraźliwych chorób zwierzęcych na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 26 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 124 poz. 1011).

Poz. 409.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 24 maja 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat za egzaminy dla leśników oraz wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnych.

Pominięto, ponieważ przepisy w przedmiocie opłat za egzaminy dla leśników były następnie ogłaszane w Monitorze Polskim.

Poz. 410.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 19 maja 1923 r.

w przedmiocie sprzedaży węglanu barowego oraz wszelkich przetworów zawierających ten związek, a przeznaczonych do tępienia gryzoniów.

Na mocy uwagi do art. 677 rosyjskiej ustawy lekarskiej (ros. zbiór praw t. XIII wyd. 1905 r.) i punktu 14 § 15 austrj. ordynacji przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 r. (Austr. Dz. U. P. Nr. 227), w brzmieniu nadanem mu ustawą z dnia 5 lutego 1907 r. o zmianie i uzupełnieniu ordynacji przemysłowej (Austr. Dz. U. P. Nr. 26) zarządza się co następuje:

§ 1. Węglan baru i jego przetwory przeznaczone do tępienia gryzoniów zostają włączone do wykazu B. trujących i gwałtownie działających substancji ogłoszonego w ros. zbiorze praw z r. 1898 Nr. 16, poz. 227 i do wykazu A. dołączonego do ustawy dla materjalistów z r. 1844 jako środek oznaczony krzyżykiem, a zarazem zostają zaliczone do przetworów chemicznych, wymienionych w § 15 austrjackiego rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Handlu z dnia 21 kwietnia 1876 r. (Dz. U. P. Nr. 60) o sprzedaży trucizn, produktów trucizny zawierających i przetworów chemicznych, szkodliwych dla zdrowia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego.

P. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 16 listopada 1924 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych o wyrobie i sprzedaży środków, przeznaczonych do trucia szczurów, myszy, owadów, pasożytów zwierzęcych i t. p. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 955).

Poz. 411.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 1 czerwca 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 20 września 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 782).

12 czerwca Nr. 58. rok 1923.

Poz. 412.

U S T A W A

z dnia 14 maja 1923 r.

w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego.

Uchylona na mocy art. 124 ust. 3 lit. a ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550).

Poz. 413.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 25 maja 1923 r.

w przedmiocie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe władz i urzędów państwowych.

Uchylone na mocy § 7 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 25 sierpnia 1924 r. w sprawie ryczałtowania opłat pocztowych za przesyłki listowe władzom i urzędom państwowym oraz samorządowym (Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 749).

Poz. 414.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 29 maja 1923 r.

o strawnem i drogowem dla organów sądowych w b. dzielnicy austrjackiej.

Pkt. 1 i 3 § 1 utraciły moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 listopada 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 933). Pkt. 2 i 4 uwzględniono w tekście poz. 221 z 1921 r.

15 czerwca Nr. 59. rok 1923.

Poz. 415.

U S T A W A

z dnia 27 kwietnia 1923 r.

o Trybunale Stanu.

I. Odpowiedzialność ministrów.

Art. 1. Minister odpowiada konstytucyjnie przed Trybunałem Stanu za działania i zaniechania, wynikłe z winy umyślnej lub nieumyślnej, któremi w zakresie swojego urzędowania, lub też w zakresie ogólnego kierunku działalności i polityki Rządu, naruszył Konstytucję Rzeczypospolitej lub inną ustawę, naraził Państwo na niebezpieczeństwo, lub interesom Państwa oczywistą i znaczną wyrządził szkodę.

Na tych samych zasadach minister odpowiada za działania i zaniechania Prezydenta Rzeczypospolitej, albo zastępującego go Marszałka Sejmu, a nadto we właściwym sobie zakresie urzędowania za działania i zaniechania podległych organów, a w zakresie ogólnego kierunku działalności i polityki Rządu także za działania i zaniechania Rady Ministrów oraz innych ministrów, jeśli owych działań lub zaniechań stał się bezpośrednio winny, lub dopuścił do nich z winy umyślnej lub nieumyślnej.

Art. 2. Odpowiedzialność konstytucyjna nie wyłącza odpowiedzialności przed władzami właściwemi za przestępstwa z ustaw karnych zarówno związane, jak i niezwiązane ze sprawowaniem urzędu.

Jednak za przestępstwa z ustaw karnych, związane ze sprawowaniem urzędu, Sejm może pociągnąć ministra do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu. W tym wypadku należy sprawę, jeśli się toczy przed inną władzą, przekazać Trybunałowi Stanu.

Art. 3. Odpowiedzialność ministrów za szkodę, wyrządzoną przez działalność urzędową, niezgodną z prawem lub obowiązkami służby, tudzież solidarną odpowiedzialność Państwa za tę szkodę określają osobne przepisy.

Art. 4. Prawo pociągnięcia ministra do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu przysługuje wyłącznie Sejmowi.

Art. 5. Wniosek o pociągnięcie ministra do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu powinien zawierać dokładne określenie zarzutu i być podpisany przynajmniej przez 100 posłów.

Marszałek stawia wniosek w ciągu dni 8 od jego zgłoszenia na porządku dziennym obrad sejmowych.

Rozprawa ogranicza się do pytania, czy Sejm przechodzi nad wnioskiem do porządku dziennego, czy też przekazuje go komisji do rozpatrzenia.

Art. 6. Komisja składa Sejmowi wniosek bądź o powzięcie uchwały, stawiającej ministra w stan oskarżenia, bądź o odrzucenie wniosku, wymienionego w art. 5.

Komisja powinna dać ministrowi możność udzielenia wyjaśnień bądź ustnie, bądź na piśmie; nadto może przesłuchiwać świadków i znawców tudzież badać dokumenty, dotyczące sprawy.

Art. 7. Marszałek stawia wniosek komisji na porządek obrad sejmowych w ciągu dni 8 od jego złożenia.

Nad wnioskiem komisji odbędzie się rozprawa w Sejmie, w czasie której wolno ministrowi składać ustne wyjaśnienia, choćby już urzędu nie piastował.

Uchwała, stawiająca ministra w stan oskarżenia, musi być powzięta w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów większością 3/5 oddanych głosów.

Równocześnie Sejm wybiera zwykłą większością głosów trzech posłów celem popierania oskarżenia przed Trybunałem Stanu; posłowie ci mają, zarówno łącznie, jak każdy z osobna, prawa członków urzędu prokuratorskiego w sądach karnych, lecz bez możności odstąpienia od oskarżenia.

Art. 8. Okoliczność, że minister nie piastuje już urzędu, nie stoi na przeszkodzie oskarżeniu.

Ściganie ministra przed Trybunałem Stanu jest dopuszczalne jedynie wówczas, jeśli wniosek (art. 5) zgłoszono w Sejmie nie później, niż w przeciągu sześciu lat, licząc od dnia popełnienia czynu.

Jeśli jednak czyn zarzucony ministrowi, stał się wiadomy z zamknięcia rachunków państwowych, wniosek o pociągnięcie ministra do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu można zgłosić aż do końca kadencji sejmowej, na której badano zamknięcie rachunkowe, choćby termin sześcioletni od dnia popełnienia czynu upłynął.

Art. 9. Zgłoszenie wniosku o pociągnięcie ministra do odpowiedzialności (art. 5) przerywa bieg przedawnienia, o ile wniosek nie będzie odrzucony.

Art. 10. Uchwałę Sejmu, stawiającą w stan oskarżenia, Marszałek podaje do wiadomości Prezydenta Rzeczypospolitej, Senatu, Rady Ministrów, Przewodniczącego Trybunału Stanu, tudzież oskarżonego ministra, który wskutek tej uchwały ulega zawieszeniu w urzędowaniu.

Art. 11. Trybunał Stanu ma siedzibę w Warszawie i składa się z Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, jako przewodniczącego, oraz 12 członków, których wybierają z poza swego grona: 8 — Sejm i 4 — Senat.

Na członków Trybunału Stanu mogą być wybrani obywatele polscy, nie piastujący żadnego urzędu państwowego, oraz używający pełni praw obywatelskich, o ile ukończyli lat 40 przed dniem wyboru; przynajmniej połowa wybieranych przez Sejm i Senat członków Trybunału ma posiadać ukończone wyższe studja prawnicze.

Wyboru członków Trybunału Stanu dokonywają Sejm i Senat natychmiast po ukonstytuowaniu się na cały okres kadencji sejmowej w sposób, ustalony dla wyboru komisji.

Członkowie Trybunału Stanu składają przepisaną dla sędziów przysięgę na pierwszem posiedzeniu, w którem biorą udział.

Gdyby w czasie trwania kadencji sejmowej członek Trybunału Stanu zmarł, zrzekł się urzędu lub utracił przepisane warunki wybieralności do Trybunału Stanu, Przewodniczący winien o tem zawiadomić Sejm, względnie Senat, celem dokonania uzupełniającego wyboru.

Sekretarza i potrzebną dla Trybunału pomoc kancelaryjną wyznacza pierwszy Prezes Sądu Najwyższego z pośród urzędników tegoż Sądu.

Art. 12. Trybunał Stanu jest w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawisły i podlega tylko ustawom.

Orzeczenia Tybunału Stanu nie mogą być zmienione ani przez władzę ustawodawczą, ani przez władzę wykonawczą.

W zakresie badania ważności ustaw i rozporządzeń Trybunałowi Stanu przysługują te same prawa, co sądom powszechnym.

Art. 13. Od dnia postawienia ministra w stan oskarżenia do dnia wydania wyroku członkowie Trybunału Stanu nie mogą być pociągani do odpowiedzialności karnej, ani pozbawieni wolności bez uprzedniej zgody Trybunału Stanu, jeżeli nie są schwytani na gorącym uczynku, lecz i w tym wypadku może Trybunał Stanu lub jego przewodniczący zażądać niezwłocznie uwolnienia aresztowanego.

Postanowienia zapadają w składzie, przewidzianym dla rozprawy głównej (art. 18 ust. 1) bez udziału interesowanego.

Art. 14. Członkowie Trybunału Stanu sprawują swój urząd honorowo.

W razie sprawowania czynności urzędowych poza miejscem zamieszkania, Skarb zwraca członkom Trybunału Stanu koszty podróży i wypłaca dietę dzienne według norm dla urzędników II stopnia służbowego.

Art. 15. Trybunał Stanu stosuje odpowiednio przepisy ustawy o postępowaniu karnem, obowiązującej sądy karne powszechne, o ile ustawa niniejsza inaczej nie postanawia.

Władze i urzędy są obowiązane udzielić Trybunałowi Stanu wszelkiej pomocy, zwłaszcza przedłożyć na żądanie wszelkie akty i dokumenty.

W postępowaniu przed Trybunałem Stanu urzędnicy są zwolnieni od obowiązku zachowania tajemnicy urzędowej.

Art. 16. Trybunał Stanu w porozumieniu z Sądem Najwyższym porucza jednemu z członków tego Sądu przeprowadzenia śledztwa wstępnego.

W śledztwie wstępnem stosuje się art. 15 tej ustawy.

Przeglądanie przez oskarżonego lub jego obrońcę aktów śledztwa i branie z nich odpisów przed zamknięciem śledztwa wstępnego zależy od postanowienia sędziego, prowadzącego śledztwo.

Art. 17. Uchwała Sejmu, stawiająca Ministra w stan oskarżenia (art. 7), zastępuje akt oskarżenia.

Trybunał Stanu nie może odmówić wyznaczenia rozprawy głównej i rozpoznaje sprawę jedynie w granicach uchwały sejmowej.

Art. 18. W skład Trybunału Stanu podczas rozprawy głównej wchodzą wszyscy nie wyłączeni członkowie. Nieprzerwana obecność przynajmniej siedmiu członków łącznie z Przewodniczącym jest konieczna do wydania wyroku.

Poza rozprawą główną Trybunał Stanu orzeka w składzie 3 członków łącznie z Przewodniczącym.

W razie wyłączenia Przewodniczącego lub wogóle niemożności sprawowania przezeń przewodnictwa, obejmuje je najstarszy z kolei prezes Sądu Najwyższego.

Art. 19. Trybunał Stanu sam decyduje o swojej właściwości.

Powództwo cywilne jest niedopuszczalne.

Jawność rozprawy głównej może być wykluczona jedynie w wypadkach, w których zagrażałaby bezpieczeństwu Państwa.

Dla uznania oskarżonego za winnego konieczną jest większość dwóch trzecich głosów członków Trybunału, nieprzerwanie obecnych na rozprawie.

Art. 20. Kary za czyny, przewidziane w art. 1, są następujące:

a) pozbawienie czasowe lub stałe biernego, albo czynnego i biernego, prawa wyborczego do ciał i instytucyj publicznych, z czem łączy się utrata piastowanych mandatów;

b) pozbawienie czasowe lub stałe prawa piastowania urzędów publicznych, z czem łączy się przeniesienie na emeryturę, tudzież w miarę uznania Trybunału zmniejszenie uposażenia emerytalnego najwyżej do połowy;

c) wydalenie ze służby państwowej z utratą praw, wynikających z tej służby.

Kary powyższe mogą być wymierzane łącznie.

Art. 21. Trybunał Stanu, uwzględniając okoliczności czynu, może poprzestać na uznaniu oskarżonego za winnego bez wymierzenia kary.

Art. 22. W razie pociągnięcia do odpowiedzialności za przestępstwa z ustaw karnych, popełnione w związku ze sprawowaniem urzędu (art. 2 ust. 2), Trybunał Stanu wymierza za te przestępstwa kary, przewidziane w ustawach karnych.

Może on nadto orzec wszystkie lub niektóre kary, wymienione w art. 20.

Art. 23. Minister, uznany winnym przez Tybunał Stanu, traci urząd ministra z mocy samej ustawy.

Art. 24. Wyrok Trybunału Stanu jest prawomocny z chwilą ogłoszenia.

Kary, wymierzone przez Trybunał Stanu, wykonywują władze, które z mocy przepisów ogólnych są powołane do ich wykonywania.

Art. 25. Gdyby po rozpoczęciu rozprawy głównej, a przed wydaniem wyroku kadencja sejmowa się zakończyła, lub gdyby Sejm został rozwiązany, członkowie Trybunału Stanu, tudzież oskarżyciele przez Sejm wybrani (art. 7 ust. 4) — pełnią swój urząd aż do wydania wyroku.

Pozatem należy sprawę w razie upływu kadencji (art. 64 ustawy konstytucyjnej) przekazać następnemu składowi Trybunału Stanu i w tym wypadku bieg śledztwa wstępnego (art. 16) nie doznaje przerwy. Czynności, nie cierpiące zwłoki, do których załatwienia byłby powołany Trybunał Stanu w składzie trzech członków (art. 18 ust. 2), pełni pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Nowy Sejm wybierze w sposób, wskazany w art. 7 ustęp 4, trzech posłów celem popierania oskarżenia.

Jeśli Sejm wyboru tego nie dokona w ciągu miesiąca po ukonstytuowaniu się, oskarżycieli wyznaczy z pośród posłów Marszałek w porozumieniu z wicemarszałkami. Wyznaczeni w ten sposób oskarżyciele urzędują do chwili, kiedy Sejm dokona wyboru, zgodnie z przepisem art. 7 ustęp 4 tej ustawy.

Art. 26. Przepisy niniejszej ustawy stosują się odpowiednio również do kierowników ministerstw oraz do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa w zakresie jego działania, przewidzianego ustawą.

II. Odpowiedzialność Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 27. Prezydent Rzeczypospolitej odpowiada przed Trybunałem Stanu za zdradę kraju, naruszenie Konstytucji z winy umyślnej, tudzież za przestępstwa z ustaw karnych, choćby przestępstwa takie nie pozostawały w związku z pełnieniem powierzonego mu urzędu.

Gdy Prezydent już nie piastuje urzędu, odpowiada przed Trybunałem Stanu jedynie za czyny, pozostające w związku ze sprawowaniem urzędu Prezydenta.

Art. 28. Prezydent Rzeczypospolitej może być pociągnięty do odpowiedzialności tylko przez Sejm uchwałą, powziętą większością ⅗ głosów przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Pozatem przepisy niniejszej ustawy, dotyczące kar i skutków wyroku, tudzież postanowienia, dotyczące przedawnienia oraz trybu postępowania, stosują się odpowiednio w razie oskarżenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 29. Przepisy art. 27 i 28 ustawy niniejszej stosują się również do Marszałka Sejmu, zastępującego Prezydenta Rzeczypospolitej w wypadkach, przez Konstytucję przewidzianych.

III. Przepisy końcowe.

Art. 30. *Aż do wprowadzenia jednolitej ustawy o postępowaniu karnem Trybunał Stanu stosuje odpowiednio przepisy ustawy o postępowaniu karnem, obowiązującej w jego siedzibie.*

Art. 30 traci moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1929 r. (p. art. 652 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. „Kodeks postępowania karnego" — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 313).

Art. 31. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 32. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Poz. 416.

U S T A W A

z dnia 17 maja 1923 r.

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 roku o zaopatrzeniu emerytalnem wojskowych i ich rodzin (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616).

Utraciła moc obowiązującą (p. poz. 616 z 1922 r.).

Poz. 417.

U S T A W A

z dnia 17 maja 1923 r.

w przedmiocie upoważnienia Rady Ministrów do wprowadzenia zmian w kwotach pieniężnych, ustalonych w rosyjskiej ustawie postępowania cywilnego i niektórych innych ustawach, obowiązujących w b. zaborze rosyjskim.

Art. 1. Upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzania na wniosek Ministra Sprawiedliwości odpowiednio do stosunków walutowych zmian w kwotach pieniężnych, określonych w art. 1033, 1076, 1143, 1144, 1149, 1222^{12} i innych rosyjskiej ustawy postępowania cywilnego oraz w przepisach o wynagrodzeniu adwokatów, jako też w przepisach o kosztach sądowych i zmieniających je ustawach z dnia 17 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 194) i z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 770) z wyjątkiem wpisów sądowych i opłat hipotecznych, oznaczonych w kwotach procentowych, o ile kwoty te nie są oznaczone procentowo.

Wobec stabilizacji stosunków walutowych zachodzi wątpliwość, czy Rada Ministrów może korzystać nadal z upoważnienia zawartego w art. 1. Jednakże na mocy tego upoważnienia Rada Ministrów podwyższyła rozp. z dnia 26 maja 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57 poz. 335) kwoty kar pieniężnych, przewidziane w dekrecie o rejestrze handlowym.

Art. 2. Wszelkie kwoty pieniężne, przewidziane w ustawach i przepisach, w art. 1 wskazanych, określa się w walucie polskiej.

Art. 3 pominięto z względu na ogłoszenie jednolitego tekstu przepisów tymczasowych o kosztach sądowych obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (p. rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 520).

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie na całym obsarze b. zaboru rosyjskiego z dniem ogłoszenia. *Jednocześnie upoważnia się Radę Ministrów do rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej przepisów o kosztach sądowych z dnia 18 lipca 1917 r. (Dz. Urz. Dep. Sprawiedl. z 1917 r. Nr. 1, poz. 7) ze zmianami, wprowadzonemi przez ustawy z dnia 17 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 194) i z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 770).*

Zdanie drugie utraciło moc obowiązującą wobec wykonania przez Radę Ministrów zawartego w niem upoważnienia (p. rozp. Rady Ministrów z dn. 12 lipca 1923 r. w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Ziemi Wileńskiej przepisów o kosztach sądowych obowiązujących w b. zaborze rosyjskim — Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 729; nadto p. rozp. powołane w uwadze do art. 3).

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Poz. 418.

U S T A W A

z dnia 1 czerwca 1923 r.

przedłużająca moc obowiązującą ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 264).

Wygasła z dniem 25 listopada 1923 r.

Poz. 419.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej.

§ 1 — utracił moc obowiązującą (p. § 1 rozp. Rady Ministrów z dnia 11 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 810).

§ 2 — utracił moc obowiązującą (p. § 2 rozp. Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1071).

§§ 3. — 7 utraciły moc obowiązującą jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 420.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

w przedmiocie opodatkowania spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 1 — utracił moc obowiązującą (p. poz. 628 z 1921 r.).

§§ 2 — 8 utraciły moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 612).

Poz. 421.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

w sprawie ujednostajnienia i podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych.

§ 1 — utracił moc obowiązującą (p. poz. 717 z 1921 r. i poz. 1054 z 1922 r.).

§§ 2 — 8 utraciły moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z dnia 20 września 1923 r. w sprawie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych — Dz. U. R. P. Nr. 96 poz. 764).

Poz. 422.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 26 maja 1923 r.

w przedmiocie zmiany brzmienia artykułu 15 rozporządzenia o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 r.

Uchylone na mocy § 2 rozp. Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 7 października 1923 r. w przedmiocie zmiany brzmienia artykułu 15 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 873).

Poz. 423.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 czerwca 1923 r.

w przedmiocie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1923 r. w sprawie podwyższenia podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 419).

Poz. 424.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 czerwca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1923 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 420).

Poz. 425.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 czerwca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1923 roku w przedmiocie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 421).

Poz. 426.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie określenia wysokości mnożników celnych.

Uchylone na mocy § 4 rozp. Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 lipca 1923 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 532).

Poz. 427.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu

z dnia 25 lutego 1923 r.

w sprawie zmiany stawek gminnego podatku gruntowego na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 2 i 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych — Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747).

Poz. 428.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 26 maja 1923 r.

w przedmiocie przyjmowania przez urzędy pocztowe wkładów oszczędnościowych Pocztowej Kasy Oszczędności opiewających na walutę złotą.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1924 r. o Pocztowej Kasie Oszczędności oraz załącznik doń zawierający Statut P. K. O. — Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 545).

Poz. 429.

ROZPORZĄDZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, oraz Robót Publicznych

z dnia 30 maja 1923 r.

w przedmiocie zmiany właściwości terytorjalnej Komisji Szacunkowej Głównej w Warszawie.

Na podstawie art. 6 i 27 ustawy z dnia 10 maja 1919 r. o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. P. P. P. Nr. 41, poz. 298), oraz rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 16 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 232 i 233), zarządza się co następuje:

§ 1. Zakres działania Komisji Szacunkowej Głównej w Warszawie, utworzonej na mocy rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z właściwymi Ministrami z dnia 1 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 118), rozciąga się na całą Rzeczpospolitą Polską, z wyjątkiem woj. śląskiego, poznańskiego i pomorskiego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 430.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 6 czerwca 1923 r.

w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju niezawodowych w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie i Lublinie.

Uchylone na mocy § 4 rozp. Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 18 lutego 1925 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 20 poz. 146).

Poz. 431.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 8 czerwca 1923 r.

zmieniające rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 6 kwietnia 1920 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 16 marca 1920 r.

Uwzględniono w tekście art. 5 poz. 185 z 1920 r.

Poz. 432.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 12 czerwca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

§ 1 uchylony na mocy § 2 rozp. Ministra Kolei Żelaznych z dnia 7 lipca 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 536).

§ 2 uchylony na mocy § 3 rozp. Ministra Kolei Żelaznych z dnia 13 sierpnia 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 641).

Poz. 433.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 12 czerwca 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie.

Uchylone na mocy § 3 rozp. Ministra Kolei Żelaznych z dnia 20 lipca 1923 r. o zmianie taryfy osobowej na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 577).

Poz. 434.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 czerwca 1923 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 216).

Uchylone na mocy § 4 rozp. Ministra Skarbu z dnia 30 września 1927 r. w sprawie zmiany przepisów dotyczących ulg podatkowych dla instytucji drobnego kredytu w dziedzinie niektórych danin publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 827).

19 czerwca Nr. 60. rok 1923.

Poz. 435.

USTAWA

z dnia 1 czerwca 1923 r.

w przedmiocie uchylenia ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zwalczaniu przestępstw z chęci zysku, popełnionych przez urzędników (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 177) oraz uzupełnienia art. 149 kodeksu karnego z r. 1903.

Art. 1. Uchyla się moc obowiązującą ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zwalczaniu przestępstw z chęci zysku, popełnionych przez urzędników.

Postanowienia ustaw karnych, uchylone, zmienione lub ograniczone w swem działaniu skutkiem przepisów rzeczonej ustawy, odzyskują moc prawną.

Art. 2. Do art. 149 kodeksu karnego z r. 1903, obowiązującego w b. zaborze rosyjskim, wprowadza się zmiany następujące:

1) w części pierwszej zamiast słów: „występku lub zbrodni" umieścić należy słowa: „wykroczenia, występku lub zbrodni";

2) w części drugiej zamiast słów: „Jeśli występek lub zbrodnia" umieścić należy słowa: „Jeśli wykroczenie, występek lub zbrodnia";

3) w części, określającej karę, zamiast słów: „za przekupienie do występku" umieścić należy słowa: „za przekupienie do wykroczenia lub występku".

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dniu 14 od daty jej ogłoszenia.

Art. 4. Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrowi Sprawiedliwości.

Poz. 436.

USTAWA

z dnia 1 czerwca 1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464).

Uwzględniono w tekście poz. 464 z 1919 r.

Poz. 437.

USTAWA

z dnia 1 czerwca 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji traktatu handlowego pomiędzy Polską a Belgją i Wielkiem Księstwem Luksemburskiem, podpisanego w Brukseli dnia 30 grudnia 1922 roku.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji traktatu handlowego pomiędzy Polską a Belgją i Wielkiem Księstwem Luksemburskiem, podpisanego w Brukseli dnia 30 grudnia 1922 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Spraw Zagranicznych.

Art. 3. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Tekst traktatu ogłoszono w Dz. U. R. P. Nr. 106 poz. 836 z 1923 r.

Poz. 438.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. o obrońcach sądowych i obrońcach przy sądach pokoju.

Patrz uwagi końcowe do poz. 205 z 1919 r.

Poz. 439.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemie Wschodnie dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. o obrońcach sądowych i obrońcach przy sądach pokoju.

Patrz uwagi końcowe do poz. 205 z 1919 r.

Poz. 440.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

w przedmiocie dalszego podwyższenia dodatków drożyźnianych do rent ubezpieczeniowych inwalidów, z powodu starości i dla rodzin po ubezpieczonych, zapewnionych obowiązującą w b. dzielnicy pruskiej ordynacją ubezpieczeniową Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r.

Uchylone na mocy § 5 rozp. Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 976).

Poz. 441.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 20 maja 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu oraz Kolei Żelaznych w sprawie udzielania uprawnień rządowych na wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie i rozdzielanie energji elektrycznej.

Na podstawie artykułów 5 i 22 ustawy elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 277) zarządza się co następuje:

Obowiązek uzyskania uprawnienia rządowego.

§ 1. Uprawnienie rządowe (koncesję) według artykułów 1 i 11 ustawy elektrycznej winni uzyskać:

a) kto po wejściu w życie ustawy elektrycznej zamierza wytwarzać, przetwarzać, przesyłać lub rozdzielać energję elektryczną w celu zawodowego zbytu tej energji albo w celu zasilania energją elektryczną publicznych środków komunikacji, korzystających z prądu silnego;

b) istniejące w chwili wejścia w życie ustawy elektrycznej zakłady elektryczne, które zamierzają zmienić charakter swej działalności i po takiej zmianie działać w celach wymienionych w ustępie pod a);

c) istniejące w chwili wejścia w życie ustawy elektrycznej zakłady elektryczne, które zamierzają rozszerzyć obszar zasilania zakreślony umowami, na zasadzie których działały w chwili wejścia w życie ustawy elektrycznej, względnie, gdy chodzi o zakłady komunalne, mające wyjść poza granice odnośnej jednostki samorządowej i po takiem rozszerzeniu działać w celach wymienionych w ustępie pod a);

d) istniejące zakłady elektryczne i posiadające uprawnienie rządowe, albo umowy koncesyjne z ciałami samorządowemi lub ich związkami, jeśli po wygaśnięciu tych uprawnień, względnie umów, zamierzają nadal działać w celach wymienionych w ustępie pod a) wyjąwszy wypadki przejścia zakładu w myśl uprawnienia albo umowy na własność koncesjodawcy;

e) zakłady elektryczne działające na mocy uprawnienia rządowego, nadanego w myśl art. 1 ustawy elektrycznej, jeśli zamierzają przeprowadzić zmiany, któreby nie odpowiadały warunkom uprawnienia i jeśli po dokonaniu tych zmian zamierzają działać w celach wymienionych w ustępie pod a).

§ 2. Obowiązek uzyskania uprawnienia rządowego dotyczy również takich zakładów elektrycznych, które częściowo pracując na własne potrzeby przedsiębiorstwa, do którego należą, zarazem zbywają zawodowo energję elektryczną, lub zasilają nią publiczne środki komunikacji, korzystające z prądu silnego.

§ 3. Obowiązkowi uzyskania uprawnienia nie podlegają natomiast takie zakłady elektryczne, które, nie mając na celu zawodowego zbytu, tylko okolicznościowo oddają energję elektryczną na zewnątrz w ilości, zbywającej ponad własne potrzeby przedsiębiorstwa, do którego należą, bez powiększenia w tym wyłącznym celu mocy swych urządzeń, albo też elektrownie domowe, dostarczające mieszkańcom domu energji elektrycznej, jako świadczenia mieszkaniowego i to bez względu na okoliczność, czy opłata za energję elektryczną jest włączona do komornego, czy też pobierana oddzielnie.

Również nie pociąga za sobą obowiązku uzyskania uprawnienia rządowego oddawanie przez zakład elektryczny zbywającej energji na rzecz elektrowni użyteczności publicznej na zasadzie art. 14 ustawy elektrycznej.

§ 4. Wszelkie projekty zmian w umowach koncesyjnych, zawartych z ciałami samorządowemi lub ich związkami przez zakłady elektryczne, istniejące w chwili wejścia w życie ustawy elektrycznej, mogą być przedstawiane uprzednio Ministerstwu Robót Publicznych celem uzyskania wyjaśnienia, czy projektowane zmiany pociągną za sobą w myśl przepisów artykułów 1 i 11 ustawy elektrycznej obowiązek uzyskania dla zakładu elektrycznego uprawnienia rządowego.

§ 5. Zakłady elektryczne państwowe, bez względu na cel i charakter ich działalności, nie potrzebują uzyskania uprawnienia rządowego w art. 1 ustawy elektrycznej przewidzianego.

Postępowanie przy nadaniu, unieważnieniu i przeniesieniu na inną osobę uprawnienia rządowego.

§ 6. O nadaniu uprawnienia rządowego należy wnieść podanie do Ministerstwa Robót Publicznych.

W podaniu należy wymienić:

1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i przynależność państwową petenta, względnie nazwę i siedzibę firmy,
2) miejsce projektowanego zakładu wytwórczego,
3) obszar zasilania, względnie szlak linji elektrycznej z wyszczególnieniem odnośnych gmin,
4) termin trwania uprawnienia,
5) termin rozpoczęcia budowy i termin uruchomienia zakładu,
6) rodzaj napędu (cieplny, wodny),
7) rodzaj prądu, sposób wykonania sieci elektrycznej (napowietrzny, podziemny lub mieszany),
8) najwyższą taryfę na prąd i liczniki, oraz wzór jej zmienności,
9) warunki wykupu zakładu elektrycznego, przed upływem terminu uprawnienia, oraz warunki, na jakich zakład przeszedłby na rzecz Państwa po upływie tego terminu.

Do podania należy dołączyć:

a) ogólny opis techniczny całego zakładu elektrycznego, nie wyłączając budowli wodnych, o ile chodzi o zakład wodno-elektryczny;
b) ogólne orjentacyjne plany budowli i linji elektrycznych wykonane w skali nie mniejszej niż 1 : 25.000, a w wyjątkowych wypad-

kach dla bardzo długich linji elektrycznych w skali nie mniejszej niż 1 : 300.000;

c) wypełniony formularz uprawnienia;

d) kalkulację taryfy na prąd opartą na kosztach urządzenia, obliczonych w złocie, oraz kalkulację zmienności tej taryfy;

e) kwit Kasy Skarbowej stwierdzający złożenie zaliczki na poczet opłaty za czynności urzędowe związane z udzieleniem uprawnienia (art. 18 ust. e 1) na rachunek budżetu dochodowego Min. Rob. Publ.

§ 7. Załączniki podania, jak plany, rysunki, tablice i t. p. mają być wykonane na papierze formatu kancelaryjnego lub złożonym w taki format.

Tak podanie, jak i każdy załącznik winien być podpisany i zaopatrzony datą, nadto na rysunkach należy wyrysować skalę, w której zostały wykonane.

§ 8. Do podania należy dołączyć również odpisy podania oraz odpisy załączników wyszczególnionych w § 6 w ustępach pod a), b) i c) w ilości egzemplarzy, odpowiadającej liczbie województw, na które zakład elektryczny ma się rozciągać, powiększonej o jeden.

§ 9. Ministerstwo Robót Publicznych, po wysłuchaniu w razie potrzeby opinji Państwowej Rady Elektrycznej, odrzuca prośbę z podaniem powodów, jeżeli zasadnicze względy na ogólną elektryczną gospodarkę kraju lub względy natury technicznej przemawiają przeciw udzieleniu uprawnienia, zarządzając zarazem zwrot sumy wpłaconej stosownie do § 6 ustęp e) niniejszego rozporządzenia.

W przeciwnym razie odpisy podania o uprawnienie wraz z odpisami załączników przesyła Ministerstwo właściwemu wojewodzie celem przeprowadzenia dochodzeń.

§ 10. W wypadku wspomnianym w ustępie 2-im § 9-go Ministerstwo ogłasza o wpłynięciu podania w Monitorze Polskim. W ogłoszeniu podaje się:

1) nazwisko, względnie firmę petenta,
2) cel projektowanego zakładu elektrycznego,
3) obszar zasilania, względnie szlak linji elektrycznej,
4) termin trwania uprawnienia,
5) rodzaj napędu,
6) rodzaj prądu i sposób wykonania sieci elektrycznej,
7) nazwę urzędu, do którego można wnosić ewentualne zastrzeżenia.

§ 11. Dochodzenia przeprowadza wojewoda, w którego okręgu ma powstać lub znajduje się zakład elektryczny, a jeżeli chodzi o uprawnienie do przesyłania lub rozdzielania energji elektrycznej ten wojewoda, któremu przeprowadzenie dochodzenia poleci Minister Robót Publicznych.

Jeżeli zakład elektryczny ma działać na terenie kilku województw, wojewoda właściwy winien przeprowadzić dochodzenie w porozumieniu i przy współudziale zastępców innych zainteresowanych województw.

Przedmiotem dochodzenia jest zebranie danych do ustalenia, czy powstanie projektowanego zakładu elektrycznego jest pożądane ze względu na miejscowe interesy gospodarcze i czy nie naruszy ono interesów publicznych lub praw cudzych.

§ 12. Wpłynięcie podania wojewoda podaje do publicznej wiadomości przez wywieszenie ogłoszenia w urzędzie wojewódzkim i w siedzibie władz samorządowych wszystkich interesowanych gmin.

Ogłoszenie będzie zawierało dane wyszczególnione w § 10 niniejszego rozporządzenia, nadto oznaczenie miejsca i czasu wyłożenia podania wraz z załącznikami do przejrzenia przez interesowanych i oznaczenie terminu rozprawy z wezwaniem interesowanych do wzięcia udziału w rozprawie i zgłaszania ewentualnych zarzutów, zastrzeżeń i żądań na piśmie przed dniem rozprawy lub ustnie przy rozprawie.

Wojewoda zarządzi nadto doręczenie, za potwierdzeniem odbioru, egzemplarza ogłoszenia petentowi, władzom i urzędom interesowanym, a w szczególności właściwej Dyrekcji Kolei, Dyrekcji Poczt i Telegrafów, Dowództwu Okręgu Korpusu, a w razie potrzeby także władzy górniczej, Sejmikowi wojewódzkiemu, związkom samorządowym powiatowym i miastom wydzielonym z powiatów.

Termin rozprawy wyznacza się tak, aby pomiędzy datą ogłoszenia i datą rozprawy upłynęło nie mniej niż cztery i nie więcej niż sześć tygodni.

O terminie rozprawy wojewoda zawiadamia jednocześnie Ministerstwo Robót Publicznych, które może wydelegować swego przedstawiciela do wzięcia udziału w rozprawie.

§ 13. Rozprawę przeprowadza właściwy wojewoda lub delegowany przez niego urzędnik. Ewentualnie może rozprawę przeprowadzić przedstawiciel Ministerstwa Robót Publicznych.

Przedmiotem rozprawy jest zbadanie dopuszczalności i celowości udzielenia uprawnienia i doprowadzenia do wszechstronnego wyświetlenia kwestji objętych podniesionemi zarzutami i żądaniami i usunięcia kwestji spornych drogą dobrowolnego porozumienia.

Petent może oświadczyć się w sprawie zarzutów oraz zgłosić do protokółu zmiany osnowy swego podania o uprawnienie.

§ 14. Protokół rozprawy wraz z wszystkiemi aktami przedmiotowemi przedkłada właściwy wojewoda bezzwłocznie Ministerstwu Robót Publicznych, dołączając swój wniosek zarówno co do kwestji udzielenia uprawnienia, jak i co do rozstrzygnięcia wszystkich nastręczających się zarzutów i żądań, oraz zestawienie kosztów przeprowadzenia dochodzenia.

§ 15. Po otrzymaniu aktów dochodzenia i zasięgnięciu w razie potrzeby opinji Państwowej Rady Elektrycznej Ministerstwo Robót Publicznych ustala treść aktu uprawnienia i komunikuje ją petentowi, podając przytem wysokość opłaty za czynności urzędowe (art. 18 ust. elektr.).

W razie zgody petenta na ustaloną treść uprawnienia i po wniesieniu przezeń opłaty, Ministerstwo Robót Publicznych nadaje uprawnienie. Akt uprawnienia sporządza się w dwu jednobrzmiących egzemplarzach i tylu odpisach, na ile województw ma się rozciągać działalność zakładu elektrycznego.

Każdy z dwóch egzemplarzy winien być po odliczbowaniu stronic zesznurowany i opatrzony pieczęcią urzędową, załączniki zaś winny być poświadczone.

Jeden egzemplarz aktu otrzymuje uprawniony, na drugim zaś egzemplarzu, który pozostaje w aktach Ministerstwa, uprawniony, lub osoba przezeń notarjalnie upełnomocniona, oświadcza zgodę na treść aktu i gotowość spełnienia wszystkich obowiązków, wynikających z tego aktu, a zarazem stwierdza odbiór aktu uprawnienia.

Ministerstwo Robót Publicznych prowadzi rejestr uprawnień elektrycznych.

O wydaniu uprawnienia ogłasza się w Monitorze Polskim.

§ 16. W razie odmówienia prośbie o udzielenie uprawnienia, lub w razie udzielenia uprawnienia pomimo sprzeciwu innych interesowanych, motywy zarządzenia winny wyczerpywać wszystkie zarzuty i żądania podniesione w toku dochodzeń.

O motywach winny być zawiadomione tak organy publiczne jak i strony prywatne, które zgłosiły odnośne zarzuty.

§ 17. Jeśli rozpoczęcie budowy zakładu elektrycznego albo jego uruchomienie nie może nastąpić w terminie oznaczonym w uprawnieniu, koncesjonarjusz może wnieść za pośrednictwem właściwego wojewody prośbę do Ministerstwa Robót Publicznych o przedłużenie tego terminu, którą wojewoda przedłoży bezzwłocznie Ministerstwu ze swym wnioskiem.

W razie niewniesienia lub nieuwzględnienia prośby i nierozpoczęcia budowy zakładu elektrycznego, względnie nieuruchomienia go w terminie oznaczonym w akcie koncesyjnym, wojewoda donosi o nierozpoczęciu budowy względnie nieuruchomieniu zakładu Ministerstwu Robót Publicznych dla zarządzenia unieważnienia nadanego uprawnienia.

Decyzję unieważniającą uprawnienie ogłasza się w Monitorze Polskim.

§ 18. Podanie o przeniesienie uprawnienia na inną osobę winno zawierać imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i przynależność państwową osoby, względnie firmę, na którą uprawnienie ma być przeniesione oraz podpisy dotychczasowego i przyszłego koncesjonarjusza.

W razie uwzględnienia podania, Ministerstwo Robót Publicznych zarządza stosowną adnotację w akcie koncesyjnym i rejestrze uprawnień elektrycznych oraz ogłasza w Monitorze Polskim o przeniesieniu uprawnienia.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą przepisy sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

P. rozp. Ministra Robót Publicznych z dn. 14 lipca 1925 r. w sprawie udzielania uprawnień rządowych na wytwarzanie, przetwarzanie i rozdzielanie energji elektrycznej przez drobne zakłady elektryczne (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 529) oraz rozp. Ministrów: Robót Publicznych i Skarbu z dnia 28 września 1927 r. o opłatach za czynności urzędowe, dokonywane na zasadzie ustawy elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 865).

Poz. 442.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu

z dnia 26 maja 1923 r.

w przedmiocie zmiany par. 4 rozporządzenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 13 czerwca 1922 r. w przedmiocie udzielania pozwoleń zagranicznym spółkom akcyjnym oraz komandytowo-akcyjnym na działalność w Państwie Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 474).

Uchylone na mocy § 20 rozp. Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1928 r. w sprawie warunków dopuszczenia zagranicznych spółek akcyjnych oraz komandytowo-akcyjnych do działalności na obszarze Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 103 poz. 919).

Poz. 443.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 7 czerwca 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 428 z 1922 r. oraz poz. 112 z 1923 r.).

21 czerwca Nr. 61. rok 1923.

Poz. 444.

U S T A W A

z dnia 23 kwietnia 1923 r.

o przekazaniu uniwersytetowi Jana Kazimierza we Lwowie budynków posejmowych.

Art. 1. Budynki, położone między ulicami: Marszałkowską, Mickiewicza i Kościuszki we Lwowie (l. k. 717 2/4 i 586 2/4A, objęty wykazem 652 II jako „gmach sejmowy"; l. k. 717 lit. A. 2/4, objęty wykazem 653 II), tudzież l. k. 1320 2/4, objęty wykazem 1490 II), które należały dawniej do Galicyjskiego Funduszu Krajowego, na podstawie zaś ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 61) stały się własnością państwową — przekazuje się na stałe i wyłączne używanie uniwersytetowi Jana Kazimierza we Lwowie z wyłączeniem budynku, zajętego przez *Polski Bank Krajowy*.

Polski Bank Krajowy na mocy rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 kwietnia 1924 r. o połączeniu (fuzji) państwowych instytucyj kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 382) przestał istnieć.

Art. 2. Zarząd budynków, w art. 1 wymienionych, oddany zostanie do 14 dni po wejściu w życie niniejszej ustawy władzom akademickim uniwersytetu Jana Kazimierza.

Art. 3. Budynki, wymienione w art. 1, zostaną opróżnione i oddane w całości do użytku uniwersytetu Jana Kazimierza w czasie możliwie krótkim, najpóźniej zaś w przeciągu roku, licząc od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

§ 4. Budynek przy pl. Smolki 3 we Lwowie, który należał dawniej do Galicyjskiego Funduszu Krajowego, na mocy zaś ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 61) stał się własnością państwową, przekazuje się na stałe i wyłączne używanie ciału samorządowemu województwa lwowskiego (ustawa z dnia 26 września 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 829). Dopóki ciało to nie zostanie utworzone, przysługuje prawo zarządu nad wymienionym bydunkiem *Tymczasowemu Wydziałowi Samorządowemu we Lwowie.*

Art. 4 przytoczono z uwzględnieniem sprostowania wprowadzonego zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie sprostowania błędu w niniejszej ustawie (Dz. U. R. P. Nr. 1 poz. 5 z 1924 r.).

Art. 5. Co do budynków, wymienionych w art. 1 i 4, uchyla się działanie *ustawy z dnia 18 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 4 poz. 19).*

Ustawa z dnia 18 grudnia 1920 r. została uchylona (p. poz. 19 z 1921 r). Nadto p. ustawę z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 406).

Art. 6. Ustawa niniejsza stanowi tytuł prawny do intabulacji prawa używania nieruchomości, wymienionych w art. 1 i 4, w myśl wymogów § 26 austr. ustawy z dnia 25 lipca 1871 r. (Austr. Dzien. Ust. Nr. 95).

Art. 7. Bibljotekę b. Wydziału Krajowego we Lwowie, która na mocy ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 61) stała się własnością państwową i znajduje się pod zarządem *Tymczasowego Wydziału Samorządowego,* przekazuje się uniwersytetowi Jana Kazimierza we Lwowie z wyjątkiem dzieł treści technicznej, które mają być oddane przyszłym organom samorządu wojewódzkiego, a narazie *Tymczasowemu Wydziałowi Samorządowemu we Lwowie,* oraz tych dzieł, wchodzących w zakres nauk prawnych, politycznych, społecznych i ekonomicznych, które uniwersytet Jana Kazimierza już posiada, a które przekazuje się Bibljotece Sejmu i Senatu.

Art. 8. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o zniesieniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 40).

Poz. 445.

U S T A W A

z dnia 1 czerwca 1923 r.

dotycząca brzmienia ustawy o postępowaniu karnem w województwach: poznańskiem i pomorskiem.

Pominięto, ponieważ traci moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1929 r. (p. art. 1 pkt. 3 i art. 58 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r — Przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314), z wyjątkiem § 414 ust. 1 ustawy o post. karnem w brzmieniu art. 1 pkt. 66 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dn. 16 czerwca 1922 r. (poz. 398), który zachowuje moc obow. z uwagi na przepis art. 12 § 2 przepisów wprowadzających.

Poz. 446.

U S T A W A

z dnia 1 czerwca 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji umowy między Polską a Belgją, podpisanej dnia 30 grudnia 1922 r., a dotyczącej pewnych kwestji, odnoszących się do majątków, praw i udziałów.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji umowy między Polską a Belgją, podpisanej dnia 30 grudnia 1922 r., a dotyczącej pewnych kwestji, odnoszących się do majątków, praw i udziałów.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Spraw Zagranicznych.

Art. 3. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Tekst umowy ogłoszono w Dz. U. R. P. Nr. 106 poz. 834 z 1923 r.

Poz. 447.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

o zmianie właściwości terytorjalnej sądów okręgowych w Białej i Siedlcach.

Uwzględniono w uwadze końcowej do poz. 2 z 1922 r.

Poz. 448.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 26 marca 1923 r.

w przedmiocie opustu od cen oznaczonych w taksie aptekarskiej za lekarstwa wydawane na koszt kas chorych i wydawania tych lekarstw.

Na mocy art. 43 ustęp IV i art. 97 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44,

poz. 272) oraz art. 2 p. 13 i art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371) jak również na mocy art. 362 ros. ust. lek. (Zb. Pr. ros. t. XIII, wyd. 1905 r.), § 7 austrj. ustawy z dn. 18 grudnia 1906 r. (Austr. Dz. U. P. rok 1907, Nr. 5) i p. A. § 1 rozdz. III pruskiego kr. rozporządzenia z dnia 11 października 1801 r. — zarządza się co następuje:

§ 1 i 2 utraciły moc obowiązującą (p. § 33 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 czerwca 1926 r. w sprawie wydawania z aptek środków leczniczych i określania ich ceny — Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 401).

§ 3. Apteki publiczne obowiązane są stosownie do rozmiarów czynności posiadać dostateczne zapasy środków leczniczych, wyszczególnionych w załączonym wykazie, oraz środków opatrunkowych i wydawać je na żądanie kas chorych z zachowaniem kolejności otrzymanych przez aptekę zamówień.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Dotychczasowe przepisy, o ile są sprzeczne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia, tracą moc obowiązującą.

Załącznik do rozp. Min. Zdr. Publ. i Min. Pracy i Op. Społ. z dnia 26 marca 1923 r. poz. 448.

Acetum aromaticum
„ pyrolignosum crudum
„ Sabadillae
Acidum acetylosalicylic.
„ arsenicos. pulver.
„ benzoicum
„ boricum crystallis.
„ boricum pulverat.
„ carbolic. purum.
„ citricum
„ diaethylbarbitur.
„ hydrochlor. pur. dilutum
„ lacticum
„ phenylcinchon (Atophan)
„ phosphoricum
„ salicylicum
„ sulfuric. dilutum
„ tannicum
„ tartaric. pulverat.
Adeps Lanae hydrosus
„ Lanae anhydricus
„ suillus
Aether
„ absolutus pro narc.
Aethylum chloratum
Aethylomorphium hydrochloricum
Aloe
Alumen pulveratum
Aluminium aceticum solutum (Liquor Burowi)
Amidopyrinum
Ammonium bromatum
„ caust. solutum
„ chlorat. purum
„ sulfoichthyolic.
Amylium nitrosum
Amylum Oryzae pulverat.
„ Tritici pulverat.
Anaestesinum
Antidotum Arsenici
Antifebrinum
Antipyrinum
Antipyrinum salicylicum.
Apomorphium hydrochlor. crystallisatum
Aqua Amygdal. amarar. =
„ laurocerasi
„ Calcis
„ destillata
„ Goulardi
„ Menthae piperitae
„ Plumbi
Argentum colloidale
„ nitricum fusum et crystall.

Argentum nitricum cum Kalio nitr.
Argentum proteinicum
Argilla pura
Arrhenal (Natr. methylarsenicicum)
Atropinum sulfuricum

Balsamum Copaivae
„ Peruvianum
„ Styrax liquid.
Benzinum Petrolei
Benzonaphtolum
Bismuthum carbonicum
„ salicyl. basic.
„ subgallicum
„ subnitricum
„ tribromphen.
Bolus alba
Bromural

Calcium carbon. praecipit.
„ chloratum
„ glycerinophosph.
„ oxysulfurat. solut.
„ phosphoricum
„ sulfuricum ustum
Camphora monobromata
„ pulverata
„ raffinata
Cantharides pulveratae
Carbo ligni pulveratus
Cera alba
„ flava
Cetaceum
Charta sinapisata
Chininum bromatum
„ ferro-citricum
„ hydrochloric.
„ sulfuricum
„ tannicum
Chinosolum
Chloratum hydratum
Chloroformium
„ „ pro narcosi
Chrysarobinum
Cocainum hydrochloricum
Codeinum hydrochloricum
„ phosphoricum
„ purum
Coffeinum citricum
„ Natrio-benzoicum
Coffeinum Natrio-salicylic.
Collemplastrum adhaesiv.
Collemplastrum salicylat.
Collodium
Cortex Chinae grosso modo pulv.
„ Cinnamoni pulv.
„ Condurango grosso modo pulv.
Cortex Frangulae concisus
„ Quillajae concisus
Creolinum
Cuprum sulfuricum

Diacetylmorphium
Diacetylmorphium hydrochloricum
Dionínum = Aethylmorphium

Elixir Aurantiorum comp.
„ Glycyrrhizae
Emplastrum Cantaridum
„ Hydrargyri
„ Plumbi comp.
„ Plumbi simpl.
„ saponato-salicylicum
Eserinum salicylicum
Euchininum
Extractum Aloes
„ Amarum
„ Belladonnae
„ Cannabis Indic.
„ Cascarae Sagr. fluidum
„ Chinae
„ Colae fluidum
„ Colocynthidis
„ Condurango fluidum
„ Filicis maris
„ Frangulae fluid.
„ Gentianae
„ Glycyrrhizae depurtat. spis
Extr. Hydrastis Canadensis fluidum
„ Hyoscyami
„ Opii
„ Rhei
„ Rhei compositum
„ Secalis cornuti fluid.
„ Secalis cornuti spissum
„ Strychni spirituosum
„ Taraxaci
„ Valerianae spissum
„ Viburni prunifolii fluid.

Ferrum carbon. saccharat.
„ hydrogenio reduct.
„ jodat. solut. 50% ex tempore parat.
„ lacticum
„ pulveratum
„ pyrophospor. cum ammonio citrico
„ sesquichloratum solutum
„ sulfuric. oxydulat. purum
Flores Aurantii
„ Chamomillae vulgar.
„ Convall. majalis lub Herba
„ Sambuci
„ Tiliae concisi
Folia Digitalis titrata
„ Menthae piperitae concisa
„ Salviae
„ Sennae concisa

Folia Uvae Ursi concisa
Folliculi Sennae
Formaldehydum solutum
Fructus Juniperi
„ Myrtilli
„ Papaveris
„ Piperis nigri pulv.
„ Rubi Idaei

Gelatina animalis alba
Glycerinum purum
Gossypium depuratum
Guajacolum absolut. pur.
„ carbonicum
Gummi Arabicum pulver.
Guttae Inozemzowi

Herba Adonidis vernalis concisa
„ Chenopodii concisa
„ Herniariae concisa
Hexamethylentetraminum
Hydrargyrum amidato-bichloratum
„ bichlorat. corrosivum
„ bijodatum rubr.
„ chloratum mite
„ oxycyanatum.
„ oxydat. flavum via humida parat.
„ oxydat. rubrum
„ salicylicum
Hydrogenium hyperoxydat. solut
Ichtalbinum

Infusum Sennae composit.
„ „ salinum
Jodoformium
Jodum

Kalium aceticum solutum
„ bicarbonicum
„ bromatum
„ carbonicum purum
„ chloric. pulverat.
„ hypermanganicum
„ jodatum
„ sulfuratum pro balneo
„ sulfo-guajacolicum
Kamala
Kreosotum carbonicum
„ e pice fagi

Linimentum ammoniatum
„ ammon. camphor.
„ calcarium
„ Capsici composit.
„ saponato - camphoratum
Liquor Aluminii acetici
„ Ammonii anisatus
„ arsenicalis Fowleri
„ „ Pearsoni
„ Ferri albuminati
„ Vlemingxi = Calcium oxysulfurat. solut.
Lithium carbonicum
Lupulinum
Lycopodium
Lysolum

Magnesium carbonicum
„ oxydatum (Magn. usta.)
„ perhydrol
„ sulfur. crystallisat.
Mentholum
Methylenblau medicinale
Methylium salicylicum
Mixtura gummosa
„ oleoso-balsamica
„ sulfurica acida
Morphium hydrochloric.
Mucilago Gummi Arabici

Naphtolum Beta
Natrium benzoicum
„ bicarbon. pulver.

Natrium boricum
„ bromatum
„ carbonic. purum
„ chloratum purum
„ citricum
„ jodatum
„ kakodylicum
„ phosphoricum
„ salicylicum
„ sozojodolicum
„ sulfuric. purum.
„ „ siccum
Nitroglycer. solutum 2%

Oleum Amygdalarum dulcium
„ Betulae
„ Cacao
„ cadinum — Oleum Juniperi empyreumaticum
„ camphoratum
„ Eucalypti globuli
„ Hyoscyami
„ Jecoris Aselli album
„ Lini
„ Menthae piperitae
„ Olivarum provinciale
„ phosphoratum 1%
„ Ricini
„ Santali
„ Sesami
„ Terebinthinae rectificatum
Opium pulveratum

Pantopon
Paraffinum liquidum
Pasta Lassari
Pastilli Hydrarg. bichlor. cor á 0.5
„ Santonini
Pepsinum
Phenacetinum
Phenylum salicylicum
Pilocarpinum hydrochloric.
Pix liquida
Plumbum aceticum depuratum
„ „ basicum solutum
Podophyllinum
Pulvis Ipecacuanhae opiatus
„ gummosus
„ Liquiritiae compositus
„ Magnesiae cum Rheo

Radix Althaeae concisa
„ „ pulverata
„ Gentianae pulverata
„ Ipecacuan. gros. modo pulv.
„ „ subtilissime pulv.
„ Liquiritiae pulverata
„ Rhei concisa
„ „ pulverata
„ Salep pulverata
„ Saponariae concisa
„ Senegae concisa
„ Valerianae concisa
Resorcinum

Saccharinum
Saccharomycetes cerevisiae (Faex)
Saccharum album pulver.
„ Lactis „
Sal. Carolinum factitium siccum
Santoninum
Sapo viridis
Scopolaminum hydrobromatum
Secale cornutum
„ „ exoleatum pulv.
„ „ pulverat.
Semina Amygdali dulcia
„ Lini tota et pulver.
„ Quercus tosta pulv.
„ Sabadillae
„ Sinapis pulverata
Serum antidiphteric.
Syrupus Althaeae
„ Aurantii corticis
„ Ferri jodati
„ hypophoshorosus comp.
„ Ipecacuanhae
„ simplex
„ Thiocoli comp.
„ Thymi comp.
Species pectorales
„ laxantes St. Germain
Spiritus aethereus
„ camphoratus
„ Formicarum
„ saponato - kalinus Hebrae
„ Sinapis
„ Vini
Stibio-Kalium tartaricum
Stibium sulfurat. aurantiacum
Strichninum nitricum

Stypticinum
Sulfur depuratum
„ praecipitatum
„ sublimatum
Suprarenin. solut 1 : 1000

Talcum pulveratum
Tanninum albuminatum
Terpinum hydratum
Theobrominum
„ natrio-aceticum
„ „ salicylic.
Theocinum purum
Thymolum
Tinctura Aconiti tuberum
„ amara
„ Arnicae
„ Belladonnae
„ Cannabis Indicae
„ Castorei Canadensis
„ Chinae composita
„ Cinnamomi
„ Colchici
„ Colae nucum
„ Condurango
„ Convallariae majalis
„ Digitalis
„ Eucalypti
„ Ferri chlorati aetherea
„ Ferri oxydati saccharati
„ „ pomata
„ Gallarum
„ Gentianae
„ Jodi
„ Lobeliae
„ Menthae piperitae
„ Myrrhae
„ Opii benzoica
„ „ crocata
Tinctura Opii simplex
„ Ratanhiae
„ Rhei aquosa
„ „ vinosa
„ Rusci
„ Sabadillae
„ Secalis cornuti
„ Strophanti
„ Strychni
„ Valerianae aether.
„ „ simplex

Unguentum Acidi borici
„ camphoratum
„ cereum
„ diachylon
„ Glycerini
„ Hydrarg. amid. bichlor.
„ Hydrarg. cinerei
„ „ oxydati
„ Kalii jodati
„ sulfurat. compos.
„ „ simplex.
„ Wilkinsoni
„ Zinci oxydati

Vasogenum ichtyolatum
„ jodatum
„ liquidum
„ spissum

Veratrinum
Vinum Stibio-Kalii tartarici

Zincum chloratum siccum
„ oxydatum
„ sulfocarbolicum
„ sulfuricum
„ valerianicum.

Poz. 449.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 czerwca 1923 r.

w przedmiocie nowej klasyfikacji tytoniów krajanych, wyrabianych w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych.

Utraciło moc obowiązującą w związku z likwidacją prywatnych fabryk wyrobów tytoniowych (p. rozp. Ministra Skarbu z dn. 31 marca 1924 r. w przedm. wykonania ustawy o monopolu tytoniowym — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 343 oraz rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. w sprawie wykupu maszyn, narzędzi, materjałów i fabrykatów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 1000).

Poz. 450.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 czerwca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia działalności Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych na obszar Ziemi Wileńskiej jako też zarządzenia wyborów na tymże obszarze członków rady nadzorczej Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 395 z 1921 r.).

Poz. 451.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 czerwca 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak z fabryk rządowych, jak i z fabryk prywatnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Ministra Skarbu z dnia 27 czerwca 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 503).

Poz. 452.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w sprawie zmiany stawek opłat stemplowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Ministra Skarbu z dnia 15 września 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 744).

Poz. 453.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w sprawie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Ministra Skarbu z dnia 15 września 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 745).

Poz. 454.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 4 czerwca 1923 r.

w przedmiocie egzaminowania obsługujących kotły parowe.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowemi (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 303), w brzmieniu podanem

w art. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 786), zarządza się co następuje:

§ 1. Samodzielna bezpośrednia obsługa czynnych kotłów może być powierzana tym tylko, którzy umiejętność tej obsługi wykażą odpowiednim egzaminem.

§ 2. Kandydaci na samodzielnie obsługujących kotły mają wykazać się co najmniej roczną pracą przy obsłudze kotłów wraz z ich opalaniem pod dozorem w tym zawodzie wyszkolonych, a o ile ukończyli specjalną szkołę lub wykłady — niemniej niż półroczną. Ponadto ma kandydat udowodnić świadectwami od pracodawców, że jest trzeźwy, w pracy obowiązkowy i rzetelny.

§ 3. Egzamin odbywa się przy kotle w czasie jego rewizji i dokonywany jest przez organy dozoru kotłów danego okręgu. Zadawane przy egzaminie pytania i polecenia wykonania czynności winny być ograniczone do sprawdzenia, czy kandydat rozumie znaczenie i potrzebę poszczególnych urządzeń kotła, czy ma dostateczną wprawę i umiejętność używania ich oraz utrzymania w sprawności, czy potrafiłby sobie radzić w razie wypadku braku wody w kotle, nadmiernego wzrostu ciśnienia, tworzenia się wypuklin lub innych uszkodzeń kotła a także czy zna przepisy dla obsługujących kotły. Pytania powinny być stawiane kandydatowi w sposób jasny, uwzględniający jego zdolność rozumienia rzeczy. Przy egzaminie może być obecnym właściciel kotła lub jego zastępca.

§ 4. W razie dodatnich wyników egzaminu wydaje się kandydatowi, na drukach podług załączonego wzoru (załącznik 1), świadectwo uzdolnienia, w którem ma być wymienione imię, nazwisko i wiek kandydata, nazwa przedsiębiorstwa w którem pracuje, wielkość kotła, jego system i związane z nim urządzenia, jak przegrzewacz pary, podgrzewacz wody, rodzaj paleniska, paliwa, wogóle streszczenie takie, z którego możnaby wnosić, do obsługi jakiego urządzenia kandydat jest uzdolniony. Świadectwo ma być zakończone stwierdzeniem złożenia egzaminu, przy powołaniu się na niniejsze rozporządzenie, datą, pieczęcią, podpisem egzaminującego i — w razie obecności przy egzaminie — także właściciela kotła lub jego zastępcy. O ile kandydat ukończył specjalną szkołę lub uczęszczał na wykłady o obsłudze kotłów, należy to w świadectwie zaznaczyć.

§ 5. Obsługujący lokomobile rolnicze podlegają egzaminowi z praktycznego obchodzenia się z lokomobilą. Od kandydatów nie wymaga się wykazania uprzedniej pracy przy obsłudze kotłów. Tego rodzaju obsługującym wydaje się odrębne świadectwa uzdolnienia wedle załączonego wzoru (załącznik 2) z wyraźnem zaznaczeniem, że kandydat wykazał się umiejętnością obsługi lokomobili rolniczej. Posiadacze świadectw z umiejętności obsługi kotłów ogólnych, egzaminowi z obsługi lokomobili nie podlegają.

§ 6. O ile kandydat nie wykazał się przy egzaminie dostateczną znajomością rzeczy, egzamin może być powtórzony, po upływie nie mniej niż sześciu miesięcy.

§ 7. W razie sprawdzenia przez organy dozoru kotłów, że posiadający świadectwo niedbale obchodzi się z kotłem, nie przestrzega przepisów i warunków bezpieczeństwa używania kotła, należy go upomnieć i zagrozić odebraniem świadectwa. Przy powtórnem stwierdzeniu zaniedbania organy dozoru kotłów wystąpią do władz przemysłowych II instancji o odebranie świadectwa, wymieniając powody, dla których tego wymagają. Pozbawieni świadectw nie mogą pełnić nadal samodzielnej obsługi kotłów.

§ 8. Organy dozoru kotłów prowadzą wykazy egzaminowanych, w których powinny być zaznaczone: numer bieżący, imię, nazwisko i wiek egzaminowanego, data egzaminu, przedsiębiorstwo, w którem był egzaminowany, opis urządzenia względnie wskazanie, że świadectwo dotyczy obsługi lokomobili rolniczej, numer świadectwa, data odebrania świadectwa o ile ono nastąpiło i uwag, jakich zajdzie potrzeba. Corocznie podają organy dozoru kotłów liczbę egzaminowanych odnośnym władzom przemysłowym II instancji, a także wymieniają ją, wraz z liczbą odebranych świadectw w swoich sprawozdaniach rocznych, składanych Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 9. Świadectwo złożenia egzaminu przechowuje się w księdze rewizji kotła pod opieką właściciela kotła, lub jego zastępcy, przez cały przeciąg pracy egzaminowanego w przedsiębiorstwie przy kotle.

§ 10. O ile właściciel kotła obsługuje go bezpośrednio, wtedy podlega wyżej wymaganemu egzaminowi, nie wydaje mu się jednak świadectwa, a tylko zapisuje o wyegzaminowaniu w książce rewizji kotła.

§ 11. Egzamin nie podlega opłacie. W razie zgubienia zaświadczenia wydaje się jego odpis za opłatą, nie przekraczającą połowy dziennego zarobku przyjętego w danej miejscowości dla obsługujących kotły.

§ 12. utr. moc obow., jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 13. Przy rewizjach kotłów organy dozoru są obowiązane sprawdzać czy obsługujący posiada świadectwo uzdolnienia.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Załącznik 1 do § 4 rozp. Min. Przem. i Handlu z dnia 4.VI 1923 r. poz. 454.

Wymiar 21 × 16,5 cm.

ŚWIADECTWO Nr.

lat ..... zatrudniony w przedsiębiorstwie ..... poddał się w dniu dzisiejszym w myśl rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 454) egzaminowi z umiejętności obsługi kotła i urządzenia do niego należącego, składającego się .....

i w wyniku tego egzaminu przyznaje się mu prawo do samodzielnej obsługi kotłów.

_____ dnia _____ 19__ r.

Pieczęć i podpis egzaminującego:

Podpis właściciela przedsiębiorstwa:

Uzupełnienia _____

Załącznik 2 do § 5 rozp. Min. Przem. i Handlu z dnia 4.VI 1923 r. poz. 454.

Wymiar 21 × 16,5 cm.

ŚWIADECTWO Nr. _____

_____ lat _____ poddał się w dniu dzisiejszym w myśl rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 454) egzaminowi z praktycznego obchodzenia się z lokomobilą rolniczą i w wyniku tego egzaminu przyznaje się mu prawo obsługi lokomobili rolniczej.

_____ dnia _____ 19__ r.

Pieczęć i podpis egzaminującego:

Poz. 455.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 5 czerwca 1923 r.

w przedmiocie taryf pocztowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 14 sierpnia 1923 r. w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych — Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 682).

Poz. 456.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 11 czerwca 1923 r.

o dyzlokacji sądów powiatowych w powiecie administracyjnym kałuskim w okręgu sądu okręgowego w Stanisławowie.

Na mocy § 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dz. Pr. p. a. Nr. 59) zarządza się w okręgu sądu okręgowego w Stanisławowie co następuje:

§ 1. Znosi się sąd powiatowy w Wojniłowie.

§ 2. Włącza się do właściwości terytorjalnej sądu *powiatowego* w Kałuszu gminy oraz niewcielone jeszcze obszary dworskie: Babin, Babin Zarzeczny, Ćwitowę, Dąbrowę, Dolhę Wojniłowską, Dołopotów, Dołżkę, Dubowicę, Humenów, Łukę, Medynię, Moszkowce, Niegowce, Perekosy, Przewoziec, Seredne, Siółko, Siwkę Wojniłowską, Słobódkę, Studziankę, Tomaszowce i Wojniłów z Pawlinkówką.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 października 1923 r.

Sądy powiatowe z dniem 1 stycznia 1929 r. otrzymały nazwę sądów grodzkich (p. art. 269 i 299 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. „Prawo o ustroju sądów powszechnych" — Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93).

Poz. 457.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 7 czerwca 1923 r.

o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu prosa, gryki, fasoli, grochu oraz drobiu bitego i żywego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

23 czerwca Nr. 62. rok 1923.

Poz. 458.

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1923 r.

o ustanowieniu „Krzyża Zasługi".

Art. 1. Ustanawia się „Krzyż Zasługi" celem odznaczania osób, które od chwili wskrzeszenia Państwa Polskiego położyły względem niego lub jego obywateli zasługi, spełniając czyny, nie leżące w zakresie ich zwyczajnych obowiązków, a przynoszących znaczną korzyść Państwu lub poszczególnym obywatelom.

Art. 2. Zasadniczą odznaką „Krzyża Zasługi" jest krzyż czteroramienny o średnicy 40 mm., zawieszony na wieńcu z wytłoczonemi liśćmi la-

urowemi; między ramionami pęki promieni, w środku tarcza z literami R. P., otoczona wiankiem z ornamentacją. Odwrotna strona gładka, w środku wytłoczony Nr. porządkowy. „Krzyż Zasługi" nosi się na wstążce amarantowej z niebieskiemi prążkami wzdłuż brzegów, na lewej piersi po krajowych orderach i odznakach, otrzymanych za czyny bojowe.

Art. 3. „Krzyż Zasługi" dzieli się na trzy stopnie. Odznaki tegoż w poszczególnych stopniach są:

a) krzyż złoty, średnicy 40 mm., zawieszony na złotym wieńcu z wytłoczonemi liśćmi laurowemi, średnicy 20 mm. czerwono emaljowany, ze złotemi krawędziami; w środku w otoku z czerwonej emalji i złotego wianka z ornamentacją, biała tarcza ze złotemi literami R. P. Między ramionami złote promienie. Odwrotna strona gładka, złota; w środku wytłoczony Nr. porządkowy;

b) krzyż srebrny, średnicy 40 mm., zawieszony na srebrnym wieńcu z wytłoczonemi liśćmi laurowemi średnicy 20 mm., czerwono emaljowany, ze srebrnemi krawędziami; w środku w otoku z czerwonej emalji i srebrnego wianka z ornamentacją, biała tarcza ze srebrnemi literami R. P. Między ramionami srebrne promienie. Odwrotna strona gładka, srebrna; w środku wytłoczony Nr. porządkowy;

c) krzyż bronzowy, średnicy 40 mm., matowy, zawieszony na bronzowem kółku średnicy 20 mm.; w środku bronzowa tarcza z literami R. P., otoczona bronzowym wieńcem laurowym. Między ramionami promienie z bronzu. Kanty krzyża, wieniec, promienie, kulki i litery polerowane. Odwrotna strona gładka, w środku wytłoczony Nr. porządkowy.

Szerokość wstążki przy wszystkich stopniach wynosi 40 mm.

Art. 4. Odznaczenie „Krzyżem Zasługi" może być udzielone tej samej osobie w każdym stopniu czterokrotnie w niemniejszych, jak roczne odstępach czasu.

Nadanie po raz drugi, trzeci i czwarty zaznacza się nałożeniem na wstążkę posiadanego już „Krzyża Zasługi" jednego, dwóch, względnie trzech okuć w kształcie gładkim, matowej listewki ze złota, srebra, względnie bronzu, z polerowanemi krawędziami, szerokości 5 mm.

Wzór rysunkowy „Krzyża Zasługi" okuć i wstążki ustala się jak w załączniku.

Art. 5. Złoty „Krzyż Zasługi" nadaje Prezydent Rzeczypospolitej. Nadanie następuje na przedstawienie Prezesa Rady Ministrów, na podstawie wniosków poszczególnych Ministrów, każdego w zakresie jego działania.

Srebrny oraz bronzowy „Krzyż Zasługi" nadaje Prezes Rady Ministrów na wniosek poszczególnych Ministrów, każdego w zakresie jego działania. Cudzoziemcom „Krzyż Zasługi" nadaje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych, przedstawiony przez Prezesa Rady Ministrów.

Odnośnie do każdego nadania Prezes Rady Ministrów zarządza przygotowanie dyplomu, wydanie odznak i ogłoszenie w gazecie urzędowej.

Art. 6. Odznaczeni „Krzyżem Zasługi" otrzymują oprócz Krzyża dyplom, stwierdzający jego nadanie z wyszczególnieniem czynu, za jaki został nadany.

Art. 7. Odznaczony „Krzyżem Zasługi" winien zwrócić do Skarbu rzeczywiste koszty wykonania odznak. Przepis ten nie dotyczy cudzoziemców.

Rada Ministrów może na wniosek Prezesa Rady Ministrów zwalniać od obowiązku zwrotu kosztów w całości lub w części także i obywateli polskich.

Wysokość kosztów nadania „Krzyża Zasługi" ustanawia Rada Ministrów na wniosek Prezesa Rady Ministrów.

Wszystkie wydatki, związane z nadawaniem „Krzyża Zasługi", przewyższające wpływy za odznaki, pokrywa Skarb.

Wszelkie pisma i dokumenty, w sprawach „Krzyża Zasługi" nie podlegają obowiązkowi opłaty skarbowej.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o ustanowieniu Krzyża Zasługi Za Dzielność (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 279). Załącznik zawierający wzory „Krzyża Zasługi", ze względów technicznych pominięto.

Poz. 459.

USTAWA

z dnia 23 czerwca 1923 r.

zmieniająca niektóre przepisy ustawy z dnia 2 marca 1923 r. w przedmiocie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do regulowania w drodze rozporządzeń obrotu pieniężnego z krajami zagranicznemi oraz obrotu obcemi walutami (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 154).

Patrz poz. 154.

Poz. 460.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

o sądownictwie doraźnem w b. zaborze rosyjskim.

Wygasło z dniem 31 grudnia 1923 r.

Poz. 461.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w sprawie częściowej zmiany § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 686 z 1921 r.).

Poz. 462.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 czerwca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia grzywien, przewidzianych w obowiązującej austrjackiej ustawie karnej skarbowej.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ austrjacka ustawa karna skarbowa została uchylona (p. art. 239 pkt. 1 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. — Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609).

Poz. 463.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SKARBU I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 9 stycznia 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli.

Na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 22 września 1922 o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 786) zarządza się co następuje:

§ 1. Uwolnienie od opłat (należytości) państwowych i komunalnych w myśl § 2 ustawy z dnia 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 786) stosuje się do wszystkich aktów i umów, dotyczących odpłatnego przeniesienia własności nieruchomości, sporządzonych w pierwszych ośmiu latach po rozpoczęciu budowy, a przed jej ukończeniem. Po wykończeniu budowli uwolnienie to stosuje się tylko do aktu lub umowy, dotyczącej pierwszego odpłatnego przeniesienia własności, o ile ten akt lub umowę sporządzono w pierwszych ośmiu latach po wykończeniu budowli.

Obowiązek zgłaszania aktów prawnych do wymiaru należytości na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, przewidziany w § 43 austr. ustawy z dnia 9 lutego 1850 r. (austr. Dz. U. P. Nr. 50) względnie w rozporządzeniu Ministrów Skarbu

i Sprawiedliwości z dnia 19 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 162), pozostaje nienaruszony.

Ustęp ostatni utracił moc obowiązującą ponieważ § 43 austr. ustawy z dnia 9 lutego 1850 r. został uchylony (p. art. 171 pkt. 2 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych — Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570); rozp. Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 19 marca 1920 r. utraciło moc obowiązującą z związku z uchyleniem wyżej wymienionego paragrafu (p. pkt. 5 suplementu do tomu I i II podanego w tomie III).

§ 2. Zaświadczenia wymienione w art. 4 ustawy powołanej w § 1 wydają niżej wymienione urzędy I instancji, mające nadzór nad budownictwem:

1) na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej: w miastach, w których magistraty są upoważnione do sprawowania nadzoru policyjno-budowlanego, — magistraty; w pozostałych zaś miastach, jako też w innych osiedlach ludzkich — właściwe starostwa;
2) na obszarze b. zaboru pruskiego: w miastach — magistraty a w miejscowościach wiejskich — *komisarze obwodowi;*
3) na obszarze b. zaboru austrjacko-węgierskiego — właściwe władze samorządowe gminne, tak miejskie, jak i wiejskie.

P. art. 105 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 11 poz. 86).

§ 3. Ubiegający się o uwolnienie od podatku względnie opłat (art. 1 i 2 ustawy) winni przedstawić zaświadczenie, o którem mowa w § 2 niniejszego rozporządzenia, władzy wymiarowej względnie notarjuszowi, powołanemu do wymierzenia podatku względnie opłaty i to w zasadzie przed uskutecznieniem wymiaru; władza wymiarowa, względnie notarjusz, zatrzymuje to zaświadczenie w oryginale lub w wierzytelnym odpisie przy aktach. W razie niedostarczenia zaświadczenia podatek, względnie opłata ma być wymierzoną.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 464.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 czerwca 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w przedmiocie wykonywania ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

Na mocy art. 5, 6 i 11 ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 40 poz. 334) zarządza się co następuje:

I. Prawo do korzystania z urlopu.

§ 1. Wszyscy pracownicy, objęci art. 1 ustawy, którzy w myśl art. 2 uzyskali prawo do urlopu, dopóki prawa tego nie utracili, posiadają prawo do otrzymania urlopu w każdym roku kalendarzowym.

§ 2. Pracownicy przedsiębiorstw sezonowych, w których praca trwa nie krócej, niż 10 miesięcy w roku, jak również pracownicy tych działów przedsiębiorstw sezonowych, w których praca trwa nie krócej, niż 10 miesięcy w roku, chociażby główna praca w tych przedsiębiorstwach trwała krócej, niż 10 miesięcy w roku, — posiadają prawo do urlopu, które uzyskują po upływie okresu czasu pracy, przewidzianego w art. 2 ustawy.

§ 3. W razie czasowego zmniejszenia się liczby pracowników w zakładzie rzemieślniczym do 4-ch lub mniej pracowników, pracownicy ci posiadają prawo do urlopu, o ile w ciągu więcej niż połowy poprzedzającego roku kalendarzowego liczba pracowników zakładu wynosiła więcej niż 4.

§ 4. Żadne — całkowite lub częściowe — zmiany własności przedsiębiorstwa nie pozbawiają praw do urlopu pracowników, zatrudnionych w tem przedsiębiorstwie.

§ 5. W razie niekorzystania przez pracownika z przysługującego mu prawa do urlopu w czasie, wyznaczonym mu w liście kolejności, pracownik nie może żądać udzielenia mu urlopu w innym terminie z wyjątkiem wypadku nieskorzystania z urlopu z powodu choroby — ani też wymagać z tego tytułu żadnego dodatkowego wynagrodzenia.

§ 6. Umowa o pracę nie może zawierać punktu, któryby pracownika zgóry pozbawiał urlopu lub w inny sposób uszczuplał jego prawa do urlopu, określone ustawą.

II. Uzyskanie prawa do urlopu.

§ 7. Pracownicy, objęci art. 1 ustawy, prócz pracowników umysłowych, uzyskują prawo do corocznego urlopu po upływie okresu pracy, przewidzianego w ust. 1 art. 2 ustawy, a mianowicie:

po upływie 1 roku pracy: do 8-o dniowego, a pracownicy młodociani — do 14-o dniowego; po upływie trzech lat pracy — do 15-o dniowego.

§ 8. Jeżeli okres pracy, uprawniający pracownika do urlopu, kończy się w ciągu roku kalendarzowego, przedsiębiorca na żądanie pracownika winien udzielić mu przysługującego pracownikowi z mocy ustawy urlopu po upływie tego okresu; urlop ten winien jednakże rozpoczynać się przed końcem tego roku kalendarzowego.

§ 9. Okres pracy, uprawniający do urlopu oblicza się z potrąceniem wszystkich przerw w pracy z wyjątkiem przerw urlopowych oraz przerw, przewidzianych w ustępie 4-ym i 5-ym art. 2 ustawy.

§ 10. Za początek czasu pracy, uprawniającego do urlopu, uważa się dzień rozpoczęcia pracy przez pracownika lub termin rozpoczęcia

pracy, ustalony w umowie pracy, w razie nierozpoczęcia pracy przez pracownika w tym terminie z winy przedsiębiorcy.

§ 11. Jeżeli młodociany uzyskuje prawo do urlopu przed ukończeniem lat 18-tu, to choćby ten urlop został mu udzielony już po ukończeniu lat 18-tu, korzysta on z 14-o dniowego urlopu.

§ 12. Terminatorzy i uczniowie uzyskują po roku pracy prawo do 14-o dniowego urlopu, niezależnie od swego wieku i liczby pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie.

III. Długość urlopu.

§ 13. Normy, wskazane w ust. 1-ym i 2-im art. 2 ustawy (8, 15 i 14 dni urlopu) oznaczają kolejno następujące po sobie dni kalendarzowe.

§ 14. Długość urlopu nie zależy od tego, czy praca poszczególnych pracowników w zakładzie odbywa się w ciągu wszystkich, czy też w ciągu niektórych tylko dni tygodnia.

IV. Pracownicy umysłowi.

§ 15. Za pracowników, pracujących umysłowo niezależnie od ich wieku, w myśl ust. 3-go art. 2 ustawy uważa się zatrudnionych na mocy umowy o pracę pracowników przedsiębiorstw, wyliczonych w art. 1 ustawy:

1) pełniących czynności administracyjne i nadzorcze, a niewykonywujących pracy fizycznej, jako to: zarządców, intendentów, pracowników ruchu, jak inżynierowie, technicy, majstrowie, kierownicy magazynów, sztygarzy, ekspedytorzy;
2) pełniących czynności biurowe i zatrudnionych pracami kancelaryjnemi, rachunkowemi, piśmiennemi, rysunkowemi lub kalkulacyjnemi;
3) pełniących czynności kupieckie, jako to: sprzedawców sklepowych i księgarskich z ukończoną szkołą zawodową bądź średnią oraz odbytą przepisaną praktyką, drogistów, farmaceutów, kasjerów, dysponentów, sprzedawców podróżujących, akwizytorów;
4) artystów, jak: muzycy, aktorzy, malarze, rzeźbiarze i t. p.;
5) zatrudnionych jako personel lekarski oraz wykwalifikowany pomocniczy personel lekarski.

§ 16. Jeżeli pierwszy rok pracy pracownika umysłowego, który skorzystał już po upływie pół roku pracy z 2-u tygodniowego urlopu, kończy się w tym samym roku kalendarzowym, pracownik uzyskuje prawo jedynie do powtórnego 2-u tygodniowego urlopu.

V. Urlopy pracowników, zatrudnionych w górnictwie.

§ 17. Robotnicy, zatrudnieni w górnictwie korzystają z prawa do urlopu, w zakresie, przewidzianym ustawą dla robotników innych przed-

siębiorstw, a ponadto ze specjalnych uprawnień, określonych w ustępie 5-ym art. 2 ustawy.

Jeżeli przed nadejściem wyznaczonego pracownikowi, zatrudnionemu w górnictwie, w liście kolejności terminu rozpoczęcia urlopu umowa o pracę rozwiązana zostaje przez przedsiębiorcę — znajduje zastosowanie § 22 niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli przed nadejściem wyznaczonego robotnikowi, zatrudnionemu w górnictwie, w liście kolejności terminu rozpoczęcia urlopu pracownik opuszcza przedsiębiorstwo górnicze w wypadkach, przewidzianych w ust. 1-ym art. 3 ustawy i zawiera umowę o pracę w innem przedsiębiorstwie górniczem, przysługuje mu prawo do urlopu w tem ostatniem przedsiębiorstwie z zastrzeżeniem zachowania warunków, określonych w ust. 5 art. 2 ustawy.

Ta sama zasada ma zastosowanie w razie następnej i wogóle wielokrotnie powtarzającej się zmiany miejsca pracy robotnika zatrudnionego w górnictwie.

VI. Prawo do urlopu w razie przerwy w umowie pracy.

§ 18. Za przerwę, która może powodować utratę prawa do urlopu, uważa się każdą przerwę w umowie pracy, o ile nie zachodzi wypadek, przewidziany w art. 7 ustawy, a ponadto w górnictwie wypadki, przewidziane w ust. 5 art. 2 ustawy.

§ 19. Przerwa w pracy, spowodowana służbą wojskową z poboru lub ochotniczą, trwającą dłużej niż 3 miesiące i połączona z rozwiązaniem umowy o pracę, pozbawia pracownika prawa do korzystania z urlopu.

§ 20. W razie nieusprawiedliwionego opuszczenia pracy przez pracownika, przedsiębiorcy przysługuje prawo pozbawienia pracownika urlopu tylko w tym wypadku, jeżeli na tej zasadzie nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę.

Odliczanie od urlopu dniówek, opuszczonych przez pracownika bez usprawiedliwienia, nie może być stosowane bez zgody pracownika.

§ 21. Jeżeli umowa o pracę rozwiązana zostaje przez pracownika, traci on, z chwilą wypowiedzenia przez siebie umowy, prawo do urlopu, jeszcze nieotrzymanego, choćby posiadał już uprawnienie do urlopu.

§ 22. Jeżeli umowa o pracę z pracownikiem, który uzyskał już prawo do urlopu w myśl art. 2-go ustawy, rozwiązana zostaje przez przedsiębiorcę przed udzieleniem pracownikowi urlopu — z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w ust. 1 art. 3 ustawy — przedsiębiorca winien wypłacić pracownikowi zapłatę za czas urlopu.

§ 23. Jeżeli umowa o pracę zostaje rozwiązana bądź przez przedsiębiorcę, bądź też przez pracownika, a następnie nawiązana nanowo w ciągu najbliższych 3 miesięcy, pracownik nie traci poprzednio nabytych praw co do długości urlopu i korzystania z urlopu w każdym roku kalendarzowym, przyczem czas spędzony w przedsiębiorstwie przed

przerwą w umowie o pracę zostaje zaliczony do czasu pracy, nadającego mu uprawnienia do urlopu.

VII. Wypłata wynagrodzenia za czas urlopu.

§ 24. Wypłata wynagrodzenia za czas urlopu następuje zdołu, jeżeli umowa pomiędzy pracownikiem, a przedsiębiorcą nie reguluje tego w inny sposób.

§ 25. Przedsiębiorca ma prawo odmówić pracownikowi wypłaty wynagrodzenia za czas urlopu tylko w tym wypadku, jeżeli udowodni, że w czasie wolnym od pracy, przysługującym mu na zasadzie urlopu, pracownik pracował zarobkowo w innem przedsiębiorstwie, jako pracownik najemny.

VIII. Obliczanie wynagrodzenia za czas urlopu.

§ 26. Za normalne pobory, które pracownik otrzymuje za cały czas urlopu, uważa się przy płacy od godziny lub na dniówkę płacę w wysokości, odpowiadającej jego normalnemu dziennemu zarobkowi, jakiby mu przypadł, gdyby w tym czasie pracował, t. j. z uwzględnieniem zachodzących w czasie urlopu zmian jego płacy.

§ 27. W wypadku, gdy pracownik pracuje w przedsiębiorstwie mniej niż 6 dni w tygodniu, płaca za jeden dzień urlopu może być niższa od normalnego dziennego zarobku pracownika w tym stosunku, w jakim przeciętna ilość dni pracy na tydzień w poprzedzającym urlop trzymiesięcznym okresie, mniejsza jest od 6-u.

§ 28. Przy systemie płac akordowych, premjowych (niezwiązanych z płacą dniówkową) lub od sztuki, płacę za czas urlopu określa się na podstawie przeciętnego zarobku pracownika z ostatnich 3-ch miesięcy, bezpośrednio poprzedzających urlop; celem ustalenia w tych wypadkach przeciętnej płacy, przypadającej na jeden dzień urlopu, należy obliczyć według cennika bieżącego, obowiązującego w czasie jego urlopu, jego zarobek zgodnie z ilością wykonanej przez niego w okresie ostatnich 3-ch miesięcy pracy i uzyskaną w ten sposób kwotę podzielić przez ilość dni roboczych, przypadających w tym 3-miesięcznym okresie.

W ten sam sposób oblicza się płaca za czas urlopu pracownikom, otrzymującym wynagrodzenie w postaci procentów od obrotu (fryzjerzy, kelnerzy i t. p.).

§ 29. Jeżeli wynagrodzenie pracownika przy systemie premjowym składa się z dniówki oraz z premji, wypłacanej tylko w razie nadwyżki produkcji ponad określone minimum, należy stosować zasadę, wskazaną dla płac dniówkowych, łącznie z zasadą, wskazaną dla płac akordowych, t. j. wynagrodzenie to ma odpowiadać normalnemu dziennemu zarobkowi w okresie urlopu z doliczeniem przeciętnego dodatku premjowego, obliczanego na podstawie 3-miesięcznego okresu, poprzedzającego urlop, w sposób, wskazany w § 28.

IX. Ustalenie kolejności urlopów.

§ 30. Dla ułożenia list urlopowych w zakładach, w których istnieje stałe przedstawicielstwo ogółu pracowników, uznane przez pracowników i zarząd przedsiębiorstwa, może to przedstawicielstwo za zgodą stron obu pełnić obowiązki upoważnionych, wymienionych w art. 5 ustawy.

W razie braku takiego przedstawicielstwa lub nieuznania go przez którąkolwiek ze stron za upoważnione w znaczeniu art. 5 ustawy, i jeżeli pracownicy nie ułożyli się odmiennie z pracodawcą, dla ułożenia list urlopowych pracownicy wybierają ze swego grona delegatów w stosunku następującym:

w zakł. zatrudn. do 10 pracown. — 1 delegata
„ „ „ od 11 do 50 „ — 2 delegatów
„ „ „ „ 51 „ 100 „ — 3 „
„ „ „ „ 101 „ 500 „ — na każdą rozpoczętą nową setkę przybywa jeden delegat.

Przy wyższej liczbie pracowników na każde rozpoczęte pół tysiąca pracowników przypada jeden delegat.

§ 31. Wybór delegatów odbywa się na ogólnem zebraniu pracowników zakładu drogą wyborów tajnych i proporcjonalnych poza godzinami pracy.

Protesty przeciw prawidłowości wyborów w ciągu tygodnia od dnia wyborów wolno zgłaszać do inspektora pracy właściwego obwodu, który mocen jest zarządzić ponowne wybory.

§ 32. Pracownicy odrębnych poszczególnych działów zakładu pracy mogą wybierać własnych delegatów i układać odrębne listy urlopów, nie uczestnicząc w wyborach ogólnych. Prawo to w każdym wypadku przysługuje pracownikom, pracującym umysłowo.

§ 33. Pracownikowi przysługuje prawo domagania się, by przy określaniu kolejności urlopów, przez upoważnionych do tego delegatów w porozumieniu z zarządem przedsiębiorstwa, urlop został mu wyznaczony dopiero po upływie terminu, w którym ma on uzyskać prawo do dłuższego urlopu, aby w ten sposób było mu umożliwione skorzystanie z urlopu według pełnych norm, przysługujących mu na podstawie przepracowanego okresu.

Jeżeli jednakże za jego zgodą urlop został mu wyznaczony przed upływem tego terminu w takim razie nie przysługuje mu prawo w tym samym roku kalendarzowym do żadnego urlopu uzupełniającego.

Przepis ten nie dotyczy pracowników, pracujących umysłowo.

§ 34. Zmiany kolejności urlopów w ułożonych już i przyjętych listach osób, uprawnionych do korzystania z urlopu, mogą być wprowadzone, o ile nastąpi na to zgoda zainteresowanego pracownika oraz zarządu przedsiębiorstwa.

§ 35. Zmiany w listach osób, korzystających z urlopów, wywołane chorobą pracownika (ust. 2 art. 5 ustawy), winny być dokonane przez zarząd przedsiębiorstwa na skutek zwrócenia się doń chorego pracownika, który winien przedłożyć zarządowi świadectwo lekarza o chorobie.

X. Wyjątki w sprawie stosowania przepisów ustawy.

§ 36. Następujące działy przemysłu mają prawo za zawiadomieniem inspektora pracy właściwego obwodu, przełożyć urlopy pracowników całkowicie poza okres czasu od 1-go maja do 30-go września:

a) reperacja maszyn rolniczych;
b) przemysł budowlany, prowadzony niesezonowo;
c) odlewnie żelaza, związane z budownictwem oraz z naprawą i budową maszyn rolniczych;
d) kowalstwo i ślusarstwo, związane z budownictwem oraz z naprawą i budową maszyn rolniczych;
e) reperacja dachów i krycie ich;
f) fabryki farb i lakierów, potrzebnych w budownictwie;
g) konstrukcje żelazne zewnętrzne;
h) wyrób sztucznych kamieni budowlanych i technicznych;
i) wyrób zapraw wiążących: cementu, wapna, gipsu, alabastru;
j) niesezonowo prowadzony wyrób cegieł, dachówek, sączków, kafli, terrakot;
k) wydobywanie, łapanie, tłoczenie i magazynowanie ropy naftowej i gazów ziemnych;
l) wyrób artykułów spożywczych, prowadzony niesezonowo;
ł) zakłady zdrojowe, uzdrowiska, szpitale, lecznice, hotele, pensjonaty, restauracje, cukiernie, kawiarnie oraz położone w uzdrowiskach sklepy.

§ 37. Huty żelaza mają prawo za zawiadomieniem inspektora pracy właściwego obwodu ograniczyć ilość pracowników, którym udzielane są urlopy w okresie czasu od 1 maja do 30 września do 25% ogólnej liczby pracowników, uprawnionych do korzystania z urlopu.

§ 38. W razie poważnych trudności w wykonywaniu ustawy, uzasadniających zastosowanie wyjątków w drodze, przewidzianej w art. 6, poszczególne grupy przedsiębiorstw winny zwracać się do inspektora pracy właściwego obwodu, który przesyła podania te, zaopatrzone w swą opinję w drodze instancji do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

XI. Urlopy na zasadzie umów zbiorowych lub indywidualnych.

§ 39. Jeżeli umowa zbiorowa lub indywidualna zawiera w przedmiocie urlopów warunki, dogodniejsze dla pracowników, aniżeli warunki, przewidziane ustawą, żaden z tych warunków zawartych w umowie, nie może być zmieniony na niekorzyść pracownika, póki umowa nie wygaśnie lub nie zostanie w prawny sposób rozwiązana.

Warunki umowy zbiorowej lub indywidualnej, które były dla pracownika mniej dogodne, aniżeli warunki, które mu zapewnia ustawa, przestały obowiązywać z chwilą wejścia w życie ustawy i muszą być zastąpione przez warunki, zgodne z ustawą.

XII. Przekroczenie przepisów ustawy.

§ 40. Skargę karną do sądu, w razie przekroczenia przepisów ustawy przez przedsiębiorcę w stosunku do zatrudnionych w jego przedsiębiorstwie pracowników, wnosi na terenie b. zaboru rosyjskiego inspektor pracy właściwego obwodu i popiera oskarżenie na przewodzie sądowym; na terenie b. zaborów austrjackiego i pruskiego doniesienia o przekroczeniach przepisów ustawy kierowane są do prokuratury.

XIII. Wejście w życie i zakres działania rozporządzenia.

§ 41. Z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rz. P. rozporządzenie niniejsze obowiązuje we wszystkich zakładach pracy wymienionych w art. 1 ustawy, o ile nie podlegają one poszczególnym Ministerstwom.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 lipca 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu (Dz. U. R. P. r. 1922 Nr. 52 poz. 482).

Poz. 465.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości

z dnia 21 czerwca 1923 r.

o wprowadzeniu przymusu inkasowania należności zagranicznych za wywiezione towary za pośrednictwem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Uchylone na mocy § 58 rozp. Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 27 lipca 1923 r. w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi, oraz obrotu pieniężnego z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 582).

27 czerwca Nr. 63. rok 1923.

Poz. 466.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 9 czerwca 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Republiki Finlandzkiej do Międzynarodowego Porozumienia podpisanego w Paryżu w dniu 4 maja 1910 r., dotyczącego zwalczania obiegu wydawnictw pornograficznych.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 467.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z 20 września 1923 r. w tej samej sprawie (poz. 761) oraz art. 35 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o monopolu zapałczanym — Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 561).

Poz. 468.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z dnia 2 października 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 798).

Poz. 469.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu, piwa, cukru, zapałek i t. p. na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 96 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym — Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 756, art. 34 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o opodatkowaniu piwa — Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 635, art. 59 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1927 r. o opodatkowaniu cukru — Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 700, art. 35 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o monopolu zapałczanym — Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 561).

Poz. 470.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z dnia 23 lipca 1923 r. w sprawie podwyższenia normalnych diet dziennych — Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 599).

Poz. 471.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie dalszego podwyższenia dodatków drożyźnianych do rent pobieranych na podstawie ustaw Rzeszy Niemieckiej o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków w przemyśle i rolnictwie, obowiązujących na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 1924 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 96).

Poz. 472.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kwot, przewidzianych w obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej ustawie o ubezpieczeniu urzędników prywatnych.

Uchylone na mocy § 4 rozp. Rady Ministrów z dnia 19 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 974).

Poz. 473.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie zmiany niemieckiego rozporządzenia o kontroli handlu zagranicznego z dnia 20 grudnia 1919 r. (Zbiór ustaw Rzeszy Niemieckiej str. 2128).

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 7 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 474.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie ustalenia przepisów obowiązujących dla obrotu towarowego przez linję celną, dzielącą ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego od pozostałej Państwu Niemieckiemu części Śląska Górnego i od Republiki Czecho-Słowackiej.

Na zasadzie § 9 niemieckiego rozporządzenia o kontroli handlu zagranicznego z dnia 20 grudnia 1919 r. (Zb. Ust. Rzeszy Niem. str. 2128)

ze zmianami wprowadzonemi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 473) jako też zgodnie z art. 1 § 2 ust. Konwencji Górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 371), oraz za zgodą Sejmu Śląskiego zarządza się co następuje:

§ 1. *Do obrotu towarowego przez odcinek linji celnej Rzeczypospolitej Polskiej, dzielącej ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego, od pozostałych przy Państwie Niemieckiem ziem górnośląskich i od Republiki Czecho-Słowackiej, stosuje się przepisy o obrocie towarowym z zagranicą, obowiązujące na pozostałych odcinkach linji celnej Rzeczypospolitej Polskiej.*

§ 2. *Zwalnianie poszczególnych partji towarów, przeznaczonych do przeróbki lub zużycia na obszarze Górnego Śląska z wyjątkiem Cieszyńskiego od obowiązujących zakazów przywozu, jako też zwalnianie poszczególnych partji surowców, wyrobów przemysłowych i produktów gospodarstwa rolnego, wytworzonych na obszarze Województwa Śląskiego od obowiązujących zakazów wywozu, przekazuje się Wojewodzie Śląskiemu. Upoważnienie to obejmuje również towary, podlegające podatkom spożywczym, nie odnosi się jednak do monopolów dla całego Państwa ustawowo wprowadzonych, oraz do wywozu kruszców szlachetnych.*

§ 3. *Przy zwalnianiu poszczególnych partji towarów od obowiązujących zakazów przywozu i wywozu na zasadzie § 2 przestrzegane będą postanowienia polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 371), oraz instrukcje wydane w tym przedmiocie przez Ministra Przemysłu i Handlu.*

§ 4. *Istniejące na zasadzie obowiązujących przepisów o obrocie towarowym z zagranicą zakazy przywozu i wywozu nie będą stosowane w wypadkach, w których konwencja górnośląska przepisuje niestosowanie zakazów przywozu i wywozu.*

§ 5. *Rozporządzenie o reglamentacji przywozu z dnia 16 stycznia 1917 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 334) ze wszystkiemi rozporządzeniami, wydanemi na ich podstawie, tracą swoją moc.*

§ 6. *Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Skarbu.*

§ 7. *Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.*

Moc obowiązująca niniejszego rozporządzenia nasuwa wątpliwości ze względu na przepis art. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777), który stanowi, że obszar polityczny Rzeczypospolitej Polskiej stanowi jeden obszar celny, jednolity pod względem ustawodawstwa celnego, obrotu towarowego z zagranicą i ustroju organów celnych, oraz art. 7 tejże ustawy. Tekst rozporządzenia został jednakże przytoczony z uwagi na przepisy art. 216 i następnych konwencji górnośląskiej, powołanej na wstępie i w § 3 rozporządzenia. Przepisy te wprowadzają pewne odrębności celne w obrocie towarowym pomiędzy polską a niemiecką częścią Górnego Śląska.

Poz. 475.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w przedmiocie regulaminu dla Zarządu Śląskim Funduszem Wolnych Kuksów.

Na podstawie art. 6 ustawy z dn. 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązujących (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Uprawnienia nadane w Dodatku do regulaminu dla Zarządu Śląskim Funduszem Wolnych Kuksów z dnia 31 lipca 1869 r.:

a) Ministrowi handlu, przemysłu i robót publicznych oraz Ministrowi spraw wyznaniowych, oświaty i medycyny przechodzą na Ministra Przemysłu i Handlu i na Ministra Wyznań Religijnych;

b) naczelnemu prezydentowi prowincji Śląsk przechodzą na Wojewodę Śląskiego.

§ 2. W §§ 1, 5, 8, 10, 14 Regulaminu dla Zarządu Śląskim Funduszem Wolnych Kuksów z dnia 24 marca 1868 r. wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 1 słowa „według najwyższego rozkazu z dn. 9 marca 1830 r. (zbiór ustaw strona 48)" skreśla się, a słowa „w okręgach górniczych prowincji Śląsk" zastępuje się słowami „w okręgach górniczych ziem górnośląskich Województwa Śląskiego";

b) ustęp pierwszy § 5 otrzymuje następujące brzmienie: „Wypłata opłat szkolnych dla gmin szkolnych następuje przez Wyższy Urząd górniczy w Katowicach";

c) § 8 otrzymuje następujące brzmienie: „Etat ustala Wojewoda Śląski na wniosek Komisji, składającej się z dwóch delegatów mianowanych przez Wojewodę Śląskiego z pośród urzędników Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz dwóch delegatów Wyższego Urzędu górniczego w Katowicach, obradującej pod przewodnictwem Wojewody lub jego zastępcy. Komisja odbywa posiedzenie coroczne w miesiącu czerwcu w dniu wyznaczonym przez Wojewodę Śląskiego";

d) w § 10 cyfrę „50.000 talarów" zastępuje się cyfrą „750 zł.";

e) § 14 otrzymuje następujące brzmienie: „Wyciąg z rachunków zawierający zestawienie dochodów i sumaryczne uwidocznienie powtarzających się corocznie świadczeń oraz specjalne wyszczególnienie jednorazowych subwencji — przesłany ma być Wojewodzie Śląskiemu i opublikowany w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego".

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kwotę w markach polskich, zawartą w pierwotnym tekście § 2 p. d., przerachowano na złote zgodnie z przepisem § 2 ustęp 2 rozp. Ministra Skarbu z dnia 1 sierpnia 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych,

Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Kolei, Robót Publicznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Reform Rolnych, o przerachowaniu kwot pieniężnych, wyrażonych w niektórych przepisach prawnych w rublach rosyjskich, markach niemieckich, złotych reńskich i koronach austrjacko-węgierskich i markach polskich (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 785).

Poz. 476.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 19 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie wyrobu i obrotu preparatów organoterapeutycznych.

Na mocy art. 2 p. 13 i art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371), art. 379, 386, 398—407 ros. ustawy lekarskiej (ros. Zbiór Pr. tom XIII wyd. 1905) oraz § 7 austr. ustawy z dnia 18 grudnia 1906 r. (austr. Dz. U. P. 1907 r. Nr. 5) zarządza się co następuje:

§ 1. Wyrób preparatów organoterapeutycznych t. j. środków leczniczych przyrządzonych z organów zwierzęcych, a nie posiadających określonego składu chemicznego, dozwolony jest tylko w wytwórniach, które mogą powstawać przy aptekach i fabrykach, oraz laboratorjach przeznaczonych do wyrobu złożonych preparatów farmaceutycznych.

§ 2. Na prowadzenie wytwórni preparatów organoterapeutycznych apteki i fabryki oraz laboratorja złożonych preparatów farmaceutycznych winny uzyskać zezwolenie Ministerstwa *Zdrowia Publicznego;* zezwolenia te będą udzielane w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa *i Dóbr Państwowych.*

§ 3. Wytwórnie wyrabiające preparaty organoterapeutyczne winny być prowadzone pod kierownictwem farmaceuty, lekarza, lekarza weterynarji lub chemika, posiadającego odpowiednie kwalifikacje naukowe i praktyczne, świadczące o jego dostatecznem przygotowaniu specjalnem.

Odpowiedzialność za zgodne z obowiązującemi przepisami prowadzenie wytwórni ponosi zarządca apteki, względnie fabryki lub laboratorjum, przy których wytwórnia istnieje.

Odpowiedzialność za wyrób preparatów organoterapeutycznych w sposób zgodny z wymaganiami nauki i wiedzy fachowej oraz za jakość tych preparatów ponosi kierownik wytwórni.

§ 4. W celu uzyskania przewidzianego w § 2 zezwolenia należy złożyć w Ministerstwie *Zdrowia Publicznego* za pośrednictwem państwowych władz administracyjnych II instancji (w Warszawie za pośrednictwem Komisarza Rządu) należycie opłacone podanie.

Do podania tego należy dołączyć:

1) deklarację projektowanego kierownika (§ 3), wyrażającą jego zgodę na przyjęcie ustanowionej odpowiedzialności,
2) dokumenty stwierdzające jego kwalifikacje,
3) wykaz preparatów, jakie mają być wyrabiane,

4) wyszczególnienie metod, jakie przy wyrobie preparatów, umieszczonych w wykazie, będą stosowane.

W podaniu należy wymienić rzeźnię, z której będą otrzymywane potrzebne do wyrobu preparatów organy.

Wyżej pod 3) wymieniony wykaz może być na podstawie osobnych zgłoszeń uzupełniony.

§ 5. Na każdą zmianę kierownika zakładu należy uzyskać zezwolenie Ministerstwa *Zdrowia Publicznego*.

§ 6. Udzielone zgodnie z wymogami § 2 zezwolenie może być przez Ministerstwo *Zdrowia Publicznego* cofnięte, jeżeli zostanie stwierdzone, że wyrób preparatów organoterapeutycznych, wprowadzenie ich do obiegu, względnie prowadzenie wytwórni odbywa się niezgodnie z obowiązującemi w tej mierze przepisami.

Poszczególne preparaty organoterapeutyczne, wyrabiane w wytwórni, mogą być wycofane z obiegu i wyrób ich może być zabroniony:

1) jeżeli zostanie stwierdzone, że zakwestjonowany preparat nie jest przyrządzony metodą zadeklarowaną przez wytwórcę w myśl § 4 niniejszego rozporządzenia,
2) jeżeli w terminie przepisanym w § 15 nie została uiszczona opłata za badanie,
3) jeżeli przemawiają za tem poważne względy lecznicze.

§ 7. Do wyrobu preparatów organoterapeutycznych mogą być używane organy jedynie takich zwierząt, których ubój jest dokonywany w rzeźniach, pozostających pod stałą kontrolą lekarza weterynarji.

Organy te:

1) muszą pochodzić od zwierząt, które przez lekarza weterynarji zostały uznane za zdrowe i za znajdujące się w pełni działalności fizjologicznej,
2) muszą być pobrane natychmiast po zabiciu zwierzęcia i niezwłocznie użyte do wyrobu, po uprzedniem jednak zbadaniu przez lekarza weterynarji, że nadają się do tego celu.

Aprobata lekarza weterynarji, stwierdzająca, że przeznaczone do wyrobu preparatów organy zwierzęce pochodzą ze zwierzęcia zdrowego i nadają się do tego celu, winna być notowana na piśmie i przechowywana w wytwórni w ciągu jednego roku.

Zarówno pobieranie organów mających służyć do wyrobu preparatów organoterapeutycznych, jak i wyrób tych preparatów, winny odbywać się w sposób wyłączający możność tworzenia się w nich szkodliwych dla zdrowia substancji i rozmnażania się drobnoustrojów.

§ 8. Wytwórnie wyrabiające organoterapeutyczne preparaty lecznicze, oraz sposób ich wyrobu w zakładach pozostają pod kontrolą państwowych władz sanitarnych.

Kontrola ta oraz badanie preparatów organoterapeutycznych w myśl § 15 niniejszego rozporządzenia będą prowadzone zgodnie z instrukcją wydaną przez Ministerstwo *Zdrowia Publicznego*.

Wytwórnie te obowiązane są prowadzić dokładnie książki laboratoryjne ze ścisłem oznaczeniem w nich:

1) daty pobrania organów,

2) wagi organów,
3) daty i numeru aprobaty lekarza weterynarji (§ 7),
4) daty wytworzenia preparatu i
5) ilości wytworzonego preparatu.

§ 9. Preparaty organoterapeutyczne przyrządzane podług metod znanych mogą być wprowadzane w obieg wyłącznie pod właściwemi nazwami, t. j. pod nazwami określającemi organ zwierzęcy z jakiego pochodzą i formę preparatu (naprz. glandulae siccatae in tabulettis, extractum glycerinatum, extractum phenologlycerinatum i t. p.).

§ 10. Preparaty organoterapeutyczne wprowadzane przez wytwórców do obiegu, winny posiadać na opakowaniu względnie na naczyniu etykietę.

Na etykiecie mają być umieszczone:
a) nazwa preparatu stosownie do przepisów § 9,
b) zasada metody, podług której preparat został przygotowany,
c) firma wytwórcy i adres laboratorjum wytwórczego,
d) oznaczenie stosunku wagowego świeżego organu zwierzęcego do odpowiedniej jednostki preparatu,
e) data wyrobu preparatu,
f) zastrzeżenie, że preparat może być wydawany jedynie z przepisu lekarza.

Na etykiecie ponadto może być umieszczony krótki sposób użycia. Dodawanie do opakowań, przeznaczonych bezpośrednio dla publiczności, jakichkolwiek druków reklamowych, wskazówek leczniczych i t. p. jest wzbronione.

Etykietę należy złożyć Ministerstwu *Zdrowia Publicznego* do zatwierdzenia.

§ 11. Preparaty organoterapeutyczne w detalicznej sprzedaży mogą być sprzedawane tylko w aptekach i jedynie z przepisu lekarza.

Te z nich, które w drodze rozporządzenia, zostaną zaliczone przez Ministerstwo *Zdrowia Publicznego* do kategorji leków, jakie winny być przechowywane w aptekach w zamknięciu, mogą być wydawane jedynie za każdorazowo odnawianą, zaopatrzoną w podpis i datę, receptę lekarską. Wyjątek stanowią wypadki, kiedy na pierwotnej recepcie lekarz oznaczył, że powtórzenie jest dozwolone i w jakim okresie oraz odstępach czasu może być dokonane.

§ 12. Preparaty organoterapeutyczne mogą być reklamowane wyłącznie w fachowej prasie lekarskiej, lekarsko-weterynaryjnej i farmaceutycznej.

§ 13. Preparaty organoterapeutyczne poza nadzorem, jakiemu podlega wyrób i sprzedaż środków leczniczych wogóle, podlegają stałym corocznym badaniom, dokonywanym przez Państwowy Instytut farmaceutyczny. W tym celu pobierane będą próby każdego preparatu bezpośrednio z wytwórni lub z którejkolwiek apteki: w razie pobierania próby nie bezpośrednio z wytwórni, wytwórca względnie przedstawiciel posiadający główny skład preparatu zagranicznego, obowiązany jest, w ciągu 2 tygodni

od daty otrzymania zawiadomienia Państwowego Instytutu farmaceutycznego, zwrócić zakładowi, z którego próba została pobrana, taką samą ilość preparatu.

§ 14. Preparaty organoterapeutyczne wyrabiane poza granicami Państwa Polskiego mogą być wprowadzane do wewnętrznego obrotu handlowego tylko po uprzedniem uzyskaniu zezwolenia Ministerstwa *Zdrowia Publicznego*. Zezwolenia te mogą być udzielane jedynie na wprowadzanie do obrotu takich preparatów, które są dozwolone do obiegu w Państwie, w którem są one wytwarzane, oraz których wyrób pozostaje pod dostateczną kontrolą fachową.

Zezwolenia te są udzielane do odwołania.

§ 15. W celu uzyskania zezwolenia, wymaganego postanowieniami § 14, należy złożyć w Ministerstwie *Zdrowia Publicznego*, za pośrednictwem państwowego instytutu farmaceutycznego w Warszawie podanie dołączając do niego:

a) dwie próbki preparatu w takiem opakowaniu, w jakiem ma się on znajdować w sprzedaży,

b) urzędowe świadectwo stwierdzające, że preparat jest dozwolony do obiegu w Państwie, w którem jest wytwarzany i że wyrób tegoż preparatu znajduje się tam pod dostateczną kontrolą fachową.

Przepisy §§ 9, 10, 11 i 12 niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie również do preparatów organoterapeutycznych wyrabianych zagranicą.

§ 16. Wszystkie poprzednie przepisy w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem tracą moc obowiązującą.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województw: poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego.

P. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86) oraz rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa" (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337).

Poz. 477.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 16 czerwca 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Uchylone na mocy § 2 rozp. Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 12 lipca 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 554).

Poz. 478.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 15 czerwca 1923 r.

w przedmiocie obowiązku meldowania się obywateli gdańskich przybywających na teren Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności — Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 309).

Poz. 479.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 czerwca 1923 r.

celem wykonania ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 376), w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 517) o podatku od kapitałów i rent.

Na mocy art. 7 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 376) w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 517) o podatku od kapitałów i rent zarządza się co następuje:

Do art. 4 i 5 ustawy.

§ 1. Art. 35 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. nakłada na przedsiębiorstwa górnicze, wypłacające t. zw. procenty brutto obowiązek:

1) obliczania kwot przypadającego podatku;

2) wpłacania tych kwot do kas skarbowych.

O ile *dyrekcja państwowych zakładów naftowych* wykona przysługujące jej z mocy ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 387) prawo zakupu ropy bruttowej, obowiązek obliczenia i wpłacenia podatku przypadającego od tej ropy ciąży na tejże *dyrekcji* (art. 4 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 376).

W każdym jednak razie na przedsiębiorstwach górniczych ciąży obowiązek dostarczania władzom skarbowym danych potrzebnych do sprawdzenia obliczeń podatku.

Dane te winny być składane przez przedsiębiorstwa górnicze według przepisanego wzoru (formularz Nr. 1).

Formularz ten ustanawia się wzamian wykazu składanego w myśl § 15 rozporządzenia wykonawczego z dnia 8 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 199).

§ 2. Jeżeli *dyrekcja państwowych zakładów naftowych* skorzysta z przysługującego jej w myśl art. 1 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 387) prawa zakupu ropy bruttowej, obowiązana będzie do przekazywania przez P. K. O. na rzecz odnośnej kasy skarbowej 20% podatku przypadającego od wypłaconej należności za ropę bruttową po potrąceniu obciążeń oznaczonych w ustępie pierwszym art. 3 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 387).

O każdem przekazaniu podatku winna *dyrekcja państwowych zakładów naftowych* zawiadomić równocześnie władze skarbowe, wymienione w § 15 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 199) zapomocą spisu obejmującego w każdym wypadku: nazwę kopalni, imię i nazwisko (firmę) właściciela kopalni, miejscowość,

w której kopalnia jest położona, sumę należną za ropę bruttową oraz kwotę uiszczonego podatku.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1923 r.

Wzór do par. 1 rozp. Min. Sk. z dn. 10 czerwca 1923 r. poz. 479.

Formularz Nr. 1.

Nazwa płatnika .....
Nazwa kopalni (przedsiębiorstwa górniczego) .....
Oznaczenie szybu .....

WYKAZ

obliczonego i wpłaconego do Kasy skarbowej w ..... podatku od świadczeń oznaczonych w art. 2 ustęp 5 ustawy z dnia 16.VII 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 76 poz. 517) i w art. 2 i 4 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 376).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Oznaczenie czasokresu, za który przedkłada się wykaz (miesiąc i rok)	Ogólna produkcja kopalni (odtłoczono i spalono: a) ropy, b) gazów, c) innych)	Wysokość obciążenia bruttowego w %	Z rubryki 2 przypada na właścicieli udziałów brutto	Z ropy bruttowej *Dyrekcja Państw. Zakł. naftowych* zakupiła	Pozostaje różnica między przedziałką 4 a 5	Cena jednostkowa	Wartość produktu przypadającego na udziały brutto z przedziałki 6.	Potrącenia od kwot wykazanych w przedz. 8.				Pozostaje (różnica między przedział. 8 a 12)	Przypadający od kwot wykazanych w przedz. 13 podatek (art. 2 ust z 1.V-1923 Dz. U. R. P Nr. 54)	UWAGA
								zamagazynowanie i ubezpiecz.	załoczenie	Koszty przekazu i manipulacji *)	Razem			
	kg.(m³)		kg.(m³)	kg.	kg.(m³)	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	
	a)		a)	a)	a)	a)	a)	a)	a)	a)	a)	a)	a)	
	b)		b)		b)	b)	b)	b)	b)	b)	b)	b)	b)	
	c)		c)		c)	c)	c)	c)		c)	c)	c)	c)	
											Razem:			

Uwaga dla Kasy skarbowej:

Na wpłacony do Kasy skarbowej podatek od kapitałów i rent w sumie zł. ..... dnia ..... 192 ..... do poz. dz. przych. ..... wydano płatnikowi kwit kasowy Nr. ..... dnia ..... 192 .....

..... dnia ..... 192 .....

Podpis płatnika:

pieczęć: podpis:

*) Koszta podgrzewania, podtłaczania, czyszczenia i rozbijania emulsji.

P. uwagę końcową do poz. 387.

Poz. 480.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 31 maja 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat szynkarskich i konsumcyjnych od piwa na obszarze b. Galicji.

Wygasło z końcem r. 1923.

Poz. 481.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 11 czerwca 1923 r.

uzupełniające rozporządzenie z dnia 13 marca 1923 r. i rozporządzenie z dnia 4 maja 1923 r. w przedmiocie uprawy tytoniu w roku 1923.

Wygasło z końcem r. 1923.

Poz. 482.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 czerwca 1923 r.

w przedmiocie ustalenia wykładnika przeciętnych cen hurtowych, miarodajnego do potrącania podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę w trzecim kwartale roku podatkowego 1923.

Utraciło moc obowiązującą z dniem 30 września 1923 r.

Poz. 483.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 467).

Poz. 484.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 czerwca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14-go czerwca 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 468).

Poz. 485.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 23 czerwca 1923 r.

w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Uchylone na mocy § 58 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 27 lipca 1923 r. w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi, oraz obrotu pieniężnego z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 582).

Poz. 486.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Robót Publicznych wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 15 czerwca 1923 r.

w przedmiocie pobierania opłat od statków, tratew i spustu drzewa luźnego na wodach publicznych śródlądowych.

Uchylone na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 15 października 1923 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 824).

Poz. 487.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 16 czerwca 1923 r.

w przedmiocie dodatków drożyźnianych do rent ubezpieczenia od wypadków dla osób, pobierających renty i dodatki do rent z Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 981).

Poz. 488.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 19 czerwca 1923 r.

w przedmiocie zmian w rozporządzeniu z dnia 1 maja 1923 r. o opłatach za czynności urzędów miar.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ rozporządzenie z dnia 1 maja 1923 r. przestało obowiązywać (p. poz. 358).

Poz. 489.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 19 czerwca 1923 r.

o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 18 lipca 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 565).

Poz. 490.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 czerwca 1923 r.

o zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 193).

Poz. 491.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 czerwca 1923 r.

o zmianach taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt, stosowanej do przewozów kolejami wąskotorowemi.

Pominięto ze względu na przepis art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w sprawie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 492.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 21 czerwca 1923 r.

o podwyższeniu taksy opłat za roboty fizyczne, wykonywane w urzędach celnych przez pracowników kolei państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 28 września 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 784).

Poz. 493.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 21 czerwca 1923 r.

o zmianie i podwyższeniu taksy komisowego, pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 27 sierpnia 1923 r. i 22 października 1923 r. o zmianie i podwyższeniu „taksy komisowego", pobieranego przez ajencje celne P. K. P. — Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 687 i Nr. 109 poz. 870)

Poz. 494.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 czerwca 1923 r.

o zmianach taryfy osobowej i bagażowej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 193).

Poz. 495.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 czerwca 1923 r.

w przedmiocie dalszego przedłużenia terminu urzędowania dotychczasowego zarządu Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie.

Uwzględniono w uwadze do poz. 64.

1 lipca **Nr. 64.** rok 1923.

Poz. 496.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 czerwca 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia działalności urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami.

Patrz poz. 921 z 1922 r.

Poz. 497.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 czerwca 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminów wekslowych w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Patrz poz. 328 z 1919 r.

Poz. 498.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 czerwca 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminów wekslowych w okręgu Sądu Apelacyjnego w Lublinie.

Patrz poz. 327 z 1919 r.

Poz. 499.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 19 czerwca 1923 r.

w przedmiocie złożenia dokumentów ratyfikacyjnych Hiszpanji, dotyczących Międzynarodowej Konwencji z dnia 21 czerwca 1920 r. o utworzeniu w Paryżu Międzynarodowego Instytutu Chłodnictwa.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 500.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 19 czerwca 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji przez Republikę Czeskosłowacką Międzynarodowej Konwencji Chłodniczej, podpisanej w Paryżu dnia 21 czerwca 1920 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 501.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 czerwca 1923 r.

w przedmiocie opłaty pobieranej od prywatnych fabrykantów wyrobów tytoniowych tytułem zwrotu kosztów dozoru skarbowego.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 393).

Poz. 502.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 26 czerwca 1923 r.

w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 27 marca 1923 r. o ulgach celnych.

Uchylone na mocy § 9 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 28 czerwca 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 517).

Poz. 503.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 czerwca 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak z fabryk rządowych, jak i z fabryk prywatnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak rządowych jak i prywatnych fabryk — Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 546).

Poz. 504.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 28 czerwca 1923 r.

w przedmiocie utworzenia Komisji Dewizowej i ograniczenia praw banków dewizowych.

Uchylone na mocy § 58 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 27 lipca 1923 r. w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi, oraz obrotu pieniężnego z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 582).

2 lipca Nr. 65. rok 1923.

Poz. 505.

U S T A W A

z dnia 15 czerwca 1923 r.

w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych.

Art. 1. Na obszarze b. Królestwa Polskiego, oraz b. zaborów austrjackiego wraz ze Spiszem i Orawą i pruskiego podwyższa się od 1 stycznia 1923 r. stokrotnie kwoty państwowych podatków gruntowych, oraz dodatków państwowych do tych podatków, pobierane na zasadzie ustaw, obecnie obowiązujących.

Na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. w przedmiocie zastosowania stałej jednostki do obliczania podatków gruntowych oraz dodatków państwowych do tych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1117) stawki podatków gruntowych oraz dodatków do nich zostały przerachowane w stosunku 11.369 mk. = 1 frankowi złotemu. Taryfy w ten sposób przeliczonych stawek podatków i dodatków dla b. Królestwa Polskiego ogłoszono w Nr. 7 i 16 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z 1924 r.

Na mocy § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podwyższeniu państwowych podatków gruntowych (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 339) kwoty państwowych podatków gruntowych i dodatków państwowych do tych podatków tudzież kwoty oddzielnego dodatku obliczanego w myśl art. 2 i 3 niniejszej ustawy podwyższono o 100%; jednak kwoty powstałe z tej podwyżki nie służą za podstawę do obliczania dodatków na rzecz związków samorządowych (§ 2 powołanego rozporządzenia).

Art. 2. Od płatników, opłacających od swych posiadłości, położonych w granicach jednego powiatu, tytułem podatków gruntowych, względnie w b. dzielnicy pruskiej tytułem państwowych dodatków, wymienionych w art. 1 oraz w art. 7, więcej niż 106 złotych rocznie, pobiera się nadto oddzielny dodatek, a mianowicie:

od płatników, opłacających rocznie:

powyżej	106	złotych	do	176	złotych	dodatek w wysokości	10%
„	176	„	„	528	„	„ „	20%
„	528	„	„	1232	„	„ „	30%
„	1232	„	„	2640	„	„ „	40%
„	2640	„	„	4398	„	„ „	50%
„	4398	„	„	6158	„	„ „	60%
„	6158	„	„	8796	„	„ „	80%
„	8796	„				„ „	100%

podatku gruntowego, względnie państwowego dodatku do tego podatku.

Jeżeli posiadłość ziemska, stanowiąca jednostkę podatkową, należy faktycznie do kilku oddzielnych właścicieli, to dodatek, przewidziany w niniejszym artykule, pobiera się tylko od właścicieli, od których przypada rocznie więcej niż 106 złotych podatku gruntowego, względnie dodatku państwowego do tegoż podatku.

Kwoty w złotych przytoczono na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. w przedmiocie zastosowania stałej jednostki do obliczania podatków gruntowych oraz dodatków państwowych do tych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1117) oraz § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351) z uwzględnieniem 100% podwyżki, wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podwyższeniu państwowych podatków gruntowych (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 339).

Art. 3. Od płatników, opłacających od swych posiadłości tytułem podatków gruntowych, względnie w b. dzielnicy pruskiej tytułem państwowych dodatków, wymienionych w art. 1, nie więcej niż 8,80 złotych rocznie, pobiera się tylko połowę powyższych należności i to w pierwszym terminie płatności tych podatków (art. 8).

Od płatników zaś, opłacających od swych posiadłości tytułem podatków gruntowych, względnie dodatków, wymienionych w art. 1, powyżej 8,80 złotych do 35,20 złotych, pobiera się tylko 80% wspomnianych należności.

Postanowienia te nie dotyczą gospodarstw rolnych, położonych w promieniu 10 klm. odległości od miast, mających ponad 100.000 mieszkańców.

P. uwagę pod art. 2.

Art. 4, 5 i 6 przestały obowiązywać z dniem 1 stycznia 1924 r. (p. art. 16 niniejszej ustawy).

Nadto patrz rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich na rok 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 523), przedłużone ze zmianami ustawą z dnia 1 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 296) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 292) do końca 1929 roku.

Art. 7. Upoważnia się Radę Ministrów:

a) do określania, poczynając od roku 1923, wysokości państwowego podatku gruntowego od gruntów użytkowych i lasów, położonych na obszarze województwa wileńskiego oraz województwa

nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, jako też powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego (art. 6 ros. ust. o podatkach bezpośrednich, Tom V Zb. Pr. wyd. 1903 r.); wysokość tego podatku nie może być większa od przeciętnej normy podatku gruntowego, obowiązującej w przeległych województwach b. Królestwa Polskiego;

b) do ustanowienia odpowiednich organów dla dokonania podziału pomiędzy poszczególne grunty sumy podatku, wyznaczonej na powiat przez Ministra Skarbu (art. 7 i uwaga do art. 7 ros. ust. o podatkach bezpośrednich, Tom V Zb. Pr. wyd. 1903 r.), oraz do określania zasad postępowania przy podziale podatku.

P. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1923 r. w przedmiocie wymiaru i poboru państwowego podatku gruntowego za rok 1923 od gruntów użytkowych i lasów, położonych na obszarze województw: wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego, oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 560), przedłużone ze zmianami rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 77).

Art. 8. Podatki gruntowe (art. 1) wraz z oddzielnym dodatkiem (art. 2) mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych między 15 lutego a 15 marca, tudzież między 15 października a 15 listopada.

Przytoczono w brzmieniu art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 stycznia 1927 r. o zmianie terminu płatności pierwszej półrocznej raty podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 40).

Art. 9 i 10 utraciły moc obowiązującą (p. art. 10 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zostosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe — Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044).

Art. 11. Państwowe dodatki do podatków gruntowych *i budynkowych* (art. 1, 3 *i 6*) oraz oddzielny dodatek (art. 2) na obszarze b. zaboru pruskiego pobierają na rzecz Skarbu Państwa i przelewają do kas skarbowych — związki komunalne.

Minister Skarbu ma prawo przyznawać związkom komunalnym stosowne wynagrodzenie za czynności, związane z poborem rzeczonych dodatków.

Art. 12. Minister Skarbu ma prawo wszelkie sumy podatków i dodatków państwowych, wymienione w poprzednich artykułach — zniżać, rozkładać na raty i umarzać tym jednostkom podatkowym, które poniosły szkody wskutek działań wojennych lub klęsk żywiołowych.

Szczegółowe postanowienia w tym przedmiocie wyda Minister Skarbu.

P. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 września 1923 r. o ulgach w podatkach gruntowych i budynków z powodu szkód, poniesionych wskutek działań wojennych i klęsk żywiołowych (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 797).

Art. 13. Jeżeli umowa dzierżawy albo najmu nakłada na właściciela nieruchomości gruntowej, względnie budynkowej, oddanej w dzierżawę lub

wypuszczonej w najem, obowiązek płacenia podatków, a czynsz dzierżawny jest umówiony w gotówce i płacony *w markach polskich*, to właściciel ma prawo żądać od dzierżawcy, względnie najemcy, zwrotu tej nadwyżki w podatkach, jaka przypadnie do zapłacenia z powodu podwyższenia stawek podatkowych przez niniejszą ustawę, a to w całości lub w odpowiednich częściach, zależnie od tego, czy cały przedmiot podatkowy, czy też jego część została wydzierżawiona, względnie wypuszczona w najem.

Na tych samych zasadach dzierżawca lub biorący w najem, obowiązany umową do płacenia podatków, może nadwyżkę, o której mowa w pierwszym ustępie art. 13, potrącić z czynszu, jeżeli czynsz wynosi co najmniej podwójną kwotę podatku.

Art. 14. Dodatki do państwowych podatków gruntowych *i budynkowych*, jako też i samoistne podatki gruntowe i budynkowe, obciążające własność ziemską wraz z jej przynależnościami na rzecz związków samorządnych: gminnych, powiatowych i wojewódzkich (krajowych), nie mogą dla każdej poszczególnej jednostki podatkowej przewyższać w łącznej sumie 100% ogólnej kwoty państwowego podatku gruntowego, wraz z oddzielnym dodatkiem (art. 2), *względnie budynkowego*, obliczonej na zasadzie artykułów 1 — 7 niniejszej ustawy.

W wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie wypadkach, może Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu pozwolić na podwyższenie tej normy do 150%, ale tylko w stosunku do tej części państwowego podatku gruntowego, która nie obejmuje oddzielnego dodatku (art. 2).

P. art. 3 i 4 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 747).

Art. 15. Na obszarze b. zaboru austrjackiego uchyla się pobór dodatków krajowych do podatków gruntowego i domowo-klasowego, przewidzianych w dotychczas obowiązujących ustawach krajowych, a przekazanych z mocy art. 6 ustawy z dnia 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 61) na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 16. Podatki od budowli, wymienione w art. 4, 5 i 6 ustawy niniejszej, uchyla się z dniem 1 stycznia 1924 r.

Art. 17. Uchyla się:

1) część drugą art. 2 oraz art. 4 i część druga art. 5, tudzież art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 477);
2) punkt 3 § 3 i punkt 1 lit. a) i b) § 4 austrjackiej ustawy z dnia 28 grudnia 1911 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 242), tudzież art. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 469);
3) punkty b), d) i f) art. 1, tudzież artykuły 2, 4, 5 i 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 372);
4) postanowienie Komitetu Urządzającego z dnia 13/25 kwietnia 1865 r. w przedmiocie obliczania co najmniej 4 morgów lasu za 1 mórg ziemi użytkowej.

Art. 18. Ustawa niniejsza obowiązuje również na obszarze województwa śląskiego, poczynając od dnia 1 stycznia 1923 r. *z tem, że przedewszystkiem winno być dokonane:*

a) *na obszarze Górnego Śląska województwa śląskiego obliczenie państwowego dodatku do podatku gruntowego w wysokości, wskazanej w p. e) art. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 372);*

b) *na obszarze Śląska Cieszyńskiego województwa śląskiego obliczenie podatku gruntowego w wysokości, wskazanej w art. 1 i części 1 art. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 389) oraz w p. c) art. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 372).*

Tak obliczone państwowe należności podatkowe ulegają w myśl art. 1 niniejszej ustawy 100-krotnemu podwyższeniu.

Art. 19. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu, przytem, o ile chodzi o przepisy art. 14, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 20. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Patrz rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 stycznia 1925 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie przekazania gminom czynności poboru podatku gruntowego na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 65).

Załączniki do art. 4 i 5 niniejszej ustawy utraciły moc obowiązującą wskutek uchylenia powyższych artykułów z dniem 1 stycznia 1924 r.

Poz. 506.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 26 maja 1923 r.

w przedmiocie normalizacji napięć elektrycznych oraz częstotliwości prądów zmiennych.

Uchylone na mocy § 6 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 18 czerwca 1928 r. o napięciach normalnych i o częstotliwości prądu elektrycznego (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 629).

Poz. 507.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 maja 1923 r.

w przedmiocie organizacji Państwowego Monopolu Tytoniowego w wykonaniu ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym.

Na podstawie art. 17 i 19 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 409) zarządza się co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Jako władzę powołaną do bezpośredniego kierownictwa Państwowego Monopolu Tytoniowego i wykonywania jego praw — ustanawia się Dyrekcję Polskiego Monopolu Tytoniowego z siedzibą w m. st. Warszawie.

§ 2. Zakres działania Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego w wykonywaniu praw Państwowego Monopolu Tytoniowego, jako przywileju Państwa w stosunku do osób prywatnych, fizycznych i prawnych pod względem uprawy tytoniu, przywozu z zagranicy, fabrykacji i sprzedaży wyrobów tytoniowych określają wydane względnie przyszłe rozporządzenia ministerjalne — przyczem Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przejmuje wszystkie uprawnienia i obowiązki urzędowe, jakie wedle dotychczasowych rozporządzeń miała Generalna Dyrekcja Monopolu Tytoniowego.

§ 3. Skarb Państwa przekazuje na własność Państwowego Monopolu Tytoniowego wszelki majątek ruchomy i nieruchomy, znajdujący się dotychczas w zarządzie Generalnej Dyrekcji Monopolu Tytoniowego oraz wszelkie jej aktywa i pasywa w stosunku do osób prywatnych i Skarbu Państwa, a to na podstawie zamknięcia rachunkowego z dnia 31 grudnia 1922 roku.

§ 4. Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego prowadzi dla Skarbu Państwa eksploatację fabryk i zakładów stanowiących własność Państwowego Monopolu Tytoniowego jako przedsiębiorstwo o charakterze samodzielnej, odrębnej jednostki gospodarczej, za której zobowiązania poza całym majątkiem, stanowiącym własność Państwowego Monopolu Tytoniowego odpowiada posiłkowo Skarb Państwa.

§ 5. W tym zakresie działania Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego decyduje samodzielnie o zakupie surowca i artykułów pomocniczych, maszyn i urządzeń, wewnętrznej organizacji, toku czynności, przeprowadzaniu rekonstrukcji i adaptycji fabryk, magazynów i urzędów monopolowych tudzież sposobie, systemie i jakości produkcji tych fabryk i magazynów. Ponadto Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego przedstawia Ministrowi Skarbu wnioski co do otwarcia i zakupu nowych fabryk, magazynów i urzędów monopolowych oraz zwinięcia już istniejących.

§ 6. Rok obrachunkowy Państwowego Monopolu Tytoniowego liczy się *od 1 stycznia do 31 grudnia.* Przed rozpoczęciem każdego roku obrachunkowego przedstawia Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego Ministrowi Skarbu do zatwierdzenia plan finansowy, zaś po ukończeniu roku obrachunek roczny sporządzony w myśl art. 19 ustawy o monopolu tytoniowym.

W związku ze zmianą okresu budżetowego, który obecnie trwa od 1 kwietnia do 31 marca (p. ustawę skarbową z dnia 22 marca 1927 r. na okres od 1 kwietnia 1927 r. do 31 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 254) rok obrachunkowy P. M. T. uległ również odpowiedniej zmianie.

§ 7. Państwowy Monopol Tytoniowy prowadzi po myśli art. 19 ustawy o monopolu tytoniowym księgowość według zasad handlowych systemu podwójnej buchalterji.

W rachunku strat i zysków uwydatni pod osobną pozycją zysk fabrykacyjny z własnych fabryk. *Zysk ten obliczać się będzie aż do 1 października 1923 r. w ten sposób, że od ceny sprzedażnej wyrobów tytoniowych potrąci się 40% jako przynależną Skarbowi Państwa opłatę konsumcyjną oraz wszelkie inne koszty związane z produkcją, administracją i sprzedażą.* Po 1 października 1923 r. określi Ministerstwo Skarbu wysokość opłaty konsumcyjnej na wniosek Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Por. § 2 ustęp 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 listopada 1926 r. o organizacji Państwowego Monopolu Tytoniowego (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 742).

§ 8. Do osobnego funduszu renowacyjnego wstawiać będzie Państwowy Monopol Tytoniowy corocznie z osiągniętego zysku:

a) 1% od wartości zabudowań mieszkalnych,

b) 2% od wartości zabudowań fabrycznych,

c) 10% od wartości maszyn i wszelkich ruchomości.

Jako wartość przyjąć należy pierwotną cenę nabycia względnie własny koszt wzniesienia.

Fundusz renowacyjny służyć może tak do obrotu, jak i do wykonania nowych inwestycji Państwowego Monopolu Tytoniowego.

§ 9. Państwowy Monopol Tytoniowy stwarza u siebie fundusz ubezpieczeniowy od klęsk elementarnych. Do funduszu tego przelewa corocznie określony przez Ministra procent od wartości posiadanych przedmiotów.

§ 10. *Od zakupionych z fabryk prywatnych wyrobów tytoniowych do własnej rozprzedaży winien Państwowy Monopol Tytoniowy uiszczać po wydaniu tychże ze swoich magazynów przypadającą opłatę monopolową (podatek państwowy) do kasy skarbowej według każdoczesnej obowiązującej stawki.*

Opłaty monopolowe, uiszczane przez prywatne fabryki tytoniowe oraz dochody z konfiskat i kar winien wpłacać bezpośrednio do Centralnej Kasy Państwowej.

Dla oceny ostatecznego wyniku gospodarki Państwowego Monopolu Tytoniowego miarodajne będzie, o ile stwierdzony obrachunek roczny odpowiada zatwierdzonemu planowi finansowemu.

Ustęp 1 i część ust. 2 utraciły moc obowiązującą w związku z likwidacją prywatnych fabryk wyrobów tytoniowych.

II. Organizacja.

§ 11. Dyrekcją Polskiego Monopolu Tytoniowego kieruje Naczelny Dyrektor, który na zewnątrz reprezentuje Państwowy Monopol Tytoniowy i jest tak za swoją działalność, jak i za działalność podległych mu fabryk, urzędów i magazynów przed Ministrem Skarbu odpowiedzialny.

Rozp. Ministra Skarbu powołane w uwadze do § 7 wprowadza termin „Dyrektor P. M. T.", jednakże rozporządzenie tegoż Ministra z dnia 24 czerwca

1927 r. w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 539) restytuuje nazwę „Naczelny Dyrektor P. M. T.".

§ 12. Naczelnemu Dyrektorowi Polskiego Monopolu Tytoniowego dodaną jest Rada Zawiadowcza celem opinjowania ważniejszych spraw monopolu tytoniowego.

Rada Zawiadowcza składa się:

a) z Naczelnego Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego, jako przewodniczącego, względnie w jego zastępstwie z jednego z Wicedyrektorów;

b) z jednego przedstawiciela Ministerstwa Skarbu, względnie jego zastępcy, delegowanych przez Ministra Skarbu;

c) z jednego przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa, względnie jego zastępcy, delegowanych przez Ministra Rolnictwa;

d) z jednego przedstawiciela Ministerstwa Przemysłu i Handlu, względnie jego zastępcy, delegowanych przez Ministra Przemysłu i Handlu;

e) z dwóch Wicedyrektorów Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, względnie ich zastępców;

f) z Inspektora Państwowych Fabryk Tytoniowych;

g) z przewodniczącego Komisji Rewizyjnej dla Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Radę Zawiadowczą Polskiego Monopolu Tytoniowego zwołuje Naczelny Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego w miarę potrzeby, co najmniej raz na miesiąc.

Naczelny Dyrektor Polskiego Monopolu Tytoniowego może wzywać na posiedzenia Rady Zawiadowczej znawców tych zagadnień, które na tem posiedzeniu będą rozważane, np. kupców tytoniowych, hodowców tytoniu i t. p.

Znawcy wyrażają swoją opinję o danem zagadnieniu, lecz przy uchwałach nie głosują.

Na żądanie trzech członków Rady Zawiadowczej Dyrektor obowiązany jest zwołać posiedzenie. Do ważności uchwał Rady Zawiadowczej konieczną jest obecność przynajmniej pięciu członków, w tej liczbie przewodniczącego.

Uchwały Rady Zawiadowczej zapadają zwykłą większośią głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

W razie zachodzącej różnicy między zapatrywaniem Naczelnego Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego, a opinją większości Rady

Zawiadowczej — Naczelny Dyrektor winien po myśli § 2 punkt d) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 listopada 1926 r. o organizacji Państwowego Monopolu Tytoniowego (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 742), przedłożyć sprawę do decyzji Ministrowi Skarbu.

Członkowie Rady Zawiadowczej obowiązani są zachować tajemnicę o wszystkiem, co dotyczy interesów Polskiego Monopolu Tytoniowego. Niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, względnie karno-sądowej, udowodnione niezachowanie tajemnicy powoduje wykluczenie z Rady i niemożność ponownego mianowania.

Przebieg posiedzeń Rady Zawiadowczej Polskiego Monopolu Tytoniowego winien być zapisywany do księgi protokółów posiedzeń Rady Zawiadowczej.

Członkowie Rady Zawiadowczej Polskiego Monopolu Tytoniowego pobierają za udział w posiedzeniach wynagrodzenie z funduszów Polskiego Monopolu Tytoniowego w wysokości ustalonej przez Ministra Skarbu.

Przytoczono w brzmieniu § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 czerwca 1927 r. w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 539); § 2 powyższego rozporządzenia określa kompetencje Rady Zawiadowczej w sposób następujący:

Do Rady Zawiadowczej należy:

a) opinjowanie budżetu, oraz sprawozdania rocznego i bilansu Polskiego Monopolu Tytoniowego;
b) wnioski o nabywanie, zamianę lub sprzedaż majątku nieruchomego, oraz obciążanie nieruchomości Polskiego Monopolu Tytoniowego;
c) postanowienia o metodach fabrykacyjnych, oraz zasadniczych procedurach wyrobów tytoniowych;
d) postanowienia o zasadach i sposobach zakupu, jakości i ilości zakupić się mających surowców tytoniowych;
e) postanowienia o zasadach i sposobach zakupów artykułów ekonomicznych oraz maszyn i urządzeń fabrycznych;
f) wnioski o ustalenie warunków udzielania koncesyj na plantacje tytoniowe;
g) ustalanie warunków udzielania koncesyj na sprzedaż wyrobów tytoniowych;
h) wnioski o ustalanie cen taryfowych, po których plantatorzy winni są cały zapas wyprodukowanego tytoniu odprzedawać Monopolowi Tytoniowemu;
i) uchwalanie regulaminu dla Rady Zawiadowczej;
k) uchwalanie we wszystkich sprawach, które ze względu na ich ważność przedkładane będą Radzie Zawiadowczej przez Naczelnego Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego według jego uznania.

§ 13. Do Naczelnego Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego należy:

a) kierownictwo Państwowego Monopolu Tytoniowego i zarządzanie całym jego majątkiem;
b) przyjmowanie, mianowanie i zwalnianie personelu kontraktowego Państwowego Monopolu Tytoniowego *całkowicie* oraz personelu

stałego (etatowego), od VII-go stopnia sł. wdół oraz przedstawienie Ministrowi Skarbu wniosków na mianowanie urzędników V-go, VI i VII-go stopnia służbowego;

c) wykonanie planu finansowego;

d) wydanie instrukcji o wewnętrznej organizacji rządowych fabryk tytoniowych, magazynów sprzedaży wyrobów tytoniowych, zakupu surowców i t. p.;

e) zorganizowanie i wykonanie kontroli nad tokiem czynności Państwowego Monopolu Tytoniowego i podległych jemu rządowych fabryk, magazynów i urzędów, tudzież kontroli *prywatnych fabryk tytoniowych* i przedsiębiorstw sprzedaży wyrobów tytoniowych i t. p.;

f) sporządzanie z końcem roku sprawozdania z czynności Państwowego Monopolu Tytoniowego i przedkładanie go Ministrowi Skarbu.

Prawo przyznawania pracownikom kontraktowym wynagrodzenia umownego równego uposażeniu urzędników państwowych V i VI stopnia służbowego zastrzeżone zostało Ministrowi Skarbu (p. § 2 pkt. b. rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 listopada 1926 r. o organizacji Państwowego Monopolu Tytoniowego — Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 742).

§ 14. *Zastępcę Naczelnego Dyrektora* i innych urzędników Państwowego Monopolu Tytoniowego w V-ym, VI-ym i VII-ym stop. służb. urzędników państwowych mianuje Minister Skarbu na wniosek Naczelnego Dyrektora. Naczelny Dyrektor może powierzyć swemu zastępcy załatwianie spraw należących do swej kompetencji. Nadto *Zastępca Naczelnego Dyrektora* w razie nieobecności tegoż wchodzi w jego wszelkie prawa i obowiązki pod osobistą odpowiedzialnością wobec Ministra Skarbu.

W razie nieobecności Naczelnego Dyrektora i jego zastępcy powierza Naczelny Dyrektor kierownictwo Państwowego Monopolu Tytoniowego wyznaczonemu przez Ministra Skarbu urzędnikowi Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

Wobec tego, że § 2 pkt. b. rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 742) oraz rozporządzenie tegoż Ministra z dnia 24 czerwca 1927 r., zmieniające § 12 niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 539) wprowadza instytucję wicedyrektorów P. M. T., przepisy § 14 należałoby uznać za częściowo nieobowiązujące.

§ 15. Funkcjonarjusze Państwowego Monopolu Tytoniowego mogą być urzędnikami państwowymi lub kontraktowymi i otrzymywać poza poborami i dietami przywiązanemi do posiadanych stopni służbowych specjalne dodatki remuneracyjne, których wysokość dla Naczelnego Dyrektora i jego zastępcy oznacza Minister Skarbu, dla reszty funkcjonarjuszów Naczelny Dyrektor w ramach każdorazowej sumy zatwierdzonej przez Ministra Skarbu. Dodatki te mogą być wypłacane w odstępach miesięcznych. Ogólny wydatek roczny na remuneracje nie może przekraczać 5% czystego zysku fabrykacyjnego, a obliczonego wedle § 6.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 508.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 czerwca 1923 r.

w przedmiocie przeprowadzenia perjodycznych lub nagłych rewizji w przedsiębiorstwach i u osób prywatnych, w wykonaniu art. 20 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym.

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 409) zarządza się co następuje:

§ 1.

Rewizje perjodyczne.

1. Rewizje perjodyczne mają być wykonywane *w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych*, w hurtowniach, w sklepach tytoniowych i u tak zwanych szynkarzy tytoniowych tak często, jak są potrzebne, a przedmiotem rewizji są zapasy wyrobów tytoniowych i wykazy, o ile przedsiębiorstwo do prowadzenia ich jest obowiązane.

2. Rewizje odbywają się w dniach roboczych i w dzień t. j. od wschodu do zachodu słońca z wyjątkiem wypadku, w którym przedsiębiorstwo pracuje w dzień świąteczny lub w nocy. Przy rewizji należy bezwarunkowo unikać wszelkiego zatamowania lub przerwy w ruchu przedsiębiorstwa, o ile cel rewizji na to pozwala.

3. W mieszkaniach przedsiębiorcy i jego pomocników i u osób prywatnych, do przedsiębiorstwa nie należących, rewizji perjodycznych wykonywać nie wolno.

§ 2.

Rewizje nagłe.

Utracił moc obowiązującą (p. ustawę z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych — Dz. U. R. P. Nr. 5 poz. 37 z 1924 r. oraz art. 159—164 ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. — Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609).

§ 3.

Zarządzenie rewizji.

1. Rewizje perjodyczne mogą przedsiębrać funkcjonarjusze kontroli skarbowej upoważnieni przez dotyczący urząd akcyz i monopoli państwowych lub przez inspektora kontroli skarbowej.

Punkty 2 i 3 utraciły moc obowiązującą (p. uwagę do § 2).

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 509.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 21 czerwca 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia kolonji angielskich: Barbada, Honduras angielski, Grenada, Ś-ta Łucja, wyspy Sejszelskie, Ś-tego Wincentego i Gwinea angielska do Międzynarodowej Konwencji Paryskiej z dnia 4 maja 1910 roku, w przedmiocie zwalczania handlu żywym towarem.

Tekst oświadczenia pominięto.

6 lipca Nr. 66. rok 1923.

Poz. 510.

U S T A W A

z dnia 15 czerwca 1923 r.

o drugiem dodatkowem prowizorjum budżetowem za czas od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca 1923 r.

Wygasła z dniem 31 marca 1923 r.

Poz. 511.

U S T A W A

z dnia 15 czerwca 1923 r.

o prowizorjum budżetowem za czas od 1 kwietnia do 30 czerwca 1923 r.

Wygasła z dniem 30 czerwca 1923 r.

Poz. 512.

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia gwarancji Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej za dopełnienie przez Polski Bank Krajowy zobowiązań, wypływających z wydania obligacji komunalnych.

Art. 1. Gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej za dopełnienie przez *Polski Bank Krajowy* zobowiązań, wypływających z wydania obliga-

cji komunalnych, zostaje podwyższona do kwoty *20 miljardów marek* imiennej wartości.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Na mocy rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) Państwowych Instytucji Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 477) Polski Bank Krajowy przestał istnieć. Na mocy § 6 tegoż rozporządzenia gwarancję o której mowa w niniejszej ustawie, przerachowano na 200 miljonów złotych oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 565) podwyższono ją do kwoty 500 miljonów złotych.

Poz. 513.

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1923 r.

w przedmiocie upoważnienia Ministra Skarbu do zaciągnięcia w Polskim Banku Krajowym pożyczki w kwocie 12 miljardów marek.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 4 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) Państwowych Instytucji Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego — Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 477 i § 6 statutu Banku Gospodarstwa Krajowego ogłoszonego w załączniku do rozp. Ministra Skarbu z dnia 31 maja 1924 r. o statucie Banku Gospodarstwa Krajowego — Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 478).

Poz. 514.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 czerwca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia grzywien za przekroczenia przepisów ustawy wodnej.

Pominięto ze względu na ogłoszenie jednolitego tekstu ustawy wodnej w załączniku do rozp. Ministra Robót Publicznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 574).

Poz. 515.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 14 czerwca 1923 r.

w sprawie egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 19 poz. 256).

Poz. 516.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 23 czerwca 1923 r.

w sprawie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu, piwa, cukru, zapałek i t. p. na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 469).

Poz. 517.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 28 czerwca 1923 r.

o ulgach celnych.

Uchylone na mocy § 12 rozp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 13 grudnia 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1126).

Poz. 518.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 30 czerwca 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia mocy prawnej patentów na wynalazki oraz świadectw ochronnych na wzory rysunkowe, modele i znaki towarowe, udzielonych na zasadzie poprzednio obowiązujących ustaw.

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 519.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 24 czerwca 1923 r.

w przedmiocie oznaczenia terminu wnoszenia próśb o zwolnienie wozów od świadczeń na rzecz Państwa.

Wygasło z dniem 11 sierpnia 1923 r.

11 lipca Nr. 67. rok 1923.

Poz. 520.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 4 lipca 1923 r.

w przedmiocie uchwały Sejmu w sprawie zasłużenia się Narodowi Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Pominięto, jako akt, nie zawierający normy prawnej, lecz posiadający jedynie znaczenie historyczne.

Poz. 521.

U S T A W A

z dnia 15 czerwca 1923 r.

w przedmiocie niektórych zmian w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej na mocy pruskiej ustawy z dnia 19 czerwca 1906 r. (Zb. Pr. prusk. str. 259), ustawy z dnia 19 grudnia 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 520), oraz ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 266).

Wygasła z dniem 31 grudnia 1923 r.

Poz. 522.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 czerwca 1923 r.

w celu wykonania ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412).

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 412).

Poz. 523.

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 8 maja 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 31 marca 1922 r. o uposażeniu profesorów i pomocniczych sił naukowych w szkołach akademickich.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ podstawa prawna przestała obowiązywać (p. poz. 226 z 1922 r.).

Poz. 524.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 30 czerwca 1923 r.

w przedmiocie odroczenia terminu utworzenia Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Toruniu.

Patrz uwagę do § 1 poz. 194 z 1922 r.

12 lipca Nr. 68. rok 1923.

Poz. 525.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet przy podróżach służbowych na obszar w. m. Gdańska.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30 lipca 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 624).

Poz. 526.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1923 r.

w przedmiocie opłat ryczałtowych dla wyższych urzędników ubezpieczeń.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 1 października 1924 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 838).

Poz. 527.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 23 sierpnia 1923 r. w tym samym przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 680).

Poz. 528.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 23 sierpnia 1923 r. w tym samym przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 681).

Poz. 529.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej ustawy o zarobkowem pośrednictwie pracy.

Na podstawie ustępu 1 art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą ustawy z dn. 21 października 1921 r. o zarobkowem pośrednictwie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 647) rozciąga się na powiaty: *wileński*, oszmiański, święciański, *trocki* i bracławski, z tem że terminy oznaczone w art. 5 i 16 tejże ustawy liczyć się mają na obszarze wymienionych powiatów od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą w miesiąc od dnia ogłoszenia.

Powiaty wileński i trocki połączono w powiat wileńsko - trocki. Patrz uwagę końcową do poz. 647 z 1921 r.

Poz. 530.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r. na obszar Spisza i Orawy.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 26 października 1921 r. w przedmiocie przepisów prawnych, obowiązujących na obszarze Spisza i Orawy,

należącym do Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 657), zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r. dla Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem (Dz. U. i rozporz. krajowych r. 1890, Cz. IX, Nr. 37) rozciąga się i na obszar Spisza i Orawy.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Rolnictwa *i Dóbr Państwowych.*

§ 3. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa węgierska o rybołówstwie z roku 1888 oraz wszelkie rozporządzenia wydane na jej podstawie.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa" (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337).

Poz. 531.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 maja 1923 r.

w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Patrz poz. 285.

Poz. 532.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 7 lipca 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 5 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 16 listopada 1923 r. w sprawie wykazu towarów, podlegających mnożnikowi celnemu normalnemu (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 953).

Poz. 533.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 21 czerwca 1923 r.

w sprawie uproszczonych egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich.

Na mocy art. 7 ustawy z dn. 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcą-

cych i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 828) zarządza się co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Ustanawia się na czas do 30 czerwca 1929 roku uproszczone egzaminy państwowe na nauczycieli szkół wyżej wymienionych, według następujących przepisów:

Przytoczony w brzmieniu rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 19 czerwca 1925 r. w sprawie uproszczonych egzaminów państwowych na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 458).

§ 2. Do egzaminu uproszczonego mogą być dopuszczone:

A. Osoby, które przed 1 stycznia 1923 roku były czynne, jako nauczyciele w szkołach średnich ogólnokształcących lub seminarjach nauczycielskich na obszarze Państwa Polskiego, jeżeli:

a) posiadają obywatelstwo polskie,

b) ukończyły szkołę średnią ogólnokształcącą lub seminarjum nauczycielskie,

c) ukończyły przed 1 stycznia 1923 roku 25 lat życia, oraz albo

d) odbyły przed 1 stycznia 1923 roku co najmniej 3-letnią szkolną praktykę nauczycielską, uznaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za zadowalającą, w wymiarze co najmniej 14 godzin tygodniowo, z czego co najmniej 2 lata w szkole średniej ogólnokształcącej lub seminarjum nauczycielskiem, albo

e) odbyły przed upływem 1928 r. co najmniej 3-letnią praktykę nauczycielską szkolną, z czego co najmniej 2 lata w szkole średniej ogólnokształcącej lub seminarjum nauczycielskiem w wymiarze przynajmniej 14 godzin tygodniowo, uznaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wybitną.

B. Osoby, które przed dniem 1 stycznia 1923 r. nie były czynne w szkołach średnich ogólnokształcących lub seminarjach nauczycielskich, a były czynne, jako nauczyciele w szkołach powszechnych, pod warunkami wymienionemi pod lit. a), b), c) i e).

W wypadkach wyjątkowych może Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

dopuścić do egzaminu uproszczonego kandydata, nie spełniającego jednego z warunków, wymienionych pod lit. a), b) lub c).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może absolwentom Państwowego Instytutu Nauczycielskiego lub Państwowego Studjum Pedagogicznego zaliczyć jako lata praktyki nauczycielskiej w szkole średniej ogólnokształcącej okres studjów, odbytych w tych instytucjach, osobom zaś narodowości polskiej, pochodzącym z b. zaboru pruskiego lub b. zaboru rosyjskiego, z wyjątkiem b. Królestwa Kongresowego, które przed dn. 25 października 1922 r. pracowały w szkolnictwie polskiem na tych obszarach, dalej repatrjantom, oraz osobom, które służąc w wojsku w czasie wojny, nie mogły przed 1 stycznia 1923 r. odbyć przewidzianej niniejszym paragrafem praktyki szkolnej, termin odbycia tej praktyki przedłużyć do końca 1924 r.

P. uwagę pod § 1.

§ 3. Podanie o dopuszczenie do egzaminu nauczyciel czynny wnosi drogą służbową przez dyrekcję szkoły do właściwego Kuratorjum Okręgu Szkolnego, które przesyła je Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; każda inna osoba wnosi podanie wprost do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. W podaniu należy wymienić:

1) język wykładowy, w jakim kandydat chce nauczać; 2) przedmiot, z którego ewentualnie przedmioty, z których egzamin zamierza zdawać; 3) dane, dotyczące specjalnego przygotowania kandydata, a mogące być uwzględnionemi przy egzaminie piśmiennym (lektura, działy nauki i t. d.), w myśl programu wymagań z poszczególnych przedmiotów (§ 22); 4) Komisję Egzaminacyjną, przed którą kandydat chce zdawać egzamin; nadto należy dołączyć: fotografję, metrykę urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, świadectwo ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej lub seminarjum nauczycielskiego, świadectwo odbytej praktyki szkolnej, wystawione przez właściwe dyrekcje, oraz tablicę osobową według poniżej podanego wzoru. Mogą być również dołączone świadectwa ze studjów w wyższym zakładzie naukowym, oraz kollokwjów odbytych na kursach dokształcających. Dokumenty winny być dołączone w oryginałach lub przepisowo zalegalizowanych kopjach; w wyjątkowych wypadkach, np. zaginięcia lub zniszczenia aktu i niemożności uzyskania urzędowego duplikatu, zastąpić go wolno poświadczeniami co najmniej dwóch wiarogodnych świadków, stwierdzającemi wszystkie potrzebne dane; przyjęcie takich poświadczeń za wystarczające zależeć będzie od uznania Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4. O dopuszczeniu do egzaminu rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5. Wraz z decyzją o dopuszczeniu Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przesyła dokumenty osobiste dopuszczonego kandydata Komisji egzaminacyjnej, która zwraca je kandydatowi po odbyciu egzaminu lub po odstąpieniu przezeń od egzaminu.

§ 6. Przed przystąpieniem do egzaminu składa kandydat w Komisji egzaminacyjnej opłatę egzaminacyjną w wysokości oznaczonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

II. Komisje egzaminacyjne.

§ 7. Uproszczone egzaminy państwowe na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich odbywają się przed państwowemi Komisjami egzaminacyjnemi dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, działającemi na podstawie § 22 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 29 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 256). Egzaminatorowie, działający przy egzaminach uproszczonych, tworzą pod przewodnictwem prezesa Komisji—osobny oddział Komisji. Członków oddziału wyznacza Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z prezesem Komisji z pośród jej członków. W razie potrzeby mianuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z prezesem Komisji egzaminatorów dla egzaminów uproszczonych także z poza grona członków Komisji.

§ 8. W egzaminie biorą udział pod przewodnictwem prezesa Komisji lub jego zastępcy dwaj egzaminatorowie. Te trzy osoby stanowią podkomisję do danego przedmiotu. Prezes Komisji może w razie potrzeby powołać do podkomisji jeszcze trzeciego egzaminatora. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może delegować do każdej podkomisji swojego przedstawiciela, nie mającego prawa egzaminowania, ni głosowania.

III. Przedmioty i przebieg egzaminu.

§ 9. Kandydat może zgłosić się do egzaminu uproszczonego z jednego lub kilku z pośród następujących przedmiotów:

1) język polski,
2) język łaciński,
3) język grecki,
4) język francuski,
5) język angielski,
6) język niemiecki,
7) jeden z języków słowiańskich,
8) historja,
9) geografja z geologją,
10) matematyka,
11) fizyka,
12) chemja z mineralogją,
13) nauki biologiczne,
14) propedeutyka filozofji,

15) rysunki,
16) śpiew i muzyka,
17) wychowanie fizyczne,
18) roboty ręczne,
19) pedagogika.

§ 10. Egzamin dzieli się na dwie części:
a) egzamin piśmienny,
b) egzamin ustny, który prócz części teoretycznej może — w granicach wskazanych programem wymagań z poszczególnych przedmiotów (§ 22) — obejmować część praktyczną, polegającą na wykonaniu zadanej pracy lub ćwiczenia praktycznego (w laboratorjum, pracowni, sali gimnastycznej i t. p.).

§ 11. Egzamin piśmienny ma stwierdzić, iż kandydat w zakresie zadanego tematu posiada wystarczające wiadomości, że potrafi je samodzielnie zastosować przy opracowaniu tematu, oraz, że umie swe myśli jasno, ściśle i poprawnie wyrażać.

§ 12. Egzamin piśmienny odbywa się pod ścisłym nadzorem i obejmuje jeden temat, wybrany przez kandydata z pośród dwóch przedstawionych mu przez Komisję. Na opracowanie tematu przeznacza się 5 godzin. Wymiar czasu przeznaczony na pracę czy ćwiczenie praktyczne, stanowiące część egzaminu ustnego (zobacz § 10), nie może również przekraczać powyższej normy. Przy wypracowaniu piśmiennem, względnie praktycznem zadaniu, wolno używać tylko środków pomocniczych, wskazanych przez Komisję. Przekroczenie tego zakazu pociąga za sobą usunięcie kandydata od zdawania egzaminu w danym terminie.

§ 13. O dopuszczeniu do egzaminu ustnego decyduje podkomisja danego przedmiotu na podstawie wyniku egzaminu piśmiennego.

§ 14. Egzamin ustny musi się odbyć w tym samym okresie egzaminacyjnym i przed tą samą Komisją, co egzamin piśmienny.

§ 15. Przy egzaminie ustnym kandydat winien — prócz znajomości przedmiotu egzaminu — wykazać także znajomość zasad dydaktyki tego przedmiotu, oraz że potrafi go udzielać w języku, który obrał za język wykładowy.

§ 16. Kandydaci, którzy nie ukończyli polskiej szkoły średniej, winni nietylko wykazać, że władają poprawnie językiem polskim, ale nadto zdać osobny egzamin z podstawowych wiadomości z literatury, historji i geografji polskiej, traktowanych razem jako jeden przedmiot egzaminacyjny. Komisja może jednak w poszczególnych wypadkach zwolnić kandydata z tego egzaminu.

§ 17. Egzamin ustny teoretyczny z jednego przedmiotu trwa najwyżej godzinę.

§ 18. Z przebiegu egzaminu prowadzi się protokół, który podpisuje przewodniczący i egzaminatorowie. Decyzja, przy której uwzględnia się

wyniki zarówno egzaminu piśmiennego, jak i ustnego, zapada w każdej podkomisji większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 19. Decyzję (wynik) ogłasza się kandydatowi zaraz po egzaminie.

§ 20. W razie ujemnego wyniku egzaminu kandydat może zgłosić się ponownie do egzaminu nie wcześniej niż po upływie czasu przez Komisję wyznaczonego, a w każdym razie przed upływem okresu ustanowionego w § 1 niniejszego rozporządzenia. Jeżeli ujemny wynik dotyczy tylko wiadomości wymienionych w § 16, powtórny egzamin obejmuje tylko zakres tych wiadomości.

§ 21. Zgłaszając się do ponownego egzaminu, kandydat winien wnieść ponownie przepisaną opłatę.

§ 22. Program wymagań z poszczególnych przedmiotów przy egzaminie uproszczonym ustali osobne rozporządzenie.

§ 23. W przypadkach, w których niniejsze rozporządzenie nie daje rozstrzygnięcia, należy stosować odpowiednie postanowienia regulaminu, obowiązującego przy normalnych egzaminach państwowych na nauczycieli szkół średnich.

P. rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9 października 1924 r. w sprawie egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 859).

IV. Świadectwa z egzaminu.

§ 24. Kandydat, który zdał pomyślnie uproszczony egzamin państwowy otrzymuje od Komisji dyplom na nauczyciela szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich, w zakresie wymienionych w nim przedmiotów.

§ 25. Dyplom składa się z czterech części:

Część pierwsza zawiera imię i nazwisko kandydata, miejsce, dzień, miesiąc i rok urodzenia, wyznanie, ogólne dane, dotyczące studjów średnich i wyższych, datę i liczbę decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, którą kandydat został dopuszczony do egzaminu uproszczonego oraz powołanie się na art. 7 ustawy z dn. 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 90, poz. 828).

Część druga zawiera temat wypracowania piśmiennego, ewentualnej pracy praktycznej oraz główne tematy egzaminu ustnego — osobno naukowe, osobno dydaktyczne — przyczem wynik każdej z tych trzech względnie czterech części egzaminu winien być oceniony jednym ze stopni: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie.

Część trzecia zawiera ocenę władania przez kandydata językiem polskim oraz ewentualnie wyniki egzaminu z podstawowych wiadomości z literatury, historji i geografji Polski (§ 16).

Część czwarta zawiera orzeczenie stwierdzające, że kandydat (imię i nazwisko) posiada kwalifikacje do nauczania (wymienić przedmiot) w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich z językiem wykładowym (wymienić język).

Świadectwo winno być podpisane przez prezesa Komisji lub jego zastępcę tudzież przez dwóch przynajmniej egzaminatorów i opatrzone pieczęcią urzędową Komisji.

Świadectwo nosi datę dnia, w którym egzamin został ukończony.

V. Postanowienia końcowe.

§ 26. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(Załącznik do rozp. M. W. R. i O. P z dnia 21 czerwca 1923 r. poz. 533)

Wzór A.

ZESTAWIENIE DANYCH (Tabela osobowa).

Nazwisko i imię	Miejscowość i data urodzenia	Studja odbyte z wymienieniem zaświadczeń	Szkoły w których ubiegający się pracował, z podaniem czasu i wymienieniem zaświadczeń	Szkoła, w której ubiegający się obecnie pracuje	Prace pedagogiczne i naukowe	Uwagi

Poz. 534.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 3 lipca 1923 r.

w sprawie zmiany § 5 rozporządzenia z dnia 4 grudnia 1920 r. w przedmiocie załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem z dnia 8 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84 poz. 603).

Patrz § 5 poz. 782 z 1920 r.

Poz. 535.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 czerwca 1923 r.

w sprawie zmiany w przepisach o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności.

Uchylone na mocy § 5 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 3 listopada 1926 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie przepisów o kolejności przyjmowania ładunków, nadawanych do wysyłania, oraz o wykonaniu planu przewozowego na zasadzie kolejności (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 652).

Poz. 536.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 7 lipca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 491).

Poz. 537.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 7 lipca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na normalnotorowej kolei dojazdowej Warszawa Gdańska — Młociny.

Pominięto (p. poz. 491).

Poz. 538.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Kolei Żelaznych w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 9 lipca 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach tymczasowej komunikacji towarowej pomiędzy polskim Śląskiem Górnym a resztą Polski (włączając w to stacje należących do Polski, lub zarządzanych przez nią kolei obszaru W. M. Gdańska) przez niemiecki Śląsk Górny.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 30).

Poz. 539.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 7 lipca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Łódzkich wąskotorowych elektrycznych kolei dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 491).

Poz. 540.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 7 lipca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych w Królestwie Polskiem.

Pominięto (p. poz. 491).

19 lipca **Nr. 69.** rok 1923.

Poz. 541.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 września 1923 r. w tym samym przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 96 poz. 762).

Poz. 542.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 lipca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1923 roku w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 541).

Poz. 543.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 lipca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 527).

Poz. 544.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 lipca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 528).

Poz. 545.

ROZPORZĄDZENIE II MINISTRA SKARBU

z dnia 6 lipca 1923 r.

w celu wykonania ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412), zawierające przepisy o komisjach szacunkowych i odwoławczych, tudzież o przedstawicielach płatników.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 412). Patrz nadto rozporządzenie Ministra Skarbu z 8 sierpnia 1925 r. w celu wykonania ustawy z 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 560).

Poz. 546.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 lipca 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak rządowych jak i prywatnych fabryk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 lipca 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 593).

Poz. 547.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 11 lipca 1923 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 maja 1923 r. w przedmiocie zakupu ropy bruttowej dla Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu.

Na mocy art. 10 ustawy z dnia 1 maja 1923 r., w przedmiocie zakupu przez Rząd ropy bruttowej dla Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 387), zarządza się co następuje:

§ 1. Organizacje bruttowców utworzone na podstawie wzorowego statutu, które mają zgodnie z *Dyrekcją Państwowych Zakładów Naftowych* ustalać na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 387), cenę ropy bruttowej, winni reprezentować co najmniej 15% ogólnej produkcji ropy bruttowej lub co najmniej 20% tejże ropy marki:

a) borysławskiej (tustanowickiej i mraźnickiej),
b) schodnickiej i uryckiej,
c) bitkowskiej i wszystkich innych marek wschodnio-małopolskich,
d) zachodnio-małopolskiej.

§ 2. (Ust. 1). Ministerstwo Przemysłu i Handlu będzie corocznie do dnia 30 listopada każdego roku w sądzie apelacyjnym we Lwowie stawiać wniosek o wyznaczenie kuratora dla niezorganizowanych bruttowców na przeciąg jednego roku kalendarzowego, równocześnie podając ilość procentową niezorganizowanych bruttowców oraz stawiać wniosek o wyznaczenie superarbitra.

Ustęp 2 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepis przejściowy.

§ 3. Dyrekcja państwowych zakładów naftowych ma prawo robić odpowiednie potrącenia procentowe z należności za ropę poszczególnych bruttowców celem pokrycia:

a) należytości skarbowych z tytułu podatku od kapitałów i rent (art. 4 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 376),

Art. 4 ustawy z dn. 1 maja 1923 r. nowelizuje art. 35 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. (poz. 517).

b) kosztów połączonych ze sprawowaniem czynności kuratora,
c) kosztów połączonych z utrzymaniem autoryzowanych organizacji bruttowców, w wysokości uchwalonej każdorocznie przez walne zgromadzenie organizacji, o ile statut tych organizacji zawierać będzie tego rodzaju postanowienie.

§ 4. Właściciele kopalń naftowych obowiązani są przy wykazach ropy, przypadającej na każdego bruttowca, przedkładanych *Dyrekcji Państwo-*

wych Zakładów Naftowych w myśl art. 3 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 387), wymieniać kwoty przypadające na tych bruttowców do wypłaty, obliczone według ustalonej ceny za ropę bruttową, po potrąceniu opłat tłoczniowych, ubezpieczeniowych, należytości wymienionych w § 3 niniejszego rozporządzenia oraz innych, do których są uprawnieni na mocy umów.

Na żądanie *Dyrekcji Państwowych Zakładów Naftowych* właściciele, względnie Zarządy kopalń, obowiązani są podać ciężar gatunkowy ropy bruttowej przekazywanej i inne szczegóły dotyczące jakości tej ropy; właściciele, względnie Zarządy kopalń, obowiązani są udzielać wszelkich wyjaśnień, związanych z obrachunkiem i jakością ropy bruttowej, organom kontrolnym, upełnomocnionym do tego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu lub przez *Dyrekcję Państwowych Zakładów Naftowych.*

Ustęp 2 wprowadzony został rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 21 sierpnia 1924 r. o uzupełnieniu § 4 niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 744).

§ 5. *Dyrekcja Państwowych Zakładów Naftowych* przekazuje w myśl art. 4 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 387) do Pocztowej Kasy Oszczędności należytość za ropę bruttową na rachunek poszczególnych kopalń na podstawie porozumienia się z Dyrekcją Pocztowej Kasy Oszczędności co do sposobu przekazywania należnych sum. Właściciele kopalń naftowych przedkładają Pocztowej Kasie Oszczędności w myśl art. 3 ustawy z dnia 1 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 387) prócz szczegółowego wykazu przypadających na poszczególnych bruttowców ilości ropy także odnośny czek zbiorowy wraz z konsygnacją kwot, przypadających na każdego bruttowca — przy uwzględnieniu potrąceń kwot, przypadających na kopalnie z tytułu opłat tłoczniowych, ubezpieczeniowych i innych w myśl kontraktów naftowych — oraz potrąceń wymienionych w § 3 niniejszego rozporządzenia.

Jednocześnie *Dyrekcja Państwowych Zakładów Naftowych* przekaże właścicielom kopalń kwoty, przypadające na nich z tytułu opłat tłoczniowych, ubezpieczeniowych i innych w myśl kontraktów naftowych.

Ustęp 1 przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych z dn. 13 października 1923 r. w przedmiocie zmiany § 5 niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 107 poz. 842).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8 kwietnia 1927 r. w sprawie wydzielenia z administracji państwowej przedsiębiorstwa naftowego pod nazwą „Polmin" Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 341).

Poz. 548.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wojskowych wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 15 czerwca 1923 r.

w przedmiocie powołania mężczyzn rocznika 1902 do czynnej służby wojskowej, oraz poddania przeglądowi lekarskiemu mężczyzn roczn. 1900, 1901, a również tych z pośród roczników 1883 — 1899, którzy do zebrań kontrolnych nie stawali, w celu ustalenia ich stosunku do powszechnego obowiązku służby wojskowej.

Utraciło moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

23 lipca **Nr. 70.** rok 1923.

Poz. 549.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 lipca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat od zgłoszeń statystycznych przy zagranicznym obrocie towarów.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 6 września 1923 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 713).

Poz. 550.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 25 maja 1923 r.

w przedmiocie decyzji Rady Ligi Narodów dotyczącej uregulowania ubezpieczeń społecznych na terytorjach odstąpionych bezpośrednio Polsce przez Niemcy na mocy Traktatu Pokoju między Państwami Sprzymierzonemi i Stowarzyszonemi a Niemcami podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 35, poz. 200).

Tekst pominięto.

Poz. 551.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 23 czerwca 1923 r.

o czasie pracy w zakładach handlowych.

Na mocy art. 19 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. r. 1920, Nr. 2, poz. 7), oraz *art. 3 ustawy z dn. 14 lutego 1922 r. zmieniającej ustawę z dn. 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 127)* zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze obejmuje następujące zakłady:
a) sklepy, stragany oraz wszelkie inne miejsca zawodowej sprzedaży towarów,
b) kantory pralni, farbiarni i przedsiębiorstw przewozowych, prywatne biura pośrednictwa pracy, lombardy, sale licytacyjne, antykwarjaty, salony i wystawy ze sprzedażą dzieł sztuki, starożytności i t. p. o charakterze przedsiębiorstw handlowych oraz zakłady pogrzebowe,
c) jadłodajnie, do których zalicza się: restauracje, cukiernie, kawiarnie, mleczarnie, piwiarnie, winiarnie, miodarnie, garkuchnie, bary, kuchnie publiczne, bufety, szynki, traktjernie, karczmy, gospody.

§ 2. Przepisom niniejszego rozporządzenia nie podlegają:
a) apteki,
b) wszelkiego rodzaju wystawy o charakterze artystycznym lub kulturalnym,
c) sprzedaż, dokonywana wyłącznie na cele społeczne, o ile przy niej nie są zatrudnieni pracownicy na podstawie najmu pracy.

§ 3. W myśl ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu pracownicy zakładów, wymienionych § 1, nie mogą być zatrudniani dłużej niż 8 godzin na dobę, w sobotę zaś dłużej niż 6 godzin na dobę, a ogólny czas pracy nie może przekraczać 46 godzin na tydzień.

Pracownicy zatrudnieni w sobotę przez 8 godzin na dobę, zgodnie z przepisami art. 9 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, mają otrzymać wzamian jeden dzień wolny od pracy po upływie miesiąca lub dwa tygodnie po upływie roku, opłacone według zwykłych norm wynagrodzenia danego pracownika; czasu tego nie wlicza się do urlopu, przysługującego pracownikom na podstawie ustawy, umowy lub zwyczajów miejscowych.

§ 4. Najdalej po każdych sześciu godzinach pracy pracownikom, zatrudnionym w zakładach, wyszczególnionych w § 1, winna być zapewniona co najmniej jednogodzinna przerwa, podczas której pracownik może opuścić miejsce pracy.

§ 5 — utracił moc obowiązującą, ponieważ przepisy jego oparte są na post. ustępu 3 art. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, który został uchylony art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 364).

§ 6. *Władze samorządowe, powołane do określenia godzin otwierania i zamykania zakładów, objętych niniejszem rozporządzeniem, nie mogą nakazać zamykania zakładów w czasie przerwy obiadowej. Dobrowolne zamykanie zakładów handlowych w porze obiadowej nie uprawnia do odpowiedniego przedłużenia wzamian za to godzin otwarcia.*

Por. art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 364).

§ 7 utracił moc obowiązującą (p. art. 4 rozporządzenia wymienionego w uwadze do § 6 oraz obwieszczenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1928 r. w sprawie sprostowania błędu w powołanem rozporządzeniu — Dz. U. R. P. Nr. 57 poz. 545).

§ 8 — utracił moc obowiązującą (p. art. 12 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 6).

§ 9. O ile w chwili zamykania sklepu lub miejsca sprzedaży towarów znajdują się tam kupujący, mogą być oni jeszcze obsłużeni.

§ 10. *Godziny otwierania i zamykania zakładów, objętych niniejszem rozporządzeniem, winny być ustalone w granicach od godz. 5 do godziny 21. Ograniczeniu temu nie podlegają jadłodajnie.*

Por. art. 6, 8, 9 i 14 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 6.

§ 11. *Powiatowe władze samorządowe, a w miastach wyłączonych ze związku powiatowego rady miejskie określą dla poszczególnych miejscowości godziny otwierania i zamykania zakładów, objętych niniejszem rozporządzeniem, jednolicie dla każdego rodzaju zakładów po wysłuchaniu stron zainteresowanych.*

§ 12. *Uchwały powiatowych władz samorządowych, względnie rad miejskich w przedmiocie określenia godzin otwierania i zamykania zakładów, objętych niniejszem rozporządzeniem, winny być przed ogłoszeniem przedstawione okręgowym inspektorom pracy w celu stwierdzenia zgodności uchwał z obowiązującemi przepisami.*

Por. art. 10 i 11 rozp. powołanego w uwadze do § 6.

§ 13. W myśl art. 10 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, praca w zakładach, wymienionych w § 1 p. a i b niniejszego rozporządzenia jest w niedziele i święta wzbroniona z wyjątkiem wypadków, objętych art. 11 tejże ustawy.

Ustęp drugi utracił moc obowiązującą (p. art. 6 rozp. powołanego w uwadze do § 6).

§ 14. Za mleczarnie i kwiaciarnie, które w myśl punktu a art. 11 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu mogą być otwarte w niedziele

i święta do godz. 10 rano, uważa się tylko sklepy, zajmujące się sprzedażą mleka i przetworów mlecznych lub sprzedażą kwiatów naturalnych z wyłączeniem wszelkich innych towarów.

§ 15. W niedziele i dni świąteczne, o ile *powiatowa władza samorządowa względnie rada miejska* uzna to za potrzebne, mogą być otwarte zakłady pogrzebowe oraz może być dozwolona sprzedaż detaliczna:

1) słodyczy, owoców, kwiatów i wyrobów tytoniowych w miejscach widowisk i zabaw publicznych przez cały czas ich trwania oraz w ogrodach i parkach publicznych,

2) przy cmentarzach kwiatów, świec oraz przedmiotów, służących do ozdoby grobów,

3) gazet i czasopism w sklepach i kioskach, zajmujących się wyłącznie tylko sprzedażą gazet i czasopism,

4) dewocjonalji, o ile nie jest połączona ze sprzedażą innych towarów.

Patrz art. 10 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 6.

§ 16. Pracownicy zatrudnieni dłużej niż przez 3 godziny w niedziele i dni świąteczne w zakładach, objętych niniejszem rozporządzeniem, w których praca w dni te jest dozwolona, winni otrzymać w tygodniu taką samą ilość godzin wolnych od pracy.

§ 17. Przedłużenie czasu pracy w zakładach, objętych niniejszem rozporządzeniem, dozwolone jest w wypadkach i na warunkach, wyszczególnionych w art. 6 punkt a i b ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu.

§ 18. Praca w godzinach nadliczbowych, przewidziana w poprzednim paragrafie niniejszego rozporządzenia, ma być wynagradzana co najmniej 50% dodatkiem do płacy normalnej. Za godziny nadliczbowe ponad dwie godziny dziennie oraz za pracę w godzinach nadliczbowych, przypadających na noc lub niedzielę i święta, dodatek ten ma wynosić co najmniej 100%.

§ 19. W wykazach godzin nadliczbowych, prowadzonych przez zakłady, objęte niniejszem rozporządzeniem w myśl art. 7 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, winien być wskazany dzień, w którym odbywała się praca w godzinach nadliczbowych, rodzaj wykonywanej pracy oraz wysokość płacy za godziny nadliczbowe, zgodnie z art. 16 wymienionej ustawy.

§ 20. Nadzór nad wykonaniem przepisów niniejszego rozporządzenia w zakresie przestrzegania norm czasu pracy, ustalonych ustawą o czasie pracy w przemyśle i handlu, należy do inspektorów pracy, a w zakresie przestrzegania uchwał władz *samorządowych* w przedmiocie godzin otwierania i zamykania zakładów handlowych do inspektorów pracy i organów Policji Państwowej.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z tą chwilą tracą moc obowiązującą: rozporządzenie wykonawcze Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu

i Handlu z dnia 22 marca 1921 r. o czasie pracy w zakładach handlowych, do ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r., o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 291), rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 10 listopada 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie czasu pracy w zakładach handlowych w dni targowe i jarmarczne (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 681) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zmiany rozporządzenia wykonawczego z dnia 22 marca 1921 r., o czasie pracy w zakładach handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 223).

Rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dn. 15 grudnia 1923 r. rozciągnięto przepisy niniejszego rozporządzenia na obszar: powiatów wileńskiego, trockiego, święciańskiego, oszmiańskiego, brasławskiego, dziśnieńskiego, duniłowiczowskiego i wilejskiego Ziemi Wileńskiej, Spisza i Orawy oraz na województwa wschodnie (Dz. U. R. P. Nr. 131 poz. 1067).

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 364) nie zostały objęte zakłady wymienione w § 1 p. b) niniejszego rozporządzenia, które ze względu na charakter wykonywanych przez nie czynności trudno uważać za „miejsca zawodowej sprzedaży". Rozporządzenie Prezydenta w art. 19 uchyla jedynie ustęp czwarty art. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 2 poz. 7 z 1920 r.), oraz ustęp trzeci art. 2 tejże ustawy w brzmieniu nadanem mu ustawą z dnia 14 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 127), kwestja więc mocy obow. innych przepisów poprzednich, dotyczących czasu pracy w przemyśle i handlu, winna być rozstrzygnięta w myśl zasady: „lex posterior derogat legi priori", to zn., że do zakładów, wymienionych w § 1 p. b) nie mogłyby mieć analogicznego zastosowania przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, określające właściwość władz, powołanych do normowania czasu pracy w zakładach powyższych. O ile jednak uznać, że w stosunku do tych zakładów pozostają w mocy przepisy § 6, 10, 11, 12 i 15 niniejszego rozporządzenia, to konsekwencją tego stanu rzeczy będzie ta okoliczność, że uprawnienia do regulowania godzin otwarcia i t. p. pewnych kategoryj zakładów przysługiwać będą władzom samorządowym, takież natomiast uprawnienia w stosunku do innych kategoryj zakładów — powiatowym władzom administracji ogólnej (por. art. 10 powołanego rozp. Prezydenta); nadto powiatowym władzom samorządowym lub radom miejskim przysługiwałyby uprawnienia, o których mowa w § 15 niniejszego rozporządzenia.

Wynikających stąd wątpliwości nie rozstrzygnięto, zwłaszcza że rozporządzenie Ministra P. i O. S. zawiera pewne odchylenia od ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Poz. 552.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA GŁÓWNEGO URZĘDU ZIEMSKIEGO

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 30 maja 1923 r.

w przedmiocie udzielania kredytu z funduszu 50 miljardów marek osadnikom korzystającym z ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 375). Nadto p. rozp. Rady Ministrów z dnia 28 października 1925 r. o obniżeniu miary przerachowania należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek, udzielanych osadnikom wojskowym i cywilnym (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 805).

Poz. 553.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA GŁÓWNEGO URZĘDU ZIEMSKIEGO

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 30 maja 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 19 kwietnia 1923 r. o przyznaniu kredytu na pomoc dla osadników.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 552).

Poz. 554.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 12 lipca 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 20 sierpnia, 10 i 20 września 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. N-ry 88, 95 i 99, poz. 693, 760 i 782).

24 lipca **Nr. 71.** rok 1923.

Poz. 555.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie amnestji z powodu uznania granic Rzeczypospolitej.

Pominięto, jako zawierającą przepisy przejściowe.

Poz. 556.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

o ustanowieniu urzędu Ministra Reform Rolnych.

Art. 1. Ustanawia się urząd Ministra Reform Rolnych. Do zakresu jego działania należą sprawy przebudowy ustroju rolnego.

Art. 2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy znosi się urząd Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego, a uprawnienia, zastrzeżone w poszczególnych ustawach zarówno jemu, jak i Głównemu Urzędowi Ziemskiemu, przechodzą na Ministra Reform Rolnych.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej powierza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

P. ustawę z 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 706).

Poz. 557.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 czerwca 1923 r.

o przyznawaniu premji za wykrycie przekroczeń rozporządzeń, dotyczących obrotu walutami i dewizami.

Pominięto, ponieważ na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z 2 listopada 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (Dz. U. R P. Nr. 97 poz. 858) zniesione zostały ograniczenia obrotu dewizami i walutami zagranicznemi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą, uprawnienia zaś Ministra Skarbu do wydawania rozporządzeń, wprowadzających tego rodzaju ograniczenia, gasną z dniem 31 marca 1929 r.

Poz. 558.

OBWIESZCZENIE

z dnia 25 czerwca 1923 r.

w sprawie sprostowania omyłki w druku w ustawie z dnia 1 czerwca 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436) w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464).

Uwzględniono w poz. 464 z 1919 r.

26 lipca Nr. 72. rok 1923.

Poz. 559.

USTAWA

z dnia 22 czerwca 1923 r.

w przedmiocie substancyj i przetworów odurzających.

Art. 1. Zabrania się wytwarzania, przeróbki, przywozu i wywozu, przechowywania, handlu oraz wszelkiego wogóle obiegu opium surowego, opium leczniczego, opium do palenia i jego odpadków (Dross i t. p.), haszyszu, morfiny, kokainy, heroiny, wszelkich ich soli i przetworów oraz tych pochodnych, które na podstawie badań naukowych w drodze rozporządzenia Ministra *Zdrowia Publicznego* będą uznane za wywołujące szkodliwe skutki dla zdrowia.

Na wypadek pojawienia się w obiegu innych substancji lub przetworów o podobnie szkodliwych skutkach, upoważnia się Ministra *Zdrowia Publicznego* do rozciągnięcia na nie w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu przepisów niniejszej ustawy.

Art. 2. Wyjątki od zakazu, przewidzianego w art. 1, są dopuszczalne jedynie dla celów leczniczych, naukowych i przemysłowych za specjalnem zezwoleniem Ministra *Zdrowia Publicznego* i z zachowaniem warunków, w tem zezwoleniu zastrzeżonych. Zezwolenie to może być wydane na określony czas i na określoną ilość oraz może być każdej chwili cofnięte.

W aptekach substancje i przetwory, wymienione w art. 1, mogą być wyrabiane, przerabiane, wydawane oraz nabywane bez pozwolenia, określo-

nego w ustępie poprzednim, jednakże tylko do celów leczniczych i z zachowaniem przepisów o prowadzeniu aptek, jak również specjalnie wydanych w tym przedmiocie przez Ministra *Zdrowia Publicznego*.

Art. 3. Zabrania się sprzedaży do celów spożycia eteru etylowego i jego mieszanin.

Przepisy, normujące wyrób, przywóz, przechowywanie oraz sprzedaż do celów przemysłowych i leczniczych eteru etylowego i jego mieszanin, zostaną wydane w drodze rozporządzenia.

Art. 4. Do Ministra *Zdrowia Publicznego* należy nadzór nad produkcją i obrotem środków, określonych w art. 1 i 3. Przedsiębiorstwa i zakłady, korzystające z pozwoleń, przewidzianych w art. 2, są obowiązane na żądanie Ministra *Zdrowia Publicznego* do składania sprawozdań i wogóle udzielania informacji, dotyczących wytwarzania, obiegu i spożycia środków określonych w art. 1 i 3.

Art. 5. Organy Ministerstwa *Zdrowia Publicznego* mają prawo dokonywania rewizji przedsiębiorstw, zakładów i wogóle miejsc, w których są produkowane, przetwarzane lub przechowywane substancje i przetwory, wymienione w art. 1, jak również badania ksiąg handlowych i dokumentów przedsiębiorstwa. Nadto w celu wykrycia bezprawnego wytwarzania, handlu i zużycia powyższych środków organy Ministerstwa *Zdrowia Publicznego* mogą dokonywać rewizji i w innych lokalach w asystencji policji i przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów dzielnicowych ustaw postępowania karnego.

Art. 6. Przywóz i wywóz zagranicę substancji i przetworów, określonych w art. 1, może nastąpić tylko przez urzędy celne, specjalnie oznaczone przez Ministra *Zdrowia Publicznego* w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 7. Winny naruszenia przepisów art. 3 oraz przywozu z zagranicy, przechowywania dla zbycia lub wytwarzania opium surowego, leczniczego, opium do palenia, wyciągu z opium (ekstrakt), morfiny i innych alkaloidów opium (z wyjątkiem kodeiny), ich soli i pochodnych, kokainy, jej soli i pochodnych oraz tych substancji i przetworów z pośród wymienionych w części drugiej art. 1 i art. 3, które będą uznane przez Ministerstwo *Zdrowia Publicznego* za szczególnie niebezpieczne, jak również bezprawnego umożliwienia innym użycia tych środków, jeżeli czyn przestępny wywołał lub mógł wywołać następstwa szczególniej szkodliwe, a sprawca mógł to przewidzieć, lub jeśli przestępstwo spełniono z chęci zysku — będzie karany za występek więzieniem od trzech miesięcy do lat pięciu, z czem można połączyć grzywnę do 5.000 z ł. Surowsze postanowienia innych przepisów pozostają w mocy. Usiłowanie i udział ulega karze narówni z dokonaniem.

Kwotę pieniężną przerachowano w myśl § 19 punkt d rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Jeżeli winowajca ma prawo zajmowania się leczeniem lub zawodem aptekarskim, będzie, prócz tego, pozbawiony powyższego prawa na czas nie niżej lat trzech lub na zawsze.

Jeżeli winny dopuścił się przestępstwa przy wykonywaniu innego zawodu lub przemysłu, może być pozbawiony odnośnych praw na czas od roku do lat pięciu.

Art. 8. Winny innego naruszenia postanowień niniejszej ustawy lub przepisów, na jej podstawie wydanych (o ile czyn w myśl innych przepisów nie ulega karze surowszej), będzie karany za występek więzieniem od dwóch tygodni do jednego roku i grzywną od 25 zł. do 2.500 zł. lub jedną z tych kar.

Tej samej karze podlega użycie w towarzystwie środków, określonych w art. 7.

P. uwagę do art. 7.

Art. 9. Nieprawne posiadanie środków, wymienionych w art. 1, pociąga zawsze za sobą konfiskatę tych środków. W przypadkach, przewidzianych w art. 7 i 8, konfiskatę orzeka właściwy sąd, lecz do chwili uprawomocnienia się wyroku należy dokonać zajęcia odnośnych przedmiotów. Przedmioty skonfiskowane oddaje się do dyspozycji władz sanitarnych.

Art. 10. Przepisy dzielnicowe o łagodzeniu i zamianie kary nie stosują się do przestępstw, przewidzianych w niniejszej ustawie.

Na obszarze b. dzielnicy austrjackiej sąd wymierzy zamiast kary więzienia karę ścisłego aresztu.

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi *Zdrowia Publicznego* i Sprawiedliwości w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w dwa tygodnie po ogłoszeniu.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Spraw Wojskowych z dn. 1 marca 1928 r. o substancjach i przetworach odurzających (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 499).

Poz. 560.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 1923 r.

w przedmiocie wymiaru i poboru państwowego podatku gruntowego za rok 1923 od gruntów użytkowych i lasów, położonych na obszarze województw: wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego, oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego.

Na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Przypadająca na obszarze województw: wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego na poszczególne powiaty ogólna suma państwowego podatku

gruntowego (art. 6 ros. ustawy o podatkach bezpośrednich — Tom V Ros. Zb. Pr. wyd. 1903 r.) zostaje określona, poczynając od 1 stycznia *1923 r.* w przeciętnych wysokościach, ustalonych z każdej dziesięciny gruntów, w następującej tabeli:

Tabela przeciętnej wysokości podatku gruntowego.

L. p.	NAZWA POWIATU	Z jednej dziesięciny gruntów uprawnych, łąk, ogrodów i sadów.	Z jednej dziesięciny przestrzeni leśnych, błotnistych i pastwisk
		w *frankach* złotych	
1	Białostocki	0.90	0.18
2	Bielski	0.80	0.16
3	Sokólski	0.80	0.16
4	Grodzieński	0.80	0.16
5	Wołkowyski	0.80	0.16
6	Nowogródzki	0.90	0.18
7	Słonimski	0.60	0.12
8	Dziśnieński	0.80	0.16
9	Brasławski	0.70	0.14
10	Lidzki	0.80	0.16
11	Wołożyński	0.60	0.12
12	Wilejski	0.60	0.12
13	*Duniłowiczowski*	0.80	0.16
14	Kosowski	0.60	0.12
15	Baranowicki	0.60	0.12
16	Nieświeski	1.00	0.20
17	Stołpecki	0.80	0.16
18	Brzeski	0.60	0.12
19	Kamień-Koszyrski	0.50	0.10
20	Sarneński	0.60	0.12
21	Łuniniecki	0.60	0.12
22	Piński	0.50	0.10
23	Prużański	0.60	0.12
24	Kobryński	0.60	0.12
25	Drohiczyński	0.60	0.12
26	Włodzimierski	0.80	0.16
27	Horochowski	0.80	0.16
28	Lubomlski	0.60	0.12
29	Kowelski	0.60	0.12
30	Krzemieniecki	1.50	0.30
31	Dubnieński	1.50	0.30
32	Równieński	1.20	0.24
33	*Ostrogski*	1.50	0.30
34	Łucki	0.90	0.18
35	Wileński	0.80	0.16
36	Oszmiański	0.70	0.14
37	Święciański	0.60	0.12
38	Trocki	0.80	0.16

Tabelę przytoczono zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 14 stycznia 1924 r. w przedmiocie wymiaru i poboru państwowego podatku gruntowego od gruntów użytkowych i lasów, położonych na obszarze Ziemi Wileńskiej oraz województw: nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, sokólskiego, wołkowyskiego i grodzieńskiego województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 77).

Dalsze zmiany w nazwach powiatów: powiaty wileński i trocki połączono w pow. wileńsko-trocki;

nazwę pow. ostrogskiego zmieniono na zdołbunowski oraz utworzono pow. kostopolski (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 68 poz. 655);

nazwę pow. duniłowiczowskiego zmieniono na postawski oraz utworzono pow. mołodeczański (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 67 poz. 472).

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 11 marca 1926 r. dla pow. kostopolskiego przeciętną wysokość podatku gruntowego określono w kwocie 0,60 zł. z jednej dziesięciny gruntów uprawnych, łąk, ogrodów i sadów i w kwocie 0,12 zł. z jednej dziesięciny przestrzeni leśnych, błotnistych i pastwisk (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 161).

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12 kwietnia 1924 r. o podwyższeniu państwowych podatków gruntowych (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 339) kwoty państwowych podatków gruntowych i dodatków państwowych do tych podatków zostały podwyższone o 100%.

P. ponadto rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 grudnia 1927 r. w sprawie pobierania w okresie od 1 stycznia 1928 r. do 31 marca 1929 r. nadzwyczajnego 10% dodatku do podatków bezpośrednich, podatków pośrednich, opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, jako też do wpłacanych, względnie przymusowo ściąganych, zaległości wyżej wymienionych danin (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 972) oraz § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

§ 2. Do płacenia podatku gruntowego pociągnięte być mają wszystkie grunta użytkowe uprawne, ogrody, sady, łąki, pastwiska i lasy, znajdujące się w powiecie i położone poza obrębem miast i miasteczek, z wyjątkiem wymienionych w art. 5 ustawy o podatkach bezpośrednich i w ustawie o powinnościach ziemskich.

§ 3. Ogólną sumę państwowego podatku gruntowego, wyznaczonego na powiat (§ 1) rozkłada komisja repartycyjna na poszczególne własności z uwzględnieniem przepisów ros. ustawy o powinnościach ziemskich, jako też przepisu art. 15 ros. ustawy o podatkach bezpośrednich, *oraz ros. przepisów prawa o włościanach (Zb. praw. ros. z 1903 r. Tom. IX dział II).*

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 października 1927 r. o uchyleniu odrębności stanowych (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 824).

§ 4. Na każdy powiat ustanawia się komisję repartycyjną do podatku gruntowego, składającą się: z naczelnika miejscowego urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych, jako przewodniczącego i z sześciu członków powołanych z grona płatników podatku przez *Dyrektora* Izby skarbowej na wniosek naczelnika urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych w porozumieniu z miejscowym starostą powiatowym: trzech członków ma być powołanych z liczby płatników większej własności i trzech — mniejszej własności. W takiej samej ilości i w ten sam sposób należy powołać zastępców członków komisji.

O dniu posiedzenia członkowie komisji winni być zawiadomieni pisemnie przez przewodniczącego przynajmniej na trzy dni przed posiedzeniem.

§ 2 rozp. Ministra Skarbu z 20 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588) wprowadza tytuł „Prezes Izby Skarbowej".

§ 5. Dla prawomocności postanowień komisji potrzebna jest obecność, oprócz przewodniczącego, dwóch członków lub ich zastępców, a w szczególności jednego od większej i jednego od mniejszej własności. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 6. Skargi na postanowienia komisji płatnicy mogą podawać do właściwej Izby skarbowej w ciągu miesiąca od dnia obwieszczenia przez Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych o ukończeniu repartycji podatku i o rozesłaniu nakazów płatniczych. Podanie skargi nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku. Skargi rozstrzyga ostatecznie *dyrektor* Izby Skarbowej.

§ 7. Postanowienia art. 2, 9, 10, 12, 13 i 14 powołanej ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) mają moc obowiązującą na obszarze wymienionym w § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 8 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 561.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 1923 r.

o rozciągnięciu na obszar Spisza i Orawy mocy dekretu z dnia 16 grudnia 1918 roku w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego.

Patrz uwagi końcowe do poz. 67 z 1918 r.

Poz. 562.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 26 czerwca 1923 r.

w przedmiocie wydania regulaminu procesowego Górnośląskiego Trybunału Rozjemczego na podstawie art. 596 Polsko-Niemieckiej Konwencji Górnośląskiej zawartej w Genewie dn. 15 maja 1922 r.

Tekst pominięto.

Poz. 563.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 2 lipca 1923 r.

o dalszem podniesieniu niektórych opłat probierczych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 28 sierpnia 1923 r. o dalszem podniesieniu niektórych opłat probierczych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 701).

Poz. 564.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Kolei Żelaznych i Robót Publicznych

z dnia 9 lipca 1923 r.

o zniesieniu austrjackiego rozporządzenia Ministra Handlu wydanego w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dn. 2 czerwca 1916 r. dotyczącego dostarczania podwód i zwierząt, potrzebnych do transportowania ciężarów.

Na podstawie § 5 i 6 ustawy z dn. 24 lipca 1917 r. Dz. U. austr. Nr. 307 zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się austrjackie rozporządzenie Ministra Handlu, wydane w porozumieniu z interesowanymi Ministrami z dn. 2 czerwca 1916 r., dotyczące dostarczania podwód i zwierząt, potrzebnych do transportowania ciężarów (Dz. U. austr. Nr. 163).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na obszarze województwa krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego oraz w części cieszyńskiej województwa śląskiego.

Poz. 565.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 18 lipca 1923 r.

o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia tegoż Ministra z dnia 17 sierpnia 1923 r. o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 666).

Poz. 566.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 lipca 1923 r.

w przedmiocie ustalenia wykładnika wzrostu przeciętnych cen hurtowych, miarodajnego na obszarach b. dzielnicy rosyjskiej i austrjackiej do określenia wysokości państwowego podatku dochodowego na rok podatkowy 1923, od wszystkich dochodów z wyłączeniem dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

Utraciło moc obow. (p. art. 10 ustawy z 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin — Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044).

Poz. 567.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 lipca 1923 r.

w przedmiocie ustalenia wykładnika wzrostu przeciętnych cen hurtowych, miarodajnego na obszarze b. dzielnicy pruskiej do określenia wysokości państwowego podatku dochodowego, wymierzonego na rok podatkowy 1923, od wszystkich dochodów z wyłączeniem dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 566).

27 lipca Nr. 73. rok 1923.

Poz. 568.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 11 lipca 1923 r.

w przedmiocie wywłaszczenia dwóch działek ziemi pod cmentarz grzebalny we wsi Wysokienice, pow. Skierniewickiego.

Pominięto ze względu na przepisy art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3 poz. 18).

Poz. 569.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 7 lipca 1923 r.

celem wykonania ustawy z dn. 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych tudzież niektórych podatków budynkowych.

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych, tudzież niektórych podatków budynkowych, zarządza się co następuje:

Do art. 1 oraz do art. 17 ust. I.

§ 1. Poczynając od roku 1923 oblicza się państwowe należności z tytułu podatku gruntowego w sposób następujący:

1) Na obszarze b. Królestwa Polskiego mnoży się stawki głównego podatku gruntowego dworskiego względnie włościańskiego wskazane w taryfach załączonych do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 639) przez 1000 i do każdej otrzymanej z takiego pomnożenia kwoty podatkowej dolicza się 60% tejże kwoty z tytułu podatku dodatkowego, przytem obszaru jednostki podatkowej nie przyjmuje się pod uwagę, gdyż przepis części drugiej art. 2 ustawy z dn. 14 lipca 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 477) został uchylony.

   Tak obliczona kwota równa się 100-krotnej sumie podatku płaconego w roku 1922, wraz z 900% dodatkiem.

2) Na obszarze b. zaboru austrjackiego wraz ze Spiszem i Orawą dochód katastralny uwidoczniony w katastrach podatku gruntowego, a wyrażony w markach mnoży się przez 3.500, co będzie stanowiło 100-krotną kwotę podatku opłaconego w roku 1922 wraz z 900% dodatkiem.

3) Na obszarze b. zaboru pruskiego kwoty podatkowe uwidocznione w katastrze gruntowym, mnoży się przez 20.000, co daje 100-krotną kwotę podatkową opłacaną w r. 1922.

P. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. w przedmiocie zastosowania stałej jednostki do obliczenia podatków gruntowych oraz dodatków państwowych do tych podatków (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1117).

Stawki podatku gruntowego na obszarze b. Królestwa Polskiego, przerachowane z zastosowaniem manipulacji, przewidzianej w p. 1 § 1 oraz przepisów powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu, ogłoszone zostały w Dz. Urzędowym Min. Skarbu Nr. 7 z 1924 r.; z zastosowaniem 100% podwyżki — w Dz. Urz. Nr. 16 z 1924 r.

Do art. 2.

§ 2. Podstawą do obliczenia skali procentowej oddzielnego dodatku stanowi łączna suma należności podatkowych, obliczonych w myśl § 1 niniejszego rozporządzenia od wszystkich jednostek podatkowych danego płatnika w powiecie.

§ 3. Jeżeli posiadłość ziemska, stanowiąca jednostkę podatkową, należy do kilku współwłaścicieli, z których każdy ma część faktycznie wydzieloną i samoistnie gospodarowaną, to oddzielny dodatek oblicza się odrębnie dla każdego współwłaściciela pod warunkiem, że przypadająca od jego części należność podatkowa (§ 1 nin. rozporządzenia) przekracza rocznie 106 złotych.

Kwotę przytoczono zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. z uwzględnieniem 100% podwyżki stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 kwietnia 1924 r. o podwyższeniu państwowych podatków gruntowych (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 339).

Do art. 3.

§ 4. Ulgi z tytułu degresji przewidziane w art. 3 ustawy będą stosowane przy poborze drugiej raty należności podatkowej (§ 1 nin. rozp.), a to w ten sposób, że płatnicy, których roczna należność podatkowa nie prze-

kracza sumy 8,80 złotych, będą zupełnie zwolnieni od obowiązku uiszczenia drugiej raty, płatnicy zaś, których roczna należność podatkowa wynosi powyżej 8,80 złotych do 35,20 złotych, obowiązani będą zapłacić tytułem drugiej raty tylko 30% należności rocznej.

P. uwagę pod § 3.

Ulgi powyższe na obszarze b. Królestwa Polskiego dla płatników, opłacających podatek gruntowy w zbiorowej jednostce podatkowej, będą przyznawały ostatecznie Urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych, na podstawie należycie sprawdzonych list rozkładu podatku gruntowego, dokonanego przez zebrania gromadzkie. W tym celu urzędy gminne są obowiązane powyższe listy rozkładu przesłać Urzędom skarbowym najpóźniej do dnia 1 sierpnia każdego roku. Po otrzymaniu od urzędów gminnych poprzednio wspomnianych list rozkładu podatku gruntowego Urzędy skarbowe winny porównać takowe z otrzymanemi w swoim czasie rozkładami nadzwyczajnej daniny państwowej, głównie co do ilości poszczególnych płatników w każdej jednostce zbiorowej, przyczem, o ile okaże się powiększenie ilości płatników, mają urzędy skarbowe zażądać od Urzędów gminnych wyjaśnień i dowodów (odpisów: aktów rejentalnych, wyroków sądowych w przedmiocie podziału i t. p.), usprawiedliwiających to powiększenie ilości gospodarstw.

Do art. 5 oraz do art. 17 ust. 2.

§ 5 utracił moc obowiązującą, ponieważ art. 5 ustawy przestał obowiązywać

Do art. 6.

§ 6 utracił moc obowiązującą (p. uwagę do § 5).

Do art. 8.

§ 7. Kwoty podatkowe obliczone w myśl art. 1 do 6 ustawy pobiera się z uwzględnieniem ulg, o których mowa w części pierwszej § 4 niniejszego rozporządzenia — w dwóch równych ratach półrocznych.

Ustęp 2 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepisy przejściowe.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 stycznia 1927 r. o zmianie terminu płatności pierwszej półrocznej raty podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 40).

Do art. 9.

§ 8 utracił moc obowiązującą, ponieważ art. 9 ustawy przestał obowiązywać.

Do art. 10.

§ 9 utracił moc obowiązującą (p. uwagę do § 8).

Do art. 11.

§ 10. Na obszarze b. dzielnicy pruskiej gminy miejskie i wiejskie, jako władze wymiarowe dla gmin, wydziały powiatowe, zaś jako władze

wymiarowe dla obszarów dworskich winny w ciągu 14 dni licząc od dnia następnego po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia sporządzić na podstawie matrykuł indywidualne wykazy płatników podatku gruntowego z odpowiedniem uwzględnieniem przy każdym płatniku zasadniczego podatku katastralnego i obliczyć należność państwową w myśl postanowień § 1 ustęp 3 i § 4 niniejszego rozporządzenia.

Tak sporządzone wykazy prześlą wiejskie władze wymiarowe w dwóch egzemplarzach do sprawdzenia w Województwie Poznańskiem— komisarjatom obwodowym a w Województwie Pomorskiem — urzędom wójtowskim, a komisarjaty, względnie urzędy wójtowskie bezzwłocznie po sprawdzeniu, urzędom skarbowym do zatwierdzenia. Urzędy skarbowe sprawdzą te wykazy rachunkowe, poczem jeden zatwierdzony wykaz zwrócą gminie, jako listę poborową, a drugi wykaz zatrzymają w urzędzie.

W wydziałach powiatowych i w magistratach postępowanie jest analogiczne z tą zmianą, że listy wymiarowe otrzymuje Urząd skarbowy bezpośrednio z Wydziału powiatowego względnie magistratu.

§ 11 utracił moc obowiązującą (p. uwagę do § 6).

§ 12. Organy poborowe obowiązane są pobierać i ściągać należności państwowe z tytułu państwowego dodatku do podatku gruntowego i z tytułu oddzielnego dodatku (art. 2 ustawy) oraz z *tytułu państwowego dodatku do podatku budynkowego*, w przepisanych terminach (§ 7 nin. rozp.) i niezwłocznie wnosić pobrane, wzgl. ściągnięte kwoty wprost do kas skarbowych, a nie do kas komunalnych.

§ 13. Za czynności związane z poborem i ściąganiem należności państwowych, wymienionych w § 12 niniejszego rozporządzenia przyznaje się gminom i powiatom wynagrodzenie w wysokości 3% kwot wpłaconych przez nie do kas skarbowych.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 czerwca 1924 r. o przekazaniu gminom czynności poboru podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 567).

§ 14. Oddzielne rozporządzenia określą sposób wykonania postanowień artykułów 12 i 14 ustawy.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 570.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 lipca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłaty pobieranej od prywatnych fabrykantów wyrobów tytoniowych za stały dozór skarbowy i podwyższenia opłat kontrolnych od wyrobów tytoniowych wywożonych zagranicę oraz w przedmiocie zwrotu kosztów nakładu opasek monopolowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 916 z 1922 r.).

Poz. 571.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 lipca 1923 r.

celem wykonania ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 521) w przedmiocie niektórych zmian w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej na mocy pruskiej ustawy z dnia 19 czerwca 1906 r. (Zb. Pr. pr. str. 259), ustawy z dnia 19 grudnia 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 520), oraz ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 266).

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 621).

Poz. 572.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 lipca 1923 r.

w przedmiocie ustalenia wykładnika podwyżki raty podatków gruntowych i budynkowych, przypadającej za drugie półrocze 1923 roku.

Wygasło z końcem drugiego półrocza 1923 r.

Poz. 573.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 12 lipca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia dodatków drożyźnianych do świadczeń, zapewnionych ustawą o ubezpieczeniu pensyjnem funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej, obowiązującą na ziemiach b. państwa austrjackiego i węgierskiego, a wchodzących obecnie w skład Rzeczypospolitej Polskiej.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia tegoż Ministra z dnia 24 listopada 1923 r. w tym samym przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr 121 poz. 983).

Poz. 574.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu

z dnia 5 lipca 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych.

Na zasadzie art. 19 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) zarządza się co następuje:

Do art. 1.

§ 1. Obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół powszechnych obciąża gminę terytorjalną zarówno wiejską, jak miejską. Tam, gdzie obszary dworskie istnieją, jako odrębne jednostki administracyjne, winny one spełniać narówni z gminami wiejskiemi obowiązki, wypływające z ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych.

§ 2. Jak długo likwidacja majątku istniejących w województwach pomorskiem i poznańskiem gmin (związków) szkolnych i prawozdolnych szkół, oraz istniejących w województwach lwowskiem, krakowskiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem funduszów szkolnych miejscowych nie zostanie ustawowo uregulowana, majątki i fundusze te pozostają w zawiadywaniu Rad Szkolnych miejscowych.

Do art. 2 i 3.

§ 3. Sposób opracowania i opublikowania sieci szkolnej będzie określony osobnem zarządzeniem.

§ 4. Organami samorządu szkolnego na obszarze gminy, względnie w gminie lub gminnego są:

a) w województwach: kieleckiem, lubelskiem, łódzkiem i warszawskiem, oraz w białostockiem z wyłączeniem powiatów grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej *i suchopolskiej* powiatu bielskiego;
   1. w miastach, tworzących samodzielne powiaty szkolne — Rady Szkolne Miejskie,
   2. w pozostałych miastach i gminach wiejskich—Dozory Szkolne;
b) w województwach: krakowskiem, lwowskiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem — Rady Szkolne miejscowe,
c) w województwach pomorskiem i poznańskiem, *do czasu wydania osobnych przepisów* — Rady szkolne miejscowe, *istniejące na podstawie § 20 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 stycznia 1921 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej w przedmiocie tymczasowego ustroju władz szkolnych na obszarze tej dzielnicy (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 283).*

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P Nr. 72 poz. 415) gminę suchopolską wyłączono z pow. bielskiego i włączono do pow. prużańskiego woj. poleskiego.

Patrz rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 27 października 1926 r. o radach szkolnych miejscowych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 684).

Do art. 4.

§ 5. Za drogę dziecka z domu do szkoły uważa się tę drogę, z której dziecko może korzystać w ciągu całego roku szkolnego.

Do art. 5.

§ 6. Nietylko inne gminy, lecz także obszary dworskie obowiązane są do ponoszenia części wydatków na utrzymanie szkoły przeznaczonej dla ich mieszkańców na podstawie wzajemnego porozumienia.

Jeżeli szkoła zgodnie z planem sieci szkolnej znajduje się na obszarze dworskim, obowiązek założenia i utrzymywania szkoły ciąży na tej gminie, która wraz z obszarem dworskim należą do tego samego obwodu szkolnego.

Zgodnie z postanowieniem art. 5 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. w brzmieniu, znowelizowanem ustawą z dnia 25 listopada 1925 r. (p. poz. 143 z 1922 r.), obowiązek założenia i utrzymywania szkoły w wypadku, przewidzianym w ust. 2 § 6, ciąży na obszarze dworskim.

§ 7. Porozumienie zainteresowanych gmin i obszarów dworskich dotyczy jedynie klucza rozdziału wydatków na założenie i utrzymanie szkoły. Wydatki zawarte w poszczególnych corocznych budżetach szkolnych rozdziela Rada Szkolna powiatowa między interesowane gminy i obszary dworskie na podstawie tego klucza.

Raz ustalony klucz ulega rewizji na żądanie jednej z interesowanych gmin (obszarów dworskich) i może być zmieniony, jeżeli zajdą znaczne trwałe zmiany w stosunku zaludnienia obszaru gminy głównej do innych gmin i obszarów dworskich do tego samego obwodu szkolnego należących, lub w stosunkach ekonomicznych danego obwodu szkolnego.

§ 8. W województwach: krakowskiem, lwowskiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem Rada Szkolna Powiatowa, na pozostałym zaś obszarze Rzeczypospolitej, na który rozciąga się moc obowiązująca ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych, Inspektor szkolny zwraca się do zainteresowanych gmin i obszarów dworskich o zawarcie porozumienia co do klucza rozdziału wydatków na założenie i utrzymanie szkoły, podając termin, do którego porozumienie nastąpić powinno. Termin ustala się zależnie od miejscowych warunków.

W razie niedojścia do porozumienia w oznaczonym przez Inspektora szkolnego (wzgl. Radę Szkolną Powiatową) terminie ustalają klucz rozdziału władze wskazane w art. 5 ustawy.

P. ustęp 2 art. 5 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. w brzmieniu, wprowadzonem art. 2 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. (art. 5 poz. 143 z 1922 r.).

§ 9. Władze powołane do rozstrzygania sporów między dwiema lub więcej gminami (obszarami dworskiemi), korzystającemi z jednej szkoły w przedmiocie klucza podziału kosztów założenia i utrzymania szkoły mają w zasadzie kierować się następującemi wskazówkami:

1) gdy gminy są zbiorowe, udział każdej z nich w ponoszeniu kosztów założenia i utrzymania szkoły winien być proporcjonalny do liczby ludności zamieszkałej w częściach danego obwodu szkolnego, należących do poszczególnych gmin. W tym wypadku liczbę ludności zainteresowanych części gmin ustala się na podstawie ostatniego spisu ludności,

2) jeżeli ze szkoły w mieście korzysta gmina (względnie obszar dworski) podmiejska, wówczas gmina ta uczestniczy w kosztach założenia i utrzymania szkoły w tym stosunku, w jakim pozostaje liczba jej dzieci, korzystających ze szkoły, do pozostałej liczby dzieci w szkole,

3) gdy gminy są jednostkowe (t. j. gminy jednowioskowe i obszary dworskie) i wszystkie wchodzą całkowicie do jednego obwodu szkolnego, wówczas udział każdej z nich w pokrywaniu kosztów założenia i utrzymania szkoły winien być proporcjonalny do ogólnych kwot opłacanych przez ich mieszkańców państwowych podatków od gruntów, *od budynków*, dochodowego i przemysłowego,

4) gdy gmina jednostkowa należy więcej niż do jednego obwodu szkolnego, wówczas udział jej w kosztach założenia i utrzymania szkół w każdym obwodzie ustala się w sposób, wskazany wyżej pod punktem 3 z tą jednak poprawką, iż dla każdego obwodu bierze się pod uwagę nie ogólną kwotę opłacanych przez mieszkańców tej gminy państwowych podatków od gruntów, *od budynków*, dochodowego i przemysłowego, lecz tylko odpowiednie części tej kwoty w zależności od obszarów i liczb ludności części tej gminy, wchodzących do różnych obwodów szkolnych.

Do art. 6 i 8.

§ 10. Postanowieniom ustępów 2-go i 3-go art. 8 ustawy podlegają sześcioklasowe szkoły wydziałowe w województwach poznańskiem i pomorskiem, oraz 4, 5 i 6-klasowe szkoły wydziałowe w województwach, krakowskiem, lwowskiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem jako szkoły powszechne o stopniu organizacyjnym wyższym ponad przepisany artykułem 6 ustawy.

Do art. 7.

§ 11. Rada szkolna powiatowa rozważywszy na prośbę gminy (wzgl. obszaru dworskiego) lub organu samorządu szkolnego oraz z polecenia władz sprawę założenia szkoły, stosowny wniosek — pozytywny lub negatywny — wraz z dołączonemi do niego opinjami gminy (obszaru dworskiego) i organu samorządu szkolnego na obszarze gminy składa Inspektorowi Szkolnemu, który przesyła go Kuratorowi z pisemnie wyrażonem swem stanowiskiem względem niego.

Tam, gdzie niema Rady Szkolnej Powiatowej, zastępuje ją Inspektor szkolny.

Do art. 10.

§ 12. Własny majątek szkoły oraz środki uzyskane z fundacji, zapisów darowizn i świadczenia oparte na szczególnych tytułach prawnych są w pierwszym rzędzie obracane na pokrycie kosztów zakładania i utrzymywania publicznych szkół powszechnych, inne zaś źródła pociągane są do tego celu o tyle, o ile powyższe dochody nie pokrywają tych kosztów.

Do art. 11.

§ 13. Zalicza się:
a) do pomocy naukowych — obrazy, tablice, modele i wszelkie inne środki do uzmysłowienia nauki; mapy, globusy, przyrządy, okazy i przybory do nauki przyrody żywej i martwej, przezrocza, skrzypce;
b) do materjałów do nauki — odczynniki chemiczne, materjały do konserwowania okazów przyrodniczych;
c) do druków szkolnych — katalogi i dzienniki szkolne oraz inne druki, o ile będą do tej kategorji przez Ministra W. R. i O. P. zaliczone.

§ 14. Ubezpieczenia szkół winny obejmować budynek szkolny, wewnętrzne urządzenie szkoły oraz pomoce naukowe i bibljoteki.

Do art. 12.

§ 15. Normy, podług których gminy mają zaopatrywać szkoły w opał, oświetlenie i materjały piśmienne oraz zapewnić utrzymanie czystości, określa się w naturze, nie w stawkach pieniężnych.

Przez zapewnienie usługi rozumieć należy i uprawę ogrodu szkolnego.

§ 16. O każdej zmianie w szkole, pociągającej za sobą potrzebę nowego określenia norm opału, oświetlenia, usługi, środków utrzymania czystości i materjałów piśmiennych zawiadamia Inspektor szkolny Radę szkolną powiatową celem powzięcia nowej uchwały.

O ile obowiązujące na danym obszarze przepisy nie stanowią inaczej, przeciwko orzeczeniu Rady szkolnej powiatowej przysługuje Inspektorowi Szkolnemu i interesowanej gminie (obszarowi dworskiemu) odwołanie do kuratora w terminie czternastodniowym od dnia następnego po otrzymaniu zawiadomienia o uchwale Rady Szkolnej powiatowej. Orzeczenie Kuratora jest ostateczne.

§ 17. Tam, gdzie niema Rad szkolnych powiatowych, normy określa Inspektor szkolny.

Do art. 13.

§ 18. Projekt budżetu wydatków, ciążących w myśl art. 11 ustawy, na gminach i obszarach dworskich, układa corocznie organ samorządu szkolnego tej gminy, na której obszarze znajduje się szkoła, a jeżeli jest kilka szkół, dla każdej zosobna i przesyła przed dniem 15 maja poprzedzającego roku właściwej Radzie szkolnej powiatowej, która obowiązana jest powziąć uchwałę do 1 lipca i po dokonaniu w razie potrzeby zmian przesłać budżet zarządowi gminy celem uchwalenia pokrycia przez właściwą władzę gminy.

Jeżeli część wydatków na utrzymanie szkoły ponoszą w myśl art. 5 ustawy i inne gminy lub obszary dworskie, Rada szkolna powiatowa prze-

syła im odpisy uchwalonego przez siebie budżetu w tym samym celu, podając przytem do wiadomości kwoty wypadające na każdą gminę (obszar dworski) zgodnie z kluczem rozdziału, obowiązującym według § 7 niniejszego rozporządzenia.

Tam, gdzie organy samorządu szkolnego w gminach nie istnieją, projekt budżetu szkolnego układa właściwa władza gminna, czynności zaś zastrzeżone Radzie szkolnej powiatowej należą do Inspektora Szkolnego.

W myśl art. 13 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r., znowelizowanego przez art. 9 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. (p. art. 13 poz. 143 z 1922 r.), projekt budżetu szkolnego, o ile dotyczy obszarów dworskich, po przedłożeniu radzie szkolnej powiatowej, przesyłany jest właścicielom obszarów dworskich do wiadomości i wykonania.

§ 19. Wydatki na cele szkolne pokrywają gminy na tych samych zasadach, co inne wydatki gminne.

Do art. 14.

§ 20. Termin uchwalenia budżetów szkolnych przez władze gminne oznacza Kurator Okręgu Szkolnego w porozumieniu z Wojewodą, zgodnie z obowiązującemi na danym obszarze ustawami gminnemi.

Do art. 15.

§ 21. Za zgodą Rady szkolnej powiatowej, a tam, gdzie jej niema, za zgodą Inspektora szkolnego gmina (obszar dworski) może zamiast funduszów na założenie i utrzymanie szkoły dostarczyć odpowiednie świadczenia w naturze.

Gdyby świadczenia te nie odpowiadały potrzebom szkoły, Rada szkolna powiatowa (względnie Inspektor Szkolny) może je odrzucić i zażądać dostarczenia funduszów.

§ 22. Obowiązek dostarczania funduszów na utrzymanie szkoły w oznaczonych przez Radę szkolną powiatową terminach dotyczy także obszarów dworskich. W razie niedopełnienia tego obowiązku należne sumy będą ściągane drogą egzekucji administracyjnej.

P. art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r., znowelizowany przez art. 10 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. (art. 15 poz. 143 z 1922 r.).

§ 23. Terminy dostarczania przez gminę (obszar dworski) funduszów dla szkoły należy ustalać tak:

1) by zapewnione było otwarcie jej we właściwym czasie i normalne funkcjonowanie w ciągu roku szkolnego,

2) by zgóry nie umożliwione było gminie zastosowanie się do nich.

Organ Samorządu Szkolnego rozporządza sumami wpłaconemi przez gminy i obszary dworskie zgodnie z budżetem szkoły, dokonywa wydatków i prowadzi kasę oraz rachunkowość.

Gdzie organy samorządu szkolnego w gminie nie istnieją, czynności te spełnia Urząd gminy.

§ 24. O ile obowiązujące na danym obszarze przepisy inaczej nie stanowią, od decyzji Rady Szkolnej Powiatowej (względnie Inspektora szkolnego) w sprawie terminów dostarczania funduszów lub świadczeń w naturze służy gminie (obszarowi dworskiemu) odwołanie w ciągu 14 dni od dnia następnego po otrzymaniu orzeczenia Rady szkolnej powiatowej do Kuratora, który rozstrzyga ostatecznie.

Do art. 16.

§ 25. Organ Samorządu Szkolnego przestrzega terminów wpłacenia przez gminy i obszary dworskie sum według budżetu na nie przypadających i w razie niedotrzymania terminu zawiadamia Inspektora Szkolnego, który w miarę większej lub mniejszej pilności danego wydatku, albo odrazu przedstawia Kuratorowi wniosek o zastosowanie art. 16 ustawy, albo wdraża przedtem inne kroki celem zmuszenia organów gminnych do zastosowania się do postanowień artykułu 15 ustawy.

Prawo decyzji w sprawie asygnowania w myśl art. 16 ustawy organom gminnego samorządu szkolnego odpowiednich sum ze Skarbu Państwa należy do wolnego uznania Kuratora, który decyzję tę poweźmie w każdym poszczególnym wypadku po stwierdzeniu, że inny sposób wywarcia nacisku na gminę (obszar dworski) nie osiągnie celu i że zwłoka w dostarczeniu funduszów organowi samorządu szkolnego przyniesie znaczną szkodę interesom szkolnictwa.

§ 26. Ściąganie z gmin (względnie obszarów dworskich) asygnowanych przez Kuratora Okręgu Szkolnego organom gminnego samorządu szkolnego sum, o których mowa w art. 16 ustawy, odbywa się w drodze egzekucji administracyjnej w sposób przepisany dla publiczno-prawnych pretensji Skarbu Państwa.

P. końcowe zdanie art. 16 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r., wprowadzone art. 11 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. (poz. 143 z 1922 r.), oraz rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 342).

Obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych szkół powszechnych został rozciągnięty na obszary dworskie w wojew. poznańskiem i pomorskiem ustawą z dnia 25 listopada 1925 r. (p. art. 1 poz. 143 z 1922 r.). Obowiązek ten w myśl przepisów powołanej ustawy dotyczy wszystkich publicznych szkół powszechnych, zarówno istniejących w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r., jak i od tego czasu założonych lub mających powstać w przyszłości.

Poz. 575.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 lipca 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei z dnia 8 kwietnia 1925 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych, o zmianie taryfy ogólnej na przewóz to-

warów, zwłok i zwierząt kolejami żelaznemi w Polsce, część I — Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 293, — i rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 21 grudnia 1923 r. o wydaniu taryfy towarowej polskich kolei żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

Poz. 576.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 lipca 1923 r.

o uzupełnieniu i zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei z dnia 16 grudnia 1925 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie taryfy osobowej i bagażowej polskich kolei normalnotorowych (Dz. U. R. P. Nr. 128 poz. 913).

Poz. 577.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 lipca 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie.

Pominięto (p. poz. 491).

Poz. 578.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 lipca 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na normalnotorowej kolei dojazdowej Warszawa Gdańska — Młociny.

Pominięto (p. poz. 491).

Poz. 579.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 lipca 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi zmian i uzupełnień taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 21 grudnia 1923 r. o wydaniu taryfy towarowej polskich kolei żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 136 poz. 1134).

Poz. 580.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 23 lipca 1923 r.

o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach Kutno-Płock i Kutno-Zgierz.

Pominięto (p. poz. 491).

28 lipca Nr. 74. rok 1923.

Poz. 581.

U S T A W A

z dnia 4 lipca 1923 r.

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 17 grudnia 1920 r. w przedmiocie udzielenia gwarancji Skarbu Państwa do sumy 200.000.000 mk. za ulgowe pożyczki dla drobnych przemysłowców, rzemieślników oraz ich organizacji wytwórczych (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 4 poz. 16).

Pominięto (p. poz. 16 z 1921 r.).

Poz. 582.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 27 lipca 1923 r.

w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi, oraz obrotu pieniężnego z zagranicą.

Uchylone na mocy § 40 rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 8 marca 1924 r. w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznemi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 290).

31 lipca Nr. 75. rok 1923.

Poz. 583.

U S T A W A

z dnia 4 lipca 1923 r.

o organizacji i zakresie działania Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 1 utracił moc obowiązującą wobec wcielenia G. U. L. do Ministerstwa Skarbu (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1927 r. — Dz. U.

R. P. Nr. 5 poz. 27) i utworzenia w temże Ministerstwie Departamentu Likwidacyjnego, obejmującego dotychczasowy zakres działania G. U. L.

Art. 2. Do zakresu działania *Głównego Urzędu Likwidacyjnego* należą następujące sprawy:

1) ustalenie wysokości strat, poniesionych wskutek wojny przez Państwo i poszczególnych jego obywateli;
2) przygotowanie i prowadzenie wszelkich spraw, tyczących się rozrachunku Państwa Polskiego z innemi państwami z powodu przynależności ziem Rzeczypospolitej Polskiej do byłych państw zaborczych lub z powodu okupacji;
3) uzyskanie wszelkich odszkodowań i rozrachunek z poszkodowanymi;
4) sprawy, które na mocy ustaw i rozporządzeń zostały przekazane do wykonania *Głównemu Urzędowi Likwidacyjnemu;*
5) inne sprawy likwidacyjne, wynikające z wojny światowej i polsko-rosyjskiej.

P. uwagę do art. 1.

Art. 3. Wszystkie sprawy, wymienione w art. 2 niniejszej ustawy, o ile są prowadzone w innych ministerstwach, muszą podlegać przed ich załatwieniem lub przed ich wniesieniem na Radę Ministrów rozpatrzeniu przez *Główny Urząd Likwidacyjny.*

P. uwagę do art. 1.
Art. 4 utracił moc obowiązującą (p. uwagę do art. 1).
Art. 5 utracił moc obowiązującą wobec wykonania przez Radę Ministrów zawartego w nim upoważnienia (p. uwagę do art. 1).

Art. 6. Postanowienia dekretu Naczelnika Państwa z 31 stycznia 1919 r. o utworzeniu Głównego Urzędu Likwidacyjnego (Dz. P. P. P. Nr. 12, poz. 132) w przedmiocie organizacji i zakresu działania Głównego Urzędu Likwidacyjnego uchyla się.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Poz. 584.

U S T A W A

z dnia 4 lipca 1923 r.

w przedmiocie udzielenia gwarancji Skarbu Państwa do sumy 10 miljardów marek dla pożyczki na budowę domów dla robotników, reemigrujących z Niemiec.

Pominięto, gdyż wskutek niewykorzystania gwarancji Skarbu Państwa, do której udzielenia upoważniony był Minister Skarbu, oraz w związku ze zmianą ustroju pieniężnego, ustawa niniejsza stała się bezprzedmiotową.

Poz. 585.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie honorowego dożywotniego uposażenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Ustępujący ze swego stanowiska Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej otrzymuje uposażenie dożywotnie w wysokości pełnego uposażenia, przywiązanego do 1 stopnia służbowego, płatne od dnia 1 miesiąca, następującego po ustąpieniu. Wdowa i sieroty po Prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej pobierają na wypadek jego śmierci zaopatrzenie wdowie, względnie sieroce, obliczone w stosunku do honorowego uposażenia dożywotniego wedle zasad *ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466).*

Wszystkie inne postanowienia *tej* ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych, z wyjątkiem ograniczenia czasu przebywania za granicami Państwa, mają zastosowanie do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, jako też pozostałych po nim wdowy i sierot.

Ustawa emerytalna z 28 lipca 1921 r. utraciła moc obowiązującą. W miejsce jej winny obecnie znaleźć zastosowanie przepisy ustawy z 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6 poz. 46).

Art. 2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, który po złożeniu swej godności wstępuje do służby państwowej lub instytucji państwowej, pobiera wedle swego wyboru przez czas swej służby bądź honorowe uposażenie dożywotnie (art. 1), bądź uposażenie, przywiązane do odnośnego stanowiska służbowego. Uposażenia tego b. Prezydent Rzeczypospolitej nie traci wskutek wyboru do Sejmu lub Senatu. O ile jednak z urzędu swojego w służbie państwowej lub instytucji państwowej ustąpi, służy mu prawo od dnia 1 miesiąca, następującego po ustąpieniu, do dalszego poboru uposażenia, w art. 1 określonego.

Art. 3. Prawa, w artykułach 1 i 2 określone, przysługują w całości Naczelnikowi Państwa, powołanemu na to stanowisko uchwałą Sejmu Ustawodawczego z 20 lutego 1919 r.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 586.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia wkładki państwowej na kapitał zakładowy Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie, oraz w przedmiocie udzielenia gwarancji państwowej za zobowiązania tejże Kasy.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do powiększenia wkładki państwowej na kapitał zakładowy Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie (Dz. P. P. P. z 1919 r. Nr. 15 poz. 213) *do sześciu miljardów marek.*

Art. 2 pominięto, jako zawierający przepis przejściowy.

Art. 3. Celem przyjścia z dalszą pomocą finansową Centralnej Kasie Spółek Rolniczych w Warszawie w kierunku zasilenia jej funduszów obrotowych upoważnia się Ministra Skarbu do udzielenia państwowej gwarancji finansowej do wysokości *50.000.000.000 mk.* na okres sześcioletni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy za zobowiązania Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, zaciągnięte na warunkach, uzgodnionych z Ministerstwem Skarbu.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 lutego 1924 r. o przerachowaniu gwarancji za zobowiązania Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 128) gwarancja Państwa w wysokości podanej w art. 3 uległa przerachowaniu na 2.660.000 zł.

P. ustawę z dnia 9 lipca 1925 r. o udzielaniu poręki państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 481).

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 587.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na obywateli państw obcych przepisów prawnych o odszkodowaniu z tytułu nieszczęśliwych wypadków przy pracy, niezdolności do pracy, starości, śmierci, jako też braku pracy.

Art. 1. Obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej przepisy prawne w przedmiocie ubezpieczeń społecznych lub obowiązków odszkodowania z tytułu nieszczęśliwych wypadków przy pracy, niezdolności do pracy, starości, śmierci, jako też braku pracy mają zastosowanie co do obowiązku ubezpieczenia i prawa do wszystkich świadczeń wraz z wszystkiemi dodatkami drożyźnianemi i dodatkiem na wychowanie również względem zatrudnionych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obywateli państw obcych, oraz ich rodzin nawet zamieszkałych poza granicami Polski. Obywatele państw obcych oraz ich rodziny korzystają z wszelkich praw do świadczeń wraz z dodatkami, nabytych w drodze ubezpieczeń społecznych, również w razie opuszczenia granic Rzeczypospolitej Polskiej.

O ile jednak państwo obce ogranicza analogiczne prawa obywateli polskich, może Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydać przepisy, ograniczające odnośne prawa obywateli tego państwa w Polsce.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i z tą chwilą tracą moc obowiązującą wszelkie niezgodne z nią przepisy prawa.

Poz. 588.

USTAWA

z dnia 6 lipca 1923 r.

o stanowiskach oficerskich w polskiej marynarce handlowej.

Art. 1. Stanowiska oficerskie na statkach marynarki handlowej mogą zajmować tylko obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy ukończyli 21 lat życia i posiadają dyplomy polskie, uzyskane w myśl postanowień niniejszej ustawy.

Wyjątki od tej zasady dopuszczalne są tylko za każdorazowem zezwoleniem Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 2. Celem określenia cenzusu praktyki oficerów marynarki handlowej wprowadza się podział żeglugi na żeglugę przybrzeżną, małą i wielką.

Za żeglugę przybrzeżną uważa się żeglugę morską w odległości nie dalej niż 50 mil morskich od morskiej linji granicznej Rzeczypospolitej oraz żeglugę w wodach portowych.

Za żeglugę małą uważa się żeglugę na morzu Bałtyckiem oraz Północnem w granicach od 60° szerokości geograficznej do linji Dover-Calais.

Za żeglugę wielką uważa się żeglugę, przekraczającą granice żeglugi małej.

Art. 3. Ustanawia się następujące stopnie oficerów nawigacyjnych marynarki handlowej:

a) kapitan wielkiej żeglugi,
b) kapitan małej żeglugi,
c) porucznik wielkiej żeglugi,
d) porucznik małej żeglugi,
e) szyper I klasy,
f) szyper II klasy.

Art. 4. Kapitan wielkiej żeglugi ma prawo dowodzić wszelkiemi handlowemi statkami w każdej żegludze.

Kapitan małej żeglugi ma prawo dowodzić wszelkiemi handlowemi statkami w żegludze małej, lub być pomocnikiem kapitana na wszelkich statkach w każdej żegludze; nie może jednak być starszym pomocnikiem kapitana w żegludze wielkiej.

Porucznik wielkiej żeglugi ma prawo dowodzić statkami handlowemi do 1000 brutto rejestrowych tonn w żegludze małej, z wyjątkiem statków osobowych, lub być pomocnikiem kapitana na wszelkich handlowych statkach w każdej żegludze; nie może jednak być starszym pomocnikiem kapitana w żegludze wielkiej.

Porucznik małej żeglugi ma prawo być młodszym pomocnikiem kapitana na wszelkich handlowych statkach w każdej żegludze.

Szyper I klasy ma prawo dowodzić wszelkiemi statkami handlowemi w żegludze przybrzeżnej

oraz statkami rybackiemi i holownikami w żegludze małej i być młodszym pomocnikiem kapitana na handlowych statkach nieosobowych w każdej żegludze.

Szyper II klasy ma prawo dowodzić statkami handlowemi do 200 brutto rejestrowych tonn w żegludze przybrzeżnej z wyjątkiem statków osobowych, dowodzić lichterami morskiemi w każdej żegludze i może być pomocnikiem szypra I klasy na statkach rybackich i holownikach.

Art. 5. Ustanawia się następujące stopnie oficerów mechaników marynarki handlowej:

a) mechanik I klasy,
b) mechanik II klasy,
c) mechanik III klasy,
d) maszynista okrętowy I klasy,
e) maszynista okrętowy II klasy.

Art. 6. Celem określenia cenzusu oficerów-mechaników, statki parowe lub silnikowe podług siły maszyny dzieli się na trzy kategorje:

Do I kategorji należą statki z maszynami parowemi od największych do 1000 i. H. P. (indykowanych koni parowych), z silnikami spalinowemi ponad 500 e. H. P. (effektywnych koni).

Do II kategorji należą statki z maszynami parowemi niżej 1000 i. H. P. (indykowanych koni parowych) do 200 i. H. P. (indykowanych koni parowych) z silnikami spalinowemi od 100 e. H. P. (effektywnych koni) do 500 e. H. P. (effektywnych koni).

Do III kategorji należą statki z maszynami parowemi poniżej 200 i. H. P. (indykowanych koni parowych), a z silnikami spalinowemi poniżej 100 e. H. P. (effektywnych koni).

Art. 7. Mechanik I klasy ma prawo kierować maszynami statków handlowych wszystkich kategorji.

Mechanik II klasy ma prawo:

1) kierować maszynami statków II i III kategorji, z wyjątkiem statków osobowych II kategorji w żegludze wielkiej i małej;

2) być młodszym mechanikiem na wszystkich statkach handlowych i osobowych I kategorji.

Mechanik III klasy ma prawo:

1) kierować maszynami statków handlowych III kategorji, z wyjątkiem statków osobowych;

2) być drugim mechanikiem na statkach handlowych II kategorji, z wyjątkiem statków osobowych;

3) być trzecim mechanikiem na wszelkich statkach handlowych.

Maszynista okrętowy I klasy ma prawo:

a) kierować maszynami statków rybackich i holowników do 700 IHP. i silnikami spalinowemi do 375 EHP. oraz maszynami wszelkich statków handlowych 3 kategorji.

b) być trzecim mechanikiem na wszelkich statkach handlowych.

Maszynista okrętowy II klasy ma prawo:

a) kierować maszynami statków rybackich i holowników do 200 IHP. i silnikami spalinowemi do 100 EHP.,

b) być pomocnikiem maszynisty okrętowego I klasy.

Art. 8. Dla otrzymania dyplomu szypra II klasy należy:

a) złożyć egzamin teoretyczny i praktyczny podług ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu programu,

b) posiadać 48-miesięczny cenzus praktyki w charakterze marynarza pokładowego na statkach morskich.

Art. 8a. Dla otrzymania dyplomu szypra I klasy należy:

a) złożyć egzamin teoretyczny i praktyczny podług ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu programu,

b) posiadać 72-miesięczny cenzus praktyki odbytej w charakterze marynarza lub szypra II klasy.

Art. 9. Dla otrzymania dyplomu porucznika żeglugi małej należy:

a) ukończyć wydział nawigacyjny polskiej szkoły marynarki handlowej, lub po uzyskaniu świadectwa maturalnego szkoły średniej złożyć egzamin teoretyczny i praktyczny podług ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu programu;

b) posiadać 24-miesięczny cenzus praktyki w charakterze marynarza pokładowego na statkach morskich, a w tem co najmniej 6 miesięcy na statkach żaglowych.

Art. 10. Dla otrzymania dyplomu porucznika żeglugi wielkiej należy:

a) posiadać dyplom porucznika żeglugi małej,

b) posiadać 24-miesięczny cenzus praktyki, odbytej po otrzymaniu dyplomu porucznika żeglugi małej, a w tem 12 miesięcy w charakterze pomocnika kapitana w żegludze wielkiej lub małej.

Art. 11. Dla otrzymania dyplomu kapitana żeglugi małej należy:

a) posiadać dyplom porucznika żeglugi wielkiej,

b) posiadać 12-miesięczny cenzus praktyki, odbytej po otrzymaniu dyplomu porucznika żeglugi wielkiej w charakterze pomocnika kapitana w żegludze małej lub wielkiej.

Art. 12. Dla otrzymania dyplomu kapitana żeglugi wielkiej należy:

a) posiadać dyplom kapitana żeglugi małej.

b) posiadać 12-miesięczny cenzus praktyki, odbytej po otrzymaniu dyplomu kapitana żeglugi małej w charakterze pomocnika kapitana w żegludze wielkiej.

Art. 13. Odpowiednie dyplomy oficerów nawigacyjnych marynarki handlowej mogą otrzymać bez składania egzaminów:

a) oficerowie korpusu morskiego polskiej marynarki wojennej na podstawie cenzusu, który ustali rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych oraz Przemysłu i Handlu,

b) osoby, które uzyskały w innych państwach odpowiednie dyplomy, uznane przez Ministra Przemysłu i Handlu za równoznaczne z dyplomami polskiemi.

Art. 13a. Dla otrzymania dyplomu maszynisty okrętowego II klasy należy:

a) złożyć egzamin teoretyczny i praktyczny podług ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu programu,

b) posiadać 60-miesięczny cenzus praktyki maszynowej, w tem co najmniej 24 miesiące w charakterze obsługującego maszyny na statkach morskich.

Art. 13b. Dla otrzymania dyplomu maszynisty okrętowego I klasy należy:

a) złożyć egzamin teoretyczny i praktyczny podług ustalonego przez Ministra Przemysłu i Handlu programu,

b) posiadać 72-miesięczny cenzus praktyki maszynowej, z czego co najmniej 24 miesiące w charakterze obsługującego maszyny lub motory na statkach morskich, w tem 12 miesięcy w charakterze pomocnika maszynisty.

Art. 14. Dla otrzymania dyplomu mechanika III klasy należy:

a) ukończyć wydział mechaniczny polskiej szkoły marynarki handlowej, lub po uzyskaniu świadectwa maturalnego szkoły średniej złożyć egzamin teoretyczny i praktyczny podług ustalonego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu programu;

b) posiadać 30-miesięczną praktykę, a w tem co najmniej 12 miesięcy w warsztatach budowy lub naprawy maszyn i co najmniej 12 miesięcy praktyki na statkach morskich w składzie załogi maszynowej, przyczem 2 miesiące żeglugi rzecznej zalicza się jako 1 miesiąc żeglugi morskiej.

Art. 15. Dla otrzymania dyplomu mechanika II klasy należy:
a) posiadać dyplom mechanika III klasy;
b) posiadać 24-miesięczny cenzus praktyki, odbytej po otrzymaniu dyplomu mechanika III klasy w żegludze morskiej przy obsłudze maszyn, a w tem co najmniej 12 miesięcy w charakterze odpowiedzialnego odwachowego mechanika na statkach I lub II kategorji.

Art. 16. Dla otrzymania dyplomu mechanika I klasy należy:
a) posiadać dyplom mechanika II klasy;
b) posiadać 24-miesięczny cenzus praktyki, odbytej po otrzymaniu dyplomu mechanika II klasy w żegludze morskiej przy obsłudze maszyn w charakterze odpowiedzialnego odwachowego mechanika, a w tem co najmniej 12 miesięcy na statkach I kategorji.

Art. 17. Odpowiednie dyplomy mechaników okrętowych bez składania egzaminów mogą otrzymać:
a) oficerowie korpusu technicznego polskiej marynarki wojennej na podstawie cenzusu, który ustali rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych oraz Przemysłu i Handlu,
b) osoby, które uzyskały w innych państwach odpowiednie dyplomy, uznane przez Ministra Przemysłu i Handlu za równoznaczne z dyplomami polskiemi.

Do otrzymania dyplomu maszynisty I klasy są uprawnieni podoficerowie zawodowi marynarki wojennej specjalności maszynowej, o ile posiadają zaświadczenie właściwych władz wojskowych:
a) że odbyli co najmniej 60 miesięcy pływania w kampanji czynnej, a w tem co najmniej 18 miesięcy pełnili obowiązki samodzielnych kierowników maszyn okrętowych o sile co najmniej 1000 IHP.,
b) że są wykwalifikowani pod każdym względem do samodzielnego kierowania maszynami.

Do otrzymania dyplomu maszynisty II klasy są uprawnieni podoficerowie zawodowi marynarki wojennej specjalności maszynowej, o ile posiadają zaświadczenie właściwych władz wojskowych:
a) że odbyli co najmniej 40 miesięcy pływania w kampanji czynnej, a w tem co najmniej 10 miesięcy pełnili obowiązki samodzielnych kierowników maszyn okrętowych o sile co najmniej 1000 IHP.,

b) że są wykwalifikowani pod każdym względem do samodzielnego kierowania maszynami.

Do otrzymania dyplomu szypra II klasy są uprawnieni podoficerowie zawodowi marynarki wojennej specjalności pokładowej, o ile posiadają zaświadczenie właściwych władz wojskowych:

a) że odbyli co najmniej 60 miesięcy pływania w kampanji czynnej, a w tem co najmniej 18 miesięcy dowodzenia statkami pomocniczemi, lub 36 miesięcy pełnili obowiązki bosmana okrętowego,

b) że są wykwalifikowani pod każdym względem do dowodzenia statkami pomocniczemi.

Art. 18. Dyplomy oficerów nawigacyjnych i oficerów-mechaników marynarki handlowej wydaje Ministerstwo Przemysłu i Handlu na mocy orzeczenia komisji kwalifikacyjnej, powołanej przez Ministra Przemysłu i Handlu.

W skład tej komisji wchodzą: dwóch członków, mianowanych przez Ministra Przemysłu i Handlu, jeden przedstawiciel marynarki wojennej, delegowany przez Ministra Spraw Wojskowych, a oprócz tego przy sprawdzaniu cenzusu oficerów nawigacyjnych jeden lub dwóch kapitanów wielkiej żeglugi, a przy sprawdzaniu cenzusu oficerów-mechaników i maszynistów okrętowych — jeden lub dwóch mechaników I klasy, względnie inżynierów morskich, powołanych przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 19. Przy obliczaniu cenzusu praktyki dla otrzymania dyplomów kapitana wielkiej żeglugi, kapitana małej żeglugi, porucznika wielkiej żeglugi i porucznika małej żeglugi może być uwzględnione tylko 12 miesięcy praktyki w żegludze przybrzeżnej.

Art. 20. Osobom, które przed 1 listopada 1918 roku uzyskały dyplomy oficerów nawigacyjnych, względnie oficerów-mechaników b. państw zaborczych, przysługuje prawo otrzymania odpowiednich dyplomów polskich.

Art. 21. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu.

Art. 22. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zmiany i uzupełnienia niniejszej ustawy zostały wprowadzone zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego

1928 r. o zmianie i uzupełnieniu ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o stanowiskach oficerskich w polskiej marynarce handlowej (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 200).

Poz. 589.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmiany artykułów 103, 104 i 105 ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272).

Patrz art. 103, 104 i 105 ustawy z 19 maja 1920 r. w tekście poz. 272 z 1920 r.

Poz. 590.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji układu polsko-niemieckiego, podpisanego w Dreznie dnia 1 maja 1923 r., w sprawie przedłużenia terminu z art. 219 konwencji niemiecko-polskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji układu polsko-niemieckiego, podpisanego w Dreznie dnia 1 maja 1923 roku, w sprawie przedłużenia terminu z art. 219 konwencji niemiecko-polskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Spraw Zagranicznych.

Art. 3. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 591.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 1923 r.

w sprawie dodatku funkcyjnego dla osób wojskowych zatrudnionych w pawilonach zakaźnych, w oddziałach i zakładach dla umysłowo chorych oraz w sprawie dodatku uzdrowiskowego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 10 ust. 4 ustawy z 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska — Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Poz. 592.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 26 lipca 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 9 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 635).

Poz. 593.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 lipca 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak z państwowych jak i prywatnych fabryk.

§ 1 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 627).

§ 2 — 6 utraciły moc obowiązującą wobec objęcia całej produkcji wyrobów tytoniowych państwowym monopolem tytoniowym.

3 sierpnia Nr. 76. rok 1923.

Poz. 594.

U S T A W A

z dnia 4 lipca 1923 r.

w sprawie zakładania filji przez związki zawodowe na terenie działania austrjackiej ustawy o stowarzyszeniach z dnia 15 listopada 1867 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 134) oraz rozporządzenia komisarza generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 r. (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 25 poz. 255).

Art. 1. Związki zawodowe, istniejące na podstawie dekretu z dn. 8 lutego 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 209), którym władze, w dekrecie przewidziane, zezwoliły na wykonywanie statutowej działalności na obszarze całego Państwa, zwolnione są przy otwieraniu swych filji od obowiązku dostosowania się do §§ 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 austrjackiej ustawy o stowarzyszeniach z dn. 15 listopada 1867 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 134) oraz do §§ 2, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 rozporządzenia komisarza generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 roku (Dz. Urz. Z. C. Z.

W. Nr. 25, poz. 255) i mają prawo swobodnego otwierania swych filji na terenie całego Państwa z zachowaniem jedynie przepisów, wymienionych w art. 2 niniejszej ustawy.

Art. 2. Zarządy centralne związków zawodowych, wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy, otwierają swe filje na terenie działania austrjackiej ustawy o stowarzyszeniach z dn. 15 listopada 1867 r. oraz na terenie działania rozporządzenia komisarza generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 r. (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 25, poz. 255) w ten sposób, że o otwarciu filij zawiadamiają w przeciągu 3 dni inspektorat pracy oraz starostwo, w których obrębie leży miejscowość, w której filję otwarto, przy równoczesnem przedłożeniu statutu związku centralnego oraz podaniu siedziby filji i każdorazowego jej kierownictwa.

Art. 3. Filje, zarejestrowane w myśl art. 2 niniejszej ustawy, podlegają odnośnie do swej działalności wszystkim przepisom pozostałych paragrafów austrjackiej ustawy o stowarzyszeniach z dnia 15 listopada 1867 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 134), względnie rozporządzenia komisarza generalnego Ziem Wschodnich z dnia 25 września 1919 r. (Dz. Urz. Z. C. Z. W. Nr. 25, poz. 255), niewymienionych w art. 1 niniejszej ustawy.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 595.

U S T A W A

z dnia 6 lipca 1923 r.

w sprawie podwyższenia kar oraz odszkodowania w postępowaniu administracyjno-karnem i dyscyplinarnem władz samorządowych w b. Galicji.

Art. 1. Najwyższą i najniższą granicę kar pieniężnych (grzywien), oznaczonych w walucie austrjackiej, nakładanych przez władze samorządowe, a przewidzianych:

a) w galicyjskich ustawach gminnych z dnia 12 sierpnia 1866 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 9), z dnia 14 października 1870 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 79), z dnia 13 marca 1889 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 24), z dnia 3 lipca 1896 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 51), z dnia 6 października 1901 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 108);

b) w galicyjskich ustawach budowniczych z dnia 28 kwietnia 1882 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 77), z dnia 17 lipca 1883 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 63), z dnia 21 kwietnia 1885 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 31), z dnia 4 kwietnia 1889 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 31) w brzmieniu, ustalonem ustawą z 15 maja 1907 roku (Dz. Ust. Kr. Nr. 56), z dnia 13 października 1899 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 133) w brzmieniu, ustalonem ustawą z 15 maja 1907 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 56);

c) w galicyjskiej ustawie o policji ogniowej z 10 lutego 1891 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 18);

d) w galicyjskiej ustawie o ochronie własności polnej z 17 lipca 1876 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 29)—podwyższa się, licząc po 1 z ł. za jedną koronę.

Art. 2. Przy dopuszczalnej według wyszczególnionych w art. 1 ustaw zamianie grzywny na karę aresztu grzywnie 10 z ł. odpowiada 24 godzin aresztu, grzywnie poniżej 10 z ł. do 5 z ł. włącznie odpowiada kara aresztu 12 godzin, a grzywnie poniżej 5 z ł. — kara 6 godzin aresztu.

Art. 3. Kwotę, do której zaprzysiężona straż polowa może sama na mocy § 50 ustawy z 17 lipca 1876 r. (Dz. Ust. Kr. Nr. 28) szacować wyrządzoną szkodę, podwyższa się na 10 z ł.

Wyrażoną w § 54 tejże ustawy najwyższą sumę odszkodowania, którą przyznać może zwierzchność gminna, podwyższa się na 30 z ł.

Art. 4. Wykonanie tej ustawy powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 5. Ustawa obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Kwoty w złotych wprowadzono na mocy § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Poz. 596.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 lipca 1923 r.

o przenoszeniu oficerów do korpusu oficerów kontrolerów, oraz o zasadach, dotyczących starszeństwa przy awansach, sposobu przeprowadzania wyboru oraz kwalifikowania oficerów korpusu kontrolerów i oficerów tegoż korpusu, awansowanych na generałów.

Na zasadzie art. art. 8 i 30 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 256) zarządzam dla oficerów korpusu kontrolerów i oficerów tegoż korpusu, awansowanych na generałów, co następuje:

§ 1. Do korpusu oficerów kontrolerów mogą być przenoszeni z innych korpusów osobowych oficerowie w stopniu majora na własną prośbę, po zdaniu egzaminu konkursowego, na podstawie wniosku komisji egzaminacyjnej i decyzji Ministra Spraw Wojskowych.

§ 2. Oficerowie innych korpusów osobowych w stopniu kapitana (rotmistrza) tylko wtedy mogą być dopuszczeni do egzaminu konkursowe-

go, jeżeli posiadają warunki, obowiązujące w ich korpusie osobowym do awansu na majora.

Gdy zapadnie decyzja Ministra Spraw Wojskowych o przeniesieniu ich do korpusu oficerów kontrolerów, awansują oni w swoim korpusie osobowym na majorów.

§ 3. Warunki egzaminu i skład komisji egzaminacyjnej, do której należeć mogą tylko oficerowie korpusu kontrolerów (oficerowie korpusu kontrolerów, awansowani na generałów) pod przewodnictwem Szefa *Wojskowej Kontroli Generalnej*—ustala Minister Spraw Wojskowych.

Tytuł „Szef Wojskowej Kontroli Generalnej" zastąpiony został tytułem „Szef Korpusu Kontrolerów".

§ 4. Do korpusu oficerów kontrolerów mogą też być przenoszeni na własną prośbę, bez konkursu, podpułkownicy lub pułkownicy innych korpusów osobowych, jednakże tylko w stosunku 1/5 wolnych wakansów.

O przyjęciu tych oficerów do korpusu kontrolerów decyduje Minister Spraw Wojskowych na podstawie wniosku komisji kwalifikacyjnej, złożonej ze wszystkich w danej chwili pełniących służbę oficerów korpusu kontrolerów, awansowanych na generałów, pod przewodnictwem Szefa *Wojskowej Kontroli Generalnej.*

Uchwały tej komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 5. Kandydat, uznany przez komisję egzaminacyjną (§ 3) lub kwalifikacyjną (§ 4) za nienadającego się, nie może być przeniesiony do korpusu oficerów kontrolerów, — Ministrowi Spraw Wojskowych przysługuje natomiast prawo nieprzyjęcia do korpusu oficerów kontrolerów kandydata, uznanego przez komisję egzaminacyjną lub kwalifikacyjną za nadającego się do przeniesienia, jeżeli uważa przyjęcie tego oficera do korpusu oficerów kontrolerów za niepożądane.

§ 6. Przez przeciąg pierwszych dwóch lat po przeniesieniu do korpusu oficerów kontrolerów, majorowie korpusu kontrolerów, nie będą samodzielnie pełnili funkcji kontrolnych.

§ 7. Po przeniesieniu z innego korpusu osobowego do korpusu oficerów kontrolerów, oficerowie korpusu kontrolerów zostają umieszczeni na liście starszeństwa po oficerze ostatnim w danym stopniu.

Data starszeństwa, którą oficerowie przeniesieni do korpusu kontrolerów posiadali w dawnym korpusie osobowym, jest miarodajną przy obliczeniu czasu służby w danym stopniu, wymaganego do awansu i zostaje uwidoczniona w liście starszeństwa oficerów korpusu kontrolerów obok nazwiska danego oficera.

Kolejność starszeństwa między sobą oficerów, przeniesionych do korpusu kontrolerów w myśl paragrafu 1 niniejszego rozporządzenia, opiera się na porządku, ustalonym przez komisję egzaminacyjną, na podstawie wyników egzaminu.

Kolejność starszeństwa między sobą oficerów, przeniesionych do korpusu kontrolerów w myśl paragrafu 4 niniejszego rozporządzenia,

opiera się na porządku, ustalonym przez komisję kwalifikacyjną wymienioną w tymże paragrafie.

§ 8. Po awansowaniu na wyższy stopień oficerowie korpusu kontrolerów, względnie oficerowie tegoż korpusu, awansowani na generałów, zostają umieszczeni na liście starszeństwa po oficerze ostatnim w danym stopniu.

Kolejność starszeństwa awansowanych oficerów między sobą opiera się na porządku, w jakim oni są wymienieni w listach awansów (ustępy 3 i 4 paragrafu 10 i par. 11).

§ 9. Jako datę starszeństwa oficerów awansowanych ustala się dzień, z którym nastąpiło ich awansowanie.

§ 10. O posiadaniu kwalifikacji do awansu na stopnie podpułkownika, pułkownika i generała brygady, decyduje corocznie komisja kwalifikacyjna (Par. 4) pod przewodnictwem Szefa *Wojskowej Kontroli Generalnej*.

Komisja ta ustala na podstawie wyników głosowania dla każdego stopnia listę kwalifikacyjną, na której posiadający ustawowe warunki do awansu oficerowie korpusu kontrolerów, zakwalifikowani do awansu przez komisję, zostają wymienieni w porządku, w jakim są umieszczeni na liście starszeństwa oficerów korpusu kontrolerów.

Komisja kwalifikacyjna zbiera się następnie po raz drugi pod przewodnictwem Ministra Spraw Wojskowych i biorąc za podstawę ustaloną już przez siebie pod przewodnictwem Szefa *Wojskowej Kontroli Generalnej* listę kwalifikacyjną, sporządza listę kolejności oficerów, według której, ze względu na nadawanie się do awansu, oficerom tym, zdaniem komisji, przysługuje pierwszeństwo przy awansie.

Uchwały komisji kwalifikacyjnej zapadają większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Lista awansów, zatwierdzona przez Ministra Spraw Wojskowych, jest każdorazowo podstawą do awansowania oficerów korpusu kontrolerów w porządku umieszczenia na liście.

Czas zebrania się komisji kwalifikacyjnej celem ustalenia listy kwalifikacyjnej i listy awansów oznacza Minister Spraw Wojskowych w rozporządzeniu, zarządzającem przeprowadzenie awansów.

§ 11. Awans generałów brygady na stopień generała dywizji następuje na podstawie wyboru, dokonanego przez Ministra Spraw Wojskowych, który w liście awansów ustala kolejność tych generałów według swej własnej oceny.

§ 12. Listy oficerów, mających awansować, przedstawia Minister Spraw Wojskowych z wnioskiem o nadaniu im odpowiednich stopni według przepisu art. 11 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich.

§ 13. Zastrzegając wydanie osobnego rozporządzenia o zasadach, dotyczących kwalifikowania oficerów, pozostawia się tymczasowo w zastosowaniu wydane w tej mierze przez Ministra Spraw Wojskowych przepisy.

§ 14. Postanowienie paragrafu 6 niniejszego rozporządzenia nie ma zastosowania do majorów, przeniesionych do korpusu kontrolerów przed 1 stycznia 1924 r.

§ 15. Do czasu, gdy ilość oficerów korpusu kontrolerów, awansowanych na generałów, będących w stanie czynnym, nie osiągnie liczby 7, wejdą w skład komisji kwalifikacyjnej, wymienionej w paragrafach 4 i 10 niniejszego rozporządzenia, prócz generałów będących w stanie czynnym, wszyscy pułkownicy korpusu kontrolerów, zajmujący etatowe stanowiska generałów.

§ 16. Do czasu, gdy ilość oficerów korpusu kontrolerów, awansowanych na generałów, będących w stanie czynnym, nie osiągnie liczby 7, przepis paragrafu 11 niniejszego rozporządzenia będzie miał zastosowanie także do awansu pułkowników korpusu kontrolerów na generałów brygady.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 18. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 5 maja 1926 r. o komisji kwalifikacyjnej, powołanej do orzekania o nienadawaniu się oficerów Korpusu Kontrolerów i oficerów tego korpusu awansowanych na generałów do służby w tym korpusie (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 282).

Poz. 597.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dnia 15 kwietnia 1921 r. o ratyfikacji traktatu pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18 marca 1921 oraz tego traktatu na obszar powiatów: oszmiańskiego, święciańskiego, wileńskiego, trockiego i brasławskiego.

Na mocy art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar powiatów: oszmiańskiego, święciańskiego, *wileńskiego, trockiego* i brasławskiego rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 15-go kwietnia 1921 r. o ratyfikacji traktatu pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18 marca 1921 roku (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299) tudzież traktatu pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 300) oraz protokółu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 301).

Zamiast pow. wileńskiego i trockiego istnieje obecnie powiat wileńsko-trocki.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Zagranicznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 598.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1922 r. o zmianie dekretu Nr. 324 Naczelnego Dowódcy Wojsk Litwy Środkowej z dnia 27 sierpnia 1921 r. w przedmiocie regulacji przez Wileński Bank Ziemski rachunków wynikających z opłaty kuponów oraz przedterminowej spłaty pożyczek (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 610).

Wygasło z dniem 1 lipca 1925 r.

Poz. 599.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lipca 1923 r.

w sprawie podwyższenia normalnych diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 sierpnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 84 poz. 650).

Poz. 600.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lipca 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet do Węgier.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 3[8] rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 11 lipca 1927 r. w sprawie należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia, odbywane poza granicami Państwa — Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 579).

Poz. 601.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lipca 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia wynagrodzenia godzinowego dla drużyn parowozowych i konduktorskich.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września i 4 października 1923 r. w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego

drużyn konduktorskich za czas spędzony w służbie przy pociągach — Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 872 i Nr. 113 poz. 908 i 909, oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września i 4 października 1923 r. w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn parowozowych za czas spędzony w służbie na parowozie — Dz. U. R. P. Nr. 113 poz. 906, 907 i 910).

Poz. 602.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lipca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską dekretu w przedmiocie przepisów tymczasowych o wywłaszczeniu przymusowem na użytek dróg żelaznych i innych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych oraz wszelkich urządzeń użyteczności publicznej.

Na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar powiatów: *wileńskiego*, oszmiańskiego, święciańskiego, *trockiego* i brasławskiego, Ziemi Wileńskiej, rozciąga się moc obowiązująca dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o wywłaszczeniu przymusowem na użytek dróg żelaznych i innych dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych, oraz wszelkich urządzeń użyteczności publicznej (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 162).

Powiaty wileński i trocki stanowią obecnie powiat wileńsko-trocki.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3. Jednocześnie tracą moc obowiązującą na wymienionym w § 1 obszarze wszystkie poprzednie przepisy wydane w tym przedmiocie.

Patrz uwagi końcowe do poz. 162 z 1919 r.

Poz. 603.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmian w rozmieszczeniu Ewidencji katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej we Lwowie.

Na zasadzie art. 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) zarządza się co następuje:

§ 1. Zwija się Ewidencję katastru podatku gruntowego w Glinianach a jej agendy przekazuje się Ewidencji katastru podatku gruntowego w Przemyślanach.

§ 2. Zwija się Ewidencję katastru podatku gruntowego w Chodorowie, a jej agendy przekazuje się Ewidencji katastru podatku gruntowego w Bóbrce.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Dalsze zmiany w rozmieszczeniu ewidencyj katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej we Lwowie:

Na mocy rozporządzeń Ministra Skarbu:

z dnia 31 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84 poz. 655) zwinięto ewidencję kat. pod gr. I w Żółkwi oraz jej agendy przekazano ewidencji kat pod gr. II w Żółkwi;

z dnia 29 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 280) połączono ewidencje katastru pod. gr. I i II w następujących miastach: Kałuszu, Lwowie, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze i Złoczowie i w każdem z tych miast utworzono jedną ewidencję;

z dnia 30 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 588) zwinięto ewidencję kat. pod. gr. w Bolechowie z przekazaniem jej agend ewidencji w Dolinie, zwinięto nadto ewidencję kat. pod. gr. w Pruchniku, a agendy jej przekazano ewidencji w Jarosławiu;

z dnia 15 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 572) zwinięto ewidencję kat. pod. gr. w Rozwadowie z przekazaniem jej agend ewidencji w Tarnobrzegu;

z dnia 23 lutego 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 122) zwinięto ewid. w Birczy, Bukowsku, Busku, Baligrodzie, Haliczu, Ustrzykach Dolnych i Żurawnie, a ich agendy przekazano ewid. w Dobromilu, Sanoku, Kam. Strumiłowej, Lisku, Stanisławowie, Lisku i Żydaczowie.

Poz. 604.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Kolei Żelaznych wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 24 lipca 1923 r.

o otwarciu do użytku publicznego nowozbudowanego odcinka Roskosz—Klonownica Wielka — Janów wąskotorowej kolei Bialskiej Podlaskiej.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w sprawie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

7 sierpnia Nr. 77. rok 1923.

Poz. 605.

UKŁAD POLSKO-NIEMIECKI

w przedmiocie przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jako też przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowym, podpisany w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 r.

Treść układu pominięto.

Poz. 606.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 6 lipca 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych układu polsko-niemieckiego, dotyczącego przejęcia administracyjnych spraw spornych, spraw dotyczących rozdziału podatków oraz administracyjnych spraw uchwałowych, jako też przewodów na skutek środków prawnych w sprawach podatków Rzeszy, podatków państwowych i w sprawach podatków kościelnych na Górno-Śląskim obszarze plebiscytowym, podpisanego w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 roku.

Treść oświadczenia pominięto.

Poz. 607.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 lipca 1923 r.

w przedmiocie tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym, w brzmieniu obowiązującem od czasu wejścia w życie ustawy z dnia 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 228).

§ 1 pominięto ze względu na ogłoszenie jednolitego tekstu w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 30 kwietnia 1925 r. w sprawie tekstu ustawy o państwowym podatku dochodowym, w brzmieniu obowiązującem od czasu wejścia w życie ustawy z dnia 18 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 411).

§ 2 utracił moc obowiązującą; od zaległości w podatku dochodowym pobiera się karę za zwłokę w wysokości 2% miesięcznie (p. art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. w sprawie zmiany art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401).

Załącznik zawierający ustawę pominięto (p. uwagę do § 1).

Poz. 608.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu

z dnia 18 lipca 1923 r.

celem wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 1923 r. w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o zasileniu finansów miejskich i o karach nakładanych przez gminy miejskie za fałszywe zeznania podatkowe na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego.

Patrz uwagę końcową do poz. 294 z 1922 r.

Poz. 609.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 21 lipca 1923 r.

o zmianie granic gmin: Jeziorko, Bąków, Dąbkowice i Bielawy w powiecie Łowickim.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 roku w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 770) zarządza się co następuje:

§ 1. Z gminy wiejskiej Jeziorko wyłącza się wieś Retki i włącza do gminy Bąków.

§ 2. Z gminy wiejskiej Dąbkowice wyłącza się wieś Chruślin i włącza do gminy Bielawy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 r.

10 sierpnia Nr. 78. rok 1923.

Poz. 610.

U S T A W A

z dnia 4 lipca 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji podpisanego w Poznaniu dnia 27 stycznia 1923 r. polsko-niemieckiego układu, dotyczącego wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej, wraz z protokółem końcowym.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji podpisanego w Poznaniu dnia 27 stycznia 1923 r. polsko-niemieckiego układu, dotyczącego wspólnej administracji wału w dolinie Kwidzyńskiej, wraz z protokółem końcowym.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Spraw Zagranicznych.

Art. 3. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 611.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lipca 1923 r.

o dodatkach technicznych dla pracowników kierownictwa pomiarów granicy wschodniej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 10 ust. 4 ustawy z 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Poz. 612.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

§§ 1 — 4 utraciły moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 679).
§ 5 utracił moc obowiązującą (p. poz. 628 z 1921 r.).

Poz. 613.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 lipca 1923 r.

o rozciągnięciu na powiaty: wileński, oszmiański, święciański, trocki i brasławski Ziemi Wileńskiej ustawy z dnia 10 stycznia 1922 r. w przedmiocie likwidacji serwitutów w województwach: wołyńskiem, poleskiem i nowogródzkiem oraz powiatach: białowieskim, białostockim, bielskim, grodzieńskim, sokólskim i wołkowyskim województwa białostockiego.

Uchylone na mocy art. 61 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwie wołyńskiem, poleskiem, nowogródzkiem, wileńskiem i we wschodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 75).

Poz. 614.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1923 r.

w przedmiocie sposobu powołania reprezentanta ludności do stałych Komisji przy dowództwach okręgów korpusu w Warszawie, Lublinie, Łodzi, Grodnie, Brześciu, Lwowie, Przemyślu i Krakowie.

Utraciło moc obowiązującą (p. obwieszczenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej — Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 458).

Poz. 615.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 lipca 1923 r.

w przedmiocie opłat za wykonywanie czynności przez funkcjonarjuszów Zarządu Ceł poza obrębem miejsca urzędowego lub w czasie poza godzinami urzędowemi oraz za konwojowanie i strzeżenie towarów.

Uchylone na mocy § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 1 sierpnia 1925 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 577).

Poz. 616.

ROZPORZĄDZENIE III

Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 18 lipca 1923 r.

w przedmiocie prowadzenia ksiąg obrotu.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 40 — 51 ustawy z 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym — Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550).

Poz. 617.

ROZPORZĄDZENIE IV

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 24 lipca 1923 r.

w sprawie dodatków do świadectw przemysłowych i do kart rejestracyjnych na rzecz Izb handlowych i przemysłowych, tudzież Izb rzemieślniczych oraz na rzecz szkół zawodowych i innych instytucji wychowawczych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 412); pozatem p. rozporządzenie Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 10 października 1925 r. w sprawie dodatków do świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rzecz izb handlowych i przemysłowych (przemysłowo-handlowych, handlowych) izb rzemieślniczych, oraz powstałych na zasadzie austrjackiej ustawy przemysłowej związków stowarzyszeń przemysłowych i rękodzielniczych, spełniających funkcje izb handlowo-przemysłowych lub rękodzielniczych (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 771).

Poz. 618.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 31 lipca 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1923 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 619.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 20 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem — Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365).

Poz. 620.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 21 lipca 1923 r.

w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o przepisach wykonawczych do dekretu z dnia 3 stycznia 1919 r. o stowarzyszeniach.

Uraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 marca 1926 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 190).

Poz. 621.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 27 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmiany art. 22 regulaminu procesowego Mieszanego Trybunału Rozjemczego polsko-niemieckiego.

Tekst oświadczenia rządowego pominięto.

11 sierpnia **Nr. 79.** rok 1923.

Poz. 622.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lipca 1923 r.

w sprawie opłaty czynszu za mieszkania otrzymywane w naturze przez urzędników i niższych funkcjonarjuszów Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska — Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Poz. 623.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lipca 1923 r.

w sprawie podwyższenia wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych za czas spędzony w służbie w pocztach ruchomych (ambulansach pocztowych) i przy konwojowaniu poczty na kolejach.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 336).

Poz. 624.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet przy podróżach służbowych na obszar W. M. Gdańska.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 671; pozatem p. § 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 września 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych — Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826, oraz § 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 października 1927 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje i przeniesienia etatowych pracowników kolei państwowych — Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 860).

Poz. 625.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia o sposobie użycia wojska dla zabezpieczenia porządku publicznego postanowieniami, dotyczącemi dodatku asystencyjnego.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 października 1924 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 96 poz. 895).

Poz. 626.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie odroczenia terminu do składania zeznań o obrocie za pierwsze półrocze 1923 r.

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 627.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 7 sierpnia 1923 r.

o zmianie cennika sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk.

§ 1 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 24 sierpnia 1923 r. o zmianie cennika sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk — Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 683).

§ 2 i 3 utraciły moc obowiązującą wobec objęcia całej produkcji wyrobów tytoniowych państwowym monopolem tytoniowym.

Poz. 628.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 3 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z 10 września 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr 95 poz. 760).

Poz. 629.

ROZPORZĄDZENIE

Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami

z dnia 3 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie utrzymania czystości w teatrach świetlnych.

Na zasadzie art. 2, art. 3 p. c i art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388) zarządza się co następuje:

§ 1. Kierownicy teatrów świetlnych winni zarządzać przynajmniej raz na tydzień zmywanie podłóg 5% rozczynem karbolu lub krezolu, albo też rozczynem nafty w stosunku 1 litr nafty na 15 litrów (kubeł) wody.

§ 2. Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia podlegają karze przewidzianej w art. 8 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 630.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 31 lipca 1923 r.

w przedmiocie wydania regulaminu Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 maja 1928 r. w sprawie wydania regulaminu Najwyższego Trybunału Administracyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 57 poz. 537).

Poz. 631.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 25 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie kształtu znaków wodnych dla zakładów wodnych i urządzeń piętrzących wodę oraz sposobu ich ustawienia.

Na mocy ust. (3) art. 65 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 936) zarządza się co następuje:

Jednolity tekst ustawy wodnej został ogłoszony w załączniku do rozporządzenia Minstra Robót Publicznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 574).

§ 1. Znaki normalne, wskazujące wysokość dopuszczalnego najwyższego względnie najniższego stanu wody, tudzież znaki kontrolne winny być urządzone i utrzymywane przez uprawnionego w ten sposób, aby były zabezpieczone od zmiany przypadkowej lub umyślnej, tudzież od zniszczenia wskutek działania wpływów atmosferycznych, przez krę, przedmioty płynące, urwanie się brzegu i t. p.

Znaki normalne należy ustawić w miejscu, gdzie wysokość wody ma być unormowana, w ten sposób, aby woda dotykała ich bezpośrednio, aby dla interesowanych były dostępne i każdego czasu z łatwością mogły być obserwowane.

Jeżeli urządzenie do piętrzenia wody leży w odległości większej niż ½ klm. od zakładu wodnego, lub też gdyby wykonanie niwelacji między urządzeniem do piętrzenia wody a zakładem było bardzo utrudnione, wtedy należy ustawić jeden znak wodny przy urządzeniu do piętrzenia wody, a drugi przy zakładzie wodnym. Jeżeli z jednego kanału roboczego korzysta kilka zakładów wodnych należy dla każdego zakładu założyć osobny znak.

Przy jazach stałych nie mających urządzeń do regulowania wysokości spiętrzenia wody, należy znak normalny tak ustawić powyżej jazu, aby oznaczał dozwoloną wysokość korony jazu i wznosił się do równej z nią wysokości.

Przy jazach ruchomych i przy jazach stałych przelewowych ze śluzami gruntowemi, górna powierzchnia znaku normalnego winna równać się wysokości wody, po której przekroczeniu mają być otwarte śluzy lub części ruchome jazu.

§ 2. Znak normalny dla oznaczenia największej dozwolonej wysokości wody należy urządzić w jeden z następujących sposobów:

a) Jeżeli brzeg jest skalisty lub nad brzegiem stoi mur ciosowy na zaprawie wapiennej lub cementowej, można osadzić na nich jako znak poziomą klamrę metalową, przynajmniej pięćdziesiąt centymetrów długą, przyczem górna krawędź klamry oznacza dopuszczalny stan wody.

Przy klamrze należy umieścić pionową podziałkę centymetrową o długości kilku decymetrów w ten sposób, aby zero tej podziałki znajdowało się w równej wysokości z górną powierzchnią klamry. Podziałka ta będzie służyć do odczytywania przekroczeń dozwolonego piętrzenia wody.

Jeżeli niema w pobliżu gruntu skalistego, ani muru ciosowego na zaprawie, a zakład wodny lub urządzenie piętrzące wodę jest wykonane z materjałów trwałych — można znak wodny osadzić na samem urządzeniu, a jeżeli piętrzenie wody dotyka w bardzo małym stopniu interesów dobra publicznego lub praw cudzych można osadzić znak wodny na urządzeniu, chociażby było wykonane z mniej trwałego materjału np. na słupie drewnianym śluzy.

b) Jeżeli niema ani gruntu skalistego, ani muru ciosowego na zaprawie i nie można osadzić znaku na zakładzie wodnym lub urządzeniu do piętrzenia wody, należy urządzić znak wodny w następujący sposób:

Wykopuje się, jako wcięcie w brzeg, dół o głębokości zależnie od stanu zamarzania gruntu 1.0 do 1.5 m. poniżej stanu wody, który ma być unormowany i zabija się kafarem aż do zupełnej stałości, grubszym końcem w dół pal dębowy lub z innego również trwałego drzewa, impregnowany, poterowany lub opalony. Pal powinien być gruby co najmniej 25 cm., a długi zależnie od stałości gruntu najmniej 2½ m. i okuty u dołu żelaznym trzewikiem.

Pal należy uciąć poziomo w takiej wysokości, aby górna powierzchnia płyty metalowej, którą należy osadzić na głowie pala, równała się dokładnie z dozwoloną wysokością piętrzenia wody. Pod płytą należy umieścić 2 wstęgi metalowe 40—60 m/m szerokie, a co najmniej 4 m/m grube, wpuszczone na krzyż w głowę pala, wygięte na brzegach głowy, poprowadzone wzdłuż bocznej powierzchni pala aż do dna dołu i tu odgięte poziomo na długości co najmniej 30 centymetrów. Wstęgi te mają być przybite gwoździami do bocznej powierzchni pala. Płyta powinna być co najmniej 6 do 10 m/m gruba, nakrywać całą głowę pala i mieć 4 wystające paski, które zagina się i przybija gwoździami do bocznej powierzchni pala. Na końce wstęg odgięte poziomo na dnie dołu należy położyć podwójny krzyż z czterech mocnych i trwałych belek drewnianych impregnowanych, poterowanych lub opalonych obejmujący pal, poczem należy wypełnić dół betonem do wysokości 10 cm. poniżej płyty metalowej, lub przy mniej ważnych zakładach ciężkiemi kamieniami.

Zamiast pala drewnianego można użyć pala żelbetowego z zabetonowaną na wierzchu płytą metalową. W miejsce wspomnianych wyżej wstęg metalowych należy wtedy wykonać w wysokości dna dołu na palu odsadzkę, na której ma spoczywać krzyż podwójny, albo płyta betonowa lub żelbetowa.

Jeżeli grunt jest wytrzymały można zamiast powyżej opisanych konstrukcji użyć bloku betonowego należycie głęboko ufundowanego i w nim zabetonować na wierzchu bolec metalowy z głową kulistą odpowiednio zakotwiony.

c) Władza może zezwolić na urządzenie znaku wodnego w inny, ale co najmniej tak samo pewny sposób, jak wyżej opisane. Również należy pozostawić znaki wodne osadzone według dotychczasowych przepisów, jeżeli są zarówno pewne, jak przepisane w niniejszem rozporządzeniu.

§ 3. Jeżeli w orzeczeniu władzy zastrzeżono także, że stan wody ma być utrzymany na pewnym najniższym poziomie, należy odpowiednio zaznaczyć dozwolony najniższy stan wody na urządzeniu służącem do

oznaczenia najwyższego stanu dozwolonego lub też zapomocą osobnego znaku normalnego.

Podziałkę centymetrową należy na takim znaku umieścić w ten sposób, aby można było odczytać opadnięcie zwierciadła wody poniżej stanu dozwolonego.

§ 4. Dla kontroli należy znak wodny nawiązać przynajmniej do dwu punktów stałych (znaków kontrolnych), osadzonych niezależnie jeden od drugiego w ten sposób, aby na nich można było postawić łatę niwelacyjną.

Punkty kontrolne mają być tak obrane, aby je można było łatwo i ile możności z jednego stanowiska zaniwelować wraz ze znakiem wodnym i ważniejszemi częściami zakładu wodnego, tudzież urządzeniami do piętrzenia wody.

Do pala należy przybić podziałkę centymetrową o wysokości kilku decymetrów, aby można było oznaczyć przekroczenie dozwolonego spiętrzenia.

Wykonanie wyjaśnia dołączony rysunek.

Jako punkt taki powinien służyć z reguły bolec metalowy o głowie kulistej umieszczony na cokole budynku murowanego, lub w bloku betonowym należycie osadzonym w gruncie lub też reper żelazny wkręcony w ziemię przynajmniej 2 m. głęboko.

Jeżeli piętrzenie wody bardzo nieznacznie dotyka interesów publicznych lub praw cudzych, może władza zezwolić na osadzenie w ziemi pala z twardego drzewa z gwoździem wbitym w głowę pala, jako znaku kontrolnego.

Władza może zezwolić na urządzenie znaków kontrolnych w inny, ale co najmniej tak samo pewny sposób, jak wyżej opisano.

Znaki kontrolne (nawet jeden), osadzone według poprzednio obowiązujących przepisów i zachowane w należytym stanie, mogą pozostać, jeżeli trwałość ich nie jest gorsza od trwałości znaków kontrolnych, przepisanych w niniejszem rozporządzeniu i jeżeli pierwotny znak normalny ma pozostać.

§ 5. Przy udzielaniu pozwolenia na budowę zakładu wodnego i urządzeń do piętrzenia wody należy już podczas dochodzenia wodnoprawnego zbadać, jak mają być urządzone znaki wodne i odpowiednie postanowienia zamieścić w orzeczeniu, a o ile właściciel tych urządzeń zamierza urządzić znaki wodne i kontrolne w sposób odmienny od przepisanego w ust. 2 i 4 niniejszego rozporządzenia, winien przedłożyć władzy projekt urządzenia znaków wodnych, celem uzyskania jej zgody.

Właściciel zakładu wodnego i urządzeń do piętrzenia wody winien zawczasu donieść władzy, która wydała orzeczenie w I instancji, w jakim czasie zamierza przystąpić do ustawienia znaków wodnych. Władza oznaczy według swego uznania w miarę ważności zakładu dla interesów publicznych i praw cudzych sposób, w jaki będzie kontrolować osadzenie znaków wodnych i kontrolnych, a po ukończeniu osadzenia sprawdzi znaki przy udziale znawcy technicznego, interesowanych i miejscowej władzy policyjnej, przyczem ma być spisany protokół.

Protokół ten ma zawierać:

1) stan urządzeń i zakładu w czasie ustawienia znaku wodnego,

2) opis kształtu, rodzaju i położenia znaków wodnych i kontrolnych,

3) różnice wysokości znaku wodnego w odniesieniu do znaków kontrolnych, tudzież, o ile to jest możliwem bez nadmiernych kosztów, w odniesieniu do niwelacji wody publicznej i niwelacji ogólnej kraju.

Do protokółu należy dołączyć: szkic sytuacyjny uwidoczniający urządzenia do piętrzenia wody i zakład, znak wody i znaki kontrolne z wpisanemi wysokościami i odległościami znaku wodnego i znaków kontrolnych między sobą i od kilku pobliskich punktów trwałych, celem ułatwienia odszukania tych znaków.

Protokół mają podpisać biorący udział w komisji.

Dane z protokółu należy wpisać do księgi wodnej.

Jeżeli władzą kompetentną do osadzenia znaku wodnego jest urząd wojewódzki, może on na zasadzie art. 190 ust. wodn. poruczyć wykonanie tej czynności władzy wodnej niższej instancji lub miejscowemu zarządowi technicznemu.

§ 6. Zezwolenie na użytkowanie urządzeń służących do piętrzenia wody nie może być udzielone przed ustawieniem znaków wodnych i kontrolnych.

Urządzenia piętrzące wodę należy opatrzeć znakiem wodnym, chociażby nie służyły do wyzyskania siły wodnej, o ile w myśl art. 66 ust. wodn. nie są wolne od tego przepisu.

Postępowanie wyżej przepisane dla założenia znaków wodnych należy stosować także, gdy zajdzie potrzeba zmiany, odnowienia lub odbudowy znaków wodnych, wreszcie przy osadzeniu znaków na istniejącem urządzeniu do piętrzenia wody lub zakładzie wodnym (art. 66 ust. 1 u. w.).

Wogóle osadzenie znaków wodnych jest częściowem wykonaniem zezwolenia władzy na budowę urządzeń służących do użytkowania wody i może być przedsięwzięte, gdy nie zachodzi żadna wątpliwość co do prawomocności, co do rozmiarów i warunków danego uprawnienia. To też jeżeli uprawnienie jest spornem, a zwłaszcza jeżeli zachodzi spór co do wysokości piętrzenia wody, należy wstrzymać się z osadzeniem znaku wodnego, aż do rozstrzygnięcia sprawy w przepisanej drodze w sposób stanowczy, lub też tymczasowy w myśl art. 228 ustawy wodnej.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze nie obowiązuje w Województwie Śląskiem.

Wzory rysunkowe, zamieszczone w tekście powyższego rozporządzenia, w wydawnictwie niniejszem zostały ze względów technicznych pominięte.

Poz. 632.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 25 kwietnia 1923 r.

w przedmiocie oznaczenia stanu zwyczajnego (średniego) wody i linji brzegu.

Na podstawie art. 5 ust. (3) i art. 266 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 936) zarządza się co następuje:

Jednolity tekst ustawy wodnej został ogłoszony w załączniku do rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dn. 13 kwietnia 1928 r. (poz. 574).

§ 1. Stan zwyczajny (średni) wody należy wyznaczać w sposób poniżej podany w następujących wypadkach:

a) na publicznych wodach płynących przy odgraniczeniu własności prywatnej od publicznej (art. 6 ustawy wodnej);

b) na prywatnych wodach płynących przy oznaczeniu granicy między gruntami nadbrzeżnemi, leżącemi obok siebie lub na przeciwnych brzegach (art. 5 ust. 2 ust. wodn.);

c) na jeziorach, które nie należą do wód płynących, o ile własność w inny sposób nie została uregulowana (art. 5 ust. 5 ust. wodn.).

Jako stan zwyczajny (średni) należy uważać ten stan, który woda w dłuższym szeregu lat równie często przekracza, jak często go nie dochodzi. Ustalenie zatem stanu zwyczajnego polega na wyznaczeniu dla danego wodowskazu tego odczytu, który dzieli zsumowany czas trwania wszystkich odczytów wodowskazowych w danym okresie na dwie równe części. Potrzebne do obliczenia stanu zwyczajnego zestawienie czasów trwania poszczególnych odczytów wodowskazowych należy wziąć z roczników hydrograficznych lub wykonać je w sposób podany w polskich rocznikach.

Z uwagi na cel wystarczy oznaczenie stanu zwyczajnego na podstawie stopni 10 centymetrowych, przyjmując środkowy odczyt stopnia (piątki w cm.).

W wypadkach, w których stosowanie wyżej podanego sposobu natrafia na trudności, można bez ujmy dla dokładności wymaganej dla niniejszego celu przyjmować zamiast wysokości stanu zwyczajnego (średniego) wysokość stanu odpowiadającego średniej arytmetycznej z codziennych odczytów wodowskazowych w danym okresie.

Jako okres czasu dla obliczenia średniej należy przyjąć 15 lat ostatnich, w ciągu których nie było większych zmian łożyska rzeki. O ile niema odczytów wodowskazowych z takiego czasu, można przyjąć mniejszą ilość lat, jednak należy wtedy wykluczyć te lata, w których przepływ wody był znacznie różny od przeciętnego (lata wybitnie mokre lub suche). Jeżeli łożysko w przekroju wodowskazowym ulegało zmianom, można do obliczenia wziąć tylko okres obejmujący lata od ostatniej zmiany do chwili obliczenia.

Jeżeli są do dyspozycji odczyty tylko z kilku lat, lub tylko z jednego roku, można ich użyć do wyznaczenia stanu zwyczajnego, o ile opady w danym roku co do ilości i rozkładu zbliżały się do normalnych.

Do wyznaczenia stanu wody należy zużytkować odczyty z wodowskazu miarodajnego t. j. wodowskazu, który znajduje się na odcinku rzeki o tych samych w przybliżeniu warunkach przepływu, jakie posiada rzeka w miejscu badanem, a zatem jeżeli między wodowskazem, a miejscem badanem niema żadnego większego dopływu lub wybitnego załomu spadku.

Jeżeli wreszcie niema wogóle miarodajnego wodowskazu dla badanego miejsca, należy ustalić stan zwyczajny na podstawie zbadania na miejscu łożyska rzeki przez znawcę technicznego. Ponieważ stan ten różni się również bardzo nieznacznie od stanu wegetacyjnego, można

w tym razie orjentować się granicą stałego porostu traw, a zatem także wogóle porostu roślin lądowych, jaki znajduje się na brzegu wypukłym.

§ 2. Linja brzegu biegnie wedle art. 6, ust. 1 u. w. wyraźną krawędzią brzegu, co ma miejsce z reguły na brzegach wklęsłych; w miejscach gdzie niema wyraźnych brzegów, a zatem zwyczajnie na brzegach wypukłych, linję brzegu stanowi granica stałego porostu traw (a więc także porostu wogóle roślin lądowych), a jeżeli granica ta leży wyżej stanu zwyczajnego (średniego), stanowi linję brzegu linja przecięcia się zwierciadła wody przy stanie zwyczajnym (średnim) z gruntami nadbrzeżnemi. Wobec tego należy przy ustaleniu linji brzegu tam, gdzie niema wyraźnej krawędzi brzegu wyznaczyć nie tylko linję, po którą sięga stały porost traw, ale także wysokość stanu zwyczajnego (średniego).

§ 3. Linję brzegu ustala władza wodna na żądanie interesowanych na podstawie postępowania przepisanego w szóstej części ustawy wodnej (art. 6, ust. 3 ust. wodn.). Nadto linja brzegowa powinna być wyznaczona przed rozpoczęciem robót regulacyjnych na rzece (art. 109 ust. wodn.). Władza zatem zatwierdzając projekt regulacyjny (art. 108, ust. 1 ust. wodn.) powinna zastrzec, że roboty nie mogą być podjęte przed ustaleniem linji brzegu. Również władze wykonujące regulację na podstawie projektów zatwierdzonych przez Ministerstwo Robót Publicznych (art. 108, ust. 1 u. w.) powinny postarać się przed rozpoczęciem robót o ustalenie linji brzegowej. Jest dopuszczalnem przeprowadzenie odnośnego dochodzenia równocześnie z dochodzeniem przewidzianem w art. 108, ust. 1 ust. wodn., a co do robót prowadzonych na podstawie projektów zatwierdzonych przez Ministerstwo Robót Publicznych równocześnie z dochodzeniem co do zarzutów i roszczeń interesownych (art. 45, ust. 3 ust. wodn.).

Powyższe przepisy nie wykluczają możności dobrowolnego porozumienia się z interesowanymi co do odgraniczenia łożyska wody z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez władzę wodną, o ile chodzi o wodę publiczną.

Również nie jest wykluczona możność wydania przez władzę zarządzenia tymczasowego na podstawie art. 228 u. w., którem pozwoli w toku postępowania co do wyznaczenia linji brzegowej na podjęcie niecierpiących zwłoki robót regulacyjnych, w celu strzeżenia interesów publicznych lub powstrzymania niebezpieczeństwa dla interesów prywatnych.

§ 4. Celem przeprowadzenia dochodzenia winni interesowani (również urzędy prowadzące roboty regulacyjne) przedłożyć kompetentnej władzy wodnej, a zatem odnośnie do wód żeglownych i spławnych województwu, a odnośnie do innych wód starostwu lub władzom im odpowiednim (art. 186, 187 i 188 ust. wodn.), podanie o wyznaczenie linji brzegu z dołączeniem projektu odgraniczenia, który ma zawierać:

a) krótkie sprawozdanie techniczne wyjaśniające zasady projektowanego odgraniczenia;
b) plan sytuacyjny sporządzony w tej podziałce, w jakiej są sporządzone urzędowe mapy gruntowe (katastralne); gdzie niema

map urzędowych w odpowiednio wielkiej podziałce, zdjęcie ma być wykonane z dokładnością przepisaną dla map gruntowych (katastralnych); na planie mają być uwidocznione punkty stałe, zapomocą których by można było nanieść linję brzegową, oraz punkty niwelacyjne nawiązane do miarodajnego wodowskazu, jeżeli odległość nie jest nadmiernie wielką, dalej grunty nadbrzeżne z podaniem rodzaju kultury, granica porostu traw, łożysko wody na odpowiedniej długości powyżej i poniżej miejsca, o które chodzi, wyraźne krawędzie brzegów, odsypiska i wyspy, powierzchnia zalewu wodą w czasie pomiaru, data pomiaru i stan wody obserwowany wtedy na miarodajnym wodowskazie; dalej mają być w planie sytuacyjnym wkreślone przekroje poprzeczne zdjęte w takich odstępach, ażeby uwidoczniały zmiany wysokości całego przybrzeżnego terenu, z zaznaczonym stanem wody w czasie zdjęcia i stanem zwyczajnym (średnim), wreszcie ma być uwidoczniona czerwonym kolorem proponowana linja brzegowa;

c) wykaz właścicieli gruntów i innych interesowanych;

d) jeżeli jest kataster gruntowy, wykaz zmian projektowanych co do parcel i wykazów hipotecznych z podaniem odnośnych powierzchni.

Na podstawie tego operatu władza kompetentna przeprowadzi dochodzenie na miejscu, przy udziale znawcy technicznego, przesłucha protokólarnie interesowanych i wyda orzeczenie, stosując analogicznie postanowienia części szóstej ustawy wodnej. Od orzeczenia tego wolno wnieść odwołanie do władzy wyższej w sposób przewidziany w tej części ustawy.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze nie obowiązuje w Województwie Śląskiem.

14 sierpnia Nr. 81. rok 1923.

Poz. 633.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1923 r.

o utworzeniu Komisji Międzyministerjalnej do spraw ochrony pracy w przedsiębiorstwach fabrycznych i górniczo-hutniczych b. zaboru rosyjskiego.

Utraciło moc obowiązującą, wobec uchylenia dekretu tymczasowego o urządzeniu i działalności inspekcji pracy z dn. 3 stycznia 1919 r. (p. poz. 90 z 1919 r.). Komisja Międzyministerjalna przewidziana w niniejszem rozporządzeniu nie została powołana do życia.

Poz. 634.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 7 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

(Prace przy recepturze).

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 20 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 693).

Poz. 635.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 9 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 25 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 675).

21 sierpnia **Nr. 82.** rok 1923.

Poz. 636.

KONWENCJA SANITARNA

pomiędzy Polską a Rumunją, podpisana w Warszawie dn. 20 grudnia 1922 r.

(Ratyfikowana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 maja 1923 r. na mocy art. 49 ustępu 1 Konstytucji).

Tekst konwencji pominięto.

Poz. 637.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 27 lipca 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych polsko-rumuńskiej Konwencji Sanitarnej, podpisanej w Warszawie dn. 20 grudnia 1922 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 638.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 lipca 1923 r.

o komisjach kwalifikacyjnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 stycznia 1925 r. o komisjach kwalifikacyjnych — Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 50).

Poz. 639.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 sierpnia 1923 r.

o uzupełnieniu taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 640.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych w Król. Polskiem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 27 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 685).

Poz. 641.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 27 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 686).

Poz. 642.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego łódzkich wąskotorowych elektrycznych kolei dojazdowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 27 sierpnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 674).

Poz. 643.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn 15 września 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 732).

Poz. 644.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 13 sierpnia 1923 r.

o wprowadzeniu bezpośredniej komunikacji towarowej na przewóz przesyłek zwyczajnych pomiędzy Polską a Tryjestem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dn. 16 marca 1927 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o wprowadzeniu bezpośrednich komunikacyj towarowych pomiędzy Polską z jednej strony a Czechosłowacją, Austrją, Węgrami, Włochami, Szwajcarją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców oraz Rumunją z drugiej strony (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 230).

---

23 sierpnia **Nr. 83.** rok 1923.

Poz. 645.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 lipca 1923 r.

w przedmiocie niektórych zmian statutu Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego i Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego.

Patrz uwagi do § 3 rozp. Rady Ministrów z 8 czerwca 1922 r. (poz. 519).

---

25 sierpnia **Nr. 84.** rok 1923.

Poz. 646.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 13 sierpnia 1923 r.

o wywłaszczeniu gruntów na rzecz budowy warsztatów parowozowych i odlewni w Końskich.

Pominięto ze względu na przepis art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 18 z 1928 r.).

Poz. 647.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

ustalające starszeństwo i warunki przyjęcia oficera zawodowego, przeniesionego do rezerwy, ponownie na oficera zawodowego.

Na podstawie artykułów 30 i 101 ustawy z dnia 23 marca 1922 roku o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 256) zarządzam co następuje:

§ 1. Ponowne przyjęcie oficera zawodowego, przeniesionego do rezerwy, na oficera zawodowego, może nastąpić:

1) jeśli przeniesienie do rezerwy zostało przeprowadzone:
   a) na własną prośbę,
   b) na skutek utraty zdolności fizycznej, o ile komisja wojskowo-lekarska stwierdzi odzyskanie tej zdolności w stopniu wymaganym do zawodowej służby wojskowej,
2) jeśli czasokres spędzony w rezerwie nie przekracza 5-ciu lat,
3) jeśli dany oficer nie przekroczył:

w stopniu	do	majora włącznie . . .	43 lat
„	„	„ podpułkownika włącznie	45 „
„	„	„ pułkownika włącznie .	49 „
„	„	„ generała brygady włącznie	51 „
„	„	„ generała dyw. i gen. broni	53 „

Pkt. 3 przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 895).

§ 2. Ponowne przyjęcie do wojska jako oficera zawodowego następuje do tego korpusu osobowego, z jakiego został dany oficer przeniesiony do rezerwy, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w ustępie 4 artykułu 8 ustawy z dnia 23 marca 1922 r.

§ 3. Ponowne przyjęcie do wojska jako oficera zawodowego następuje zasadniczo w stopniu, w jakim oficer zawodowy został przeniesiony do rezerwy, przyczem, zatrzymując datę starszeństwa otrzymaną przy przejściu do rezerwy, zostaje umieszczony na liście oficerów zawodowych po oficerach zawodowych tego samego stopnia i starszeństwa.

O ile jednak dany oficer awansował w rezerwie, zostaje przyjęty w nowym stopniu z datą starszeństwa awansu w rezerwie zostaje umieszczony na liście oficerów zawodowych po oficerach zawodowych tego samego stopnia i starszeństwa.

§ 4. Kolejność starszeństwa między sobą powołanych ponownie do zawodowej służby oficerów rezerwy, ustali Minister Spraw Wojskowych.

§ 5. Okresu czasu, spędzonego w rezerwie, nie wlicza się do czasu służby wojskowej.

§ 6. Definitywne przyjęcie na zawodowego oficera następuje zasadniczo po odbyciu okresu próbnego (przeszkolenia), którego czas trwania oraz program ustali Minister Spraw Wojskowych.

O ile przerwa w służbie nie przekracza półtora roku, przysługuje Ministrowi Spraw Wojskowych prawo zwolnienia z odbycia próbnego okresu służby.

§ 7. Prośba o ponowne przyjęcie na zawodowego oficera winna być skierowana przez P. K. U., na której terenie dany oficer zamieszkuje, do M. S. Wojsk. i ma zawierać:

a) zaświadczenie dwóch zawodowych, sztabowych oficerów o posiadaniu przez petenta kwalifikacyj moralnych,
b) własnoręcznie napisane curriculum vitae za czas od chwili przejścia do rezerwy,
c) w wypadku przejścia do rezerwy wskutek utraty zdolności fizycznych, dodatnie orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej.

§ 8. Paragrafy 1 do 7 niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do tych oficerów zawodowych, przeniesionych do rezerwy, którzy obecnie służą czynnie i którzy prosili o ponowne zamianowanie ich zawodowymi oficerami.

Przemianowanie tych oficerów może nastąpić wedle uznania Ministra Spraw Wojskowych, w miarę wolnych miejsc etatowych.

Jako datę starszeństwa otrzymają oni dzień 1-szy lipca 1919 r. z liczbą kolejną przed innymi oficerami rezerwy, którzy z tą samą datą starszeństwa będą przemianowani na oficerów zawodowych, przyczem kolejną liczbę starszeństwa między nimi ustali Minister Spraw Wojskowych.

§ 9. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Poz. 648.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

w sprawie ustalenia starszeństwa oficerów rezerwy przy przemianowaniu na oficerów zawodowych.

Utraciło moc obow. wobec wygaśnięcia terminu, w przeciągu którego oficerowie zaliczeni do rezerwy mogli być przemianowani na oficerów zawodowych; p. art. 121 ustawy z dn. 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz 256).

Poz. 649.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

w sprawie przemianowania urzędników wojskowych na oficerów zawodowych.

Pominięto z uwagi na przepis art. 105 ustawy z dn. 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich (Dz. U. R. P. Nr. 32

poz. 256), który z dniem 1 stycznia 1924 r. zniósł instytucję urzędników wojskowych).

Poz. 650.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 sierpnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 sierpnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 665).

Poz. 651.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kompetencji sądów przemysłowych i kupieckich w województwie poznańskiem i pomorskiem.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 2 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian kwot pieniężnych w ustawach o sądach przemysłowych i kupieckich obowiązujących w województwach: poznańskiem i pomorskiem (Dz. U. R. P. Nr. 5 poz. 41).

Poz. 652.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 sierpnia 1923 r.

o rozszerzeniu granic miasta Płońska.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast, oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 92) zarządza się co następuje:

§ 1. Z gminy wiejskiej Wójty — Zamoście wyłącza się wieś i folwark Aleksandrowo, wieś i folwark Wójty, osadę Ilinko vel Piaski, składającą się z dwóch nieruchomości ogólnego obszaru 15 mórg 207 prętów, oraz osadę „Jaskołowizna". Wymienione miejscowości włącza się do miasta Płońska.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1924 r.

Poz. 653.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 25 lipca 1923 r.

w przedmiocie ochrony czystości powietrza w urzędach, biurach, sklepach, magazynach i wszelkich innych pomieszczeniach publicznych.

Na podstawie p. 8 i 10 art. 2 i art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371) i art. 24 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych i innych, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402) zarządza się co następuje:

§ 1. Pomieszczenie urzędów, biur, sklepów, magazynów i wszelkie inne pomieszczenia publiczne powinny być utrzymywane w czystości.

§ 2. Plucie na podłogę w powyższych pomieszczeniach jest wzbronione.

§ 3. W każdem z tych pomieszczeń powinny być następujące urządzenia:

1) przy wejściu — słomianka, lub inna wycieraczka do obuwia,
2) szatnia, lub przynajmniej wieszak na odzież zwierzchnią pracowników, a w razie znacznego ruchu interesantów, podobne urządzenia i dla nich,
3) spluwaczka z płynem odkażającym w miejscu widocznem i przystępnem, a nad nią na ścianie pouczenia podług załączonego wzoru,
4) umywalnia z wodą o ile możności bieżącą, mydło, ręczniki,
5) w biurach urządzenia, zabezpieczające papiery, książki i inne przedmioty od kurzu i pyłu (szafy, kartoteki i t. p.).

§ 4. Zarządca danego pomieszczenia, lub wyznaczona przez niego w tym celu osoba, obowiązana jest czuwać, aby:

1) każde pomieszczenie było codzień należycie zamiecione i sprzątnięte, a odkurzone i przewietrzane przed zaczęciem i po skończeniu zajęć w taki sposób, aby nie rozpylać kurzu,
2) podłogi, ściany, okna, drzwi były czyste i szczelne,
3) odzież i obuwie nie były czyszczone w pomieszczeniach, przeznaczonych do pracy,
4) spluwaczki napełniane co rano płynem odkażającym po wylaniu ich zawartości,
5) wszelkie wydaliny i przedmioty zanieczyszczone, gnijące i w stanie rozkładu były niezwłocznie usuwane,
6) nie palono tytoniu w pomieszczeniach, przeznaczonych dla niepalących, i
7) dbano o utrzymanie pieców i lamp w takim stanie, aby nie wydzielały kopciu i gazów szkodliwych.

§ 5. Winni przekroczenia przepisów rozporządzenia niniejszego podlegają karze w drodze administracyjnej na podstawie art. 25 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych i innych chorób występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402), o ile czyn karygodny nie podlega karze surowszej w myśl istniejących ustaw.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dwa miesiące po jego ogłoszeniu i obowiązuje na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego.

Załącznik do rozp. Min. Zdr. Publ. z dn. 25 lipca 1923 r. poz. 653

Wzór napisu ściennego ponad spluwaczką.

(Wymiary 30 × 30 ctm.).

PLUĆ TYLKO DO SPLUWACZKI.

Plwocina jest rozsadnikiem
GRUŹLICY (SUCHOT)

WINNY PLUCIA NA PODŁOGĘ

podlega karze administracyjnej z art. 25 ustawy z dnia 25/VII — 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402), mianowicie grzywny do 1000 złp. lub aresztu do 3 miesięcy.

Poz. 654.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 26 lipca 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia mocy prawnej patentów na wynalazki oraz świadectw ochronnych na wzory rysunkowe, modele i znaki towarowe, udzielonych na zasadzie poprzednio obowiązujących ustaw.

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 655.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 31 lipca 1923 r.

w przedmiocie zmian w rozmieszczeniu Ewidencji katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej we Lwowie.

Uwzględniono w uwadze do poz. 603.

Poz. 656.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 10 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminu dla przedsiębiorstw ekspedycyjnych do załatwiania w urzędach celnych zleceń przyjętych od stron.

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 657.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH

z dnia 8 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie podpisania w Poznaniu dnia 18 lipca 1923 r. przez pełnomocników Rządów Rzeczypospolitej Polskiej i Rzeszy Niemieckiej protokółu, dotyczącego art. 1 polsko-niemieckiego układu z dnia 29 kwietnia 1922 r. w sprawie ułatwień ruchu granicznego.

Tekst obwieszczenia pominięto.

Poz. 658.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 10 sierpnia 1923 r.

w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Najwyższej Izby Kontroli w przedmiocie zmiany rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 6 kwietnia 1922 r. w przedmiocie uiszczania opłat sądowych w znaczkach sądowych.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 2 maja 1924 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Najwyższej Izby Kontroli w przedmiocie uiszczania opłat sądowych w znaczkach sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 448).

Poz. 659.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie umieszczania inwalidów wojennych niezdolnych do samodzielnego zarobkowania i pozbawionych opieki w zakładach opiekuńczych.

Na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po po-

ległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 195) w wykonaniu art. 48 tejże ustawy w brzmieniu ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 608) zarządza się co następuje:

§ 1. Inwalidzi wojenni ciężko poszkodowani z utratą 75—100% zdolności zarobkowej, niezdolni do samodzielnego zarobkowania, przedewszystkiem zaś tacy, których określa § 33 rozporządzenia o zaopatrzeniu inwalidów wojennych z dnia 10 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132) mogą być na stałe umieszczeni w odpowiednich zakładach, wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia, o ile są pozbawieni opieki.

Inwalidzi wojenni ciężko poszkodowani z utratą 45 — 74% zdolności zarobkowej, o ile są niezdolni do samodzielnego zarobkowania z powodów natury psychicznej lub na skutek funkcjonalnego zaburzenia na tle nerwowem, powstałego w związku przyczynowym ze służbą wojskową, jeżeli równocześnie są pozbawieni opieki osób drugich, mogą być czasowo umieszczeni w tychże zakładach wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia lecz tylko na okres wyżej wymienionej niezdolności do zarobkowania.

§ 2. Inwalidzi wojenni umysłowo chorzy i pozbawieni opieki mogą być umieszczeni wbrew woli w odpowiednich zakładach wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia po urzędowem stwierdzeniu choroby umysłowej, o ile choroba nie wymaga leczenia, a dotknięty nią nie jest niebezpiecznym dla otoczenia.

§ 3. Za pozbawionego opieki uważa się inwalidę ciężko poszkodowanego, jeżeli zachodzi jeden z następujących wypadków:

1) nie posiada żadnej rodziny;
2) członkowie jego rodziny nie są w możności poświęcić się jego pielęgnacji;
3) kalectwo (choroba) jego budzi odrazę osób, stanowiących jego otoczenie.

Okoliczności wymienione pod 1 i 2 winny być stwierdzone przez władzę administracyjną, wymienione zaś pod 3), przez lekarza powiatowego.

§ 4. Przez odpowiednie zakłady, wzmiankowane w § 1 niniejszego rozporządzenia rozumie się domy inwalidów wojennych, organizowane i utrzymywane przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

W razie braku miejsc w domach inwalidów inwalidzi mogą być umieszczeni w odpowiednich zakładach samorządowych i społecznych na koszt Skarbu Państwa na zasadzie umowy zawartej z temi zakładami przez organa Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

§ 5. Nadzór i kontrolę nad zakładami, wymienionemi w § 4 niniejszego rozporządzenia sprawują urzędy wojewódzkie, które na zasa-

dzie instrukcji i regulaminu wydanych przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej:

a) decydują o przyjęciu inwalidów wojennych do zakładów, znajdujących się na ich terenie względnie o zwolnieniu ich z tych zakładów,
b) prowadzą ewidencję zakładów i schronisk dla inwalidów wojennych na terenie swego województwa oraz ewidencję inwalidów wojennych, znajdujących się w tych zakładach na podstawie aktów ewidencyjnych, przedkładanych przez zakłady,
c) przedkładają Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej sprawozdania o wykonywaniu opieki nad inwalidami wojennymi w zakładach i schroniskach oraz odnośne preliminarze budżetowe na podstawie sprawozdań i preliminarzy, przedstawianych przez zakłady i schroniska,
d) asygnują wymienionym zakładom sumy potrzebne na ich utrzymanie i zwracają poniesione wydatki zakładom samorządowym i społecznym, w których umieszczeni są inwalidzi wojenni,
e) podają do wiadomości powiatowej komendy uzupełnień datę przyjęcia inwalidy do zakładu lub zwolnienia z zakładu w celu umożliwienia odpowiednich zmian w ewidencji inwalidów wojennych oraz do wiadomości izby skarbowej, w celu unormowania wypłaty renty inwalidów i ustalenia wysokości renty ich rodzin.

§ 6. Inwalidzi wojenni, którzy korzystają z opieki w zakładach wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia, otrzymują bezpłatnie: całkowite utrzymanie, odzież, w razie potrzeby całkowite leczenie.

Inwalidzi wojenni, umieszczeni na stałe, otrzymują odzież na własność, zaś inwalidzi wojenni, umieszczeni w zakładach czasowo, korzystają z odzieży inwentarzowej zakładów, a otrzymują tę odzież na własność, jeżeli przebywali w zakładzie przynajmniej 1 rok.

Rentą umysłowo chorego inwalidy może dysponować na rzecz chorego za zgodą opiekuna prawnego inwalidy — zarządzający zakładem.

§ 7. Inwalidzi wojenni korzystający z zakładów wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia zobowiązani są pod rygorem wydalenia do przestrzegania regulaminu wewnętrznego tychże zakładów.

O ile inwalidzi wojenni, umieszczeni w domach inwalidów wojennych, mają możność wykonywania pracy zawodowej, lub wyrażają chęć szkolenia się w zawodzie, mogą pracować w warsztatach, istniejących przy tych zakładach za zgodą lekarza zakładowego, w zakresie przez niego wskazanym.

§ 8. Zwolnienie z zakładów wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia może nastąpić za zgodą urzędów wojewódzkich na życzenie własne pensjonarjuszy względnie ich opiekunów prawnych. Samowolne opuszczenie zakładu przez inwalidę powoduje utratę nazawsze przez tego inwalidę prawa do umieszczenia w zakładach inwalidzkich.

§ 9. Inwalidzi wojenni ubiegający się o umieszczenie na stałe lub na pewien okres czasu w zakładach wymienionych w § 4 niniejszego roz-

porządzenia, oraz osoby zainteresowane, proszące o przymusowe umieszczenie inwalidy w tychże zakładach, wnoszą podanie do urzędu wojewódzkiego przez władzę administracyjną I instancji, na której terenie inwalida stale mieszka (w Warszawie do Komisarjatu Rządu). Podanie o zwolnienie z zakładów wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia wnosi się w sposób wyżej wymieniony za pośrednictwem zarządów zakładów.

§ 10. Podania o umieszczenie inwalidów wojennych w zakładach wymienionych w § 4 niniejszego rozporządzenia powinny zawierać szczegółowe uzasadnienie konieczności opieki zamkniętej oraz:

1) odpis dokumentów inwalidzkich, będących w posiadaniu petentów,
2) urzędowe stwierdzenie, że inwalida wojenny jest niezdolny do samodzielnego zarobkowania i pozbawiony opieki, a w razie jeśli jest umysłowo chory, nadto, że choroba nie wymaga leczenia i dotknięty nią nie jest niebezpieczny dla otoczenia.

Podanie o zwolnienie z zakładu inwalidy umieszczonego tam wbrew jego woli powinno zawierać dowód, że inwalida wojenny po opuszczeniu zakładu będzie miał dostateczną opiekę.

O ileby załączniki wymienione pod 1) okazały się niewystarczające, może urząd wojewódzki zażądać od właściwej powiatowej komendy uzupełnień wyciągu z orzeczenia komisji rewizyjnej oraz ewentualnej fachowej opinji lekarza powiatowej komendy uzupełnień.

§ 11. Diety i koszty podróży, odbytej na wezwanie władzy w związku z niniejszem rozporządzeniem, pokrywa się w myśl §§ 110 — 123 rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20 poz. 132).

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Na mocy rozporządzenia II Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych z dn. 5 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 70) rozciągnięto niniejsze rozporządzenie na część górnośląską województwa śląskiego.

Poz. 660.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

w sprawie dostarczania ociemniałym inwalidom wojennym narzędzi, środków pomocniczych i psów-przewodników.

Na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 195) w wykonaniu art. 40 i 41 tejże ustawy zarządza się co następuje:

§ 1. Inwalidzi wojenni ociemniali, którzy w ciągu odpowiedniego czasu poddawali się reedukacji zawodowej w jednym ze specjalnych zakładów inwalidzkich Rzeczypospolitej Polskiej lub byłych państw zaborczych i po przebyciu odnośnych kursów, wykażą dostateczne wiadomości i wprawę niezbędną do samodzielnego wykonywania zawodu, mogą otrzymać na koszt Skarbu Państwa jednorazowo komplet narzędzi, potrzebnych do urządzenia własnego warsztatu.

O ile inwalidzi ociemniali, pochodzący z armji zaborczej, poddawali się reedukacji w zakładach reedukacyjnych państwa zaborczego, dowód zaś szkolenia zagubili, a uzyskanie wtórnika świadectwa jest bardzo trudne lub niemożliwe, winni, w razie ubiegania się o wspomniany komplet narzędzi, poddać się egzaminowi w jednym z zakładów reedukacyjnych, utrzymywanych przez Państwo, w celu stwierdzenia wyszkolenia zawodowego i uzdolnienia do samodzielnego wykonywania zawodu.

Inwalidzi ociemniali, którzy przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia otrzymali narzędzia pracy zawodowej, środki pomocnicze i t. p. od urzędów państwowych, instytucji lub stowarzyszeń filantropijnych Rzeczypospolitej Polskiej lub b. państw zaborczych, nie mogą domagać się ponownego bezpłatnego przydziału takich samych narzędzi i środków pomocniczych.

§ 2. Inwalidzi wojenni ociemniali, po przebyciu kursu wyszkolenia, mają prawo do otrzymania 9-wierszowej, względnie, w wypadkach zasługujących na uwzględnienie, 21-wierszowej tablicy do pisania pismem wypukłem ciemnych.

Inwalidom ociemniałym, którzy wykonują zawód intelektualny, wymagający częstego korzystania z pisma ciemnych (stenotopiści, korespondenci i t. p.) przysługuje prawo do otrzymania maszyny do pisania pismem wypukłem, w wypadkach wyjątkowych z dyktafonem lub parlografem.

Inwalidzi wojenni ociemniali, poświęcający się zawodom intelektualnym i posiadający niezbędne ku temu wykształcenie ogólne i kwalifikacje, mają prawo do otrzymania zwyczajnej maszyny do pisania, niezbędnej do wykonywania ich zawodu.

Naprawa maszyn do pisania pismem wypukłem i zwykłem, otrzymanych na koszt Skarbu Państwa, względnie otrzymanych przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie, od urzędów państwowych, instytucji lub stowarzyszeń filantropijnych Rzeczypospolitej Polskiej lub państw zaborczych, będzie uskuteczniana w odpowiednich zakładach na koszt Skarbu Państwa pod warunkiem, że uszkodzenie tych maszyn nie zostało spowodowane przez złą wolę lub niedbalstwo inwalidy wojennego. Zwrot kosztów naprawy następuje na podstawie uzyskanego zezwolenia urzędu wojewódzkiego. Suma kosztów jednak nie może przekraczać cen ogólnie przyjętych.

§ 3. Inwalidzi wojenni tak ociemniali, że nie mogą chodzić bez pomocy obcej, mają prawo do otrzymania psa-przewodnika, zaopatrzonego w obrożę, linewkę do prowadzenia i kaganiec.

Na pokrycie kosztów utrzymania psa-przewodnika otrzymują inwalidzi wojenni ociemniali dodatek, równający się kosztom żywienia psów policyjnych, ustalonym przepisami wydanemi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Dodatek ten jest wypłacany od dnia przydziału psa. O stracie psa (skutkiem śmierci, ucieczki, kradzieży i t. d.) inwalida wo-

jenny obowiązany jest zawiadomić izbę skarbową, wypłacającą mu rentę, w celu spowodowania zamknięcia wypłaty dodatków na żywienie psa-przewodnika.

Inwalidzi wojenni ociemniali, którzy pozostali bez psa-przewodnika (wskutek jego śmierci, ucieczki, kradzieży i t. p.) mogą ubiegać się o udzielenie im innego psa-przewodnika tylko w wypadku, gdy śmierć, ucieczka, kradzież i t. p. psa nie była skutkiem winy lub niedbalstwa inwalidy wojennego ociemniałego czy też jego najbliższej rodziny. Jeżeli pies-przewodnik skutkiem starości lub choroby stał się niezdolny do pełnienia właściwej usługi, inwalida wojenny może prosić o udzielenie mu innego.

O ile inwalidzi wojenni ociemniali, posiadający prawo do otrzymania psa-przewodnika rezygnują z uzasadnionych powodów z przydziału psa, przyznaje im się równoważnik w wysokości dodatku na pokrycie kosztów utrzymania psa-przewodnika.

§ 4. Uzasadniona potrzeba dostarczenia psa-przewodnika, przewidziana w art. 40 ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) nie istnieje, jeżeli inwalida:

1) z powodu choroby lub utraty nóg nie może chodzić,
2) znajduje się w domu inwalidów,
3) ma dochód tak znaczny, że renta zostaje mu całkowicie zawieszona w myśl art. 26 p. f. ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

§ 5. Skarb Państwa może sobie zastrzec prawo własności dostarczonych inwalidzie wojennemu ociemniałemu narzędzi, materjałów pomocniczych, psa-przewodnika i t. p. oraz prawo kontroli nad używaniem ich przez inwalidów ociemniałych. Jednakże i w tym wypadku, gdy takie zastrzeżenie nie zostało uczynione, otrzymane od Państwa przedmioty nie mogą być pod rygorem zwrotu Skarbowi Państwa ich wartości bez zgody urzędu wojewódzkiego sprzedawane, obciążane pożyczką i t. p.

§ 6. Podanie o udzielenie narzędzi pracy, materjałów pomocniczych, psa-przewodnika, naprawę maszyn do pisania, parlografu, dyktafonu i t. p. inwalidzi wojenni ociemniali wnoszą względnie zgłaszają protokólarnie do urzędu wojewódzkiego przez urząd administracyjny I instancji, na którego terenie stale mieszkają, a w Warszawie do Komisarjatu Rządu.

Do podania należy dołączyć:

a) odpis dokumentów inwalidzkich, będących w posiadaniu petentów;
b) świadectwo zakładu reedukacyjnego o ukończeniu reedukacji lub szkolenia, lub też o poddaniu się egzaminowi, stwierdzającemu wyniki reedukacji w jednym z zakładów b. państw zaborczych oraz orzeczenie tegoż zakładu o zdolnościach inwalidy wojennego do samodzielnego wykonania zawodu;
c) dowody niezbędności udzielenia inwalidzie wojennemu ociemniałemu narzędzi, materjałów pomocniczych, psa-przewodnika i t. p. ze względu na obrany przez niego zawód lub zajęcie, jak np. odbycia lub odbywania studjów umysłowych, dowód zajmowania posady w urzędzie państwowym lub samorządowym, w zakładzie prywatnym i t. p.;
d) szczegółowy opis życia i plan pracy w przyszłości;

e) opis, a ewentualnie i kosztorys przedmiotów, o których udzielenie inwalida wojenny wnosi podanie, względnie opis uszkodzenia przyrządu, o którego naprawę prosi;
f) oświadczenie, że petent nie otrzymał dotychczas od urzędów państwowych lub instytucji filantropijnych przedmiotów, o których udzielenie wnosi podanie.

§ 7. Urzędy wojewódzkie decydują w sprawie świadczenia, określonego w niniejszem rozporządzeniu, biorąc pod uwagę zawód, stosunki materjalne i rodzinne petenta, oraz wyznaczają źródło zakupu objektów i sposób oraz termin dostarczenia ich.

W razie odmowy przysługuje ubiegającym się odwołanie do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w przeciągu dni 14 od dnia otrzymania odmownego postanowienia urzędu wojewódzkiego.

§ 8. W razie potrzeby mogą inwalidzi wojenni udać się do wyznaczonego przez urząd wojewódzki zakładu reedukacyjnego, lub zakładu wykonującego naprawę maszyny do pisania na koszt Skarbu Państwa, w celu osobistego odbioru przyznanych im przedmiotów lub otrzymania wskazówek co do używania narzędzi względnie co do sposobu uskuteczniania łatwiejszej naprawy. Diety i zwrot kosztów podróży przysługują inwalidzie tylko w tym wypadku, gdy podróż odbył na wezwanie władzy.

W razie przydzielenia psa-przewodnika inwalidzi wojenni obowiązani są udać się w terminie, oznaczonym przez urząd wojewódzki, na koszt Skarbu Państwa z miejsca swego pobytu do miejsca odbioru psa i w ciągu niezbędnego na to czasu, niedłuższego niż 3 tygodnie, poddać się szkoleniu w obchodzeniu się z psem-przewodnikiem.

Inwalidzi wojenni ociemniali obowiązani są dbać o psa-przewodnika i co roku poddawać go oględzinom weterynarza urzędowego.

W razie konieczności udzielenia psu natychmiastowej pomocy weterynaryjnej winien inwalida wojenny zwrócić się do weterynarza, w celu poddania psa-przewodnika leczeniu, o czem winien zawiadomić urząd wojewódzki.

Koszty oględzin, oraz leczenia psów — przewodników ponosi Skarb Państwa, pokrywane one będą na podstawie rachunków weterynarza, przedstawionych przez inwalidę właściwemu urzędowi wojewódzkiemu.

§ 9. Wyznaczony przez urząd wojewódzki zakład wydaje inwalidzie wojennemu przyznane mu przedmioty nie inaczej, jak za pokwitowaniem i po złożeniu przez niego zobowiązania zgodnie z § 5 niniejszego rozporządzenia oraz notuje odbiór doręczonych przedmiotów w jego książeczce inwalidzkiej.

§ 10. Diety i koszty podróży, odbytej na wezwanie władzy w związku z niniejszem rozporządzeniem pokrywa się w myśl §§ 110 — 123 rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132).

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. uwagę końcową do poz. poprzedniej.

Poz. 661.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie kapitalizacji rent inwalidów wojennych.

Uchylone na mocy § 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych z dnia 13 lipca 1927 r. w sprawie kapitalizacji rent inwalidów wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 596).

Poz. 662.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

w sprawie umieszczania w zakładach wychowawczych sierot po inwalidach wojennych i po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Na podstawie art. 58 ustawy z dn. 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) w wykonaniu art. 19 tejże ustawy zarządza się co następuje:

§ 1. Osoby, które mają prawo do renty zupełnych sierot mogą być utrzymywane i kształcone na koszt Skarbu Państwa, jeżeli są pozbawione opieki i dostatecznych środków utrzymania.

Za osoby te uważa się w szczególności:

1) zupełne sieroty, pozostałe po inwalidach wojennych, po poległych i tych zmarłych, których śmierć znajduje się w związku ze służbą wojskową;
2) półsieroty, których pozostały przy życiu rodzic jest inwalidą wojennym i przebywa w zakładzie leczniczym, szkolnym lub opiekuńczym w myśl art. 33, 47 i 48 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.;
3) dzieci, których rodzice żyją wprawdzie, lecz są inwalidami wojennymi i przebywają równocześnie w zakładach wymienionych powyżej pod 2).

§ 2. Dzieci, wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia, uważa się za pozbawione dostatecznych środków utrzymania stale lub czasowo, o ile zachodzi jedna z następujących okoliczności:

1) nie mają majątku osobistego,
2) osoby, zobowiązane do ich utrzymania, w zastępstwie zmarłych lub nieobecnych rodziców, są ubogie,
3) posiadają wprawdzie majątek osobisty, lecz ten na razie nie daje żadnych dochodów, lub nie może być w danym okresie czasu bez straty przedmiotem sprzedaży lub wymiany,
4) osoby, obowiązane do ich utrzymywania w zastępstwie zmarłych lub nieobecnych rodziców — odmawiają wykonania tego obowiązku, a wywarcie przymusu prawnego pociąga zgubne skutki dla życia lub zdrowia wychowanka.

Stan majątkowy dzieci, uznanych za pozbawionych środków utrzymania czasowo, powinien być rozpatrywany z końcem każdego roku szkolnego.

§ 3. O umieszczeniu dzieci w myśl § 1 niniejszego rozporządzenia w zakładach opiekuńczych orzeka komisja kwalifikacyjna dla spraw sierot wojennych przy władzy administracyjnej I instancji (§§ 12, 13 nin. rozp.) na wniosek jednej z następujących osób fizycznych lub prawnych:

1) opieki tymczasowej, wyznaczonej przez urząd gminny,
2) sądu lub władzy administracyjnej,
3) pozostałego przy życiu rodzica, zmuszonego osamotnić dzieci wskutek umieszczenia w zakładzie szkolnym, leczniczym lub opiekuńczym w myśl art. 33, 47 i 48 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.,
4) osób zobowiązanych do utrzymywania dzieci w zastępstwie zmarłych lub nieobecnych rodziców, o ile te są ubogie, chore lub niedołężne,
5) osób uprawnionych do opiekowania się dziećmi w zastępstwie zmarłych lub nieobecnych rodziców, o ile zobowiążą się nie brać dziecka z zakładu bez zgody zarządu tegoż,
6) każdego, kto zgłosi, że dziecko uprawnione do opieki w myśl niniejszego rozporządzenia jest pozbawione opieki, o ile zarządzone przez władzę administracyjną dochodzenia stwierdzą stan powyższy.

§ 4. Dzieci wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia umieszcza się w zakładach opiekuńczych — publicznych lub prywatnych, na zasadzie umowy zawartej z temi zakładami przez władze administracyjne I instancji, względnie, za ich zgodą przez organa wykonawcze związków komunalnych powiatowych lub miast wydzielonych z powiatów.

Władze administracyjne I instancji mają obowiązek wykonywania bezpośrednio lub za pośrednictwem upoważnionych lub powołanych instytucji społecznych kontroli nad wykonywaniem zobowiązań zakładu w stosunku do umieszczonych dzieci i zabezpieczenia ich praw cywilnych, oraz mają prawo rozwiązania umowy i odebrania dzieci z zakładu, wreszcie prawo żądania kwartalnych sprawozdań o fizycznym i moralnym stanie umieszczonych wychowanków jako też, jeżeli ci są w wieku szkolnym, o postępie ich w naukach, nadto czuwają, by osoby, umieszczone w zakładach w myśl niniejszego rozporządzenia, z chwilą opuszczenia zakładu przy ukończeniu nauki, miały zapewnioną pracę zarobkową lub ewentualnie stypendjum na dalsze studja.

§ 5. Dzieci, umieszczone w odpowiednich zakładach w myśl niniejszego rozporządzenia — otrzymują bezpłatnie: całkowite utrzymanie, wychowanie, odzież, opiekę lekarską i środki naukowe — za równoczesnem zawieszeniem renty.

§ 6. Kształcenie bezpłatne dzieci, wymienionych w poprzednich paragrafach, obejmuje naukę w szkołach: a) powszechnych, b) zawodowych, c) średnich, ogólnokształcących lub seminarjach nauczycielskich.

Do szkół wymienionych pod a) uczęszczają obowiązkowo wszystkie dzieci, mające wiek stosowny w myśl dekretu o obowiązku szkolnym z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 147). Korzystanie bezpłatne ze szkół wymienionych pod b) i c) może być stosowane tylko wyjątkowo, mianowicie w wypadkach, gdy dzieci szczególnie na to zasługują ze względu na swe uzdolnienie.

§ 7. Dzieci, umieszczone w zakładach w myśl niniejszego rozporządzenia, mogą być z nich odebrane przez osoby, na których wniosek zostały umieszczone, o ile osoby te dają rękojmię, że dzieci będą miały zapewnione utrzymanie i wykształcenie, przyczem odebranie to może nastąpić tylko za zezwoleniem władzy administracyjnej I instancji na podstawie orzeczenia komisji kwalifikacyjnych dla spraw sierot wojennych, wydanego po porozumieniu się z zarządem odnośnego zakładu.

Władze administracyjne I instancji powinny podawać datę odebrania dzieci z zakładu do wiadomości urzędów wojewódzkich w celu wstrzymania asygnat na utrzymanie i kształcenie tych dzieci.

Zwolnienie z zakładów dzieci wzmiankowanych w § 1 p. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia względnie zawieszenie wypłat uskutecznionych przez urzędy wojewódzkie na ich utrzymanie i kształcenie w myśl § 9 niniejszego rozporządzenia następuje wskutek wygaśnięcia warunków uprawniających dzieci do korzystania ze świadczeń w myśl niniejszego rozporządzenia a mianowicie, jeżeli dzieci te utraciły prawo do renty zupełnych sierot. Ze względu na to izby skarbowe są zobowiązane zawiadamiać władze administacyjne I instancji o każdym wypadku, w którym zostanie wstrzymane 30%-owe zaopatrzenie dziecka, korzystającego z uprawnienia w myśl niniejszego rozporządzenia.

§ 8. Dzieci, wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia umieszczone w odpowiednich zakładach wychowawczych i szkolnych, pozostają w ewidencji władz administracyjnych I instancji, urzędów wojewódzkich oraz izb skarbowych.

Sprawozdania z czynności, przewidzianych niniejszem rozporządzeniem powinny być przedkładane Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej przez urzędy wojewódzkie w sposób i w terminach, które zostaną ustalone w odnośnych instrukcjach Ministerstwa.

§ 9. Koszty utrzymania i kształcenia osób, wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia pokrywa się sumami, asygnowanemi przez urzędy wojewódzkie z budżetu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej władzom administracyjnym I instancji, na zasadzie instrukcji wydanej przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej i Ministerstwo Skarbu.

§ 10. Podanie, względnie prośbę protokólarną o przyznanie świadczeń w myśl § 1 niniejszego rozporządzenia wnosi się do władzy administracyjnej I instancji, a w Warszawie do Komisarjatu Rządu.

§ 11. Podanie względnie prośba protokólarna o przyznanie świadczeń w myśl niniejszego rozporządzenia powinna zawierać szczegółowe uzasadnienie konieczności umieszczenia osób, uprawnionych w myśl art. 19 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. w odpowiednich zakładach.

Do podania należy dołączyć:

1) dowód tożsamości dziecka;
2) metrykę chrztu (urodzenia), lub w braku tejże odpowiedni dokument zastępczy;
3) świadectwo o stanie majątkowym dziecka;
4) zawiadomienie (odpis) izby skarbowej o przyznaniu 30%-owego zaopatrzenia w myśl art. 17 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. lub w myśl tegoż artykułu przy stosowaniu artykułów 11, 13 i 14 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.

O ile dzieciom, co do których został postawiony wniosek o umieszczenie w zakładzie opiekuńczym w myśl niniejszego rozporządzenia nie przyznano jeszcze 30% zaopatrzenia, władze administracyjne winny czuwać, by postępowanie w myśl rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132) było przeprowadzone możliwie prędko.

§ 12. Władze administracyjne I instancji rozpatrują podanie o przyznanie świadczeń w myśl niniejszego rozporządzenia, w razie potrzeby uzupełniają załączniki niezbędnemi dokumentami i przedstawiają całą sprawę do decyzji komisji kwalifikacyjnej dla spraw sierot wojennych, poczem wykonywują decyzję tejże komisji.

Zarazem władze te zawiadamiają izby skarbowe o dniu przyjęcia dzieci do zakładów w celu spowodowania zawieszenia renty.

W razie odmownego załatwienia w I instancji wniosku o umieszczenie w zakładzie przysługuje wnioskodawcom odwołanie się do władzy administracyjnej II instancji w przeciągu dni 14 od otrzymania odnośnego postanowienia instancji I-szej.

§ 13. Komisje kwalifikacyjne dla spraw sierot wojennych — określają na zasadzie dokumentów, dostarczonych przez władze administracyjne I instancji — rodzaj i zakres świadczenia w ramach niniejszego rozporządzenia, a w szczególności wyznaczają odpowiednie zakłady wychowawcze i szkolne oraz orzekają o wnioskach w sprawie oddania dzieci z zakładów osobom, na których wniosek dzieci te zostały umieszczone.

§ 14. Komisję kwalifikacyjną dla spraw sierot wojennych powołuje naczelnik urzędu administracyjnego I instancji.

W skład komisji wchodzi:

1) naczelnik urzędu administracyjnego I instancji, lub wyznaczony przez niego zastępca, jako przewodniczący,
2) lekarz powiatowy,
3) inspektor szkolny,

4) osoba znana z działalności na polu opieki społecznej, zaproszona przez przewodniczącego,
5) przedstawiciel powiatowego związku komunalnego lub miasta wydzielonego z powiatu,
6) przedstawiciel miejscowego koła inwalidów wojennych.

Protokólanta komisji wyznacza przewodniczący z pośród personelu kancelaryjnego. Decyzje komisji zapadają większością głosów, jednak władza administracyjna I instancji ma prawo zawiesić wykonanie orzeczenia komisji do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez II instancję.

§ 15. Instrukcje szczegółowe w sprawach wynikłych z niniejszego rozporządzenia wyda Minister Pracy i Opieki Społecznej lub Minister Skarbu według kompetencji.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. uwagę końcową do poz. 659.

Poz. 663.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

o zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązujących na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei z dnia 16 grudnia 1925 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie taryfy osobowej i bagażowej polskich kolei normalnotorowych — Dz. U. R. P. Nr. 128 poz. 913).

29 sierpnia Nr. 85. rok 1923.

Poz. 664.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany taksy dla komorników sądowych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 28 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1136).

Poz. 665.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 818).

Poz. 666.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 17 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 26 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 781).

Poz. 667.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 20 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 10 września 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 760).

30 sierpnia Nr. 86. rok 1923.

Poz. 668.

KONWENCJA MIĘDZYNARODOWA

dotycząca ruchu samochodowego.

zatwierdzona ustawą z dn. 26-go września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 762).

Tekst konwencji pominięto.

Poz. 669.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 7 lipca 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Międzynarodowej Konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, podpisanej w Paryżu dnia 11 października 1909 r.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 670.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kosztów postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 marca 1924 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do kosztów postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym — Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 227).

Poz. 671.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet przy podróżach służbowych na obszar w. m. Gdańska.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 września 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 739)

Poz. 672.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 sierpnia 1923 r.

o zmianie taryfy stacyjnej na wywóz produktów naftowych do punktów granicznych i do Gdańska.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 673.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na normalnotorowej kolei dojazdowej Warszawa Gdańska — Młociny.

Pominięto (p. uwagę do poz. 672).

Poz. 674.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego wąskotorowych łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 15 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 731).

Poz. 675.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 25 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 15 września 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz 735).

31 sierpnia Nr. 87. rok 1923.

Poz. 676.

USTAWA

z dnia 6 lipca 1923 r.

o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju.

Art. 1. Upoważnia się Rząd do pobrania jednorazowej daniny lasowej na cele odbudowy kraju.

Przedmioty majątkowe, obciążone daniną lasową, są wolne od mającego być uchwalonym ogólnego podatku majątkowego.

Art. 2. Daninie lasowej podlegają osoby fizyczne i prawne, będące właścicielami lasów, których obszar przenosi 50 ha, oraz właściciele masy drzewnej, pozostającej w lesie, względnie drzewostanów leśnych, nie zakupionych dla celów własnej odbudowy.

Art. 3. Wysokość daniny ustanawia się na 30% masy drzewa użytkowego z 10-letnich etatów rębnych, wolnych od służebności, a z 5-letnich etatów rębnych, obciążonych służebnościami lasów prywatnych.

Art. 4. Ilość oddanego drzewa na cele odbudowy na podstawie postanowień ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 20, poz. 229) do wysokości 30% dziesięcioletnich, względnie pięcioletnich, etatów w myśl rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 2 września 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 586) winna być zaliczona na poczet daniny, określonej niniejszą ustawą, z potrąceniem ceny, zapłaconej za oddane drzewo po 1 stycznia 1922 r.

Art. 5. Rządowi przysługuje prawo pobrać daninę lasową w naturze lub ekwiwalent w gotówce.

Właściciele lasów lub drzewostanów, którzy nałożonego na mocy ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 20, poz. 229) kontyngentu drzewnego nie oddali, a w międzyczasie zdążyli masę drzewną sprzedać, obowiązani są uiścić nałożony, a nie oddany kontyngent w gotówce według cen, obowiązujących w chwili uiszczenia daniny.

Art. 6. Wysokość daniny lasowej wymierzają władze administracyjne I instancji w porozumieniu z fachowemi organami Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* oraz Ministerstwa Robót Publicznych.

Art. 7. Zamianę daniny lasowej na ekwiwalent w gotówce uskuteczniają organy Ministerstwa Robót Publicznych, przyczem mają obowiązywać ceny, ustanawiane przez wojewódzkie komisje, powołane do życia rozporządzeniem z dnia 2 stycznia 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 83).

Art. 8. O ile właściciel drzewa nie godzi się na cenę, ustanowioną przez przewidziane w art. 7 niniejszej ustawy komisje, Rząd ma prawo masę drzewną, przypadającą z daniny, sprzedać w publicznym przetargu.

Art. 9. Daninę lasową, zamienioną na ekwiwalent pieniężny, ściągają organy Ministerstwa Skarbu i zapisują w osobnych zestawieniach na cele odbudowy kraju.

Koszty, związane z wymiarem i poborem daniny, będą pokryte z wpływów tejże daniny.

Art. 10. Właściciele drzewa, niezadowoleni z wysokości wymierzonej daniny w naturze, mogą wnieść odwołanie do II instancji w ciągu 14 dni po doręczeniu im wymiaru. Odwołanie to jednak nie wstrzymuje wykonalności daniny. O ile na skutek odwołania zostanie danina zmniejszona, Rząd winien płacić ceny targowe za ilości drzewa, pobrane ponad nałożoną daninę, według cen w dniu płacenia.

Art. 11. Pobrana przez Rząd danina lasowa ma być zużyta na cele odbudowy kraju w myśl istniejących ustaw sejmowych o odbudowie kraju.

Art. 12. W razie uchylania się właścicieli drzewa od wykonania daniny lasowej w myśl przepisów niniejszej ustawy ma starostwo poczynić stosowne zarządzenia, nie wyłączając objęcia lasów pod zarząd państwowy.

Art. 13. Płatnicy, winni niewykonania obowiązków, ciążących na nich w myśl przepisów niniejszej ustawy, oraz osoby, winne użycia drzewa, przeznaczonego na cele, wymienione w art. 11 niniejszej ustawy, niezgodnie z przeznaczeniem, ulegną grzywnie w wysokości od 2—10-krotnej wartości niewydanego drzewa, względnie niewłaściwie użytego drzewa lub niezapłaconej kwoty daniny, wymierzonej w gotówce, którą w razie niemożności ściągnięcia zastąpi areszt do 6 tygodni.

Do orzeczenia powołane są władze administracyjne.

P. art. 1 ustęp 2 w związku z art. 61 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365).

Art. 14 utracił moc obowiązującą (p. art. 34, 37, 42 i 69 rozporządzenia powołanego w uwadze do art. 13).

Art. 15. Wykonanie powyższej ustawy poruczа się Ministrowi Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Rolnictwa *i Dóbr Państwowych*, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 16. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa" (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337).

Poz. 677.

U S T A W A

z dnia 8 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania.

Art. 1. Zarządy gmin mogą za zezwoleniem właściwego kuratora zajmować na czas nie dłuższy niż 2 lata na cele powszechnego nauczania lokale wszelkich istniejących na terytorjum gminy szkół społecznych i prywatnych w godzinach popołudniowych lub wieczornych, o ile te lokale o tej porze nie są używane do udzielania nauki.

Art. 2. Kurator właściwego okręgu, zezwalając na zajęcie, oznaczy jakie ubikacje, od jakiego terminu, w jakich godzinach i na jak długo ulegają zajęciu na rzecz szkół powszechnych oraz określi warunki, jakie mają być zachowane ze względów zdrowotnych i pedagogicznych.

Kurator rozstrzyga również ostatecznie wszelkie spory co do sposobu i zakresu używania ubikacji oraz inwentarza szkolnego przez szkołę powszechną, korzystającą z zajęcia na jej rzecz lokalu innej szkoły.

Art. 3. Za zajęte ubikacje oraz za używanie utensyljów szkolnych gmina płaci czynsz na zasadzie wzajemnego porozumienia się z zarządem zajętej szkoły. O ile porozumienie to nie nastąpi, wysokość czynszu określi urząd rozjemczy do spraw najmu, w miejscowościach zaś, gdzie urzędu rozjemczego niema — właściwy sąd.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

P. rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 23 października 1923 r. w sprawie wykonania ustawy z dn. 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania (Dz. U. R. P. Nr. 115 poz. 919)

Poz. 678.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych za nocną służbę.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ podstawa prawna przestała obowiązywać (p. poz. 429 z 1920 r.).

Poz. 679.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 października 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 104 poz 809).

Poz. 680.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 października 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 812).

Poz. 681.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 października 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 814).

Poz. 682.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 14 sierpnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 12 września 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 96 poz. 765).

Poz. 683.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 sierpnia 1923 r.

o zmianie cennika sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych, jak i prywatnych fabryk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 29 września 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 779).

Poz. 684.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 14 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 754)

Poz. 685.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych podjazdowych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 15 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 733).

Poz. 686.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 29 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 786).

Poz. 687.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o zmianie i podwyższeniu taksy komisowego, pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dn. 20 listopada 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 967).

Poz. 688.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o podwyższeniu taksy opłat za roboty fizyczne, wykonywane w urzędach celnych przez pracowników kolei państwowych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 28 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 784).

31 sierpnia Nr. 88. rok 1923.

Poz. 689.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 27 sierpnia 1923 r.

o zasadach, dotyczących sposobu przeprowadzenia wyboru przy awansach oficerów w roku 1923.

Wygasło z końcem 1923 r.

Poz. 690.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat, ustanowionych w dekretach z dnia 4 lutego 1919 r. o patentach na wynalazki, o ochronie wzorów rysunkowych i modeli i o ochronie znaków towarowych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 29 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 912).

Poz. 691.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie taksy dla pisarzy hipotecznych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 31 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 897).

Poz. 692.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 16 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Bułgarji do Międzynarodowego Porozumienia, podpisanego w Paryżu dn. 4 maja 1910 r., dotyczącego zwalczania obiegu wydawnictw pornograficznych.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 693.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 20 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

(Prace przy recepturze).

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 18 września 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 752).

Poz. 694.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 22 sierpnia 1923 r.

o dyzlokacji sądów okręgowych w Jaśle i Rzeszowie w okręgu sądu apelacyjnego w Krakowie oraz sądów powiatowych we Frysztaku i Strzyżowie w powiecie administracyjnym strzyżowskim w okręgach sądów okręgowych w Jaśle i Rzeszowie.

Na mocy § 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 1873 r. (Dz. P. p. a. Nr. 62) oraz § 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 r. (Dz. P. p. a. Nr. 59) zarządza się w okręgu sądu apelacyjnego w Krakowie co następuje:

§ 1. Znosi się sąd powiatowy we Frysztaku.

§ 2. Włącza się do właściwości terytorjalnej sądu *powiatowego* w Strzyżowie miasto Frysztak oraz gminy i niewcielone jeszcze obszary dworskie: Cieszynę, Glinik Dolny, Glinik Górny, Glinik Średni, Gogołów, Hutę Gogołowską, Jaszczurową, Jazową, Kalembinę, Kobyle, Korzuchów, Kozłówek, Lublę, Łączki Jagiellońskie, Łęki, Markuszową, Niewodną, Przybówkę, Pstrągówkę, Pułanki, Różankę, Stępinę z Chytrówką, Szufnarową, Tułkowice, Twierdzę, Widacz, Wiśniową, Wojaszówkę, Wolę Pietruszą i Zawadkę.

§ 3. Wyszczególnione w § 2 gminy oraz miasto Frysztak i niewcielone jeszcze obszary dworskie wyłącza się z właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Jaśle i włącza się je do właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Rzeszowie.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 grudnia 1923 r.

Sądy powiatowe z dniem 1 stycznia 1929 r. otrzymały nazwę sądów grodzkich (p. art. 269 i 299 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 lutego 1928 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych — Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93).

Poz. 695.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 sierpnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1923 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 679).

Poz. 696.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 sierpnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 680).

Poz. 697.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 sierpnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 681).

6 września **Nr. 89.** rok 1923.

Poz. 698.

USTAWA

z dnia 8 sierpnia 1923 r.

o prowizorjum budżetowem za czas od 1 lipca do 30 września 1923 r.

Uzupełniona ustawą z dn. 25 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 892); wygasła z dniem 30 września 1923 r.

Poz. 699.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 września 1923 r.

o zasadach, dotyczących starszeństwa przy awansach oraz sposobu przeprowadzania wyboru na stopnie generalskie.

Na zasadzie artykułu 30 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich z dnia 23.III. 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 256) i § 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12.V. 1923 r. o zasadach, dotyczących starszeństwa przy awansach, sposobu przeprowadzania wyboru, oraz kwalifikowania oficerów (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 352) zarządzam co następuje:

§ 1. Przy awansach na stopnie generalskie jako datę starszeństwa generałów w danym stopniu generalskim ustala się dzień, z którym nastąpiło awansowanie.

§ 2. Kolejność starszeństwa awansowanych generałów pomiędzy sobą opiera się na porządku, w jakim oni są wymienieni w liście starszeństwa oficerów zawodowych w stopniu poprzednim.

§ 3. Ilość wakansów w korpusie generałów w każdym stopniu generalskim, na które zostaną awansowani oficerowie, ogłasza przed każdym awansem Minister Spraw Wojskowych.

Przed każdym terminem awansowym Minister Spraw Wojskowych ogłasza w rozporządzeniu, zarządzającem awanse, datę, do której kandydatom na stopnie generalskie należy obliczać czas ich służby w poprzednim stopniu.

Datę awansowania, jednakową dla wszystkich stopni generalskich, ogłasza Minister Spraw Wojskowych w rozporządzeniu, nakazującem przeprowadzenie awansów.

Ustęp 4 §-u 3 pominięto, jako zawierający przepis o charakterze przejściowym.

Ustępy 3 i 4 §-u 3 uległy zmianie na mocy § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 96 poz. 894), rozporządzenie to jednak utraciło moc obowiązującą z końcem 1924 r.

§ 4. Wnioski na awans na stopnie generalskie sporządzają co do podległych im oficerów:

a) Dowódcy Okręgów Korpusów,

b) Inspektorowie Armji i *Broni*,

c) Szef Administracji,

d) Szef Sztabu Generalnego.

Przełożony, sporządzający wniosek na awans na stopnie generalskie, ustala w nim dla każdego stopnia generalskiego kolejność kandyda-

tów, według której, ze względu na nadawanie się do awansu, kandydatom tym, zdaniem jego, przysługuje pierwszeństwo przy awansie.

§ 5. Wnioski na awans na stopnie generalskie, sporządzone przez Dowódców Okręgów Korpusów przesyłają oni właściwym Inspektorom Armji, którzy je opinjują, układając ze swej strony kolejność kandydatów z obu D. O. K. i przesyłają je Ministrowi Spraw Wojskowych.

§ 6. Przełożeni, uprawnieni do sporządzania wniosków na awans na stopnie generalskie w myśl punktów b), c) i d), § 4 niniejszego rozporządzenia, przesyłają wnioski te Ministrowi Spraw Wojskowych.

§ 7. Minister Spraw Wojskowych zwołuje w terminie i miejscu przez niego oznaczonem komisję opinjującą w składzie Szefa Sztabu Generalnego, Szefa Administracji, Inspektorów Armji *i Broni*, Inspektora Szkół, oraz dwóch generałów, wyznaczonych przez Ministra Spraw Wojskowych. Przewodniczącego generała wyznacza Minister Spraw Wojskowych. Komisja ta sporządza z wniosków, zestawionych przez Inspektorów Armji, Szefa Administracji i Szefa Sztabu Generalnego, dla każdego stopnia generalskiego swój wniosek, ustalając w nim kolejność wszystkich kandydatów dla wyboru przez Ministra do awansu na stopnie generalskie, na podstawie swej własnej oceny i porównania ich wartości.

Uchwały tej komisji zapadają większością głosów i są protokółowane. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Przy każdym z kolejno zestawionych kandydatów ma być podane, ilu członków komisji wypowiedziało się za, ilu przeciw jego awansowi. Właściwy Inspektor Armji i Przewodniczący Komisji dyktują do protokółu uzasadnienia.

§ 7 przytoczono w brzmieniu § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 1 sierpnia 1925 r. zmieniającego niniejsze rozporządzenie (Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 554).

§ 8. Po otrzymaniu wniosków awansowych na stopnie generalskie, wraz z protokółami komisji i rozpatrzeniu ewentualności awansowania bezpośrednio mu podległych oficerów, Minister Spraw Wojskowych dokonywa wyboru i ustala dla każdego stopnia generalskiego zgodnie z § 2 tego rozporządzenia listę kandydatów, mających awansować na stopnie generalskie, włączając w nią również proponowanych do awansu na generałów, mianowanych sędziami wojskowymi pułkowników.

§ 9. Ustalone przez siebie listy oficerów, mających awansować na stopnie generalskie (§ 8), przedstawia Minister Spraw Wojskowych z wnioskiem o nadanie im odpowiednich stopni, według przepisu art. 11 ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowania do oficerów korpusu kontrolerów i oficerów korpusu kontrolerów, awansowanych na generałów.

§ 11. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Na mocy § 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 15 z 1926 r.) zasady dotyczące starszeństwa przy awansach, oraz sposób przeprowadzania wyboru na stopnie generalskie mają zastosowanie do awansu na stopnie kontr-admirała i vice-admirała z tem, że wnioski przedkłada szef kierownictwa marynarki wojennej.

Poz. 700.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 września 1923 r.

o sposobie przeprowadzania wyboru przy awansach na stopnie generalskie w 1923 roku.

Wygasło z końcem 1923 r.

Poz. 701.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 28 sierpnia 1923 r.

o dalszem podniesieniu niektórych opłat probierczych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 7 listopada 1923 r. o podniesieniu niektórych opłat probierczych (Dz. U. R. P. Nr. 115 poz. 923).

Poz. 702.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 29 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie organizacji urzędów miar na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego.

Na mocy § 1 p. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. w przedmiocie zmiany ustawy Rzeszy Niemieckiej z dnia 30 maja 1908 r. o miarach (Dz. U. Rzeszy Niemieckiej str. 349) i rozporządzenia

Królewskiego z dnia 19 lipca 1912 r. (Dz. U. Pruskiego Ministerstwa Handlu i Przemysłu str. 401) — (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 166) zarządza się co następuje:

§ 1. Urzędy miar na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego podlegają w III instancji Głównemu Urzędowi Miar w Warszawie, do którego należy:

a) ogólny nadzór nad wykonywaniem na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego ustawy tam obowiązującej o miarach i odnośnych przepisów wykonawczych;

b) zwierzchni zarząd okręgowemi urzędami miar na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego, nadzór ogólny nad działalnością wszystkich urzędów miar i rozgraniczanie okręgów ich działalności,
zaopatrywanie urzędów miar we wzorce normalne i wogóle wszelkie pomoce do czynności legalizacji;

c) przedstawianie do zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu wniosków o utworzenie na ziemiach górnośląskich Województwa Śląskiego nowych urzędów miar lub zamykanie istniejących;

d) wydawanie zarządzeń, dotyczących sposobu prowadzenia spraw w urzędach miar i wewnętrznej organizacji urzędów.

§ 2. Personel urzędów miar okręgowych lub miejscowych składa się z naczelnika okręgu legalizacji narzędzi mierniczych, urzędników legalizacyjnych, kasowych i biurowych i funkcjonarjuszy niższych.

§ 3. Do naczelnika okręgu legalizacji narzędzi mierniczych należy nadzór ogólny nad wykonywaniem w obrocie publicznym i wogóle przez osoby prywatne ustawy o miarach w okręgu, zwierzchni zarząd miejscowemi urzędami miar w okręgu, nadzór nad dokładnością używanych przez nie wzorców normalnych i bezpośrednie kierownictwo urzędami okręgowemi.

Naczelnik okręgu ma prawo wyznaczać i odwoływać odpowiedzialnych zastępców do wykonywania poszczególnych swoich funkcji z pośród urzędników legalizacji narzędzi mierniczych nie niżej VIII stopnia służbowego, każdorazowo zawiadamiając swą władzę przełożoną.

§ 4. Urzędników stopni służbowych V — VII włącznie mianuje Minister Przemysłu i Handlu na wniosek Dyrektora Głównego Urzędu Miar, pozostałych — Dyrektor Głównego Urzędu Miar. Do niego należy również przyjmowanie urzędników kontraktowych. Funkcjonarjuszy niższych mianuje, względnie przyjmuje naczelnik okręgu.

§ 5. Urzędy miar wykonywują te czynności legalizowania i uwierzytelniania narzędzi mierniczych, które im są przekazane przez Główny Urząd Miar.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie uchyla się wszelkie rozporządzenia wydane w tym przedmiocie, sprzeczne z niniejszem.

Poz. 703.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie ustalenia stopy opłaty za nadzór nad zakładami ubezpieczeń za 1922 r.

Utraciło moc obowiązującą, jako zawierające przepisy przejściowe.

14 września Nr. 90. rok 1923.

Poz. 704.

U S T A W A

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw karnych oraz przepisów karno-administracyjnych, skarbowych i dyscyplinarnych, obowiązujących w b. dzielnicy austrjackiej.

Art. 1. Powszechną ustawę karną, obowiązującą w b. dzielnicy austrjackiej z dnia 27 maja 1852 r. zmienia się, jak następuje:

a) w §§ 85a, 173, 183, 200 w miejsce kwoty „pięćdziesiąt tysięcy marek" wstępuje kwota 200 zł.,
b) w §§ 174 II, 175 II, 176 II, 181 w miejsce kwoty „dziesięć tysięcy marek" wstępuje kwota 50 zł.,
c) w §§ 100, 179, 184, 203 w miejsce kwoty „pięćset tysięcy marek" wstępuje kwota 2000 zł.,
d) w § 182 w miejsce kwoty „dwieście pięćdziesiąt tysięcy marek" wstępuje kwota 1000 zł.,
e) w § 186 b w miejsce kwoty „pięćdziesiąt tysięcy marek" wstępuje kwota 200 zł., a w § 186 c w miejsce kwoty „dziesięć tysięcy marek" kwota 50 zł.,
f) w § 221 w miejsce kwoty „pięćdziesiąt tysięcy marek" wstępuje kwota 200 zł.,
g) w § 522 w miejsce słów „od pięciu tysięcy do miljona marek" wstępują słowa „od dwudziestu do pięciu tysięcy zł.,
h) w § 532 w miejsce kwoty „dwadzieścia pięć tysięcy marek, względnie sto tysięcy marek", wstępują kwoty 100 zł., względnie 400 zł.

Kwoty w złotych zostały przytoczone na mocy § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89)

z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 16 czerwca 1924 r. zmieniającem częściowo rozporządzenie Rady Ministrów z 21 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 529).

Art. 2. W § 1 ustawy z dnia 25 maja 1883 r. (Austr. Dz. Ust. P. Nr. 78) o przepisach karnych przeciwko udaremnieniu egzekucji w miejsce kwoty „pięćdziesiąt tysięcy marek" wstępuje kwota 200 zł.

P. uwagę do art. 1.

Art. 3 utracił moc obowiązującą (p. § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r., powołanego pod art. 1).

Art. 4. Upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzania zmian w kwotach pieniężnych, określonych w niniejszej ustawie, oraz w przepisach karnych, ogłoszonych po 31 grudnia 1918 r., choćby po wejściu w życie niniejszej ustawy, o ile przepis szczególny takiego upoważnienia nie przyznaje innej władzy; w braku odmiennego postanowienia przepis art. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 5. Przepis art. 4 niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio do postanowień karnych, ogłoszonych choćby przed 31 grudnia 1918 r., których przekroczenie przekazane jest orzecznictwu władz administracyjnych, nie wyłączając skarbowych, oraz do wykroczeń dyscyplinarnych i porządkowych.

Art. 6 pominięto ze względu na to, że traci moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1929 r. (p. art. 1 pkt. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 marca 1928 r. — Przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314).

Art. 7. Uchyla się wszystkie przepisy sprzeczne z niniejszą ustawą, w szczególności ustawę z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 598).

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia, lecz nie stosuje się do przestępstw, popełnionych przed wejściem jej w życie.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrom: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

Poz. 705.

USTAWA

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

zmieniająca niektóre postanowienia obowiązujących w b. dzielnicy austrjackiej ustaw o postępowaniu sądowem w sprawach cywilnych.

Art. 1. Ostateczną wysokość kwot, zawartych w odnośnych §§-ach normy jurysdykcyjnej, przytoczono w tekście art. 2 poz. 144 z 1920 r.

Art. 2. Ostateczną wysokość kwot, zawartych w odnośnych §§-ach procedury cywilnej oraz uzupełnienie § 502 podano w tekście art. 3 poz. 144 z 1920 r. i art. 2 poz. 769 z 1922 r.

Art. 3. Ordynacja egzekucyjna z dnia 27 maja 1896 r. (austr. Dz. Ust. P. Nr. 79) w brzmieniu, ustalonem ces. rozp. z dnia 1 czerwca 1914 r. (austr. Dz. Ust. P. Nr. 118) i ustawą z dnia 5 sierpnia 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 769), ulega zmianom następującym:

1) Po § 10 wstawia się, jako § 10a, następujące postanowienie:

„§ 10a. Jeżeli chodzi o wierzytelność z powodu należnego utrzymania, a tytuł egzekucyjny opiewa na pewną jedynie ułamkiem oznaczoną część poborów, należnych zobowiązanemu ze stosunku służbowego lub z najmu pracy, natenczas do dozwolenia egzekucji wymaga się przedłożenia nie budzącego wątpliwości pisemnego oświadczenia służbodawcy o wysokości tego uposażenia w dniu, kiedy roszczenie stało się wykonalnem. Jeżeli takiego dokumentu do wniosku nie dołączono, sąd poleci służbodawcy, by w przeciągu 8 dni podał wysokość uposażenia. Uchwała ta będzie z urzędu wykonana. Przeciw uchwale, polecającej złożenie oświadczenia, nie służy środek prawny. Postanowienia § 301 ustęp 3 do 6 mają odpowiednie zastosowanie. Od służbodawców, wymienionych w § 302, sąd winien zażądać oświadczenia w drodze urzędowej.

Oświadczenie służbodawcy służy za podstawę do określenia sumy dochodzonego roszczenia, dopóki jej sąd, dozwalający egzekucji w I instancji, a po rozpoczęciu wykonania egzekucji sąd egzekucyjny, w inny sposób prawomocnie nie ustali. Ustalenie nastąpi na wniosek strony po przeprowadzeniu ustnej rozprawy. Stosownie do wyników tego ustalenia należy egzekucję na wniosek bez przesłuchania przeciwnika ograniczyć lub zastanowić, albo według przepisów o wykonaniu dozwolonej egzekucji rozszerzyć, albo też wniosek egzekucyjny odrzucić".

2) Liczba 2 w pierwszym ustępie § 54 otrzymuje brzmienie następujące:

„2. wyraźne oznaczenie roszczenia, z powodu którego egzekucja ma być wdrożona, tudzież odnośnego tytułu egzekucyjnego. Przy wierzytelnościach pieniężnych należy, z zastrzeżeniem postanowień § 10a, wymienić także kwotę, która w drodze egzekucji ma być ściągnięta, jak również żądane należytości uboczne".

3) W § 251 liczba 6 kwotę „300 kor." zastępuje się kwotą 300 zł.

4) W ustępie 1, 2, 3 § 291 kwotę „1000 kor." zastępuje się kwotą 1000 zł.

5) W ustępach 1 i 2 § 330 kwotę „600 kor." zastępuje się kwotą 600 zł.

Ostateczny tekst przepisów, zawartych w pkt. 6 i 7, podano w art. 3 poz. 769 z 1922 r.

8) W § 372 dodaje się jako ustęp drugi następujące postanowienie:

„Dla zabezpieczenia roszczeń z tytułu należnego utrzymania, które są oznaczone jako pewna stosunkowa część poborów, należnych zobowiązanemu ze stosunku służbowego lub z najmu pracy, może być dozwolone przeprowadzenie egzekucji tylko na te pobory. Nie jest przytem wymagane oświadczenie służbodawcy co do wysokości uposażenia. Zresztą mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 10 a".

9) W ustępie drugim § 389 dodaje się na końcu zdanie następujące: „Przepisy §§ 10 a i 372 ustęp 2 mają odpowiednie zastosowanie".

Art. 4. Ostateczną wysokość kwoty w § 1 ustawy z 27 kwietnia 1873 r. o postępowaniu upominawczem podano w tekście art. 4 poz. 769 z 1922 r.

Art. 5. Utr. moc obow. (p. § 1 rozp. Ministra Sprawiedliwości i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 4 grudnia 1928 r. w sprawie przekształcenia sądów przemysłowych w Bielsku, Krakowie i Lwowie na sądy pracy — Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 870).

Art. 6. Ordynacja konkursowa (ces. rozp. z dnia 10 grudnia 1914 r. austr. Dz. Ustaw P. Nr. 337) w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 769), ulega zmianom następującym:

1) W § 51 liczba 2 kwotę „2.400 koron" zastępuje się kwotą 2.400 zł.

2) W ustępie 2 § 93 i w § 116 kwotę „2.500 koron" zastępuje się kwotą *2.500* zł.

Pkt. 3. Patrz w tekście art. 7 poz. 769 z 1922 r.

4) W ustępie pierwszym § 169 kwotę „5.000 koron" zastępuje się kwotą 5.000 zł.

Na mocy art. 297 pkt. 23 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 12 poz. 93) kwota 2500 zł., zawarta w § 93 ust. 2 i w § 116 ord. konkursowej, podwyższona została do 10.000 zł.

Art. 7. W § 23 Ordynacji ugodowej (ces. rozp. z dnia 10 grudnia 1914 r., austr. Dz. Ust. P. Nr. 337) kwotę „2.400 kor." zastępuje się kwotą 2.400 zł.

Art. 8. Patrz tekst art. 6 poz. 144 z 1920 r.

Art. 9. W §§ 4, 6 i 17 ustawy z dnia 11 maja 1894 r. o hipotecznem wydzieleniu gruntów pod budowę dróg publicznych lub pod budowle wodne (austr. Dz. Ust. P. Nr. 126) kwotę „100 kor." zastępuje się kwotą 100 zł.

Art. 10. Upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzania na wniosek Ministra Sprawiedliwości odpowiednio do stosunków walutowych zmian w kwotach pieniężnych, określonych w powyższych ustawach, jednakże dopiero po upływie 3 miesięcy od wejścia w życie tej ustawy.

Wobec stabilizacji stosunków walutowych zachodzi wątpliwość, czy Rada Ministrów może korzystać nadal z upoważnienia zawartego w art. 10.

Art. 11. Ustawa niniejsza obowiązuje na obszarze krakowskiego i lwowskiego sądu apelacyjnego oraz Śląska Cieszyńskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia.

Postanowienia art. 1, 2, 4, 5 i 6 punkt 3 nie mają zastosowania do spraw, które weszły do sądu przed dniem wejścia w życie tej ustawy. Ten przepis będzie miał również zastosowanie przy każdej następnej zmianie kwot pieniężnych, dokonanej w myśl art. 10 niniejszej ustawy.

Art. 12. Wykonanie tej ustawy powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Kwoty w złotych na miejsce kwot w koronach austr., figurujących w pierwotnym tekście ustawy wprowadzono na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 lutego 1924 r., zmieniającego kwoty pieniężne niektórych postanowień obowiązujących w b. dzielnicy austrjackiej ustaw o postępowaniu sądowem w sprawach cywilnych (Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 156).

Poz. 706.

U S T A W A

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich.

Art. 1. Przebudowa ustroju rolnego, tudzież regulowanie nowego ustroju rolnego należą do zakresu działania Ministra Reform Rolnych.

Art. 2. W szczególności do zakresu działania Ministra Reform Rolnych należy:

A. Przygotowywanie projektów ustaw w przedmiocie przebudowy i regulowania ustroju rolnego.

B. Wykonywanie ustaw, dotyczących tej przebudowy, a mianowicie:

a) zapewnienie potrzebnej do państwowej parcelacji i kolonizacji ilości ziemi, jej rozparcelowanie i skolonizowanie;

b) regulowanie spraw, dotyczących ustroju gospodarstw rolnych, jako to: scalania gruntów, układu służebności, podziału gruntów wspólnych;

c) regulowanie obrotu ziemią;

d) organizacja urzędów ziemskich;

e) sprawy Państwowego Banku Rolnego w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa *i Dóbr Państwowych,* oraz inne sprawy, mające na celu sfinansowanie reformy rolnej;

f) udzielanie upoważnień osobom fizycznym i prawnym do przeprowadzania pod nadzorem i w granicach, przez Ministra Reform Rolnych ustalonych, prac, związanych z przebudową ustroju rolnego i regulowaniem struktury gospodarstw rolnych (parcelacja, komasacja, likwidacja serwitutów, podział gruntów wspólnych, zamiana gruntów), oraz wykonywanie nadzoru nad ich działalnością;

g) przeprowadzanie wszelkich czynności technicznych, związanych z przebudową ustroju rolnego (parcelacja, komasacja, likwidacja serwitutów, podział gruntów wspólnych, zamiana gruntów), udzielanie w tym względzie osobom fizycznym i prawnym, do tych czynności prawnie uzdolnionym, upoważnień, oraz nadzór nad ich działalnością.

C. Sprawy b. pruskich komisji generalnych i specjalnych, b. pruskiej komisji kolonizacyjnej i b. Urzędu Osadniczego w Poznaniu, b. austrjackich komisji agrarnych i komisji obrotu ziemią, tudzież sprawy wło-

ści rentowych b. zaboru austrjackiego i pruskiego, a to z zachowaniem kompetencji sądów, przez ustawy im zastrzeżonych.

D. Likwidacja spraw b. państwowych banków agrarnych na ziemiach polskich, a w szczególności sprawy oddziałów b. rosyjskiego Banku Włościańskiego i Szlacheckiego i b. pruskich banków rentowych oraz regulowanie i zlikwidowanie spraw, dotyczących aktów organizacji ziemskiej włościan na terenie b. zaboru rosyjskiego.

E. Inne sprawy, przekazane przez ustawy Ministrowi Reform Rolnych.

W sprawach, związanych z wytwórczością rolną, Minister Reform Rolnych działa w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa *i Dóbr Państwowych*.

Art. 3. Ustanawia się Główną Komisję Ziemską.

Do kompetencji jej należy:

a) orzekanie w sprawach, przekazanych jej przez właściwe ustawy i inne przepisy prawne;

b) orzekanie w charakterze drugiej i ostatniej instancji w sprawach z odwołań, wniesionych od orzeczeń okręgowej komisji ziemskiej przez strony lub przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego;

c) opinjowanie w sprawach, wymagających jej opinji w myśl ustaw i rozporządzeń, lub na żądanie Ministra Reform Rolnych.

Art. 4. Prezesem Głównej Komisji Ziemskiej jest z urzędu Minister Reform Rolnych.

W zastępstwie Ministra przewodniczy na posiedzeniach Komisji i reprezentuje Komisję nazewnątrz wiceprezes Głównej Komisji Ziemskiej.

Przewodniczyć na posiedzeniach Komisji może również zastępca wiceprezesa Głównej Komisji Ziemskiej, wyznaczony przez Ministra Reform Rolnych.

Art. 5. W skład Głównej Komisji Ziemskiej, prócz prezesa, względnie przewodniczącego, wchodzą z głosem stanowczym:

a) sędzia sądu apelacyjnego, względnie jego zastępca, delegowani przez Ministra Sprawiedliwości;

b) jeden członek, względnie jeden z jego zastępców, delegowani przez Ministra Spraw Wewnętrznych z pośród urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, posiadających wykształcenie prawnicze;

c) jeden członek, względnie jeden z jego zastępców, delegowani przez Ministra Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* z pośród urzędników Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych*, posiadających wyższe wykształcenie rolnicze;

d) jeden członek, względnie jego zastępca, delegowani przez Ministra Reform Rolnych z pośród fachowych urzędników Ministerstwa Reform Rolnych;

e) czterej członkowie, względnie czterej ich zastępcy, a to 2 przedstawiciele małej własności, 1 przedstawiciel bezrolnych robotników rolnych, 1 przedstawiciel większej własności, wybrani przez Sejm na wniosek sejmowej Komisji Rolnej.

Ponadto Minister Reform Rolnych ma prawo delegować na posiedzenia Głównej Komisji Ziemskiej urzędników Ministerstwa Reform Rolnych, jako referentów z głosem doradczym.

Członkowie Głównej Komisji Ziemskiej, wskazani w p. e), sprawują swój urząd przez lat 2, poczem mogą być ponownie wybrani. Jeżeli Sejm we właściwym terminie nie wyznaczy nowych członków, to członkowie dotychczasowi pełnią swe czynności do czasu wyznaczenia nowych członków.

Zdanie ostatnie przytoczono na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 15 lipca 1927 r. w sprawie uzupełnienia ustawy o zakresie działania Ministra Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 598).

Członkowie, wskazani w punktach a), b), c), d) sprawują swój urząd aż do odwołania.

Art. 6. Na posiedzenia Głównej Komisji Ziemskiej winni być wzywani wszyscy jej członkowie.

Do ważności posiedzeń Głównej Komisji Ziemskiej konieczna jest obecność przynajmniej 5 (pięciu) członków Komisji, względnie ich zastępców, a w tej liczbie przewodniczącego.

Orzeczenia Komisji zapadają większością głosów obecnych członków; w razie równości głosów przeważa zdanie, za którem oświadcza się przewodniczący.

Art. 7. Orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej są ostateczne i mają być doręczane stronie interesowanej.

Orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej podlegają natychmiastowemu wykonaniu po ich doręczeniu.

Orzeczenia te mogą być zaskarżone do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 8. Władzami wykonawczemi, podległemi bezpośrednio Ministrowi Reform Rolnych, są okręgowe urzędy ziemskie. Ich liczbę, okręgi i siedzibę oznacza Rada Ministrów na wniosek Ministra Reform Rolnych.

Art. 9. Na czele okręgowego urzędu ziemskiego stoi prezes.

Prezes okręgowego urzędu ziemskiego jest kierownikiem tegoż urzędu.

Do czasu mianowania prezesa okręgowego urzędu ziemskiego w trybie właściwym Minister Reform Rolnych ma prawo powierzać kierownictwo okręgowego urzędu ziemskiego delegowanemu przez siebie urzędnikowi Ministerstwa Reform Rolnych lub okręgowego urzędu ziemskiego, któremu w tym wypadku przysługują wszystkie prawa prezesa okręgowego urzędu ziemskiego.

Art. 10. Do zakresu działania okręgowego urzędu ziemskiego należą:

a) regulowanie obrotu ziemią w granicach i w myśl przepisów, w tej mierze obowiązujących;

b) wydawanie zarządzeń i wykonywanie czynności w sprawach parcelacji państwowej, osadnictwa, komasacji, układu służebności,

tudzież podziału i regulowania wspólnot, z zachowaniem kompetencji, w sprawach tych okręgowej komisji ziemskiej przysługujących;

c) wykonywanie czynności oraz orzekanie w sprawach, dotyczących tworzenia zapasu ziemi, potrzebnej do przebudowy ustroju rolnego w granicach i w myśl przepisów obowiązujących ustaw, tudzież w myśl zarządzeń i instrukcji Ministra Reform Rolnych z zachowaniem kompetencji, w sprawach tych okręgowej komisji ziemskiej zastrzeżonych;

d) wykonywanie zarządzeń i orzeczeń Ministra Reform Rolnych, tudzież orzeczeń Głównej i okręgowych komisji ziemskich;

e) inne sprawy, przekazane okręgowym urzędom ziemskim przez specjalne ustawy i inne przepisy ustawowe.

W sprawach, dotyczących obszaru, wchodzącego do dwu lub więcej okręgów, właściwy będzie okręgowy urząd ziemski, wyznaczony w każdym poszczególnym wypadku przez Ministra Reform Rolnych.

Art. 11. Od orzeczeń, powziętych przez okręgowy urząd ziemski, przysługuje stronom interesowanym prawo odwołania do Ministra Reform Rolnych w ciągu dni 14, licząc od dnia, następującego po zawiadomieniu o orzeczeniu.

Odwołanie do Ministra Reform Rolnych winno być wniesione na piśmie i podane do właściwego okręgowego urzędu ziemskiego.

Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie zaskarżonych orzeczeń.

Art. 12. Przy okręgowych urzędach ziemskich urzędują okręgowe komisje ziemskie.

Do zakresu ich działania, jako pierwszej instancji, należą:

a) orzekanie we wszelkich sprawach spornych, wynikających z postępowania regulacyjnego przy scalaniu i zamianie gruntów, likwidacji serwitutów, podziale i regulacji wspólnot, oraz w sprawach regulowania i likwidacji aktów, dotyczących organizacji ziemskiej włościan na terenie b. zaboru rosyjskiego, o ile sprawy te w myśl obowiązujących ustaw nie są przekazane sądom;

b) orzekanie według obowiązujących ustaw w sprawach, dotyczących oszacowania przymusowo wykupywanych i z mocy ustawy przejmowanych na cele reformy rolnej majątków (nieruchomości ziemskich);

Pkt. c) uchylony został na mocy art. 97 ustawy z dn. 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 1 poz. 1 z 1926 r.).

d) orzekanie w innych sprawach, przekazanych decyzji okręgowej komisji ziemskiej przez właściwe ustawy i inne przepisy ustawowe;

e) wyrażanie opinji w sprawach, w których właściwe ustawy i rozporządzenia wymagają tej opinji, lub w sprawach, przekazanych okręgowej komisji ziemskiej w tym celu przez Ministra Reform Rolnych, albo przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego.

Art. 13. Przewodniczącym okręgowej komisji ziemskiej jest prezes okręgowego urzędu ziemskiego. W razie jego nieobecności zastępuje go,

jako przewodniczącego komisji, urzędnik okręgowego urzędu ziemskiego, posiadający wykształcenie prawnicze, lub delegowany przez Ministra Reform Rolnych urzędnik z wykształceniem prawniczem. O ile w posiedzeniu okręgowej komisji ziemskiej bierze osobiście udział wojewoda (art. 14 p. a), obejmuje on przewodnictwo na tem posiedzeniu komisji.

Art. 14. Członkami okręgowej komisji ziemskiej, prócz prezesa okręgowego urzędu ziemskiego, są:

a) właściwy terytorjalnie wojewoda, względnie jeden z urzędników województwa, posiadający wykształcenie prawnicze, delegowany przez wojewodę w charakterze jego zastępcy;

b) sędzia sądu okręgowego, względnie jeden z jego zastępców, delegowani przez Ministra Sprawiedliwości;

c) jeden członek, względnie jeden z jego zastępców, delegowani przez Ministra Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* z pośród urzędników, podległych Ministrowi Rolnictwa *i Dóbr Państwowych*, a posiadających wyższe wykształcenie rolnicze;

d) jeden członek, delegowany przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego z pośród urzędników tego urzędu;

e) sześciu członków, względnie sześciu zastępców, a to 3 przedstawicieli rolników małej własności, 2 przedstawicieli bezrolnych robotników rolnych, 1 przedstawiciel większej własności, zamieszkali w okręgu właściwego urzędu ziemskiego, mianowani przez Ministra Reform Rolnych na wniosek prezesa okręgowego urzędu ziemskiego, oparty na zawierającej podwójną liczbę kandydatów propozycji ustawowych, względnie społecznych, organizacji rolniczych oraz zawodowych związków robotników rolnych, zawezwanych do tego przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego.

Członkowie okręgowych komisji ziemskich, wymienieni w p. e), sprawują swój urząd przez lat 2, poczem mogą być ponownie mianowani na ten sam okres czasu, zaś członkowie, wskazani w punktach a), b), c), d), sprawują swój urząd aż do odwołania.

Art. 15. Posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej zwołuje prezes okręgowego urzędu ziemskiego. Na żądanie trzech członków okręgowej komisji ziemskiej, przedłożone z motywami na piśmie, winien prezes okręgowej komisji ziemskiej zwołać posiedzenie komisji w przeciągu 15 dni.

Na posiedzenia okręgowej komisji ziemskiej winni być wzywani wszyscy jej członkowie.

Do ważności posiedzeń okręgowej komisji ziemskiej konieczna jest obecność przynajmniej pięciu (5) jej członków, względnie ich zastępców, w tej liczbie i przewodniczącego.

Orzeczenia komisji zapadają większością głosów obecnych członków; w razie równości głosów przeważa zdanie, za którem oświadcza się przewodniczący.

Orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej winny być doręczane stronie interesowanej.

Art. 16. Od orzeczeń okręgowej komisji ziemskiej mają strony prawo odwołać się do Głównej Komisji Ziemskiej za pośrednictwem okręgowej komisji ziemskiej w ciągu dni trzydziestu (30), licząc od dnia, następującego po dniu doręczenia odpisu motywowanego orzeczenia, o ile specjalne ustawy nie zawierają odmiennych postanowień.

Termin zaskarżenia orzeczenia okręgowa komisja ziemska ujawnia w orzeczeniu.

Prawo odwołania przysługuje również w tych samych okresach czasu prezesowi okręgowego urzędu ziemskiego.

Odwołanie wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

Od decyzji okręgowej komisji ziemskiej w przedmiocie wyznaczenia terminów: rozprawy, odroczenia rozprawy, dopuszczenia lub odmówienia przeprowadzenia dowodów — niema osobnego środka prawnego.

Art. 17. Postępowanie w Głównej i okręgowych komisjach ziemskich jest postępowaniem z urzędu.

Główna Komisja Ziemska w drugiej instancji rozpatruje sprawy jedynie na skutek odwołań, jednak może zaskarżone orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej zmienić lub znieść z urzędu i w części niezaskarżonej, o ile orzeczenie to narusza przepisy prawa.

Główna i okręgowe komisje ziemskie przeprowadzają wszelkie dowody, potrzebne dla wyświetlenia sprawy.

Art. 18. Posiedzenia Głównej i okręgowych komisji ziemskich są jawne i niejawne.

O posiedzeniach jawnych należy zawiadomić osoby interesowane.

Główna i okręgowe komisje ziemskie wydają orzeczenia łącznie z rozpoznaniem sprawy na posiedzeniach jawnych w wypadkach przez ustawy dla tych posiedzeń zastrzeżonych, w pozostałych zaś wypadkach na posiedzeniach niejawnych bez udziału stron. Narady i głosowanie komisji we wszystkich wypadkach są tajne.

Załatwianie poszczególnych czynności zarówno Główna, jak i okręgowe komisje ziemskie mogą zlecać poszczególnym członkom kompletu orzekającego; Główna Komisja Ziemska ponadto może zlecić załatwienie takich czynności okręgowej komisji ziemskiej.

Biegiem spraw na posiedzeniach Głównej i okręgowych komisji ziemskich kieruje przewodniczący, któremu względem stron, zastępców ich i wogóle osób obecnych, nie stosujących się do jego rozporządzeń i zakłócających porządek rozpraw, przysługuje po uprzedniem upomnieniu prawo wymierzania następujących kar porządkowych:

1) grzywny w wysokości od 25 — 250 zł. na rzecz Skarbu Państwa;
2) wydalenie z sali posiedzeń.

Grzywnę w złotych przytoczono na mocy § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Art. 19. Zawiadomienia i wezwania na posiedzenia Głównej i okręgowych komisji ziemskich doręczane będą przez władze gminne, magistra-

ty lub urzędy pocztowe, które po doręczeniu zawiadomienia lub wezwania osobie zawiadamianej lub wzywanej dowód doręczenia zwrócą bezzwłocznie komisji ziemskiej.

Stronom interesowanym zawiadomienia i wezwania wręcza się bądź do rąk własnych, bądź do rąk pełnomocnika, ustanowionego przez stronę.

W razie niemożności doręczenia jednym z tych sposobów, doręczenie będzie uważane za dokonane przez złożenie jednego egzemplarza zawiadomienia, względnie wezwania, w tym urzędzie gminnym, względnie pocztowym, w którego obrębie położona jest nieruchomość, będąca przedmiotem sprawy, oraz przez ogłoszenie w dzienniku urzędowym województwa, w którego okręgu toczy się sprawa.

W tym samym trybie doręczane są orzeczenia Głównej i okręgowych komisji ziemskich.

P. Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 10 poz. 74 i 75 art. 9 pkt. 5 oraz Nr. 92 poz. 833, zał. art. 51 pkt. 5.

Art. 20. Świadkowie i rzeczoznawcy, wzywani przez komisję bądź z urzędu, bądź na wniosek stron, otrzymują na żądanie oprócz zwrotu kosztów podróży:

świadkowie — zwrot kosztów utrzymania w wysokości nie przekraczającej diet, przysługujących urzędnikom państwowym XII stopnia służbowego;

rzeczoznawcy — wynagrodzenie za swą pracę.

Wysokość tych kosztów wynagrodzenia określa przewodniczący.

Koszty postępowania, związane z przewodem, ponoszą urzędy ziemskie.

Koszty, obciążające strony, w razie niewpłacenia ich w terminie określonym przez przewodniczącego, ściągane będą w trybie administracyjnym.

Wszystkie decyzje przewodniczącego w powyższych przedmiotach są ostateczne.

Świadkowie i rzeczoznawcy za niestawiennictwo na wezwanie komisji bez usprawiedliwionych przyczyn mogą podlegać nakładanej przez komisję według jej uznania i wpływającej na rzecz Skarbu Państwa grzywnie w wysokości od 5 — 125 zł.

Komisjom służy prawo przesłuchiwania świadków pod przysięgą za pośrednictwem właściwych sądów.

P. uwagę pod art. 18.

Do ustępu 4 patrz art. 24 i nast. rozp. Prez. Rp. z 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 342).

Art. 21. Powiatowe urzędy ziemskie, bezpośrednio podległe właściwym okręgowym urzędom ziemskim, tworzą się w miarę potrzeby na zarządzenie Ministra Reform Rolnych.

Kompetencja terytorjalna powiatowego urzędu ziemskiego rozciąga się na jeden lub więcej powiatów.

W sprawach, dotyczących obszaru, podlegającego właściwości terytorjalnej dwu lub więcej powiatowych urzędów ziemskich, właściwy będzie powiatowy urząd ziemski, wyznaczony w każdym poszczególnym wypadku przez prezesa okręgowego urzędu ziemskiego.

W powiatach, gdzieby urzędy te nie były zorganizowane, czynności ich pełnią urzędnicy, stale lub czasowo przez okręgowy urząd ziemski w tym celu delegowani.

Art. 22. Na czele powiatowego urzędu ziemskiego stoi komisarz lub podkomisarz ziemski, któremu przydziela się potrzebną liczbę urzędników.

Art. 23. Do zakresu działania powiatowych urzędów ziemskich należą czynności wykonawcze i przygotowawcze, ustawami i rozporządzeniami oraz zarządzeniami i instrukcjami Ministra Reform Rolnych lub okręgowego urzędu ziemskiego przewidziane, tudzież orzekanie w sprawach, przez ustawy ich kompetencji przekazanych.

Art. 24. Od zarządzeń, względnie orzeczeń, powiatowego urzędu ziemskiego przysługuje stronie interesowanej prawo odwołania się do okręgowego urzędu ziemskiego w ciągu dni 14 od dnia doręczenia motywowanego orzeczenia. Odwołanie winno być wniesione na piśmie za pośrednictwem właściwego powiatowego urzędu ziemskiego, który przesyła je wraz ze swem wyjaśnieniem i aktami sprawy do okręgowego urzędu ziemskiego.

Art. 25. W sprawach, w których orzekanie należy do Ministra Reform Rolnych oraz urzędów i komisji ziemskich, droga cywilno-sądowa jest niedopuszczalna, o ile poszczególne ustawy nie przewidują w tym względzie wyjątków.

W szczególności przysługuje właścicielowi prawo zwrócenia się na drogę cywilno-sądową, jeżeli uważa, że z tytułu wynagrodzenia za przymusowo wykupiony majątek ziemski zostało mu przyznane poniżej norm, ustalonych dla wymiaru odszkodowania w ustawie o sfinansowaniu parcelacji i osadnictwa.

Art. 26. Członkowie Głównej i okręgowych komisyj ziemskich, wymienieni w art. 5 p. e) i 14 p. e) ustawy, z powodu wykonywania swych obowiązków w komisjach, ponoszą odpowiedzialność narówni z urzędnikami państwowymi.

Na miejsce usuniętego członka komisji ziemskiej wstępuje jego zastępca w charakterze zwyczajnego członka komisji, a brakującego zastępcę powołuje się w trybie właściwym.

Art. 27. Orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej oraz prawomocne orzeczenia okręgowych komisji ziemskich ulegają wykonaniu przez właściwych komisarzy, względnie podkomisarzy ziemskich, o ile przedmiotem wykonania nie jest wpis do ksiąg gruntowych (hipotecznych), lub o ile w poszczególnych ustawach wykonanie tych orzeczeń nie jest powierzone innym władzom.

Komisarz ziemski przystępuje do wykonania orzeczenia po uprzedniem przynajmniej na 7 dni przed wykonaniem zawiadomienia strony interesowanej o terminie wykonania orzeczenia.

Komisarz ziemski przeprowadza wykonanie orzeczenia przez doręczenie zaopatrzonego przez okręgowy urząd ziemski klauzulą prawomocności odpisu orzeczenia komisji stronie interesowanej, a w razie jej nieobecności domownikom, względnie innym osobom, znajdującym się w odnośnej nieruchomości, oraz przez wykonanie treści orzeczenia.

Czynności powyższych komisarz ziemski dokonywa w obecności dwóch postronnych świadków i dokonanie ich stwierdza przez sporządzenie protokółu, który podpisują świadkowie i strony interesowane.

Odmowa podpisu przez stronę interesowaną nie skutkuje nieważności protokółu, lecz winna być zaznaczona w protokóle.

W powyższym trybie ulegają również wykonaniu orzeczenia i zarządzenia okręgowych urzędów ziemskich.

Skargi na czynności komisarzy ziemskich w przedmiocie, unormowanym niniejszym artykułem, podlegają rozpoznaniu prezesa okręgowego urzędu ziemskiego, któremu w nagłych wypadkach służy prawo tymczasowego wstrzymania wykonania orzeczenia lub zarządzenia.

Art. 28. Do wykonania nadzoru nad instytucjami i osobami (art. 2 p. f) i g), które w myśl obowiązujących ustaw i rozporządzeń podlegają kontroli Ministra Reform Rolnych, oraz ujednostajnienia ich działalności, Minister Reform Rolnych ustanawia specjalnych delegatów, lub powierza te czynności prezesom okręgowych urzędów ziemskich i wydaje w tym względzie osobne instrukcje.

Art. 29. Organom urzędów ziemskich służy, za uprzedniem powiadomieniem właściciela, prawo wstępu na grunty i obejścia gospodarskie, oraz prawo dokonywania na ich obszarze wszelkich czynności urzędowych, związanych z zakresem działania urzędów ziemskich. Powiadomienie może być uskutecznione ustnie bezpośrednio przed wykonaniem czynności urzędowej, o ile tryb postępowania nie jest inaczej ustawami określony.

Art. 30. Władze i urzędy państwowe, jak również i samorządowe obowiązane są udzielać pomocy prawnej i współdziałać z organami Ministerstwa Reform Rolnych w spełnianiu ich zadań.

Art. 31. Za czynności, dokonywane w zakresie praw technicznych, oraz za prace, wykonywane na szczególne zamówienia stron poza normalnem postępowaniem, urzędy ziemskie pobierają na rzecz Skarbu Państwa opłaty, których rodzaj i wysokość określi rozporządzenie Ministra Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 32. Członkowie Głównej i okręgowych komisji ziemskich za udział w posiedzeniach komisji otrzymują diety dzienne oraz zwrot kosztów podróży według norm, ustalonych dla funkcjonarjuszów państwowych, mianowicie: członkowie Głównej Komisji Ziemskiej — według V stopnia służbowego, a członkowie okręgowej komisji ziemskiej — według VII stopnia służbowego.

Art. 33. Na obszarze b. zaboru austrjackiego, o ile poszczególne ustawy inaczej nie stanowią:

czynności b. Komisji Agrarnej w Wiedniu sprawuje Minister Reform Rolnych, względnie Główna Komisja Ziemska, czynności b. Krajowej Komisji Agrarnej we Lwowie — terytorjalnie właściwe okręgowe urzędy ziemskie, względnie okręgowe komisje ziemskie, czynności b. miejscowych komisarzy agrarnych — komisarze ziemscy (art. 22), którym w sprawach komasacyjnych i działowo-regulacyjnych, obecnie będących w toku, przy-

sługuje zakres działania miejscowych komisarzy agrarnych w rozumieniu Galicyjskich Ustaw Krajowych z dnia 9 grudnia 1899 r. (Dz. Gal. Ustaw Kraj. 1900 r. Nr. Nr. 18, 19 i 20);

czynności b. Komisji ministerjalnej dla operacji agrarnych (ces. rozporządzenie z dn. 1 maja 1916 r. austr. Dz. Ust. P. Nr. 147) sprawują terytorjalnie właściwe okręgowe urzędy ziemskie, względnie okręgowe komisje ziemskie, a czynności zaprzysiężonych komisarzy miejscowych — komisarze ziemscy (art. 22), którym w sprawach uregulowania stosunków posiadłości gruntowych w okolicy miejsc obwarowanych przysługuje zakres działania komisarzy miejscowych w rozumieniu powołanego wyżej ces. rozporządzenia;

kompetencja krajowych komisji obrotu ziemią (ces. rozporządzenie z dnia 9 sierpnia 1915 r. austr. Dz. Ust. P. Nr. 234) należy do właściwych okręgowych urzędów ziemskich; powiatowe komisje obrotu ziemią przestają istnieć, a ich kompetencja przechodzi na właściwe powiatowe urzędy ziemskie.

Art. 34. Na obszarze b. zaboru pruskiego czynności b. Urzędu Osadniczego w Poznaniu, b. pruskich komisji generalnych oraz b. państwowej Komisji specjalnej z wyłączeniem sporów cywilno-prawnych, należących do sądów, stosownie do ich właściwości, przechodzą na właściwe okręgowe urzędy ziemskie i urzędujące przy nich okręgowe komisje ziemskie, stosownie do kompetencji. W powyższym zakresie czynności Wyższego Sądu Kultury Krajowej w Berlinie przechodzą na Główną Komisję Ziemską.

Art. 35. Na obszarze b. Królestwa Polskiego, o ile nie zostało postanowione inaczej, czynności b. komisarzy do spraw włościańskich przechodzą na komisarzy ziemskich (art. 22), czynności b. urzędów gubernjalnych do spraw włościańskich — na okręgowe urzędy ziemskie, względnie okręgowe komisje ziemskie, czynności b. Urzędu do spraw włościańskich gub. Królestwa Polskiego przy Wydziale Ziemskim rosyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przechodzą na Ministra Reform Rolnych, względnie Główną Komisję Ziemską; czynności b. rosyjskiego Ministra Spraw Wewnętrznych w zakresie spraw ziemskich — na Ministra Reform Rolnych; czynności b. II departamentu rosyjskiego Senatu Rządzącego — na Najwyższy Trybunał Administracyjny.

Na pozostałym obszarze b. zaboru rosyjskiego, o ile nie zostało postanowione inaczej, czynności b. naczelników ziemskich i b. t. zw. „mirowych pośredników" oraz powiatowych komisji urządzeń rolnych przechodzą na komisarzy ziemskich (art. 22); czynności b. urzędów gubernjalnych do spraw włościańskich oraz gubernjalnych komisji urządzeń rolnych — na okręgowe urzędy, względnie komisje ziemskie; czynności b. rosyjskich Ministrów Spraw Wewnętrznych i Rolnictwa w zakresie ich uprawnień, dotyczących spraw ustroju rolnego — na Ministra Reform Rolnych; czynności b. II departamentu rosyjskiego Senatu Rządzącego — na Najwyższy Trybunał Administracyjny.

Na całym obszarze b. zaboru rosyjskiego uprawnienia b. rosyjskiego ministra rolnictwa (kierownika głównego urzędu ustroju rolnego i rolnictwa), a w szczególności uprawnienia

przejęte przez niego po b. ministrze dóbr państwowych w zakresie oznaczonym w art. 1 i 2 niniejszej ustawy, przechodzą na Ministra Reform Rolnych.

P. uwagę do art. 5.

Art. 36. Wymienione w poszczególnych ustawach i rozporządzeniach uprawnienia i obowiązki Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego oraz Głównego Urzędu Ziemskiego przechodzą na Ministra Reform Rolnych.

Art. 37. Niezakończone w komisjach ziemskich sprawy z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej będą rozpoznawane nadal według przepisów tejże ustawy.

Nierozpatrzone przez Sąd Najwyższy sprawy ze skarg na orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej w Warszawie i b. Centralnej Komisji Ziemskiej w Wilnie z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej podlegają rozpoznaniu Najwyższego Trybunału Administracyjnego z wyjątkiem spraw, zastrzeżonych drodze sądowo-cywilnej w myśl art. 25 niniejszej ustawy.

Art. 38. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Reform Rolnych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 39. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej nie uwłaczając na obszarze województwa śląskiego postanowieniom Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497).

Jednocześnie tracą moc obowiązującą przepisy i ustawy, dotyczące przedmiotów, unormowanych ustawą niniejszą a w szczególności ustawa z dnia 6 lipca 1920 r. o organizacji urzędów ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 461).

P. rozp. Ministra Reform Rolnych z dnia 12 marca 1924 r. w sprawie wykonania niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 281).

Poz. 707.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 sierpnia 1923 r.

w sprawie przeprowadzenia spisu ludności w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, w Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem powiatu brasławskiego oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej Polskiej części b. pasa neutralnego polsko-litewskiego.

Na zasadzie art. 2, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) ze zmianami wprowadzonemi w art. 2 i 3 ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436), art. 2 ustawy z dnia 16 czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemie górnośląskie Województwa Śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych

ziemiach obowiązującem (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 388) i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Ziemi Wileńskiej mocy obowiązującej ustaw i rozporządzeń normujących prawnie sprawy związane ze statystyką (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 1055) zarządza się co następuje:

§ 1. W górnośląskiej części województwa śląskiego, w *Ziemi Wileńskiej* z wyjątkiem powiatu brasławskiego oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej Polskiej części b. pasa neutralnego polsko litewskiego, przeprowadzony zostanie spis ludności w terminach oznaczonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Spis ten dotyczyć będzie wszystkich osób, przebywających w tym dniu na wymienionych obszarach stale lub chwilowo z wyjątkiem wymienionych w § 5 niniejszego rozporządzenia.

Jednocześnie przeprowadzony będzie spis sierot.

W związku ze spisem ludności przeprowadzony będzie spis domów mieszkalnych (tak zamieszkałych jak niezamieszkałych) oraz innych budynków, o ile są zamieszkałe, mieszkań, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych i spis żywego inwentarza.

Spisy te będą przeprowadzone według formularzy i instrukcji wydanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Ustęp pierwszy przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmiany niniejszego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 2 poz. 8 z 1924 r.).

§ 2. Wszystkie, podlegające spisowi, osoby a przedewszystkiem głowy gospodarstw rodzinnych, oraz osoby, najmujące na swoje imię lokal, obowiązane są udzielać władzom spisowym i ich organom zeznań w zakresie objętym wymienionemi w § 1 formularzami i okazywać na ich żądanie potrzebne do sprawdzenia tych zeznań dokumenty.

Informacji dotyczących domów, gospodarstw rolnych, ogrodowych i leśnych oraz żywego inwentarza obowiązani są dostarczać bezpośredni zarządcy tychże (właściciele, dzierżawcy, administratorzy, kierownicy i t. d.).

W razie nieobecności osób, na których ciąży bezpośredni obowiązek zeznań, przechodzi on na ich zastępców lub domowników.

Zeznania mają być składane, zależnie od bliższych co do tego przepisów instrukcji, bądź ustnie przez udzielanie odpowiedzi na pytania władz spisowych, bądź pisemnie przez wypełnienie doręczonych w tym celu formularzy spisowych.

§ 3. Formularze spisowe będą wypełniane wyłącznie w języku polskim jeżeli formularz jest drukowany tylko w tym języku.

Formularze drukowane, prócz polskiego, w drugim języku mogą być wypełniane w jednym z tych języków.

§ 4. Kto świadomie lub choćby tylko z niedbalstwa poczyni zeznania nieprawdziwe lub kto mimo wezwania władz spisowych lub ich organów nie udzieli im informacji, wzbrania się wpuścić organa te do mieszkania, budynków gospodarskich lub na swoje pola, kto utrudnia im w jaki-

kolwiek sposób sprawdzenie objętych badaniem okoliczności lub kto nie wypełni obowiązków wynikających z § 13 niniejszego rozporządzenia, o ile czyn ten nie podpada pod surowsze przepisy ustaw karnych, będzie karany grzywną do 500 złotych w razie zaś niemożności uiszczenia grzywny, aresztem do jednego miesiąca; w razie powtórnego wykroczenia grzywna może być wymierzona w wysokości podwójnej.

Kary te wymierza władza administracyjna I instancji, stronie zaś służy odwołanie się według obowiązujących przepisów, *w szczególności zaś w części górnośląskiej Województwa Śląskiego przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów pruskiej ustawy o wydawaniu policyjnych rozporządzeń karnych w sprawach o wykroczenia z dnia 23 kwietnia 1883 roku (Pr. Zb. Ust. str. 65).*

Grzywnę przerachowano zgodnie z przepisem § 19 rozp. Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Do ustępu drugiego p. rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365).

§ 5. Nie podlegają spisowi wszystkie osoby wojskowe, żywione w oddziałach, zakładach i urzędach z ogólnego kotła, oraz t. zw. relutowani, którzy w miejsce żywności z kotła ze względu na służbę otrzymują ekwiwalent pieniężny lub żywność w naturze.

§ 6. Celem dokonania spisu ludności cywilnej w budynkach wojskowych komisarze spisowi otrzymają na mocy rozkazu dowództw okręgów korpuśnych od komend odnośnych gmachów, względnie stacjonowanych w nich oddziałów lub urzędów wojskowych, pomoc i asystencję oficera lub *urzędnika wojskowego.*

§ 7. Zeznania poczynione w czasie spisu będą używane tylko do celów statystycznych i nie mogą być udzielane władzom publicznym, ani też osobom prywatnym w innym celu, w szczególności zaś nie mogą być podstawą do nakładania podatków, przeprowadzania rekwizycji lub wytaczania dochodzeń sądowych lub administracyjnych.

§ 8. Koszta druku i rozesłania formularzy, jak i inne koszta związane z przeprowadzeniem spisu, prócz wyjątków wymienionych w § 14 niniejszego rozporządzenia, ponosi Skarb Państwa.

§ 9. Władzami spisowemi na obszarze *Ziemi Wileńskiej* wraz z polską częścią b. pasa neutralnego polsko-litewskiego są rządowe władze administracyjne I instancji.

Władze te przeprowadzają spis za pośrednictwem komisarzy spisowych przy współudziale władz gminnych pod nadzorem władz rządowych II instancji. Władze rządowe II instancji mogą na wniosek starostów przekazać w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym przeprowadzenie spisu magistratom poszczególnych miast, które w tym wypadku będą posiadały prawa władzy spisowej.

W górnośląskiej części Województwa Śląskiego władzami spisowemi są władze miejscowe (magistraty w miastach, zarządy gminne w gminach wiejskich).

Władze te przeprowadzają spis pod nadzorem i kierunkiem władz powiatowych i wojewody.

§ 10. Władza spisowa dzieli podległe sobie terytorjum na okręgi spisowe i przydziela każdy z nich komisarzowi spisowemu, których mianuje w pierwszym rzędzie z pośród urzędników państwowych i samorządowych i wystawia im urzędowe legitymacje.

§ 11. Komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych mają charakter funkcjonarjuszy publicznych i stoją pod prawną ochroną przysługującą urzędnikom państwowym.

Pełnią oni swoje czynności, jako honorową funkcję obywatelską w zasadzie bezpłatnie, jednak na żądanie otrzymują wynagrodzenie według norm ustalonych przez władzę spisową w granicach wskazanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 12. W celu wykonania prac przygotowawczych, rozwinięcia propagandy spisowej, wyszukiwania oraz przygotowania komisarzy spisowych, podziału powiatów, miast i gmin na okręgi spisowe i innych funkcji mogą być powołane przez władzę spisową, jako organ doradczy i pomocniczy, powiatowe, miejskie, a w górnośląskiej części Województwa Śląskiego i gminne komisje spisowe.

Komisja składać się będzie z przedstawiciela władzy spisowej, jako przewodniczącego i z powołanych przez niego członków z pośród działaczy samorządowych, przedstawicieli instytucji społecznych i gospodarczych i miejscowych urzędników państwowych i komunalnych.

§ 13. *Gminy wiejskie i miejskie, obowiązane są do dnia 1 października 1923 r. sprawdzić, ewentualnie uzupełnić lub wprowadzić numerację domów mieszkalnych, a po ukończeniu numeracji do dnia 15 października 1923 roku dostarczyć władzy spisowej wykazy miejscowości, ulic i domów według numerów.*

Numeracja domów winna być po dniu 1 października 1923 roku utrzymywana w ewidencji i przeprowadzana w dalszym ciągu. Wykreślenie numeru może być zarządzone tylko przez władzę administracyjną I instancji.

Przepisy wykonawcze o numeracji domów wyda Minister Spraw Wewnętrznych.

Władze administracyjne I i II instancji mają czuwać nad ścisłem wykonaniem przepisów niniejszego artykułu.

Ust. 1 § 13 wygasł z upływem zawartych w nim terminów.

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 września 1923 r. w przedmiocie numeracji domów na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego, Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem powiatu brasławskiego oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej Polskiej części b. pasa neutralnego polsko-litewskiego (Dz. U. R. P. Nr. 96 poz. 766).

§ 14. Władze gminne wyszczególnione w § 13 obowiązane są ponadto współdziałać przy przeprowadzaniu spisu, a w szczególności dostarczyć komisarzom spisowym asystencji urzędowej, urzędowego lokalu wraz ze światłem i opałem, zaopatrzyć ich w materjały piśmienne, dostarczać w razie potrzeby podwód dla komisarzy spisowych, pokryć połowę kosztów wynagrodzenia komisarzy spisowych i wogóle spełniać wszystkie czynności wskazane instrukcjami spisowemi.

§ 15. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Spraw Wojskowych i Sprawiedliwości.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

P. ustawę z dnia 22 grudnia 1925 r. w sprawie utworzenia województwa wileńskiego (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 29 z 1926 r.).

Termin przeprowadzenia spisu ludności w myśl § 1 niniejszego rozporządzenia został oznaczony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 12 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 584) na dzień 31 grudnia 1925 r., rozporządzeniem zaś z dnia 29 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 133 poz. 951) termin ten odwołano. Do chwili obecnej nowego terminu nie wyznaczono.

Poz. 708.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 22 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie udzielania pożyczek ulgowych dla reemigrujących z Niemiec drobnych przemysłowców, kupców, rzemieślników, oraz ich organizacji wytwórczych i handlowych.

Pominięto (p. poz. 403).

Poz. 709.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SKARBU I SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 23 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie orzecznictwa w sprawach opłat stemplowych w b. dzielnicy rosyjskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 171^{10} ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych — Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570, nadto patrz art. 45—49 powołanej ustawy z dn. 1 lipca 1926 r.).

Poz. 710.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 28 sierpnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Kolei Żelaznych, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie ograniczenia obrotu zwierzętami i surowemi produktami pochodzenia zwierzęcego, paszą objętościową oraz niektóremi przedmiotami z Rosji, Białorusi, Ukrainy i Litwy.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 13 lipca 1925 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 613).

Poz. 711.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 29 sierpnia 1923 r.

w sprawie zaprowadzenia wzajemnej wymiany przekazów pocztowych między Polską a Stanami Zjednoczonemi Ameryki Północnej.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 310 z 1919 r.).

14 września Nr. 91. rok 1923.

Poz. 712.

USTAWA

z dnia 1 sierpnia 1923 r.

w sprawie środków prawnych od orzeczeń władz administracyjnych.

Uchylona na mocy art. 119 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem — Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341).

Poz. 713.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 września 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat od zgłoszeń statystycznych przy zagranicznym obrocie towarów.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 6 września 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 852).

Poz. 714.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie przekazania Ministrowi Spraw Wewnętrznych prawa do wydawania rozporządzeń w zakresie magazynowania i ujawniania zapasów przedmiotów powszedniego użytku.

Na zasadzie art. 2 i 3 ustawy z 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dn. 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) zarządza się co następuje:

§ 1. Ministrowi Spraw Wewnętrznych przekazuje się prawo do wydawania rozporządzeń w zakresie magazynowania i ujawniania zapasów przedmiotów powszedniego użytku.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

P. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 9 października 1923 r. w sprawie ujawniania zapasów przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 875).

Poz. 715.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 3 września 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 18 września 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 752).

Poz. 716.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 7 września 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w przedmiocie norm szacunkowych zwierząt domowych dla wymiaru podatku procentowego.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 26 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1030).

Poz. 717.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 7 września 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat za egzaminy dla leśników oraz wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej.

Pominięto, ponieważ przepisy w przedmiocie opłat za egzaminy dla leśników były następnie ogłaszane w Monitorze Polskim (p. poz. 409).

21 września Nr. 92. rok 1923.

Poz. 718.

U S T A W A

z dnia 31 lipca 1923 r.

o s c a l a n i u g r u n t ó w.

Pominięto ze względu na ogłoszenie jednolitego tekstu w załączniku do obwieszczenia Ministra Reform Rolnych z dn. 29 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 833).

Poz. 719.

U S T A W A

z dnia 1 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie dokonywania zmian granic miejskich na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. 1. Rada Ministrów władna jest dokonywać na obszarze b. Królestwa Galicji i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmian granic gmin miejskich, podlegających postanowieniom galicyjskich krajowych ustaw gminnych z dnia 13 marca 1889 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 24) oraz z dnia 3 lipca 1896 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 51) i statutu m. Lwowa z 14 października 1870 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 79) i statutu m. Krakowa z 1 kwietnia 1866 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 7) w tych wszystkich

wypadkach, gdy zmiana taka nie może być dokonana w trybie, przepisanym w ust. 1 § 100 zacytowanej ustawy z dnia 13 marca 1889 r. względnie ust. 1 § 96 zacytowanej ustawy z dnia 3 lipca 1896 r., względnie art. 2 statutu m. Lwowa i art. 3 statutu m. Krakowa.

Art. 2. Zmiany powyższe mogą być dokonywane przez przyłączenie gmin podmiejskich lub ich części, graniczących bezpośrednio z miastami, o charakterze przeważnie miejskim, względnie gospodarczo ściśle z miastami związanych, po wysłuchaniu opinji zainteresowanych ciał samorządowych na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu.

Art. 3. Gminy, których dotyczyć będą przewidziane w art. 1 zmiany granic, winny zawrzeć ze sobą umowę, regulującą stosunki co do posiadania i użytkowania majątku gminnego, zakładów i funduszów gminnych, jak również co do wierzytelności i długów, z zastrzeżeniem praw, przysługujących dotychczasowym użytkowcom dobra gminnego. Zasady uregulowania tych stosunków poda rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy. Umowy zawarte podlegają w toku instancji zatwierdzeniu właściwego wydziału samorządowego. Jeżeli umowa taka w drodze zgodnego porozumienia się między zainteresowanemi zarządami gminnemi nie dojdzie do skutku, ureguluje te stosunki w toku instancji właściwy wydział samorządowy, a w ostatniej instancji — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą postanowienia, zawarte w § 100 ustęp 2 i 3 i w końcowym ustępie § 112 galicyjskiej krajowej ustawy gminnej z dnia 13 marca 1889 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 24), jako też w § 96 ustęp 2 i 3 i w końcowym ustępie § 109 galicyjskiej krajowej ustawy gminnej z dnia 3 lipca 1896 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 51) oraz w art. 2 statutu m. Lwowa i w art. 3 statutu m. Krakowa w zakresie spraw, objętych niniejszą ustawą.

Poz. 720.

U S T A W A

z dnia 8 sierpnia 1923 r.

o przyznaniu kredytu 20 miljardów marek na pomoc rolną w r. 1923 dla reemigrantów we wschodnich województwach.

Art. 1, 2, 3, 5 utraciły moc obowiązującą ponieważ kredyt na pomoc rolną dla reemigrantów, wygasł ze względu nato, iż, jako wstawiony do budżetu Ministerstwa Rolnictwa na rok 1923, w ciągu tego okresu musiał być wydatkowany.

Art. 4. *Każda poszczególna pożyczka, określona w walucie markowej, będzie jednocześnie przerachowana na stały miernik, ustalony przez Ministra Skarbu.* Pożyczka będzie spłacana ratami w walucie obowiązującej *w stosunku do tego stałego miernika w dniu wystawienia przez Państwowy Bank Rolny wezwania płatniczego, które to wystawienie nie może nastąpić wcześniej, niż w 30 dni przed terminem płatności raty.*

Na mocy § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 14 stycznia 1927 r. o obniżeniu miary przerachowania należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek, udzielonych reemigrantom we wschodnich województwach (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 48) należności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek, udzielonych reemigrantom na podstawie niniejszej ustawy, przerachowuje się na 30% sumy, obliczonej według skali § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 30 z 1925 r. poz. 213), biorąc za podstawę przerachowania sumę w markach polskich, której równowartość w złotych wymieniona jest w skrypcie dłużnym, i datę faktycznego podjęcia pożyczki.

Art. 5 utracił moc obowiązującą (p. uwagę do art. 1).

Art. 6. Państwowemu Bankowi Rolnemu powierza się wykonanie dyspozycji Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* w zakresie czynności bankowych, dotyczących przyznanego ustawą niniejszą kredytu, a mianowicie:

a) przyjmowanie wpłat *i dokonywanie wypłat* na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych*,

b) wydawanie na żądanie Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* opinji w przedmiocie zabezpieczenia udzielanych pożyczek,

c) ściągania od dłużników i inkasowanie rat i wszelkich innych należności z tytułu wydanych pożyczek,

d) prowadzenie księgowości tego kredytu.

Na pokrycie wydatków, związanych z wykonaniem powierzonych mu czynności, Państwowy Bank Rolny pobiera od dłużników na swoje dobro dodatek administracyjny, ustalony za zgodą Ministra Skarbu i uiszczany w ratach, z których pierwsza płatna jest przy udzieleniu kredytu, dalsze zaś w terminach płatności rat pożyczkowych.

Art. 7. Podanie *o udzielenie pomocy rolnej z kredytu, otwartego na mocy niniejszej ustawy, jak również* o odroczenie terminu wpłacania rat pożyczki w granicach ogólnych, przewidzianych ustawą, załączniki do tych podań, oraz wszelkie dokumenty, związane z istotą tych podań, są wolne od wszelkich opłat stemplowych i komunalnych.

P. art. 142 pkt. 9 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570) oraz uwagę do art. 1.

Art. 8. Ściąganie należności z tytułu zobowiązań, wydanych na mocy art. 3 niniejszej ustawy, odbywać się będzie trybem egzekucji administracyjnej bezspornych należności skarbowych.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Rolnictwa *i Dóbr Państwowych*, a co do zasad ustanowienia warunków, zmierzających do hipotecznego lub innego zabezpieczenia udzielanych kredytów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Obecnie obowiązują nazwy „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa" (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337).

Poz. 721.

USTAWA

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

zmieniająca niektóre przepisy karne, obowiązujące w województwach: poznańskiem i pomorskiem oraz w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 1. Grzywny (jako środki karne, karno administracyjne, dyscyplinarne, porządkowe, sądowo i administracyjno-egzekucyjne), nawiązki i wynagrodne, granice upoważnień organów władz administracyjnych do zagrażania grzywnami lub nakładania grzywien w drodze administracyjnej, tudzież granice upoważnień organów władzy dyscyplinarnej do nakładania grzywien w drodze dyscyplinarnej (porządkowej) zawarte w ustawach i rozporządzeniach ogłoszonych przed dniem 1 stycznia 1920 r. oznacza się w stosunku do kwoty pierwotnej w ten sposób, że marki niemieckie, marki polskie i złote polskie zastępuje się taką samą liczbą złotych.

Art. 1 przytoczono w brzmieniu § 11-go rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Art. 2. W niemieckim kodeksie karnym z dnia 15 maja 1871 r. (Dz. Ustaw Rzeszy z r. 1876 str. 40) wprowadza się następujące zmiany:

Pkt. 1 utracił moc obowiązującą (p. § 12 pkt. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r.).

2) § 27 otrzymuje brzmienie następujące:

Ustęp 1 § 27-go w brzmieniu niniejszej ustawy utracił moc obowiązującą (p. § 12 pkt. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r.). Pozostał w mocy ustęp 2 o brzmieniu następującem:

„Przy wymiarze grzywny należy uwzględnić także stosunki gospodarcze skazanego".

3) Po § 27 dodaje się jako § 27 a) postanowienia następujące:

„Jeżeli stosunki gospodarcze skazanego czynią prawdopodobnem, że skazany nie jest w stanie grzywny zaraz zapłacić sąd może w wyroku lub później zakreślić mu stosowny czasokres do uiszczenia grzywny, albo dozwolić na spłacenie jej w określonych ratach. Jeżeli skazany spłat ratami nie uiszcza na czas, albo jeżeli jego stosunki gospodarcze ulegną istotnej zmianie, sąd może zezwolenie na spłacenie grzywny ratami odwołać. Przepisy § 494 ustawy o postępowaniu karnem stosuje się odpowiednio".

Ustawa postępowania karnego z dnia 1 lutego 1877 r. traci moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1929 r. (p. art. 1 § 1 pkt. 3 Przepisów wprowadzających kodeks postępowania karnego — Dz. U. R. P. Nr. 33 z 1928 r. poz. 314).

4) W § 28 wprowadza się zmiany następujące:

a) W ustępie 1 dodaje się jako zdanie drugie postanowienie następujące:

„Usiłowania ściągnięcia grzywny można zaniechać, jeżeli przewiduje się z całą pewnością, że nie będzie można jej ściągnąć z majątku osoby skazanej".

Ustęp b) punktu 4-go oraz pkt. 5 art. 2-go utraciły moc obowiązującą (p. § 12 pkt. 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r.).

6) Po § 29 dodaje się jako §§ 29 a) i 29 b) postanowienia następujące:

„§ 29a). Jeżeli za występek, wedle ustawy nie zagrożony grzywną lub zagrożony nią tylko obok kary na wolności, skazuje się na karę pozbawienia wolności poniżej trzech miesięcy, a cel kary ze względu na stosunki gospodarcze skazanego da się osiągnąć przez nałożenie grzywny, można karę pozbawienia wolności zamienić na grzywnę aż do wysokości tysiąca złotych i to niezależnie od zasady, wyrażonej w § 29.

W razie nieściągalności grzywny lub jej części wstępuje w jej miejsce orzeczona kara na wolności, względnie stosunkowa część jej.

§ 29 b). Za przestępstwo, popełnione z pobudek zysku, a niezagrożone grzywną, można obok kary pozbawienia wolności, przepisanej w ustawie, wymierzyć grzywnę aż do sześciu tysięcy złotych.

W razie nieściągalności grzywny lub jej części stosuje się odpowiednie postanowienia § 28 oraz ustępu 2 § 29; najwyższy wymiar kary więzienia, wstępujący w miejsce nieściągalnej grzywny lub jej części, wynosi jednak trzy lata".

Pkt. 6 art. 2-go przytoczono z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r.

Pkt. 7 art. 2-go oraz art. 3 — 7 utraciły moc obowiązującą (p. § 12 pkt. 7 oraz §§ 13 — 17 rozporządzenia z dn. 21 stycznia 1921 r.).

Art. 8. Upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzania zmian w kwotach pieniężnych, *określonych w niniejszej ustawie* oraz w przepisach karnych, ogłoszonych po 8 stycznia 1919 r., choćby po wejściu w życie niniejszej ustawy — o ile przepisy szczególne takiego upoważnienia nie przyznają innej władzy; przepis art. 9 stosuje się odpowiednio.

Art. 8 przytoczono z uwzględnieniem sprostowania dokonanego zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej ogłoszonem w Nr. 128 Dz. U. R. P. z 1923 r. poz. 1052.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w województwach: poznańskiem i pomorskiem po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia, a w górnośląskiej części województwa śląskiego z dniem 1 listopada 1923 r., lecz nie stosuje się do przestępstw, popełnionych przed jej wejściem w życie.

Art. 10. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

Poz. 722.

U S T A W A

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustaw karnych, oraz przepisów karno-administracyjnych, skarbowych i dyscyplinarnych, obowiązujących w b. dzielnicy rosyjskiej.

Art. 1 — 4 utraciły moc obowiązującą (p. § 2 — 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Art. 5. Upoważnia się Radę Ministrów do wprowadzania zmian w kwotach pieniężnych, *określonych w niniejszej ustawie*, oraz w przepisach karnych, ogłoszonych po dniu 31 grudnia 1919 r., choćby po wejściu w życie niniejszej ustawy, o ile przepis szczególny takiego upoważnienia nie przyznaje innej władzy; w braku odmiennego postanowienia przepis art. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 6. Przepis art. 5 niniejszej ustawy stosuje się również odpowiednio do postanowień karnych, choćby przed 31 grudnia 1919 r. ogłoszonych, których przekroczenie przekazane jest orzecznictwu władz administracyjnych, nie wyłączając władz skarbowych, oraz do wykroczeń dyscyplinarnych i porządkowych.

Art. 7. Uchyla się część 3 i 4 art. 70 ustawy z dnia 25 lutego 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 169).

Artykułowi 70 ustawy z dnia 25 lutego 1921 r. nadał nowe brzmienie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych i niektórych innych (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia, lecz nie stosuje się do przestępstw, popełnionych przed jej wejściem w życie, z wyjątkiem przepisów o podwyższeniu kaucji kasacyjnych i należytości, przewidzianych w ustawie postępowania karnego.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrom: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Skarbu.

Poz. 723.

U S T A W A

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

o zmianie niektórych przepisów o postępowaniu sądowem w sprawach cywilnych w b. zaborze rosyjskim.

Utraciła moc obowiązującą (p. rozdział II ustawy z dnia 16 lipca 1925 r. o zmianach w urządzeniu sądownictwa, przepisach postępowania cywilnego i w przepisach o kosztach sądowych, obowiązujących w b. zaborze rosyjskim — Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 637).

Upoważnienie Rady Ministrów do wprowadzania zmian w kwotach pieniężnych, zawarte w art. 3 ustawy, wygasło z powodu ustawowego określenia tych kwot.

Poz. 724.

U S T A W A

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

zmieniająca niektóre przepisy ustawy o ustroju sądownictwa i ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych w województwach: poznańskiem i pomorskiem oraz w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 1. W § 23 niemieckiej ustawy o ustroju sądownictwa wprowadza się zmiany następujące:

1. L: 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. spory o roszczenia majątkowe, których przedmiot w gotówce lub wartości pieniężnej nie przekracza kwoty t y s i ą c a z ł o t y c h";

2. Pod L: 2 po słowach „spory o szkodę, wyrządzoną przez zwierzynę" umieszcza się jako nowy ustęp postanowienie następujące:

„roszczenia o spełnienie obowiązku utrzymania uzasadnionego przez małżeństwo lub pokrewieństwo".

Najwyższą wartość przedmiotu sporów majątkowych, przewidzianą pod L. 1, określono w myśl art. 297 pkt. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 lutego 1928 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93). Wysokość wartości tej zmieniano uprzednio dwukrotnie (p. poz. 1111 z 1923 r. oraz poz. 157 z 1924 r.).

Art. 2. L. 4 § 709 niemieckiej ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych otrzymuje brzmienie następujące:

„4 inne roszczenia majątkowe, o ile przedmiot zasądzenia w gotówce lub wartości pieniężnej nie przekracza kwoty t r z y s t a z ł o t y c h; co do wartości przedmiotu stosuje się przepisy §§ 3 — 9".

Najwyższą wartość przedmiotu zasądzenia, przewidzianą pod L. 4, określono w myśl § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 18 lutego 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 157. (Wartość tę uprzednio zmieniano — p. poz. 1111 z 1923 r.).

Art. 3. I. W art. 1 rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 15 maja 1920 r. o postępowaniu w sprawach, podlegających rozpoznaniu Sądu Najwyższego (Dz. Urz. Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej Nr. 23, poz. 208), wprowadza się zmiany następujące:

1. Przepis, umieszczony pod 1: zastępuje się następującem postanowieniem:

„§ 78 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przed sądami okręgowemi i apelacyjnemi strony muszą powierzyć swe zastępstwo jako pełnomocnikowi adwokatowi, dopuszczonemu do wykonywania zawodu adwokackiego w województwach: poznańskiem, pomorskiem lub w górnośląskiej części województwa śląskiego (proces adwokacki); tylko za pośrednictwem takiego adwokata wolno zakładać rewizję, wnosić uzasadnienie rewizji i pismo o przyłączeniu się do rewizji.

Przepis ten nie stosuje się do postępowania przed sędzią, wyznaczonym lub wezwanym, ani do czynności procesowych, które można przedsiębrać przed sekretarzem sądowym.

Adwokat, o którym mowa w ustępie 1, może się sam zastępować przed sądami, położonemi na obszarze, w ustępie 1 wymienionym".

2. Przepis, umieszczony pod 4: zastępuje się następującem postanowieniem:

„Ustęp 1 § 546 otrzymuje brzmienie następujące:

„W sporach o roszczenia majątkowe rewizja jest dopuszczalna jedynie wówczas, gdy wartość przedmiotu zażalenia przekracza kwotę trzy tysiące złotych".

Przepisy punktu 2 art. 3-go odnoszą się do § 546 niemieckiej ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych z dn. 30 stycznia 1877 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 83 i nast.).

Najniższą wartość przedmiotu zażalenia, paragrafem tym przewidzianą, określono w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z 18 lutego 1924 r.

II. Moc obowiązującą powyższych postanowień rozciąga się na obszar górnośląskiej części województwa śląskiego, a zarazem uchyla się przepis, umieszczony pod 1 w artykule 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 grudnia 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów niemieckiej ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych dla górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 1003) i przepis, umieszczony pod 3 w artykule 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 czerwca 1922 r. o postępowaniu sądowem w sprawach z górnośląskiej części województwa śląskiego, podlegających rozpoznaniu Sądu Najwyższego (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 399).

Art. 4. I. W rozporządzeniu Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 23 czerwca 1920 r. o dalszej zmianie niektórych przepisów niemieckiej ustawy o ustroju sądownictwa i o uproszczeniu postępowania w cywilnych sprawach spornych (Dziennik Urzędowy Ministerstwa byłej Dzielnicy Pruskiej Nr. 34, poz. 304) wprowadza się zmiany następujące:

1. Przepis, umieszczony w artykule 2 L: 5, zastępuje się następującem postanowieniem:

„Ustęp 3 § 568 otrzymuje brzmienie następujące:

„Rozstrzygnienia sądów okręgowych w przedmiocie kosztów sporu podlegają dalszemu zażaleniu tylko wówczas, gdy suma zażalenia przekracza kwotę pięćdziesięciu złotych."

2. Przepis, umieszczony w artykule 3 L: 2, zastępuje się następującemi postanowieniami:

„2. Zdanie 1 ustępu 1 § 20 otrzymuje brzmienie następujące:

„W wypadkach, gdy odwołanie dotyczy wyłącznie roszczenia, które ma za przedmiot zapłatę sumy pieniężnej, jest odwołanie jedynie wówczas dopuszczalne, gdy wartość przedmiotu zażalenia przekracza kwotę pięćdziesięciu złotych."

3. § 21 otrzymuje brzmienie następujące:

„W wypadkach, przewidzianych w §§ 3, 4 rozporządzenia o sądowem ustanawianiu czasokresów do zapłaty (Dz. Ust. Rzeszy 1915 str. 290), natychmiastowe zażalenie jest jedynie wówczas dopuszczalne, gdy kwota wierzytelności przekracza sumę pięćdziesięciu złotych."

4. § 22 otrzymuje brzmienie następujące:

„W wypadku, przewidzianym w ustępie 3 § 99 ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych, natychmiastowe zażalenie przeciw rozstrzygnieniu jest jedynie wówczas dopuszczalne, gdy suma zażalenia przekracza kwotę pięćdziesięciu złotych".

II. Moc obowiązującą powyższych postanowień rozciąga się na obszar górnośląskiej części województwa śląskiego.

Przepisy punktu 1-go art. 4-go odnoszą się do § 568 ustawy z dn. 30 stycznia 1877 r., zaś przepisy punktów 2—4 — do rozporządzenia niemieckiej Rady Związkowej z dn. 9 września 1915 r. w sprawie ulżenia sądom (Dz. U. Rz. Niem. str. 562 i nast.).

W przedmiocie zastosowania ustępu 1-go § 20-go wspomnianego rozporządzenia (pkt. 2 art. 4-go niniejszej ustawy) patrz art. 293 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 z 1928 r. poz. 93).

Kwoty przewidziane w pkt. 1 — 4 przytoczono zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 lutego 1924 r.

Art. 5. Na obszar województw: poznańskiego i pomorskiego rozciąga się moc obowiązującą artykułu 1 L: 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 grudnia 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów niemieckiej ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych dla górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 1003).

Patrz poz. 1003 z 1922 r.

Art. 6. Upoważnia się Radę Ministrów do w p r o w a d z a n i a na wniosek Ministra Sprawiedliwości odpowiednio do stosunków walutowych zmian w kwotach pieniężnych, wyżej określonych.

Art. 6 przytoczono z uwzględnieniem sprostowania, ogłoszonego w Nr. 117 z 1923 r. poz. 935.

Patrz nadto uwagę do poz. 705 art. 10.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w województwach: poznańskiem i pomorskiem po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia, a w górnośląskiej części województwa śląskiego z dniem 1 listopada 1923 r.

Do sporów, zawisłych w sądach w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, należy stosować dotychczasowe przepisy, określające właściwość sądów i dopuszczalność środków prawnych. Przepis ten będzie miał zastosowanie także przy każdej dalszej zmianie w kwotach pieniężnych, wprowadzonej na podstawie artykułu 6.

Art. 8. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Poz. 725.

USTAWA

z dnia 16 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 17 grudnia 1920 r. o przejęciu na własność Państwa ziemi w niektórych powiatach Rzeczypospolitej Polskiej.

Uwzględniono w tekście ustawy z dn. 17 grudnia 1920 r. (p. poz. 17 z 1921 r.).

Poz. 726.

USTAWA

z dnia 16 sierpnia 1923 r.

o opiece społecznej.

Określenie i cel opieki społecznej.

Art. 1. Opieką społeczną w rozumieniu niniejszej ustawy jest zaspakajanie ze środków publicznych niezbędnych potrzeb życiowych tych osób, które trwale lub chwilowo własnemi środkami materjalnemi lub własną pracą uczynić tego nie mogą, jak również zapobieganie wytwarzaniu się stanu, powyżej określonego.

Zakres opieki społecznej.

Art. 2. Opieka społeczna w zakresie powyższym (art. 1) obejmuje w szczególności:

a) opiekę nad niemowlętami, dziećmi i młodzieżą, zwłaszcza nad sierotami, półsierotami, dziećmi zaniedbanemi, opuszczonemi, przestępnemi oraz zagrożonemi przez wpływy złego otoczenia;
b) ochronę macierzyństwa;
c) opiekę nad starcami, inwalidami, kalekami, nieuleczalnie chorymi, upośledzonymi umysłowo i wogóle nad niezdolnymi do pracy;
d) opiekę nad bezdomnemi ofiarami wojny i szczególnie ciężko poszkodowanemi;
e) opiekę nad więźniami po odbyciu kary;
f) walkę z żebractwem, włóczęgostwem, alkoholizmem i nierządem;
g) pomoc instytucjom opiekuńczym prywatnym i współdziałanie z niemi.

Środki zaspakajania niezbędnych potrzeb.

Art. 3. W zakresie zaspakajania niezbędnych potrzeb do życia (art. 1) opieka społeczna polega na dostarczaniu:

a) koniecznych środków żywności, bielizny, odzieży i obuwia;
b) odpowiedniego pomieszczenia z opałem i światłem;
c) pomocy w nabyciu niezbędnych narzędzi pracy zawodowej, pomocy w dziedzinie higjeniczno-sanitarnej;
d) pomocy w przywróceniu utraconej, lub podniesieniu zmniejszonej zdolności do pracy.

Prócz wyżej wymienionych za niezbędne potrzeby życiowe uważa się u dzieci staranie o religijno-moralne, umysłowe i fizyczne ich wychowanie, u młodocianych — pomoc w przygotowaniu do pracy zawodowej.

Nadto opieka społeczna obejmuje obowiązek sprawienia pogrzebu.

Obowiązek sprawowania opieki społecznej w ogólności.

Art. 4. Obowiązek sprawowania opieki społecznej ciąży poza przypadkiem, przewidzianym w art. 6 niniejszej ustawy, na związkach komunalnych, o ile w poszczególnych wypadkach pewne osoby fizyczne lub prawne na mocy przepisów, czy innego tytułu prawnego nie są zobowiązane do pokrycia wydatków na niezbędne potrzeby życiowe.

Rozgraniczenie obowiązków opiekuńczych gmin, powiatów, województw i Państwa.

Art. 5. Obowiązki związków komunalnych w zakresie wykonywania opieki społecznej rozgraniczają się w sposób następujący:

a) gminy wiejskie i miasta, nie wydzielone ze związku komunalnego powiatowego, sprawują zasadniczo opiekę pozazakładową, zakładową zaś o tyle, o ile fundusze gminne pozwolą na założenie i utrzymanie zakładu;

b) związki komunalne powiatowe uzupełniają opiekę gmin wiejskich i miast, nie wydzielonych ze związku komunalnego powiatowego, przez udzielanie pomocy materjalnej gminom, nie mogącym o własnych środkach podołać ciążącym na nich obowiązkom opiekuńczym, oraz organizują i sprawują działy opieki społecznej, wymagającej stałych urządzeń i zakładów i obejmującej działalnością swoją cały powiat, a przekraczającej zdolność finansową gmin;

c) miasta, wydzielone ze związku powiatowego, sprawują opiekę zakładową i pozazakładową;

d) wojewódzkie związki komunalne uzupełniają opiekę, wykonywaną przez związki komunalne powiatowe i miasta, wydzielone ze związku komunalnego powiatowego, przez udzielanie pomocy materjalnej powiatom i miastom, wydzielonym ze związku komunalnego powiatowego, oraz sprawują działy opieki społecznej, wymagającej stałych urządzeń i zakładów i obejmującej działalnością swoją całe województwo, a przekraczającej zdolność finansową powiatów i miast, wydzielonych ze związku powiatowego.

Punkty a) i b) niniejszego artykułu nie zwalniają jednak gmin wiejskich i miejskich od obowiązku zwrotu kosztów utrzymania w zakładach innych związków komunalnych.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 marca 1928 r. o rozgraniczeniu obowiązków opiekuńczych związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 232).

Art. 6. Państwo, poza przypadkami, w niniejszej ustawie wymienionemi, ponosi wydatki, połączone z opieką nad osobami, względem których ma specjalne obowiązki z tytułu publicznego, tudzież z wykonaniem tych rodzajów opieki, które przekraczają możność świadczenia związków komunalnych.

Art. 7. Czynniki, zobowiązane w myśl art. 5 i 6 niniejszej ustawy do sprawowania opieki zakładowej, mogą spełniać zadania powyższe za pośrednictwem wszelkich odpowiednich zakładów opiekuńczych na zasadzie zawartej z niemi umowy.

Nabycie prawa do trwałej opieki.

Art. 8. Prawo do trwałej opieki ze strony gminy nabywają obywatele Rzeczypospolitej Polskiej przez co najmniej roczny pobyt w gminie.

Nadto prawo to nabywają:

a) kobiety przez zamążpójście od chwili zawarcia małżeństwa — w tej gminie, w której rzeczone prawo służy mężowi.

Prawo to, w sposób powyższy nabyte, nie gaśnie przez owdowienie, rozwiązanie lub rozdzielenie małżeństwa, dopóki nie zostanie nabyte w innej gminie;

b) dzieci do lat 16, ślubne, lub w myśl ustawy cywilnej ze ślubnemi równouprawnione — w tej gminie, w której służy ono ojcu. Wszelkie zmiany w zakresie prawa do opieki ojca powodują te same zmiany w odnośnem prawie dziecka;

c) dzieci do lat 16, których ojciec nie żyje — w tej gminie, w której prawo to miał w chwili śmierci ich ślubny ojciec, względnie matka, o ile ta po śmierci męża nabyła własne prawo do opieki;
d) dzieci do lat 16, ślubne, które w małżeństwie rozdzielonem pozostają przy matce, oraz dzieci nieślubne — w tej gminie, w której służy rzeczone prawo matce.

Utrata prawa do trwałej opieki.

Art. 9. Prawo do opieki, nabyte w myśl art. 8 niniejszej ustawy, ustaje:
a) przez nabycie tego prawa w innej gminie;
b) przez jednoroczną trwałą nieobecność w gminie.
Wyjątek stanowią wypadki nieobecności wskutek służby wojskowej, przebywania w zakładach leczniczych lub opiekuńczych, w zakładach przymusowego zamknięcia, oraz emigracji poza granice kraju.

Art. 10. Każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej ma prawo do tymczasowej opieki ze strony gminy, w której okręgu przebywa w chwili, kiedy wynikła potrzeba opieki, bez względu na czas trwania pobytu. Gmina, która nie jest równocześnie zobowiązana do sprawowania opieki trwałej w myśl art. 8 niniejszej ustawy, może domagać się zwrotu wydatków od gminy, do trwałej opieki zobowiązanej, względnie odesłać tam potrzebującego pomocy na koszt gminy, do trwałej opieki zobowiązanej.

Art. 11. Odesłanie potrzebującego opieki do gminy, w której posiada on prawo do opieki trwałej, jest niedopuszczalne:
a) jeżeli odesłanie połączone jest ze szkodą dla zdrowia lub życia;
b) jeżeli gmina, do trwałej opieki zobowiązana, oświadczy gotowość zwrotu wszelkich kosztów, połączonych z wykonaniem opieki.

Art. 12. Odesłanie nie może nastąpić w żadnym wypadku wcześniej, zanim gmina, do której potrzebujący opieki ma być odesłany, obowiązek swój opieki nad nim uzna i gotowość przyjęcia go oświadczy. Do tej chwili zaś, na wypadek sporu między dwiema gminami, aż do czasu rozstrzygnięcia tego sporu, udzielić powinna potrzebującemu opieki ta gmina, w której potrzebujący znajdował się w chwili powstania potrzeby opieki. Gmina ma w tym wypadku prawo do żądania zwrotu połączonych z wykonaniem tej opieki kosztów od właściwej gminy opiekuńczej potrzebującego.

Art. 13. Opiekę nad obywatelami, którzy w żadnej gminie Rzeczypospolitej nie mają prawa do trwałej opieki, wykonywa gmina pobytu. Koszty tej opieki ponosi Państwo.

Art. 13 z dniem 30 czerwca 1924 r. utracił moc obowiązującą na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województw: poznańskiego i pomorskiego,— (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 czerwca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 576), na obszarze zaś powyższych województw jego moc obow. została zawieszona (patrz uwagę 1 pod art. 26).

Art. 14. Gmina, zobowiązana do opieki w myśl przepisów niniejszej ustawy, nie może potrzebującemu odmówić opieki z tego powodu, że pewne osoby fizyczne lub prawne zobowiązane są do zaspokojenia jego niezbędnych potrzeb życiowych (art. 4).

W takich wypadkach gmina udzieli opieki, zwrotu zaś wydatków, ze sprawowania tej opieki wynikłych, domagać się może od wyżej wskazanych osób fizycznych lub prawnych w granicach ich zobowiązania.

Prawa obywateli polskich zagranicą i obcokrajowców w Polsce.

Art. 15. Prawo do opieki obywateli polskich zagranicą oraz cudzoziemców do opieki społecznej w granicach Rzeczypospolitej Polskiej określą umowy międzynarodowe, w braku zaś tychże stosowane będą zasady wzajemności.

Materjalne środki na cele opiekuńcze.

Art. 16. Koszty opieki społecznej, wykonywanej przez związki komunalne, pokrywane być winny:

a) z sum budżetowych związków komunalnych;
b) z funduszów lub dochodów z majątków, przeznaczonych na ten cel w myśl postanowień osób fizycznych lub prawnych;
c) z sum, przeznaczonych specjalnemi przepisami prawnemi (kar, grzywien i t. p.);
d) z sum dodatkowych, udzielonych przez Państwo na zasadzie art. 17.

Władza nadzorcza i egzekutywa.

Art. 17. W razie uchylenia się związków komunalnych od wstawienia do budżetu lub uchwalenia poza nim wydatków, do których pokrycia są w myśl niniejszej ustawy zobowiązane, wprowadzi władza nadzorcza, na wniosek właściwego organu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, odpowiednie kwoty do budżetów odnośnych związków komunalnych.

W wypadkach wyjątkowych, gdy związki komunalne nie są w finansowej możności wypełnienia obowiązków, z ustawy niniejszej wynikających, winien Rząd na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu udzielić odpowiedniej subwencji z funduszów państwowych na pokrycie tych potrzeb.

Art. 18. Jeżeli związek komunalny, mimo wezwania władzy nadzorczej, w dziedzinie opieki społecznej nie wykonywa swoich obowiązków w granicach budżetu, lub wykonywa je nienależycie, służy Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych prawo przeprowadzenia na koszt odnośnego ciała samorządowego niezbędnych zarządzeń.

Połączenie ciał samorządowych.

Art. 19. *Dla ulżenia swym obowiązkom opiekuńczym, tudzież dla skuteczniejszego sprawowania opieki społecznej, mogą dobrowolnie łączyć się we wspólną jednostkę administracyjno-opiekuńczą gminy tego samego związku komunalnego powiatowego, gminy różnych związków komunalnych powiatowych, oraz różne związki komunalne powiatowe.*

Połączenie takie wymaga zgody w pierwszym wypadku sejmiku powiatowego, w drugim i trzecim — zgody wojewody, we wszystkich wypadkach zaś — zatwierdzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 386), w szczególności art. 1, 9, 32, 43 i 45.

Art. 20. Przymusowe połączenie związków komunalnych w celach opiekuńczych wymaga uchwały Sejmu.

Rozstrzyganie sporów.

Art. 21. (Ust. 1, 3 i 4). Skargi przeciw organom związków komunalnych rozstrzygane będą przez właściwe organy nadzorcze, w tych zaś wypadkach, w których właściwym organem nadzorczym będą władze państwowe trzeciej instancji — przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Ustęp 2 art. 21-go utracił moc obowiązującą (p. art. 83 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem — Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341).

Roszczenia związków komunalnych do Skarbu Państwa będą podawane w sposób, jaki określą przepisy wykonawcze, a rozstrzygane przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej łącznie z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu.

Roszczenia i skargi przeciw związkom komunalnym lub Państwu o zwrot wydatków, poniesionych na podstawie niniejszej ustawy, przedawniają się po roku od upływu tego roku, w którym owe roszczenia powstały.

Zwierzchnie władze. Rada Opieki Społecznej.

Art. 22. Zwierzchnią władzą w sprawach opieki społecznej jest Minister Pracy i Opieki Społecznej z zastrzeżeniem kompetencji Ministra *Zdrowia Publicznego* w myśl obowiązujących ustaw. Do kompetencji Ministra Pracy i Opieki Społecznej w dziedzinie powyższej, prócz spraw, wymienionych w art. 2 niniejszej ustawy, należy:

a) popieranie stowarzyszeń i związków o charakterze wzajemnej pomocy;
b) nadzór i kontrola nad działalnością instytucji opieki społecznej;
c) rejestracja towarzystw, zakładów, instytucji opieki społecznej, tudzież legalizacja ich statutów, fundacji i zapisów.

Przy Ministrze Pracy i Opieki Społecznej istnieje, jako jego organ doradczy i opinjodawczy, Rada Opieki Społecznej, złożona z reprezentacji ciał samorządowych, instytucji opieki społecznej i zainteresowanych ministerstw.

Rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 11 listopada 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 919) rozciągnięto moc obowiązującą art. 22-go na obszar województw: poznańskiego i pomorskiego.

P. ustawę z dnia 18 lutego 1925 r. o Radzie Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 171).

Art. 23. Organizację i sposób wykonywania opieki społecznej w poszczególnych działach, wymienionych w art. 2, najniższą miarę niezbędnych potrzeb (art. 3), szczegółowe rozgraniczenie obowiązków opiekuńczych (art. 5 i 6), skład i kompetencję Rady Opieki Społecznej (art. 22), organizację komunalnych organów opieki społecznej, oraz sposób kontroli i nadzoru nad instytucjami opiekuńczemi, komunalnemi i prywatnemi — unormują ustawy szczegółowe i zastosowane do nich rozporządzenia wykonawcze.

P. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej: z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 354) ze zmianami ogłoszonemi w Nr. 38 z 1928 r. poz. 359 oraz z dnia 6 marca 1928 r. o opiekunach społecznych i komisjach opieki społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 267).

Art. 24. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej i Ministrowi *Zdrowia Publicznego*, każdemu w zakresie jego kompetencji, zaś w odniesieniu do art. 5, 17, 18, 19 i 21 — Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Patrz rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencyj Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86).

Art. 25. Ustawa niniejsza obowiązuje po upływie sześciu miesięcy od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 26. Z wejściem w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie postanowienia prawne, sprzeczne z zasadami, przyjętemi w niniejszej ustawie.

Ustawą z dnia 25 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 716) z dniem 26 sierpnia 1924 r. zawieszono moc obowiązującą niniejszej ustawy na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego i upoważniono Ministra Pracy i Opieki Społecznej do rozciągania niektórych jej przepisów na wspomniany obszar.

Nadto p. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej: z dnia 16 stycznia 1928 r. o budowie i utrzymaniu wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 56) oraz z dnia 14 października 1927 r. o zwalczaniu żebractwa i włóczęgostwa (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 823).

Poz. 727.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 września 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustaw i rozporządzeń normujących sprawy z zakresu statystyki administracyjnej na województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie, powiaty: brasławski, dziśnieński, duniłowiczowski i wilejski, grodzieński i wołkowyski, oraz na gminy: białowieską, masiewską i suchopolską pow. bielskiego.

Na mocy art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. r. 1921, Nr. 16, poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Na województwa: nowogródzkie, poleskie, wołyńskie, powiaty: brasławski, dziśnieński, *duniłowiczowski*, wilejski *okr. adm. wileńskiego*, grodzieński i wołkowyski oraz gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego województwa białostockiego rozciąga się moc obowiązującą:

a) ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464);

b) ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. r. 1923, Nr. 60, poz. 436);

c) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1921 roku w przedmiocie statystyki cen artykułów pierwszej potrzeby (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 82);
d) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1921 r. w przedmiocie statystyki strajków i lokautów (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 94);
e) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783);
f) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 1922 r. w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 108);
g) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1922 r. zmieniającego rozporządzenie z dnia 6 lutego 1922 r. w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 427).

Patrz uwagi końcowe do wymienionych w § 1 ustaw i rozporządzeń. Pow. duniłowiczowski w woj. wileńskiem otrzymał nazwę postawskiego. Granice pow. wileńskiego uległy zmianie przez utworzenie pow. mołodeczańskiego (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 67 poz. 472).

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 728.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 1923 r.

zmieniające przepisy tymczasowe o kosztach sądowych.

Pominięto ze względu na ogłoszenie jednolitego tekstu przepisów tymczasowych o kosztach sądowych (p. rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 kwietnia 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 520).

Poz. 729.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 12 lipca 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Ziemi Wileńskiej przepisów o kosztach sądowych obowiązujących w b. zaborze rosyjskim.

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 17 maja 1923 r. w przedmiocie upoważnienia Rady Ministrów do wprowadzenia zmian w kwotach pieniężnych ustalonych w rosyjskiej ustawie postępowania cywilnego i niektórych innych ustawach, obowiązujących w b. zaborze rosyjskim (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 417), zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar powiatów: *wileńskiego,* wilejskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, *trockiego,* brasławskiego, *duniłowiczowskiego* i dziśnieńskiego *Ziemi Wileńskiej* rozciąga się moc obowiązującą tymczasowych przepisów o kosztach sądowych *z dnia 18 lipca 1917 r. (Dz. Urz. Dep.*

Sprawiedl. z 1917 r. Nr. 1, poz. 7) ze zmianami wprowadzonemi przez ustawy z dnia 17 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 194), z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 770) i przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 728).

P. uwagę do poz. 728.
Pow. wileński i trocki połączono w pow. wileńsko-trocki. Nadto patrz rozp. Rady Min. z 26 czerwca 1925 r. (Dz. U. R P. Nr. 67 poz. 472).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 14 dni po dniu ogłoszenia.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Poz. 730.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 września 1923 r

w przedmiocie rozciągnięcia na Spisz i Orawę obowiązujących ustaw i rozporządzeń, normujących prawnie sprawy związane ze statystyką.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 26 października 1921 r. w przedmiocie przepisów prawnych obowiązujących na obszarze Spisza i Orawy należącym do Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 89, poz. 657) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar Spisza i Orawy należący do Rzeczypospolitej Polskiej rozciąga się moc obowiązującą:

a) ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464);
b) ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. r. 1923 Nr. 60, poz. 436);
c) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1921 r. w przedmiocie statystyki cen artykułów pierwszej potrzeby (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 82);
d) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1921 r. w przedmiocie statystyki strajków i lokautów (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 94);
e) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783);
f) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 1922 r. w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 108);
g) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1922 r. zmieniającego rozporządzenie z dnia 6 lutego 1922 r. w przedmiocie statystyki stanu zatrudnienia w przemyśle (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 427).

Patrz uwagi końcowe do powołanych w tym §-ie ustaw i rozporządzeń.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 731.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 września 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego wąskotorowych łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 26 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 884).

Poz. 732.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 września 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 12 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 826).

Poz. 733.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 września 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 12 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 827).

Poz. 734.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 września 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 29 września 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 786).

Poz. 735.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 15 września 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 3 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 791).

22 września Nr. 93. rok 1923.

Poz. 736.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 września 1923 r.

w sprawie zmian rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 października 1919 roku celem wykonania ustawy z dnia 11 lipca 1919 roku (Dz. P. P. P. Nr. 59, poz. 357), normującej stosunki służbowe funkcjonarjuszów państwowych podczas pełnienia służby wojskowej.

Uwzględniono w tekście poz. 474 z 1919 r.

Poz. 737.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 września 1923 r.

w przedmiocie spisu upraw w gospodarstwach rolnych powyżej 50 ha ogólnego obszaru za rok gospodarczy 1922/1923.

Pominięto wobec przeprowadzenia spisu.

Poz. 738.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 września 1923 r.

w przedmiocie zmiany statutu (ustawy) Banku Ziemiańskiego w Warszawie.

Pominięto wobec ogłoszenia jednolitego tekstu statutu w Nr. 86 z 1928 r. poz. 760.

Poz. 739.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 września 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet przy podróżach służbowych na obszar w. m. Gdańska.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 819).

Poz. 740.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 września 1923 r.

w przedmiocie zmiany w postanowieniu o opodatkowaniu spirytusu, piwa i kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 679, 680, 681).

Poz. 741.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 13 września 1923 r.

o podwyższeniu opłat, pobieranych od pracodawców przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy za dokonywane zapośredniczenia do pracy tytułem zwrotu kosztów kancelaryjnych.

Patrz uwagę do § 1 poz. 176 z 1923 r.

Poz. 742.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 14 września 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

§ 1 utracił moc obowiązującą (p. poz. 414 z 1921 r., poz. 1028 z 1922 r. oraz poz. 289 z 1923 r.).

§ 2 — 5 pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 743.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 15 września 1923 r.

w sprawie uzupełnienia wykazu towarów podlegających mnożnikowi celnemu normalnemu.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 532).

Poz. 744.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 września 1923 r.

w sprawie zmiany stawek opłat stemplowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 1 i 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1113 — oraz uwagę do art. 14 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).

Poz. 745.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 września 1923 r.

w sprawie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatków spadkowego i od darowizn — Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114).

26 września Nr. 94. rok 1923.

Poz. 746.

U S T A W A

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

o podatku majątkowym.

Pominięta wobec dokonania wymiaru podatku i upływu terminów płatności określonych w art. 32 i 49 ustawy, w rozporządzeniach: z dn. 15 stycznia 1924 r. Nr. 5 poz. 38, z dn. 14 kwietnia 1924 r. Nr. 35 poz. 366, z dnia 28 czerwca 1924 r. Nr. 56 poz. 565, z dn. 17 kwietnia 1925 r. Nr. 41 poz. 284 Dz. U. R. P. i w odnośnych okólnikach Ministerstwa Skarbu.

W myśl art. 49 niniejszej ustawy terminy te upłynęły z końcem 1926 r.

Poz. 747.

U S T A W A

z dnia 11 sierpnia 1923 r.

o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Podatki.

A. Przepis ogólny.

Art. 1. Uchwały w sprawie pobierania samoistnych podatków komunalnych podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych; natomiast uchwały w sprawie pobierania dodatków komunalnych do podatków państwowych wymagają zatwierdzenia przez władze nadzorcze tylko w wypadku, w art. 11 przewidzianym.

B. Poszczególne podatki.

1) Podatki od gruntów i budynków poza obszarem gmin miejskich.

Art. 2. 1) Od gruntów i budynków, położonych poza obszarem gmin miejskich, mogą być pobierane podatki komunalne tylko w postaci dodatków do podatków państwowych od gruntów i budynków.

2) Wyjątek zachodzi co do gruntów i budynków w b. dzielnicy rosyjskiej, należących do Państwa. Grunty te mogą być obciążone tylko samoistnemi podatkami w wysokości kwot, któremi podobne grunty i budynki w sąsiedztwie są obciążone dodatkami do podatków państwowych.

Art. 3. 1) Z dozwolonego ustawą z dn. 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) najwyższego łącznego obciążenia gruntów i budyn-

ków, położonych poza obszarem gmin miejskich podatkami komunalnemi (art. 2), korzystać mogą:

A) na obszarze gmin wiejskich — gminy wiejskie do wysokości 40%, a powiatowe związki komunalne do wysokości 50%,

B) na obszarach dworskich w b. dzielnicy pruskiej powiatowe związki komunalne do wysokości 90%.

2) Gminy wiejskie w b. dzielnicy rosyjskiej są obowiązane z wpływów z powyższego podatku odstąpić gromadom wiejskim 5% pobranej kwoty, a to na pokrycie wydatków tychże gromad. Podatki, pobierane dotychczas w postaci składek na pokrycie wydatków gromad wiejskich w b. dzielnicy rosyjskiej przewidziane w art. 271 Organizacji Zarządu gubernji Królestwa Polskiego (Zb. Pr. ces. ros. Tom II, wydanie z 1913 r.) uchyla się.

3) Gminy wiejskie mogą przekroczyć normy 40%, *względnie 60%*, tylko za zgodą wydziału powiatowego. W braku zgody rozstrzyga władza nadzorcza, wskazana w art. 36 i 37. *Władza ta decyduje także w razie zarzutu wydziału powiatowego przeciwko uchwalonej przez gminę wiejską normie 40% — 60% i niższej; zarzut może być wniesiony w ciągu dni 14 po otrzymaniu wiadomości urzędowej o uchwale gminnej.*

Art. 3 przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o zmianie niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 335).

Na mocy art. 16 ustawy z dn. 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 505) podatki od budynków, wymienione w art. 4, 5 i 6 tejże ustawy uchylono z dniem 1 stycznia 1924 r. W sprawie opodatkowania nieruchomości p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 523), które obowiązuje do końca 1929 r. (p. art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 292).

Zdanie ostatnie pkt. 3-go utraciło moc obowiązującą, ponieważ w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 522) wydział powiatowy został uprawniony do zatwierdzania budżetów gmin wiejskich.

2) Podatek od gruntów na obszarze gmin miejskich.

Art. 4. 1) Podatek komunalny od gruntów, położonych na obszarze gmin miejskich, może być pobierany w postaci dodatku do państwowego podatku gruntowego, albo w postaci samoistnego podatku.

2) Podatkowi komunalnemu od gruntów podlegają także grunty, wolne od państwowego podatku gruntowego. Podatek komunalny od tych gruntów może być pobierany tylko w postaci podatku samoistnego.

3) Grunty, położone na obszarze gmin wiejskich, przyłączonych w całości lub części po 1 stycznia 1919 r. do gmin miejskich, nie podlegają samoistnemu podatkowi gruntowemu przez przeciąg 10 lat, następujących po roku, w którym nastąpiło przyłączenie.

4) W uchwale związku komunalnego, dotyczącej pobierania samoistnego podatku, mogą być przyjęte, jako podstawy wymiaru podatku w obu wypadkach, przewidzianych w poprzednich ustępach: przychód, czynsz najmu, względnie dzierżawy, wartość czynszowa (wartość użytko-

wa), wartość gruntów według samodzielnej klasyfikacji gminnej, albo też połączenie kilku z tych podstaw.

5) Place budowlane oraz grunty, które uzyskały charakter placów budowlanych wskutek pociągnięcia linji regulacyjnych ulic i placów miejskich, mogą być opodatkowane na rzecz gmin miejskich samoistnym podatkiem w silniejszym stopniu także poza granice, określone w art. 14 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) *i art. 25 ustawy z dn. 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 2, poz. 6).*

Art. 25 ustawy z dn. 17 grudnia 1921 r. został uchylony na mocy art. 10 ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 550). Stopę podatku od lokali określa art. 5 tejże ustawy.

6) Grunty państwowe w gminach miejskich w b. dzielnicy rosyjskiej nie mogą być obciążone samoistnym podatkiem gruntowym powyżej normy, wskazanej w art. 2 ustęp 2.

7) Z dozwolonego ustawą z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) najwyższego łącznego obciążenia gruntów na obszarze gmin miejskich podatkami komunalnemi gminy miejskie niewydzielone mogą korzystać do wysokości 70%, a powiatowe związki komunalne do wysokości 20%, gminy miejskie wydzielone do wysokości 90%.

3) Podatek od kopalń.

Art. 5. 1) Na rzecz związków komunalnych, na których obszarze znajdują się kopalnie węgla, soli lub ropy naftowej, z wyjątkiem kopalń i żup solnych, będących w zarządzie państwowym, a podlegających monopolowi państwowemu, może być ustanowiony samoistny podatek od kopalń.

2) Podatek wymierzany będzie od ilości wydobytego minerału i nie może przenosić 1% ceny, względnie wartości sprzedażnej. Podatek może być różniczkowany według gatunków minerału (węgiel kamienny i brunatny, ropa borysławsko-tustanowicka i ropa specjalna, sól kamienna i warzonka).

3) Jako cenę, względnie wartość sprzedażną soli należy w rozumieniu niniejszej ustawy uważać cenę, za którą kopalnia odstępuje sól zarządowi monopolowemu.

4) Obowiązane do zapłaty tego podatku są kopalnie minerałów, wymienionych w ustępie 1. Uprawnione do wymiaru i poboru są gminy i powiatowe związki komunalne, na których obszarze znajdują się kopalnie, budowle pomocnicze i inne przynależności.

5) Jeżeli w myśl ustępu poprzedniego jest kilka związków komunalnych współuprawnionych do poboru podatku, wtedy co do wysokości i sposobu pobierania podatku oraz co do podziału wpływów podatkowych winno nastąpić porozumienie między współuprawnionemi związkami komunalnemi. O ileby porozumienie nie było osiągnięte, sprawę rozstrzyga władza nadzorcza, wskazana w art. 36 p. b. (art. 37). Uchwały, powzięte na podstawie wyniku porozumienia, względnie rozstrzygnięcia władzy nadzorczej, podlegają zatwierdzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

6) Wpływy z podatku winny być użyte wyłącznie na cele inwestycyjne w miejscowościach, w których położone są kopalnie, budowle pomocnicze i inne przynależności kopalni.

4) Podatek od budynków na obszarze gmin miejskich.

Art. 6. 1) Podatek komunalny od budynków, położonych na obszarze gmin miejskich, mogą pobierać tylko gminy miejskie z zastrzeżeniem 10% dla samorządu wojewódzkiego w myśl art. 22.

2) *Gminy miejskie w b. dzielnicach: rosyjskiej i austrjackiej mogą zamiast państwowego podatku od nieruchomości, przekazanego im ustawą z dn. 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 2, poz. 6), pobierać samoistny podatek od budynków.*

3) Przepis art. 4 ustęp 4 stosuje się odpowiednio do podstaw wymiaru samoistnego podatku od budynków. Budynki, nie podlegające państwowemu podatkowi od nieruchomości *w myśl art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 2, poz. 6)*, winny być zwolnione od samoistnego podatku.

4) Po upływie terminu, na który państwowy podatek od nieruchomości został gminom miejskim przekazany, gminy te — także w b. dzielnicy pruskiej — będą miały prawo pobierać podatek od budynków w postaci dodatku do państwowego podatku od nieruchomości, albo w postaci samoistnego podatku, który się wymierza według przepisu, zawartego w ustępie poprzednim.

5) Budynki mieszkalne i gospodarcze, położone na obszarze gmin wiejskich, przyłączonych w całości lub w części po 1 stycznia 1919 r. do gmin miejskich, mogą być obciążone podatkiem komunalnym od budynków czy to w postaci podatku samoistnego, czy też dodatku do państwowego podatku od nieruchomości (od budynków) tylko do tej wysokości, do której mogłyby być obciążone, gdyby przyłączenie nie nastąpiło. Przepis ten obowiązuje lat pięć po roku, w którym przyłączenie nastąpiło.

6) Przepisy ustawy z dnia 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budynków (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 786) pozostają w mocy.

Ustawą z dn. 17 grudnia 1921 r. przekazano gminom państwowy podatek od nieruchomości na okres do końca 1923 r. Po upływie tego terminu pkt. 2 art. 6-go utracił moc obowiązująca, gminom zaś przysługuje uprawnienie wynikające z punktu 4-go tegoż art.

Do punktu 3-go patrz § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 523).

5) Podatek od lokali.

Art. 7. Pkt. 1 — 3 zmienione ustawą z dn. 31 lipca 1924 r., zostały uchylone na mocy art. 10 ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 550).

4) Oprócz podatków od lokali gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać:

a) podatek od części mieszkalnych, które ze względu na swe przeznaczenie lub w stosunku do liczby osób, zamieszkujących lokal, uważać należy za zbędne (podatek od zbytku mieszkaniowego);

b) podatek za zajmowanie lokali lub ich części w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, gospodach, zajazdach lub domach noclegowych (podatek hotelowy).

5) Podatek hotelowy obciąża osoby, korzystające z lokali lub ich części. Do ściągania podatku tego obowiązany jest właściciel przedsiębiorstwa hotelowego, który odpowiada za wpływ podatku.

6) Podatek od przemysłu i handlu.

Art. 8. 1) Podatek komunalny od przemysłu i handlu może być pobierany tylko w postaci dodatku do państwowego podatku przemysłowego bez względu na formę, w której według art. 6 — 9 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550) podatek państwowy jest opłacany.

2) Dodatek z potrąceniem 10%-owego udziału dla samorządu wojewódzkiego (art. 22) przypada:

a) gminom miejskim — od przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych na obszarze tych gmin;

b) powiatowym związkom komunalnym — od przedsiębiorstw i zajęć, wykonywanych poza obszarem gmin miejskich. Powiatowe związki komunalne są jednak obowiązane tym gminom wiejskim, na których obszarze wykonywane są przedsiębiorstwa i zajęcia, wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu, wypłacić połowę sumy, pobranej w odnośnych gminach tytułem dodatków komunalnych do podatku przemysłowego od tych przedsiębiorstw i zajęć, a to w ciągu dni 14 po otrzymaniu dodatków.

Art. 8 przytoczono z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 335).

W przedmiocie wysokości opodatkowania handlu i przemysłu na rzecz związków samorządowych patrz art. 119 ustawy z dn. 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 550).

7) Podatek dochodowy.

Art. 9. 1) W b. dzielnicach rosyjskiej i austrjackiej otrzymują gminy miejskie udział *30%*, a m. st. Warszawa udział *40%* we wpływach z państwowego podatku dochodowego, przypisanego w tychże gminach, powiatowe zaś związki komunalne udział *30%* we wpływach z państwowego podatku dochodowego, przypisanego w gminach wiejskich.

2) W b. dzielnicy pruskiej otrzymują gminy miejskie udział *30%* we wpływach z państwowego podatku dochodowego, *przypadającego na gminy miejskie*, a powiatowe związki komunalne udział *30%* we wpływach z państwowego podatku dochodowego *przypadającego na gminy wiejskie i obszary dworskie.*

Na mocy art. 16 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) udział związków komunalnych we wpływach z państwowego podatku dochodowego wynosi dla miast 15%, a dla m. st. Warszawy 20% państwowego podatku dochodowego, przypisanego w tychże gminach, zaś dla powiatowych związków komunalnych 15% państwowego podatku dochodowego, przypisanego w gminach wiejskich, a w województwach poznańskiem i pomorskiem także na obszarach dworskich.

Pkt. 3 art. 9 utracił moc obowiązującą (p. ustawę z dn. 10 stycznia 1924 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym — Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 110).

8) Podatek od spożycia, zużycia, względnie produkcji.

Art. 10. 1) Do wszystkich państwowych podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji, z wyjątkiem podatku od węgla, olejów mineralnych, soli i cukru oraz podatku, wymienionego w art. 11, i łącznie z temi podatkami pobierany będzie dodatek na rzecz związków komunalnych.

2) Dodatek ten wynosi 30% podatku *od spirytusu i wyrobów wódczanych,* wina i win musujących oraz od piwa, a 15% państwowego podatku od innych przedmiotów.

Na mocy art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 289) opłata skarbowa od spirytusu obejmuje również sumę 1 zł. o 1 litra 100° spirytusu, zastępującą dodatek do podatku od spirytusu przewidziany w art. 10 niniejszej ustawy oraz przewidziany w art. 25 osobny podatek wojewódzki. Z kwoty 1 zł. przypada 80 gr. na udział związków komunalnych, a 20 gr. wzamian osobnego podatku wojewódzkiego. Dalsze opodatkowanie spirytusu i napojów spirytusowych na rzecz związków komunalnych i samorządu wojewódzkiego oraz na wszelkie inne cele jest niedopuszczalne.

3) Wpływy z tego dodatku przypadają miejskim i powiatowym związkom komunalnym, a to pierwszym w stosunku 60%, drugim zaś w stosunku 40% ogólnej sumy wpływów z tego źródła. Podstawę rozdziału między gminy miejskie stanowi procentowa średnia arytmetyczna, ustalona na podstawie liczby mieszkańców w poszczególnych gminach miejskich i podatku przemysłowego, przypisanego na ich terenie za rok, poprzedzający rozdział, a pomiędzy powiatowe związki komunalne — liczba mieszkańców w poszczególnych powiatach z wyłączeniem gmin miejskich.

Na mocy art. 1 ust. 2 rozp. Prez. Rzecz. z 1 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 448) potrąca się 10% wpływów z dodatków komunalnych do państw. pod. od spożycia, zużycia względnie produkcji na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego; takież potrącenia uskuteczniane są z 80 grosz. dodatku, o którym mowa w uwadze do pkt. 2.

4) Powiatowe związki komunalne są obowiązane wypłacić z otrzymanych sum ⅓ część gminom wiejskim, zaś w b. dzielnicy austrjackiej ²/₃ części. Sumy te rozdzielają się między gminy wiejskie według stosunku liczby mieszkańców gmin wiejskich do liczby mieszkańców powiatu z wyłączeniem gmin miejskich, a gminy wiejskie obowiązane są użyć ich na cele inwestycyjne oraz na cele konserwacji urządzeń i zarządów gminnych.

5) Liczbę mieszkańców określa się według ostatniego urzędowego spisu ludności w całej Rzeczypospolitej. Liczbę mieszkańców w uzdrowiskach, posiadających charakter użyteczności publicznej (ustawa z dnia 23 marca 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254), ustala się w ten sposób, że do liczby mieszkańców, objętych spisem urzędowym, dolicza się ⅓ część liczby gości sezonowych według urzędowej statystyki komisji uzdrowiskowej za rok poprzedzający.

6) Przedmioty, podlegające państwowym podatkom od spożycia, zużycia, względnie produkcji, nie mogą być obciążone innemi podatkami komunalnemi.

Na mocy art. 75 pkt. 4 niniejszej ustawy i § 7 rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 317) art. 10 niniejszej ustawy wszedł w życie z dniem 1 lipca 1924 r.

Art. 11. 1) Gminy miejskie na swym obszarze, a powiatowe związki komunalne poza obszarem gmin miejskich, mogą pobierać dodatki do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych, *pobieranych na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 879).*

W sprawie mocy obow. rozp. Rady Ministrów z 23 października 1922 r. w zakresie opłat państwowych od patentów patrz poz. 879 z 1922 r. (suplement do nin. tomu). Sprawa pobierania przez związki komunalne dodatków do opłat państwowych na zasadzie powyższego rozp. jest wątpliwa.

2) Dodatki te nie mogą przenosić 100% opłaty państwowej od patentu na wyrób, względnie 200% opłaty państwowej od patentu na sprzedaż trunków i przetworów, wymienionych w poprzednim ustępie, i będą pobierane łącznie z opłatami państwowemi.

3) Uchwały w sprawie pobierania tych dodatków podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

4) Powiatowe związki samorządowe są jednak obowiązane tym gminom wiejskim, na których obszarze wykonywane są przedsiębiorstwa i zajęcia, wymienione w ust. 1 niniejszego artykułu, wypłacić połowę sumy, pobranej w odnośnych gminach tytułem dodatków gminnych do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych, w ciągu dni 14 po otrzymaniu tych dodatków.

Art. 12. 1) Gminom miejskim, które po koniec czerwca 1923 r. uzyskały zatwierdzenie statutów o poborze samoistnych podatków od towarów, przywożonych lub wywożonych, wolno na ich obszarze pobierać samoistne podatki wyłącznie od towarów, przywożonych drogami żelaznemi lub wodnemi, a nie podlegających państwowym podatkom od spożycia, zużycia, względnie produkcji, i nie stanowiących monopolu państwowego. Podatki te nie mogą przenosić norm, ustalonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

W przedmiocie ustalenia norm podatków wspomnianych w punkcie 1 art. 12-go p. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 11 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 759).

2) Od tego podatku wolne są ładunki, stanowiące własność Państwa lub samorządu terytorjalnego, oraz artykuły, przeznaczone do odbudowy zabudowań mieszkalnych i gospodarczych, zniszczonych wojną.

Na mocy art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast — wolne są również materjały budowlane, o ile są przeznaczone na cele mieszkaniowo-budowlane (p. Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 372).

3) Gminom miejskim wolno pobierać samoistny podatek od oświetlenia elektrycznego i gazowego w lokalach z wyszynkiem alkoholu i w lokalach zabaw, rozrywek i widowisk, a st. m. Warszawie do dnia 31 marca 1930 r. od oświetlenia elektrycznego i gazowego wogóle.

Pkt. 3 przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dn. 14 marca 1927 r. w sprawie zmiany niniejszego artykułu (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 288).

9) Opłata od umów o przeniesienie własności nieruchomości.

Art. 13. 1) Od pism, stwierdzających umowę o przeniesienie własności nieruchomości, które podlegają opłatom stemplowym w myśl ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych, może być pobierana opłata komunalna. Za nieruchomość w rozumieniu niniejszego artykułu uważa się oprócz przedmiotów, które są nieruchomościami w myśl przepisów prawa cywilnego, inne przedmioty, o ile są wymienione w ustępie ostatnim art. 12 ustawy o opłatach stemplowych.

2) Wysokość opłaty komunalnej nie może przewyższać połowy opłaty stemplowej.

3) Opłatę komunalną pobierają samoistnie:

a) gminy miejskie, jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze tychże gmin,

b) powiatowe związki komunalne, jeżeli nieruchomość jest położona poza obszarem gmin miejskich; powiatowe związki komunalne są obowiązane przekazać połowę pobranej opłaty tym gminom wiejskim, na których obszarze nieruchomość jest położona; jeżeli powiatowy związek komunalny nie uchwali poboru opłaty, wolno gminom wiejskim uchwalić ją na rzecz swoją.

Art. 13 przytoczono w brzmieniu art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 335)), które weszło w życie z dniem 1 kwietnia 1928 r. z mocą obowiązującą na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego. Na mocy art. 8 tegoż rozporządzenia przepisy art. 13 niniejszej ustawy w jego nowem brzmieniu mają zastosowanie do tych pism, które sporządzono po dniu wejścia w życie rozporządzenia z dn. 22 marca 1928 r.; przepisy te nie zmieniają ustępu 2 art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 r. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 452).

W przedmiocie zwolnienia od opłat, przewidzianych art. 13 niniejszej ustawy, patrz art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 372).

10) Podatek od zaprotestowanych weksli.

Art. 14. 1) Od weksli, przedstawionych do protestu, pobierany będzie przez notarjuszów, względnie inne organy, uprawnione do sporządzania protestów, łącznie z opłatą (należytością) państwową od protestu, podatek komunalny w wysokości ½% sumy wekslowej.

2) Podatek ten przypada tej gminie (wiejskiej lub miejskiej), w której obrębie przedstawiono weksel do protestu, w b. dzielnicy pruskiej powiatowemu związkowi komunalnemu, jeżeli weksel przedstawiono do protestu na obszarze dworskim.

P. art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 kwietnia 1927 r. o należnościach za sporządzenie protestu (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 381).

Art. 15. Podatki komunalne od aktów notarjalnych, sporządzonych w przypadkach nie wymienionych w art. 13, 14 i 16, o ile pobierane są według stawek stałych — uchyla się.

11) Podatek od spadków i darowizn.

Art. 16. 1) Gminy miejskie i wiejskie mogą pobierać samoistny podatek od przedmiotów spadków i darowizn, położonych na ich obszarze, do wysokości 10% państwowego podatku od spadków i darowizn, przypadającego na odnośne przedmioty spadkowe lub darowane. W b. dzielnicy pruskiej, gdy przedmioty spadkowe (darowane) znajdują się na obszarach dworskich, mogą pobierać podatek od tych przedmiotów powiatowe związki komunalne.

2) Jeżeli przedmioty spadkowe (darowane) znajdują się w obrębie kilku związków komunalnych, to każdy z nich pobiera podatek w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi czystej wartości przedmiotów, znajdujących się w obrębie danego związku komunalnego, do całej podstawy wymiaru.

3) Szczegółowe przepisy o rozdziale dodatku zawierać będzie rozporządzenie wykonawcze, przyczem uwzględnione być winny następujące zasady:

a) majątek ruchomy, otrzymany w drodze spadku (darowizny), uważa się jako położony w miejscu zamieszkania spadkodawcy (darującego); o ile zaś miejsce to znajduje się poza granicami Państwa — w miejscu siedziby władzy, wymierzającej państwowy podatek od spadku (darowizny);

b) długi, z wyjątkiem długów, zabezpieczonych na nieruchomości, uważa się jako ciążące na wszystkich przedmiotach spadkowych w stosunku do ich wartości.

12) Podatek od plakatów i szyldów i podatek od anonsów.

Art. 17. 1) Gminom miejskim wolno pobierać podatek od napisów firmowych i ogłoszeń, bądź umieszczonych na budynkach, słupach, kioskach lub w podobnych miejscach, bądź rozlepianych, roznoszonych, wyświetlanych lub rozpowszechnianych w podobny sposób (podatek od plakatów i szyldów) oraz podatek od ogłoszeń, powielanych drukiem, mechanicznie, lub w podobny sposób (podatek od anonsów).

2) Gminom wiejskim wolno pobierać podatek od plakatów i szyldów oraz podatek od anonsów poza obszarem gmin miejskich.

3) Od podatku są zwolnione ogłoszenia, zamieszczane w czasopismach, wychodzących nie rzadziej, aniżeli w miesięcznych odstępach czasu, ogłoszenia urzędowe, ogłoszenia wyborcze do reprezentacji publicznych, ogłoszenia o odczytach i zgromadzeniach publicznych oraz ogłoszenia osób, poszukujących pracy.

4) Bliższy sposób pobierania podatku od plakatów i szyldów i podatku od anonsów określi wzorowy statut podatkowy, który ogłosi Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w rozporządzeniu wykonawczem.

Wspomniany w punkcie 4 statut wzorowy podany jest w załączniku do II rozporządzenia wykonawczego z dn. 18 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz 317).

13) Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

Art. 18. 1) Gminy miejskie winny, gminy zaś wiejskie mogą pobierać podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

2) Oprócz podatku od wstępu na wyścigi i pobobne widowiska połączone z grą lub zakładami, wolno pobierać także podatki od stawek gry lub zakładów i od wygranych.

3) Do przedstawień teatralnych i występów o wyższej wartości artystycznej lub naukowej, oraz do przedstawień utworów i filmów krajowych winny być stosowane ulgowe stawki podatkowe.

4) Od zawodów i popisów, urządzanych przez towarzystwa sportowe i gimnastyczne, których użyteczność publiczną uzna zarząd gminy, podatek nie może przenosić 10% ceny wstępu.

14) Podatki od prawa polowania.

Art. 19. 1) Od wykonywania prawa polowania na mocy prawa własności gruntu, dzierżawy prawa polowania lub innego tytułu prawnego wolno gminom wiejskim i miejskim pobierać podatek komunalny; w b. dzielnicy pruskiej mogą powiatowe związki komunalne pobierać taki podatek od prawa polowania, wykonywanego na obszarze dworskim.

2) Najwyższe normy podatku określi dla poszczególnych stref Państwa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa *i Dóbr Państwowych.*

3) Rozporządzenie wykonawcze może uzależnić wykonywanie prawa polowania od wykazania zapłaty podatku.

Obecnie obowiązuje nazwa „Minister Rolnictwa" (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337).

P. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 sierpnia 1924 r. w sprawie określenia wysokości najwyższych norm podatku od wykonywania prawa polowania (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 759).

15) Inne podatki.

Art. 20. 1) Gminom miejskim na ich obszarze, a powiatowym związkom komunalnym poza obszarem gmin miejskich, wolno pobierać, oprócz podatków, wymienionych w niniejszej ustawie, samoistne podatki, obciążające inne źródła, niewymienione w niniejszej ustawie, z uwzględnieniem art. 21.

2) Władzą nadzorczą, właściwą do zatwierdzenia uchwał w sprawie pobierania tych podatków, jest Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

3) Minister Spraw Wewnętrznych może w porozumieniu z Ministrem Skarbu przelać swe prawo zatwierdzania komunalnych uchwał podatkowych, odpowiadających wzorowym statutom, na władze nadzorcze, wskazane w art. 36 i 37.

P. rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z 10 lutego 1927 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o przekazaniu wojewodom, działającym w porozumieniu z prezesami izb skarbowych oraz wydziałom powiatowym niektórych uprawnień z ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 356).

Art. 21. 1) Podatek od majątku i podatek od kapitałów i rent nie może być pobierany na rzecz związków komunalnych.

2) Źródeł, które są obciążone podatkami, wymienionemi w tej ustawie, nie wolno ponownie obciążać samoistnemi podatkami z wyłączeniem podatków, przeznaczonych na ściśle określone inwestycyjne cele, pobieranych w wyjątkowych wypadkach przez oznaczony okres czasu, a nie przenoszących 50% podatków komunalnych, dopuszczonych niniejszą ustawą, czy to w postaci samoistnych podatków, czy też w postaci dodatków do podatków państwowych.

3) Również nie mogą być pobierane na rzecz związków komunalnych podatki od posiadania przedmiotów majątkowych z wyjątkiem podatków od posiadania przedmiotów zbytku, służących do osobistego użytku (samochodów, ekwipaży, wierzchowców i t. d.).

W sprawie podatków inwestycyjnych patrz § 14 II rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 317) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem z dnia 19 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 689).

Nadto p. ustawę z dnia 1 marca 1927 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 208) i rozp. Prez. Rzpl. z 19 grudnia 1927 r. w sprawie pobierania w okresie od 1.I. 1928 r. do 31.III. 1929 r. nadzwyczajnego 10% dodatku do podatków (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 972).

C. Udział samorządu wojewódzkiego w źródłach podatkowych związków komunalnych.

Art. 22. Samorządowi wojewódzkiemu zastrzega się prawo korzystania z najwyższego dozwolonego obciążenia gruntów, budynków oraz przemysłu i handlu podatkami komunalnemi (art. 3, 4, 6 i 8) do wysokości 10%.

Art. 23. Aż do wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego pobory, określone w art. 22, przypadają:

a) w b. dzielnicy rosyjskiej powiatowym związkom komunalnym i gminom miejskim, wydzielonym z powiatowych związków komunalnych, na pokrycie wydatków, które w myśl art. 2 ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 829) obciążać mają samorząd wojewódzki;

b) w b. dzielnicy austrjackiej na pokrycie wydatków, połączonych ze spełnianiem zadań, przewidzianych w ustawie z dn. 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 61).

Patrz art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o zniesieniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 40); § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymcz. Wydz. Samorz. z zakresu meljoracji publicznych i rolnych organom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 668); § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. w sprawie przekazania czynności b. Tymcz. Wydz. Samorz. w zakresie drogowym innym organom (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 649).

Art. 24. 1) Postanowienia, zawarte w art. 22, nie będą miały zastosowania w b. dzielnicy pruskiej aż do wprowadzenia tamże samorządu wojewódzkiego w życie. Aż do tego czasu pobory, określone w art. 22, przypadać będą gminom miejskim na ich obszarze, a powiatowym związkom komunalnym poza obszarem gmin miejskich.

2) Do pokrycia krajowych podatków bezpośrednich są obowiązane gminy miejskie i powiatowe związki komunalne.

3) Podstawę rozkładu podatków krajowych na gminy miejskie i powiatowe związki komunalne stanowią sumy katastralnego wymiaru państwowych podatków: gruntowego i budynkowego, służących za podstawę poboru dodatków komunalnych w gminach miejskich i powiatowych związkach komunalnych. Rozkład winien być dokonany według stanu państwowych podatków: gruntowego i budynkowego w dniu 1 lipca roku, poprzedzającego rok rachunkowy krajowych związków komunalnych.

Mimo uchylenia podatku budynkowego (p. uwagi 2 i 3 do art. 3) obowiązuje nadal rozkład podatków krajowych według sum katastralnego wymiaru pruskich podatków: zarówno gruntowego, jak i budynkowego.

4) Krajowe związki komunalne mogą uchwalić odmienną podstawę rozkładu podatków. Uchwała podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

5) Uchwała sejmiku krajowego w sprawie poboru podatków w sumie, przewyższającej 10.000-krotną sumę katastralnego wymiaru państwowych podatków: gruntowego i budynkowego, podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Norma, podana w punkcie 5, wydana w okresie inflacji marki polskiej, przestała być aktualną po zwaloryzowaniu stawek podatkowych.

6) W §§ 27, 28, 29 i 33 ustawy o daninach powiatowych i prowincjonalnych z dnia 23 kwietnia 1906 r. (Zbiór Ust. pruskich str. 159) zastępuje się słowa „powiatowy" i „powiaty wiejskie i miejskie" przez słowa „gminy miejskie i powiatowe związki komunalne".

Podatek wojewódzki od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków.

Art. 25. Pkt. 1 — 4 utraciły moc obowiązującą (p. uwagę do punktu 2 art. 10).

5) Aż do wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego podatek, *określony w ustępie 1*, pobierany będzie na rzecz Skarbu Państwa w b. dzielnicy rosyjskiej; na rzecz Skarbu Państwa na pokrycie wydatków w b. dzielnicy austrjackiej — połączonych ze spełnieniem zadań, przewidzianych w ustawie z dnia 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 61), a w b. dzielnicy pruskiej na rzecz krajowych związków komunalnych na rachunek dotacji, wymienionych w art. 35 ust. 2.

P. uwagę do art. 23.

6) Ustawę z dnia 20 grudnia 1905 r. o pobieraniu na obszarze b. Galicji opłat szynkarskich (Dz. Ust. Kr. z 1906 r. Nr. 11) oraz ustawę z dnia 13 lutego 1903 r. o pobieraniu na tymże obszarze opłaty konsumcyjnej od piwa (Dz. Ust. Kr. Nr. 24), jak wreszcie ustawę z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 831) uchyla się z dniem 31 grudnia 1923 r.

D. Podział wpływów z podatków między współuprawnione związki komunalne.

Art. 26. 1) O ile niniejsza ustawa nie wskazuje sposobu obliczenia udziałów kilku współuprawnionych związków komunalnych we wpływach

z poszczególnych podatków, Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu wyda w rozporządzeniu wykonawczem szczegółowe przepisy o obliczeniu tych udziałów.

2) Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu wyda w rozporządzeniu wykonawczem także przepisy, zmierzające do zapobieżenia wielokrotnemu opodatkowaniu płatników na rzecz związków komunalnych.

CZĘŚĆ DRUGA.

Opłaty i specjalne dopłaty.

A. Opłaty.

Art. 27. 1) Związki komunalne winny pobierać opłaty za używanie komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego, zaś mogą je pobierać za czynności i poświadczenia urzędowe organów komunalnych (opłaty administracyjne).

2) Uchwały w przedmiocie pobierania powyższych opłat nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

3) Władza nadzorcza może jednak żądać w każdym czasie zmiany lub zniesienia uchwał, dotyczących opłat w niniejszym artykule w ustępie 1 w zdaniu drugiem wymienionych gdyby się okazało, że opłaty administracyjne są niewspółmiernie wysokie w stosunku do kosztów utrzymania tej gałęzi zarządu komunalnego, za której czynności opłaty są pobierane.

Art. 28. 1) Przedsiębiorstwa komunalne mają być w ten sposób administrowane, ażeby dochody z nich uzyskane pokrywały co najmniej koszty eksploatacji łącznie z oprocentowaniem i amortyzacją kapitału zakładowego.

2) Uchwały w przedmiocie pobierania opłat za używanie przedsiębiorstw komunalnych, względnie cen za dostarczone przez nie przedmioty, nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej. Jeżeli atoli te opłaty (ceny) nie pokrywają kosztów łącznie z oprocentowaniem i amortyzacją kapitału zakładowego, władza nadzorcza może w takim wypadku nakazać podwyższenie opłat (cen).

Art. 29. 1) Związkom komunalnym wolno celem uzyskania funduszów obrotowych na utrzymanie komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw pobierać zaliczki na opłaty (art. 27 i 28) od osób, korzystających z tychże zakładów, urządzeń i przedsiębiorstw.

2) Wysokość zaliczek może być różniczkowana według stopnia zamożności tych osób. W razie udowodnionego ubóstwa zaliczka nie powinna być pobierana.

3) Uchwały w przedmiocie pobierania zaliczek, przewyższających trzykrotną opłatę miesięczną, podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

Art. 30. 1) Przepisy dotychczasowych ustaw o komunalnych opłatach na cele specjalne pozostają bez zmiany. Pobieranie opłat targowych

od artykułów żywności, dostarczanych przez producentów rolnych, jest dozwolone tylko w razie sprzedaży tych artykułów w miejskich halach targowych.

Pkt. 2 utracił moc obowiązującą wobec uchylenia art. 68.

3) Uchwały w przedmiocie ustanowienia i zmiany wysokości tych opłat nie podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

B. Specjalne opłaty.

Art. 31. 1) Związki komunalne winny pobierać na pokrycie kosztów założenia i utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego specjalne dopłaty od tych właścicieli nieruchomości, przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, którym te urządzenia i zakłady przynoszą szczególne korzyści gospodarcze lub udogodnienia. Wysokość specjalnej dopłaty winna być stopniowana w stosunku do wartości osiągniętych korzyści gospodarczych, względnie udogodnień.

2) Rozporządzenie wykonawcze określi sposób zawiadomienia płatników o uchwale w sprawie pobierania specjalnych dopłat i oznaczy termin do wniesienia odwołania przeciwko uchwale.

3) Odwołanie, wniesione w terminie, podlega rozstrzygnięciu władzy nadzorczej, wskazanej w art. 36 i 37. Dopóki rozstrzygnięcie nie nastąpi, uchwała nie może być wykonana w stosunku do osoby, która wniosła odwołanie.

4) Związki komunalne mogą na skutek osobnej uchwały nie pobierać specjalnych dopłat, jeżeli pokrycie kosztów założenia i utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego komunalnemi podatkami, opłatami lub innemi dochodami jest wskazane w interesie publicznym; uchwała taka podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej (art. 36 i 37).

Art. 32. 1) Na pokrycie kosztów założenia i utrzymania zakładów i urządzeń dobra publicznego mogą krajowe związki komunalne *oraz Tymczasowy Wydział Samorządowy* pobierać specjalne dopłaty także od gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych, którym te zakłady i urządzenia przynoszą korzyści lub udogodnienia, a to stosownie do wartości tych korzyści lub udogodnień. To samo uprawnienie służy powiatowym związkom komunalnym w stosunku do gmin miejskich niewydzielonych z powiatów, a położonych na ich obszarze.

P. uwagę do art. 23.

2) W razie sporu, wyłaniającego się o stosowanie niniejszego artykułu między związkami komunalnemi, rozstrzyga — o ile spór dotyczy krajowych związków komunalnych — Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, pozatem zaś wojewoda przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym i przy zastosowaniu przepisu art. 51 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia

19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86).

3) Do specjalnych dopłat stosuje się odpowiednie postanowienia, zawarte w art. 31 ust. 1, 2 i w drugiem zdaniu ustępu 3.

P. art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. powołanego w uwadze do art. 13.

CZĘŚĆ TRZECIA.

Inne źródła dochodowe.

Art. 33. Uchwały związków komunalnych w sprawie zaciągnięcia pożyczek i objęcia poręki, z wyjątkiem pożyczek, przeznaczonych na czasowe zasilenie funduszów kasowych, wymagają zatwierdzenia władz nadzorczych (art. 36 i 37).

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12 marca 1928 r. w sprawie samorządowych kredytów zagranicznych i w sprawie sprzedawania zagranicę pakietów obligacyj i listów zastawnych towarzystw i instytucyj kredytu długoterminowego (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 290).

Art. 34. Powiatowe związki komunalne powinny ze swych dochodów udzielać zapomóg tym gminom wiejskim (w b. dzielnicy rosyjskiej także gromadom), których dochody, mimo wyzyskania wszystkich źródeł dochodowych, są tak szczupłe, że nie wystarczają na pokrycie wydatków bieżących.

Art. 35. 1) Ustawy, przewidujące dla związków komunalnych dotacje ze Skarbu Państwa lub z funduszów innych związków komunalnych na określone cele komunalne, lub ustanawiające udział Skarbu Państwa lub innych związków komunalnych w pokrywaniu wydatków na takie cele, pozostają w mocy.

2) Aż do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego krajowe związki komunalne w b. dzielnicy pruskiej otrzymują dla spełnienia zadań, przewidzianych w ustawie z dnia 30 kwietnia 1873 r. o dotacji związków prowincjonalnych (Zbiór Ustaw pruskich str. 187), w ustawie z dnia 8 lipca 1875 r. w przedmiocie wykonania §§ 5 i 6 powołanej ustawy (Zbiór Ustaw pruskich str. 497) i w ustawie z dnia 2 czerwca 1902 r. w sprawie przekazania związkom prowincjonalnym dalszych rat dotacyjnych (Zbiór Ustaw pruskich str. 167) zamiast kwot, określonych w tych ustawach, tytułem rocznej dotacji ze skarbu Państwa ryczałtową sumę, równającą się 2/5 częściom zapotrzebowania na pokrycie bieżących wydatków w ramach obecnej działalności krajowych związków komunalnych, jaki się okaże według budżetu po wyzyskaniu wszystkich źródeł dochodowych.

CZĘŚĆ CZWARTA.

Władze nadzorcze i ich postępowanie.

Art. 36. Władzami nadzorczemi, właściwemi do działania w myśl niniejszej ustawy, o ile ona inaczej nie postanawia, są:

a) w stosunku do gmin wiejskich (w b. dzielnicy rosyjskiej także do gromad) i gmin miejskich, niewydzielonych z powiatowych związków komunalnych, z wyjątkiem gmin miejskich w b. dzielnicy pruskiej, małopolskich gmin miejskich, liczących powyżej 15.000 mieszkańców według ostatniego spisu ludności — wydziały powiatowe;

b) w stosunku do gmin miejskich, wydzielonych z powiatowych związków komunalnych, gmin miejskich w b. dzielnicy pruskiej oraz małopolskich gmin miejskich, wymienionych pod (a), z wyjątkiem gmin miejskich, wymienionych pod c), i w stosunku do powiatowych związków komunalnych — wydziały wojewódzkie;

P. § 2 rozporządzenia powołanego pod art. 20.

c) w stosunku do gminy m. st. Warszawy i gmin miejskich, liczących powyżej 250.000 mieszkańców, oraz w stosunku do krajowych związków komunalnych — Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Pkt. c przytoczono z uwzględnieniem zmiany, wprowadzonej art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, powołanego w uwadze do art. 10 pkt. 3.

Art. 37. 1) Aż do wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego władzą nadzorczą, właściwą do działania w miejsce wydziału wojewódzkiego w myśl niniejszej ustawy, jest Minister Spraw Wewnętrznych, działający, z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 3 ust. 3, w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

2) Minister Spraw Wewnętrznych i Minister Skarbu mogą w obopólnem porozumieniu przekazać swoje uprawnienia w tym zakresie całkowicie lub częściowo podległym im bezpośrednio władzom państwowym.

W sprawie przekazania uprawnień, wynikających z art. 37 ust. 1 i z niektórych innych artykułów, patrz: rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dn. 22 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15 poz. 99), rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 22 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5 z 1927 r. poz. 29) oraz rozporządzenie, powołane pod art. 20.
Patrz również uwagę 4 do art. 3.

Art. 38. 1) Przeciw orzeczeniu władzy nadzorczej służy, o ile ustawa niniejsza inaczej nie postanawia, związkom komunalnym, a w wypadkach, przewidzianych w art. 31, także osobom interesowanym, prawo wniesienia odwołania w ciągu 14 dni po doręczeniu orzeczenia.

2) Władzą, powołaną do rozstrzygania tych odwołań i decydującą ostatecznie, jest:

a) w stosunku do orzeczeń wydziału powiatowego — wydział wojewódzki, przyczem aż do wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego art. 37 ma odpowiednie zastosowanie;

b) w stosunku do orzeczeń wydziału wojewódzkiego — Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

3) Pozatem mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia

22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) oraz przepisy ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 600) z późniejszemi zmianami.

Pkt. 3 przytoczono w brzmieniu art. 120 rozporządzenia z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 341).

Do punktów 1 i 2 patrz § 3 rozp. powołanego pod art. 20 oraz rozp. Mistra Spraw Wewnętrznych z dn. 17 września 1927 r. w sprawie przekazania wojewodom działającym w porozumieniu z prezesami izb skarbowych uprawnień do rozstrzygania odwołań gmin od decyzji wydziałów pow. w spr. budżetów gminnych (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 784).

Art. 39. 1) Uchwała, podlegająca zatwierdzeniu, winna być w ciągu dni piętnastu po jej powzięciu skierowana wraz z danemi, które wskaże rozporządzenie wykonawcze, bezpośrednio do przełożonej władzy nadzorczej. Jeżeli władza ta nie jest właściwa do zatwierdzenia uchwały, obowiązana jest w ciągu dalszych dni siedmiu uchwałę skierować do właściwej władzy nadzorczej, która w dniu otrzymania uchwały wyda poświadczenie odbioru.

2) Jeżeli uchwała jest należycie poparta danemi, wskazanemi w rozporządzeniu wykonawczem, władza nadzorcza wyda swą decyzję w przedmiocie zatwierdzenia w ciągu dalszych trzydziestu dni; w razie braku tych danych zwróci ją w ciągu tygodnia po otrzymaniu uchwały do uzupełnienia.

3) Gdyby władza nadzorcza w powyższych terminach nie doręczyła związkowi komunalnemu zawiadomienia o odmowie zatwierdzenia, ani nie zwróciła mu uchwały do uzupełnienia, uważa się uchwałę z upływem 60 dni po jej otrzymaniu za zatwierdzoną.

4) Za dzień zawiadomienia o decyzji władzy nadzorczej w razie nadania na pocztę — uważa się dzień nadania na pocztę.

Pkt. 3 przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 1 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 448).

Art. 40. Uchwała zatwierdzona ma moc obowiązującą od dnia jej powzięcia, jeżeli w uchwale lub w zatwierdzeniu nie jest oznaczony dzień późniejszy.

Art. 41. Władza nadzorcza może odmówić rozpoznania uchwały, nie przedłożonej w terminie, oznaczonym w art. 39 ust. 1.

Art. 42. O ile według innych ustaw uchwały związków komunalnych w sprawie pobierania podatków, opłat i dopłat, względnie składek, oraz zaciągania pożyczek podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych, władzami właściwemi do zatwierdzenia tych uchwał są władze nadzorcze, wskazane w art. 36 i 37, przyczem art. 38 — 41 mają odpowiednie zastosowanie.

CZĘŚĆ PIĄTA.

Wymiar i pobór danin komunalnych.

Art. 43. 1) Wymiar i pobór samoistnych podatków komunalnych uskutecznia zarząd związku komunalnego, lub organ, przez ten zarząd upoważniony.

2) Wymiar i pobór dodatków komunalnych do podatków (opłat) państwowych uskutecznia władza, powołana do wymiaru i poboru podatków.

3) Wymiaru i poboru dodatków komunalnych do państwowego podatku dochodowego w b. dzielnicy pruskiej dokonywa władza komunalna.

4) Za czynności organów, współdziałających przy wymiarze, poborze i ściąganiu komunalnych dodatków do podatków państwowych od gruntów, budynków, przemysłu i handlu (art. 3, 4, 6 i 8), Państwo może pobrać 2% sum, wypłaconych związkom komunalnym z tytułu tych dodatków.

5) Minister Skarbu może związkom komunalnym za ich zgodą poruczyć pobór i ściąganie podatków państwowych w całości lub w części. Związki komunalne uprawnione są za te czynności pobierać odszkodowanie do wysokości 3% sum, wypłaconych Skarbowi Państwa z tytułu pobranych podatków. Przepisy, obowiązujące w b. dzielnicy pruskiej w sprawie współdziałania związków komunalnych przy poborze i ściąganiu podatków państwowych, nie ulegają zmianie.

Art. 44. 1) Celem uzyskania podstaw wymiaru samoistnych danin komunalnych zarząd związku komunalnego lub organ, przez ten zarząd upoważniony, mają prawo:

a) żądać od stron lub ich zastępców prawnych oraz od świadków i znawców odpowiedzi na określone pytania, w razie zaś wątpliwości co do udzielonych odpowiedzi, żądać od stron lub ich zastępców prawnych przedłożenia ksiąg handlowych i gospodarczych oraz innych dowodów;

b) zwracać się do zarządów innych związków komunalnych, jako też do władz państwowych o podanie podstaw opodatkowania ujawnionych przy wymiarze podatków państwowych i komunalnych.

2) Władze i organy komunalne zarówno jak i znawcy, winni zachować w tajemnicy okoliczności i dane, które doszły do ich wiadomości przy wykonywaniu wspomnianych czynności.

Art. 45. 1) Aż do ustalenia wysokości dodatku komunalnego na rok bieżący pobiera się dodatek tymczasowo według normy, ustalonej na rok poprzedni.

2) Kwota pobranego tymczasowo dodatku komunalnego będzie zaliczona na jego należność, ostatecznie ustaloną.

Art. 46. O wymiarze samoistnych podatków komunalnych winien być każdy płatnik zawiadomiony indywidualnie przez doręczenie orzeczenia wymiarowego, o ile ustawy lub statuty podatkowe nie przewidują odmiennego sposobu zawiadomienia.

O wysokości i terminach płatności (art. 54) wszystkich samoistnych danin komunalnych, wymierzonych w stosunku rocznym, powinien być płatnik powiadomiony równocześnie w ciągu pierwszych dwóch miesięcy roku budżetowego; wyjątek stanowią wypadki, kiedy podstawa wymiaru samoistnej daniny komunalnej powstanie dopiero w ciągu roku budżetowego. Takie uwiadomienie co do samoistnych danin komunalnych, obciążających grunty, powinno nastąpić przed dniem 1 kwietnia.

Ustęp 2 art. 46-go dodano na mocy art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 335).

Art. 47. W razie poboru dodatku komunalnego do podatków (opłat) państwowych zarząd związku komunalnego winien normę dodatku podać do wiadomości publicznej przez ogłoszenie w sposób, w danej miejscowości przyjęty. Tak samo winny być ogłoszone uchwały w przedmiocie pobierania samoistnych podatków i opłat.

Art. 48. 1) Przeciwko wymiarowi samoistych danin komunalnych służy płatnikowi prawo wniesienia odwołania w ciągu czternastu dni do władz nadzorczych za pośrednictwem władzy, która dokonała wymiaru.

2) Termin czternastodniowy biegnie od dnia następnego po zawiadomieniu płatnika o wymiarze podatku, względnie po wezwaniu go do uiszczenia danin innego rodzaju, o ile ustawy lub uchwały o poborze danin nie zawierają odmiennych postanowień.

3) Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku terminowego uiszczenia daniny.

4) Władzami powołanemi do rozstrzygania odwołań i decydującemi ostatecznie, są:

a) w stosunku do gmin wiejskich (w b. dzielnicy rosyjskiej także gromad) i gmin miejskich, nie wydzielonych z powiatowych związków komunalnych, z wyjątkiem małopolskich gmin miejskich, liczących powyżej 15.000 mieszkańców według ostatniego spisu ludności — wydziały powiatowe;

b) w stosunku do gmin miejskich, z wyjątkiem wydzielonych z powiatowych związków komunalnych oraz małopolskich gmin miejskich, wymienionych pod lit. a), m. stoł. Warszawy, tudzież w stosunku do wydziałów powiatowych — wydziały wojewódzkie, aż do wprowadzenia zaś w życie samorządu wojewódzkiego — Minister Spraw Wewnętrznych, który może przelać swe uprawnienia na bezpośrednio mu podległe władze;

c) w stosunku do m. st. Warszawy — Minister Spraw Wewnętrznych.

5) Pozatem mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) oraz przepisy ustawy

z dn. 3 sierpnia 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 600) z późniejszemi zmianami.

Pkt. 3 przytoczono w brzmieniu art. 120 rozporządzenia z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 356) uprawnienia Ministra Spraw Wewnętrznych wymienione w ust. 4, w punkcie b. art. 48-go i ust. 1 art. 49-go, przekazano wojewodom, działającym w porozumieniu z prezesami izb skarbowych.

Art. 49. 1) Odrębne odwołania przeciwko wymiarowi dodatków do podatków państwowych są dopuszczalne tylko w razie zaprzeczenia prawa związku komunalnego do pobierania dodatków wogóle lub według stopy, określonej w orzeczeniu wymiarowem. Do takich odwołań stosuje się odpowiednio postanowienia, zawarte w art. 48.

P. uwagę 2 do art. 48-go.

2) Poza wypadkiem, wspomnianym w ust. 1, odwołania przeciwko wymiarowi dodatków do podatków, winny być wnoszone łącznie z reklamacjami, skargami lub odwołaniami przeciwko wymiarowi podatków państwowych.

Art. 50. Przepisy o środkach prawnych, służących płatnikom w b. dzielnicy pruskiej przeciwko pociąganiu ich do opłacania danin komunalnych, pozostają bez zmiany.

Art. 51. Podwyższenie, zniżenie, uchylenie, odpisanie, odroczenie zapłaty, lub zwrot podatku państwowego pociąga za sobą z mocy samego prawa odpowiednie podwyższenie, zniżenie, uchylenie, odpisanie, odroczenie, zapłatę lub zwrot dodatku komunalnego.

Art. 52. 1) Zwrot dodatków zarządza władza, która pobrała podatki (opłaty) państwowe.
2) O ile kwota dodatku komunalnego, ulegająca zwrotowi, nie będzie mogła być pokryta drogą potrącenia z wpływów, należnych związkowi komunalnemu, przy następnej wypłacie (art. 58), winien związek komunalny dokonać zwrotu na wezwanie w ciągu dni czternastu.

Art. 53. Art. 51 i 52 nie mają zastosowania w b. dzielnicy pruskiej, gdy dodatki komunalne do podatków państwowych pobierane są samodzielnie przez związki komunalne. W tych wypadkach obowiązują dotychczasowe przepisy.

Art. 54. 1) Statuty samoistnych danin komunalnych winny ściśle oznaczać terminy płatności tych danin. W braku takiego oznaczenia zapłata winna nastąpić w terminie, ustalonym w orzeczeniu wymiarowem. Samoistne daniny komunalne, obciążające grunty, mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych: w miesiącu kwietniu, tudzież w czasie między 15 października a 15 listopada.

2) Dodatki komunalne do podatków państwowych winny być uiszczone równocześnie z podatkami (opłatami) państwowemi. Związki komunalne w b. dzielnicy pruskiej mogą uchwalić odmienne terminy poboru dodatków, których wymiaru dokonywają samodzielnie.

Zdanie końcowe ustępu 1 dodano na mocy art. 6 rozporządzenia powołanego pod art. 13.

Art. 55. 1) Nieuiszczone we właściwym terminie samoistne daniny komunalne ściąga zarząd związku komunalnego w drodze egzekucji, do której stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji podatków i opłat państwowych.

2) Powiatowe związki komunalne mogą ściągać podatki albo samodzielnie, albo przy pomocy zarządów gmin miejskich i wiejskich, w b. dzielnicy pruskiej na obszarach dworskich — przy pomocy przełożonych tych obszarów.

3) Na obszarze b. dzielnicy austrjackiej nieuiszczone we właściwym terminie samoistne daniny komunalne mogą być ściągane w drodze egzekucji sądowej na podstawie ustawy z 27 maja 1896 r. (autr. Dz. Ust. P. Nr. 79).

4) Przepisy o ściąganiu danin w drodze egzekucji sądowej w b. dzielnicy rosyjskiej i pruskiej nie ulegają zmianie.

Art. 56. W razie nieuiszczenia we właściwym terminie danin komunalnych związki komunalne mogą pobierać odsetki i kary za zwłokę oraz koszty egzekucyjne według przepisów, zawartych *w ustawie z dnia 9 marca 1923 r. o karach za zwłokę oraz o kosztach egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 189).*

Art. 56 w części, dotyczącej kar za zwłokę, uchylony został § 20 rozp. Min. Skarbu z 26 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 134). Nadto p. ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721) ze zmianami, wynikającemi z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401).

Art. 57. Wpłaty na podatki (opłaty) państwowe, do których przypisane są dodatki komunalne, rozkłada się proporcjonalnie na podatki państwowe i dodatki wszystkich związków komunalnych z przynależnemi odsetkami i karami za zwłokę.

Art. 58. 1) Sumy wpływów z dodatków komunalnych do podatków (opłat) państwowych oraz z odsetek i kar za zwłokę z każdego miesiąca będą wypłacone związkom komunalnym, uprawnionym do ich poboru, w najkrótszym czasie — najpóźniej do dni czternastu po upływie miesiąca.

2) Postanowienie zawarte w ust. 1, stosuje się odpowiednio do komunalnego udziału w państwowym podatku dochodowym.

3) Dodatki do podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji (art. 10), będą przekazywane co dni 15 na rzecz związków komunalnych.

Art. 59. Przepisy o poborze podatków (opłat) państwowych, w szczególności o obowiązku zapłaty, terminie płatności, sposobie przy-

musowego ściągania z majątku ruchomego i nieruchomego, prawie zastawu na nieruchomości, odpisaniu z powodu niemożności ściągnięcia, przedawnieniu wymiaru i prawa ściągania oraz o prawie pierwszeństwa zastawnego na nieruchomościach — stosuje się odpowiednio do poboru dodatków do tych podatków (opłat) na rzecz związków komunalnych.

Art. 60. 1) Powiatowe związki komunalne w b. dzielnicy pruskiej pobierają dodatki bezpośrednio od indywidualnych płatników.

2) Postanowienia ustawy o daninach komunalnych z dnia 14 lipca 1893 r. (Zb. Ust. pruskich str. 152), dotyczące komunalnych podatków bezpośrednich, z wyjątkiem przepisów o środkach prawnych, stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podatków powiatowych, ze zmianami, wprowadzonemi późniejszemi ustawami, jak również ustawą niniejszą.

3) Płatnikom przysługują środki prawne w myśl § 14 ust. 2 i § 11 ust. 4 i 5 ustawy o daninach powiatowych i prowincjonalnych z dnia 24 kwietnia 1906 r. (Zb. Ust. pruskich str. 159).

Art. 61. 1) Na poczet krajowych podatków bezpośrednich w b. dzielnicy pruskiej (art. 24) gminy miejskie i powiatowe związki komunalne są obowiązane wpłacać do kasy krajowego związku komunalnego co miesiąc zaliczkę, równającą się 1/10 części wpływów, uzyskanych ze wszystkich podatków miejskich i powiatowych w ubiegłym miesiącu kalendarzowym. Zaliczki winny być uiszczone w ciągu czternastu dni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego. W przeciwnym razie krajowy związek komunalny będzie mógł sam zastosować względem opieszałych gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych środki przymusowe ściągnięcia należności.

2) Celem wykonania nadzoru nad gminami miejskiemi i powiatowemi związkami komunalnemi co do ścisłego spełnienia obowiązku, nałożonego na nie w niniejszym artykule, krajowy związek komunalny może wysyłać swych delegatów, którym służy prawo badania ksiąg podatkowych oraz dotyczących pism i akt gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych.

3) Krajowy związek komunalny może ustanowić zaliczkę w odmiennej wysokości. Uchwała podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

4) Kwoty wpłaconych zaliczek będą potrącane z należności krajowych dodatków do podatków bezpośrednich.

CZĘŚĆ SZÓSTA.

Kary.

Art. 62. 1) Kto w zamiarze uchylenia się od obowiązku płacenia danin komunalnych składa wobec właściwej władzy komunalnej nieprawdziwe lub niezupełne zeznania, albo w tym samym zamiarze odmawia odpowiedzi na określone pytania, albo usuwa przedmioty, podlegające daninom komunalnym, albo przedmiotów takich nie zgłasza do opodatkowania — podlega karze pieniężnej do wysokości 20-krotnej sumy daniny, utraconej lub na utratę narażonej.

2) Kara nie uwalnia płatnika od obowiązku zapłacenia daniny.

3) Współwinny podlega karze narówni ze sprawcą.

Art. 63. Kto wezwany w charakterze świadka albo znawcy, w zamiarze uwolnienia innej osoby od obowiązku płacenia danin komunalnych, wobec właściwej władzy komunalnej odmawia złożenia zeznania, lub składa fałszywe zeznanie — podlega karze pieniężnej do wysokości 1037,7 złotych.

Kwoty grzywien w artykułach: 63, 64 i 67 przeliczono na złote w myśl przepisów § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 26 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 134) z zastosowaniem przepisu § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Art. 64. Kto, jako członek zarządu komunalnego, urzędnik lub funkcjonarjusz komunalny, bez upoważnienia właściwej władzy ujawnia osobom niepowołanym okoliczności i dane, które doszły do jego wiadomości przy wykonywaniu czynności, wymienionych w art. 44, podlega karze aresztu, a w b. dzielnicy pruskiej — karze aresztu lub więzienia, na czas do trzech miesięcy i karze pieniężnej w wysokości do 1037,7 złotych lub jednej z tych kar.

P. uwagę do art. 63.

Art. 65. 1) Kary pieniężne za czyny, wymienione w art. 62 i 63, wymierza zarząd związku komunalnego.

2) Jeżeli strona nie zgłosi w ciągu dni czternastu po doręczeniu zawiadomienia o karze ustnie lub pisemnie żądania rozpatrzenia sprawy w drodze sądowej — kara ulega wykonaniu. W razie przeciwnym zarząd związku komunalnego winien sprawę skierować do właściwego sądu *powiatowego (pokoju)*, który wdroży postępowanie karne w myśl ogólnych przepisów.

3) Kary pieniężne, nałożone na mocy art. 62 i 63, podlegają egzekucji narówni z daninami komunalnemi i wpływają do kasy związku komunalnego, uprawnionego do poboru daniny.

4) Do orzeczenia w sprawach o czyny, wymienione w art. 64, są wyłącznie właściwe sądy *powiatowe (pokoju)*.

P. art. 269 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 lutego 1928 r. — o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93), na mocy którego sądy powiatowe i sądy pokoju otrzymały nazwę sądów grodzkich.

Art. 66. Karę pieniężną, wymierzoną na mocy art. 62, 63 lub 64, w razie niemożności ściągnięcia zamienia sąd *pokoju (powiatowy)* na karę pozbawienia wolności na czas do 3 miesięcy.

Art. 67. 1) W uchwałach związków komunalnych mogą być przewidziane kary porządkowe do wysokości 345,9 złotych za wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze danin komunalnych oraz statutom i uchwałom podatkowym, opartym na tych przepisach.

2) Uchwały takie (ustęp 1) podlegają zatwierdzeniu władz nadzorczych.

3) Kary wymierza zarząd związku komunalnego.

4) Do kar, nałożonych na podstawie niniejszego artykułu, mają zastosowanie przepisy, zawarte w ust. 2 i 3 art. 65. W b. dzielnicy pruskiej stosuje się w wypadkach, objętych niniejszym artykułem, *przepisy §§ 459 — 469 ustawy postępowania karnego*.

P. uwagę do art. 63.

Pruska ustawa postępowania karnego traci moc obowiązującą z dniem 1 lipca 1929 r. (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 marca 1928 r. wprowadzające kodeks postępowania karnego — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314).

CZĘŚĆ SIÓDMA.

Przepisy ogólne.

Art. 68. Uchylony na mocy § 20 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 26 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 134).

Art. 69. O ile ustawy nałożą na związki komunalne nowe zadania, winny one zapewnić dostateczne źródła dochodów na pokrycie wydatków, połączonych ze spełnieniem tych zadań.

Art. 70. 1) Budżet związków komunalnych winien być zarówno pod względem okresu budżetowego, jak i pod względem jednostki obliczeniowej dostosowany do budżetu Państwa.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 522) oraz rozporządzenia wykonawcze: z dn. 28 czerwca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 433); z dn. 22 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15 poz. 99 § 3); z dn. 3 lutego 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 104 § 2)

Pkt. 2 art. 70 utracił moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie § 2-go wyżej wspomnianego rozporządzenia z dn. 17 czerwca 1924 r.

Art. 71. Wyrazy „związki komunalne", użyte w niniejszej ustawie bez bliższego określenia, oznaczają powiatowe i krajowe związki komunalne, jako też gminy wiejskie i miejskie.

Art. 72. Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące gmin miejskich, mają zastosowanie także do gmin wiejskich o charakterze miejskim, a przepisy niniejszej ustawy, dotyczące gmin wiejskich mają zastosowanie także do gmin miejskich o charakterze wiejskim. Gminy wiejskie o charakterze miejskim, jako też gminy miejskie o charakterze wiejskim oznaczy Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

P. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych: z roku 1925: poz. 911 (Letnisko Milanówek), 912 (Nowe-Skalmierzyce); z roku 1926: poz. 377, 416, 417, 772 (Kamień Koszyrski, Postawy, Mołodeczno), 510 (Skolimów-Konstancin), 543 (Strzałkowo), 749 (Pławno), 771 (Letnisko - Brwinów); z roku 1927: poz. 19 (Szczucin), 180 (Zelów), 202 (Irena), 203 (Letnisko-Falenica), 224 (Przecław), 581 (Małe Tarpno), 624 (Kozłów); z roku 1928: poz. 547 (Prokocim), 729 (Wielkie Oczy) z r. 1929: poz. 86 (Skórcz).

CZĘŚĆ ÓSMA.

Przepisy końcowe.

Art. 73. Pominięto, jako zawierający przepisy na rok budżetowy 1922.

Art. 74. 1) Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

2) Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące b. dzielnicy austrjackiej, obowiązują także na ziemiach Spisza i Orawy.

Art. 75. 1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2) Przepisy, dotyczące poboru podatków komunalnych, wymienionych w art. 2, 3, 4, 6, 8 i 9, obowiązują od 1 stycznia 1923 r.

3) Przepis art. 35 ustęp 2 obowiązuje również od dnia 1 stycznia 1923 r.

4) Minister Spraw Wewnętrznych oznaczy w porozumieniu z Ministrem Skarbu termin, w którym nabiorą mocy obowiązującej postanowienia, zawarte w art. 10.

Pkt. 5 pominięto, jako zawierający przepisy na rok budżetowy 1923.

6) Związki komunalne są obowiązane uzgodnić swe uchwały (statuty, regulaminy i t. p.), dotyczące danin komunalnych, z przepisami niniejszej ustawy najpóźniej do końca 1923 r. Uchwały te tracą moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1923 r.

Art. 76. Przepisy ustaw, sprzeczne z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą. O ile inne ustawy powołują się na takie przepisy, należy zamiast nich odpowiednio stosować przepisy niniejszej ustawy.

Art. 77. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

P. rozp. III Ministra Spraw Wewn. z dn. 16 sierpnia 1924 r. w sprawie wykonania nin. ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 790).

Poz. 748.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 września 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku w sprawie statystyki celnej.

Uchylone na mocy § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 grudnia 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 113 poz. 1003).

Poz. 749.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 28 maja 1923 r.

w przedmiocie siedziby oraz organizacji Sądów Rozjemczych dla Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie.

Na mocy § 38 ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. (austr. Dz. U. z 1888 r. Nr. 1) w brzmieniu ustalonem art. 22 ustawy z dnia 7 lipca 1921 roku w przedmiocie zmian niektórych postanowień ustaw austrjackich o ubezpieczeniu robotników od wypadków, obowiązujących na terytorjum b

zaboru austrjackiego, oraz o rozciągnięciu obowiązujących tam ustaw o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków na terytorjum przyłączone do Polski a należące poprzednio do Królestwa Węgierskiego (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 413) zarządza się, po wysłuchaniu opinji Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie co następuje:

§ 1. Dla zakładu ubezpieczenia od wypadków, istniejącego na mocy ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. (austr. Dz. U. Nr. 1 z 1888 r.) w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 7 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 413), utworzone będą Sądy Rozjemcze w siedzibach władz administracyjnych II instancji.

Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oznacza, po wysłuchaniu opinji Zakładu ubezpieczenia od wypadków *we Lwowie*, termin utworzenia Sądów Rozjemczych w poszczególnych siedzibach władz administracyjnych II instancji, oraz oznacza, który z istniejących już Sądów Rozjemczych jest właściwym w znaczeniu rozporządzenia niniejszego dla tych okręgów władz administracyjnych II instancji, które nie mają jeszcze własnych Sądów Rozjemczych.

Nazwa zakładu ubezpieczeń od wypadków we Lwowie brzmi obecnie: „Zakład ubezpieczeń od wypadków" (p. poz. 25 z 1922 r.).

§ 2. Sąd Rozjemczy składa się z przewodniczącego, czterech asesorów i odpowiedniej ilości zastępców. Żaden z członków Sądu Rozjemczego nie może należeć do Zarządu Zakładu ubezpieczenia od wypadków ani też pozostawać w służbie tegoż Zakładu.

Przewodniczącego i jego zastępcę, obu z grona sędziów, mianuje na czas nieoznaczony Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Dwóch asesorów, jako też ich zastępców, którzy wszyscy posiadać powinni wykształcenie techniczne, powołuje do Sądu Rozjemczego Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu na czas równy okresowi urzędowania asesorów z wyborów.

Jednego asesora i jego zastępców wybierają właściciele przedsiębiorstw, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia; jednego asesora i jego zastępców wybierają ubezpieczeni.

§ 3. Asesorowie z wyborów oraz ich zastępcy wybierani będą w sposób przepisany w statucie Zakładu ubezpieczenia, jednocześnie z wyborem do Zarządu i na ten sam okres urzędowania co i Zarząd.

§ 4. Członkowie Sądu Rozjemczego mają prawo do zwrotu wydatków w gotówce, poniesionych w związku ze sprawowaniem urzędu. Asesor wybrany przez ubezpieczonych i jego zastępcy pobierają nadto wynagrodzenie za każdorazową czynność.

Wysokość wynagrodzenia oznaczy, po wysłuchaniu opinji Zakładu ubezpieczenia, władza administracyjna II-ej instancji, w której okręgu Sąd Rozjemczy ma siedzibę.

§ 5. Ukonstytuowanie Sądu Rozjemczego należy do przewodniczącego, którego kompetentna podług siedziby władza administracyjna II-ej instancji zawiadamia o członkach mianowanych i wybranych.

Asesorowie Sądu Rozjemczego i ich zastępcy winni przed objęciem urzędu złożyć w ręce przewodniczącego przyrzeczenie, że urząd swój sprawować będą sumiennie i bezstronnie. Przewodniczący i jego zastępca związani są w wykonywaniu urzędu złożoną przysięgą sędziowską.

§ 6. Sąd Rozjemczy odbywa posiedzenia jawne i niejawne.

Do wydania jakiejkolwiek uchwały potrzebną jest obecność przewodniczącego i czterech asesorów lub ich zastępców oraz protokólanta.

§ 7. Kompetentna, podług siedziby, władza administracyjna II instancji może na wniosek przewodniczącego Sądu uznać za pozbawionych urzędu tych członków Sądu Rozjemczego, którzy bez dostatecznego usprawiedliwienia zaniedbują trwale obowiązki swego urzędu.

W przypadku tym, lub jeżeli z innej przyczyny miejsce zostanie opróżnione, przewodniczący winien postarać się o uzupełnienie składu Sądu Rozjemczego.

Osoby, powołane do Sądu Rozjemczego dla uzupełnienia jego składu, pozostają w urzędowaniu tak długo, jak długo miał trwać okres urzędowania członka, którego zastąpiły.

§ 8. Członkowie Sądu Rozjemczego są wykluczeni od wszelkiego współudziału w sprawach spornych, tyczących się ich samych, ich żon lub osób, z któremi są w linji prostej spokrewnieni lub spowinowaceni, albo przez adoptację połączeni, albo z któremi w linji pobocznej, aż do 4-go stopnia, są spokrewnieni lub aż do 2-go stopnia spowinowaceni.

Nadto strona może wyłączyć członków Sądu Rozjemczego przed rozpoczęciem rozprawy, gdy zachodzą okoliczności wymienione w ustępie I, oraz gdy zachodzą inne przyczyny, które mogą podać w wątpliwość bezstronność tego, kto ma być wyłączony.

Jeżeli członek Sądu Rozjemczego nie uzna słuszności wniosku o wyłączenie, Sąd Rozjemczy orzeka ostatecznie o wyłączeniu na posiedzeniu niejawnem z wyłączeniem członka, który ma być uchylony, z przybraniem zaś jego zastępcy.

§ 9. Sąd Rozjemczy jest wyłącznie właściwy do orzekania o roszczeniach do wynagrodzenia szkody, podniesionych przeciw Zakładowi ubezpieczenia, a przez Zakład ubezpieczenia nieuznanych. Do właściwości Sądu Rozjemczego należy też rozstrzyganie tych sporów między Zakładem ubezpieczenia a Kasami Brackiemi, które powstały na tle postanowień § 14 ustawy z dnia 30.XII 1917 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 523).

Uszkodzony, jako też krewni wstępni i zstępni, oraz osoby, wymienione w § 7 ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. (austr. Dz. Ust. Nr. 1 z 1888 r.) w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 21 sierpnia 1917 r. (austr. Dz. Ust. Nr 363), mogą według własnego wyboru wnieść skargę albo do Sądu Rozjemczego, w którego okręgu zaszedł wypadek, albo też do Sądu Rozjemczego, w którego okręgu wnoszący skargę stale mieszka.

§ 10. Roszczenia o odszkodowanie przeciw Zakładowi ubezpieczenia wytaczać należy przed Sąd Rozjemczy w drodze skargi w terminie do 1 roku od daty doręczenia podnoszącemu roszczenia rezolucji Zakładu ubezpieczenia, którą przyznano wynagrodzenie szkody, albo odrzucono

lub umniejszono roszczenie do wynagrodzenia, albo też cofnięto wyznaczoną rentę, a to pod rygorem utraty prawa do wniesienia skargi.

Roszczenia Kasy Brackiej przeciw Zakładowi Ubezpieczenia wnosić należy w terminie prekluzyjnym 1 roku od dnia płatności roszczenia.

§ 11. W skardze podać należy treściwie stan faktyczny, na którym opiera się roszczenie, i wymienić środki dowodowe, któremi będzie się uzasadniało roszczenie. Dokumenty dowodowe załączyć należy w oryginale lub w odpisie.

Skargę można wnosić pisemnie w dwóch egzemplarzach lub ustnie do protokółu u przewodniczącego Sądu Rozjemczego.

Przewodniczący winien niezwłocznie zarządzić potrzebne ewentualnie uzupełnienia skargi.

§ 12. Przewodniczący Sądu Rozjemczego zarządza, by jeden egzemplarz skargi lub odpis skargi protokólarnej, jako też odpisy załączników do skargi doręczono pozwanemu z poleceniem, aby w terminie wyznaczonym na dzień kalendarzowy wniósł swoje zarzuty pisemnie. Termin może być z powodów zasługujących na uwzględnienie przez przewodniczącego przedłużony.

W razie przedłożenia przez stronę zarzutów przewodniczący zarządza, aby jeden egzemplarz zarzutów doręczono powodowi.

§ 13. Gdy zarzuty zostaną wniesione, lub gdy termin do ich wniesienia bezskutecznie upłynie, przewodniczący wydaje z urzędu odpowiednie polecenie co do dalszej, ewentualnie potrzebnej wymiany pism, co do dostarczenia środków dowodowych, co do przeprowadzenia dowodów, których przeprowadzenie na rozprawie ustnej nie jest możliwe; wogóle przewodniczący wydaje wszelkie polecenia, które mogą posłużyć do najdokładniejszego zbadania prawdziwego stanu sprawy. Przewodniczący Sądu Rozjemczego ma prawo zasięgać wyjaśnień co do spraw spornych, toczących się przed Sądem Rozjemczym, u władz rządowych i gminnych, jako też w Zakładzie ubezpieczenia od wypadków.

§ 14 Po przeprowadzeniu postępowania wstępnego ustala Sąd Rozjemczy na posiedzeniu niejawnem, czy wniesiona skarga kwalifikuje się do rozprawy. W razie uchwały twierdzącej rozpisuje przewodniczący Sądu Rozjemczego termin do rozprawy ustnej. Jeżeli zaś Sąd Rozjemczy uchwali odrzucić skargę, jako niekwalifikującą się do rozprawy z powodu niewłaściwości Sądu Rozjemczego, albo z powodu zarzutu, podniesionego przez pozwanego, że nie zachowano terminu ustawowego do podawania skargi, wtedy terminu do rozprawy nie wyznacza się, a wyrok zapada na posiedzeniu niejawnem.

Rozprawy przed Sądem Rozjemczym przeprowadzać należy według zasad postępowania jawnego, ustnego i bezpośredniego.

§ 15. Przewodniczący Sądu Rozjemczego przedstawia sprawę na podstawie wyników postępowania wstępnego oraz kieruje ustną rozprawą dowodową.

Przewodniczący sprawuje na posiedzeniu władzę porządkową i ma prawo w razie większego uchybienia przeciw porządkowi na sali nałożyć

karę pieniężną do 100 złotych, a, w razie niezapłacenia grzywny, karę aresztu do 24 godzin.

Kwotę wyrażającą wysokość grzywny przerachowano na złote w myśl § 19 pkt. d. rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

§ 16. Przewodniczący ma prawo, z zastosowaniem przepisów o postępowaniu sądowo-cywilnem, a nawet z zagrożeniem środków przymusowych, wzywać świadków i znawców, i osoby te, jako też strony, przesłuchiwać także pod przysięgą.

Jeżeli przesłuchanie może nastąpić tylko poza obrębem siedziby urzędowej Sądu Rozjemczego, przewodniczący Sądu Rozjemczego ma prawo zwrócić się o przesłuchanie do Sądu właściwego.

Prawa powyższe przysługują przewodniczącemu zarówno na skutek decyzji sądu, powziętej w toku rozprawy, jak w trybie przeprowadzenia powodów przed rozprawą.

§ 17. Wyrok Sądu Rozjemczego zapada na posiedzeniu tajnem.

Do wydawania uchwały potrzebną jest obecność wszystkich członków, którzy w rozprawie uczestniczyli jako sędziowie rozjemczy.

Uchwały zapadają większością głosów.

§ 18. Sąd Rozjemczy orzeka według własnego swobodnego przekonania, odniesionego z rozprawy i zbadania przytoczonych dowodów, i nie jest krępowany prawidłami dowodowemi.

§ 19. W wyroku orzec należy dokładnie, ile strona ma zapłacić w sprawie głównej i tytułem przynależności, tudzież, które roszczenia, jako bezzasadne, zostają oddalone.

Nadto wyznaczyć należy termin, w ciągu którego nakazane świadczenie ma być uskutecznione pod groźbą egzekucji.

Termin ten wyznaczyć należy podług zachodzących okoliczności i podług słuszności, nie może on jednak przekraczać okresu 3-ch miesięcy.

§ 20. Jeżeli strona rości sobie pretensje do zwrotu kosztów, Sąd Rozjemczy winien orzec w tej mierze, a w razie przyznania kosztów oznaczyć ich wysokość.

§ 21. Wyroki Sądu Rozjemczego zawierać winny nazwiska wszystkich członków, którzy w wydaniu wyroku uczestniczyli.

Do każdego wyroku dołączyć należy motywy, w których należy skreślić treściwie stan sprawy.

Oryginał wyroku podpisać mają wszyscy sędziowie, którzy w wydaniu orzeczenia uczestniczyli. Wyrok ten zachowywać należy w aktach Sądu Rozjemczego.

§ 22. Wyrok ogłosić należy, jeżeli można, ustnie, bezpośrednio po wydaniu wyroku.

Jeżeli nie można ogłosić wyroku niezwłocznie, albo jeżeli strony nie były obecne przy ogłoszeniu wyroku, doręczyć im należy odpis wyroku.

§ 23. Jeżeli strona nie zjawiła się na rozprawę, może być przeprowadzona rozprawa także w nieobecności tejże strony.

§ 24. Sąd Rozjemczy rozstrzyga także spory incydentalne, a w szczególności prośby o usprawiedliwienie niestawienia się w terminie.

§ 25. Przeciw wyrokowi Sądu Rozjemczego nie przysługują środki prawne.

§ 26. Do wykonania wyroku Sądu Rozjemczego albo ugody, przed Sądem Rozjemczym zawartej, powołany jest sąd właściwy dłużnika.

§ 27. O przeprowadzonej rozprawie ustnej należy spisać protokół. Tenże zawierać ma nazwiska obecnych członków Sądu Rozjemczego, stron i ich zastępców, tudzież istotne zdarzenia na posiedzeniu.

Oddzielnie spisuje się protokół posiedzeń niejawnych, w którym uwidocznić należy wynik narady i głosowania.

Każdy protokół podpisać ma przewodniczący i protokólant.

§ 28. Pisemne wygotowania wyroków, uchwał, ugód i potwierdzeń prawomocności i wykonalności podpisywane będą przez kancelarję Sądu Rozjemczego z adnotacją: „Za zgodność wygotowania" i zaopatrzone pieczęcią Sądu Rozjemczego.

Pozostałe pisma Sądu Rozjemczego podpisywane będą przez przewodniczącego lub jego zastępcę.

§ 29. Pod względem sposobu doręczania i potwierdzania pism Sądu Rozjemczego obowiązują przepisy, dotyczące doręczenia orzeczeń sądowych.

§ 30. O ile przepisy niniejszego rozporządzenia nie zawierają postanowień odmiennych, Sąd Rozjemczy jest obowiązany stosować ogólne przepisy postępowania cywilnego.

§ 31. Czynności kancelaryjne Sądu Rozjemczego załatwia sąd okręgowy, w którego okręgu Sąd Rozjemczy ma swą siedzibę, w szczególności obowiązany jest odbierać podania przeznaczone dla Sądu Rozjemczego, wygotowywać zarządzenia, które Sąd Rozjemczy ma wydać na piśmie, załatwiać i nadzorować należyte doręczania uchwał i wyroków Sądu Rozjemczego i przechowywać akta Sądu Rozjemczego. On także ma wysyłać przysięgłego protokólanta na posiedzenia Sądu Rozjemczego.

Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje prawo oznaczania wysokości kwoty ryczałtowej, jaką Sąd Rozjemczy ma płacić sądowi okręgowemu tytułem wynagrodzenia za załatwianie czynności kancelaryjnych.

§ 32. Nadzór nad Sądami Rozjemczemi Zakładów Ubezpieczenia od wypadków należy do Prezesa Sądu Apelacyjnego, w którego okręgu odnośny Sąd Rozjemczy ma swą siedzibę.

Prezes może albo sam wglądać w sprawowanie czynności Sądu Rozjemczego, albo wydelegować do tego zastępcę; w celu usunięcia dostrzeżonych nieprawidłowości, o ileby usunięcie tychże przechodziło własny

jego zakres działania, przedstawić ma stosowne wnioski Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 33. Koszta połączone z urządzeniem i czynnościami Sądu Rozjemczego ponosić ma Zakład Ubezpieczenia.

§ 34. Do chwili ukonstytuowania się Sądów Rozjemczych w poszczególnych okręgach administracyjnych oraz do chwili przeprowadzenia wyborów asesorów do sądów rozjemczych, funkcje sądów rozjemczych spełnia Sąd Rozjemczy we Lwowie; temuż sądowi należy przekazać wszystkie sprawy, dotychczas nie rozstrzygnięte przez sądy rozjemcze w Drohobyczu i Krakowie, byłego zakładu ubezpieczenia górników w Wiedniu.

§ 35. Z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą rozporządzenie austrjackiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości z dnia 10 kwietnia 1889 r. (Dz. Ust. Nr. 47) oraz rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości i Ministerstwem Robót Publicznych z dnia 26 listopada 1914 r. (Dz. Ust. Nr. 339).

§ 36. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

P. rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 27 września 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości o utworzeniu dla spraw Zakładu ubezpieczenia od wypadków Sądów Rozjemczych w Warszawie, Krakowie i Łodzi (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 782).

Poz. 750.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 7 września 1923 r.

w przedmiocie wprowadzenia na obszar Spisza i Orawy rozporządzeń do ustawy o rybołówstwie.

Na podstawie ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r. (Dz. Ust. i Rozp. Kraj. dla Król. Gal. i Lod. z W. Ks. Krak. r. 1890 Nr. 37), ustawy z dnia 26 października 1921 r. w przedmiocie przepisów prawnych, obowiązujących na obszarze Spisza i Orawy, należącym do Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 657) oraz § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1923 r. w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r. na obszar Spisza i Orawy (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 530) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar Spisza i Orawy, należący do Rzeczypospolitej Polskiej, wprowadza się rozporządzenia namiestnika Galicji z dnia 21 sierpnia 1890 r., tyczące się rybacko-policyjnych postanowień wykonawczych do ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r. (Dz. Ust. i Rozp.

Kraj. dla Król. Gal. i Lod. z W. Ks. Krak. r. 1890 Nr. 38) i z dnia 21 sierpnia 1890 r. o tworzeniu rewirów według ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r. (Dz. Ust. i Rozp. Kraj. dla Król. Gal. i Lod. z W. Ks. Krak. r. 1890 Nr. 39).

Poz. 751.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 29 sierpnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Sprawiedliwości w sprawie zmiany taksy za badanie żywności i przedmiotów użytku w Państwowych Zakładach badania żywności i przedmiotów użytku.

Zmienione rozporządzeniem Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 24 listopada 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1029) — utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 17 maja 1924 r. w tejże sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 556).

Poz. 752.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 18 września 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.
(Prace przy recepturze).

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 29 stycznia 1924 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 124).

Rozporządzenie niniejsze zmieniane było sześciokrotnie w ciągu roku 1923 (p. poz. 803, 857, 918, 949, 1013, 1096).

Poz. 753.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 14 września 1923 r.

o zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dn. 20 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 867).

Poz. 754.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 14 września 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji kolei państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i we Lwowie.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 24 października 1923 r. w tejże sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 880).

Poz. 755.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 września 1923 r.

o podwyżce taryfy osobowej na normalnotorowej kolei podjazdowej Warszawa Gdańska — Młociny.

Pominięto (p. uwagę do poz. 753).

Poz. 756.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 września 1923 r.

w sprawie tymczasowego ruchu osobowego na linji Kutno-Strzałków.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei z dn. 12 listopada 1925 r. o otwarciu prawidłowego ruchu osobowego i bagażowego na normalnotorowej kolei państwowej Kutno — Strzałkowo — Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 845).

Poz. 757.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 21 września 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi zmian i uzupełnień taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Pominięto (p. uwagę do poz. 753).

Poz. 758.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 21 września 1923 r.

o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach Kutno — Płock i Kutno — Zgierz.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 24 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 879).

27 września **Nr. 95.** rok 1923.

Poz. 759.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 13 września 1923 r.

w przedmiocie przekazania Ministrowi Przemysłu i Handlu załatwiania spraw związanych z dzierżawą i eksploatacją terenów naftowych, będących własnością Państwa.

Na mocy art. 13 i 15 dekretu o tymczasowej organizacji władz naczelnych z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. P. Kr. P. Nr. 1, poz. 1) zarządza się co następuje:

§ 1. Ministrowi Przemysłu i Handlu przekazuje się załatwianie spraw, związanych z dzierżawą terenów naftowych, będących własnością Państwa, w celu poszukiwania i wydobywania ropy (oleju skalnego), wosku ziemnego i wszelkich minerałów bitumicznych.

Przy zawieraniu poszczególnych umów Minister Przemysłu i Handlu winien uwzględnić postulaty Ministra Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* podyktowane względami gospodarczo-leśnemi.

§ 2. Minister Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* ustalać będzie co roku w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu normy wynagrodzeń za zajętą powierzchnię pod wiercenia, budynki, drogi, rurociągi i t. p. (metrowe).

Przypadające z tego tytułu kwoty, jak również jednorazowe odszkodowania, o ile będą pobierane, będą przelewane na rachunek budżetu Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych.*

Sumy uzyskane za ropę bruttową należną Skarbowi Państwa z tytułu procentów brutto zastrzeżonych Skarbowi na wydzierżawionych terenach naftowych będą przelewane w połowie na rachunek budżetu Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych,* a w drugiej połowie na rachunek budżetu Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

§ 3. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia wszystkie niezałatwione i będące w toku sprawy związane z dzierżawą terenów naftowych wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia, winny być odstąpione Ministrowi Przemysłu i Handlu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Na mocy art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337) obecnie obowiązują nazwy „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa".

Poz. 760.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 10 września 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego: z dn. 20 września 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 782 — oraz z dn. 7 października 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 103 poz. 808 — w tymże przedmiocie).

29 września Nr. 96. rok 1923.

Poz. 761.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 września 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 października 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 813).

Poz. 762.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 września 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1025).

Poz. 763.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 września 1923 r.

o podwyższeniu podatku spożywczego od soli jadalnej na obszarze województwa poznańskiego, pomorskiego i części województwa śląskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 23 pkt. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 grudnia 1924 r. o wprowadzeniu jednolitego monopolu sprzedaży soli na obszarze całej Rzeczypospolitej — Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 1043).

Poz. 764.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 września 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych.

§ 1 i 2 utraciły moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 11 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 815); w pozostałej części rozporządzenie niniejsze wygasło jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 765.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 12 września 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

§§ 1 oraz 6—11 i załącznik utraciły moc obowiązującą (p. § 7 rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 2 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 103 poz. 807).

§ 2, 3 i 4 utraciły moc obowiązującą (p. § 11 pkt. d, e, f rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 16 grudnia 1923 r. w sprawie waloryzacji opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych — Dz. U. R. P. Nr. 2 z 1924 r. poz. 11).

§ 5 pominięto, jako objęty późniejszemi przepisami taryfowemi.

Poz. 766.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 25 września 1923 r.

w przedmiocie numeracji domów na obszarze górnośląskiej części województwa Śląskiego, Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem powiatu brasławskiego oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej Polskiej części b. pasa neutralnego polsko-litewskiego.

Na zasadzie § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1923 r. w sprawie przeprowadzenia spisu ludności w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, w Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem powiatu brasławskiego oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej Polskiej części b. pasa neutralnego polsko-litewskiego (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 707) zarządza się co następuje:

§ 1. W miejscowościach, w których numeracja nieruchomości (domów) jest już zaprowadzona według pewnego systemu, naczelnik gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta) zarządzi, aby przed dniem 1 października 1923 r. numeracja ta została sprawdzona, a w razie potrzeby uzupełniona, tak aby każdy bez wyjątku dom mieszkalny był zaopatrzony w numer, według zastosowanego w danej miejscowości systemu.

§ 2. W miejscowościach, w których dotychczas niema numeracji nieruchomości (domów) lub jest ona prowadzona bez żadnego systemu, naczelnik gminy przeprowadzi ją do dnia 1 października według jednego z następujących systemów:

a) w miastach i miasteczkach, oraz ewentualnie w innych miejscowościach, w których to rada gminna uchwali — kolejnemi numerami według ulic względnie placów,

b) we wszystkich innych miejscowościach numeracja winna być kolejna dla całej miejscowości, przytem każda miejscowość winna posiadać swoją odrębną w sobie zamkniętą numerację.

Numeracja winna być sporządzona bez żadnych luk (przerw).

Za odrębną miejscowość uważać należy każde osiedle ludzkie, to znaczy terytorjum zabudowane i zamieszkiwane, posiadające własną nazwę urzędową, lub choćby nieurzędową, byleby w życiu stosowaną, o ile to osiedle jest terytorjalnie wyodrębnione, to znaczy znajduje się w pewnej odległości od sąsiedniego osiedla.

Za odrębną miejscowość będzie uważane przeto nietylko takie osiedle jak wieś, miasto, folwark i t. d., lecz również np. leśnictwo, fabryka, cegielnia, młyn lub inne przedsiębiorstwo przemysłowe lub rolne, około którego skupiona jest pewna ilość domów, o ile przytem taka grupa zabudowań nosi swoją nazwę i jest terytorjalnie wyodrębniona.

Nie należy natomiast uważać za odrębne miejscowości takich osiedli ludzkich lub kompleksów zabudowań, wprawdzie zaludnionych i terytorjalnie wyodrębnionych, które jednak nie posiadają własnej nazwy i określenia topograficznego jak np. samotnie stojące oddalone wille, leśniczówki, domki lub budki kolejowe i szosowe i t. d.

Osiedla te winny być zaliczone do najbliższych miejscowości (wsi, stacji kolejowych i t. d.) i winny mieć kolejną numerację tych miejscowości, do których zostały zaliczone.

§ 3. Przy zaprowadzaniu numeracji nieruchomości (domów) należy przestrzegać następujących zasad:

a) Numeracją winny być objęte wszelkie nieruchomości (posesje), zabudowane budynkami mieszkalnemi.

b) Jeżeli w obrębie jednej nieruchomości (posesji) należącej do jednej osoby fizycznej lub prawnej, ewentualnie stanowiącej wspólną własność kilku osób, znajduje się kilka budynków mieszkalnych, i jeżeli nieruchomość ta stanowi przytem jedną gospodarczą całość t. zn. np. budynki otoczone są wspólnem ogrodzeniem i posiadają wspólne podwórze, ogród, studnie i t. p., wówczas budynki te otrzymują wspólny numer dla całej nieruchomości.

c) Budynki gospodarskie i inne, znajdujące się przy domu mieszkalnym i wskutek tego należące do jednej nieruchomości (posesji), jak np. stajnie, obory, śpichlerze i t. d. gdyby były chwilowo zamieszkiwane, nie otrzymują oddzielnych numerów lecz obejmuje je numer domu mieszkalnego.

§ 4. W miastach, miasteczkach oraz wogóle we wszystkich miejscowościach, w których numeracja została przeprowadzona odrębnie dla każdej ulicy względnie placu, mają ponadto zastosowanie następujące przepisy:

a) Przy numeracji nieruchomości, których front wychodzi na dwie ulice, otrzymują domy narożne o dwóch bramach i domy przejściowe oddzielny numer od każdej ulicy, t. j. dwa numery, co winno być bezwarunkowo uwidocznione w wykazie nieruchomości.

b) Sąsiednie budynki mieszkalne, wychodzące frontem na ulicę, winny otrzymać odrębne numery, niezależnie od tego, czy należą do jednego czy kilku właścicieli.

c) Numeracja winna objąć również niezabudowane place, znajdujące się przy ulicy w jednym szeregu z nieruchomościami niezabudowanemi, w sporządzanych jednak wykazach nieruchomości (domów) należy koniecznie zaznaczyć, iż na danym placu niema zamieszkiwanych budynków.

§ 5. Numery bieżące, któremi oznaczono poszczególne nieruchomości, winny być uwidocznione na odnośnych domach zapomocą tabliczek lub napisów. Numery te winny znajdować się na tej stronie domów, na której znajduje się główne wejście, i muszą być utrzymywane w stanie czytelnym.

§ 6 wygasł z dniem 15 października 1923 r.

§ 7. Numeracja nieruchomości (domów) winna być przez zarząd gminy utrzymywana w stałej ewidencji i uzupełniana w dalszym ciągu. Przy wszystkich zmianach w numeracji należy przestrzegać zasad systemu numeracji, jaki ma w danej miejscowości zastosowanie (p. 1, względnie 3 i 4 niniejszego rozporządzenia).

§ 8. W tych miejscowościach, w których numeracja zaprowadzona jest według systemu, różniącego się od zasad wyłuszczonych w punktach 3 i 4 niniejszego rozporządzenia, władza administracyjna I instancji może po dniu 1 lutego 1924 roku zarządzić zmianę systemu numeracji w celu uzgodnienia tejże z przepisami zawartemi w wymienionych punktach.

Przed dokonaniem spisu ludności zmiany zaprowadzonych systemów numeracji, są niedopuszczalne, i w miejscowościach, których to dotyczy, mogą być jedynie wydawane zarządzenia określone w p. 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Kto przeszkadza dokonaniu numeracji podlega ukaraniu w myśl § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.VIII. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 707).

§ 10. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

§§ 1 — 5 oraz § 9 przytoczono z uwagi na to, że mają one zastosowanie przy wykonywaniu przepisów § 7-go i § 8-go ustęp 1.
Załączniki (A i B) pominięto jako odnoszące się do § 6-go.

Poz. 767.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 20 września 1923 r.

o opłatach w postępowaniu rejestrowem na obszarze Sądów Apelacyjnych krakowskiego i lwowskiego oraz Sądu Okręgowego cieszyńskiego.

P. poz. 751 z 1922 r.

Poz. 768.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 września 1923 r.

normujące sposób potrącania podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

Wygasło z końcem 1923 r.

Poz. 769.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 września 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 września 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 762).

29 września Nr. 97. rok 1923.

Poz. 770.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 7 września 1923 r.

w przedmiocie powiatowych komisji szkolnych dla publicznych ludowych szkół rolniczych.

Na podstawie art. 12 i 13 ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. o ludowych szkołach rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 398) zarządza się co następuje:

§ 1. W każdym powiecie gdzie istnieją lub mają powstać publiczne ludowe szkoły rolnicze, założone przez powiatowe związki komunalne lub izby rolnicze, winna być powołana powiatowa komisja szkolna w celu zarządzania temi szkołami, na żądanie Ministra Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* dla szkół już istniejących lub najpóźniej w ciągu miesiąca po mianowaniu pierwszego kierownika nowopowstałej szkoły.

§ 2. Skład komisji szkolnej określony jest w art. 12 ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. o ludowych szkołach rolniczych. W wypadku, gdy szkoła należy do 2 lub większej ilości związków komunalnych, delegaci winni być wybrani po wspólnem porozumieniu się zainteresowanych sejmików, przyczem przynajmniej 1 delegat winien być wydelegowany przez ten sejmik, na którego obszarze działania powstaje lub istnieje szkoła.

Mandat przedstawicieli izby rolniczej trwa 3 lata.

Skład powiatowej komisji szkolnej oraz wszelkie zmiany w tym składzie przewodniczący sejmiku względnie izba rolnicza podaje do wiadomości Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych.*

§ 3. Pierwsze zebranie powiatowej komisji szkolnej zwołuje albo starosta tego powiatu, w obrębie którego istnieje lub ma być założona publiczna ludowa szkoła rolnicza, albo wyznaczony przez izbę rolniczą delegat, — w zależności od tego, jaka organizacja szkołę zakłada lub utrzymuje. Na zebraniu tem przewodniczy starosta lub delegat izby rolniczej. Komisja przeprowadza wybór przewodniczącego komisji, z uwzględnieniem postanowień art. 12 ustęp 2 ustawy z dnia 9 lipca 1920 r., jego zastępcy i sekretarza.

§ 4. Do obowiązków powiatowej komisji szkolnej należy:

1) opieka i nadzór nad prawidłowem funkcjonowaniem publicznych ludowych szkół rolniczych w powiecie oraz nad gospodarstwem na gruntach szkolnych prowadzonem, a w szczególności:

a) wykonywanie nadzoru nad budowlanemi, meljoracyjnemi i t. p. robotami, przeprowadzanemi dla szkoły i jej gospodarstwa;

b) czuwanie nad należytem zaopatrzeniem szkoły we wszelkie pomoce naukowe, inwentarze żywe i martwe oraz niezbędne urządzenia higjeniczne;
c) czuwanie, czy gospodarstwo szkolne jest prowadzone racjonalnie pod względem wymagań gospodarczych;
d) wizytowanie szkoły zbiorowo czy też przez wydelegowanych w tym celu członków;

2) a) wydawanie opinji o przedstawionym przez kierownika szkoły preliminarzu budżetowym oraz przedstawianie projektu budżetu szkolnego po uzupełnieniu go swemi uwagami sejmikowi lub izbie rolniczej w terminie przez sejmik lub izbę rolniczą określonym;
b) opinjowanie o kandydatach do stypendjów dla niezamożnych uczniów szkół rolniczych, składanie sejmikowi powiatowemu lub izbie rolniczej wniosków w przedmiocie potrzeb publicznych szkół rolniczych w powiecie oraz opinjowanie co do sposobu użycia funduszów na potrzeby szkół rolniczych przeznaczonych;

3) składanie sejmikowi lub izbie rolniczej sprawozdania ze swej działalności za ubiegły rok szkolny nie później, jak na początku następnego roku szkolnego.

§ 5. Powiatowa komisja szkolna dla przygotowania opinji w poszczególnych sprawach może powoływać podkomisje, do których ma prawo zaprosić z głosem doradczym również osoby nie należące do komisji. Sprawy, zaopinjowane przez podkomisję, rozstrzyga komisja.

§ 6. Zwyczajne posiedzenia komisji szkolnej odbywają się przynajmniej 4 razy do roku, przyczem na terenie każdej z ludowych szkół rolniczych w powiecie winno się odbyć przynajmniej 1 posiedzenie w ciągu roku. Członkowie komisji winni być zawiadomieni przez przewodniczącego pisemnie o posiedzeniu na 14 dni przed terminem zebrania wraz z podaniem porządku dziennego obrad.

Nadzwyczajne posiedzenia mogą być zwoływane:
a) przez prezesa komisji według uznania;
b) na żądanie przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych;*
c) na wniosek trzech członków komisji;
d) na żądanie wydziału powiatowego sejmiku lub zarządu izby rolniczej.

Zawiadomienia na nadzwyczajne posiedzenie winny być rozesłane przynajmniej na 7 dni przed posiedzeniem i zawierać porządek obrad.

§ 7. Członek komisji, nie mogący przybyć na posiedzenie, winien o tem pisemnie zawiadomić przewodniczącego przed posiedzeniem. Członkowie komisji, którzy 3 razy opuszczą posiedzenie bez zawiadomienia lub bez podania przyczyn, uznanych przez komisję za usprawiedliwiające jego nieobecność, tracą mandat.

Przewodniczący komisji winien w tym wypadku bezzwłocznie zawiadomić wydział powiatowy, względnie zarząd izby rolniczej, z żądaniem wyznaczenia następcy.

§ 8. Do prawomocności posiedzeń komisji potrzebna jest obecność przedstawiciela Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* i 2 członków

komisji, przedstawicieli sejmiku lub izby rolniczej. Wszystkie sprawy są rozstrzygane większością głosów obecnych członków komisji. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Członek komisji nie może brać udziału w głosowaniu nad sprawami, które są związane z jego osobistemi interesami lub interesami jego krewnych.

§ 9. Komisja winna prowadzić dziennik wpływających i wychodzących pism, archiwum oraz księgi protokółów swoich posiedzeń.

§ 10. Wszelkie koszty, związane z pracami komisji, prócz kosztów związanych z uczestnictwem przedstawicieli władz rządowych, ponosi sejmik, względnie izba rolnicza.

§ 11. Wszelkie czynności, które powiatowa komisja szkolna wykonywać będzie w związku i w zakresie niniejszego rozporządzenia, winny być wykonywane w sposób, nie krępujący swobody działania kierownika szkoły, który jest odpowiedzialny za prowadzenie szkoły.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa" (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337).

Poz. 771.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 15 września 1923 r.

o przystąpieniu kolonji W. Brytanji Kanady do Konwencji Paryskiej z dnia 20 marca 1883 r. w sprawie ochrony własności przemysłowej — zrewidowanej dn. 14 grudnia 1900 r. w Brukseli i 2 czerwca 1911 r. w Waszyngtonie.

Tekst pominięto.

Poz. 772.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu

z dnia 20 września 1923 r.

o odszkodowaniu za utratę zarobku asesorów i ich zastępców w sądach przemysłowych w Bielsku, Krakowie i Lwowie.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 27 maja 1924 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 465).

Poz. 773.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 września 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 września 1923 roku w przedmiocie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 764).

Poz. 774.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA REFORM ROLNYCH

z dnia 25 września 1923 r.

w przedmiocie zniesienia powiatowych urzędów ziemskich w Żółkwi, Trembowli i Przemyślanach oraz zmiany kompetencji terytorjalnej Powiatowych Urzędów Ziemskich we Lwowie, Tarnopolu, Brzeżanach, Kamionce i Rawie Ruskiej.

Na mocy art. 2 lit. d) i art. 21 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się z dniem 1 października 1923 r. powiatowe urzędy ziemskie w Żółkwi, Trembowli i Przemyślanach.

§ 2. Wydziela się z kompetencji powiatowego urzędu ziemskiego w Rawie Ruskiej powiat Jaworowski.

§ 3. Włącza się do kompetencji terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich:
we Lwowie — powiat Jaworowski,
w Tarnopolu — powiaty: Trembowelski i Skałacki,
w Rawie Ruskiej — powiat Żółkiewski,
w Brzeżanach — powiaty Przemyślański *i Rohatyński,*
w Kamionce — powiat Sokalski.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Na mocy rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 10 marca 1926 r. — Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 178, — które weszło w życie dn. 1 maja 1926 r. (p. poz. 260 z 1926 r.), na obszarze okręgowego urzędu ziemskiego we Lwowie zniesiono powiatowy urząd ziemski w Buczaczu; z kompetencji terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich w Rawie Ruskiej, Brzeżanach i Kamionce-Strumiłowej (p. § 3 nin. rozp.) wyłączono powiaty: żółkiewski, rohatyński i sokalski; jednocześnie włączono do kompetencji terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich: we Lwowie — pow. żółkiewski, w Stanisławowie — pow. rohatyński i tłumacki, w Rawie Ruskiej — pow. sokalski, w Czortkowie — pow. buczacki.

1 października Nr. 98. rok 1923.

Poz. 775.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 września 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na obszar Spisza i Orawy przepisów o podatkach: spadkowym i od darowizn.

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 26 października 1921 r. w przedmiocie przepisów prawnych obowiązujących na obszarze Spisza i Orawy, należącym do Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 657) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar Spisza i Orawy rozciąga się moc obowiązującą:

1) artykułów: 1 lit. b) oraz 2 do 8, 10 do 18, 20 do 24, 43 do 46, 51 i 53 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), a mianowicie:

a) *artykułu 2 w brzmieniu ustalonem w art. 16 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) z uwzględnieniem zmian objętych paragrafem 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15 września 1923 r. w sprawie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 745);*

b) *artykułu 3 w brzmieniu ustalonem w ustępach pierwszym i drugim art. 17 powołanej ustawy z dnia 24 marca 1923 r. z uwzględnieniem zmiany taryfy dokonanej paragrafem drugim powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 15 września 1923 r.;*

c) artykułu 20 w brzmieniu ustalonem artykułem 3 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263) *oraz ze zmianą wynikającą z art. 1 do 4 ustawy z dnia 9 marca 1923 r. o karach za zwłokę oraz o kosztach egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 189);*

d) *artykułów 22 i 45 w brzmieniu ustalonem w art. 18 powołanej ustawy z dnia 24 marca 1923 r. z uwzględnieniem zmiany dokonanej paragrafem 3 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 15 września 1923 r.;*

2) artykułów 6, 9 i 10 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263);

3) artykułów *17 ustęp trzeci, 19,* 20. *21,* 22, *23, 24, 25 i* 27 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. w przedmiocie wyrównania opłat stemplowych oraz podatków spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).

§ 2. Przy stosowaniu na obszarze Spisza i Orawy art. 51 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), *art. 9 ustawy z dnia*

31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263) i art. 21 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) należy zamiast przewidzianych w tych ustawach dni ogłoszenia tych ustaw mieć na względzie dzień ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi Ministrami.

W przedmiocie zmian, jakim uległy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia ustawy: z dn. 29 maja 1920 r. (pkt. 1 § 1-go niniejszego rozporządzenia), z dn. 31 marca 1922 r. oraz z dn. 24 marca 1923 r. (pkt. 2 i 3 § 1-go niniejszego rozporządzenia) — patrz poz. 299 z 1920 r., 263 z 1922 r. oraz 296 z 1923 r. W związku z temi zmianami utraciły moc obowiązującą odpowiednie przepisy niniejszego rozporządzenia.

Poz. 776.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 27 września 1923 r.

w przedmiocie składu komisji szacunkowych przewidzianych w art. 3 p. a. ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami grożącemi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388).

Na zasadzie art. 9 oraz art. 3 p. a ustawy z dn. 14 lipca 1920 roku o utworzeniu Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami grożącemi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388), zarządza się co następuje:

§ 1. Skład komisji szacunkowych, przewidzianych w p. 2 ustępu a. art. 3 powołanej wyżej ustawy z 14 lipca 1920 r. stanowią:

a) kierownik władzy administracyjnej I instancji — właściwej dla obszaru, na którym odnośna nieruchomość się znajduje, lub wyznaczony przez niego zastępca jako przewodniczący,
b) architekt lub inżynier powiatowy,
c) naczelnik gminy (prezydent miasta, burmistrz), w której odnosna nieruchomość się znajduje, względnie wyznaczony przez niego zastępca,
d) delegat władzy skarbowej wyznaczony przez *dyrektora* właściwej Izby Skarbowej.

Komisja w powyższym składzie zbiera się na wezwanie przewodniczącego, który zarazem określa czas i miejsce urzędowania komisji.

Na czele Izby Skarbowej stoi obecnie Prezes Izby (patrz poz. 588 z 1927 r. § 2).

§ 2. O posiedzeniach komisji przewodniczący winien zawiadomić:
1) właściciela nieruchomości, w której dokonano zajęcia pomieszczenia, względnie jego prawnego zastępcę;
2) przedstawiciela Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza, który na posiedzenie komisji deleguje swego przedstawiciela.

§ 3. Komisja orzeka o wysokości wynagrodzenia po rozpatrzeniu sprawy i wysłuchaniu ewentualnych wyjaśnień stron, zwykłą większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.
Komisja zdolna jest do powzięcia orzeczenia w razie obecności przynajmniej 3 członków w tej liczbie przewodniczącego i architekta lub inżyniera powiatowego.

§ 4. Komisje szacunkowe są właściwe dla wszystkich wypadków zajęcia pomieszczeń dokonanych na zasadzie pkt. 2 ustępu a — art. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 777.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 września 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 września 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 761).

Poz. 778.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 września 1923 r.

w przedmiocie wykupienia 6% złotych bonów skarbowych Serji I A.

Pominięto (p. poz. 215).

Poz. 779.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 września 1923 r.

o zmianie cennika sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych, jak i prywatnych fabryk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 6 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 802).

Poz. 780.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 12 września 1923 r.

w sprawie opłat za rozpatrywanie obrazów kinematograficznych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 5 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1085).

Poz. 781.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 26 września 1923 r.

o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 15 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 855).

5 października Nr. 99. rok 1923.

Poz. 782.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 20 września 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 7 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 103 poz. 808).

Poz. 783.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 sierpnia 1923 r.

w sprawie wykonywania dozoru nad kotłami podległemi Ministerstwu Kolei żelaznych, lecz nieeksploatowanemi bezpośrednio przez Ministerstwo.

§ 1. Na mocy art. 3 ustawy o nadzorze nad kotłami parowemi z dnia 31 maja 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 303) bezpośredni dozór nad kotłami parowemi, podległemi Ministerstwu Kolei Żelaznych, lecz nieeksploatowanemi bezpośrednio przez Ministerstwo Kolei, a mianowicie:

a) nad kotłami parowozowemi i wagonowemi kolei prywatnych-dojazdowych użyteczności publicznej;
b) nad kotłami parowozowemi kolei prywatnych, Ministerstwa Rolnictwa *i Dóbr Państwowych*, Ministerstwa Robót Publicznych, Ministerstwa Spraw Wojskowych i innych Ministerstw, o ile te parowozy wchodzą na tory kolei normalnych lub dojazdowych użyteczności publicznej i
c) nad wszystkiemi innemi kotłami parowemi, używanemi przy budowie i eksploatacji kolei żelaznych prywatnych-dojazdowych użyteczności publicznej —

przekazuje się, poczynając od dnia 1 stycznia 1923 r., do odwołania, w granicach województw:

a) Białostockiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Łódzkiego, Nowogródzkiego, Poleskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego, Warszawskiego, Wołyńskiego i m. st. Warszawy — Stowarzyszeniu dozoru kotłów w Warszawie;
b) Poznańskiego i Pomorskiego — Stowarzyszeniu dozoru kotłów w Poznaniu.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych nosi obecnie nazwę „Ministerstwo Rolnictwa" (p. uwagę do poz. 770).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 784.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 września 1923 r.

o podwyższeniu taksy opłat za roboty fizyczne, wykonywane w Urzędach celnych przez pracowników kolei państwowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 22 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 869).

Poz. 785.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 września 1923 r.

o zmianie i podwyższeniu taksy komisowego, pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 22 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 870).

Poz. 786.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 29 września 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 26 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 882).

5 października Nr. 100. rok 1923.

Poz. 787.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 30 sierpnia 1923 r.

o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu otrąb jęczmiennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 788.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 września 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia z dnia 9 września 1920 r. o przeprowadzeniu 4% państwowej pożyczki premjowej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 599 z 1920 r.).

Poz. 789.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 października 1923 r.

w przedmiocie zmiany brzmienia paragrafu 33 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 1 maja 1925 r. w sprawie przedłużenia terminów, wyznaczonych do zgłoszenia do oclenia oraz do sprzedaży z licytacji przesyłek celnych — Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 339).

Poz. 790.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 października 1923 r.

w przedmiocie zmiany treści p. 4 rozdziału „a" paragrafu 5 oraz uzupełnienia paragrafu 6 przepisów z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 kwietnia 1924 r. w przedmiocie uzupełnienia paragrafu 6 rozporządzenia z dn. 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 420).

Poz. 791.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 3 października 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 17 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 831).

Poz. 792.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 15 września 1923 r.

w sprawie kwalifikacji zawodowych duchownych rzymsko-katolickich do nauczania religji w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Uchylone na mocy § 6 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 24 marca 1925 r. w tej samej sprawie (Dz. U R. P. Nr. 36 poz. 246).

Poz. 793.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 3 października 1923 r.

w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Najwyższej Izby Kontroli w przedmiocie zmiany rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 kwietnia 1922 r. w przedmiocie uiszczania opłat sądowych w znaczkach sądowych.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 2 maja 1924 r. w przedmiocie uiszczania opłat sądowych w znaczkach sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 448).

10 października Nr. 101. rok 1923.

Poz. 794.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Poczt i Telegrafów

z dnia 25 sierpnia 1923 r.

zawierające przepisy wykonawcze dla obszaru b. dzielnicy rosyjskiej w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn.

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), art. 12 ustawy z dn. 3 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51,

poz. 314), art. 10 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263) oraz art. 27 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) zarządza się co następuje:

Postanowienia wstępne.

1. Sposób powoływania przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn.

§ 1. W sprawach, w których chodzi o opodatkowanie spadku, legatu lub darowizny według przepisów ustawowych, obowiązujących na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, należy powoływać zasadniczo nie ustawy: z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263) i z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296), lecz „Przepisy o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej", ogłoszone rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 4 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 391) w brzmieniu ustalonem *rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453).* Należy przytem posługiwać się formą następującą: „art. . . . Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dnia 4 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 391) lub formą skróconą: „art. . . . Przepisów o opodatkowaniu spadków".

Tylko w korespondencji z władzami i urzędami, mającemi siedzibę na obszarze b. dzielnic: austrjackiej i pruskiej, należy powoływać ustawy, wyżej wymienione. Odszukanie potrzebnych postanowień ułatwi załączony klucz (załącznik 1).

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14 czerwca 1923 r. utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatków: spadkowego i od darowizn — Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114).

§ 2. Paragrafy, powołane w tem rozporządzeniu bez dalszego określenia, oznaczają przepisy niniejszego rozporządzenia.

2. Zastosowanie przepisów prywatno-prawnych.

§ 3. Użyte w niniejszem rozporządzeniu skrócenie „K. C." oznacza kodeks cywilny Napoleona, skrócenie „K. C. P." kodeks cywilny Królestwa Polskiego.

Przepisy niniejszego rozporządzenia, powołujące postanowienia tych dwóch kodeksów, mają zastosowanie (poza przypadkami, wymienionemi w § 7, ustępie drugim oraz w § 36 ustępie ostatnim) na obszarze dawnego Królestwa Kongresowego.

Skrócenie „K. C. R." oznacza rosyjskie prawo cywilne (część pierwsza tomu dziesiątego Zbioru Praw Cesarstwa Rosyjskiego, wyd. z 1914 r.), a przepisy niniejszego rozporządzenia, powołujące prawo cywilne rosyjskie, mają zastosowanie na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, w części województwa białostockiego, obejmującej powiaty białostocki, bielski, grodzieński, sokólski i wołkowyski oraz na obszarze powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego i brasławskiego.

W razie braków lub wątpliwości, wynikających przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia na obszarze, wymienionym w ustępie poprzed-

nim, należy stosować drogą analogji przepisy dotyczące obszaru dawnego Królestwa Kongresowego.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Podatek spadkowy.

3. Przedmiot podatku.

(Art. 1 Przep. o op. sp.).

§ 4. Jeżeli w przypadku, przewidzianym w art. 781 K. C., spadkobiercy przyjęli spadek, który przypadł na spadkodawcę, to podatek spadkowy należy się zarówno od spadku, który przypadł na spadkodawcę, jako też z powodu nabycia odnośnego majątku przez spadkobierców.

§ 5. W razie substytucji (art. 1048 — 1074 K. C.) podlega podatkowi zarówno nabycie majątku przez „obowiązanego do oddania" jak nabycie przez „powołanego".

Celem wymierzenia podatku „obowiązanemu do oddania" stosowane będą przepisy o opodatkowaniu zapisu użytkowania (art. 5 Przep. o op. sp. oraz § 30).

Podatek przypadający na „powołanego" oblicza się według stopy taryfowej (art. 9 Przep. o op. sp.), wynikającej ze stopnia pokrewieństwa między testatorem, który substytucję zarządził, a „powołanym".

Celem wymierzenia tego podatku stosowane będą postanowienia o nabyciu majątku, obciążonego użytkowaniem (art. 7, ustęp trzeci Przep. o op. sp. oraz §§ 28 i 29). Za obowiązanych do uiszczenia uważa się dzieci „obowiązanego do oddania", żyjące w czasie wymierzenia podatku względnie zstępnych dziecka (art. 1051 K. C.), w tymże czasie żyjących.

„Powołany" ma w ciągu miesiąca od dnia, w którym ustało korzystanie, służące „obowiązanemu do oddania", donieść o tem właściwemu urzędowi skarbowemu (§§ 39 do 47).

§ 6. Jeżeli na skutek nabycia majątku sposobem, określonym w art. 1 Przep. o op. sp. nastąpiło umorzenie wierzytelności spadkodawcy w drodze „pomieszania" (art. 1300 K. C.), to wartość tej wierzytelności wlicza się mimo to do podstawy wymiaru.

Jeżeli wierzyciel testamentem zwolnił dłużnika od zobowiązania, to dłużnik ma uiścić podatek spadkowy, jak gdyby odnośna wierzytelność była mu legowana.

§ 7. Podatek spadkowy należy wymierzyć również w razie uznania zaginionego za zmarłego (art. 52 K. C. P. w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 27 stycznia 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 87). W tym celu przyjmuje się, że zaginiony umarł w dniu, określonym w decyzji, uznającej go za zmarłego.

Przepis powyższy (oraz § 57) będą stosowane (ze względu na rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 15 maja 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 360) również na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego tudzież w części województwa białostockiego, wymienionej w ustępie trzecim § 3.

4. Ustalenie podstawy wymiaru.

(Art. 3 do 8, oraz 35 do 39 Przep. o op. sp.).

§ 8. Za podstawę wymiaru przyjmuje się czystą wartość majątku, który podatnik otrzymał drogą spadku lub legatu.

Wartość czystą oblicza się przez potrącenie długów i ciężarów od wartości ogólnej.

§ 9. Władza skarbowa ustala szacunek przedmiotów spadkowych według ich stanu w dniu śmierci spadkodawcy, a według wartości w czasie, w którym władza skarbowa ustala szacunek; w razie zaś wcześniejszej sprzedaży przedmiotu spadkowego — według wartości w czasie sprzedaży.

Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do długów i ciężarów.

Obliczenie wartości ogólnej.

§ 10. Wartość ogólna nieruchomości i ruchomości przyjmuje się w sumie, wyrażającej ich wartość sprzedażną, t. j. odpowiadającej cenom sprzedaży przedmiotów tego samego rodzaju.

§ 11. Co do ruchomych zabytków sztuki i kultury, korzystających z opieki prawa w myśl *dekretu z dnia 31 października 1918 r. (Dz. P. P. P. Nr. 16, poz. 36)*, może Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących zezwolić na wniosek podatnika na przyjęcie wartości ogólnej w sumie niższej niż wartość sprzedażna.

Ulga powyższa jest wykluczona, jeśli spadkodawca trudnił się zawodowo handlem rzeczami wyżej określonemi.

Przyznanie ulgi uzależnia się od zapisania do inwentarza zabytków sztuki i kultury *(art. 5 powołanego dekretu)*.

W razie zbycia przedmiotów, objętych ulgą, drogą kontraktu zamiennego będzie podatek podwyższony według wartości w czasie zbycia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 265), w szczególności art. 4.

§ 12. Jako wartość ogólną prawa do czynszu lub do innych powinności z tytułu wieczystej dzierżawy (dominium directum) przyjmuje się iloczyn z pomnożenia rocznej kwoty wspomnianych świadczeń przez dwadzieścia pięć (ustęp a art. 5 Przep. o op. sp.).

§ 13. Celem obliczenia wartości wierzytelności należy do kwoty kapitału doliczyć odsetki w dniu śmierci spadkodawcy już wymagalne ale nieuiszczone; przy papierach procentowych zaś wartość kuponów już płatnych a niezrealizowanych oraz odsetki za czas od płatności ostatniego kuponu, do dnia śmierci spadkodawcy.

Prawa wątpliwe.

§ 14. O ile do majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, należy prawo, co do którego zachodzi wątpliwość, czy lub w jakiej mierze

ono istnieje lub czy i w jakiej mierze jest wykonalne, wlicza się to prawo do podstawy wymiaru według jego przypuszczalnej wartości (art. 4 Przep. o op. sp.).

Izba skarbowa może jednak tymczasowo prawa takiego nie wliczać do podstawy wymiaru i rozstrzygnięcie odroczyć do czasu wyjaśnienia niepewnych okoliczności, od których zależy istnienie lub wykonalność prawa. W takim razie właściwy urząd skarbowy (§§ 39 do 47) utrzymuje owo prawo w ewidencji.

Podatnik winien w ciągu miesiąca od dnia, w którym dowiedział się o ostatecznem wyjaśnieniu stanu rzeczy, dostarczyć odnośnych danych właściwemu urzędowi skarbowemu.

Izba skarbowa może uzależnić odroczenie rozstrzygnięcia od oddania urzędowi skarbowemu na przechowanie dokumentów, które dotyczą prawa wątpliwego (obligów, weksli i t. p.). Zwrot dokumentów, może nastąpić dopiero po ostatecznem ustaleniu przez władzę skarbową kwoty podatku, przypadającego od wartości owego prawa i uiszczeniu tej kwoty.

§ 15. Jeśli w myśl ustawy z dnia 10 maja 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 41, poz. 298) zgłoszono straty wojenne, poniesione przed śmiercią spadkodawcy, to sumy wyrażającej wysokość strat, nie wlicza się na razie do podstawy wymiaru podatku spadkowego. Władza skarbowa utrzymuje przypadek taki w ewidencji.

Ruchomości domowe.

§ 16. Ruchomości domowe, t. j. rzeczy, wymienione w ustępie drugim *art. 8 Przep. o op. sp.*, podlegają podatkowi, o ile u spadkodawcy nie były przeznaczone do użytku w gospodarstwie domowem, lecz stanowiły przedmiot przemysłu lub handlu albo wogóle należały do gospodarstwa zarobkowego. Kosztowności, dzieła sztuki, antyki, dywany i wogóle przedmioty zbytkowe, w żadnym razie nie należą do przedmiotów uwolnionych od podatku w myśl *art. 8 Przep. o op. sp.*

Art. 8 Przep. o op. sp. utracił moc obowiązującą wobec znowelizowania artykułu 2-go ustawy z dn. 29 maja 1920 r. (poz. 299) przez art. 1 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699). Zmiany, wynikające z pow. nowelizacji, uwzględniono w treści niniejszego rozporządzenia.

§ 17. O ile wartość ruchomości domowych przewyższa minimum, oznaczone w ustępie drugim *art. 8 Przep. o op. sp. (w brzmieniu ustalonem w § 1 rozporządzenia z dn. 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453) względnie w dalszem zmieniającem powołany art. 8, które będzie wydane na podstawie art. 19 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296)*, to do podstawy wymiaru wlicza się całą wartość, nie zaś tylko nadwyżkę ponad minimum.

Jeżeli ruchomości domowe przechodzą na dwie lub więcej osób, wymienionych w części drugiej *art. 8 Przep. o op. sp.*, to należy co do każdej z tych osób ustalić oddzielnie, czy zachodzi uwolnienie od podatku.

Jeżeli np. przy minimum, wynoszącem 2.500 złotych do spadku należą ruchomości domowe wartości 5.000 złotych, a na podstawie testamentu otrzymuje dziecko spadkodawcy część ich wartości 2.000 złotych, resztę zaś wartości 3.000 złotych małżonek spadkodawcy, to

do podstawy wymiaru podatku, który ma zapłacić dziecko, nie wlicza się wartości ruchomości domowych wcale, a celem wymierzenia podatku małżonkowi wlicza się do podstawy wymiaru wartość ruchomości domowych w kwocie 3.000 złotych. Jeżeli do spadku należą ruchomości domowe wartości 10.000 złotych i przechodzą niepodzielnie w równych częściach na pięcioro dzieci, to wszystkie te ruchomości wcale podatkowi nie podlegają.

Uwolnienie ruchomości domowych od podatku spadkowego nie wyklucza równoczesnego zastosowania ustępu pierwszego *art. 8 Przep. o op. sp.*, o ile czysta wartość reszty majątku, otrzymanego przez odnośnego nabywcę, nie przekracza minimum, oznaczonego w ustępie pierwszym *art. 8 Przep. o op. sp.*

W przykładzie, zawartym w ust. 3 nin. par., na miejsce kwot markowych, figurujących w tekście autentycznym, wprowadzono kwoty w złotych z zastosowaniem obecnie obowiązującego ustawowego maximum wolnego od podatku, a wynoszącego w myśl art. 1 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. — 2.500 zł.

P. uwagę do § 16.

Długi i ciężary.

§ 18. Nie potrąca się długów, co do których upłynął termin przedawnienia, o ile podatnik nie udowodnił, że nastąpiła przerwa lub zawieszenie biegu przedawnienia.

§ 19. Ciężarów wieczystych (art. 44 ustawy hipotecznej), służebności gruntowych oraz czynszów i powinności, wynikających z wieczystej dzierżawy (§ 12), o ile obciążeń tych nie ustanowił testator przy tym zapisie, od którego podatek ma być właśnie wymierzony — nie potrąca się, gdyż mają być uwzględnione przy ustaleniu sumy wartości sprzedażnej (§ 10).

§ 20. Jeżeli do spadku należą zarówno przedmioty, podlegające opodatkowaniu, jako też takie, których się nie wlicza do podstawy wymiaru (*art. 8 oraz* 35 do 37 Przep. o op. sp.), to celem ustalenia czystej wartości — o ile podatnik lub władza skarbowa nie udowodnili, że długi i ciężary w całości lub w części obciążają tylko przedmioty pierwsze lub tylko drugie — potrąca się taka część długów i ciężarów, jaka odpowiada stosunkowi ogólnej wartości przedmiotów, należących do podstawy wymiaru, do ogólnej wartości wszystkich przedmiotów nabytych.

P. uwagę do § 16.

§ 21. Podatnik winien udowodnić istnienie i wysokość długów i ciężarów, których potrącenia żąda.

Jako środki dowodowe będą przyjęte zasadniczo następujące:

a) dokumenty, sporządzone przed śmiercią spadkodawcy;
b) urzędowe odpisy lub świadectwa z wykazów hipotecznych;
c) księgi handlowe, prawidłowo prowadzone, lub uwierzytelnione odpisy z takich ksiąg;
d) nakazy płatnicze władz państwowych lub samorządowych;
e) prawomocne wyroki i decyzje sądów polskich; sądów zagranicznych zaś tylko w takim razie, jeżeli według przepisów o postępowaniu sądowem, obowiązujących w Państwie Polskiem, mogą być przymusowo wykonane.

Władza skarbowa może nadto zażądać zaświadczenia wierzyciela, stwierdzającego, że i w jakiej kwocie — w kapitale i odsetkach — dług nie był spłacony w dniu śmierci spadkodawcy; dzień ten należy w zaświadczeniu oznaczyć przez wymienienie daty kalendarzowej.

Zaświadczenie wierzyciela niezgodne z prawdą stanowi występek, przewidziany w art. 31 Przep. o op. sp.

Jeżeli wierzycielem jest Państwo Polskie lub polski związek samorządny, zaświadczenie, o którem mowa, zastąpić można kwitem, z którego wynika, że uiszczenie nastąpiło po śmierci spadkodawcy.

Zaświadczenie o istnieniu i wysokości długu jest wolne od opłaty stemplowej *(§ 6, punkt 13 i § 23, punkt 2 Przepisów w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych z dnia 24 kwietnia 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 298).*

P. pkt. 1 art. 142 oraz pkt. 1 art. 160 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

§ 22. Wysokość kosztów ostatniej choroby oraz kosztów pogrzebu i nagrobka można udowodnić rachunkami lub kwitami wierzycieli.

To samo dotyczy takich zobowiązań spadkodawcy, których istnienie zazwyczaj nie bywa stwierdzane dokumentami (jak np. należności osób, które wobec spadkodawcy pozostawały w stosunku służbowym, należności za żywność dostarczoną spadkodawcy i t. p.). Władza skarbowa może uznanie długu tego rodzaju za istniejący uzależnić od uprzedniego przesłuchania wierzyciela. Władza skarbowa ma w razie takiego przesłuchania zwrócić uwagę wierzyciela na postanowienie art. 31 Przep. o op. sp.

Koszta ostatniej choroby uznane będą tylko o tyle, o ile z rachunku lub kwitu wynika, że w dniu śmierci spadkodawcy nie były uiszczone lub że wprawdzie uiszczono je za życia spadkodawcy lecz nie z jego majątku.

Koszta pogrzebu i nagrobka mogą być uznane wyjątkowo mimo niedostarczenia dowodów pisemnych. Koszta te, nawet w razie złożenia dowodów pisemnych, będą uznane tylko o tyle, o ile odpowiadają stosunkom majątkowym spadkodawcy i zwyczajom, przestrzeganym w warstwie społecznej, do której należał.

§ 23. O ile podatnik celem udowodnienia długu spadkowego przedstawił weksel wykupiony lub inny dokument, na mocy którego zobowiązanemi były prócz spadkodawcy jeszcze inne osoby, to władza skarbowa zaliczy odnośną sumę do długów spadkowych tylko w razie udowodnienia, że właśnie podatnik, który żąda potrącenia, sumę ową uiścił okazicielowi weksla lub innemu wierzycielowi.

§ 24. O ile w przypadku, przewidzianym w § 23, podatnik, który dług uiścił, ma regres do innego zobowiązanego, to władza skarbowa zaliczy do długów spadkowych tylko tę kwotę, co do której podatnikowi prawo regresu nie służy. Potrącenie zatem nie nastąpi wcale, gdy przedmiotem prawa regresu jest cała uiszczona kwota. Jeżeli podatnik twierdzi, że regresu nie wykona, potrącenie długu zależy od oddania dokumentu władzy skarbowej na przechowanie.

§ 25. Przyznanie długu w testamencie nie stanowi samo przez się dowodu istnienia długu.

§ 26. Nie będą uznane za dowód wyroki i decyzje sądowe, wydane po śmierci spadkodawcy przeciw jego następcom, o ile opierają się na przyznaniu ze strony następców.

§ 27. Długi spadkodawcy wobec osoby, obowiązanej do uiszczenia podatku spadkowego, lub wobec osób podstawionych (art. 911 i 1100 K. C.), o ile opierają się na dokumentach (§ 21 ustęp a), będą uznane tylko w takim razie, jeżeli te dokumenty uzyskały datę pewną (art. 1328 K. C.) przed śmiercią spadkodawcy. O ile jednak ustalenie daty pewnej nastąpiło dopiero w ciągu ostatnich trzech miesięcy przed śmiercią spadkodawcy, długi tego rodzaju będą uznane tylko przy przeprowadzeniu dodatkowych dowodów, wskazanych przez właściwą władzę skarbową.

§ 28. O ile spadkobierca lub legatarjusz otrzymuje przedmiot obciążony użytkowaniem, to celem ustalenia podstawy wymiaru nie potrąca się wartości tego ciężaru od wartości ogólnej. Wymierza się zatem podatek, jak gdyby nabyty przedmiot nie był obciążony użytkowaniem.

Przepis powyższy dotyczy zarówno przypadków, w których użytkowanie obciążało już własność spadkodawcy, jako też tych przypadków, w których ono powstaje równocześnie z nabyciem własności przez spadkobiercę lub legatarjusza.

§ 29. Podatek wymierzony w myśl § 28 od nabycia przedmiotu obciążonego użytkowaniem, jest płatny — jeżeli go dostatecznie zabezpieczono — po ustaniu użytkowania.

Jeżeli jednak nabywca zbył przedmiot, poddany użytkowaniu, kontraktem zamiennym (art. 1104 K. C.), zawartym przed ustaniem użytkowania, to podatek płatny jest już wskutek zawarcia owego kontraktu.

W razie odroczenia płatności należy podatek uiścić w ciągu miesiąca od ustania użytkowania lub od zawarcia kontraktu zamiennego. W tymże czasie ma podatnik zawiadomić właściwy urząd skarbowy (§§ 39 do 47) o płatności podatku.

Jeżeli podatku, którego płatność została odroczona, nie zapłacono w terminie, podanym w ustępie poprzednim, to pobiera się karę za zwłokę *(art. 25 Przep. o op. sp.)* za czas od upływu wspomnianego terminu. Do tego czasu nie pobiera się ani kary za zwłokę ani odsetek za odroczenie (art. 26 Przep. o op. sp. i § 83).

P. uwagę do art. 25 Przep. o op. sp. (poz. 391 z 1923 r.).

§ 30. Niezależnie od podatku, określonego w § 29, który w myśl art. 17 Przep. o op. sp. ma uiścić osoba, otrzymująca przedmiot, obciążony użytkowaniem, wymierza się podatek od nabycia użytkowania, o ile ono powstaje równocześnie z nabyciem własności przedmiotu, obciążonego użytkowaniem. Ten ostatni podatek ustala się według zasad, podanych w art. 5 Przep. o op. sp., a do uiszczenia obowiązanym jest w myśl art. 17 Przep. o op. sp. użytkownik.

6. Wysokość podatku.

(Art. 8 do 16 Przep. o op. sp.).

§ 31 utracił moc obowiązującą wobec znowelizowania artykułu trzeciego ustawy z dn. 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 299) przez art. 3 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

§ 32. *O ile majątek spadkowy przechodzi na osoby, wymienione w pozycjach 2, 3, 4 lub 5 taryfy,* wymierza się podatek według jednej tylko stopy taryfowej, mianowicie według stopy, odpowiadającej temu stopniowi wartości, w którym mieści się suma, stanowiąca podstawę wymiaru.

Wobec zmiany brzmienia ustawy z dn. 29 maja 1920 r., powołanej w uwadze do § 31 niniejszego rozporządzenia, podatek od spadku wymierza się według jednej tylko stopy taryfowej.

Stopnie wartości wymienione są w taryfie pod ogólnym napisem: „czysta wartość otrzymanego majątku w złotych".

§ 33. *W przypadkach, przewidzianych w § 32,* należy wymierzyć podatek w ten sposób, aby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku nie mniej, niż zostaje z najwyższej kwoty bezpośrednio poprzedzającego stopnia wartości po potrąceniu podatku, przypadającego na ten stopień. O ileby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku mniej, niż wynosi kwota, zwolniona od podatku w myśl *art. 8 przep. o op. sp.,* wymierza się podatek tylko w wysokości nadwyżki podstawy wymiaru ponad kwotę zwolnioną.

P. uwagę do § 32.

P r z y k ł a d y (oparte na taryfie, załączonej do ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn — Dz. U. R. P. Nr 72 poz. 699).

1. Spadek otrzymuje brat spadkodawcy. Czysta wartość 1.001.000 z ł o t y c h. W myśl taryfy (kolumna „j") wynosi stawka 26%, a podatek 260.260 z ł o t y c h. Jeśli od podstawy wymiaru, t. j. od 1.001.000 z ł. potrącimy kwotę podatku 260.260 z ł o t y c h, to otrzymamy 740.740 z ł. Jeśli zaś od najwyższej kwoty bezpośrednio poprzedzającego stopnia wartości, t. j. od miljona z ł. potrącimy podatek, należący się od niej według taryfy (stawki 24%, wymienionej w kolumnie „i") w sumie 240.000 z ł., otrzymamy 760.000 z ł o t y c h. Okazuje się więc, że spadkobiercy, który otrzymał 1.001.000, pozostałoby po potrąceniu podatku mniej, niż temu, kto otrzymał tylko miljon. Wobec tego wymierza się podatek tylko w kwocie 241.000 z ł., równającej się różnicy między 1.001.000 z ł., a sumą 760.000 z ł.

2. Spadek po bracie wynosi 3.200 z ł. W myśl taryfy (kolumna „b") należałoby wymierzyć podatek (według stawki 10%) w kwocie 320 z ł. Ponieważ po potrąceniu podatku od podstawy wymiaru pozostałoby tylko 2.880 z ł., a zatem mniej niż minimum wolne od podatku, przeto należy wymierzyć tytułem podatku tylko 200 z ł., tak, aby minimum pozostało nietknięte.

Gdyby czysta wartość spadku po bracie wynosiła 3.340 z ł. należałoby podatek, obliczony (według stawki 10%) w wysokości 334 z ł o t y c h pobrać w pełnej kwocie, gdyż po potrąceniu podatku od podstawy wymiaru pozostałoby 3.006 z ł.

§ 34. Jeżeli majątek spadkowy przechodzi na dwie lub więcej osób, to stopę podatku ustala się co do każdego z nabywców osobno, według czystej wartości części majątku jemu przypadłej (art. 10 Przep. o op. sp.).

P r z y k ł a d y (oparte na taryfie, załączonej do ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn — Dz. U. R P. Nr. 72 poz. 699).

Jeżeli np. czysta wartość całego spadku wynosi 760.000 złotych, a spadek przechodzi w równych częściach na czworo dzieci, to co do każdego z nich podstawa wymiaru wynosi 190.000 złotych, a stopa taryfowa 7% (poz. 1g.); każde ma zatem uiścić po 13.300 złotych.

Jeżeliby czysta wartość spadku, przechodzącego w równych częściach na pięcioro dzieci wynosiła 50.000 zł., to podatku wcale się nie wymierzy, gdyż każdy spadkobierca otrzyma po 10.000 zł., która to suma jest jeszcze wolna od podatku *(art. 8 Przep. o op. sp.)*.

P. uwagę do § 16.

7. Obowiązek uiszczenia podatku.

(Art. 17 do 20 i 27 Przep. o op. sp.).

§ 35. Jeżeli majątek spadkowy przechodzi na dwie lub więcej osób, to należy — poza przypadkami, wymienionemi w §§ 36 do 38 — do każdej z nich wystosować oddzielny nakaz płatniczy.

Jeżeli jeden nakaz płatniczy odnosi się do dwu lub więcej podatników (§§ 36 do 38), to należy mimo to podać w nim wszystkie istotne dane oddzielnie co do każdego z tych podatników.

§ 36. Jeden nakaz płatniczy ma obejmować podatki spadkowe, wymierzone dwu lub więcej podatnikom:

1) jeżeli oni ustanowili wspólnego pełnomocnika do zastępowania ich przed władzą skarbową w sprawie podatku spadkowego (§§ 65, 67 i 80),

2) jeżeli mają wspólnego zastępcę ustawowego, w szczególności:

a) o ile kilku podatników małoletnich nieusamowolnionych pozostaje pod władzą tej samej osoby jako ich ojca (art. 341 K. C. P.) lub matki (art. 43 K. C. P. w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 27 stycznia 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 87);

b) jeżeli kilku podatników małoletnich lub bezwłasnowolnych pozostaje pod władzą tego samego opiekuna (art. 44 i 45 K. C. P. w brzmieniu, ustalonem powołaną ustawą z 1922 r.; art. 330, 347 i nast., 489 i nast. K. C. P., art. 225 i 374[1] K. C. R.) lub kuratora (art. 219 K. C. R.);

c) jeżeli dla kilku podatników nieobecnych ustanowiono tę samą osobę kuratorem (art. 36 do 38 K. C. P., w brzmieniu ustalonem powołaną ustawą z 1922 r.),

3) jeżeli jest ustanowiony wykonawca testamentowy (art. 1025 — 1034 K. C.; art. 1084 K. C. R.); gdy jest kilku wykonawców, można wystosować nakaz płatniczy do któregokolwiek.

Punkt 2 c) ma zastosowanie również na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz w części województwa białostockiego, wymienionej w ustępie trzecim § 3 (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 360).

§ 37. Władza skarbowa może nadto wystosować jeden nakaz płatniczy do dwu lub więcej osób, jeżeli w myśl art. 18 i 19 Przep. o op. sp. osoby te są solidarnie obowiązane do uiszczenia podatku (§ 38). Nakaz płatniczy doręcza się w takim razie podatnikowi, który jest w nim najpierw wymieniony. Nie można jednak od jednego z podatników tytułem podatku,

przypadającego na niego i innych współnabywców, żądać więcej, niż wynosi czysta wartość części spadku, która przypada na tego podatnika.

§ 38. Postępowanie, określone w § 37, dopuszczalne jest w następujących przypadkach:

1) jeżeli ten sam majątek przypadł w częściach idealnych dwu lub więcej osobom jako spadkobiercom z prawa (art. 718 — 773 K. C., art. 1104 i nast. K. C. R.) lub jako legatarjuszom ogólnym (art. 1003 — 1009 K. C.) względnie spadkobiercom testamentowym (art. 1010 i nast. K. C. R.) albo jako legatarjuszom pod tytułem ogólnym (art. 1010 — 1013 K. C.),

2) jeżeli ten sam przedmiot majątkowy przypadł w częściach idealnych dwu lub więcej osobom jako legatarjuszom szczególnym (art. 1014 — 1024 K. C.),

3) dłużnika zapisu można wezwać do uiszczenia nie tylko tego podatku, który należy się od części spadku, jemu przypadłej, lecz także do uiszczenia podatku od zapisu.

Dłużnikami zapisu są:

a) co do zapisu ogólnego — spadkobiercy z prawa, o ile należą do osób, mających prawo do części obowiązkowej (dziedziców koniecznych, art. 913 — 919 oraz 1004 K. C.);

b) co do zapisu pod tytułem ogólnym — osoby wymienione w ustępie a), w ich braku legatarjusz ogólny, a jeżeliby i jego nie było, spadkobiercy z prawa wogóle (art. 1011 K. C.);

c) co do zapisu szczególnego — osoby wymienione w ustępie a) względnie b) (art. 1014 i 1017 K. C.); według art. 1086 K. C. R. — spadkobiercy z ustawy lub spadkobiercy testamentowi.

8. Władze powołane do wymierzenia podatku spadkowego.

(Art. 34 i 40 Przep. o op. sp.).

§ 39. O ile w rozporządzeniu niniejszem jest mowa o urzędzie skarbowym, należy przez to rozumieć:

w mieście Warszawie — Urząd *Skarbowy do spraw* opłat stemplowych *i podatku spadkowego* na m. st. Warszawę;

w mieście Łodzi — Urząd *Skarbowy do spraw* opłat stemplowych *i podatku spadkowego* w Łodzi;

w powiecie warszawskim — *Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych na powiat warszawski;*

w powiecie łódzkim — *Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych na powiat łódzki;*

na pozostałym obszarze b. dzielnicy rosyjskiej — Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych danego powiatu.

Liczba urzędów skarbowych do spraw opłat stemplowych i podatku spadkowego została powiększona oraz ich kompetencja terytorjalna zmieniona (p. §§ 179 i 180 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 listopada 1926 r., zawierającego przepisy wykonawcze do ustawy stemplowej — Dz. U. R. P. Nr. 123 poz. 713; na mocy tegoż rozp. wspomniane urzędy otrzymały nazwę urzędów opłat stemplowych).

§ 40. Wymierzenie podatku spadkowego należy do urzędu Skarbowego, jeżeli cały majątek

spadkowy znajduje się na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i zarazem jego wartość ogólna (§§ 10 do 17) nie przewyższa: a) przy spadkach, przechodzących wyłącznie na zstępnych lub małżonka — 50.000 zł., b) w innych przypadkach — 20.000 zł. Gdy wartość ogólna przekracza powyższą kwotę, jak również (bez względu na wartość) gdy majątek spadkowy znajduje się częściowo na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, częściowo w innej dzielnicy lub zagranicą, wymierzenie należy do izby skarbowej.

Zdanie 1-sze § 40-go przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 19 września 1924 r. w sprawie zmiany kompetencji urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 799). Patrz nadto § 49 p. II oraz § 61 p. C rozp. Min. Skarbu z 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588).

§ 41. Urząd skarbowy ma w każdym razie przeprowadzić całe postępowanie przygotowawcze. Ma zatem — bez względu na wysokość wartości ogólnej — zebrać i sprawdzić wszystkie dane, które są potrzebne celem dokonania wymiaru, w szczególności też celem ustalenia rzeczywistej wartości majątku spadkowego.

§ 42. Postępowanie przygotowawcze (§ 41) przeprowadza ten urząd skarbowy, w którego okręgu znajduje się majątek, podlegający podatkowi spadkowemu.

Jeżeli majątek ten znajduje się na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, ale w okręgach kilku urzędów skarbowych, to przeprowadzenie postępowania przygotowawczego należy do tego urzędu, w którego okręgu spadkodawca zamieszkiwał. Jeżeli miał zamieszkanie poza obszarem tych powiatów administracyjnych, w których znajduje się majątek, to właściwość ustali izba skarbowa, w której okręgu mają swe siedziby interesowane urzędy skarbowe; jeżeliby znajdowały się w okręgach kilku izb, rozstrzygnie Ministerstwo Skarbu.

O ile w spadku pozostały wierzytelności, hipoteczne lub niehipoteczne (w szczególności też pretensje z tytułu umów ubezpieczenia), to uważa się je za znajdujące się w miejscu zamieszkania spadkodawcy.

§ 43. Gdy na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej znajduje się tylko część majątku podlegającego podatkowi spadkowemu, reszta zaś w innej dzielnicy, to urząd skarbowy, mający siedzibę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (§ 42), przeprowadza postępowanie przygotowawcze tylko co do części majątku, znajdującej się na tym obszarze (art. 40 Przepisów o op. sp.).

§ 44. Gdy na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej znajduje się tylko część majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, reszta zaś zagranicą, to urząd skarbowy, mający siedzibę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (§ 42), przeprowadza postępowanie przygotowawcze również co do części majątku, znajdującej się zagranicą.

§ 45. Jeżeli spadkodawca zamieszkiwał na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, a majątek, podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się

częściowo w tej dzielnicy, częściowo zaś w innej, a nadto zagranicą, to urząd skarbowy, mający siedzibę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (§ 42), przeprowadza postępowanie przygotowawcze co do części majątku spadkowego, znajdujących się w b. dzielnicy rosyjskiej oraz zagranicą.

Jeżeli zaś przy takiem rozmieszczeniu majątku spadkodawca mieszkał poza b. dzielnicą rosyjską, to wspomniany urząd skarbowy przeprowadza w każdym razie postępowanie przygotowawcze co do części majątku, znajdującej się w b. dzielnicy rosyjskiej. Co do zagranicznego — rozstrzygnie Minister Skarbu (art. 40 Przep. o op. sp.).

§ 46. Gdy cały majątek znajduje się zagranicą, to postępowanie przygotowawcze przeprowadza ten urząd skarbowy, w którego okręgu spadkodawca zamieszkiwał.

O ile chodzi o znajdujący się zagranicą majątek po obywatelu Państwa Polskiego, który miał zamieszkanie zagranicą, urząd skarbowy zaraz po otrzymaniu wiadomości o takim spadku przedstawia akta za pośrednictwem izby skarbowej Ministerstwu Skarbu celem ustalenia właściwości.

§ 47. Izba skarbowa lub Ministerstwo Skarbu może w przypadku poszczególnym, na wniosek podatnika lub z urzędu, poruczyć przeprowadzenie postępowania przygotowawczego innemu urzędowi skarbowemu, niż określony w §§ 42 do 46.

§ 48. Każdy urząd skarbowy obowiązany jest na żądanie urzędu skarbowego właściwego (§§ 42 do 47) przedsięwziąć dochodzenia, potrzebne do uzyskania danych celem wymiaru podatku.

9. Postępowanie przygotowawcze.

a) Współdziałanie urzędów stanu cywilnego.

(Art. 22 Przep. o op. sp.).

§ 49. Urząd stanu cywilnego zakłada w pierwszym dniu każdego miesiąca „wykaz wypadków śmierci, przeznaczony dla urzędu skarbowego".

Wykaz ten należy prowadzić według załączonego wzoru 2. Potrzebnych formularzy dostarcza urząd skarbowy, do którego urząd stanu cywilnego ma wysyłać swe zapotrzebowania.

W kolumnie 1 wykazu rozpoczyna się z początkiem każdego miesiąca nowa numeracja.

§ 50. Urząd stanu cywilnego winien każdy akt zejścia zapisać do wykazu niezwłocznie po wciągnięciu go do księgi zgonów.

Urzędnik stanu cywilnego ma wypełnić tylko kolumny 1 do 7, a po upływie każdego miesiąca wykaz podpisać, zaopatrzyć w pieczęć i prze-

słać urzędowi skarbowemu (§ 39) najpóźniej do piątego dnia następnego miesiąca (np. wykaz za styczeń do dnia 5 lutego).

O ile jednak urzędnik stanu cywilnego nie jest duchownym właściwego wyznania, lecz funkcjonarjuszem komunalnym lub policyjnym, to odnośny urząd gminny (magistrat) lub urząd policyjny ma wypełnić także kolumnę 8 ewentualnie też kolumny 9 do 12 według zasad, podanych w § 55, i przesłać wykaz urzędowi skarbowemu w ciągu miesiąca następnego (np. wykaz za styczeń do końca lutego).

§ 51. Jeśli w pewnym miesiącu nie zapisano żadnego aktu zejścia do księgi zgonów, to należy o tem zawiadomić urząd skarbowy.

§ 52. Utracił moc obowiązującą (p. art. 23 punkty 1b, 2c ustawy z dn. 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie w brzmieniu rozp. Prez. Rzpl. z dn. 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany tej ustawy — Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 378 — oraz rozp. Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 17 sierpnia 1928 r. o warunkach tudzież zasadach obowiązujących przy wysyłaniu przesyłek pocztowych zwolnionych od opłaty pocztowej — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 702).

§ 53. Starostwa oraz komisarze rządowi w Warszawie *i Łodzi* mają zawiadamiać urząd skarbowy o każdej zmianie, co do ilości i zakresu działania urzędów stanu cywilnego.

Na mocy § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 19 marca 1928 r. w sprawie powiatów miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 426) Komisarz Rządu w Łodzi otrzymał tytuł i stanowisko starosty grodzkiego.

b) Współdziałanie urzędów gminnych (magistratów).

(Art. 22 Przep. o op. sp.).

§ 54. Urzędy gminne (magistraty) otrzymują od urzędów skarbowych (§ 39) wykazy wypadków śmierci (§§ 49 i 50), sporządzone przez urzędników stanu cywilnego, będących duchownymi odnośnych wyznań.

§ 55. Urząd gminny (magistrat) ma co do osób, które pozostawiły majątek, wypełnić kolumny 8 do 12. Jeśli zmarły nie pozostawił majątku, to należy wypełnić tylko kolumnę 8 słowami: „bez majątku".

O ile wyjaśnienia, których ma udzielić urząd gminny (magistrat), (zwłaszcza wyjaśnienia co do stanu majątkowego, dla których jest przeznaczona kolumna 8), nie dadzą się pomieścić w ramach wykazu, należy podać je na osobnych kartkach. Każdą taką kartkę należy oznaczyć zgóry nazwiskiem i imieniem zmarłego oraz numerem kolejnym, pod którym zmarły wymieniony jest w wykazie (np. w formie następującej: „Nr. 17 wykazu wyp. śmierci za styczeń 1924 r.)".

Tak uzupełniony wykaz ma urząd gminny (magistrat) zwrócić urzędowi skarbowemu w ciągu dwóch tygodni od otrzymania wykazu.

Co do opłat pocztowych stosuje się odpowiednio § 52.

Dalsze postanowienia o współdziałaniu urzędów gminnych zawiera § 63.

c) Współdziałanie sądów i notarjuszów.

(Art. 34 Przep. o op. sp.).

§ 56. Sądy, mające siedzibę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, mają o każdym wypadku śmierci, co do którego przedsiębiorą czynność urzędową w myśl przepisów prawa spadkowego, zawiadomić urząd skarbowy, w którego okręgu dany sąd ma siedzibę.

W tym celu ma sąd każdy wypadek śmierci zapisać do wykazu prowadzonego według załączonego wzoru 3.

W kolumnie 5 należy czynność urzędową określić jaknajkrócej, np. słowami: opieczętowanie, zarządzenie spisu inwentarza, ogłoszenie postępowania spadkowego w myśl art. 125 U. Hip., podanie o wprowadzenie w posiadanie legatarjusza ogólnego, przyjęcie zrzeczenia się spadku, ustanowienie kuratora spadku wakującego, podanie o udział spadku i t. p.

Kolumny 6 i 7 należy wypełnić tylko o tyle, o ile sąd zna odnośne dane.

§ 57. Do wykazu określonego w § 56, ma sąd zapisywać również decyzje o uznaniu osoby zaginionej za zmarłą (art. 1779[9] ustawy postępowania cywilnego, w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 27 stycznia 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 87), wypełniając kolumnę 5 słowami: „decyzja o uznaniu za zmarłego".

§ 58. Po upływie każdego miesiąca, najpóźniej do 10 dnia miesiąca następnego, sąd przesyła wykaz (bez odezwy) urzędowi skarbowemu.

Jeżeli w pewnym miesiącu żadnego wypadku nie zapisano, sąd zawiadamia o tem urząd skarbowy w powyższym terminie.

§ 59. Urzędnik, wyznaczony do sporządzenia spisu inwentarza (art. 1724 ustawy postępowania sądowego cywilnego), ma na koszt strony interesowanej przesłać urzędowi skarbowemu, w którego okręgu urzędnik ten ma siedzibę, uwierzytelniony odpis spisu inwentarza.

§ 60. Sądy mają zezwolić funkcjonarjuszom skarbowym, legitymującym się aktami, dotyczącemi opodatkowania spadku lub darowizny, na przejrzenie akt postępowania spadkowego lub innych akt sądowych, zawierających dane, potrzebne do wymierzenia podatku.

§ 61. Notarjusz winien na koszt strony interesowanej przesyłać urzędowi skarbowemu, w którego okręgu ma siedzibę, uwierzytelnione odpisy:

a) testamentu urzędowego, gdy notarjuszowi okazano akt zejścia testatora;
b) testamentu własnoręcznego lub tajemnego, skoro po zaświadczeniu przez sąd oddany został notarjuszowi do przechowania;
c) spisu inwentarza (§ 59).

Uwierzytelnienie nie podlega opłacie stemplowej.

Należy przesłać: odpisy za pierwszą połowę miesiąca — najpóźniej 20 dnia tego samego miesiąca; za drugą połowę — najpóźniej 5 dnia miesiąca następnego.

d) Zeznanie majątku spadkowego.

(Art. 22 Przep. o op. sp.).

§ 62. Spadkobiercy, legatarjusze i osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy nabywają użytkowanie majątku spadkowego, jak również wykonawca testamentowy i kurator spadku wakującego mają na wezwanie urzędu skarbowego złożyć zeznanie majątku spadkowego, ułożone według załączonego wzoru 4. Mają przytem zastosować się do „instrukcji o sposobie zeznania majątku spadkowego" (załącznik 5). Jeśli spadkobierca lub legatarjusz lub nabywający użytkowanie jest małoletnim nieusamowolnionym, to obowiązku powyższego winien dopełnić ojciec lub opiekun.

Urząd skarbowy wyznaczy w swojem wezwaniu termin, w ciągu którego należy złożyć zeznanie. Ten termin ma wynosić przynajmniej miesiąc od doręczenia wezwania i nie może upłynąć przed końcem okresu, wynoszącego trzy miesiące i 40 dni od dnia otwarcia spadku (art. 795 K. C.).

§ 63. O ile spadkobiercy (legatarjusze) mieszkają poza siedzibą urzędu skarbowego, może urząd skarbowy wystosować do nich wezwanie do złożenia zeznania majątku spadkowego za pośrednictwem urzędu gminnego (magistratu).

Urząd gminny (magistrat), otrzymawszy od urzędu skarbowego wezwania dla osób obowiązanych do złożenia zeznań wraz z dołączonemi do nich formularzami zeznań, winien bezzwłocznie wręczyć je adresatom. Po złożeniu zeznań przez adresatów winien urząd gminny (magistrat) zbadać i stwierdzić wiarogodność tych zeznań, jako też własnoręczność podpisów zeznających i zwrócić je urzędowi skarbowemu najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni od chwili otrzymania formularzy od urzędu. Jeśliby termin ten nie mógł być dotrzymany z jakiegokolwiek bądź powodu, to urząd gminny (magistrat) jest obowiązany zawiadomić o tem urząd skarbowy wraz z podaniem powodów.

§ 64. Spadkobierca, legatarjusz ogólny, legatarjusz pod tytułem ogólnym, wykonawca testamentowy oraz kurator spadku wakującego, obowiązani są złożyć zeznanie, obejmujące cały spadek. Legatarjusz szczególny może złożyć zeznanie, dotyczące tylko jego zapisu. Użytkownik może ograniczyć się do zeznania, obejmującego przedmioty, poddane użytkowaniu.

Jeżeli urząd skarbowy zażądał zeznania od dwu lub więcej osób, wymienionych w § 62, to one mogą złożyć jedno zeznanie wspólne, zaopatrzone w podpisy wszystkich zeznających.

Urzędowe poświadczenie własnoręczności podpisu, umieszczonego na zeznaniu majątku spadkowego nie podlega opłacie stemplowej *(§ 23 punkt 2 „Przepisów w przedmiocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych" z dn. 24 kwietnia 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 298 w związku z § 6, punktem 13 tychże Przepisów).*

P. uwagę do § 21.

§ 65. Podpisanie zeznania przez pełnomocnika osoby, którą urząd skarbowy wezwał do złożenia zeznania, jest dopuszczalne tylko wówczas,

gdy osoba wezwana nie może zeznania złożyć osobiście z powodu istotnej przeszkody (wyjazdu, choroby i t. p.) i jeżeli zarazem urzędowi skarbowemu złożono pełnomocnictwo, bądź ogólne (co do wszystkich interesów mocodawcy) bądź szczególne, upoważniające do działania w sprawie wymiaru podatkowego po danym spadkodawcy. Urząd skarbowy może po ustaniu przeszkody zażądać dodatkowego umieszczenia na zeznaniu podpisu osoby wezwanej.

§ 66. Osoba, wezwana do złożenia zeznania (§§ 62 i 63), może zamiast zeznania złożyć — w pierwopisie lub urzędownie zaświadczonym odpisie — spis inwentarza majątku spadkowego, sporządzony już w myśl przepisów prawa cywilnego, lub powołać się na spis inwentarza, przesłany już urzędowi skarbowemu (§ 59).

Zwalnia to od zeznania tylko o tyle, o ile inwentarz zawiera dane, wskazane w formularzu zeznania (wzór 4) i instrukcji (załącznik 5) i jeżeli strona oświadczyła zarazem, że wszystkie dane, które obowiązana jest dostarczyć, podała w spisie inwentarza i zeznała je według najlepszej wiedzy zgodnie z prawdą, nie zatajając żadnego przedmiotu, który był własnością spadkodawcy w dniu jego śmierci.

e) Obowiązek udzielania wyjaśnień.

(Art. 22 Przep. o op. sp.).

§ 67. Osoby, wymienione w § 62, jak również dłużnicy spadkodawcy oraz ci, w których posiadaniu znajdują się przedmioty spadkowe, obowiązani są na żądanie którejkolwiek władzy skarbowej podać szczegółowo i zgodnie z prawdą wszelkie znane im okoliczności, których znajomość potrzebna jest celem wymiaru podatku spadkowego.

Osoby te są obowiązane na żądanie władzy skarbowej okazać będące w ich posiadaniu dokumenty i księgi handlowe w pierwopisach lub wierzytelnych odpisach o ile przejrzenie dokumentów lub ksiąg jest potrzebne do sprawdzenia danych, na których wymiar ma się oprzeć. Osoby te — o ile w ich interesie został sporządzony spis inwentarza przez organa sądowe — obowiązane są na żądanie władzy skarbowej złożyć spis inwentarza w urzędownie zaświadczonym odpisie.

W razie złożenia pełnomocnictwa, określonego w § 65, należy wezwania do udzielania wyjaśnień doręczyć pełnomocnikowi. W takich razach wezwanie ma być zaopatrzone w adres, ułożony w formie następującej: „Do p. N. N. do rąk p. X. Y, pełnomocnika".

f) Domniemanie prawne co do właściciela przedmiotów oddanych na skład.

(Art. 6 Przep. o op. sp.).

§ 68. Jeżeli podatnik jest zdania, że spadkodawca nie był właścicielem przedmiotów, co do których w myśl art. 6 Przep. o op. sp. zachodzi domniemanie prawne, że należały do spadkodawcy, to ma mimo to, przedmioty te wymienić w dziale 1 zeznania. Zarazem ma w kol. 4 lub w osobnym wywodzie przytoczyć okoliczności faktyczne, z których zdaniem jego wynika, iż owe przedmioty nie należały do majątku spadkodawcy. Te okolicz-

ności ma udowodnić dokumentami lub świadkami. Świadków przesłuchuje władza skarbowa.

Władza skarbowa orzeka według swego uznania, czy dowód przeciwny jest wystarczający.

Jeżeli komuś na podstawie otrzymanego pełnomocnictwa służy prawo podnoszenia odsetek z majątku oddanego na skład lub rozporządzania temi odsetkami, to praw tych nie uważa się za prawo rozporządzania majątkiem, na skład oddanym, w rozumieniu art. 6 Przep. o op. sp.

g) Ustalenie wartości majątku spadkowego.

(Art. 23 Przep. o op. sp.).

§ 69. W przypadkach, przewidzianych w zdaniu trzeciem art. 23 Przep. o op. sp. władza skarbowa ustala wartość sprzedażną na podstawie opinji stałych znawców, ustanowionych i zaprzysiężonych przez sąd.

Znawców ustanawia sąd *pokoju* na żądanie urzędu skarbowego.

Na mocy art. 269 Prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 z 1928 r. poz. 93) sądy pokoju otrzymały nazwę sądów grodzkich.

§ 70. Znawcami mogą być tylko osoby własnowolne, zasługujące na pełne zaufanie i posiadające potrzebne wiadomości zawodowe, oraz znajomość stosunków miejscowych.

§ 71. Urząd skarbowy ma do żądania swego załączyć wykaz osób, które uważa za odpowiednie do pełnienia funkcji znawcy, podając co do każdej z nich: a) wiek, b) zawód, c) adres oraz d) zakres wiadomości, co do którego ma udzielać opinji.

Celem sporządzenia tego wykazu ma urząd skarbowy, o ileby nie posiadał dostatecznych wiadomości o osobach, nadających się do powyższej funkcji (§ 70), zasięgnąć opinji odpowiednich organizacji zawodowych (instytucji kredytowych, ubezpieczeniowych, zrzeszeń rolniczych i t. p.) lub urzędów gminnych (miejskich i wiejskich).

Przed ostatecznem sporządzeniem wykazu ma urząd skarbowy upewnić się, czy osoby przezeń wybrane, skłonne są podjąć się obowiązków znawcy.

§ 72. Sąd, o ile nie ma zarzutów przeciw proponowanym osobom, ustanawia je znawcami, i wzywa je celem odebrania od nich przysięgi.

Przed odebraniem przysięgi sędzia winien wyjaśnić znawcy cel i znaczenie czynności, do których go powołano, oraz świętość aktu przysięgi.

Przysięga winna być odebraną według przepisów postępowania sądowego, przyczem rota przysięgi ma zawierać oświadczenie, że przysięgający będzie pełnił obowiązki znawcy sumiennie według najlepszego swego rozumienia i znajomości rzeczy.

Z aktu odebrania przysięgi będzie sporządzony protokół.

Sąd zawiadomi o osobach znawców, przez siebie zamianowanych i zaprzysiężonych, ten urząd skarbowy, na którego wniosek nastąpiło ich ustanowienie.

Jeśli sąd niektórych osób wymienionych w wykazie, sporządzonym przez urząd skarbowy, nie ustanowił znawcami, to ma o tem zawiadomić urząd skarbowy, przytaczając powody.

Sąd winien na wniosek władzy skarbowej lub z urzędu skreślić ze spisu znawców, ustanowionych na żądanie władzy skarbowej, osoby, co do których stwierdzono, że nie odpowiadają warunkom wymienionym w § 70, lub które na skutek choroby albo podeszłego wieku nie mogą spełniać czynności znawcy.

P. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 grudnia 1928 r. o biegłych sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 945).

§ 73. Znawca, który na skutek wezwania ze strony władzy skarbowej wydał opinję o wartości przedmiotu majątkowego celem opodatkowania spadku, może żądać zwrotu wydatków oraz wynagrodzenia za pracę według zasad, podanych w §§ 74 i 75.

§ 74. Znawca może żądać zwrotu kosztów przejazdu, jeśli — ze względu na znaczną odległość lub trudności komunikacji pieszej — użycie środka przewozowego było niezbędne lub stosowne.

Należność tę oblicza się zasadniczo według kosztów użycia środka przewozowego najtańszego. Władza skarbowa może jednak przyznać zwrot wydatków, poniesionych w kwocie wyższej, o ile okazało się niezbędnem lub stosownem użycie środka przewozowego droższego.

§ 75. Znawca może żądać wynagrodzenia za pracę. Należność tę ustala się według długości czasu użytego na pracę, potrzebną do wydania opinji, oraz według stopnia poniesionego trudu, ewentualnie też z uwzględnieniem wydatków, które znawca ponieść musiał poza kosztami przejazdu (§ 74).

§ 76. Jeśli znawca, wezwany przez władzę skarbową, stawił się w miejscu, przez nią wyznaczonem, ale czynności, do której go wezwano nie wykonał na skutek oznajmienia urzędnika, kierującego ustaleniem wartości, że udział znawcy nie jest potrzebny, lub na skutek innych przyczyn od znawcy niezależnych, to może żądać zwrotu wydatków, które ponieść musiał (§§ 74 i 75).

§ 77. Żądanie wypłacenia należności, przewidzianych w §§ 74 i 75, winien znawca zgłosić zaraz po wydaniu opinji — należności zaś, określonej w § 76, zaraz po stwierdzeniu, że wydanie opinji nie nastąpi.

Jeśliby zgłoszenie w terminach powyższych nie było możliwe, winno nastąpić najpóźniej w ciągu tygodnia.

h) Postanowienia karne.

(Art. 31 do 33 Przep. o op. sp.).

§ 78. Urząd skarbowy ma wniosek o ściganie występku, przewidzianego w art. 31 Przep. o op. sp., skierować do urzędu prokuratorskiego, w którego okręgu urząd skarbowy ma siedzibę.

Ponieważ w sprawach o występki, pociągające za sobą karę więzienia, rozprawa główna może nastąpić bez śledztwa wstępnego (art. 545 ustawy postępowania karnego), przeto urząd skarbowy ma przeprowadzić dochodzenia w sposób tak wyczerpujący, aby prokurator mógł złożyć sądowi akt oskarżenia na podstawie danych i dowodów, dostarczonych mu przez urząd skarbowy.

P. art. 15 § 1 i art. 259 § 1 kodeksu postępowania karnego z dn. 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 313) oraz art. 10 przepisów wprowadzających K. P. K. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314).

§ 79. Niedopełnienie obowiązków, przewidzianych w §§ 14, 29, 62, i 67, podlega grzywnie przewidzianej w myśl art. 32 Przep. o op. sp. *(w brzmieniu, podanem w § 3 rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453 względnie w dalszych rozporządzeniach, które będą wydane na podstawie art. 19 ustawy z dn. 24 marca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).*

Grzywnę tę wymierza urząd skarbowy.

Jeśli obowiązku nie dopełniono do dnia, w którym następuje wymierzenie grzywny, to urząd skarbowy ma w orzeczeniu o grzywnie wyznaczyć termin nowy. W razie bezskuteczności tego wezwania urząd skarbowy wymierza grzywnę ponownie.

P. uwagę do art. 32 Przep. o op. sp. (poz. 391).
Patrz rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 342).

10. Wymiar podatku.

(Art. 24 Przep. o op. sp.).

§ 80. Urząd skarbowy zawiadamia podatnika o wymiarze podatku spadkowego przez nakaz płatniczy. Jeżeli wymierzyła izba skarbowa zaznaczy to urząd skarbowy w nakazie płatniczym.

Co do doręczenia nakazu płatniczego pełnomocnikowi należy postąpić w sposób, wskazany w § 67.

§ 81. Urząd skarbowy ma na żądanie podatnika wydać zaświadczenie, że podatek spadkowy został wymierzony (ewentualnie też, że go w zupełności zapłacono), oraz że pewne oznaczone przedmioty, pozostałe w spadku (np. pewną nieruchomość, pewną wierzytelność), wciągnięto do podstawy wymiaru.

Można też wydać podatnikowi na jego żądanie zupełny spis przedmiotów, wciągniętych do podstawy wymiaru.

Zaświadczenia powyższe podlegają opłacie *w myśl pozycji 20 taryfy, załączonej do rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 452).*

P. art. 154 i 157 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

11. Uiszczenie podatku i grzywien.

(Art. 24 do 26 Przep. o op. sp.).

§ 82. Podatek spadkowy (§ 80) należy uiścić w ciągu miesiąca od doręczenia nakazu płatniczego.

Grzywna (§ 79) jest płatna w ciągu miesiąca od doręczenia decyzji, którą nałożono grzywnę.

Odwołanie od nakazu płatniczego samo przez się nie odracza płatności podatku.

Przymusowe ściągnięcie grzywny może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się decyzji, którą nałożono grzywnę.

§ 83. Podanie o odroczenie płatności podatku albo o zezwolenie na uiszczenie ratami należy wnieść do urzędu skarbowego, od którego pochodzi nakaz płatniczy. Można je wnieść również przed dokonaniem wymiaru, a w szczególności umieścić w dziale V zeznania majątku spadkowego. Decyzję wydaje izba skarbowa.

Od płatnika, któremu zezwolono na odroczenie płatności lub na spłatę ratami (art. 26 Przep. o op. sp.), będą pobierane odsetki w wysokości ½% miesięcznie płatne zdołu (odsetki za odroczenie); przytem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały. W razie niedotrzymania terminu będzie pobrana od całej sumy, nieuiszczonej w terminie, kara za zwłokę, *przewidziana w art. 25 Przepisów o op. sp.*

P. uwagę do art. 25 Przep. o op. sp. (poz. 391).

12. **Wpływ podatku spadkowego na prawo rozporządzania majątkiem spadkowym.**

(Art. 27 Przep. o op. sp.).

§ 84. Czynności następujące:

1) przepisanie majątku spadkowego w księdze hipotecznej,

2) wprowadzenie w posiadanie spadkobiercy nieporządkowego (art. 724 i 770 K. C.) lub legatarjusza ogólnego (art. 1008 K. C., art. 1742 ustawy postępowania sądowego cywilnego); zezwolenie na sprzedaż majątku spadkowego, przewidziane w art. 1751 ustawy postępowania sądowego cywilnego,

3) na obszarze, określonym w ustępie trzecim § 3: zatwierdzenie testamentu (art. 1060 i nast. K. C. R.) oraz zatwierdzenie spadkobrania z prawa (art. 1408 ros. ustawy postępowania sądowego cywilnego),

4) zatwierdzenie fundacji powołanej do życia przez testament (art. 2 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r., Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 215), lub zapisu na rzecz istniejącej osoby prawnej (art. 6 powołanego dekretu),

5) sporządzenie aktu notarjalnego lub uwierzytelnienie przez notarjusza własnoręczności podpisu na dokumencie — o ile odnośny akt ma na celu bądź zbycie przedmiotu spadkowego bądź podział majątku spadkowego bądź zaciągnięcie pożyczki, zabezpieczonej na tym majątku bądź pokwitowanie z uiszczenia długu, odpowiadającego wierzytelności spadkowej,

6) uiszczenie długu przez dłużnika spadkodawcy,

7) wydanie przedmiotów spadkowych przechowywanych przez osoby trzecie, — w szczególności też wymienionych w § 68,

8) wypłaty sum ubezpieczonych, płatnych wskutek śmierci spadkodawcy, — mogą nastąpić zasadniczo tylko za uprzedniem zezwoleniem właściwego urzędu skarbowego lub za okazaniem zaświadczenia, przewidzianego w § 81, o ile z takiego zaświadczenia wynika, iż przedmiot, o który chodzi, został wciągnięty do podstawy wymiaru i że wymierzony podatek uiszczono w zupełności.

Urząd skarbowy udzieli zezwolenia na przedsiębranie czynności wyżej wymienionych, jeżeli podatek spadkowy, należący się od osoby, która żąda wykonania danej czynności, został wymierzony i w całości zapłacony, a przedmiot o który chodzi, wciągnięto do podstawy wymiaru. Jeżeli podatku wymierzonego nie uiszczono lub jeżeli nie nastąpił jeszcze wymiar podatku, udzieli urząd skarbowy zezwolenia zasadniczo tylko w razie dostatecznego zabezpieczenia podatku; co do podatku jeszcze nie wymierzonego, zabezpieczenie polegać może w szczególności na zadatkowem uiszczeniu kwoty, która prawdopodobnie będzie wymierzona.

W przypadkach, wymienionych wyżej w punktach 5 do 8, może być udzielone zezwolenie bez zabezpieczenia lub przy częściowem zabezpieczeniu, jeżeli reszta majątku spadkowego, nie objęta czynnością, na którą zezwolono, niewątpliwie zapewnia ściągnięcie całego podatku.

13. Środki prawne.

(Art. 29 Przep. o op. sp.).

§ 85. Od nakazu płatniczego (§ 80) można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia.

Odwołanie wnosi się zawsze do urzędu skarbowego, od którego pochodzi nakaz płatniczy, także wówczas, gdy podatek wymierzyła izba skarbowa.

§ 86. Urząd skarbowy przedstawia odwołanie izbie skarbowej, uzupełniwszy akta danemi, które potrzebne są do rozstrzygnięcia. Gdy podatek wymierzył sam urząd skarbowy, to ma, przesyłając akta, przedstawić swój umotywowany wniosek.

Jeżeli podatek wymierzył sam urząd skarbowy, a z danych, które zebrał, wynika niewątpliwie, że odwołanie jest w całości uzasadnione, to nie przesyła akt izbie lecz wydaje orzeczenie sam.

§ 87. Izba skarbowa orzeka w drugiej i ostatniej instancji wskutek odwołań od wymiarów, dokonanych przez urząd skarbowy.

Odwołanie od własnych wymiarów przedstawia z umotywowanym wnioskiem Ministerstwu Skarbu. Załatwia je sama, gdy jest niewątpliwe, że odwołanie jest w całości uzasadnione.

§ 88. Od orzeczenia, którem nałożono grzywnę (art. 32 Przep. o op. sp.), można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia.

Odwołanie wnosi się do urzędu skarbowego, który wydał zaskarżone orzeczenie. Rozstrzyga izba skarbowa.

14. Wznowienie postępowania.

§ 89. Jeżeli osoba, która złożyła zeznanie (§ 62), dowiedziała się następnie, że do majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, należą przedmioty nieobjęte zeznaniem, lub że wogóle ujawniły się okoliczności faktyczne, uzasadniające wymierzenie podatku w sumie wyższej, niż wynikająca z zeznania pierwotnego, to ma w ciągu miesiąca od dnia, w którym otrzymała wiadomość o tym stanie rzeczy, złożyć właściwemu urzędowi skarbowemu zeznanie dodatkowe.

O ile to zeznanie dodatkowe weszło do urzędu skarbowego po wymierzeniu podatku na podstawie zeznania pierwotnego, władza skarbowa ustala podatek spadkowy ponownie i uwzględnia odpowiednio podatek wymierzony pierwotnie.

§ 90. Jeżeli podatnik dopiero po upływie terminu, w którym mógł wnieść odwołanie od nakazu płatniczego (§ 85), dowiedział się o okolicznościach faktycznych, które, gdyby były znane w czasie wydania nakazu płatniczego, spowodowałyby wymierzenie podatku w kwocie niższej lub zaniechanie wymiaru, to może w ciągu miesiąca od dnia, w którym ten stan rzeczy doszedł do jego wiadomości, żądać ponownej decyzji o należności lub wysokości podatku spadkowego. Żądanie to uwzględnione będzie tylko wówczas, jeżeli z zachodzących okoliczności wynika, że podatnik nawet przy dołożeniu odpowiedniej staranności o rzeczywistym stanie rzeczy wiedzieć nie mógł.

Przepisy powyższe stosują się np. w przypadku, gdy wyrokiem sądowym ustalono, że osoba, która rościła sobie prawo do spadku (a wobec tego złożyła zeznanie majątku spadkowego i na jego podstawie otrzymała nakaz płatniczy), prawa tego nie ma.

Podanie o wznowienie postępowania należy wnieść do tego urzędu skarbowego, który wydał nakaz płatniczy. Decyzja należy zawsze do izby skarbowej. Od decyzji odmownej można wnieść odwołanie, do którego stosują się odpowiednio §§ 85 do 87.

§ 91. W postępowaniu wznowionem stosują się odpowiednio §§ 62 do 79.

CZĘŚĆ DRUGA.

Podatek od darowizn.

15. Przedmiot.

(Art. 1 i 2 Przep. o op. sp.).

§ 92. Podatek od darowizn będzie pobierany również od rozporządzeń między żyjącymi, mających na celu utworzenie fundacji (art. 1 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 215), od aktów działowych (art. 1075 K. C. i art. 219 K. C. P.) oraz od aktów wydzielenia (art. 994 K. C. R.) i aktów posagowych (art. 1001 K. C. R.).

16. Analogiczne zastosowanie przepisów o podatku spadkowym.

§ 93. Do podatku od darowizn stosują się odpowiednio przepisy §§ 5, 6, 8, 9 do 21, 23, 24 oraz 26 do 34.

Ilekroć w przepisach tych użyto wyrazów: „spadek" lub „legat" (zapis), należy je zastąpić wyrazem „darowizna"; słowa: „spadkodawca" lub „testator" wyrazem „darujący", wyrazy „spadkobierca" lub „następca" słowem „obdarowany"; zamiast wyrażenia „śmierć spadkodawcy" należy podstawić: „zdziałanie aktu darowizny", zamiast „podatku spadkowego" „podatek od darowizn".

17. Współudział notarjuszów.

(Art. 15, 28 i 34 Przep. o op. sp.).

§ 94. Od darowizny, zdziałanej w formie aktu notarjalnego, należy podatek uiścić gotówką do rąk notarjusza — o ile nie zachodzą przypadki, przewidziane w § 98.

Strony umawiające się obowiązane są na wezwanie notarjusza podać mu szczegółowo i zgodnie z prawdą wszelkie znane im okoliczności, których znajomość potrzebna jest celem wymiaru podatku.

§ 95. O ile przedmiotem darowizny jest prawo, co do którego zachodzi wątpliwość, czy lub w jakiej mierze ono istnieje lub czy i w jakiej mierze jest wykonalne (§ 14), postąpi notarjusz, jak gdyby tej wątpliwości nie było.

Analogiczne zastosowanie ustępu drugiego § 14 przez notarjusza zależy od uprzedniego zezwolenia izby skarbowej, w której okręgu notarjusz ma siedzibę.

§ 96. Jeżeli obdarowany przyjmuje według treści aktu darowizny długi lub ciężary, to notarjusz może tylko wówczas potrącić je od wartości ogólnej celem ustalenia wartości czystej (art. 3 Przep. o op. sp.), gdy są w akcie darowizny szczegółowo wymienione w sposób, wskazany w ustępie 15 „Instrukcji o sposobie zeznania majątku spadkowego" (załącznik 5).

§ 97. Notarjusz winien zapytać strony umawiające się, czy obdarowany otrzymał od darującego już przedtem darowizny, a w razie odpowiedzi twierdzącej wezwać je, aby wymieniły: miejscowość i daty zdziałania darowizn, ich przedmiot oraz notarjuszów lub władze skarbowe, którzy obliczyli podatek (opłatę, należytość) od tych poprzednich darowizn. Notarjusz ma zwrócić uwagę stron, że udzielenie odpowiedzi niezgodnych z prawdą stanowi występek, przewidziany w art. 31 Przep. o op. sp. Odpowiedź stron ma podać w akcie, choćby była ujemna.

W razie odpowiedzi twierdzącej notarjusz oblicza podatek od ostatniego aktu darowizny tymczasowo bez uwzględnienia darowizn poprzednich. Zastosowanie art. 14 Przep. o op. sp. jest rzeczą władzy skarbowej (§ 104).

§ 98. Notarjusz nie pobiera podatku:

a) od rozporządzeń między żyjącymi, mających na celu utworzenie fundacji (art. 1 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. — Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 215);
b) od darowizn, które podlegają zatwierdzeniu przez władzę stosownie do art. 16 powołanego dekretu;
c) o ile darowizna obejmuje majątek, który darujący posiadać będzie w dniu swej śmierci (np. w przypadku przewidzianym w art. 1082 K. C.);
d) o ile przedmiotem darowizny są pretensje z tytułu strat wojennych (§ 15);
e) o ile izba skarbowa, w której okręgu notarjusz ma siedzibę, zezwoliła na zdziałanie aktu darowizny przed uiszczeniem podatku (w szczególności też w przypadkach przewidzianych w ustępie drugim § 95);
f) w razie substytucji (§ 5) notarjusz pobiera tylko podatek od darowizny na rzecz „obowiązanego do oddania".

§ 99. W każdym akcie darowizny notarjusz winien podać:

a) zastosowane postanowienia Przep. o op. sp. lub niniejszego rozporządzenia;
b) w razie pobrania podatku: sumę podlegającą opodatkowaniu i dane według których została ustalona, stopę taryfową, kwotę podatku;

c) w razie niepobrania podatku — uzasadnienie.

§ 100. Notarjusz winien przesłać na koszt strony urzędowi skarbowemu, w którego okręgu ma siedzibę, w terminie ustanowionym w § 61, uwierzytelniony odpis aktu darowizny.

Uwierzytelnienie odpisu nie podlega opłacie stemplowej.

O ile chodzi o akty, przewidziane w ustępach a) i b) § 98, ma notarjusz zaznaczyć na odpisie, któremu Ministerstwu złożył odpis aktu stosownie do art. 6 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i o zatwierdzeniu darowizn i zapisów (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 215).

§ 101. Notarjusz wpłaca do kasy skarbowej, w której okręgu ma siedzibę, kwoty pobrane tytułem podatku od darowizn łącznie z pobranemi tytułem opłat stemplowych.

Notarjusz winien gotówkę pochodzącą z powyższych źródeł, przelewać do kasy skarbowej: *za każdy tydzień — w ciągu pierwszych 2-ch dni tygodnia następnego.* Wpłaty za ostatni okres pewnego miesiąca nie należy łączyć z wniesieniem gotówki zebranej już w miesiącu następnym.

Notarjusz składa kasie skarbowej przy każdej wpłacie deklarację, *ułożoną według załączonego wzoru 6.*

P. § 60 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 listopada 1926 r., zawierającego przepisy wykonawcze do ustawy o opłatach stemplowych, oraz załącznik 4 do tegoż rozporządzenia — Dz. U. R. P. Nr. 123 poz. 713.

§ 102. Notarjusz winien *najpóźniej do 15 dnia każdego miesiąca* złożyć izbie skarbowej, w której okręgu ma siedzibę „wykaz wpływów na dochód Ministerstwa Skarbu" za miesiąc poprzedni, *ułożony według wzoru 7.*

W kolumnie 1 rozpoczyna się z początkiem każdego *roku kalendarzowego* nowa numeracja.

Notarjusz ma zapisać do wykazu wszystkie akty darowizn, zarówno podlegające podatkowi jako też wolne od podatku; przy tych ostatnich należy w kol. 10 zaznaczyć, że zachodzi uwolnienie.

P. § 61 i § 59 ustęp 2 rozporządzenia, powołanego pod § 101, oraz załącznik 3 do tegoż rozporządzenia.

§ 103. Jeżeli osoba, która uiściła podatek do rąk notarjusza, jest zdania, że notarjusz pobrał więcej niż się należy, to może w ciągu lat trzech od uiszczenia wnieść reklamację do urzędu skarbowego, w którego okręgu notarjusz ma siedzibę. Do reklamacji ma załączyć odpis aktu darowizny, uwierzytelniony notarjalnie.

Reklamacja nie podlega opłacie stemplowej *(§ 6 ustęp 15 „Przepisów w przedmocie opłat stemplowych od podań oraz od świadectw urzędowych" z dnia 24 kwietnia 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 298).*

P. art. 142 pkt. 8 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

Urząd skarbowy, uzupełniwszy akta danemi, które potrzebne są do rozstrzygnięcia reklamacji, przedkłada je przełożonej izbie skarbowej.

Od decyzji izby skarbowej można wnieść odwołanie w ciągu miesiąca od doręczenia decyzji. Należy je złożyć temu samemu urzędowi skarbowemu, do którego wniesiono reklamację. Rozstrzyga Ministerstwo Skarbu.

Odwołanie podlega opłacie stemplowej, przewidzianej *w pozycji 8 ta-*

ryły, załączonej do rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 452).

P. art. 147 ustawy powołanej pod ustępem 2.

Zwrot nadpłaty z urzędu, przewidziany w ostatniem zdaniu art. 29 Przep. o op. sp., zarządza izba skarbowa.

18. **Wymierzenie podatku przez władze skarbową.**

(Art. 28 Przep. o op. sp.).

§ 104. Władza skarbowa wymierza podatek od darowizn, od których notarjusz nie pobrał podatku wcale lub pobrał go tylko w części. Dotyczy to w szczególności przypadków przewidzianych w §§ 97 i 98.

§ 105. Do podatku od darowizn, wymierzonego przez władzę skarbową, stosują się odpowiednio §§ 35 do 38, 40, 67, 69 do 83, 85 do 88 oraz 90 i 91.

Postępowanie, określone w § 37 jest dopuszczalne, gdy ten sam przedmiot majątkowy przypadł kilku obdarowanym w częściach idealnych.

Władza skarbowa może zażądać uiszczenia podatku nie tylko od obdarowanego lecz także od darującego (art. 19, ustęp b, Przep. o op. sp.).

§ 106. Nakaz płatniczy, dotyczący podatku od rozporządzenia między żyjącymi, mającego na celu utworzenie fundacji (§ 98 ustęp a) należy doręczyć fundatorowi lub jego następcom (art. 3 dekretu z dnia 7 lutego 1919 roku Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 215) względnie organizatorowi składki (art. 5 powołanego dekretu). Nakaz płatniczy, dotyczący podatku od darowizny na rzecz osoby prawnej (§ 98 ustęp b) doręcza się bądź obdarowanej osobie prawnej, bądź darującemu.

W nakazie płatniczym należy zaznaczyć, że podatek jest płatny przed zatwierdzeniem aktu przez właściwą władzę.

Odpis nakazu płatniczego przesyła władza skarbowa właściwemu ministerstwu (art. 7 powołanego dekretu i ustęp trzeci § 100). Wydanie zaświadczenia o zatwierdzeniu fundacji lub darowizny przez właściwe ministerstwo, może nastąpić dopiero z chwilą uiszczenia podatku, lub na podstawie zezwolenia władzy skarbowej (§ 84).

W razie odmowy zatwierdzenia podatek nie należy się. Właściwe ministerstwo zawiadamia o odmowie władzę skarbową, od której otrzymało odpis nakazu płatniczego.

§ 107. Podatek od darowizny wymierza władza skarbowa (§ 40), w której okręgu znajduje się majątek darowany. Jeżeli się znajduje w okręgach kilku władz skarbowych, właściwych przedmiotowo w myśl § 40, to wymiar podatku należy do władzy, w której okręgu położony jest majątek nieruchomy. W braku nieruchomości lub jeżeli nieruchomości położone są w okręgach kilku władz właściwych przedmiotowo, ustala się właściwość miejscową według miejsca zdziałania aktu darowizny. Jeżeli ta miejscowość leży poza okręgami władz interesowanych, lub jeżeli darowizna, zdziałana w b. dzielnicy rosyjskiej, dotyczy wyłącznie majątku znajdującego się poza tą dzielnicą, rozstrzyga izba skarbowa, względnie Ministerstwo Skarbu.

§ 108. Urząd skarbowy, otrzymawszy wiadomość o darowiźnie, od której ma wymierzyć podatek władza skarbowa (§ 104), przeprowadza postępowanie przygotowawcze, o ile ono w przypadku poszczególnym jest potrzebne i o ile da się przeprowadzić w okręgu danego urzędu skarbowego.

Urząd skarbowy ukończywszy postępowanie przygotowawcze lub bez takiego postępowania (o ile ono nie jest potrzebne albo nie da się przeprowadzić w okręgu danego urzędu skarbowego) przedstawia sprawę przełożonej izbie skarbowej. Ta ostatnia, jeżeli jest właściwa, wymierza podatek, uzupełniwszy w razie potrzeby postępowanie bądź sama, bądź za pośrednictwem odpowiedniego urzędu skarbowego, w przeciwnym razie odstępuje sprawę izbie właściwej.

Izba właściwa ustala stosownie do zachodzących okoliczności faktycznych, który z podwładnych jej urzędów skarbowych ma doręczyć nakaz płatniczy lub utrzymywać sprawę w ewidencji, o ileby wymierzenie podatku było narazie niemożliwe lub tylko w części możliwe.

§ 109. Gdy przedmiotem darowizny jest majątek, który darujący posiadać będzie w dniu swej śmierci (§ 98 ustęp c), winien obdarowany w ciągu miesiąca od otrzymania wiadomości o śmierci darującego zawiadomić o niej urząd skarbowy, w którego okręgu ma mieszkanie. Ma podać:

1) imię i nazwisko, zawód i ostatnie miejsce zamieszkania darującego,
2) datę i miejsce zdziałania darowizny,
3) imiona i nazwiska oraz adresy wszystkich obdarowanych,
4) wymienienie wszystkich miejscowości (w kraju i zagranicą), w których znajduje się majątek darowany.

W przypadkach, o których mowa w niniejszym paragrafie, stosują się odpowiednio §§ 62 do 65.

Jeżeli obdarowany jest zarazem spadkobiercą lub legatarjuszem, to należy postąpić, jak gdyby również majątek darowany przypadł mu tytułem spadku lub legatu.

Postanowienie przejściowe.

§ 110. O ile w myśl art. 35 i 36 Przep. o op. sp. wymiar podatku spadkowego zależy od przynależności państwowej spadkodawcy lub nabywcy, należy w przypadkach, w których spadkodawca zmarł przed dniem 31 stycznia 1920 r., stosować powołane artykuły w ten sposób, jak gdyby ustawa z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 1920 roku o wykonaniu tej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320) uzupełnione rozporządzeniem z dnia 20 kwietnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 246), obowiązywały już w dniu śmierci spadkodawcy.

W przypadkach, których dotyczy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1922 r., zawierające przepisy przechodnie w przedmiocie obywatelstwa na obszarze Ziemi Wileńskiej (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 565) — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 15 stycznia 1921 r. do dnia 23 marca 1922 r. — należy stosować art. 35 i 36 Przep. o op. sp., jak gdyby powołane rozporządzenie Rady Ministrów obowiązywało już w dniu śmierci spadkodawcy.

W przypadkach, których dotyczą §§ 2 lub 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 10, poz. 58), do-

tyczące Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy — jeśli spadkodawca zmarł przed dniem 31 stycznia 1923 r. należy stosować art. 35 i 36 Przep. o op. sp., jak gdyby powołane rozporządzenie Rady Ministrów obowiązywało już w dniu śmierci spadkodawcy.

Początek mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia.

§ 111. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie przestają obowiązywać rozporządzenia: z dnia 22 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 524), z dnia 5 sierpnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 543), z dnia 17 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 74), z dnia 24 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 476), o ile dotyczy b. dzielnicy rosyjskiej z dnia 20 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 6, poz. 39) i z dnia 24 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 86).

Załącznik 1 do rozp. Min. Skarbu z dn. 25 sierpnia 1923 r. (do § 1).

KLUCZ

do odszukania postanowień ustawowych, zawartych w „Przepisach o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej" z dnia 4 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 391).

Artykuł ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299)	Odpowiedni artykuł Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego	Artykuł Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (Dz. U. R. P. Nr. 55 1923, poz. 391)	Odpowiedni artykuł ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299)
2 [8]	8 [10] [8]	1	25
3 [8]	9 [8]	2	11 [7]
4	11	3 [1]	26 [1]
5	12	4	27
6 [10]	13 [10] [8]	5	28
7	14	6	10
8	15	7	29
9 [8]	16 [10]	8 [10]	2 [8]
10	6	9 [8]	3 [8]
11	2 a, b.	10	30
12 [8]	21 [10]; 2 c, d [7]; 13 [10]	11	4
13	35	12	5
14 [9]	36	13 [10]	12 [8]
15	37	14	7
16	38	15	8
17	39	16 [10]	9 [8]
18	40	17	31
19 [10] [2]	25 [10]	18	32
20 [8]	26 [3]	19	33

Artykuł ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299)	Odpowiedni artykuł Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. zaboru rosyjskiego	Artykuł Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (Dz. U. R. P. Nr. 55/1923, poz. 391)	Odpowiedni artykuł ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299)
21 [1])	31 [1])	20	34
22 [5])	32 [5])	21 [10])	12 a [8])
23	33	22	35 [10]) [4])
24	34	23 [6])	36 [6])
25	1	24	37
26 [1])	3 [1])	25 [10])	19 [10]) [2])
27	4	26 [3])	20 [3])
28	5	27	38
29	7	28	39
30	10	29	40
31	17	30	41
32	18	31 [1])	21 [1])
33	19	32 [5])	22 [5])
34	20	33	23
35 [10]) [4])	22 [4])	34	24
36 [6])	23 [6])	35	13
37	24	36	14 [9])
38	27	37	15
39	28	38	16
40	29	39	17
41	30	40	18
42	41	41	42
53	42	42	53

1. W brzmieniu ustalonem art. 20 i 22 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).

2. P. ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721) w brzmieniu rozp. Prez. Rzpl. z dn. 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401).

3. W brzmieniu ustalonem ustawą z dn. 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 263) i art. 6 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699); nadto patrz odsyłacz [2]).

4. W brzmieniu ustalonem ustawą z dn. 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 263).

5. W brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114 § 3 ust. 3) oraz § 10 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

6. Art. 6 ustawy z dn. 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 263).

7. Z uwzględnieniem ustawy z dn. 18 maja 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 279) oraz art. 4 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

8. W brzmieniu ustalonem ustawą z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

9. W brzmieniu ustawy z dn. 3 listopada 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 944).

10. Przestał obowiązywać.

Załącznik 2 do rozp. Min. Skarbu z dnia 25 sierpnia 1923 r. (do § 49).

Rok 19___ miesiąc_____

Urząd stanu cywilnego wyznania _____ w _____ gminy _____ powiatu _____

Wykaz wypadków śmierci przeznaczony dla urzędu skarbowego w _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nr. kolejny	Nr. aktu w księdze zgonów	a) Nazwisko (co do mężatek i wdów, oprócz nazwiska męża również nazwisko panieńskie); b) Imię; c) Zawód	a) Miejsce zgonu (gmina i powiat; o ile chodzi o miejscowość większą — również ulica i Nr. domu); b) Jeśli zmarły(a) nie mieszkał(a) stale w powyższej miejscowości, należy wymienić miejscowość i powiat stałego zamieszkania	Wiek (ilość lat)	Dzień śmierci	Stan cywilny zmarłego(łej); należy odpowiedzieć jednym z wyrazów następujących: kawaler, żonaty, wdowiec, rozwiedziony; panna, zamężna, wdowa, rozwiedziona	Czy pozostał majątek i gdzie się znajduje. Ile możności należy też podać z czego on się składa oraz prawdopodobna wartość sprzedażna	Spadkobiercy (nazwiska, imiona, zawód, adres, stosunek pokrewieństwa)	Czy jest testament i kto go przechowuje	Jeśli spadkobiercy lub niektórzy z nich są bądź nieobecni, bądź małoletni (lub bezwłasnowolni), to należy w tej kolumnie podać, kto zarządza majątkiem spadkowym	Jeśli spadkobiercami są małoletnie dzieci lub wnuki albo wdowa po spadkodawcy, należy w tej kolumnie podać: a) czy i b) z jakich powodów niezwłoczna zapłata podatku spadkowego byłaby dla nich ze względu na ich stosunki gospodarcze zbyt uciążliwa, oraz c) w jakim terminie zapłata byłaby możliwa bez narażenia ich gospodarstwa na niebezpieczeństwo	Uwagi

Załącznik 3 do rozp. Min. Skarbu z dnia 25 sierpnia 1923 r. (do § 56).

Sąd ..... w .....

Wydział Hipoteczny Sądu ..... w .....

W Y K A Z

wypadków śmierci, ujawnionych w miesiącu ..... 19 .... roku, przeznaczony dla urzędu skarbowego.

1	2	3	4	5	6	7	8
Pozycja	Nr. sprawy	Nazwisko, imię, zawód i ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy	Data śmierci	Czynność urzędowa, przy której Sąd dowiedział się o śmierci spadkodawcy	Rodzaj pozostałego majątku i miejsce, gdzie on się znajduje	Prawdopodobni spadkobiercy i legatarjusze	U w a g i urzędu skarbowego

(*Strona pierwsza*)

Załącznik 4 do rozp. Min. Skarbu z dnia 25 sierpnia 1923 r. (do § 62).

Z E Z N A N I E

majątku spadkowego, pozostałego po _____

zmarłym / zmarłej dnia _____ 19__ r. w _____

(*Strona druga*)

D Z I A Ł I.

Majątek, znajdujący się na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej oraz zagranicą.

1	2	3	4	5
Nr. kolejny	Przedmioty majątkowe należące do spadku	Wartość w czasie ułożenia zeznania złotych	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej

D Z I A Ł II.

Majątek, znajdujący się w Polsce poza obszarem b. dzielnicy rosyjskiej.

6	7	8	9	10	11	12
Województwa	Powiaty	Miejscowości	Władza skarbowa powołana do opodatkowania spadku	Sąd powołany do przeprowadzenia postępowania spadkowego	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej
w których majątek się znajduje						

(*Strona trzecia*)

DZIAŁ III.

Długi i ciężary.

13	14	15	16	17	18
Nr. kolejny	Szczegółowe określenie	Suma złotych	Dowody, załączone do zeznania	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej

(*Strona czwarta*)

DZIAŁ IV.

Udziały w spadku.

19	20	21	22	23	24	25
Nr. kolejny	Wymienienie spadkobierców i legatarjuszów	W jakim stosunku rodzinnym osoba, wymieniona w kolumnie 20, pozostawała do spadkodawcy	Z jakiego tytułu ma udział w spadku i z czego udział ten się składa	W tej kolumnie należy co do każdej osoby, wymienionej w kol. 20, podać, czy za życia spadkodawcy otrzymała od niego darowizny, a w danym razie co do każdej darowizny miejscowość i datę zdziałania jej oraz wartość darowanych przedmiotów w dniu zdziałania darowizny	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej

DZIAŁ V.

Inne dane.

Oświadczam, / Oświadczamy, że wszystkie dane wymagane według formularza zeznania i „instrukcji o sposobie zeznania majątku spadkowego" (załącznik 4 i 5 do rozporządzenia z dnia 25/VIII 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 794) zeznałem / zeznałam / zeznaliśmy według najlepszej wiedzy zgodnie z prawdą i nie zataiłem / zataiłam / zatailiśmy żadnego przedmiotu, który był własnością zmarłego / zmarłej w dniu jego / jej śmierci.

dnia ..... 19.... r.

podpis urzędownie poświadczony
i adres składającego zeznanie.

Załącznik 5 do rozp. Min. Sk. z dnia 25 sierpnia 1923 r. (do § 62).

INSTRUKCJA

o sposobie zeznania majątku spadkowego.

Uwagi ogólne.

1. O ile rozmiary urzędowego formularza zeznania nie wystarczają do umieszczenia w nim wszystkich danych, należy podać je na osobnych arkuszach. Można też całe zeznanie napisać nie na formularzu urzędowym, byleby było ułożone według tego formularza.

2. Kto oświadcza świadomie nieprawdę celem udaremnienia opodatkowania spadku lub spowodowania wymiaru w kwocie niższej, niż należy się według ustawy, staje się winnym występku i ulega w drodze sądowej grzywnie aż do 10-krotnej wysokości kwoty, na której utratę Skarb Państwa narażono. W razie okoliczności szczególnie obciążających może być wymierzoną, prócz grzywny, kara więzienia do sześciu miesięcy (art. 31 Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej z dnia 4 maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 391).

3. Jeżeliby osoba, która złożyła zeznanie, dowiedziała się następnie, że do majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, należą przedmioty, nieobjęte zeznaniem, lub że wogóle ujawniły się okoliczności faktyczne, uzasadniające wymierzenie podatku w sumie wyższej niż wynikająca z zeznania pierwotnego, to ma w ciągu miesiąca od dnia, w którym otrzymała wiadomość o tym stanie rzeczy, złożyć zeznanie dodatkowe.

Sposób wypełnienia poszczególnych działów formularza.

Dział I.

4. W dziale I należy wymienić wszystkie przedmioty, które znajdują się na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (co do majątku, znajdującego się zagranicą, patrz ustęp 25 niniejszej instrukcji).

5. W dziale I mają być wymienione (stosownie do art. 6 Przep. o op. sp. i § 68 rozp. wykonawczego) również rzeczy, które w dniu śmierci spadkodawcy nie znajdowały się w jego posiadaniu, gdyż były oddane na skład osobie trzeciej, jeżeli spadkodawca miał prawo rozporządzania niemi, choćby solidarnie z nim miały prawo rozporządzania inne osoby.

Dotyczy to również przedmiotów przechowanych w skrzynkach depozytowych (safes) tudzież pieniędzy ulokowanych w instytucjach bankowych (wkładów oszczędnościowych, wkładów na rachunek bieżący).

6. W kolumnie 2 należy wymienić poszczególne przedmioty w porządku następującym:

a) grunta i budynki,
b) prawa wieczystej dzierżawy (prawa emfiteutyczne),
c) kopalnie,
d) papiery wartościowe (rodzaj i wartość nominalna oraz kupony już płatne, a niezrealizowane, tudzież odsetki za czas od płatności ostatniego kuponu do dnia śmierci spadkodawcy),
e) wierzytelności hipoteczne,
f) wszelkiego rodzaju wierzytelności niehipotekowane (z obligów, weksli, wkłady oszczędnościowe, udziały w spółdzielniach lub w spółkach, zaległe czynsze dzierżawne i t. p.),
g) sumy ubezpieczone, które stały się płatne wskutek śmierci spadkodawcy (z podaniem instytucji ubezpieczeniowej i numeru polisy),
h) pretensje z tytułu strat wojennych (§ 15 rozporządzenia wykonawczego),
i) prawa, mające wartość majątkową, niewymienione pod e) — h) np. prawa autorskie, patenty na wynalazki, prawo do czynszu lub innych powinności z tytułu wieczystej dzierżawy,
j) gotówkę,
k) przedmioty wszelkiego rodzaju wyżej niewymienione (np. inwentarz żywy i martwy, o ile nie należy do „nieruchomości z przeznaczenia" i wartość jego nie mieści się w sumach, podanych już w kolumnie 3 co do nieruchomości pod a), b) lub c), maszyny, narzędzia, powozy, konie, krowy, sprzęty domowe, odzież, dzieła sztuki, kosztowności i t. p.).

7. Co do przedmiotów, wymienionych wyżej pod a), b) i c) należy podać w kolumnie 2: miejscowość, powiat, numer policyjny i hipoteczny, obszar, rodzaj budynków.

8. Co do wierzytelności (ustęp 6 lit. e, f), należy wymienić w kolumnie 2: imiona i nazwiska lub firmy oraz adresy dłużników (także instytucji bankowych, w których ulokowane są pieniądze); przy hipotecznych należy podać nadto: przedmiot, obciążony hipoteką (nieruchomość lub wierzytelność), numer hipoteczny odnośnej nieruchomości oraz miejscowość, w której ona się znajduje.

9. Co do wierzytelności oprocentowanych należy podać w kolumnie 2 stopę procentową, oraz czasokres, za który odsetki w dniu śmierci spadkodawcy były już wymagalne, lecz jeszcze nie zostały uiszczone.

10. Co do budynków i tych przedmiotów ruchomych, które są ubezpieczone od ognia, należy wymienić w kol. 4 instytucję, w której je ubezpieczono.

11. W kolumnie 2 należy wymienić szczegółowo również takie prawa, należące do majątku spadkowego, które zdaniem składającego zeznanie są wątpliwe (co do których niewiadomo, czy lub w jakiej mierze one istnieją lub czy i w jakiej mierze są wykonalne).

Zeznający może jednak podać w kolumnie 4, że i z jakiego powodu zachodzi wątpliwość i przedstawić wniosek o odroczenie decyzji co do opodatkowania tych praw (§ 14 rozporządzenia wykonawczego).

12. W kolumnie 3 winien składający zeznanie podać według swej najlepszej wiedzy co do każdego przedmiotu, wymienionego w kol. 2 lub co do każdej grupy przedmiotów jednorodnych wartość sprzedażną t. j. odpowiadającą cenom sprzedaży przedmiotów tego samego rodzaju w czasie ułożenia zeznania.

13. Jeżeli prawo, wymienione w kol. 2, jest wątpliwem (ustęp 11 niniejszej instrukcji), to należy w kol. 3 podać jego wartość przypuszczalną.

Dział II.

14. W razie wypełnienia działu II winien podatnik załączyć (lub w swoim czasie dodatkowo złożyć) odpis zeznania, obejmującego część majątku spadkowego, znajdującego się w innej dzielnicy (lub zeznań, dotyczących obu innych dzielnic).

Odpis ma być uwierzytelniony przez władzę w innej dzielnicy, której złożono zeznanie.

W tym samym celu winien podatnik do zeznania, w którem wypełniony jest dział II, załączyć odpis tego zeznania (dwa odpisy, jeżeli reszta majątku spadkowego znajduje się w dwu innych dzielnicach). Urząd skarbowy zwraca ten odpis, zaopatrzywszy go w zaświadczenie zgodności z oryginałem, poczem podatnik ma go przedstawić właściwej władzy w innej dzielnicy.

Dział III.

15. Przy wypełnianiu kol. 14 należy zastosować analogicznie wskazówki, podane w ustępach 8 i 9 niniejszej instrukcji.

16. Dokumenty, na które powołuje się podatnik celem udowodnienia długów i ciężarów, należy nie tylko wymienić w kol. 16 lecz załączyć do zeznania w pierwopisach lub wierzytelnych odpisach.

17. Jeżeli majątek, podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się nie tylko na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej i wobec tego ma być złożone zeznanie także władzy skarbowej, mającej siedzibę w innej dzielnicy, to należy w dziale III podać te tylko długi i ciężary, które pozostają w związku z przedmiotami, wymienionemi w dziale I.

Niewątpliwie więc należą do działu III długi hipoteczne, które obciążają nieruchomości, wymienione w dziale I lub które wynikły z prowadzenia przedsiębiorstw zarobkowych, znajdujących się na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

O ileby było wątpliwe, z którą dzielnicą pewien dług lub ciężar pozostaje w związku, należy go podać w któremkolwiek z zeznań, które w danej sprawie mają być złożone władzom skarbowym dzielnicowym.

Dział IV.

18. W kol. 20 należy wymienić również:
a) osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy (na podstawie testamentu lub z ustawy) nabyły użytkowanie majątku spadkowego lub jego części albo prawo do świadczeń powtarzających się (do renty i t. p.);
b) osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy nabyły prawo do żądania wypłaty sumy ubezpieczonej.

19. O ile osoba, wymieniona wyżej w ustępie 18 pod a), nabyła użytkowanie lub prawo do świadczeń powtarzających się na czas swego życia, należy w kol. 20 podać jej wiek w chwili śmierci spadkodawcy.

20. Przy każdem nazwisku, wymienionem w kol. 20, należy w tejże kolumnie podać dokładny adres.

21. Dane co do wieku użytkowników oraz osób uprawnionych do świadczeń powtarzających się, uwidocznione w kol. 20, jak również dane co do stosunku rodzinnego do spadkodawcy (kol. 21) należy udowodnić zasadniczo zaświadczeniami z ksiąg stanu cywilnego. Te zaświadczenia mają być wymienione w kol. 24 i załączone do zeznania.

22. Celem wypełnienia kol. 22 należy posługiwać się wyrażeniami następującemi: „zapis całego majątku", „zapis ¼ części całego majątku", „zapis wszystkich nieruchomości", „zapis wszystkich ruchomości", „zapis nieruchomości, wymienionej w dziale 1 pod Nr. . . . . ", „zapis . . . . . zł.", „zapis dożywotniego użytkowania całego majątku", „zapis dożywotniego użytkowania połowy nieruchomości, wymienionej w dziale 1 pod Nr. . . . . ", „zapis renty w rocznej kwocie . . . zł. do osiągnięcia pełnoletności", „suma ubezpieczona . . . . złotych, wymieniona w dziale I pod Nr. . . . . ", „z ustawy: jedna piąta część spadku", „z ustawy oraz wskutek zrzeczenie się spadku przez . . . . . trzeciego syna spadkodawcy: połowa majątku spadkowego", „z ustawy: połowa na własność oraz dożywotnie użytkowanie jednej szóstej części spadku" i t. p.

23. Jeżeli pozostał testament, należy w kolumnie 24 podać, kto przechowuje pierwopis.

24. W kolumnie 23 należy wymienić darowizny, zdziałane przez spadkodawcę za życia na rzecz osób, wymienionych w kolumnie 20, bez względu na to, czy zdziałane były na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej czy w innej dzielnicy, czy zagranicą.

Sposób zeznania majątku znajdującego się zagranicą.

25. Majątek, znajdujący się zagranicą, o ile podlega podatkowi spadkowemu (art. 36 Przep. o opodatkowaniu spadków) należy podać w dziale 1 (kolumna 2 i 3) szczegółowo: a) jeżeli przedmioty majątkowe, podlegające podatkowi spadkowemu, znajdują się tylko na obszarze b. dzielnicy

rosyjskiej oraz zagranicą, a nie znajdują się na obszarze b. dzielnicy austrjackiej lub pruskiej, b) jeżeli cały majątek, podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się zagranicą, a spadkodawca zamieszkiwał na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

W innych razach postanowi władza skarbowa w każdym przypadku poszczególnym, w której dzielnicy ma być zeznany majątek zagraniczny. O spowodowanie takiej decyzji może podatnik zwrócić się do którejkolwiek z władz skarbowych polskich, do których zakresu działania należą sprawy opodatkowania spadków. O ile tą decyzją poruczono wymierzenie podatku spadkowego od majątku zagranicznego władzy skarbowej, mającej siedzibę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, należy ten majątek wymienić szczegółowo w kolumnie 2, w przeciwnym razie wskazać w kolumnie 4 władzę skarbową w innej dzielnicy, której złożono zeznanie majątku zagranicznego.

Załączniki wzór 6 i 7 nie obowiązują z uwagi na przepisy § 59 ustęp 1 rozporządzenia powołanego pod §§ 101 i 102, oraz załączone do tegoż rozporządzenia wzory 4 i 3.

Poz. 795.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 sierpnia 1923 r.

zawierające przepisy wykonawcze dla b. dzielnicy austrjackiej w przedmiocie należytości od przeniesień majątku pod tytułem darmym.

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 299), art. 10 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 263) oraz art. 27 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296) zarządza się co następuje:

1. Sposób powoływania przepisów o należytościach od przeniesień majątku pod tytułem darmym.

§ 1. O ile w rozporządzeniu niniejszem powołane są przepisy ustawy bez bliższego określenia, oznaczają one postanowienia ustawy z dn. 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299).

„Cesarskie rozporządzenie" bez dalszego określenia oznacza austr. cesarskie rozporządzenie z dn. 15 września 1915 r. (Dz. p. p. Nr. 278), o należytościach od przeniesień majątku pod tytułem darmym.

„Rozporządzenie ministerjalne" bez bliższego określenia oznacza austr. rozporządzenie Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dn. 29 grudnia 1915 r. (Dz. p. p. Nr. 397), wydane celem wykonania powyższego rozporządzenia cesarskiego.

P. art. 172 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

2. Ruchomości domowe.

(do art. 2 ustawy *w brzmieniu ustalonem w art. 16 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).*

Obecnie obowiązuje brzmienie art. 2 ustawy ustalone w art. 1 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

§ 2. Ruchomości domowe, t. j. rzeczy wymienione w ustępie drugim art. 2 ustawy, podlegają należytości spadkowej, o ile u spadkodawcy nie były przeznaczone do użytku w gospodarstwie domowem, lecz stanowiły przedmiot przemysłu lub handlu albo wogóle należały do gospodarstwa zarobkowego. Kosztowności, dzieła sztuki, antyki, dywany i wogóle przedmioty zbytkowe, w żadnym razie nie należą do przedmiotów, które w myśl art. 2 ustawy są wolne od należytości spadkowej.

§ 3. O ile wartość ruchomości domowych co do pewnego nabywcy przewyższa minimum, oznaczone w ustępie drugim art. 2 ustawy *(w brzmieniu, ustalonem w par. 1 rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 453, względnie w dalszem rozporządzeniu wydanem na podstawie art. 19 ustawy z dn. 24 marca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296),* to do podstawy wymiaru wlicza się całą wartość nie zaś tylko nadwyżkę ponad minimum.

P. uwagę wstępną pod nagłówkiem: „Ruchomości domowe".

Jeżeli ruchomości domowe przechodzą na dwie lub więcej osób, wymienionych w ustępie drugim art. 2 ustawy, to należy do każdej z tych osób ustalić oddzielnie, czy zachodzi uwolnienie od należytości.

Jeżeli np. przy minimum, wynoszącem 2.500 złotych do spadku należą ruchomości domowe wartości 4.800 zł., a na podstawie testamentu otrzymuje dziecko spadkodawcy część ich wartości 2.000 zł., resztę zaś — wartości 2.800 zł., — żona spadkodawcy, to do podstawy wymiaru należytości spadkowej, którą ma zapłacić dziecko, nie wlicza się wartości ruchomości domowych wcale, a celem wymierzenia należytości spadkowej żonie wlicza się do podstawy wymiaru wartość ruchomości domowych w kwocie 2.800 złotych. Jeżeli do spadku należą ruchomości domowe wartości 12.000 złotych i przechodzą niepodzielnie w równych częściach na pięcioro dzieci, to ruchomości te wcale nie podlegają należytości spadkowej.

W przykładzie powyższym na miejsce kwot markowych, figurujących w tekście autentycznym, wprowadzono kwoty w złotych z zastosowaniem obecnie obowiązującego ustawowego maximum (2.500 zł.), wolnego od podatku w myśl art. 1 ustawy z 18 lipca 1924 r.

§ 4. Uwolnienie ruchomości domowych od należytości spadkowej nie wyklucza równoczesnego zastosowania ustępu pierwszego art. 2 ustawy, o ile czysta wartość reszty majątku, otrzymanego przez odnośnego nabywcę, nie przekracza minimum, oznaczonego w ustępie pierwszym art. 2 ustawy.

Do długów i ciężarów, które przypadają stosunkowo na ruchomości domowe, uwolnione od należytości spadkowej, stosuje się przepis ustępu 4 § 22 cesarskiego rozporządzenia.

3. **Wysokość należytości.**

(do art. 3 ustawy *oraz art. 17 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).*

Ustawa z dn. 18 lipca 1924 r. uchyliła art. 17 ustawy z d. 24 marca 1923 r., nadając jednocześnie nowe brzmienie artykułowi 3-mu ustawy.

§ 5. Utracił moc obowiązującą, ponieważ obecne brzmienie art. 3-go ustawy nie przewiduje opodatkowania spadków według dwu stóp taryfowych (zasadniczej i pomocniczej).

§ 6. *O ile majątek spadkowy przechodzi na osoby, wymienione w pozycjach 2, 3, 4 lub 5 taryfy,* wymierza się podatek według jednej tylko stopy taryfowej, mianowicie według stopy, odpowiadającej temu stopniowi wartości, w którym mieści się suma, stanowiąca podstawę wymiaru.

P. uwagę do § 5.

„Stopnie wartości" wymienione są w taryfie pod ogólnym napisem „czysta wartość otrzymanego majątku w złotych".

§ 7. *W przypadkach, przewidzianych w § 6,* należy wymierzyć podatek w ten sposób, aby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku nie mniej, niż zostaje z najwyższej kwoty bezpośrednio poprzedzającego stopnia wartości po potrąceniu podatku, przypadającego na ten stopień. O ileby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku mniej, niż wynosi kwota, zwolniona od podatku w myśl art. 2 ustawy *(w brzmieniu ustalonem w § 1 rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453, względnie w dalszem rozporządzeniu, wydanem na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296)* wymierza się podatek tylko w wysokości nadwyżki podstawy wymiaru ponad kwotę zwolnioną.

P. uwagę do § 5 oraz uwagę wstępną pod nagłówkiem „Ruchomości domowe".

Przykłady przytoczone pod paragrafem niniejszym pominięto jako identyczne z przykładami podanemi pod § 33 poz. 794.

4. **Większa ilość darowizn między tymi samymi kontrahentami.**

(do art. 8 i 24 ustawy).

§ 8. Notarjusz, spisując akt notarjalny, podlegający należytości spadkowej (§ 1 ustęp 1, punkty 2 i 3, oraz § 1 ustęp 3, punkty 1 i 2 cesarskiego rozporządzenia) lub należytości od darowizn (§§ 30 i 31 cesarskiego rozporządzenia), winien zapytać odpowiednio strony umawiające się, czy już przedtem — bądź w kraju bądź zagranicą — zawarły między sobą umowy, podlegające należytości spadkowej lub należytości od darowizn (względnie „podatkowi" spadkowemu lub „podatkowi" od darowizn w myśl przepisów, obowiązujących w b. dzielnicach: rosyjskiej lub pruskiej). Chodzi przytem również o umowy, zawarte przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), które podlegałyby opodatkowaniu według tej ustawy, gdyby ona obowiązywała w dniu zawarcia umowy.

W razie odpowiedzi twierdzącej ma notarjusz wezwać strony, aby wymieniły: miejscowości i daty zdziałania owych umów, ich przedmiot oraz władze skarbowe lub notarjuszów, którzy obliczyli należytość („podatek", „opłatę") od tych poprzednich umów.

Notarjusz zwróci uwagę stron, że udzielenie niezgodnych z prawdą odpowiedzi na powyższe pytania stanowi występek, przewidziany w art. 21 ustawy.

Odpowiedź stron należy podać w akcie, choćby była ujemna.

Patrz art. 172 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

§ 9. § 8 stosuje się odpowiednio, jeżeli umowę podlegającą podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn, zawarto wobec sądu jak również wówczas, gdy na dokumencie, którym stwierdzono taką umowę, ma sąd lub notarjusz uwierzytelnić własnoręczność podpisu. W tym ostatnim razie należy odpowiedź stron podać w klauzuli legalizacyjnej oraz w kolumnie 6 rejestru G (§ 239 Instrukcji sądowej z dnia 5 maja 1897. Dz. p. p. Nr. 112, oraz reskrypt Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 sierpnia 1902 r., Dz. rozp. Nr. 36) względnie w protokóle legalizacji (§ 82 ordynacji notarjalnej).

5. Domniemanie prawne co do właściciela przedmiotów oddanych na skład.

(do art. 10 ustawy).

§ 10. Dowód przeciwny, przewidziany w art. 10 ustawy, może być przeprowadzony również w sposób, wskazany w § 16 ustawy z dnia 18 czerwca 1901 r. (Dz. p. p. Nr. 74). Władza skarbowa może zwolnić podatnika od przeprowadzenia dowodu przeciwnego, jeżeli ze znanych jej okoliczności wynika, że domniemanie prawne z art. 10 ustawy nie odpowiada istotnemu stanowi rzeczy.

Jeżeli komuś na podstawie otrzymanego pełnomocnictwa służy prawo podnoszenia odsetek z majątku oddanego na skład lub rozporządzania temi odsetkami, to praw tych nie uważa się za prawo rozporządzania majątkiem, na skład oddanym, w rozumieniu art. 10 ustawy.

6. Przepisy przejściowe, dotyczące przynależności państwowej spadkodawcy lub nabywcy.

(do art. 13 i 14 ustawy).

§ 11. O ile w myśl art. 13 i 14 ustawy wymiar należytości spadkowej zależy od przynależności państwowej spadkodawcy lub nabywcy, należy w przypadkach, w których spadkodawca zmarł przed dniem 31 stycznia 1920 r., stosować powołane artykuły w ten sposób, jak gdyby ustawa z dn. 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320), uzupełnione rozporządzeniem z dnia 20 kwietnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 246), obowiązywały już w dniu śmierci spadkodawcy.

W przypadkach, których dotyczy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1922 r., zawierające przepisy przechodnie w przedmiocie obywatelstwa na obszarze Ziemi Wileńskiej (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 565) — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 15 stycznia 1921 r. do dnia 23 marca 1922 r. — należy stosować art. 13 i 14 ustawy, jak gdyby powołane rozporządzenie Rady Ministrów obowiązywało już w dniu śmierci spadkodawcy.

W przypadkach — których dotyczą §§ 2 lub 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 10 poz. 58), dotyczące Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy — jeśli spadkodawca zmarł przed dniem 31 stycznia 1923 r. należy stosować art. 13 i 14 ustawy, jak gdyby powołane rozporządzenie Rady Ministrów obowiązywało już w dniu śmierci spadkodawcy.

7. Przepisy międzydzielnicowe.

(do art. 18 ustawy).

§ 12. Gdy na obszarze b. dzielnicy austrjackiej znajduje się tylko część majątku spadkowego, podlegającego opodatkowaniu w myśl ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299) i przepisów dawniejszych, przez nią utrzymanych w mocy, reszta zaś w innej dzielnicy, to władza skarbowa, mająca siedzibę w b. dzielnicy austrjackiej, ma się zająć zebraniem danych, potrzebnych do dokonania wymiaru, tylko co do części majątku znajdującej się w tej dzielnicy.

§ 13. Gdy na obszarze b. dzielnicy austrjackiej znajduje się tylko część majątku podlegającego należytości spadkowej, reszta zaś zagranicą, to władza skarbowa, mająca siedzibę w b. dzielnicy austrjackiej, ma przeprowadzić postępowanie przygotowawcze (§ 12) również co do części majątku, znajdującej się zagranicą.

§ 14. Jeżeli spadkodawca zamieszkiwał na obszarze b. dzielnicy austrjackiej, a majątek spadkowy znajduje się częściowo w tej dzielnicy, częściowo zaś w innej, a nadto zagranicą, to władza skarbowa, mająca siedzibę na obszarze b. dzielnicy austrjackiej, przeprowadza postępowanie przygotowawcze co do części majątku spadkowego, znajdujących się w b. dzielnicy austrjackiej oraz zagranicą.

Jeżeli zaś przy takiem rozmieszczeniu majątku spadkodawca mieszkał poza b. dzielnicą austrjacką, to wspomniana władza przeprowadza w każdym razie postępowanie przygotowawcze co do części majątku, znajdującej się w b. dzielnicy austrjackiej. Co do zagranicznego rozstrzygnie Ministerstwo Skarbu.

§ 15. Gdy cały majątek znajduje się zagranicą, to postępowanie przygotowawcze przeprowadza ta władza skarbowa, w której okręgu spadkodawca zamieszkiwał.

O ile chodzi o znajdujący się zagranicą majątek po obywatelu Państwa Polskiego, który miał zamieszkanie zagranicą, oznacza się właściwość do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego według siedziby sądu, który przeprowadza pertraktację spadkową. O ileby żaden

sąd w b. dzielnicy austrjackiej nie był powołany do tej czynności, oznacza się właściwość według gminy, w której spadkodawca miał prawo swojszczyzny. W braku i tego wskaźnika władza skarbowa, mająca siedzibę w b. dzielnicy austrjackiej, jeżeli pierwsza dowiedziała się o spadku tego rodzaju, przedstawia akta Ministerstwu Skarbu celem ustalenia właściwości.

§ 16. Jeżeli w przypadku, przewidzianym w art. 18 ustawy, część majątku spadkowego znajduje się w b. dzielnicy austrjackiej, ale opodatkowanie ma nastąpić w b. dzielnicy rosyjskiej lub pruskiej, to władza, mająca siedzibę w b. dzielnicy austrjackiej, ma mimo to wymierzyć wszystkie należytości, które z powodu odnośnego przejścia majątku przypadają prócz należytości spadkowej (należytość ryczałtową za postępowanie spadkowe w myśl pozycji 25 taryfy załączonej do ces. rozp. z dn. 15 września 1915 r., Dz. p. p. Nr. 279; *stałą należytość za rozporządzenie ostatniej woli i t. p.).*

8. Odroczenie płatności.

(do art. 20 ustawy).

§ 17. Podanie o odroczenie płatności albo o zezwolenie na uiszczenie ratami należy wnieść do władzy skarbowej, od której pochodzi wezwanie płatnicze.

Od płatnika, któremu zezwolono na odroczenie płatności lub na spłatę ratami, pobierane będą odsetki w wysokości ½% miesięcznie płatne zdołu (odsetki za odroczenie); przytem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały. W razie niedotrzymania terminu będzie pobrana od całej sumy, nieuiszczonej w terminie, kara za zwłokę, przewidziana w *ustawie z dnia 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 189).*

P. ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie oraz kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401).

9. Postanowienia karne.

(do art. 21 ustawy).

§ 18. Doniesienie o popełnieniu występku, przewidzianego w art. 21 ustawy, skierować należy do prokuratora przy tym sądzie okręgowym, w którego okręgu występek został popełniony.

Przed odesłaniem doniesienia władza skarbowa ma przeprowadzić dochodzenia w sposób tak wyczerpujący, aby prokurator mógł wnieść akt oskarżenia na podstawie danych i dowodów dostarczonych mu przez władzę skarbową.

Zgodnie z postanowieniem § 12 (ustępu 6) ustawy z dn. 18 czerwca 1901 r. (Dz. p. p. Nr. 74), należy doniesienia zaniechać, jeżeli winny przy przesłuchaniu, poprzedzającem złożenie przysięgi manifestacyjnej, cofnął oświadczenie nieprawdziwe, o ile ono dotyczy stosunków faktycznych, objętych rotą przysięgi.

10. Organa skarbowe, powołane do wymiaru należytości od darowizn.

(do art. 24 ustawy).

§ 19. Utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych — Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588).

11. Należytość od wpisu prawa własności.

(do art. 46 ustawy).

§ 20. Należytość od wpisu prawa własności, dokonanego w księdze publicznej na podstawie tytułu prawnego, podlegającego wymiarowi należytości spadkowej lub należytości od darowizn, wymierza się stosownie do uwagi 2 do poz. tar. 45 ustawy z dn. 13 grudnia 1862 r. (Dz. p. p. Nr. 89) — od czystej wartości nieruchomości t. j. od tej samej kwoty, którą przyjęto za podstawę wymiaru należytości spadkowej lub należytości od darowizny.

O ile długi i ciężary spadkowe nie obciążały wyłącznie danej rzeczy nieruchomej (część 2 § 22 cesarskiego rozporządzenia), należy celem obliczenia wartości czystej potrącić od wartości ogólnej tej nieruchomości stosunkową część długów i ciężarów.

Art. 46 ustawy oraz § niniejszy stosowane będą, ilekroć tytuł prawny, na podstawie którego nastąpił wpis w księdze publicznej, podlega (stosownie do art. 51 ustawy) przepisom ustawy z dn. 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299); nie ma znaczenia czy wpisu dokonano po wejściu w życie powołanej ustawy, czy przedtem.

12. Majątki przeznaczone na cele użyteczności publicznej.

(do poz. 5 taryfy).

§ 21. Utracił moc obowiązującą, ponieważ poz. 5 obecnie obowiązującej taryfy nie przewiduje odrębnej stopy opodatkowania zapisów i darowizn na rzecz fundacyj, zakładów, zrzeszeń i związków samorządowych, natomiast instytucje te są wolne od podatku spadkowego i od darowizn w myśl pkt. b. ustępu 1 art. 12 ustawy z dn. 29 maja 1920 r. (w brzmieniu art. 4 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699) względnie mogą być zwolnione — w myśl ustępu 2 tegoż artykułu.

13. Ustalenie wartości majątku spadkowego.

(do art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 263).

§ 22. W przypadkach, przewidzianych w zdaniu trzeciem art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 263), władza skarbowa ustala wartość sprzedażną na podstawie opinji stałych znawców, ustanowionych i zaprzysiężonych przez sąd.

Władze skarbowe korzystają z pomocy znawców, stale ustanowionych dla celów postępowania sądowego. Jeśli tacy znawcy dla pewnego zakresu wiadomości ustanowieni nie są, lub gdy liczba ich nie jest wystarczająca, to sąd ustanowi ich na żądanie władzy skarbowej i odbierze od nich przysięgę.

Znawców ustanawiają sądy *powiatowe;* jednakże dla zakresu wiadomości, wymienionych w *ustępie drugim § 1 rozp. min. z dn. 25 lipca 1897 r. (austr. Dz. p. p. Nr. 175),* ustanawiają znawców sądy apelacyjne.

Sąd ustanawia znawców na żądanie tej władzy skarbowej pierwszej instancji, której jest poruczone wymierzanie należytości spadkowej.

Władzą skarbowa wystosowuje swe żądanie w formie odezwy.

Na mocy art. 269 Prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 z 1928 r. poz. 93) sądy powiatowe otrzymały nazwę sądów grodzkich.

§ 1 rozp. min. z dn. 25 lipca 1897 r. uchylony został na mocy § 16 rozp. Min. Sprawiedliwości z dn. 24 grudnia 1928 r. o biegłych sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 945).

§ 23. Znawcami mogą być tylko osoby własnowolnie, zasługujące na pełne zaufanie i posiadające potrzebne wiadomości zawodowe, oraz znajomość stosunków miejscowych.

§ 24. Władza skarbowa ma do żądania swego załączyć wykaz osób, które uważa za odpowiednie do pełnienia funkcji znawcy, podając co do każdej z nich:

a) wiek,
b) zawód,
c) adres oraz
d) zakres wiadomości, co do którego ma udzielać opinji.

Celem sporządzenia tego wykazu ma władza skarbowa, o ileby nie posiadała dostatecznych wiadomości o osobach, nadających się do powyższej funkcji (§ 23) zasięgnąć opinji odpowiednich organizacji zawodowych (instytucji kredytowych, ubezpieczeniowych, zrzeszeń rolniczych i t. p.), lub urzędów gminnych (miejskich i wiejskich).

Przed ostatecznem sporządzeniem wykazu ma władza skarbowa upewnić się, czy osoby przez nią wybrane, skłonne są podjąć się obowiązków znawcy.

§ 25. Sąd, o ile nie ma zarzutów przeciw proponowanym osobom, ustanawia je znawcami, i wzywa je celem odebrania od nich przysięgi. O ile jednak znawcę ustanowił sąd apelacyjny (§ 22), przysięgę odbiera sąd *powiatowy,* w którego okręgu znawca mieszka.

P. uwagę do § 22.

Przed odebraniem przysięgi sędzia winien wyjaśnić znawcy cel i znaczenie czynności, do których go powołano, oraz świętość aktu przysięgi.

Przysięga winna być odebrana według przepisów postępowania sądowego, przyczem rota przysięgi ma zawierać oświadczenie, że przysięgający będzie pełnił obowiązki znawcy sumiennie według najlepszego swego rozumienia i znajomości rzeczy.

Z aktu odebrania przysięgi będzie sporządzony protokół.

Sąd zawiadomi o osobach znawców, przez siebie zamianowanych i zaprzysiężonych. tę władzę skarbową, na której wniosek nastąpiło ich ustanowienie.

Jeśli sąd niektórych osób wymienionych w wykazie, sporządzonym przez władzę skarbową, nie ustanowił znawcami, to ma o tem zawiadomić władzę skarbową, przytaczając powody.

Sąd winien na wniosek władzy skarbowej lub z urzędu skreślić ze spisu znawców, ustanowionych na żądanie władzy skarbowej, osoby, co do których stwierdzono, że nie odpowiadają warunkom, wymienionym w § 23, lub które na skutek choroby albo podeszłego wieku nie mogą spełniać czynności znawcy.

§ 26. Znawca, który na skutek wezwania ze strony władzy skarbowej wydał opinję o wartości przedmiotu majątkowego celem opodatkowania spadku lub darowizny, może żądać zwrotu wydatków oraz wynagrodzenia za pracę według zasad, podanych w §§ 27 i 28.

§ 27. Znawca może żądać zwrotu kosztów przejazdu, jeśli — ze względu na znaczną odległość lub trudności komunikacji pieszej — użycie środka przewozowego było niezbędne lub stosowne.

Należność tę oblicza się zasadniczo według kosztów użycia środka przewozowego najtańszego. Władza skarbowa może jednak przyznać zwrot wydatków, poniesionych w kwocie wyższej, o ile okazało się niezbędnem lub stosownem użycie środka przewozowego droższego.

§ 28. Znawca może żądać wynagrodzenia za pracę. Należność tę ustala się według długości czasu użytego na pracę, potrzebną do wydania opinji, oraz według stopnia poniesionego trudu, ewentualnie też z uwzględnieniem wydatków, które znawca ponieść musiał poza kosztami przejazdu (§ 27).

§ 29. Jeśli znawca wezwany przez władzę skarbową, stawił się w miejscu, przez nią wyznaczonem, ale czynności, do której go wezwano, nie wykonał na skutek oznajmienia urzędnika, kierującego ustaleniem wartości, że udział znawcy nie jest potrzebny, lub na skutek innych przyczyn, od znawcy niezależnych, to może żądać zwrotu wydatków, które ponieść musiał (§§ 27 i 28).

§ 30. Żądanie wypłacenia należności, przewidzianych w §§ 27 i 28 winien znawca zgłosić zaraz po wydaniu opinji, — należności zaś, określonej w § 29, zaraz po stwierdzeniu, że wydanie opinji nie nastąpi.

14. Stosowanie austr. rozporządzenia ministerjalnego z dnia 29 grudnia 1915 r. Dz. p. p. Nr. 397).

§ 31. Prócz postanowień §§ 3 do 19 oraz 21 do 30 niniejszego rozporządzenia należy przy wymiarze należytości spadkowych i należytości od darowizn stosować §§ 1 do 4, 8 do 13, 14 do 26, 28 do 41, 42, 46 do 50, 52, 53, 57 oraz 61 do 65, rozporządzenia austr. Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 29 grudnia 1915 r. (Dz. p. p. Nr. 397) w brzmieniu, ustalonem w §§ 32 do 49 niniejszego rozporządzenia.

§ 32. Ustępy 1 i 2 § 9 rozporządzenia ministerjalnego otrzymują brzmienie następujące:

„(1) Szacunek przedmiotów spadkowych ustala się według ich stanu w dniu, w którym w myśl §§ 8 lub 9 cesarskiego rozporządzenia powstaje obowiązek uiszczenia należytości, a według wartości w czasie, w którym władza skarbowa ustala szacunek; w razie zaś wcześniejszej sprzedaży przedmiotu spadkowego — według wartości w czasie sprzedaży. Przepis ten stosuje się odpowiednio do długów i ciężarów.

2) Ustęp pierwszy niniejszego paragrafu stosuje się również w przypadkach, przewidzianych w § 21 cesarskiego rozporządzenia, o ile chodzi o wymiar należytości pierwszej, przypadającej od nabycia przedmiotu, obciążonego służebnością użytkowania lub używania. Wartość ogólna w ten sposób obliczona a zmniejszona o kwotę, od której wymierzono należytość pierwszą, służy również za podstawę wymiaru należytości drugiej, przypadającej od wzbogacenia się na skutek ustania służebności; jeśli obowiązek uiszczenia tej należytości drugiej powstał po ogłoszeniu ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) t. j. w czasie od dn. 24 kwietnia 1923 r. — to do tej należytości stosuje się art. 23 powołanej ustawy".

§ 33. § 17 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

„Ustalenie wartości dzieł sztuki i t. p.

1) Co do ruchomych zabytków sztuki i kultury, korzystających z opieki prawa *w myśl rozporządzenia b. Komisji Rządzącej z dnia 1 marca 1919 r. L. 134 W. K. Sz. (Dz. rozp. Kom. Rządu, Część VI, Nr. 39)* Ministerstwo Skarbu może w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących zezwolić na wniosek podatnika na zastosowanie § 19 cesarskiego rozporządzenia.

2) Ulga powyższa jest wykluczona, jeśli spadkodawca trudnił się zawodowo handlem rzeczami wyżej określonemi.

3) Przyznanie ulgi uzależnia się od zapisania do inwentarza zabytków sztuki i kultury *(§ 5 powołanego rozporządzenia b. Kom. Rządz.)*.

4) W razie pozbycia przedmiotów, objętych ulgą, drogą kontraktu odpłatnego będzie należytość podwyższona według wartości w czasie pozbycia. Osoba, której wymierzono należytość z zastosowaniem § 19 cesarskiego rozporządzenia, obowiązana jest donieść o pozbyciu w ciągu ośmiu dni tej władzy skarbowej, która dokonała owego wymiaru".

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami, w szczególności art. 4 (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 265).

§ 34. W ustępie 1 § 21 rozporządzenia ministerjalnego należy w punkcie 5 wyrazy: „§ 6 ustępy 1 i 2, cesarskiego rozporządzenia" zastąpić wyrazami „art. 16 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 299)".

§ 35. Kwotę 500 k., wymienioną w § 22 rozporządzenia ministerjalnego, zmienia się na 500 zł.

Kwotę 50.000 k., wymienioną w § 28 rozporządzenia ministerjalnego, zmienia się na 50.000 zł.

Kwotę 20.000 k., wymienioną w § 30 ustęp 3 rozporządzenia ministerjalnego, zmienia się na 20.000 zł.; słowa zaś: „najmniej jedną piątą część sumy ubezpieczonej" zawarte w tym ustępie, zastępuje się słowami: „najmniej jedną czwartą część sumy ubezpieczonej".

§ 35 przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 5 sierpnia 1924 r. w sprawie zmiany rozporządzenia niniejszego (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 786).

§ 36. § 31 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

(1) Wykaz spadku (§ 46 ustawy należytościowej z dn. 9 lutego 1850 r., Dz. p. p. Nr. 50) należy sporządzić w dwóch egzemplarzach i złożyć jeden egzemplarz sądowi, przeprowadzającemu postępowanie spadkowe, drugi zaś właściwemu *inspektoratowi skarbowemu względnie urzędowi wymiaru należytości.*

Na mocy § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 1 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 263) inspektoraty skarbowe w okręgach izb skarbowych w Krakowie, Lwowie i Łucku otrzymały nazwę urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych, urzędy zaś wymiaru należytości w Krakowie i Lwowie — nazwę urzędów skarbowych do spraw opłat stemplowych i podatku spadkowego. Na mocy § 179 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123 poz. 713) urzędy skarbowe do spraw opłat stemplowych i podatku spadkowego otrzymały nazwę urzędów opłat stemplowych.

(2) Jeżeli do przeprowadzenia postępowania spadkowego powołany jest sąd, mający siedzibę w b. dzielnicy austrjackiej, ale postępowanie to obejmuje tylko część przedmiotów majątkowych, podlegających należytości spadkowej, a na niektóre z nich się nie rozciąga, to należy przedmioty, nieobjęte postępowaniem spadkowem bądź wymienić w wykazie spadku bądź podać je do wiadomości właściwej władzy skarbowej (ustęp 1 niniejszego §) zapomocą wykazu oddzielnego. Dotyczy to np. przypadków, przewidzianych w cesarskiem rozporządzeniu: w § 1 (w punktach 2 i 3 ustępu 1 oraz w ustępach 2 i 3) tudzież w § 16; w §§ 14 i 15 ustawy z dnia 18 czerwca 1901 r., Dz. p. p. Nr. 74; w art. 10 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299); w art. 13 tejże ustawy w związku §§ 23, 137, 138 i 139 ces. patentu z dnia 9 sierpnia 1854 r., (Dz. p. p. Nr. 208); w art. 14 ustawy, o ile w spadku po obywatelu Państwa Polskiego pozostały prócz majątku, znajdującego się w b. dzielnicy austrjackiej, nieruchomości położone zagranicą.

(3) Jeśli cały majątek, podlegający należytości spadkowej, składa się z przedmiotów, co do których sąd nie przeprowadza postępowania spadkowego (ustęp 2), to należy wykaz tego majątku złożyć władzy skarbowej (ustęp 1).

(4) W razie zmiany w osobie posiadacza fideikomisu za życia poprzedniego posiadacza należy sporządzić wykaz majątku fideikomisowego w dwóch egzemplarzach i złożyć jeden egzemplarz sądowi, powołanemu do nadzoru nad fideikomisem, drugi władzy skarbowej (ustęp 1).

(5) Do wykazu majątku (ustępy 2, 3 i 4) stosują się przepisy, dotyczące wykazu spadku.

(6) Do złożenia wykazu spadku względnie wykazu majątku (ustępy 2, 3, 4) są obowiązani:

1. Spadkobiercy w przypadkach, przewidzianych w § 1 cesarskiego rozporządzenia i w ustępie 1, punkcie 1.

2. Dziedzic podstawiony (substytut) po zajściu zdarzenia prawnego, na skutek którego ustaje prawo do majątku spadkowego, służące dziedzicowi ustanowionemu.

3. W razie zmiany w osobie posiadacza fideikomisu — osoba, na którą przechodzi posiadanie.

4. Jeśli w wyniku procesu sądowego nastąpiła, już po wydaniu dekretu dziedzictwa, zmiana w osobach nabywców lub w rozdziale majątku spadkowego, to nabywcy obowiązani są solidarnie złożyć wykaz spadku władzy skarbowej.

(7) Władza skarbowa (ustęp 1) może bez względu na stan postępowania spadkowego — wyznaczyć termin do złożenia wykazu spadku. W razie niedotrzymania tego terminu władza skarbowa wymierzy grzywnę, przewidzianą w § 64.

§ 37. § 32 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

„Forma i treść wykazu spadku:

(1) Wykaz spadku należy sporządzić według załączonego wzoru. Przytem należy zastosować się do następujących przepisów:

(2) Wykaz spadku mają podpisać spadkobiercy. Jeżeli ustanowili pełnomocników, to wykaz spadku ma być podpisany również przez nich. Jeżeli z powodu istotnych przeszkód nie wszystkie te osoby mogły podpisać, to sąd lub władza skarbowa mogą po ustaniu przeszkody zażądać dodatkowego podpisania.

(3) Wykaz spadku składa się z pięciu działów:

Dział 1. Majątek, znajdujący się na obszarze b. dzielnicy austrjackiej i zagranicą.

W dziale 1 mają być wymienione szczegółowo wszystkie przedmioty, podlegające należytości spadkowej, o ile znajdują się w b. dzielnicy austrjackiej.

Majątek, znajdujący się zagranicą, o ile podlega opodatkowaniu w myśl art. 14 ustawy należy podać szczegółowo w dziale 1: a) jeżeli przedmioty majątkowe, podlegające opodatkowaniu, znajdują się tylko w b. dzielnicy austrjackiej oraz zagranicą, a nie znajdują się na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej lub pruskiej, b) jeżeli majątek, podlegający opodatkowaniu, znajduje się zagranicą, a spadkodawca zamieszkiwał w b. dzielnicy austrjackiej. W innych razach postanowi władza skarbowa w każdym przypadku poszczególnym, w której dzielnicy ma być zeznany majątek zagraniczny. O spowodowanie takiej decyzji może podatnik zwrócić się do którejkolwiek z władz skarbowych polskich, do których zakresu działania należą sprawy opodatkowania spadków. O ile tą decyzją poruczono wymierzenie podatku spadkowego od majątku zagranicznego władzy skarbowej, mającej siedzibę w b. dzielnicy austrjackiej, należy ten majątek wymienić w wykazie spadku szczegółowo, w przeciwnym zaś razie wskazać w kolumnie 4 wykazu spadku władzę skarbową w innej dzielnicy, której złożono zeznanie majątku zagranicznego.

W kolumnie 2 należy wymienić w szczególności rzeczy nieruchome z przynależnościami, papiery wartościowe (rodzaj, ilość i wartość nominalną), poszczególne wierzytelności i innego rodzaju majątek ruchomy.

Co do każdej nieruchomości należy podać, czy jest ona budynkiem, czy gruntem niezabudowanym; co do budynków: ich przeznaczenie; co do gruntów niezabudowanych: ich obszar i przeznaczenie (rodzaj uprawy i t. p.).

Co do wierzytelności należy wymienić w kolumnie 2: imiona i nazwiska lub firmy oraz adresy dłużników; przy hipotecznych należy podać nadto: przedmiot, obciążony prawem zastawu (nieruchomość lub wierzytelność), oraz liczbę wykazu hipotecznego.

Co do wierzytelności oprocentowanych należy podać w kolumnie 2 stopę procentową, oraz czasokres, za który odsetki w dniu śmierci spadkodawcy były już wymagalne, lecz jeszcze nie zostały uiszczone; co do papierów wartościowych: kupony już płatne, a niezrealizowane tudzież odsetki za czas od płatności ostatniego kuponu do dnia śmierci spadkodawcy.

O ile składający wykaz spadku jest zdania, że pewne wierzytelności jako nieściągalne lub niepewne winny być zwolnione od należytości spadkowej w całości lub w części, to ma mimo to wymienić je w kolumnie 2 i zarazem podać w kolumnie 4, że i z jakiego powodu zachodzi nieściągalność lub wątpliwość. Do takich wierzytelności należą również pretensje z tytułu strat wojennych, poniesionych przed śmiercią spadkodawcy, zgłoszone stosownie do ustawy z dnia 10 maja 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 41 poz. 298).

Dział 2. Majątek, znajdujący się w Polsce poza obszarem b. dzielnicy austrjackiej.

Jeżeli majątek, podlegający należytości spadkowej, znajduje się częściowo w b. dzielnicy austrjackiej, a częściowo w innych dzielnicach, to należy w dziale 1 wymienić szczegółowo tylko te przedmioty, które znajdują się w b. dzielnicy austrjackiej; co do innych dzielnic należy uczynić ogólnikową wzmiankę przez wypełnienie działu 2 wykazu spadku.

Dział 3. Długi i ciężary.

Przy wypełnianiu kol. 13 i 14 należy zastosować odpowiednio wskazówki podane wyżej co do wierzytelności spadkowych.

O ile ciężar wynika z prawa do pożytków lub z prawa do świadczeń powtarzających się, to należy podać, do jakiego czasu ma trwać obciążenie oraz w jaki sposób obliczono jego wartość.

Dział 4. Udziały w spadku.

W kolumnie 21 należy wymienić wszystkie osoby, które jako spadkobiercy lub legatarjusze lub wogóle jako nabywcy w rozumieniu cesarskiego rozporządzenia mają udział w majątku, podlegającym należytości spadkowej *(w szczególności też z tytułu wspólności majątkowej małżeńskiej na wypadek śmierci; § 18 cesarskiego rozporządzenia).*

W kolumnie 24 należy podać darowizny, zdziałane przez spadkodawcę za życia na rzecz osób, wymienionych w kolumnie 21, bez względu

na to, czy zdziałane były na obszarze b. dzielnicy austrjackiej czy w innej dzielnicy czy zagranicą.

§ 18 cesarskiego rozporządzenia został uchylony na mocy art. 172 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

s

Dział 5. Inne dane.

W dziale 5 należy podać wszelkie okoliczności faktyczne, mające znaczenie dla wymiaru należytości spadkowej, nieobjęte działami poprzedniemi.

W szczególności należy w tym dziale wyjaśnić dokładnie stosunki prawne, wynikłe z aktów prawnych dotyczących majątku spadkowego, zdziałanych po śmierci spadkodawcy (aktów zrzeczenia się spadku, ugód spadkowych, aktów działu i t. p.)".

§ 38. Po § 32 rozporządzenia ministerjalnego umieszcza się § 32a, treści następującej:

(1) Jeżeli podatnik stosownie do przepisów § 32, dotyczących działu 1 i 2, składa zeznanie majątku spadkowego władzy skarbowej w innej dzielnicy, to ma odpisy tego zeznania złożyć władzy skarbowej (§ 31 ustęp 1).

Odpisy mają być uwierzytelnione przez władzę skarbową w innej dzielnicy, której złożono zeznanie. W tym samym celu należy do wykazu spadku, w którym wypełniony jest dział 2, a mianowicie do tego egzemplarza, który składa się władzy skarbowej (§ 31 ustęp 1) załączyć odpis tego wykazu (dwa odpisy, jeżeli reszta majątku znajduje się w dwu innych dzielnicach); władza skarbowa zwraca ten odpis, zaopatrzywszy go w zaświadczenie zgodności z oryginałem, poczem podatnik ma go złożyć właściwej władzy w innej dzielnicy.

(2) W przypadkach, określonych w ustępie poprzednim, należy w dziale 3 wykazu spadku podać te tylko długi i ciężary, które pozostają w związku z przedmiotami, wymienionemi w dziale 1.

Niewątpliwie więc należą do działu 3 długi hipoteczne, które obciążają nieruchomości, wymienione w dziale 1 lub które wynikły z prowadzenia przedsiębiorstw zarobkowych, znajdujących się w b. dzielnicy austrjackiej.

O ileby było wątpliwe, z którą dzielnicą pewien dług lub ciężar w związku pozostaje, należy go podać w któremkolwiek z zeznań, które w danej sprawie mają być złożone władzom dzielnicowym.

§ 39. § 34 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

Współudział sądów przy sporządzaniu wykazów spadku.

(1) Do §§ 32, 32a i 33 należy zastosować się również wówczas, gdy wykaz spadku sporządza sąd.

(2) Jeśli wartość ogólna spadku (bez potrącenia długów i ciężarów) z doliczeniem wartości przedmiotów majątkowych, wymienionych w ustępie 2 § 31 (o ile przedmioty te są sądowi znane), nie przewyższa 10.000

złotych, może być wykaz spadku wciągnięty do protokółu postępowania spadkowego. Protokół ten winien w takim razie zawierać wszystkie dane, które w myśl §§ 32 i 32a mają się znajdować w wykazie spadku. Celem uproszczenia można w protokóle postępowania spadkowego powołać się na inne akta, spisane w tem samem postępowaniu, o ile one zawierają dane, które należy wymienić w wykazie spadku.

Pkt. (2) § 39-go przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem powołanem pod § 35.

(3) Do protokółu postępowania spadkowego, zastępującego wykaz spadku, oraz do akt sądowych, na które powołano się w takim protokóle, stosują się normy należytościowe w taki sam sposób jak do wykazu spadku.

(4) Władza skarbowa może również w przypadkach, przewidzianych w ustępie 2, zażądać złożenia oddzielnego wykazu spadku (§ 37, ustęp 7).

§ 40. § 35 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

Zbędność wykazu spadku.

(1) Jeżeli co do żadnej z osób, mających udział w spadku (§ 1. ustępy 1, 2 i 3 cesarskiego rozporządzenia), czysta wartość otrzymanego majątku nie przewyższa minimum wolnego od należytości (art. 2 ustęp pierwszy ustawy *w brzmieniu, ustalonem w § 1 rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453), względnie w dalszem rozporządzeniu wydanem na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296)* lub jeżeli spadek składa się wyłącznie z ruchomości domowych (ustęp drugi art. 2 ustawy), przechodzących wyłącznie na małżonka lub krewnych w linji prostej, a co do żadnego z nabywców wartość rochomości domowych nie przekracza minimum oznaczonego w ustępie drugim powołanego art. 2, to osoby, wymienione w § 31, obowiązane są złożyć wykaz spadku tylko na żądanie władzy skarbowej (§ 31 ustęp 7).

(2) Celem rozstrzygnięcia, czy wykaz spadku jest w myśl przepisu powyższego zbędny, należy mieć na względzie wartość współczesną (nie zaś wartość z czasu śmierci spadkodawcy).

Obecnie obowiązujące brzmienie art. 2 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. ustalono w art. 1 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699)

§ 41. Ustęp 1 § 36 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

„Poza przypadkami, przewidzianemi w § 26 cesarskiego rozporządzenia, może przyznanie spadku nastąpić dopiero po uiszczeniu lub dostatecznem zabezpieczeniu należytości spadkowej".

§ 42. W ustępie 1 § 40 rozporządzenia ministerjalnego należy skreślić wyrazy: „należytości immobiljarnych z powodu przeniesienia majątku na wypadek śmierci i innych danin należących się od spadku".

§ 43. § 42 rozporządzenia ministerjalnego uzupełnia się następującym ustępem drugim.

„(2) Dłużnicy spadkodawcy oraz ci, w których posiadaniu znajdują się przedmioty spadkowe, obowiązani są na żądanie władzy skarbowej podać szczegółowo i zgodnie z prawdą wszelkie znane im okoliczności, których znajomość potrzebna jest celem wymiaru należytości spadkowej.

Osoby te są obowiązane na żądanie władzy skarbowej złożyć będące w ich posiadaniu dokumenty i księgi handlowe, o ile przejrzenie dokumentów lub ksiąg jest potrzebne do sprawdzenia danych, na których wymiar ma być oparty".

Dotychczasowy tekst § 42 oznacza się znakiem „(1)".

§ 44. § 46 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

„W y m i a r n a l e ż y t o ś c i s p a d k o w e j.

(1) Należytość spadkową wymierza władza skarbowa. O wymiarze zawiadamia zapomocą wezwania płatniczego.

(2) Należytość oblicza się co do każdego z nabywców osobno, według czystej wartości części majątku, jemu przypadłej".

§ 45. W § 50 rozporządzenia ministerjalnego skreśla się liczbę „5".

§ 46. W ustępie 1 § 52 rozporządzenia ministerjalnego skreśla się wyrazy: „o ile należytość od darowizny nie ma być uiszczona znaczkami stemplowemi stosownie do § 51 tego rozporządzenia".

Ustęp 3 tegoż § 52 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli darowizny nie zgłoszono celem wymiaru należytości lub zgłoszono ją po upływie przepisanego terminu, to będzie zastosowany *§ 80 ustawy z dnia 9 lutego 1850 r. (Dz. p. p. Nr. 50)*".

P. art. 171 pkt. 2 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

§ 47. W § 53 rozporządzenia ministerjalnego należy wyrazy: „§§ 51 i 52" zastąpić wyrazami: „§ 52".

§ 48. § 63 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

„Wszelkie podania zawierające dane celem dokonania wymiaru należytości spadkowej lub od darowizny — w szczególności wykazy spadku — są wolne od opłaty stemplowej *(§ 6 ustęp 13 rozporządzenia z dn. 24 kwietnia 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 298)*".

P. pkt. 1 art. 142-go ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

§ 49. § 64 rozporządzenia ministerjalnego otrzymuje brzmienie następujące:

„G r z y w n y p o r z ą d k o w e.

(1) W razie naruszenia przepisów ustawowych lub wykonawczych o należytościach od przeniesień majątku pod tytułem darmym jak również w razie niezastosowania się do zarządzeń władz, wydanych na podstawie

tych przepisów, może władza skarbowa — o ile nie zachodzą znamiona przestępstwa w rozumieniu kodeksu karnego, ani też nie ma zastosowania ustęp 1 § 43 cesarskiego rozporządzenia — wymierzyć grzywnę porządkową do wysokości 210 zł. *przewidzianej w § 3 rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453) względnie do wysokości określonej w dalszem rozporządzeniu, wydanem na podstawie art. 19 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).* Grzywna porządkowa może być w tej samej sprawie nałożona dwa lub więcej razy, za każde naruszenie przepisów oddzielnie; w szczególności w razie biernego zachowania się strony wobec zarządzenia władzy można wymierzyć grzywnę po każdem bezskutecznem wezwaniu.

Kwotę grzywny porządkowej przeliczono na złote w myśl § 2 ustęp ostatni rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatków spadkowego i od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114) oraz § 10-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

(2) Grzywnę porządkową należy uiścić w ciągu 30 dni po doręczeniu orzeczenia, którem grzywnę nałożono.

(3) Przymusowe ściągnięcie grzywny może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia".

15. Należytość ryczałtowa za postępowanie spadkowe.

§ 50. W § 1 rozporządzenia z dnia 7 kwietnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 212) należy wyrazy „(art. 29 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 września 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 95 z r. 1920, poz. 628)" zastąpić wyrazami: „(§ 40 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 794)".

P. poz. 212 z 1921 r.

16. Początek mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia.

§ 51. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie przestaje obowiązywać rozporządzenie z dnia 17 września 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 628) jak również rozporządzenie z dnia 24 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 476), o ile dotyczy b. dzielnicy austrjackiej.

Wzór do § 37
(§ 32 austr. rozp. min.).

Sąd przeprowadzający postępowanie spadkowe

WYKAZ SPADKU

po ..... zmarłym / zmarłej dnia .....

19 r. w .....

DZIAŁ 1.

Majątek, znajdujący się na obszarze b. dzielnicy austrjackiej i zagranicą.

1	2	3	4	5
Pozycja	Przedmioty majątkowe, podlegające należytości spadkowej	Wartość w dniu złożenia wykazu spadku złotych	Uwagi składającego wykaz spadku (np. co do uznania wierzytelności za nieściągalne lub niepewne)	Uwagi sądu

DZIAŁ 2.

Majątek, znajdujący się w Polsce poza obszarem b. dzielnicy austrjackiej.

6	7	8	9	10	11
Województwo	Miejscowości	Powiaty	Władza skarbowa powołana do opodatkowania spadku	Uwagi składającego wykaz spadku	Uwagi sądu
	w których majątek się znajduje				

DZIAŁ 3.

Długi i ciężary.

12	13	14	15	16	17	18	19
Pozycja	Wierzyciel	Tytuł prawny długu lub ciężaru	Suma złotych	Czy dotyczy całego spadku lub tylko jednego udziału a mianowicie którego?	Dowody	Uwagi składającego wykaz spadku	Uwagi sądu

DZIAŁ 4.

Udziały w spadku.

20	21	22	23	24	25	26
Pozycja	Wymienienie nabywców i ich adresów	Czy i w jakim stosunku rodzinnym każda z osób wymienionych w kolumnie 21 pozostawała do spadkodawcy?	Z jakiego tytułu ma udział w spadku i z czego udział ten się składa?	W tej kolumnie co do każdej osoby, wymienionej w k. l. 21 podać czy za życia spadkodawcy otrzymała od niego darowizny (§§ 30 i 31 cesarskiego rozporządzenia z dnia 15 września 1915 r. Dz. p. p. Nr 278), a w danym razie wymienić co do każdej darowizny miejscowość i datę zdziałania jej oraz wartość darowanych przedmiotów w dniu zdziałania darowizny	Uwagi składającego wykaz spadku	Uwagi sądu

DZIAŁ 5.

Inne dane.

Oświadczam / Oświadczamy że wszystkie dane, wymagane według formularza wykazu spadku oraz w myśl §§ 31 i 32 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 29 grudnia 1915 r., Dz. P. P. Nr. 397 w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem z dnia 25/8 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 795 zeznałem / zeznałam / zeznaliśmy według najlepszej wiedzy zgodnie z prawdą i nie zataiłem / zataiłam / zatailiśmy świadomie żadnego przedmiotu, który w myśl obowiązujących przepisów prawnych należy do majątku podlegającego należytości spadkowej.

Powyższe oświadczenie gotów jestem / gotowa jestem / gotowiśmy stwierdzić przysięgą.

dnia ..... 19 .... r.

Poz. 796.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 25 sierpnia 1923 r.

zawierające przepisy wykonawcze dla obszaru województw: pomorskiego i poznańskiego w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn.

Na podstawie art. 53 ustawy w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 49, poz. 299 i Dz. Urz. Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej Nr. 55, str. 961), art. 10 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263), *art. 8 ustawy z dn. 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 189)* oraz art. 27 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) zarządza się co następuje:

P. uwagę do § 55.

Postanowienie wstępne.

I. Sposób powoływania przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn.

§ 1. Użyte w niniejszem rozporządzeniu skrócenie „ust. o op. sp." oznacza ustawę z dn. 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299 i Dz. Urz. Min. b. Dzielnicy Pruskiej Nr. 55, str. 961).

Skrócenie „niem. ust. o op. sp." oznacza ustawę Rzeszy niemieckiej z dn. 3 czerwca 1906 r. (Dz. Ust. Rzeszy Niemieckiej str. 654).

Skrócenie „K. C. niem.", oznacza kodeks cywilny niemiecki z r. 1896 utrzymany w mocy ustawą z dn. 1 sierpnia 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 64, poz. 385).

Paragrafy (§), powołane w niniejszem rozporządzeniu bez dalszego określenia, oznaczają przepisy niniejszego rozporządzenia.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

Podatek spadkowy.

II. Przedmiot podatku.

§ 2. Jeżeli w przypadku, przewidzianym w części drugiej § 1952 K. C. niem., spadkobiercy przyjęli wyraźnie lub milcząco (§ 1943 K. C. niem.) spadek, który przypadł na spadkodawcę, to podatek spadkowy należy się zarówno od spadku, który przypadł na spadkodawcę jako też z powodu nabycia odnośnego majątku przez spadkobierców.

§ 3. Jeżeli wierzyciel rozporządzeniem na wypadek śmierci zwolnił dłużnika od zobowiązania, to dłużnik ma uiścić podatek spadkowy, jak gdyby odnośna wierzytelność była mu zapisaną (§ 2175 K. C. niem.).

§ 4. § 4 niem. ust. o op. sp. dotyczy majątków, które w sposób, określony w powołanym paragrafie, nabywają bądź potomkowie, bądź dzieci przysposobione (§ 1741 i nast. K. C. niem.), bądź potomkowie dzieci przysposobionych, o ile skutki przysposobienia rozciągają się na tych potomków (§ 1762 K. C. niem.).

III. Ustalenie podstawy wymiaru.

(Art. 2, 4, 10, 13 do 17 ust. o op. sp.; art. 6 ustawy z dn. 31 marca 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263; art. *16* i 20 ustawy z dn. 24 marca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296; §§ 17 do 19, 21 do 27, 29 i 30 niem. ust. o op. sp.).

Art. 16 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. utracił moc obowiązującą (p. art. 1 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. — Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

§ 5. Za podstawę wymiaru przyjmuje się czystą wartość majątku, który podatnik nabył w sposób, uzasadniający wymiar podatku spadkowego.

Wartość czystą oblicza się przez potrącenie długów i ciężarów od wartości ogólnej.

§ 6. Szacunek nabytego majątku ustala się według jego stanu w dniu, w którym powstało prawo Państwa do żądania podatku (§ 7), a według wartości w czasie, w którym władza skarbowa ustala szacunek. Jeśli nabywca sprzedał nabyty przedmiot majątkowy w czasie między dniem, w którym powstało prawo Państwa do żądania podatku a dniem, w którym władza skarbowa ustala szacunek, to szacunek tego przedmiotu ustala się według wartości w czasie sprzedaży.

Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do długów i ciężarów.

§ 7. Prawo Państwa do żądania podatku powstaje zasadniczo w dniu śmierci spadkodawcy (§§ 1922, 1942, 1953, 2176, 2317 i 2344 K. C. niem.).

W przypadkach niżej wymienionych prawo Państwa do żądania podatku powstaje w dniu innym, niż dzień śmierci spadkodawcy. W szczególności:

a) w razie uznania za zmarłego (§§ 13 do 20 K. C. niem.) — w dniu wydania wyroku, zawierającego to orzeczenie (§ 952 procedury cywilnej);

b) w przypadkach, przewidzianych w § 1, ustępie drugim, punkcie 2 niem. ust. o op. sp., w dniu, w którym wykonano zlecenie lub świadczenie albo spełniono zarządzenie władzy;

c) w przypadkach, przewidzianych w § 2; w § 3, punkcie 4; w § 4 ustępie drugim, punkcie 2 oraz w zdaniu ostatniem paragrafu 4 niem. ust. o op. sp. — w dniu zawarcia odnośnej czynności prawnej;

d) w razie zmiany w osobie posiadacza fideikomisu za życia poprzedniego posiadacza (§ 3, punkt 1 niem. ust. o op. sp.) — w dniu, w którym ta zmiana nastąpiła;

e) w dniu zgaśnięcia fundacji w przypadku, przewidzianym w § 3 punkcie 2 niem. ust. o op. sp.;

f) w przypadku, przewidzianym w § 1505 K. C. niem. (w § 4, ustępie drugim punkcie 1 niem. ust. o op. sp.) oraz w § 4 ustępie trzecim zdaniu pierwszem niem. ust. o op. sp. — w dniu zakończenia kontynuowanej wspólności majątkowej;

g) w dniu ziszczenia się warunku, zawieszającego lub zajścia zdarzenia, co do którego nie było zrazu wiadomo, kiedy ono zajdzie (§§ 21 i 23 niem. ust. o op. sp.);

h) w przypadkach substytucji, przewidzianych w § 27, ustępie drugim niem. ust. o op. sp. (o ile chodzi o opodatkowanie spadkobiercy następnego) — w dniu śmierci spadkobiercy poprzedniego.

Obliczenie wartości ogólnej.

§ 8. Wartość ogólną nieruchomości i ruchomości przyjmuje się w sumie, wyrażającej ich wartość sprzedażną, t. j. odpowiadającej cenom sprzedaży przedmiotów tego samego rodzaju.

§ 9. Co do ruchomych zabytków sztuki i kultury, korzystających z opieki prawa *w myśl dekretu z dnia 31 października 1918 r. (Dz. P. P. Nr. 16, poz. 36), względnie w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 122)* może Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przypadkach, na szczególne uwzględnienie zasługujących, zezwolić na wniosek podatnika na przyjęcie wartości ogólnej w sumie niższej niż wartość sprzedażna.

Ulga powyższa jest wykluczona, jeśli spadkodawca trudnił się zawodowo handlem rzeczami wyżej określonemi.

Przyznanie ulgi uzależnia się od zapisania do inwentarza zabytków sztuki i kultury *(art. 5 powołanego dekretu).*

W razie zbycia przedmiotów, objętych ulgą, drogą kontraktu obciążliwego, będzie podatek podwyższony według wartości w czasie zbycia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 265), w szczególności art. 4.

§ 10. Celem obliczenia wartości wierzytelności należy do kwoty kapitału doliczyć odsetki w dniu, w którym powstało prawo Państwa do żądania podatku, już wymagalne ale nie uiszczone; przy papierach procentowych zaś wartość kuponów już płatnych a niezrealizowanych oraz odsetki za czas od płatności ostatniego kuponu.

Prawa wątpliwe.

§ 11. Władza skarbowa może, w przypadku, przewidzianym w § 24 niem. ust. o op. sp., uzależnić odroczenie rozstrzygnięcia od oddania jej na przechowanie dokumentów, które dotyczą prawa wątpliwego (obligów, weksli i t. p.). Zwrot dokumentów może nastąpić dopiero po ostatecznem ustaleniu przez władzę skarbową kwoty podatku, przypadającego od wartości owego prawa i uiszczeniu tej kwoty.

O ile w przypadku, przewidzianym w § 24 niem. ust. o op. sp., rozstrzygnięcie odroczono, jak również w przypadkach, określonych w § 25

tejże ustawy, winien podatnik w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym dowiedział się o ostatecznem wyjaśnieniu stanu rzeczy, dostarczyć odnośnych danych właściwemu urzędowi skarbowemu (§§ 26 do 32).

§ 12. O ile w myśl obowiązujących przepisów zgłoszono straty wojenne, to sumy, wyrażającej wysokość strat, nie wlicza się narazie do podstawy wymiaru podatku spadkowego. Władza skarbowa utrzymuje przypadek taki w ewidencji.

Ruchomości domowe.

§ 13. Ruchomości domowe, t. j. rzeczy, wymienione w ustępie drugim art. 2 ust. o op. sp., podlegają podatkowi, o ile u spadkodawcy nie były przeznaczone do użytku w gospodarstwie domowem, lecz stanowiły przedmiot przemysłu lub handlu albo wogóle należały do gospodarstwa zarobkowego. Kosztowności, dzieła sztuki, antyki, dywany i wogóle przedmioty zbytkowe w żadnym razie nie należą do przedmiotów, uwolnionych od podatku w myśl art. 2 ust. o op. sp.

§ 14. O ile wartość ruchomości domowych co do pewnego nabywcy przewyższa minimum, oznaczone w ustępie drugim art. 2 ust. o op. sp. *(w brzmieniu, ustalonem w § 1 rozporządzenia z dn. 14 czerwca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453, względnie w dalszem rozporządzeniu, wydanem na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 296),* to do podstawy wymiaru wlicza się całą wartość, nie zaś tylko nadwyżkę ponad minimum.

Jeżeli ruchomości domowe przechodzą na dwie lub więcej osób, wymienionych w ustępie drugim art. 2 ust. o op. sp., to należy co do każdej z tych osób ustalić oddzielnie, czy zachodzi uwolnienie od podatku.

Obecnie obowiązuje brzmienie art. 2-go ustawy o op. sp. ustalone w art. 1 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

Przykład, podany pod § 14 pominięto jako identyczny z przykładem, podanym pod § 17 poz. 794.

§ 15. Uwolnienie ruchomości domowych od podatku spadkowego nie wyklucza równoczesnego zastosowania ustępu pierwszego art. 2 ust. o op. sp., o ile czysta wartość reszty majątku, otrzymanego przez odnośnego nabywcę, nie przekracza minimum, oznaczonego w ustępie pierwszym art. 2 ust. o op. sp.

Długi i ciężary.

§ 16. Jeżeli do spadku należą zarówno przedmioty, podlegające opodatkowaniu jako też takie, których się nie wlicza do podstawy wymiaru (art. 2 oraz 13 do 15 ust. o op. sp.), to celem ustalenia czystej wartości — o ile podatnik lub władza skarbowa nie udowodnili, że długi i ciężary w całości lub w części obciążają tylko przedmioty pierwsze lub tylko drugie — potrąca się taką część długów i ciężarów, jaka odpowiada stosunkowi ogólnej wartości przedmiotów, należących do podstawy wymiaru, do ogólnej wartości wszystkich przedmiotów nabytych.

§ 17. Niezależnie od podatku, który w myśl §§ 26 i 31 (ustępu pierwszego) niem. ust. o op. sp. uiścić ma osoba otrzymująca przedmiot, obciążony użytkowaniem, wymierza się podatek od nabycia użytkowania, o ile ono powstaje równocześnie z nabyciem własności przedmiotu obciążonego użytkowaniem. Ten ostatni podatek ustala się według zasad, podanych w §§ 17 do 20 niem. ust. o op. sp.; do uiszczenia podatku obowiązany jest w myśl § 31 niem. ust. o op. sp. użytkownik.

Wartość skapitalizowana pożytków i świadczeń, które ograniczone są do pewnego oznaczonego czasu (§ 17, zdanie pierwsze i drugie niem. ust. o op. sp.) oblicza się według załączonej tablicy (załącznik 1).

IV. Wysokość podatku.

(art. 2 do 8 ust. o op. sp.; art. *16, 17* i 20 ustawy z dn. 24 marca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296; § 28 niem. ust. o op. sp.).

Art. 16 i 17 ustawy z dn. 24 marca 1923 r. nie obowiązuje (p. poz. 296).

§ 18. Utracił moc obowiązującą, ponieważ obecne brzmienie art. 3-go ustawy o op. sp. nie przewiduje opodatkowania spadków według dwu stóp taryfowych (zasadniczej i pomocniczej).

§ 19. *O ile majątek spadkowy przechodzi na osoby, wymienione w pozycjach 2, 3, 4 lub 6 taryfy,* wymierza się podatek według jednej tylko stopy taryfowej, mianowicie według stopy odpowiadającej temu stopniowi wartości, w którym mieści się suma, stanowiąca podstawę wymiaru.

P. uwagę do § 18-go.

„Stopnie wartości" wymienione są w taryfie pod ogólnym napisem: „czysta wartość otrzymanego majątku w złotych".

§ 20. *W przypadkach, przewidzianych w § 19* należy wymierzyć podatek w ten sposób, aby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku nie mniej, niż zostaje z najwyższej kwoty bezpośrednio poprzedzającego stopnia wartości po potrąceniu podatku, przypadającego na ten stopień. O ileby z sumy, która służy za podstawę wymiaru, pozostało po potrąceniu podatku mniej, niż wynosi kwota, zwolniona od podatku w myśl art. 2 ust. o op. sp. *(w brzmieniu, ustalonem par. 1 rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453, względnie w dalszem rozporządzeniu, wydanem na podstawie art. 19 ustawy), z dn. 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296),* wymierza się podatek tylko w wysokości nadwyżki podstawy wymiaru ponad kwotę zwolnioną

P. uwagę 1 do § 14-go.

Przykłady, podane pod § 20, pominięto jako identyczne z podanemi pod § 33 poz. 794.

§ 21. Jeżeli majątek spadkowy przechodzi na dwie lub więcej osób, to stopę podatku ustala się co do każdego z nabywców osobno, według czystej wartości części majątku jemu przypadłej (§ 28 niem. ust. o op. sp.).

Przykłady, podane pod § 21, pominięto jako identyczne z podanemi pod § 34 poz. 794.

V. Obowiązek uiszczenia podatku.

(§§ 31 i 32 niem. ust. o op. sp.).

§ 22. Jeżeli majątek przechodzi na dwie lub więcej osób, to należy — poza przypadkami, wymienionemi w §§ 23 do 25 — do każdej z nich wystosować oddzielnie nakaz płatniczy.

Jeżeli jeden nakaz płatniczy odnosi się do dwu lub więcej podatników (§ 23 do 25), to należy mimo to podać w nim wszystkie istotne dane oddzielnie co do każdego z tych podatników.

§ 23. Jeden nakaz płatniczy ma obejmować podatki spadkowe, wymierzone dwu lub więcej podatnikom:

1) jeżeli oni ustanowili wspólnego pełnomocnika do zastępowania ich przed władzą skarbową w sprawie podatku spadkowego;

2) jeżeli mają wspólnego zastępcę ustawowego, w szczególności:

a) o ile kilku podatników małoletnich pozostaje pod władzą tej samej osoby jako ich ojca lub matki, a nie ma zastosowania § 1638 K. C. niem.,

b) jeżeli kilku podatników małoletnich lub bezwłasnowolnych pozostaje pod władzą tego samego opiekuna,

c) jeżeli dla kilku podatników ustanowiono tę samą osobę kuratorem (§§ 1909 — 1911 K. C. niem.);

3) jeżeli jest ustanowiony wykonawca testamentu. Gdy jest kilku wykonawców, można wystosować nakaz płatniczy do któregokolwiek;

4) jeżeli jeden z podatników oświadczył wobec urzędu, powołanego do wymiaru podatku spadkowego, że chce zapłacić podatek za wszystkich.

§ 24. Nadto może władza wystosować jeden nakaz płatniczy do dwu lub więcej osób, jeżeli w myśl § 31 niem. ust. o op. sp. osoby te są solidarnie obowiązane do uiszczenia podatku (§ 25). Nakaz płatniczy doręcza się wówczas podatnikowi, który jest w nim najpierw wymieniony. Nie można jednak od jednego z podatników tytułem podatku, przypadającego na niego i na innych współnabywców żądać więcej, niż wynosi czysta wartość części spadku, która przypada na tego podatnika.

§ 25. Postępowanie, określone w § 24 jest dopuszczalne, gdy ten sam majątek przypadł dwu lub więcej osobom jako spadkobiercom (§ 1922 — 2063, 2087 — 2146 i 2274 — 2302 K. C. niem.).

Nadto można wezwać spadkobiercę do uiszczenia nie tylko tego podatku, który należy się od części spadku jemu przypadłej, lecz także do uiszczenia podatku od zapisów, od majątków, określonych: w § 1 ustępie drugim, w § 3, punkcie 3 niem. ust. o op. sp. oraz w § 1511, ustępie drugim K. C. niem. (§ 4, ustęp drugi, punkt 1 niem. ust. o op. sp.), jak również od majątku, danego tytułem odprawy za wyrzeczenie się spadku lub zapisu (§ 2 punkt 2 niem. ust. o op. sp.).

VI. Władze powołane do wymierzenia podatku spadkowego.

(Art. 18 i 24 ust. o op. sp.).

§ 26. Wymierzenie podatku spadkowego należy do urzędu skarbowego podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych, jeżeli w dniu, wymienio-

nym w § 7, cały majątek spadkowy znajdował się na obszarze b. dzielnicy pruskiej (t. j. województw: wielkopolskiego i pomorskiego) lub zagranicą, jak również gdy w dniu tym majątek spadkowy znajdował się częściowo w b. dzielnicy pruskiej, a częściowo zagranicą.

Gdy majątek spadkowy znajduje się częściowo na obszarze b. dzielnicy pruskiej, częściowo w innej dzielnicy, to urząd skarbowy przeprowadza postępowanie przygotowawcze (§§ 33 do 51) co do części majątku spadkowego, znajdującej się w dzielnicy pruskiej; wymierzenie zaś podatku, o ile ma nastąpić w b. dzielnicy pruskiej, należy do izby skarbowej, w której okręgu ma siedzibę urząd skarbowy, przeprowadzający postępowanie przygotowawcze.

W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588) urzędy właściwe do wymierzania podatku spadkowego noszą nazwę urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych. W większych miastach właściwemi do wymierzania podatku spadkowego są urzędy opłat stemplowych (p. § 179 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 listopada 1926 r. — Dz. U. R. P. Nr. 123 poz. 713).

§ 27. Do wymierzenia podatku (§ 26 ustęp pierwszy) lub do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego (§ 26 ustęp trzeci) właściwym jest ten urząd skarbowy podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych, w których okręgu znajduje się majątek, podlegający podatkowi spadkowemu, a o ileby się znajdował w okręgach kilku urzędów skarbowych, to ten urząd, w okręgu którego spadkodawca ostatnio zamieszkiwał (§§ 7—11 K. C. niem.). Jeżeli miał zamieszkanie w kilku powiatach administracyjnych (§ 7 ustęp drugi K. C. niem.) lub poza obszarem tych powiatów administracyjnych, w których znajduje się majątek, to właściwość ustali izba skarbowa, w której okręgu mają swe siedziby interesowane urzędy skarbowe; jeżeliby znajdowały się w okręgach kilku izb, rozstrzygnie Ministerstwo Skarbu.

P. uwagę do § 26.

§ 28. Jeżeli spadkodawca miał zamieszkanie na obszarze b. dzielnicy pruskiej, a majątek podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się częściowo w tej dzielnicy, częściowo zaś w innej, a nadto zagranicą, to urząd skarbowy, mający siedzibę na obszarze b. dzielnicy pruskiej (§ 27), przeprowadza postępowanie przygotowawcze co do części majątku spadkowego, znajdujących się w b. dzielnicy pruskiej oraz zagranicą.

Jeżeli zaś przy takiem rozmieszczeniu majątku spadkodawca miał zamieszkanie poza b. dzielnicą pruską, to wspomniany urząd skarbowy przeprowadza w każdym razie postępowanie przygotowawcze co do części majątku, znajdującej się w b. dzielnicy pruskiej; co do zagranicznego odbywa się postępowanie przygotowawcze w tej dzielnicy, w której spadkodawca ostatnio zamieszkiwał; jeżeli zaś mieszkał zagranicą, to rozstrzygnie Ministerstwo Skarbu (art. 18 ust. o op. sp.).

§ 29. Gdy cały majątek znajduje się zagranicą, to postępowanie przygotowawcze przeprowadza ten urząd skarbowy, w którego okręgu spadkodawca zamieszkiwał.

O ile chodzi o znajdujący się zagranicą majątek po obywatelu Rzeczypospolitej Polskiej, który miał zamieszkanie zagranicą, urząd skarbowy

zaraz po otrzymaniu wiadomości o takiem spadku przedstawia akta za pośrednictwem izby skarbowej Ministerstwu Skarbu celem ustalenia właściwości.

§ 30. Postanowienia §§ 27 do 29, o ile według nich ustala się właściwość stosownie do miejsca zamieszkania spadkodawcy, stosują się odpowiednio w przypadkach przewidzianych w § 2 punkcie 1 niem. ust. o op. sp. w § 4, ustępie drugim, punkcie 2, oraz w zdaniu ostatniem paragrafu 4 tejże ustawy jak również w razie zrzeczenia się dziedziczenia (§§ 2346 i 2352 K. C. niem. i § 2 punkt 2 niem. ust. o op. sp.) — a to w ten sposób, że zamiast miejsca zamieszkania spadkodawcy rozstrzyga miejsce zdziałania odnośnej czynności prawnej.

§ 31. Izba skarbowa lub Ministerstwo Skarbu może w przypadku poszczególnym na wniosek podatnika lub z urzędu poruczyć wymierzenie podatku lub przeprowadzenie postępowania przygotowawczego innemu urzędowi skarbowemu podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych niż określone w §§ 27 do 30.

§ 32. Każdy urząd skarbowy podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych obowiązany jest na żądanie właściwego urzędu skarbowego (§§ 27 do 31) przedsięwziąć dochodzenia, potrzebne do uzyskania danych celem wymiaru podatku.

VII. Postępowanie przygotowawcze.

a) Współdziałanie urzędów stanu cywilnego.

(Art. 24 ust. o op. sp. i § 40 niem. ust. o op. sp.).

§ 33. Urzędy stanu cywilnego mają zawiadomić urzędy skarbowe podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych o stwierdzonych przez siebie wypadkach śmierci. Zawiadomienie następuje zapomocą osobnych list zmarłych, obejmujących okres jednomiesięczny. Listy te mają być wnoszone do urzędu skarbowego w pierwszych dziesięciu dniach po upływie danego miesiąca. Jeżeli w danym miesiącu nie było żadnego wypadku śmierci, to należy o tem donieść urzędowi skarbowemu w tymże terminie.

Do list zmarłych należy również zapisywać wypadki śmierci obywateli Rzeczypospolitej Polskiej zaszłe zagranicą, a także wypadki śmierci tych cudzoziemców, którzy na obszarze Rzeczypospolitej mieli bądź miejsce zamieszkania, bądź majątek nieruchomy lub ruchomy, o ile wypadki te w sposób wiarogodny doszły do wiadomości urzędu stanu cywilnego.

Urzędy skarbowe mają czuwać nad punktualnym wpływem list zmarłych. W razie niedotrzymania terminu należy urząd stanu cywilnego upomnieć, wyznaczając mu krótki termin. Po bezskutecznym upływie nowego terminu należy podać zażalenie do przełożonej władzy nadzorczej.

Władze administracyjne pierwszej instancji winny zawiadamiać urzędy skarbowe podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych o każdej zmianie co do liczby, siedziby i okręgu urzędów stanu cywilnego.

Do ułożenia list zmarłych służy załączony wzór 2; należy przytem stosować się do wskazówek umieszczonych na tym wzorze. Urzędnicy sta-

nu cywilnego są obowiązani odpowiedzieć także na te pytania, zawarte w formularzu listy zmarłych, co do których rejestr zmarłych nie zawiera dostatecznych danych, o ile mogą to uczynić na podstawie własnej wiedzy, albo przez wypytanie zgłaszającego wypadek śmierci. Do wdrożenia dalszych dochodzeń nie są obowiązani.

b) Współdziałanie sądów i notarjuszów.

(Art. 8 i 24 ust. o op. sp. oraz §§ 40 i 41 niem. ust. o op. sp.).

§ 34. Sądy mają o każdym wypadku śmierci, co do którego przedsiębiorą czynność urzędową w myśl przepisów prawa spadkowego, zawiadomić urząd skarbowy podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych, w którego okręgu dany sąd ma siedzibę. Mogą to uczynić bądź co do każdego wypadku zosobna bądź w formie wykazu, obejmującego wypadki, które doszły do wiadomości sądu w ciągu pewnego okresu; okres ten nie może być jednak dłuższy niż miesiąc.

P. uwagę do § 26.

Sąd ma w zawiadomieniu wymienić czynność urzędową, która spowodowała zawiadomienie, jak również wszelkie okoliczności faktyczne, które mają znaczenie dla wymiaru podatku spadkowego (§ 35), o ile są znane sądowi.

W każdej sprawie spadkowej należy wystosować zawiadomienie tylko raz jeden: przy pierwszej czynności urzędowej.

Niezależnie od zawiadomień jednorazowych wyżej określonych, mają sądy przesyłać urzędowi skarbowemu wierzytelne odpisy:

1) wyroków, zawierających uznanie za zmarłego; przytem nie należy wyczekiwać czasokresu, oznaczonego w § 976 procedury cywilnej,

2) poświadczeń dziedziczenia (§ 2353 K. C. niem.),

3) rozporządzeń na wypadek śmierci (§ 35),

4) oświadczeń, dotyczących wyrzeczenia się spadku (§ 1945 K. C. niem.).

§ 35. Sądy mają otwierane przez się rozporządzenia na wypadek śmierci i zaraz po otwarciu przesłać w uwierzytelnionym odpisie urzędowi skarbowemu, w którego okręgu dany sąd ma siedzibę. Jeżeli jednak sąd odesłał takie rozporządzenie do sądu spadkowego, to ten ostatni obowiązany jest przesłać urzędowi skarbowemu wierzytelny odpis, a to zaraz po nadejściu takiego rozporządzenia.

W razie otwarcia testamentu wspólnego albo umowy dziedziczenia należy przesłać tylko odpis tej części, którą ogłoszono.

Sądy mają równocześnie podać do wiadomości urzędu skarbowego dane, mające znaczenie przy wymiarze podatku spadkowego, o których dowiedziały się przy sposobności otwarcia rozporządzenia, w szczególności:

1) dzień śmierci spadkodawcy, jego zawód i zamieszkanie w dniu śmierci,

2) urząd stanu cywilnego, w którym zarejestrowano śmierć spadkodawcy oraz pozycję rejestru zmarłych,

3) zmiany w osobach spadkobierców lub zapisobierców, jako też wykonawców testamentu, w szczególności z powodu śmierci tych osób, zmiany nazwiska, zatrudnienia lub miejsca zamieszkania,

4) zamieszkanie osób wymienionych pod 3,

5) dane co do kwoty spadku; o ile opłatę sądową oblicza się według wartości spadku, to wystarcza podanie wartości, na podstawie której obliczono opłatę sądową.

O ile takie daty są zawarte w protokóle otwarcia, to zawiadomienie może nastąpić przez przesłanie wyciągu z tego protokółu. O ile protokół zawiera dane, które mają znaczenie dla oceny ważności testamentu własnoręcznego, to należy również te dane przesłać w wyciągu. Nie potrzeba uwiadamiać o okolicznościach, które doszły do wiadomości sądu dopiero po udzieleniu danych wyżej wymienionych.

§ 36. Sąd lub notarjusz, spisując akt umowy, podlegający podatkowi spadkowemu (§ 1 ustęp drugi, punkt 1 niem. ust. o op. sp. w związku z § 2301 K. C. niem.; § 2; § 3 punkt 4; § 4 ustęp drugi, punkt 2; § 4 zdanie ostatnie niem. ust. o op. sp.), winien zapytać strony umawiające się czy już przedtem — bądź w kraju, bądź zagranicą — zawarły między sobą umowy podlegające podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizn. Chodzi przytem również o umowy zawarte przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), które podlegałyby opodatkowaniu według tej ustawy, gdyby ona obowiązywała w dniu zawarcia umowy.

W razie odpowiedzi twierdzącej ma notarjusz wezwać strony, aby wymieniły: miejscowości i daty zdziałania owych umów, ich przedmiot oraz władze skarbowe lub notarjuszów, którzy obliczyli podatek („opłatę", „należytość") od tych poprzednich umów.

Notarjusz zwróci uwagę stron, że udzielenie niezgodnych z prawdą odpowiedzi na powyższe pytania stanowi występek, przewidziany w art. 21 ust. o op. sp.

Odpowiedź stron należy podać w akcie, choćby była ujemna. Sądy i notarjusze mają przesyłać urzędowi skarbowemu uwierzytelnione odpisy powyższych aktów.

c) Współdziałanie innych władz.

(Art. 24 ust. o op. sp.).

§ 37. Jeżeli nabycie majątku na skutek śmierci zależy od zatwierdzenia przez władzę, a władza uzależniła to zatwierdzenie od wykonania jakiegoś zarządzenia (§ 1 ustęp drugi, punkt 2 niem. ust. o op. sp.), to ma po zatwierdzeniu zawiadomić urząd skarbowy o treści owego zarządzenia.

d) Zeznanie majątku spadkowego.

(§§ 37 i 38 niem. ust. o op. sp.).

§ 38. Spadkobiercy, zapisobiercy, osoby, które na skutek śmierci spadkodawcy nabywają użytkowanie majątku spadkowego i wogóle każdy, komu przypadł majątek, podlegający podatkowi spadkowemu w myśl §§ 1 do 4 niem. ust. o op. sp., mają na wezwanie urzędu skarbowego podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych złożyć zeznanie majątku spadkowego, ułożone według załączonego wzoru 3 (załącznik 3). Mają

przytem zastosować się do „instrukcji o sposobie zeznania majątku spadkowego" (załącznik 4).

Jeżeli obowiązany do złożenia zeznania jest małoletni albo bezwłasnowolny, to obowiązku tego winien dopełnić zastępca ustawowy.

Obowiązek powyższy ciąży również na wykonawcy testamentu tudzież na kuratorze spadku.

Urząd skarbowy wyznaczy w swojem wezwaniu termin, do którego zeznanie należy przedłożyć. Ten termin ma wynosić przynajmniej miesiąc od doręczenia wezwania i nie może upłynąć przed końcem okresu, oznaczonego w § 1944 K. C. niem.

Jeżeli zeznanie ma być złożone nie z powodu śmierci spadkodawcy, lecz z powodu uznania za zmarłego, to urząd skarbowy ma w wezwaniu zaznaczyć, że ilekroć w „instrukcji" jest mowa o „dniu śmierci spadkodawcy", należy odnośne dane podać według dnia wydania wyroku, który zawiera uznanie za zmarłego.

§ 39. Spadkobierca, kurator spadku, oraz wykonawca testamentu, którego prawo zarządu jest nieograniczone, obowiązani są złożyć zeznanie, obejmujące cały spadek. Zapisobierca może złożyć zeznanie dotyczące tylko jego zapisu. Użytkownik może ograniczyć się do zeznania, obejmującego przedmioty, poddane użytkowaniu.

Jeżeli władza skarbowa zażądała zeznania od dwu lub więcej osób, wymienionych w § 38, to one mogą złożyć jedno zeznanie wspólne, zaopatrzone w podpisy wszystkich zeznających.

e) Domniemanie prawne co do właściciela przedmiotów oddanych na skład.

(Art. 10 ust. o op. sp.).

§ 40. Jeżeli podatnik jest zdania, że spadkodawca nie był właścicielem przedmiotów, co do których w myśl art. 10 ust. o op. sp. zachodzi domniemanie prawne, że należy do spadkodawcy, to ma mimo to przedmioty te wymienić w dziale 1 zeznania. Zarazem ma w dziale V lub w osobnym wywodzie przytoczyć okoliczności faktyczne, z których zdaniem jego wynika, iż owe przedmioty nie należały do majątku spadkodawcy. Okoliczności te ma udowodnić dokumentami lub świadkami. Świadków przesłuchuje władza skarbowa.

Władza skarbowa orzeka według swego uznania, czy dowód jest wystarczający.

Jeżeli komuś na podstawie otrzymanego pełnomocnictwa służy prawo podnoszenia odsetek z majątku oddanego na skład lub rozporządzania temi odsetkami, to praw tych nie uważa się za prawo rozporządzania majątkiem na skład oddanym, w rozumieniu art. 10 ust. o op. sp.

f) Ustalenie wartości majątku spadkowego.

(Art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 263).

§ 41. W przypadkach, przewidzianych w zdaniu trzeciem art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263), władza

skarbowa ustala wartość sprzedażną na podstawie opinji stałych znawców, ustanowionych i zaprzysiężonych przez sąd.

Władze skarbowe korzystają z pomocy znawców, stale ustanowionych dla celów postępowania sądowego. Jeśli tacy znawcy dla pewnego zakresu wiadomości ustanowieni nie są, lub gdy liczba ich nie jest wystarczająca, to sąd ustanowi ich na żądanie władzy skarbowej i odbierze od nich przysięgę.

Znawców ustanawiają sądy *powiatowe* na żądanie urzędu skarbowego podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych. Urząd skarbowy wystosowuje swe żądanie w formie odezwy.

Na mocy art. 269 Prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 z 1928 r. poz. 93) sądy powiatowe otrzymały nazwę sądów grodzkich. P. nadto uwagę do § 26.

§ 42. Znawcami mogą być tylko osoby własnowolne, zasługujące na pełne zaufanie i posiadające potrzebne wiadomości zawodowe, oraz znajomość stosunków miejscowych.

§ 43. Władza skarbowa ma do żądania swego załączyć wykaz osób, które uważa za odpowiednie do pełnienia funkcji znawcy, podając co do każdej z nich: a) wiek, b) zawód, c) adres oraz d) zakres wiadomości, co do którego ma udzielać opinji.

Celem sporządzenia tego wykazu ma władza skarbowa, o ileby nie posiadała dostatecznych wiadomości o osobach, nadających się do powyższej funkcji (§ 42) zasięgnąć opinji odpowiednich organizacji zawodowych (instytucji kredytowych, ubezpieczeniowych zrzeszeń rolniczych i t. p.) lub urzędów gminnych (miejskich i wiejskich).

Przed ostatecznem sporządzeniem wykazu ma władza skarbowa upewnić się czy osoby przez nią wybrane, skłonne są podjąć się obowiązków znawcy.

§ 44. Sąd, o ile nie ma zarzutów przeciw proponowanym osobom, ustanawia je znawcami i wzywa je celem odebrania od nich przysięgi.

Przed odebraniem przysięgi sędzia winien wyjaśnić znawcy cel i znaczenie czynności, do których go powołano oraz świętość aktu przysięgi.

Przysięga winna być odebrana według przepisów postępowania sądowego, przyczem rota przysięgi ma zawierać oświadczenie, że przysięgający będzie pełnił obowiązki znawcy sumiennie według najlepszego swego rozumienia i znajomości rzeczy.

Z aktu odebrania przysięgi będzie sporządzony protokół.

Sąd zawiadomi o osobach znawców, przez siebie zamianowanych i zaprzysiężonych, tę władzę skarbową, na której wniosek nastąpiło ich ustanowienie.

Jeśli sąd niektórych osób, wymienionych w wykazie, sporządzonym przez władzę skarbową, nie ustanowił znawcami, to ma o tem zawiadomić władzę skarbową, przytaczając powody.

Sąd winien na wniosek władzy skarbowej lub z urzędu skreślić ze spisu znawców, ustanowionych na żądanie władzy skarbowej, osoby, co do których stwierdzono, że nie odpowiadają warunkom, wymienionym w § 42 lub które na skutek choroby albo podeszłego wieku nie mogą spełniać czynności znawcy.

P. § 10 rozp. Ministra Sprawiedliwości z 24 grudnia 1928 r. o biegłych sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 945).

§ 45. Znawca, który na skutek wezwania ze strony władzy skarbowej wydał opinję o wartości przedmiotu majątkowego celem opodatkowania spadku lub darowizny, może żądać zwrotu wydatków oraz wynagrodzenia za pracę według zasad, podanych w §§ 46 i 47.

§ 46. Znawca może żądać zwrotu kosztów przejazdu, jeśli — ze względu na znaczną odległość lub trudności komunikacji pieszej — użycie środka przewozowego było niezbędne lub stosowne.

Należność tę oblicza się zasadniczo według kosztów użycia środka przewozowego najtańszego. Władza skarbowa może jednak przyznać zwrot wydatków, poniesionych w kwocie wyższej, o ile okazało się niezbędnem lub stosownem użycie środka przewozowego droższego.

§ 47. Znawca może żądać wynagrodzenia za pracę. Należność tę ustala się według długości czasu użytego na pracę, potrzebną do wydania opinji, oraz według stopnia poniesionego trudu, ewentualnie też z uwzględnieniem wydatków, które znawca ponieść musiał poza kosztami przejazdu (§ 46).

§ 48. Jeśli znawca, wezwany przez władzę skarbową, stawił się w miejscu, przez nią wyznaczonem, ale czynności, do której go wezwano, nie wykonał, na skutek oznajmienia urzędnika, kierującego ustaleniem wartości, że udział znawcy nie jest potrzebny, lub na skutek innych przyczyn, od znawcy niezależnych, to może żądać zwrotu wydatków, które ponieść musiał (§§ 46 i 47).

§ 49. Żądanie wypłacenia należności, przewidzianych w §§ 46 i 47, winien znawca zgłosić zaraz po wydaniu opinji, należności zaś, określonej w § 48 zaraz po stwierdzeniu, że wydanie opinji nie nastąpi.

g) Postanowienia karne.

(Art. 21 do 23 ust. o op. sp.; art. 18 i 22 ustawy z dnia 24 marca 1923 r., Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).

§ 50. Wniosek o ściganie występku, przewidzianego w art. 21 ust. o op. sp. ma urząd skarbowy podatków bezpośrednich i opłat skarbowych skierować do urzędu prokuratorskiego, w którego okręgu urząd skarbowy ma siedzibę.

Ponieważ w sprawach o występki, pociągające za sobą karę więzienia, rozprawa główna może nastąpić bez śledztwa wstępnego (§ 176 niem. ustawy o postępowaniu karnem), przeto urząd skarbowy ma przeprowadzić dochodzenia w sposób tak wyczerpujący, aby prokurator mógł złożyć sądowi akt oskarżenia już na podstawie danych i dowodów, dostarczonych mu przez urząd skarbowy.

P. art. 15 § 1 i art. 259 § 1 kodeksu postępowania karnego z dnia 19 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 313) oraz art. 10 przepisów wprowadzających K. P. K. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 314).

§ 51. Niedopełnienie obowiązków, przewidzianych w § 42 niem. ust. o op. sp., oraz w §§ 11, 38 i 39 niniejszego rozporządzenia, podlega grzywnie, przewidzianej w art. 22 ust. o op. sp. *(w brzmieniu, ustalonem § 3 rozporzą-*

dzenia z dnia 14 czerwca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 453, względnie w dalszem rozporządzeniu wydanem na podstawie art. 19 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 44. poz. 296).

Obecnie obowiązuje kwota grzywny z art. 22 ustawy o op. sp. ustalona w § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1114) w związku z przepisem § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 14 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Grzywnę tę wymierza urząd skarbowy podatków bezpośrednich i opłat skarbowych.

Jeśli obowiązku nie dopełniono do dnia w którym następuje wymierzenie grzywny, to urząd skarbowy ma w orzeczeniu o grzywnie wyznaczyć termin nowy. W razie bezskuteczności tego wezwania urząd skarbowy wymierza grzywnę ponownie.

VIII. Wymiar podatku.

(§ 45 niem. ust. o op. sp.).

§ 52. Urząd skarbowy podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych zawiadamia podatnika o wymiarze podatku spadkowego przez nakaz płatniczy. Jeżeli wymierzyła izba skarbowa, zaznacza to urząd skarbowy w nakazie płatniczym.

§ 53. Urząd skarbowy ma na żądanie podatnika wydać zaświadczenie, że podatek spadkowy został wymierzony (ewentualnie też, że go w zupełności zapłacono), oraz że pewne oznaczone przedmioty, pozostałe w spadku (np. pewną nieruchomość, pewną wierzytelność), wciągnięto do podstawy wymiaru.

Można też wydać podatnikowi na jego żądanie zupełny spis przedmiotów, wciągniętych do podstawy wymiaru.

Zaświadczenia powyższe podlegają opłacie stemplowej *w myśl pozycji 20 załączonej do rozporządzenia z dnia 14 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 452) względnie do rozporządzenia, które będzie wydane na podstawie art. 10 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).*

P. art. 154 i 157 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

IX. Uiszczenie podatku i grzywien.

(Art. 20 ust. o op. sp. oraz §§ 45 i 46 ustęp ostatni niem. ust. o op. sp.).

§ 54. Podatek spadkowy (§ 52) jak również grzywnę (§ 51) należy uiścić w terminie, oznaczonym w nakazie płatniczym, względnie w orzeczeniu, którem nałożono grzywnę.

Zażalenie przeciw nakazowi płatniczemu samo przez się nie odracza płatności podatku.

Przymusowe ściągnięcie grzywny może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia, którem grzywnę nałożono.

§ 55. Podanie o odroczenie płatności albo o zezwolenie na uiszczenie ratami należy wnieść do urzędu skarbowego podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych, od którego pochodzi nakaz płatniczy. Decyzję wydaje izba skarbowa.

P. uwagę do § 26.

Zezwolenia na odroczenie płatności podatku lub jego części, albo na uiszczenie ratami należy zasadniczo udzielać tylko w razie dostatecznego zabezpieczenia podatku.

Od płatnika, któremu zezwolono na odroczenie płatności lub na spłatę ratami (art. 20 ust. o op. sp.), będą pobierane odsetki w wysokości ½ proc. miesięcznie płatne zdołu (odsetki za odroczenie); przytem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały. W razie niedotrzymania terminu pobrana będzie od całej sumy nieuiszczonej w terminie kara za zwłokę, przewidziana *w ustawie z dnia 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 189).*

P. ustawę z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401).

X. Zabezpieczenie podatku spadkowego.

§ 56. O ile w myśl §§ 21 do 23 i 26 niem. ust. o op. sp. ma być dane zabezpieczenie, urząd skarbowy oblicza kwotę, która ma być zabezpieczona i wzywa zobowiązanych do oświadczenia się, w jaki sposób chcą zabezpieczenia dostarczyć. Urząd skarbowy stwierdza, czy proponowane zabezpieczenie może być przyjęte i zawiadamia zobowiązanych o wyniku. Zażądane zabezpieczenie ma być złożone w przeciągu wyznaczonego terminu; w przeciwnym razie następuje ściągnięcie zabezpieczenia w drodze przymusowej.

XI. Wpływ podatku spadkowego na prawo rozporządzenia majątkiem spadkowym.

(Art. 24 ust. o op. sp. oraz § 32 niem. ust. o op. sp.).

§ 57. Czynności następujące:

1) zatwierdzenie fundacji, powołanej do życia rozporządzeniem na wypadek śmierci (§§ 80 i 83 K. C. niem.), jak również zatwierdzenie rozporządzenia na wypadek śmierci, o ile z niego wynikają korzyści majątkowe dla osoby prawnej już istniejącej;

2) umorzenie długu przez dłużnika spadkodawcy;

3) wydanie przedmiotów spadkowych, przechowywanych przez osoby trzecie — w szczególności też wymienionych w § 40;

4) wypłata sum ubezpieczonych, płatnych na skutek śmierci spadkodawcy — nastąpić mogą zasadniczo tylko za uprzedniem zezwoleniem właściwego urzędu skarbowego podatków bezpośrednich i opłat skarbowych lub za okazaniem zaświadczenia, przewidzianego w § 53, o ile z takiego zaświadczenia wynika, iż przedmiot, o który chodzi, został wciągnięty do podstawy wymiaru, i że wymierzony podatek uiszczono w zupełności.

Urząd skarbowy udzieli zezwolenia na przedsiębranie czynności wyżej wymienionych, jeżeli podatek spadkowy, należący się od osoby, któ-

ra żąda wykonania danej czynności, został wymierzony i w całości zapłacony, a przedmiot o który chodzi, wciągnięto do podstawy wymiaru. Jeżeli podatku wymierzonego nie uiszczono lub jeżeli nie nastąpił jeszcze wymiar podatku, udzieli urząd skarbowy zezwolenia zasadniczo tylko w razie dostatecznego zabezpieczenia podatku; co do podatku jeszcze nie wymierzonego, zabezpieczenie polegać może w szczególności na zadatkowem uiszczeniu kwoty, która prawdopodobnie będzie wymierzona.

W przypadkach wymienionych wyżej pod 2 do 4, może być udzielone zezwolenie bez zabezpieczenia, jeżeli reszta majątku spadkowego, nie objęta czynnością, na którą zezwolono, niewątpliwie zapewnia ściągnięcie całego podatku.

XII. Środki prawne.

(§ 46 niem. ust. o op. sp.).

§ 58. Przeciw nakazowi płatniczemu (§ 52) można wnieść zażalenie w ciągu dwu miesięcy od doręczenia.

Zażalenie można wnieść bądź do urzędu skarbowego podatków bezpośrednich i opłat skarbowych, od którego pochodzi nakaz płatniczy, bądź do przełożonej izby skarbowej. Wniesienie do urzędu skarbowego jest dopuszczalne także wówczas, gdy podatek wymierzyła izba skarbowa.

§ 59. Urząd skarbowy przesyła zażalenie izbie skarbowej, uzupełniwszy akta danemi, które są potrzebne do rozstrzygnięcia. Gdy podatek wymierzył sam urząd skarbowy, to ma, przesyłając akta, przedstawić swój umotywowany wniosek.

Jeżeli podatek wymierzył sam urząd skarbowy, a z danych, które zebrał, wynika niewątpliwie, że zażalenie jest w całości uzasadnione, to nie przesyła akt izbie, lecz wydaje sam orzeczenie.

§ 60. Izba skarbowa orzeka w drugiej i w ostatniej instancji na skutek zażaleń przeciw wymiarom dokonanym przez urząd skarbowy, o ile zażalenia te nie zostały załatwione w myśl § 59 ustępu drugiego (§ 8 ust. Rzeszy Niem. z dnia 26 lipca 1918 r. str. 959 Dz. Ust. Rz. niem.).

Zażalenie przeciw własnym wymiarom przedkłada izba skarbowa z umotywowanym wnioskiem Ministerstwu Skarbu. Załatwia je zaś sama, gdy jest niewątpliwe, że odwołanie jest w całości uzasadnione.

§ 61. Przeciw orzeczeniu, którem nałożono grzywnę (§ 51), można wnieść zażalenie w ciągu dwu miesięcy od doręczenia.

Zażalenie wnosi się do urzędu skarbowego podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych, który wydał zaskarżone orzeczenie. Rozstrzyga izba skarbowa.

XIII. Wznowienie postępowania.

(§§ 18, 21, 22, 23, 25 niem. ust. o op. sp.).

§ 62. Jeżeli osoba, która złożyła zeznanie (§ 38) dowiedziała się następnie, że do majątku podlegającego podatkowi spadkowemu, należą przedmioty nieobjęte zeznaniem lub że wogóle ujawniły się okoliczności faktyczne, uzasadniające wymierzenie podatku w sumie wyższej, niż wy-

nikająca z zeznania pierwotnego, to ma w ciągu trzech miesięcy po otrzymaniu wiadomości o tym stanie rzeczy, złożyć właściwemu urzędowi podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych zeznanie dodatkowe.

O ile to zeznanie dodatkowe weszło do urzędu skarbowego po wymierzeniu podatku na podstawie zeznania pierwotnego, władza skarbowa ustala podatek spadkowy ponownie i uwzględnia odpowiednio podatek wymierzony pierwotnie.

P. uwagę do § 26.

§ 63. Jeżeli podatnik dopiero po upływie terminu, w którym mógł wnieść zażalenie przeciw nakazowi płatniczemu (§ 58), dowiedział się o okolicznościach faktycznych, które, gdyby były znane w czasie wydania nakazu płatniczego, spowodowałyby wymierzenie podatku w kwocie niższej lub zaniechanie wymiaru, to może w ciągu dwu miesięcy od dnia, w którym ten stan rzeczy doszedł do jego wiadomości, żądać ponownej decyzji o należności lub wysokości podatku spadkowego. Żądanie to uwzględnione będzie tylko wówczas, jeżeli z zachodzących okoliczności wynika, że podatnik nawet przy dołożeniu odpowiedniej staranności o rzeczywistym stanie rzeczy wiedzieć nie mógł.

Przepisy powyższe stosują się np. w przypadku, gdy wyrokiem sądowym ustalono, że osoba, która rościła sobie prawo do spadku (a wobec tego złożyła zeznanie majątku spadkowego i na jego podstawie otrzymała nakaz płatniczy), prawa tego nie ma. Podanie o wznowienie postępowania należy wnieść do tego urzędu skarbowego, który wydał nakaz płatniczy.

§ 64. W postępowaniu wznowionem stosują się odpowiednio §§ 38 do 52.

XIV. Koszta.

(§§ 43 i 53 niem. ust. o op. sp.).

§ 65. Podatnik ponosi koszta w przypadkach, przewidzianych w ustępie pierwszym, zdaniu czwartem, art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 263).

Ust. 2 § 65 utr. moc obow. (p. art. 23 pkt. 1b i e ustawy z 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie w brzmieniu rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 378) oraz rozp. Ministra Poczt i Telegrafów z 17 sierpnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 702).

CZĘŚĆ DRUGA.

Podatek od darowizn.

XV. Przedmiot.

(Art. 11 ust. o op. sp.; §§ 55 i 56 niem. ust. o op. sp.).

§ 66. Podatek od darowizn będzie pobierany również od umów o wyprawę (§ 1620 K. C. niem.) i o wyposażenie (§ 1624 K. C. niem.), o ile one są darowiznami w myśl przepisów niemieckiego Kodeksu Cywilnego.

Jeżeli co do darowizny nie sporządzono dokumentu sądowego ani notarjalnego, to podatek należy się mimo to, o ile świadczenie, będące przedmiotem darowizny, faktycznie wykonano.

XVI. Analogiczne zastosowanie przepisów o podatku spadkowym.

§ 67. Do podatku od darowizn stosują się odpowiednio przepisy §§ 3, 5, 6, 7 (ustępu pierwszego), 8 do 26, 31, 32, 36 do 38, 41 do 56, 58 do 65.

Ilekroć w przepisach tych użyto wyrazów „spadek", (zapis) lub „nabycie majątku na skutek śmierci", należy je zastąpić wyrazem „darowizna"; wyraz „spadkodawca" wyrazem „darujący"; wyraz „spadkobierca" wyrazem „obdarowany"; zamiast wyrażenia „śmierć spadkobiercy" podstawić należy: „zdziałanie aktu darowizny", zamiast „rozporządzenia na wypadek śmierci" — „akt darowizny", zamiast „majątku spadkowego" — „majątek darowany", zamiast „podatku spadkowego" — „podatek od darowizn".

§§ 27 do 29 stosują się odpowiednio w ten sposób, że zamiast miejsca zamieszkania spadkodawcy rozstrzyga miejsce zdziałania aktu darowizny.

XVII. Współudział sądów i notarjuszów.

(§ 40 niem. ust. o op. sp.).

§ 68. Sądy i notarjusze mają przesyłać urzędowi skarbowemu podatków bezpośrednich i opłat skarbowych uwierzytelnione odpisy aktów darowizn między żyjącymi, a to zaraz po udokumentowaniu, a na oryginałach zaznaczyć, kiedy i któremu urzędowi skarbowemu odpis przesłano. Jeżeli z treści dokumentu nie wynika wartość przedmiotu darowizny lub stosunek rodzinny między kontrahentami, to należy darującego o to wypytać i odpowiedź jego podać również urzędowi skarbowemu

XVIII. Zgłoszenie darowizny przez obdarowanego.

(§ 56 niem. ust. o op. sp.).

§ 69. Jeżeli co do darowizny, nie sporządzono dokumentu sądowego ani notarjalnego lub jeśli udokumentowanie takie nastąpiło zagranicą, to obdarowany winien zgłosić akt darowizny do właściwego urzędu skarbowego podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w ciągu trzech miesięcy, a w razie zawarcia umowy zagranicą w ciągu miesięcy sześciu.

Właściwym jest urząd skarbowy, w którego okręgu znajduje się majątek darowany; jeśliby się znajdował w okręgach kilku urzędów skarbowych, należy zawiadomić którykolwiek z nich. Gdy cały majątek darowany znajduje się zagranicą, należy zawiadomić którykolwiek urząd skarbowy podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych.

§ 70. W zgłoszeniu darowizny (§ 69) należy podać:

1) datę i miejsce zdziałania darowizny;

2) imię i nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania (także ulicę i numer domu) darującego i obdarowanego;

3) ich przynależność państwową;

4) czy i w jakim stosunku rodzinnym obdarowany pozostaje do darującego;

5) przedmioty darowane, ich wartość oraz miejscowości, w których one się znajdują;

6) czy darowiznę stwierdzono dokumentem.

Zgłoszenie ma być zaopatrzone w datę, miejsce zamieszkania (także ulicę i numer domu) zgłaszającego i w jego podpis.

XIX. Opodatkowanie rozporządzeń między żyjącymi mających na celu utworzenie fundacji.

(Art. 24 ust. o op. sp.).

§ 71. Nakaz płatniczy, dotyczący podatku od rozporządzenia między żyjącymi, mającego na celu utworzenie fundacji, należy doręczyć fundatorowi lub jego spadkobiercom (§ 81 K. C. niem.) względnie organizatorowi składki, z której fundacja powstała. Nakaz płatniczy, dotyczący podatku od darowizny na rzecz osoby prawnej, doręcza się obdarowanej osobie prawnej.

W nakazie płatniczym należy zaznaczyć, że podatek jest płatny przed zatwierdzeniem aktu przez właściwą władzę (§ 80 K. C. niem.; art. 1 i 6 pruskiej ustawy wykonawczej do K. C. niem.; art. 4 rozporządzenia królewskiego z dnia 16 listopada 1899 r. w przedmiocie wykonania kodeksu cywilnego; art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r.) (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511).

Władza skarbowa przesyła odpis nakazu płatniczego: o ile chodzi o fundację familijną — właściwemu sądowi *powiatowemu* (art. 1 pruskiej ustawy wykonawczej do K. C. niem.), o ile zaś chodzi o fundację innego rodzaju — temu Ministerstwu, do którego należy przedstawienie Radzie Ministrów wniosku w przedmiocie utworzenia fundacji względnie zatwierdzenie aktu darowizny.

P. uwagę do § 41.

Wydanie zaświadczenia o zatwierdzeniu fundacji lub darowizny przez właściwą władzę może nastąpić dopiero po uiszczeniu podatku lub na podstawie zezwolenia władzy skarbowej (§ 26 i nast.).

W razie odmowy zatwierdzenia podatek nie należy się. Właściwa władza zawiadamia o odmowie władzę skarbową, od której otrzymała nakaz płatniczy.

Postanowienia przejściowe.

§ 72. O ile w myśl art. 13 i 14 ust. o op. sp. wymiar podatku zależy od przynależności państwowej spadkodawcy lub nabywcy, należy w przypadkach w których spadkodawca zmarł przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44, Dz. Urz. Min. b. Dzieln. Pruskiej Nr. 10, str. 221) stosować powołane artykuły w ten sposób, jak gdyby ustawa z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego oraz rozporządzenie Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 5 lutego 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 95) obowiązywały już w dniu śmierci spadkodawcy.

W przypadkach, których dotyczy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1922 r. zawierające przepisy przechodnie w przedmiocie obywatelstwa na obszarze Ziemi Wileńskiej (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 565) — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 15 stycznia 1921 r. do dnia 23 marca 1922 r. należy stosować art. 13 i 14 ust. o op. sp. jak gdyby powołane rozporządzenie Rady Ministrów obowiązywało już w dniu śmierci spadkodawcy.

W przypadkach, których dotyczą §§ 2 lub 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. z r. 1923 Nr. 10, poz. 58), dotyczące Śląska Cieszyńskiego, Spisza i Orawy—jeśli spadkodawca zmarł

przed dniem 31 stycznia 1923 r. — należy stosować art. 13 i 14 ust. o op. sp. jak gdyby powołane rozporządzenie Rady Ministrów, obowiązywało już w dniu śmierci spadkodawcy.

§ 73. Utracił moc obowiązującą (p. uwagę do § 26).

Początek mocy obowiązującej niniejszego rozporządzenia.

§ 74. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie przestaje obowiązywać rozporządzenie Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 2 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 714) oraz rozporządzenie z dnia 24 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52. poz. 476), o ile dotyczy b. dzielnicy pruskiej.

Załącznik 1 do rozp. Min. Sk. z dnia 25 września 1923 r. (do § 17 rozp. wyk.).

TABLICA

wskazująca skapitalizowaną wartość pożytków lub świadczeń, których wartość roczna równa się 1 marce polskiej.

Identyczna tablica została ogłoszona w załączniku 2 do rozp. Min. Skarbu z dnia 4 maja 1923 r. (poz. 391).

Ilość lat	Wartość skapitalizowana		Ilość lat	Wartość skapitalizowana		Ilość lat	Wartość skapitalizowana		Ilość lat	Wartość skapitalizowana	
	mk.	*fen.*		*mk.*	*fen.*		*mk.*	*fen.*		*mk.*	*fen.*
1	1	0.0	23	15	45.1	45	21	54.9	67	24	12.2
2	1	96,2	24	15	85.7	46	21	72.0	68	24	19.4
3	2	88.6	25	16	24.7	47	21	88.5	69	24	26.4
4	3	77.5	26	16	62.2	48	22	04.3	70	24	33.0
5	4	63.0	27	16	98.3	49	22	19.5	71	24	39.5
6	5	45.1	28	17	33.0	50	22	34.2	72	24	45.6
7	6	24.2	29	17	66.3	51	22	48.2	73	24	51.6
8	7	00.2	30	17	98.4	52	22	61.8	74	24	57.3
9	7	73.3	31	18	29.0	53	22	74.8	75	24	62.8
10	8	43.5	32	18	58.9	54	22	87.3	76	24	68.0
11	9	11.1	33	18	87.4	55	22	99.3	77	24	73.1
12	9	76.0	34	19	14.8	56	23	10.9	78	24	78.0
13	10	38.5	35	19	41.1	57	23	22.0	79	24	82.7
14	10	98.6	36	19	66.5	58	23	32.7	80	24	87.2
15	11	56.3	37	19	90.8	59	23	43.0	81	24	91.5
16	12	11.8	38	20	14.3	60	23	52.8	82	24	95.7
17	12	65.2	39	20	36.8	61	23	62.4	83	24	99.7
18	13	16.6	40	20	58.5	62	23	71.5	84	25	00.0
19	13	65.9	41	20	79.3	63	23	80.3	i wy-		
20	14	13.4	42	20	99.3	64	23	88.7	żej		
21	14	59.0	43	21	18.6	65	23	96.9			
22	15	02.9	44	21	37.1	66	24	04.7			

Załącznik 2 do rozp. Min. Sk. z dn. 25 września 1923 r.

(Strona 2).

1	Nr. bieżący
2	Nr. rejestru zmarłych
3	a) Nazwisko (co do mężatek lub wdów oprócz nazwiska męża nazwisko panieńskie) b) Imię c) Zawód (co do mężatek i wdów, również zawód męża; co do osób małoletnich pochodzenia ślubnego — również zawód ojca; w razie pochodzenia nieślubnego: zawód matki)
4	a) Miejsce urodzenia b) Przynależność państwowa (obywatelstwo)
5	Miejscowość, w której spadkodawca zmarł (o ile chodzi o miasto większe, również ulica i Nr. domu). Jeśli zmarły nie mieszkał stale w powyższej miejscowości, należy wymienić miejscowość stałego zamieszkania oraz powiat administracyjny i dzielnicę
6	Wiek (ilość lat)
7	Dzień śmierci
8	a) Czy osoba zmarła pozostawiła testament, umowę dziedziczenia, umowę małżeńską, albo alimentacyjną lub t. p.; b) gdzie znajduje się ten dokument; c) czy ustanowiono wykonawcę testamentu lub innego zastępcę spadkobierców (w danym razie należy wymienić nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania)

(Strona 3).

9	Czy osoba zmarła była stanu wolnego lub czy pozostawała w związku małżeńskim czy była wdowcem (wdową) czy małżeństwo było rozwiedzione
10	Czy żyją: a) dzieci ślubne, albo potomkowie tychże; b) dzieci nieślubne spadkodawczyni, albo potomkowie tychże
11	a) W razie śmierci dziecka ślubnego, czy żyją oboje rodzice b) w razie śmierci dziecka nieślubnego: czy żyje matka
12	a) które z rodziców żyje; b) czy żyje rodzeństwo albo potomkowie rodzeństwa (Nazwisko, zawód i miejsce zamieszkania jednego przynależności z tych spadkobierców)
13	Czy żyją krewni najbliżsi po tych, którzy są określeni w napisie rubryki 12 (działkowie lub dalsi przodkowie i ich potomkowie) (nazwiska, zawód, miejsce zamieszkania)
14	Ile wynosi w przybliżeniu wartość całego spadku i w czyich rękach spadek się znajduje
15	Numer głównej księgi spadków urzędu skarbowego podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych
16	U w a g i

Rubrykę 12 należy wypełnić tylko w razie odpowiedzi przeczącej na pytania w rubrykach 10 i 11; rubrykę zaś 13 tylko w razie odpowiedzi przeczącej na pytania w rubrykach 10, 11 i 12

Załącznik 2 (do § 33 rozp. wyk.) (strona pierwsza i czwarta).

Lista zmarłych.

Urzędu stanu cywilnego w ..... za

czas od ..... do .....

Instrukcja o wypełnianiu i przesyłaniu list zmarłych.

1. Listę zmarłych należy założyć 1 dnia każdego miesiąca. Poszczególne wypadki śmierci mają być do niej zapisywane zaraz po ich stwierdzeniu. Na pytanie w rubryce 4, o ile ono dotyczy przynależności państwowej oraz na pytania w rubrykach 8 do 13, należy odpowiedzieć tylko wtedy, gdy urzędnik stanu cywilnego może to uczynić na podstawie własnej wiedzy lub przez wypytanie zgłaszającego wypadek śmierci. Szczegółowych dochodzeń w tym kierunku wdrażać nie potrzeba. Rubrykę 14 należy wypełnić, jeżeli odnośne stosunki są znane urzędnikowi stanu cywilnego albo jeżeli zgłaszający daje w tym kierunku dobrowolnie wyjaśnienia.

2. Lista zmarłych ma obejmować wszystkie wypadki śmierci, które zaszły w odnośnym miesiącu w okręgu urzędu stanu cywilnego (a nadto wypadki wymienione w ustępie 4 niniejszej instrukcji). Po upływie miesiąca należy listę zmarłych zaopatrzyć (wewnątrz, poniżej ostatniej pozycji) w datę i podpis, a następnie przesłać ją do urzędu skarbowego podatków *bezpośrednich* i opłat skarbowych — najpóźniej w ciągu 10 dni po upływie danego miesiąca. Jeżeli w danem miejscu nie było żadnego wypadku, należącego do listy zmarłych, to należy o tem donieść urzędowi skarbowemu w powyższym terminie.

O ile dla pewnych okręgów przepisano osobnemi zarządzeniami przesyłanie w innych terminach, to należy się do tych terminów ściśle stosować.

P. uwagę do § 26 rozporządzenia.

3. Wypełnienie poszczególnych rubryk:

a) w rubryce 2 mają być podane numery rejestru zmarłych w nieprzerwanym porządku.
Opuszczenie numeru (np. gdy chodzi o dziecko, które urodziło się nieżywe) należy wyjaśnić w rubryce 16. Jeżeli znaleziono zwłoki człowieka nieznanego, to należy wypadek taki zapisać do listy zmarłych, a w rubryce 3 umieścić odpowiednią uwagę;

b) odpowiedź w rubryce 11 ma być zawsze poprzedzona literą a) lub b), według tego, czy dziecko jest ślubne czy nieślubne;

c) jeżeli pogrzeb odbył się na koszt funduszu ubogich, albo jeżeli wartość spadku niewątpliwie nie przekracza kwoty *6.000.000 mk.* to należy tę okoliczność zaznaczyć w rubryce 14 przez umieszczenie słów: „ubogi" albo „spadek nie przekracza *6.000.000 mk.*"; rubryk 8 do 13 nie potrzeba wtedy wypełniać. Te dane muszą być jednak oparte na znajomości stosunków ze strony urzędnika stanu cywilnego, wynikającej z jego własnej wiedzy;

d) przy wypełnianiu poszczególnych rubryk należy unikać odno-

szenia się do treści poprzednich rubryk przez słowa: „jak wyżej" — albo przez znaki pisarskie („").

Kwota 6.000.000 mk., wymieniona dwukrotnie w punkcie c winna być zastąpiona kwotą 3.000 zł., stanowiącą maximum wolne od spadku w myśl art. 2 ustawy o op. sp. w brzmieniu ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699).

4. Do list zmarłych należy wpisywać także zaszłe zagranicą wypadki śmierci obywateli Rzeczypospolitej Polskiej i tych obcokrajowców, którzy w kraju mieli miejsce zamieszkania albo miejsce zwykłego pobytu, albo którzy w kraju pozostawili majątek. Jeżeli takie wypadki nie doszły do wiadomości urzędu stanu cywilnego, to należy w liście zmarłych umieścić następujące potwierdzenie zaopatrzone podpisem:

„Potwierdza się, że wypadków wymienionych w ustępie 4 instrukcji podpisanemu urzędnikowi, nie podano do wiadomości".

Urzędnik Stanu Cywilnego:

(Strona pierwsza) **Załącznik 3** (do § 38 rozp. wyk.).

ZEZNANIE

majątku spadkowego, pozostałego po .....

..... zmarłym (ej) dnia ..... 19 r.

w .....

(Strona druga)

DZIAŁ I.

Majątek, znajdujący się na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz zagranicą.

1	2	3	4	5
Nr. kolejny	Przedmioty majątkowe należące do spadku	Wartość w dniu złożenia zeznania złotych	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej

DZIAŁ II.

Majątek, znajdujący się w Polsce poza obszarem województw: poznańskiego i pomorskiego.

6	7	8	9	10	11	12
Województwo	Miejscowości w których majątek się znajduje	Powiaty w których majątek się znajduje	Władza skarbowa, powołana do opodatkowania spadku	Sąd, powołany do przeprowadzenia postępowania spadkowego	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej

(Strona trzecia)

DZIAŁ III.
Długi i ciężary.

13	14	15	16	17	18
Nr. koleiny	Szczegółowe określenie	Suma Marek	Dowody załączone do zeznania	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej

DZIAŁ IV.
Udziały w spadku.

19	20	21	22	23	24	25
Nr. kolejny	Wymienienie spadkobierców i zapisobierców	W jakim stosunku rodzinnym osoba wymieniona w kolumie 20, pozostawała do spadkodawcy	Z jakiego tytułu ma udział w spadku i z czego udział ten się składa	W tej kolumie należy co do każdej osoby, wymienionej w kol. 20, podać, czy za życia spadkodawcy otrzymała od niego darowizny, a w danym razie wymienić co do każdej darowizny miejscowości i datę zdziałania jej oraz wartość darowanych przedmiotów w dniu zdziałania darowizny	Uwagi	Zapiski władzy skarbowej

(Strona czwarta).

DZIAŁ V.
Inne dane.

Oświadczam(y), że wszystkie dane, wymagane według formularza zeznania instrukcji o sposobie zeznania majątku spadkowego (załączniki 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 sierpnia 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 796 oraz §§ 38 i 39 tegoż rozporządzenia), zeznałem (łam, liśmy) według najlepszej wiedzy zgodnie z prawdą i nie zataiłem (łam, liśmy) żadnego przedmiotu, który był własnością zmarłego (łej) w dniu jego (jej) śmierci.

dnia ..... 19 .....

.....

(podpis urzędownie poświadczony i adres składającego zeznanie).

Załącznik 4 do § 38 rozp. wyk.

INSTRUKCJA
o sposobie zeznania majątku spadkowego.

Uwagi ogólne.

1. O ile rozmiary urzędowego formularza zeznania nie wystarczają do umieszczenia w nim wszystkich danych, należy podać je na osobnych

arkuszach. Można też całe zeznanie napisać nie na formularzu urzędowym, byleby było ułożone według tego formularza.

2. Kto oświadcza świadomie nieprawdę, celem udaremnienia opodatkowania spadku lub spowodowania wymiaru w kwocie niższej, niż się należy według ustawy, staje się winnym występku i ulega w drodze sądowej grzywnie aż do 10-krotnej wysokości kwoty, na której utratę Skarb Państwa narażono. W razie okoliczności szczególnie obciążających może być wymierzona prócz grzywny kara więzienia do sześciu miesięcy (art. 21 ustawy w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dn. 29 maja 1920 r., Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299).

3. Jeżeliby osoba, która przedłożyła zeznanie dowiedziała się następnie, że do majątku, podlegającego podatkowi spadkowemu, należą przedmioty nieobjęte zeznaniem, lub, że wogóle ujawniły się okoliczności faktyczne, uzasadniające wymierzenie podatku w sumie wyższej, niż wynikająca z zeznania pierwotnego, to ma w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym otrzymała wiadomość o tym stanie rzeczy, złożyć zeznanie dodatkowe.

Sposób wypełnienia poszczególnych działów formularza.

Dział I.

4. W dziale 1 należy wymienić wszystkie przedmioty, które znajdują się na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego (co do majątku znajdującego się zagranicą patrz ustęp 24 niniejszej instrukcji).

5. W dziale 1 mają być wymienione (stosownie do art. 10 ust. o op. sp. i § 40 rozp. wykonawczego) również rzeczy, które w dniu śmierci spadkodawcy nie znajdowały się w jego posiadaniu, gdyż były oddane na skład osobie trzeciej — jeżeli spadkodawca miał prawo rozporządzenia niemi, choćby solidarnie z nim miały prawo rozporządzania inne osoby.

Dotyczy to również przedmiotów, przechowanych w skrzynkach depozytowych (safes) tudzież pieniędzy, ulokowanych w instytucjach bankowych (wkładów oszczędnościowych, wkładów na rachunek bieżący).

6. W kolumnie 2 należy wymienić poszczególne przedmioty w porządku następującym:

a) grunta i budynki,
b) prawa zabudowy (§ 1012 i nast. kodeksu cywilnego względnie rozporządzenie rządu Rzeszy Niemieckiej z dnia 15 stycznia 1919 r., Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 72 i rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1922 r., Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 280),
c) kopalnie,
d) papiery wartościowe (rodzaj i wartość nominalna oraz kupony już płatne, a niezrealizowane tudzież odsetki za czas od płatności ostatniego kuponu do dnia śmierci spadkodawcy),
e) wierzytelności zapisane do ksiąg gruntowych,
f) wszelkie inne wierzytelności (z obligów, weksli; wkłady oszczędnościowe, udziały w spółdzielniach lub w spółkach, zaległe czynsze dzierżawne i t. p.),
g) sumy ubezpieczone, które stały się płatne wskutek śmierci spadkodawcy (z podaniem instytucji ubezpieczeniowej i numeru polisy).

h) pretensje z tytułu strat wojennych (§ 12 rozporządzenia wykonawczego),

i) prawa, mające wartość majątkową, niewymienione pod e) do h) np. prawa autorskie, patenty na wynalazki,

j) gotówkę,

k) przedmioty wszelkiego rodzaju, wyżej niewymienione np. inwentarz żywy i martwy o ile nie należy do „przynależności" (§ 97 i 98 kodeksu cywilnego) i wartość jego nie mieści się w sumach, podanych już w kolumnie 3 co do nieruchomości pod a), b) lub c); maszyny, narzędzia, powozy, konie, krowy, sprzęty domowe, odzież, dzieła sztuki, kosztowności i t. p.

7. Co do przedmiotów, wymienionych wyżej pod a), b), c), należy wymienić w kolumnie 2: miejscowość, powiat, numer, którym nieruchomość jest oznaczona w księdze gruntowej, obszar, rodzaj budynków.

8. Co do wierzytelności (ustęp 6 lit. e), f) należy wymienić w kolumnie 2: imiona i nazwiska lub firmy oraz adresy dłużników (także instytucji bankowych, w których są ulokowane pieniądze); przy wierzytelnościach, zapisanych do ksiąg gruntowych, należy podać nadto: przedmiot obciążony (nieruchomość lub wierzytelność), numer którym nieruchomość jest oznaczona w księdze gruntowej oraz miejscowość, w której ona się znajduje.

9. Co do wierzytelności oprocentowanych należy podać w kolumnie 2 stopę procentową, oraz czasokres, za który odsetki w dniu śmierci spadkodawcy były już wymagalne, lecz jeszcze nie zostały uiszczone.

10. Co do budynków i tych przedmiotów ruchomych, które są ubezpieczone od ognia, należy wymienić w kol. 4 instytucję, w której je ubezpieczono.

11. W kolumnie 2 należy wymienić szczegółowo również takie prawa należące do majątku spadkowego, które zdaniem składającego zeznanie są wątpliwe (co do których niewiadomo, czy lub w jakiej mierze one istnieją lub czy i w jakiej mierze są wykonalne).

Zeznający może jednak podać w kolumnie 4, że i z jakiego powodu zachodzi wątpliwość i przedstawić wniosek o odroczenie decyzji co do opodatkowania tych praw (§ 24 niemieckiej ustawy o opodatkowaniu spadków).

12. W kolumnie 3 winien składający zeznanie podać według swej najlepszej wiedzy co do każdego przedmiotu, wymienionego w kol. 2 lub co do każdej grupy przedmiotów jednorodnych, wartość sprzedażną, t. j. odpowiadającą cenom sprzedaży, przedmiotów tego samego rodzaju w czasie złożenia zeznania.

13. Jeżeli prawo wymienione w kol. 2 jest wątpliwem (ustęp 11 niniejszej instrukcji), to należy w kol. 3 podać jego wartość przypuszczalną.

Dział II.

14. W razie wypełnienia działu II winien podatnik załączyć (lub w swoim czasie dodatkowo złożyć) odpis zeznania, obejmującego część majątku spadkowego, znajdującego się w innej dzielnicy (lub zeznań, dotyczących obu innych dzielnic). Odpis ma być uwierzytelniony przez władzę w innej dzielnicy, której złożono zeznanie.

W tym samym celu winien podatnik do zeznania, w którem wypełniony jest dział II, załączyć odpis tego zeznania (dwa odpisy, jeżeli reszta majątku spadkowego znajduje się w dwu innych dzielnicach). Urząd skarbowy zwraca ten odpis, zaopatrzywszy go w zaświadczenie zgodności z oryginałem, poczem podatnik ma go przedstawić właściwej władzy w innej dzielnicy.

Dział III.

15. Przy wypełnianiu kol. 14 należy zastosować analogicznie wskazówki, podane w ustępach 8 i 9 niniejszej instrukcji.

16. Dokumenty, na które powołuje się podatnik, celem udowodnienia długów i ciężarów, należy nie tylko wymienić w kol. 16 lecz załączyć do zeznania w pierwopisach lub wierzytelnych odpisach.

17. Jeżeli majątek podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się nie tylko na obszarze województw: wielkopolskiego i pomorskiego i wobec tego ma być złożone zeznanie także władzy skarbowej, mającej siedzibę w innej dzielnicy, to należy w dziale III podać te tylko długi i ciężary, które pozostają w związku z przedmiotami, wymienionemi w dziale I.

Niewątpliwie więc należą do działu III długi hipoteczne, które obciążają nieruchomości, wymienione w dziale I lub, które wynikły z prowadzenia przedsiębiorstw zarobkowych, znajdujących się na obszarze wymienionych dwóch województw.

O ileby było wątpliwe, z którą dzielnicą pewien dług lub ciężar w związku pozostaje, należy go podać w któremkolwiek z zeznań, które w danej sprawie mają być przedłożone władzom skarbowym dzielnicowym.

Dział IV.

18. W kol. 20 należy wymienić również:

a) osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy (na podstawie rozporządzenia na wypadek śmierci lub z mocy ustawy) nabyły użytkowanie majątku spadkowego lub jego części albo prawo do świadczeń powtarzających się (do renty i t. p.);

b) osoby, które wskutek śmierci spadkodawcy nabyły prawo do żądania wypłaty sumy ubezpieczonej.

19. O ile osoba, wymieniona wyżej w ustępie 18 pod a), nabyła użytkowanie lub prawo do świadczeń powtarzających się na czas swego życia, należy w kol. 20 podać jej wiek w chwili śmierci spadkodawcy.

20. Przy każdem nazwisku, wymienionem w kol. 20, należy w tejże kolumnie podać dokładny adres.

21. Dane co do wieku użytkowników oraz osób uprawnionych do świadczeń powtarzających się, uwidocznione w kol. 20, jak również dane co do stosunku rodzinnego do spadkodawcy (kol. 21) należy udowodnić zasadniczo zaświadczeniami z ksiąg stanu cywilnego. Te zaświadczenia mają być wymienione w kol. 24 i załączone do zeznania.

22. Celem wypełnienia kol. 22 należy posługiwać się wyrażeniami następującemi: „Dziedziczenie całego majątku", „dziedziczenie ¼ części całego majątku", „zapis nieruchomości, wymienionej w dziale I pod Nr. . . ".„ „zapis . . . . . zł.", „zapis dożywotniego użytkowania całego majątku", „zapis dożywotniego użytkowania połowy nieruchomości, wymienionej w dziale I pod Nr. . . .", „zapis renty w rocznej kwocie . . . zł. do osiągnięcia pełnoletności", „suma ubezpieczona . . . . złotych, wymieniona w dziale I pod Nr. . . ." i t. p.

W kol. 22 należy podać nadto, czy udział w spadku opiera się na ustawie czy na rozporządzeniu na wypadek śmierci. W tym ostatnim razie należy rozporządzenie szczegółowo określić i zarazem podać w kol. 24, kto przechowuje pierwopis. Jeżeli udział w spadku opiera się na tem, że inna osoba, przedewszystkiem powołana, zrzekła się swego udziału, to należy to zaznaczyć w kol. 22.

23. W kolumnie 23 należy wymienić darowizny, zdziałane przez spadkodawcę za życia na rzecz osób wymienionych w kolumnie 20, bez względu na to, czy zdziałane były w b. dzielnicy pruskiej, czy w innej dzielnicy czy zagranicą.

Sposób zeznania majątku, znajdującego się zagranicą.

24. Majątek, znajdujący się zagranicą, o ile podlega podatkowi spadkowemu (art. 14 ust. o op. sp.) należy podać w dziale I (kolumna 2 i 3) szczegółowo:

a) jeżeli przedmioty majątkowe podlegające podatkowi spadkowemu, znajdują się tylko na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz zagranicą, a nie znajdują się w innych częściach Polski,

b) jeżeli cały majątek podlegający podatkowi spadkowemu, znajduje się zagranicą, a spadkodawca zamieszkiwał na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

W innych razach postanowi władza skarbowa w każdym przypadku poszczególnym, w której dzielnicy ma być zeznany majątek zagraniczny. O spowodowanie takiej decyzji może podatnik zwrócić się do którejkolwiek z władz skarbowych polskich, do których zakresu działania należą sprawy opodatkowania spadków. O ile tą decyzją poruczono wymierzenie podatku spadkowego od majątku zagranicznego władzy skarbowej, mającej siedzibę na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego, należy ten majątek wymienić szczegółowo w kolumnie 2, w przeciwnym zaś razie wskazać w kolumnie 4 władzę skarbową, w której złożono zeznanie majątku zagranicznego.

Poz. 797.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 września 1923 r.

o ulgach w podatkach gruntowych i budynkowych z powodu szkód, poniesionych wskutek działań wojennych i klęsk żywiołowych.

Na podstawie art. 12 i 19 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) w przedmiocie wyrównania podatków gruntowych, tudzież niektórych podatków budynkowych, zarządza się co następuje:

Część I.

Ulgi z powodu szkód poniesionych wskutek działań wojennych i ich skutków.

§§ 1 — 8. Utraciły moc obowiązującą, ponieważ w myśl § 3-go niniejszego rozporządzenia ulgi z powodu szkód poniesionych wskutek działań wojennych i ich skutków mogły być przyznawane tylko na lata podatkowe 1923, 1924, 1925

Część II.

O umorzeniu podatków gruntowych i dodatków państwowych oraz podatków budynkowych z powodu szkód poniesionych wskutek klęsk żywiołowych.

§ 9. Osoby obowiązane do płacenia podatków gruntowych względnie państwowych dodatków do tych podatków *oraz podatków budynkowych (podymnego, domowo-klasowego i budynkowego),* które poniosły szkody i straty z powodu klęsk żywiołowych i nie mają możności uiścić we właściwym terminie przypadających od nich należności, mogą zwracać się do miejscowego urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych z podaniem o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty spłat z tytułu należności bieżących lub zaległości.

Podatki budynkowe zniesiono z dniem 1 stycznia 1924 r. (p. uwagi do art. 4, 5 i 6 ustawy z dn. 15 czerwca 1923 r.).

Przedewszystkiem jednak poszkodowani płatnicy winni o każdem uszkodzeniu ziemiopłodów lub lasów zawiadomić miejscowy urząd skarbowy w ciągu dni 14 po klęsce żywiołowej. Po otrzymaniu takiego zawiadomienia urzędy skarbowe mają natychmiast zbadać bliższe okoliczności klęski i jej rozmiary. Dochodzenie takie urząd skarbowy przeprowadza za pośrednictwem organów gminnych lub policyjnych lub też funkcjonarjuszów straży skarbowej, a w wyjątkowych wypadkach przez urzędników urzędu skarbowego.

Powyższy przepis ma zastosowanie do obszarów b. zaborów rosyjskiego i pruskiego. Na obszarze b. zaboru austrjacko-węgierskiego pozostają w mocy obowiązujące w tym przedmiocie przepisy dotychczasowe.

§ 10. Dane niezbędne do rozstrzygnięcia podań płatników, żądających z tytułu klęsk żywiołowych ulg podatkowych wzmiankowanych w § 9 niniejszego rozporządzenia zbiera urząd skarbowy za pośrednictwem powiatowych i gminnych władz administracyjnych, oraz miejscowych oddziałów kółek rolniczych względnie związków ziemian, a także przez badanie w razie potrzeby świadków i rzeczoznawców lub w drodze sprawdzenia na gruncie istotnego stanu rzeczy przez naczelnika urzędu lub delegowanego przezeń urzędnika skarbowego, a rozpatrzywszy je, rozważa konieczność zastosowania ulg, o które petenci proszą i bądź zarządza sam odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty należności, bądź też występuje w tym przedmiocie z wnioskiem do właściwej izby skarbowej, kierując się przepisami zawartemi w § 12 — 15 niniejszego rozporządzenia.

Część III.

O odroczeniach i rozkładach na raty podatków gruntowych i oddzielnego dodatku do podatku gruntowego, tudzież podatków budynkowych z powodu szkód wskutek działań wojennych lub klęsk żywiołowych.

§ 11. Płatnicy podatków gruntowych *i budynkowych* oraz państwowych dodatków do nich, tudzież oddzielnego dodatku do podatku gruntowego, nie będący w stanie wskutek *szkód wojennych lub* klęsk żywiołowych oraz ich następstw, uiścić w terminie przypadających od nich należności podatkowych, mogą zwracać się do właściwych miejscowych urze-

dów skarbowych z podaniem o odroczenie lub rozłożenie na raty należnych podatków lub zaległości.

P. uwagi do §§ 1 — 8 oraz § 9.

Do wszystkich takich podań urząd skarbowy zbiera potrzebne dane za pośrednictwem władz administracyjnych, zarządów gminnych (magistratów), organizacji społecznych lub policji, a rozpatrzywszy je, rozważa konieczność zastosowania tych ulg, o które petenci proszą i bądź zarządza sam odroczenie lub rozłożenie na raty spłaty należności, bądź też występuje w tym przedmiocie z wnioskiem do właściwej izby skarbowej, kierując się przepisami zawartemi w §§ 12 — 15 nin. rozp.

§ 12. Urząd skarbowy podatków i opłat skarbowych może decydować sam:

1) o odroczeniach w płaceniu bieżących należności podatkowych, tudzież zaległości, oraz o wstrzymaniu kroków egzekucyjnych na czas nie dłuższy niż pół roku;
2) o rozłożeniu na raty na czas nie dłuższy, niż jeden rok takich należności skarbowych, które wynoszą jednorazowo najwyżej 500 złotych od jednostki podatkowej.

Pkt. 2 § 12-go przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 31 maja 1924 r. uzupełniającego niniejsze rozporządzenie (Dz. U. R. P. Nr. 48 poz. 490).

§ 13. Gdy prośba dotyczy odroczenia lub rozłożenia na raty sumy powyżej 500 zł. lub na czas dłuższy, niż wskazano w poprzednim paragrafie, urząd skarbowy występuje z odpowiednim wnioskiem do izby skarbowej i załącza zebrane przez siebie dane, dotyczące sprawy wraz z opinją własną.

Izba skarbowa może decydować:

1) o odroczeniu uiszczenia należności podatkowych, tudzież zaległości, oraz o wstrzymaniu kroków egzekucyjnych na czas nie dłuższy, niż jeden rok,
2) o rozłożeniu na raty na czas nie dłuższy, niż dwa lata takich należności, które wynoszą jednorazowo najwyżej 1.000 złotych od właścicieli majątków lub gromady wiejskiej, przy dostatecznem zabezpieczeniu tych rat,
3) o umorzeniu z tytułu *strat wojennych wzgl.* klęsk żywiołowych podatków gruntowych względnie dodatków państwowych do tych podatków oraz zaległości, które nie przewyższają 500 złotych od właściciela majątku lub gromady wiejskiej.

P. § 22 pkt. 13 c, d rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588) — oraz uwagę do §§ 1 — 8.

§ 13 przytoczono w brzmieniu rozporządzenia powołanego pod § 12.

§ 14. Na odroczenie podatku lub rozłożenie na raty w kwotach wyższych i na czas dłuższy, niż wskazane w § 13 nin. rozp. izba skarbowa po-

winna wyjednać decyzję Ministerstwa Skarbu, któremu przedstawia podanie płatnika lub płatników wraz z zebranemi danemi oraz swoim wnioskiem.

§ 15 jako normujący wysokość odsetek za odroczenie względnie rozłożenie na raty, utracił moc obowiązującą, ponieważ w myśl art. 3 pkt. b ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych, kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721) od zaległości z tytułu odroczenia lub rozłożenia na raty z powodu klęsk żywiołowych podatku gruntowego odsetek nie pobiera się.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

10 października **Nr. 102.** rok 1923.

Poz. 798.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 października 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 11 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 811).

Poz. 799.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 września 1923 r.

w przedmiocie nowego unormowania zwrotu kosztów nakładu tytoniowych opasek monopolowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 6 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 927).

Poz. 800.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 29 września 1923 r.

o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu drzewa liściastego nieobrobionego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z dn. 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 801.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 października 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 13 października 1923 r. w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 11 października 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 854).

Poz. 802.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 6 października 1923 r.

o zmianie cennika sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych, jak i prywatnych fabryk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 17 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 107 poz. 843).

Poz. 803.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 4 października 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

(Prace przy recepturze).

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 18 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 857).

13 października **Nr. 103.** rok 1923.

Poz. 804.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 września 1923 r.

o dietach i kosztach podróży lekarzy jako znawców sądowych, na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu z dn. 23 marca 1925 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 74 poz. 518).

Poz. 805.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 października 1923 r.

w przedmiocie zniesienia Okręgowych Urzędów Ziemskich w Siedlcach, w Płocku i w Przemyślu oraz zmiany właściwości terytorjalnej Okręgowych Urzędów Ziemskich w Lublinie, w Warszawie i w Krakowie.

Na podstawie art. 2 lit. d) i art. 8 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji Urzędów i Komisji Ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się Okręgowe Urzędy Ziemskie w Siedlcach, w Płocku i w Przemyślu.

§ 2. Powiaty: Siedlecki, Garwoliński, Węgrowski, Sokołowski, Konstantynowski, Łukowski, Radzyński, Bialski i Włodawski włącza się do właściwości terytorjalnej Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Lublinie.

Powiaty: Płocki, Rypiński, Lipnowski, Włocławski, Nieszawski, Kutnowski, Gostyński, Płoński i Sierpecki włącza się do właściwości terytorjalnej Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Warszawie.

Powiaty: Przemyski, Mościski, Dobromilski, Rzeszowski, Kolbuszowski, Strzyżowski, Tarnobrzeski, Niski, Sanocki, Brzozowski, Liski, Jarosławski, Łańcucki, Przeworski, Samborski, Drohobycki, Rudkowski, Starosamborski włącza się do właściwości terytorjalnej Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Krakowie.

Powiaty: Turczański, Doliński, Skolski, Stryjski i Żydaczowski włącza się do właściwości terytorjalnej Okręgowego Urzędu Ziemskiego we Lwowie.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Reform Rolnych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1924 r.

Na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1927 r. o utworzeniu okręgowych urzędów ziemskich w Stanisławowie i Tarnopolu oraz zmianie właściwości terytorjalnej okręgowych urzędów ziemskich we Lwowie i Krakowie (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 977) powiaty, wymienione w ustępie 3 § 2-go nin. rozp., jako położone na obszarze województwa lwowskiego, należą do właściwości okręgowego urzędu ziemskiego we Lwowie.

Na mocy § 4 wyżej wspomnianego rozporządzenia powiaty wymienione w ustępie 4 § 2-go nin. rozp., jako położone na obszarze województwa stanisławowskiego, należą do właściwości okręgowego urzędu ziemskiego w Stanisławowie.

Poz. 806.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 20 września 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia w sprawie egzaminów państwowych na nauczycieli rysunków w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Pominięto, jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 807.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 2 października 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 16 października 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 860).

Poz. 808.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 7 października 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 17 października 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 856.

15 października Nr. 104. rok 1923.

Poz. 809.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 913).

Poz. 810.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1071).

Poz. 811.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 914).

Poz. 812.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 917).

Poz. 813.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 915).

Poz. 814.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 8 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 916).

Poz. 815.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1028).

Poz. 816.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 21 września 1923 r.

w sprawie zwrotu opłat za zaginione, uszkodzone i obrabowane przesyłki pocztowe w ruchu wewnętrznym.

Utraciło moc obowiązującą z powodu uchylenia podstawy prawnej (patrz poz. 310 z 1919 r.).

Patrz również rozp. Prez. Rzpl. z dn. 26 sierpnia 1927 r. o odpowiedzialności Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 679).

19 października Nr. 105. rok 1923.

Poz. 817.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 października 1923 r.

w przedmiocie wyłączenia gminy Raba Wyżna z powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Myślenice, a wcielenia do powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Nowy-Targ.

Na zasadzie art. 1 i art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Raba Wyżna wyłącza się z powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Myślenice i wciela się do powiatu politycznego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej Nowy-Targ.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Ministrem Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 r.

Poz. 818.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 października 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 5 listopada 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 936).

Poz. 819.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 października 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet przy podróżach służbowych na obszar w. m. Gdańska.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 5 listopada 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 1056).

Poz. 820.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 października 1923 r.

w sprawie podwyższenia wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych za czas spędzony w służbie w pocztach ruchomych (ambulansach pocztowych) i przy konwojowaniu poczty na kolejach.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ podstawa prawna przestała obowiązywać (p. poz. 429 z 1920 r.).

Poz. 821.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 14 sierpnia 1923 r.

w przedmiocie pełnomocnictw pocztowych.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia ustawy z dn. 27 maja 1919 r. o wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (p. poz. 310 z 1919 r.).

Patrz art. 17 ust. 1 ustawy z dn. 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 584). Nowe przepisy w przedmiocie pełnomocnictw pocztowych dotychczas nie zostały wydane.

Poz. 822.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 31 sierpnia 1923 roku

w przedmiocie podwyższenia opłat szynkarskich i konsumcyjnych od piwa na obszarze b. Galicji.

Utraciło moc obowiązującą z powodu uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 831 z 1922 r.).

Poz. 823.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 25 września 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Sprawiedliwości w celu wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju.

Na zasadzie art. 15 ustawy z dn. 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 676) zarządza się co następuje:

§ 1. Daninie lasowej podlegają osoby fizyczne i prawne będące właścicielami:

1) lasów,
2) masy drewna użytkowego, znajdującego się na pniu, w stanie ściętym lub wyrobionym w lesie.

Za drewno użytkowe uważa się takie, które służy do celów technicznych, przemysłowych i handlowych z wyjątkiem drewna karpinowego i opałowego.

§ 2. *Podstawą do wymiaru daniny lasowej są:*

1) drzewostany przypadające do cięcia w lasach wolnych od służebności w okresie lat 1923/24 do 1932/33, a w lasach obciążonych służebnościami w okresie lat 1923/24 do 1927/28,

2) masa drewna użytkowego znajdującego się w lesie w stanie ściętym lub wyrobionym pochodząca z tych etatów.

§ 3. Od daniny lasowej wolni są:

1) właściciele lasów, których obszar nie przekracza 50 ha;
2) właściciele masy drewna, jako też drzewostanów, którzy udowodnią, że drewno zakupili na cele własnej odbudowy do ilości potrzebnej na odbudowę zniszczonych budynków w czasie wojny w przedwojennych rozmiarach tych budynków. Jako dowód służy świadectwo wydane przez właściwy organ Ministerstwa Robót Publicznych.

§ 4. *Wysokość daniny lasowej wynosi 30% masy drewna użytkowego etatów rębnych z okresów oznaczonych w § 2 nin. rozp.*

W razie pozbycia przez właściciela lasów lub drzewostanów drewna użytkowego z tych etatów w całości lub częściowo, danina lasowa obciąża nabywcę tegoż drewna w odpowiedniej części.

Danina lasowa pobierana w gotówce winna stanowić równowartość masy drewna. Równowartość określa się według cen drewna ustalonych na zasadzie przepisów art. 7 ustawy o daninie lasowej tudzież § 16 nin. rozp.

§ 5. *Drewno budulcowe oddane urzędom odbudowy do dn. 1 stycznia 1922 r. na podstawie ustawy z dn. 28 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 20 poz. 229) będzie zaliczone na poczet daniny lasowej, przyczem za każdy metr sześcienny drewna oddanego w stanie tartym liczyć się będzie 2.0 m³ drewna w stanie okrągłym.*

Drewno budulcowe oddane na powyższe cele na podstawie powołanej ustawy po dniu 1 stycznia 1922 r. będzie zaliczone na poczet daniny lasowej w ten sam sposób, jak drewno oddane do 1 stycznia 1922 r.; jednak płatnik winien zwrócić na cele odbudowy kraju pobraną za to drewno należność pieniężną przewartościowaną według stosunku marki polskiej do franka złotego w dniu pobrania należności i w dniu jej zwrotu według kursu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 6. *Dla uiszczenia daniny lasowej dozwala się na wycięcie w lasach nieobciążonych służebnościami 5-letniego etatu rębnego w ciągu lat 3-ch w równych rocznych ilościach.*

§ 7. Danina lasowa będzie pobierana w całości lub częściowo bądź w naturze, bądź w ekwiwalencie pieniężnym.

§ 8. W razie pobierania daniny w naturze, obowiązany do jej uiszczenia powinien wydać drewno z eksploatowanych cięć położonych najbliżej miejsc zniszczeń i dostępnych do wywozu drewna. Na wypadek sporów w tym względzie miejsce, skąd drewno ma być wzięte, wyznacza starosta. Decyzja starosty podlega wykonaniu bezzwłocznie.

§ 9. Starosta udzieli właścicielowi lasu, drzewostanu lub masy drewna ściętego, względnie wyrobionego, znajdującego się jeszcze w lesie, wykaz osób uprawnionych do otrzymania drewna na odbudowę ze wskazaniem ilości i gatunku drewna oraz czasu, do którego drewno ma być wydane i zabrane.

Obowiązek wydania drewna powstaje dla właściciela lasu lub drzewostanu lub też masy drewna znajdującego się jeszcze w lesie z chwilą otrzymania powyższego wykazu.

§ 10. Uprawniony do poboru drewna otrzyma ze starostwa asygnację z wymienieniem lasu, ilości i gatunku drewna oraz terminu, do którego drewno musi być zabrane, pod rygorem utraty ważności asygnacji.

Przedłużenie terminu asygnacji jest niedopuszczalne. W razie konieczności winna być wystawiona nowa asygnacja.

Asygnacje zrealizowane winny być przesłane staroście w ciągu 30 dni, licząc od terminu prekluzyjnego określonego w asygnacji. Asygnacje nieprzedłożone w powyższym terminie będą uważane jako niezrealizowane.

§ 11. Pobór daniny w naturze rozpocznie się w grudniu 1923 r. (§§ 22 i 28).

§ 12. Ci właściciele lasów lub drzewostanów, którzy na mocy ustawy z dn. 28 lutego 1919 r. byli obowiązani oddać kontyngent drzewny z etatów rębnych 1920/21 — 1929/30 (Rozp. Min. Rol. i Dóbr Państw. z dn. 2 września 1920 r. — Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 368), jednak kontyngent ten nie został od nich pobrany a ściągnięcie daniny lasowej z nich w myśl ustawy z dn. 6 lipca 1923 r. i nin. rozporządzenia nie będzie możliwe, czy to wskutek tego, iż z powodu wyrębu dokonanego w latach 1920/21 — 1922/23 niema już obecnie drzewostanów rębnych, czy też wskutek tego, iż z powodu nadmiernych wyrębów 1920/21 — 1922/23 dalsza eksploatacja została zabroniona, powinni za częściowo lub w całości nieoddany kontyngent uiścić na cele odbudowy kraju kwotę odpowiadającą wartości tegoż nieoddanego kontyngentu.

W sprawie przeliczenia daniny lasowej na ekwiwalent w gotówce oraz obliczania należności przewidzianej w niniejszym §-e — p. rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dn. 21 czerwca 1928 r. w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Rolnictwa, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w celu wykonania ustawy z dn. 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 635).

§ 13. Danina lasowa w ekwiwalencie gotówkowym oraz należności o których mowa w §§ 5 i 12 nin. rozp. płatne są w trzech ratach: w styczniu — lutym 1924, 1925, 1926.

W wypadkach uwzględnienia godnych może Minister Robót Publicznych na wniosek wojewodów płatność daniny lasowej, wymierzonej w ekwiwalencie gotówkowym, a nieuiszczonej do dnia 28 lutego 1926 r., przesunąć na okres czasu późniejszy z rozłożeniem na raty, nie późniejszy jednak, jak do dnia 1 maja 1929 r. za opłaceniem odsetek *1%* za odroczenie za każdy miesiąc, stosownie do postanowień ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich, oraz w należytościach stemplowych, kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721).

Ustęp drugi art. 13-go przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dn. 17 października 1925 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w celu wykonania ustawy z dnia 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 777).

Obecnie od zaległości we wszystkich podatkach prócz gruntowego pobiera się karę za zwłokę w wysokości 2% miesięcznie (p. art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. w sprawie zmiany art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych — Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401).

§ 14. *Ogólną wysokość daniny lasowej przypadającą na każdego płatnika w metrach sześciennych drewna użytkowego wyznaczy starosta na podstawie opinji przedstawionej przez fachowy organ Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z fachowymi organami Ministerstwa Robót Publicznych.*

W braku takiego porozumienia starosta przedkłada sprawę do decyzji wojewodzie.

Część daniny, która ma być pobrana w naturze, oznaczy starosta na podstawie wniosku fachowego organu Ministerstwa Robót Publicznych.

Organa fachowe, o których wyżej mowa, wyznaczy wojewoda.

§ 15. *Przeliczenie daniny na ekwiwalent w gotówce oraz obliczanie należności przewidzianych w §§ 5 i 12 nin. rozp. dokona starosta, jako organ Ministerstwa Robót Publicznych na podstawie cen z miesiąca listopada 1923, 1924, 1925 r. oznaczonych na drewno przez komisje wojewódzkie (art. 7 ustawy) w markach polskich.*

§ 16. *Wojewódzkie komisje (art. 7 ustawy) winny oznaczać średnie ceny drewna użytkowego według następujących czterech grup rodzajów drzewa, mianowicie:*

I. dąb, wiąz, jawor, klon, jesion,
II. sosna, osika,
III. jodła, świerk,
IV. inne gatunki drzew.

§ 17. *Wymiar daniny oraz wysokość nieoddanego kontyngentu o którym mowa w § 12 nin. rozp. następuje na podstawie zeznań płatników,*

planów gospodarczych, które na żądanie muszą być starostwu dostarczone, a w miarę potrzeby na podstawie oględzin lasu na miejscu.

§§ 18 — 20 pominięto, jako określające obowiązek i procedurę składania zeznań do wymiaru daniny lasowej, z uwagi na upływ przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu terminów do składania tych zeznań. W związku z tem pominięty został wzór 1 zawierający schemat zeznania dla wymiaru daniny lasowej wraz z objaśnieniami.

§ 21. *Na podstawie wniesionych zeznań starosta wyznacza tymczasowo 3-cią część daniny w trybie określonym w §§ 14 i 15 nin. rozp.*

W wypadkach przewidzianych w §§ 5 i 12 nin. rozp. starosta wyznacza w tym samym trybie ekwiwalenty pieniężne.

§ 22. *O dokonanym tymczasowym wymiarze w wysokości ⅓ daniny względnie należności przewidzianych w §§ 5 i 12 nin. rozp. starosta przesyła płatnikowi do końca stycznia 1924 r. zawiadomienie z recepisem według załączonego wzoru 2.*

Jeśli wyznaczona danina (§ 21 nin. rozp.) w całości lub częściowo ma być pobierana w naturze, starosta dołączy do zawiadomienia wykaz osób, którym ma być wydane drewno na cele odbudowy (§ 9 nin. rozp.) względnie uzupełnienia wykazu tego będzie przesyłać płatnikowi w terminach późniejszych.

§ 23. Wpłaty daniny lasowej w gotówce oraz należności przewidzianych w §§ 5 i 12 nin. rozp. przyjmują kasy skarbowe i zarachowują je na przychód budżetu Ministerstwa Robót Publicznych w odrębnym dzienniku pomocniczym.

Dzienniki pomocnicze przesyłają kasy skarbowe w miarę wpływów właściwym starostwom celem odkontowania w księgach przychodu.

O ile płatnik nie wpłaci w gotówce w terminach rozp. wyk. oznaczonych należności omawianych w §§ 5, 12, 15 nin. rozp. *przewalutowuje się te należności na franki złote według stosunku franka do marki, obliczonego na podstawie średniego kursu z drugiej dekady miesiąca lutego 1924, 1925, 1926 r. i* pobiera się od zaległości odsetki za zwłokę w wysokości 1% za każdy miesiąc. Miesiąc zaczęty liczy się za cały.

P. końcową uwagę do § 13-go.

§ 24 pominięto (p. uwagę do §§ 18 — 20).

§ 25. *Do 15 kwietnia 1924 oraz do 15 lutego 1925 r. starosta zawiadomi urząd wojewódzki o wpływach oddzielnie w naturze, oddzielnie w gotówce uskutecznionej daniny do 1 marca 1924 r. względnie do 1 stycznia 1925 r.*

Urząd zaś wojewódzki zawiadamia o wpływach oddzielnie w naturze, oddzielnie w gotówce uskutecznionej daniny z całego obszaru województwa do 1 marca 1924 względnie 1 stycznia 1925 Ministerstwo Robót Publicznych oraz odnośne okręgowe izby Kontroli Państwa, a ponadto przesyła tym ostatnim sprawozdania ustalone §§ 78, 79 przepisów rachunkowo kasowych, w terminach do 1 maja 1924 i do 1 marca 1925 r.

§ 26. *W czasie od 1 stycznia do 1 grudnia 1924 winien starosta określić ostatecznie ogólną wysokość daniny lasowej, przypadającej na każdego płatnika w metrach sześciennych, w trybie przepisanym w § 14 nin. rozp. na podstawie danych przewidzianych w § 17 nin. rozp.*

Dane dotyczące ostatecznego wymiaru daniny wciąga się do księgi wymiaru według załączonego wzoru (Wzór 3).

§ 27. *Z ilości masy drewna użytkowego, ustalonej w sposób przewidziany w poprzednim paragrafie, starosta potrąca tymczasowo wyznaczoną ⅓ daniny (§ 21 nin. rozp.).*

Resztę daniny rozdziela się na dwie równe części.

§ 28. *Celem ściągnięcia pierwszej połowy ostatecznie wymierzonej daniny względnie drugiej raty należności przewidzianych w §§ 5 i 12 nin. rozp. starosta wydaje do końca stycznia 1925 analogiczne zarządzenie jak w § 22 nin. rozp. z przesunięciem o rok w tym paragrafie wskazanego terminu a w celu ściągnięcia drugiej połowy daniny względnie trzeciej raty należności przewidzianych w §§ 5 i 12 nin. rozp. takie same zarządzenie do końca stycznia 1926 r. z przesunięciem terminu o dwa lata.*

Zawiadomienie płatnicze o ostatecznym wymiarze daniny i o sposobie wpłaty ekwiwalentu gotówkowego daniny względnie należności przewidzianych w §§ 5 i 12 sporządza się według wzorów Nr. Nr. 4 i 5.

§ 29. *Analogicznie winny być też stosowane § 23 nin. rozp. przez kasy skarbowe co do sposobu pobierania daniny i §§ 24 i 25 nin. rozp. przez starostów względnie wojewodów co do księgi wymiaru daniny i zawiadomień o wpływach.*

§ 30 pominięto (p. uwagę do §§ 18 — 20).

§ 31. Prócz kar przewidzianych w art. 13 ustawy starosta, na wypadek uchylenia się od wykonania daniny, może opornemu płatnikowi zakazać wszelkiego wywozu drewna i produktów leśnych z lasu, wprowadzić przymusowy zarząd lasu na koszt jego i z dochodów zarządu pokrywać zaległe należności, może wreszcie pobrać drewno w naturze, lub sprzedać w drodze publicznej licytacji taką ilość drewna, jaka będzie potrzebna na zupełne pokrycie niezapłaconej daniny, odsetek zwłoki, nałożonych grzywien i kosztów postępowania.

§ 32. Kary i środki przymusowe określone w §§ 30, 31 nin. rozp. będą stosowane *zarówno* celem ściągnięcia daniny już ostatecznie wymierzonej, *jak i tymczasowo oznaczonej stosownie do postanowienia § 21 nin. rozp.*

Ściągnięte grzywny wpływają na rzecz odbudowy kraju.

§ 33. *Na obszarze województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego funkcje poruczone w ustawie i w niniejszem rozporządzeniu komisjom powołanym do życia rozp. z dnia 2 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 83) spełniają komisje złożone z wojewody jako przewodniczącego i 4 członków powołanych przez wojewodę, a mianowicie: po jednym przedstawicielu Ministerstw Robót Publicznych, Rolnictwa i Dóbr Państwowych*

i Skarbu oraz jednego przedstawiciela właścicieli lasów lub przemysłowców drzewnych.

Co do trybu postępowania tych komisji mają analogiczne zastosowanie postanowienia §§ 3 i 4 powołanego wyżej rozp. z dn. 2 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 83).

§ 34. Wszelkie wydatki osobowe i rzeczowe, które wynikną z wymiaru i poboru daniny, obciążą budżet Ministerstwa Robót Publicznych, które na powyższy cel przekaże potrzebne sumy do dyspozycji wojewodów

Na mocy roporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337) została wprowadzona nazwa: „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa".

Jakkolwiek wymiar daniny lasowej w naturze oraz wymiar ekwiwalentu pieniężnego zasadniczo winny być już uskutecznione, to jednak przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące wymiaru i poboru daniny przytoczono kursywą ze względu na możliwość niedokonania wymiaru w wyjątkowych wypadkach lub konieczność sprostowania pierwotnego wymiaru (p. rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 21 czerwca 1928 r. powołane pod § 12-ym).

Przepisy, dotyczące przewartościowania należności według stosunku marki polskiej do franka złotego, o których mowa w §§ 5, 15 i 23, utraciły moc obowiązującą wobec ustalenia stosunków walutowych oraz wprowadzenia złotego, jako prawnego środka płatniczego.

Przepisy, dotyczące ściągania daniny lasowej, wymierzonej w ekwiwalencie pieniężnym, pozostawiono bez zmiany ze względu na to, że danina w tej postaci w niektórych wypadkach ma być ściągana do dnia 1 maja 1929 r.

Wzór 1 pominięto (p. uwagę do §§ 18 — 20).

Wzór 2 do §§ 21, 22 rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 25.IX.23 r.

STAROSTWO _____ *Dnia* _____

Do Pana

_____

w _____

Na podstawie zeznania przedłożonego w dniu _____ *wymierzam Panu tymczasowo ⅓ daniny lasowej, a mianowicie*[1]*):* _____

_____

Z tego wyda Pan uprawnionym do poboru według przesyłanych wykazów _____ *m³ budulca na pniu.*

Jako ekwiwalent w gotówce za tę resztę należnej daniny względnie za nieoddany kontyngent, względnie zwrot należności za oddany kontyngent po 1 stycznia 1922 r., wniesie Pan do Kasy Skarbowej w _____ *w lutym 1924* _____ *Mkp. słowami* _____

Od wymiaru wysokości daniny w masie drewna służy Panu prawo odwołania się do wojewody w ciągu dni 14 od dnia doręczenia niniejszego zawiadomienia.

1 załącznik.

Starosta:

[1]) *Tu należy wyliczyć, z których drzewostanów, jakie drzewo, w jakiej ilości, po jakich cenach i o jakiej łącznej wartości w markach polskich.*

RECEPIS ZWROTNY.

Potwierdzam odbiór zawiadomienia o wymiarze daniny lasowej.

....., *dnia* ..... *192* ....

Podpis:

(Strona 1).

Wzór 3 do § 26 rozp. Min. Rob. Publ. z d. 25.IX.23 r.

STAROSTWO .....

K S I Ę G A

wymiaru daniny lasowej w myśl § 26 rozporządzenia wykonawczego z dnia 25 września 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 823).

(Strona 2).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
U	s	t	a	l	o	n	o		
Imię i nazwisko płatnika gmina i majątek leśny	*Obszar całego majątku leśnego w ha podlegającego daninie*	*Czy las jest obciążony służebnościami czy też nie*	*Powierzchnia 10-cio względnie 5-letnich etatów rębnych ha*	*Rodzaj drzew etatów rębnych*	*Zwarcie drzewostanów etatów rębnych*	*Odległość etatów rębnych od stacji kolejowej lub rzeki splawnej*	*Ilość masy drzewnej etatów rębnych m³*	*Ilość masy drzewnej użytkowej 10 wzgl. 5-cio letnich etatów rębnych m³*	*30% masa drewna użytkowego z etatów rębnych m³*

(Strona 3).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Ustalono		Pozostaje do oddania	Z tego do oddania połowa		Płatnik uiścił w r. 1924/25					Płatnik uiścił w r. 1925/26						
					w naturze		w ekwiwalen. gotówk.			w naturze		w ekwiwalen. gotówk.				
oddano kontyng. 30% budulca m^3	tymczasowe wymierzenie 1/3 daniny m^3	ogółem m^3	w roku 1924/25 m^3	w roku 1925/26 m^3	m^3	wartość w markach	m^3	wartość w markach	Wartość we frankach	m^3	wartość w markach	m^3	w markach	Wartość we frankach	Data i pozycja dziennika przychodowego	Uwagi

Wzór 4 do §§ 21, 28 rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 25.IX.23 r.

STAROSTWO _____ *Dnia* _____

Do Pana

_____

w _____

Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia wykonawczego z dnia 25 września 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 823) wymierzam Panu ogólną daninę w metrach sześciennych masy drewna użytkowego, a mianowicie: dębu _____ m^3, sosny _____ m^3, jodły, świerka _____ m^3, innych gatunków drzew _____ m^3.

Wobec uiszczenia już przez Pana tymczasowo wymierzonej 1/3 daniny pozostaje jeszcze do wydania dębu _____ m^3, sosny _____ m^3, jodły, świerka _____ m^3, innych gatunków drzewa _____ m^3.

Z ilości tej połowa winna być oddana w r. 1924/25, a to w następujący sposób:

W naturze wyda Pan _____ m^3 budulca na pniu według przesyłanych wykazów uprawnionym do poboru.

W ekwiwalencie gotówkowym od _____ m^3 drewna użytkowego, t. j.) _____ względnie za nieoddany kontyngent, względnie zwrot należności za oddany kontyngent po 1 stycznia 1922 r. wpłaci Pan w markach polskich _____ słowami _____ w Kasie Skarbowej w _____ w styczniu i w lutym 1925 r.*

Od wymiaru wysokości daniny w masie drewna służy Panu prawo odwołania się do wojewody w ciągu 14 dni od dnia doręczenia niniejszego zawiadomienia.

1 załącznik. *Starosta:*

RECEPIS ZWROTNY.

Potwierdzam odbiór zawiadomienia o wymiarze daniny lasowej.

_____ *dnia* _____ *192*____

Podpis:

Wzór 5 do §§ 21, 28 rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 25.IX.23 r.

STAROSTWO _____ *Dnia* _____

Do Pana

_____

w _____

Z wymierzonej Panu daniny lasowej rozporządzeniem z dnia _____ *Nr.* _____ *pozostaje jeszcze do wydania: dębu* _____ *m³, sosny* _____ *m³, jodły, świerka* _____ *m³, innych gatunków drzewa* _____ *m³.*

Reszta ta winna być oddana w r. 1925/26, a to w następujący sposób:

W naturze wyda Pan _____ *m³ budulca na pniu, według przesyłanych wykazów uprawnionym do poboru.*

W ekwiwalencie gotówkowym od _____ *m³ drewna użytkowego, t. j.*)* _____ *względnie za nieoddany kontyngent, względnie zwrot należności za oddany kontyngent po 1 stycznia 1922 r. wpłaci Pan w markach polskich* _____ *słowami* _____ *w Kasie Skarbowej* _____ *w styczniu i lutym 1926 r.*

Od wymiaru wysokości daniny w masie drewna służy Panu prawo odwołania się do wojewody w ciągu dni 14 od dnia doręczenia niniejszego zawiadomienia.

1 załącznik. *Starosta:*

RECEPIS ZWROTNY.

Potwierdzam odbiór zawiadomienia o wymiarze daniny lasowej.

_____ *dnia* _____ *192*____

Podpis:

*) *Tu należy wymienić z których drzewostanów, w jakiej ilości, jakiego drzewa i po jakich cenach.*

Poz. 824.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 15 października 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pobierania opłat od statków, tratew i spustu drzewa luźnego na wodach publicznych śródlądowych.

Uchylone na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 29 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1154).

Poz. 825.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 1 października 1923 r.

o tymczasowym przewozie osób, bagażu i towarów na niektórych wąskotorowych kolejach państwowych znaczenia drugorzędnego.

Pominięto, ponieważ zmiany do niniejszego rozporządzenia, wprowadzone rozporządzeniami z dnia 24 października 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 783) i z dnia 18 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 687), wydane zostały na zasadzie art. 4 pkt. 9 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57 poz. 580), z czego wynika, że rozporządzenie niniejsze traktowano, jako zawierające przepisy taryfowe, zaś przepisy tego rodzaju na mocy art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w sprawie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213) ogłaszane są obecnie we wspomnianym Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych.

Poz. 826.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 12 października 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 26 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 883).

Poz. 827.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 12 października 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 26 października 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 881).

Poz. 828.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 6 października 1923 r.

w przedmiocie wycofania z obiegu biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej wypuszczonych w 1917 r. (t. zw. not Kriesa).

Wygasło z dniem 31 maja 1924 r.

Poz. 829.

ROZPORZĄDZENIE Nr. 1 MINISTRA SKARBU

z dnia 8 października 1923 r.

w celu wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym, zawierające przepisy o poborze zaliczki na poczet podatku majątkowego.

Wygasło z dniem 10 grudnia 1923 r. wobec upływu terminu płatności zaliczki.

Poz. 830.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 października 1923 r.

w przedmiocie rozszerzenia kompetencji władz celnych II instancji w sprawach postępowania celnego.

Na podstawie art. 21 rozporządzenia Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314) zarządza się co następuje:

§ 1. Celem uproszczenia i przyśpieszenia toku postępowania celnego przekazuje się władzom celnym II instancji (dyrekcjom ceł) do załatwiania we własnym zakresie następujące sprawy:

a) przewóz towarów drogami ubocznemi,
b) przewóz towarów przez linję celną w porze nocnej,
c) zwrot różnicy należności celnych, wynikającej z omyłki rachunkowej, bez względu na wysokość przypadającej do zwrotu kwoty,
d) zwrot różnicy należności celnych, wynikającej wskutek niewątpliwej pomyłki taryfowej, do wysokości 5.000 złotych,
e) zwalnianie od cła krajowych przesyłek zwróconych z zagranicy, bez względu na ilość przypadających należności celnych, o ile przesyłki te nie były zagranicą w wolnym obrocie i zostały zwrócone w ustalonym w tym celu terminie,
f) wydawanie zezwoleń na powrotny wywóz zagranicę w ustalonym terminie za zwrotem cła wszelkich oclonych przesyłek zagranicz-

nych bez względu na ilość cła, o ile tego rodzaju przesyłki nie były w wolnym obrocie i cały czas pozostawały pod dozorem publicznych zakładów przewozowych,

g) kompetencje wymienione w p. p. e) i f) mogą być za zgodą Ministerstwa Skarbu przekazane przez Dyrekcję Ceł niektórym Urzędom Celnym.

Pkt. d przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1925 r. w sprawie uzupełnienia kompetencji dyrekcji ceł (Dz. U. R. P. Nr. 124 poz. 887).

§ 2. Sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem ustępy paragrafów 8 i 10 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 11 poz. 64) uchyla się.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 831.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 17 października 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 3 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 903).

22 października **Nr. 106.** rok 1923.

Poz. 832.

U M O W A

Polsko-Francuska, dotycząca ustroju przemysłu naftowego, podpisana w Paryżu dnia 6 lutego 1922 roku.

(zatwierdzona ustawą z dnia 12 maja 1922 r. — Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 633).

Tekst umowy pominięto.

Poz. 833.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 28 września 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy Polsko-Francuskiej, dotyczącej ustroju przemysłu naftowego, podpisanej w Paryżu dnia 6 lutego 1922 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 834.

UMOWA MIĘDZY POLSKĄ A BELGJĄ

podpisana w dniu 30 grudnia 1922 r., a dotycząca pewnych kwestyj, odnoszących się do majątków, praw i udziałów.

(ratyfikowana na podstawie ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 446).

Tekst umowy pominięto.

Poz. 835.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 28 września 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji Polsko-Belgijskiej, dotyczącej pewnych kwestji, odnoszących się do majątków, praw i udziałów, podpisanej w Brukseli dnia 20 września 1923 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 836.

TRAKTAT HANDLOWY

pomiędzy Polską a Belgją i Wielkiem Księstwem Luksemburskiem, podpisany w Brukseli dnia 30 grudnia 1922 r.

(Ratyfikowany na podstawie ustawy z dnia 1 czerwca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 437).

Tekst traktatu pominięto.

Poz. 837.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 28 września 1923 r.

w przedmiocie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Traktatu Handlowego między Polską a Belgją i Wielkiem Księstwem Luksemburskiem, podpisanego w Brukseli dnia 30 grudnia 1922 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 838.

P R O T O K Ó Ł

podpisania Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej.

(Ratyfikowany przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej na mocy art. 14 Traktatu Wersalskiego — Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 200 z 1920 r.).

Tekst protokółu pominięto.

Poz. 839.

STATUT

stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, przewidzianego w w artykule 14 Paktu Ligi Narodów.

Tekst statutu pominięto.

Poz. 840.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 26 lipca 1923 r.

w przedmiocie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego Protokółu podpisania Statutu Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej, z dnia 16 grudnia 1920 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

22 października **Nr. 107.** rok 1923.

Poz. 841.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 18 września 1923 r.

o wywłaszczeniu gruntów na rzecz budowy kolei prywatnej użytku publicznego Działoszyce — Kazimierza-Wielka.

Pominięto ze względu na przepis art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 18 z 1928 r.).

Poz. 842.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 13 października 1923 r.

w przedmiocie zmiany § 5 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 11 lipca 1923 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 1 maja 1923 r. w przedmiocie zakupu ropy bruttowej dla Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych w Drohobyczu (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 547).

Patrz § 5 ust. 1 poz. 547.

Poz. 843.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 października 1923 r.

o zmianie cennika sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych, jak i prywatnych fabryk.

§ 1 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 października 1923 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk oraz o nowem unormowaniu zysku monopolowego — Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 886).

§ 2 — 4 utraciły moc obowiązującą wobec objęcia całej produkcji wyrobów tytoniowych państwowym monopolem tytoniowym.

Poz. 844.

OBWIESZCZENIE

z dnia 16 października 1923 r.

w przedmiocie sprostowania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Patrz poz. 809.

25 października Nr. 108. rok 1923.

Poz. 845.

ŚWIATOWA KONWENCJA POCZTOWA

podpisana w Madrycie dnia 30 listopada 1920 roku.

(Zatwierdzona ustawą z dnia 23 września 1922 roku — Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 760).

Tekst konwencji pominięto.

Poz. 846.

MIĘDZYNARODOWA UMOWA

dotycząca wymiany listów i pudełek z podaną wartością, podpisana w Madrycie dnia 30 listopada 1920 r.

(Zatwierdzona ustawą z dnia 23 września 1922 roku — Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 760).

Tekst umowy pominięto.

Poz. 847.

MIĘDZYNARODOWA KONWENCJA,

dotycząca wymiany paczek pocztowych, podpisana w Madrycie dn. 30 listopada 1920 r.

(Zatwierdzona ustawą z dnia 23 września 1922 roku — Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 760).

Tekst konwencji pominięto.

Poz. 848.

MIĘDZYNARODOWA UMOWA,

dotycząca przekazów pocztowych, podpisana w Madrycie dnia 30 listopada 1920 r.

(Zatwierdzona ustawą z dnia 23 września 1922 roku — Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 760).

Tekst umowy pominięto.

Poz. 849.

MIĘDZYNARODOWA UMOWA,

dotycząca zleceń pocztowych, podpisana w Madrycie dn. 30 listopada 1920 r.

(Zatwierdzona ustawą z dnia 23 września 1922 roku — Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 760).

Tekst umowy pominięto.

Poz. 850.

MIĘDZYNARODOWA UMOWA,

dotycząca prenumeraty dzienników i czasopism, podpisana w Madrycie dnia 30 listopada 1920 r.

(Zatwierdzona ustawą z dnia 23 września 1922 roku — Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 760).

Tekst umowy pominięto.

Poz. 851.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 1 czerwca 1923 r.

w przedmiocie złożenia dokumentów ratyfikacyjnych Polski, dotyczących sześciu układów pocztowych, podpisanych w Madrycie dnia 30 listopada 1920 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 852.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 października 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat od zgłoszeń statystycznych przy zagranicznym obrocie towarów.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 26 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 120 poz. 969).

Poz. 853.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 października 1923 r.

w sprawie przedłużenia czasu pracy w cukrowniach w r. 1923 — 1924.

Wygasło z dniem 25 stycznia 1924 roku.

Poz. 854.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 13 października 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 4 grudnia 1923 r. w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w opodatkowaniu wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1038).

Poz. 855.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 15 października 1923 r.

o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 6 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 932).

Poz. 856.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 17 października 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

§ 1 uchylony na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 27 października 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 890).

§ 2 utracił moc obowiązującą z powodu wygaśnięcia rozp. z 11 lutego 1923 r. (poz. 141) oraz uchylenia rozp. z 20 stycznia 1922 r. (poz. 100).

Poz. 857.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 18 października 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

(Prace przy recepturze).

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 5 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 114 poz. 918).

29 października Nr. 109. rok 1923.

Poz. 858.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 października 1923 r.

w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Poz. 859.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 8 października 1923 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 lutego 1922 r. co do przyznania ulgowej opłaty pocztowej paczkom z podręcznikami szkolnemi.

Na mocy *art. 10 ustawy z dnia 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. P. P. P. Nr. 44 poz. 310), zarządza się następuje:*

§ 1. a) Dla paczek pocztowych, zawierających podręczniki szkolne, ustanawia się ulgową opłatę w wysokości 50% normalnej opłaty pocztowej od wagi paczek.

b) Pod nazwą „podręczniki szkolne" należy rozumieć wyłącznie podręczniki zatwierdzone do użytku szkolnego przez Minist. Wyznań Relig. i Oświec. Publ.

Stawki opłat od paczek pocztowych, zawierających podręczniki szkolne ustalone zostały w groszach, zależnie od wagi, w rozporządzeniu Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 16 listopada 1927 r. o zmianie taryfy pocztowej, telegraficznej i telefonicznej (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 905) — Taryfa pocztowa, Paczki. A. Obrót wewnętrzny, pkt. 4 a i b.

§ 2. Z ulgowej opłaty pocztowej (§ 1) korzystać mogą jedynie:

a) firmy nakładowe podręczników szkolnych w stosunku z władzami szkolnemi i zakładami naukowemi wszystkich typów,
b) władze szkolne i zakłady naukowe wszystkich typów w stosunku wzajemnym oraz w stosunku z firmami nakładowemi podręczników szkolnych.

§ 2 przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 4 września 1925 r. w sprawie zmiany niniejszego paragrafu (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 648).

§ 3. Na paczkach z podręcznikami szkolnemi oraz przynależnych do nich adresach pomocniczych umieszczać należy napis: „Podręczniki szkolne".

§ 4. Podręczniki szkolne przesyłane za opłatą dla druków nie korzystają z żadnej ulgi.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 9 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 132).

Jakkolwiek podstawa prawna niniejszego rozporządzenia (ustawa z dn. 27 maja 1919 r. o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu — Dz. P. P. P. Nr. 44 poz. 310), została uchylona, nie mniej rozporządzenie to należało uznać za obowiązujące ze względu na znowelizowanie go rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 4 września 1925 r., wydanem na zasadzie obowiązującej ustawy z dn. 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 584) oraz ze względu na powołanie go w obowiązującej taryfie pocztowej, telegraficznej i telefonicznej (p. uwagę pod § 1).

Poz. 860.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 16 października 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 15 kwietnia 1924 r. w sprawie ustalenia taryf pocztowych, telegraficznych i telefonicznych w walucie złotowej — Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 397).

Poz. 861.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 października 1923 r.

w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzeń Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1922 roku i 23 czerwca 1923 r. o wykonaniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 października 1921 r. dotyczącego opodatkowania spirytusu.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 15 kwietnia 1924 r. w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 23 czerwca 1923 r., dotyczącego kredytowania podatków od spirytusu, piwa, cukru, zapałek i t. p. (Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 399).

Poz. 862.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 października 1923 r.

w przedmiocie ustalenia wykładnika wzrostu przeciętnych cen hurtowych, miarodajnego dla określenia wszelkich kwot oznaczonych w ustawie z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego jak i w załączonej do niej taryfie, na rok podatkowy 1924.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 10 ustawy z dn. 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe — Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044).

Poz. 863.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 października 1923 r.

w przedmiocie blankietów wekslowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 28 maja 1924 r. w przedmiocie blankietów wekslowych w walucie złotowej — Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 515).

Poz. 864.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 12 października 1923 r.

o wprowadzeniu na polskich kolejach górnośląskich postanowień taryfowych, zawartych w części II „Taryfy polskich normalnotorowych kolei państwowych na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych".

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei z dn. 2 stycznia 1925 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o uzupełnieniu i zmianach taryfy polskich normalnotorowych kolei państwowych na przewóz osób, psów, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych (Dz. U. R. P. Nr. 2 poz. 27).

Poz. 865.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 października 1923 r.

o tymczasowem otwarciu ruchu na wąskotorowej kolei Wawer — Wiązowna do użytku publicznego.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 866.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 października 1923 r.

o czasowej uldze taryfowej przy przewozie węgla kamiennego opałowego, objętego akcją Nadzwyczajnego Komisarza zwalczania drożyzny.

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 867.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 października 1923 r.

o zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei z dn. 16 grudnia 1925 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie taryfy osobowej i bagażowej polskich kolei normalnotorowych — Dz. U. R. P. Nr. 128 poz. 913).

Poz. 868.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 października 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 869.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 22 października 1923 r.

o podwyższeniu taksy opłat za roboty fizyczne, wykonywane w urzędach celnych przez pracowników kolei państwowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 20 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 966).

Poz. 870.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 22 października 1923 r.

o zmianie i podwyższeniu „taksy komisowego", pobieranego przez ajencje celne P. K. P.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 20 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 967).

Poz. 871.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 22 października 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia i przedłużenia terminu mocy obowiązującej rozporządzenia z dn. 28 czerwca 1923 r. o ulgach celnych.

Uchylone na mocy § 12 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 13 grudnia 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1126).

31 października Nr. 110. rok 1923.

Poz. 872.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 września 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn konduktorskich za czas spędzony w służbie przy pociągach.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 18 lutego 1924 r. o dodatkach godzinowym i kilometrowym drużyn konduktorskich za czas spędzony w służbie przy pociągach (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 234).

Poz. 873.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 7 października 1923 r.

w przedmiocie zmiany brzmienia artykułu 15 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 13 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1127).

Poz. 874.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 26 października 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia mocy prawnej patentów na wynalazki oraz świadectw ochronnych na wzory rysunkowe, modele i znaki towarowe, udzielonych na zasadzie poprzednio obowiązujących ustaw.

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 875.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 9 października 1923 r.

w sprawie ujawniania zapasów przedmiotów powszedniego użytku.

Na zasadzie art. 2 i 3 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu nadanem

w art. 2 i 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 714) zarządza się co następuje:

§ 1. Upoważnia się władze administracyjne II-ej instancji do wydawania rozporządzeń w zakresie przymusowego zgłaszania zapasów: zboża i jego przetworów, roślin strączkowych, gryki i jej przetworów, ziemniaków, cukru, tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego, węgla, materjałów włókienniczych i skór.

§ 2. Zgłaszaniu podlegają zapasy znajdujące się u osób trudniących się handlem, w składach fabrycznych, hurtowych i detalicznych, jako też u producentów rolnych, posiadających ponad 20 hektarów ziemi ornej. Obowiązek zgłaszania ciąży również na tych, którzy przechowują u siebie zapasy, należące do wyżej wymienionych osób.

§ 3. Zgłoszeniu podlegają w myśl § 2 zapasy w ilościach nie mniejszych niż:

	Producenci rolni ponad 100 h.	ponad 20 h.	Składy fabr. (kopalnie i młyny)	Hurtownicy	Detaliści
	P	o	n	a	d
Zboże wszelkich gatunków	100 ctn.	20 ctn.	100 ctn.	50 ctn.	5 ctn.
Mąka	50 ctn.	10 ctn.	50 ctn.	25 ctn.	2 ctn.
Rośliny strączkowe, gryka i kasze wszelkich gatunków . .	15 ctn.	4 ctn.	50 ctn.	25 ctn.	2 ctn.
Ziemniaki	200 ctn.	100 ctn.	—	100 ctn.	10 cnt.
Węgiel	—	—	10 wag.	10000 klg.	1.000 klg.
Cukier	—	—	10.000 klg.	1000 klg.	100 klg.
Tłuszcze jadalne . .	—	—	—	1000 klg.	50 klg.
Materjały włókiennicze	—	—	10.000 mtr. każdego gat.	500 mtr.	100 mtr. każdego gat.
Skóry	—	—	100 klg. twartych 1.000 stóp miękkich	500 klg. twardych 500 stóp miękkich	100 klg. twardych 100 stóp miękkich

§ 4. Termin i tryb zgłaszania zapasów określą władze administracyjne II-ej instancji.

§ 5. Zgłoszenie zapasów artykułów wymienionych w § 1 nie pozbawia posiadacza lub osoby przez niego upoważnionej prawa sprzedaży tych artykułów lub innego rozporządzenia się niemi.

§ 6. Winni niestosowania się do postanowień niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń wydanych na jego podstawie karani będą administracyjnie w myśl art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu nadanem w art. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) aresztem do 3 miesięcy i grzywną do 10.000 złotych lub jedną z tych kar. Jednocześnie można orzec konfiskatę.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Grzywna w złotych została wprowadzona na mocy § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Poz. 876.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 18 października 1923 r.

w przedmiocie zmiany taryfy adwokackiej, obowiązującej w b. zaborze austrjackim.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 5 maja 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 40 poz. 433).

Poz. 877.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 22 października 1923 r.

o wprowadzeniu na polskich kolejach górnośląskich ogólnej taryfy na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę pod poz. 867).

Poz. 878.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 października 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi zmian i uzupełnień taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę pod poz. 867).

Poz. 879.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 października 1923 r.

o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach Kutno — Płock i Kutno — Zgierz.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 24 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 988).

Poz. 880.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 października 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i we Lwowie.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 17 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 964).

Poz. 881.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 października 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 17 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 961).

Poz. 882.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 października 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 17 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 962).

Poz. 883.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 października 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 17 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 120 poz. 972).

Poz. 884.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 26 października 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego wąskotorowych Łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 17 listopada 1923 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 119 poz. 963).

31 października Nr. 111. rok 1923.

Poz. 885.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 października 1923 r.

w przedmiocie kosztów podróży dla członków i zastępców członków Komisji do spraw podatku przemysłowego.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 74 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 8 sierpnia 1925 r. w celu wykonania ustawy z dn. 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym — Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 560).

Poz. 886.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 października 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk oraz o nowem unormowaniu zysku monopolowego.

§ 1 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 4 grudnia 1923 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk — Dz. U. R. P. Nr. 125 poz. 1018).

§ 2 —5 utraciły moc obowiązującą wobec objęcia całej produkcji wyrobów tytoniowych państwowym monopolem tytoniowym.

Poz. 887.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 października 1923 r.

w przedmiocie wykupienia 6% złotych bonów skarbowych Serji I. B.

Utraciło moc obowiązującą wobec pozbawienia marki polskiej charakteru prawnego środka płatniczego (p. § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego — Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Poz. 888.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 października 1923 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim na miasto Rajgród powiatu szczuczyńskiego.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie rozciągnięcia na miasta b. zaboru rosyjskiego dekretu z dnia 4 lutego 1919 roku o samorządzie miejskim (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 91) zarządza się co następuje:

§ 1. Na miasto Rajgród pow. szczuczyńskiego rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140) z jednoczesnem uzupełnieniem wykazu miast, dołączonego do tego dekretu jak następuje:

168 Rajgród.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1924 roku.

Poz. 889.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 13 października 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie wykonania § 15 ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r.

Na podstawie § 88 ustawy o rybołówstwie z dn. 31 października 1887 r. (Dz. U. Kr. r. 1890 Nr. 37), w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, zarządza się co następuje:

§ 1. Oferty, składane w pertraktacjach ofertowych, rozpisanych na podstawie § 15 ustawy o rybołówstwie z dnia 31 października 1887 r. (Dz. U. Kr. r. 1890 Nr. 37) winny wyrażać roczny czynsz dzierżawny w kilogramach szczupaka. Oferty, nieodpowiadające niniejszym postanowieniom, należy odrzucić.

§ 2. Umowy dzierżawne, zawierane na podstawie ofert, określać będą czynsz dzierżawny w kilogramach szczupaka, płatny zgóry za każdy rok dzierżawny.

§ 3. Czynsz dzierżawny, wyrażony w kilogramach szczupaka, przelicza się corocznie na sumę pieniężną równą iloczynowi kilogramów i ceny za 1 kilogram szczupaka, ustalonej przez władzę czynsz odbierającą, jako przeciętna cena rynkowa, istniejąca w najbliższem mieście powiatowem w ciągu 30 dni przed terminem płatności.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą na terenie województw: krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego.

Równocześnie uchyla się postanowienia dotychczasowych rozporządzeń, sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Poz. 890.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 27 października 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 28 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 121 poz. 990).

8 listopada Nr. 112. rok 1923.

Poz. 891.

U S T A W A

z dnia 24 października 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kar za zwłokę.

Utraciła moc obowiązującą (p. art. 10 ustawy z 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin — Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044, oraz ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych — Dz. U. R. P. Nr 73 poz. 721).

Poz. 892.

USTAWA

z dnia 25 października 1923 r.

o dodatkowem prowizorjum budżetowem za czas od 1 lipca do 30 września 1923 r. oraz o prowizorjum budżetowem za czas od 1 października do 31 grudnia 1923 roku.

Uzupełniona ustawą z dn. 10 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 26) z mocą wsteczną od 1 października 1923 r., wygasła z końcem 1923 roku.

Poz. 893.

USTAWA

z dnia 3 listopada 1923 r.

w przedmiocie wstrzymania eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki i położonych w obrębie miast, miasteczek, wsi i osad na obszarze Ziemi Wileńskiej, województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: bielskiego, grodzieńskiego, wołkowyskiego, sokólskiego i białostockiego województwa białostockiego.

Przedłużona ustawą z dn. 31 lipca 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 722) wygasła z dniem 1 kwietnia 1926 r. Pozatem p. ustawę z dn. 26 marca 1926 r. w przedmiocie wstrzymania eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki i położonych w obrębie miast, miasteczek, wsi i osad na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 181).

Poz. 894.

NOWELA

z dnia 3 listopada 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 21 września 1922 r. w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych, b. czynszowników oraz „wolnych ludzi" na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego i powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego, wołożyńskiego, wilejskiego, wileńskiego, oszmiańskiego, trockiego, święciańskiego, brasławskiego, duniłowiczowskiego, dziśnieńskiego, lidzkiego i gmin: białowieskiej, masiewskiej oraz suchopolskiej powiatu bielskiego (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 822).

P. uwagę do poz. 822 z 1922 r.

Poz. 895.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 20 października 1923 r.

zmieniające niektóre postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 sierpnia 1923 r., ustalającego starszeństwo i warunki przyjęcia oficera zawodowego, przeniesionego do rezerwy, ponownie na oficera zawodowego.

Uwzględniono w tekście poz. 647.

Poz. 896.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 października 1923 r.

w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych za nocną służbę.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 710 z 1922 r.).

Poz. 897.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 października 1923 r.

w przedmiocie taksy dla pisarzy hipotecznych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 133 poz. 1101).

Poz. 898.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 2 października 1923 r.

w przedmiocie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na chorobę Heine-Medina (polyomyllitis anterior).

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 899.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 października 1923 r.

o rozwiązaniu gminy Pańkowce, utworzeniu gminy Łanowce oraz zmianie granic gmin: Białozórka i Wyszogródek w powiecie krzemienieckim.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 22 września 1922 roku w przedmiocie zmiany granic oraz rozwiązywania i tworzenia gmin wiejskich na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego (Dz. U. R. P. Nr. 86 poz. 770) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozwiązuje się gminę wiejską Pańkowce.

§ 2. Wyłącza się z gminy wiejskiej Wyszogródek wsie: Kraskowce i Wolicę, zaś z gminy wiejskiej Białozórka wyłącza się: miasteczko Łanowce i wsie: Hryńki, Małe Kozaczki, Wielkie Kozaczki oraz Ośniki. Jednocześnie z wymienionych miejscowości oraz obszaru rozwiązanej gminy wiejskiej Pańkowce tworzy się gminę wiejską Łanowce z siedzibą urzędu gminnego w miasteczku Łanowcach.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 roku.

Poz. 900.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 24 października 1923 r.

w sprawie zmiany rosyjskiej ustawy probierczej, obowiązującej na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Na mocy art. 1 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o upoważnieniu Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania zarządzeń w zakresie nadzoru nad przemysłem złotniczym i handlem wyrobami złotniczemi oraz organizacji urzędów probierczych na obszarach b. zaborów austrjackiego i rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 470) zarządza się co następuje:

§ 1. Rewizji zakładów złotniczych dokonywa urzędnik probierczy, zaopatrzony w urzędowe upoważnienie w obecności właściciela zakładu lub jego zastępcy. Rewidującemu urzędnikowi towarzyszy w charakterze pomocniczym drugi urzędnik probierczy.

§ 2. Art. 543 rosyjskiej ustawy probierczej uchyla się.

§ 3. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 901.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 października 1923 r.

w przedmiocie ustawiania w gorzelniach na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, lubelskiego i kieleckiego aparatów kontrolno-mierniczych wytwórni krajowych, wydane w uzupełnieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 287).

Utraciło moc obowiązującą (p. §§ 79 i 80 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 10 marca 1925 r. w celu wykonania ustawy o monopolu spirytusowym — Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 218).

Poz. 902.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 października 1923 r.

w przedmiocie sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Utraciło moc obowiązującą (w stosunku do województw: warszawskiego, białostockiego, łódzkiego, lubelskiego, kieleckiego i wołyńskiego (§ 5 i 6) — p. rozp. Min. Skarbu z dn. 6 lutego 1924 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 161); w stosunku do województw: poznańskiego

i pomorskiego (§§ 1 — 4) — p. § 6 wyżej powołanego rozp. z 6.II. 1924 r. oraz rozp. Min. Skarbu z dn. 24 lutego 1925 r. w sprawie sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 193); w stosunku do województw: nowogródzkiego, poleskiego i wileńskiego (§ 5) rozp. nin. utraciło moc obowiązującą w myśl § 6 rozp. z dn. 6 lutego 1924 r. z chwilą utworzenia na tych terenach rejonowych hurtowni tytoniowych).

Poz. 903.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 3 listopada 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 20 listopada 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 955).

Poz. 904.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH I MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 29 października 1923 r.

o zmianie §§ 23 i 25 rozporządzenia z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dn. 25 listopada 1924 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 951).

Poz. 905.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 29 października 1923 r.

o dyzlokacji sądów okręgowych w Wadowicach i Nowym - Sączu oraz sądów powiatowych w Jordanowie i Nowym Targu.

Na podstawie § 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 1873 r. (Dz. Pr. p. austr. Nr. 62) oraz § 2 ustawy z dn. 11 czerwca 1868 r. o dyzlokacji sądów (Dz. Pr. p. austr. Nr. 59) zarządzam w okręgach sądów okręgowych w Wadowicach i Nowym - Sączu co następuje:

§ 1. Wyłącza się gminę Rabę-Wyżną z właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Wadowicach oraz sądu *powiatowego* w Jordanowie i włącza się ją do właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Nowym - Sączu oraz sądu *powiatowego* w Nowym Targu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1924 r.

Sądy powiatowe z dniem 1 stycznia 1929 r. otrzymały nazwę sądów grodzkich (p. art. 269 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 lutego 1928 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych — Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93).

9 listopada Nr. 113. rok 1923.

Poz. 906.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 września 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn parowozowych za czas spędzony w służbie na parowozie.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 18 lutego 1924 r. o dodatkach godzinowym i kilometrowym drużyn parowozowych za czas spędzony w służbie na parowozie (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 235).

Poz. 907.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 października 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn parowozowych za czas spędzony w służbie na parowozie.

Uchylone (p. poz. 906).

Poz. 908.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 października 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn konduktorskich za czas spędzony w służbie przy pociągach.

Uchylone na mocy § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 18 lutego 1924 r. o dodatkach godzinowym i kilometrowym drużyn konduktorskich za czas spędzony w służbie przy pociągach (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 234).

Poz. 909.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 października 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn konduktorskich za czas spędzony w służbie przy pociągach.

Uchylone (p. poz. 908).

Poz. 910.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 października 1923 r.

w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego drużyn parowozowych za czas spędzony w służbie na parowozie.

Uchylone (p. poz. 906).

12 listopada **Nr. 114.** rok 1923.

Poz. 911.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 października 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia niektórych norm zasiłków dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 30 kwietnia 1924 r. w przedmiocie podwyższenia niektórych norm zasiłków dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 451).

Poz. 912.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 października 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat, ustanowionych w dekretach z dnia 4 lutego 1919 roku o patentach na wynalazki, o ochronie wzorów rysunkowych i modeli i o ochronie znaków towarowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7 lutego 1924 r. o zastosowaniu stałej jednostki do przeliczenia opłat, wymienionych w nin. rozporz. — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 162).

Poz. 913.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1022).

Poz. 914.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1023).

Poz. 915.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1026).

Poz. 916.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1027).

Poz. 917.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1024).

Poz. 918.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 5 listopada 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

(Prace przy recepturze).

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 19 listopada 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 949).

13 listopada **Nr. 115.** rok 1923.

Poz. 919.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 23 października 1923 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania.

Na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 677) zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwolenie na czasowe zajęcie lokalu szkolnego po myśli art. 1 wyżej powołanej ustawy może być udzielone jedynie wówczas, jeżeli dla braku pomieszczenia w budynkach szkół powszechnych lub w najętych na ten cel budynkach prywatnych przy największem dopuszczalnem ich wyzyskaniu (przy dwurazowej nauce) nie wszystkie dzieci obowiązane do uczęszczania do szkoły powszechnej mogą korzystać z nauki, oraz jeżeli budynki własne gminy są tak wyzyskane, iż użycie ich w całości lub części na cele szkoły powszechnej jest niemożliwe bez szkody dla innych obowiązków gminy, a w danej miejscowości znajdują się szkoły prywatne jakiegobądź typu, których pomieszczenia nie są wyzyskane dla nauki przez dzień cały.

§ 2. Zarząd gminy obowiązanej na zasadzie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) do utrzymywania publicznych szkół powszechnych złoży wniosek swój w tym przedmiocie, skierowany do właściwego

Kuratora okręgu szkolnego na ręce Inspektora szkolnego, a w okręgach szkolnych: lwowskim i krakowskim na ręce Rady szkolnej powiatowej.

Dla poparcia swej prośby zarząd gminy winien podać:

1) ogólną ilość dzieci obowiązanych do uczęszczania do szkoły powszechnej w danej miejscowości (danym obwodzie szkolnym),
2) ilość czynnych oddziałów szkół powszechnych (szkoły powszechnej) w tej miejscowości (obwodzie szkolnym),
3) sposób ich umieszczenia,
4) ilość dzieci w danej miejscowości (obwodzie szkolnym), podlegających obowiązkowi szkolnemu, które dla braku pomieszczenia z nauki korzystać nie mogą,
5) czy budynki, któremi gmina rozporządza, są tak wyzyskane, że użycie ich w całości lub części na potrzeby szkoły powszechnej jest niemożliwe bez szkody dla innych obowiązków gminy,
6) starania poczynione przez zarząd gminy lub organy samorządu szkolnego w gminie celem uzyskania pomieszczenia drogą najmu i powody ich ujemnego wyniku,
7) nazwę i rodzaj szkoły, której zajęcie jest zamierzone, imię, nazwisko i adres osoby, utrzymującej tę szkołę,
8) wymienienie dni w tygodniu i godzin, w których pomieszczenie to jest wolne,
9) czy zarząd gminy porozumiewał się już z utrzymującym odnośną szkołę prywatną co do użytkowania jej pomieszczenia w godzinach wolnych od nauki i z jakim skutkiem (ewentualną korespondencję należy dołączyć do podania).

W podaniu może być wymienionych kilka szkół do wyboru Kuratora.

§ 3. Inspektor szkolny udzieli odpis wniosku, utrzymującemu szkołę, której zajęcie jest zamierzone, zaznaczając, iż w ciągu dni 7 od dnia otrzymania zawiadomienia przysługuje jej prawo wniesienia do Kuratorjum na ręce inspektora szkolnego zarzutów przeciwko zajęciu szkoły.

§ 4. Po przeprowadzeniu przez inspektora szkolnego potrzebnych dochodzeń kurator okręgu szkolnego wydaje na piśmie orzeczenie w przedmiocie zajęcia o ile nie jest odmownem. W razie zezwolenia na zajęcie orzeczenie winno oznaczyć ilość pomieszczeń dozwolonych do zajęcia, w razie potrzeby z opisem położenia tych pomieszczeń w stosunku do pomieszczeń nie podlegających zajęciu, termin kalendarzowy, od którego, okres czasu, na który i godziny, ewentualnie dnie i tygodnie, przez które pomieszczenia te mają być zajęte, wreszcie warunki, jakie mają być zachowane ze względów zdrowotnych i pedagogicznych. Orzeczenie to przesyła Kurator inspektorowi szkolnemu w trzech egzemplarzach celem doręczenia Zarządowi gminy i osobie utrzymującej szkołę, której zajęcie zostało zdecydowanem.

Przeciwko orzeczeniu Kuratora niema odwołania w normalnym toku instancji administracyjnych.

§ 5. W zezwoleniu na zajęcie lokalu szkoły prywatnej mieści się także zezwolenie na używanie sprzętów w danych pomieszczeniach się znajdujących, natomiast używanie pomocy naukowych i bibljoteki pozostawione jest osobnej umowie gminy z osobą utrzymującą szkołę prywatną.

§ 6. Po uzyskaniu zezwolenia zarząd gminy zawiera z utrzymującym szkołę umowę o wysokość czynszu za używanie pomieszczeń i sprzętów szkolnych.

W braku porozumienia ma zastosowanie art. 3 ustawy z dn. 8 sierpnia 1923 r. w przedmiocie upoważnienia zarządów gmin do czasowego zajmowania lokali szkolnych w gminie na cele powszechnego nauczania (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 677).

Zajęcie pomieszczeń następuje jednak bezzwłocznie bez względu na to, czy i w jaki sposób ustalono wysokość czynszu.

§ 7. Gdyby zaszła potrzeba przymusowego wykonania orzeczenia Kuratora okręgu szkolnego dokonywuje tego władza administracyjna I instancji na żądanie władzy szkolnej.

Poz. 920.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 października 1923 r.

o bezpośredniej komunikacji między stacjami polskiego Śląska Górnego, położonemi na północ i południe od węzła Bytomskiego, stacjami polskiego Śląska Górnego a stacjami polskiemi, leżącemi poza Śląskiem Górnym, i wreszcie pomiędzy stacjami polskiemi, leżącemi poza Śląskiem Górnym, tranzytem przez Polski Śląsk Górny.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 13 czerwca 1921 r. (poz. 414) i z 22 lutego 1922 r. (poz. 428), wprowadzone na ziemie Górnośląskie rozporządzeniem tegoż Ministra z dn. 22 października 1923 r. (poz. 877), oraz rozporządzenie Min. Kol. Żel. z dn. 12 października 1923 r. (poz. 864) — zostały uchylone (p. uwagi do powołanych pozycyj).

Poz. 921.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 października 1923 r.

o zmianach w tymczasowej komunikacji towarowej pomiędzy polskim Śląskiem Górnym z jednej strony a resztą Polski (włączając w to stacje zarządzanych przez Polskę kolei obszaru W. M. Gdańska) z drugiej strony, przez niemiecki Śląsk Górny.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 30).

Poz. 922.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 października 1923 r.

o rozciągnięciu tymczasowej bezpośredniej komunikacji towarowej między stacjami polskich kolei państwowych, a stacjami, położonemi na obszarze W. M. Gdańska, oraz między stacjami polskich kolei państwowych przez obszar W. M. Gdańska, na stacje polskiego Śląska Górnego.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 52 z 1922 r.).

Poz. 923.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 7 listopada 1923 r.

o podniesieniu niektórych opłat probierczych.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 7 stycznia 1924 r. o opłatach probierczych (Dz. U. R. P. Nr. 3 poz. 23).

15 listopada Nr. 116. rok 1923.

Poz. 924.

U S T A W A

z dnia 9 października 1923 r.

o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

CZĘŚĆ I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Ustawa niniejsza normuje uposażenie funkcjonarjuszów państwowych i wojska. Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu niniejszej ustawy są: urzędnicy, państwowi funkcjonarjusze niżsi, funkcjonarjusze policji państwowej, etatowi pracownicy państwowi kolei żelaznych, pracownicy poczt, telegrafów i telefonów, oraz nauczyciele wszystkich państwowych szkół publicznych.

Uposażenie sędziów i prokuratorów reguluje osobna ustawa.

P. ustawę z dn. 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1107).

Art. 2. Ustanawia się 16 grup uposażenia, w każdej zaś grupie uposażenia pewną ilość szczebli.

Art. 3. Wysokość uposażenia oznacza się w punktach, ustalonych w następującej tabeli:

Grupa uposażenia	SZCZEBLE UPOSAŻENIA						
	a	b	c	d	e	f	g
I	2600						
II	2200	2300	2400				
III	1800	1900	2000	2100			
IV	1400	1500	1600	1700	1800		
V	1100	1200	1300	1400	1500	1600	
VI	800	875	950	1025	1100	1175	
VII	600	660	720	780	840	900	
VIII	480	520	560	600	640	680	
IX	390	420	450	480	510	540	
X	330	350	370	390	410	430	450
XI	270	290	310	330	350	370	390
XII	240	255	270	285	300	315	330
XIII	210	225	240	255	270	285	300
XIV	180	195	210	225	240	255	270
XV	150	165	180	195	210	225	240
XVI	130	140	150	160	170	180	190

Kwotę uposażenia miesięcznego otrzymuje się przez pomnożenie jednakowej dla wszystkich grup uposażenia mnożnej (art. 5) przez liczbę punktów odpowiedniej grupy i szczebla.

W okresie przejściowym (sanacji Skarbu) zmienia się tabelę, podaną w artykule niniejszym, w ten sposób, że do liczby punktów w każdym szczeblu wszystkich grup dodaje się tytułem dodatku regulacyjnego 70 punktów. Dodatek regulacyjny ulegać będzie stopniowej redukcji po 10 punktów w okresach półrocznych (art. 6 ust. 1), począwszy od terminu, który ustali Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, w zależności od wyników akcji sanacji Skarbu.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 17 czerwca 1925 r. w sprawie ustalenia terminu stopniowej redukcji dodatku regulacyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 438) termin, od którego dodatek regulacyjny ulegać będzie redukcji, ustalono na dzień 1 lipca 1925 r. Dotychczas jednak dodatek ten uległ redukcji jedynie o 10 punktów.

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 23 stycznia 1928 r. w sprawie podwyższenia uposażenia wojskowych zawodowych i oficerów rezerwy, zatrzymanych w czynnej służbie (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 42) uposażenia, o których mowa w art. 3, 4 i 118 niniejszej ustawy, w odniesieniu do wojskowych zawodowych i oficerów rezerwy, zatrzymanych w czynnej służbie, którzy pobierają dodatek służbowy lub będąc słuchaczami szkół i kursów otrzymują dodatek z tytułu przeniesienia służbowego, podwyższono o 10%.

Art. 4. Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych ustanawia się dla utrzymującego rodzinę dodatek ekonomiczny, wynoszący na każdego członka rodziny, nie więcej jednak niż na 5 członków, po 45 mnożnych miesięcznie.

Jednocześnie ze zmniejszaniem się określonego w art. 3 dodatku regulacyjnego o 10 punktów dodatek ekonomiczny ulegać będzie w tych samych terminach redukcji o 1 mnożną, aż do wysokości 38 mnożnych.

Do rodziny w rozumieniu ustawy niniejszej należy:

a) żona, wyjąwszy wypadki, gdy pobiera uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej, albo gdy jest sądownie separowaną, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji;

b) mąż zupełnie niezdolny do zarobkowania;

c) dzieci ślubne i uprawnione, tudzież pasierby — do ukończenia lat 18, jeżeli zaś uczęszczają do szkół publicznych, lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych, albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończenia lat 24.

W wypadkach ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby, jako też w wypadkach, gdy studja przewlekły się ponad wiek 24 lat z powodu: służby wojskowej, odbytej na skutek zarządzenia mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, albo z powodu pełnienia w tym czasie służby ochotniczej — właściwa władza naczelna może w drodze wyjątku uwzględnić dzieci w wieku ponad 24 lata.

W razie, gdy na mężu ciąży obowiązek alimentowania żony, suma dodatku ekonomicznego na żonę nie może przewyższać sumy alimentacji.

Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie, albo które same się utrzymują lub posiadają własne zaopatrzenie — nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku ekonomicznego.

Ponadto Rada Ministrów władna jest przyznać funkcjonarjuszom i wojskowym, pełniącym służbę w stolicy i na kresach, procentowo obliczony dodatek do uposażenia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 grudnia 1924 r. o przelaniu prawa ostatecznego rozstrzygania niektórych praw zastrzeżonych władzom centralnym na władze II instancji, przy wykonywaniu ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz ustawy o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 979).

Nadto p drugą uwagę do art. 3.

Art. 5. *Jako pierwszą mnożną ustala się na dzień 1 października 1923 r. kwotę 11.600 mkp. Kwota ta odpowiada kosztom utrzymania w pierwszej połowie września 1923 r.* W przyszłości wysokość mnożnej *w markach pol., ewentualnie* w złotych pol., określi każdocześnie na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu Rada Ministrów najpóźniej 20 dnia każdego miesiąca kalendarzowego na następny miesiąc, biorąc pod uwagę zmianę wysokości kosztów utrzymania w okresie od dnia 15 ubiegłego miesiąca do dnia 15 bieżącego miesiąca oraz zmianę dodatku regulacyjnego. W razie wzrostu kosztów utrzymania w drugiej połowie miesiąca, przekraczającego 15%, zarządzi Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, by wypłacono dnia 16 tytułem dopłaty na pobory tego miesiąca kwotę, o którą należałoby zwiększyć uposażenie, biorąc pod uwagę wzrost kosztów utrzymania w drugiej połowie ubiegłego miesiąca.

Rada Ministrów władna jest określać wysokość mnożnej w walutach obcych w celu oznaczania wysokości uposażenia polskich funkcjonarjuszów państwowych i osób wojskowych, pełniących służbę na terytorjum woln. m. Gdańska i zagranicą.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 17 listopada 1925 r. o ustaleniu na miesiąc grudzień 1925 r. mnożnej dla określenia uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 839) wysokość mnożnej oznaczono na 0,43 złotego.

Art. 6. W obrębie danej grupy uposażenia przejście na szczebel wyższy odbywa się automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych: 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

Termin posunięcia z jednego szczebla uposażenia do następnego ustala się w ten sposób, że czasu od dnia mianowania (awansu) do najbliższego terminu posunięć nie uwzględnia się.

Do czasokresu posunięć nie zalicza się:

a) czasu pełnienia obowiązkowej służby wojskowej w szeregach (art. 13 ustęp 1);

b) czasu urlopu bezpłatnego, z wyjątkiem urlopu na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego oraz z wyjątkiem urlopu, udzielonego nauczycielowi przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w celu pełnienia obowiązków nauczycielskich w instytucjach oświatowych w kraju lub zagranicą;

c) czasu zawieszenia w służbie lub osadzenia w areszcie śledczym, o ile nie zapadł wyrok lub orzeczenie uwalniające, względnie o ile nie nałożono jedynie kary porządkowej;

d) u funkcjonarjuszów — okresu nałożonej w drodze dyscyplinarnej kary odliczenia lat służby oraz okresu, spędzonego w stanie nieczynnym z powodu czasowej niezdolności do służby, z wyjątkiem wypadku, gdy niezdolność powstała z przyczyn służbowych;

e) u wojskowych czasu trwania kary pozbawienia wolności na podstawie prawomocnego wyroku sądowego;

f) u wojskowych — czasu pozostawania w stanie nieczynnym z powodu czasowej niezdolności do służby, z wyjątkiem wypadku, gdy niezdolność ta powstała z przyczyn, związanych ze służbą wojskową.

Przy ustalaniu terminu najbliższego posunięcia po ustaniu powodu, wstrzymującego posunięcie do wyższego szczebla, pierwotny termin posunięcia przesuwa się w ten sposób, że niepełne półrocze, większe od 3 miesięcy, liczy się za pełne, okresu zaś, nie przekraczającego 3 miesięcy, nie bierze się w rachubę.

Art. 7. Przy pierwszem mianowaniu funkcjonarjusz lub wojskowy zawodowy otrzymuje uposażenie pierwszego szczebla danej grupy, jeżeli ustawa niniejsza inaczej nie stanowi.

Przepis powyższy nie ma zastosowania do funkcjonarjuszów, mianowanych z pośród pracowników dziennie płatnych, którzy przy mianowaniu nie mogą otrzymać mniejszej kwoty uposażenia od kwoty zasadniczego uposażenia, otrzymanego w ostatnim miesiącu przed mianowaniem.

Przy dalszych mianowaniach (awansach) funkcjonarjusz lub wojskowy zawodowy otrzymuje w wyższej grupie uposażenie tego szczebla, który pod względem ilości punktów jest bezpośrednio wyższy od szczebla, zajmowanego poprzednio w grupie niższej. Jeżeliby jednak następny szczebel w dawnej grupie był r ó w n y l u b wyższy pod względem liczby punktów, aniżeli szczebel, osiągnięty przez funkcjonarjusza w gru-

pie wyższej, to czas, spędzony w ostatnio zajmowanym szczeblu grupy niższej, wlicza się do posunięcia następnego w grupie wyższej.

Przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 370).

Art. 8. Funkcjonarjuszom i wojskowym zawodowym, otrzymującym mieszkanie w naturze od Skarbu Państwa, z wyjątkiem wypadku, określonego w art. 73 niniejszej ustawy, potrąca się wartość tego mieszkania z uposażenia. Rada Ministrów ustali normy należytości za mieszkanie w naturze oraz określi wypadki, w których może być przyznane całkowite lub częściowe zwolnienie od opłaty tej należytości.

Funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi, zajmujący mieszkania służbowe, winni na żądanie przełożonej władzy z chwilą rozwiązania stosunku służbowego, przeniesienia w stan spoczynku, lub zmiany stanowiska służbowego, z powodu którego przydział mieszkania nastąpił, opróżnić odnośne mieszkanie.

Za mieszkania służbowe uważać należy mieszkania przydzielone przez władze przełożone funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym zawodowym:

a) dla wykonywania czynności służbowych, związanych z danym gmachem;

b) ze względu na szczególny charakter czynności służbowych, wymagających zajmowania mieszkania w ściśle określonym gmachu.

Natychmiastowe całkowite opróżnienie mieszkania służbowego ma miejsce w razie dobrowolnego wystąpienia funkcjonarjusza państwowego, względnie wojskowego ze służby państwowej, zaś w innych wypadkach winien zajmujący mieszkanie służbowe opróżnić na żądanie przełożonej władzy mieszkanie częściowo do dni 28 od dnia doręczenia mu odnośnego wezwania przełożonej władzy, zaś w terminie do trzech miesięcy od dnia doręczenia tego wezwania winien zajmujący mieszkanie opróżnić je całkowicie. W razie niewykonania dobrowolnie żądania właściwej przełożonej władzy w oznaczonym terminie, władna będzie właściwa przełożona władza zarządzić eksmisję z przydzielonego mieszkania służbowego w drodze administracyjnej za pośrednictwem organów bezpieczeństwa publicznego, względnie w odniesieniu do wojskowych zawodowych za pośrednictwem właściwych organów wojskowych.

Do ustępu 1 p. rozp. Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 849).

Przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. zmieniającego niektóre postanowienia ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 540).

Art. 9. Funkcjonarjusz lub wojskowy zawodowy otrzymuje ze Skarbu Państwa tylko jedno uposażenie, jako wynagrodzenie za ogół czynności, połączonych z jego stanowiskiem. Może jednak za spełnianie czynności, nie związanych ściśle z danym urzędem, otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, którego wysokość ustala właściwa władza centralna w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

P. rozp. Ministra Wyznań Relig. i Ośw. Publ. z dn. 18 lutego 1926 r. wyd. w porozumieniu z Min. Skarbu w sprawie dodatkowych wynagrodzeń nauczycieli za czynności niezwiązane ściśle z ich stanowiskiem (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 114).

Art. 10. (Ust. 1 — 5). Oprócz uposażenia, określonego w art. 3 i 4 niniejszej ustawy, funkcjonarjusz i wojskowy zawodowy mają prawo do:

a) należności za delegacje, podróże służbowe i przeniesienia;

b) pomocy lekarskiej dla niego i jego rodziny (art. 4);

c) umundurowania zgodnie z przepisami Części II niniejszej ustawy.

Należność pod a), tudzież unormowanie pomocy pod b), określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Ponadto funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi otrzymują na okres obowiązywania dodatku regulacyjnego zwrot opłaty szkolnej w szkołach średnich, jeżeli rodzice nie mogli umieścić dzieci w równorzędnych zakładach państwowych. Wysokość opłat nie może przekraczać przeciętnego kosztu nauczania ucznia w państwowej szkole średniej.

Ponadto może Rada Ministrów poza należnościami ubocznemi, określonemi w niniejszej ustawie, przyznawać funkcjonarjuszom i wojskowym zawodowym specjalne dodatki, uzasadnione szczególnemi właściwościami służby, oraz ulgi w przejazdach państwowemi środkami komunikacyjnemi.

Wypadki, w których uprawnienia, określone w niniejszym artykule, mogą być stosowane do wojskowych niezawodowych, ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Na mocy ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. w sprawie częściowej zmiany niniejszej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 525), art. 10 został uzupełniony ustępem, zawierającym uprawnienia Rady Ministrów do przyznania funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym zawodowym specjalnego dodatku na mieszkanie, z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1924 r. do dnia 31 grudnia 1924 r. Uprawnienia te zostały przedłużone ustawą z dnia 22 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 566) do dnia 31 grudnia 1925 r. Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. w sprawie jednorazowego zasiłku dla fukcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 632) została przyznana dopłata różnicy między kwotą wypłaconego dodatku na mieszkanie w czasie od dnia 1 stycznia 1926 r. do dnia 31 grudnia 1927 r., a kwotą, która przypadłaby w tym czasie z uzwględnieniem podwyższenia stawek dodatku na mieszkanie w stosunku do wzrostu komornego, przewidzianego w ustawie o ochronie lokatorów.

Ustęp szósty uchylony na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 370).

P. następujące rozp. Rady Ministrów: wydane w wykonaniu p-ktu a) ust. 1 art. 10: z dn. 23 września 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 711) — diety zagraniczne, z dn. 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826) i z dn. 17 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 860) — diety krajowe; w wykonaniu pktu b) — z dnia 26 listopada 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 947) i z dnia

4 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95 poz. 555); w wykonaniu pktu c) — z dnia 7 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5 poz. 44) — dodatek mundurowy dla urzędników kontroli skarbowej.

Art. 11. Prawo do otrzymania uposażenia powstaje:

a) dla wstępujących do służby państwowej, czy to po raz pierwszy, czy ponownie, jeżeli istotne objęcie służby nastąpiło najpóźniej 15 dnia miesiąca kalendarzowego — z pierwszym dniem miesiąca, jeżeli zaś to nastąpiło po 15 dniu miesiąca kalendarzowego — z dniem 16 tego miesiąca;

b) dla szeregowych, mianowanych podporucznikami w służbie czynnej — od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym mianowanie nastąpiło, przy jednoczesnem potrąceniu żołdu oraz wartości otrzymanego w naturze pożywienia;

c) w pozostałych wypadkach — z dniem pierwszym najbliższego kalendarzowego miesiąca po dniu mianowania (awansu), względnie po powstaniu warunków, uzasadniających zmianę uposażenia, jeżeli dzień mianowania (awansu), względnie zmiany warunków, nie zbiega się z terminem płatności uposażenia. W razie takiej zmiany miejsca służbowego, która pociąga za sobą zmianę wysokości uposażenia, przysługuje funkcjonarjuszowi lub wojskowemu zawodowemu prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, od pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca, następującego po uwolnieniu go od poprzednich obowiązków służbowych.

W razie śmierci funkcjonarjusza lub wojskowego zawodowego wstrzymuje się wypłatę uposażenia z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła, a w razie rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób — z ostatnim dniem tego kalendarzowego miesiąca, w którym stosunek ten istotnie ustał.

Przepis ostatniego ustępu nie stosuje się do funkcjonarjuszów, którzy samowolnie opuścili służbę. Funkcjonarjusze ci obowiązani są zwrócić część uposażenia za czas nieprzesłużony.

Art. 12. Uposażenie wypłaca się funkcjonarjuszom i wojskowym zawodowym miesięcznie zgóry w pierwszym dniu każdego miesiąca.

O ile termin płatności uposażenia przypada na niedzielę lub dzień wolny od zajęć służbowych, wypłata uposażenia następuje w dniu poprzednim.

Art. 13. Na czas pełnienia obowiązkowej służby wojskowej w szeregach traci funkcjonarjusz od najbliższego terminu płatności prawo do uposażenia z tytułu służby cywilnej, otrzymuje natomiast uposażenie, określone dla szeregowych, pełniących obowiązkową służbę wojskową (Dział G. rozdział 2).

Na czas odbywania perjodycznych ćwiczeń wojskowych zatrzymuje funkcjonarjusz pełne uposażenie z tytułu służby cywilnej, a nadto otrzymuje należności, określone dla wojskowych, powołanych do ćwiczeń (Dział G. rozdział 3).

Funkcjonarjusz, powołany do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, otrzymuje uposa-

żenie, określone dla powołanych do służby wojskowej podczas mobilizacji (Dział G. rozdział 4), a nadto jeżeli jego uposażenie z tytułu służby cywilnej jest wyższe od pełnego uposażenia wojskowego, otrzymuje od swej władzy cywilnej różnicę do wysokości uposażenia w służbie cywilnej, z uwzględnieniem każdorazowych zmian, zachodzących w uposażeniu w służbie cywilnej i wojskowej.

Art. 14. W razie dostania się do niewoli lub zaginienia na terenie działań wojennych u funkcjonarjuszów, oficerów i szeregowych zawodowych, kawalerów lub wdowców bezdzietnych, oraz szeregowych niezawodowych — prawo do uposażenia ulega w całości zawieszeniu, u funkcjonarjuszów zaś lub oficerów i szeregowych zawodowych, mających rodzinę, przez czas ich pobytu w niewoli (zaginienia) rodzina otrzymuje 50% ich uposażenia, pozostałe 50% ulega zawieszeniu.

Żona separowana, która pobiera alimenta, otrzymuje uposażenie w wysokości alimentów, nie wyższe jednak, niż 50% uposażenia.

Jeżeli okoliczności, towarzyszące dostaniu się do niewoli, wskazują na to, że czyn ten spełniono z rozmysłem, zawiesza się również prawo do uposażenia, pobieranego przez rodzinę.

Po powrocie funkcjonarjusza lub wojskowego i po stwierdzeniu, że dostał się on do niewoli, względnie zaginął, bez własnej winy, otrzymuje on za cały czas niewoli (zaginienia) uposażenie, które uległo zawieszeniu, z potrąceniem zaliczek, pobranych w niewoli (przez czas zaginienia).

Gdy funkcjonarjusz lub wojskowy, który zaginął na terenie działań wojennych, nie odnajdzie się najpóźniej w ciągu roku od chwili ratyfikacji pokoju, rodzina zaginionego traci prawo do uposażenia, otrzymuje natomiast tymczasowe zaopatrzenie w myśl obowiązujących ustaw.

Art. 15. Funkcjonarjuszom państwowym tudzież oficerom i zawodowym szeregowym może być udzielona w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, bezprocentowa zaliczka na uposażenie. Warunki przyznawania zaliczek tudzież ich wysokość określi Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 370 art. 3).

Art. 16. W razie śmierci funkcjonarjusza (uszki) lub wojskowego zawodowego w służbie czynnej należy się wdowie (wdowcowi), która (y) pozostawał (a) z nim (z nią) w spólności małżeńskiej, pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego. W braku wdowy (wdowca), uprawnionej (ego) do pośmiertnego, należy się pośmiertne w tej samej wysokości dzieciom ślubnym, uprawnionym i pasierbom zmarłego, jeżeli zmarły (a) otrzymał (a) na nie dodatek ekonomiczny.

Art. 17. W braku członków rodziny, wymienionych w art. 16. należy zwrócić udowodnione koszty leczenia i pogrzebu do wysokości pośmiertnego innym krewnym i osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

CZĘŚĆ II.

Postanowienia szczegółowe.

Dział A.

Urzędnicy i państwowi funkcjonarjusze niżsi.

Rozdział 1.

Urzędnicy.

Art. 18. W państwowej służbie cywilnej urzędnicy otrzymują uposażenie tej grupy, która odpowiada liczbowo posiadanemu przez nich stopniowi służbowemu.

Rozdział 2.

Państwowi funkcjonarjusze niżsi.

Art. 19. Państwowi funkcjonarjusze niżsi zaliczeni będą do jednej z 7 grup uposażenia od XVI do X włącznie w drodze, przewidzianej w art. 92 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164). Funkcjonarjusze niżsi otrzymują umundurowanie za opłatą 25% jego wartości. Rozporządzenie Rady Ministrów określi, w których działach służby państwowej prawidło to ma mieć zastosowanie.

Rozporządzenie Rady Ministrów przeprowadzi w terminie półrocznym od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy rewizję dotychczasowego zaszeregowania urzędników i państwowych funkcjonarjuszów niższych i przesunie nieodpowiednio zaszeregowanych do grup odpowiednich. Ostateczne zaszeregowanie tych urzędników i funkcjonarjuszów niższych, tudzież wszystkich innych funkcjonarjuszów i wojskowych, podlegających niniejszej ustawie, nastąpi w drodze ustawy najpóźniej przed nadejściem terminu, powołanego w ustępie 3 artykule 3.

P. uwagę do art. 15.

W sprawie zaszeregowania do grup uposażenia niższych funkcjonarjuszów p. rozp. Rady Ministrów: z dnia 7 października 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 773) — w więziennictwie, z dnia 4 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 847) — woźni, z dn. 3 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 494) — w Min. Robót Publicznych, z dn. 11 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 593) — w Ministerstwie Sprawiedliwości, z dn. 21 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 98) — w Min. Spraw Wewn., z dn. 26 października 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 831) — w zakładach wychowawczo - poprawczych.

Dział B.

Funkcjonarjusze policji państwowej.

Art. 20. Pod względem uposażenia zaliczeni zostają funkcjonarjusze policji państwowej służby zewnętrznej do następujących grup uposażenia:

a) wyżsi:	Komendant Główny	do grupy	IV	
	Nadinspektor	„ „	V	szczebel b.
	Inspektor	„ „	V	
	Podinspektor	„ „	VI	
	Nadkomisarz	„ „	VII	szczebel c.
	Komisarz	„ „	VII	
	Podkomisarz	„ „	VIII	
	Aspirant	„ „	IX	
b) niżsi:	Starszy przodownik	do grupy	X	

Przodownik do grupy XI
Starszy posterunkowy „ XII
Posterunkowy „ „ XIII

Art. 21. Wszyscy wyżsi funkcjonarjusze policji państwowej służby zewnętrznej otrzymują jednorazową kwotę na umundurowanie przy nominacji w wysokości 1000 mnożnych, oraz po 2 latach corocznie dodatek na uzupełnienie umundurowania w wysokości 500 mnożnych.

Wszyscy funkcjonarjusze niżsi służby śledczej otrzymują dodatek śledczy w wysokości 60 mnożnych miesięcznie.

Niżsi funkcjonarjusze służby zewnętrznej umundurowanej otrzymują całkowite umundurowanie na koszt Skarbu.

Dział B¹.

Funkcjonarjusze więziennictwa.

Art. 21-a. Funkcjonarjusze więziennictwa, obowiązani do noszenia munduru według obowiązujących przepisów prawnych, otrzymują umundurowanie na koszt Skarbu Państwa.

Dział B¹ wprowadzono na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. w sprawie uzupełnienia ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 176).

Dział C.

Straż *celna.*

Art. 22. Postanowienia o uposażeniu policji państwowej mają analogiczne zastosowanie do uposażenia funkcjonarjuszów straży *celnej* z tem, że zaliczenia do odpowiednich grup uposażenia dokona rozporządzenie Rady Ministrów na wniosek Ministra Skarbu.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 349) i rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. o zaliczeniu oficerów i szeregowych straży granicznej do grup uposażenia (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 632).

Dział D.

Pracownicy kolei państwowych.

Art. 23. Rada Ministrów na wniosek Ministra *Kolei Żelaznych* zaliczy poszczególne stanowiska służbowe na kolejach państwowych do odpowiednich grup uposażenia.

Pracownicy kolejowi, którzy wedle uznania Ministra *Kolei Żelaznych*, ze względu na charakter służby, obowiązani są używać w służbie pełnego munduru — otrzymują go za zwrotem 25% każdoczesnych kosztów umundurowania.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 567).

Dział E.

Pracownicy poczt, telegrafów i telefonów.

Art. 24. Rada Ministrów na wniosek Ministra Poczt i Telegrafów zaliczy poszczególne stanowiska służbowe w służbie wykonawczej pocztowej, telegraficznej i telefonicznej do odpowiednich grup uposażenia.

Postanowienia drugiego ustępu art. 23 mają analogiczne zastosowanie do funkcjonarjuszów poczt, telegrafów i telefonów.

Dział F.

Nauczyciele.

Rozdział 1.

Profesorowie i pomocnicze siły naukowe w szkołach akademickich.

Art. 25. Profesorowie zwyczajni szkół akademickich otrzymują uposażenie grupy IV, profesorowie nadzwyczajni otrzymują uposażenie grupy V. Profesorom zwyczajnym i nadzwyczajnym po upływie 3 lat, spędzonych w ostatnim szczeblu odnośnej grupy, dodaje się po *100* punktów.

Na mocy art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) dodatkowe punkty i mnożne wynagrodzenia zmniejszono o 50%.

Art. 26. W wyjątkowych wypadkach może Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznać specjalistom, powołanym na stanowiska profesorskie, dodatek osobisty do uposażenia, określonego niniejszą ustawą.

Art. 27. Rektorzy, dziekani i dyrektorzy studjów o własnych statutach w szkołach akademickich przez czas pełnienia swych obowiązków otrzymują następujące dodatki:

a) rektorzy szkół akademickich o więcej niż trzech wydziałach — 300 mnożnych miesięcznie;

b) rektorzy innych szkół akademickich — 250 mnożnych miesięcznie;

c) dziekani i dyrektorzy studjów o własnych statutach — 200 mnożnych miesięcznie;

d) kierownicy zakładów naukowych dużych — 150 mnożnych miesięcznie, kierownicy zakładów naukowych małych i seminarjów — 100 mnożnych, stosownie do decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Artykuł niniejszy zmieniony art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918), restytuowany został na mocy art. 1 ustawy z dnia 1 marca 1927 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 207).

Art. 28. Adjunkci, kustosze, prosektorzy, konstruktorzy i obserwatorowie otrzymują uposażenie VII grupy, asystenci starsi — uposażenie szczebla b grupy VIII.

Wynagrodzenie za czynności asystentów młodszych (demonstratorów, elewów), którzy posiadają absolutorjum akademickie, względnie ukończyli przepisany okres studjów—równa się uposażeniu szczebla b grupy IX. Normy wynagrodzenia innych asystentów młodszych (demonstratorów, elewów), powyższem postanowieniem nieobjętych, określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Normy wynagrodzenia zastępców profesorów, powołanych do wykładów na nieobsadzonej katedrze, określi rozporządzenie Rady Ministrów.

P. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 marca 1924 r. do art. 28 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska, dotyczącego wynagrodzenia zastępców profesorów szkół akademickich (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 311).

Art. 29. Wynagrodzenie za 1 godzinę na tydzień wykładu, zleconego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wynosi 120 mnożnych miesięcznie.

Wynagrodzenie za wykłady zlecone powtarzane, oraz za prowadzenie ćwiczeń i seminarjów zleconych, nie wyłączając powtarzanych, wynosi 80 mnożnych miesięcznie za 1 godzinę tygodniowo.

Wynagrodzenie za lekcje lektorów za 1 godzinę na tydzień wynosi 80 mnożnych miesięcznie.

P. uwagę do art. 27.

Postanowienia art. 25 do 29 oraz art. 105 ust. 1, 2 i 3 na mocy rozp. Rady Ministrów z dn. 26 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 368) stosują się również do profesorów i pomocniczych sił naukowych Akademji Sztuk Pięknych w Krakowie, Państwowego Instytutu Dentystycznego i Państwowego Instytutu Pedagogicznego w Warszawie.

Art. 30. Rada Ministrów będzie władna stosować poszczególne postanowienia niniejszego rozdziału do funkcjonarjuszów Akademji Sztuk Pięknych w Krakowie, Państwowego Instytutu Pedagogicznego w Warszawie, Państwowego Instytutu Dentystycznego w Warszawie. Postanowienia art. 105 ust. 1, 2 i 3 mają w wypadkach, objętych niniejszym artykułem, analogiczne zastosowanie.

Rozdział 2.

Nauczyciele i dyrektorzy państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, preparand, seminarjów ochroniarskich, wyższych kursów nauczycielskich i Państwowego Instytutu Nauczycielskiego.

Art. 31. Nauczyciele posiadający kwalifikacje, przepisane ustawą z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828) z wyjątkiem nauczycieli rysunku, pracy ręcznej, śpiewu, muzyki i gimnastyki, nie mających matury gimnazjalnej lub seminarjalnej i ukończonych co najmniej dwuletnich specjalnych kursów zawodowych, otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy VIII, po przesłużeniu 6 lat — grupy VII, po dalszych 9 latach — grupy VI, wreszcie po następnych 12 latach — grupy V.

Art. 32. Nauczyciele szkół ćwiczeń i preparand, nie posiadający kwalifikacji, o których mowa w art. 31, nauczyciele rysunku, pracy ręcznej, śpiewu, muzyki i gimnastyki, nie mający matury gimnazjalnej lub seminarjalnej i ukończonych co najmniej dwuletnich specjalnych kursów zawodowych, oraz nauczyciele, mający ukończony Państwowy Instytut Nauczycielski, jeżeli nie nabyli praw, wynikających z art. 31, otrzymują przy mianowaniu uposażenie szczebla b. grupy IX, po sześciu latach — uposażenie grupy VIII, po dalszych dziewięciu latach — grupy VII, wreszcie po następnych dziewięciu — grupy VI.

Art. 33. Nauczyciel, nie posiadający przepisanych kwalifikacji, otrzymuje uposażenie szczebla b. grupy IX i posuwa się tylko w obrębie tej grupy stosownie do przepisów art. 6.

Art. 34. Określone w art. 31, 32 i 33 uposażenie odnosi się do maksymalnej ilości godzin nauczania tygodniowo, która wynosi:

a) 27 godzin nauczania tygodniowo w I kategorji przedmiotów, obejmującej: kaligrafję, rysunek, pracę ręczną, muzykę, śpiew i gimnastykę; do tej liczby godzin obowiązany jest także nauczyciel szkoły ćwiczeń i preparand;

b) 23 godzin nauczania tygodniowo w II kategorji przedmiotów, obejmującej: religję, historję, geografję, higjenę i propedeutykę filozofji;

c) 21 godzin nauczania tygodniowo w III kategorji przedmiotów, obejmującej: języki, matematykę, fizykę, chemję, przyrodę i pedagogję.

Oznaczona w ustępie pierwszym maksymalna ilość godzin nauczania tygodniowo wynosi w każdej kategorji przedmiotów:

a) o jedną godzinę mniej dla nauczycieli, mających więcej niż 15, a mniej niż 20 policzalnych lat pracy nauczycielskiej;

b) o dwie godziny mniej dla nauczycieli, mających więcej niż 20, a mniej niż 25 policzalnych lat pracy nauczycielskiej;

c) o trzy godziny mniej dla nauczycieli, mających ponad 25 lat policzalnych pracy nauczycielskiej.

Zniżka powyższa obowiązuje każdorazowo na początku najbliższego roku szkolnego.

Przytoczono z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych art. 4 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Ustęp 2 i 3 wprowadzono na mocy art. 2 ustawy z dn. 1 marca 1927 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 207).

P. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu z dn. 18 lutego 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 102).

Art. 35 uchylony na mocy art. 5 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Art. 36. W razie potrzeby nauczyciel jest obowiązany udzielać lekcji oraz spełniać czynności administracyjne lub opiekuńcze, wymienione w art. 35, jako równoważne pewnej ilości lekcji w wymiarze łącznym wyższym, niż w art. 34, nie przekraczającym jednak 125% ilości godzin, przewidzianej w art. 34 dla każdej kategorji przedmiotów. W takich wypadkach za wykraczającą ponad normę art. 34 ilość tygodniową lekcji przysługuje nauczycielowi dodatkowe wynagrodzenie, które wynosi rocznie za godzinę tygodniowo 225 mnożnych *dla kategorji I przedmiotów, 270 mnożnych — dla kategorji II i 300 mnożnych — dla kategorji III.*

Zastępstwa, trwające dłużej niż dwa tygodnie, są płatne według tych samych norm, co godziny nadliczbowe.

Na mocy art. 6 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918), wynagrodzenie roczne za godziny nadliczbowe oznaczono na 225 mnożnych za godzinę tygodniowo dla wszystkich kategoryj przedmiotów.

Art. 37. Dyrektor szkoły średniej i seminarjum nauczycielskiego i ochroniarskiego otrzymuje uposażenie, określone w art. 31, przysługujące mu jako nauczycielowi z tytułu jego służby, zarówno w charakterze nauczyciela, jak i dyrektora. Do liczby punktów, należnych mu z powyższego tytułu, dolicza się 225 punktów miesięcznie.

Za każdy oddział równoległy dyrektor otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 10 mnożnych miesięcznie.

Jeżeli wymiar nauczycielskich lub równorzędnych zajęć dyrektora szkoły średniej, seminarjum nauczycielskiego oraz kierownika wyższego kursu nauczycielskiego przekracza 6 godzin, a dyrektora seminarjum dla ochroniarek 12 godzin — otrzymuje dyrektor (kierownik) za te zajęcia osobne wynagrodzenie.

Kierownik szkoły ćwiczeń, oprócz uposażenia, przysługującego mu z tytułu jego służby nauczycielskiej, otrzymuje za administrację i kierownictwo takie wynagrodzenie, jakie pobiera kierownik szkoły powszechnej odpowiedniego stopnia organizacyjnego (art. 47).

Kierownik preparandy za administrację i kierownictwo otrzymuje wynagrodzenie, jak kierownik 3 i 4-klasowej szkoły powszechnej (art. 47).

Dyrektor lub kierownik szkoły, przy której jest internat, otrzymuje wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 30 mnożnych miesięcznie.

P. uwagę do art. 27.

Art. 38. Nauczyciel, powołany do pracy instruktorskiej (udzielania instrukcji pedagogicznych nauczycielom), otrzymuje na czas spełniania tej pracy zniżkę obowiązującej liczby godzin nauczania do godzin 6 oraz dodatek do uposażenia, przysługującego mu jako nauczycielowi, w wysokości 225 mnożnych miesięcznie.

P. uwagę do art. 25.

Art. 39. Nauczyciel wyższych kursów nauczycielskich otrzymuje uposażenie, jak nauczyciel przedmiotów zawodowych kategorji IV w państwowych szkołach zawodowych (art. 50 ust. 3).

Przedmioty nauczania na wyższych kursach nauczycielskich uważa się za przedmioty IV kategorji i jako do takich stosuje się do nich postanowienia punktu d) art. 51 i art. 53.

Kierownik wyższych kursów nauczycielskich otrzymuje uposażenie, jak dyrektor seminarjum dla nauczycieli szkół zawodowych (art. 54).

Pobory dyrektora i nauczycieli Państwowego Instytutu Nauczycielskiego i innych zakładów naukowych, nie objętych niniejszą ustawą, ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

W sprawie uposażenia dyrektora i nauczycieli zakładów naukowych nieobjętych niniejszą ustawą p. rozp. Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Min. Skarbu: z dn. 27 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 272), z dn. 19 maja 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 373) oraz z dn. 21 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 101).

Rozdział 3.

Nauczyciele publicznych szkół powszechnych, inspektorzy szkolni i zastępcy inspektorów szkolnych.

Art. 40. Nauczyciel, posiadający przepisane kwalifikacje, otrzymuje przy mianowaniu uposażenie grupy X szczebla b, po 6 latach pracy — gru-

py IX, po dalszych 9 latach — grupy VIII, a po następnych 9 latach — grupy VII.

Art. 41. Nauczyciel, nie posiadający przepisanych kwalifikacji, otrzymuje uposażenie grupy XI i posuwa się tylko w obrębie tej grupy, a to stosownie do przepisów art. 6.

Art. 42. Nauczycielom nie wykwalifikowanym, posiadającym co najmniej trzechletnią praktykę nauczycielską, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może przyznać wynagrodzenie nauczycieli, posiadających przepisane kwalifikacje.

Art. 43. Nauczyciel, który obok przepisanych dla nauczycieli szkół powszechnych kwalifikacji zawodowych posiada studja wyższe, zakończone przepisanemi egzaminami, otrzymuje uposażenie, określone w artykule 31.

Nauczyciel, mający ukończony Państwowy Instytut Nauczycielski, otrzymuje uposażenie, określone w art. 32.

Art. 44. (Ust. 1 i 3). Kierownicy szkół, kierownicy i samoistni nauczyciele szkół jednoklasowych otrzymują od gminy możliwie 2 morgi ornego gruntu w jednej połaci, o ile możności przy budynku szkolnym, jednak nie dalej niż w odległości półtora kilometra od szkoły.

Ustawa niniejsza nie znosi świadczeń na rzecz nauczycieli, wynikających z fundacji i umów, legalnie dotąd obowiązujących.

Ustęp 2 niniejszego artykułu został uchylony na mocy art. 5 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Art. 45. Nauczyciel, posiadający obok normalnych przepisanych kwalifikacji specjalny egzamin zawodowy, określony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, otrzymuje osobny dodatek w wysokości 30 mnożnych miesięcznie.

Art. 46. (Ust. 1 i 2). Nauczyciel publicznych szkół powszechnych obowiązany jest za stałe uposażenie udzielać nauki w wymiarze 30 godzin tygodniowo.

Za każdą udzielaną z polecenia władzy przełożonej godzinę nauki ponad powyższą normę nauczyciel pobiera 225 mnożnych za godzinę tygodniowo w stosunku rocznym, jeżeli nauka ponad normę trwa przynajmniej jeden miesiąc.

Na mocy art. 6 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) wynagrodzenie roczne za godziny nadliczbowe oznaczono na 150 mnożnych za godzinę tygodniowo.

Ustęp 3 uchylono na mocy art. 7 powołanej ustawy.

Art. 47. Do liczby punktów, należnych z tytułu służby nauczycielskiej i kierowniczej, dolicza się kierownikowi szkoły:

2 klasowej	. . . . .	10	punktów miesięcznie
3 i 4	„	30	„ „
5 i 6	„	40	„ „
7	„	60	„ „

Za administrację szkoły otrzymują dodatek: nauczyciel szkoły jednoklasowej i kierownik szkoły dwuklasowej po 5 mnożnych miesięcznie; kierownicy szkół 3 i 4 klasowych po 15 mnożnych; 5 i 6 klasowych po 20 mnożnych; kierownik szkoły 7 klasowej — 30 mnożnych miesięcznie.

Za każdy oddział równoległy kierownik szkoły otrzymuje 5 mnożnych miesięcznie.

Artykuł niniejszy, uchylony na mocy art. 8 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918), został przywrócony art. 1 ustawy z dn. 1 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 207).

Przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie sprostowania błędu w ustawie z dn. 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 3 poz. 15).

Art. 48. Inspektor szkolny, posiadający studja wyższe, zakończone przepisanemi egzaminami, otrzymuje uposażenie, jak dyrektor szkoły średniej ogólnokształcącej (art. 37 ust. 1).

Zastępca inspektora szkolnego, posiadający studja wyższe, zakończone przepisanemi egzaminami, otrzymuje uposażenie, określone w artykule 31, zależnie od liczby lat pracy w charakterze nauczyciela i zastępcy inspektora szkolnego; nadto do liczby punktów, należnych mu z tytułu powyższego, dolicza się sto punktów miesięcznie.

Artykuł ten, uchylony na mocy art. 5 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918), został przywrócony art. 1 ustawy z dn. 1 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 207).

Art. 49. Inspektor szkolny i zastępca inspektora szkolnego, nie posiadający studjów wyższych, zakończonych przepisanemi egzaminami, otrzymują uposażenie, określone w artykule 32, zależnie od liczby lat pracy w charakterze nauczyciela i inspektora, względnie zastępcy inspektora szkolnego.

Nadto do liczby punktów, należnych im z powyższego tytułu, dolicza się inspektorowi szkolnemu — 225 punktów, zastępcy inspektora szkolnego — 100 punktów miesięcznie.

P. uwagę do art. 48.

W sprawie uposażenia nieetatowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych p. rozp. Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 1 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 204).

Rozdział 4.

Nauczyciele, dyrektorzy i instruktorzy państwowych szkół zawodowych oraz seminarjów dla nauczycieli szkół zawodowych.

Art. 50. Nauczyciel przedmiotów ogólnokształcących i pomocniczych kategorji I, II i III (art. 51), posiadający kwalifikacje, przepisane dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, otrzymuje uposażenie takie, jak ci nauczyciele (art. 31, 32 i 33).

Nauczyciel przedmiotów ogólnokształcących i pomocniczych, nie posiadający kwalifikacji, przepisanych dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, otrzymuje uposażenie takie, jak nauczyciel publicznych szkół powszechnych (art. 40, 41 i 42) z dodatkiem 25 mnożnych miesięcznie.

Nauczyciel przedmiotów zawodowych kategorji IV (art. 51), posiadający świadectwo ukończenia akademickiej szkoły zawodowej, oraz co najmniej dwuletnią praktykę zawodową, otrzymuje uposażenie takie, jak nauczyciel szkół średnich ogólnokształcących (art. 31) z dodatkiem od *100* do *200* mnożnych miesięcznie, zależnie od decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Nauczyciel przedmiotów zawodowych kategorji IV (art. 51), posiadający świadectwo ukończenia specjalnej szkoły zawodowej o poziomie więcej niż średnim, uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczającą, oraz co najmniej trzyletnią praktykę zawodową, otrzymuje uposażenie takie, jak nauczyciel szkół średnich ogólnokształcących (art. 31), z dodatkiem od *60* do *150* mnożnych miesięcznie, zależnie od decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Nauczyciel przedmiotów zawodowych, posiadający kwalifikacje, określone w ustępach 3 i 4, bez praktyki zawodowej, względnie posiadający świadectwo ukończenia średniej szkoły zawodowej oraz praktykę zawodową, uznaną przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczającą, otrzymuje uposażenie takie, jak nauczyciel szkół średnich ogólnokształcących (art. 31).

Nauczyciel przedmiotów zawodowych, nie posiadający kwalifikacji, określonych w ustępie 5, uważany jest za instruktora (art. 55).

P. uwagę do art. 25.

Art. 51. Unormowane w art. 50 uposażenie odnosi się do maksymalnej ilości godzin nauczania tygodniowo, która wynosi:

a) 27 godzin nauczania tygodniowo w I kategorji przedmiotów, obejmującej: kaligrafję, pisanie na maszynie, rysunek odręczny elementarny, rzeźbę elementarną, pracę ręczną, udzielaną przez nauczycieli, muzykę, śpiew i gimnastykę;

b) 23 godziny nauczania tygodniowo w II kategorji przedmiotów, obejmującej: religję, historję, geografję ogólną i higjenę ogólną;

c) 21 godzin nauczania tygodniowo w III kategorji przedmiotów, obejmującej: naukę ogólną języków, prawoznawstwo ogólne, pedagogję, matematykę, z wyjątkiem matematyki wyższej, geometrję wykreślną, fizykę, chemję ogólną, przyrodę ogólną, ćwiczenia w pracowniach: fizycznej, chemicznej ogólnej i przyrodniczej ogólnej, stenografję, rysunek zawodowy w szkołach rzemieślniczo-przemysłowych, rysunek techniczny elementarny w szkołach technicznych, rysunek zawodowy artystyczny i rzeźbę zawodową, oraz wszystkie przedmioty w szkołach dokształcających;

d) 18 godzin nauczania tygodniowo w IV kategorji przedmiotów, obejmującej: naukę języków w zastosowaniu do zawodów, matematykę wyższą, przedmioty zawodowe specjalne i ćwiczenia z tych przedmiotów, oraz te przedmioty i ćwiczenia z zakresu projektowania w szkołach przemysłu artystycznego, które Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do tej kategorji przedmiotów zaliczy.

Oznaczona w ustępie pierwszym maksymalna ilość godzin nauczania tygodniowo wynosi w każdej kategorji przedmiotów:

a) o jedną godzinę mniej dla nauczycieli, mających więcej niż 15, a mniej niż 20 policzalnych lat pracy nauczycielskiej;

b) o dwie godziny mniej dla nauczycieli, mających więcej niż 20, a mniej niż 25 policzalnych lat pracy nauczycielskiej;

c) o trzy godziny mniej dla nauczycieli,

mających ponad 25 lat policzalnych pracy nauczycielskiej.

Zniżka powyższa obowiązuje każdorazowo na początku najbliższego roku szkolnego.

P. uwagi do art. 34.

Art. 52 uchylono na mocy art. 5 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Art. 53. Odnośnie do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe obowiązują postanowienia art. 36 z tem uzupełnieniem, iż wynagrodzenie roczne za 1 godzinę tygodniowo lekcji *kategorji IV wynosi 360 mnożnych.*

Na mocy art. 6 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) wynagrodzenie roczne za 1 godzinę tygodniowo lekcji oznaczono na 300 mnożnych dla wszystkich kategoryj przedmiotów.

Art. 54. Dyrektor państwowej szkoły zawodowej, względnie seminarjum zawodowego, otrzymuje uposażenie, określone w art. 50, przysługujące mu jako nauczycielowi z tytułu jego służby zarówno w charakterze nauczyciela, jak dyrektora. Do liczby punktów, należnych z powyższego tytułu, dodaje się dyrektorowi 225 punktów miesięcznie.

Dyrektor obowiązany jest za wynagrodzenie etatowe do pełnienia czynności dyrektora i udzielania najwyżej trzech lekcyj tygodniowo, zależnie od decyzji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Za lekcje i ćwiczenia ponad tę normę otrzymuje dyrektor wynagrodzenie według art. 53.

Za każdy oddział równoległy dyrektor otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 10 mnożnych miesięcznie.

W wielowydziałowych średnich szkołach zawodowych, z wyjątkiem szkół zawodowych żeńskich i przemysłu artystycznego, dyrektor otrzymuje za administrację każdego, z wyłączeniem pierwszego, wydziału osobne wynagrodzenie w wysokości 45 mnożnych miesięcznie. Takiż dodatek otrzymuje dyrektor szkoły mieszanej za administrowanie odrębnemi pod względem organizacyjnym zakładami szkolnemi, połączonemi administracyjnie ze szkołą główną.

Dyrektor państwowej szkoły zawodowej, przy której jest internat, otrzymuje wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 30 mnożnych miesięcznie.

Instruktor, pełniący obowiązki kierownika niższej szkoły zawodowej, otrzymuje dodatek w wysokości 60 mnożnych miesięcznie.

Kierownik szkoły dokształcającej, pełniący te obowiązki ubocznie, otrzymuje za kierownictwo 1 do 4 klas (oddziałów) wynagrodzenie, równe wynagrodzeniu nauczyciela za lekcje kategorji III, a mianowicie za ⅔ tej liczby lekcji, ile godzin tygodniowo trwa nauka w danej szkole. Za kierownictwo każdej klasy powyżej czterech otrzymuje dodatek, jak za 1 godzinę lekcji tygodniowo kategorji III.

P. uwagę do art. 27.

Art. 55. Instruktor, posiadający świadectwo ukończenia niższej szkoły zawodowej, względnie innej, uznanej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za wystarczającą, oraz co najmniej sześcioletnią praktykę zawodową, otrzymuje uposażenie IX grupy.

Instruktor, nie posiadający kwalifikacji, wymienionych w ustępie I, oraz pomocnik instruktora otrzymuje uposażenie grupy XI szczebla b, zaś po 6 latach przechodzi do grupy X.

Uposażenie, określone w ustępach 1 i 2, odnosi się do zatrudnienia przez 36 całkowitych godzin tygodniowo.

Godziny nadliczbowe liczy się instruktorom jako godziny lekcji kategorji I (art. 53).

Art. 56. Dyrektorowi lub nauczycielowi przedmiotów zawodowych, będącemu wybitnym specjalistą, oraz instruktorowi w wyjątkowych wypadkach Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu może przyznać dodatek osobisty.

Postanowienia art. 38 niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie w dziale o szkolnictwie zawodowem.

Rozdział 5.

Nauczyciele, dyrektorzy, kierownicy i instruktorzy szkół specjalnych, ogólnokształcących i zawodowych, dla dzieci głuchoniemych, ociemniałych i psychicznie anormalnych.

Art. 57. Nauczyciel, posiadający przepisane kwalifikacje dla szkół specjalnych, otrzymuje uposażenie według art. 32.

Nauczyciel, który obok przepisanych kwalifikacji nauczycielskich dla szkół specjalnych posiada studja wyższe, zakończone przepisanemi egzaminami, otrzymuje uposażenie, określone w art. 31, a nadto dodatek w wysokości 60 mnożnych miesięcznie.

Nauczyciele i kierownicy oddziałów lub szkół pomocniczych przy szkołach powszechnych otrzymują uposażenie, należne nauczycielom i kierownikom szkół powszechnych (art. 40, 41, 42, 43 i 47), oraz dodatek w wysokości 30 mnożnych.

Art. 58. Określone w art. 57 uposażenie odnosi się do maksymalnej ilości 29 godzin pracy tygodniowo.

Przytoczono z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej art. 4 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Art. 59. W razie potrzeby nauczyciel obowiązany jest udzielać lekcji oraz spełniać czynności administracyjne lub wychowawcze, jako równoważne pewnej ilości godzin w łącznym wymiarze wyższym niż w art. 58, nie przekraczającym jednak 125% ilości godzin, przewidzianej w art. 58.

Zajęcia dodatkowe zalicza się według zasad *art. 35.*

Art. 60. Za wykraczającą ponad normę art. 58 ilość godzin pracy tygodniowo przysługuje nauczycielowi dodatkowe wynagrodzenie, które wynosi rocznie za godzinę tygodniowo 225 mnożnych.

Według tych samych norm, co godziny nadliczbowe, oblicza się wynagrodzenie nauczycieli nieetatowych i zastępstwa, trwające dłużej niż dwa tygodnie.

P. pierwszą uwagę do art. 46.

Art. 61. Nauczyciele zawodowi (instruktorowie), zatrudnieni w szkołach specjalnych, otrzymują uposażenie według norm, przyjętych w szkołach zawodowych (art. 55) oraz dodatek za pracę w szkołach specjalnych

w wysokości *25* mnożnych miesięcznie dla instruktora z niższą kwalifikacją i *40* mnożnych — z pełną kwalifikacją.

P. uwagę do art. 25.

Art. 62. Dyrektor, względnie kierownik, szkoły specjalnej otrzymuje uposażenie, określone w art. 57, przysługujące mu jako nauczycielowi z tytułu jego służby, zarówno w charakterze nauczyciela, jak kierownika. Do liczby punktów, należnych mu z tego tytułu, dolicza się 225 punktów miesięcznie.

Za każdy oddział równoległy dyrektor, względnie kierownik, szkoły specjalnej otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 7½ mnożnych miesięcznie.

Dyrektor, względnie kierownik, szkoły specjalnej, przy której jest internat, otrzymuje wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 30 mnożnych miesięcznie.

P. uwagę do art. 27.

Rozdział 6.

Wychowawczynie i kierowniczki ochronek.

Art. 63. Wychowawczyni ochronki, posiadająca przepisane kwalifikacje, otrzymuje przy mianowaniu uposażenie grupy XI, po przesłużeniu 9 lat — grupy X, a po dalszych 9 latach służby — grupy IX.

Wychowawczyni, posiadająca obok kwalifikacji, przepisanych dla ochronek, kwalifikacje nauczyciela szkół powszechnych, otrzymuje uposażenie, określone w art. 40.

Art. 64. Kierowniczka ochronki o dwu lub więcej siłach wykładowych, oprócz uposażenia, przysługującego jej z tytułu pełnienia obowiązków wychowawczych (art. 63), otrzymuje nadto 5 punktów miesięcznie za kierownictwo i 5 mnożnych miesięcznie za administrację.

Rozdział 7.

Wizytatorzy szkół.

Art. 65. Wizytator szkół otrzymuje uposażenie V-ej grupy.

P. uwagę do art. 48.

Dział G.

Wojskowi.

Rozdział 1.

Wojskowi zawodowi.

Art. 66. Pod względem uposażenia zaliczeni zostają wojskowi zawodowi do następujących grup uposażenia:

a) Oficerowie:

Marszałek Polski	do grupy	I
Generał broni, admirał	„	II
Generał dywizji, wiceadmirał	„	III
Generał brygady, kontradmirał	„	IV
Pułkownik, komandor	„	V
Podpułkownik, komandor-porucznik, major, komandor-podporucznik	„	VI
Kapitan (rotmistrz), kapitan-porucznik	„	VII
Porucznik	„	VIII
Podporucznik	„	IX

Podpułkownik i komandor-porucznik otrzymują uposażenie majora, zwiększone w każdym szczeblu o 75 punktów.

b) Szeregowi:

Starszy sierżant (st. wachmistrz st. ogniomistrz), Starszy bosman, Starszy sierżant żandarmerji, Starszy majster wojskowy.	do grupy X,
Sierżant (wachmistrz, ogniomistrz), Bosman, Sierżant żandarmerji, Majster wojskowy.	do grupy XI,
Plutonowy, Bosmanmat, Starszy żandarm, Młodszy majster wojskowy.	do grupy XII,
Kapral, Mat, Żandarm, Podmajstrzy.	do grupy XIII,
Starszy marynarz.	do grupy XIV.

Rozdział 2.

Szeregowi, pełniący obowiązkową służbę wojskową, oraz szeregowi ochotnicy.

Art. 67. Uposażenie szeregowych zależne jest od stopnia wojskowego i, jeżeli niniejsza ustawa inaczej nie stanowi, należy im się w całości przez cały czas pozostawania w służbie czynnej.

Do ich uposażenia należy żołd, wyżywienie, wyekwipowanie, tudzież kwatera.

Art. 68. Szeregowi otrzymują uposażenie od dnia przyjęcia ich w stan wyżywienia wojska.

Przy awansie prawo do uposażenia wyższego stopnia przysługuje z dniem pierwszym najbliższej dekady, jeżeli dzień awansu nie zbiegł się z dniem wypłaty uposażenia.

Art. 69. Żołd płatny jest co dziesięć dni (dekadami) zgóry w dniu pierwszym, jedenastym i dwudziestym pierwszym każdego miesiąca, przyczem ostatnia dekada liczy się zawsze za dziesięć dni bez względu na ilość dni miesiąca. Jeżeli dzień płatności przypada na niedzielę lub dzień wolny od zajęć służbowych, wypłata odbywa się w dniu poprzednim.

W marynarce dopuszczalne jest w wyjątkowych wypadkach wypłacanie żołdu miesięcznie zgóry.

Art. 70. Wysokość żołdu na dekadę otrzymuje się przez pomnożenie mnożnej, określonej w art. 5, przez mnożniki, ustalone w następującej tabeli:

Stopień wojskowy	Mnożniki:
Starszy sierżant (st. wachmistrz, st. ogniomistrz)	7
Sierżant (wachmistrz ogniomistrz, mat ochotnik)	6
Plutonowy Starszy marynarz ochotnik	5
Kapral Marynarz ochotnik	4
Starszy szeregowiec (st. strzelec, st. ułan, st. szwoleżer, st. saper, bombardier) Starszy marynarz poborowy	2,5
Szeregowiec (strzelec, ułan, szwoleżer, saper, kanonier)	2
Marynarz poborowy —	

Podczas pobytu w szpitalu przysługuje żołd zmniejszony o 25%.

Szeregowi, którzy znajdują się w szpitalu z przyczyn, związanych z pełnieniem służby, lub z powodu epidemji, panującej w wojsku, otrzymują żołd w pełnym wymiarze.

Art. 71. Szeregowym należy się wyżywienie na koszt Skarbu. Wymiar dziennej racji żywności ustala Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Szeregowi otrzymują wyżywienie z kotła, w wyjątkowych jednak wypadkach, uzasadnionych względami służbowemi lub osobistemi, mogą oni otrzymywać strawne w gotówce.

Przy zaokrętowaniu szeregowi zawodowi marynarki wojennej otrzymują wyżywienie z kotła za zapłatą w wysokości strawnego.

Wysokość strawnego za dzienną rację żywności określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Szeregowi, otrzymujący strawne, w wypadkach, uzasadnionych względami służbowemi, otrzymują ponadto dodatek na wyrównanie cen rynkowych i koszty przyrządzenia strawy, którego wysokość określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 72. Szeregowi otrzymują pełne wyekwipowanie w naturze w miarę normalnego zużycia. Wyekwipowanie to pozostaje własnością Skar-

bu. Postanowienia niniejszego artykułu odnoszą się również do szeregowych zawodowych.

Art. 73. Szeregowi otrzymują bezpłatną kwaterę.

Rozdział 3.

Wojskowi powołani do ćwiczeń lub do służby wojskowej zarządzeniem Rady Ministrów.

Art. 74. Wojskowi, powołani do ćwiczeń lub do służby wojskowej zarządzeniem Rady Ministrów, otrzymują:

a) Oficerowie za każdy dzień służby od dnia stawienia się do służby do dnia zwolnienia — dzienną płacę, wynoszącą $^1/_{30}$ część uposażenia samotnych oficerów zawodowych, przyczem bierze się pod uwagę pierwszy szczebel uposażenia danej grupy.

Jeżeli oficer pełni służbę w innej miejscowości poza miejscem swego zamieszkania, otrzymuje on nadto zakwaterowanie przejściowe w naturze lub ekwiwalent pieniężny.

Oficerowie, mianowani podporucznikami w rezerwie, otrzymują jednorazową kwotę na wyekwipowanie w wymiarze, przewidzianym dla oficerów, mianowanych podporucznikami zawodowymi (art. 91, poz. 1).

b) Szeregowi — dzienny żołd posiadanego stopnia, obliczony w stosunku $^1/_{10}$ części żołdu na dekadę szeregowych, pełniących obowiązkową służbę wojskową, za każdy dzień służby od dnia przyjęcia w stan wyżywienia wojska. Nadto otrzymują oni wyekwipowanie, które pozostaje własnością Skarbu, wyżywienie oraz kwaterę na równi z szeregowymi, pełniącymi obowiązkową służbę wojskową.

Art. 75. Jeżeli powołany do ćwiczeń lub do służby wojskowej zarządzeniem Rady Ministrów stawić się ma do służby w miejscowości poza miejscem swego zamieszkania, przysługuje mu uposażenie, licząc od dnia wyjazdu na służbę do dnia powrotu do miejsca swego zamieszkania, nadto otrzymuje on zwrot kosztów podróży tam i zpowrotem.

Art. 76. Wypłatę uposażenia, przewidzianego w art. 74, uskuteczniać należy co 10 dni zgóry.

Oficerom można wypłacić uposażenie to na miesiąc zgóry, o ile ćwiczenia trwają dłużej, niż miesiąc.

Rozdział 4.

Powołani do służby wojskowej podczas mobilizacji.

Art. 77. Wojskowi, powołani do czynnej służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, jako też ochotnicy otrzymują od dnia stawienia się do służby, względnie przyjęcia w stan wyżywienia wojska:

a) oficerowie — uposażenie w wymiarze takim samym, jak oficerowie zawodowi, przyczem bierze się pod uwagę przy objęciu służby pierwszy szczebel uposażenia danej grupy;
b) szeregowi — uposażenie w wymiarze takim samym, jak szeregowi, pełniący obowiązkową służbę wojskową.

Art. 78. Oficerowie, wymienieni w art. 77, otrzymują ponadto:
a) mający rodzinę (art. 4), jeżeli wskutek powołania do służby zmienili miejsce swego zamieszkania i jeżeli z tej przyczyny prowadzą dwa domy — miesięczny dodatek na mieszkanie dla rodziny, płatny zgóry wraz z uposażeniem od dnia 1 następnego miesiąca po zgłoszeniu się do służby;
b) kawalerowie, o ile nie mieszkają razem z rodzicami, tudzież wdowcy bezdzietni — miesięczny dodatek na składowe od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym zgłosili się do służby.

Wysokość dodatków, o których mowa w ust. a) i b) niniejszego artykułu, określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Postanowienia niniejszego artykułu odnoszą się również do oficerów zawodowych, pełniących służbę na obszarze wojennym lub przejściowo poza swoim garnizonem.

Art. 79. Postanowienia art. 75 mają zastosowanie również do wojskowych, powołanych do służby na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej.

Art. 80. Wypłatę uposażenia, przewidzianego w art. 77, uskuteczniać należy oficerom miesięcznie zgóry, szeregowym zaś co 10 dni zgóry, przyczem, jeżeli zgłoszenie się do służby, względnie przyjęcie w stan wyżywienia wojska, ma miejsce w ciągu miesiąca — przysługuje za ten miesiąc uposażenie, obliczone dziennie, za odpowiednią ilość dni służby.

Rozdział 5.

Uposażenie w razie samowolnego opuszczenia służby, zawieszenia w służbie, śledztwa, lub odbywania kary sądowej.

Art. 81. Oddalenie się wojskowego z oddziału wśród okoliczności, wzbudzających podejrzenie, że jest to samowolne oddalenie się lub dezercja, powoduje zawieszenie jego prawa do uposażenia. Jeśli następnie, po ponownem jego zgłoszeniu się do oddziału, względnie przytrzymaniu go, władza przełożona uzna nieobecność jego za usprawiedliwioną — otrzymuje on całe zaległe uposażenie; w razie przeciwnym traci je w całości za cały czas nieobecności.

Art. 82. Wojskowy, zawieszony w czynnościach (w służbie), lub osadzony w areszcie śledczym, otrzymuje od najbliższego terminu płatności tylko ¾ uposażenia posiadanego stopnia, reszta pozostaje w zawieszeniu. Jeśli wdrożone postępowanie zostanie zaniechane, lub nastąpi prawomocne uwolnienie od oskarżenia—otrzymuje on resztę zatrzymanego uposażenia. Posiadający jednak rodzinę otrzymują zawsze dodatek ekonomiczny w pełnym wymiarze.

P. ustawę z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 312).

Art. 83. Oficerowie, zasądzeni prawomocnym wyrokiem sądowym na karę pozbawienia wolności, nie pociągającą za sobą wydalenia z wojska lub zwolnienia ze służby, podoficerowie i starsi szeregowcy, zasądzeni prawomocnym wyrokiem sądowym na karę pozbawienia wolności bez degradacji, szeregowcy, zasądzeni prawomocnym wyrokiem sądowym na karę pozbawienia wolności za przestępstwo, nie pociągające za sobą u podoficerów i starszych szeregowców degradacji, otrzymują od chwili uprawomocnienia się wyroku, przez cały czas trwania kary, połowę uposażenia posiadanego stopnia. Posiadający rodzinę otrzymują dodatek ekonomiczny na rodzinę w pełnym wymiarze. Pobrane uposażenie w wyższym wymiarze należy potrącić.

P. uwagę do art. 82.

Art. 84. Podoficer lub starszy szeregowiec, zasądzony wyrokiem sądowym I instancji na karę degradacji, względnie szeregowiec na karę, pociągającą za sobą u podoficerów i starszych szeregowców degradację — otrzymuje od dnia wyroku $^1/_5$ żołdu szeregowca. Jeśli oficer został zasądzony wyrokiem sądowym I instancji na karę wydalenia z wojska, lub zwolnienia ze służby, a szeregowy na karę wydalenia z wojska — następuje zawieszenie w całości wypłaty uposażenia; władza jednak przełożona może przyznać rodzinie zasiłek, płatny miesięcznie zgóry, do wysokości $^1/_5$ części uposażenia. Uprawomocnienie się wyroku I instancji pociąga za sobą zupełną utratę prawa do tej części uposażenia, której wypłatę wstrzymano. Natomiast w razie zapadnięcia w II instancji wyroku uwalniającego, względnie skazującego na karę, niepociągającą za sobą w pierwszym wyżej określonym wypadku degradacji, w drugim wydalenia z wojska, lub zwolnienia ze służby — następuje wypłata pełnego uposażenia, względnie uzupełnienie go do wysokości, ustalonej w art. 83.

P. uwagę do art. 82.

Art. 85. Zawodowy oficer, przeniesiony w stan nieczynny na skutek udzielenia mu długoterminowego urlopu:

a) przed przesłużeniem 15 lat w stanie czynnym nie otrzymuje żadnego uposażenia;

b) po przesłużeniu w wojsku polskiem 15 lat otrzymuje przez pierwsze 6 miesięcy pełne uposażenie, przez resztę czasu pozostawania w stanie nieczynnym nie pobiera żadnego uposażenia.

Art. 86. Szeregowy zawodowy, przeniesiony w stan nieczynny w końcowym okresie służby na skutek udzielenia mu urlopu, celem odbycia kursu lub praktyki, potrzebnych do uzyskania stanowiska w służbie cywilno-państwowej, lub prywatnej, otrzymuje uposażenie, jak w stanie czynnym, ale najdłużej przez pierwsze 6 miesięcy.

Art. 87. Wojskowi zawodowi w stanie nieczynnym, najdłużej jednak przez okres czasu, oznaczony w odnośnych ustawach o obowiązkach i pra-

wach osób wojskowych, z powodu czasowej niezdolności do służby, stwierdzonej przez komisję superrewizyjną, otrzymują przez pierwsze pół roku przebywania w stanie nieczynnym pełne uposażenie, przez resztę czasu przebywania w stanie nieczynnym — uposażenie w wysokości uposażenia emerytalnego, jakieby im się należało, gdyby ich niezdolność do służby była trwała. Ci zaś, którymby prawo do uposażenia emerytalnego nie przysługiwało, otrzymują po upływie pół roku przebywania w stanie nieczynnym uposażenie w wysokości najniższego uposażenia emerytalnego.

Wojskowi zawodowi w stanie nieczynnym z powodu czasowej niezdolności do służby, stwierdzonej przez komisję superrewizyjną przy współudziale delegata Ministerstwa Skarbu, których niezdolność do służby powstała z przyczyn, związanych ze służbą wojskową, otrzymują przez cały czas pozostawania w stanie nieczynnym pełne uposażenie.

Art. 88. Wojskowi zawodowi w stanie nieczynnym z powodu zredukowania etatów otrzymują pełne uposażenie w ciągu lat 3, jeżeli zaś nadal pozostają z powyższej przyczyny w stanie nieczynnym — nie otrzymują żadnego uposażenia.

Art. 89. Do szeregowych zawodowych, przeniesionych ze stanu nieczynnego do rezerwy, mają zastosowanie postanowienia art. 94 i 95 niniejszej ustawy.

Art. 90. Postanowienia art. 16 i 17 niniejszej ustawy odnoszą się do wojskowych zawodowych, pozostających w stanie nieczynnym jeżeli pobierają uposażenie w całości lub w części.

ROZDZIAŁ 7.

Należności uboczne.

Art. 91. Normy należności ubocznych otrzymuje się mnożąc mnożną, określoną w art. 5, przez odpowiednie mnożniki, ustalone w następującej tabeli:

Tabela należności ubocznych.

L. p.	NAZWA NALEŻNOŚCI	Mnożnik	Rodzaj wymiaru
1	Jednorazowa kwota na wyekwipowanie dla mianowanych podporucznikami . .	1500	jednorazowy
2	Dodatek na uzupełnienie wyekwipowania dla oficerów .	700	roczny po 2 latach od mianowania
3	Dodatek na wyekwipowanie polowe dla oficerów oddziałów zmobilizowanych . .	700	jednorazowy

L. p.	NAZWA NALEŻNOŚCI	Mnożnik	Rodzaj wymiaru
4	Dodatek aeronautyczny I kategorji	Oficerowie 100% uposażenia posiadanego stopnia według szczebla a) tabeli uposażenia, zawartej w art. 3 ustawy o uposażeniu z dn. 9 października 1923 r.; szeregowi 100% uposażenia grupy X szczebel a) tejże tabeli.	miesięczny
	Dodatek aeronautyczny II kategorji	75% wyżej wymienion. uposażenia.	miesięczny
	Dodatek aeronautyczny III kategorji	50% wyżej wymienion. uposażenia.	„
	Dodatek aeronautyczny IV kategorji	30% wyżej wymienion. uposażenia.	„
	Dodatek aeronautyczny V kategorji	25% wyżej wymienion. uposażenia.	„
5	Premje aeronautyczne:		jednorazowo za każde podniesienie się z uczniem na płatowcu dwusterowym lub balonie wolnym albo sterowym
	a) dla instruktorów pilotów szkół lotniczych aeronautycznych:		
	oficerów	0,4	
	szeregowych	0,3	

L. p.	NAZWA NALEŻNOŚCI	Możnik	Rodzaj wymiaru
	b) dla instruktorów oficerów szkoły aerostatycznej . . .	0,3	jednorazowo za każde wzniesienie się z uczniem na balonie
	c) za dokonanie lotów nadprogramowych	25	za każdą godzinę lotu
6	Premje odbiorcze za lot próbny: a) na płatowcu nowowynalezionego systemu	256	jednorazowo po każdorazowem dokonaniu próbnych lotów w fakrykach lub warsztatach lotniczych
	b) na płatowcu nowym systemu znanego	64	
	c) na płatowcu po reparacji	39	
7	Premje za montowanie aparatów lotniczych dla majstrów wojskowych	48	miesięcznie, jeżeli dokonywają lotów próbnych na zmontowanych przez siebie aparatach.

Przytoczono z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dn. 22 lipca 1925 r. zmieniającą niektóre postanowienia ustawy z dn. 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 581).

Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu określi, na jakich warunkach przysługiwać mają wojskowym uprawnienia do otrzymywania określonych powyżej należności.

Dodatki, przewidziane w punkcie 1 i 3, mogą być zastąpione częściowo lub w całości w naturze.

P. rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dn. 1 lipca 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu o dodatkach i premjach aeronautycznych (Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 681).

Art. 92. Nurkowie marynarki wojennej otrzymują za czas faktycznego zanurzenia się bez względu na to, czy to ma miejsce w morzu, czy w rzece, dodatek służbowy, którego wymiar określi Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 93. W sposób, oznaczony w art. 92, określone będą również dodatki służbowe dla specjalistów morskich.

ROZDZIAŁ 8.

Odprawy przy zwolnieniu.

Art. 94. Wojskowi zawodowi, przeniesieni do rezerwy, względnie w stan spoczynku bez zaopatrzenia, otrzymują odprawę w wysokości:

a) oficerowie zawodowi za czas służby w wojsku polskiem ponad 5 lat — dwunastomiesięcznego, od 2 lat do 5 lat — sześciomiesięcznego uposażenia;

b) szeregowi:

za czas służby w wojsku polskiem ponad 12 lat — osiemnastomiesięcznego, za czas służby w wojsku polskiem ponad 10 lat — dwunastomiesięcznego, za czas służby w wojsku polskiem ponad 6 lat — sześciomiesięcznego, za czas służby w wojsku polskiem ponad 3 lata — dwumiesięcznego, za czas służby w wojsku polskiem ponad 2 lata — jednomiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia.

Do czasokresów, wymienionych powyżej, liczyć należy szeregowym tylko służbę w charakterze wojskowego zawodowego.

Art. 95. Odprawy, przewidzianej w art. 94, nie otrzymują:

a) przeniesieni w stan nieczynny;

b) bezpośrednio po zwolnieniu przyjęci do służby cywilno-państwowej, samorządowej lub w zakładach i instytucjach, subwencjonowanych przez Państwo, o ile na tej służbie pozostaną przynajmniej przez okres 6-io miesięczny;

c) oficerowie, zwolnieni do rezerwy na własną prośbę;

d) szeregowi, pozbawieni charakteru szeregowych zawodowych wskutek orzeczenia, wydanego przez komisję dyscyplinarną;

e) wydaleni z wojska lub zwolnieni ze służby prawomocnem orzeczeniem sądu karnego.

Art. 96. Powołani do czynnej służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej oficerowie rezerwy, tudzież szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia, oraz szeregowi ochotnicy — przy zwolnieniu z czynnej służby na skutek demobilizacji — otrzymują, jeżeli nie nabyli prawa do zaopatrzenia w myśl obowiązujących przepisów — odprawę, której wysokość oznaczy Rada Ministrów.

Odprawa, przewidziana w niniejszym artykule, nie należy się oficerom i szeregowym, jeżeli:

a) są funkcjonarjuszami państwowymi, względnie instytucji państwowych lub samorządowych;

b) zostają zwolnieni na własną prośbę lub na skutek reklamacji;

c) zostają wydaleni z wojska, lub zwolnieni ze służby prawomocnem orzeczeniem sądu karnego lub honorowego.

Art. 97. Szeregowi, pełniący obowiązkową służbę wojskową, oraz szeregowi ochotnicy, jak również wojskowi, powołani do ćwiczeń lub służby wojskowej zarządzeniem Rady Ministrów — nie otrzymują przy zwolnieniu ze służby żadnej odprawy.

CZĘŚĆ III.

Postanowienia przejściowe.

Art. 98. Przy pierwszem zaliczeniu po wejściu w życie ustawy niniejszej funkcjonarjuszów i wojskowych zawodowych do poszczególnych

grup i szczebli uposażeń rozstrzyga co do grupy ostatnio posiadany stopień służbowy (wojskowy), lub stopień płacy; co do szczebla uposażenia rozstrzyga zaliczony normalnie do dnia wejścia w życie ustawy niniejszej do wysługi lat czas służby państwowej lub samorządowej w państwach obcych i czas pracy zawodowej oraz czas służby państwowej polskiej. Czas służby państwowej polskiej w ostatnio posiadanym stopniu zalicza się w całości z uwzględnieniem postanowień art. 99 niniejszej ustawy, zaś czas poprzedni w stosunku 6 miesięcy za każde pełne trzechlecie. Okresu czasu poniżej 3 lat nie uwzględnia się. Wojskowym zawodowym zaliczyć należy wysługę lat analogicznie.

Art. 99. Przy pierwszem zaliczeniu ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechlecie, przyjmuje się dla funkcjonarjuszów i wojskowych, mianowanych (awansowanych) w okresie półrocznym od 1 stycznia do 30 czerwca — data 1 stycznia; dla mianowanych (awansowanych) zaś w czasie od 1 lipca do 31 grudnia — data 1 lipca.

Art. 100. Wszyscy urzędnicy i państwowi funkcjonarjusze niżsi oraz pracownicy poczt, telegrafów i telefonów, pobierający dotychczas uposażenie według ustawy z dnia 13 lipca 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 429), otrzymują przewidziane w ustawie niniejszej uposażenie, a mianowicie: a) urzędnicy — tej grupy, która cyfrowo odpowiada posiadanemu przez nich stopniowi służbowemu, b) państwowi funkcjonarjusze niżsi:

1	stopnia	płacy	—	XVI grupy	uposażenia,
2	„	„	—	XVI „	„ szczebel b.,
3	„	„	—	XV „	„
4	„	„	—	XV „	„ szczebel b.,
5	„	„	—	XIV „	„ szczebel b.,
6	„	„	—	XIII „	„
7	„	„	—	XII „	„
8	„	„	—	XI „	„
9	„	„	—	X „	„

Urzędnicy, którzy otrzymywali płacę zasadniczą w kwocie 2.350 marek miesięcznie, odpowiadającą V b kategorji płac, od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy otrzymują uposażenie VI grupy szczebel c. przy zastosowaniu przepisów, zawartych w art. 98 i 99.

Urzędnicy i oficerowie, którzy wykażą, iż ukończyli studja wyższe na jednym z wydziałów uniwersytetu lub równorzędnego zakładu naukowego, zakończone przepisanemi egzaminami, otrzymują przy pierwszem zaliczeniu po wejściu w życie ustawy niniejszej uposażenie o jeden szczebel wyższe od tego, jakieby im przysługiwało na podstawie art. 98.

Art. 101. Wszyscy etatowi pracownicy kolei państwowych, pełniący służbę w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej, otrzymują uposażenie, określone w ustawie niniejszej.

Do tych pracowników stosuje się również ustęp ostatni art. 100.

Przytoczono z uwzględnieniem zmiany, wprowadzonej ustawą z dn. 4 lutego 1925 r. uzupełniającą art. 101 ustawy z dn. 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 136).

Art. 102. Przewidziane w ustawie niniejszej uposażenie przyznaje się — aż do czasu podstawowych zmian w zasadach prowadzenia przedsiębiorstw państwowych — tym nieetatowym pracownikom kolejowym, stałym dziennie płatnym, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są zaszeregowani do jednego ze stopni płac na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu pracowników kolei państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 430), i którzy pełnią służbę w Państwie Polskiem bez przerwy od 1 lipca 1920 r. Termin ten dla Ziemi Wileńskiej określa się na 1 lipca 1922 r.

Ustawą niniejszą objęci są również pracownicy stali nieetatowi dziennie płatni, którzy w dniu 1 lipca 1920 r. pełnili służbę w wojsku polskiem i po opuszczeniu wojska bezpośrednio wstąpili do służby kolejowej.

Wynagrodzenie tych pracowników, przeliczone na płace dniówkowe, wypłacane będzie nadal zdołu. Sposób wypłaty, postępowanie w razie przejścia do innej grupy uposażenia lub na inny szczebel, oraz postępowanie co do zaliczenia poprzedniej pracy państwowej lub samorządowej w państwach obcych i czasu pracy zawodowej określą osobne przepisy, które wyda Minister *Kolei Żelaznych* w porozumieniu z Ministrem Skarbu na zasadach, wyłuszczonych w art. 98 i 99 niniejszej ustawy, w terminie 4-tygodniowym od daty wejścia w życie niniejszej ustawy.

O ile chodzi o wypadki choroby, śmierci i rozwiązania stosunku służbowego tych pracowników — obowiązują dotychczasowe przepisy.

P. uwagę do art. 23.

Art. 103. Wynagrodzenie nieetatowych pracowników kolejowych stałych dziennie płatnych, nie objętych art. 102, ustali osobne rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

P. rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 14 grudnia 1923 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o uposażeniu nieetatowych, stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1142) i wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uposażeniu nieetatowych, stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych, objętych art. 102 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1143).

Art. 104. U etatowych pracowników kolei państwowych, oraz nieetatowych stałych dziennie płatnych, objętych art. 102, w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej odpowiada:

1	stopień	płacy	IV	grupie	uposażenia	
2	„	„	V	„	„	szczebel b.
3	„	„	V	„	„	
4	„	„	VI	„	„	
5	„	„	VII	„	„	szczebel b.
6	„	„	VII	„	„	
7	„	„	VIII	„	„	
8	„	„	IX	„	„	
9	„	„	X	„	„	

10	stopień	płacy	XI	grupa	uposażenia
11	„	„	XII	„	„
12	„	„	XIII	„	„
13	„	„	XIV	„	„
14	„	„	XV	„	„
15	„	„	XVI	„	„ szczebel b.

Pracownicy kolei państwowych, posiadający na podstawie dotychczasowych przepisów uprawnienia pracowników etatowych, a pełniący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy służbę na stanowiskach niesystemizowanych dla etatowych pracowników, otrzymują na czas przejściowy uposażenie według postanowień niniejszej ustawy. Zaliczenie tych pracowników do poszczególnych grup uposażenia następuje według dotychczas posiadanego stopnia płacy w myśl postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu.

Art. 105. Przy wyznaczaniu uposażenia profesorom szkół akademickich obowiązują postanowienia art. 98, 99 i 100 ustęp 1 i 2.

Profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni szkół akademickich otrzymują osobny dodatek naukowy w wysokości *350* mnożnych. Ponadto może Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznać także adjunktom i asystentom starszym, którzy już wykazali się pewnym dorobkiem naukowym, osobisty dodatek naukowy, wynoszący *70* mnożnych miesięcznie.

Dodatki te ulegać będą stopniowej redukcji równocześnie i równomiernie z dodatkiem regulacyjnym (art. 3).

Rada Ministrów władna jest zastosować postanowienia ustępu 2 i 3 niniejszego artykułu do tych funkcjonarjuszów państwowych instytutów naukowo-badawczych, geologicznego, meteorologicznego, rolniczego w Puławach i rolniczego w Bydgoszczy, od których w myśl statutu odnośnych zakładów wymaga się kwalifikacji profesorów szkół akademickich.

Rada Ministrów władna jest dalej zastosować do profesorów naukowych zakładów teologicznych w Tarnowie, w Przemyślu i Stanisławowie poszczególne przepisy art. 31 do 36 niniejszej ustawy, a o ile chodzi o profesorów habilitowanych na uniwersytecie — poszczególne postanowienia art. 25 do 30 niniejszej ustawy.

P. uwagę do art. 25 i 29.

W sprawie uposażenia profesorów zakładów wymienionych w ustępie ostatnim p. rozp. Rady Ministrów z dnia 3 marca 1924 r. (Dz. U. R P. Nr. 31 poz. 310).

Art. 106. Przy wyznaczaniu uposażenia nauczycielom wszelkiego rodzaju szkół państwowych, z wyjątkiem akademickich, ustala się termin, od którego nauczycielowi zaczynają się liczyć trzechlecia, w trybie, przewidzianym w art. 99.

Przytem przy pierwszem zaliczeniu nauczycieli czynnych w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się zasady następujące:

a) nauczycielom, o których mowa w art. 31, przyznaje się uposażenie, tym artykułem określone; o grupie i szczeblu decyduje ilość zaliczonych trzechleci;

b) nauczycielom, o których mowa w art. 32, przyznaje się uposażenie, jak pod punktem a) niniejszego artykułu, z tem jednak ogra-

niczeniem, iż nie przechodzą nigdy do grupy V uposażenia, natomiast wyczerpują z biegiem lat szczeble grupy VI;

c) nauczycielom, o których mowa w art. 53, przyznaje się uposażenie pierwszego szczebla tej grupy, która cyfrowo odpowiada kategorji dodatku drożyźnianego, jaka przysługuje im na mocy art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 433) w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy; nauczycielom tym przysługuje prawo posuwania się tylko w obrębie tej grupy, stosownie do przepisów art. 6;

d) o grupie i szczeblu uposażenia posiadających przepisane kwalifikacje nauczycieli publicznych szkół powszechnych (art. 40) rozstrzyga ilość zaliczonych trzechleci;

e) nauczycielom, którzy zdali egzamin rektorski według przepisów ustaw, które obowiązywały w b. dzielnicy pruskiej przyznaje się uposażenie według art. 32;

f) niewykwalifikowanym nauczycielom publicznych szkół powszechnych, otrzymującym dotychczas uposażenie według zasad art. 3 i 20 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 434), przyznaje się uposażenie grupy, odpowiadającej cyfrowo stopniowi służbowemu, podług którego mają wymierzoną płacę zasadniczą na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1920 r.; nauczyciele ci posuwają się tylko w obrębie przyznanej powyżej grupy, przyczem za początkowy termin, od którego liczy się czas posunięć w szczeblach, bierze się datę 1 lipca 1920 r. dla będących w służbie przynajmniej od 1 lipca 1920 r., dla przyjętych zaś na służbę po tym terminie — datę nominacji;

g) inspektorom szkolnym i zastępcom inspektorów szkolnych, o których mowa w art. 48 niniejszej ustawy, przyznaje się uposażenie, artykułem tym określone; o grupie i szczeblu decyduje ilość zaliczonych trzechleci;

h) inspektorom szkolnym i zastępcom ispektorów szkolnych, o których mowa w art. 49, przyznaje się uposażenie, jak pod punktem g) niniejszego artykułu, z tem jednak ograniczeniem, iż nie przechodzą nigdy do grupy V uposażenia, natomiast z biegiem lat wyczerpują szczeble grupy VI;

i) nauczycielom, o których mowa w rozdziale 4, przyznaje się uposażenia, według zasad punktów a), b) i c) lub d) i e) niniejszego artykułu zależnie od tego, czy art. 60 niniejszej ustawy przyznaje im uposażenie nauczycieli szkół średnich, czy powszechnych;

j) nauczycielom szkół specjalnych, wymienionych w ustępach 1 i 2 art. 57 niniejszej ustawy, przyznaje się uposażenie według punktu a) lub b), wymienionym zaś w ustępie 3 art. 57 — według zasad punktów d) i f) niniejszego artykułu.

Art. 107. Przy mianowaniu nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i preparand po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zalicza się w ilości najwyżej 21 lat czas ich poprzedniej służby nauczycielskiej w państwowej austrjackiej, niemieckiej lub rosyjskiej szkole na ziemiach polskich, oraz czas, poświęcony w wymiarze najmniej 14 godzin tygodniowo pracy nauczycielskiej w prywatnej szkole

polskiej, z tem jednak ograniczeniem, że nie będzie policzony okres czasu od dnia 1 lipca 1920 r. do dnia objęcia stanowiska w szkolnictwie państwowem w Państwie Polskiem tym nauczycielom, którzy do dn. 1 stycznia 1921 r. nie oddali się w piśmiennej deklaracji do dyspozycji Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. O ile jednak ci nauczyciele wykażą, że ważne okoliczności uniemożliwiły im złożenie tej deklaracji w oznaczonym wyżej terminie, będzie mógł Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przyjąć deklarację, złożoną w terminie późniejszym.

Gdy nauczyciel, który wspomnianą deklarację złożył, wskutek przyjęcia nadanej mu posady państwowej będzie musiał wbrew swemu życzeniu przenieść się do innej miejscowości, przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia według przepisów dla funkcjonarjuszów państwowych.

O uznaniu prywatnej instytucji, w której nauczyciel uczył, za prywatną polską szkołę średnią, jak również o uznaniu za wystarczające złożonych dowodów służby nauczycielskiej rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Decyzję co do zaliczenia lat służby, spędzonej w innej kategorji szkół lub przy mniejszym wymiarze godzin, niż wyżej określono, względnie w innym zawodzie, oraz służby, spędzonej w szkolnictwie państw obcych (z wyłączeniem wypadków, przewidzianych ustępem 1 niniejszego artykułu), zastrzega się Radzie Ministrów.

Artykuł ten wygasł z dniem 1 stycznia 1926 r. (p. art. 10 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej — Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918), następnie restytuowany został na mocy art. 1 ustawy z dn. 1 marca 1927 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 207).

Art. 108. Przy mianowaniu nauczycieli publicznych szkół powszechnych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy władze szkolne drugiej instancji będą mogły zaliczyć im czas służby w szkołach państwowych państw obcych lub czas pracy zawodowej, dającej kwalifikacje i doświadczenie, uzdalniające ich do służby nauczycielskiej w szkolnictwie powszechnem, o ile wykażą, że zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze wstąpienie do służby w publicznem szkolnictwie w Państwie Polskiem, lub też, o ile pracowali i pracują w fabrycznych szkołach powszechnych na terenie b. Królestwa Kongresowego, zastępujących szkoły państwowe, a w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oddadzą się do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Zaliczyć im można z poprzedniej służby obcej lub pracy zawodowej najwyżej lat 20.

P. uwagę do art. 107.

Art. 109. Przy mianowaniu nauczycieli szkół zawodowych, seminarjów dla nauczycieli szkół zawodowych, lub nauczycieli szkół specjalnych po wejściu w życie niniejszej ustawy Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub upoważniona przez niego władza szkolna II instancji będą zaliczały czas poprzedniej służby lub pracy zawodowej według zasad artykułu 107 lub artykułu 108 zależnie do tego, czy dany nauczyciel należy do kategorji nauczycieli, których uposażenie normuje się według stawek dla nauczycieli szkół średnich czy też powszechnych.

P. uwagę do art. 107.

Art. 110. Przy pierwszem zaliczeniu wizytatorów do poszczególnych szczebli czas służby państwowej polskiej na stanowisku wizytatora uwzględnia się w całości, z uwzględnieniem postanowień artykułów 98 i 99.

Art. 111. *Do czasu istnienia w wojsku polskiem urzędników wojskowych postanowienia niniejszej ustawy, odnoszące się do oficerów, mają zastosowanie również do urzędników wojskowych, z tem, że otrzymują oni uposażenie tego stopnia oficerskiego, do którego zostali przyrównani.*

Postanowienia art. 98 odnosić się będą tylko do tych urzędników wojskowych, którzy zostaną przemianowani na wojskowych zawodowych. Przy demobilizacji urzędników wojskowych ma zastosowanie art. 96, nie odnoszą się natomiast do nich postanowienia art. 94 i 95 niniejszej ustawy.

P. art. 105 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach w sprawach oficerów Wojsk Polskich (poz. 256/22).

Art. 112. Postanowienia niniejszej ustawy, dotyczące uposażenia oficerów zawodowych, odnoszą się również do tych oficerów, którzy czasowo pełnią służbę, jako niezawodowi. Postanowienia art. 98 odnosić się będą do tych oficerów niezawodowych, którzy zostaną przemianowani na oficerów zawodowych.

Przy demobilizacji oficerów, o których mowa w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, o ile nie zostaną oni przemianowani na zawodowych, mają zastosowanie postanowienia art. 96 niniejszej ustawy.

Art. 113. Na czas istnienia w wojsku polskiem chorążych i *podurzędników* wojskowych otrzymują oni uposażenie podporuczników, zwiększone w każdym szczeblu o 10 punktów.

Ponadto mają do nich zastosowanie wszystkie postanowienia niniejszej ustawy, odnoszące się do oficerów, z tem zastrzeżeniem, że w wypadkach, w których poszczególne uprawnienia zależne są u oficerów od ich stopnia, chorążym i *podurzędnikom* wojskowym przysługują uprawnienia, przewidziane dla podporuczników.

Art. 114. *Na czas istnienia w wojsku polskiem stopnia „podchorąży" oznacza się wysokość żołdu dekadowego dla tego stopnia w wysokości 8 mnożnych.*

Pozatem odnoszą się do podchorążych wszystkie postanowienia niniejszej ustawy, przewidziane dla szeregowych, pełniących obowiązkową służbę wojskową.

Art. 115. Wszyscy funkcjonarjusze państwowi, pobierający na Śląsku Górnym uposażenie według ustaw niemieckich, względnie pruskich, otrzymują przewidziane w ustawie niniejszej uposażenie, przyczem:

I	grupa	niem.	odpowiada	XV	grupie	uposażenia
II	„	„	„	XIV	„	„ szczebel b.
III	„	„	„	XIII	„	„
IV	„	„	„	XII	„	„
V	„	„	„	XI	„	„
VI	„	„	„	X	„	„

VII	grupa	niem.	odpowiada	IX	grupie	uposażenia	
VIII	„	„	„	IX	„	„	szczebel b.
IX	„	„	„	VIII	„	„	
X	„	„	„	VIII	„	„	szczebel b.
XI	„	„	„	VII	„	„	
XII	„	„	„	VI	„	„	
XIII	„ oraz spec. kateg. B_1			V	„	„	

Specjalna kategorja B_2 i B_3 odpowiada IV grupie uposażenia.

Przy ustalaniu szczebla uposażenia dla funkcjonarjuszów, o których mowa w niniejszym artykule, a którzy przed objęciem górnośląskiej części województwa śląskiego przez Państwo Polskie nie pozostawali w służbie państwowej polskiej, przyjmuje się za podstawę czas miarodajny do osiągnięcia obecnie posiadanego szczebla w dotychczasowej niemieckiej grupie uposażenia przy zastosowaniu okresów dwuletnich. Czas ten należy podzielić przez 3, osiągnięty zaś iloraz, zwiększony o 1, oznaczy szczebel, który w danej grupie uposażenia, unormowanego niniejszą ustawą, należy przyznać funkcjonarjuszowi. Resztę okresu służby, pozostającą przy tem obliczeniu, uwzględnia się przy posunięciu do następnego szczebla według postanowień art. 99 niniejszej ustawy. Dla innych funkcjonarjuszów, do których przepis niniejszego artykułu się odnosi, szczebel, jak również termin posunięcia do następnego szczebla ustala się w trybie, przewidzianym w artykułach 98 i 99.

Art. 116. Wszyscy pracownicy kolejowi kolei górnośląskich zarówno etatowi (urzędnicy), jak i nieetatowi stali dziennie płatni (pracownicy, robotnicy i rzemieślnicy), pobierający uposażenie według ustaw niemieckich, względnie pruskich (Reichsbesoldunggesetz urzędników i Reichslohntarif dla dziennie płatnych) otrzymują uposażenie według załączonej tabeli:

Polski stopień płac	GRUPA NIEMIECKA		odpowiada grupie uposażenia według niniejszej ustawy			
	Urzędnicy	Rzemieślnicy Robotnicy				
1	B II		IV	grupie	uposażenia	
2	B I, XIII		V	„	„	szczebel b.
3	XII		V	„	„	
4	XI		VI	„	„	
	X kasuje się					
5	IX		VII	„	„	szczebel b.
6	VIII		VII	„	„	
7	VII		VIII	„	„	
8	VI		IX	„	„	
9	V		X	„	„	
10	IV	1 i 2	XI	„	„	
11	III	3	XII	„	„	
12	II	4 i 5	XIII	„	„	
13	I	6	XIV	„	„	
14		7	XV	„	„	
15		8	XVI	„	„	szczebel b.

Art. 117. Rozporządzenie Rady Ministrów unormuje sprawy uposażenia podczas urlopu, o ile nie zostały unormowane ustawą z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164), a względnie ustawą z dnia 23 marca 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 256).

Art. 118. Jeżeli po wejściu w życie ustawy niniejszej okaże się, że poszczególni funkcjonarjusze lub wojskowi mieliby otrzymać uposażenie niższe od pobieranego dotychczas, otrzymują oni dodatek wyrównawczy do wysokości uposażenia ostatnio pobieranego, przeliczony na odpowiednią ilość punktów.

Dodatek ten przysługiwać będzie tak długo, dopóki dany funkcjonarjusz lub wojskowy, wskutek podwyższenia się jego uposażenia w drodze awansu lub posunięcia do następnego szczebla płacy, nie osiągnie wysokości uposażenia, pobieranego ostatnio.

P. drugą uwagę do art. 3.

Art. 119. Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

Art. 120. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1923 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie ustawy i przepisy w przedmiocie, objętym niniejszą ustawą.

Poz. 925.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 października 1923 r.

w przedmiocie uchylenia §§ 76 do 78 oraz pozycji taryfowej 10 ustawy stemplowej niemieckiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 171 pkt. 10 i 19 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych — Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

Poz. 926.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 3 listopada 1923 r.

w sprawie zysku monopolowego od machorki.

Utraciło moc obowiązującą, jako uzupełniające rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 października 1923 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk oraz o nowem unormowaniu zysku monopolowego, które przestało obowiązywać (p. uwagę do poz. 886).

Poz. 927.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 6 listopada 1923 r.

w przedmiocie nowego unormowania zwrotu kosztów nakładu tytoniowych opasek monopolowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 27 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1151).

Poz. 928.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 listopada 1923 r.

w przedmiocie wykupienia 6% bonów skarbowych Serji I C.

Pominięto (p. poz. 215).

Poz. 929.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 30 października 1923 r.

o zmianach w tymczasowej polsko-niemieckiej komunikacji sąsiedzkiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 28).

Poz. 930.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 7 listopada 1923 r.

o otwarciu do użytku publicznego nowozbudowanej kolei wąskotorowej Ciechanów — Grudusk.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 931.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia postanowień szczególnych dotyczących bezpośredniej komunikacji towarowej na przewóz przesyłek zwyczajnych pomiędzy Polską a Tryjestem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 23 lutego 1924 r. w przedmiocie zmiany w postanowieniach, dotyczących bezpo-

średniej komunikacji towarowej pomiędzy Polską a Tryjestem (Dz. U. R. P. Nr. 20 poz. 222).

Poz. 932.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 6 listopada 1923 r.

o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 124 poz. 1015).

Poz. 933.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 12 listopada 1923 r.

o strawnem i drogowem dla organów sądowych w b. dzielnicy austrjackiej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 maja 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 419).

17 listopada Nr. 117. rok 1923.

Poz. 934.

U S T A W A

z dnia 31 października 1923 r.

w przedmiocie wykładnika podwyżki raty podatków gruntowych i budynkowych oraz oddzielnych dodatków, przypadającej za drugie półrocze 1923 roku.

Wygasła z upływem terminu płatności.

Poz. 935.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

w przedmiocie sprostowania błędu w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r., zmieniającej niektóre przepisy ustawy o ustroju sądownictwa i ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych w województwach: poznańskiem i pomorskiem oraz górnośląskiej części województwa śląskiego.

Uwzględniono w uwadze do art. 6 poz. 724.

Poz. 936.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 5 listopada 1923 r.

w sprawie podwyższenia diet dziennych.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 31 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych — Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 703).

Poz. 937.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 15 listopada 1923 r.

w przedmiocie ustalenia na miesiące październik i listopad 1923 r. mnożnej, miarodajnej dla określenia uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Utraciło moc obowiązującą (p. mnożna na miesiąc grudzień 1923 r. — Nr. 121 poz. 973, dopłata — Nr. 124 poz. 1002; mnożna na styczeń 1924 r. — Nr. 131 poz. 1066; na luty — Nr. 7 poz. 68; na marzec — Nr. 17 poz. 174; na kwiecień — Nr. 28 poz. 277; na maj — Nr. 35 poz. 370; na czerwiec — Nr. 43 poz. 453; na lipiec — Nr. 52 poz. 527; na sierpień — Nr. 64 poz. 632; na wrzesień — Nr. 73 poz. 726; na październik — Nr. 82 poz. 784; na listopad — Nr. 93 poz. 867; na grudzień — Nr. 101 poz. 929; na styczeń 1925 r. — Nr. 112 poz. 997; na luty — Nr. 7 poz. 52; na marzec — Nr. 18 poz. 132; na kwiecień — Nr. 28 poz. 198; na maj — Nr. 41 poz. 281; na czerwiec — Nr. 54 poz. 391; na lipiec — Nr. 62 poz. 437; na sierpień — Nr. 74 poz. 517; na wrzesień — Nr. 86 poz. 593; na październik — Nr. 97 poz. 685; na listopad — Nr. 107 poz. 762; na grudzień — Nr. 117 poz. 839. Mnożna ustalona na grudzień 1925 r. w wysokości 0.43 złotego obowiązuje dotychczas.

Poz. 938.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 17 października 1923 r.

w przedmiocie wprowadzenia w Ziemi Wileńskiej postanowień niektórych rozporządzeń Ministra Robót Publicznych.

Na mocy art. 1 p. 8 ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. o organizacji i zakresie działania Ministra Robót Publicznych (Dz. P. P. P. Nr. 39 poz. 283) oraz art. 27 i 41 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 6 poz. 32) zarządza się co następuje:

§ 1. W powiatach: *wileńskim*, oszmiańskim, święciańskim, *trockim* i brasławskim wprowadza się postanowienia:

1) *rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 3 marca 1922 r. w sprawie wysokości budowli na terenie b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 141);*

Patrz poz. 141 z 1922 r.

2) rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 3 marca 1922 r. w sprawie wznoszenia i naprawy budowli drewnianych w dzielnicach miast przeznaczonych pod budowle murowane na terenie b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 191);

Patrz uwagi do poz. 191 z 1922 r.

3) rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 8 października 1921 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o statucie wzorowym dla spółek drogowych (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 5, poz. 33).

Patrz uwagi do poz. 33 z 1922 r.
Powiaty wileński i trocki tworzą obecnie powiat wileńsko-trocki.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 939.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia kolonji brytyjskiej Brunei do Międzynarodowej Konwencji Radiotelegraficznej, podpisanej w Londynie dnia 5 lipca 1912 roku.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 940.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 8 listopada 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Republiki Estońskiej do Międzynarodowej Konwencji Radiotelegraficznej, podpisanej w Londynie dnia 5 lipca 1912 r.

Tekst oświadczenia pominięto.

Poz. 941.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 8 listopada 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach tymczasowej bezpośredniej komunikacji osobowej, bagażowej i towarowej między stacjami polskich kolei państwowych, a stacjami, położonemi na obszarze W. M. Gdańska, oraz między stacjami polskich kolei państwowych przez obszar W. M. Gdańska.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ zmienione niem rozporządzenie przestało obowiązywać (p. uwagę do poz. 52 z 1922 r.).

22 listopada Nr. 118. rok 1923.

Poz. 942.

USTAWA

z dnia 30 października 1923 r.

o państwowych stypendjach oraz innych formach pomocy dla młodzieży akademickiej.

A. O stypendjach.

Art. 1. Celem umożliwienia studjów w państwowych szkołach akademickich wyjątkowo zdolnej, pilnej, a niezamożnej młodzieży, odznaczającej się nieskazitelnym charakterem obywatelskim, ustanawia się na pożytek i chwałę nauki polskiej i Rzeczypospolitej państwowe stypendja w wysokości, zapewniającej całkowite pokrycie kosztów utrzymania i kształcenia się stypendysty.

Wysokość stypendjów ulega automatycznie zwyżce lub zniżce w ciągu danego roku stypendjalnego, równolegle do wahań poborów urzędników państwowych.

Stypendja przyznaje się na rok jeden, przyczem dotychczasowi stypendyści mają pierwszeństwo do otrzymania stypendjum na rok następny aż do ukończenia normalnego biegu studjów.

Jedna osoba nie może pobierać stypendjum dłużej, niż przez liczbę lat, odpowiadającą normalnemu czasowi studjów w danej dziedzinie w szkole akademickiej.

Art. 2. Pierwszeństwo do przyznawanych stypendjów przysługiwać będzie studentom, zamierzającym poświęcić się badaniom naukowym lub pracy pedagogicznej.

Art. 3. Stypendja będą wypłacane z funduszów, na które składają się:

a) sumy, corocznie wnoszone przez Rząd w miarę możności finansowej Skarbu Państwa do budżetu na pokrycie stypendjów;

b) specjalne opłaty, pobierane od studentów państwowych szkół akademickich; wysokość opłat ustanawia Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie opinji senatów; rady wydziałowe mają prawo zwalniać niezamożnych studentów od powyższych opłat;

c) sumy, przyznawane przez ciała samorządowe na cele stypendjów państwowych, przyczem, jeżeli przyznana suma pokrywa przynajmniej w połowie pełne stypendjum, wolno im czynić zastrzeżenia: 1) co do kierunku prac stypendystów, oraz 2) co do pierwszeństwa dla kandydatów, pochodzących z danej okolicy;

d) sumy, wnoszone przez instytucje społeczne i jednostki prywatne, które również mogą czynić zastrzeżenia, wskazane w p. c), o ile

wnoszą sumę dostateczną na pokrycie pełnego stypendjum;
e) zwroty pobranych stypendjów.

Przytoczono z uwzględnieniem zmiany pkt. a, wprowadzonej art. 13 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Art. 4. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustala liczbę oraz wysokość stypendjów, nadto przed rozpoczęciem roku szkolnego dokonywa podziału stypendjów pomiędzy szkoły akademickie, biorąc w zasadzie za podstawę liczbę studentów w każdej szkole. Senaty akademickie dzielą przyznane szkole stypendja między wydziały z uwzględnieniem szczególnych potrzeb niektórych studjów.

Art. 5. Stypendja przyznają rady wydziałowe szkół akademickich. W razie zwolnienia się stypendjum rada wydziałowa w czasie jaknajkrótszym przyznaje stypendjum nowemu stypendyście.

Art. 6. Rada wydziałowa ma prawo przyznać najwyżej ¼ znajdujących się w jej rozporządzeniu funduszów stypendjalnych na stypendja, w wysokości 50% pełnego stypendjum, oraz ⅛ na pożyczki bezprocentowe, zwrotne najpóźniej w ciągu lat dziesięciu.

Art. 7. Szkoła wypłaca stypendja w ratach miesięcznych zgóry.

Art. 8. Stypendysta obowiązany jest nie podejmować się prac zarobkowych, któreby stanowiły jego główne zajęcie.

Każdy stypendysta winien zawiadomić radę wydziałową o swoich zajęciach zarobkowych.

Art. 9. Stypendysta traci prawo do pobierania przyznanego mu stypendjum w razie:

1) odjęcia mu tego prawa przez wyrok akademickiej władzy dyscyplinarnej;
2) porzucenia szkoły lub wydziału;
3) zaniedbania się w studjach.

O utracie praw stypendysty do przyznanego mu stypendjum oraz o wstrzymaniu mu wypłaty rat miesięcznych orzeka ostatecznie rada wydziałowa.

Art. 10. Przed rozpoczęciem roku akademickiego szkoły składają Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego sprawozdanie z rozdawnictwa stypendjów w roku ubiegłym.

Art. 11. Stypendja podlegają zwrotowi w ciągu lat 12 od dnia wypłaty ostatniej raty stypendjalnej.

Sposób i termin spłaty rat stypendjalnych określi Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 12. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może niezamożnego byłego stypendystę zwolnić w całości lub w części od

obowiązku zwrotu niespłaconych rat stypendjum, lub termin spłat przedłużyć.

Obowiązek zwrotu stypendjum nie przechodzi na spadkobierców stypendystów.

B. O innych formach pomocy dla młodzieży akademickiej.

Art. 13. Niezależnie od opłat na cele stypendjalne (art. 3 b) oraz opłat, ustanowionych art. 92 ustawy o szkołach akademickich z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 494), Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie opinji senatów akademickich ustanawia specjalne opłaty od studentów na inne cele pomocy w naturze dla młodzieży akademickiej, jako to: na kuchnie, zaopatrzenie w ubranie, książki i t. p.

Podziału sum dokonywa Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Rady wydziałowe mają prawo zwalniać niezamożnych studentów od powyższych opłat.

Art. 14. Rząd wnosi corocznie do budżetu odpowiednie sumy na cele, związane z opieką nad fizycznem zdrowiem młodzieży akademickiej, jako to: na uzdrowiska, kolonje letnie, sporty i t. d.

C. Przepisy ogólne.

Art. 15. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 16. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Poz. 943.

USTAWA

z dnia 3 listopada 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia mocy obowiązującej ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez obcokrajowców na województwo śląskie.

Art. 1. Moc obowiązującą ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez obcokrajowców (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 178) rozciąga się na obszar województwa śląskiego z zastosowaniem przewidzianych ulg w polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 371).

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Patrz uwagę końcową do poz. 178 z 1920 r.

Poz. 944.

U S T A W A

z dnia 3 listopada 1923 r.

zmieniająca art. 14 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49 poz. 299).

Uwzględniono w tekście art. 14 ustawy z 29 maja 1920 r. (p. poz. 299 z 1920 r.).

Poz. 945.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 października 1923 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz ustawy z dnia 14 lutego 1922 r., zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r., o czasie pracy w przemyśle i handlu na Ziemię Wileńską.

Na mocy art. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Na powiaty: *wileński, trocki,* święciański, oszmiański, brasławski, dziśnieński, *duniłowiczowski* i wilejski rozciąga się moc obowiązującą:

ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2 poz. 7), oraz

ustawy z dnia 14 lutego 1922 r., zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 127).

Powiaty wileński i trocki tworzą obecnie powiat wileńsko-trocki; powiat duniłowiczowski przemianowano na powiat postawski rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 26 czerwca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 472).

Rozciągnięcie ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu uwzględniono w uwadze końcowej do poz. 7 z 1920 r.; ustawa z dn. 14 lutego 1922 r. została uchylona (p. uwagę do poz. 127 z 1922 r.).

§ 2. Wszelkie przepisy prawne, obowiązujące dotychczas na wyżej wymienionym obszarze, sprzeczne z ustawami, wymienionemi w § 1 niniejszego rozporządzenia, tracą moc.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w cztery tygodnie po ogłoszeniu; w tymże terminie zyskują moc obowiązującą na obszarze w § 1 określonym wymienione w tymże paragrafie ustawy.

Poz. 946.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 października 1923 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy z dnia 18 grudnia 1919 roku o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz ustawy z dnia 14 lutego 1922 r., zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu na obszar Spisza i Orawy, należący do Rzeczypospolitej Polskiej.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 26 października 1921 r. w przedmiocie przepisów prawnych, obowiązujących na obszarze Spisza i Orawy należącym do Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 657) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar wskazany w art. 1 ustawy z dnia 26 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 657) rozciąga się moc obowiązującą:

ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 7), oraz

ustawy z dnia 14 lutego 1922 r. zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 127).

Rozciągnięcie ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu uwzględniono w uwadze końcowej do poz. 7 z 1920 r.; ustawa z dn. 14 lutego 1922 r. została uchylona (p. uwagę do poz. 127 z 1922 r.).

§ 2. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy prawa, dotychczas obowiązujące na obszarze Spisza i Orawy, należącym do Rzeczypospolitej Polskiej, a sprzeczne z ustawami wymienionemi w § 1.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w cztery tygodnie po ogłoszeniu; w tymże terminie zyskują moc obowiązującą na obszarze w § 1 określonym wymienione w tymże paragrafie ustawy.

Poz. 947.

ROZPORZADZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 października 1923 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy z dnia 18 grudnia 1919 roku o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz ustawy z dnia 14 lutego 1922 r., zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, na obszar województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego.

Na mocy art. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospo-

litej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 93) zarządza się co następuje:

§ 1. Na obszar województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego rozciąga się moc obowiązującą ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2 poz. 7) *oraz ustawy z dnia 14 lutego 1922 r., zmieniającej ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 127).*

P. uwagę do § 1 poz. 946.

§ 2. Wszelkie przepisy prawne, obowiązujące dotychczas na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego, oraz gmin: białowieskiej, masiewskiej i suchopolskiej powiatu bielskiego województwa białostockiego, sprzeczne z ustawami, wymienionemi w § 1 niniejszego rozporządzenia, tracą moc.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w cztery tygodnie po ogłoszeniu; w tymże terminie zyskują moc obowiązującą na obszarze w § 1 określonym wymienione w tymże paragrafie ustawy.

Poz. 948.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 31 października 1923 r.

w przedmiocie nowego unormowania opłaty pobieranej od prywatnych fabrykantów wyrobów tytoniowych za stały dozór skarbowy.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 27 grudnia 1923 r. w przedmiocie nowego unormowania opłaty za stały dozór skarbowy przy prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1149).

Poz. 949.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 19 listopada 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.
(Prace przy recepturze).

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 4 grudnia 1923 r w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 124 poz. 1013).

Poz. 950.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 7 listopada 1923 r.

dotyczące taryfy opłat za prace wykonane przez zarząd katastralny na obszarze województwa poznańskiego i pomorskiego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 6 marca 1926 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz 151).

Poz. 951.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 14 listopada 1923 r.

w sprawie podwyższenia opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 15 kwietnia 1924 r. w sprawie ustalenia taryf pocztowych, telegraficznych i telefonicznych w walucie złotowej — Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 397).

Poz. 952.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 16 listopada 1923 r.

w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia z dn. 28 czerwca 1923 r. o ulgach celnych.

Uchylone na mocy § 12 rozporządzenia Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 13 grudnia 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1126).

Poz. 953.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 16 listopada 1923 r.

w sprawie wykazu towarów, podlegających mnożnikowi celnemu normalnemu.

Uchylone na mocy § 12 rozporządzenia Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 23 maja 1924 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 482).

Poz. 954.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 16 listopada 1923 r.

w sprawie wykazu towarów, opłacających cło w monecie złotej.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 11 lipca 1924 r. w sprawie uiszczania cła w monecie złotej (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 598).

Poz. 955.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 20 listopada 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 30 listopada 1923 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego (Dz. U. R. P. Nr. 122 poz. 995).

25 listopada **Nr. 119.** rok 1923.

Poz. 956.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 listopada 1923 r.

o utworzeniu miasta Konstantynowa w pow. łódzkim.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 92) zarządza się co następuje:

§ 1. Z osady Konstantynów i wsi Konstantynówek powiatu łódzkiego tworzy się gminę miejską z siedzibą zarządu miejskiego w osadzie Konstantynów.

Równocześnie wyłącza się wymienione miejscowości z gminy Rszew.

§ 2. Na utworzoną w ten sposób gminę miejską Konstantynów rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie

miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140), uzupełniając jednocześnie wykaz miast, dołączony do tego dekretu, jak następuje:

„167 Konstantynów".

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 roku.

Poz. 957.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 listopada 1923 r.

o utworzeniu miasta Tuszyna w powiecie łódzkim.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9. poz. 92) w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego zarządza się co następuje:

§ 1. Osadę Tuszyn wyłącza się z gminy wiejskiej Górki pow. łódzkiego i tworzy się z niej gminę miejską Tuszyn z siedzibą własnego zarządu miejskiego w Tuszynie.

§ 2. Na utworzoną w ten sposób gminę miejską Tuszyn rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13, poz. 140), uzupełniając jednocześnie wykaz miast, dołączony do tego dekretu, jak następuje:

„169 Tuszyn".

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1924 r.

Poz. 958.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 29 października 1923 r.

w przedmiocie budowy, ustawiania i dozoru kotłów parowych na statkach.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowemi (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 303) w brzmieniu ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. (Dz U. R. P. Nr. 108 poz. 786) zarządza się co następuje:

I. ZAKRES I PRZEDMIOT.

§ 1. 1. Wszystkie kotły parowe, ustawione dla używania na statkach żeglugi wewnętrznej i morskiej, prywatne i rządowe, podlegają postanowieniom niniejszym z wyjątkiem:

a) kotłów na statkach wojennych i

b) kotłów na statkach, które należą do Państw obcych i chwilowo przebywają na wodach Polskich.

2. Przez statek, w znaczeniu niniejszych przepisów, należy rozumieć zeskład (konstrukcję) unoszący się na wodzie, na którym jest używany kocioł parowy.

Oznaczenia ogólne.

§ 2. 1. Za miarę ciśnienia pary przyjmuje się „ciśnienia robocze", wyrażone w atmosferach i równające się nadwyżce ciśnienia pary w kotle ponad ciśnienie atmosferyczne.

2. Za ciśnienie odpowiadające jednej atmosferze przyjmuje się ciśnienie równe jednemu kilogramowi na jeden centymetr kwadratowy.

3. Powierzchnię ogrzewalną kotła stanowi ta część powierzchni ścian kotła, na której ściany stykają się z jednej strony z wodą, a z drugiej z gazami spalinowemi. Wielkość powierzchni ogrzewalnej oblicza się w metrach kwadratowych i ściśle według wymiarów ścian po stronie omywanej wodą.

II. BUDOWA.

Materjał kotłów.

§ 3. 1. Ściany kotła mają być wykonane z żelaza zlewnego lub zgrzewnego w wyborowym gatunku.

Przez ściany kotła rozumie się całkowitą powierzchnię, zawierającą objętość kotła między zaworami dla wypuszczania pary i wypróżniania kotła z wody, z wyjątkiem uzbrojenia połączonego z kotłem.

Miedź może być używana na paleniska, zaś mosiądz tylko w postaci rur bez szwu, których średnica nie przekracza 65 mm. w świetle.

Dla nasad złączonych bezpośrednio ze ścianami kotła może być używana stal lana, o ile forma przekroju tych nasad jest okrągła lub owalna i prześwit ich, względnie dłuższa oś owalu nie przekracza 250 mm.

Wymaganie to nie dotyczy cylindrów maszyn parowych ustawianych na kotle.

Linja ogniowa i wodna.

§ 4. 1. Przez linję ogniową należy rozumieć najwyższą granicę wysokości, jaką osiąga ogrzewana spalinami powierzchnia kotła przy poprzecznem pochyleniu statku o cztery stopnie.

Nie wchodzą tu w rachubę powierzchnie omywane częściowo parą, które z drugiej strony ogrzewają się spalinami uprzednio ostudzonemi przez przejście powierzchni ogrzewalnej, zanim osiągną powierzchnię omywaną parą, wynoszącej 40-krotną powierzchnię rusztu.

2. Linja wodna czyli najniższy dopuszczalny poziom wody w kotle, kiedy jest pod parą, powinna się wznosić ponad linję ogniową:

a) w kotłach ustawianych na statkach pływających na wodach wewnętrznych przynajmniej 100 milimetrów lub nie mniej jak 150 milimetrów w kotłach, których powierzchnia lustra wody nie przekracza 1,3 krotnej powierzchni rusztu,

b) w kotłach ustawianych na statkach morskich — przynajmniej 150 milimetrów,

c) w kotłach pionowych linja wodna powinna leżeć przynajmniej na poziomie ⅓ wysokości między podniebieniem paleniska a dennicą kotła.

Przy kotłach nie posiadających rusztu w miejsce ich powierzchni przyjmuje się w powyższych obliczeniach czterokrotny przekrój pierwszego kanału spalinowego.

Otwory do czyszczenia kotła.

§ 5. 1. Kocioł powinien mieć właz do wchodzenia wewnątrz i potrzebną ilość odpowiednio rozmieszczonych, szczelnie zamykanych otworów do czyszczenia wnętrza z osadów. Wykrój dla włazu powinien mieć wymiary nie mniejsze jak 300 × 400 milimetrów i oś krótszą skierowaną wzdłuż kotła. Wykrój na właz powinien być wzmocniony.

Zawory bezpieczeństwa.

§ 6. 1. Każdy kocioł ma być opatrzony co najmniej w dwa jednakowe zawory bezpieczeństwa, obciążone bezpośrednio sprężynami, połączone z kotłem najkrótszym króćcem lub bezpośrednio i ustawione w miejscu dostępnem. Z króćca, na którym są umieszczone zawory, nie może być brana para.

2. Zawory mają być tak zbudowane, żeby, kiedy kocioł jest pod parą, można było je przedmuchiwać i w siedliskach obracać. Powierzchnie uszczelniające grzybków powinny być płaskie i poziome. Nacisk sprężyn ma być tak ustalony, żeby po przekroczeniu granicy dozwolonego ciśnienia pary w kotle, zawory otwierały się samoczynnie i wypuszczały nadmiar pary nazewnątrz nie pozwalając na wyższy wzrost ciśnienia pary w kotle ponad jedną dziesiątą dozwolonego.

O b j a ś n i e n i e: Prześwit zaworu może być obliczony podług wzoru

$$F = 15.\ H.\sqrt{\frac{1000}{P.K.}}$$

w którym oznacza: F — przekrój zaworu w milimetrach kwadratowych, H — powierzchnię ogrzewalną kotła w m^2, P — ciśnienie robocze pary w atmosferach, K — ciężar jednego metra sześciennego pary w kg. przy ciśnieniu P.

3. Zawór powinien mieć urządzenie (np. rurki odpowiedniej długości lub podkładki), któreby nie pozwalało na powiększenie nacisku sprężyny ponad ustalony dla danego ciśnienia pary. Sposób w jaki urządzenie wykonano, z podaniem wymiarów ograniczających nacisk powinien być zaznaczony w protokóle odbioru technicznego kotła.

4. Jeden z zaworów bezpieczeństwa, z wyjątkiem zaworów kotłów ustawionych na statkach morskich, ma być umieszczony w ten sposób, aby można było go sprawdzić z pokładu statku.

5. Para wychodząca z zaworów, z wyjątkiem kiedy zawór jest dostępny z pokładu statku, powinna być rurami odprowadzana nazewnątrz bezpośrednio w atmosferę. Zawory mają być opatrzone w stale otwarte odwodnienia, nie pozwalające na gromadzenie się wody na grzybkach.

6. Zmiana ustalonego obciążenia zaworów może być dokonana tylko przez organa dozoru kotłów i powinna być zaznaczona w książce rewizji kotła.

7. O ile na statku morskim zajdzie potrzeba silniejszego dociągnięcia sprężyn zaworów ponad ustalone, wtedy może to być dokonane przez mechanika statku, jednak pod warunkiem, żeby wysokość dozwolonego ciśnienia pary w kotle nie została z tego powodu powiększona.

O zaszłej potrzebie dociągnięcia sprężyn i dokonaniu tego powinno być przez mechanika statku zaznaczone w książce rewizji kotła.

8. Przegrzewacze pary powinny być opatrzone w ostrzegawczy zawór bezpieczeństwa.

Manometr.

§ 7. 1. Każdy kocioł ma być opatrzony w dwa manometry, połączone z przestrzenią parową kotła rurkami syfonowemi.

Manometry mają być połączone rurkami syfonowemi zapomocą kranów trójprzelotowych, których jeden wolny wylot do przedmuchiwania ma kołnierz o średnicy 38 mm. i grubości 6 mm. dla przytwierdzania manometra kontrolującego. Na rękojeściach tych kranów mają być zrobione kreski odpowiadające kierunkom wylotów.

2. Manometry powinny być wyraźne, o średnicy nie mniejszej niż 100 mm., mieć podziałkę w atmosferach, odpowiadającą przynajmniej ciśnieniu próbnemu dla nowego kotła i oznaczoną na podziałce czerwoną kreską wysokość dozwolonego roboczego ciśnienia. Jeden z nich ma być umieszczony w miejscu widocznem dla obsługi kotła, zaś drugi w miejscu widocznem z pokładu statku i zabezpieczony od zamarzania. W maszynowni oddzielonej od kotłowni powinien być także umieszczony oddzielny manometr.

3. Przy większej liczbie kotłów mających połączone przestrzenie parowe wystarcza jeden manometr, przy każdym kotle zaś w miejsce drugiego może być jeden wspólny od połączonych przestrzeni parowych, widoczny z pokładu a na statkach morskich, umieszczony w maszynowni.

4. Przy kotłach z paleniskami z dwóch stron przy każdem palenisku powinien być umieszczony jeden manometr.

Wodowskazy.

§ 8. 1. Dla sprawdzania wysokości poziomu wody w kotle każdy kocioł ma mieć dwa szkła wodowskazowe i dwa krany probiercze z oddzielnemi połączeniami z kotłem. Szkła wodowskazowe powinny być ustawione na jednej wysokości w płaszczyźnie prostopadłej do osi podłużnej statku i rozmieszczone na jednakowej odległości od środka kotła, możliwie najdalej od niego. Kotły z paleniskami z dwóch stron, powinny mieć także

od strony drugiego paleniska, przynajmniej jedno szkło wodowskazowe umieszczone pośrodku kotła.

2. Dolny kran probierczy ma być umieszczony na wysokości linji wodnej, a szkło wodowskazowe powinno być widoczne poczynając od wysokości przynajmniej 30 milimetrów ponad linją ogniową i tak umieszczone, aby połowa jego widocznej długości nie leżała powyżej linji wodnej.

3. Krany szkieł wodowskazowych i probiercze mogą być połączone z kotłem rurami każdy kran zosobna. Rury te powinny być proste tylko w razie kiedy zagięć uniknąć nie można, dopuszczalne są zagięcia łagodne. Rury proste powinny mieć prześwit nie mniejszy niż 25, zaś zgięte — 38 milimetrów przy kotłach do 25 metrów kwadratowych, powierzchni ogrzewalnej i nie mniejszy 48 milimetrów przy powierzchniach większych.

4. Krany szkieł wodowskazowych i probiercze mają być w ten sposób zrobione, żeby je można było przetykać w czasie kiedy kocioł jest pod parą. Otwory w czopach (stożkach) kranów winny mieć średnicę nie mniejszą niż 8 milimetrów. Na rękojeściach kranów ma być wyraźnie oznaczony kierunek otworów.

5. Linja wodna i ogniowa powinny być oznaczone kresami na oddzielnych tabliczkach z trwałemi napisami: najniższy poziom wody i linja ogniowa. W braku miejsca na tabliczkach napisy mogą być zastąpione literami NW odnośnie LO. Tabliczki mają być umocowane trwale na ścianie kotła w pobliżu wodowskazów. Do tabliczki z kresą dla linji wodnej, na wysokości kresy, powinny być umocowane poziome wskazówki, sięgające do szkieł wodowskazowych. Przy wodowskazach połączonych z kotłem rurami, tabliczki powinny być przymocowane do korpusu wodowskazu.

Wysokość położenia kres na tabliczkach sprawdza się przy odbiorze technicznym i tę sprawdzoną wysokość ponad odznaczającą się widoczną częścią kotła np. krawędzią rury płomiennej lub płaszcza zapisuje się do książki rewizji kotła.

6. Wodowskazy powinny być dobrze oświetlone a rurki szklane ochronione przejrzystemi osłonami. Wodowskazy z szkłami refleksyjnemi ochron tych nie potrzebują.

Urządzenia zasilające.

§ 9. 1. Każdy kocioł powinien mieć co najmniej dwa oddzielne urządzenia zasilające, w działaniu niezależne od jednego i tego samego mechanizmu. Przynajmniej jedno z urządzeń musi zabezpieczać zasilanie kotła w czasie postoju. Smoczek (injektor) nie może być uważany za drugie urządzenie zasilające.

2. Wydajność każdego z urządzeń ma wynosić dwukrotną ilość wody normalnie przez kocioł odparowywanej z wyjątkiem, jeżeli jednem z urządzeń jest pompa połączona wprost z maszyną główną. W tym razie półtorakrotną wydajność dla tej pompy należy uznać za wystarczającą.

Dwa urządzenia wystarczają i dla większej liczby kotłów jednocześnie pracujących razem przy jednakowem ciśnieniu, o ile wydajność każdego urządzenia odpowiada powyższym warunkom dla wszystkich kotłów razem wziętych.

3. Pompa ręczna, jako jeden z przyrządów zasilających, może mieć

zastosowanie tylko przy kotłach, dla których iloczyn z powierzchni ogrzewalnej w m^2 i dozwolonego ciśnienia roboczego w atm. nie przekracza 100.

4. Dla jednego lub więcej kotłów mają być urządzone dwa oddzielne przewody zasilające i w ten sposób, aby każdy kocioł mógł być zasilany oddzielnie. Każdy przewód powinien być połączony z kotłem zaworem zwykłym i zaworem zwrotnym zamykanym ciśnieniem pary. Połączenie to powinno być wykonane w ten sposób, żeby bezpośrednio z kotłem lub z króćcem na nim umieszczonym łączył się zawór zwykły, zaś bezpośrednio z nim zawór zwrotny.

5. Kotły, pracujące przy różnych ciśnieniach, powinny mieć oddzielne urządzenia zasilające i przewody tłoczące.

6. Urządzenia zasilające, które mają wspólny przewód ssący i tłoczący powinny być, każde zosobna, odcinane od tych przewodów zaworami.

7. Przewód tłoczący pompy połączonej bezpośrednio z maszyną główną, ma być opatrzony w sprężynowy zawór przelewowy.

Zawory i krany.

§ 10. 1. Każdy kocioł ma być połączony z przewodem dla pary zaworem, umieszczonym jaknajbliżej kotła.

2. Każdy kocioł powinien mieć przynajmniej jeden pewnie zamykający, odpowiednio zbudowany spustowy zawór lub kran dławnicowy dla całkowitego wypuszczenia wody z kotła, połączony z kotłem bezpośrednio i umieszczony wraz z połączeniem w miejscu dogodnem.

Rura odprowadzająca od tego zaworu lub kranu ma być połączona ze ścianą kadłuba statku również kranem, którego rękojeść do otwierania lub zamykania możnaby zdjąć dopiero po jego zamknięciu.

3. Wszystkie krany i zawory powinny być szczelne i łatwo się otwierać i zamykać.

4. O ile na statku ustawiono więcej kotłów, wtedy kotły powinny być odcięte zaworami, żeby każdy z nich mógł oddzielnie pracować.

5. Kotły na statkach morskich powinny mieć ponadto kran dla wypuszczania piany, umieszczony na wysokości linji wodnej i kran salinowy.

Odstępstwa od powyższych wymagań.

§ 11. Kotły o powierzchni ogrzewalnej do 20 m^2 mogą mieć jeden przewód zasilający, jeden manometr, jedno szkło wodowskazowe i dwa krany probiercze albo dwa szkła wodowskazowe bez kranów probierczych, ponadto tabliczka z kresą linji ogniowej jest przy tych kotłach nieobowiązująca.

Godło.

§ 12. Każdy kocioł powinien mieć na ścianie czołowej a w wyjątkowych wypadkach w innem miejscu ściany kotła ale widocznem stale przytwierdzone godło, t. j. tabliczkę metalową z trwałemi napisami podającemi:

a) nazwę i siedzibę zakładu, który kocioł zbudował,

b) Nr. fabryczny kotła,

c) rok budowy kotła,

d) wysokość ciśnienia roboczego w atmosferach i z wolnem miejscem dla wybicia urzędowego numeru kotła. Tabliczka powinna być przymocowana do kotła dwoma nitami miedzianemi z krytemi, spiłowanemi na gładko główkami o średnicy 12 mm.

III. POMIESZCZENIE I USTAWIANIE KOTŁÓW.

§ 13. 1. Pomieszczenie kotła powinno być o tyle obszerne i wysokie, żeby pozwalało na dogodną obsługę kotła i swobodny dostęp do urządzeń zasilających, zaworów i uzbrojenia. Podłoga powinna być z blachy żelaznej rowkowanej lub taką blachą pokryta. Pomieszczenie ma być dostatecznie oświetlone. O ile oddział maszynowy jest wspólny z kotłownią, wtedy całe pomieszczenie powinno odpowiadać powyższym wymaganiom.

2. Kotły powinny być dobrze usadowione i zabezpieczone pewnie od zsunięcia się.

3. Ściany lub przegrody drewniane nie mogą być stawiane w bliskości kotła jak również i sam kocioł drzewem otulony.

IV. URZĘDOWY DOZÓR KOTŁÓW.

§ 14. 1. Żaden kocioł nie może być ustawiony bez pozwolenia i używany bez stałego bezpośredniego dozoru, wykonywanego przez wyłącznie do tego powołane przez władzę państwową organy dozoru kotłów, któremi są inżynierowie rewidenci posiadający odpowiednie upoważnienie.

2. Do bezpośredniego dozoru kotłów należy:

a) udzielanie pozwoleń na używanie kotłów,

b) sprawdzanie stanu kotłów co do ich bezpieczeństwa w pracy przez wykonywanie rewizji oraz prób wodnych i

c) przestrzeganie zachowywania przez właścicieli, ich zastępców oraz obsługę kotłów przepisów dotyczących tego dozoru.

3. Przy wykonywaniu czynności służbowych przez rewidentów winni właściciele kotłów lub ich zastępcy oraz obsługa okazywać im swoją pomoc i wykonywać wszystkie zlecenia, w myśl niniejszych przepisów dawane a także te, które w wyniku rewizji lub próby zaznaczono w książce rewizji kotła.

(P. rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dn. 18 grudnia 1924 r. w sprawie opłat za dozór kotłów parowych na statkach handlowych morskich oraz w urządzeniach portowych — Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 1000).

Rewizje i próby.

§ 15. 1. Kotły podlegają rewizjom zewnętrznym, wewnętrznym i wypróbowaniu ciśnieniem wodnem. W zależności od wyników tych rewizji i prób może być dozwolone lub zabronione dalsze używanie kotła.

a) Rewizja zewnętrzna ma na celu sprawdzenie stanu kotła i jego urządzeń w czasie, kiedy kocioł jest pod parą i polega na sprawdzeniu wodowskazów, manometrów, zaworów bezpieczeństwa, urządzeń zasilających, szczelności kotła w miejscach dostępnych wogóle całego urządzenia związanego z kotłem i jego obsługą, a także na sprawdzeniu, czy ten

kto obsługuje kocioł umie obchodzić się z kotłem i urządzeniem do niego należącem i czy wie, jak sobie radzić w razie zauważenia zmian i nieprawidłowości w pracy kotła np. przy niezwykłym ubytku wody, tworzeniu się wypuklin, potrzebie raptownego zatrzymania pracy i t. p.

b) Rewizja wewnętrzna ma na celu sprawdzenie stanu blach kotła, ich połączeń, wzmocnień i wiązań oraz połączeń z manometrem i wodowskazami i wogóle urządzeń związanych z kotłem i jego obsługą.

Dla dokonania tej rewizji kocioł powinien być opróżniony z wody, ściany kotła należycie oczyszczone z kamienia, osadów i sadzy. Otulina powinna być usunięta częściowo lub w całości a także wyjęte rurki płomienne, o ile się to okaże koniecznem. W wypadkach, kiedy budowa kotła nie pozwala na dokładne obejrzenie go wewnątrz rewizja wewnętrzna może być uzupełniona próbą wodną. Gdyby rewidowany wewnątrz lub próbowany ciśnieniem wodnem kocioł był połączony z innemi czynnemi kotłami, należy go wtedy na czas próby i rewizji oddzielić od kotłów czynnych przez zaślepianie połączeń parowych i wodnych lub ich rozebranie.

c) Wypróbowanie ciśnieniem wodnem ma na celu stwierdzenie szczelności kotła.

Próbę wodną wykonywa się po rewizji wewnętrznej. Dla dokonania tej próby kocioł powinien być całkowicie wypełniony wodą i połączony ze specjalną ręczną pompą tłoczącą, dostarczoną przez właściciela kotła. Rewizja wewnętrzna i próba wodna mają być wykonane przez tego samego rewidenta.

Wysokość stosowanego ciśnienia wodnego wynosi: przy ciśnieniach roboczych do 5 atm. włącznie podwójne ciśnienie robocze, nie mniejsze jednak niż 3 atm. przy ciśnieniach ponad 5 do 10 atm. włącznie — ciśnienie robocze zwiększone o 5 atm. przy ciśnieniach ponad 10 atm. półtorakrotne ciśnienie robocze.

Przegrzewacze pary próbuje się jak kotły i jednocześnie z niemi.

2. Ciśnienie próbne sprawdza się manometrem kontrolującym dostarczonym przez rewidenta.

3. Kocioł uważa się za wytrzymujący próbę, jeżeli nie ujawnią się pęknięcia lub trwałe odkształcenia blach i o ile połączenia poszczególnych blach okażą się szczelne. Przesączanie się wody przez szwy, połączenia rur i nity w postaci drobnych kropli t. z. łez, za nieszczelność uważać nie należy. Ciśnienie próbne nie powinno trwać dłużej niż pięć minut, poczem zniża się do roboczego i utrzymuje na tej wysokości przez czas trwania rewizji.

4. Z wypróbowaniem kotła ciśnieniem wodnem połączone jest wyregulowanie zaworów bezpieczeństwa i sprawdzenie manometrów.

5. Gdyby jedna z rewizji lub próba wodna wykazała w kotle braki grożące niebezpieczeństwem, wtedy dalsze używanie kotła powinno być wzbronione do czasu usunięcia tych braków oraz ponownej rewizji i próby kotła.

W wypadkach tych rewident ma prawo zapewnić nieużywanie kotła przez opieczętowanie go, w sposób jednak pozwalający na wykonanie potrzebnych napraw. O zatrzymaniu pracy kotła zapisuje się do książki kotłowej z wymienieniem powodów, dla jakich je zarządzono.

6. Gdyby rewizja wewnętrzna lub zewnętrzna wykazała, że stan kotła nie zapewnia bezpiecznej jego pracy do terminu wyznaczonej próby

wodnej, to wtedy, ten uprzednio wyznaczony termin powinien być przez rewidenta skrócony lub ciśnienie robocze zniżone.

7. Rewizję zewnętrzną wykonywa się co rok, rewizję wewnętrzną nie później, niż w trzy lata od dnia takiej rewizji. Wypróbowaniu ciśnieniem wodnem podlega każdy kocioł nie później, niż w sześć lat po ostatniej próbie. Kotły, których wiek przekroczył 24 lata podlegają próbie wodnej co lat 3. Rewizja zewnętrzna może być zaniechaną w tym roku, w którym wypróbowano kocioł ciśnieniem wodnem.

8. Niezależnie od powyższych terminowych rewizji i prób, rewizje wewnętrzne powinny być wykonywane w każdym czasie, kiedy stan kotła tego wymaga, a w szczególności po dwuletniej nieczynności kotła, rewizje zaś wewnętrzne i próby wodne po znaczniejszej naprawie, jak zmianie części płaszcza, wymianie lub wyjęciu rury płomiennej o średnicy większej niż 100 mm. w świetle, po naprawie wykonanej spawaniem zapomocą płomienia lub prądu elektrycznego, a także po zatonięciu kotła w czasie kiedy był pod parą i po pożarze pomieszczenia kotła. Przed wykonaniem powyższych napraw, jak również o zatonięciu kotła, utworzeniu się wypuklin lub pęknięć blach, właściciel kotła lub jego zastępca powinien powiadomić organy dozoru kotłów.

W miarę wykonania rewizji lub próby kotła z powodów wyżej wymienionych poprzednio wyznaczone terminy rewizji i próby wodnej zostaną odpowiednio przesunięte.

W razie potrzeby wypróbowania kotła na statku morskim ciśnieniem wodnem po reparacji wykonanej w porcie obcym, próbę wodną obowiązany jest wykonać mechanik statku, zapisać o jej dokonaniu w książce rewizji kotła i zawiadomić o tem na piśmie właściwe organy dozoru kotłów po przybyciu do portu ojczystego. Organy te mogą próbę uznać, poświadczając ją w książce rewizji kotła, lub zarządzić ponowną próbę.

9. Rewizje zewnętrzne mogą być wykonywane w każdym czasie poza wskazanemi terminami.

10. Gdyby kocioł ze względu na warunki żeglugowe nie mógł być w oznaczonym terminie przygotowany do rewizji wewnętrznej lub próby wodnej, wtedy termin ten może być przedłużony do dwóch miesięcy, o ile według zdania rewidenta, pozwala na to stan kotła.

Wybór dnia rewizji wewnętrznej, zewnętrznej lub próby wodnej następuje po porozumieniu się rewidenta z używającym kotła. Gdy do takiego porozumienia nie doszło, wtedy ostateczny termin wyznacza rewident przynajmniej na 30 dni naprzód. Rewizja zewnętrzna może być dokonana bez uprzedniego porozumienia.

11. Rewizje wewnętrzne i próby wodne powinny być wykonywane zasadniczo w przystani ojczystej statku w czasie możliwie wolnym od żeglugi lub w czasie wolnego postoju statku, a tylko w wyjątkowych wypadkach, w każdym czasie. O ile statek nie ma stałej przystani, wtedy właściciel jego lub używający statku powinien niezwłocznie zawiadomić organy dozoru o miejscu zimowego postoju statku, lub miejscu postoju dla wykonania rewizji, próby lub reparacji.

12. W wypadkach nieprzygotowania kotła do rewizji wewnętrznej lub próby wodnej w terminie ostatecznie ustalonym po porozumieniu, ma być wzbronione dalsze używanie kotła i w razie potrzeby kocioł opieczętowany.

13. Dokładne miejsce mieszkania właściciela lub używającego statku powinno być podane organom dozoru kotłów.

Odbiór kotłów nowych i przeniesionych.

§ 16. 1. Wszystkie kotły nowe lub przeniesione na inny statek, na których ustawienie wydano pozwolenie, zanim będą użyte do pracy, podlegają odbiorowi technicznemu przez organa dozoru kotłów. Odbiór kotła odbywa się na statku i polega:

a) na sprawdzeniu wymiarów kotła, jego ustroju, uzbrojenia, rodzaju materjału użytego do budowy kotła, wogóle zgodności ustawienia i zbudowania kotła oraz urządzeń do niego należących z obowiązującemi przepisami, zatwierdzonemi rysunkami, opisami, planami i zastrzeżeniami wymienionemi w pozwoleniu na ustawienie,

b) na wypróbowaniu kotła ciśnieniem wodnem, przyczem ma być sprawdzone położenie kresy linji wodnej i ogniowej na tabliczkach i wskazówek poziomu wody przy wodowskazach, i

c) na sprawdzeniu działania urządzeń zasilających, wodowskazów, manometrów, zaworów bezpieczeństwa i innych, wogóle całego urządzenia kotła, kiedy jest pod parą.

2. Odbiór kotła rewident stwierdza wybiciem cechy na główkach nitów godła, N. urzędowego kotła i protokółem (wzór SA), napisanym w dwóch egzemplarzach, w których ma być zaznaczone, że:

a) kocioł, jego ustanowienie i urządzenie do kotła należące odpowiadają obowiązującym przepisom i są zgodne z zatwierdzonemi rysunkami i pozwoleniem,

b) ciśnienie próbne żądanej wysokości wytrzymał dobrze,

c) kocioł, urządzenia zasilające, wodowskazy, manometry i zawory bezpieczeństwa zostały sprawdzone pod parą przy roboczem ciśnieniu i że na zasadzie powyższego, kocioł może być używany przy danem roboczem ciśnieniu.

Protokół ma być zakończony wymienieniem dnia odbioru kotła, opatrzony pieczątką i podpisem rewidenta.

Jeden egzemplarz protokółu dołącza się do książki rewizji kotła, a drugi przechowuje się w aktach kotła.

3. Odbiór techniczny kotła powinien być dokonany o ile możności przez jednego i tego samego rewidenta.

4. Zaświadczenie z odbioru technicznego i pozwolenie na używanie kotła, o ile to ostatnie nie zostało później uchylone na zasadzie wyników rewizji i prób, utrzymuje swoją moc przez przeciąg czasu, w którym się kocioł używa z zachowaniem jego ustroju, ustawienia i warunków, stwierdzonych przy odbiorze technicznym kotła.

W razie wykonania zasadniczych zmian w ustroju kotła, nadaniu mu innych form jak poprzednia i wogóle w wypadkach kiedy treść wydanego pozwolenia na ustawienie kotła będzie naruszona, należy uzyskać nowe pozwolenie.

5. Kotły zbudowane zagranicą, podlegają odbiorowi technicznemu w myśl niniejszych przepisów.

Kres używania kotła.

§ 17. Najdalej po upływie 30 lat od dnia rozpoczęcia używania kotła po jego zbudowaniu, kocioł jako taki nie może być używany i wtedy rewident zdejmuje z niego godło i zabiera je wraz z książką rewizji kotła po uprzedniem wpisaniu do niej o niezdatności kotła do dalszego użytku. W ten sposób postępuje się z kotłami, które nie mogą być używane z innych powodów.

Obsługa kotłów.

§ 18. Do samodzielnej obsługi kotłów mogą być dopuszczeni mężczyźni w wieku niemniej niż 21 lat, trzeźwi i pewni, którzy wykażą umiejętność obsługi kotła odpowiedniem doświadczeniem i egzaminem.

Książka rewizji kotła.

§ 19. 1. Każdy kocioł powinien mieć urzędową książkę kotłową (wzór SB) wydaną przez organ dozoru nad kotłami, która jest dowodem prawa używania kotła. W książce tej powinny być wszyte pod pieczęcią pozwolenie na ustawienie kotła, protokół odbioru technicznego, opis i rysunki kotła oraz jego pomieszczenie, dowody wypróbowania użytych do budowy kotła materjałów, a także zapisywane wyniki rewizji i prób wodnych, oraz zarządzenia rewidentów. Grzbiet książki powinien być tak obszerny, żeby pozwalał na swobodne wszycie i pomieszczenie wymienionych dowodów.

2. Książka powinna mieć wymiary 21 × 33 cm., ma być przechowywaną na statku i przedstawianą na żądanie rewidentów i władz nadzorczych.

3. Odpisy zapisów w książce kotłowej mają być przechowywane w aktach poszczególnych oddziałów organów dozoru kotłów wraz z drugiemi egzemplarzami rysunków, opisu i protokółu z odbioru kotła.

Wybuch kotła.

§ 20. W razie wybuchu kotła używający go lub jego zastępca winien niezwłocznie zawiadomić o tem właściwe organa dozoru kotłów, które ustalą protokólarnie przyczyny wybuchu. Do czasu ustalenia stanu rzeczy na miejscu i spisania protokółu, uszkodzone części nie mogą być naprawiane lub usuwane i powinny pozostać nienaruszone z wyjątkiem wypadku, kiedy ich usunięcie jest konieczne dla ratunku ludzi, przeszkodzenia dalszym skutkom wybuchu lub ratunku statku przed zatonięciem.

V. PRZEWODY.

§ 21. 1. Rury dla przewodów parowych powinny być wykonane z żelaza zlewnego lub stali. Przewody zasilające tudzież rurki o małym prześwicie dla uzbrojenia, mogą być wykonane z miedzi. Rury powinny być bez szwu. Zawory i kształtki z żelaza lanego mogą być stosowane do przewodów dla pary nasyconej o ciśnieniu nie wyższem, niż 12 Atm. o ile są wykonane z wyborowego materjału i mają formę kulistą.

2. Połączenia poszczególnych rur przewodów powinny być wykonane w sposób odpowiadający wymaganiom tegoczesnej techniki. Połączenia rur dla pary kołnierzami umocowanemi wyłącznie sposobem lutowania nie mogą być stosowane.

3. Przewody mają być ułożone w miejscach dostępnych. Swobodne wydłużanie się przewodu pod wpływem temperatury powinno być zabezpieczone zapomocą kompensatorów, o ile sama linja układu przewodu nie zapewnia mu swobodnego wydłużenia i ułatwione przez odpowiednie podparcie przewodu.

4. Przewody mają być w najniższych miejscach opatrzone w odwodnienia.

5. Przy próbach wodnych kotłów, przewody dla pary między kotłem i maszyną próbuje się ciśnieniem wraz z nim. Jednocześnie z rewizjami zewnętrznemi kotłów podlegają rewizjom przewody parowe i wyniki rewizji wpisuje się do ksiąg rewizji kotła.

VI. POZWOLENIA NA USTAWIANIE KOTŁÓW.

§ 22. 1. Pozwolenia na ustawianie kotłów wydają na zasadzie podania: a) dla kotłów na statkach przeznaczonych do pływania na wodach wewnętrznych: władze przemysłowe II instancji, b) dla kotłów na statkach morskich i portowych — odnośne urzędy marynarki handlowej.

2. Podanie powinno zawierać: a) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela statku, b) nazwę, imię lub Nr. statku, na którym ma być kocioł ustawiony, c) przeznaczenie statku, d) nazwę portu ojczystego dla statków morskich i portowych, nazwę rzeki, jeziora, kanału i przystani ojczystej dla statków innych.

Jedno podanie wystarcza dla wszystkich jednakowych kotłów ustawianych jednocześnie na tym samym statku.

3. Do podania dołączyć należy dla każdego kotła: a) opis kotła, b) rysunek kotła, c) rysunek tej części statku, na którym kocioł ma być ustawiony i d) zaświadczenie z wypróbowania materjałów użytych do budowy kotła.

O ile podanie dotyczy ustawienia nowego kotła, wymienione załączniki należy złożyć w trzech, dla kotłów morskich i portowych w dwóch egzemplarzach każdy, przy przeniesieniu zaś kotła na inny statek — rysunek nowego pomieszczenia kotła w trzech, ewentualnie dwóch egzemplarzach i książkę rewizji kotła.

4. Opis kotła powinien wskazywać: a) nazwę firmy, która zbudowała kocioł, b) numer fabryczny kotła, c) rok zbudowania kotła, d) rodzaj materjałów użytych do budowy kotła, e) dopuszczalne robocze ciśnienie pary, f) rodzaj, ilość i wydajność urządzeń zasilających, g) rodzaj i ilość urządzeń spustowych, h) ilość i rozmieszczenie manometrów, k) rodzaj, ilość i rozmieszczenie urządzeń wodowskazowych, l) ilość zaworów bezpieczeństwa i wymiary ich prześwitów, m) wysokości linji wodnej odniesionej do pewnego stałego punktu kotła, n) wielkość powierzchni ogrzewalnej, p) wielkość powierzchni rusztu i jej stosunek do powierzchni ogrzewalnej lub z braku rusztu wskazany inny sposób opalania kotła i rodzaj paliwa, r) inne szczegóły jakie wskaże potrzeba. Opis ma być opatrzony datą i podpisany przez wytwórcę kotła.

5. Rysunek kotła ma zawierać: a) nazwę firmy, która zbudowała kocioł i numer fabryczny kotła, b) wszystkie szczegóły potrzebne dla sprawdzenia wytrzymałości kotła, jego szwów, powierzchni ogrzewalnej, linji wodnej i ogniowej, wogóle danych, które w połączeniu z opisem pozwalałyby na sprawdzenie zgodności rysunkowej kotła z niniejszemi przepisami, c) mieć oznaczoną linję wodną.

Rysunek powinien być wykonany w wymiarce nie mniejszej, niż jeden do dwudziestu, opatrzony datą i podpisany przez wytwórcę kotła, wymiarka ma być na rysunku wskazana. Jeden rysunek, o ile nie jest wykonany na płótnie, powinien być naklejony na płótno i mieć przewidzianą zakładkę szerokości trzech i długości trzydziestu trzech centymetrów do wszycia do książki rewizji kotła.

6. Rysunek pomieszczenia kotła ma obejmować tę część statku w przekroju podłużnym i poprzecznym, w której kocioł ma być ustawiony, i sąsiadujące z kotłem pomieszczenia, a także wskazywać sposób usadowienia kotła. Rysunek powinien być wykonany w wymiarce nie mniejszej, niż jeden do stu, na rysunku wskazanej i podpisany przez właściciela statku. Na rysunku ma być ponadto oznaczona nazwa statku i numer fabryczny kotła.

7. Opisy, rysunki i dokumenty dołączone do podania powinny mieć wymiary dwadzieścia jeden na trzydzieści trzy centymetry lub w taki format złożone.

8. Władza wymieniona w p. 1, po stwierdzeniu że kocioł, jego ustawienie i urządzenie odpowiadają rysunkowo i opisowo wymaganiom niniejszych przepisów, wydaje pozwolenie na ustawienie kotła, zawiadamia o tem zainteresowanego (wzór SE) i przesyła pozwolenie (wzór SC) wraz z dwoma egzemplarzami zatwierdzonych rysunków, opisów i planów tudzież świadectw z wypróbowania materjałów, odnośnym organom dozoru kotłów dla dokonania technicznego odbioru kotła. W pozwoleniu mogą być zastrzeżone wymagania mniejszego znaczenia. W razie nieuwzględnienia podania zwraca się go zainteresowanemu (wzór SF) z zaznaczeniem powodu odmowy pozwolenia. Gdyby powody odmowy nastręczały wątpliwości, wtedy przysługuje zainteresowanemu prawo odwołania się w ciągu dni czternastu do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Podania powinny być załatwiane w ciągu czasu nie dłuższym ponad dwadzieścia dni od dnia złożenia podania.

9. Stowarzyszeniom dozoru kotłów przysługuje prawo przedwstępnego sprawdzenia rysunków opisów, dokumentów, wogóle podania, o ile ono należy do członka Stowarzyszenia. W tym wypadku Stowarzyszenie po opatrzeniu podania swoim wnioskiem, przesyła go bezpośrednio władzy w p. 1 wymienionej.

10. Odbiór techniczny kotła następuje w najkrótszym okresie czasu po zawiadomieniu organów dozoru kotłów przez właściciela statku, że kocioł jest gotowy do odbioru. O wykonaniu odbioru organy dozoru zawiadamiają (wzór SD) władze w p. 1 wymienione.

11. Wydanie właścicielowi statku książki rewizji kotła jest dowodem zezwolenia na używanie kotła.

12. Na ustawianie kotłów nieznanego pochodzenia pozwolenie nie może być wydane

VII. ZMIANA WŁAŚCICIELA KOTŁA.

§ 23. O przejściu kotła w władanie innego właściciela, poprzedni właściciel jak i nowonabywca obowiązani są zawiadomić władze w § 22 wskazane i organy dozoru kotłów, przyczem nowonabywca ma wskazać dokładnie miejsce swego mieszkania i przystań lub port ojczysty statku.

VIII. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE.

§ 24. 1. Kotły wszystkie zbudowane lub których budowę rozpoczęto przed dniem 1 stycznia 1924 r. mogą być używane nadal na zasadzie wydanego pozwolenia podług uprzednio obowiązujących rozporządzeń. Kotły wymienione podlegają, odnośnie do wykonywania bezpośredniego dozoru nad niemi, § 14 niniejszego rozporządzenia z wyjątkiem stosowania do nich wysokości ciśnienia wodnego przy próbach, która powinna być utrzymana w granicach wymagań i rozporządzeń dawniejszych. W razie wykonania zasadniczej zmiany w pierwotnym ustroju kotła przez przebudowę lub przeniesienia kotła na inny statek — rozporządzenie niniejsze obowiązuje w całości.

2. Kotły ustawione na statkach przeznaczonych do pływania na wodach wewnętrznych, powinny być w ciągu roku po ogłoszeniu niniejszych przepisów, opatrzone w a) rurki ochronne przy zaworach bezpieczeństwa w myśl wymagań § 6, b) w manometry z podziałką wyrażoną w kilogramach na centymetr kwadratowy i kran z kołnierzem do zakładania kontrolującego manometra w myśl § 7, c) wskazówki linji wodnej sięgające do wodowskazów w myśl § 8. Obsługujący kotły powinni odpowiadać wymaganiom § 18.

3. Właściciele lub zastępcy właścicieli statków przeznaczonych do pływania na wodach wewnętrznych, powinni w czasie nie dłuższym, niż po dzień 1 lipca 1924 r. złożyć odnośnym organom dozoru kotłów posiadane dokumenty kotłowe dla wymiany ich na książkę rewizji kotła w myśl § 19. Gdyby wymaganych dowodów nie było i otrzymanie ich od wytwórcy kotła niemożliwe, organy dozoru kotłów zrobią opis i szkic kotła z zasadniczemi wymiarami wziętemi z natury i określą ciśnienie robocze pary, o ile ono nie jest na godle wskazane, podług obliczenia, przyjmując za granicę najwyższej wytrzymałości materjału 30 kg. na mm^2, w zależności od stanu kotła.

4. Do czasu wydania odnośnych rozporządzeń o wytrzymałości materjałów przeznaczonych do budowania kotłów w granicach Państwa wybór gatunku tych materjałów może być pozostawiony wytwórcy kotła i jego odpowiedzialności, wyniki jednak wypróbowania materjałów powinny być przez niego dostarczone. Dla obliczania poszczególnych części i połączeń kotła mogą być stosowane przepisy przyjęte przez zjazd Międzynarodowego Związku Stowarzyszeń dozoru kotłów, z wyjątkiem kotłów morskich, dla których wyliczenia powinny odpowiadać wymaganiom jednego z odnośnych przepisów uznanych międzynarodowo.

Wytrzymałość materjałów dla kotłów budowanych zagranicą oraz obliczenie poszczególnych części kotła powinny odpowiadać technicznym wymaganiom dla tych materjałów i obliczeń jakie obowiązują w państwie, gdzie buduje się kocioł. Dowody wypróbowania materjałów powinny być poświadczone przez organy upoważnione do wykonywania prób i wykonawcę kotła a ponadto przez konsulat polski.

IX. WEJŚCIE W ŻYCIE ROZPORZĄDZENIA.

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 r. i jednocześnie tracą moc w stosunku do nowobudowanych kotłów wszystkie odnośne rozporządzenia dotychczas stosowane w granicach Rzeczypospolitej.

Załącznik do rozp. Min. Przem. i Handlu z dn. 29.X. 1923, Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 958.

Wymiar 21 × 33 cm.

Wzór SA.

PROTOKÓŁ

o odbiorze technicznym

KOTŁA Nr. urzędowy

ustawionego na statku żeglugi morskiej / wewnętrznej / portowym

nazwa statku i jego przeznaczenie ____

Kocioł zbudowany w fabryce ____

w ____ roku za Nr. ____ fabrycznym na ciśnienie robocze ____ Atm. został przez niżej podpisanego w myśl rozp. z dn. ____ 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. ____ poz. ____) sprawdzony co do ustroju, wymiarów, uzbrojenia i ustawienia oraz wypróbowany ciśnieniem wodnem na ____ Atm. podług kontrolnego manometra.

Kocioł był uprzednio używany ____

Opis kotła i jego zasadnicze wymiary ____

Powierzchnia ogrzewalna kotła po stronie wody wynosi ____ m²

Powierzchnia przegrzewacza pary ____ m²

Powierzchnia rusztu ____ m² stosunek $\frac{\text{p. o.}}{\text{p. r.}}$ = —

Kocioł jest zbudowany ____

Materjał kotła został wypróbowany przez _____

_____

Linja wodna w kotle, oznaczona kresą na tabliczce leży _____ mm. ponad linją ogniową i na wysokości _____ mm. od _____

_____

Strzałki przy wodowskazie leżą na wysokości _____ mm. od środka dolnego krana wodowskazowego z przodu kotła i _____ mm. z tyłu kotła.

Kocioł ma:

a) _____ urządzenia zasilające, mianowicie _____ o wydajności _____ litr. (godz. i _____ o wydajności _____ litr.) godz. działające niezależnie od siebie.

b) _____ zawory zasilające o prześwicie _____ mm. zamykane ciśnieniem z kotła.

c) _____ szkła wodowskazowe i _____ krany probiercze z których _____ są umieszczone z przodu a _____ z tyłu kotła.

d) _____ zawory bezpieczeństwa każdy o prześwicie _____ mm. obciążone sprężynami, które przed dalszem dociągnięciem są zabezpieczone w sposób _____

_____

e) _____ manometry z oznaczoną czerwoną kreską wysokością roboczego ciśnienia przy _____ Atm. umieszczone _____

f) _____ urządzenia do opróżniania kotła z wody umieszczone _____

_____

_____

Godło fabryczne jest umieszczone _____

_____

Dopełnienia _____

_____

Wobec tego, że ustrój kotła, jego uzbrojenie i ustawienie są zgodne z zatwierdzonemi w pozwoleniu z dn. _____ za Nr. _____ rysunkami, opisem i warunkami i że wykazane powyżej ciśnienie wodne kocioł wytrzymał dobrze jak również, że odbiór kotła pod parą wykazał pewność działania całego urządzenia, pozwala się na jego używanie przy roboczem ciśnieniu _____ Atm. na dowód czego wybito na nitach godła cechę i książkę rewizji kotła wydano.

dn. _____ 192 _____ r.

Pieczęć i podpis.

Protokół wszyć do książki rewizji kotła.

Wymiar 21 × 33 cm. Wzór SB.

(Strona 1).

Na mocy § 19 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia _____ 1923 r. (Dz. U. P. R. Nr. ____ poz. ____)

KSIĘGA REWIZJI KOTŁA

Nr. _____ urzędowy

ustawionego na statku żeglugi morskiej / wewnętrznej / portowym _____ nazwa statku

Robocze ciśnienie _____ Atm.

Powierzchnia ogrzewalna _____ m^2

Nr. fabryczny _____

Rok zbudowania _____ w fabryce _____

Opis kotła i jego zasadnicze wymiary _____

Przyjęty pod dozór _____

_____ dnia _____ 19____ r.

księgę chronić

Książka powinna być przechowywana na statku i przedstawiona na żądanie władz nadzorczych.

(Strona 2).

Port ojczysty statku morskiego _____

portowego _____

Przystań ojczysta statku żeglugi wewnętrznej: miejscowość _____ gmina _____ powiat _____

Nazwa wód wewnętrznych na jakich statek pływa: rzeka _____ jezioro _____ kanał _____

Przeznaczenie statku _____

Nazwisko i siedziba przedsiębiorstwa lub właściciela statku _____

Przeznaczenie kotła _____

Dopełnienia .....

W księgę wszyto pod pieczęcią następujące dokumenty kotła:

Pieczęć i podpis

dnia ..... 19 .... r.

(Strona 3).

Wyniki rewizji i prób kotła.

(Strona 4).

Dzień wykonania			Wyniki rewizji i prób oraz zlecenia	Termin następnej	
Rewizji		Próby		próby	rewizji
zew.	wewn.				

Wymiar 21 × 33 cm. Wzór SC.

Urząd Wojewódzki w

Nr.

N a d z ó r k o t ł ó w.

Na mocy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia pozwala się ustawić kocioł, zbudowany w fabryce za Nr. fabr. w 19 r. na ciśnienie Atm. z pow. ogrzew. m^2 **na statku** przeznaczonym do pływającym na i mającym przystań ojczystą w

Zgodnie z dołączonemi do niniejszego rysunkami kotła, miejsca ustawienia i opisami, z zastrzeżeniem że przed użyciem kotła do pracy będzie on w myśl rozporządzenia z dnia 1923 roku sprawdzony i wypróbowany i że

dnia 19 r.

Wojewoda:

Załączniki.

Wymiar 21 × 33 cm. Wzór SD.

Bezpośredni dozór kotłów
Nr. w

Zawiadamia Wydział Przemysłowy Urzędu Wojewódzkiego w że zgodnie z wymaganiem rozporządzenia z dn. 1923 r. **pozwolił** używać, kocioł Nr. fabr. ustawiony na zasadzie pozwolenia Urzędu Wojewódzkiego za Nr. z dnia 19 r. na **statku**

z warunkiem, że

kotłowi przyznano Nr. urzędowy i księgę rewizji właścicielowi wydano.

Właściciel kotła został członkiem Stowarzyszenia

Pieczęć i podpis

dn. 19 r.

Wymiar 21 × 33 cm. Wzór SE.

Urząd Wojewódzki w _____

Nr. _____

N a d z ó r k o t ł ó w.

Na mocy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia _____ zawiadamia

że w myśl podania z dnia _____ pozwolenie na ustawienie kotła Nr. fabryczny _____ na statku _____

_____

zostało wydane w dniu _____ za Nr. _____

i przesłane organom dozoru kotłów _____

w _____ z poleceniem dokonania odbioru technicznego kotła.

_____ dnia _____ 19 ____ r.

Wojewoda:

Wymiar 21 × 33 cm. Wzór SF.

Urząd Wojewódzki w _____

Nr. _____

N a d z ó r k o t ł ó w.

Na mocy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia _____ zawiadamia _____

że podanie z dnia _____ 19 ____ r. o udzielenie pozwolenia na ustawienie kotła Nr. fabr. _____ na statku _____

nie zostało uwzględnione z powodu _____

_____

Dołączone do podania w _____ egzemplarzach dowody zwraca się jednocześnie.

_____ dnia _____ 19 ____ r.

Wojewoda:

Wymiar 21 × 33 cm. Wzór SE.

Urząd Marynarki Handlowej

w _____

Nr. _____

Nadzór kotłów

Na mocy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dn. _____ zawiadamia _____ że w myśl podania z dnia _____ 19 ____ r. pozwala na ustawienie kotła, zbudowanego w fabryce _____ za Nr. fabrycznym _____ na statku morskim _____ portowym

Odbiór techniczny kotła będzie dokonany po zawiadomieniu Urzędu że kocioł jest do tego odbioru przygotowany.

_____ dnia _____ 19 ____ r.

Naczelnik Urzędu:

Wymiar 21 × 33 cm. Wzór SF.

Urząd marynarki Handlowej

w _____

Nr. _____

Nadzór kotłów

Na mocy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia _____ zawiadamia _____ że podanie z dnia _____ 19 ____ r. o udzielenie pozwolenia na ustawienie kotła Nr. fabryczny _____ na statku _____ nie zostało uwzględnione z powodu _____

Dołączone do podania w _____ egzemplarzach dowody zwraca się jednocześnie.

_____ dnia _____ 19 ____ r.

Naczelnik Urzędu:

Poz. 959.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 15 listopada 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 6 lutego 1924 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej — Dz. U. R. P. Nr. 17 poz. 175).

Poz. 960.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 listopada 1923 r.

o zmianach w Taryfie Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 961.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 listopada 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 3 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1034).

Poz. 962.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 listopada 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 3 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 126 poz. 1033).

Poz. 963.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 listopada 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego wąskotorowych Łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 15 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1088).

Poz. 964.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 listopada 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej wąskotorowych kolei państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji kolei państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i we Lwowie.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 19 grudnia 1923 r. o zmianie opłat taryfowych na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1089).

Poz. 965.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 21 listopada 1923 r.

w przedmiocie przejściowej ulgi celnej dla towarów, opłacających cło w monecie złotej.

Wygasło z upływem terminu.

Poz. 966.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 listopada 1923 r.

o podwyższeniu taksy opłat za roboty fizyczne, wykonywane w urzędach celnych przez pracowników kolei państwowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 31 grudnia 1923 r. o waloryzacji taksy opłat za roboty fizyczne, pobierane przez ajencje celne polskich kolei państwowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6 poz. 48).

Poz. 967.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 20 listopada 1923 r.

o zmianie i podwyższeniu taksy komisowego, pobieranego przez Ajencje Celne P. K. P.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 31 grudnia 1923 r. o waloryzacji „taksy komisowego", pobieranego przez ajencje celne polskich kolei państwowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 2 poz. 13).

27 listopada Nr. 120. rok 1923.

Poz. 968.

U S T A W A

z dnia 14 listopada 1923 r.

w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w r. 1923 na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Wygasła z końcem 1923 r.

Poz. 969.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia opłat od zgłoszeń statystycznych przy zagranicznym obrocie towarów.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 17 grudnia 1924 r. o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej — Dz. U. R. P. Nr. 113 poz. 1003).

Poz. 970.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 2 października 1923 r.

o podwyższeniu opłat wywozowych od wywozu drzewa iglastego nieobrobionego i osiki nieobrobionej.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 971.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 listopada 1923 r.

o uzupełnieniu i zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą w związku z uchyleniem obowiązującej od dnia 1 kwietnia 1923 r. taryfy polskich normalnotorowych kolei państwowych (p. uwagę do poz. 193).

Poz. 972.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 17 listopada 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 3 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 125 poz. 1017).

30 listopada Nr. 121. rok 1923.

Poz. 973.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 listopada 1923 r.

w przedmiocie ustalenia na miesiąc grudzień 1923 r. mnożnej dla określenia uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Wygasło (p. uwagę do poz. 937).

Poz. 974.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kwot, przewidzianych w obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej ustawie o ubezpieczeniu urzędników prywatnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 169 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych — Dz. U. R. P. Nr. 106 poz. 911 i rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 grudnia 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 118 poz. 1016).

Poz. 975.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kwot, przewidzianych w ustawie o ubezpieczeniu pensyjnem funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej.

P. uwagę do poz. 974.

Poz. 976.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie dalszego podwyższenia dodatków drożyźnianych do rent ubezpieczeniowych inwalidów, z powodu starości i dla rodzin po ubezpieczonych, zapewnionych obowiązująca w b. dzielnicy pruskiej ordynacją ubezpieczeniową Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 czerwca 1924 r. o zastosowaniu złotego do obliczenia wkładek (premji) jako też świadczeń pieniężnych (rent) i o przerachowaniu na złote dawnych zobowiązań rentowych w ubezpieczeniu na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin w b. dzielnicy pruskiej — Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 549).

Poz. 977.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 15 listopada 1923 r.

o klasyfikacji telefonów abonentowych w województwie poznańskiem i pomorskiem.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. uwagę do poz. 310 z 1919 r.).

Poz. 978.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 15 listopada 1923 r.

w przedmiocie granic uchybień obiegowych dla narzędzi mierniczych, używanych w obrocie publicznym.

Na podstawie art. 11 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 15 poz. 211), rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej

z dnia 28 maja 1921 r. w przedmiocie miar (Dz. Urzęd. M-stwa b. Dz. Pr. Nr. 20, poz. 138), rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 716) i z dnia 16 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 470) oraz § 13 ustęp 2 Ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach z dnia 30 maja 1908 r. (Dz. U. Rzeszy Niemieckiej str. 349) i § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 166) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się następujące granice uchybień obiegowych dla narzędzi mierniczych, używanych w obrocie publicznym.

I. NARZĘDZIA DO MIERZENIA DŁUGOŚCI.

A. Przymiary bławatne.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1. Dla długości ogólnej:
przymiarów wielkości 0,5 i 1 mtr 3 milim.
2. Dla podziałki:

a) dla odległości dowolnego ograniczenia od obu końców przymiaru — jak na długości ogólnej;

b) dla dwóch działek sąsiednich dopuszczalna różnica wynosi 1,5 milimetra.

B. Suwaki miernicze zwyczajne.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1. Dla całej długości podziałki:

a) suwaków metalowych

2	do 1,6 metra	włącznie	3	milimetry
1,5	„ 0,6 „	„	1,5	„
0,5 metra i mniej		„	0,75	„

b) suwaków z innych materjałów

2	do 1,6 metra	włącznie	6	milimetrów
1,5	„ 0,9 „	„	4,5	„
0,8	„ 0,5 „	„	3	„
0,4	„ 0,3 „	„	1,5	„
0,2	„ 0,1 „	„	0,75	„

2. Dla odległości pomiędzy mackami w porównaniu z długością, odczytaną na przymiarze:

a) dla suwaków z drzewa — potrójne uchybienie, dopuszczalne dla całej podziałki;

b) dla suwaków z innych materjałów — podwójne uchybienie, dopuszczalne dla całego przymiaru.

3. Dla podziałek:

a) dopuszczalne uchybienie od dowolnej podziałki do początku (zera) podziałki równa się uchybieniu dla całkowitej długości podziałki.

b) granica różnicy długości między dwoma sąsiedniemi centymetrami lub półcentymetrami . . . . . 1,5 milimetra
między dwoma sąsiedniemi milimetrami lub półmilimetrami . . . . . 0,3 milimetra.

II. POJEMNIKI.

A. Pojemniki zwyczajne.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

Wielkość pojemnika	Pojemniki wąskie i średnie z wyjątkiem drewnianych	Pojemniki drewniane i pojemniki szerokie
100 litrów	600 cm^3	1200 cm^3
50 „	300 „	600 „
25 „	150 „	300 „
20 „	150 „	300 „
10 „	75 „	150 „
5 „	37,5 „	75 „
4 litry	30 „	60 „
2 „	15 „	30 „
1 litr	7,5 cm^3	15 „
1/2 litra	7,5 „	15 „
1/4 „	3,75 „	7,5 „
1/8 „	3,75 „	— „
1/16 „	1,88 „	— „
1/32 „	0,94 „	— „

B. Menzury zwyczajne

(menzury do mleka, cylindry miernicze do mleka).

Granica uchybienia obiegowego wynosi dla każdej objętości, wyznaczonej przez podziałkę, trzy dwuchsetne największej pojemności.

III. PRZYRZĄDY MIERNICZE DO MLEKA ZE SKALĄ PŁYWAKOWĄ.

Granica uchybienia obiegowego wynosi dla każdej objętości, wyznaczonej przez podziałkę, trzy dwuchsetne największej pojemności.

IV. WZORCE OBJĘTOŚCI NIEWŁAŚCIWE.

A. Beczki.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1. dla beczek do piwa
pojemności do 10 litrów włącznie 0,2 litra,
pojemności powyżej 10 litrów 1/50 pojemności beczki,

2. dla innych beczek
pojemności do 30 litrów włącznie 0,2 litra,
pojemności powyżej 30 litrów $^1/_{150}$ pojemności.

B. Wzorcowane bańki (konwie) do przewozu mleka.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

dla baniek o pojemności do 10 litrów włącznie . . 0,15 litra,
dla baniek o pojemności do 20 litrów włącznie . . 0,3 litra,
dla baniek większych . . . . . 0,75 litra

V. ODWAŻNIKI.

A. Odważniki użytkowe zwyczajne do szalek normalnych.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1.	dla	odważnika	5	mirjagramowego	15 gram.
	,,	,,	2	,,	12 ,,
	,,	,,	1	,,	7,5 ,,
	,,	,,	5	kilogramowego	3,75 ,,
	,,	,,	2	,,	1,8 ,,
	,,	,,	1	,,	1,2 ,,
	,,	,,	50	dekagramowego	750 miligr.
	,,	,,	20	,,	300 ,,
	,,	,,	10	,,	180 ,,
	,,	,,	5	,,	150 ,,
	,,	,,	2	,,	90 ,,
	,,	,,	1	,,	60 ,,
	,,	,,	0,5	,,	45 ,,

2. dla odważników wielkości, nie pomieszczonych w tablicy powyższej, — tyleż, ile wynoszą dla odważników bezpośrednio większych, znajdujących się w tablicy.

B. Odważniki użytkowe zwyczajne do szalek specjalnych.

Granica uchybienia obiegowego dla danego odważnika równa się granicy takiegoż uchybienia dla odważnika użytkowego zwyczajnego do szalek normalnych, którego wielkość równa jest masie rzeczywistej danego odważnika.

C. Odważniki dokładniejsze.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1.	Dla	odważnika	5	mirjagramowego	5 gramów
	,,	,,	2	,,	4 gramy
	,,	,,	1	,,	2,5 grama

Dla	odważnika	5	kilogramowego	1,25	„
„	„	2	„	600	miligramów
„	„	1	„	400	„
„	„	50	dekagram.	250	„
„	„	20	„	100	„
„	„	10	„	60	„
„	„	5	„	50	„
„	„	2	„	30	„
„	„	1	„	20	„
„	„	5	gramowego	12	„
„	„	2	„	6	„
„	„	1	„	4	miligramy
„	„	500	miligramowego	2	„
„	„	200	„	2	„
„	„	100	„	2	„
„	„	50	„	1	miligram
„	„	20	„	1	„
„	„	10	„	1	„
„	„	5	„	0,5	miligrama
„	„	2	„	0,4	„
„	„	1	„	0,2	„

2. dla odważników wielkości, nie pomieszczonych w tablicy powyższej, — tyleż, ile wynoszą dla odważników bezpośrednio większych, znajdujących się w tablicy;

3. dla odważników, których wielkość wyrażona jest w karatach, — tyleż, ile wynoszą dla odważników o tejże masie, których wielkość wyrażona jest w miligramach, gramach lub dekagramach, w myśl punktów 1 i 2.

VI. WAGI.

A. Wagi handlowe zwyczajne.

Granice uchybień obiegowych są następujące:

1. Czułość wagi powinna być taka, aby przy największem dopuszczalnem jej obciążeniu niżej wymienione obciążenia dodatkowe wywołały stałe odchylenia (wskazówki, strzałki i t. p.) od położenia równowagi, wynoszące nie mniej niż 2 milimetry:

a) dla wag przenośnych — 3 gramy na każdy kilogram nośności;

b) dla wag fundamentowanych — 2 gramy na każdy kilogram nośności.

2. Przy obciążeniu wagi jedną dziesiątą nośności powinna piąta część obciążenia dodatkowego, obliczonego według punktu 1, wywołać stałe odchylenia (wskazówki, strzałki i t. p.), wynoszące nie mniej niż 2 milimetry.

3. Uchybienia obiegowe wskazań wagi przy pełnem obciążeniu i $^1/_{10}$ tegoż nie powinny przekraczać wymienionych w punktach 1 i 2 dopuszczalnych miar czułości.

4. Granica uchybienia obiegowego przy innych obciążeniach wynosi:

a) przy obciążeniu w granicach od $^1/_{10}$ do $^1/_5$ nośności: $^1/_5$ granicy uchybienia obiegowego dla największego obciążenia;

b) przy obciążeniu powyżej $^1/_5$ nośności: 3 gramy na każdy kilogram rzeczywistego obciążenia dla wag przenośnych i 2 gramy — dla wag fundamentowanych.

5. Powyższe warunki powinny być zachowane przy każdej pozycji obciążenia szalki lub pomostu.

6. W wagach z wyłącznikiem wskazanie wagi obciążonej, po kilkakrotnem wyłączeniu (odciążeniu) i ponownem włączeniu mechanizmu dźwigniowego nie powinno wykazywać uchybień większych od wymienionych w punktach 1, 2, 3 i 4.

B. Wagi dokładniejsze.

Granice uchybień obiegowych przy największem dopuszczalnem obciążeniu wynoszą:

dla wag o nośności 10 gramów i mniej — 2 miligramy na każdy gram nośności,

powyżej 10 gramów do 20 gramów — 20 miligramów,
„ 20 „ „ 100 „ — 1 miligram na każdy gram nośności,
powyżej 100 gramów do 200 gramów — 100 miligramów,
„ 200 „ „ 5 kg. wyłącznie — 0,5 mg. na każdy gram nośności,
5 kg. i 10 kg. — 2 gramy,
10 kg. i więcej — 0,2 miligrama na każdy gram nośności.

VII. WODOMIERZE.

Różnica pomiędzy wskazaniem wodomierza a objętością przepuszczonej przez niego wody, wymierzonej zapomocą wzorców normalnych, przy największem dopuszczalnem obciążeniu wodomierza, jego połowie i dziesiątej części nie powinna być większa od 4% wymierzonej objętości.

§ 2. W wypadkach, kiedy postanowienia § 1 niniejszego rozporządzenia przewidują dla jednego i tego samego narzędzia miernicze dwie lub kilka granic uchybień obiegowych, narzędzie to jest nierzetelne, jeżeli choć jedna z tych granic jest przekroczona.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całem terytorjum Państwa i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą w b. zaborze rosyjskim wszelkie dotychczasowe przepisy w przedmiocie granic uchybień obiegowych dla narzędzi miernicze, używanych w obrocie publicznym zaś w b. dzielnicy pruskiej wszystkie przepisy sprzeczne z niniejszem.

Poz. 979.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 21 listopada 1923 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie wykonywania dozoru nad kotłami parowemi.

Uwzględniono w tekście § 2 poz. 80 z 1922 r.

Poz. 980.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu

z dnia 22 listopada 1923 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 6 kwietnia 1923 r. w przedmiocie opłat za dozór kotłów zlecony stowarzyszeniu dozoru kotłów w Poznaniu przez władze państwowe.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 2 kwietnia 1924 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 332).

Poz. 981.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 listopada 1923 r.

w przedmiocie dodatków drożyźnianych do rent ubezpieczenia od wypadków dla osób, pobierających renty i dodatki do rent z Zakładu ubezpieczenia od wypadków we Lwowie.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 marca 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 269).

Poz. 982.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 24 listopada 1923 r.

w przedmiocie dodatków drożyźnianych do rent, zapewnionych obowiązującą w b. dzielnicy pruskiej ustawą o ubezpieczeniu urzędników prywatnych.

Uchylone na mocy § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 lutego 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 233).

Poz. 983.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 24 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia dodatków drożyźnianych do świadczeń, zapewnionych ustawą o ubezpieczeniu pensyjnem funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej, obowiązującą na ziemiach b. państwa austrjackiego i węgierskiego, a wchodzących obecnie w skład Rzeczypospolitej Polskiej.

Uchylone na mocy § 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 lutego 1924 r. w przedmiocie dodatków drożyźnianych do świadczeń, zapewnionych ustawą o ubezpieczeniu pensyjnem funkcjonarjuszy w służbie prywatnej i niektórych funkcjonarjuszy w służbie publicznej (Dz U. R. P. Nr. 21 poz. 232).

Poz. 984.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 listopada 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi zmian i uzupełnień taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 28 grudnia 1923 r. o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi Taryfy towarowej polskich kolei żelaznych — Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1156)

Poz. 985.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 listopada 1923 r.

w sprawie zmian w rozporządzeniu z dnia 23 lutego 1923 r. o wprowadzeniu tymczasowej komunikacji kolejowej pomiędzy Polską a Łotwą przez stację Zemgale.

Uwzględniono w tekście poz. 127.

Poz. 986.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 listopada 1923 r.

o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na otwartej do tymczasowego ruchu kolei wąskotorowej Wawer — Wiązowna.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

Poz. 987.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 listopada 1923 r.

o otwarciu do użytku publicznego nowozbudowanego odcinka Tułowice-Wyszogród kolei wąskotorowej Sochaczew-Tułowice-Piaski.

Pominięto jako zawierające przepis przejściowy.

Poz. 988.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 listopada 1923 r.

o podwyższeniu opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach Kutno — Płock i Kutno — Zgierz.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 28 grudnia 1923 r. o zmianie opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach Kutno — Płock i Kutno — Zgierz (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1158).

Poz. 989.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 24 listopada 1923 r.

o czasowej uldze taryfowej przy przewozie kolejami soli, nafty i węgla, objętych akcją zapomogową za pośrednictwem Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego w Krakowie.

Wygasło z końcem grudnia 1923 r.

Poz. 990.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 28 listopada 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 17 grudnia 1923 r. w przedmiocie taksy aptekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1095).

1 grudnia Nr. 122. rok 1923.

Poz. 991.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1923 r.

o utworzeniu powiatu makowskiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminy należące do okręgu sądowego w Suchej wyłącza się z powiatu żywieckiego, z powiatu zaś myślenickiego wyłącza się gminy, należące do okręgów sądowych w Jordanowie i Makowie.

§ 2. Z obszaru objętego gminami wymienionemi w § 1 tworzy się osobny powiat z siedzibą starostwa w Makowie.

§ 3. Obszar działania samorządowych reprezentacji powiatowych w Żywcu i Myślenicach pozostaje nadal bez zmiany.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 roku.

§ 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Poz. 992.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 8 listopada 1923 r.

o zniesieniu powiatu podgórskiego.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austrjacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austrjacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Znosi się powiat w Podgórzu.

§ 2. Obszar, należący dotąd do powiatu podgórskiego, przyłącza się do powiatu krakowskiego.

§ 3. Obszar działania samorządowych reprezentacji powiatowych w Krakowie i Wieliczce pozostaje nadal bez zmiany.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 roku.

§ 5. Wykonanie tego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Poz. 993.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 22 listopada 1923 r.

w przedmiocie zwolnienia na obszarze b. dzielnicy austrjackiej rządowo upoważnionych cywilnych inżynierów budownictwa od egzaminu wymaganego od kandydatów na budowniczych.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. art. 419 pkt. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli — Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202). Nadto p. art. 358 i następne powołanego rozporządzenia

Poz. 994.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 30 listopada 1923 r.

w przedmiocie podniesienia norm opłat manipulacyjnych wymienionych w rozporządzeniu Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 7 października 1923 r.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 13 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmiany brzmienia artykułu 15 rozporządzenia o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1127).

Poz. 995.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 30 listopada 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 13 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 128 poz. 1055).

---

4 grudnia **Nr. 123.** rok 1923.

Poz. 996.

ROZPORZĄDZENIE II MINISTRA SKARBU

z dnia 15 listopada 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, w celu wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym, zawierające przepisy o ustaleniu wartości przedmiotów majątkowych.

Pominięto wobec dokonania wymiaru podatku (nadto p. uwagę do poz. 746).

Poz. 997.

ROZPORZĄDZENIE III MINISTRA SKARBU

z dnia 15 listopada 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, w celu wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym, zawierające przepisy o sporządzaniu spisów płatników i o składaniu zeznań.

P. uwagę do poz. 996.

---

9 grudnia **Nr. 124.** rok 1923.

Poz. 998.

U S T A W A

z dnia 14 listopada 1923 r.

w przedmiocie ratyfikacji konwencji handlowej między Polską a Królestwem Serbów, Kroatów i Słoweńców, podpisanej w Warszawie dnia 23 października 1922 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej ratyfikacji konwencji handlowej między Polską a Królestwem

Serbów, Kroatów i Słoweńców, podpisanej w Warszawie dnia 23 października 1922 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Spraw Zagranicznych.

Art. 3. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Konwencja ogłoszona została w Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 35 poz. 373.

Poz. 999.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 listopada 1923 r.

w sprawie diet przy podróżach służbowych do Rosji.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 września 1925 r. w sprawie należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia, odbywane poza granicami Państwa przez funkcjonarjuszów państwowych, sędziów, prokuratorów oraz wojskowych — Dz. U. R. P. Nr. 101 poz. 711).

Poz. 1000.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie zmian w wysokości opłat od patentów akcyzowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, ustalonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 maja 1923 r.

P. uwagę do poz. 401.

Poz. 1001.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiązującej ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez obcokrajowców.

Patrz uwagi końcowe do poz. 178 z 1920 r.

Poz. 1002.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w przedmiocie ustalenia mnożnej miarodajnej dla określenia dopłaty na miesiąc grudzień 1923 r. do uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Wygasło z końcem grudnia 1923 r. (p. uwagę do poz. 937)

Poz. 1003.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 31 października 1923 r.

o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu mięsa końskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 1004.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 30 listopada 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pobierania opłat od statków, tratew i spustu drzewa luźnego na wodach publicznych śródlądowych.

Uchylone na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 29 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1154).

Poz. 1005.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 listopada 1923 r.

w sprawie niektórych formularzy związanych z postępowaniem celnem.

Utraciło moc obowiązującą (p: rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1925 r. o wprowadzeniu nowego wzoru formularza przywozowej deklaracji celnej — Dz. U. R. P. Nr. 131 poz. 943 i z dnia 26 stycznia 1926 r. o wprowadzeniu nowego formularza deklaracji celnej wywozowej — Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 68).

Poz. 1006.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 listopada 1923 r.

w przedmiocie przyznawania rejonowym hurtownikom tytoniowym kredytów na pobór wyrobów tytoniowych w Państwowych Magazynach wyrobów tytoniowych.

Uchylone na mocy § 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 września 1928 r. o przyznawaniu koncesjonowanym sprzedawcom wyrobów tytoniowych

kredytu na pobór tych wyrobów oraz o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 20 czerwca 1927 r. o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych izbom urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 790).

Poz. 1007.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 listopada 1923 r.

w przedmiocie określenia kursu franka złotego dla wpłat podatku majątkowego.

Utraciło moc obowiązującą jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 1008.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 12 listopada 1923 r.

o opłatach w postępowaniu rejestrowem na obszarze Sądów Apelacyjnych: lubelskiego, warszawskiego i wileńskiego.

Na podstawie art. 7 przepisów przechodnich do dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o rejestrze handlowym (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 164) oraz § 1 rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 6 marca i 10 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 170 i Nr. 74, poz. 668) zarządza się co następuje:

§ 1. Firmy jednoosobowe uiszczają za wciągnięcie do rejestru handlowego następujące opłaty:

a) za wciągnięcie firmy (pierwszy wpis):

I	kategorja handlowa	60 zł.
II	„ „	20 „
III	„ „	10 „
IV	„ „	5 „
I	„ przemysłowa	75 „
II	„ „	60 „
III	„ „	45 „
IV	„ „	30 „
V	kategorja przemysłowa	18 „
VI	„ „	12 „
VII	„ „	5 „

b) za każdy następny wpis z wyjątkiem wymienionych w ustępach c) i d) § niniejszego oraz w §§ 5 i 6 — połowę opłaty określonej w ust. a);

c) za wpis o zmianie siedziby i wpis oddziału do rejestru zakładu głównego — $^{2}/_{10}$ tej opłaty;
d) za wykreślenie firmy — $^{2}/_{10}$ tej opłaty.

Przytoczono z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 25 lutego 1924 r. w przedmiocie stosowania złotego do opłat w postępowaniu rejestrowem na obszarze sądów apelacyjnych: lubelskiego, warszawskiego i wileńskiego (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 209).

§ 2. Spółki firmowe i komandytowe oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością uiszczają za wciągnięcie do rejestru handlowego:

a) Za pierwszy wpis przy kapitale zakładowym do 50.000 zł. włącznie — podwójną opłatę określoną w § 1 ust. a) stosownie do kategorji handlowej lub przemysłowej; przy kapitale zaś powyżej 50.000 złotych po 10 zł. od każdych następnych 10.000 zł., przyczem niepełne 10.000 zł. uważa się za pełne;
b) za każdy następny wpis z wyjątkiem wymienionych w ust. c) i d) oraz § 5 i 6 — $^{6}/_{10}$ opłaty określonej w § 1 ust. a);
c) za wpis o zmianie siedziby i wpis oddziału do rejestru zakładu głównego — $^{2}/_{10}$ tej opłaty;
d) wykreślenie firmy — $^{4}/_{10}$ tej opłaty.

P. uwagę do § 1.

§ 3. Spółki akcyjne oraz komandytowo-akcyjne uiszczają za wciągnięcie do rejestru handlowego:

a) za pierwszy wpis przy kapitale zakładowym do 50.000 zł. włącznie — potrójną opłatę określoną w § 1 ust. a) dla I kategorji handlowej lub przemysłowej, stosownie do charakteru przedsiębiorstwa; przy kapitale zakładowym powyżej 50.000 złotych — po 25 zł., od każdych następnych 20.000 zł., licząc niepełne 20.000 zł. za pełne;
b) za wpis o powiększeniu kapitału zakładowego opłatę określoną w ust. a) od sumy, o którą kapitał zakładowy zostaje powiększony; przy zmniejszeniu kapitału połowę opłaty określonej w ust. a) od sumy, o którą kapitał zakładowy zostaje zmniejszony; w razie powiększenia kapitału zakładowego drogą przeszacowania książkowej wartości majątku — połowę opłaty określonej w ust. a) od sumy, o którą kapitał zakładowy zostaje zwiększony;
c) za wszelkie inne wpisy z wyjątkiem wymienionych w § 5 i 6 — połowę opłaty przewidzianej w § 1 ust. a) dla I kategorji handlowej lub przemysłowej.

P. uwagę do § 1.

§ 4. Spółdzielnie uiszczają za wciągnięcie do rejestru:

a) za pierwszy wpis . . . . . 4 zł.
b) za wpis o zmianie statutu i za wykreślenie firmy . . . . . 2 zł.
c) za każdy inny wpis . . . . . 1 zł.

Za wciągnięcie wzmianki o oddziale do rejestru zakładu głównego oraz za wpis zgłoszony w myśl art. 76 ust. 2 ustawy o spółdzielniach opłat się nie pobiera.

P. uwagę do § 1.

§ 5. Za wciągnięcie do rejestru handlowego firmy oddziału, jeżeli zakład główny znajduje się w kraju, pobiera się następujące opłaty:

a) od firm jednoosobowych — opłatę określoną w § 1 ust. a);
b) od spółek firmowych, komandytowych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością — 1½ opłaty określonej w § 1 ust. a);
c) od spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych — podwójną opłatę określoną w § 1 ust. a) dla I-ej kategorji handlowej lub przemysłowej;
d) od spółdzielni — opłatę określoną w § 4 ust. a);
e) za każdy następny wpis do rejestru oddziału — opłaty określone za takież wpisy dla zakładu głównego.

Jeżeli oddział należy do innej kategorji podatku przemysłowego niż zakład główny, opłaty powyższe oblicza się według kategorji oddziału.

§ 6. Za pierwszy wpis oddziału, jeżeli zakład główny znajduje się zagranicą, pobiera się, o ile konwencje międzynarodowe nie zawierają postanowień odmiennych:

a) od firm jednoosobowych — podwójną opłatę określoną w § 1 ust. a);
b) od spółek firmowych, komandytowych oraz spółek z ograniczoną odpowiedzialnością — potrójną opłatę określoną w § 1 ust. a);
c) od spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych — poczwórną opłatę określoną w § 1 ust. a) dla I-ej kategorji handlowej lub przemysłowej;
d) za następne wpisy — opłaty przewidziane za takież wpisy dla przedsiębiorstw krajowych.

§ 7. Jeżeli na podstawie jednego zgłoszenia następuje kilka wpisów do tego samego działu rejestru handlowego, wówczas uiszcza się tylko jedną opłatę, odpowiadającą temu wpisowi, za który przepisy niniejsze wyznaczają opłatę najwyższą.

Za wciągnięcie prokury lub upoważnienia małoletniego do prowadzenia handlu uiszcza się zawsze opłaty osobne, równające się opłacie za następny wpis.

§ 8. Jeżeli pewne przedsiębiorstwo, z powodu zwolnienia od podatku przemysłowego nie jest zaliczone do żadnej katgorji, uważa się je celem stosowania niniejszego rozporządzenia za należące do tej kategorji, do której byłoby zaliczone, gdyby temu podatkowi podlegało.

§ 9. W podaniu o wpis do rejestru, należy wymienić kategorję podatku przemysłowego, według którego nastąpiło obliczenie opłaty za wpis. Jeżeli wniesiono podanie o wpis do rejestru handlowego przed wykupieniem świadectwa przemysłowego za rok, w którym podanie wniesiono, należy, w razie wykupienia następnie świadectwa przemysłowego wyższej kategorji niż wymienione w podaniu, uiścić w ciągu 2 tygodni po wykupnie świadectwa, należną dopłatę.

§ 10. Jeżeli wnoszący podanie już w dniu wniesienia podania o wpis posiadał świadectwo przemysłowe wyższej kategorji niż ta, którą podał, tudzież jeżeli nie dopełnił we właściwym czasie obowiązku przewidzianego w ust. 2 § 9, będzie nietylko obowiązany do dopłaty brakującej kwoty, lecz nadto ulegnie grzywnie w pięciokrotnej wysokości kwoty nieuiszczonej.

§ 11. W razie odmówienia wpisu, za który opłatę uiszczono, lub w razie opłacenia wpisu w sumie większej, niż należało, wnoszący podanie będzie miał na żądanie zwrócony w pierwszym wypadku cały wpis, w drugim nadwyżkę.

§ 12. Od podań o wpis do rejestru, oprócz opłaty wpisu określonej w §§ 1 do 6 niniejszego rozporządzenia, pobierana będzie opłata od podań określona w art. 20 punkt b) Przepisów tymczasowych o kosztach sądowych.

§ 13. Za zaświadczenia, dotyczące wpisów do rejestru handlowego pobierane będą opłaty, przepisane dla zaświadczeń sądowych.

§ 14. Opłat nie pobiera się:

a) za przejrzenie rejestru handlowego, aktów i dokumentów;

b) za wpisy z urzędu z wyjątkiem wpisów w myśl art. 15 dekretu o rejestrze handlowym.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 16 grudnia 1923 r. Równocześnie traci moc rozporządzenie z dnia 11 marca 1921 r. o opłatach w postępowaniu rejestrowem (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 139).

Poz. 1009.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 12 listopada 1923 r.

o opłatach w postępowaniu rejestrowem na obszarze Sądów Apelacyjnych: krakowskiego i lwowskiego oraz Sądu Okręgowego cieszyńskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 751 z 1922 r.).

Poz. 1010.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 listopada 1923 r.

o podwyższeniu opłat, pobieranych od pracodawców przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy za dokonywane zapośredniczenia do pracy tytułem zwrotu kosztów kancelaryjnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej z dn. 9 kwietnia 1924 r. w przedmiocie zastosowania stałej jednostki (franka złotego) do opłat, pobieranych od pracodawców przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy za dokonane zapośredniczenia do pracy tytułem zwrotu kosztów kancelaryjnych — Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 345).

Poz. 1011.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia wynagrodzenia rozjemców, powołanych do szacowania zwierząt, przeznaczonych na zabicie z rozporządzenia władzy w celu tłumienia zaraźliwych chorób zwierzęcych na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. art. 113 ust. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych — Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 673).

Poz. 1012.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 28 listopada 1923 r.

w przedmiocie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na kur czyli różyczkę (rubeola).

Wygasło z upływem sześciomiesięcznego terminu.

Poz. 1013.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

(Prace przy recepturze).

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 17 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1096).

Poz. 1014.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 1 grudnia 1923 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 10 kwietnia 1923 r. w przedmiocie wysokości opłat pobieranych przez Stowarzyszenie Dozoru Kotłów w Poznaniu za sprawdzanie urządzeń wymagających dozoru.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 2 kwietnia 1924 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 333).

Poz. 1015.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 3 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu opłat za czynności urzędów miar.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 stycznia 1924 r. w tej samej sprawie (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 90).

9 grudnia Nr. 125. rok 1923.

Poz. 1016.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 19 listopada 1923 r.

w przedmiocie przepisów sanitarnych dla uzdrowisk, posiadających charakter użyteczności publicznej.

Na podstawie art. 26 i 42 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 254) i po wysłuchaniu opinji Państwowej Rady do Spraw Uzdrowisk zarządza się w granicach okręgu ochrony sanitarnej uzdrowisk, posiadających charakter użyteczności publicznej co następuje:

§ 1. Piecza i nadzór nad stanem sanitarnym uzdrowisk należy do komisji uzdrowiskowych, które winny kierować się następującemi przepisami:

DZIAŁ I.

Zaopatrywanie ludności w dobrą wodę do picia.

Cechy dobrej wody.

§ 2. Zaopatrywanie ludności na terenie okręgu ochrony sanitarnej w dobrą wodę do picia i do potrzeb gospodarskich należy do obowiązków

właściwej komisji uzdrowiskowej, która w tym celu jest obowiązana do urządzenia wszystkich, w art. 5 a) powołanej ustawy wymaganych, urządzeń technicznych.

W myśl przepisów art. 1, 7 i 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 310) piecza nad zaopatrywaniem ludności w wodę do picia i do potrzeb gospodarczych stanowi obowiązek gmin; budowa i utrzymanie wodociągów stanowi wyłączne prawo gmin, gmina może jednak zezwolić na budowę i utrzymanie wodociągów innej osobie prawnej lub fizycznej.

§ 3. Woda dla potrzeb wewnętrznego użycia i do podtrzymania czystości w uzdrowiskach może być czerpana ze zbiorników podziemnych, ze źródeł, z rzek i jezior.

Miejsce poboru wody i teren, który jej dostarcza, powinny być należycie zabezpieczone od zanieczyszczeń.

Woda dostarczana ludności powinna odpowiadać następującym warunkom:

1) pod względem fizycznym — woda powinna być przezroczysta, bezbarwna, bezwonna, dobra w smaku i posiadać temperaturę do 12° C.;
2) pod względem chemicznym — woda nie powinna zawierać nadmiaru soli żelaza, manganu, sodu i potasu, oraz siarkowodoru, amonjaku, kwasu azotowego i azotnego, nie powinna zużywać więcej jak 7 mg. nadmanganjanu potasu do utlenienia zanieczyszczeń organicznych, zawartych w litrze wody; wreszcie powinna mieć twardość mniejszą od 20° niem.;
3) pod względem biologicznym — woda nie powinna zawierać chorobotwórczych drobnoustrojów, pasożytów i ich zalążków; nie powinna zawierać wskaźników biologicznych, cechujących wody zanieczyszczone wydzielinami ludzkiemi i zwierzęcemi.

Wodociągi.

§ 4. Uzdrowiska, posiadające charakter użyteczności publicznej, obowiązane są stosownie do art. 5 ustawy o uzdrowiskach mieć wodociągi, urządzone do powszechnego użytku, w razie braku tychże wykonać je w terminie lat 5-u od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia (art. 27 ustawy).

Ilość wody dostarczonej przez wodociąg powinna odpowiadać zapotrzebowaniom o każdej porze dnia i roku, powinna pokrywać je w sposób zupełnie pewny i wynosić nie mniej niż 50 litrów na dobę dla 1 mieszkańca, wliczając w to i mieszkańców sezonowych. Przy projektowaniu wodociągów należy brać pod uwagę możliwy przyrost ludności miejscowej i sezonowej w ciągu 25 lat.

Zasadnicze dane do wykonania projektów wodociągów i same projekty podlegają zatwierdzeniu *Ministra Zdrowia Publicznego i Ministra Robót Publicznych.*

Zgodnie z art. 8 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 2 termin do przedłożenia projektów urządzeń wodociągowych jak również termin rozpoczęcia budowy urządzeń wodociągowych wyznacza gminom Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych.

W myśl art. 6 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 2 zatwierdzanie projektów wodociągowych oraz badanie urządzeń wodociągowych przed oddaniem ich do użytku publicznego należy w miejscowościach, liczących powyżej 25.000 mieszkańców — do Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, w innych miejscowościach — do wojewódzkich władz administracji ogólnej.

Obszary ochronne dla źródeł wodociągowych.

§ 5. Dla zabezpieczenia od zanieczyszczenia wód służących do zaopatrywania wodociągów oraz zapewnienia wydajności dorzecza ich podlegają ochronie sanitarnej.

Obszary ochronne i zarządzenia co do użytkowania i zagospodarowania gruntów w obrębie tych obszarów ustanawia powołana władza wodna (art. 131 ust. z 19-go września 1922 r. — Dz. U. R. P. *Nr. 102, poz. 936).*

P. rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy wodnej (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 574).

Ochrona sanitarna objektów wodociągowych.

§ 6. *Komisje uzdrowiskowe* obowiązane są:

1) wyznaczyć terminy dla przymusowego połączenia realności z rurociągami sieci wodociągowej;
2) wykonywać stały dozór sanitarny wszystkich urządzeń wodociągowych przez perjodyczne rewizje tychże i wyniki rewizji utrwalać protokólarnie;
3) wydawać za zgodą *Ministra Zdrowia Publicznego* wszelkie postanowienia związane z opłatnem użytkowaniem wody.

P. art. 4 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 2.

§ 7. W okresie przejściowym (art. 4), oraz w tych przypadkach, gdzie w pojedyńczych realnościach — z jakichkolwiek bądź względów — urządzenie (instalacja) wodociągu względnie doprowadzenie rur wodociągowych okaże się na razie niewykonalne, woda do picia może być dostarczana ze studzien lokalnych za dobre uznanych, na podstawie opinji i zgody miejscowej komisji uzdrowiskowej.

P. art. 12 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 2.

§ 8. Na terenach podległych zarządowi komisji uzdrowiskowej studnie, służące do zaopatrywania ludności w wodę do picia i do domowego użytku powinny być z reguły wiercone, rurowane i czerpać wodę w miarę możności z głębszego poziomu wodnego.

Przy słabej wydajności pokładu wodonośnego, względnie małej jego miąższości może *komisja uzdrowiskowa* zezwolić na istnienie, względnie pozwolić na budowę studni kopanej (szybowej, cembrowanej) o większej średnicy, umożliwiającej nagromadzenie się wody między jednem a drugiem odpompowaniem, o ile pozatem studnia odpowiada warunkom poniżej wymienionym:

1) Studnia powinna się znajdować na najwyższym punkcie powierzchni danej posesji w odległości co najmniej 5 metrów od granic posesji sąsiadującej, 10 metrów od miejsc zanieczyszczonych jak to: dołów kloacznych, gnojówek, stajen, obór i t. p.
2) Studnia powinna posiadać taką głębokość, aby sięgała do wód ustalonych t. j. właściwych gruntowych lub artezyjskich i położonych tak by środowisko wodne posiadało naturalną oddzielającą warstwę nieprzepuszczalną lub trudno przepuszczalną.
3) W wypadku jeżeli między wodą zaskórną a wgłębną niema warstwy nieprzepuszczalnej, wszelkie nowe studnie mogą być tylko wiercone o większej głębokości; w razie istnienia studni kopanej, głębokość jej nie powinna być mniejsza niż 6 mtr.
4) Czerpanie wody tak ze studzien wierconych jak i kopanych może się odbywać tylko przy zastosowaniu pomp.
5) Teren dokoła studni kopanej lub wierconej powinien być nieco wzniesiony w promieniu co najmniej 2 m., pokryty betonem, lub zabrukowany na warstwie gliny, grubości 30 cm. z spadkiem na zewnątrz.
6) Rura wiertnicza studni rurowej, względnie cembrowina studni kopanej powinna wystawać nad poziom gruntu co najmniej 30 cm.
7) Ściany (cembrowina) studni kopanej powinny być betonowe lub murowane na cemencie, osadzone na wieńcu z drzewa, betonu lub żelaza.
8) Przestrzeń między cembrowiną a powierzchnią wykopu w dolnej części na 10 cm. wyżej zwierciadła wody lub warstwy jej przesączania powinna być wypełniona żwirem lub gruboziarnistym piaskiem, wyżej zaś do samej powierzchni winna być oddzielona od ziemi warstwą gliny 30 cm. grubą.
9) Nakrycie studni (cembrowiny) powinno być szczelne i trwałe, ze spadkiem na zewnątrz, a brzeg nakrycia powinien zachodzić poza ściany. O ile nakrycie jest drewniane, ma być wykonane z desek szpuntowanych.
10) Dno studni kopanej (cembrowanej) należy pokryć warstwą gruboziarnistego piasku lub drobnym żwirkiem przynajmniej na 10 cm. wysoko, o ile zachodzi możność zamulenia się wody przy forsowniejszem pompowaniu.

§ 9. *Komisje uzdrowiskowe* są obowiązane utrzymywać w ewidencji wszystkie studnie, znajdujące się na terenie granic ochrony sanitarnej, oraz poddawać je co najmniej 2 razy do roku oględzinom fachowym, a wodę w razie potrzeby badaniu szczegółowemu (chemicznemu, bakterjologicznemu).

§ 10. Czyszczenie studni powinno się odbywać w miarę potrzeby, określonej zmniejszeniem się wydajności wody lub jej zanieczyszczeniem.

Czyszczenie polega na wypompowaniu wody ze studni, usunięciu z dna mułu lub zamulonego piasku (żwirku), na ponownem podsypaniu dna świeżym piaskiem lub przemytym żwirkiem i w razie potrzeby na odkażeniu dna i cembrowiny roztworem wapna chlorowego (calcaria hypochlorosa), o koncentracji odpowiadającej 10 — 20 mg. czynnego chloru na jeden litr wody.

W tym celu należy po spompowaniu wody ze studni, oczyszczeniu dna i ponownem wypełnieniu się studni wodą, wsypać do niej odpowiedni ładunek wapna chlorowego, odczekać 24 godziny, wodę wapienną odpompować i powtarzać odpompowanie tak długo, dopóki woda nie przestanie mieć zapach chloru i wykazywać obecności aktywnego chloru.

Odkażanie studni powinno się odbywać pod nadzorem lekarza uzdrowiskowego.

§ 11. Studnie, znajdujące się na terenie granic ochrony sanitarnej, a nieodpowiadające warunkom niniejszych przepisów, mają być w przeciągu jednego roku od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia kosztem właścicieli studzien doprowadzone do stanu wymagalnego, a w przeciwnym razie ulegną zamknięciu.

Próby wody.

§ 12. Pobieranie prób wody dla badania chemicznego lub bakterjologicznego, winno odbywać się w sposób określony w załączniku Nr. 1.

Pobrane w sposób przepisany próby, winny być skierowane celem zbadania do jednego z państwowych zakładów badania żywności i przedmiotów użytku.

O wynikach badania prób należy powiadomić lekarza powiatowego.

DZIAŁ II.

Przepisy o zabezpieczeniu czystości powietrza i gruntu.

§ 13. Usuwanie nieczystości z obrębu uzdrowiska powinno się odbywać:

a) przez odprowadzenie wszelkich nieczystości płynnych drogą podziemną w zamkniętych przewodach t. j. kanałach;

b) przez wywożenie śmieci domowych i ulicznych do wyznaczonych przez *komisję uzdrowiskową* miejsc.

W myśl art. 1 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 311) — piecza nad należytem usuwaniem nieczystości i wód opadowych stanowi obowiązek gmin; budowa i utrzymanie sieci kanalizacyjnych jest prawem wyłącznem gmin, które mogą zezwolić na budowę tych urządzeń innej osobie prawnej lub fizycznej.

Kanalizacja.

§ 14. Stosownie do art. 5 ustawy o uzdrowiskach obowiązane są uzdrowiska, posiadające charakter użyteczności publicznej, urządzić w terminie lat 5-u (art. 27 ustawy) od daty niniejszego rozporządzenia prawidłową kanalizację do powszechnego użytku ludności.

Zasadnicze dane do wykonania projektów kanalizacji jak również i same projekty podlegają zatwierdzeniu *Ministerstwa Zdrowia Publicznego i Ministerstwa Robót Publicznych.*

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 13 termin do przedłożenia projektów urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków

wyznacza gminom Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych.

W myśl art. 5 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 13 zatwierdzanie projektów kanalizacji i badanie urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków przed oddaniem sieci kanalizacyjnej do użytku publicznego należy do Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych. Budowa innych urządzeń, przeznaczonych do usuwania nieczystości w miejscowościach, liczących poniżej 25.000 mieszkańców, wymaga zatwierdzenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 15. W miarę oddawania do użytku sieci kanalizacyjnej, *komisja uzdrowiskowa* będzie wyznaczała właścicielom nieruchomości terminy obowiązkowego przyłączenia do sieci kanalizacyjnej ich nieruchomości.

W miarę przyłączenia danych posesji do sieci ogólnej, istniejące w nich doły ustępowe i inne urządzenia asenizacyjne powinny być usuwane t. j. oczyszczane, rozebrane i zasypane w terminie przez komisję wskazanym.

Ustępy i klozety.

§ 16. Każdy *dom* mieszkalny, lub służący do dłuższego pobytu w nim ludzi powinien mieć ustęp.

Wewnątrz budynku mieszkalnego mogą być urządzane tylko ustępy z klozetami, wodą przemywanemi, lub dezodorowane torfem i wentylowane przez klozet rurą ponad dach realności. Ustępy powinny być widne posiadać odpowiednią wentylację, podłogę nieprzepuszczalną, szczelne ściany z lamperjami, zmywalnemi wodą. Sedesy powinny mieć konstrukcję umożliwiającą zachowanie ich czystości. Klozety wodne muszą być oddzielone od rur spadowych zapomocą syfonów.

W domach nieposiadających w oddzielnych mieszkaniach klozetów mają być urządzone ustępy ogólne o ile można osobne dla mężczyzn i kobiet; urządzenie ich powinno odpowiadać wymienionym powyżej wymaganiom sanitarnym. Każda ubikacja ma być zaopatrzona w drzwi zamykane od wewnątrz; ściany między oddzielnemi ubikacjami mają być szczelne i dostatecznie wysokie.

Do ust. 1 § 16 p. art. 251 i 252 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202) i art. 8 ust. 2 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 13.

Ustępy publiczne.

§ 17. W miejscach, gdzie gromadzi się dużo ludzi, jako to: na rynkach, bulwarach, placach i t. p. *komisje uzdrowiskowe* obowiązane są wybudować dostateczną liczbę ustępów i pisuarów publicznych z oddziałami dla mężczyzn i kobiet. Ustępy o ile nie mogą być przemywane wodą powinny być dezodorowane torfem.

§ 18. Ustępy prywatne i publiczne powinny być utrzymywane we wzorowej czystości. Odpowiedzialność za uchybienia w tym względzie ponosi właściciel nieruchomości lub jego prawny zastępca.

§ 19. Ustępy publiczne powinny mieć stałą obsługę dla utrzymania czystości.

P. art. 7 i 8 rozporządzenia powołanego w uwadze do § 13.

Doły kloaczne.

§ 20. W okresie przejściowym, aż do czasu wprowadzenia powszechnej kanalizacji (art. 15) oraz i później w tych przypadkach, gdzie — z jakichkolwiek powodów — skanalizowanie nieruchomości okaże się narazie niewykonalne, może *komisja uzdrowiskowa* dozwolić na istnienie i używanie dołów kloacznych i budowę nowych, o ile odpowiadać będą wymogom § 22.

§ 21. O niewykonalności skanalizowania nieruchomości, względnie o niemożliwości połączenia jej z siecią kanałów orzeka *miejscowa komisja uzdrowiskowa.*

§ 22. Budowanie dołów kloacznych pod ubikacjami mieszkalnemi jest niedopuszczalne. Doły te nie powinny również przylegać do ścian domów mieszkalnych; pozatem winny odpowiadać następującym warunkom:

1) odległość szczelnego dołu kloacznego od studni nie może być mniejsza niż 10 mtr.;
2) doły kloaczne powinny posiadać ściany i dno zbudowane z betonu lub mocno wypalonej cegły, na zaprawie cementowej, wewnątrz cementem wyprawione;
   część dołu kloacznego występująca poza ściany budynku ustępowego powinna posiadać szczelne przykrycia o ile możności z betonu lub cegły, oraz szczelnie zamykany otwór dla czyszczenia dołu zapomocą przyrządu ssącego;
3) tak dno jak i ściany boczne mają być z zewnątrz obłożone warstwą ubitej gliny 30 cm. grubości;
4) doły kloaczne należy oczyszczać tylko w porze nocnej, po zapełnieniu ich najwyżej do dwóch trzecich wysokości;
5) pożądana jest taka pojemność dołu kloacznego, aby zdołał pomieścić trzechmiesięczny dopływ nieczystości z okresu letniego.

§ 23. Do prawidłowego usuwania nieczystości z dołów kloacznych *komisje uzdrowiskowe* obowiązane są utrzymywać stały tabor asenizacyjny.

Oczyszczanie dołów kloacznych przez wywożenie zawartości w kubłach lub beczkach zwykłych jest niedopuszczalne.

§ 24. Ustępy i doły kloaczne, które w ciągu roku od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, nie zostaną doprowadzone do stanu wymagalnego powyższemi warunkami, zostaną przez komisję uzdrowiskową na koszt właścicieli uporządkowane.

§ 25. Doły kloaczne: biologiczne, przelewowe, chłonne i t. p. należy skasować, a na budowę ich nie zezwolić.

Utrzymanie w czystości jezdni, chodników i podwórzy.

§ 26. Utrzymywanie w czystości jezdni i chodników jak również i ścieków ulicznych przed każdą posiadłością jest obowiązkiem:

1) *komisji uzdrowiskowej, w uzdrowiskach posiadających specjalny zakład czyszczenia;*
2) *właściciela posiadłości lub prawnego jego zastępcy, w uzdrowiskach, nie posiadających zakładu czyszczenia.*

Utrzymywanie w należytym stanie rynków, placów, targowisk, skwerów, ogrodów publicznych i t. p. jest obowiązkiem *komisji uzdrowiskwej.*

Utrzymywanie czystości na cmentarzach należy do zarządu parafji względnie do gmin wyznaniowych.

P. uwagę do § 13.

§ 27. Dla utrzymania czystości na obszarze uzdrowiska:

1) podwórza nieruchomości mieszkalnych powinny mieć powierzchnię równą, o należytym spadku umożliwiającym odprowadzenie wód deszczowych do rowów ściekowych i kanałów;
2) drogi i ulice powinny mieć po obu stronach rowy ściekowe o należytym spadku i być utrzymywane w takim stanie, aby wody odpływowe w nich się nie zatrzymywały, a zawiesiny nie odkładały.

   Podczas pory zimowej lód w rowach należy wyrąbywać i usuwać;

3) drogi, ulice i chodniki, place, skwery i ogrody powinny być perjodycznie oczyszczane, a letnią porą polewane wodą co najmniej 2 razy dziennie;
4) na skwerach i targowiskach powinny być ustawione zbiorniki na odpadki, papier i t. p. i opróżniane codziennie.

§ 28. Na posesjach nie skanalizowanych wszelkie wody zanieczyszczone pochodzące z gospodarstwa domowego, mogą być zlewane lub wpuszczane tylko do dołów kloacznych. Niedopuszczalne jest zanieczyszczenie terenu, a mianowicie:

1) wpuszczanie nieczystości i spłuczyn domowych do otwartych kanałów, rowów ściekowych, dołów pochłaniających oraz do naturalnych zbiorników wodnych;
2) rozlewanie spłuczyn lub nieczystości na podwórzach, drogach i ogrodach, przylegających do domów mieszkalnych;
3) wrzucanie śmiecia, odpadków, padliny i t. p. do wszelakich zbiorników wodnych, jak również ich nagromadzania w pobliżu wody stojącej lub płynącej.

Śmietniki.

§ 29. Przy każdym domu mieszkalnym, w najdalszym od niego punkcie, powinien znajdować się śmietnik stały (murowany, betonowy, względnie drewniany wewnątrz smołowany) o pojemności do 1 m^3. Śmietniki muszą być zaopatrzone w pokrywy dobrze przylegające, aby zapobiec pladze much i zanieczyszczeniu powietrza. Śmietniki stałe mogą być zastąpione przez przenośne naczynia metalowe (kubły monachijskie).

Opróżnianie śmietników powinno odbywać się codziennie w godzinach porannych. Wzbronić należy wlewania jakichkolwiek płynnych nieczystości do śmietników.

§ 30. *Komisja uzdrowiskowa* jest obowiązana wyznaczyć i urządzić zdala od zamieszkałych dzielnic i komunikacji publicznych składy odpadków i śmiecia, wywożonego z domów i zarządzać perjodyczne spalanie, albo kompostowanie tegoż przez pokrycie warstwą ziemi.

Zakłady przemysłowe.

§ 31. W granicach okręgu ochrony sanitarnej zabronione jest urządzanie i prowadzenie fabryk lub zakładów zanieczyszczających grunt, powietrze lub wodę; nie wolno budować i prowadzić fabryk połączonych z niebezpieczeństwem dla otoczenia, lub szkodliwych z powodu dymu, hałasu i t. p. w szczególności wszelkich fabryk i zakładów poruszanych siłą mechaniczną.

DZIAŁ III.

Przepisy sanitarne dla hoteli, pensjonatów i pokojów umeblowanych.

§ 32. Każde pomieszczenie przeznaczone na hotel, pokoje umeblowane lub pensjonat, przed uzyskaniem właściwego pozwolenia na otwarcie powinno być poddane oględzinom dla ustalenia, czy odpowiada ono przepisom niniejszego rozporządzenia.

§ 33. Hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty w uzdrowiskach, zaopatrzonych w wodociągi i kanalizację mogą być otwierane tylko w domach posiadających te urządzenia, zaś w uzdrowiskach nieposiadających wymienionych urządzeń do czasu ich uruchomienia, tylko w domach zaopatrzonych w należyte urządzenia ściekowe i wodę uznaną za dobrą.

§ 34. W hotelach, pokojach umeblowanych i pensjonatach wysokość pokojów winna wynosić co najmniej 2,75 mtr. a ilość powietrza przypadającego na jedną osobę nie mniej niż 25 mtr.^{3}. Pokoje winny być suche, bezpośrednio oświetlone światłem dziennem (stosunek powierzchni okien do podłogi powinien wynosić co najmniej 1:10), posiadać należyte urządzenia do ogrzewania i przewietrzania. Ściany i sufity powinny być gładkie, jasne, podłogi szczelne.

§ 35. W każdym pokoju ma się znajdować umywalnia; w hotelach, pokojach umeblowanych i pensjonatach, o ile liczba pokoi gościnnych jest nie mniejsza niż 20, powinny się znajdować łazienki lub co najmniej natryski.

§ 36. Pokoje winny być utrzymywane we wzorowej czystości t. j. tak, aby ściany, sufity i podłogi, jak również i wszelkie znajdujące się w pokoju sprzęty i przedmioty, były wolne od kurzu, brudu, śmieci, pajęczyny i wszelkiego robactwa. Pokoje winny być codziennie przewietrzane zapomocą dopływu powietrza zzewnątrz.

W hotelach, pokojach umeblowanych i pensjonatach nowootwieranych powinna być urządzona prawidłowa wentylacja.

§ 37. Ciepłota w pokojach, zajętych przez gości, powinna wynosić nie mniej niż 15° C (12° R).

W każdym pokoju winien znajdować się termometr.

§ 38. W nowobudujących się hotelach i pensjonatach korytarze powinny być szerokości co najmniej 1,2 mtr. i posiadać dostateczny i bezpośredni dostęp światła i powietrza zzewnątrz, posiadać podłogę szczelnie ułożoną lub z materjału nieprzepuszczalnego.

Korytarze nie mogą być zastawiane meblami, kuframi i t. p. jak również nie mogą służyć za składy jakichkolwiek rzeczy.

§ 39. Kuchnia powinna być przestronna, widna, mieć ściany jasne, pomalowane farbą olejną co najmniej do wysokości 1,5 mtr. lub wyłożone do tejże wysokości materjałem ceramicznym, podłogę nieprzepuszczalną i należyte przewietrzanie. Pozatem kuchnia winna posiadać odpowiednie urządzenie do mycia naczyń kuchennych wodą bieżącą. Zakłady posiadające powyżej 20 pokojów powinny mieć specjalne ubikacje do mycia naczyń.

Kuchnie mogą się mieścić w suchych, widnych półsuterenach z bezpośrednim dostępem światła i powietrza zzewnątrz, jeżeli zagłębienie ich nie przekracza ⅓ ogólnej wysokości.

§ 40. Kuchnie powinny być w ten sposób urządzone, aby drażniące zapachy nie przedostawały się do części zamieszkałej zakładu.

W letniej porze roku kuchnie winny być zabezpieczone od much zapomocą siatek w oknach.

Naczynia kuchenne, szafy, i półki należy utrzymywać w bezwzględnej czystości. Naczynia miedziane winny być wewnątrz pobielane cyną bez domieszki ołowiu.

§ 41. W kuchni nie wolno mieszkać, spać, przechowywać łóżek, pościeli, odzieży i innych sprzętów, nieprzeznaczonych do użycia kuchennego.

§ 42. Produkty spożywcze powinny być przechowywane w oddzielnem widnem i dobrze przewietrzanem pomieszczeniu. Produkty łatwo ulegające zepsuciu, powinny w ciepłej porze roku być przechowywane w lodowni, lub zimnej piwnicy.

Spiżarni nie wolno umieszczać obok ustępów.

W spiżarni nie wolno przechowywać materjałów do opalania i oświetlania.

§ 43. Na każdem piętrze powinny być ustępy, przyczem jeden ustęp powinien przypadać na liczbę pokoi nie większą niż 10.

§ 44. Służba hoteli, pokoi umeblowanych i pensjonatów, powinna być czysto ubrana.

Osoby pracujące w kuchni, powinny być ubrane w czyste fartuchy białe z napierśnikami, na głowie zaś mieć czyste białe czapki i stale dbać o czystość rąk.

W celu utrzymania czystości, służba winna mieć w swem rozporządzeniu umywalnie wraz z mydłem i ręcznikami oraz posiadać możność częstego korzystania z łaźni lub natrysków.

Osoby dotknięte chorobami zakaźnemi lub też chorobami skóry, połączonemi z uszkodzeniami jej całości, jak również otwartą gruźlicą płuc, nie mogą pełnić obowiązków służby w wymienionych zakładach.

Kandydaci do służby, powinni wykazać się świadectwem lekarza uzdrowiskowego, stwierdzającym stan ich zdrowia.

§ 45. Pokoje dla służby, mieszkającej przy zakładzie powinny być oddzielne dla kobiet i dla mężczyzn; winny być urządzone i utrzymywane w myśl § 34 i 36 niniejszego rozporządzenia.

Każda osoba powinna posiadać oddzielne łóżko.

§ 46. Bielizna zakładowa powinna być czysta, utrzymana w całości i często zmieniana. Każdy przybywający gość powinien otrzymać czystą (świeżo upraną) bieliznę pościelową, względnie stołową. Serwetki stołowe dla stołowników powinny być przechowywane każda oddzielnie w czystym numerowanym woreczku.

W zakładzie powinien być stały zapas czystej bielizny pościelowej, co najmniej na dwie zmiany.

Bielizna pościelowa i stołowa czysta, jako też brudna, powinna być przechowywana oddzielnie, w specjalnie na ten cel przeznaczonych pomieszczeniach.

Bielizna brudna nie może być pod żadnym pozorem przechowywana w kuchni, spiżarni, jadalni jak również w pokojach przeznaczonych do mieszkania.

§ 47. Wszystkie pomieszczenia i urządzenia w hotelach, pokojach umeblowanych i pensjonatach należy utrzymywać we wzorowym porządku i czystości. Do przestrzegania tego jest obowiązany właściciel zakładu lub jego prawny zastępca.

Do obowiązków właściciela zakładu względnie dzierżawcy należy również:

1) bezzwłocznie zawiadomić władze sanitarne o każdym wypadku choroby zakaźnej, który zajdzie w zakładzie;
2) nie zezwalać pod żadnym pozorem na dokonywanie w zakładzie złożonych zabiegów chirurgicznych;
3) baczyć, aby wietrzenie i trzepanie pościeli, garderoby, dywanów, mebli i t. p. odbywało się wyłącznie na podwórzu najpóźniej do godz. 8-ej rano;
4) nie wynajmować pokoju, w którym zaszedł wypadek choroby zakaźnej innej osobie, przed odkażeniem w sposób przepisany;
5) przedsiębrać wszystkie środki mające na celu systematyczne tępienie much i innych owadów.

§ 48. We wszystkich korytarzach, pokojach i kuchniach, powinny stać na miejscach widocznych, napełnione wodą spluwaczki, dające się łatwo oczyścić i odkazić.

Spluwaczki winny być codziennie opróżniane i myte.
Na ścianach mają być umieszczone pouczenia o niepluciu na podłogę.

§ 49. Wszystkie nowootwierane hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty, muszą bezwzględnie odpowiadać niniejszym przepisom.
Hotele, pokoje umeblowane i pensjonaty już istniejące, powinny w ciągu roku od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia przystosować swe urządzenia do niniejszych przepisów; w razie przeciwnym ulegną one zamknięciu, aż do czasu uporządkowania.
W drodze wyjątku władza administracyjna I instancji, po wysłuchaniu opinji *komisji uzdrowiskowej* może zezwolić na dalsze istnienie zakładu, chociaż zakład ten niezupełnie odpowiada wymaganiom niniejszego rozporządzenia.

§ 50. W każdym hotelu, pokojach umeblowanych lub pensjonacie, winna się znajdować opaginowana przez *komisję uzdrowiskową* książka zażaleń, o czem goście powinni być powiadomieni przez wywieszenie odpowiednich napisów w każdym pokoju.

§ 51. Nadzór nad wykonaniem niniejszych przepisów sprawują *miejscowe komisje uzdrowiskowe* i władze administracyjne w toku instancji.

Przepisy co do zachowania czystości w mieszkaniach prywatnych, odnajmowanych kuracjuszom.

§ 52. Właściciele domów, względnie właściciele lokali, odnajmując mieszkania kuracjuszom, powinni je oddawać w stanie czystym. Za utrzymanie czystości odnajętych pomieszczeń odpowiedzialni są ich czasowi lokatorzy.

§ 53. Właściciele domów, względnie właściciele lokali, winni utrzymywać otoczenie domu, ustępy, klatki schodowe, korytarze, piwnice i poddasza w stanie wymaganej czystości, stosownie do przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 54. Poza kontrolą perjodyczną obowiązana jest *komisja uzdrowiskowa* dokonywać kontroli w wypadkach otrzymania zażaleń, bądź to od lokatora bądź też od właścicieli sąsiednich posesji.

§ 55. *Komisja uzdrowiskowa* po stwierdzeniu przewinień w utrzymywaniu czystości w domach lub mieszkaniach wydaje zarządzenia ich właścicielom o doprowadzenie do należytego porządku w terminie wskazanym przez *komisję;* zaś w razie niewykonania tego rozporządzenia zarządza odpowiednie ich oczyszczenie na koszt winnych.

Przepisy obowiązujące restauracje i jadłodajnie.

§ 56. Kuchnie obsługujące restauracje i wszelkiego rodzaju jadłodajnie winny odpowiadać warunkom, przewidzianym w §§ 40, 41, 42, 43 i 45 oraz ustęp 2 § 47 niniejszego rozporządzenia.

§ 57. Sale jadalne w restauracjach, pensjonatach i jadłodajniach oraz wszelkie znajdujące się w nich sprzęty powinny być utrzymane we wzorowej czystości, stoły nakryte czystemi serwetami, serwetki stołowe o ile nie są z bibułki każdorazowo zmienianej, powinny być przechowywane w czystych numerowanych torebkach, naczynia stołowe i przybory do jedzenia zawsze czysto wymyte, naczynia do soli, pieprzu i t. p. zaopatrzone w dziurkowane przykrywki; naczynia do musztardy, chrzanu i t. p. przypraw zaopatrzone w łyżeczki.

Znajdujące się na bufecie pokarmy powinny być zabezpieczone od kurzu i much.

DZIAŁ IV.

Postanowienia ogólne.

§ 58. Szczegółowe postanowienia w granicach niniejszego rozporządzenia wydadzą *komisje uzdrowiskowe* w myśl art. 34 ustęp 4 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach.

§ 59. Każda osoba przebywająca w uzdrowisku obowiązana jest poddać się przepisom wynikającym z niniejszego rozporządzenia.

§ 60. Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia karane będzie przez *komisję uzdrowiskową* w drodze nakładania natychmiastowo ściągalnych kar do wysokości przewidzianej ustawami.

Niezależnie od tego *komisja uzdrowiskowa* może wdrożyć przeciwko winnym postępowanie karno-administracyjne lub sądowe.

Zgodnie z art. 1, 2 i 69 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365) do wymierzania kar za przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia właściwe są obecnie powiatowe władze administracji ogólnej.

§ 61. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Zgodnie z nowem brzmieniem ust. 3 art. 29 ustawy o uzdrowiskach (p. poz. 254 z 1922 r.) sprawowanie policji zdrowia w uzdrowiskach, uznanych za posiadające charakter użyteczności publicznej, należy do zakresu działania gminy, lecz kompetencje gminy w tym zakresie mogą być przekazane wydziałom wykonawczym komisyj uzdrowiskowych w drodze rozporządzenia wojewody.

Przepisy niniejszego rozporządzenia, regulujące sprawy objęte rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202), zachowują moc obowiązującą w myśl art. 420 powołanego rozporządzenia, do czasu wydania odpowiednich przepisów miejscowych (art. 408 — 417).

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencyj Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86).

Załącznik do rozp. Min. Zdr. Publ. z dn. 19.XI. 1923 r. (Poz. 1016).

Instrukcja

o pobieraniu prób wody do badania.

Sposób pobierania prób wody z jakiegokolwiek zbiornika w celu zbadania jej, wpływa w dużej mierze na wynik badań, będący w znacznym stopniu zależnym zarówno od tego: w jakiem miejscu, w jakim czasie, w jakie naczynia, w jakiej ilości próba jest pobrana, jak i od tego, ile czasu upływa od chwili pobrania próby do chwili rozpoczęcia badań.

Przy pobieraniu prób wody winien być sporządzony protokół dołączony do próby, zawierający następujące dane:

a) miejscowości i dane o miejscu, z którego próba jest pobrana;
b) temperatura powietrza i wody w chwili pobrania próby;
c) czas pobrania próby;
d) rodzaj zbiornika, z którego pobrana jest próba;
e) miejscowe urządzenia techniczne;
f) przyczyna, dla której woda winna być zbadana.

Pobieranie prób wody winno się odbywać według wskazówek następujących:

1. Pobieranie prób wody ze studzien i z kranów wodociągowych.

Woda ze studzien z pompami i z kranów wodociągowych winna być brana do badania po uprzedniem odpompowaniu, ewentualnie zlewaniu wody w ciągu kilku minut. Ze studzien bez pomp, woda winna być czerpana przyrządem specjalnym, w braku jego wiadrem czysto wymytem i spłukanem dokładnie wodą pobieraną.

2. Pobieranie prób wody z odkrytych zbiorników (rzeki, stawy i t. p.).

Badanie tych wód ma po części na celu stwierdzenie, jaki wpływ na skład wody w rzekach, stawach i t. d. wywiera zamieszkana osada lub zakłady fabryczne przemysłowe. Z wód tych winny być pobrane cztery próby, mianowicie:

1-sza próba: pobrana z wód odpływowych (ścieków) powyżej miejsca ujścia ich do rzeki;
2-ga „ pobrana z wody rzecznej, w odległości 100 — 300 metrów, powyżej miejsca ujścia ścieków;
3-cia „ pobrana w odległości ¼ — ½ klm. poniżej miejsca ujścia ścieków t. j. w miejscu w którym ścieki i woda tworzą jednolitą mieszaninę;
4-ta „ pobrana poniżej miejsca ujścia ścieków w odległości 5 — 10 kilometrów od miejsca pobrania próby 3-ciej.

Próby 2, 3 i 4 pobierać należy z głębokości 20 — 30 ctm. od powierzchni wody.

Ze zbiornika z wodą stojącą, winny być pobrane dwie próby; jedna blisko ujścia ścieków, druga zaś w tem miejscu, w którem woda i ścieki tworzą jednolitą mniejwięcej mieszaninę.

3. Pobieranie prób z wód odpływowych (ścieków).

Przy pobraniu próby z wód odpływowych należy stwierdzić, czy skład ścieków w ciągu dnia jest stały — w tym wypadku pobiera się jedną próbę, czy też zmienny, wówczas należy pobrać w ciągu dnia kilka prób i połączyć je razem.

4. Naczynia do pobierania prób wody.

Dla dokonania całkowitego badania wody, należy pobrać próbę w ilości 2 — 3 litrów; dla badania skróconego — 1 litr. Próby powinny być nalewane w butelki całkowicie czyste i wypłukane kilkakrotnie wodą pobieraną, opatrzone korkami doszlifowanemi; w braku ich korkami nieużywanemi, wygotowanemi w czystej wodzie.

Dla badań bakterjologicznych należy pobierać próby w naczynie bezwzględnie wyjałowione, w ilości ¼ — ½ litra z zachowaniem odpowiednich ostrożności w celu uniknięcia zakażenia wody i przesyłać jaknajśpieszniej do zakładu badawczego.

5. Opakowanie i przesyłanie prób do badania.

Po napełnieniu wodą należy butelki zakorkować, szyjki ich owinąć papierem woskowym lub płótnem i zapieczętować. Do butelki winien być dołączony protokół z pobrania danej próby. Próby winny być bezzwłocznie przesłane do Państwowego Zakładu Badania Żywności i przedmiotów użytku (najwyżej w ciągu 2 — 3 dni).

Poz. 1017.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 3 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na kolei podjazdowej Piotrków — Sulejów.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 19 grudnia 1923 r. o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowej kolei dojazdowej Piotrków — Sulejów (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1093).

Poz. 1018.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 130 poz. 1059).

12 grudnia Nr. 126. rok 1923.

Poz. 1019.

U S T A W A

z dnia 13 listopada 1923 r.

w przedmiocie niektórych zmian w dekrecie z dnia 8 lutego 1919 r. o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (Dz. P. P. P. Nr. 15, poz. 201) i dekrecie z dnia 7 lutego 1919 r. o rejestrze handlowym (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 164).

Zmiany, wprowadzone niniejszą ustawą uwzględniono w tekście poz. 164 i 201 z 1919 r.

Poz. 1020.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia kosztów postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym.

Uchylone na mocy § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 3 marca 1924 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do kosztów postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 227).

Poz. 1021.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie rozwiązania Rady Miejskiej w Zdunach pow. Krotoszyńskiego w województwie poznańskiem.

Pominięto jako zawierające przepis przejściowy.

Poz. 1022.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozp. Rady Ministrów z 20 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1070).

Poz. 1023.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1072).

Poz. 1024.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1073).

Poz. 1025.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1077).

Poz. 1026.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1074).

Poz. 1027.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1075).

Poz. 1028.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1076).

Poz. 1029.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 24 listopada 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Sprawiedliwości w sprawie zmiany taksy za badanie żywności i przedmiotów użytku w Państwowych Zakładach badania żywności i przedmiotów użytku.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 751).

Poz. 1030.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych

z dnia 26 listopada 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w przedmiocie norm szacunkowych zwierząt domowych dla wymiaru podatku procentowego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dn. 15 stycznia 1924 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Skarbu w przedmiocie norm szacunkowych zwierząt domowych dla wymiaru podatku procentowego (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 71).

Poz. 1031.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 28 listopada 1923 r.

w przedmiocie zmian w rozporządzeniu z dnia 30 stycznia 1922 r. do ustawy o zarobkowem pośrednictwie pracy.

Zmiany, wprowadzone §§ 1 i 4 niniejszego rozporządzenia uwzględniono w tekście poz. 82 z 1922 r.; § 2 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 28 maja 1924 r. w przedmiocie ustalenia kaucji zarobkowych pośredników pracy — Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 511); §§ 3 i 5 utraciły moc obowiązującą jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 1032.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 1 grudnia 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach rozporządzenia z dnia 20 października 1923 r. o czasowej uldze taryfowej przy przewozie węgla kamiennego opałowego, objętego akcją Nadzwyczajnego Komisarza zwalczania drożyzny.

Utraciło moc obowiązującą w związku z wygaśnięciem rozporządzenia z dn. 20 października 1923 r. (p. uwagę do poz. 866).

Poz. 1033.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 3 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 18 grudnia 1923 r. o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1131).

Poz. 1034.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 3 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 15 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1086).

Poz. 1035.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 28 listopada 1923 r.

w przedmiocie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1923 r. dotyczącego zmian w wysokości opłat od patentów akcyzowych.

Utraciło moc obowiązującą jako zawierające przepis przejściowy.

Poz. 1036.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 1 grudnia 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 28 czerwca 1923 r. o przyznawaniu premji za wykrycie przekroczeń rozporządzeń, dotyczących obrotu walutami i dewizami (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 557).

Pominięto (p. uwagę do poz. 557).

Poz. 1037.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie opodatkowania spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 1022).

Poz. 1038.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w opodatkowaniu wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 1023).

Poz. 1039.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 1024).

Poz. 1040.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od drożdży prasowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 1025).

Poz. 1041.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 1026).

Poz. 1042.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 1027).

Poz. 1043.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w celu wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 1923 r. w przedmiocie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 1028).

15 grudnia Nr. 127. rok 1923.

Poz. 1044.

USTAWA

z dnia 6 grudnia 1923 r.

o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe.

Art. 1. *Do czasu wprowadzenia w obieg pieniężny stałej polskiej jednostki monetarnej obliczanie podstaw wymiaru, jako też wymierzanie, względnie obliczanie, tudzież zarachowywanie podatków, opłat, kar i grzywien oraz wszelkich innych świadczeń pieniężnych o charakterze publicznoprawnym na rzecz Skarbu Państwa dokonywa się na podstawie franka złotego.*

Art. 1 utracił moc obowiązującą z chwilą wprowadzenia na obszarze Rzeczypospolitej stałej jednostki monetarnej (p. art. 1 jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego — Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 401, załącznik — oraz §§ 5 i 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego — poz. 351).

Art. 2. *Wartość franka złotego (art. 1) oblicza się na podstawie cen czystego złota na giełdzie w Londynie i przeciętnego w tym samym okresie czasu kursu funta szterlinga w postaci czeków na Londyn na giełdzie w Warszawie.*

Art. 2 uchylony na mocy § 14 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Art. 3. *Minister Skarbu ogłasza w Monitorze Polskim wartość franka złotego (art. 2), wyrażoną w markach polskich, w terminach i na okresy, które ustali rozporządzenie wykonawcze.*

Art. 3 uchylony na mocy § 14 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Patrz nadto art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 855).

Art. 4. *Uiszczanie należności skarbowych, wymienionych w art. 1, a obliczonych zgodnie z przepisami art. 1 i 2 niniejszej ustawy, uskutecznia się w markach polskich według wartości franka złotego w okresie uiszczania należności.*

Zgodnie z § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. we wszystkich ustawach i rozporządzeniach wyrazy „złoty frank", „równowartość złotego franka", „złoty równy frankowi złotemu" i „złoty polski" zastępuje się wyrazem „złoty". Uiszczanie więc należności skarbowych, określonych we frankach złotych, winno być uskuteczniane w takiej samej ilości złotych.

Art. 5. *Przerachowanie kwot pieniężnych, wyrażonych w markach polskich w obowiązujących ustawach i rozporządzeniach, dotyczących dochodów państwowych (art. 1 niniejszej ustawy), będzie uskutecznione w sposób następujący:*

a) *o ile ustawa lub rozporządzenie zawiera postanowienia, określające dzień, miesiąc, lub okres czasu miarodajny dla ustalenia podstaw wymiaru lub stawek podatkowych, to przerachowanie ma być dokonane na podstawie wartości franka złotego tego samego dnia, miesiąca lub okresu;*

b) *jeżeli ustawa lub rozporządzenie nie zawiera postanowień, wspomnianych w punkcie a) niniejszego artykułu, to za podstawę przerachowania ma być przyjęta przeciętna wartość franka złotego z ostatnich trzech miesięcy, poprzedzających miesiąc ogłoszenia ustawy lub rozporządzenia.*

Art. 6. *Dla przerachowania kwot marek polskich, nie dosięgających jednego franka złotego, służyć będą ułamki tegoż franka, wyrażone w częściach dziesiętnych lub setnych, przyczem dopuszcza się niezbędne zaokrąglenia.*

Art. 7. *Określenie sposobu stosowania niniejszej ustawy do poszczególnych rodzajów dochodów państwowych (art. 1 niniejszej ustawy) oraz ogłoszenie wyników przerachowania, uskutecznionego w myśl poprzednich przepisów (art. 5 i 6 niniejszej ustawy), zastrzega się rozporządzeniom Ministra Skarbu, wydanym w porozumieniu z właściwymi ministrami, ewentualnie rozporządzeniom Rady Ministrów.*

Art. 8. *Zaległe i bieżące należności Skarbu Państwa (art. 1) tak w dniu wejścia w życie tej ustawy, jak i powstałe po tym dniu, mają być do niniejszej ustawy dostosowane.*

Minister Skarbu w drodze rozporządzenia przeprowadzi przystosowanie kasowości i rachunkowości do niniejszej ustawy, a w szczególności pole-

ci przyjmowanie zaliczek zwaloryzowanych przed terminem płatności podatków według kursu franka złotego, miarodajnego w dniu uskutecznionych wpłat.

Art. 9. *Postanowienia niniejszej ustawy stosują się również do publiczno-prawnych dochodów związków i instytucji samorządowych oraz instytucji o charakterze publiczno-prawnym.*

Pobrane na rzecz związków i instytucji samorządowych oraz instytucji o charakterze publiczno-prawnym dodatki do podatków wypłaca Skarb Państwa tym związkom według wartości franka złotego w terminie wpływu tych dodatków do kas skarbowych.

Niniejsza ustawa upoważnia Rząd do wymierzania, obliczania i pobierania opłat kolejowych, pocztowych, telegraficznych oraz innych stawek taryfowych na podstawie franka złotego.

Wszelkie kredyty, udzielane przez instytucje państwowe i samorządowe, będą waloryzowane na zasadach art. 1 i 2 niniejszej ustawy.

Szczegółowe przepisy w tym względzie wyda Rada Ministrów.

Art. 5 — 8 utraciły moc obowiązującą z chwilą uskutecznienia przerachowania dochodów państwowych na podstawie zawartych w tych artykułach przepisów.

Art. 9 uchylony na mocy § 14 punkt b) rozporządzenia powołanego do art. 2 i 3.

Art. 10. Przepisy ustaw podatkowych, wprowadzające stosowanie do danin publicznych, wykładnika podwyżki lub zniżki na zasadzie wskaźnika cen hurtowych, tracą moc obowiązującą z chwilą zastosowania do tych danin przepisów niniejszej ustawy.

Traci również moc obowiązującą ustawa z dnia 24 października 1923 r. w przedmiocie podwyższenia kar za zwłokę (Dz. U. R. P. Nr. 112, poz. 891) odnośnie do tych danin, do których stosują się postanowienia niniejszej ustawy. *Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy od tych danin oblicza się odsetki za zwłokę w wysokości 2% miesięcznie.*

P. ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należytościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721), zmienioną rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46 poz. 401).

Art. 11. *Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.*

Art. 12. *Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.*

Jakkolwiek przepisy niniejszej ustawy, dotyczące obliczania we frankach złotych wysokości publiczno-prawnych świadczeń pieniężnych, nie mogą mieć już w praktyce zastosowania, to jednak tekst ustawy przytoczono w całości z uwagi na zasadnicze znaczenie jej przepisów, wprowadzających stały miernik wartości, na którego podstawie ustabilizowano wysokość wielu poszczególnych świadczeń pieniężnych na rzecz Państwa. Porównaj ponadto uwagę do art. 4 ustawy.

Poz. 1045.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 listopada 1923 r.

w przedmiocie służby przygotowawczej i egzaminu praktycznego kandydatów na stanowiska urzędników rachunkowych i kasowych w służbie państwowej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 7 stycznia 1925 r. o służbie przygotowawczej i egzaminie praktycznym kandydatów na stanowiska urzędników rachunkowych i kasowych II kategorji w służbie państwowej — Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 49).

Poz. 1046.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w sprawie podatku od kart do gry na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na zasadzie *art. 1 i 3 ustawy z dnia 16 marca 1923 r. w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 10 maja 1921 r. o regulowaniu podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 183) zarządza się co następuje:*

§ 1. 1) § 1 niemieckiej ustawy o opodatkowaniu kart do gry z dnia 10 września 1919 r. (Dz. U. Rzeszy niem. str. 1643) otrzymuje następujące brzmienie:

„P r z e d m i o t i w y s o k o ś ć p o d a t k u.

Karty do gry, przeznaczone do zużycia w kraju, podlegają podatkowi od zużycia.

Podatek wynosi 0,5 0 z ł o t y c h od talji".

2) § 2 ustęp drugi powołanej niemieckiej ustawy otrzymuje następujące brzmienie: „od kart do gry, przywiezionych z zagranicy, uiszcza się podatek równocześnie z cłem".

3) W § 3 ustępie drugim powołanej niemieckiej ustawy skreśla się słowa: „i liczbę kart".

4) § 33 powołanej niemieckiej ustawy skreśla się.

5) § 34 powołanej niemieckiej ustawy otrzymuje następujące brzmienie: „Przy przywozie kart do gry z obszaru W. M. Gdańska mają zastosowanie postanowienia art. 207 umowy polsko-gdańskiej z dnia 24 października 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1922 roku Nr. 16, poz. 139).

6) § 35 powołanej niemieckiej ustawy otrzymuje następujące brzmienie:

„C ł o.

Karty do gry przywiezione z zagranicy podlegają opłacie celnej według przepisów taryfy celnej".

Kwotę podatku przytoczono zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 3 marca 1924 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatku od kart do gry na górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 275), z uwzględnieniem § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego w ośm dni po ogłoszeniu i z tą chwilą przestaje obowiązywać rozporządzenie Śląskiej Rady wojewódzkiej z dnia 20 lutego 1923 r. w przedmiocie ujednostajnienia podatku od kart do gry (Dz. U. Śl. Nr. 11, poz. 72).

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

Oprócz podatku od kart do gry ustanowiona została specjalna opłata na rzecz Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża ustawą z dn. 6 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 561).

Poz. 1047.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 31 października 1923 r.

o dalszem podwyższeniu opłaty stemplowej od kart do gry.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dn. 25 lutego 1924 r. w sprawie zastosowania stałej jednostki do opłaty stemplowej od kart do gry — Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 279).

Poz. 1048.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 1 grudnia 1923 r.

o wprowadzeniu opłaty wywozowej od wywozu ziemniaków.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych — Dz. U. R P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 1049.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 27 listopada 1923 r.

w przedmiocie państwowych egzaminów pielęgniarskich.

Na mocy art. 1 oraz art. 2 p. 2 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63 poz. 371) zarządza się co następuje:

§ 1. Powołuje się Komisję dla państwowych egzaminów pielęgniarskich.

§ 2. Skład Komisji tworzą: przewodniczący-lekarz, oraz 3 członkowie. Przewodniczącego Komisji mianuje Minister *Zdrowia Publicznego* na okres lat 2, z prawem wcześniejszego odwołania. Minister *Zdrowia Publicznego* mianuje w miarę potrzeby, zastępcę przewodniczącego; zastępca wchodzi na czas swego urzędowania we wszystkie prawa i obowiązki przewodniczącego.

Członkami Komisji są:

1) dyrektor szpitala, w którym odbywa się egzamin, względnie wyznaczony przezeń zastępca-lekarz, tudzież powołani każdorazowo przez Ministra *Zdrowia Publicznego,*
2) czynny nauczyciel-lekarz szkoły pielęgniarskiej, oraz
3) zawodowa pielęgniarka.

§ 3. Do egzaminu mogą przystąpić:

a) osoby — które ukończyły dwuletnią szkołę pielęgniarską z programem zatwierdzonym przez Ministra *Zdrowia Publicznego;*
b) inne osoby, o ile:
1) ukończyły 6 klas szkoły średniej,
2) ukończyły 24 rok życia, oraz
3) wykażą się 4-letnią praktyką pielęgniarską w szpitalu, z czego na oddziałach: wewnętrznym i chirurgicznym przynajmniej po 1 roku.

§ 4. Podania o dopuszczenie do egzaminu można składać do Ministerstwa *Zdrowia Publicznego* w każdym czasie.

Do podania należy dołączyć:

a) o ile kandydat (ka) przystępuje do egzaminu na podstawie punktu „a" § 3 niniejszego rozporządzenia:
1) metrykę urodzenia,
2) dowód obywatelstwa polskiego,
3) opis swego życia oraz
4) świadectwo ukończenia szkoły pielęgniarskiej,
b) o ile kandydat (ka) przystępuje do egzaminu na podstawie punktu „b" § 3 niniejszego rozporządzenia:
1) metrykę urodzenia,

2) dowód obywatelstwa polskiego,
3) świadectwo moralności,
4) opis swego życia,
5) świadectwo ukończenia 6-ciu klas szkoły średniej oraz
6) zaświadczenie szpitala, że kandydat (ka) odbył (ła) praktykę pielęgniarską (§ 3 punkt b. 3 niniejszego rozporządzenia) tudzież, że zarówno stan fizyczny i umysłowy, jak i usposobienie oraz charakter kandydata (ki) pozwalają mu (jej) na uprawianie z pożytkiem zawodu pielęgniarskiego.

Podania winny być należycie ostemplowane.

§ 5. O dopuszczeniu do egzaminu decyduje Minister *Zdrowia Publicznego*. Decyzja będzie zakomunikowana petentowi (tce) bez podania powodów ewent. odmowy.

§ 6. Egzamin odbywa się w wyznaczonym w tym celu szpitalu.

Miejsce i czas egzaminu wyznacza w miarę potrzeby Minister *Zdrowia Publicznego* przynajmniej na miesiąc przed jego terminem.

§ 7. Osoby dopuszczone do egzaminu winny najpóźniej na 10 dni przed terminem egzaminu wnieść na ręce zarządu szpitala, w którym ma się odbyć egzamin, opłatę egzaminacyjną w wysokości wyznaczonej każdorazowo przez Ministra *Zdrowia Publicznego*.

Opłata egzaminacyjna w żadnym wypadku zwrotowi nie ulega.

§ 8. Czwarta część całkowitej sumy wpływów z opłat egzaminacyjnych idzie na pokrycie wydatków szpitala pozostających w związku z egzaminem, reszta zaś dzieli się między tych egzaminatorów, którzy nie są urzędnikami państwowych władz administracyjnych.

§ 9. Egzamin odbywa się grupami; każda grupa nie może obejmować więcej jak 10 osób. Podziału na grupy dokonywuje przewodniczący Komisji.

§ 10. Egzamin polega na stwierdzeniu znajomości przedmiotów, wchodzących w zakres medycyny ścisłej, higjeny i opieki społecznej, oraz sprawności w odbywaniu dyżuru przy chorych i w wykonywaniu zabiegów pielęgniarskich. Szczegółowy program egzaminu pielęgniarskiego ustali Minister *Zdrowia Publicznego* w drodze instrukcji.

§ 11. Zarządzenia w przedmiocie przeprowadzenia egzaminu z poszczególnych przedmiotów wydaje Komisja.

§ 12. Dla osób, przystępujących do egzaminu na podstawie punktu „a § 3" niniejszego rozporządzenia, Komisja może stosować według swego uznania ulgi przy egzaminie, przez zwalnianie od pytania z poszczególnych przedmiotów.

Przy egzaminowaniu mogą być obecni kierownik szkoły pielęgniarstwa, którą ukończyły egzaminowane, oraz osoby wprowadzone przez przewodniczącego Komisji.

§ 13. Po zakończeniu egzaminu Komisja ocenia kolegjalnie, drogą jednomyślnej uchwały wynik egzaminu każdej z egzaminowanych osób; wynik może być dobry lub niedostateczny.

W wyjątkowych wypadkach może Komisja za zgodą przewodniczącego uznać, że kandydat(ka) zdał(a) egzamin z wynikiem dobrym, chociaż jeden z jej członków uznaje go za niedostateczny.

Jeśli kandydat(ka), który zdał(a) egzamin, wykazał(a) przytem wybitną znajomość przedmiotu i uzdolnienie, to wynik może być uznany za bardzo dobry.

Jeśli egzaminatorowie różnią się co do tego, czy kandydat(ka) zdał(a) egzamin z wynikiem b. dobrym, czy też dobrym, wówczas Komisja decyduje większością głosów; w razie ich równości miarodajną jest ocena, za którą oświadczył się przewodniczący.

§ 14. Osoby, które egzamin pielęgniarski zdały z wynikiem niedostatecznym, mogą przystąpić do niego ponownie dopiero po upływie 1 roku. Nikt nie może przystępować do egzaminu pielęgniarskiego więcej, niż trzy razy.

Jeśli kto z jakichkolwiek powodów przerwał zdawanie egzaminów, to egzamin uważa się za niezdany.

§ 15. Komisja prowadzi szczegółowy protokół wszystkich swych czynności. Po zakończeniu egzaminu protokół zaopatrzony podpisami wszystkich członków Komisji winien być niezwłocznie przesłany Ministrowi *Zdrowia Publicznego*. Protokół winien również zawierać szczegółowe wyrachowanie z sum, które wpłynęły tytułem opłat egzaminacyjnych.

§ 16. Osobom, które złożyły egzamin z wynikiem b. dobrym lub dobrym, Minister *Zdrowia Publicznego* wyda odpowiednie dyplomy. Dyplomy te upoważniają do wykonywania praktyki w zakresie pielęgniarstwa na terenie całego Państwa.

Przy otrzymaniu dyplomu winna być uiszczona należyta opłata stemplowa.

§ 17. W razie popełnienia przez dyplomowaną pielęgniarkę(rza) czynu, nielicującego z zawodem pielęgniarskim, może jej(mu) Minister *Zdrowia Publicznego* na wniosek wojewody, w którego okręgu pielęgniarka (pielęgniarz) wykonywuje praktykę — dyplom odebrać.

§ 18. Niniejsze rozporządzenie przy uwzględnieniu § 16 nie uchyla przepisów z dnia 10 maja 1907 r., wydanych przez pruskiego ministra spraw wyznaniowych, oświatowych i lekarskich o państwowym egzaminie pielęgniarskim.

§ 19. Pierwszy egzamin pielęgniarski może odbyć się bez zachowania terminów wskazanych w §§ 6 i 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86).

Poz. 1050.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w przedmiocie przepisów o komunalnem pośrednictwie pracy na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego.

Na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 1923 r. w przedmiocie przekazania Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej kompetencji b. ministrów pruskich w zakresie pośrednictwa pracy na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 255) zarządza się co następuje:

§ 1. Przepisy wykonawcze do rozporządzenia b. pruskich ministrów przemysłu i handlu, spraw wewnętrznych, rolnictwa i dóbr państwowych z dnia 12 września 1919 r. w przedmiocie pośrednictwa pracy (Ausführungen zu der Verordnung über Arbeitsnachweise — Min. Bl. f. Landwirtschaft, Domänen u. Forsten Nr. 10) w przekładzie na język polski oraz po wprowadzeniu do nich zmian, wymaganych przez polski ustrój administracyjny, — obowiązują, z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, na terenie górnośląskiej części województwa śląskiego w brzmieniu podanem w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozp. Min. Pracy i Opieki Sp. z dn. 4 grudnia 1923 r. poz. 1050.

§ 1. Każdy powiat, zarówno miejski jak wiejski, jest obowiązany zgodnie z przepisami §§ 2 i 3 niniejszego rozporządzenia utrzymywać komunalny urząd pośrednictwa pracy. O ile tego rodzaju urząd dotąd nie istnieje, winien być w ciągu trzech miesięcy utworzony i uruchomiony.

§ 2. Większe gminy powiatu wiejskiego są uprawnione do utworzenia i utrzymywania samodzielnych komunalnych urzędów pośrednictwa pracy za zgodą wojewody.

§ 3. Miejskie i wiejskie powiaty oraz gminy mogą się łączyć za zgodą wojewody w celu utworzenia wspólnego komunalnego urzędu pośrednictwa pracy. Granice obwodów poszczególnych urzędów pośrednictwa pracy winny być określone z punktu widzenia potrzeb gospodarczych.

W poszczególnych okręgach gospodarczych, w których istnieje kilka komunalnych urzędów pośrednictwa pracy, mogą powstawać na tej samej zasadzie okręgowe urzędy pośrednictwa pracy, mające na celu skoordynowanie i uzupełnienie działalności lokalnych urzędów pośrednictwa pracy.

§ 4. Utworzenie urzędu pośrednictwa pracy następuje na mocy uchwały przedstawicielstwa gminy lub związku komunalnego, zaś w stosunku do urzędów pośrednictwa pracy, których obwód przekracza granice gminy lub związku komunalnego — na mocy jednobrzmiących uchwał ciał przedstawicielskich zainteresowanych gmin lub związków komunalnych.

Powyższe uchwały oraz ich zmiany winny być publikowane w organach prasy, przeznaczonych na publikacje odnośnych gmin i związków komunalnych.

Skład i działalność komunalnego urzędu pośrednictwa pracy reguluje statut, który jest zatwierdzany przez przedstawicielstwo gminy lub związku komunalnego lub w jego zastępstwie przez zarząd gminy lub związku komunalnego.

§ 5. O ile wbrew wezwaniu wojewody, skierowanemu do odnośnej gminy lub związku komunalnego, w ciągu określonego terminu nie zostanie utworzony komunalny urząd pośrednictwa pracy w sposób, przewidziany w powyższych §§ 1 — 4, wówczas wojewoda może nakazać utworzenie komunalnego urzędu pośrednictwa pracy.

W powyższym wypadku również w drodze zarządzenia wojewody następują wszelkie postanowienia, które zgodnie z niniejszem rozporządzeniem należą do kompetencji ciał samorządowych, utrzymujących urzędy pośrednictwa pracy, lub też stanowią część składową statutu tychże urzędów.

§ 6. Wojewoda jest władny znosić sprzeczne z prawem lub niewłaściwe postanowienia statutu lub uchwał ciał samorządowych, utrzymujących urzędy pośrednictwa pracy.

Jeżeli powyższe postanowienia w terminie, wskazanym przez wojewodę, nie zostaną zastąpione przez postanowienia właściwe i zgodne z prawem, wojewoda może wydać te ostanie w drodze własnych zarządzeń.

§ 7. Koszty utworzenia i utrzymywania komunalnego urzędu pośrednictwa pracy, o ile nie są pokryte przez opłaty klijentów, ponoszone są przez te gminy lub związki komunalne, które obejmuje obwód danego urzędu pośrednictwa pracy.

W razie, gdy obwód urzędu pośrednictwa pracy obejmuje kilka gmin lub związków komunalnych lub ich części, w uchwałach, przewidzianych w powyższym § 4, należy określić, jakie części kosztów pokrywają poszczególne gminy lub związki komunalne.

§ 8. Komunalnym urzędem pośrednictwa pracy zarządza komisja zarządzająca, która się składa z przewodniczącego, jego zastępcy i co najmniej ogółem 4 członków. Do komisji zarządzającej wchodzą w równej liczbie pracodawcy i pracownicy.

§ 9. Sposób powołania przewodniczącego, jego zastępcy i członków komisji zarządzającej reguluje statut komunalnego urzędu pośrednictwa pracy (§ 4 ust. 3). Wśród pracodawców i pracowników-członków komisji zarządzającej winni być przedstawiciele zawodów, przeważnie uprawianych w danym obwodzie komunalnego urzędu pośrednictwa pracy.

§ 10. Kierownik i funkcjonarjusze komunalnego urzędu pośrednictwa pracy są powoływani przez terytorjalnie właściwy zarząd gminy, względnie — przewodniczącego wydziału powiatowego, o ile statut nie ustanawia innego sposobu powołania. Organ powołujący winien przed wy-

daniem decyzji zasięgnąć opinji przedstawicieli zainteresowanych pracodawców i pracowników.

W większych komunalnych urzędach pośrednictwa pracy kierownikami urzędu i pośrednikami pracy winni być stali urzędnicy, wykonywujący czynności te jako swe główne zajęcie. Do pomocy tego rodzaju urzędnikom mogą być przyjmowani pośrednicy, którzy czynności te wykonywać będą honorowo, lub jako poboczne zajęcie, zwłaszcza zaś osoby, pochodzące z kół pracodawców i pracowników.

O zaliczaniu komunalnych urzędów pośrednictwa pracy do kategorji urzędów większych, w myśl ustępu 2 nin. § decyduje wojewoda.

§ 11. W razie potrzeby, komunalny urząd pośrednictwa pracy może posiadać oddziały zawodowe, któremi zarządzają komisje zawodowe, złożone parytetowo z przedstawicieli pracodawców i pracowników odnośnych zawodów. Przed powołaniem komisji zawodowych należy dać zainteresowanym kołom pracodawców i pracowników sposobność przedstawienia swych kandydatów. Na posiedzenia komisji zawodowych winien być zapraszany przewodniczący komisji zarządzającej.

§ 12. O ile w obwodzie komunalnego urzędu pośrednictwa pracy lub okręgowego urzędu pośrednictwa pracy istnieją jeszcze inne niezarobkowe biura pośrednictwa pracy, winny na żądanie wojewody wszystkie niezarobkowe biura pośrednictwa pracy utworzyć związek niezarobkowych biur pośrednictwa pracy.

§ 13. Jeżeli jakiekolwiek niezarobkowe biuro pośrednictwa pracy nie uczyni w ciągu jednego miesiąca zadość żądaniu wojewody, wymienionemu w powyższym § 12, wojewoda władny jest zamknąć wzmiankowane biuro pośrednictwa pracy.

§ 14. W kierownictwie związku niezarobkowych biur pośrednictwa pracy poszczególne biura pośrednictwa pracy winny mieć udział stosownie do swego znaczenia. Zarząd gminy lub związku komunalnego, w którego siedzibie znajduje się związek niezarobkowych biur pośrednictwa pracy, powołuje, po wysłuchaniu złączonych w związki biur pośrednictwa pracy, przewodniczącego i asesorów, wśród których pracodawcy i pracownicy winni być w równej liczbie.

§ 15. Do zadań związku niezarobkowych biur pośrednictwa pracy należy:

1) lokalne wyrównywanie popytu i podaży pracy (clearing pracy);
2) ustalanie zasad współdziałania poszczególnych biur pośrednictwa pracy pomiędzy sobą oraz nadzór nad przestrzeganiem powyższych zasad;
3) przeprowadzanie przymusu zgłaszania się do urzędów lub biur pośrednicwa pracy i korzystania z ich usług;
4) stałe czuwanie nad lokalnym rynkiem pracy.

Wojewoda może nadać związkowi niezarobkowych biur pośrednictwa pracy dalsze kompetencje z zakresu pośrednictwa pracy. W sprawach skarg na zarządzenia związku niezarobkowych biur pośrednictwa pracy rozstrzyga wojewoda.

§ 16. Zakres kompetencji oraz sposób pokrycia kosztów utrzymania związku niezarobkowych biur pośrednictwa pracy ustanawia się na zasadzie porozumienia pomiędzy zainteresowanemi biurami pośrednictwa pracy; w razie zaś, gdy porozumienie nie może być osiągnięte — na mocy rozporządzenia zarządu gminy lub związku komunalnego, w którego siedzibie znajduje się kierownictwo związku niezarobkowych biur pośrednictwa pracy.

§ 17. Działalność komunalnych urzędów pośrednictwa pracy w górnośląskiej części województwa śląskiego koordynuje, nadzoruje i normuje urząd wojewódzki z ramienia wojewody.

W szczególności do zadań urzędu wojewódzkiego należy:

1) rozwijanie pośrednictwa pracy oraz dążenie do stworzenia zwartej sieci wydajnie obsługujących rynek pracy biur i urzędów pośrednictwa pracy;
2) wyrównywanie pomiędzy poszczególnemi miejscowościami popytu i podaży pracy na terenie województwa śląskiego, czyli wojewódzki clearing pracy;
3) wyrównywanie popytu i podaży pracy pomiędzy województwem śląskiem, a resztą ziem Rzeczypospolitej, czyli udział w wyrównywaniu popytu i podaży pracy na terenie Rzeczypospolitej (w ogólnopaństwowym clearing'u pracy).

W pewnych wypadkach urząd wojewódzki z upoważnienia wojewody może bezpośrednio wykonywać akcję pośrednictwa pracy.

§ 18. W związku z powyższemi zadaniami (§ 17) wojewodzie przysługuje prawo:

1) wymagania od urzędów i biur pośrednictwa pracy, istniejących na terenie województwa, wszelkiego rodzaju informacji, między innemi również dla celów statystycznych;
2) wglądanie w czynności wspomnianych urzędów i biur;
3) przedsiębrania, w ramach przepisów niniejszych, środków, zmierzających do wzmożenia i ulepszenia działalności urzędów i biur pośrednictwa pracy.

§ 19. Zgodnie z art. 137 krajowej ustawy administracyjnej (Landesverwaltungsgesetz) z dnia 30 lipca 1883 r., wojewoda władny jest wydawać w drodze własnych rozporządzeń przepisy w zakresie pośrednictwa pracy.

W szczególności w drodze powyższej może być zarządzone, że:

1) pracodawcy obowiązani są zgłaszać wolne miejsca w określonych terminach do wyznaczonych urzędów lub biur pośrednictwa pracy;
2) bezrobotni lub pracownicy, którym wymówiono pracę, obowiązani są zgłaszać się w określonych terminach do wyznaczonych urzędów lub biur pośrednictwa pracy;
3) należy powiadamiać w określonych terminach wyznaczone urzędy lub biura pośrednictwa pracy o każdej zmianie miejsca pracy lub o każdem obsadzeniu miejsca pracy;

4) uprawianie pośrednictwa pracy przez ogłoszenia w gazetach i czasopismach jest dozwolone jedynie w razie zadośćuczynienia specjalnym warunkom.

15 grudnia Nr. 128. rok 1923.

Poz. 1051.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

w sprawie sprostowania błędu w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r., zmieniającej niektóre przepisy karne, obowiązujące w województwach: poznańskiem i pomorskiem oraz w górnośląskiej części województwa śląskiego.

P. uwagę do pkt. 7 art. 2 poz. 721.

Poz. 1052.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

w przedmiocie sprostowania błędu w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r., zmieniającej niektóre przepisy karne, obowiązujące w województwach: poznańskiem i pomorskiem oraz w górnośląskiej części województwa śląskiego.

Sprostowanie uwzględniono w poz. 721.

Poz. 1053.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA REFORM ROLNYCH

z dnia 1 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany kompetencji terytorjalnej powiatowych urzędów ziemskich w Samborze i Stryju.

Na zasadzie art. 21 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90 poz. 706) zarządza się co następuje:

§ 1. Wydziela się z kompetencji powiatowego urzędu ziemskiego w Samborze powiat turczański.

§ 2. Włącza się do kompetencji terytorjalnej powiatowego urzędu ziemskiego w Stryju powiat turczański.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1924 r.

Poz. 1054.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w przedmiocie wykupienia 6% złotych bonów skarbowych Serji I D.

Pominięto jako zawierające przepis przejściowy.

Poz. 1055.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 18 grudnia 1923 r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego (Dz. U. R. P. Nr. 131 poz. 1069).

18 grudnia Nr. 129. rok 1923.

Poz. 1056.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 grudnia 1923 r.

w sprawie diet przy podróżach służbowych na obszar w. m. Gdańska.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 28 stycznia 1927 r. w sprawie należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, oraz wojskowych — Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 78, nadto p. § 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 września 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 826).

Poz. 1057.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 27 listopada 1923 r.

w przedmiocie wydawania z aptek środków leczniczych oraz określania ich ceny.

Uchylone na mocy § 32 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 24 marca 1925 r. w sprawie wydawania z aptek środków leczniczych i określania ich ceny (Dz. U. R. P. Nr. 41 poz. 282).

18 grudnia Nr. 130. rok 1923.

Poz. 1058.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

zmieniające przepisy tymczasowe o kosztach sądowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 lutego 1924 r. zmieniające przepisy tymczasowe o kosztach sądowych w b. zaborze rosyjskim — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 154).

Poz. 1059.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 grudnia 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych, jak i prywatnych fabryk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 19 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 132 poz. 1084).

19 grudnia Nr. 131. rok 1923.

Poz. 1060.

U S T A W A

z dnia 28 listopada 1923 r.

w przedmiocie zniesienia Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Art. 1. Utworzone dekretem z dnia 30 października 1918 r. (Dz. P. P. P. Nr. 14, poz. 41) Ministerstwo Zdrowia Publicznego znosi się.

Prawa i obowiązki Ministra Zdrowia Publicznego przechodzą na Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 2. Rozgraniczenie kompetencji przeprowadzi rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, powzięte na zasadzie uchwały Rady Ministrów.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86).

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 1061.

U S T A W A

z dnia 5 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zniesienia Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Utraciła moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 19 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Poczt i Telegrafów — Dz. U. R. P. Nr. 5 poz. 26).

Poz. 1062.

U S T A W A

z dnia 5 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany ustawy o podatku giełdowym.

Utraciła moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 500 z 1921 r.).

Poz. 1063.

U S T A W A

z dnia 5 grudnia 1923 r.

o rozciągnięciu na obszar województw: śląskiego, wołyńskiego, poleskiego i nowogródzkiego, powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego, jak również gmin: białowieskiej, suchopolskiej i masiewskiej województwa białostockiego oraz powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego, święciańskiego, trockiego, brasławskiego, dziśnieńskiego, duniłowiczowskiego i wilejskiego Ziemi Wileńskiej mocy obowiązującej ustawy z dnia 26 marca 1920 r. w przedmiocie urządzania loterji i założenia Polskiej Państwowej Loterji Klasowej.

Uwzględniona w uwadze końcowej do poz. 180 z 1920 r.

Poz. 1064.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 grudnia 1923 r.

w sprawie zmiany terminu płatności podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej.

Pominięto w związku z zawieszeniem poboru podatku na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 9 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 821).

Poz. 1065.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 10 grudnia 1923 r.

o utworzeniu miasta Żychlina w powiecie kutnowskim.

Na zasadzie art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 92) w przedmiocie zaliczania osad wiejskich w poczet miast oraz zmiany granic miast na obszarze b. zaboru rosyjskiego zarządza się co następuje:

§ 1. Osadę Żychlin, pow. kutnowskiego oraz miejscowości: Żychlin litera A., Żychlin litera B., Żychlin litera D., Żychlin litera C., Żychlin litera F., Żychlin litera G., Żychlin litera M., Żychlin litera N., Żychlin litera P., Żychlin litera O., Żychlin litera R., Żychlin litera S., Żychlin litera T., Szymanów, Fabjanów, Teodorów, osada Podcmentarz, Stara Pasieka, Józefów, Wacławów, Żychlin miasto Nr. 1, Żychlin miasto Nr. 2, Żychlin miasto Nr. 11, Żychlin miasto Nr. 9, Żychlin miasto „Rola", Żychlin miasto „Zosin", Żychlin miasto Nr. 12, Żychlin miasto Nr. 14, Żychlin miasto Nr. 15, osadę fabryczną i fabrykę Walentynów, kolonję folwark - Żychlin - miasto, kolonję folwark Żychlin miasto (reszta), Żychlin Pruszaka, Wieś Dobrzelin A, folwark Żychlin miasto Budzyń — ogólnej przestrzeni 1284 morgów wyłącza się z wiejskiej gminy Żychlin i tworzy z nich gminę miejską Żychlin z siedzibą zarządu miejskiego w Żychlinie. Wobec tego granica miasta biec będzie następująco: na zachodzie: wschodnią granicą gruntów wsi Pasieka, na południu: północną granicą gruntów wsi i folwarku Dobrzelin, na wschodzie: zachodnią granicą gruntów wsi Budzyń, Wola Popowa i folwarku Raków, na północy: południową granicą gruntów wsi Raków, Towarzystwa Izabelin i północną granicą gruntów wsi Stara Pasieka.

§ 2. Na utworzoną w ten sposób gminę miejską Żychlin rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 4 lutego 1919 r. o samorządzie miejskim (Dz. P. P. P. Nr. 13 poz. 140) i uzupełnia się jednocześnie wykaz miast, dołączony do tego dekretu jak następuje:

170 „Żychlin".

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1 stycznia 1924 r.

Poz. 1066.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie ustalenia na miesiąc styczeń 1924 r. mnożnej dla określenia uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Wygasło z końcem stycznia 1924 r. (p. uwagę do poz. 937).

Poz. 1067.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 15 grudnia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską, Spisz i Orawę oraz województwa: nowogródzkie, poleskie i wołyńskie, powiaty: grodzieński i wołkowyski oraz gminy: białowieską, masiewską i suchopolską powiatu bielskiego województwa białostockiego rozporządzeń do ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz ustawy z dn. 14 lutego 1922 r., zmieniającej ustawę z dn. 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Rozciągnięcie rozporządzeń, o których mowa w tytule, uwzględniono w uwagach końcowych do poz. 362, 759 z 1921 r., 148 z 1922 r. i 551 z 1923 r Weszły one w życie na wymienionym obszarze z dniem 20 grudnia 1923 r.

Poz. 1068.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie skrócenia terminu wyznaczonego do sprzedaży z licytacji przesyłek celnych.

Uchylone na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 30 stycznia 1924 r. w przedmiocie przywrócenia sześciodniowego terminu wyznaczonego do sprzedaży z licytacji przesyłek celnych (Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 121).

Poz. 1069.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 18 grudnia 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 21 grudnia 1923 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 134 poz. 1118).

22 grudnia Nr. 132. rok 1923.

Poz. 1070.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 24 grudnia 1923 r. celem wykonania ustawy z dn. 6 grudnia 1923 r.—Dz. U. R. P. Nr. 127 poz. 1044 — o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych, oraz kredytów udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe — Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1148, załącznik).

Poz. 1071.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie powołane w uwadze do poz. 1070 i art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 września 1927 r. o opodatkowaniu cukru — Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 700).

Poz. 1072.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od wina musującego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

P. uwagę do poz. 1070.

Poz. 1073.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

P. uwagę do poz. 1070.

Poz. 1074.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w przedmiocie podwyższenia akcyzy od zapałek na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

P. uwagę do poz. 1070.

Poz. 1075.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu kwasu octowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

P. uwagę do poz. 1070.

Poz. 1076.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w sprawie podwyższenia podatku od zużycia olejów mineralnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie powołane w uwadze do poz. 1070 i art. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych — Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 252).

Poz. 1077.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu drożdży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

P. uwagę do poz. 1070.

Poz. 1078.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SKARBU ORAZ PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 1 grudnia 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia rozporządzenia z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej.

Uwzględniono w tekście § 9 poz. 314 z 1920 r.

Poz. 1079.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w sprawie opłaty za składowe od towarów przyjętych do składów urzędowych.

Uwzględniono w uwadze do § 52 poz. 64 z 1921 r.

Poz. 1080.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 14 grudnia 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia warunków pod jakiemi zezwala się prywatnym fabrykantom wyrobów tytoniowych na dalszą produkcję tychże wyrobów.

Utraciło moc obowiązującą jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 1081.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 grudnia 1923 r.

celem wykonania ustawy z dnia 14 listopada 1923 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w roku 1923 na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 120 poz. 968).

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ podstawa prawna wygasła (p. uwagę do poz. 968).

Poz. 1082.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych w przedmiocie zastosowania stałej jednostki do obliczania daniny lasowej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dn. 21 czerwca 1928 r. w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Rolnictwa, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w celu wykonania ustawy z dn. 6 lipca 1923 r. o poborze daniny lasowej na cele odbudowy kraju — Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 635).

Poz. 1083.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

o zastosowaniu stałej jednostki do podatku od skrzynek depozytowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagi do poz. 305 z 1920 r. i 377 z 1923 r.).

Poz. 1084.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 19 grudnia 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 27 grudnia 1923 r. w tej samej sprawie — Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1150).

Poz. 1085.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 5 grudnia 1923 r.

w sprawie opłat za rozpatrywanie obrazów kinematograficznych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 3 marca 1925 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o opłatach za rozpatrywanie obrazów filmowych i wystawianie legitymacyj filmowych (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 183).

Poz. 1086.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach towarzystwa akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 18 grudnia 1923 r. o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych w Królestwie Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1130).

Poz. 1087.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach: wilanowskiej i grójeckiej towarzystwa akcyjnego warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 18 grudnia 1923 r. o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych (Dz. U. R. P. Nr. 135 poz. 1131).

Poz. 1088.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 15 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej na linjach towarzystwa akcyjnego wąskotorowych łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 28 grudnia 1923 r. o zmianie taryfy osobowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego wąskotorowych łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1159).

Poz. 1089.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 grudnia 1923 r.

o zmianie opłat taryfowych na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji kolei państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i Lwowie.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 11 marca 1924 r. o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowych kolejach państwowych oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji kolei państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 24 poz. 256).

Poz. 1090.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 grudnia 1923 r.

o uzupełnieniu i zmianach taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. § 2 rozporządzenia Ministra Kolei z dn. 16 grudnia 1925 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie taryfy osobowej i bagażowej polskich kolei normalnotorowych — Dz. U. R. P. Nr. 128 poz. 913).

Poz. 1091.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej, obowiązującej na polskich kolejach państwowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 971).

Poz. 1092.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 grudnia 1923 r.

o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowych kolejach państwowych, oraz prywatnych, znajdujących się w zarządzie państwowym, położonych w obrębie Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie, Radomiu, Wilnie i we Lwowie.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagę do poz. 964).

Poz. 1093.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 grudnia 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na wąskotorowej kolei dojazdowej Piotrków — Sulejów.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dn. 11 grudnia 1926 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zatwierdzeniu opłat taryfowych na przewóz osób i bagażu koleją podjazdową Piotrków — Sulejów (Dz. U. R. P. Nr. 122 poz. 710).

Poz. 1094.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 19 grudnia 1923 r.

w przedmiocie uzupełnienia postanowień szczególnych dotyczących bezpośredniej komunikacji towarowej na przewóz przesyłek zwyczajnych pomiędzy Polską a Tryjestem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 23 lutego 1924 r. w przedmiocie zmiany w postanowieniach, dotyczących bezpośredniej komunikacji towarowej pomiędzy Polską a Tryjestem (Dz. U. R. P. Nr. 20 poz. 222).

Poz. 1095.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 29 stycznia 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 124).

Poz. 1096.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA PUBLICZNEGO

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie taksy aptekarskiej (prace przy recepturze).

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 29 stycznia 1924 r. w tymże przedmiocie (Dz. U. R. P. Nr. 13 poz. 125).

Poz. 1097.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA REFORM ROLNYCH

z dnia 14 grudnia 1923 r.

w sprawie upoważnienia niektórych kategorji mierniczych do wykonywania czynności pomiarowych, związanych z przebudową ustroju rolnego.

Uchylone na mocy § 21 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dn. 27 kwietnia 1927 r. w sprawie wykonywania przez mierniczych prac pomiarowych, związanych z przebudową ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 393).

23 grudnia Nr. 133. rok 1923.

Poz. 1098.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

o sądownictwie doraźnem w okręgach Sądów apelacyjnych w Warszawie, w Lublinie i w Wilnie.

Wygasło z dniem 30 czerwca 1924 r.

Poz. 1099.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminów wekslowych w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Wygasło z upływem terminu (p. uwagę do poz. 328 z 1919 r.).

Poz. 1100.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie przedłużenia terminów wekslowych w okręgu Sądu Apelacyjnego w Lublinie.

Wygasło z upływem terminu (p. uwagę do poz. 327 z 1919 r.).

Poz. 1101.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie taksy dla pisarzy hipotecznych.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 marca 1924 r. o taksie dla pisarzy hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 264).

Poz. 1102.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 6 grudnia 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia wyspy Jersey, okręgu Guernesey i wyspy Man do Konwencji z dnia 4 maja 1910 r., dotyczącej zwalczania handlu żywym towarem.

Tekst pominięto.

Poz. 1103.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w przedmiocie rozciągnięcia na wyspę Alderney postanowień Międzynarodowej Konwencji dotyczącej ruchu automobilowego, podpisanej w Paryżu dnia 11 października 1909 r.

Tekst pominięto.

Poz. 1104.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 13 grudnia 1923 r.

o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu seradeli, wyki, peluszki i koniczyny.

Utraciło moc obowiązującą (p. art. 11 ustawy z 31 lipca 1924 r. o uregulowaniu stosunków celnych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 777).

Poz. 1105.

ROZPORZĄDZENIE IV MINISTRA SKARBU

z dnia 15 grudnia 1923 r.

o przyjmowaniu przed terminem płatności podatków zaliczek waloryzacyjnych.

Utraciło moc obowiązującą jako zawierające przepisy przejściowe.

Poz. 1106.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

o zastosowaniu stałej jednostki do podatku od kapitałów i rent.

Uwzględniono w tekście art. 42 i 43 poz. 517 z 1920 r.

27 grudnia **Nr. 134.** rok 1923.

Poz. 1107.

USTAWA

z dnia 5 grudnia 1923 r.

o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy zasadnicze.

Art. 1.

System hierarchiczny, według którego ugrupowani są urzędnicy i urządzone jest ich uposażenie, nie ma zastosowania do sędziów w sądownictwie

powszechnem i administracyjnem, prokuratorów i kandydatów na stanowiska sędziowskie.

Art. 2.

§ 1. Sędziowie w sądownictwie powszechnem i administracyjnem i prokuratorzy, z wyłączeniem sędziów *pokoju* nie prawników i pełniących swe czynności ubocznie niezawodowych sędziów *pokoju*, podzieleni są pod względem uposażenia na cztery grupy.

§ 2. Do grupy A należą: sędziowie *pokoju*, sędziowie śledczy (w b. zaborze rosyjskim i austrjackim), sędziowie *powiatowi*, sędziowie zapasowi (w b. zaborze austrjackim), naczelnicy *sądów powiatowych i prezesi sądów powiatowych.*

Do grupy B należą: prezesi, wiceprezesi i sędziowie sądów okręgowych, *dyrektorowie przy sądach okręgowych*, prokuratorzy i podprokuratorzy przy sądach okręgowych.

Do grupy C należą: prezesi, wiceprezesi i sędziowie sądów apelacyjnych, *prezesi senatów przy sądach apelacyjnych (w b. zaborze pruskim)*, prokuratorzy *i podprokuratorzy* przy sądach apelacyjnych, *zastępcy prokuratorów przy sądach apelacyjnych (w b. zaborze pruskim), podprokuratorzy* przy Sądzie Najwyższym.

Do grupy D należą: Pierwszy Prezes, prezesi i sędziowie Sądu Najwyższego, Pierwszy Prezes, prezesi i sędziowie Najwyższego Trybunału Administracyjnego, Pierwszy Prokurator i prokuratorzy przy Sądzie Najwyższym.

P. art. 280 § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6 lutego 1928 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12 poz. 93).

Art. 3.

§ 1. Dla grupy A ustanawia się 7 szczebli uposażenia, dla grupy B— 6 szczebli, dla grupy C — 6 szczebli, dla grupy D — 4 szczeble.

§ 2. Poszczególne szczeble uposażenia oznaczone są w tabeli, zawartej w art. 4, małemi literami alfabetu.

Art. 4.

§ 1. Wysokość uposażenia oznacza się w punktach, ustalonych w następującej tabeli:

Grupa uposażenia	Szczeble uposażenia:						
	a	b	c	d	e	f	g
A	700	800	900	1000	1100	1200	1300
B	1000	1100	1200	1300	1400	1500	
C	1300	1400	1500	1600	1700	1800	
D	1700	1800	1900	2000			

§ 2. Kwotę uposażenia miesięcznego otrzymuje się przez pomnożenie jednakowej dla wszystkich grup uposażenia mnożnej (art. 5 ustawy

z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) przez liczbę punktów odpowiedniej grupy i szczebla.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 17 listopada 1925 r. o ustaleniu na miesiąc grudzień 1925 r. mnożnej dla określenia uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 839) ustalono mnożną na miesiąc grudzień 1925 r. w wysokości 0,43 złotego. Mnożna ta obowiązuje dotychczas.

§ 3. W okresie przejściowym (sanacji Skarbu Państwa) zmienia się tabelę, podaną w artykule niniejszym, w ten sposób, że do liczby punktów w każdym szczeblu wszystkich grup dodaje się tytułem dodatku regulacyjnego po 70 punktów. Dodatek regulacyjny ulegać będzie stopniowej redukcji po 10 punktów w okresach półrocznych (art. 6 powołanej wyżej ustawy), począwszy od terminu, który ustali Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, w zależności od wyników akcji sanacji Skarbu Państwa.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 17 czerwca 1925 r. w sprawie ustalenia terminu stopniowej redukcji dodatku regulacyjnego (Dz. U. R. P. Nr 62 poz. 438) termin, od którego dodatek regulacyjny ulegać będzie redukcji, ustalono na dzień 1 lipca 1925 r. Dotychczas dodatek ten został zredukowany o 10 punktów.

Art. 5.

§ 1. Na czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych ustanawia się dla utrzymującego rodzinę sędziego i prokuratora dodatek ekonomiczny, wynoszący na każdego członka rodziny, nie więcej jednak, niż na pięciu członków, po 45 mnożnych miesięcznie.

§ 2. Jednocześnie ze zmniejszaniem się określonego w art. 4 dodatku regulacyjnego o 10 punktów, dodatek ekonomiczny ulegać będzie w tych samych terminach redukcji o jedną mnożną, aż do wysokości 38 mnożnych.

§ 3. Do rodziny w rozumieniu ustawy niniejszej należy:

a) żona, wyjąwszy wypadki, gdy pobiera uposażenie w instytucji państwowej, albo gdy jest sądownie separowana, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji;

b) dzieci ślubne i uprawnione, tudzież pasierby — do ukończenia lat 18, jeżeli zaś uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych, albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swe utrzymanie zarabiać — do ukończenia lat 24.

§ 4. W wypadkach ułomności fizycznej, umysłowej, albo nieuleczalnej choroby, jako też w wypadkach, gdy studja przewlekły się ponad wiek 24 lat z powodu służby wojskowej, odbytej wskutek zarządzenia mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, albo z powodu pełnienia w tym czasie służby ochotniczej, Minister Sprawiedliwości, a w stosunku do sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego Prezes Rady Ministrów, może w drodze wyjątku uwzględnić dzieci w wieku ponad 24 lata.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1924 r. o przelaniu prawa ostatecznego rozstrzygania niektórych praw zastrzeżonych

władzom centralnym na władze II instancji przy wykonywaniu ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz ustawy o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 979).

§ 5. W razie, gdy na mężu ciąży obowiązek alimentowania żony, sądownie z nim separowanej, suma dodatku ekonomicznego na żonę nie może przewyższać sumy alimentacji.

§ 6. Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie, lub które same się utrzymują, albo posiadają własne zaopatrzenie — nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku ekonomicznego.

§ 7. Ponadto Rada Ministrów władna jest przyznać sędziom i prokuratorom, pełniącym obowiązki w stolicy i na kresach, procentowo obliczony dodatek do uposażenia.

Art. 6.

§ 1. Do sędziów i prokuratorów stosują się odpowiednio art. 5—17 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

§ 2. Sędzia i prokurator, pobierający dodatek na podstawie art. 8, mianowany do grupy wyższej na stanowisko, do którego nie jest przywiązany żaden dodatek lub też przywiązany jest dodatek niższy od dotychczas pobieranego, zachowuje ilość punktów, przysługujących mu łącznie z dodatkiem w grupie niższej, gdyby się okazało, że jego ogólne uposażenie w grupie wyższej byłoby niższe od dotychczasowego.

Art. 7.

Sędzia i prokurator, mianowany z grupy wyższej do niższej, zatrzymuje uzyskany w grupie wyższej szczebel uposażenia oraz prawo do uzyskania w tej wyższej grupie następnych szczebli.

Art. 8.

§ 1. Poniżej wymienionym sędziom i prokuratorom dodaje się do punktów, ustalonych w tabeli art. 4, miesięcznie:

a) Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego i Pierwszemu Prezesowi Najwyższego Trybunału Administracyjnego 600 punktów;

b) prezesom sądów apelacyjnych 500 punktów;

c) prezesom sądów okręgowych większych oraz wiceprezesom sądów okręgowych w Krakowie i Lwowie, będącym kierownikami sądów okręgowych karnych, 400 punktów;

d) *prezesom sądów powiatowych* i prokuratorom przy sądach apelacyjnych 300 punktów;

e) prezesom Sądu Najwyższego i prezesom Najwyższego Trybunału Administracyjnego, prezesom sądów okręgowych mniejszych, Pierwszemu Prokuratorowi przy Sądzie Najwyższym, prokuratorom przy sądach okręgowych większych 250 punktów;

f) wiceprezesom sądów apelacyjnych, *prezesom senatów przy sądach apelacyjnych*, naczelnikom *i stałym kierownikom sądów powiatowych* większych 200 punktów;

g) wiceprezesom sądów okręgowych, *dyrektorom przy sądach okręgowych*, prokuratorom przy sądach okręgowych mniejszych *i zastępcom prokuratora* przy sądach apelacyjnych *(w b. zaborze pruskim)* 150 punktów;

h) naczelnikom *i stałym kierownikom sądów powiatowych* mniejszych *i podprokuratorom* przy Sądzie Najwyższym 100 punktów.

§ 2. Za sądy okręgowe większe w rozumieniu niniejszego artykułu uważa się sądy okręgowe w miastach, będących siedzibą sądów apelacyjnych, a nadto sądy, w których liczba etatów sędziów okręgowych łącznie z prezesem, wiceprezesami *i dyrektorami* przekracza 18. Sądami *powiatowemi* większemi są sądy, w których, wliczając naczelnika *(kierownika)*, ustanowionych jest więcej niż 10 stanowisk sędziowskich.

P. uwagę do art. 2.

Dodatkowe punkty, o których mowa w artykule niniejszym, zmniejszono o 50% ustawą z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918 art. 3), następnie brzmienie art. 8 restytuowano na mocy art. 1 ustawy z dnia 1 marca 1927 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy wyżej wymienionej (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 207).

Art. 9.

§ 1. Suma całego uposażenia łącznie z dodatkiem, wedle art. 8, sędziego i prokuratora, który mianowany został z grupy wyższej do niższej, nie może przewyższać sumy całego uposażenia wedle najwyższego szczebla, jaki w danej grupie niższej może być osiągnięty łącznie z dodatkiem, przystosowanym do tej niższej grupy. W danym wypadku powinno nastąpić stosowne zmniejszenie, ewentualnie całkowite odjęcie rzeczonego dodatku.

§ 2. Postanowienie powyższe ma zastosowanie także do sędziów i prokuratorów, którzy w myśl *art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 436)* zaliczeni zostali do grupy wyższej, niż ta, do której powinniby być zaliczeni w myśl *art. 2* powołanej ustawy.

Art. 10.

§ 1. Zawodowi sędziowie *pokoju* nie prawnicy, w b. zaborze rosyjskim otrzymują pięć szóstych części uposażenia, ustanowionego dla grupy A.

§ 2. Z tem ograniczeniem stosują się do nich odpowiednio przepisy art. 3, 4 i 6 ustawy niniejszej. Nadto stosuje się do nich art. 5 ustawy niniejszej w całej pełni.

Art. 11.

§ 1. Niezawodowi sędziowie *pokoju* w b. zaborze rosyjskim i pruskim, pełniący swe czynności ubocznie, sprawują swe obowiązki honorowo.

§ 2. Normy ryczałtowego zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu ustanowi Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

P. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 15 grudnia 1924 r. w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu, Toruniu i górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 982), i z dnia 18 lutego 1925 r. w sprawie zwrotu kosztów i odszkodowania za stratę czasu dla sędziów pokoju niezawodowych w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie i Lublinie (Dz. U. R. P. Nr. 20 poz. 146).

Art. 12.

§ 1. Aplikanci bez egzaminu na sędziego otrzymują w pierwszym roku aplikacji ustanowione w ustawie z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R P. Nr. 116 poz. 924) uposażenie urzędników państwowych X grupy szczebla a (art. 3, 4, 5, 9 — 17 cytowanej ustawy), a po upływie roku ustanowione w tejże ustawie uposażenie urzędników państwowych IX grupy szczebla c (art. 3, 4, 5, 9 — 17 cytowanej ustawy).

§ 2. *Aplikanci, którzy złożyli egzamin na sędziego, i* asesorowie *(w b. zaborze pruskim)*, otrzymują ustanowione w powołanej wyżej ustawie uposażenie urzędników państwowych VII grupy (art. 3 — 17 cytowanej ustawy).

Aplikanci, przyjęci poza etatem, otrzymują uposażenie, określone w §§ 1 i 2, z chwilą zaliczenia ich na opróżniony etat (art. 11 cytowanej ustawy). Czas spędzony na aplikacji poza etatem, liczy się im przytem tak, jak gdyby byli od początku aplikacji zaliczeni na etat.

W myśl art. 260 § 1 prawa o ustr. sądów powszechnych aplikanci po złożeniu egzaminu sędziowskiego otrzymują nominacje na asesorów sądowych.

Art. 13.

Rozporządzenie Rady Ministrów określi sposób liczenia czasu, spędzonego w służbie państwowej niesędziowskiej, w celu oznaczenia grupy uposażenia sędziowskiego (prokuratorskiego) i szczebla w obrębie danej grupy, w wypadkach, gdy osoby z prawniczem wykształceniem, których uposażenie unormowane jest ustawą z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924), przechodzą na stanowiska sędziego w sądownictwie powszechnem i administracyjnem lub prokuratora, oraz sposób liczenia czasu, spędzonego w służbie państwowej sędziowskiej i prokuratorskiej, w celu oznaczenia grupy i szczebla uposażenia w obrębie danej grupy w wypadkach, gdy sędziowie lub prokuratorzy przechodzą na stanowiska w służbie państwowej niesędziowskiej.

P. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. w sprawie liczenia czasu spędzonego w służbie państwowej niesędziowskiej, tudzież czasu spędzonego w służbie państwowej sędziowskiej i prokuratorskiej w wypadkach przejścia z jednej kategorji służby do drugiej w dziale Ministerstwa Sprawiedliwości (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 321), oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 listopada 1924 r. w sprawie zastosowania przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. do urzędników zajmujących stanowiska I kategorji w prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 106 poz. 960).

ROZDZIAŁ II.

Przepisy przejściowe.

Art. 14.

Sędziowie i prokuratorzy, którzy będą już w czynnej służbie w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, otrzymują w tej grupie, która odpowiada grupie, zajmowanej przez danego sędziego lub prokuratora na podstawie przepisów *ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 436)* szczebel uposażenia, odpowiadający wedle kolejności, licząc od dołu w danej grupie, pobieranemu dotychczas dodatkowi starszeństwa.

Sędziowie i prokuratorzy jednak, którzy w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej byli już sędziami sądu apelacyjnego lub prokuratorami przy tym sądzie a przed zamianowaniem ich na to stanowisko pobierali na zasadzie *ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 436)* w grupie II uposażenia dodatek starszeństwa w kwocie 2.100 lub 2.400 mk. otrzymują w grupie C, jeżeli pobierali w grupie II uposażenia dodatek starszeństwa w kwocie 2.100 mk. uposażenie wyższe o jeden szczebel, jeżeli zaś pobierali w ostatnio wymienionej grupie dodatek starszeństwa w kwocie 2.400 mk. uposażenie wyższe o dwa szczeble od uposażenia, jakieby im przysługiwało na mocy poprzedniego ustępu.

Przytoczono w brzmieniu art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 370).

Art. 15.

Przy pierwszem zaliczeniu ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechlecie, przyjmuje się datę 1 stycznia, jeżeli sędzia, prokurator lub aplikant egzaminowany (asesor) uzyskał ostatni dodatek starszeństwa w okresie półrocznym od 1 stycznia do 30 czerwca, zaś datę 1 lipca, jeżeli sędzia, prokurator lub aplikant egzaminowany (asesor) uzyskał ostatni dodatek starszeństwa w okresie półrocznym od 1 lipca do 31 grudnia, przyczem czas służby, w ciągu którego sędzia, prokurator lub aplikant egzaminowany (asesor) otrzymywał ostatni dodatek starszeństwa, liczy się w całości.

Art. 16.

§ 1. Sędziom i prokuratorom, którzy przyjęci zostaną do służby sądowej polskiej po wejściu w życie ustawy niniejszej, atoli w oznaczonym osobnemi przepisami okresie organizacji jednolitego sądownictwa polskie-

go, a którzy w czasie przed przyjęciem do służby sądowej polskiej pozostawali w służbie państwowej rosyjskiej, austrjackiej i bośniacko-hercegowińskiej lub niemieckiej, albo w zawodzie adwokackim lub notarjalnym — liczy się w celu oznaczenia szczebla uposażenia w grupie, do jakiej powinni być wedle ustawy niniejszej zaliczeni:

1) czas spędzony w służbie sądowej polskiej, a to w b. dzielnicy rosyjskiej najwcześniej od 1 września 1917 r., w b. dzielnicy austrjackiej najwcześniej od 1 listopada 1918 r., a w b. dzielnicy pruskiej najwcześniej od 1 stycznia 1919 r. na stanowisku, odpowiadającem tej samej grupie, w całości;

2) czas spędzony:

a) w jakiejkolwiek służbie państwowej polskiej,

b) w formacjach wojskowych polskich, a to najwcześniej od chwili wybuchu wojny światowej — na obszarach Polski i zagranicą,

c) w sądownictwie (wymiar i zarząd sprawiedliwości) cywilnem, administracyjnem lub wojskowem rosyjskiem, austrjackiem, bośniacko-hercegowińskiem lub niemieckiem,

d) w adwokaturze, notarjacie, rosyjskiej Prokuratorji Królestwa Polskiego albo austrjackiej Prokuratorji Skarbu, oraz w charakterze radcy prawnego instytucji publicznych,

e) w szczególności członkom Najwyższego Trybunału Administracyjnego także czas, spędzony w służbie administracyjnej austrjackiej, rosyjskiej i niemieckiej, a mianowicie:

w grupie	A	w dwóch trzecich	częściach,
„ „	B	„ „	szóstych częściach,
„ „	C	„ „	dwunastych częściach,
„ „	D	„ „	dwudziestych czwartych częściach.

§ 2. Przy obliczaniu służby (pracy zawodowej) poprzedniej uwzględnia się również czas, spędzony w charakterze aplikanta (auskultanta, praktykanta sądowego, kandydata do posad sądowych), referendarjusza oraz kandydata adwokackiego (pomocnika adwokata przysięgłego) i kandydata notarjalnego.

§ 3. Czasu pełnienia normalnej i powszechnej powinności wojskowej nie uwzględnia się przy obliczaniu czasu poprzedniej służby (pracy zawodowej); inną służbę wojskową policza się tylko wówczas, gdy sędzia (prokurator) nie spełniał jej równocześnie z państwową służbą cywilną (praca zawodowa).

§ 4. W wypadkach urlopu bez uposażenia, odliczania pewnego czasu orzeczeniem dyscyplinarnem, pełnienia dobrowolnie służby wojskowej, zawieszenia w urzędowaniu, zakończonego prawomocnem skazaniem w drodze dyscyplinarnej, nie uwzględnia się odnośnego czasokresu przy obliczaniu czasu poprzedniej służby.

§ 5. Podstawę obliczenia stanowi cały w rachubę wchodzący czas (lata, miesiące, dni). Przerwy w czasie, który powinien być policzony, nie stanowią przeszkody do policzenia poszczególnych okresów. Z czasu, który będzie wynikiem obliczenia, dokonanego według zasad artykułu niniejszego, skreśla się niepełne półrocza.

§ 6. Minister Sprawiedliwości może za zgodą Ministra Skarbu zastosować zasady, wskazane w §§ poprzedzających, także do sędziego lub prokuratora, będącego już w służbie, którego we wspomnianym w § 1 okresie mianowano na stanowisko wyższej grupy, a to przy oznaczeniu dodatku starszeństwa w danej wyższej grupie.

Art. 17.

§ 1. Sędziowie prawnicy i prokuratorzy otrzymują uposażenie, dla sędziów i prokuratorów, w ustawie niniejszej ustanowione, tylko o tyle, o ile będą mieli za sobą co najmniej trzechletnią służbę lub pracę zawodową (art. 16). Ten trzechletni okres liczyć należy, uwzględniając cały czas służby (pracy zawodowej), nie zaś tylko w ułamkach.

§ 2. Sędziowie, prawnicy i prokuratorzy, którzy najmniej trzechletniej służby lub pracy zawodowej jeszcze nie ukończyli, pobierać będą aż do ukończenia rzeczonego trzechletniego okresu uposażenie, ustanowione dla egzaminowanych aplikantów (asesorów), podwyższone o jeden szczebel.

Art. 18.

Przepis art. 2 o zaliczeniu podprokuratorów przy sądach okręgowych do grupy B, a podprokuratorów przy sądach apelacyjnych do grupy C, wejdzie w życie z terminem, który w miarę postępu organizacji jednolitego sądownictwa polskiego ustali rozporządzenie Rady Ministrów na wniosek Ministra Sprawiedliwości, złożony w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Do tego terminu podprokuratorzy przy sądach apelacyjnych należą do grupy B, a podprokuratorzy przy sądach okręgowych do grupy A.

Art. 19.

§ 1. Podprokuratorów przy sądach apelacyjnych — którzy będą na tych stanowiskach w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej, lub obejmą je w czasie, w art. 16 wspomnianym, zalicza się do grupy C jeszcze przed ustaleniem terminu, o którym mowa w art. 18, po upływie osiemnastu lat służby lub pracy zawodowej (art. 16), liczonych w całości, nie zaś tylko w ułamkach.

§ 2. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości, ażeby jeszcze przed ustaleniem terminu, o którym mowa w art. 18, w porozumieniu z Ministrem Skarbu zaliczył do grupy C tych podprokuratorów przy sądach apelacyjnych, którzy wprawdzie nie mają jeszcze osiemnastu lat służby lub pracy zawodowej (art. 16), ale przecież ze względu na znaczną ilość lat, spędzonych w służbie sądowej (pracy zawodowej), i wysokie swe kwalifikacje na zaliczenie takie szczególnie zasługują.

Art. 20.

Minister Sprawiedliwości może w porozumieniu z Ministrem Skarbu zaliczyć do grupy D tych podprokuratorów przy sądzie Najwyższym, którzy ze względu na znaczną ilość lat, spędzonych w służbie sądowej lub

pracy zawodowej (art. 16), nie mniej jednak, aniżeli lat 24, i wysokie swe kwalifikacje na zaliczenie takie szczególnie zasługują; z chwilą zaliczenia do grupy D tracą oni dodatek, przewidziany w art. 8.

P. rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 grudnia 1928 r. o ustaleniu tytułów urzędowych prokuratorów i wiceprokuratorów Sądu Najwyższego oraz wiceprokuratorów i podprokuratorów sądów okręgowych (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 941).

Art. 21.

§ 1. Sędziów śledczych w b. zaborze austrjackim, sędziów powiatowych, sędziów pokoju prawników, sędziów zapasowych w b. zaborze austrjackim i podprokuratorów przy sądach okręgowych w b. zaborze rosyjskim — tych ostatnich w czasie przed ustaleniem terminu, wspomnianego w art. 18 — którzy będą na tych stanowiskach w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej, lub obejmą je w czasie, w art. 16 wspomnianym, zalicza się do grupy B po upływie dziesięciu lat służby lub pracy zawodowej (art. 16), liczonych w całości, nie zaś tylko w ułamkach.

§ 2. Sędziów śledczych w b. zaborze rosyjskim i podprokuratorów przy sądach okręgowych w b. zaborze austrjackim i pruskim, a mianowicie podprokuratorów w czasie przed ustaleniem terminu, wspomnianego w art. 18, którzy będą na tych stanowiskach w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, lub obejmą je w czasie, w art. 16 wspomnianym, zalicza się do grupy B po upływie sześciu lat służby lub pracy zawodowej (art. 16), liczonych w całości, nie zaś tylko w ułamkach, w tem co najmniej trzech lat służby na stanowisku sędziego śledczego (w b. zaborze rosyjskim), względnie podprokuratora przy sądzie okręgowym (w b. zaborze austrjackim i pruskim).

Art. 22.

Ustanowieni przejściowo w b. dzielnicy pruskiej sędziowie śledczy przy sądach okręgowych i podprokuratorzy pomocniczy przy sądach okręgowych otrzymują uposażenie, ustanowione w ustawie z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) dla urzędników państwowych IX grupy szczebla c.

Art. 23.

Sędziowie i prokuratorzy, pobierający na Górnym Śląsku uposażenie wedle ustaw niemieckich lub pruskich, otrzymują uposażenie, przewidziane w ustawie niniejszej, z tem, że rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, określi zasady, wedle których wymienieni sędziowie i prokuratorzy zostaną zaliczeni do grupy i szczebli uposażenia w myśl ustawy niniejszej.

P. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów, Ministra Sprawiedliwości i Ministra Skarbu z dnia 16 lutego 1924 r. o wykonaniu ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 158).

Art. 24.

Sprawy uposażenia podczas urlopu, nie określone ustawowo, ustali rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a o ile chodzi o sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego — rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 25.

Do sędziów, prokuratorów i kandydatów na stanowiska sędziowskie stosuje się odpowiednio art. 118 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposazeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Art. 26.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Skarbu, a o ile chodzi o art. 18 — także Prezesowi Rady Ministrów. O ile zaś chodzi o sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego — Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu.

P. uwagę do art. 23.

Art. 27.

Ustawa niniejsza, prócz przepisu, o którym mowa w art. 18, wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 października 1923 r.

Z dniem ogłoszenia ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe ustawy i przepisy w przedmiocie, objętym ustawą niniejszą.

Poz. 1108.

U S T A W A

z dnia 19 grudnia 1923 r.

w przedmiocie wypuszczenia Serji II 6% złotych bonów skarbowych.

Pominięto z uwagi na rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 października 1924 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 833).

Poz. 1109.

U S T A W A

z dnia 19 grudnia 1923 r.

tycząca się przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315).

Utraciła moc obowiązującą w związku z uchyleniem ustawy z dn. 7 kwietnia 1922 r. (p. poz. 315 z 1922 r.).

Nadto p. pkt. 23 d art. 171 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

Poz. 1110.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

o zmianie kwot pieniężnych w niektórych przepisach o postępowaniu sądowem w sprawach cywilnych w b. zaborze rosyjskim.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ art. 2 przepisów przechodnich do ustawy postępowania cywilnego, do którego stosują się zmiany wprowadzone niniejszem rozporządzeniem, został uchylony (p. uwagę do art. 2 poz. 5 z 1917 r.).

Poz. 1111.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany kwot pieniężnych w ustawach o ustroju sądownictwa i o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych w województwach: poznańskiem, pomorskiem i górnośląskiej części województwa śląskiego.

Utraciło moc obow. (p. rozp. Rady Ministrów z 18 lutego 1924 r. w przedmiocie zmiany kwot pieniężnych w ustawach o ustroju sądownictwa i o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych w województwach: poznańskiem, pomorskiem i górnośląskiej części woj. śląskiego — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 157).

Poz. 1112.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

o zastosowaniu stałej jednostki do państwowego podatku przemysłowego.

Utraciło moc obowiązującą w związku z uchyleniem ustawy z dn. 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (p. uwagę do poz. 412).

Poz. 1113.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

w sprawie zmiany stawek opłat stemplowych.

Utraciło moc obowiązującą, ponieważ art. 1, 2, 3, 5, 6, 8 i 9 ustawy z dn. 24 marca 1923 r., do których mają zastosowanie zmiany wprowadzone niniejszem

rozporządzeniem, przestały obowiązywać, tudzież ponieważ ustawa o opłatach stemplowych od weksli z dn. 26 października 1921 r. została uchylona (p. uwagi do art. 1 — 14 poz. 296 z 1923 r. i do poz. 313 z 1922 r.).

Poz. 1114.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

w sprawie zastosowania stałej jednostki do podatków: spadkowego i od darowizn.

Na zasadzie art. 5 lit. b i 11 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1044) zarządza się co następuje:

§ 1. Dla przerachowania kwot pieniężnych, zawartych w ustawie z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299) w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263) oraz artykułami *16* do 28 ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296), przyjmuje się przeciętną wartość franka złotego z pierwszych trzech miesięcy 1923 r., poprzedzających ogłoszenie ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296).

Wartość ta wynosi 7121 mk.

§ 2 (ust. 3). Kwotę grzywien, wymienioną w art. 18 ustawy z dnia 24 marca 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296) i w art. 32 przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 55, poz. 391), przelicza się na 210 *franków* złotych.

P. uwagi do art. 18 poz. 296 i art. 32 poz. 391 oraz § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Ust. 1 i 2 § 2, załącznik do tegoż paragrafu i § 3 — 9 utraciły moc obowiązującą (p. ustawę z dn. 18 lipca 1924 r. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn — Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 699 oraz załącznik).

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 r. i ma zastosowanie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Z dniem tym przestają obowiązywać następujące przepisy ustawy z dnia 24 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296): art. 17 ustęp ostatni; art. 19; art. 20 ustęp ostatni; art. 23 oraz art. 25, o *ile w nim powołany jest art. 23 tejże ustawy.*

Poz. 1115.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczenia danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1044), w zakresie opłat stemplowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. ustawę z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych — Dz. U. R. P. Nr. 98 poz. 570).

Poz. 1116.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

o wykonaniu ustawy z dnia 2 lipca 1921 r. o podatku giełdowym (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 500).

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia ustawy z dn. 2 lipca 1921 r. o podatku giełdowym i wygaśnięcia rozporządzenia wykonawczego do tejże ustawy (p. poz. 500 i 501 z 1921 r.).

Poz. 1117.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 18 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zastosowania stałej jednostki do obliczenia podatków gruntowych oraz dodatków państwowych do tych podatków.

Na zasadzie art. 5, 6 i 11 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych, oraz kredytów, udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1044) zarządza się co następuje:

Do art. 1 i 18.

§ 1. Kwoty państwowych podatków gruntowych oraz dodatków państwowych do tych podatków, należne na podstawie art. 1 i 18 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 505) przelicza się na franki złote według przeciętnego (w zaokrągleniu) kursu w miesiącach: kwietniu, maju i czerwcu 1923 r., poprzedzających ogłoszenie wspomnianej ustawy, w stosunku 11,369 mk. = 1 frankowi złotemu.

Kwoty państwowych podatków gruntowych i dodatków państwowych do tych podatków podwyższone zostały o 100% rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 12 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33 poz. 339).

Do art. 2.

§ 2. Kwotę 600.000 mk. wymienioną w części pierwszej i w części trzeciej art. 2 ustawy przelicza się na 53 fr.

Oddzielny dodatek pobierać się będzie od płatników, opłacających rocznie:

powyżej	53	fr.	do	88	fr.	w wysokości	10%
„	88	„	„	264	„	„	20%
„	264	„	„	616	„	„	30%
„	616	„	„	1320	„	„	40%
„	1320	„	„	2199	„	„	50%
„	2199	„	„	3079	„	„	60%
„	3079	„	„	4398	„	„	80%
„	4398					„	100%

podatku gruntowego wzgl. państwowego dodatku do tego podatku.

P. uwagę do § 1.

Do art. 3.

§ 3. Kwotę 50.000 mk. wymienioną w części pierwszej i drugiej art. 3 przelicza się na 4,40 franków złotych.

Kwotę 200.000 mk. wymienioną w części drugiej art. 3 przelicza się na 17,60 fr. zł.

P. uwagę do § 1.

Do art. 9 i 10.

§ 4 utracił moc obowiązującą (p. uwagę do art. 9 i 10 ustawy z dn. 15 czerwca 1923 r. — Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 505).

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 roku.

Poz. 1118.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 21 grudnia 1923 r.

w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 czerwca 1924 r. w sprawie taryfy celnej — Dz. U. R. P. Nr. 54 poz. 540).

28 grudnia Nr. 135. rok 1923.

Poz. 1119.

USTAWA

z dnia 4 grudnia 1923 r.

w przedmiocie częściowej zmiany ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733).

Wprowadzono do tekstu poz. 733 z 1920 r.

Poz. 1120.

ZARZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 25 maja 1923 r.

w sprawie udzielenia koncesji na budowę i eksploatację wąskotorowej kolei żelaznej prywatnej użytku publicznego ze Starachowic do Solca nad Wisłą.

Na mocy art. 3 ustawy z dnia 14 października 1921 r. o udzielaniu koncesji na koleje żelazne prywatne (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 646) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów powziętą dnia 17 maja 1923 r. stanowię co następuje:

§ 1. Towarzystwu Starachowickich Zakładów Górniczych Sp. Akc. w Warszawie nadaje się koncesję na budowę i eksploatację wąskotorowej kolei żelaznej prywatnej użytku publicznego ze Starachowic do Solca nad Wisłą.

§ 2. Koncesji na budowę i eksploatację pomienionej kolei udziela się na lat sześćdziesiąt.

§ 3. Sfinansowanie pomienionej kolei odbędzie się w drodze przewidzianej statutem Spółki.

§ 4. Dokument koncesyjny, zawierający warunki budowy i eksploatacji pomienionej kolei, jako też uprawnienia i zobowiązania koncesjonarjusza, wyda Minister *Kolei Żelaznych.*

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 567).

Poz. 1121.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych, określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych, oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 21 stycznia 1924 r. w przedmiocie zmian w kwotach pieniężnych określonych w przepisach karnych, karno-administracyjnych i niektórych skarbowych oraz w przepisach porządkowych i dyscyplinarnych, tudzież w przedmiocie zastosowania złotego do obliczania tych kwot — Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 89).

Poz. 1122.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 grudnia 1923 r.

zmieniające kwoty pieniężne w niektórych postanowieniach, obowiązujących w b. dzielnicy austrjackiej ustaw o postępowaniu sądowem w sprawach cywilnych.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 lutego 1924 r. zmieniające kwoty pieniężne niektórych postanowień obowiązujących w b. dzielnicy austrjackiej ustaw o postępowaniu sądowem w sprawach cywilnych — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 156).

Poz. 1123.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w przedmiocie przerachowania stawek celnych na franki złote.

Utraciło moc obowiązującą w związku z uchyleniem poz. 510 z 1919 r.

Poz. 1124.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w przedmiocie uiszczania należności celnych, wymierzonych w złotych frankach.

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 24 kwietnia 1924 r. o zmianie brzmienia art. 14 rozporządzenia o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 372).

Poz. 1125.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 21 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany §§ 2, 3 rozporządzenia z dnia 16 listopada 1923 r. w sprawie wykazu towarów, opłacających cło w monecie złotej (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 954).

Uchylone na mocy § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 11 lipca 1924 r. w sprawie uiszczania cła w monecie złotej (Dz. U. R. P. Nr. 59 poz. 598)

Poz. 1126.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 13 grudnia 1923 r.

o ulgach celnych.

Uchylone na mocy § 12 rozporządzenia Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 23 maja 1924 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 482).

Poz. 1127.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany brzmienia artykułu 15 rozporządzenia o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 r.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dn. 10 maja 1924 r. w przedmiocie zmiany brzmienia punktów 5 i 14 artykułu 10 oraz całego artykułu 15 rozporządzenia z dn. 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 447).

Poz. 1128.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 24 grudnia 1923 r.

w sprawie uregulowania podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 12 lutego 1924 r. w sprawie obniżenia podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej — Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 164).

Poz. 1129.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 17 grudnia 1923 r.

o zniesieniu generalnej dyrekcji regulacji rzek żeglownych, dyrekcji okręgów regulacji rzek żeglownych w Krakowie i Toruniu, biura projektów kanałów żeglugi w Krakowie oraz państwowych zarządów rzek w Szczucinie, Jarosławiu i Włocławku.

Uchylone na mocy § 11 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dn. 19 grudnia 1924 r. o organizacji Zarządu Dróg Wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 113 poz. 1008).

Poz. 1130.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 18 grudnia 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych w Królestwie Polskiem.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 11 marca 1924 r. o podwyższeniu taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych w Królestwie Polskiem (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 258).

Poz. 1131.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 18 grudnia 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej i bagażowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego Warszawskich dróg żelaznych dojazdowych.

Pominięto ze względu na przepisy art. 2 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 lutego 1928 r. w przedmiocie wydawania Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 25 poz. 213).

31 grudnia **Nr. 136.** rok 1923.

Poz. 1132.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Przemysłu i Handlu

z dnia 18 grudnia 1923 r.

w przedmiocie ustroju i zakresu działania parytetowych komisji doradczych przy Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami.

Na podstawie art. 5 i 7 dekretu z dnia 27 stycznia 1919 r. o organizacji państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. P. P. P. Nr. 11, poz. 127), zarządza się co następuje:

§ 1. Przy państwowych urzędach pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami organizują się parytetowe komisje doradcze, złożone z równej liczby przedstawicieli pracowników i pracodawców.

§ 2. Komisja parytetowa ma za zadanie:

a) wydawanie i w miarę potrzeby przesyłanie właściwemu Urzędowi Wojewódzkiemu opinji w sprawach, dotyczących regulowania rynku pracy i wniesionych na obrady komisji parytetowej przez przewodniczącego lub któregokolwiek z jej członków, a zwłaszcza dotyczących emigracji zarobkowej, clearingu pracy i zwalczania bezrobocia;

b) popularyzowanie działalności urzędów pośrednictwa pracy;

c) inicjowanie środków, mających na celu regulowanie wszelkiego rodzaju pośrednictwa pracy na terenie obwodu państwowego urzędu pośrednictwa pracy, oraz ustalanie metod współdziałania pomiędzy państwowym urzędem pośrednictwa pracy, a zawodowemi organizacjami pracowników i pracodawców;

d) opinjowanie o działalności państwowego urzędu pośrednictwa pracy oraz w sprawach zażaleń osób zainteresowanych na działalność tego urzędu.

§ 3. Członków parytetowych komisji doradczych i w tej samej liczbie ich zastępców przy poszczególnych państwowych urzędach pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami wybierają na przeciąg jednego roku wyznaczone zgodnie z ustępem trzecim niniejszego paragrafu istniejące na terenie działalności odnośnych urzędów rady miejskie oraz sejmiki (rady) powiatowe lub organa ich zastępujące z pośród kandydatów, wysuniętych przez miejscowe organizacje zawodowe, a w braku takich kandydatów—z pośród pracodawców i pracowników, z uwzględnieniem przedewszystkiem zawodów, posiadających większe znaczenie gospodarcze na danym terenie.

Na członków komisji mogą być wybrane jedynie osoby, posiadające czynne prawo wyborcze do Sejmu.

Minister Pracy i Opieki Społecznej po porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa *i Dóbr Państwowych* ustali w drodze instrukcji liczbę członków każdej poszczególnej komisji doradczej i wymagane kwalifikacje jej członków, określi, które z rad miejskich i jaką liczbę członków wybierają, oraz ustanowi zasady wyznaczenia przez wojewodów tych powiatowych związków komunalnych, które mają wybierać członków parytetowych komisji doradczych.

§ 4. Wybory winny być dokonane przez wymienione w § 3 organa samorządowe w ciągu 1 miesiąca od dnia otrzymania wezwania Wojewody.

§ 5. Przewodniczącym parytetowej komisji doradczej jest starosta, na którego terenie działania znajduje się siedziba państwowego urzędu pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami, zastępcą przewodniczącego kierownik tego urzędu. Uchwały komisji zapadają zwykłą większością głosów, przyczem w każdem głosowaniu winna brać udział równa liczba przedstawicieli pracowników i pracodawców. Strona, będąca w przewadze liczebnej, określa w drodze losowania, którzy z jej przedstawicieli

mają brać udział w głosowaniu. Przewodniczący nie posiada głosu decydującego w sprawach, przewidzianych w punkcie d) § 2.

Posiedzenia komisji winny odbywać się przynajmniej raz na miesiąc, przyczem przewodniczący składa na nich przynajmniej raz na 3 miesiące sprawozdania z działalności urzędu.

Protokóły posiedzeń komisji oraz jej korespondencję prowadzi, w charakterze sekretarza komisji, jeden z jej członków. Techniczne czynności komisji wykonuje państwowy urząd pośrednictwa pracy.

Komisja w ciągu 2 pierwszych miesięcy swej działalności opracowuje zgodny z przepisami niniejszego rozporządzenia swój regulamin, którego odpis przesyła właściwemu urzędowi wojewódzkiemu do wiadomości.

§ 6. W razie nieodbywania przez komisję parytetową przewidzianych w § 5 posiedzeń w ciągu 6 miesięcy Wojewoda władny jest pozbawić członków komisji mandatów oraz zarządzić nowe wybory, które winny się odbyć z zachowaniem warunków wyszczególnionych w ustępie pierwszym § 3.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przepisy § 1 — 6 niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego, ze zmianą nazwy: „państwowy urząd pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami" na nazwę „biuro pośrednictwa pracy" (p. rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 30 września 1924 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Przemysłu i Handlu w sprawie ustroju i zakresu działania parytetowych komisyj doradczych przy biurach pośrednictwa pracy w województwach: poznańskiem i pomorskiem — Dz. U. R. P. Nr. 88 poz. 842).

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 13 kwietnia 1927 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Rolnictwa" i „Ministerstwo Rolnictwa" (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 337).

Poz. 1133.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 21 grudnia 1923 r.

o zmianach i uzupełnieniach Części I-ej Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. uwagi do poz. 414 z 1921 r., 289 i 742 z 1923 r.).

Poz. 1134.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 21 grudnia 1923 r.

o wydaniu Taryfy Towarowej Polskich Kolei Żelaznych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei z dn. 30 listopada 1924 r. wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz

Rolnictwa i Dóbr Państwowych o zmianie taryfy towarowej polskich kolei żelaznych (Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 1061) i § 2 rozporządzenia Ministra Kolei z dn. 8 kwietnia 1925 r. wydanego w porozumieniu z tymiż Ministrami o taryfie towarowej polskich kolei wąskotorowych (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 300).

31 grudnia **Nr. 137.** rok 1923.

Poz. 1135.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 grudnia 1923 r.

w przedmiocie kosztów sądowych i opłat w województwach poznańskiem i pomorskiem.

Uchylone na mocy § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25 lutego 1924 r. o zastosowaniu złotego do kosztów i opłat sądowych w województwach poznańskiem i pomorskiem (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 187).

Poz. 1136.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany taksy dla komorników sądowych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 30 lipca 1924 r. o taksie dla komorników sądowych (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 689).

Poz. 1137.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 13 grudnia 1923 r.

w sprawie zaprowadzenia t. zw. telegramów listowych.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 310 z 1919 r.).

P. nadto rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 16 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 905 załącznik II Taryfa Telegraficzna pozycja 6).

Poz. 1138.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 14 grudnia 1923 r.

o zaprowadzeniu wzajemnej wymiany przekazów pocztowych między Polską a Terytorjum Sarry.

Utraciło moc obowiązującą wobec uchylenia podstawy prawnej (p. poz. 310 z 1919 r.).

Poz. 1139.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 14 grudnia 1923 r.

o zmianie sposobu przeliczania kwot przekazów pocztowych z waluty polskiej na dolary Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i z dolarów na walutę polską.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 711).

Poz. 1140.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 14 grudnia 1923 r.

o zmianie sposobu przeliczania kwot przekazów pocztowych z waluty polskiej na franki francuskie i z franków francuskich na walutę polską.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 341 z 1922 r.).

Poz. 1141.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW

z dnia 18 grudnia 1923 r.

o częściowej zmianie opłat listowych w obrocie z Austrją.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15 kwietnia 1924 r. w sprawie ustalenia taryf pocztowych, telegraficznych i telefonicznych w walucie złotowej — Dz. U. R. P. Nr. 37 poz. 397).

Poz. 1142.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 14 grudnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o uposażeniu nieetatowych, stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych.

Na podstawie art. 103 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) zarządzam w porozumieniu z Ministrem Skarbu co następuje:

§ 1. Stałymi dziennie płatnymi pracownikami kolejowymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są nieetatowi pracownicy kolejowi sta-

li dziennie płatni, którzy w dniu 1 października 1923 r. byli zaszeregowani do jednego ze stopni płac na podstawie *ustawy z 13 lipca 1920 r. o uposażeniu pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 430)* i którzy nie są objęci postanowieniem art. 102 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).

Rozporządzenie niniejsze nie odnosi się do kandydatów (aspirantów) na stanowiska w średniej i wyższej służbie kolejowej.

§ 2. 1) Pracownicy dziennie płatni otrzymują płacę na zasadzie dniówkowej składającą się z płacy zasadniczej i z dodatku rodzinnego.

2) Wysokość płacy zasadniczej zależną jest od rodzaju zajęcia służbowego i od ilości lat służby kolejowej spędzonej w posiadanej kategorji płacy.

Na wysokość płacy wpływa także miejscowość w której pracownik pełni służbę.

§ 3. 1) Zajęcia służbowe w kolejnictwie sprawowane zasadniczo przez pracowników dziennie płatnych, dzielą się na 8 kategorji, którym odpowiada taka sama ilość kategorji płac.

Podział zajęć służbowych na kategorje uwidoczniony jest w załączonej tabeli C.

2) Każda kategorja płac składa się z pewnej ilości szczebli, oznaczonych literami alfabetu.

§ 4. 1) Wysokość płacy dziennej oznacza się w punktach ustalonych w załączonych tabelach A i B.

Kwotę płacy *w markach polskich* otrzymuje się przez pomnożenie jednakowej dla wszystkich kategorji — mnożnej, przez punkty ustalone w tabelach A i B.

2) Tabela A ma zastosowanie do pracowników niepracujących w kolejce (turnusowo), a których służba normowana jest według współczynnika 1 w myśl przepisów o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, t. j. wynosi 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni, a 6 godzin na dobę w sobotę.

Ponadto należy tabelę A zastosować do tych pracowników, pełniących służbę według mniej wartościowych współczynników ($^5/_6$, $^2/_3$, $^1/_2$, $^1/_3$), których praca w ciągu jednej doby wynosi:

przy zastosowaniu współczynnika $^5/_6$ co najmniej 9 godzin,
przy zastosowaniu współczynnika $^2/_3$ co najmniej 12 godzin,
przy zastosowaniu współczynnika $^1/_2$ i $^1/_3$ ponad 12 godzin.

3) Tabela B ma zastosowanie do tych pracowników, którzy pracują w kolejce (turnusowo) i których służba rozkłada się na wszystkie dni tygodnia w ten sposób, że suma czasu wykonanej przez nich pracy w ciągu całego tygodnia wynosi:

przy	zastosowaniu	współczynnika	1	= 46	godzin,
"	"	"	$^5/_6$	= 56	"
"	"	"	$^2/_3$	= 70	"
"	"	"	$^1/_2$	= 91	"
"	"	"	$^1/_3$	= 91	"

4) Pracownicy młodociani, w wieku poniżej lat 18 otrzymują 60% uposażenia przewidzianego niniejszem rozporządzeniem.

§ 5. 1) Przez czas trwania wyjątkowych warunków ekonomicznych dodaje się do punktów, ustalonych w tabelach A i B jako dodatek ekonomiczny na każdego członka rodziny, nie więcej jednak, jak na 5 (pięciu) członków, 45 punktów miesięcznie.

2) Do rodziny w rozumieniu niniejszego rozporządzenia należą:

a) żona, wyjąwszy wypadki, gdy jest sądownie rozwiedzioną lub separowaną, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji, lub gdy pobiera uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej,

b) mąż zupełnie niezdolny do zarobkowania,

c) dzieci ślubne i uprawnione, tudzież pasierby — do ukończonych lat 18, o ile zaś uczęszczają do szkół publicznych, lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych albo nieuleczalnej choroby, nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończonych lat 24.

3) Dzieci i pasierbów, które weszły w związki małżeńskie lub które same się utrzymują, lub posiadają własne zaopatrzenie co najmniej w wysokości płacy samotnego pracownika w 8-ej kategorji płac, nie uwzględnia się przy wymiarze dodatku ekonomicznego.

4) Jednocześnie ze zmniejszaniem się dodatku ekonomicznego (rodzinnego) w myśl ustępu 2-go art. 4-go ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. ulegać będzie w tych samych terminach redukcji o 1 punkt aż do wysokości 38 punktów dodatek ekonomiczny (rodzinny) przyznany w myśl postanowień poz. 1) niniejszego paragrafu. Równocześnie zmniejszać się będą stawki zarobkowe, uwidocznione w tabeli A o — 0,4 części punktu, stawki zaś zarobkowe tabeli B w pierwszych pięciu półroczach o 0,3 części punktu, a w następnych dwu półroczach o 0,4 części punktu we wszystkich grupach i szczeblach w tych samych terminach, jak to przewidziano w art. 3, ustęp ostatni wyżej wspomnianej ustawy dla pracowników etatowych.

§ 6. 1) Wartość punktu (mnożna) w *markach polskich, ewentualnie w przyszłej* walucie polskiej, określać będzie na każdy miesiąc dla pracowników nieetatowych stałych dziennie płatnych właściwa dyrekcja kolei państwowych najpóźniej dnia 20 danego miesiąca, biorąc pod uwagę zmianę wysokości kosztów utrzymania w poszczególnych środowiskach pracy tejże dyrekcji, na podstawie urzędowych notowań cen artykułów pierwszej potrzeby w okresie od dnia 15 ubiegłego miesiąca do dnia 15 bieżącego miesiąca. Stosunek wzrostu uposażenia pracowników dziennie płatnych w danym miesiącu do uposażenia tych pracowników w ubiegłym miesiącu nie może przewyższać tego stosunku wzrostu uposażenia w XVI grupie funkcjonarjuszów państwowych.

2) *Do końca roku 1924 wartość punktu określa się w jednakowej wysokości na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej, w tej samej wysokości, w jakiej będzie ona określona w danym miesiącu dla pracowników etatowych na podstawie ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924).*

3) O ile na podstawie wyżej wymienionej ustawy przyznano pracownikom etatowym w poszczególnych miejscowościach dodatek do uposażenia wyrażony w procentach, podwyższa się mnożną, o której mowa

w pozycji 2-ej niniejszego paragrafu, w tych samych miejscowościach o procent, w którym określony jest wyżej wspomniany dodatek.

§ 7. 1) W obrębie danej kategorji płac przejście na szczebel wyższy odbywa się automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych 1 stycznia i 1 lipca każdego roku. Termin posunięcia z jednego szczebla uposażenia do drugiego ustala się w ten sposób, że czasu od dnia przyjęcia względnie zaliczenia do wyższej kategorji płacy aż do najbliższego terminu posunięć nie uwzględnia się.

2) Do czasokresów posunięć zalicza się czas rzeczywistej ciągłej pracy, ponadto zaś czas ćwiczeń wojskowych, urlopów wypoczynkowych (płatnych urlopów bez względu na ich rozmiar, innych urlopów poniżej 15 dni) oraz przerw spowodowanych chorobą, nie przekraczających okresu czasu, przez który pracownik ma prawo do świadczeń z kasy chorych względnie do zasiłków pieniężnych w czasie choroby.

3) Przy ustalaniu terminu najbliższego posunięcia po powrocie ze służby wojskowej, z urlopu bezpłatnego i t. p., który to czas nie wlicza się do terminów posunięć, przesuwa się pierwotny termin w ten sposób, że okres większy od 3 miesięcy liczy się za pełne półrocze, nieprzekraczającego zaś 3 miesięcy — nie bierze się w rachubę.

§ 8. 1) Z chwilą przyjęcia do służby kolejowej pracownik otrzymuje płacę szczebla „a" tej kategorji, do której zaliczone jest zajęcie służbowe stale przez niego sprawowane, o ile rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi.

2) Przy przesunięciu pracownika w ciągu jego służby do wyższej kategorji płac otrzymuje on w tej wyższej kategorji płacę tego szczebla, która pod względem ilości punktów jest bezpośrednio wyższa od szczebla zajmowanego poprzednio w kategorji niższej. Czas spędzony w ostatnio zajmowanym szczeblu grupy niższej, zalicza się do posunięcia następnego w grupie wyższej w tych wypadkach, jeżeli następny szczebel w dawnej grupie był wyższy pod względem liczby punktów, aniżeli szczebel osiągnięty przez pracownika w grupie wyższej.

3) W chwili przyjęcia do służby, względnie zaliczenia do wyższej kategorji ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że czasu od dnia przyjęcia względnie przesunięcia do wyższej kategorji płac do najbliższego ogólnego terminu posunięć (§ 7 poz. 1) nie uwzględnia się.

4) W razie przesunięcia pracownika do niższej kategorji płac, należy mu się w tej niższej kategorji ten sam zkolei szczebel, który zajmował w kategorji wyższej z zaliczeniem lat spędzonych w tym szczeblu (poz. 7).

W razie przejściowego przeznaczenia do zajęcia w niższej kategorji płac pracownik otrzymuje dotychczasową płacę.

5) Jeżeli pracownik sprawuje stałe zajęcia, co do których obowiązują rozmaite kategorje płacy, ma on otrzymać płacę według tej kategorji, do której najwięcej zbliżone są zajęcia przeważnie przez niego sprawowane.

6) W razie przeznaczenia pracownika do zajęcia służbowego, co do którego obowiązuje inna tabela płac, aniżeli ta, według której był dotychczas opłacany, obowiązują następujące zasady:

a) w razie przejściowego przeznaczenia otrzymuje pracownik uposażenie według dotychczasowej tabeli i dotychczasowych zasad;

b) w razie stałego przeznaczenia, otrzymuje pracownik od następnego pierwszego kalendarzowego miesiąca uposażenie według nowej tabeli i nowych zasad.

O ile przejście to nie jest połączone ze zmianą kategorji płac, otrzymuje on automatycznie analogiczny szczebel w drugiej tabeli.

O ile jednak przejście to jest połączone ze zmianą kategorji płacy, należy postąpić w myśl postanowień poz. 2—4 niniejszego paragrafu, przyczem do porównania wysokości uposażenia w myśl poz. 2 celem oznaczenia szczebla bierze się za podstawę drugą tabelę płac.

7) Przeznaczenie pracownika do stałego zajęcia, zaliczonego do niższej kategorji, może nastąpić (poz. 4):

a) za karę z powodu przewinień służbowych, przewidzianych w przepisach służbowych;

b) w razie zniesienia dotychczasowego zajęcia danego pracownika, o ile tenże nie przyjął zaofiarowanego mu analogicznego zajęcia na innym posterunku służbowym.

§ 9. 1) Prawo do otrzymywania płacy zaczyna się od dnia rozpoczęcia służby i rozciąga się na każdy faktycznie przepracowany normalnie dzień służby (§ 13).

2) W razie rozwiązania stosunku służbowego, wstrzymuje się wypłatę płacy według postanowień przepisów służbowych, normujących stosunki służbowe pracowników dziennie płatnych.

W razie wypowiedzenia służby ze strony przełożonej władzy kolejowej względnie ze strony pracownika obowiązuje jako termin wypowiedzenia okres 14-to dniowy.

3) Za czas nieobecności w służbie i za czas choroby potrąca się z należących pracownikowi poborów część płacy, która przypada na czas opuszczonej pracy, o ile postanowienia § 10-go inaczej nie stanowią. Przy potrącaniu dodatku ekonomicznego (rodzinnego) przyjmuje się jako dzienną stawkę:

przy zastosowaniu tabeli A — 1,8 punktu
" " " B — 1,5 "

Z chwilą redukcji dodatku ekonomicznego w myśl § 5 poz. 4 zmniejszać się będzie stawka określona według tabeli A) w sześciu półroczach o 0,04 części punktu w ostatniem półroczu o 0,06 części punktu aż do 1,5 punktu. Stawka określona według tabeli B zmniejszać się będzie w sześciu półroczach o 0,03 części punktu, a w ostatniem półroczu o 0,02 części punktu aż do 1,3 punktu.

Czasu nieobecności w służbie poniżej 10 minut nie bierze się w rachubę, zaś czas dłuższy aż do 30 minut zaokrągla się na pełne pół godziny celem potrącenia z dniówki.

4) Z poborów pracownika wolno ściągać:

a) składki dla kas chorych, funduszów emerytalnych i pensyjnych;
b) kwoty, podlegające potrąceniu na mocy wyroku sądowego;
c) kwoty przypadające na umundurowanie;
d) czynsz najmu za mieszkania służbowe, należytości za używanie światła, wodociągów etc.;
e) zaliczki pobrane na pobory.

Ponadto wolno z należącej się pracownikowi płacy potrącać: kary pieniężne, oraz kwoty, przypadające na odszkodowanie za szkody fiskalne, które powstały z winy pracownika.

Te ostatnie potrącenia nie mogą przekraczać prawnie zastrzeżonego minimum egzystencji pracownika. Potrąceń z innych tytułów wolno dokonać tylko za pisemną zgodą pracownika.

5) Za czas nieobecności w stałej siedzibie służbowej należy się pracownikowi za każdy dzień tej nieobecności, normalna dzienna płaca, o ile dzień ten spędził w podróży służbowej lub przy pracy w obcej miejscowości.

§ 10. 1) Podczas urlopu wypoczynkowego otrzymuje pracownik pełną dzienną płacę za każdy normalny dzień pracy (§ 13, poz. 2).

Pracownicy, do których mają zastosowanie postanowienia § 12, otrzymują podczas urlopu wypoczynkowego pełną dzienną płacę za wszystkie dni urlopu.

Wymiary przysługujących urlopów wypoczynkowych określają osobne przepisy.

2) W następujących wypadkach wolno pracownikowi przyznać urlop z zachowaniem płacy według zasad ustalonych w poz. 1 niniejszego paragrafu:

a) w razie przeniesienia pracownika ze względów służbowych czy to w miejscowości zamieszkania ze zmianą mieszkania, czy też do innej miejscowości — za czas rzeczywistej i udowodnionej potrzeby celem uskutecznienia przeniesienia,
b) w razie brania udziału w czynnościach straży pożarnej na podstawie publiczno-prawnego obowiązku,
c) w razie brania udziału w wyborach przez głosowanie do Sejmu, Senatu i ciał samorządowych,
d) ponadto w następujących nagłych sprawach osobistych, których załatwienie nie może być uskutecznione poza godzinami służbowemi: udział w terminie sądowym lub policyjnym, o ile ten nie jest spowodowany własną winą pracownika i o ile pracownik nie ma prawa do odszkodowania, względnie o ile pracownik nie jest wezwany w sprawie sądowo-karnej w charakterze oskarżonego, udział w terminach dotyczących spraw opiekuńczych w razie niebezpieczeństwa ognia lub powodzi, zagrażającego dobytkowi pracownika, w razie nieobecności pracownika w służbie z powodu chorób zakaźnych, panujących w rodzinie, konsultacji u lekarzy kolejowych lub kasowych.

§ 11. 1) Za podstawę do obliczenia płacy dla pracowników, pobierających uposażenie według tabeli A) § 4 poz. 2) przyjmuje się faktycznie

przepracowaną ilość dniówek. Za dniówkę uważa się każdy normalny dzień pracy (§ 4, poz. 2 i § 13, poz. 2).

§ 12. 1) Pracownicy, do których zastosowanie ma tabela płac B) (§ 4, poz. 3) otrzymują uposażenie za każdy kalendarzowy dzień miesiąca, o ile ich czas pracy odpowiada zasadom, wyłuszczonym w poz. 3, § 4-go.

Co do potrącania uposażenia u tych pracowników w razie nieobecności w służbie obowiązuje postanowienie § 9, poz. 3, przyczem liczy się jako czas opuszczonej pracy także dni wypoczynkowe i świąteczne, o ile te przypadają na okres, w którym pracownik opuścił służbę.

§ 13. 1) Czas pracy regulują przepisy o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r.

P. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych o stosowaniu na kolejach ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. Urz. Min. Kol. Żel. z 1920 r. Nr. 7 poz. 1).

2) Za normalny dzień pracy uważa się czas obowiązkowego zatrudnienia lub pogotowia służbowego, ustalony na podstawie przepisanych norm (współczynników pracy), turnusem lub innem zarządzeniem naczelnika służbowego (§ 4, poz. 2 i 3).

3) Czas pracy liczy się od rozpoczęcia do ukończenia pracy na przepisanem miejscu zajęcia.

§ 14. 1) Prawo do wynagrodzenia za służbę w godzinach nadliczbowych na podstawie przepisów o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r. mają dziennie płatni pracownicy kolejowi, zatrudnieni stale w kolejowych zakładach fabrycznych (warsztatach) głównych i pomocniczych, oraz w warsztatach drogowych i elektrotechnicznych.

2) Wszyscy inni pracownicy dziennie płatni, otrzymują za służbę wykonywaną poza ustanowioną dla nich ilością godzin pracy obowiązkowej (przepisy o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu) wynagrodzenia według zasad ustalonych w § 15-tym niniejszego rozporządzenia.

§ 15. 1) O ile służba pracowników normowana jest przy zastosowaniu tabeli A według współczynnika 1 w myśl rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r., t. j. trwa 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni, i 6 godzin na dobę w sobotę i nie przekracza 46 godzin na tydzień, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się służbę ponad 46 godzin w normalnym tygodniu, licząc w myśl wymienionych przepisów 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni i 6 godzin na dobę w sobotę. Za podstawę do obliczenia godzin nadliczbowych bierze się okres dzienny.

2) Za służbę tych kategorji pracowników w godzinach nadliczbowych należy się im:

a) o ile odpowiadają warunkom ustanowionym w poz. 1 § 14 niniejszego rozporządzenia.

Oprócz zwykłej pracy (bez dodatku rodzinnego), przypadającej przeciętnie na czas pracy w godzinach normalnych, jeszcze wynagrodzenie dodatkowe za pierwsze dwie godziny nadliczbowe w wysokości 50% tej płacy (bez dodatku rodzinnego) za każdą godzinę, a za służbę w godzinach nadliczbowych ponad dwie godziny dziennie, oraz za służbę w godzinach nadliczbowych przypadających na noc — wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 100% tej płacy za każdą godzinę.

Służbę zaś pracowników tych kategorji w niedzielę i święta, jeżeli ich służba w tygodniu odpowiada w zupełności zasadom poz. 1 niniejszego paragrafu, uważa się o ile nie pełnią służby okresowo (w kolejce), jako pracę w godzinach nadliczbowych przyczem wynagrodzenie dodatkowe wynosi 100% płacy normalnej (bez dodatku rodzinnego), przypadającej na ten dzień;

b) o ile odpowiadają warunkom poz. 2, § 14 niniejszego rozporządzenia.

Za każdą godzinę nadliczbową wynagrodzenie w wysokości przeciętnego zarobku, przypadającego na jedną godzinę pracy normalnej, podwyższone o 25% tego zarobku, nie uwzględniając dodatku rodzinnego.

3) O ile względy techniczne nie pozwalają na normowanie czasu służby pracowników w sposób określony w § 15 poz. 1 niniejszego rozporządzenia, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się służbę, pełnioną w godzinach, przekraczających dla poszczególnych kategorji pracowników normy, wyszczególnione w przepisach o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Normy te wynoszą:

Przy zajęciu służbowem, na które przypada:

a)	współczynnik	1 — 46	godzin	w tygodniu
b)	„	5/6 — 56	„	„
c)	„	2/3 — 70	„	„
d)	„	1/2 — 91	„	„
e)	„	1/3 —138	„	„

Po przeliczeniu godzin przekraczających te normy na współczynnik 1 otrzymuje się godziny podlegające wynagrodzeniu, przyczem czas ponad ½ godziny zaokrągla się na całą godzinę, a poniżej ½ godziny nie bierze się w rachubę.

4) W razie sprawowania zajęć służbowych, co do których mają zastosowanie różne współczynniki pracy, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się czas służby ponad 46 godzin na tydzień pełnowartościowej pracy (współczynnik 1), przyczem ilość godzin pełnowartościowej pracy otrzymuje się przez przeliczenie rzeczywistego czasu pracy, powstałego z zastosowania mniej wartościowych współczynników, na współczynnik 1.

5) Dla pracujących okresowo „w kolejkach", godziny nadliczbowe oblicza się od całego czasu pracy w tygodniu, przyczem pełnowartościową służbę (współczynnik 1) ponad 46 godzin pracy w tygodniu po odjęciu ewentualnych przerw w pracy w ciągu tygodnia, uważa się za służbę w godzinach nadliczbowych. Przy zastosowaniu do pracy różnych współczynników obowiązują analogicznie postanowienia poz. 4 niniejszego paragrafu. Do wynagrodzenia przyjmuje się: dla pracowników co do których obowiązują postanowienia § 14 poz. 1 niniejszego rozporządzenia:
dla pierwszych 12 godzin nadliczbowych normalne stawki płacy podwyższone o 50%, za każdą godzinę zaś ponad 12 godzin te same stawki, podwyższone o 100%. Wszyscy inni pracownicy (§ 14 poz. 2) otrzymują wynagrodzenie przewidziane w poz. 2b niniejszego paragrafu.

6) Służba w godzinach nadliczbowych może być tylko raz wynagradzana, t. j. że godziny nadliczbowe wynagradzane z tytułu nocnej lub świątecznej służby, nie mogą być jeszcze raz opłacane jako zwykłe godziny nadliczbowe.

7) O ile za czas nieobecności w stałej siedzibie służbowej pracownik pobiera diety lub inne wynagrodzenia uboczne (godzinowe, ryczałty na wyjazdy), za służbę w godzinach nadliczbowych poza własną siedzibą służbową uważa się tylko te godziny nadliczbowe, które powstały przy wykonywaniu faktycznej pracy.

Do czasu pracy w rozumieniu niniejszego postanowienia wlicza się czas odbytej podróży bez zajęcia służbowego w stosunku 2 : 1, t. j. że na 2 godziny podróży liczy się 1 godzinę pełnowartościowej pracy według współczynnika 1. Natomiast nie wlicza się do czasu pracy — pobytu w obcej miejscowości bez wykonywania jakiegokolwiek bądź zajęcia służbowego.

8) Wynagrodzenie godzin nadliczbowych w służbie biurowej i kasowej, co do której obowiązują ogólnie ustanowione godziny biurowe, może mieć miejsce tylko w wypadkach wyjątkowych, jeśli chodzi o wykonanie spraw pilnych, lub takich, których wskutek swych rozmiarów nie można załatwić w zwykłych godzinach służbowych.

9) Przy sprawowaniu zajęć, podpadających pod rozmaite kategorje i tabele płac do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe przyjmuje się stawki tej kategorji płacy, w której pracownik w danym okresie czasu przeważnie był zajęty (§ 8 poz. 5 i 6).

10) Na jedną godzinę pracy, normowanej według współczynnika 1 przyjmuje się $^1/_8$ część dziennej stawki danej grupy i danego szczebla.

§ 16. 1) Za podróże służbowe i za służbowy pobyt w miejscowości obcej poza własną siedzibą służbową otrzymują pracownicy dziennie płatni diety na zasadach ustalonych dla etatowych pracowników kolejowych.

2) W służbie drogowej, utrzymania telegrafów, bloków i sygnałów za siedzibę służbową uważa się cały okrąg, podległy danemu zawiadowcy odcinka i t. p.

3) Diety wynoszą dziennie dla pracowników nieetatowych, stałych dziennie płatnych, zaliczonych do:

kategorji płacy 1 . . . . . 9 zł.
„ „ 2, 3, 4 . . . . 7 „
„ „ 5, 6, 7, 8 . . . 5 „

Przy podróżach służbowych i delegacjach do stolicy oraz na obszar województwa śląskiego zwiększa się diety o 20%. Postanowienie to nie ma zastosowania do podróży służbowych i delegacyj, odbywanych na obszarze województwa śląskiego przez pracowników dziennie płatnych, mających na tym obszarze zwykłe miejsce służbowe.

Punkty 2 i 3 przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 16 grudnia 1927 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zmiany rozporządzeń Ministra Kolei Żelaznych z dnia 14 grudnia 1923 r. o uposażeniu nieetatowych, stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 16 poz. 134). Postanowienia punktu 3 obowiązują od dnia 10 listopada 1927 r.

§ 17. 1) Pracownicy dziennie płatni, przeniesieni ze względów służbowych do innych miejscowości, otrzymują zwrot faktycznie poniesionych i należycie udowodnionych kosztów przesiedlenia. Kwota na ten cel przyznana nie może jednak przekraczać u pracowników samotnych 75%, zaś u pracowników żonatych lub wdowców z dziećmi (t. j. pobierających dodatek rodzinny) 150% normalnej miesięcznej płacy w wymiarze dla samotnego (t. j. bez dodatku rodzinnego), zwiększonej o 20%, o ile przesiedlenie następuje ze stolicy lub obszaru województwa śląskiego, względnie do stolicy lub obszaru tego województwa, jak również przy przesiedleniu w obrębie tego województwa.

Przytoczono ze zmianami, wprowadzonemi rozp., powołanem w uwadze do § 16.

§ 18. 1) Pracownicy dziennie płatni otrzymują normalnie płacę obliczoną za ubiegły miesiąc w dniu 5-go każdego miesiąca. Wypłaty dokonywa się na podstawie listy płacy, zatwierdzonej przez naczelnika służbowego.

2) Pracownicy dziennie płatni otrzymują w dniu 1-go każdego miesiąca zaliczkę na płacę w okrągłej kwocie zgóry, w wysokości około 75% kwoty, przypadającej przy normalnej pracy na cały miesiąc. Zaliczkę tę potrąca się w całości przy następnej wypłacie miesięcznych poborów w dniu 5-go każdego miesiąca.

3) O ile na mocy artykułu 5-go ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r., przyznano w ciągu roku 1924 pracownikom etatowym wśród miesiąca dopłatę do uposażenia z powodu wzrostu drożyzny w ostatniej połowie ubiegłego miesiąca ponad 15%, otrzymują pracownicy dziennie płatni dopłatę tę zaliczkowo zgóry w okrągłej kwocie. Za podstawę do obliczenia zaliczki bierze się kwotę przypadającą normalnie za cały miesiąc. Wypłatę zaliczki należy uskutecznić w czasie między 10-ym a 15-ym danego miesiąca, z którą to wypłatą należy połączyć również wypłatę należności za ubiegły miesiąc

w myśl poz. 1-ej niniejszego paragrafu, przyczem termin określony w tej pozycji przesuwa się odpowiednio do wypłaty niniejszej zaliczki.

Ostateczne rozliczenie tej zaliczki następuje przy wypłacie miesięcznych poborów w dniu 5-go następnego miesiąca (poz. 1).

4) O ile dzień wypłaty przypada na dzień świąteczny, następuje wypłata poborów w dniu powszednim, poprzedzającym to święto.

5) Zasiłki za czas choroby, w razie śmierci pracownika oraz za czas odbywania perjodycznych ćwiczeń wojskowych określą osobne przepisy. Aż do wydania tych przepisów obowiązują dotychczasowe przepisy.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników polskich kolei państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 551), rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 3 lutego 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania powyższego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 201);

rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 września 1927 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 926).

Postanowienia przejściowe.

§ 19. 1) Płace w myśl niniejszego rozporządzenia mają otrzymać wszyscy stali dziennie płatni pracownicy nieetatowi, nie objęci art. 102 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

2) Pracownicy nieetatowi, pobierający na podstawie przepisów byłych państw zaborczych płacę zgóry, mają zatrzymać przywilej ten aż do mianowania ich pracownikami etatowymi, jakkolwiek podstawą do obliczania wynagrodzenia będzie system dniówkowy. Nie mogą atoli korzystać z przywileju tego pracownicy, którzy dopiero po dniu weiścia w życie niniejszego rozporządzenia nabyli w myśl dawniejszych przepisów warunki do pobierania płac zgóry.

§ 20. 1) Przy pierwszem zaliczeniu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia pracowników dziennie płatnych do poszczególnych kategorji i szczebli płac, rozstrzyga—co do kategorji dotychczas posiadany stopień płacy według ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 430), co do szczebla uposażenia rozstrzyga dzień objęcia stałego zajęcia w służbie państwowej polskiej w ostatnio posiadanym stopniu płacy.

2) Dyrekcje kolei państwowych mogą poszczególnym pracownikom, którzy wstąpili do służby na polskich kolejach państwowych przed dniem 1 października 1920 r. zaliczyć przy oznaczaniu przyznać się mającego szczebla czas służby państwowej lub samorządowej w państwach obcych. Czas pracy zawodowej może być zaliczony, jeżeli kwalifikacje i doświadczenia, nabyte przez tę pracę przed wstąpieniem do służby państwowej kolejowej polskiej uzdalniają pracownika do obecnie spełnianej służby kolejowej. Zaliczyć można w ten sposób z poprzedniej służby w państwach obcych lub pracy zawodowej najwyżej lat 20.

2) Zaliczalny w myśl powyższych postanowień czas służby w państwach obcych i czas pracy zawodowej, a ponadto czas służby państwowej polskiej spędzony do dnia uzyskania przez pracownika ostatnio posiadanego stopnia płacy, zalicza się tylko w stosunku 6-ciu miesięcy za każde pełne 3 lata służby. Okresu czasu poniżej 3 lat nie uwzględnia się.

§ 21. Przy pierwszem zaliczeniu ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że dla pracowników, którym przyznano dotychczasowy stopień płacy w okresie półrocznym od 1-go lipca do 31 grudnia przyjmuje się datę 1 lipca jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechlecie, dla tych zaś, którzy uzyskali te same warunki w okresie półrocznym od 1 stycznia do 30 czerwca roku następnego, przyjmuje się datę 1 stycznia roku ubiegłego, jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechlecie.

§ 22. 1) U nieetatowych stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych odpowiada:

dotychczasowy	8	stopień	płacy	1	kat.	płacy
„	9	„	„	2	„	„
„	10	„	„	3	„	„
„	11	„	„	4	„	„
„	12	„	„	5	„	„
„	13	„	„	6	„	„
„	14	„	„	7	„	„
„	15	„	„	8	„	„

§ 23. 1) O ile po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia okaże się, że poszczególni pracownicy mieliby otrzymać płacę niższą od pobieranej dotychczas, otrzymują oni dodatek wyrównawczy do wysokości płacy ostatnio pobieranej.

2) Dodatek ten przysługiwać będzie tak długo, dopóki pracownik wskutek podwyższenia się jego płacy w myśl postanowienia niniejszego rozporządzenia, czy to wskutek przyznania wyższej kategorji płac, lub posunięcia do następnego szczebla płacy, nie osiągnie wysokości płacy, pobieranej ostatnio przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 24. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od 1 października 1923 r. z tem, że postanowienia odnośnie do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe (§ 14 i 15) obowiązywać mają od dnia 1 stycznia 1924 r.

Z dniem 1 października 1923 r. tracą moc obowiązującą wszystkie rozporządzenia i przepisy wydane w przedmiocie objętym niniejszem rozporządzeniem.

§ 25. Aż do ujednostajnienia stanowisk dla pracowników etatowych kolei państwowych obowiązywać mają w miejsce tabeli C (§ 3) dotychczasowe przepisy.

P. rozporządzenie Ministra Kolei z dn. 21 stycznia 1925 r. o ujednostajnieniu stanowisk względnie tytułów służbowych na kolejach państwowych (Dz. Urzędowy Min. Kolei Nr. 2 poz. 7).

Tabela A.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel. z dnia 14 grudnia 1923 r. poz. 1142.

TABELA

płac dla nieetatowych pracowników stałych dziennie płatnych, pobierających uposażenie za każdy przepracowany dzień pracy.

(§ 4, poz. 2).

Kategorja płacy	Szczebel płacy		
	a	b	c
1	18,4	19,6	20,8
2	16,0	16,8	17,6
3	13,6	14,4	15,2
4	12,4	13,0	13,6
5	11,2	11,8	12,4
6	10,0	10,6	11,2
7	8,8	9,4	10,0
8	8,4	—	—

Tabela B.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel. z dnia 14 grudnia 1923 r. poz. 1142.

TABELA

płac dla nieetatowych pracowników stałych dziennie płatnych, pobierających uposażenie według § 4 poz. 3.

Kategorja płacy	Szczebel płacy		
	a	b	c
1	15,3	16,3	17,3
2	13,3	14,0	14,7
3	11,3	12,0	12,7
4	10,3	10,8	11,3
5	9,3	9,8	10,3
6	8,3	8,8	9,3
7	7,3	7,8	8,3
8	7,0	—	—

Tabela C.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel. z dnia 14 grudnia 1923 r. poz. 1142.

PODZIAŁ

zajęć służbowych na kategorje płacy.

Zajęcia służbowe na kolejach państwowych, dla których wykonywania przewiduje się nieetatowych dziennie płatnych pracowników, zalicza się do następujących kategorji płac:

Do 1 kategorji:

Zegarmistrz,
Zecer.

Do 2 kategorji:

Prowizoryczny pomocnik werkmistrza po 1-rocznej służbie jako pomocnik werkmistrza,
Kierownik partji rzemieślników (przodownik),
Rzemieślnik wyzwolony o szczególnej kwalifikacji zawodowej,
Litograf.

Do 3 kategorji:

Prowizoryczny pomocnik werkmistrza,
„ mostomistrz II klasy,
„ podasystent, elew kolejowy (aspirantka), lub też pomocnicza siła biurowa (kasowa, ekspedycyjna) o dobrej kwalifikacji, o ile pełnią samodzielną służbę na systemizowanem i w etacie przewidzianem stanowisku podasystenta, lub asystenta,
Rzemieślnik wykwalifikowany,
Szofer,
Drukarz.

Do 4 kategorji:

Elew kolejowy (aspirantka),
Pomocnicza siła biurowa (kasowa, ekspedycyjna) o dobrej kwalifikacji,
Maszynistka o szczególnych kwalifikacjach,
Prowizoryczny maszynista elektrowni II klasy,
„ pomocnik maszynisty II klasy,
„ maszynista II klasy stałych maszyn,
„ maszynista wozu motorowego,
„ magazynier,
„ wozomistrz II klasy,
„ elektromonter II klasy,
„ monter sygnalizacji II klasy,

Rzemieślnik wyzwolony,
Przemywacz parowozów.

Do 5 kategorji:

Prowizoryczny kancelista (kancelistka),
Maszynistka wykwalifikowana,
Pomocnicza siła biurowa (ekspedycyjna, kasowa),
Przodownik robotników w warsztatach głównych, lub podręcznych,
Przodownik czyścicieli maszyn,
" " wagonów,
" ładowników węgla,
" robotników w magazynie towarowym,
" " " " zasobów,
" " " gazowni lub elektrowni,
Wydawca zasobów,
Czyściciel dymników, palenisk i popielników parowozów,
Pomocnik przy maszynach stałych,
Pomocnik kotlarski, pracujący przy kotłach,
Smarownik wagonów,
Rzemieślnik bez listu wyzwolenia,
Pomocnik odlewacza,
Robotnik przy nabijaniu akumulatorów i przy przebijaniu rur,
Pomocnik monterski,
Przodownik w służbie drogowej,
Prowizoryczny nadzorca przewodów.

Do 6 kategorji:

Prowizoryczny pomocnik kolejowy,
" przetokowy,
" hamulcowy,
" zwrotniczy II klasy,
" pomocnik torowy,
" palacz parowozowy II klasy,
" palacz parowozowni,
" palacz II klasy stałych maszyn,
" palacz elektrowni II klasy,
" woźny,
" strażnik kolejowy,
" dróżnik,
" telefonista (telefonistka),
Ogrzewacz wagonów,
Robotnik kwalifikowany, a mianowicie:
egzaminowany robotnik, używany przejściowo do zastępstw w służbie, przewidzianej zasadniczo dla etatowych pracowników grupy XIII lub wyższych grup, kwalifikowany robotnik przy utrzymaniu urządzeń zabezpieczających ruch pociągów i przy utrzymaniu przewodów słabego i silnego prądu,

Kwalifikowany robotnik w gazowni i elektrowni, robotnik, obsługujący obrotnice, przesuwnice lub żórawie,
Kwalifikowany robotnik w drukarni i litografji,
Kwalifikowany robotnik w magazynie towarowym,
Strażnik rogatek,
Kwalifikowany robotnik w służbie mierniczej,
„ „ w zakładzie impregnowania,
Węglarz, lampiarz.

Do 7 kategorji:

Robotnik niekwalifikowany po 1 roku służby w kolejnictwie.

Do 8 kategorji:

Robotnik niekwalifikowany.

Uwagi:

do kat. 2. 1) Jako kierownika partji uważa się rzemieślnika, któremu dodani są co najmniej 3-ej pomocnicy,
2) ilość rzemieślników w tej kategorji nie może przekraczać 30% ogólnej ilości rzemieślników, zatrudnionych w okręgu dyrekcji.

Do kat. 3. Elewi kolejowi (aspirantki) i pomocnicze siły, zaliczone do tej kategorji, winne co najmniej posiadać egzamin nieformalny w danej gałęzi służby.

Do kat. 6. Jako robotników kwalifikowanych uważa się takich robotników, których uzdolnienie i przygotowanie do pracy kolejowej w danej gałęzi służby zostało urzędowo sprawdzone.

Poz. 1143.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 14 grudnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uposażeniu nieetatowych stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych, objętych art. 102 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Na podstawie art. 102 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) zarządza się w porozumieniu z Ministrem Skarbu co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze normuje płacę dla nieetatowych pracowników kolejowych, stałych dziennie płatnych, którzy w dniu 1 października 1923 r. byli zaszeregowani do jednego ze stopni płac na podstawie *ustawy z 13 lipca 1920 r. o uposażeniu pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 430)* i którzy pełnią służbę na kolejach polskich

bez przerwy od 1 lipca 1920 r. Termin ten dla Ziemi Wileńskiej określa się na 1 lipca 1922 r.

Rozporządzeniem niniejszem objęci są również nieetatowi pracownicy kolejowi, stali dziennie płatni, którzy w dniu 1 lipca 1920 r. pełnili służbę w wojsku polskiem i po opuszczeniu wojska bezpośrednio wstąpili do służby kolejowej.

§ 2. 1) Pracownicy dziennie płatni otrzymują płacę na zasadzie dniówkowej, płatną zdołu.

§ 3. 1) Zajęcia służbowe w kolejnictwie sprawowane zasadniczo przez pracowników dziennie płatnych, dzielą się na 8 kategorji, którym odpowiada:

1	kategorji	— IX	grupa	uposażenia
2	„	— X	„	„
3	„	— XI	„	„
4	„	— XII	„	„
5	„	— XIII	„	„
6	„	— XIV	„	„
7	„	— XV	„	„
8	„	— XVI	„	szczebel „b“.

Podział zajęć służbowych na kategorje uwidoczniony jest w załączonej tabeli C.

2) Każda kategorja płac składa się z pewnej ilości szczebli, oznaczonych literami alfabetu.

§ 4. 1) Wysokość płacy dziennej oznacza się w punktach, ustalonych w załączonych tabelach A i B.

Kwotę płacy *w markach polskich* otrzymuje się przez pomnożenie jednakowej dla wszystkch kategorji mnożnej, przez punkty, ustalone w tabelach A i B, przyczem przyjmuje się mnożną w tej samej wysokości, jak u pracowników etatowych.

2) Tabela A ma zastosowanie do pracowników nie pracujących w kolejce (turnusowo), a których służba normowana jest według współczynnika 1 w myśl przepisów o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, t. j. wynosi 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni, a 6 godzin na dobę w sobotę.

Ponadto należy tabelę A zastosować do tych pracowników, pełniących służbę według mniej wartościowych współczynników ($^5/_6$, $^2/_3$, $^1/_2$, $^1/_3$), których praca w ciągu doby wynosi:

Przy zastosowaniu	współczynnika	$^5/_6$	co najmniej = 9 godz.
„ „	„	$^2/_3$	„ = 12 „
„ „	„	$^1/_2$ i	
„ „	„	$^1/_3$	ponad 12 godzin.

3) Tabela B ma zastosowanie do tych pracowników, którzy pracują w kolejce (turnusowo) i których służba rozkłada się na wszystkie dni ty-

godnia w ten sposób, że suma czasu wykonanej przez nich pracy w ciągu całego tygodnia wynosi:

Przy	zastosowaniu	współczynnika	1 = 46	godzin
„	„	„	5/6 = 56	„
„	„	„	2/3 = 70	„
„	„	„	1/2	
„	„	„	1/3 = 91	„

§ 5. Stali dziennie płatni pracownicy otrzymują dodatek rodzinny według zasad ustalonych w art. 4 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. Dodatek ten wypłaca się w miesięcznych stawkach zdołu.

Jednocześnie ze zmniejszaniem się dodatku rodzinnego w myśl ustępu 2-go art. 4-go ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r., zmniejszać się będą stawki zarobkowe uwidocznione w tabeli A o 0,4 części punktu, stawki zaś zarobkowe tabeli B w pierwszych pięciu półroczach o 0,3 części punktu, a w następnych dwu półroczach o 0,4 części punktu we wszystkich grupach i szczeblach w tych samych terminach, jak to przewidziano w art. 3 ustęp ostatni wyżej wspomnianej ustawy dla pracowników etatowych.

§ 6. 1) Od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, wartość punktu (mnożna) określa się w jednakowej wysokości na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej, w tej samej wysokości, w jakiej będzie określona wartość punktu (mnożna) w danym miesiącu dla pracowników etatowych na podstawie ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r.

2) O ile na podstawie wyżej wymienionej ustawy przyznano pracownikom etatowym w poszczególnych miejscowościach dodatek do uposażenia wyrażony w procentach, podwyższa się mnożną, o której mowa w pozycji 1-szej niniejszego paragrafu, w tych samych miejscowościach o procent, w którym określony jest wyżej wspomniany dodatek.

§ 7. 1) W obrębie danej kategorji płac przejście na szczebel wyższy odbywa się automatycznie co 3 lata w stałych terminach półrocznych 1 stycznia i 1 lipca każdego roku. Termin posunięcia z jednego szczebla uposażenia do drugiego ustala się w ten sposób, że czasu od dnia przyjęcia względnie zaliczenia do wyższej kategorji płacy aż do najbliższego terminu posunięć nie uwzględnia się.

2) Do czasokresów posunięć zalicza się: czas rzeczywistej ciągłej pracy, ponadto zaś czas ćwiczeń wojskowych, urlopów wypoczynkowych (płatnych urlopów bez względu na ich rozmiar, innych urlopów poniżej 15 dni) oraz przerw spowodowanych chorobą, nie przekraczających okresu czasu, przez który pracownik ma prawo do świadczeń z kasy chorych względnie do zasiłków pieniężnych w czasie choroby.

3) Przy ustalaniu terminu najbliższego posunięcia po powrocie ze służby wojskowej, z urlopu bezpłatnego i t. p., który to czas nie wlicza się do terminów posunięć, przesuwa się pierwotny termin w ten sposób, że okres większy od 3 miesięcy liczy się za pełne półrocze, nieprzekraczającego zaś 3 miesięcy — nie bierze się w rachubę.

§ 8. 1) Z chwilą przyjęcia do służby kolejowej pracownik otrzymuje płacę szczebla „a" tej kategorji, do której zaliczone jest zajęcie służbowe stale przez niego sprawowane, o ile rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi.

2) Przy przesunięciu pracownika w ciągu jego służby do wyższej kategorji płac, otrzymuje on w tej wyższej kategorji płacę tego szczebla, która pod względem ilości punktów jest bezpośrednio wyższa od szczebla zajmowanego poprzednio w kategorji niższej. Czas spędzony w ostatnio zajmowanym szczeblu grupy niższej, zalicza się do posunięcia następnego, w grupie wyższej w tych wypadkach, jeżeli następny szczebel w dawnej grupie był wyższy pod względem liczby punktów, aniżeli szczebel osiągnięty przez pracownika w grupie wyższej.

3) W chwili przyjęcia do służby względnie zaliczenia do wyższej kategorji ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że czasu od dnia przyjęcia względnie przesunięcia do wyższej kategorji płac do najbliższego ogólnego terminu posunięć (§ 7 poz. 1) nie uwzględnia się.

4) W razie przesunięcia pracownika do niższej kategorji płac, należy mu się w tej niższej kategorji ten sam zkolei szczebel, który zajmował w kategorji wyższej z zaliczeniem lat spędzonych w tym szczeblu (poz. 7).

W razie przejściowego przeznaczenia do zajęcia w niższej kategorji płac pracownik otrzymuje dotychczasową płacę.

5) Jeżeli pracownik sprawuje stale zajęcia, co do których obowiązują rozmaite kategorje płacy ma on otrzymać płacę według tej kategorji, do której najwięcej zbliżone są zajęcia przeważnie przez niego sprawowane.

6) W razie przeznaczenia pracownika do zajęcia służbowego, co do którego obowiązuje inna tabela płac, aniżeli ta, według której był dotychczas opłacany, obowiązują następujące zasady:

a) w razie przejściowego przeznaczenia otrzymuje pracownik uposażenie według dotychczasowej tabeli i dotychczasowych zasad,

b) w razie stałego przeznaczenia otrzymuje pracownik od następnego pierwszego kalendarzowego miesiąca uposażenie według nowej tabeli i nowych zasad.

O ile przejście to nie jest połączone ze zmianą kategorji płac, otrzymuje on automatycznie analogiczny szczebel w drugiej tabeli.

O ile jednak przejście to jest połączone ze zmianą kategorji płacy, należy postąpić w myśl postanowień poz. 2 — 4 niniejszego paragrafu, przyczem do porównania wysokości uposażenia w myśl poz. 2 celem oznaczenia szczebla bierze się za podstawę drugą tabelę płac.

7) Przeznaczenie pracownika do stałego zajęcia, zaliczonego do niższej kategorji może nastąpić (poz. 4):

a) za karę z powodu przewinień służbowych, przewidzianych w przepisach służbowych,

b) w razie zniesienia dotychczasowego zajęcia danego pracownika, o ile tenże nie przyjął zaofiarowanego mu analogicznego zajęcia na innym posterunku służbowym.

§ 9. 1) Prawo do otrzymywania płacy zaczyna się od dnia rozpoczęcia służby i rozciąga się na każdy faktycznie przepracowany normalny dzień służby (§ 13).

2) W razie rozwiązania stosunku służbowego wstrzymuje się wypłatę płacy według postanowień przepisów służbowych, normujących stosunki służbowe pracowników dziennie płatnych.

W razie wypowiedzenia służby ze strony przełożonej władzy kolejowej względnie ze strony pracownika obowiązuje jako termin wypowiedzenia okres 14-to dniowy.

3) Za czas nieobecności w służbie i za czas choroby potrąca się z należących pracownikowi poborów część płacy, która przypada na czas opuszczonej pracy, o ile postanowienia § 10 inaczej nie stanowią. Przy potrącaniu dodatku ekonomicznego (rodzinnego) przyjmuje się jako dzienną stawkę:

przy zastosowaniu tabeli A) — 1,8 punktu,
„ „ „ B) — 1,5 „

Z chwilą redukcji dodatku ekonomicznego w myśl § 5 poz. 4 zmniejszać się będzie stawka określona według tabeli A) w sześciu półroczach o 0,04 części punktu w ostatniem półroczu o 0,06 części punktu aż do 1,5 punktu. Stawka określona według tabeli B zmniejszać się będzie w sześciu półroczach o 0,03 części punktu, a w ostatniem półroczu o 0,02 części punktu aż do 1,3 punktu.

Czasu nieobecności w służbie poniżej 10 minut nie bierze się w rachubę, zaś czas dłuższy aż do 30 minut zaokrągla się na pełne pół godziny celem potrącenia z dniówki.

4) Z poborów pracownika wolno ściągać:
a) składki dla kas chorych, funduszów emerytalnych i pensyjnych,
b) kwoty, podlegające potrąceniu na mocy wyroku sądowego,
c) kwoty, przypadające na umundurowanie,
d) czynsz najmu za mieszkania służbowe, należytości za używanie światła, wodociągów etc.,
e) zaliczki pobrane na pobory.

Ponadto wolno z należącej się pracownikowi płacy potrącać: kary pieniężne, oraz kwoty, przypadające na odszkodowania za szkody fiskalne, które powstały z winy pracownika.

Te ostatnie potrącenia nie mogą przekraczać prawnie zastrzeżonego minimum egzystencji pracownika.

Potrąceń z innych tytułów wolno dokonać tylko za pisemną zgodą pracownika.

5) Za czas nieobecności w stałej siedzibie służbowej należy się pracownikowi za każdy dzień tej nieobecności normalna dzienna płaca, o ile dzień ten spędził w podróży służbowej lub przy pracy w obcej miejscowości.

§ 10. 1) Podczas urlopu wypoczynkowego otrzymuje pracownik pełną dzienną płacę za każdy normalny dzień pracy (§ 13 poz. 2).

Pracownicy, do których mają zastosowanie postanowienia § 12, otrzymują podczas urlopu wypoczynkowego pełną dzienną płacę za wszystkie dni urlopu.

Wymiary przysługujących urlopów wypoczynkowych określają osobne przepisy.

2) W następujących wypadkach wolno pracownikowi przyznać urlop z zachowaniem płacy według zasad ustalonych w poz. 1 niniejszego paragrafu:

a) w razie przeniesienia pracownika ze względów służbowych, czy to w miejscowościach zamieszkania ze zmianą mieszkania, czy też do innej miejscowości — za czas rzeczywistej i udowodnionej potrzeby celem uskutecznienia przeniesienia;

b) w razie brania udziału w czynnościach straży pożarnej na podstawie publiczno-prawnego obowiązku;

c) w razie brania udziału w wyborach przez głosowanie do Sejmu, Senatu i ciał samorządowych;

d) ponadto w następujących nagłych sprawach osobistych, których załatwienie nie może być uskutecznione poza godzinami służbowemi: udział w terminie sądowym lub policyjnym, o ile ten nie jest spowodowany własną winą pracownika i o ile pracownik nie ma prawa do odszkodowania względnie o ile pracownik nie jest wezwany w sprawie sądowo-karnej w charakterze oskarżonego; udział w terminach dotyczących spraw opiekuńczych, w razie niebezpieczeństwa ognia lub powodzi, zagrażającego dobytkowi pracownika, w razie nieobecności pracownika w służbie z powodu chorób zakaźnych, panujących w rodzinie, konsultacji u lekarzy kolejowych lub kasowych.

§ 11. (1) Za podstawę do obliczania płacy dla pracowników, pobierających uposażenie według tabeli A (§ 4 poz. 2) przyjmuje się faktycznie przepracowaną ilość dniówek. Za dniówkę uważa się każdy normalny dzień pracy (§ 4 poz. 2 i § 13 poz. 2).

§ 12. Pracownicy, co do których ma zastosowanie tabela płac (B § 4 poz. 3), otrzymują uposażenie za każdy kalendarzowy dzień miesiąca, a więc także za dni świąteczne i wypoczynkowe, o ile ich czas pracy odpowiada zasadom, wyłuszczonym w poz. 3 § 4.

Co do potrącania uposażenia u tych pracowników w razie nieobecności w służbie obowiązują postanowienia § 9 poz. 3, przyczem liczy się jako czas opuszczonej pracy także dni wypoczynkowe i świąteczne, o ile te przypadają na okres, w którym pracownik opuścił służbę.

§ 13. 1) Czas pracy regulują przepisy o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r.

P. rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych o stosowaniu na kolejach ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. Urz. Min. Kolei Żel. z 1920 r. Nr. 7 poz. 1).

2) Za normalny dzień pracy uważa się czas obowiązkowego zatrudnienia lub pogotowia służbowego, ustalony na podstawie przepisanych norm (współczynników pracy), turnusem lub innem zarządzeniem naczelnika służbowego (§ 4 poz. 2 i 3).

3) Czas pracy liczy się od rozpoczęcia do ukończenia pracy na przepisanem miejscu zajęcia.

§ 14. 1) Prawo do wynagrodzenia za służbę w godzinach nadliczbowych na podstawie przepisów o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r. mają dziennie płatni pracownicy kolejowi, zatrudnieni stale w kolejowych zakładach fabrycznych (warsztatach głównych i pomocniczych, oraz w warsztatach drogowych i elektrotechnicznych).

2) Wszyscy inni pracownicy dziennie płatni otrzymują za służbę wykonywaną poza ustanowioną dla nich ilością godzin pracy obowiązkowej (przepisy o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu) wynagrodzenie według zasad ustalonych w § 15 niniejszego rozporządzenia.

§ 15. 1) O ile służba pracowników normowana jest przy zastosowaniu tabeli A według współczynnika 1 w myśl przepisów o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu z dnia 18 grudnia 1919 r. t. j. trwa 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni i 6 godzin na dobę w sobotę i nie przekracza 46 godzin na tydzień, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się służbę ponad 46 godzin w normalnym tygodniu, licząc w myśl wymienionych przepisów 8 godzin na dobę w zwykły dzień powszedni i 6 godzin na dobę w sobotę. Za podstawę do obliczenia godzin nadliczbowych bierze się okres dzienny.

2) Za służbę tych kategorji pracowników w godzinach nadliczbowych należy się im:

a) o ile odpowiadają warunkom ustanowionym w poz. 1 § 14 niniejszego rozporządzenia.

Oprócz zwykłej płacy, bez dodatku rodzinnego przypadającej przeciętnie na czas pracy w godzinach normalnych, jeszcze wynagrodzenie dodatkowe za pierwsze dwie godziny nadliczbowe w wysokości 50% tej płacy, bez dodatku ekonomicznego, za każdą godzinę, a za służbę w godzinach nadliczbowych ponad dwie godziny dziennie, oraz za służbę w godzinach nadliczbowych przypadających na noc — wynagrodzenie dodatkowe w wysokości 100% tej płacy za każdą godzinę.

Służbę zaś pracowników tych kategorji w niedzielę i święta, jeśli ich służba w tygodniu odpowiada w zupełności zasadom poz. 1 niniejszego paragrafu uważa się, o ile nie pełnią służby okresowo (w kolejce), jako pracę w godzinach nadliczbowych, przyczem wynagrodzenie dodatkowe wynosi 100% płacy normalnej (bez dodatku ekonomicznego) przypadającej na ten dzień;

b) o ile odpowiadają warunkom poz. 2 § 14 niniejszego rozporządzenia.

Za każdą godzinę nadliczbową wynagrodzenie w wysokości przeciętnego zarobku, przypadającego na jedną godzinę pracy normalnej, podwyższone o 25% tego zarobku, nie uwzględniając dodatku ekonomicznego.

3) O ile względy techniczne nie pozwalają na normowanie czasu służby pracowników w sposób określony w § 15 poz. 1 niniejszego rozporządzenia, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się służbę, pełnio-

ną w godzinach, przekraczających dla poszczególnych kategorji pracowników normy, wyszczególnione w przepisach, o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Normy te wynoszą:

Przy zajęciu służbowem, na które przypada:

a)	współczynnik	1 —	46	godzin w	tygodniu
b)	„	5/6 —	56	„	„
c)	„	2/3 —	70	„	„
d)	„	1/2 —	91	„	„
e)	„	1/3 —	138	„	„

Po przeliczeniu godzin przekraczających te normy na współczynnik 1 otrzymuje się godziny podlegające wynagrodzeniu, przyczem czas ponad ½ godziny zaokrągla się na całą godzinę, a poniżej ½ godziny nie bierze się w rachubę.

4) W razie sprawowania zajęć służbowych, co do których mają zastosowanie różne współczynniki pracy, za służbę w godzinach nadliczbowych uważa się czas służby ponad 46 godzin za tydzień pełnowartościowej pracy (współczynnik 1), przyczem ilość godzin pełnowartościowej pracy otrzymuje się przez przeliczenie rzeczywistego czasu pracy, powstałego z zastosowania mniej wartościowych współczynników na współczynnik 1.

5) Dla pracujących okresowo „w kolejkach" godziny nadliczbowe oblicza się od całego czasu pracy w tygodniu, przyczem pełnowartościową służbę (współczynnik 1) ponad 46 godzin pracy w tygodniu po odjęciu ewentualnych przerw w pracy w ciągu tygodnia, uważa się za służbę w godzinach nadliczbowych. Przy zastosowaniu do pracy różnych współczynników obowiązuje analogicznie poz. 4 niniejszego paragrafu. Do wynagrodzenia przyjmuje się: dla pracowników, co do których obowiązują postanowienia § 14 poz. 1 niniejszego rozporządzenia: dla pierwszych 12 godzin nadliczbowych normalne stawki płacy podwyższone o 50% za każdą godzinę, zaś ponad 12 godzin te same stawki, podwyższone o 100%.

Wszyscy inni pracownicy (§ 14 poz. 2) otrzymują wynagrodzenie przewidziane w poz. 2 b niniejszego paragrafu.

6) Służba w godzinach nadliczbowych może być tylko raz wynagradzana, t. j. że godziny nadliczbowe wynagradzane z tytułu nocnej lub świątecznej służby, nie mogą być jeszcze raz opłacane jako zwykłe godziny nadliczbowe.

7) O ile za czas nieobecności w stałej siedzibie służbowej pracownik pobiera diety lub inne wynagrodzenia uboczne (godzinowe, ryczałty na wyjazdy), za służbę w godzinach nadliczbowych poza własną siedzibą służbową uważa się tylko te godziny nadliczbowe, które powstały przy wykonywaniu faktycznej pracy.

Do czasu pracy w rozumieniu niniejszego postanowienia wlicza się czas odbytej podróży bez zajęcia służbowego w stosunku 2 : 1, t. j., że na 2 godziny podróży liczy się 1 godzinę pełnowartościowej pracy według współczynnika 1. Natomiast nie wlicza się do czasu pracy pobytu w obcej miejscowości bez wykonywania jakiegokolwiek zajęcia służbowego.

8) Wynagrodzenie godzin nadliczbowych w służbie biurowej i kasowej, co do której obowiązują ogólnie ustanowione godziny biurowe, mo-

że mieć miejsce tylko w wypadkach wyjątkowych, jeśli chodzi o wykonanie spraw pilnych, lub takich, których wskutek swych rozmiarów nie można załatwić w zwykłych godzinach służbowych.

9) Przy sprawowaniu zajęć, podpadających pod rozmaite kategorje i tabele płac do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe przyjmuje się stawki tej kategorji płacy, w której pracownik w danym okresie czasu przeważnie był zajęty (§ 8 poz. 5 i 6).

10) Na jedną godzinę pracy normowanej według współczynnika 1 przyjmuje się $^1/_8$ część dziennej stawki danej grupy i danego szczebla.

§ 16. 1) Za podróże służbowe i za służbowy pobyt w miejscowości obcej poza własną siedzibą służbową otrzymują pracownicy dziennie płatni diety na zasadach ustalonych dla etatowych pracowników kolejowych.

2) W służbie drogowej, utrzymania telegrafów, bloków i sygnałów za siedzibę służbową uważa się cały okrąg, podległy danemu zawiadowcy odcinka i t. p.

3) Diety wynoszą dziennie dla pracowników nieetatowych, stałych dziennie płatnych, zaliczonych do:

kategorji płacy	1 . . .	9 zł.
„	„ 2, 3, 4 . .	7 „
„	„ 5, 6, 7, 8 . .	5 „

Przy podróżach służbowych i delegacjach do stolicy oraz na obszar województwa śląskiego zwiększa się diety o 20%. Postanowienie to nie ma zastosowania do podróży służbowych i delegacyj, odbywanych na obszarze województwa śląskiego przez pracowników dziennie płatnych, mających na tym obszarze zwykłe miejsce służbowe.

Punkty 2 i 3 przytoczono w brzmieniu rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 16 grudnia 1927 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zmiany rozporządzeń Ministra Kolei Żelaznych z dnia 14 grudnia o uposażeniu nieetatowych, stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 16 poz. 134). Postanowienia punktu 3 obowiązują od dnia 10 listopada 1927 r.

§ 17. 1) Pracownicy dziennie płatni, przeniesieni ze względów służbowych do innych miejscowości otrzymują zwrot faktycznie poniesionych i należycie udowodnionych kosztów przesiedlenia; kwota na ten cel przyznana nie może jednak przekraczać u pracowników samotnych 75%, zaś u pracowników żonatych lub wdowców z dziećmi (t. j. pobierających dodatek rodzinny) 150% normalnej miesięcznej płacy w wymiarze dla samotnego (t. j. bez dodatku rodzinnego), zwiększonej o 20%, o ile przesiedlenie następuje ze stolicy lub obszaru województwa ślą-

skiego, względnie do stolicy lub obszaru tego województwa, jak również przy przesiedleniu w obrębie tego województwa.

Przytoczono ze zmianami, wprowadzonemi rozp., powołanem w uwadze do § 16.

§ 18. 1) Pracownicy dziennie płatni otrzymują normalnie płacę obliczoną za ubiegły miesiąc w dniu 5-go każdego miesiąca. Wypłaty dokonywa się na podstawie listy płacy, zatwierdzonej przez naczelnika służbowego.

2) Pracownicy dziennie płatni otrzymują w dniu 1-go każdego miesiąca zaliczkę na płacę w okrągłej kwocie zgóry w wysokości około 75% kwoty, przypadającej przy normalnej pracy na cały miesiąc. Zaliczkę potrąca się w całości przy następnej wypłacie miesięcznych poborów w dniu 5-go każdego miesiąca.

3) O ile na mocy art. 5 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r., przyznano pracownikom etatowym wśród miesiąca dopłatę do uposażenia z powodu wzrostu drożyzny w ostatniej połowie ubiegłego miesiąca ponad 15%, otrzymują pracownicy dziennie płatni dopłatę tę zaliczkowo zgóry w okrągłej kwocie. Za podstawę do obliczenia zaliczki bierze się kwotę przypadającą normalnie za cały miesiąc. Wypłatę zaliczki należy uskutecznić w czasie między 10 a 15 danego miesiąca, z którą to wypłatą należy połączyć również wypłatę należności za ubiegły miesiąc w myśl poz. 1 niniejszego paragrafu, przyczem termin określony w tej pozycji przesuwa się odpowiednio do wypłaty niniejszej zaliczki.

Ostateczne rozliczenie tej zaliczki następuje przy wypłacie miesięcznych poborów w dniu 5 następnego miesiąca (poz. 1).

4) O ile dzień wypłaty przypada na dzień świąteczny, następuje wypłata poborów w dniu powszednim, poprzedzającym to święto.

5) Zasiłki za czas choroby, w razie śmierci pracownika, oraz za czas odbywania perjodycznych ćwiczeń wojskowych określą osobne przepisy. Aż do wydania tych przepisów obowiązują dotychczasowe przepisy.

P. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników polskich kolei państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 551), rozporządzenie Ministra Komunikacji z dn. 3 lutego 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania powyższego rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 201);

rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 19 września 1927 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie zasiłków dla rodzin osób, powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 109 poz. 926).

B. Postanowienia przejściowe.

§ 19. 1) Płacę w myśl niniejszego rozporządzenia mają otrzymać wszyscy stali, dziennie płatni pracownicy nieetatowi, objęci art. 102 ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

2) Pracownicy nieetatowi, pobierający na podstawie przepisów b. państw zaborczych płacę zgóry mają zatrzymać przywilej ten aż do mianowania ich pracownikami etatowymi, jakkolwiek podstawą do obliczenia wynagrodzenia będzie system dniówkowy. Nie mogą atoli korzystać z przywileju tego pracownicy, którzy dopiero po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nabyli w myśl dawniejszych przepisów warunki do pobierania płacy zgóry.

§ 20. 1) Przy pierwszem zaliczeniu po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia pracowników dziennie płatnych do poszczególnych kategorji i szczebli płac, rozstrzyga — co do kategorji — dotychczas posiadany stopień płacy według ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 430) co do szczebli uposażenia rozstrzyga dzień objęcia stałego zajęcia w służbie państwowej polskiej w ostatnio posiadanym stopniu płacy, t. j. najdalej wstecz od dnia 1 lipca 1920 r.

2) Dyrekcje Kolei Państwowych mogą poszczególnym pracownikom, którzy wstąpili do służby na polskich kolejach państwowych przed dniem 1 października 1920 r. zaliczyć przy oznaczaniu przyznać się mającego szczebla czas służby państwowej lub samorządowej w państwach obcych. Czas pracy zawodowej może być zaliczony, jeżeli kwalifikacje i doświadczenie nabyte przez tę pracę przed wstąpieniem do służby państwowej kolejowej polskiej uzdalniają pracownika do obecnie spełnianej służby kolejowej. Zaliczyć można w ten sposób z poprzedniej służby w państwach obcych lub pracy zawodowej najwyżej lat 20.

3) Zaliczalny w myśl powyższych postanowień czas służby w państwach obcych i czas pracy zawodowej, a ponadto czas służby państwowej polskiej, spędzony do dnia uzyskania przez pracownika ostatnio posiadanego stopnia płacy zalicza się tylko w stosunku 6-ciu miesięcy za każde pełne 3 lata służby. Okresu czasu poniżej 3 lat nie uwzględnia się.

§ 21. Przy pierwszem zaliczeniu ustala się termin posunięcia do następnego szczebla w ten sposób, że dla pracowników, którym przyznano dotychczasowy stopień płacy w okresie półrocznym od 1 lipca do 31 grudnia przyjmuje się datę 1 lipca jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechlecie, dla tych zaś, którzy uzyskali te same warunki w okresie półrocznym od 1 stycznia do 30 czerwca roku następnego, przyjmuje się datę 1 stycznia roku ubiegłego, jako termin, od którego zaczyna się liczyć trzechlecie.

§ 22. U stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych odpowiada:

dotychczasowy	8	stopień	płacy	1	kategorji	płacy
„	9	„	„	2	„	„
„	10	„	„	3	„	„
„	11	„	„	4	„	„
„	12	„	„	5	„	„
„	13	„	„	6	„	„
„	14	„	„	7	„	„
„	15	„	„	8	„	„

§ 23. 1) O ile po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia okaże się, że poszczególni pracownicy mieliby otrzymać płacę niższą od pobieranej dotychczas, otrzymują oni dodatek wyrównawczy do wysokości płacy ostatnio pobieranej.

2) Dodatek ten przysługiwać będzie tak długo, dopóki pracownik wskutek podwyższenia się jego płacy w myśl postanowienia niniejszego rozporządzenia, czy to wskutek przyznania wyższej kategorji płac, lub też posunięcia do następnego szczebla płacy nie osiągnie wysokości płacy, pobieranej ostatnio przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 24. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od 1 października 1923 r. z tem, że postanowienia odnośnie do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe (§§ 14 i 15) obowiązywać mają od dnia 1 stycznia 1924 r.

Z dniem 1 października 1923 r. tracą moc obowiązującą wszystkie rozporządzenia i przepisy wydane w przedmiocie, objętym niniejszem rozporządzeniem.

§ 25. Aż do ujednostajnienia stanowisk dla pracowników etatowych na kolejach państwowych obowiązywać mają w miejsce tabeli C (§ 3) dotychczasowe przepisy.

P. rozporządzenie Ministra Kolei z dn. 21 stycznia 1925 r. o ujednostajnieniu stanowisk względnie tytułów służbowych na kolejach państwowych (Dz. Urzędowy Min. Kolei Nr. 2 poz. 7).

Tabela A.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel. z dnia 14 grudnia 1923 r., poz. 1143.

TABELA

płac dla nieetatowych pracowników stałych dziennie płatnych, pobierających uposażenie za każdy przepracowany dzień pracy.
(§ 4, poz. 2).

Kategorja płacy	Szczebel płacy						
	a	b	c	d	e	f	g
1	18,4	19,6	20,8	22,0	23,2	24,4	—
2	16,0	16,8	17,6	18,4	19,2	20,0	20,8
3	13,6	14,4	15,2	16,0	16,8	17,6	18,4
4	12,4	13,0	13,6	14,2	14,8	15,4	16,0
5	11,2	11,8	12,4	13,0	13,6	14,2	14,8
6	10,0	10,6	11,2	11,8	12,4	13,0	13,6
7	8,8	9,4	10,0	10,6	11,2	11,8	12,4
8	8,4	—	—	—	—	—	—

Tabela B.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel. z dnia 14 grudnia 1923 r., poz. 1143.

TABELA

płac dla nieetatowych pracowników stałych dziennie płatnych, pobierających uposażenie według § 4, poz. 3.

Kategorja płacy	Szczebel płacy						
	a	b	c	d	e	f	g
1	15,3	16,3	17,3	18,3	19,3	20,3	—
2	13,3	14,0	14,7	15,4	16,1	16,8	17,5
3	11,3	12,0	12,7	13,4	14,1	14,8	15,5
4	10,3	10,8	11,3	11,8	12,3	12,8	13,3
5	9,3	9,8	10,3	10,8	11,3	11,8	12,3
6	8,3	8,8	9,3	9,8	10,3	10,8	11,3
7	7,3	7,8	8,3	8,8	9,3	9,8	10,3
8	7,0	—	—	—	—	—	—

Tabela C.

Załącznik do rozp. Min. Kol. Żel. z dnia 11 grudnia 1923 r., poz. 1143.

PODZIAŁ

zajęć służbowych na kategorje płacy.

Zajęcia służbowe na kolejach państwowych, dla których wykonywania przewiduje się nieetatowych dziennie płatnych pracowników, zalicza się do następujących kategoryj płac:

Do 1 kategorji:

Zegarmistrz,
Zecer.

Do 2 kategorji:

Prowizoryczny pomocnik werkmistrza po 1-rocznej służbie jako pomocnik werkmistrza,
Kierownik partji rzemieślników (przodownik),
Rzemieślnik wyzwolony o szczególnej kwalifikacji zawodowej,
Litograf.

Do 3 kategorji:

Prowizoryczny pomocnik werkmistrza,
Prowizoryczny mostomistrz II-ej klasy,
Prowizoryczny podasystent, elew kolejowy (aspirantka), lub też pomocnicza siła biurowa (kasowa, ekspedycyjna) o dobrej kwalifikacji, o ile pełnią samodzielną służbę na systemizowanem i w etacie przewidzianem stanowisku podasystenta, lub asystenta,
Rzemieślnik wykwalifikowany,
Szofer,
Drukarz.

Do 4 kategorji:

Elew kolejowy (aspirantka),
Pomocnicza siła biurowa (kasowa, ekspedycyjna) o dobrej kwalifikacji,
Maszynistka o szczególnych kwalifikacjach,
Prowizoryczny maszynista elektrowni II klasy,
„ pomocnik maszynisty II klasy,
„ maszynista II klasy stałych maszyn,
„ maszynista wozu motorowego,
„ magazynier,
„ wozomistrz II klasy,
„ elektromonter II klasy,
„ monter sygnalizacji II klasy,
Rzemieślnik wyzwolony,
Przemywacz parowozów.

Do 5 kategorji:

Prowizoryczny kancelista (kancelistka),
Maszynistka wykwalifikowana,
Pomocnicza siła biurowa (ekspedycyjna, kasowa),
Przodownik robotników w warsztatach głównych. lub podręcznych,
Przodownik czyścicieli maszyn,
„ „ wagonów,
„ ładowników węgla,
Przodownik robotników w magazynie towarowym,
„ „ „ zasobów,
„ „ w gazowni lub elektrowni,
Wydawca zasobów,
Czyścicieli dymników, palenisk i popielników parowozów,
Pomocnik przy maszynach stałych,
Pomocnik kotlarski, pracujący przy kotłach,
Smarownik wagonów,
Rzemieślnik bez listu wyzwolenia,
Pomocnik odlewacza,
Robotnik przy nabijaniu akumulatorów i przy przebijaniu rur,
Pomocnik monterski,
Przodownik w służbie drogowej,
Prowizoryczny nadzorca przewodów.

Do 6 kategorji:

Prowizoryczny pomocnik kolejowy,
„ przetokowy,
„ hamulcowy,
„ zwrotniczy II klasy,
„ pomocnik torowy,
„ palacz parowozowy II klasy,
„ palacz parowozowni,
„ palacz II klasy stałych maszyn,
„ palacz elektrowni II klasy,
„ woźny,
„ strażnik kolejowy,
„ dróżnik,
„ telefonista (telefonistka),
Ogrzewacz wagonów,
Robotnik kwalifikowany, a mianowicie:
Egzaminowany robotnik, używany przejściowo do zastępstw w służbie, przewidzianej zasadniczo dla etatowych pracowników, grupy XIII lub wyższych grup, kwalifikowany robotnik przy utrzymaniu urządzeń zabezpieczających ruch pociągów i przy utrzymaniu przewodów słabego i silnego prądu,
Kwalifikowany robotnik w gazowni i elektrowni, robotnik, obsługujący obrotnice, przesuwnice lub żórawie,
Kwalifikowany robotnik w drukarni i litografji,
Kwalifikowany robotnik w magazynie towarowym,
Strażnik rogatek,
Kwalifikowany robotnik w służbie mierniczej,
Kwalifikowany robotnik w zakładzie impregnowania,
Węglarz, lampiarz.

Do 7 kategorji:

Robotnik niekwalifikowany po 1 roku służby w kolejnictwie.

Do 8 kategorji:

Robotnik niekwalifikowany.

Uwagi:

Do kat. 2. 1) Jako kierownika partji uważa się rzemieślnika, któremu dodani są co najmniej 3 pomocnicy,
2) ilość rzemieślników w tej kategorji nie może przekraczać 30% ogólnej ilości rzemieślników, zatrudnionych w okręgu Dyrekcji.

Do kat. 3. Elewi kolejowi (aspirantki) i pomocnicze siły, zaliczone do tej kategorji winne co najmniej posiadać egzamin nieformalny w danej gałęzi służby.

Do kat. 6. Jako robotników kwalifikowanych uważa się takich robotników, których uzdolnienie i przygotowanie do pracy kolejowej w danej gałęzi służby zostało urzędowo sprawdzone.

Poz. 1144.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 18 grudnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Zdrowia Publicznego, w przedmiocie oddania Tymczasowemu Wydziałowi Samorządowemu czynności, wynikających z ustawy z dnia 28 lipca 1897 r. (Dz. Ust. kraj. Nr. 47), urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych, oraz ustawy z dnia 6 stycznia 1875 r. (Dz. Ust. kraj. Nr. 7) o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych b. Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Na podstawie art. 4 i 9 ustawy z dn. 30 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 61) o zniesieniu Sejmu i Wydziału Krajowego b. Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zarządza się co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 września 1921 r. (Dz. U. R. P. z roku 1922 Nr. 11, poz. 97), którem przekazano Ministrowi Zdrowia Publicznego uprawnienia administracyjno-wykonawcze b. Sejmu Galicyjskiego i uprawnienia b. Wydziału Krajowego wynikające z ustawy z dnia 28 lipca 1897 r. (Dz. U. Kraj. Nr. 47), urządzającej prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych, tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych, oraz ustawy z dnia 6 stycznia 1875 r. (Dz. U. Kraj. Nr. 7) o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych b. Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Do wykonywania tych uprawnień powołany jest *Tymczasowy Wydział Samorządowy.*

Patrz art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 stycznia 1928 r. o zniesieniu Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 40) oraz art. 83 i 89 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 382).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1924 roku.

Poz. 1145.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 18 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zmiany brzmienia artykułu 12 rozporządzenia o taryfie celnej z dnia 11 czerwca 1920 r.

Wprowadzono do tekstu art. 12 poz. 314 z 1920 r.

Poz. 1146.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 19 grudnia 1923 r.

w sprawie pobierania opłat statystycznych w markach polskich według wartości stałej jednostki złotej.

Uchylone na mocy § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 17 grudnia 1924 r. o zmianie niektórych postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 113 poz. 1003).

Poz. 1147.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 grudnia 1923 r.

w sprawie przejścia na walutę polską spółek akcyjnych oraz komandytowych na akcje na obszarze górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25 czerwca 1924 r. o bilansowaniu w złotych oraz określeniu w złotych kapitałów własnych przedsiębiorstw, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych — Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 542).

Poz. 1148.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 24 grudnia 1923 r.

celem wykonania ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1044) o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych, oraz kredytów udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe.

§ 1 utracił moc obowiązującą ze względu na wprowadzenie monopoli państwowych na przedmioty, objęte niniejszem rozporządzeniem lub też unormowanie ich opodatkowania późniejszemi przepisami szczególnemi, określającemi wysokość opłat w złotych (p. ustawę z dn. 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym — Dz. U. R. P. Nr. 78 poz. 756, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn 13 września 1927 r. o opodatkowaniu cukru — Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 700, ustawę z dn. 1 lipca 1925 r. o opodatkowaniu wina i miodu syconego — Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 525, ustawę z dn. 12 czerwca 1924 r. o opodatkowaniu piwa — Dz. U. R. P. Nr. 65 poz. 635, ustawę z dn. 15 lipca 1925 r. o monopolu zapałczanym — Dz. U. R. P. Nr. 83 poz. 561, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych — Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 252, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30 grudnia

1924 r. o wprowadzeniu jednolitego monopolu sprzedaży soli na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. R. P. Nr. 117 poz. 1043).

§§ 2 — 10 utraciły moc obowiązującą wobec wprowadzenia stałej jednostki monetarnej (złotego) i pozbawienia marki polskiej charakteru prawnego środka płatniczego (p. art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego — Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 65 i § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego — Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351).

Załącznik, zawierający przeliczenia stawek podatkowych na franki złote na podstawie § 1 niniejszego rozporządzenia utracił moc obowiązującą (p. wyjaśnienia do poprzednich paragrafów), z wyjątkiem punktu 10 części II załącznika w odniesieniu do opłaty patentowej od fabryk gilz do papierosów, ustalonej w wysokości 14 zł. 80 gr. rocznie (p. poz. 879 suplement do tomu niniejszego).

Poz. 1149.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 grudnia 1923 r.

w przedmiocie nowego unormowania opłaty za stały dozór skarbowy przy prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych.

Utraciło moc obowiązującą w związku z likwidacją prywatnych fabryk wyrobów tytoniowych (p. poz. 142).

Poz. 1150.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 grudnia 1923 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych tak państwowych jak i prywatnych fabryk.

§ 1 utracił moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 20 czerwca 1924 r. o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych państwowych fabryk tytoniu — Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 554).

§ 2 utracił moc obowiązującą z chwilą wyczerpania wyrobów zlikwidowanych prywatnych fabryk tytoniowych (porównaj § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 10 września 1924 r. w przedmiocie dodatkowego cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych — Dz. U. R. P. Nr. 80 poz. 779).

§ 3 utracił moc obowiązującą, jako zawierający przepis przejściowy.

Poz. 1151.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 grudnia 1923 r.

w przedmiocie nowego unormowania zwrotu kosztów nakładu tytoniowych opasek monopolowych.

Utraciło moc obowiązującą (p. poz. 225).

Poz. 1152.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 grudnia 1923 r.

w przedmiocie nowego unormowania opłaty kontrolnej pobieranej od wyrobów tytoniowych, wywożonych za granicę.

Pominięto, ponieważ od czasu likwidacji prywatnych fabryk wyrobów tytoniowych rozporządzenie powyższe nie znajduje zastosowania.

Poz. 1153.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH i Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 22 grudnia 1923 r.

w przedmiocie zniesienia Okręgowych Dyrekcji Robót Publicznych przy Urzędach Wojewódzkich w Stanisławowie i Tarnopolu.

Uchylone na mocy § 4 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 8 marca 1927 r. o utworzeniu okręgowych dyrekcyj robót publicznych w urzędach wojewódzkich w Stanisławowie i Tarnopolu (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 231).

Poz. 1154.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROBÓT PUBLICZNYCH

z dnia 29 grudnia 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przedmiocie pobierania opłat od statków, tratew i spustu drzewa luźnego na wodach publicznych śródlądowych.

Uchylone na mocy § 12 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dn. 2 czerwca 1924 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w przedmiocie pobierania opłat od statków, tratew i spustu drzewa luźnego na wodach publicznych śródlądowych (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 530).

Poz. 1155.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 22 grudnia 1923 r.

w przedmiocie przystąpienia Palestyny do Międzynarodowej Umowy o wymianie listów i pudełek z podaną wartością, podpisanej w Madrycie dnia 30 listopada 1920 roku.

Tekst pominięto.

Poz. 1156.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 grudnia 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi Taryfy towarowej polskich kolei żelaznych.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei z dn. 8 kwietnia 1925 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz

Rolnictwa i Dóbr Państwowych o taryfie towarowej polskich kolei wąskotorowych (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 300).

Poz. 1157.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 grudnia 1923 r.

o rozciągnięciu na przewozy kolejami wąskotorowemi zmian i uzupełnień w części I „Przepisy przewozowe" Taryfy Ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt.

Utraciło moc obowiązującą (p. rozporządzenie Ministra Kolei z dn. 8 kwietnia 1925 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych o taryfie towarowej polskich kolei wąskotorowych, załącznik, część I, przepisy przewozowe — Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 300).

Poz. 1158.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 grudnia 1923 r.

o zmianie opłat przewozowych i postojowych na budujących się linjach Kutno — Płock i Kutno — Zgierz.

Uchylone na mocy § 2 rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dn. 8 lutego 1924 r. w sprawie taryfy na przewóz towarów w ruchu tymczasowym na budujących się linjach Kutno—Płock i Kutno—Zgierz (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 141).

Poz. 1159.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOLEI ŻELAZNYCH

z dnia 28 grudnia 1923 r.

o zmianie taryfy osobowej na linjach Towarzystwa Akcyjnego wąskotorowych łódzkich elektrycznych kolei dojazdowych.

Pominięto (p. poz. 8).

Poz. 1160.

OBWIESZCZENIE

z dnia 28 grudnia 1923 r.

w przedmiocie sprostowania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1923 roku w przedmiocie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu piwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

P. poz. 1073.

KONIEC TOMU IV.

Suplement do tomu I.

1. Do poz. 371 z 1919 r.

Uwagę końcową do tej pozycji zmienić należy o tyle, że Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej przekazane zostały na zasadzie § 2 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z 18 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 86) sprawy następujące: 1) lekarska opieka nad dzieckiem i macierzyństwem bez eugeniki i szpitalnictwa (p. 3 Z. U. S.), 2) współdziałanie w sprawach lekarskiej opieki nad inwalidami i kalekami (p. 5 Z. U. S.), 3) sprawy osiedleńcze bez higjeny i sanitarnej inspekcji mieszkaniowej (p. 10 Z. U. S.), 4) sprawy higjeny pracy w przemyśle, górnictwie i rzemiosłach, w komunikacji lądowej i wodnej, z zastrzeżeniem współdziałania Ministra Spraw Wewnętrznych oraz odnośnie do przedsiębiorstw państwowych również i innych ministrów, pod których zarządem znajdują się te przedsiębiorstwa (p. 12 Z. U. S.), 5) sprawy opiekuńcze instytucyj i towarzystw o celach leczniczych i higjenicznych (p. 21 Z. U. S.).

2. Do poz. 314 z 1920 r.

Art. 2 tej pozycji należy uzupełnić ustępem drugim, wprowadzonym § 1 rozp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z 28 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 618), następującej treści:

„Wymierzone cło winno być uiszczone przed wydaniem towaru do wewnętrznego obrotu. Towar, od którego cło nie zostało w przepisanym terminie uiszczone, winien być sprzedany z urzędu w drodze publicznej licytacji, która odbywa się wzwyż od sum ciążących na nim należności celnych i kolejowych.

Uzyskana ze sprzedaży gotówka, po potrąceniu ciążących na towarze należności celnych i kolejowych, przypada na rzecz strony.

W razie nieuzyskania w drodze dwukrotnej licytacji sumy wywoławczej, towar przechodzi na rzecz Skarbu Państwa i podlega na podstawie orzeczenia władzy celnej zniszczeniu.

Władza celna może w poszczególnych wypadkach orzec zamiast zniszczenia przekazanie towaru do bezpośredniego spożycia lub zużycia instytucjom o charakterze społecznym lub filantropijnym".

W art. 10 tej pozycji skreślić należy punkty 1 i 2, które, zgodnie z przepisem art. 2 ustawy z 3 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 183), przestały obowiązywać z chwilą ogłoszenia rozp. Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych z 7 sierpnia 1926 r. w sprawie zwalniania od opłat

celnych przedmiotów, przeznaczonych dla osób, korzystających z prawa eksterytorjalności, jak również przeznaczonych do użytku służbowego przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misyj zagranicznych oraz obcych zawodowych urzędów konsularnych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 506).

3. Do poz. 494 z 1920 r.

W tekście art. 112 tej pozycji należy poczynić zmiany następujące, wprowadzone ustawą z 22 stycznia 1929 r., zmieniającą art. 1 ustawy z 23 lipca 1926 r. oraz art. 1 ustawy z 2 marca 1927 r. o zmianie art. 112 ustawy o szkołach akademickich z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 87):

1) w ust. 1 art. 112 termin „do 31 grudnia 1928 r." zastąpić należy terminem „do 30 czerwca 1931 r.";

2) w ust. 3 tegoż art. terminy „do 1927 r." i „do 31 grudnia 1928 r. "należy odpowiednio zastąpić terminami „do 1929 r." i „do 30 czerwca 1930 r.";

3) w ust. 4 tegoż art. wyrazy „w roku 1927, względnie 1928 r." należy zastąpić wyrazami „w roku 1929, względnie do końca czerwca 1930 r.", oraz wyrazy „do 31 grudnia 1928 r." wyrazami „do 30 czerwca 1930 r.".

Suplement do tomu II.

1. Do poz. 152 z 1921 r.

Tekst tej pozycji należy skreślić i po tytule dopisać uwagę następującą: „utraciło moc obowiązującą (p. §§ 60, 65, 74 i 75 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z 9 stycznia 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Skarbu i Komunikacji w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych — Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 167, oraz rozp. tegoż Ministra z 22 marca 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Komunikacji o zaopatrywaniu zwierząt w świadectwa miejsca pochodzenia i o badaniu zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych — Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 408).

2. Do poz. 221 z 1921 r.

W tekście powyższej pozycji uwidocznić należy zmiany, wynikające z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 25 lutego 1929 r. w sprawie strawnego i drogowego dla organów sądowych w okręgach sądów apelacyjnych w Krakowie i Lwowie oraz sądu okręgowego w Cieszynie (Dz U. R. P. Nr. 15 poz. 130), a mianowicie:

1) Punkt 2 §-u 1-ego utrzymuje brzmienie następujące:

„Strawne za wykonanie wszelkich czynności, określonych w ustępie pierwszym § 1, wynosi 2 zł., a gdy chodzi o ściągnięcie należności oznaczonych w § 104 instr. sąd. — 1 zł."

2) Punkt 6 tegoż §-u otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli woźny sądowy do miejsca czynności urzędowych musi odbyć drogę, wynoszącą tam i zpowrotem 4 klm., wówczas należy mu się drogowe po 30 gr. za każdy choćby rozpoczęty kilometr odbytej drogi, a jeżeli

podczas tej drogi nie wykonywa czynności, określonych w ustępie pierwszym § 1, lecz jedynie uskutecznia doręczenia — drogowe w podwójnej wysokości."

Suplement do tomu III.

1. Do poz. 254 z 1922 r.

Pozycję powyższą należy uzupełnić uwagami do poszczególnych artykułów, a mianowicie:

Do art. 7 patrz ustawę z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 681) oraz art. 6 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 687).

Do ust. 4 art. 10. Na mocy art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202) plany zabudowania sporządza w uzdrowiskach niestanowiących gminy miejskiej wydział wykonawczy komisji uzdrowiskowej; w innych uzdrowiskach — wydziały powiatowe. Uchwalanie planów zabudowania sporządzonych przez wydziały wykonawcze kom. uzdrowiskowych, na mocy art. 29 wyżej wymienionego rozporządzenia, należy do komisyj uzdrowiskowych.

Uwagę do **art. 14** należy uzupełnić jak następuje:

Dalsze rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu i Ministra Zdrowia Publicznego (Ministra Spraw Wewnętrznych) w przedmiocie ustalenia granic okręgu ochrony górniczej ogłoszone zostały w Monitorze Polskim, a mianowicie: dla Buska w Nr. 67 z dnia 22 marca 1923 r., dla Rabki, Szczawnicy i Żegiestowa w Nr. 80 z dnia 5 kwietnia 1924 r., dla Morszyna w Nr. 67 z dnia 20 marca 1924 r., dla Krynicy w Nr. 129 z dnia 6 czerwca 1924 r.

Do **art. 20** patrz art. 408 — 417 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202).

Do **art. 25** ustępy 2 do 5 patrz art. 2, 26, 27, 34 — 36 i 40 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365), których przepisy są identyczne z postanowieniami art. 25. Nadto p. § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 1928 r. w sprawie powiatów miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 45 poz. 426).

Do **art. 34** pkt. 3 patrz art. 13 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 382).

Na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę oraz o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 310 i 311) budowa i utrzymywanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych stanowi wyłączne prawo gmin; jedynie w wypadku, gdy gmina swoim obowiązkom nie czyni zadość, prawo to, na mocy specjalnego zezwolenia, może uzyskać komisja uzdrowiskowa (p. art. 7 poz. 310 oraz art. 6 poz. 311).

Do art. 34 pkt. 8 patrz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej: z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36 poz. 343), z dnia 21 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 374) oraz z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468 art. 41).

Do **art. 34** pkt. 9 patrz uwagi do art. 10.

Do **art. 35** pkt. 6. Uprawnienia wydziału wykonawczego wynikające z przepisu pkt. 6 mają obecnie zastosowanie jedynie do nakładania kar pieniężnych za przekroczenie przepisów o daninach uzdrowiskowych.

We wszystkich innych wypadkach uprawnienia te przeszły na powiatowe władze administracji ogólnej (p. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem — Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365).

2. Do poz. 879 z 1922 r.

Uwagę do powyższej pozycji należy skreślić. Pozycja ta otrzymuje brzmienie następujące:

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 października 1922 r.

w przedmiocie rozszerzenia na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej postanowień ros. ustawy akcyzowej o patentach akcyzowych na fabryki trunków, wyrobów ze spirytusu, drożdży oraz na zakłady sprzedaży trunków; dalej na wyrób zapałek i gilz (tutek) papierosowych.

Z rozciągniętych niniejszem rozporządzeniem postanowień rosyjskiej ustawy akcyzowej o patentach akcyzowych obowiązują na całym obszarze Rzeczypospolitej (p. § 1 poz. 401 z 1923 r.) przepisy dotyczące opłat patentowych od wyrobu tutek i bibułki papierosowej w brzmieniu art. 1057/1, 1057/5, 1057/21 ros. ustawy akcyzowej (Tom V Zbioru Praw ros. według wydania z r. 1901 i dalszego ciągu z r. 1912), których treść jest następująca:

Art. 1057/1.

Podatek od tutek do papierosów, jako też od krajanej na paski bibułki do papierosów, używanej do zawijania tytoniu przy paleniu, wpływa na rzecz Skarbu w postaci: 1) *akcyzy od pomienionych wyrobów, tak wyrobionych w kraju, jak i sprowadzonych z zagranicy, pobieranej przez nałożenie banderoli na pudełka z tutkami, jako też na książeczki lub paczki bibułki do papierosów i* 2) opłaty patentowej za prawo prowadzenia fabryk i zakładów wyrobu tutek.

Do pkt. 1) patrz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 października 1921 r. o zniesieniu akcyzy od gilz i bibułek papierosowych (poz. 596).

Art. 1057/5.

Patenty na prowadzenie fabryk lub zakładów do wyrobu tutek wydaje się tylko na termin roczny; są one ważne do dnia 31 grudnia każdego roku włącznie.

Art. 1057/21.

Osoby, pragnące otrzymać patent na prowadzenie fabryki tutek, składają deklarację *dozorcy akcyzy lub jego pomocnikowi* z podaniem położenia fabryki lub zakładu *oraz liczby znajdujących się w nich maszynek do wyrobu tutek.* Do deklaracji załącza się właściwe świadectwo przemysłowe na prawo prowadzenia fabryki lub zakładu, *jako też blankiet patentu* i kwit kasy skarbowej z uiszczonej opłaty patentowej, *odpowiadającej liczbie maszynek do wyrobu tutek w fabryce lub zakładzie.*

Obecnie wydają patenty akcyzowe właściwe urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych (p. Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 588 z 1927 r. § 70).

Wysokość opłaty patentowej unormowana została ostatecznie w pkt. 10 części II załącznika do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 137 poz. 1148) i w związku z przepisem § 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz. 351) wynosi zł. 14 gr. 80 od fabryki za rok kalendarzowy niezależnie od ilości maszynek w niej zainstalowanych ani od ilości wyprodukowanych tutek.

3. Do poz. 888 z 1922 r.

Uwagę do powyższej pozycji należy skreślić. Pozycja ta otrzymuje brzmienie następujące:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 października 1922 r.

w przedmiocie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 października 1922 r. w przedmiocie rozszerzenia na cały obszar Rzeczypospolitej postanowień rosyjskiej ustawy akcyzowej o patentach akcyzowych na wytwórnie trunków, wyrobów ze spirytusu, drożdży oraz na zakłady sprzedaży trunków, dalej na wyrób zapałek i gilz papierosowych.

Z wyżej wymienionego rozporządzenia obowiązują przepisy § 1, ustęp 1 i §§ 3, 4, 5 i 7 o ile dotyczą patentów akcyzowych od wyrobu tutek i bibułek papierosowych; treść tych przepisów jest następująca:

§ 1. Przedsiębiorcy *gorzelni, rafinerji spirytusu,* wytwórni *wódek i likierów, drożdży prasowanych, browarów, wytwórni win wszelkiego rodzaju, miodu do picia, zapałek* i tutek papierosowych obowiązani są przed rozpoczęciem roku obrachunkowego (kampanji), a najpóźniej przed uruchomieniem wytwórni złożyć we właściwej kasie skarbowej *unormowaną w § 2 ustęp A. C. i D rozporządzenia Rady Ministrów* akcyzową należytość patentową i przedłożyć otrzymany z kasy kwit kasowy, przy odpowiedniej deklaracji wraz z ewentualnie otrzymanem świadectwem przemysłowem właściwemu urzędowi skarbowemu *dla podatków pośrednich* (władzy skarbowej I instancji). Ten ostatni urząd wydaje zgłaszającemu się przy zwrocie kwitu i świadectwa przemysłowego patent akcyzowy wedle dołączonego wzoru I i wciąga dane do wykazu wydanych patentów akcyzowych (wzór II).

§ 3. Urzędy skarbowe *dla podatków pośrednich* obowiązane są prowadzić należycie wykaz wydanych patentów akcyzowych i przedkładać z końcem miesiąca właściwym izbom skarbowym ogólny sumaryczny wykaz wydanych patentów akcyzowych za dany miesiąc i to wedle kategorji przedsiębiorstw zajmujących się produkcją *względnie sprzedażą wyszczególnionych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów,* tudzież uzyskanych opłat patentowych. Izby skarbowe sporządzają na podstawie otrzymanych sumarycznych wykazów z poszczególnych urzędów — ogólny sumaryczny wykaz swego okręgu i przedkładają go co miesiąc za ubiegły miesiąc do departamentu akcyz i monopolów Ministerstwa Skarbu (wydział a).

§ 4. Patenty akcyzowe winny być wywieszone w przedsiębiorstwie, dla którego je wydano, na miejscu widocznem.

§ 5. Bez wykupienia przepisanych patentów akcyzowych nie mogą być uruchomione *wyszczególnione w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów* wytwórnie *i miejsca sprzedaży.*

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1922 r. Z dniem tym tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy wykonawcze.

Patrz poz. 879 z 1922 r.

Załączniki, zawierające wzory patentów akcyzowych i wykazy wydanych patentów pominięto, ponieważ identyczne ogłoszone zostały jako wzory Nr. 4, 5 i 6 do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 lutego 1928 r. celem wykonania rozporządzenia o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 556).

Suplement do tomu IV.

1. Do poz. 292 z 1923 r.

W tekście tej pozycji na str. 185 w wierszu piątym od dołu zamiast „wynagrodzenia" winno być „wynagrodzenie".

2. Do poz. 391 z 1923 r.

W uwadze do § 5 na str. 235 po „art. 19" wstawić należy „art. 20 ust. 3".

3. Do poz. 505 z 1923 r.

W uwadze do art. 12 na str. 315 zamiast „budynków" winno być „budynkowych".

4. Do poz. 526 z 1923 r.

W tytule tej pozycji na str. 328 zamiast „urzędników" winno być „urzędów".

2210/3